

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာစာဝင် ပိဋကတ်တော်

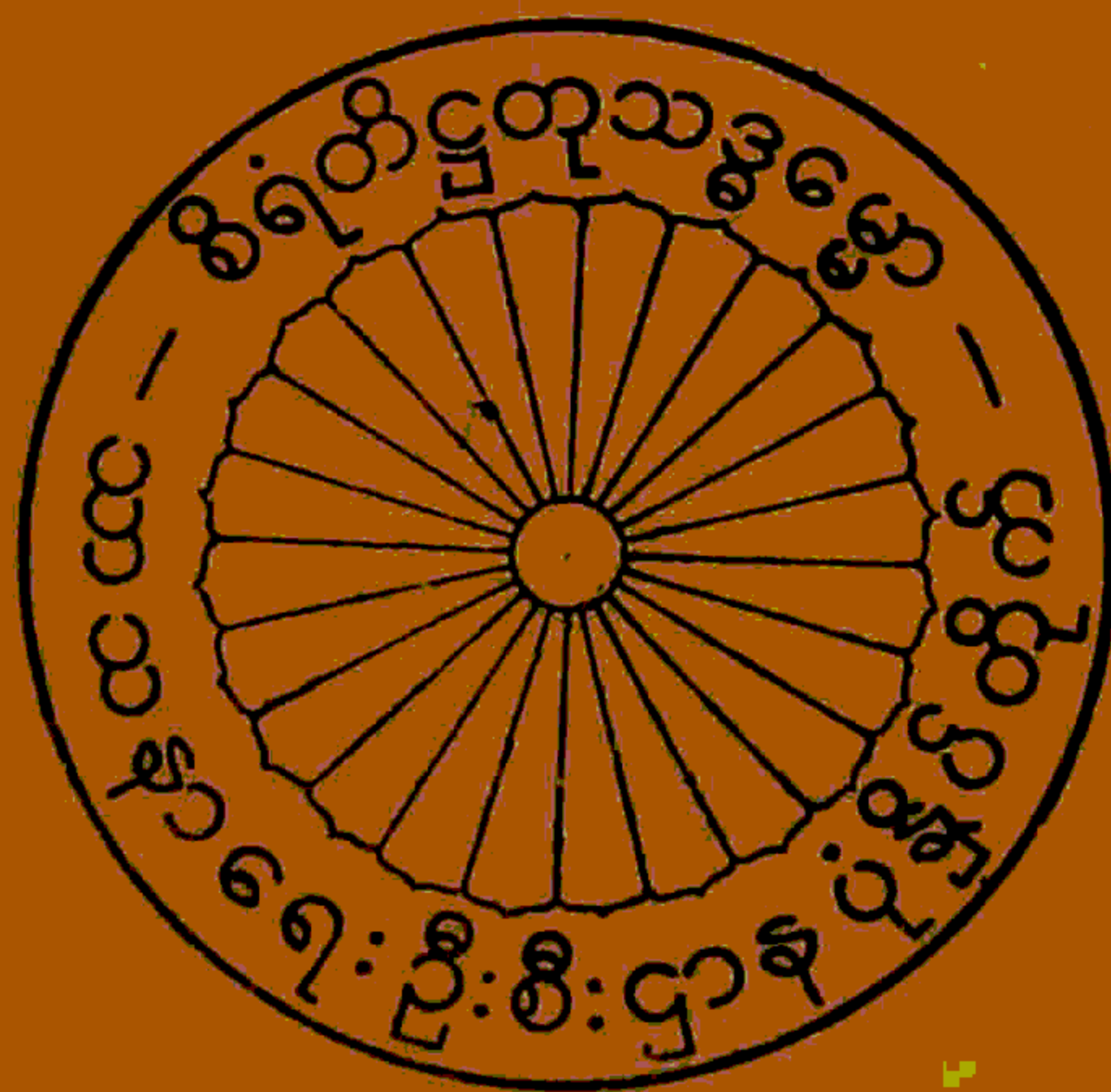
ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဝင်

သုတ္တန္တပိဋက

ဇာတာပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ကေက၊ ဒုက

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

၂၀၁၃၀

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

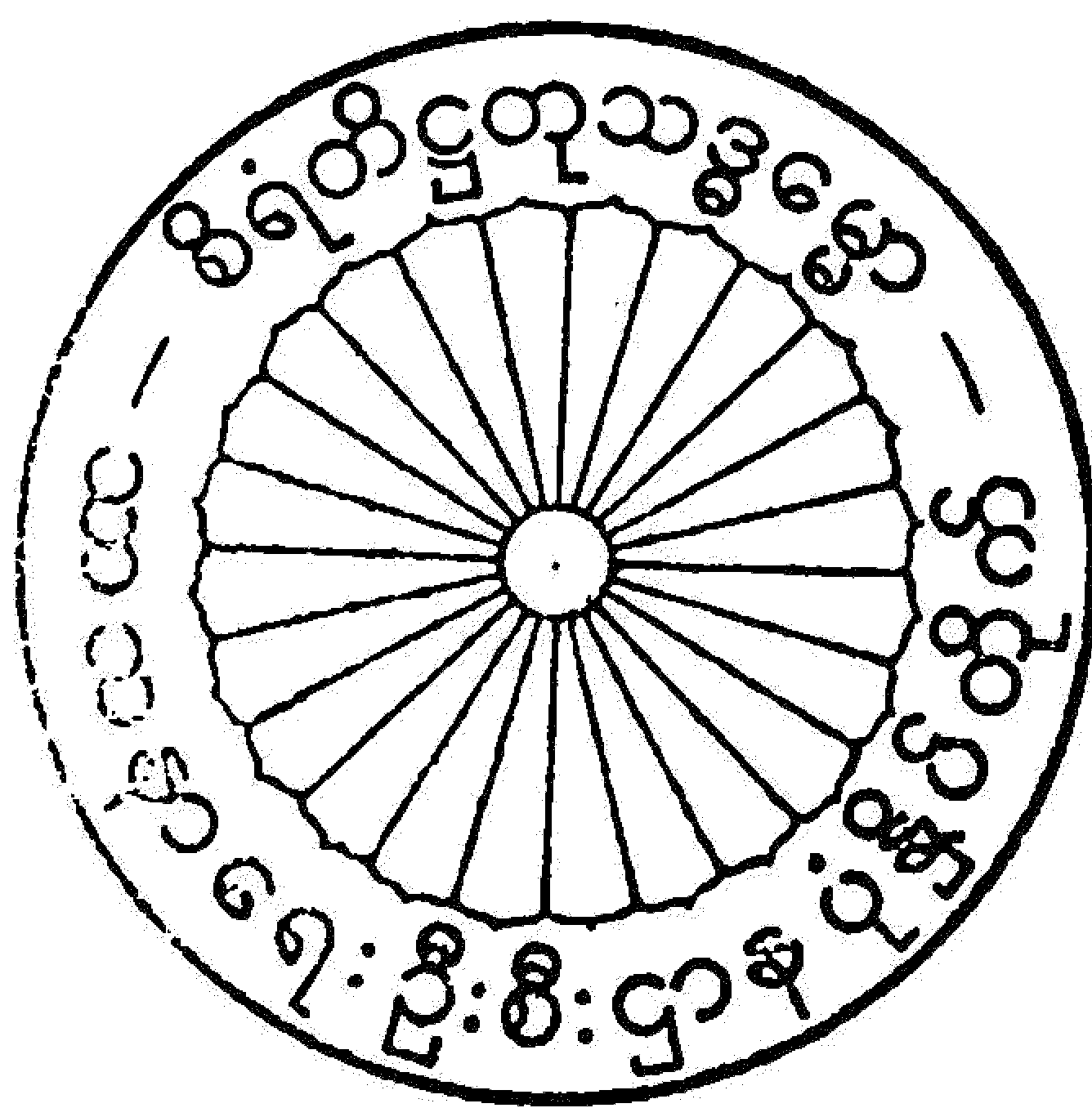
ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဝင်

သုတ္တန္တပိဋက

ဇာတာကပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ကေက၊ ဒုက

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ဘေဏ်က ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ပထမအကြိမ်ရိုက်နှိပ်ခြင်း

၁၉၉၀-ပြည့်နှစ်

အုပ်စု-၃၀၀၀

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌
ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးအောင်သန်း
(မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ဇာတကပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ကျမ်းဦးမှတ်ဖွယ်

ဗုဒ္ဓဒေသနာ

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် လူ့နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အား ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်၍ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ဝိမုတ္တိသုခကို ရရှိခံစားနိုင်ကြစေရန် တရားဒေသနာတော်များကို ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။ ဒေသနာတော်စဉ်မှာ ပိဋကတ်အားဖြင့် ဝိနည်း၊ သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာ ဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစား ရှိ၍ အပေါင်းအစု နိကာယ်အားဖြင့်ကား ဒီသနိကာယ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ သံယုတ္တနိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်နှင့် ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဟူ၍ ငါးရပ် ရှိပါသည်။

ဗုဒ္ဓဒေသနာများ သိမြင်ရေး

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ ဒေသနာတော်များသည် ပါဠိဘာသာ၏ နက်နဲခြင်း မေ့မိမှု၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်များ၏ နက်နဲခြင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ဝေါဟာရအမျိုးမျိုး၊ နည်းအမျိုးမျိုးတို့ကို သုံးနှုန်းဟောကြားတော်မူသဖြင့် ဟောကြားပုံ၏ နက်နဲခြင်း ဒေသနာဂမ္ဘီရနှင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော တရားသဘော၏ နက်နဲခြင်း၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်၏ နက်နဲခြင်း ဟူသော ပဋိဝေဂမ္ဘီရတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံပါသည်။

ယင်းသို့လျှင် တရားဒေသနာတော်များကို ဘုရားအလိုတော်ကျအောင် တိတိကျကျ လှလှပိုင်ပိုင် သိမြင်နိုင်ရန်ကား ခက်ခဲလှပါသည်။ ထိုအရေးကို တွေးတောမိကြသည့် ရှေးရှေး ဆရာတော်များသည် ထိုထိုဗုဒ္ဓဒေသနာ တရားတော်များကို ခွဲခြားဝေဖန် အမှန်သိရှိစေခြင်းငှာ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ အနု၊ မဇ္ဈ၊ ယောဇနာစသည့် အဖြာဖြာသော ကျမ်းဂန်တို့ကို ရေးသားတော် မူကြပါသည်။ ဖော်ပြပါ နက်နဲခြင်းတို့ကို ဖြေရှင်းသည့်အနေဖြင့် အဖွင့်များ ရှင်းလင်းရေးသား တော်မူခဲ့ကြခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့တစေ ထိုထိုအဖွင့်ကျမ်းဂန်တို့မှာလည်း ပါဠိဘာသာဖြင့်သာ တည်ရှိနေသဖြင့် ပါဠိဘာသာ မတတ်ကျွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ယထာဘူတ သဘာဝ ကျအောင် သိရှိနိုင်ရေးမှာ အလှမ်းဝေးကွာလျက် ရှိပြန်ပါသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်နှင့် ဗုဒ္ဓဒေသနာ

မျက်မှောက်ခေတ်ကိုကြည့်လျှင် တောရော မြို့ပါ လူကြီး လူငယ် အသွယ်သွယ်တို့သည် ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်များကို လေ့လာလိုက်စား သင်ကြားလျက် ရှိကြသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေး ဦးစီးဌာနက ၁၃၁၅-ခုနှစ်မှ စ၍ အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲ (ရိုးရိုး) ကိုလည်းကောင်း၊ ၁၃၁၈-ခုနှစ်မှစ၍

အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲ (ဂုဏ်ထူးဆောင်)ကိုလည်းကောင်း၊ ၁၃၂၀-ခုနှစ်မှစ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာမေးပွဲကိုလည်းကောင်း အသီးသီး ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ တဖန် နိုင်ငံတော်သံသမဟာနာယကအဖွဲ့ကလည်း ၁၃၄၄-ခုနှစ်မှစ၍ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှု စာမေးပွဲများ ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ အောင်မြင်သူများအား မြို့နယ်အလိုက်၊ ဒေသအလိုက် အောင်လက်မှတ်များ၊ ဆုစာအုပ်များ၊ ဆုငွေများနှင့် ဆုတံဆိပ်များ ထောက်ပံ့ချီးမြှင့်ခြင်းတို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာများ လိုက်စားရေးကို အားပေးလျက် ရှိပါသည်။ မြို့နယ်တွင်းရှိ ဓဉ္ဇာရုံများမှာ လည်းကောင်း၊ ဘာသာရေး အသင်းအဖွဲ့များမှာ လည်းကောင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများမှာ လည်းကောင်း ဖွင့်လှစ်သင်ကြားသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာသင်တန်းများ အများအပြား ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်များကို လူအများ ပိုမိုလေ့လာလိုက်စားလာကြပါသည်။

ပိဋကတ်တို့ ဂုဏ်အင်္ဂါများ

ပိဋကတ်တော် ဗုဒ္ဓစာပေများကို လေ့လာသင်ယူရာ၌ ဆူကြူနိမ့်မြင့် အဆင့်ဆင့် လေ့လာသွားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ပိဋကတ်တော်များသည် နက်နဲခက်ခဲသော သဘာဝရှိကြသော်လည်း ဒေသနာတော် သဘောအလိုက် အချို့သည် ပေါ်လွင်ထင်ရှား၍ အချို့ကား သိမ်မွေ့နက်နဲပါသည်။ ဤသို့သော အခြေခံသဘာဝများကို သိရှိနိုင်ရန် ပိဋကတ်တော်များ၏ ဟောပုံဟောနည်း ဒေသနာဆုံးမပုံ ဆုံးမနည်း သာသနာနှင့် ဟောကြားထားသည့် တရားတော်ဟူသော ကထာတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ဝေဖန်၍ သိအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ ပိဋကတ်တော်များ၏ ထူးခြားသော ဂုဏ်အင်္ဂါများကို ပိုမိုထင်ရှားစွာ သိမြင်နိုင်ပေမည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အစပျိုး လူငယ်လူရွယ်တို့သည် မည်သည့် ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်များကို အဦးအစ လေ့လာသင့်ကြပါသနည်း ဟူသော မေးခွန်း၏ အဖြေလည်း ထင်ရှားလာမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဒေသနာ၊ သာသနာနှင့်ကထာ

ပိဋကတ်သုံးသွယ်တွင် ဝိနည်းတရားတော်သည် အာဏာကို အများဆုံး အသုံးပြုသည့် အာဏာဒေသနာမျိုး ဖြစ်သည်။ သုတ္တန်တရားတော်များကား- သုတ္တဝါတို့၏ အသိဉာဏ်နှင့် တိုက်ဆိုင်သည့် ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းများကို အများဆုံး ဦးစားပေး ဟောကြားသော ဝေါဟာရဒေသနာမျိုးဖြစ်၍ အဘိဓမ္မာတရားတော်များသည် ပရမတ္ထတရားတော်များကို ဖြစ်စဉ် အတိုင်း အကြွင်းမရှိ ပြည့်စုံစွာ ဟောကြားသည့် ပရမတ္ထဒေသနာမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

တဖန် ယင်း ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို အဆုံးအမ ရှုထောင့် သာသနာ သဘောဖြင့် ကြည့်ပြန်လျှင် ဝိနည်းတရားတော်ကား ကျူးလွန်သည့် အပြစ်အားလျော်စွာသာ ဆုံးမပညတ်သည့် ယထာပရာဓ သာသနာမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ သုတ္တန်တရားတော်သည် သုတ္တဝါတို့ ဝါသနာစရှိက်အားလျော်စွာ ဆုံးမလမ်းညွှန် သွန်သင်ထားသော “ယထာ နုလောမ” သာသနာမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ အဘိဓမ္မာတရားတော်ကား ရုပ်နာမ်အစုပေါ်၌ ငါးစုံဟူသော အစုံ၊ ငါးစုံ၊ အတ္တရှိ၏ ဟူသော အစုံ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကို ဖြိုဖျက်နိုင်၍ ရုပ်နာမ်နှစ်ဝ သဘာဝဓမ္မတို့၏ သဘာဝဖြစ်စဉ်ကို သိသာစေရန် ဆုံးမသည့် ယထာဓမ္မသာသနာမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

ပြစ်မှုကြီးငယ် အသွယ်သွယ်ကို မလွန်ကျူးမိစေရန် စောင့်ထိန်းနည်း အမျိုးမျိုးကို သတ်မှတ်ပညတ်ထားသဖြင့် ဝိနည်းတရားတော်ကို “သံဝရာ သံဝရကထာ” ဟု ခေါ်ပါသည်။ အယူဝါဒအမျိုးမျိုးကို ယုံကြည်ကြသည့် လူနတ်ဗြဟ္မာတို့၏ သန္တာန်၌ ရစ်ပတ်ထုံးဖွဲ့နေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူတို့ကို ဖြေရှင်းဟောကြားရာ သုတ္တန်တရားတော်ကို ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဠနကထာမျိုးဟု ခေါ်ပါသည်။ အဘိဓမ္မာဒေသနာကား ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး ကွဲပြား၍ ပိုင်းခြားသိမြင်နိုင်စေရန် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထား ဟောကြားထားသဖြင့် နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာဟူသော အမည်ထူးကို ရပေသည်။

ဇာတကပါဠိတော်

အထက်တွင် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဝိနည်းတရားတော်သည် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်း၊ သာမဏေများနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်၍ ရဟန်းတို့ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းဖွယ်ရာ များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ အဘိဓမ္မာတရားတော်ကား ပညတ်ဟူသော အပေါ်ယံ အကာများ ဖုံးအုပ်နေသည့် ရုပ်နာမ်သဘောတရားများကို ဖော်ပြထားသဖြင့် နက်လည်း နက်ပါသည်။ ခက်လည်း ခက်လှပါသည်။

သုတ္တန်တရားတော်များကား ကျွတ်ထိုက်သည့် ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ ဝါသနာစရိုက်တို့ အလိုက် ထိုက်သင့်သလို ဟောကြားသော တရားတော်မျိုး ဖြစ်သည်။ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာ၊ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင် စသော တရားတော်များကို ဟောကြားရာ၌ တရားနာပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် လျော်ရုံသာ ဝေဖန်ဟောကြားတော်မူပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ဂါထာ၊ သို့မဟုတ် နှစ်ဂါထာမျှလောက်ဖြင့်သာ တရားတစ်ပုဒ် ပြီးဆုံးသွားသည်လည်း ရှိပေသည်။ စိတ်ဘညိုငြိမ်အေးချမ်းမှုကို ရရှိစေကြောင်းဖြစ်သော သမာဓိလမ်းစဉ် တည်ထောင်နိုင်ရေးကို အခြေပြု၍ သတ္တဝါတို့သန္တာန်၌ ထကြွသောင်းကျန်းမှုဖြစ်သော မနောကံမှုများ ပယ်ရှားနည်းကို အထူးပြု၍ ဟောကြားထားပါသည်။ အကျဉ်းချုပ်ဆိုရသော် အနာနှင့် ဆေး လိုက်အောင် ပေးထားသော ဒေသနာတော် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသုတ္တန်တရားများတွင် ဇာတကပါဠိတော်လည်း ပါဝင်ပါသည်။

ဇာတကပါဠိတော်အဖွင့် ဇာတကအဋ္ဌကထာတွင် ဇာတ်တော်ကို ဟောကြားရန် အကြောင်းဖြစ်ပေါ်ပုံ ဖြစ်ရပ်ဟူသော ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု၊ ရှေးအတိတ်က ဖြစ်ခဲ့သော အတိတ်ဝတ္ထု၊ ယင်းဝတ္ထု၏ ဦးတည်ရာ ရည်မှန်းချက်ကို ဖော်ပြသည့် ဂါထာနှင့် အတိတ်ဝတ္ထုပါ ဇာတ်ဆောင် များအား ပစ္စုပ္ပန်ရှိနေသူများနှင့် ဆက်စပ်ထုတ်ဖော်ပြသသော ဇာတ်နိဂုံးပိုင်းတို့ ပါရှိသည်။ ယင်းသို့ ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းများဖြင့် ခြုံလွှမ်းဖော်ပြထားသဖြင့် လူငယ်လူရွယ်တို့၏ စိတ်ဝင်စားမှုလည်း ပေးစွမ်းနိုင်ပေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အခြေပျိုးစ လူငယ်များနှင့် အထူးသင့်လျော်လှသည်။

နိကာယ်ငါးရပ်

ဇာတကပါဠိတော်သည် သုတ္တန္တပိဋက သုတ်တရားတော်၌ ပါဝင်သကဲ့သို့ နိကာယ်ငါးရပ် တွင်လည်း ခုဒ္ဒကနိကာယ်ပါ တရားစု ဖြစ်သည်။ နိကာယ်များ၏ သဘာဝမှာ ဤသို့ ဖြစ်ပါသည်။ အစဆုံး နိကာယ်ဖြစ်သော ဒီဃနိကာယ်တွင် သုတ်ရှည်ကြီး (၃၄)သုတ် ပါဝင်၍ သီလတရားတို့၏ အဆင့်အတန်းအလိုက် စူဠသီလ၊ မဇ္ဈိမသီလနှင့် ဟောသီလ-ဟု ခွဲခြား စီစဉ်ထားသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ကျင့်ကြံစရာ နည်းလမ်းကျင့်စဉ်များကို တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍သော်လည်းကောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ရှေးတိတ္ထိဆရာကြီး (၆)ဦးတို့၏ အယူအဆ များကိုလည်း လေ့လာနိုင်ပါသည်။

မဇ္ဈိမနိကာယ်တွင် သုတ်ပေါင်း (၁၅၀)ပါရှိ၍ အချို့သုတ်များသည် မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်ဟောကြားတော်မူသော ဒေသနာများ ဖြစ်သည်။ အချို့ကား ဘုရားသခင်၏ တပည့်သာဝကကြီးများ၏ ညွှန်ကြားချက်များ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းမဇ္ဈိမနိကာယ်သုတ်များသည် သစ္စာလေးပါးတရားအကြောင်း၊ ကံအကျိုး၊ တဏှာ ဆိုးဝါးပုံ၊ အတ္တဝါဒ ပယ်ဖျက်ရန် စသည့် ဒေသနာတော်များကို ဟောကြား၍ အကြောင်းသင့်၊ အကျိုးသင့် ဆွေးနွေးချက်များကို ဖော်ပြထားသည်။

သံယုတ္တနိကာယ်ကျမ်းကို သင်္ဂါထဝဂ်၊ နိဒါနဝဂ်၊ ခန္ဓဝဂ်၊ သဠာယတနဝဂ်နှင့် ဟောဝဂ်ဟူ၍ ငါးဝဂ် ခွဲခြားကာ သံယုတ်ပေါင်း(၅၆) ကန့်သတ်၍ သုတ်ပေါင်း(၂၇၇၁)ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ယင်း သံယုတ်တစ်ခုစီသည် အကြောင်းအရာတစ်ရပ်၊ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ် အမျိုးအစား တစ်ခုနှင့် စပ်ဆိုင်လေသည်။ ဤသံယုတ္တနိကာယ်မှာ တရား အဘိဓာန်သဖွယ် ဖြစ်၍ ကြည့်ရှုလေ့လာရာ၌ အလွန် အားရကျေနပ်စရာ ဖြစ်သည်။ သင်္ဂါထာဝဂ်သံယုတ်ဂါထာတော်များသည် အထူးကျင့်ကြံ လိုက်နာစရာများ ဖြစ်၍ နက်နဲသောတရားသဘောများကို သိလွယ်အောင် ဖော်ပြထားသည်ကို လေ့လာနိုင်သည်။ ထိုနည်းအတူ အခြား သံယုတ်များမှာလည်း ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ တရားသဘောများကို စပ်ဆိုင်သော ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကား တရားအရေအတွက်အလိုက် ဖော်ပြထားသော ကျမ်းဖြစ်ရာ အင်္ဂါတစ်ပါးမှ စ၍ အင်္ဂါတစ်ဆယ့်တစ်ပါး အထိ တင်ကျမ်းထက် တစ်ကျမ်း အင်္ဂါတစ်ခုစီ ကျော်လွန် ပိုမိုအောင် စီစဉ်ထားသည်။ ကျမ်းအရေအတွက်အားဖြင့် (၁၁) ကျမ်း ရှိ၍ သုတ်ပေါင်းမှာ (၉၅၅၇) သုတ်မျှ ရှိပါသည်။ ယင်း အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကျမ်းကြီးသည် မြန်မာယဉ်ကျေးမှု၏ ရေသောက်မြစ်သဖွယ်ဖြစ်၍ ဗဟုသုတ ပဒေသာပင်ကြီးလည်း ဖြစ်သည်။ မှတ်သားလိုက်နာကျင့်ကြံဖွယ် နည်းလမ်းအသွယ်သွယ်တို့ကို ဖော်ပြထားသဖြင့် မျက်မှောက် တမလွန် အကျိုးတရားများ ရစေနိုင်သည့် လမ်းညွှန်ကျမ်းကြီးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်မှာ ကျမ်းအရေအတွက်များ၍ တရားသဘောများ အစုံအလင်ဆုံးလည်း ပါဝင်သည်။ ယင်း ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကို ဝိနယပိဋကတ်၊ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်နှင့် သုတ္တန္တပိဋကတ်ဟူ၍ သုံးမျိုး ခွဲခြားနိုင်သည်။ ဝိနည်းငါးကျမ်းနှင့် အဘိဓမ္မာ (၇)ကျမ်းတို့သည် ခုဒ္ဒကနိကာယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် ခုဒ္ဒကပါဌ၊ ဓမ္မပဒ၊ ဣတိဝုတ်၊ ဇာတက စသော ကျမ်းပေါင်း (၁၉) ကျမ်းလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုခုဒ္ဒကနိကာယ်တွင် ဇာတကသည် တစ်ကျမ်းအဖြစ် ပါဝင်ပါသည်။ ဇာတကပါဠိတော်သည် စာအုပ်အရေအတွက်အားဖြင့် ဇာတကပါဠိတော် ပထမတွဲနှင့် ဇာတက ပါဠိတော် ဒုတိယတွဲဟူ၍ စာအုပ် ၂-အုပ်ဖြစ်၍ ဇာတကအဋ္ဌကထာများမှာ (၇)အုပ် အရေအတွက် ရှိပါသည်။

ကျမ်းအရေအတွက်

ဖော်ပြပါ မြတ်စွာဘုရားဟော ပါဠိတော်နိကာယ်များ၏ ကျမ်းစာပေါင်းမှာ (၅၃)ကျမ်း၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူအားဖြင့် စာအုပ်ပေါင်း (၄၀)ရှိ၍ စာမျက်နှာပေါင်း (၁၃၈၀၄) ရှိသည်။ ပါဠိတော် နိကာယ်ကြီးများရှိ အသိခက်ခဲ နက်နဲ၍ ကွယ်ဝှက်သည့် အဓိပ္ပာယ်များကို သိလွယ်အောင် ဖွင့်ပြသည့် အဋ္ဌကထာ ကျမ်းများသည် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူ စာအုပ်ပေါင်း (၅၁) ဖြစ်၍ စာမျက်နှာ (၁၈၉၆၃) ဖြစ်ပါသည်။

တဖန် အဋ္ဌကထာမှာ ပါသည့် ခဲရာခဲဆစ် အဓိပ္ပာယ်များနှင့် အဋ္ဌကထာအဖွင့်မှာ ကျန်နေသည့် ပါဠိတော်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်များကို ဖွင့်ပြသော ဋီကာကျမ်းများမှာ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူ စာအုပ် (၂၆)အုပ် ရှိ၍ စာမျက်နှာ (၉၈၇၆)ရှိပါသည်။

ဘာသာပြန်ကျမ်းများ

ဇာတ်နိပါတ်တော်များသည် မင်းစိုးရာဇာ၊ သူဌေးသူကြွယ် စသည့် အထက်တန်းစား ပုဂ္ဂိုလ်များ အကြောင်းကိုသာ ဖော်ပြသည့် မဟုတ်ပါ။ သာမန်လူတန်းစား လူအများစု အနေ အထိုင်၊ အလုပ်အကိုင်၊ အစားအသောက်၊ အသွားအလာ၊ စီးပွားရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး စသည်တို့ကို ဖော်ပြထားသည့် ဇာတ်နိပါတ်တော်များကို လူကြိုက်များသော လူထုစာပေဟု ခေါ်ဆိုသင့်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ဘာသာအမျိုးမျိုးဖြင့် ပြန်ဆို၍ ကမ္ဘာအရပ်ရပ် ပျံ့နှံ့နေသော သက္ကတစာပေ၌ ထင်ရှား၍ လူကြိုက်များသည့် ပဉ္စတန္တရကျမ်းပါ ပုံပြင်များစွာတို့၏ မူလ အခြေခံကို ဇာတ်နိပါတ်တော်များ၌ တွေ့ရှိရသည်ဟု အဆိုရှိပါသည်။ ထို့ပြင် လူအများစုတို့ စွဲလမ်းနှစ်သက်သော ကမ္ဘာကျော် ပထမပုံပြင်၊ အိစုတ်ပုံပြင်များ၏ အခြေခံမှာလည်း ဇာတ်နိပါတ် များဖြစ်သည်ဟု အာနန္ဒာ၊ ကောသလ္လာယန အမည်ရှိသော အိန္ဒိယဘုန်းတော်ကြီးက သူ၏ ဇာတကစာအုပ် နိဒါန်းမှာ ရေးသားထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပိဋကတ်သမိုင်းမှာ အင်းဝခေတ် ရှင်မဟာသီလဝံသ၏ ပါရာယနဝတ္ထု၊ ကုန်းဘောင်ခေတ် ညောင်ကန်ဆရာတော် ဦးဗုဓ်၏ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်နိပါတ်တော် စသည်များသည် ပါဠိ မတတ်သော မြန်မာစာဖတ် ပရိသတ်အဖို့ အထူးကျေးဇူး များခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ အဋ္ဌကထာ ဘာသာပြန် ဝတ္ထုများရှိခဲ့သော်လည်း မြတ်စွာဘုရား တရားတော်များ၏ အနှစ်သာရ အများဆုံး တည်ရှိသည့် ပါဠိတော်ဘာသာပြန်ကား မရှိသလောက် နည်းပါးရကား မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ် အတွက် အကျိုးကျေးဇူးများ ဆုံးရှုံးနေရသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၂-ခုနှစ်တွင် မော်လမြိုင်မြို့၊ ကုတိုး သေဌေးကြီး ဦးရွှေလေး အထောက်အပံ့ ဖြင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာကြီး ဦးမြို့ ခေါင်းဆောင်သော ပါဠိပညာရှင်များအဖွဲ့က ပါဠိပိဋကတ် တော်များကို မြန်မာစကားပြေ ပြန်ဆိုဖူးပါသည်။ နိကာယ်ငါးရပ်အနက် အချို့အဝက်လောက်သာ ပြီးစီး၍ ပါဠိစာသွားအတိုင်း ပြန်ဆိုထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၃၁၂-ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆိုလတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး

အမှူးပြုသော “ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် စီစဉ်ရေးကော်မတီ” တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းပေးပါသည်။ ထိုကော်မတီ ဩဝါဒအရ သက္ကရာဇ် ၁၃၁၃-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ် လဆန်း(၁)ရက်တွင် အဂ္ဂမဟာ-ပဏ္ဍိတ ဒေါက်တာ ဦးလင်း ဦးဆောင်သော ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်အဖွဲ့နှင့် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်ဌာနတို့ ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။

ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်အဖွဲ့မှ စာပြု အယ်ဒီတာ (၂၀)တို့သည် ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန် စီစဉ်ရေးကော်မတီ ဆရာတော်များ ချမှတ်ပေးသော မူများနှင့် အညီ ပိဋကပါဠိတော်များကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုပါသည်။ ထို့နောက် စာတည်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့က တစ်ကြိမ်၊ အယ်ဒီတာချုပ် များအဖွဲ့က တစ်ကြိမ်အားဖြင့် ၂-ကြိမ်တိုင် စစ်ဆေး တည်းဖြတ်ရပါသည်။ ယင်း စာမူများကို ပါဠိ မြန်မာ ဝေါဟာရ စိစစ်ရေး လှုပ်ရှားမှုများအဖွဲ့က တတိယအကြိမ် ထပ်မံ စိစစ်တည်းဖြတ် ပါသည်။ နောက်ဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ပဋိဝိသောက ဆရာတော်များအဖွဲ့က ညှိနှိုင်း ပြင်ဆင် တည်းဖြတ်ပါသည်။ ဤသို့ လေးကြိမ်တိုင်တိုင် ပြင်ဆင်ပြီး စာမူများကို ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာဝန်ဆောင် သံဃာအဖွဲ့ကြီး၏ အတည်ပြုချက် ရယူကာ စက်တင်ပုံနှိပ်ရန် ပုံနှိပ်တိုက်သို့ ပို့ရပါသည်။ ပုံနှိပ်ရာ မှာလည်း စာပြင်မှူးချုပ်၊ တာဝန်ခံ စာပြင်ဆရာများနှင့် လက်ထောက် စာပြင်ဆရာတို့က အဆင့်ဆင့် ပြင်ဆင်လျက် စတင် ပုံနှိပ်ပါသည်။

ဤသို့ အဆင့်ဆင့် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြကာ ပါဠိတော် နိကာယ် စာအုပ်ပေါင်း (၃၂)အုပ်ကို မြန်မာပြန်ဆိုပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့အနက်မှ ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေ ရောင်းချနေသည့် ပါဠိတော်မြန်မာပြန် ကျမ်းစာအုပ်များမှာ (၂၉)အုပ် ရှိ၍ ကျမ်းအရေအတွက်ကား (၄၄) ကျမ်း ဖြစ်သည်။ ကျန်ရှိနေသေးသည့် ပါဠိတော် မြန်မာပြန်များမှာ ဇာတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်၊ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော် မြန်မာပြန်နှင့် စူဠနိဒ္ဒေသပါဠိတော် မြန်မာပြန်ကျမ်းတို့ကို တည်းဖြတ် နေကြဆဲ ဖြစ်ရာ ယင်း ကျမ်းများအနက် ဇာတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်ကျမ်းကို ယခု ဖြန့်ချိ ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာဘာသာပြန်ပြီး မတည်းဖြတ်ရသေးသော ကျမ်းများမှာ နေတ္တိပေဋကောပဒေသ ပါဠိတော် နှစ်ကျမ်းဖြစ်၍ လုံးလုံး မြန်မာဘာသာ မပြန်ရသေးသော ပါဠိတော်များမှာ အရကောကံများရှိသော ဓာတုကထာပါဠိတော်၊ ယမိုက်ပါဠိတော် (၃)အုပ်နှင့် ပဌာန်းပါဠိတော် (၅)အုပ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဇာတကပါဠိတော် မြန်မာပြန်ကျမ်း

ဇာတကပါဠိတော် မူလ မြန်မာဘာသာပြန်များမှာ ဇာတကပါဠိတော် ကေကနှင့် ဒုက မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဇာတကပါဠိတော်သက်သက် ဂါထာများကိုသာ မြန်မာပြန်ဆိုခြင်း ဖြစ်သဖြင့် အဆက်အစပ် ဝတ္ထုဇာတ်ညွှန်း စကားစပ်များ မပါဝင်ရကား မပြည့်မစုံ ဖြစ်နေသည်။ စာဖတ်သူ စာနာသူများသည် ဇာတကပါဠိတော် မြန်မာပြန် ဆိုလိုချက်ကို လွယ်လွယ်ကူကူ သဘောပေါက် နားလည်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဇာတ်ကြောင်းကို အလွန်ရှည်လျားစွာ ဖော်ပြထားပြန်လျှင်လည်း ဆိုလိုချက် မပေါ်လွင်ဘဲ “ငသိုင်းများတော့ ဟင်းဟုန်” ဟူသော ဥပမာစကားကဲ့သို့ မကွဲမပြား ဖြစ်ချေမည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကျမ်းပြုဌာန (ဘာသာပြန်) ဌာနသည်

ဤဇာတက ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ကျမ်းစာတွင် ဇာတ်ဝတ္ထုအကြောင်းများကို မရှည်လွန်း မတိုလွန်းစေဘဲ စာဖတ်ပရိသတ်၏ ပမာဏကို ချင့်ချိန်၍ မူလဇာတကပါဠိဘော် မြန်မာပြန်ကို ရေရေလည်လည် နားလည် သဘောပေါက်နိုင်လောက်အောင် မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုထားသည်။

ဇာတကပါဠိတော် မြန်မာပြန်ဆိုရာ၌—

- ၁။ ဇာတ်တော်အမည်များကို မြန်မာပြန်ဆို၍ ယင်း ဇာတ်တော်တစ်ခုလုံးကို ခြုံမိသည့် အဓိပ္ပါယ်ပါသော ခေါင်းစဉ်များ တပ်ရန်၊
- ၂။ ဇာတကအဋ္ဌကထာကို အခြေခံထားလျက် မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းသော ဇာတ် ဝတ္ထုများကို အများ နားလည်စေ၍ ခေတ်မီ စကားပြေများဖြင့် ရေးသားရန်၊
- ၃။ ဇာတ်ဝတ္ထုများ အဆုံး၌ ဤဇာတ်တော်များကို ဖတ်ရှုမှတ်သားရသဖြင့် ရနိုင်သော သင်ခန်းစာများ၊
- ၄။ ဇာတ်တော်တိုင်းတွင် ရသင့်သည့် မင်္ဂလာနှင့် ပါရမီများကို ဖော်ပြရန်- စီစဉ်ထားပါသည်။

ဇာတကပါဠိတော် ကေကနိပါတ်မှ သတ္တကနိပါတ်အထိ ပြန်ဆိုရေးသားပြီး ဖြစ်သော်လည်း ကေကနိပါတ် ဇာတ်တော် (၁၅၀)နှင့် ဒုကနိပါတ်ဇာတ်တော်(၁၀၀) စုစုပေါင်း ဇာတ်(၂၅၀)တို့ကို ဇာတကပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပထမတွဲအဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စရိယာပိဋကနှင့် ဇာတကပါဠိတော်

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ပါဠိတော်မှာ ဇာတက ၂-မျိုး ရှိပါသည်။ တစ်မျိုးမှာ စရိယာပိဋကပါဠိတော်၌ ပါဝင်သော ဇာတ်တော် (၃၅)ဇာတ်ဖြစ်၍ နောက်တစ်မျိုးမှာ ဇာတက ပါဠိတော်လာ (၅၅၀)ခေါ် ဇာတ်တော်များ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း ၂-မျိုး ထူးခြားချက်များကို ရှင်းပြလိုပါသည်။

စရိယာပိဋကပါဠိတော်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဝါတော် နှစ်ဝါရ ဘုရားဖြစ်တော်မူစ အချိန်တွင် ကပိလဝတ်ပြည်၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မေးမြန်းလျှောက်ထားချက်အရ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ဇာတကပါဠိတော်လာ ဇာတ်တော်များကိုကား ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်မှ စ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံင်တော် မမူမီအတွင်း ထိုထိုအရပ်ဒေသ အသီးသီး၌ ထိုထိုအကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ်တို့ကြောင့် ထိုက်သင့် သလို ချဲ့ထွင် ဟောပြောတော်မူခဲ့ပါသည်။

စရိယာပိဋကပါဠိတော်၌ ဒါနပါရမီဆိုင်ရာ ဇာတ်တော် (၁၀)ဇာတ်၊ သီလပါရမီဆိုင်ရာ ဇာတ်တော် (၁၀)ဇာတ်၊ နေက္ခမ္မပါရမီဆိုင်ရာ ဇာတ်တော် (၅)ဇာတ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီဆိုင်ရာ ဇာတ်တော် (၁)ဇာတ်၊ သစ္စာပါရမီဆိုင်ရာ ဇာတ်တော် (၆)ဇာတ်၊ မေတ္တာပါရမီဆိုင်ရာ ဇာတ်တော် (၂)ဇာတ်နှင့် ဥပေက္ခာပါရမီဆိုင်ရာ ဇာတ်တော် (၁)ဇာတ်၊ ပါရမီ (၇)မျိုးအတုက် စုစုပေါင်း ဇာတ်တော် (၃၅)ဇာတ် ပါဝင်ပါသည်။ ဇာတကပါဠိတော်၌ကား ဘုရားအလောင်း တော်သည် ဘဝများစွာတို့၌ ပါရမီ (၁၀)ပါးတို့ မနေမနား ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးပုံများ ပါဝင်သည့် အကြောင်းဖြစ်ရပ်တို့ကို ဟောပြောတော်မူပါသည်။

ပါဠိတော်ကြီးနှစ်ရပ်၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ချိန်ထိုးလေ့လာကြည့်ပါလျှင် ယင်းတို့၏ ထူးခြားကွဲလွဲချက်သည် ပေါ်လွင်ထင်ရှားပါသည်။ သာဓကအနေဖြင့် စရိယာပိဋကပါဠိတော်၏ အဦးဆုံးဖြစ်သော အကိတ္တိဇာတ် ပုံသဏ္ဌာန်မှာ မိမိအကိတ္တိရသေ့ဖြစ်စဉ်က တွေ့ကြုံရပုံ၊ ဒါနပါရမီ ဖြည့်ကျင့်ရပုံကို ရိုးရိုးကလေးသာ ဟောကြားတော်မူသည်။ ဇာတကပါဠိတော် တေရသကနိပါတ် အကိတ္တိဇာတ်တော်တွင်ကား ဤသို့ မဟုတ်ပါ။ မြတ်စွာဘုရား ဝါတော် နှစ်ဆယ်ကျော်ချိန် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေသောအခါ သာဝတ္ထိပြည်သား အလှူရှင် တစ်ဦးကို အကြောင်းပြု၍ အနုမောဒနာတရား ဟောတော်မူရာတွင် အကိတ္တိဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟောတော်မူသည့် ပုံသဏ္ဌာန်မှာလည်း အချင်းချင်း စကား ဆိုဟန်ဖြင့် ဇာတ်တော်ကို ဟောရိုးအတိုင်း ဟောထားသည်ကို လေ့လာနိုင်သည်။

တဖန် စရိယာပိဋကပါဠိတော်လာ ဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ကို ဂါထာ(၅၇)ဂါထာမျှဖြင့် ဒါနပါရမီ သဘော ပေါ်လွင်ရုံသာ အကျဉ်းမျှ ဟောတော်မူခဲ့သည်။ ဇာတကပါဠိတော် မဟာနိပါတ် ဝေဿန္တရာဇာတ်တော်ကိုကား ဂါထာပေါင်း (၉၀၅)တို့ဖြင့် အဆန်းတကြယ် ထူးကဲစွာ ဟောတော် မူခဲ့ပါသည်။ အချုပ်သဘောမှာ စရိယာပိဋကပါဠိတော်၌ ဒါန သီလ စသော ပါရမီသဘော ထင်ရှားရုံမျှသာ လိုရင်းချုပ်၍ ဟောတော်မူသည်။ ဇာတကပါဠိတော်၌ကား အကြောင်းဖြစ်ရပ် အားလျော်စွာ သိုင်းဝိုင်းချဲ့ထွင် တန်ဆာဆင်၍ နာချင်စဖွယ် ဟောတော်မူထားသည်။ ဤသို့ ကွဲကွဲပြားပြား ခွဲခြား၍ မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။

ခေတ်မျိုးစုံမှ ဇာတ်တော်များ

ဗုဒ္ဓစာပေဖြစ်သည့် ဇာတ်တော်များ အရှိန်အဝါသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘက်ပေါင်းစုံတွင် ထွန်းလင်းတောက်ပနေသည်။ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာနယ် တဝိုက်တွင် သိုက်မြိုက်နက်ရှိုင်းစွာ အမြစ်တွယ်နေသည်မှာ သမိုင်းခေတ် အတော်ကြာညောင်းခဲ့ပါပြီ။

သက္ကရာဇ် ၅၈၂-ခုနှစ်တွင် ရေးထိုးသော လေးထောင့်ကန် အရပ်လေးမျက်နှာဘုရား မင်းနန္ဒသူ ပုဂံကျောက်စာတွင် “ဇာတ်ငါရေလေ အတင့်အတယ်ရေး၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သက္ကရာဇ် ၅၉၈-ခုနှစ်တွင် ရေးထိုးသော ရှင်ပင်ဗောဓိမင်း မတ်ဉာဏဝိစည် ပုဂံကျောက်စာတွင် “ကူဆေရေသကာ တန်ခူးလဆန်း ၁၀-ရက်၊ သူကြာနေ့ ကူပုရှာ ၁၄၆၁၀ ယောက်၊ ဇာတ် ၅၅၀၊ ၁၂-ရက် တန်ခင်လာနေ့ ပြီ၏” ဟူ၍လည်းကောင်း ရေးထိုးထားသည်ကို ဖတ်ရှုရပါသည်။ ပုဂံခေတ်တွင် ပန်းချီဆေးရေးပုံများ ရေးဆွဲထားသည်ကို ထောက်ဆလျှင် ဇာတ်တော်များ ပြန့်ပွားမှု အင်အား ကြီးမားကြောင်းကို ခန့်မှန်းသိရှိနိုင်ပါသည်။ ဇာတကဝတ္ထုများသည် ပုဂံခေတ် လူရှင်ရဟန်းများ အမြတ်တနိုး သင်ကြားလေ့လာ နာယူမှတ်သားကြသည့် စာပေ တစ်ရပ် ဖြစ်သည်ကိုလည်း ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

ကျမ်းစာအမျိုးမျိုး

ဇာတ်နိပါတ် သြဇာအရှိန်အဝါသည် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု သမိုင်းတလျှောက်တွင် အံ့လောက် ဖွယ်ရာ တောက်ပလွန်းမိုးခဲ့ပါသည်။ အများအားဖြင့် ဇာတ်နိပါတ်များကို ခေတ်အလိုက် လေ့လာလိုက်စားမှုချင်း မတူညီကြကြောင်း သတိပြုမိပါသည်။ ပုဂံခေတ်တွင် ငါးရာ့ငါးဆယ် နိပါတ်

များကို ပါဠိဘာသာနှင့် လေ့လာသင်ယူခဲ့ကြ၍ အင်းဝခေတ်တွင် ပျိုကဗျာလင်္ကာ စာသွားဖြင့် လိုက်စားကြပါသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ ဇာတ်နိပါတ်များကို စကားပြေ များဖြင့် ဇာတ်ကနိဿယကျမ်းများကို စိတ်ဝင်စားကြပါသည်။

(၈၄၆-၁၂၈၇)နှစ်အတွင်း ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ ဘူရိဒတ်လင်္ကာကြီးမှ ဦးဘေ၏ ဝရုဏပျို့ အပါအဝင် ငါးရာ့ငါးဆယ်ဆိုင်ရာ ပျို့ကဗျာလင်္ကာများ ခုနစ်ဆယ်နှီးပါးရှိကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ တဖန် ဆင်ဖြူရှင်လက်ထက် (၁၁၂၅-၁၁၃၈)အတွင်း ဒန့်တိုင်ဆရာတော် ရှင်ဂုဏလင်္ကာထေရ်က ဇာတ်အဋ္ဌကထာ နိဿယကို ပြုစုတော်မူ၍ ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက် (၁၁၄၃-၁၁၈၀)နှစ်တွင်ကား ဇာတ်အဋ္ဌကထာ နိဿယ (၁၃)စောင်မျှကို ရဟန်းပညာရှင် ဆရာတော်များက ရေးသားတော်မူကြပါသည်။

သီဟိုဠ်ကျွန်း၊ ရှင်ဓမ္မပါလထေရ်၏ လီနတ္ထပကာသနီခေါ် ဇာတ်ဋီကာဟောင်းသည် ရှင်ဗုဒ္ဓ- သောသ ဇာတ်ကအဋ္ဌကထာများနှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိပုံရသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်၌ ဒုတိယမောင်းထောင်ဆရာတော်က အသမ္မောဟဝိလာသိနီမည်သော ဇာတ်ဋီကာသစ်ကို ရေးသားပြုစုတော်မူ၍ စစ်ကိုင်းထူပါရုံ ဒါယကာ နရပတိလက်ထက်တွင်ကား ရှင်အရိယဓမ္မသေနာပတိထေရ်ကလည်း ဇာတ်ဂဏ္ဍီကို ရေးသားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤမျှသာ မကသေးပါ။ ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် ဒီပဲယင်းမြို့၊ မုံတိုင်ပင် ဆရာတော်၏ ငါးရာ့ငါးဆယ်ဇာတ်တော်၊ ဒုတိယညောင်ကန်ဆရာတော်၏ ဇာတ်စကားပြေများလည်း ပေါ်ထွန်း ခဲ့သည်။ ဇာတ်တော်ကြီး ဆယ်ဘွဲ့နှင့် ပတ်သက်၍ကား ရှင်နန္ဒမေဓာသည် ၁၁၄၈-ခုနှစ်တွင် ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ ရှင်ပညာတိက္ခ-က ၁၁၀၈-ခုနှစ်တွင် သုဝဏ္ဏသာမ ဇာတ်တော်ကိုလည်းကောင်း မြန်မာစကားပြေ ပြန်ဆိုကြ၍ ကျန်ဇာတ်တော်ကြီး (၈)စောင်ကို (၁၁၄၄-၁၁၄၈)နှစ်အတွင်း မင်းဘူးဆရာတော် ဦးဩဘာသ-က စကားပြေ ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့သည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင်လည်း အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျား၏ ငါးရာ့ငါးဆယ် ဇာတ်ဝတ္ထု အကျဉ်းချုပ်၊ ဗုဒ္ဓဝင်ဦးထွန်းစိန်၏ သုဓမ္မာဝတီဇာတ်တော်ကြီးဆယ်ဘွဲ့၊ ပထမကျော် ဦးကြီးပေ၏ ငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ဒဂုံဦးထွန်းမြင့်၏ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့၊ ဦးမြင့်ဆွေ၏ ငါးရာ့ငါးဆယ်ဇာတ် ဝတ္ထုနှင့် မာဏဝ်၏ နိပါတ်တော်လာ ဇာတ်တော်ငါးရာ့ငါးဆယ်စသည်တို့ ထွက်ပေါ်လျက် ရှိကြ ပါသည်။ ယခုတဖန် သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ဇာတ်ကပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပထမတွဲကိုလည်း ထုတ်ဝေလိုက်ပြန်ပါသည်။

တိရစ္ဆာန် လူစကားပြောသည်ကို ယုံသင့်-မယုံသင့်

ဇာတ်နိပါတ်တော်များတွင် တိရစ္ဆာန်တို့ လူလို စကားပြောခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ အချို့ သူများက ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်လို သဘောထားကြ၏။ ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်များ ဟုတ်မှဟုတ်ပါလေစ ဟုလည်း သံသယဖြစ်လျက် ရှိကြပါသည်။ ဤသို့သော ပြဿနာများကို ကျေးဇူးရှင် မန်လည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သူ၏ ပညာဝိမံသနကထာကျမ်း စာမျက်နှာ (၁၇၈)၌ ဤသို့ ဖော်ပြ ပါသည်—

“ဤ မြေခွေး၊ ဆိတ်၊ သမင် စသည်တို့ လူဘာသာပြောသည်ဟု ကျမ်းနိပါတ်လာသည် ကား နှစ်ပေါင်း ကုဋေသိန်းသန်းမက လွန်မှ တရံတဆစ် မဖြစ်ဖူးသော အတ္ထရိယအဇ္ဈတ

ဓမ္မ၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သည်။ အစဉ်မပြတ် ဇာတ်နိပါတ်တိုင်း ပြောဆိုသည်မဟုတ်”ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ဤသို့ တရံတဆစ် ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း အစိန္တေယျလောကသဘော အားဖြင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း ရှေးကသာမဟုတ်ပါ။ ယခုကာလ၌လည်း အနောက်ပြည်၊ စစ်တကောင်းမြို့နယ်၊ မဒိချောင်းအနီး တည်နေ၍ မဒိချောင်းဟု ခေါ်တွင်သော ရွာ၌ ကျီးကန်း လူဘာသာစကား ပြောသည်ကို ကိုယ့်တိုင် ဆတ်ဆတ် ကြားခဲ့၊ မြင်ခဲ့၊ တွေ့ခဲ့ကြောင်းကို ရခိုင်ပြည်သား လဇ္ဇီပေသလ သိက္ခာကာမ ဖြစ်သော ဇာဂရအမည်ရှိသော ရဟန်းတစ်ပါး ပြော၍ ကြားသိရသည်။ ဤသို့ မျက်မြင်ကို ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် ထောက်ချင့်၍ ယုံသင့်လှပေတော့သည်”ဟူ၍လည်းကောင်း ဖော်ပြလျက် ဖြေကြားတော်မူပါသည်။

ကျမ်းစာ၏ ဂုဏ်ရည်

ဤဇာတကပါဠိတော် မြန်မာပြန်ပထမတွဲတွင် ကေကနိပါတ်ဇာတ်(၁၅၀)နှင့် ဒုကနိပါတ်ဇာတ် (၁၀၀)၊ စုစုပေါင်း ဇာတ် (၂၅၀)တို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်ရာ ဇာတ်အသီးသီး၏ အမည်များကို အကျဉ်းချုပ် ရှင်းလင်းဖော်ပြ၍ ဇာတ်တစ်ခုလုံး ခြုံမိသော ခေါင်းစဉ်ကိုလည်း တပ်ထားပါသည်။ စာဖတ်သူများသည် ဇာတ်တော်ခေါင်းစဉ်ကို ဖတ်မိရုံမျှဖြင့် ဤဇာတ်တော်၏ ဆိုလိုချက်ကို ခြုံငုံ၍ နားလည် သဘောပေါက်သွားနိုင်ပါသည်။ တဖန် ဇာတ်တော် အသီးသီးတွင် အလောင်းတော်သည် မည်သည့်ပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်၍ မည်သည့်မင်္ဂလာနှင့် ပြည့်စုံကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဤဇာတ်တော်မှ ရရှိမည့် ဘဝသင်ခန်းစာကိုလည်းကောင်း လေ့လာနိုင်ပါသည်။

ဇာတ်နိပါတ်တော်များအားလုံးကို ခြုံ၍လေ့လာလျှင် များစွာသောဆင်ခြင်ဖွယ်ရာ သင်ခန်းစာ များကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ အလောင်းတော်၏ ကျင့်စဉ်သည် လောကအကျိုးစီးပွားအတွက် မိမိဘဝကို အနစ်နာခံလျက် အရာရာတိုင်းကို စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်း တစ်ကိုယ်ရေ ကောင်းစားရေး၊ တစ်သင်း၊ တစ်ပွဲ၊ အုပ်စုကြီးတစ်ရပ် ခိုင်မာကြီးထွားရေးကိုသာ ဦးစား မပေးဘဲ အများ ကောင်းစားရေးကို ရွှေ့တန်းတင်ဆောင်ရွက်ခြင်း မှန်ကန်သော အကြံကောင်း၊ ဉာဏ်ကောင်းများ ပေးစွမ်းနိုင်သော သူတော်ကောင်းများနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် နှလုံးသွင်း စိတ်ထား သင့်တင့်မျှတခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့ ထုံးစံလေ့အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းစသော ပါရမီလုပ်ငန်းမျိုးကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ဇာတကပါဠိတော် မြန်မာပြန်သည် အလောင်းတော်၏ ပါရမီဖြည့်ကျင့်မှုများကို စာဖတ်သူများအား အသိဉာဏ်ပေး၍ ယုံကြည် သက်ဝင်စေနိုင်ပါသည်။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဇာတ်တော်များ၌ အတုယူ နည်းယူစရာများ သင်ခန်းစာများ အပြည့်အဝ ပါရှိနေလေရာ ဤနိဒါန်း၌ အမြွက်စကားမျှလောက်သာ ဖော်ပြနိုင်ပါတော့သည်။ ယခု ဇာတက ပါဠိတော်မြန်မာပြန် ပထမတွဲကို ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ မြတ်စွာဘုရား ဒေသနာတော်အတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်ကြံကြလျက် ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ ကျိုးနှစ်ဖြာကို တိုးပွားအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါစေ သတည်း။

ဦးတင့်ဝေ

ဓမ္မာစရိယ-ဘီအေ

ဒုတိယကျမ်းပြုမှူး၊ ကျမ်းပြုဌာန

သာသနာရေးဦးစီးဌာန

ဇာတကပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာ ဝိ က ခ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁-ကောကနိပါတ်	
၁-အပဏ္ဏကဝဂ်	

၁။	အပဏ္ဏကဇာတ် (ပညာမဲ့ခေါင်းဆောင်နှင့် ပညာရှိခေါင်းဆောင်)	၁
၂။	ဝဏ္ဏုပထဇာတ် (လုံ့လဝီရိယကြောင့် ချမ်းသာသည့်အကြောင်း)	၃
၃။	သေရိဝဂါဏိဇဇာတ် (အလိုကြီးက ပျက်စီးတတ်ကြောင်း)	၆
၄။	စူဠသေဠိဇဇာတ် (ပညာရှိစကားလိုက်နာသဖြင့် လေးလတွင်းဝယ် နှစ်သိန်းကြွယ်သည့်အကြောင်း)	၈
၅။	တဏှုလနာဠိဇဇာတ် (လူမှန်နေရာမှန် မဖြစ်သဖြင့် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးသည့်အကြောင်း)	၁၀
၆။	ဒေဝဓမ္မဇာတ် (အရှက်အကြောက် နှစ်ပါးကို စောင့်ထိန်းသင့်ကြောင်း)	၁၂
၇။	ကဠုဝါဟနဇာတ် (ကဠုဟာရီဇာတ်) (သစ္စာလက်နက် ထက်မြက်သည့်အကြောင်း)	၁၄
၈။	ဂါမဏိဇာတ် (ဆရာစကား နားထောင်သဖြင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့်အကြောင်း)	၁၆
၉။	မဃဒေဝဇာတ် (ဆံပင်ဖြူတစ်ပင်အတွက် တောထွက်သည့် မင်းအကြောင်း)	၁၇
၁၀။	သုခဝိဟာရီဇာတ် (ရသေ့ရဟန်းဘဝ အလွန်ချမ်းသာကြောင်း)	၁၉

၂-သီလဝဂ်

၁၁။	လက္ခဏမိဂဇာတ် (ခေါင်းဆောင်ကောင်းကို လိုအပ်ကြောင်း)	၂၁
၁၂။	နိဂြောဓမိဂဇာတ် (ခေါင်းဆောင်ကောင်းကု အပေါင်းချမ်းသာခြင်း)	၂၃
၁၃။	ကဏ္ဍိဇာတ် (မ-ဘက်လိုက်က မိုက်ဘက်ပါ၍ ပျက်စီးတတ်ကြောင်း)	၂၅

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄။ ဝါတမိဂဇာတ် (ရသာအမြိုက် အလိုလိုက်၍ အမိုက်တွေ့ရကြောင်း)	၂၇
၁၅။ ခရာဒိယဇာတ် (ဆရာမိဘစကား နားမထောင်က ဒုက္ခတွေ့ရတတ်ကြောင်း)	၂၉
၁၆။ တိပလ္လတ္ထမိဂဇာတ် (ဆုံးမစကားနားထောင်၍ ကြီးပွားချမ်းသာသည့်အကြောင်း)	၃၀
၁၇။ မာလုတဇာတ် (ပညာရှိထံ အဆုံးအမခံမှ အမြင်မှန်ရကြောင်း)	၃၃
၁၈။ မတကဘတ္တဇာတ် (သေသူအတွက် သူ့အသက်ကို သတ်၍ အလှူမလုပ်သင့်ကြောင်း)	၃၄
၁၉။ အာယာစိတဘတ္တဇာတ် (သူ့အသက်ကို သတ်၍ နတ်ပူဇော်ပသမှု မပြုသင့်ကြောင်း)	၃၆
၂၀။ နဠပါနဇာတ် (ခေါင်းဆောင်ကောင်း၏ စကားကို နားထောင်၍ ချမ်းသာကြပုံ)	၃၇
၃-ကုရုဂ်ဝဂ်	
၂၁။ ကုရုဂ်မိဂဇာတ် (ဆင်ခြင်စဉ်းစား သတိထား အမှားမတွေ့နိုင်ကြောင်း)	၄၀
၂၂။ ကုက္ကုရဇာတ် (အမျိုးအတွက် ကိုယ့်အသက် မဇဲဘဲ ဆောင်ရွက်သည့် ခေါင်းဆောင်)	၄၁
၂၃။ ဘောဇာဇာနီယဇာတ် (လုံ့လဝီရိယကို သေသည်အထိ မလျှော့သင့်ကြောင်း)	၄၃
၂၄။ အာဇညဇာတ် (လုံ့လကို မလျှော့သူသာ အာဇာနည်ဖြစ်ကြောင်း)	၄၄
၂၅။ တိတ္ထဇာတ် (သူ့စရိုက်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်တတ်သင့်ကြောင်း)	၄၅
၂၆။ မဟိဋ္ဌာမုခဇာတ် (ပတ်ဝန်းကျင် ဆွဲဆောင်အားရှိကြောင်း)	၄၇
၂၇။ အဘိဏ္ဍဇာတ် (ချစ်သူနှင့်ခွဲရသည့်အခါ တိရစ္ဆာန်ပင် ဒုက္ခရောက်ပုံ)	၄၉
၂၈။ နန္ဒိဝိသာလဇာတ် (ချိုသာစွာ ပြောဆိုခြင်းကို တိရစ္ဆာန်တို့ပင် လိုလားကြောင်း)	၅၀
၂၉။ ကဏ္ဍဇာတ် (သူ့ကျေးဇူးကို တိရစ္ဆာန်များပင် သိတတ်ကြောင်း)	၅၂
၃၀။ မုနိကဇာတ် (အစားအစာကို မမက်မောသင့်ကြောင်း)	၅၄

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၄-ကုလာဝကဝဂ်

၃၁။	ကုလာဝကဇာတ်			၅၆
	(သီလနှင့် မေတ္တာတို့၏ တန်ခိုးစွမ်းအင် အကြောင်း)			
၃၂။	နစ္စဇာတ်			၅၈
	(အရှက်အကြောက်ကင်းက ဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် ကြုံရတတ်ကြောင်း)			
၃၃။	သမ္မောဒမာနဇာတ်			၆၀
	(စည်းလုံးညီညွတ် အောင်ကြောင်းဖြာသည့် အကြောင်း)			
၃၄။	မစ္ဆဇာတ်			၆၁
	(ကာမဂုဏ်လိုက်စားက မှောက်မှားတတ်သည့်အကြောင်း)			
၃၅။	ဝနုကဇာတ်			၆၃
	(သစ္စာစွမ်းအင် တန်ခိုးအာနိသင်အကြောင်း)			
၃၆။	သကုဏဇာတ်			၆၄
	(မိမိနှင့်အဆင်ပြေမည့် အရပ်၌သာ နေသင့်ကြောင်း)			
၃၇။	တိတ္ထိရဇာတ်			၆၆
	(အသက်ဂုဏ်ကြီးသူကို ရိုသေရမည့် အကြောင်း)			
၃၈။	ဗကဇာတ်			၆၈
	(မကောင်းမှုပြုက မကောင်းကျိုး ခံစားရသည့်အကြောင်း)			
၃၉။	နန္ဒဇာတ်			၇၀
	(ပစ္စည်းဥစ္စာကြောင့် မာနကြီးတတ်သည့်အကြောင်း)			
၄၀။	ခဒိရင်္ဂီရဇာတ်			၇၁
	(သဒ္ဓါတရားထက်က မာရ်နတ်ဖျက်သော်လည်း မပျက်သည့်အကြောင်း)			

၅-အတ္ထကာမဝဂ်

၄၁။	လောသကဇာတ်			၇၄
	(အစားအစာ၌ ဝန်တိုခဲ့သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ရသည်အထိ အစာဝအောင် မစားရခြင်းအကြောင်း)			
၄၂။	ကပေါတဇာတ်			၇၆
	(အစာအတွက် လောဘထွက်က အသက်ဆုံးရှုံးတတ်သည့်အကြောင်း)			
၄၃။	ဝေဠုကဇာတ်			၇၈
	(ဆရာစကား နားမထောင်သဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးရသည့်အကြောင်း)			
၄၄။	မကသဇာတ်			၇၉
	(ပညာမဲ့မိတ်ဆွေသည် ပညာရှိရန်သူထက် ကြောက်စရာကောင်းကြောင်း)			
၄၅။	ရောဟိဏီဇာတ်			၈၁
	(စေတနာမှန်သော်လည်း လုပ်နည်းလုပ်ဟန် မမှန်က အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်ကြောင်း)			

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၆။ အာရာမဒ္ဒသကဇာတ် (အကျိုးရှိအောင်လုပ်သော်လည်း ပညာဉာဏ်မရှိက အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်ကြောင်း)	၈၂
၄၇။ ဝါရုဏိဒ္ဒသကဇာတ် (လူမိုက်သည် အကျိုးရှိအောင်လုပ်သော်လည်း အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်ကြောင်း)	၈၄
၄၈။ ခေဒဗ္ဗဇာတ် (ပညာရှိစကား မလိုက်နာငြားက ဆရာသမားသော်လည်း ပျက်စီးရကြောင်း)	၈၅
၄၉။ နက္ခတ္တဇာတ် (ဗေဒင်နက္ခတ်ကို ယုံကြည်လွန်းက အကျိုးပျက်စီးတတ်သည့်အကြောင်း)	၈၇
၅၀။ ဒုမ္မေဓဇာတ် (သူ့အသက်ကို သတ်၍ နတ်ပူဇော်မှု မပြုသင့်ကြောင်း)	၈၉

၆-အာသီသဝဂ်

၅၁။ မဟာသီလဝဇာတ် (ဝီရိယကြောင့် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်နိုင်သည့်အကြောင်း)	၉၁
၅၂။ စူဠဇနကဇာတ် (ဝီရိယရှိသူသည် ရည်မှန်းချက်အတိုင်း အောင်မြင်နိုင်ကြောင်း)	၉၃
၅၃။ ပုဏ္ဏပါတိဇာတ် (ကြိုတင်စဉ်းစား သတိထား အမှားမတွေ့နိုင်ကြောင်း)	၉၄
၅၄။ ကိဗ္ဗလဇာတ် (ပညာရှိစကားကို လိုက်နာသင့်ကြောင်း)	၉၅
၅၅။ ပဉ္စာဝုဓဇာတ် (လုံ့လဝီရိယကြောင့် မင်းဖြစ်ရသည့်အကြောင်း)	၉၇
၅၆။ ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ် (လေးသောဝန်ကို ပေါ့အောင် လုပ်နည်းအကြောင်း)	၉၉
၅၇။ ဝါနရိန္ဒဇာတ် (ရန်သူအောင်မှု ကြောင်းလေးခု အကြောင်း)	၁၀၀
၅၈။ တယောဓမ္မဇာတ် (ရန်ကိုအောင်မှု ကြောင်းသုံးခု အကြောင်း)	၁၀၂
၅၉။ ဘေရိဝါဒကဇာတ် (မိဘစကား မလိုက်နာသဖြင့် ဥစ္စာပျက်စီးသည့်အကြောင်း)	၁၀၃
၆၀။ သင်္ခမဇာတ် (သားကိုပင်သော်လည်း မထိမဲ့မြင် မပြုရသည့်အကြောင်း)	၁၀၄

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၇-လူ့ဗိဝံဂ်

၆၁။ အသာတမန္တဇာတ်				၁၀၆
(အမှောင်တကာတွင် ကာမအမှောင်သည် အမှောင်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း)				
၆၂။ အဏ္ဍဘူတဇာတ်				၁၀၈
(အမျိုးသမီးများကို စောင့်ရှောက်ရ ခက်သည့်အကြောင်း)				
၆၃။ တက္ကပဏ္ဍိတဇာတ်				၁၁၁
(အမျိုးသမီးများ ကျေးဇူးမသိတတ်သည့်အကြောင်း)				
၆၄။ ဒုရာဇာနဇာတ်				၁၁၃
(အမျိုးသမီးတို့နှင့် ပုံမှန်သဘောထား၍ ဆက်ဆံသင့်ကြောင်း)				
၆၅။ အနတ္တရတဇာတ်				၁၁၅
(အမျိုးသမီးများကို ခွင့်လွှတ်သင့်ကြောင်း)				
၆၆။ မုဒုလက္ခဏဇာတ်				၁၁၆
(ကာမဂုဏ်ကြောင့် ဈာန်ပျံ့ရသေ့ ဈာန်လျှောရသည့်အကြောင်း)				
၆၇။ ဥစ္ဆင်္ဂဇာတ်				၁၁၉
(ပညာရှိအမျိုးသမီးကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်ရသည့်အကြောင်း)				
၆၈။ သာကေတဇာတ်				၁၂၀
(တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ခင်မင်ရင်းနှီးကြခြင်းမှာ ရှေးဘဝအကြောင်းနှင့် မကင်းသည့်အကြောင်း)				
၆၉။ ဝိသဝန္တဇာတ်				၁၂၂
(အဓိဋ္ဌာန်မပျက်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း)				
၇၀။ ကုဒ္ဒါလဇာတ်				၁၂၄
(ကိုယ်တွင်းရန်ကို အောင်မြင်မှသာ အောင်မြင်သည်မည်ကြောင်း)				

၈-ဝရုဏဝဂ်

၇၁။ ဝရုဏဇာတ်				၁၂၇
(ပျင်းရိသူကြောင့် အကျိုးပျက်စီးတတ်ကြောင်း)				
၇၂။ သီလဝဟတ္ထိဇာတ်				၁၂၉
(သူ့ကျေးဇူးကို မသိက ဒုက္ခရောက်တတ်သည့်အကြောင်း)				
၇၃။ သစ္စံကိရဇာတ်				၁၃၁
(လူယုတ်မာထက် တိရစ္ဆာန်တို့က ပို၍ ကျေးဇူးသိတတ်ကြောင်း)				
၇၄။ ရုက္ခဓမ္မဇာတ်				၁၃၃
(သစ်ပင်ကြီးဖြစ်စေကာမူ လွင်ပြင်၌ တစ်ပင်တည်းတည်ရှိက လေဒဏ်ကြောင့် ပြိုလဲနိုင်ကြောင်း)				
၇၅။ မဇ္ဈဇာတ်				၁၃၄
(သစ္စာတန်ခိုးကြောင့် မိုးရွာသည့်အကြောင်း)				

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၆။ အသင်္ကိယဇာတ် (ကိုယ့်အကျိုးဆောင် သူများအကျိုးအောင်သည့်အကြောင်း)	၁၃၆
၇၇။ မဟာသုပိနဇာတ် (ကောသလအိပ်မက် တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်အကြောင်း)	၁၃၇
၇၈။ ဣတ္ထိသဇာတ် (နှမြောလှသည့် မစ္ဆရိသသေဋ္ဌေးကို အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဆုံးမသည့်အကြောင်း)	၁၄၁
၇၉။ ရေဿရဇာတ် (သူတပါးအကျိုး နင်းနှိမ်ချိုးသဖြင့် ကိုယ်ကျိုးယုတ်သည့်အကြောင်း)	၁၄၅
၈၀။ ဘိမသေနဇာတ် (အယောင်ဆောင်မှုသည် တစ်နေ့တွင် ပေါ်ရမဲ့ ဖြစ်ကြောင်း)	၁၄၆

၉-အပါယိမ္မဝဂ်

၈၁။ သုရာပါနဇာတ် (သေအနက်ကြောင့် အရှက်အကြောက် ကင်းမဲ့ခြင်း အကြောင်း)	၁၄၉
၈၂။ မိတ္တဝိန္ဇကဇာတ် (ဆုံးမစကား နားမထောင်၍ ဒုက္ခရောက်ရသည့်အကြောင်း)	၁၅၁
၈၃။ ကာဠကဏ္ဍိဇာတ် (အမည်ကောင်းဖို့ထက် စိတ်ကောင်းရှိဖို့ အရေးကြီးကြောင်း)	၁၅၂
၈၄။ အတ္တသဒ္ဓါရဇာတ် (ဥစ္စာစီးပွားကြီးပွားတိုးတက်ကြောင်း ၆-ပါး)	၁၅၄
၈၅။ ကိပက္ကဇာတ် (မစူးစမ်းဘဲ ပြုလုပ်ရဲ ခက်ခဲဒုက္ခ တွေ့တတ်လှ)	၁၅၆
၈၆။ သီလဝိမံသကဇာတ် (လောကတွင် ကိုယ်ကျင့်သီလသာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း)	၁၅၇
၈၇။ မင်္ဂလဇာတ် (လောကီဝါဒ မှန်သမျှ နှိုင်းဆယုံကြည်ရာ)	၁၆၀
၈၈။ သာရမ္ပဇာတ် (နှုတ်ချိုက သျှိုတစ်ပါး ဖြစ်သည့်အကြောင်း)	၁၆၂
၈၉။ ကုဟကဇာတ် (ဟန်ဆောင်သော မိတ်ဆွေသည် ရန်သူထက် ဆိုးဝါးကြောင်း)	၁၆၃
၉၀။ အကတညဉ္ဇာတ် (ကိုယ့်ပေါ်ပြုဖူး သူကျေးဇူး အထူးသိအပ်သည့်အကြောင်း)	၁၆၆

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁၀-လိတ္တဝဂ်

၉၁။	လိတ္တဇာတ်				၁၆၉
	(ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းကြောင့် မကောင်းကျိုးရသည့်အကြောင်း)				
၉၂။	မဟာသာရဇာတ်				၁၇၀
	(အခက်အခဲတွေ့မှသာ ပညာရှင်၏ စွမ်းအားကို သိနိုင်ကြောင်း)				
၉၃။	ဝိဿာသဘောဇနဇာတ်				၁၇၁
	(တပ်မက်စွဲလမ်းမှုကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးရသည့်အကြောင်း)				
၉၄။	လောမဟံသဇာတ်				၁၇၅
	(ဘုရားလောင်း အကျင့်မှူးကို ကျင့်ခဲ့ဖူးသည့်အကြောင်း)				
၉၅။	မဟာသုဒဿနဇာတ်				၁၇၆
	(စကြာမင်း“အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”စသော တရားကို ဟောကြားခြင်းအကြောင်း)				
၉၆။	ဝေလပတ္တဇာတ်				၁၇၇
	(သတိတရားဖြင့် အာရုံကို ထိန်းထားနိုင်သောကြောင့် မင်းဖြစ်သည့်အကြောင်း)				
၉၇။	နာမသိဒ္ဓိဇာတ်				၁၇၉
	(နာမည်ကြောင့် မကြီးပွား မချမ်းသာနိုင်သည့်အကြောင်း)				
၉၈။	ကုဋ္ဌဝါဏဇာတ်				၁၈၃
	(လောဘကြောင့် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း)				
၉၉။	ပရောသဟဿဇာတ်				၁၈၅
	(ပညာမဲ့တစ်ထောင်ကျော်ထက် ပညာရှိတစ်ယောက်က မြတ်ကြောင်း)				
၁၀၀။	အသာတဇ္ဈပဇာတ်				၁၈၈
	(ရှင်သီဝလိမထေရ်၏ အတိတ်ဇာတ်လမ်း)				

၁၁-ပရောသတဝဂ်

၁၀၁။	ပရောသတဇာတ်				၁၉၃
	(ပညာမဲ့နှင့် ပညာရှိတို့ ကွာခြားပုံ အကြောင်း)				
၁၀၂။	ပဏ္ဍိကဇာတ်				၁၉၅
	(ဘေမေတ္တာ ကြီးမားပုံ အကြောင်း)				
၁၀၃။	ဝေရီဇာတ်				၁၉၆
	(ရန်ကို ဝေးစွာ ရှောင်ရှားသင့်ကြောင်း)				
၁၀၄။	မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်				၁၉၇
	(မရောင့်ရဲနိုင်က ဆင်းရဲတွေ့တတ်သည့်အကြောင်း)				
၁၀၅။	ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌဇာတ်				၁၉၈
	(အကြောက်လွန်သဖြင့် ဒုက္ခရောက်တတ်ကြောင်း)				
၁၀၆။	ဥဒဉ္ဇနီဇာတ်				၂၀၀
	(မိန်းမပျို ဖျက်ဆီးသဖြင့် သီလပျက်ရသည့် ရသေ့လေး အကြောင်း)				

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁၀၇။ သာလိတ္တဇာတ်				၂၀၁
(ကျောက်စရစ်ပစ် အတတ်ပညာကြောင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့်အကြောင်း)				
၁၀၈။ ဗာဟိယဇာတ်				၂၀၃
(ကျန်းမာခြင်းကြောင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့်အကြောင်း)				
၁၀၉။ ကုဏ္ဍပူဇော်				၂၀၅
(နတ်မသဖြင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့် အကြောင်း)				
၁၁၀။ သဗ္ဗသံဟာရကပဉ္စဇာတ်				၂၀၇
(နံ့သာပေါင်းပြဿနာ)				

၁၂-ဟံစိဝဂ်

၁၁၁။ ဂါတြဘပဉ္စဇာတ်			၂၀၉
(မြည်းပြဿနာ အကြောင်း)			
၁၁၂။ အမရာဒေဝီပဉ္စဇာတ်			၂၀၉
(အမရာဒေဝီနှင့် မဟောသဓာ ပညာစမ်းကြသည့် အကြောင်း)			
၁၁၃။ သိင်္ဂါလဇာတ်			၂၁၀
(လိုချင်လောဘကြောင့် မြေးခွေးအလိမ်ခံရသည့် ပုဏ္ဏားအကြောင်း)			
၁၁၄။ ဇိတဝိနိဇာတ်			၂၁၁
(ပျင်းရိခြင်းသည် ကြီးပွားခြင်း၏ ရန်သူဖြစ်ကြောင်း)			
၁၁၅။ အနုသာသိကဇာတ်			၂၁၃
(အပြောနှင့် အလုပ် မညီလျှင် ပျက်စီးတတ်ကြောင်း)			
၁၁၆။ ဒုဗ္ဗစဇာတ်			၂၁၅
(အရက်မှူး၍ ပညာရှိစကား နားမထောင်သောကြောင့် လုံချက်ဖြင့် သေရကံည့်အကြောင်း)			
၁၁၇။ တိတ္ထိယဇာတ်			၂၁၈
(ဆရာလုပ်လွန်းသဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း)			
၁၁၈။ ဝဇ္ဇကဇာတ်			၂၁၈
(အကြံကောင်းလျှင် တစ်ချက်တည်းဖြင့် ချမ်းသာနိုင်ကြောင်း)			
၁၁၉။ အကာလရာဝိဇာတ်			၂၂၃
(ဆရာ မပြု၍ နည်းမကျသဖြင့် သေရသည့် ကြက်ဖအကြောင်း)			
၁၂၀။ ဗဒ္ဓနမောက္ခဇာတ်			၂၂၃
(လူမှိုက်ကြောင့် အနှောင်အဖွဲ့ ခံရသော်လည်း ပညာရှိကြောင့် ထိုအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ကြောင်း)			

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁၃-ကုသနာဋီဝဂ်

၁၂၁။	ကုသနာဋီဝဂ် (အယုတ်, အလတ်, အမြတ်မရွေး မိတ်ဆွေပြုသင့်ကြောင်း)	၂၂၆
၁၂၂။	ဒုမ္မေဇဇာတ် (ရတနာသည် ဘုန်းကံမဲ့သူထံမှ ဘုန်းကံရှိသူထံ ရောက်ရကြောင်း)	၂၂၇
၁၂၃။	နဂီလီသဇာတ် (တော်, မတော်, သင့်, မသင့် ထောင့်ချင့်၍ မသိတတ်သည့်အကြောင်း)	၂၃၀
၁၂၄။	အဗ္ဗဇာတ် (တစ်ယောက်ကောင်းက အပေါင်းချမ်းသာသည့် အကြောင်း)	၂၃၂
၁၂၅။	ကဋ္ဌာဟကဇာတ် (အကြံကြီးသည့် ဆင်းရဲသား အကြောင်း)	၂၃၄
၁၂၆။	အသိလက္ခဏဇာတ် (လတ်စားခြင်းကြောင့် လတ်တလော ဒုက္ခရောက်သည့်အကြောင်း)	၂၃၆
၁၂၇။	ကလဏ္ဍကဇာတ် (အယောင်ဆောင်ခြင်းမှာ တခဏမျှသာ ကောင်းသည့်အကြောင်း)	၂၃၇
၁၂၈။	ဗိဠာရဝတဇာတ် (မိတ်ဆွေတူသည် ရန်သူထက်ကြောက်စရာ ကောင်းကြောင်း)	၂၄၀
၁၂၉။	အဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇာတ် (လိမ်ညာမှုမှာ တစ်နေ့ပေါ်တတ်သည့်အကြောင်း)	၂၄၂
၁၃၀။	ကောသိယဇာတ် (အမျိုးသမီးများ မူရာမာယာများတတ်သည့် အကြောင်း)	၂၄၃

၁၄-အသမ္ပဒါနဝဂ်

၁၃၁။	အသမ္ပဒါနဇာတ် (မိတ်ဆွေစစ်နှင့် ကျေးဇူးကန်းသည့် မိတ်ဆွေတို့ အကြောင်း)	၂၄၆
၁၃၂။	ဘိရုကဇာတ် (သတိပညာကြောင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့် အကြောင်း)	၂၄၇
၁၃၃။	ဃတာသနဇာတ် (မလျှောက်ပတ်သည့်နေရာ၌ ဆက်လက်မနေသင့်သည့် အကြောင်း)	၂၄၉
၁၃၄။	ဈာနသောဓနဇာတ် (ပညာရှိတို့ စကားကို ယုံကြည်သင့်ကြောင်း)	၂၅၁
၁၃၅။	စန္ဒာဘဇာတ် (ပညာရှိစကားကို ယုံကြည်သင့်ကြောင်း)	၂၅၂
၁၃၆။	သုဝဏ္ဏဟံသဇာတ် (အလိုကြီးက အရနည်းတတ်သည့် အကြောင်း)	၂၅၃

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၁၃၇။ ဗဗ္ဗဇာတ် ၂၅၄
(သ္မုကို ငါဖျက် ငါလျှင် ပျက်သည့်အကြောင်း)
- ၁၃၈။ ဂေါဇာတ် ၂၅၇
(အပမပြုပြစ် အတွင်းညစ်သည့် လူကောက်ကျစ်အား သတိထားသင့်ကြောင်း)
- ၁၃၉။ ဥဘတောဘဋ္ဌဇာတ် ၂၅၈
(သူတပါး မကောင်းကြံက မိမိ ဘေးရန် ထိတတ်ကြောင်း)
- ၁၄၀။ ကာကဇာတ် ၂၅၉
(ခေါင်းဆောင်းကောင်းကြောင့် အပေါင်းချမ်းသာသည့်အကြောင်း)

၁၅-ကကဏ္ဍကဝဂ်

- ၁၄၁။ ဂေါဇာတ် ၂၆၂
(မိဘစကား နားမထောင်သဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း)
- ၁၄၂။ သိင်္ဂီလဇာတ် ၂၆၄
(အသက်ကို ဉာဏ်စောင့်သည့်အကြောင်း)
- ၁၄၃။ ဝိရောစနဇာတ် ၂၆၅
(အထင်ကြီး၍ စိတ်ကြီးဝင်လျှင် နောက်ဆုံးတွင် ပျက်စီးရတတ်ကြောင်း)
- ၁၄၄။ နဂ္ဂိဋ္ဌဇာတ် ၂၆၈
(ဘုရားလောင်း မိစ္ဆာအယူကို ကျင့်ပြီးမှ ပယ်စွန့်သည့်အကြောင်း)
- ၁၄၅။ ရာဇဇာတ် ၂၇၀
(ပြောမရသူကို မပြောခြင်းသည် ပို၍ ကောင်းကြောင်း)
- ၁၄၆။ သမုဒ္ဒကာကဇာတ် ၂၇၁
(မဖြစ်နိုင်သည်ကို ပြုလုပ်သည့် ကျိုးမိုက်မျှားအကြောင်း)
- ၁၄၇။ ပုပ္ဖရတ္ထဇာတ် ၂၇၃
(မိန်းမအတွက်ဆိုလျှင် အသက်ကိုပင် စွန့်တတ်ကြသည့်အကြောင်း)
- ၁၄၈။ သိင်္ဂီလဇာတ် ၂၇၅
(လောဘအလိုသို့ လိုက်သည့် မြေးခွေးမိုက် အကြောင်း)
- ၁၄၉။ ကေပဏ္ဏဇာတ် ၂၇၇
(ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သည့် မင်းသားကို ဆုံးမသည့်အကြောင်း)
- ၁၅၀။ သဉ္ဇီဇာတ် ၂၈၁
(ကျားသေကို အသက်သွင်းသဖြင့် ပျက်စီးသည့်အကြောင်း)

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂-ဒုကနိပါတ်

၁-ဒဠဝဂ်

၁၅၁။	ရာဇောဝါဒဇာတ် (တရားစောင့်သူကို တရားက ပြန်စောင့်သည့် အကြောင်း)	၂၇၅
၁၅၂။	သိင်္ဂီလဇာတ် (မဆင်မခြင်အဆောတလျင်လုပ်က မှားတတ်သည့်အကြောင်း)	၂၈၈
၁၅၃။	သူကရဇာတ် (ဝ-မရှိဘဲ ဝိ-မလုပ်သင့်သည့် အကြောင်း)	၂၉၀
၁၅၄။	ဥရဂဇာတ် (ဇေတ္တဝါတရားသည် ရန်ငြိမ်းကြောင်းတရားဖြစ်သည့်အကြောင်း)	၂၉၂
၁၅၅။	ဘဂ္ဂဇာတ် (နှာချေလျှင် အသက်ရှည်ပါစေဟု ဆိုရသည့်အကြောင်း)	၂၉၄
၁၅၆။	အလိနစိတ္တဇာတ် (တိရစ္ဆာန်များပင် သူကျေးဇူးကို သိတတ်သည့်အကြောင်း)	၂၉၈
၁၅၇။	ဂုဏဇာတ် (ကျေးဇူးဆပ်ခြင်းသည် ပညာရှိသူဘော်ကောင်းတို့၏ အလုပ်ဖြစ်ကြောင်း)	၃၀၄
၁၅၈။	သုဟနုဇာတ် (ဝါသနာတူက ညီညွတ်သင့်မြတ်သည့် အကြောင်း)	၃၁၁
၁၅၉။	မောရဇာတ် (မောရပရိတ်၏ အစွမ်းထက်မြက်ပုံအကြောင်း)	၃၁၄
၁၆၀။	ဝိနီလကဇာတ် (မတူလျှင် မတူပရသည့် အကြောင်း)	၃၁၈

၂-သန္တဝဂ်

၁၆၁။	ဣန္ဒသမာနဂေါတ္တဇာတ် (ဆရာတကာကို နားမထောင်သဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးရသည့်အကြောင်း)	၃၂၁
၁၆၂။	သန္တဝဇာတ် (မီးကို လုပ်ကျွေးပူဇော်ခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိသည့်အကြောင်း)	၃၂၃
၁၆၃။	သုသီမဇာတ် (မျိုးရိုး၏ အစဉ်လာကောင်းကို ထိန်းသိမ်းသင့်ကြောင်း)	၃၂၆
၁၆၄။	ဂိဇ္ဈဇာတ် (သူ့ကျေးဇူးကို သိတတ်ရသည့်အကြောင်း)	၃၃၂
၁၆၅။	နကုလဇာတ် (မိတ်ဆွေထံမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော အန္တရာယ်သည် ပို၍ကြောက်စရာ ကောင်းကြောင်း)	၃၃၅
၁၆၆။	ဥပသာလကဇာတ် (လူသေကောင် မမြှုပ်ဖူးသည့်နေရာ မရှိသည့်အကြောင်း)	၃၃၇

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၆၇။ သမိဒ္ဓိဇာတ် (ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါ လှပတင့်တယ်သည့် ရဟန်းတော်အကြောင်း)	၃၄၀
၁၆၈။ သကုဏ္ဍိဇာတ် (ရန်သူကို အထင်သေးက ဘေးတွေ့တတ်သည့်အကြောင်း)	၃၄၂
၁၆၉။ အရကဇာတ် (မေတ္တာအကျိုး တစ်ဆယ့်တစ်မျိုး အကြောင်း)	၃၄၄
၁၇၀။ ကကဏ္ဍကဇာတ် (ဥစ္စာမာန်တက်၍ မထိမဲ့မြင်ပြုသော ပုတ်သင်အကြောင်း)	၃၄၆

၃. ကလျာဏဝဂ်

၁၇၁။ ကလျာဏဓမ္မဇာတ် (နားလေးသော ယောက္ခမကြောင့် ရဟန်းဝတ်ရသည့်သမက်)	၃၄၈
၁၇၂။ ဒဒ္ဓရဇာတ် (ပညာမကြွယ် ပရိသတ်အလယ် ရှက်ဖွယ်ဖြစ်တတ်သည့်အကြောင်း)	၃၅၁
၁၇၃။ မက္ကဋ္ဌဇာတ် (ဟန်ဆောင်မှုကို မျောက်ကပင် ပြုလုပ်တတ်သည့်အကြောင်း)	၃၅၃
၁၇၄။ ဒုဗ္ဗိယမက္ကဋ္ဌဇာတ် (ကျေးဇူးပြုသင့်သူကိုသာ ကျေးဇူးပြုသင့်ကြောင်း)	၃၅၅
၁၇၅။ အာဒိစ္စုပဋ္ဌာနဇာတ် (လူများသည် အယောင်ဆောင်မှုကို ယုတ်တရက်ယုံကြည်တတ်သည့်အကြောင်း)	၃၅၇
၁၇၆။ ကဋ္ဌာယမုဋ္ဌိဇာတ် (အချိန်ကာလချင့်၍ လုပ်သင့်သည့်အကြောင်း)	၃၅၉
၁၇၇။ တိန္ဒြကဇာတ် (နည်းပရိယာယ်ကြွယ်ဝလျှင် အန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်နိုင်ကြောင်း)	၃၆၂
၁၇၈။ ကစ္ဆပဇာတ် (နေရာဌာန၌ အစွဲအလမ်း မထားဘဲ သင့်လျော်ရာနေရာ၌ နေသင့်ကြောင်း)	၃၆၅
၁၇၉။ သတဓမ္မဇာတ် (ကိုယ်နှင့်မလျော်သည့် အလုပ်ကို လုပ်၍ ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း)	၃၆၈
၁၈၀။ ဒုဒ္ဓဇာတ် (လှူဒါန်းရာ၌ စိတ်စေတနာသာ ပဓာနဖြစ်သည့်အကြောင်း)	၃၇၁

၄. အသဒိသဝဂ်

၁၈၁။ အသဒိသဇာတ် (မင်းတို့သည် ပြောတိုင်း မယုံသင့်ကြောင်း)	၃၇၃
၁၈၂။ သင်္ဂါမာဝစရဇာတ် (ဆုံးမစကား လိုက်နာသဖြင့် အကျိုးရှိသည့်အကြောင်း)	၃၇၅

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၈၃။ ဝါလောဒကဇာတ် (အပြုအမူများသည် အဆင့်အတန်းအလိုက် ကွာခြားကြောင်း)	၃၇၈
၁၈၄။ ဂိရိဒတ္တဇာတ် (အတုမြင် အတတ်သင်တတ်သည့်အကြောင်း)	၃၇၉
၁၈၅။ အနဘိရတိဇာတ် (လေ့လာမှု ကျွမ်းကျင်သည့်အကြောင်း)	၃၈၁
၁၈၆။ ဒဓိဝါဟနဇာတ် (အပေါင်းကြောင့်ပျက်, အပေါင်းကြောင့် တက်တတ်သည့်အကြောင်း)	၃၈၃
၁၈၇။ စတုမဋ္ဌဇာတ် (မတူလျှင် မတူသင့်ကြောင်း)	၃၈၈
၁၈၈။ သီဟကောတ္ထုဇာတ် (ခြင်္သေ့မဟုတ် မြေခွေးမဟုတ်သည့် ခွေးခြင်္သေ့အကြောင်း)	၃၉၀
၁၈၉။ သီဟစမ္ပဇာတ် (အယောင်ဆောင်မှုသည် နောက်ဆုံးတွင် ဒုက္ခရောက်တတ်ကြောင်း)	၃၉၁
၁၉၀။ သီလနိသံသဇာတ် (ကိုယ်ကျင့်သီလရှိမှ ကြီးပွားတိုးတက်နိုင်ကြောင်း)	၃၉၃

၅-ရူပကဝင်

၁၉၁။ ရူပကဇာတ် (မိန်းမမြှောက်ပေးတိုင်းလုပ်သည့် ပုဏ္ဏားကြီးအကြောင်း)	၃၉၆
၁၉၂။ သိရိကာဠကဏ္ဍိဇာတ် (ကျက်သရေရှိသူနှင့် ကျက်သရေမဲ့သူ အကြောင်း)	၃၉၈
၁၉၃။ စူဠပဒုမဇာတ် (ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးဇူးတင်ကာ ဒုက္ခတွေ့ရတတ်သည့်အကြောင်း)	၃၉၈
၁၉၄။ မဏိစောရဇာတ် (မတရားသည့်ဘုရင်နှင့် သီလရှိသူ ဇနီးမောင်နှံတို့အကြောင်း)	၄၀၃
၁၉၅။ ပဗ္ဗတူပတ္တရဇာတ် (အမျိုးသမီးအား မြတ်နိုးလျှင် ခွင့်လွှတ်သင့်ကြောင်း)	၄၀၆
၁၉၆။ ဝလာဟကဿဇာတ် (ကာမတရား လိုက်စား၍ ဆုံးရှုံးပျက်စီးရသည့်အကြောင်း)	၄၀၈
၁၉၇။ မိတ္တာမိတ္တဇာတ် (အသိဉာဏ်မရှိသည့် သတ္တဝါနှင့် အကျွမ်းမဝင်ရသည့်အကြောင်း)	၄၁၁
၁၉၈။ ရာဇဇာတ် (ဟုတ်မှန်သော်လည်း အကျိုးမရှိသည့် စကားမျိုးကို မပြောဆိုသင့်ကြောင်း)	၄၁၃
၁၉၉။ ဂဟပတိဇာတ် (အမျိုးသမီးများ အထိန်းရ ခက်သည့်အကြောင်း)	၄၁၅

အကြောင်းသရာ	စာမျက်နှာ		
၂၀၀။ သာဓုသီလဇာတ် (သမက်ကို မည်ကဲ့သို့ ရွေးသင့်ခြင်းအကြောင်း)		၄၁၇	
၆-နတ်ဒဠဝဂ်			
၂၀၁။ ဗန္ဓနာဂါရဇာတ် (ဖြတ်နိုင်ခဲ့သည့် သံယောဇဉ်နှောင်ကြိုးအကြောင်း)		၄၁၉	
၂၀၂။ ကေဠိသီလဇာတ် (လူပင်ငယ်သော်လည်း ပညာကြွယ်က ချီသေရသည့်အကြောင်း)		၄၂၂	
၂၀၃။ ခန္ဓဇာတ် (မေတ္တာပွားများသင့်ကြောင်း)		၄၂၅	
၂၀၄။ ဝိရကဇာတ် (မတူဘဲ တုသဖြင့် ဒုက္ခရောက်ရသည့်အကြောင်း)		၄၂၉	
၂၀၅။ ဂင်္ဂေယျဇာတ် (အလှပြိုင်သည့် ရဟန်းနှစ်ပါးအကြောင်း)		၄၃၂	
၂၀၆။ ကုရုဂ်မိဂဇာတ် (ဘေးအန္တရာယ်ရောက်လာမှ မိတ်ဆွေ စစ်၊ မစစ် သိရသည့်အကြောင်း)		၄၃၄	
၂၀၇။ အဿကဇာတ် (သေသူအတွက် ပူရတက်ပွားနေခြင်းသည် အကျိုးမရှိကြောင်း)		၄၃၇	
၂၀၈။ သုဿမာရဇာတ် (ပညာရှိမျောက်နှင့် ပညာမဲ့မိကျောင်းတို့အကြောင်း)		၄၄၀	
၂၀၉။ ကုက္ကုဋ္ဌဇာတ် (မိမိကိုယ်ကို ကောင်းအောင် ကျိုးစားသင့်ကြောင်း)		၄၄၃	
၂၁၀။ ကန္ဒဂလကဇာတ် (ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးခြင်းကြောင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း)		၄၄၅	
၇ ဗိရဏထမ္ဘဝဂ်			
၂၁၁။ သောမဒတ္တဇာတ် (ရှက်တတ် ကြောက်တတ်လွန်းက အလွဲလွဲအချော်ချော် ဖြစ်တတ်ကြောင်း)		၄၄၇	
၂၁၂။ ဥစ္ဆိဋ္ဌဘတ္တဇာတ် (ဆိတ်ကွယ်ရာရလျှင် အမျိုးသမီးများ မကောင်းမှုပြုတတ်သည့်အကြောင်း)		၄၅၀	
၂၁၃။ ဘရဇာတ် (လာဘ်စားခြင်းသည် ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သည့်အကြောင်း)		၄၅၂	
၂၁၄။ ပုဏ္ဏနဒီဇာတ် (ကုန်းစကားကို ယုံစား၍ မှားသည့်အကြောင်း)		၄၅၆	
၂၁၅။ ကစ္ဆပဇာတ် (နှုတ်မစောင့်စည်းသဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း)		၄၅၇	

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂၁၆။	မစ္ဆာဇာတ်				၄၆၀
	(ကာမဂုဏ်မီးသည် အပူဆုံးဖြစ်ကြောင်း)				
၂၁၇။	သေဂ္ဂုဇာတ်				၄၆၁
	(ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းသည့် အမျိုးသမီးအကြောင်း)				
၂၁၈။	ကုဋ္ဌဝါဏဇာတ်				၄၆၃
	(အပြိုင်ကောက်ကျစ်သူ နှစ်ဦးအကြောင်း)				
၂၁၉။	ဂရဟ်ဇာတ်				၄၆၆
	(ကိလေသာမည်သည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း)				
၂၂၀။	ဓမ္မဓဇဇာတ်				၄၆၈
	(မကောင်းကြံသည့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအကြောင်း)				

ဂ-ကုသာဝဝဂ်

၂၂၁။	ကုသာဝဇာတ်				၄၇၁
	(မိမိနှင့် ထိုက်တန်ရုံသာ ဝတ်ဆင်သင့်ကြောင်း)				
၂၂၂။	စူဠနန္ဒိယဇာတ်				၄၇၈
	(မကောင်းမှုပြုလျှင် မကောင်းကျိုး ခံစားရသည့်အကြောင်း)				
၂၂၃။	ပုဋ္ဌဘတ္တဇာတ်				၄၈၂
	(ထမင်းထုပ်ကို ဇနီးအား မဝေငှဘဲ တစ်ယောက်တည်း စားပစ်သည့် ခင်ပွန်းသည်အကြောင်း)				
၂၂၄။	ကုမ္ဘိလဇာတ်				၄၈၆
	(ရန်အောင်ကြောင်းတရား လေးပါးအကြောင်း)				
၂၂၅။	ခန္တိဝဏ္ဏဇာတ်				၄၈၇
	(သည်းခံခြင်းသည် အလိုရှိသည့်အကျိုးကို ပြီးစေနိုင်သည့်အကြောင်း)				
၂၂၆။	ကောသိယဇာတ်				၄၈၈
	(အချိန်ကာလကိုကြည့်၍ အမှုကိစ္စတို့ကို ရွက်ဆောင်သင့်ကြောင်း)				
၂၂၇။	ဂုဏ္ဍပါဏဇာတ်				၄၉၀
	(ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးသဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း)				
၂၂၈။	ကာမနီတဇာတ်				၄၉၃
	(ဥပါဒါန်ကြောင့် ဥပဒ်ရောက်သည့်အကြောင်း)				
၂၂၉။	ပလာယိတဇာတ်				၄၉၆
	(မပြိုင်သင့်သူနှင့် ပြိုင်ချင်သည့် ပရိဗိုလ်အကြောင်း)				
၂၃၀။	ဒုတိယပလာယိတဇာတ်				၄၉၉
	(မပြိုင်သင့်သူနှင့်ပြိုင်သည့် ပရိဗိုလ်အကြောင်း)				

ဇ-ဥပါဟနဝဂ်

၂၃၁။	ဥပါဟနဇာတ်				၅၀၃
	(ကိုယ့်အတတ်က ကိုယ့်ကို ပြန်သတ်သည့်အကြောင်း)				
၂၃၂။	ဝိဇ္ဇာထူဏဇာတ်				၅၀၅
	(အလိုရမ္မက်ကြီးက ဒုက္ခရောက်တတ်သည့်အကြောင်း)				

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂၃၃။	ဝိကဏ္ဍကဇာတ်			၅၀၇
	(စိတ်အလိုလိုက်က အမှိုက်တွေတတ်သည့်အကြောင်း)			
၂၃၄။	အသိတာဘူဇာတ်			၅၀၈
	(ဖွတ်မရ ဓားမဆုံးသည့်အကြောင်း)			
၂၃၅။	ဝစ္ဆနခဇာတ်			၅၁၀
	(လူချင်းတူသော်လည်း အသက်ရှူခြင်းကွဲသည့်အကြောင်း)			
၂၃၆။	ဗကဇာတ်			၅၁၂
	(ဣန္ဒြေဌိမသက်တိုင်း သူတော်ကောင်း မခေါ်နိုင်ကြောင်း)			
၂၃၇။	သာကေတဇာတ်			၅၁၃
	(အကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ဖြစ်လာပုံအကြောင်း)			
၂၃၈။	ကေပဒဇာတ်			၅၁၄
	(ကြီးပွားတိုးတက်ကြောင်းတရားအကြောင်း)			
၂၄၉။	ဟရိတမဏ္ဍုကဇာတ်			၅၁၆
	(နိုင်လျှင်ပျိုး ရှုံးလျှင် မဲတတ်ကြသည့်အကြောင်း)			
၂၄၀။	မဟာပိင်္ဂလဇာတ်			၅၁၈
	(မတရားသူကို လူတိုင်း မုန်းတတ်သည့်အကြောင်း)			
	၁၀-ဆိပ်ဂါလဝဂ်			
၂၄၁။	သဗ္ဗဒါဌဇာတ်			၅၂၁
	(မာနကြီးသည့် မြေခွေးအကြောင်း)			
၂၄၂။	သုနခဇာတ်			၅၂၃
	(ညဏ်ရှိသဖြင့် အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ရသည့်အကြောင်း)			
၂၄၃။	ဂုတ္တိလဇာတ်			၅၂၅
	(ဆရာကပြန်သဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း)			
၂၄၄။	ဝိဂတိစ္ဆဇာတ်			၅၂၈
	(မပြည့်သည့်အိုး ဘောင်ဘင်ခတ်သည့်အကြောင်း)			
၂၄၅။	မူလပရိယာယဇာတ်			၅၃၀
	(ဘုရားရှင်၏ ဉာဏ်တော်ကို မဆီမဲ့မြင်ပြုသည့် ရဟန်းများအကြောင်း)			
၂၄၆။	ဗာလောဝါဒဇာတ်			၅၃၂
	(သက်သတ်လွတ် ဆွမ်းကို စားသော်လည်း အပြစ်မရှိကြောင်း)			
၂၄၇။	ပါဒဉ္စလီဇာတ်			၅၃၄
	(အကြိမ်ကြိမ် စုံစမ်းသင့်သည့်အကြောင်း)			
၂၄၈။	ကံသုကောဇမဇာတ်			၅၃၆
	(အမြင်ချင်းမတူသည့် မင်းသားလေးယောက်အကြောင်း)			
၂၄၉။	သာလကဇာတ်			၅၃၈
	(ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ဆက်ဆံခြင်းကို လူတိုင်း မကြိုက်သည့်အကြောင်း)			
၂၅၀။	ကပိဇာတ်			၅၄၁
	(ဟန်ဆောင်မှုကို ပညာရှိများ သိမြင်သည့်အကြောင်း)			

ဓမ္မကနိကာယ

ဇာတကပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁-ဧကကနိပါတ်

၁-အပဏ္ဏကဝဂ်

၁-အပဏ္ဏကဇာတ်

(အပဏ္ဏက=မချွတ်မယွင်းမှန်ကန်သော အကြောင်း)

ပညာမဲ့ခေါင်းဆောင်နှင့် ပညာရှိခေါင်းဆောင်

ပဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် တိတ္ထိတို့၏ တပည့် ငါးရာတို့သည် မိတ်ဆွေဖြစ်သူ အနာထပိဏ်သေဌေးနှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ် ကြကုန်၏။ တရားနာခြင်း အလှူပေးခြင်း သီလဆောက်တည်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရားကို ပြောင်းလဲကိုးကွယ်ကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ပြောင်းရွှေ့ သီတင်း သုံးတော်မူသည့်အခါ၌ တိတ္ထိတပည့်မှ ဘုရားတပည့် ဖြစ်လာသူတို့သည် တိတ္ထိတို့ကို တဖန် ပြန်၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြပြန်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရွှေတမျိုး နောက်တဖုံ ပြောင်းလဲ ကိုးကွယ်ပုံကို သိတော်မူသည့်အခါ “ရှေးကလည်း ကိုးကွယ်ပုံ မူမမှန်၍ ပျက်စီးခဲ့ဖူးပေသည်”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ကာသီတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးစဉ်အချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်တွင် လှည်းကုန်သည်မျိုး၌ ဖြစ်၍ လှည်းငါးစီးဖြင့်

ကုန်ရောင်းသွားလေ့ရှိပါသည်။ ဘုရားလောင်းကဲ့သို့ပင် လှည်းငါးရာဖြင့် အရောင်းအဝယ် ပြုနေသည့် ဒေဝဒတ်အလောင်း လှည်းကုန်သည်ကြီးတစ်ဦးလည်း ဗာရာဏသီပြည်တွင် ရှိသည်။ ထိုကုန်သည်ကား အရည်အချင်းမဲ့၍ လိမ္မာပါးနပ်မှု မရှိ၊ အသိဉာဏ် နည်းသူ ဖြစ်သည်။ ထိုလှည်းကုန်သည်နှစ်ဦးတို့သည် ကုန်ရောင်း ကုန်ဝယ်သွားရန် အသီးအသီး ပြင်ဆင်ကြသည်။ လှည်းတစ်ထောင်လုံး တပြိုင်နက် သွားပါက နေရာအခက်အခဲ အစာရေစာ အခက်အခဲ ဖြစ်မည်ကို မြင်သောကြောင့် ဘုရားလောင်း လှည်းကုန်သည်က “သင် ရွှေက သွားမည်လား၊ သို့မဟုတ် နောက်က လိုက်မည်လား” ဟု ဒေဝဒတ်အလောင်း လှည်းကုန်သည်ကို မေးသည်။ ဒေဝဒတ်အလောင်း လှည်းကုန်သည်က “တို့ ရွှေက သွားရင် လမ်းကောင်းလဲ သွားရမယ်၊ နွားတွေလဲ မြက်ကောင်း စားရမယ်” စသည်ဖြင့် ကောင်းသည့် အချက်များကိုသာ ကြည့်ပြီး သူတို့ ရွှေက သွားမည်ဟု ပြောလိုက်သည်။ ဘုရားလောင်းကလည်း နောက်က လိုက်ရသည့် အကျိုးများကို သိမြင်ပြီးသူ ဖြစ်၍ “ကောင်းပါပြီ၊ မိတ်ဆွေတို့ ရွှေက သွားနှင့်ပါ” ဟု သဘောတူ လိုက်သည်။

ဒေဝဒတ်လောင်း လှည်းကုန်သည် ခေါင်းဆောင်သော လှည်းငါးရာတို့သည် လူနေဒေသကို လွန်၍ ကန္တာရတွင်းသို့ ဝင်ရောက်စ ပြုလာခဲ့၏။ ထိုကန္တာရကား ရေမရှိသော ကန္တာရနှင့် ဘီလူးများရှိသည့် ကန္တာရမျိုး ဖြစ်သည်။ ထိုကုန်သည်တို့ ကန္တာရအလယ် ရောက်လာကြသည့်အခါ ဘီလူးတို့သည် လူယောင်ဖန်ဆင်းကာ ရွှေကန္တာရခရီး၌ ရေပေါများဟန် မိုးမပြုတ်ရွာဟန် လှည့်ပတ်ဖြားယောင်းပြီး လှည်းငါးရာတွင် ပါလာသည့် ရေအိုးတို့ကို အလေးမခံဘဲ သွန်ပစ် လိုက်ရန် တိုက်တွန်းပြောကြားသည်။ ဒေဝဒတ်လောင်း လှည်းကုန်သည်မှာ လိမ္မာပါးနပ်မှု မရှိ၊ အသိဉာဏ် နည်းသူ ဖြစ်ရကား ဘီလူးတို့၏ စကားကို ယုံကြည်ပြီး ရေအိုးများ အားလုံးကို သွန်ပစ်လိုက်လေသည်။ ထိုကုန်သည်တို့သည် မိုးလင်းမှ နေဝင်မိုးချုပ်အထိ ခရီး ဆက်လက်သွား ကြသော်လည်း ရေအနည်းငယ်မျှကိုပင် မတွေ့မြင်ကြရချေ။ ဤသို့ လူရောနွားပါ အစာငတ်၊ ရေငတ်ဖြစ်ကြသဖြင့် အလွန် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်စွာ အိပ်ကြရသည်။

ညအချိန်တွင် ဘီလူးများလာကြပြီး လူငါးရာနှင့် နွားတစ်ထောင်တို့ကို စားပစ်လိုက်ကြသည်။ လဝက်ခန့် ကြာသည့်အခါ ဘုရားလောင်း ဦးစီးခေါင်းဆောင်သော လှည်းကုန်သည် ငါးရာတို့ ခရီးစထွက်ကြသည်။ ကန္တာရအဝင်ဝသို့ ရောက်လာသည့်အခါ ဘုရားလောင်းသည် ရေအိုးများကို ရေဖြည့်ခိုင်းသည်။ ကန္တာရအတွင်း၌ “သူမသိဘဲ ရေတစ်လက်ခုပ်မျှကိုပင် မသောက်ရန်နှင့် မစားဖူးသည့် အသီး အရွက် အပွင့်တို့ကို မစားရန်” ကြိုတင်သတိပေး ဆုံးမထားသည်။ ဘုရားလောင်း ကုန်သည်တို့ ကန္တာရအလယ်သို့ ရောက်သည့်အခါ ဘီလူးတို့သည် ရွှေနည်းအတိုင်း လှည့်ပတ်ဖြားယောင်းကြပြန်၏။ ဘုရားလောင်းသည် ဘီလူးတို့ကိုတွေ့လျှင် အကြောက် မရှိခြင်း၊ မျက်စိနီခြင်း၊ အရိပ်မထွက်ခြင်း အချက်တို့ကို ထောက်ထားပြီး ဘီလူးများဖြစ်ကြောင်း ချက်ချင်း သိသွားပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဘီလူးတို့စကားကို မနာယူဘဲ ခရီးဆက်လာကြရာ မိုးချုပ်ခါနီး တစ်နေရာသို့ အရောက်တွင် ဝန်အပြည့်ပါသော လှည်းငါးရာနှင့် လူရိုးနွားရိုးတို့ကို တွေ့လေရာ ဒေဝဒတ် အလောင်း လှည်းကုန်သည်တို့ ဘီလူးစားခံရကြောင်း သိရှိကြလေသည်။ ထိုနေရာ၌ပင် နွားများကို လူတို့၏ အလယ်တွင် ထားကာ မိမိကိုယ်တိုင် သန်လျက်ဆွဲကိုင်ပြီး တစ်ညလုံး မအိပ်ဘဲ စောင့်

ရှောက်သည်။ နံနက်လင်းသည့်အခါ ချဉ်းနဲ့သောလှည်းနှင့် ခိုင်ခံ့သော လှည်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဖိုးမတန်သော ဘဏ္ဍာနှင့် အဖိုးတန်သော ဘဏ္ဍာတို့ကိုလည်းကောင်း လဲပြီး ခရီးဆက်၍ အရောင်းအဝယ်ပြုကာ မိမိတို့ဒေသသို့ ချမ်းသာစွာ ပြန်လာကြပေသည်။ ဤသို့ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်း ပြန်ပြောင်းဟောကြားကာ “သေဋ္ဌေးကြီး...ရှေးက ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်ကန်သော အကြောင်းကို ယူကုန်သူတို့သည် ပျက်စီးကြ၍ မချွတ်ယွင်း မဖောက်ပြန် မမှန်ကန်သော အကြောင်းကို ယူသောသူတို့မှာ ဘီလူးတို့ဘေးမှ လွတ်မြောက်၍ မိမိဌာနသို့ ချမ်းသာစွာ ပြန်ရောက်ကြဖူးကြောင်း” မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါဂါထာကို ဟောတော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

၁။ အပဏ္ဏကံ ဌာနမေကေ၊ ဒုတိယံ အာဟု တက္ကိကာ။
 တေဒညာယ မေဓာဝီ၊ တံ ဂဏှေ ယဒပဏ္ဏကံ။

မြန်မာပြန်

အချို့သော ပညာရှိတို့သည် မချွတ်မယွင်း ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေနိုင်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို ယူကြကုန်၏။ အမှန်မရ ကြံဆ၍ ယူတတ်သူတို့မှာမူကား နှစ်ခုမြောက်သော ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်ကန်သော အကျင့်ကို ယူကြကုန်၏။ ထိုအကြောင်းနှစ်မျိုးကို သိ၍ ပညာရှိသည် မချွတ်မယွင်း ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းစေနိုင်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းကိုသာ ယူရာ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိလှည်းကုန်သည်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 ပညာမဲ့လှည်းကုန်သည်သည် ရှင်ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) လူမိုက်ဆိုလျှင်၊ ရှောင်သွေလွှဲလို့၊ မမှီဝဲနှင့် ကင်းအောင်နေ။
 (၂) ပညာရှိကို၊ အရှည်တံ့လို့၊ မှီဝဲဆည်းကပ် နည်းယူလေ။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဘုရားလောင်း၏ တပည့်များ၌ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ၊ အသေဝနာ စ ဗာလာန မင်္ဂလာဖြစ်၍ ဒေဝဒတ်လောင်း၏ တပည့်များ၌ ထိုမင်္ဂလာနှစ်ပါး ပျက်သည်။

၂ - ဝဏ္ဏပထဇာတ်

(ဝဏ္ဏပထ=သဲလမ်းခရီး)

လုံ့လဝီရိယကြောင့် ချမ်းသာသည့်အကြောင်း

ပဇ္ဇာပုန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို ကြားနာရသဖြင့် ကာမဂုဏ် အပြစ်တို့ကို မြင်သော သာဝတ္ထိပြည်သားတစ်ယောက်သည် ဘုရားရှင်အထံတော်၌ ရဟန်းပြု၏။ ငါးဝါရသည့်အခါ ဘုရားရှင်

အထံ၌ မိမိစိတ်ကြိုက် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူ၍ တောအုပ်တစ်ခု၌ သီတင်းသုံးပါသည်။ ဝါတွင်းသုံးလ ပတ်လုံး ကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ် တရားအားထုတ်သော်လည်း အရိပ်နိမိတ်မျှ မထင်ရသောကြောင့် “ငါသည် လက်ရှိဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်မရထိုက်သည့် ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်မည် ထင်သည်”ဟု လက်လျော့ကွာ ဇေတဝန်ကျောင်းသို့သာ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။

ကျောင်းတော်ကြီးတွင် ထိုရဟန်းသည် “ဝါတွင်းသုံးလလုံးလုံး တရားအားထုတ်သော်လည်း နိမိတ်မျှပင် မထင်၍ ယခုဘဝ၌ တရားမရထိုက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပင် ဖြစ်မည်ထင်ကာ လက်လျော့ ပြန်လာခဲ့ကြောင်း”ကို မိတ်ဆွေရဟန်းတို့ သိရှိရသည့်အခါ ထိုရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ခေါ်သွားပြီး အကြောင်းစုံ လျှောက်ထားကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “ထိုရဟန်းမှာ ရှေးဘဝ၌ ဝီရိယရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးကြောင်း”ကို ဤဝဏ္ဏုပထဇာတ်ဖြင့် သာဓကပြ ဟောကြားတော် မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ကာသီတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံစဉ် ဘုရားလောင်းသည် လှည်းကုန်သည်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ လှည်းငါးရာတို့ကို အုပ်ချုပ်၍ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် ပြုလုပ်သည်။ တစ်ချိန်တွင် ယူဇနာခြောက်ဆယ်ရှိသည့် သဲကန္တာရကြီးကို ကျော်ဖြတ်ပြီး ကုန်ရောင်းသွားရန်ကိစ္စ ပေါ်သည်။ ထိုသဲကန္တာရတွင် သဲများမှာ လက်ခုပ်ဖြင့် ယူ၍ မရနိုင်လောက်အောင် နူးညံ့ကြသည်။ နေထွက်လာချိန်တွင် မီးကျိုးခဲတမျှ ပူလောင်ကြရာ ချည်သူမျှ သဲတို့ကို မနင်းနိုင်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် ထိုသဲကန္တာရကြီးကို ကျော်ဖြတ်ကြသူတိုင်း သီ၊ ဆန်၊ ချော၊ ထင်း အပြည့်အစုံ ယူဆောင်သွားကြရသည်။ ညအချိန်၌သာ သွားနိုင်ကြ၍ အရှက်တက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် လှည်းများကို ပတ်ပတ်လည် လှည်းဝိုင်းကြီး ရပ်ထားကြရသည်။ ထိုလှည်းများ အထက်တွင် မဏ္ဍပ်ဆောက်ကာ အရိပ်အောက်တွင် တစ်နေ့လုံး နေခိုကြရသည်။

နေဝင်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ညနေစာစားပြီး ခရီးဆက်ကြသည်။ ညဘက်၌သာ ခရီးသွားရ သဖြင့် သမုဒ္ဒရာထဲတွင် သွားသကဲ့သို့ နက္ခတ်တာရာတို့ကို သိနားလည်သည့် လမ်းညွှန်တစ်ယောက် ပါရှိမူ ဖြစ်သည်။ ဘုရားလောင်း လှည်းမှူးခေါင်းဆောင်သော လှည်းအုပ်ကြီးသည် (၅၉)ယူဇနာ ခရီးကို ရောက်လာကြသည့်အခါ “တစ်ညခရီးဆက်လျှင် သဲကန္တာရမှ ထွက်မယ်”ဟု ကိန်းသေ တွက်ပြီး ညနေစာ စားပြီးသည့်အခါ လှည်းများတွင် ပါလာသည့် ရေ၊ ထင်းတို့ကို အားလုံး စွန့်ပစ်လိုက်ကြပါသည်။

ထို့နောက် ခရီးဆက်ကြရာ လမ်းညွှန်ယောက်ျားသည် ရွှေဆုံးလှည်းတွင် ထိုင်၍ ကောင်းကင် နက္ခတ်ကို ကြည့်ကာ လမ်းညွှန်လျက် လိုက်ပါလာသည်။ ထိုလမ်းညွှန်ယောက်ျားသည် လမ်းညွှန် နေခိုက် ခေတ္တလဲ့လိုက်ရာ ပင်ပန်းထားသည့်ရက်က များသဖြင့် အိပ်ပျော်သွားခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နွားများ လာလမ်းဘက်သို့ ပြန်လှည့်သွားသည်ကို မသိလိုက်ချေ။ အရှက်တက်လူနီးမှ လမ်းညွှန်ယောက်ျား နီးလာရာ နက္ခတ်ကို ကြည့်ပြီး လှည်းတို့ကို ပြန်လှည့်ခိုင်းသည်။ ထိုအခိုက် အရှက်တက်လာရာ နံနက်လင်းကာမှပင် လွန်ခဲ့သည့်နေ့က မိမိတို့ စခန်းချခဲ့သည့် နေရာသို့ ပြန်ရောက်နေကြောင်း သိကြရသည်။ ထိုအခါ လှည်းကုန်သည်များ စိုးရိမ်ကြပြီး မိမိတို့လှည်းများ အောက်တွင် စိတ်ပျက်ပျက်နှင့် ဝင်ရောက် အိပ်နေကြတော့၏။

ဘုရားအလောင်း လှည်းမှူးသည် “ငါ ဝီရိယမရှိပါက အားလုံး ပျက်စီးကြတော့မည်”ဟု နံနက်စောစော နေမပူမီ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုရာ နေဇာမြက်စုကို မြင်၍ ပေါက်တူး ယူစေပြီး ပေါက်ခိုင်းသည်။ အတောင်ခြောက်ဆယ်အနက် တူးမိသည့်အခါ ကျောက်ဖျာကို သွားထိမိ၍ အားလုံး လက်လျော့သွားကြ၏။ ဘုရားလောင်းကမူ ကျောက်ဖျာအထိ ဆင်းသွားပြီး နားနှင့်ကပ်၍ နားထောင်ရာ ကျောက်ဖျာအောက်တွင် ရေစီးသံ ကြားရသဖြင့် ပြန်တက်လာ ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အလုပ်အကျွေးငယ် တစ်ယောက်ကို သံတူယူပြီး ကျောက်ဖျာကို ဖြိုခွဲရန် ခိုင်း၏။ လူအားလုံးတို့ ဝီရိယကို လျော့ထားကြသော်လည်း ထိုသူငယ်မှာ ဝီရိယမလျော့ဘဲ စေခိုင်းသည့်အတိုင်း ကျောက်ဖျာကို သံတူဖြင့် ဆင်းထုရာ ကျောက်ဖျာကွဲသွားပြီး ထန်းလုံး ခန့်နီးနီး ရေလုံးကြီး ပန်းထွက်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် လှည်းကုန်သည်များအားလုံး အသက် ချမ်းသာရာရကြပြီး လိုရာဌာန၌ ကုန်အရောင်းအငယ်ပြုကာ အကျိုးအမြတ်များစွာဖြင့် မိမိတို့ နေရင်းဒေသသို့ ချမ်းချမ်းသာသာ ပြန်ရောက်လာကြသည်။ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓသည် ဤအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူကာ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၂။ အင်္ဂါလာသုနော ဝဏ္ဏပထေ ခဏန္တာ။
ဥဒင်္ဂဏေ တတ္ထ ပပံ အဝိန္နု။
ဧဝံ မုနိ ဝီရိယဗလူပပန္နော၊
အင်္ဂါလာသု ဝိန္နေ ဟဒယဿ သန္တိ။

မြန်မာပြန်

မပျင်းမရိ လုံ့လဝီရိယရှိသော လှည်းကုန်သည်တို့သည် သဲကန္တာရခရီးပြင်၌ တူးကုန်သည် ရှိသော် ထိုသဲလမ်းခရီး၌ ရေကို ရကြကုန်၏။ ထို့အတူ ကိုယ်အား ဉာဏ်အား ဝီရိယအားနှင့် ပြည့်စုံသော မပျင်းမရိ ပညာရှိရဟန်းသည် စိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု စျာန်စသော တရားကို ရေ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ လှည်းကုန်သည်မှူးသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
ဝီရိယ မလျော့မူ၍ ကျောက်ဖျာကို ဖောက်သော အလုပ်အကျွေး
ငယ်သည် လျော့သော ဝီရိယရှိသော ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကြိုးစားအားထုတ်မှုသည် အကျပ်အတည်းကို လွန်မြောက်နိုင်၍
အောင်မြင်စေနိုင်သည်။

(၂) လုံ့လကို အစဉ်အမြဲ လက်ကိုင်ထားသင့်၏။

ပါရမီ။ ။ ဝီရိယပါရမီ၊ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာ၊ ဗာဟုဿစွ မင်္ဂလာ။

၃-သေရိဝဂါဏိဇဇာတ်

(သေရိဝဂါဏိဇ=သေရိဝတိုင်းသား သေရိဝမည်သော ရွဲကုန်သည်)

အလိုကြီးက ပျက်စီးတတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဝိရိယ လျော့သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ထိုရဟန်းအား “ချစ်သားရဟန်း... သင်သည် မဂ်ဖိုလ်ကို ပေးနိုင်သော သာသနာတော်၌ ရဟန်း ပြုပါလျက် ဝိရိယကို လျော့တုတ်၏။ ဝိရိယကို လျော့သည့်အတွက် သင်သည် အဖိုးတစ်သိန်း ထိုက်သော ရွှေခွက်ကို ဆုံးရှုံးသွားရသော သေရိဝရွဲကုန်သည်ကဲ့သို့ စိုးရိမ်ပူဆွေးရလိမ့်မည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူကာ ဤသေရိဝဂါဏိဇဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘုရားလောင်းသည် သေရိဝတိုင်းပြည်တွင် ရွဲကုန်သည်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ ထိုတိုင်းပြည် ၌ပင် သေရိဝမည်သည့် အခြားရွဲကုန်သည်တစ်ဦးလည်း ရှိသည်။ သေရိဝရွဲကုန်သည်ကား အလို လောဘ အလွန်ကြီးသူ ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့တွင် ထိုရွဲကုန်သည်နှစ်ဦးတို့ အရိဋ္ဌပုရမြို့သို့ အတူ ရွဲရောင်းသွားကြပါသည်။ မြို့အဝင်ဝတွင် ရောင်းမည့်လမ်းတို့ကို ခွဲဝေယူကြသည်။ တစ်ယောက် ရောင်းပြီးသည့်လမ်း၌မူ အခြားတစ်ယောက် ဝင်ရောက်ရောင်းနိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သေရိဝရွဲကုန်သည် သည် မိမိရောင်းခွင့်ရသည့် လမ်းသို့ဝင်၍ “ရွဲများ ယူကြဦးမလား၊ ရွဲများ ယူကြဦးမလား”ဟု အော်ပြီးရောင်းလာရာ ဆင်းရဲသား မြေးအဘွားနှစ်ယောက်နေသည့် အိမ်ရှေ့ ရောက်သွားပါသည်။ ထိုမြေးအဘွားနှစ်ဦးမှာ သေဋ္ဌေးမျိုးရိုးမှ ဆင်းရဲလာကြသူများဖြစ်၍ သူတို့၏ အိုးခွက်ဟောင်းများ အကြားတွင် အညစ်အကြေးတက်ပြီး အရောင်မထွက်သည့် ရွှေခွက်ဟောင်းကလေးတစ်ခု ရှိသည်။

ရွဲကုန်သည်၏ အော်သံကို ကြားသည့်အခါ မြေးမ ကလေးက ရွဲဝယ်ပေးရန် သူ့အဘွားကို ပူဆာသည်။ သူ့အဘွားက ရွဲကုန်သည်ကို အခေါ်ခိုင်းလိုက်ပြီး အိုးခွက်များအကြားက ခွက်ဟောင်း ကလေးကို သွားယူစေသည်။ အဘွားကြီးက ခွက်ကလေးကိုယူပြီး ရွဲအနည်းငယ်ကို မြေးမ ကလေးကို ပေးရန် ရွဲကုန်သည်အား ပြောကြားပါသည်။ သေရိဝရွဲကုန်သည်သည် ထိုခွက်ကို ယူပြီး အပ်ကလေးဖြင့် ခြစ်ကြည့်ရာ ရွှေခွက်ကလေး ဖြစ်မှန်း သိရသဖြင့် လောဘဝင်လာပါသည်။ မည်သည့်အရာကိုမျှ မပေးဘဲ ရွှေခွက်ကို အလကားရအောင် ယူမည်ဟူသော အကြံဆိုးဖြင့် “ဒီခွက်ဟာ ပဲဝက်မျှပင် မတန်”ဟု ပြောပြောဆိုဆို မြေကြီးပေါ်သို့ ပစ်ချလိုက်ပြီး ထွက်ခွာ သွားသည်။

မကြာမီ ထိုအိမ်ရှေ့သို့ ဘုရားလောင်း ရွဲကုန်သည် ရောက်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ မြေးမ ကလေးက ရွှေကနည်းတူ အဘွားကို ပူဆာပြန်ပါသည်။ အဘွားက ငြင်းဆန်သော်လည်း မရဘဲ ရွှေအတိုင်း ထိုခွက်ကလေးနှင့် ရွဲအနည်းငယ်ပဲ ပေးရန် ရွဲကုန်သည်ကို တောင်းပန်သည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုခွက်ကလေးမှာ ရွှေခွက်ဟောင်းကလေးဖြစ်ကြောင်းသိ၍ “မိခင်ကြီး... ဒီခွက်ကလေးဟာ အဖိုးတစ်သိန်းတန်တဲ့ ရွှေခွက်ကလေးပါ။ အဖိုးတစ်သိန်းတန် ကျွန်တော့်မှာ

မပါ ပါဘူး”ဟု ရိုးသားစွာ ပြောသည်။ “ရွဲကုန်သည် တစ်ဦးကတော့ ‘ပဲဝက်တောင် မတန်ဘူး’ဆိုပြီး ပစ်ချသွားတာပဲ၊ မင်းကံကြောင့် ရွှေခွက်ဖြစ်တာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်၊ ဒီခွက်ကလေးကို မင်းပဲ ယူသွားပါ၊ ငါ့မြေးကလေးအတွက် ရွဲအနည်းငယ်သာ ပေးပါ”ဟု အဘွားကြီးက ဆိုသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် မိမိလက်ဝယ်ရှိသော အသပြာငါးရာနှင့် ငါးရာတန် ပစ္စည်းတို့ကို အကုန်ပေးပြီး ချိန်ခွင်အိတ်နှင့် ငွေရှစ်ကျပ်ကိုသာ တောင်းယူခဲ့သည်။ မြစ်ဆိပ်သို့ ရောက်သည့်အခါ လှေသမားအား ငွေရှစ်ကျပ်ပေးပြီး အလျင်အမြန် ပို့ခိုင်းသည်။

ဘုရားလောင်း ရွဲကုန်သည် မြစ်လယ် ရောက်ချိန်တွင် သေရိဝ ရွဲကုန်သည်မှာ ရွှေခွက် ဆုံးသဖြင့် နှလုံးပူပန်ခြင်းပြင်းစွာဖြင့် ချိန်ခွင်ရိုးကြီးကိုကော ကမ်းစပ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ လှေသမားအား ပြန်လှည့်လာရန် ခေါ်သော်လည်း မရသဖြင့် ဘုရားလောင်းအပေါ် ရန်းငြိုးဖွဲ့ကာ စိုးရိမ်ပူဆွေးဒဏ်ကြောင့် သေဆုံးသွားသည်။ ဤသို့ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓသည် အတိတ်ဇာတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်တော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

၃။ ဣဓ စေ နံ ဝိရာဇေသိ၊ သဒ္ဓမ္မဿ နိယာမတံ။
စိရံ တံ အနုတပေသိ၊ သေရိဝါ’ယံ ဝါဏီဇော။

မြန်မာပြန်

ဤသာသနာတော်၌ သူတော်ကောင်းတရား မြဲကြောင်းဖြစ်သော ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို အကယ်၍ ချွတ်လွှဲစေခဲ့ငြားအံ့၊ သင်သည် သေရိဝမည်သော ဤရွဲကုန်သည်ကဲ့သို့ ရှည်ကြာစွာ စိုးရိမ်ပူဆွေးရလတ္တံ့။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိသော ရွဲကုန်သည်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဖြစ်လာ၏။
သေရိဝရွဲကုန်သည်မိုက်ကား ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာ၏။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အလိုကြီးလျှင် အရနည်း၏။
(၂) ဖြူစင်ရိုးသား၊ ချမ်းသာပွား၏။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ သစ္စာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဘုရားလောင်းရွဲကုန်သည်၌ သုဘာသိတဝါစာ မင်္ဂလာ၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာဖြစ်၍ သေရိဝရွဲကုန်သည်၌ ထိုမင်္ဂလာနှစ်ပါး ပျက်သည်။

၄-စူဠသေဠိဇာတ်

(စူဠသေဠိ=စူဠသေဠိမည်သော သေဠေး)

ပညာရှိစကားလိုက်နာသဖြင့် လေးလတွင်းဝယ် နှစ်သိန်းကြွယ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ “နေသေဠိ”မည်သော သေဠေးတစ်ဦး ရှိ၏။ ထိုသေဠေး၏ သမီးသည် အိမ်၌ ခိုင်းစေသော ယောက်ျားနှင့် ချစ်ကြိုက်ကာ အရပ်တပါးသို့ တိတ်တဆိတ် သွားရောက်နေထိုင် ကြပါသည်။ ထိုသေဠေးသမီးသည် ကိုယ်ဝန်ရင့်လာသောအခါ မီးဖွားရန်အတွက် မိဘရပ်ထံ ခင်ပွန်းသည် မသိဘဲ ပြန်လာပါသည်။ မိဘတို့ထံ မရောက်မီ လမ်းထက်ဝက်၌ပင် သားဦးကို မွေးဖွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ခင်ပွန်းသည် ရောက်လာခဲ့ရာ အိမ်သို့ ပြန်ခေါ်သွားခဲ့ပါသည်။ မကြာမီပင် ဒုတိယအကြိမ် ကိုယ်ဝန် ရှိလာပြန်သောအခါ ရှေးနည်းအတူ မိဘရပ်ထံသို့ ပြန်စဉ် လမ်းတွင်ပင် ဒုတိယသားကို မွေးဖွားပြန်ရကား မိဘတို့ထံ မသွားတော့ဘဲ ခင်ပွန်းသည်နှင့်အတူ မိမိတို့ အိမ်သို့ ပြန်သွားကြ၏။ ထိုသားနှစ်ယောက်မှာ လမ်းခရီးမှာချည်း မွေးဖွားရသောကြောင့် အကြီးကို “မဟာပန္နက” အငယ်ကို “စူဠပန္နက” ဟူ၍ အသီးသီး မှည့်ခေါ်ကြ၏။ (ပန္နက= လမ်းမှာမွေးသူ)

မဟာပန္နက အရွယ်ရောက်လာသောအခါ မိခင်အား မိမိတို့၏ အဘိုးအဘွားများအကြောင်းကို အကြိမ်ကြိမ်မေးသည်။ မိခင်ဖြစ်သူသည် မရှောင်သာသဖြင့် အမှန်အတိုင်း ပြောကြားကာ မိမိလင်ယောက်ျားနှင့် တိုင်ပင်၍ သားငယ်နှစ်ယောက်တို့ကို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှိ မိဘများသို့ ပို့လိုက်ပါသည်။ ထိုအချိန်ကား မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ မဟာပန္နကသည် အဘိုးနှင့်အတူ ကျောင်း တော်သို့ တရားနာ လိုက်သွားလေ့ရှိ၏။

မဟာပန္နကသည် တရားနာဖန် များလာသည့်အခါ ရဟန်းပြုလိုစိတ် ဖြစ်လာ၍ အဘိုးအဘွား များထံ ခွင့်ပန်ပြီး ရဟန်းပြုလိုက်သည်။ ထို့နောက် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရာ မကြာမီမှာပင် ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါသည်။ ညီငယ် စူဠပန္နကကိုလည်း မိမိနည်းတူ ဈာန်မဂ်ဖိုလ် ချမ်းသာများကို ခံစားစေလိုသောကြောင့် အဘိုးဒါယကာကြီးထံ ခွင့်ပန်ပြီး ရှင်ရဟန်း ပြုပေးသည်။ အရှင်- စူဠပန္နကသည် အလွန်ဉာဏ်လေးလှသည်။ လေးပိုဒ်ရှိသော စာတစ်ပိုဒ်ကိုပင် လေးလတိုင်တိုင် ကျက်မှတ်သော်လည်း မရပေ။ ထိုသို့ ဉာဏ်လေး ခြင်းမှာ ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်က ဉာဏ်လေးသည့်ရဟန်းတစ်ပါးကို ကဲ့ရဲ့ဖူးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မဟာပန္နကမထေရ်က “ဒီလောက် ဉာဏ်လေးနေလျှင် ဘယ်လိုမှ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး” ဟုဆိုကာ စူဠပန္နကကို ကျောင်းမှ နှင်ထုတ်သည်။ ဆရာဇီဝကအိမ်သို့ ဆွမ်းစားကြွရမည့် စာရင်းမှာလည်း စူဠပန္နကကို မသွင်းဘဲ ချန်ထားသည်။

ထိုအခါ အရှင်စူဠပန္နကမှာ အတော်စိတ်ပျက် အားငယ် သွားသည်။ သာသနာတော်မှာ ပျော်ပိုက်ပါလျက် နောင်တော်၏ အနှောင့်အယှက်ကြောင့် လူပဲ ထွက်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ နံနက်စောစော အဘိုးအိမ်ကြွရန် ထွက်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားရှင်သည် စူဠပန္နက ရဟန်း၏အကြောင်းကို သိမြင်ပြီးဖြစ်၍ ထိုရဟန်းထွက်လာမည့်တံခါးဝတွင် စကြို ကြွလျက် ရှိသည်။

စူဠပန္နကရဟန်းကို တွေ့သည့်အခါ တရားဟောပြီး ဂန္ဓကုဋီတိုက်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားသည်။ ဂန္ဓကုဋီတိုက်ဝတွင် စူဠပန္နကရဟန်းကို ထိုင်ခိုင်းပြီး “ချစ်သား စူဠပန္နက....အရှေ့ဘက်လှည့်ပြီး ဒီပိတ်ပြုပိုင်းကို ‘ရဇောဟရဏံ ရဇောဟရဏံ’လို့ ဆုပ်နယ်နေ”ဟု အမိန့်ရှိကာ ရဟန်းသံဃာများ နှင့်အတူ ဇီဝကအိမ်သို့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြတော်မူသည်။

ဆုပ်ဖန်ပွတ်ဖန်များသည့်အခါ အလွန်ဖြူစင်နေသည့် အဝတ်ပိုင်းမှာ တဖြည်းဖြည်း ညစ်နွမ်းလာသည်။ ထိုအဖြစ်ကို အရှင်စူဠပန္နကမြင်သည့်အခါ “ဤအဝတ်ပိုင်းကား ရှေးက အလွန်ဖြူစင်၏။ ယခုမူ ငါ၏ ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောကြောင့် အဖြူပျောက်ပြီး တဖြည်းဖြည်း ဟောင်းနွမ်းလာခဲ့သည်။ သင်္ခါရတရားတို့သည် အမြဲ မရှိလေစွတကား”ဟု ဝိပဿနာပွားသည်။ ဤအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သည် ဇီဝကအိမ်က မြင်တော်မူ၍ “စူဠပန္နက....ဤအဝတ်ပိုင်းသည် မြေမှုန့်မြှူကြောင့် ညစ်နွမ်းသွားရသည်ဟုသာ အမှတ်မပြုနဲ့၊ သင့်ခန္ဓာကိုယ်တွင်းမှာလည်း ရာဂစတဲ့ မြှူတွေရှိတယ်။ အဲဒီမြှူတွေကို ဖယ်ရှားပစ်ပါ”ဟု ရောင်ခြည်တော်လွှတ်ကာ ဩဝါဒပေးပြီး တရားဟောတော်မူပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဂါထာများ အဆုံး၌ အရှင်စူဠပန္နကမှာ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါသည်။ ဗုဒ္ဓ၏ ပိဋကတ်သုံးပုံကို မသင်ရဘဲ အလိုအလျောက် တတ်မြောက်သွားပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဇီဝကအား ဆွမ်းအနုမောဒနာတရား ဟောကြားခါနီးတွင် မဟောသေးဘဲ ကျောင်းတော်၌ ကျန်ရစ်နေသည့် အရှင်စူဠပန္နကကို သွားပင့်စေသည်။ ထိုမထေရ် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသည့်အခါ ဆွမ်းဒါယကာ သမားတော်ကြီး ဇီဝကအား ဆွမ်းအနုမောဒနာတရား ဟောကြားရန် အရှင်စူဠပန္နကမထေရ်အား ဘုရားရှင်က တာဝန်ပေးသည်။ ထိုအခါ အရှင်စူဠပန္နက မထေရ်သည် ပိဋကတ်သုံးပုံကို မွေနှောက်ချောက်ချားကာ ဆွမ်းအနုမောဒနာတရား ဟောကြားပါသည်။ ရဟန်းတော်များ ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ရောက်ကြသည့်အခါ အရှင်စူဠပန္နကနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဘုရားရှင်၏ စွမ်းအားကို ချီးကျူးပြောဆိုနေကြပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရားသခင်ကြွတော်မူလာ၍ ရဟန်းတော်များ၏ ချီးကျူးစကားကို သိရှိရသည့် အခါ ဘုရားရှင်က “စူဠပန္နကသည် ယခုအခါမှာသာ ငါ့ကို အမှီပြု၍ အမြတ်ဆုံးတရားကို ရသည် မဟုတ်သေး။ ရှေးအခါကလည်း ငါဘုရားကို အမှီပြု၍ ဥစ္စာပစ္စည်း အလွန်ကြွယ်ဝခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဗာရာဏသီပြည်၌ “စူဠသေဠိ”မည်သော သေဠွေး ဖြစ်သည်။ ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ နိမိတ်တို့ကို နားလည်သည်။ တစ်နေ့၌ ဘုရင်မင်းမြတ်လံ အစားဝင်ရန် သွားစဉ် လမ်းတွင် ကြွက်သေတစ်ကောင်ကို မြင်၍ “ဤကြွက်သေကို အရင်းအနှီး ပြုသူမှာ လုပ်ငန်းအောင်မြင်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝနိုင်သည်”ဟု နိမိတ်ဖတ်၏။ ထိုဘုရားလောင်း၏ နိမိတ်ဖတ်သံကို ဆင်းရဲသားတစ်ယောက်ကြားလျှင် “ဤ သေဠွေးကား မသိဘဲ မပြောရာ”ဟု စဉ်းစားပြီး ကြွက်သေကို ကောက်ယူလိုက်သည်။ ဈေးတွင် ကြောင်စာအဖြစ် ရောင်းရာ ပိုက်ဆံ တစ်ရွေးရ၏။ ထိုတစ်ရွေးဖြင့် တင်လဲဝယ်ပြီး အဆင့်ဆင့် မနေပနား ရောင်းဝယ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ လေးလအတွင်း၌ အသပြာနှစ်သိန်းကို လက်ဝယ်ပိုက်မိလေသည်။

ထိုနှစ်သိန်းအနက် တစ်သိန်းကို ဘုရားအလောင်း သေဌေးအား ဆရာစားအဖြစ် ကျေးဇူး ဆပ်၏။ သေဌေးကြီးသည် ထိုဆင်းရဲသား၏ အရည်အသွေး အလုပ်အကိုင်ကို နှစ်သက်သဖြင့် မိမိ သမီးနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားလိုက်ပါသည်။

ဗာရာဏသီသေဌေး ကွယ်လွန်သည့်အခါ ထိုသူသည် သေဌေးအရာကို ရရှိသည်။ မြတ်စွာဘုရား ဤအတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောပြီးသည့်အဆုံးတွင် အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ကြားတော်မူ ပါသည်—

ပါဠိ

၄။ အပ္ပဇ္ဈာနပိ မေဓာဝိ၊ ပါဘတေန ဝိစက္ခဏော။
သမုဋ္ဌာပေတိ အတ္တာနံ၊ အဏုံ အဂ္ဂိံ သန္ဓမံ။

မြန်မာပြန်

ပညာရှိသည် အနည်းငယ်သော မီးကို မှုတ်၍ မီးပုံကြီးကို ဖြစ်ပွားစေသကဲ့သို့ ကုန်သွယ်ခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ပညာရှိသည် အနည်းငယ်သော အရင်းအနှီးဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ကြီးပွားစေ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ စူဠသေဋ္ဌိ သေဌေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဆင်းရဲသားသည် စူဠပန္နကမထေရ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ပညာရှိစကားကို လိုက်နာလျှင် အကျိုးရှိ၏။
(၂) ရှာဖွေစုဆောင်း၊ သေဌေးလောင်းတည်း။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ၊ မင်္ဂလာ၊ ကတညုတာ မင်္ဂလာ။

၅-တဏှုလနာဠိဇာတ်

(တဏှုလနာဠိ=ဆန်တစ်ကွမ်းစား)

လူမှန် နေရာမှန် မဖြစ်သဖြင့် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူပါသည်။ ထိုအချိန်မှာ အရှင်ဒဗ္ဗမထေရ်သည် စာရေးတံဆွမ်းညွှန်း တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်နေရပါသည်။ လာဠုဒါယီမထေရ်သည် ထိုတာဝန်ကို လုပ်လို၏။ ထို့ကြောင့် ဒဗ္ဗမထေရ်ထံမှ စာရေးတံဆွမ်းညွှန်း တာဝန်များကို ပြောင်းယူလိုက်ပါသည်။

လာဠုဒါယီမထေရ်သည် စာရေးတံဆွမ်း ဆောင်ရွက်ပုံ ဆောင်ရွက်နည်း အစီအစဉ်ကို မသိ ရကား စာရေးတံဆွမ်းကို ထက်အောက်ပြောင်းပြန်ပြု၏။ ရဟန်းတော်တို့က နည်းကောင်းလမ်းမှန်ကို

ညွှန်ပြသော်လည်း မလိုက်နာ။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြစ်ပယ်သည်။ လာဠုဒါယီ စာရေးတံ ဆွမ်းညွှန်းချိန်မှစ၍ ရဟန်းတော်များမှာ လာဘ်မှ ဆုတ်ယုတ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ပဉ္စင်းငယ်နှင့် သာမဏေငယ်တို့သည် စာရေးတံဝေရာမှ ထွက်သွားရန် လာဠုဒါယီမထေရ်အား နှင်ထုတ်ကြ ကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့သော အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် အသံတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ကြားသိတော်မူ၍ “ရှေးအခါကလည်း လာဠုဒါယီသည် မိုက်မဲသဖြင့် သူတပါးတို့အား လာဘ်ကို ယုတ်စေ ခဲ့၏” ဟု မိန့်တော်မူကာ ဤတဏှုလနာဠိအတိတ်ဇာတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ၏။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘုရားအလောင်းသည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ ဆင်၊ မြင်း၊ ရတနာ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား စသည့် ပစ္စည်းတို့ကို တန်ဖိုးဖြတ်ရသည့် ရာပြတ်အမတ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအမတ် ဖြတ်လိုက်သည့် တန်ဖိုးအတိုင်း ပစ္စည်းရှင်တို့အား အဖိုးအခ ပေးရသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကား အလိုရမ္မက် ကြီးသည့် မင်းတစ်ပါးတည်း။ ဘုရားလောင်းအမတ် ဖြတ်သည့်တန်ဖိုးကို များသည်ဟု ထင်၏။ “ဒီအမတ် ဒီလိုသာ တန်ဖိုးဖြတ်နေရင် ငါ့မင်းဘဏ္ဍာများ မကြာမီ ကုန်သွားလိမ့်မယ်၊ ရာပြတ် တစ်ဦး ပြောင်းခန့်မှ တော်မယ်” ဟု ကြံစည်ကာ ခရီးသွားယောက်ျားမိုက်တစ်ဦးအား ရာပြတ် ရာထူး၌ ဆောင်ရွက်စေ၏။ ထိုအမတ်သစ်သည် ပစ္စည်းတန်ဖိုးတို့ကို လျော့၍ ဖြတ်သည်။ ယောက်ျားမိုက် ဖြတ်လိုက်သည့် တန်ဖိုးသာ အတည်ဖြစ်ပေသည်။

တစ်ချိန်တွင် ရာပြတ်အမတ်သစ်သည် ဥတ္တရာပထတိုင်းမှ ရောက်လာသည့် မြင်းကုန်သည် တစ်ဦး၏ မြင်းငါးရာတို့ကို ဆန်တစ်ကွမ်းစားမျှသာ တန်သည်ဟု အဖိုးဖြတ်လိုက်သည်။ ထိုအခါ မြင်းကုန်သည်မှာ မကျေမနပ်ဖြစ်ကာ ဘုရားလောင်း ရာပြတ်အမတ်ဟောင်းထံ သွား၍ ထိုအကြောင်းကို တင်ပြ အကြံဉာဏ် တောင်းသည်။ ဘုရားအလောင်း ရာပြတ်အမတ်ဟောင်းက “ရှေးဦးစွာ ရာပြတ်အမတ်သစ်အား တံစိုးလက်ဆောင် ပေးပါ။ ထို့နောက် အရှင်ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ် လိုက်သည့် ဆန်တစ်ကွမ်းစားသည် တန်ဖိုးမည်မျှ ထိုက်တန်သည်ဆိုတာကို ဘုရင့်ရွှေမှာ ပြောဆို ပေးဖို့ တောင်းပန်ပြီး ဘုရင့်ရွှေတော်သို့ ထိုအမတ်ကို ခေါ်သွားပါ။ ကျွန်ုပ် လိုက်လာပါမယ်” ဟု အကြံဉာဏ် ပေးသည်။ မြင်းကုန်သည်လည်း ဘုရားလောင်း ပြောဆိုသကဲ့သို့ ပြုလုပ်၏။

မြင်းကုန်သည်သည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းအား ဘုရားအလောင်း အမတ်ဟောင်းနှင့် အခြားသော အမတ်များရှေ့တွင် “မြင်းငါးရာတို့၏ တန်ဖိုးဖြစ်သော ဆန်တစ်ကွမ်းစားသည် မည်မျှတန်ဖိုး ထိုက်သနည်း” ဟု မေးလျှောက်၏။ ထိုအခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ရာပြတ်အမတ်သစ်အား တန်ဖိုး ဖြတ်စေသည်။ ရာပြတ်အမတ်သစ်သည် ရှေးအခါက မင်းအလိုကို လိုက်၍ “ဆန်တစ်ကွမ်းစား” ဟု အဖိုးဖြတ်ခဲ့၏။ ယခုအခါ၌မူ မြင်းကုန်သည်ထံမှ တံစိုးလက်ဆောင်တို့ကို ရရှိထားရကား “ထိုဆန် တစ်ကွမ်းစားသည် အတွင်း တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ၊ အပြင် ယူဇနာ သုံးရာနှင့်တကွဖြစ်သော ဗာရာဏသီပြည်အလုံး ထိုက်သည်” ဟု ဆိုလိုက်ပါသည်။ ထိုစကားကို ကြားရသည့်အခါ ဘုရင့်အပါး၌ ခစားနေကြသည့် အမတ်တို့သည် လက်ခုပ်တီးကာ အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ပြက်ရယ်ပြုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ဘုရင့်ကြီးမှာ ရှက်ပြီး ရာပြတ်အမတ်သစ်ကို နှင်ထုတ်၍ ဘုရားလောင်းအမတ်ဟောင်းကို ရာပြတ်ရာထူး ပြန်ပေးပါသည်။—

ပါဠိ

၅။ ကိမ္မတ္တတိ တဏှုလနာဠိကာ'ယံ၊
 အဿာန မူလာယ ဝဒေဟိ ရာဇ။
 ဗာရာဏသိ သန္တရဗာဟိရန္တံ၊
 အယမတ္တတိ တဏှုလနာဠိကာ။

ပြန်မာပြန်

မင်းကြီး .. မိန့်တော်မူပါ။ “မြင်းတို့၏ တန်ဖိုးဖြစ်သော ဤဆန်တစ်ကွမ်းစားသည် အဖိုး
 မည်မျှ ထိုက်ပါသနည်း၊ ဤဆန်တစ်ကွမ်းစားသည် အတွင်းအပြင်နှင့်တကွ ဗာရာဏသိတစ်ပြည်လုံး
 ထိုက်တန်၏ဆိုသည်မှာ မှန်ပါသလော”။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိ ရာပြတ်အမတ်ဟောင်းသည်- ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 မိုက်သောခရီးသွားရာပြတ်လောကျားသည် လာဠုဒါယိမထေရ်ဖြစ်လာသည်။
 သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) လိုချင်လောဘဖြစ်လာသည့်အခါ ကြောင်းကျိုးမြော်မြင်ဆင်ခြင်ဉာဏ်
 ပျောက်သွားတတ်သည်။
 (၂) လူမှန်နေရာမှန် မဖြစ်ပါက ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးတတ်သည်။
 (၃) ပညာရှိထံ နည်းနာခံလျှင် အမှန်ရစမြဲ ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။
 မင်္ဂလာ။ ။ မြင်းကုန်သည်မှာ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာဖြစ်၍ ဗြဟ္မဒတ်မင်း၌
 အသေဝနာ ၈ ဗာလာန မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၆-ဒေဝဓမ္မဇာတ်

(ဒေဝဓမ္မ = နတ်တို့၏အကျင့်တရား၊ ထိုအကျင့်နှင့်ပြည့်စုံသည့် သူတော်ကောင်း)

အရှက်အကြောက်နှစ်ပါးကို စောင့်ထိန်းသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်သတ္တု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေစဉ် သာဝတ္ထိ
 ပြည်သား သူကြွယ် တစ်ယောက်သည် ဇနီးသည် သေဆုံးသွားသောကြောင့် ရဟန်း ပြု၏။
 ထိုရဟန်းသည် ကျောင်းဝင်း မီးဖိုဆောင်နှင့် ဘဏ္ဍာတိုက်တို့ကို မိမိပစ္စည်းဖြင့် ဆောက်လုပ်
 ခိုင်းသည်။ ဘဏ္ဍာတိုက်ထဲ၌လည်း ထောပတ်ဆန် စသည့်ပစ္စည်းတို့ကို အပြည့်အစုံ ထည့်ထား၏။
 ရဟန်းဘဝရောက်နေသော်လည်း မိမိအခိုင်းအစေများကိုခေါ်ပြီး ကြိုက်သည့်အစားအစာများကို
 ချက်ပြုတ်ခိုင်းကာ ကြိုက်သလို ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်နေ၏။ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများလည်း
 ပေါများလျက် ရှိသည်။ နေ့ဝတ်သင်္ကန်း၊ ညဝတ်သင်္ကန်း စသည်ဖြင့် ပြည့်စုံလှပေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ သင်္ကန်း၊ အိပ်ရာလွှမ်းစသည့် အသုံးအဆောင်တို့ကို ကျောင်းဝိုင်းထဲ၌ ထုတ်လှန်းထားစဉ် ဇနပုဋ်နေရဟန်းတို့သည် ကျောင်းစဉ် လှည့်လည် လာကြပါသည်။ ထိုရဟန်းတို့သည် ထိုပစ္စည်းများစွာ ထုတ်လှန်းထားသည်ကို မြင်ရသည့်အခါ ထိုရဟန်း၏ အလိုမနည်းဘဲ ပစ္စည်းပေါများကြောင်းကို သိရသဖြင့် ထိုရဟန်းကို ဘုရားငွေထံသို့ ခေါ်ဆောင်သွားကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားထံမှောက်သို့ ရောက်သည့်အခါ ဘုရားရှင်က “အဘယ့်ကြောင့် ပစ္စည်းတွေ ဒီလောက် များရသလဲ၊ ငါဘုရားသည် အလိုနည်းမှု၊ ဧဝံရဲလွယ်မှု၊ ဆိတ်ငြိမ်မှု အားထုတ်မှုတွေရဲ့ ကျေးဇူးတွေကို ညွှန်ကြားထားတယ်မဟုတ်လား” ဟု မေးတော်မူပါသည်။

ဘုရားရှင်၏ မေးခွန်းကို ကြားရသည့်အခါ ထိုရဟန်းမှာ ဒေါသထွက်ပြီး ကိုယ်ဝတ်ကို ချွတ်ကာ သင်းပိုင်တစ်ထည်တည်းဖြင့်သာ ပရိသတ်အလယ်၌ ရပ်လိုက်ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း....သင်သည် ရှေးအခါက ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပကို ရှာ၍ တော၌ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပတ်လုံး နေဖူးပါလျက် ယခုအဘယ့်ကြောင့် အရှက်အကြောက်မဲ့နေရသနည်း” ဟု မိန့်တော်မူကာ ဤဒေဝဓမ္မဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘုရားလောင်းသည် ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ သားတော် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ အမည်မှာ “မဟိသာသကုမာရ” ဖြစ်သည်။ ညီငယ် “စန္ဒကုမာရ” ကို ဖွားမြင်ပြီးသောအခါ မယ်တော် နတ်ရွာစံသွားရာ အခြားအမျိုးသမီးတစ်ဦးကို မိဖုရားကြီး တင်မြှောက်သည်။ ထိုဒုတိယမိဖုရားကြီးမှ “သူရိယကုမာရ” မည်သော မင်းသားငယ်တစ်ယောက်ကို ဖွားမြင်ပြန်သည်။ ထို သူရိယကုမာရမင်းသား အရွယ်ရောက်လာသည့်အခါ မယ်တော်က ဘုရင်ကြီးထံ မူလဝန်ခံထားခဲ့သည့်အတိုင်း သူသားအား တိုင်းပြည်အပ်နှင်းရန် တောင်းဆိုသည်။ ဘုရင်ကြီးက “သားကြီးတွေ ရှိသေးတယ်၊ မပေးနိုင်” ဟု ဆိုကာ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ ထပ်တလဲလဲ တောင်းလာသည့်အခါတွင်မူ သားကြီးတွေအတွက် အသက် အန္တရာယ် ပြုမည်ကို စိုးရိမ်လာ ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သားကြီးနှစ်ယောက်ကိုခေါ်ပြီး အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြကာ သူနတ်ရွာစံမှ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လာရန် ပြောပြီး တောသို့ လွှတ်လိုက်ပါသည်။

နောင်တော်ကြီးနှစ်ပါး တောသို့ ထွက်သွားသည်ကို မြင်သည့်အခါ ညီငယ် သူရိယကုမာရ မင်းသားလည်း နောင်တော်များနှင့်အတူ ဟိမဝန္တာတောသို့ လိုက်သွားသည်။ တောတစ်နေရာသို့ ရောက်သည့်အခါ သစ်ပင်ရင်းတစ်ခုတွင် ထိုင်ကြပြီး ဘုရားလောင်းက “ညီလေး သူရိယကုမာရ....ထိုအိုင်သဲ ဆင်းပြီး ရေချိုး ရေသောက်ပါ၊ အကိုကြီးတို့ဖို့လဲ ကြာရွက်နဲ့ ရေယူခဲ့ပါ” ဟု စေခိုင်းသည်။ ထိုအိုင်၌ကား ရေစောင့်ဘီလူး ရှိသည်။ ထိုအိုင်သို့ ဆင်းသူသည် “ဒေဝဓမ္မ” ကို မသိပါက ဘီလူးစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သူရိယမင်းသား အိုင်သို့ ဆင်းသည့်အခါ ဘီလူးက ဖမ်းကိုင်ပြီး “ဒေဝဓမ္မ” ကို မေးသည်။ မင်းသားက ဒေဝဓမ္မဆိုတာ “နေလတို့ ဖြစ်သည်” ဟု ပြန်ဖြေရာ မမှန်သဖြင့် ဖမ်းထားလိုက်သည်။ နောက် စန္ဒကုမာရမင်းသား သက်ဆင်းသည့်အခါ၌လည်း ရှေ့နည်းအတိုင်း မေးရာ စန္ဒကုမာရက “ဒေဝဓမ္မဆိုတာ အရပ်လေးမျက်နှာတို့ ဖြစ်သည်” ဟု ဆိုရာ မမှန်သဖြင့် ဖမ်းဆီးထားလိုက်ပြန်သည်။

ဘုရားလောင်းသည် ညီတော်များပြန်မလာသဖြင့် လိုက်လာရာ အဆင်းခြေရာကိုသာ မြင်၍ အတက်ခြေရာကို မတွေ့သဖြင့် ဘီလူးစောင့်သည့်အိုင် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိသွားသည်။ ထို့ကြောင့် သန်လျက်လွယ်ပြီး လေးကိုင် ရပ်နေစဉ် ဘီလူးပေါ်လာပြီး အိုင်သို့ ဆင်းရန် ဖြားယောင်းသည်။ ဘုရားလောင်းက “ငါ့ညီတွေကို ဘာကြောင့် ဖမ်းဆီးထားရသလဲ” ဟု မေးရာ ဘီလူးက ဒေဝဓမ္မကို မသိ၍ ဖမ်းဆီးကြောင်း ပြော၏။ “ဒီလိုဆိုလျှင် အသင့်အား ဒေဝဓမ္မကို ဟောကြားပါမည်” ဟုဆိုကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်တော်မူပါသည်။ ဤသို့ မိန့်ဆိုနိုင်သဖြင့် ညီတော်နှစ်ယောက်လုံးကို ဘီလူးက ပြန်လည်ပေးအပ်လိုက်လေသည်။—

ပါဠိ

၆။ ဟိရိဩတ္တပ္ပသမ္ပန္နာ၊ သုက္ကဓမ္မသမာဟိတာ။
သန္တော သပ္ပုရိသာ လောကေ၊ ဒေဝဓမ္မာတိ ဝုစ္စရေ။

မြန်မာပြန်

လောက၌ အကုသိုလ်ဒုစရိုက်တို့မှ ရှက်ခြင်း (ဟိရိ)၊ ကြောက်ခြင်း (ဩတ္တပ္ပ)တို့နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သော၊ ပြုစင်သော ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ ငြိမ်သက်သည့် ကာယကံ စသည် တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့ကို နတ်တို့၏ တရား (ဒေဝဓမ္မ) ရှိသော သူတို့ဟူ၍ ဆိုရကုန်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။အစ်ကိုကြီး မဟိသာသကုမာရသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
စန္ဒကုမာရသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာသည်။
သူရိယကုမာရသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
ရေစောင့်ဘီလူးသည် ဥစ္စာများသော ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အသိတရား၊ ပြည့်စုံငြား၊အများချမ်းသာသည်။
(၂) ကြောသားရင်သား မခွဲခြား၊ပညာရှင်၏သဘောထား။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သန္တုဋ္ဌိမင်္ဂလာ ပျက်၍ ဗာဟုဿစ္စ မင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၇—ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ် (ကဋ္ဌဟာရိဇာတ်)
(ကဋ္ဌဝါဟန=ထင်းခွေသူမ၏ သား ကဋ္ဌဝါဟနမင်း)

သစ္စာလင်္ကနက် ထက်မြက်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် “ဝါသဘဓတ္ထိယာ”ကို အကြောင်းပြု၍ ဤကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ဝါသဘခတ္တိယာသည် ကောသလမင်းကြီး၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး ဖြစ်သည်။ ထိုမိဖုရားခေါင်ကြီးကား မဟာနာမ်သာကီဝင်မင်းနှင့် “နာဂမုဏ္ဍ” ကျွန်မတို့မှ မွေးဖွားလာသူတည်း။ ကောသလ ဘုရင်ကြီးသည် သားတော် “ဝိဋ္ဌဗ္ဗဘ”ကို မွေးဖွားပြီးမှ မိဖုရားခေါင်ကြီးမှာ ကျွန်မသမီး ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ထို့ကြောင့် မိဖုရားကြီးနှင့်တကွ သားတော်ကိုပါ ဓာထူးမှ နုတ်ပယ်တော် မူလိုက်ရာ သားအမိနှစ်ယောက်လုံး နန်းတော်တွင်း၌ ညှိုးငယ်စွာ နေကြရသည်။

ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင် သိတော်မူသောအခါ နန်းတော်သို့ ကြွတော်မူ၍ ကောသလ မင်းကြီးအား “မင်းကြီး...ထိုဝါသဘခတ္တိယာသည် မင်းသမီးလည်း ဖြစ်သည်။ မင်းထံသို့လည်း ရောက်လာ၏။ မင်းကိုပင် အစွဲပြုပြီး သားကို ရသည်။ ထိုသားသည် ဖခမည်းတော်၏ တိုင်းနိုင်ငံကို ဘာကြောင့် မရနိုင်သနည်း၊ ရှေးမင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့သည် တဏှမျှပေါင်းဖော်၍ ရသော ထင်းခွေသူမ၏ သားကိုပင်သော်လည်း မင်းအဖြစ် ပေးခဲ့ဖူးသည်”ဟု မိန့်တော်မူကာ ဤကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်ဘုရင်သည် နောက်လိုက်နောက်ပါများနှင့်အတူ ဥယျာဉ်ထဲသို့ လှည့်လည်စဉ် သီချင်းဆို၍ ထင်းခွေနေသည့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို တွေ့သည်။ မင်းကြီးသည် ထိုထင်းခွေသူမလေးကို တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း မေတ္တာသက်ဝင် ချစ်ခင်သဖြင့် ငြိစွန်းမိ သွားသည်။ ငြိစွန်းမိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထင်းခွေသူမလေး၌ ကိုယ်ဝန်ရှိသွား၏။ ထင်းခွေသူ မလေးသည် ကိုယ်ဝန်ရှိကြောင်း သိသဖြင့် မင်းကြီးအား ပြောကြားသည်။ မင်းကြီးက လက်စွပ် တော်ကို ချွတ်ပေး၍ “သမီးမွေးက လက်စွပ်ကို ထုခဲ့ပြီး ကျွေးမွေးပါ။ သားယောက်ျားမွေးက လက်စွပ်နှင့်အတူ လိုက်လာခဲ့”ဟု မှာကြားခဲ့သည်။

အချိန်သင့်ရောက်လာသည့်အခါ ထိုထင်းခွေသူမလေးသည် ဘုရားလောင်းကို မွေးဖွားသည်။ ဘုရားလောင်း ကြီးပြင်းလာသည့်အခါ မိခင်၏ ပြောပြချက်အရ ဗာရာဏသီဘုရင်သားတော် ဖြစ်မှန်း သိရှိရ၍ လက်စွပ်ကို ယူကာ မိခင်နှင့်အတူ နန်းတော်သို့ သွားကြသည်။ ဘုရင် ရှေ့တော်မှောက် ရောက်သည့်အခါ လက်စွပ်ပြ၍ ဘုရင်သားတော် ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထား သော်လည်း ဘုရင်ကြီးမှာ ရှက်သဖြင့် ငြင်းပယ်လျက် ရှိသည်။

ထိုအခါ ထင်းခွေသူမလေးသည် “အရှင်မင်းကြီး... ကျွန်တော်မျိုးမအား သစ္စာဆိုခြင်းမှ တပါး အခြားသက်သေပြစရာ မရှိပါ။ ဤသူငယ်သည် အရှင်မင်းကြီး၏ သားမှန်ပါက ကောင်းကင်မှာ တည်နေပါစေ၊ မမှန်ပါက မြေသို့ကျ၍ သေပါစေ”ဟု သစ္စာပြုကာ သားကလေးကို ကောင်းကင်သို့ ပစ်မြှောက်လိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းသည် ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေ၍ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုပေသည်။

ထို့နောက် ဘုရားလောင်းသည် ဘုရင့် ရင်ခွင်သို့ သက်ဆင်းခဲ့သည်။ ဘုရင်ကြီးသည် ဘုရားလောင်းမယ်တော်ကို မိဖုရားခေါင်ကြီးအရာပေး၍ သားတော်ကို အိမ်ရှေ့အရာပေးသည်။ ခမည်းတော် နတ်ရွာစံသည့်အခါ “ကဋ္ဌဝါဟန”ဟူသော အမည်ဖြင့် ဘုရင်ဖြစ်လာသည်။—

ပါဠိ

၇။ ပုတ္တော တျာဟံ မဟာရာဇ၊ တံ မံ ပေါသ ဇနာဓိပ။
အညေပိ ဒေပေါ ပေါသေတ်၊ ကိဉ္စ ဒေဝေါ သကံ ပဇံ။

မြန်မာပြန်

လူတို့ကို အစိုးရသော မြတ်သောမင်းကြီး....အကျွန်ုပ်သည် အရှင်မင်းကြီး၏ သားတော် ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မင်းကြီးသည် အကျွန်ုပ်ကို မွေးမြူပါလော့၊ အရှင်မင်းကြီးသည် တပါးသူတို့ ကိုသော်လည်း မွေးမြူပါသေး၏၊ အရှင်မင်းကြီးသည် မိမိရင်သွေးဖြစ်သော အကျွန်ုပ်ကို အဘယ့်ကြောင့် မွေးမြူတော်မမူနိုင်ပါသနည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ကဋ္ဌဝါဟနမင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ဗာရာဏသီမင်းသည် ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနဖြစ်လာသည်။
ထင်းခွေသူမကလေးသည် မယ်တော်မာယာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) သားသမီးတို့သည် အမျိုးယုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည်ဖြစ်စေ မိဘ၏ အမှုကို ခံစားထိုက်သည်။

(၂) မင်းမှာသစ္စာ လူမှာကတိ တည်ရမည်။

ပါရမီ။ ။သစ္စာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟ မင်္ဂလာ။

ဂ-ဂါမဏိဇာတ်

(ဂါမဏိ=ဂါမဏိမည်သော မင်းသား)

ဆရာ့စကား နားထောင်သဖြင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့် အတိတ်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဝီရိယနည်းသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။ ဤဂါမဏိဇာတ်လာ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့် အတိတ်ဝတ္ထုနှစ်ခုလုံးသည် ကောဒသကနိပါတ်လာ “သံဝရဇာတ်” နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဟောကြားတော်မူသည့် ဂါထာမျှသာ ထူးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဂါမဏိဇာတ်၏ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့် အတိတ်ဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းများကို သံဝရဇာတ်၌ ဖတ်ရှုကြရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဂါမဏိမင်းသားမှာ ဘုရားလောင်းအဖေ၏ အဆုံးအမဩဝါဒ၌ တည်သောကြောင့် မင်းသား တစ်ရာတစ်ပါးတို့တွင် အငယ်ဆုံးအထွေးဆုံး ဖြစ်သော်လည်း ဘုရင်တင်မြှောက်ခြင်းကို ခံရသည်။ ထိုဂါမဏိမင်းသားသည် နောင်တော်တစ်ရာ ခြံရံလျက် ထီးဖြူအောက်တွင် မင်းမြှောက်ခံရစဉ်

မိမိ၏ စဉ်းစိမ်အခြံအရံတို့ကို ကြည့်ရှုလျက် ဆရာကျေးဇူးကို ဖော်ကျူးလိုရကား အောက်ပါ ဂါထာကို ဥဒါန်းကျူးတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

ဂ။ အပိ အတရမာနာနံ၊ ဖလာသာဝ သမိဇ္ဈတိ။
ဝိပက္ကဗြဟ္မစရိယောသ္မိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ဂါမဏိ။

မြန်မာပြန်

ပညာရှိတို့၏ သြဝါဒ၌ တည်၍ အဆောတလျှင် မပြုလုပ်သောသူတို့အား တောင့်တကျိုး ပြည့်စုံသည်သာတည်း။ ဂါမဏိ .. “ငါ၌ အကျိုးပေးပြီးသော အကျင့် ရှိပြီ” ဟု သင် သိလော့။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဂါမဏိမင်းသား၏ ဆရာအမတ်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ဂါမဏိမင်းသားသည် လုံ့လဝီရိယနည်းသော ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကြီးပွားချမ်းသာရေးတွင် ဆရာကောင်းဟူသော ကလျာဏမိတ္တကို အမှီရမှုသည် အလွန် အရေးပါသောအကြောင်း ဖြစ်သည်။

(၂) ဆရာကောင်းတို့၏ အဆုံး အမကို လိုက်နာခြင်းသည် ကြီးပွား ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ။

၉-မဃဒေဝဇာတ်

(မဃဒေဝ=မဃဒေဝ အမည်ရှိသောမင်း)

ဆံပင်ဖြူတစ်ပင်အတွက် တောထွက်သည့် မင်းအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အခါတပါး၌ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူစဉ် ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တောဆွက်တော်မူခြင်းကို ချီးမွမ်းပြောဆိုလျက် နေကြ ပါသည်။ ထိုတရားသဘင်သို့ မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလာကာ “ရဟန်းတို့... ငါဘုရားသည် ယခုအခါမှသာ တောထွက်သည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးမဃဒေဝမင်း ဖြစ်စဉ်ကလည်း တောထွက် တော်မူခဲ့ပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ ဒေဝင်္ကပါ မဃဒေဝဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဇတ္တု

ရှေးအခါက ဝိဒေဟတိုင်း မိထိလာပြည်ကြီး၌ မဃဒေဝမင်းသည် တရားနှင့်အညီ မင်းပြု၏။ ထိုမင်းသည် မင်းသားငယ်ဘဝဖြင့် အနှစ် ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ အိမ်ရှေ့မင်းဘဝဖြင့် အနှစ် ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ ဘုရင်အဖြစ်ဖြင့် အနှစ်ရှစ်သောင်းလေးထောင် ခံစားတော်မူပါသည်။

မဃဒေဝမင်းကြီးသည် ဆတ္တာသည်(ဆံသသမား)အား သူခေါင်း၌ ဆံပင်ဖြူတွေ မြင်လျှင် လျှောက်ထားရန် မှာထားပါသည်။ တစ်နေ့သောအခါ ဆတ္တာသည် (ဆံသသမား)သည် မဃဒေဝမင်းကြီး၏ ဦးခေါင်း၌ ဆံပင်ဖြူတစ်ပင်ကို အမှတ်မထင် တွေ့မြင်ရာ ထို ဆံပင်ဖြူကို နုတ်၍ ဘုရင့်လက်တော်သို့ အပ်လိုက်သည်။

ထိုအချိန်ကား မဃဒေဝမင်းကြီးအဖို့ လူ့ပြည်၌ နောက်ထပ် နှစ်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် နေနိုင်သေးသော အချိန်တည်း။ သို့သော် မင်းကြီးသည် ဆံပင်ဖြူတစ်ပင်ကို မြင်ရသည်နှင့်တပြိုင်နက် မိမိကို ယခုပင်သေမင်းလာခေါ်နေသကဲ့သို့ ထင်မှတ်၏။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း မီးလောင်နေသည့်သစ်ခက်တဲထဲရောက်နေသည့်အလား ထင်မှတ်ကာ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်လာသည်။ “ဆံပင်ဖြူပေါက်သည်အထိ ဒီကိလေသာတွေကို ငါ မပယ်နိုင်သေးပါကလား” ဟု စဉ်းစားမိသည်။

ထိုသို့ စဉ်းစားနေစဉ် မင်းကြီး၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ မီးလောင်လျက်ရှိသည်။ ချွေးပေါက်ကြီးများ ယိုစီးထွက်ကျလာ၏။ မင်းကြီးသည် “ယနေ့ပင် တောထွက်ရဟန်းပြုတော့မည်” ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ အခွန်တစ်သိန်းထွက်သည့် ရွာကြီးကို ဆတ္တာသည်(ဆံသသမား)အား ဆုအဖြစ် ပေးအပ် ချီးမြှင့်လိုက်သည်။ ထို့နောက် တိုင်းပြည်ကို သားတော်ကြီးအား လွှဲအပ်၍ မိမိ တောထွက်ရသည့်အကြောင်းကို အောက်ပါဂါထာဖြင့် အမတ်တို့ကို ရှင်းပြပါသည်။—

ပါဠိ

၉။ ဥတ္တမင်္ဂရဟာ မယံ၊ ဣမေ ဇာတာ ဝယောဟရာ။
ပါတုဘူတာ ဒေဝဒူတာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာသမယော မေ။

မြန်မာပြန်

အိုအမတ်တို့...ငါ့အား အရွယ်သုံးပါးကို ဆောင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သေမင်းတမန် ဖြစ်ကုန်သော ဤဆံပင်ဖြူတို့သည် အထင်အရှား ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်ပြီ၊ ငါ့အား ရဟန်းပြုရန် အချိန်တန်ပေပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။မဃဒေဝမင်းကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သားတော်ကြီးသည် ရှင်ရာဟုလာဖြစ်လာသည်။
ဆတ္တာသည်ကား အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။အရာရာ၌ သံဝေဂဉာဏ်ထင်မြင်အောင် ကြိုးစားသင့်သည်။

ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္ဘပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု မင်္ဂလာ၊ ဓမ္မစရိယာ မင်္ဂလာ။

၁၀ - သုခဝိဟာရိဇာတ်

(သုခဝိဟာရီ=ချမ်းချမ်းသာသာနေလေ့ရှိသောရဟန်း)

ရသေ့ ရဟန်းဘဝ အလွန်ချမ်းသာကြောင်း

ပဇ္ဇာပုန်ဝတ္ထု

အရှင်ဘဒ္ဒိယမထေရ်ကား သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ဂင်္ဂမိလထေရ်၊ အရှင်အာနန္ဒာတို့နှင့် အတူ ရဟန်းပြုလာသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဘုရင်အဖြစ်နေခဲ့ရစဉ်က အစောင့်အရှောက်များစွာ ချထား၍ ပြာသာဒ်ထက်တွင် နေရသော်လည်း တထိတ်ထိတ် တလန့်လန့်နှင့် စိတ်မချမ်းမသာ နေခဲ့ရပုံကို ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်တော် မူသောအခါ နေရာတိုင်း၌ မိမိကိုယ်အတွက် ဘေးရန် ကင်းရှင်းလျက် ရှိပုံကို သိတော်မူ၍ အလွန် စိတ်ချမ်းသာရကား “ဪ...ချမ်းသာလေစွ၊ ဪ...ချမ်းသာလေစွ” ဟု ဝမ်းမြောက်စွာ ဥဒါန်းကျူးရင်းနေလေ့ရှိပါသည်။

ရဟန်းတို့သည် ထိုအရှင်ဘဒ္ဒိယမထေရ်၏ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာ၏အကြောင်း ပြောကြား ခြင်းကို အနုပီယမြို့ သရက်ဥယျာဉ်၌ သီတင်းသုံးနေသော မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “ယဉ္ဇ အညေ န ရက္ခန္တိ” ဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤသုခဝိဟာရိဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်နှင့် ရသေ့ရဟန်းဘဝ၏ အကျိုးတို့ကို သိမြင်သဖြင့် ဟိမဝန္တာတောသို့ ဝင်ကာ ရသေ့ရဟန်းပြု၏။ သမာပတ်ရှစ်ပါးရ၍ အခြံအရံ တပည့်ရသေ့ပေါင်း ငါးရာ ရှိသည်။ မိုးဥတုတွင် ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြီးသည် တပည့်ရသေ့ငါးရာနှင့်အတူ ဗာရာဏသီမင်း ဥယျာဉ်၌ သီတင်းသုံးလေ့ရှိပါသည်။ တစ်ခုသော မိုးဥတုကုန်ဆုံးချိန်တွင် ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် ရသေ့ကြီး အသက်အရွယ် အိုမင်းပြီဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်မကြွဘဲ မင်းဥယျာဉ်ထဲ၌သာ ဆက်လက် သီတင်းသုံးရန် လျှောက်ထားပါသည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြီးသည် တပည့်ရသေ့ကြီးအား တပည့်ငါးရာကို အပ်နှင်း၍ တောသို့ ပြန်စေသည်။ တပည့်ရသေ့ကြီးသည် ငါးရာသော တပည့်ရသေ့ဘို့နှင့်အတူ ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်ကြွသွားသည်။ တပည့်ရသေ့ကြီးကား မင်းအဖြစ်ကို စွန့်၍ ရသေ့ရဟန်း ပြုလာခဲ့ သူတည်း။ ဆရာဖြစ်သူ ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြီးကဲ့သို့ပင် သမာပတ်ရှစ်ပါးကို ရရှိထားပေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ တပည့်ရသေ့ကြီးသည် ဘုရားလောင်း ဆရာရသေ့ကြီးကို ဖူးမြင်ရန် မိမိတစ်ဦးတည်း ဗာရာဏသီဥယျာဉ်သို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ဆရာရသေ့ကြီးထံသို့ ရောက်သည့်အခါ လောကဝတ်ကိုပြုပြီး ဆရာရှေ့မှောက်တွင် အခင်း-ခင်း၍ ချမ်းသာစွာ လဲလျောင်းနေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် အလောင်းတော်ရသေ့ကြီးအား ဖူးမြော်ရန် ရောက်လာခဲ့

လေသည်။ မင်းကြီး ရောက်လာသော်လည်း တပည့်ရသေ့ကြီးမှာ လျောင်းရာမှ မထဘဲ “ဪ...ချမ်းသာစွာ၊ ဪ... ချမ်းသာစွာ” ဟု ကျူးရင့်လိုက်သည်။

ထိုအခြင်းအရာကို မင်းကြီး မြင်ရသည့်အခါ များစွာစိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် “ဒီရသေ့ဟာ အလိုရှိတိုင်း စားပြီး အိပ်နေတဲ့ ရသေ့ပဲ” ဟု အလောင်းတော် ရသေ့ကြီးအား လျှောက်သည်။ ဘုရားလောင်းရသေ့ကြီးက “မင်းကြီး...ဤရသေ့ကား ရှေးအခါက သင်မင်းကြီး ကဲ့သို့ပင် မင်းတစ်ပါး ဖြစ်သည်။ ယခု မိမိခံစားနေရသည့် စျန်းချမ်းသာ၊ ရသေ့ရဟန်းဘဝ ချမ်းသာများကို လူဖြစ်စဉ်က လက်နက်ကိုင် အစောင့်အရှောက်များစွာဖြင့် စောင့်ရှောက်နေရတဲ့ မင်းအဖြစ်၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြီး ဤကဲ့သို့ ဥဒါန်းကျူးရင့်ခြင်း ဖြစ်သည်” ဟု မိန့်ကြားကာ မင်းကြီးအား အောက်ပါဂါထာကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

၁၀။ ယဉ္ဇ အညေ န ရက္ခန္တိ၊ ယော စ အညေ န ရက္ခတိ။
သ ဝေ ရာဇ သုခံ သေတိ၊ ကာမေသု အနပေက္ခဝါ။

မြန်မာပြန်

မင်းမြတ်... အကြင်သူကိုလည်း တပါးသူတို့က မစောင့်ရှောက်ကြရ၊ အကြင်သူကလည်း တပါးသူတို့ကို မစောင့်ရှောက်ရ၊ ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသာကာမဟူသော ကာမတို့၌ ငြိကပ်တယ်တာ ငဲ့ကွက်မှု တဏှာကင်းသူသည်သာ စင်စစ် ချမ်းသာစွာ အိပ်ရနေရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
တပည့် ရသေ့ကြီးသည် အရှင်ဘဒ္ဒိယမထေရ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကာမသုခသည် ကိလေသာအပူမီးများ ရှိနေ၍ အပူမကင်းသော ချမ်းသာမျိုး ဖြစ်သည်။

(၂) စျာနသုခ၊ ဖလသုခတို့သည် နိဝရဏနှင့် ကိလေသာတို့ ကင်းငြိမ်း နေသဖြင့် အပူကင်းသော အဆင့်မြင့် ချမ်းသာ ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ နေက္ခမ္မပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ အသောကမင်္ဂလာ၊ ဝိရဇမင်္ဂလာ၊ ခေမမင်္ဂလာ။

၂-သီလဝဂ်

၁၁-လက္ခဏမဂ္ဂဇာတ်

(လက္ခဏမဂ္ဂ=လက္ခဏမည်သောသမင်)

ခေါင်းဆောင်ကောင်းကို လိုအပ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အခါတပါး၌ ရှင်ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားရှင်ထံ၌ ငါးပါးသောဝတ္ထုတို့ကို တောင်း၍ မရလေသော် သံဃာကို အုပ်စုခွဲ၍ ရဟန်းငါးရာကို ခေါ်ယူဦးဆောင်ပြီး “ဂယာသီသ” အရပ်၌ နေလေ၏။ ထိုအရပ်၌ နေထိုင်စဉ် ရဟန်းတော် အရှင်မြတ်တို့သည် ဉာဏ်ရင့်ကျက်လာကြသည်ကို မြတ်စွာ ဘုရား သိတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ကို “ချစ်သားတို့... သင်တို့သည် ဒေဝဒတ်၏ အယူကို နှစ်သက်ကြပြီး ဒေဝဒတ်နောက် လိုက်သွားကြကုန်သော ရဟန်းတော်များနောက်သို့ လိုက်သွား၍ ထိုရဟန်းတို့ကို ပြန်ခေါ်ယူကြလော့” ဟု စေခိုင်းတော် မူလေသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့သည် “ဂယာသီသ” အရပ်သို့ သွား၍ ထိုရဟန်း ငါးရာတို့ကို ဉာဏ်တရားဟောရာ ရဟန်းအားလုံး ရဟန္တာ ဖြစ်သွားကြ၏။ နောက်နေ့နံနက် အရုဏ်တက်သောအခါ ထိုရဟန်းငါးရာတို့ကို ခေါ်ယူ၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်လာကြရာ ရှင်ဒေဝဒတ်တစ်ပါးတည်း ကျန်ခဲ့လေသည်။

ဘုရားရှင်ထံမှောက်သို့ ရောက်သောအခါ၌ ရဟန်းတော်များက “မိမိတို့၏ အင်ကိုကြီးဖြစ် သော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရဟန်းငါးရာခြံရံလျက် ပြန်လာသည်မှာ အလွန်တင့်တယ်လှ၍ ဒေဝဒတ်မှာမူ အခြံအရံမရှိ ညှိုးငယ်စွာ ဖြစ်နေရစ်လေသည်” ဟု လျှောက်ထားကြသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ယခုမှသာလျှင် ဆွေမျိုးအပေါင်း ခြံရံ၍ တင့်တယ်သည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း တင့်တယ်ခဲ့ဖူးကြောင်း၊ အရှင်ဒေဝဒတ်လည်း ယခုမှသာ မိမိဆွေမျိုး အပေါင်းမှ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီး အထီးကျန်ခဲ့သည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီး အထီးကျန်ခဲ့ဖူးကြောင်းကို ဤသို့ ပြန်ပြောင်း၍ ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ မဂဓမင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် သမင် မျိုး၌ ဖြစ်၍ သမင်ပေါင်း တစ်ထောင်ခြံရံလျက် တော၌ နေလေသည်။ ဘုရားလောင်း သမင်မှာ “လက္ခဏ နှင့် ကာဠ” ဟူ၍ သားနှစ်ဦး ရှိသည်။ ဘုရားလောင်း သမင်မင်းသည် အိုမင်းလာသော အခါ သားတော်နှစ်ကောင်တို့အား သမင်ငါးရာစီခွဲ၍ အပ်နှင်းအုပ်ချုပ်စေလေသည်။ မဂဓတိုင်းသူ ပြည်သားများလည်း ကောက်စပါးများ ရင့်မှည့်သောအခါ၌ သမင်များ စားသောက်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် တွင်းများကို တူးထားကြ၏။ ပစ်တိုင်းထောင်စူးများ၊ ကျောက်ယန္တရားများ၊ ကျော့ကွင်းများကို စီရင်ထားကြသဖြင့် သမင်ပေါင်းများစွာ သေကျေပျက်စီးကြသည်။

ထိုအခါ ဖခင်သမင်မင်းက သားနှစ်ဦးကို ခေါ်၍ “အမောင်တို့ .. ကောက်စပါးများ ရင့်မှည့်သည့် ဤအချိန်မျိုးတွင် သမင်များစွာတို့ သေကျေပျက်စီးရတတ်သည်ဖြစ်၍ ငါတို့ သမင်အိုများက

သင့်တော်သလို ဘေးရန်ကို ရှောင်ရှား၍ နေရစ်ခဲ့မည်၊ သင်တို့ကား မိမိရဲ့ သမင်ပရိသတ်ကို ယူဆောင်၍ တောင်ခြေသို့ ခိုဝင်ကြ”ဟု ပြောဆိုလွှတ်လိုက်၏။

ကာဠသမင်သည် ဆင်ခြင်ဉာဏ် နည်း၏။ သွားသင့်သည့်အချိန်၊ မသွားသင့်သည့်အချိန်တို့ကို ခွဲခြား၍ မသိပေ။ ထို့ကြောင့် မိမိပရိသတ်ကို မဆောင်ယူ၍ နံနက်ချိန်မှာ ဖြစ်စေ၊ ညနေချိန်မှာ ဖြစ်စေ အချိန်မရွေး ရွာတံခါး၏ အနီးအပါးက သွားကြလေရာ လူတို့က ပုတ်ခတ်ပစ်သတ် နိုင်ရန် အခွင့်သာသဖြင့် သမင်များစွာ ပျက်စီး၍ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးတည်းသာ ကျန်ပြီး ပြန်လာရသည်။

လက္ခဏသမင်မှာမူ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ရှိ၏။ လူများအိပ်သော ညဉ့်နက်သန်းခေါင်ယံ အချိန်၌သာ လူတို့နှင့်ဝေးရာ လမ်းက သွားသဖြင့် သမင်တစ်ကောင်တလေမျှ ပျက်စီးခြင်း မရှိဘဲ တောင်ခြေ၌ နေပြီး အရေအတွက်မလျော့သော အခြံအရံပရိသတ်နှင့် ပြန်လာလေသည်။ ဤသို့ သားတော်နှစ်ဦးတို့ အခြံအရံရှိ၊ အခြံအရံမဲ့အားဖြင့် မတူကွဲပြား ထူးခြားစွာ ပြန်လာကြ သည်ကို ဘုရားလောင်းသမင် တွေမြင်ရသည့်အခါ အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

၁၁။ ဟောတိ သီလဝတံ အတ္ထော၊ ပဋိသန္ဓာရဝုတ္တိနံ။
လက္ခဏံ ပဿ အာယန္တံ၊ ဉာတိသံသပုရက္ခတံ။
အထ ပဿသိမံ ကာဠ၊ သုဝိဟိနံဝ ဉာတိဘိ။

မြန်မာပြန်

မကောင်းမှုကို တားမြစ်ခြင်း၊ ဆုံးမသွန်သင်ခြင်းဟူသော ဓမ္မပဋိသန္ဓာရ၊ ကျက်စားရာကို ရငြေခြင်း စသော အာမိသပဋိသန္ဓာ-ရ ထိုနှစ်ပါး၌ တည်ကုန်သော၊ အကျင့်သီလ ရှိကုန်သော ပညာရှိတို့အား အကျိုးစီးပွား ဖြစ်၏။ ဆွေမျိုးအပေါင်း ခြံရံလျက် လာသော လက္ခဏသမင်ကို ရှုပါလော့။ ထို့ပြင် ဆွေမျိုးတို့မှ ခုတ်ယုတ်သည် ဖြစ်၍သံလျှင် (တစ်ကောင်တည်း) လာနေသော ဤကာဠကို ရှုပါလော့။

- ဇာတ်ပေါင်းဇန်း။ ။အခင်သမင်ကြီးသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
မိခင်သမင်ကြီးသည် ရာဟုလာ၏မယ်တော် ဖြစ်လာသည်။
လက္ခဏသမင်သည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာသည်။
ကာဠသမင်သည် ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ခေါင်းဆောင်ကောင်းလျှင် နောက်လိုက်များ ချမ်းသာသကဲ့သို့
ခေါင်းဆောင်ညံ့လျှင် နောက်လိုက်များ ဆင်းရဲရတတ်သည်။
(၂) နေရာတကာ၌ ခေါင်းဆောင်ကောင်းကို လိုအပ်သည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။(၁) ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟ မင်္ဂလာ။
(၂) ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ။

၁၂-နိဂြောဓမ္မဂဇာတ်

(နိဂြောဓမ္မဂ=နိဂြောဓမည်သောသမင်)

ခေါင်းဆောင်ကောင်းက အပေါင်းချမ်းသာခြင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အရှင်ကုမာရကဿပမထေရ်၏ မိခင်သည် သာဝတ္ထိပြည်ဝယ် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော
●သဋ္ဌေးသမီး ဖြစ်၏။ အများနည်းတူ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ ခုံမင်နှစ်သက်ခြင်း၊ လင်ယူ
သားမွေးခြင်းတို့ကို မနှစ်သက်ရကား မိဘများထံတွင် ဘိက္ခုနီ (ရဟန်းမ) ဝတ်ခွင့်ပြုရန် ခွင့်တောင်း
ပါသည်။ သို့သော် မိဘများက ခွင့်မပြုသဖြင့် အိမ်ထောင်ကျပြီးမှပဲ ခင်ပွန်းသည်ထံ ခွင့်ပန်
တော့မည်ဟု အားခဲထားခဲ့သည်။ အရွယ်ရောက်၍ မိဘတို့သဘောအတိုင်း အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ရာ
မကြာမီ ကိုယ်ဝန်ရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ထိုအမျိုးသမီးကား မိမိ၌ ကိုယ်ဝန်ရှိနေမှန်း မသိပါချေ။

တစ်နေ့တွင် သာဝတ္ထိတစ်မြို့လုံး နက္ခတ်ပွဲသဘင် တစ်ခုတွင် ထိုအမျိုးသမီးမှာ သူတပါးနည်းတူ
မပြင်ဆင်သဖြင့် ခင်ပွန်းသည်က မပြင်ဆင်ခြင်း၏အကြောင်းကို မေးသည်။ ထိုအခါ အမျိုးသမီးက
“ဤကိုယ်ခန္ဓာသည် ပြင်ပက အလှဆင်သော်လည်း အတွင်းက ပုပ်သိုးနေသဖြင့် ‘ချေးအိုးကို
ဆေးဆိုးသလို’ သာ ဖြစ်သည်” စသည်ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၏ အသုဘဖြစ်ပုံကို ပြောပြရာ ခင်ပွန်းသည်က
“ဤမျှ တရားသဘော ပေါက်နေလျှင် ရဟန်း ဝတ်ပါတော့လား” ဟု ပြောကြားလိုက်သည်။
အချို့ရှာနေသော အမျိုးသမီးမှာ သကာနှင့်တွေ့သကဲ့သို့ အကြိုက်ဖြစ်ကာ ခင်ပွန်းသည်၏
ခွင့်ပြုချက်အရ ရဟန်းဝတ်သွားလေတော့သည်။ ထိုအမျိုးသမီး ရဟန်းဝတ်သည့်နေရာမှာ
ရှင်ဒေဝဒတ်၏ ဩဝါဒခံ ဘိက္ခုနီမများထံတွင် ဖြစ်ပါသည်။

ရဟန်းပြုပြီး မကြာမီ လူဘဝက ရခဲ့သော ကိုယ်ဝန်မှာ ရင့်မာလာရာ ရှင်ဒေဝဒတ်က မိမိနာမည်
ပျက်မှာ စိုးသောကြောင့် ထိုရဟန်းမကလေးကို လူဝတ်လဲခိုင်းပါသည်။ သို့သော် ထိုရဟန်းမ
ကလေးမှာ လူမထွက်လိုသဖြင့် ဘုရားရှင်ထံတော်သို့ ရောက်လာ၏။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် တိုရဟန်းမကလေး၏ နောက်ကြောင်းကို သိသော်လည်း လူရှင်အများ
ယုံမှားသံသယ ကင်းသွားစေရန် ထိုရဟန်းမကလေး၏ ကိုယ်ဝန်ပြုသနာကို ဖြေရှင်းပေးဖို့ အရှင်
ဥပါလိကို တာဝန်ပေးလိုက်ပါသည်။ အရှင်ဥပါလိသည် ဝိသာခါ၊ အနာထပိဏ် စသော ပရိသတ်
လေးပါးအလယ်၌ ကိုယ်ဝန်ရအချိန်ကို စစ်ဆေးရာ လူဝတ်ကြောင်ဘဝက မရခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်
ထင်ရှားသဖြင့် ရဟန်းမဘာ၌ ဆက်သက် ဘည်နေခွင့် ပြုခဲ့သည်။ မကြာမီ သားတော်ဘစ်ပါး
ဖွားမြင်ရာ ကလေးနှင့်ရဟန်း မသင့်လျော်၍ ကောသလဘုရင်က ခေါ်ယူမွေးစားသည်။
နောင်အခါတွင် ထိုသားငယ်သည် ဆန်းကြယ်စွာ တရားဟောရာတွင် အကောင်းဆုံး “ဧတဒဂ်”
ဘွဲ့ရ “ရှင်ကုမာရကဿပ” ဖြစ်လာသည်။ မိခင်ရဟန်းသည် ရဟန္တာမှ ဖြစ်သွားပါသည်။

ရဟန်းများက “ဒေဝဒတ်လက်ထဲတွင် ပျက်စီးရမည့် သားအမိနှစ်ယောက်သည် ဘုရားရှင်
လက်ထဲတွင် ကြီးပွား ကောင်းစားခဲ့လေသည်” ဟု ဘုရားရှင်ကို ချီးမွမ်းကြရာ မြတ်စွာဘုရားက
မိမိသည် ဤသားအမိကို ယခုမှသာ ကယ်တင်ခဲ့ဖူးသည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ကယ်တင်ခဲ့ဖူး
ကြောင်းကို ဤသို့ အတိတ်ဆောင်တော်မူလေသည်--

အတိတ်ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ၊ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် သမင်မျိုး၌ ဖြစ်လေ၏။ ရွှေရောင်အဆင်းရှိ၏။ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးမား၍ မြင်းငယ်လောက်ရှိသည်။ အခြံအရံ သမင်ပေါင်းငါးရာ ရှိ၏။ အမည်မှာ “နိဂြောဓ” ဖြစ်သည်။ ထိုသမင်အုပ်အနီးတွင် သူနှင့် အလားတူသော “သာခ” အမည်ရှိသော ရွှေသမင်သည်လည်း အခြံအရံ ငါးရာနှင့်ပင် နေပါသည်။ ရှင်ဘုရင်သည် သားလိုက်ဝါသနာထုံ၏။ အသားနှင့်ကင်း၍ ပွဲတော် တည်လေ့မရှိ။ နေ့တိုင်းလို တောလိုက်သွက်ရာ ရွာနိဂုံးနေသတို့ အလုပ်အကိုင် ပျက်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုရွှေသမင်နှစ်ကောင် ဦးဆောင်သော သမင်ဘစ်ထောင်ကို ဘုရင့်ဥယျာဉ်ထဲသို့ မောင်းထည့်ပေးထားကြ၏။

ရှင်ဘုရင်သည် ခေါင်းဆောင် ရွှေသမင်နှစ်ကောင်ကို ဘေးမဲ့ပေးထား၏။ ကျန်သမင်များကိုမူ ဥယျာဉ်ထဲတွင်ပင် မြားဖြင့်ပစ်ရာ သမင်များ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ပြေးလွှား၍ တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် ထိခိုက်သေကျေ ပျက်စီးကြသည်။ ထို့ကြောင့် ခေါင်းဆောင် သမင်နှစ်ကောင် တိုင်ပင်ပြီး နေ့စဉ် နှစ်ဖွဲ့အနက် တစ်ဖွဲ့မှ တစ်ကောင် သားသတ်ရာ စဉ်းတိတုံးသို့ သွားရောက် လည်စင်းပေး၍ အသက်ခံရန် သဘောတူကြ၏။

တစ်နေ့သော် “သာခ” သမင်အုပ်စုမှ သမင်မသည် သားဖွားလုဆဲဆဲတွင် အသတ်ခံရန် အလှည့်ကျရောက်၏။ ထိုသမင်မသည် သား၌ဖြစ်သော သံယောဇဉ်ဖြင့် သားဖွားပြီးမှ အသတ်ခံ လိုကြောင်း အုပ်စုခေါင်းဆောင် “သာခ” ရွှေသမင်ထံတွင် အလှည့်ကျော်ပေးရန် အကျိုး အကြောင်း တင်ပြ၍ ခွင့်တောင်း၏။ မေတ္တာကရုဏာ နည်းပါးသော “သာခ” သမင်မင်းက လက်မခံဘဲ ပယ်ချလိုက်၏။ ထိုသမင်မကား အားမလျှော့ဘဲ တစ်ဖက်အုပ်စု ခေါင်းဆောင် “နိဂြောဓ” သမင်မင်းထံသို့ သွားရောက် ခွင့်တောင်းပြန်၏။ မေတ္တာကရုဏာ ကြီးမားသော “နိဂြောဓ” သမင်မင်းကမူ လက်ခံလိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် “နိဂြောဓ” ရွှေသမင် မင်းသည် မိမိကိုယ်တိုင် ကိုယ်ဝန်သည်သမင်မအစား သွား၍ အသတ်ခံလေသည်။ သို့ရာတွင် သမင် သတ်သူ “စပိုသည်” (ထမင်းချက်သမား) က ဘေးမဲ့ပေးထားသည့် သမင်ဖြစ်၍ မသတ်ရဲသဖြင့် ဘုရင်ကြီးထံ တင်ပြလျှောက်ထားရာ ဘုရင်ကြီးကိုယ်တိုင် လာပြီး “နိဂြောဓ” ရွှေသမင်မင်းကို မေးမြန်းစုံစမ်းလေသည်။ ထိုအခါ “နိဂြောဓ” ရွှေသမင်မင်းက ဘုရင်ကြီးအား တရားဟော ကြားရာ မိမိတို့ သမင်အပေါင်းနှင့်တကွ သတ္တဝါအားလုံး ဘေးမဲ့ ရသွားကြပါသည်။

သမင်အပေါင်းတို့လည်း တောသို့ ပြန်လည်ရောက်သွားကြ၏။ ထိုကိုယ်ပန်ရှိခဲ့သော သမင်မ သည်လည်း ပန်းအချက်နှင့်တူသည့် သမင်ထီးကလေးကို မွေးဖွား၏။ တစ်နေ့တွင် ထိုသမင် ကလေးသည် ခုန်ပေါက်မြူးထူးလျက် “သာခ” သမင်ထံသို့ သွားသည်။ ထိုအခြင်းအရာကို မိခင်သမင်မကြီး မြင်သဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးမဩဝါဒပေးပါသည်—

ပါဠိ

၁၂။ နိဂြောဓမေဝ သေဝေယျ၊ န သာခမုပသံဝသေ။
 နိဂြောဓသို့ မတံ သေယျော၊ ယဉ္ဇေ သာခသို့ ဇီဝိတံ။

မြန်မာပြန်

(ချစ်သား...သင်သည်) မိမိအကျိုးကို လိုလားသော “နိဂြောဓ” သမင်ကိုသာလျှင် မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရာ၏။ သာဓသမင်ကို မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ရာ။ “နိဂြောဓ” သမင်မင်း၏ခြေရင်း၌ သေရ ခြင်းသည် မြတ်၏။ “သာဓ” သမင်၏ အထံ၌ အသက်ရှင်နေရခြင်းသည် မမြတ်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။နိဂြောဓသမင်သည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
သာဓသမင်သည် အရှင်ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာသည်။
ဘုရင်ကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
ကိုယ်ဝန်ဆောင် သမင်မသည် အရှင်ကုမာရကဿပ၏ မယ်တော် ဖြစ်
လာသည်။
သမင်ငယ်ကလေးသည် အရှင်ကုမာရကဿပ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ခေါင်းဆောင် ကောင်းလျှင် နောက်လိုက် ချမ်းသာသကဲ့သို့
ခေါင်းဆောင်ညံ့လျှင် နောက်လိုက် ဆင်းရဲတတ်သည်။
(၂) နေရာတကာ၌ ခေါင်းဆောင်ကောင်းကို လိုအပ်သည်။

ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဉာတကာနုဉ္စ သင်္ဂဟော။

၁၃-ကဏ္ဍိဇာတ်

(ကဏ္ဍ=ကာမဂုဏ်မြားစူးဝင်သူ)

မ-ဘက်လိုက်က မိုက်ဘက်ပါ၍ ပျက်စီးတတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤကဏ္ဍိဇာတ်တော်ကို သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်း သုံးနေတော်မူစဉ် မယားဟောင်း ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ခံရသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်း ပြု၍ ဟောကြားတော်မူပါသည်။

အကျယ်ကို “အဋ္ဌကနိပါတ်၊ ဣန္ဒြိယဇာတ်”တွင် ဖတ်ရှုပါ။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ မဂဓမင်း မင်းပြုလေသည်။မဂဓတိုင်းသား လယ်ယာ လုပ်သားကြီးတို့၏ ကောက်စပါးများ မှည့်ချိန်ရောက်သည့်အခါ သမင်တို့အတွက် ဘေးရန် ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် သမင်တို့သည် အများအားဖြင့် ဘေးရန်ကင်းစေရန် တောင်ခြေ ရင်း၌ နေလေ့ရှိကြသတုံ။ ထိုသမင်များအနက် သမင်ဖိုတစ်ကောင်သည် ရွာနားနေ သမင်ပျိုမ တစ်ကောင်နှင့် မိတ်ဖွဲ့၍ ထိုရွာနားနေသမင်တို့ တောင်ခြေမှ ရွာအနီးအပါးသို့ ပြန်ဆင်းလာကြ

သည့်အခါ မိတ်ဆွေသမင်ပျိုမကို ချစ်ကြိုက်နေသောကြောင့် သမင်ပျိုမနှင့်အတူ ရွာ၏အနီး အပါးသို့ လိုက်သွား၏။ သမင်ပျိုမက အန္တရာယ်များလှ၍ တားမြစ်သော်လည်း မရပေ။

မဂဓတိုင်းသားတို့လည်း သမင်တို့ တောင်မှ ဆင်းသောအခါကို သိရှိ၍ လမ်းခရီးအနီး၌ ချုံခိုပြီး လေးမြားတို့ဖြင့် ပစ်ရန် စောင့်ဆိုင်းနေကြပါသည်။ သမင်ပျိုမသည် လှန့်ရ၍ မုဆိုး တစ်ယောက် စောင့်နေကြောင်းကို သိသွားလေရာ ထိုသမင်ဖိုကို ရွှေက သွားခိုင်းလေတော့၏။ မုဆိုးသည် ရွှေက လာသောသမင်ဖိုကို မြားဖြင့် ပစ်လိုက်၏။ 'သမင်ပျိုမသည် သမင်ဖို မြားမှန်မှန်း သိသည်နှင့်တပြိုင်နက် လေကဲ့သို့ မြန်သောအဟုန်ဖြင့် ပြေးလေ၏။

ထိုဖြစ်ပျက်ပုံ အခြင်းအရာကို ထိုတော၌ ရှိသော ဘုရားလောင်း ရုက္ခစိုးနတ်မင်း တွေမြင်၍ “ဤသမင်မိုက်၏ သေခြင်းကား အမိအဘကို အကြောင်းပြု၍ သေခြင်းမဟုတ်၊ ကာမဂုဏ်ကို အမှီပြု၍ သေခြင်းဖြစ်သည်”ဟု ပြောဆိုကာ အောက်ပါ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်သုံးဖြာ တရားဂါထာကို မြွက်ကြားတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၁၃။ ဓိရတ္ထ၊ ကဏ္ဍိနံ သလ္လံ၊ ပုရိသံ ဂါဠဝေဓိနံ။
ဓိရတ္ထ၊ တံ ဇနပဒံ၊ ယတ္ထိတ္ထိ ပရိဏာယိကာ။
တေ စာပိ ဓိက္ကိတာ သတ္တာ၊ ယေ ဣတ္ထိနံ ဝသံ ဂတာ။

မြန်မာပြန်

အိုအချင်းတို့...စူးဝင်တတ်သော မြားရှိ၍ ပြင်းထန်စွာ ထိုးပစ်တတ်သော ယောက်ျားသည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် ဖြစ်၏။ မိန်းမအုပ်ချုပ်သော ဇနပဒ်သည်လည်း ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ဖြစ်၏။ မိန်းမအလိုသို့ လိုက်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ကဲ့ရဲ့ဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရုက္ခစိုးနတ်မင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
တောတောင်နေ သမင်ဖိုသည် သာသနာ၌ မပျော်မွေ့သော ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။
ရွာနားနေ သမင်ပျိုမသည် ထိုရဟန်း၏ မယားဟောင်း ဖြစ်လာသည်။

ဆင်ခန်းစာ။ ။(၁) မ-ဘက်လိုက်လျှင် မိုက်ဘက်ပါ၍ ပျက်စီးတတ်သည်။
(၂) ပိုးဖလံမျိုး၊ မီးကိုတိုး၊ ကိုယ်ကျိုးနဲ့တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ဥပေက္ခာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။(၁) ပဋိရူပဒေသဝါသမင်္ဂလာနှင့်
(၂) အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာတို့ ပျက်သည်။

၁၄-ဝါတမိဂဇာတ်

(ဝါတမိဂ=သမင်ပျံ)

ရသာအမြိုက် အလိုလိုက်၍ အမိုက်တွေ့ရကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူချိန်တွင် “တိဿ” မည်သော သေဋ္ဌေးသားကလေးသည် ဘုရားတရားတော်ကို နာကြားရ၍ သာသနာ၌ သက်ဝင် ယုံကြည်ကာ ရဟန်းပြုလိုစိတ် ပေါ်လာခဲ့၏။ မိဘများထံ ခွင့်တောင်းရာ မိဘများက တစ်ဦးတည်းသော သားဖြစ်၍ ခွင့်မပြုပါချေ။ သို့သော် တိဿကား စိတ်မလျော့ပေ။ ခုနစ်ရက်လုံးလုံး အစာငတ်ခံ၍ ဆန္ဒပြသည်။ ထိုအခါမှ အခွင့်ရသဖြင့် ရဟန်းပြုကာ ဘုရားရှင်နှင့် အတူ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ လိုက်ပါသွားလေသည်။

သာဝတ္ထိပြည်တွင် ထိုရဟန်းငယ်သည် ဓုတင် တစ်ဆယ့်သုံးပါးကို ဆောင်လျက် နံနက် တချိန်လုံး အိမ်စဉ်အတိုင်း ဆွမ်းခံကြွတော်မူလေ့ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားသာသနာတော်တွင် “စူဠပိဏ္ဍပါတိကတိဿ” ထေရ်ဆိုသည့် နာမည်သည် မသိသူ မရှိသလောက် ထင်ရှားလျက် ရှိပေသည်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နက္ခတ်ပွဲသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပသည့် နေ့တစ်နေ့တွင် ထိုမထေရ်၏ မိခင် ဖခင်တို့သည် သားဖြစ်သူကို အလွန်အောက်မေ့သတိရသဖြင့် လူဖြစ်စဉ်က မထေရ်ဝတ်ဆင် ခဲ့သော လက်ဝတ်ရတနာ အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ရတနာခြင်းတောင်းအတွင်း ထည့်ပြီး ရင်ခွင် ပိုက်ကာ ငိုယိုမြည်တမ်းလျက် ပွဲတန်းမှာ လှည့်လည်လေသည်။

ထိုအခါ ပြည့်တန်ဆာမတစ်ယောက်သည် သေဋ္ဌေးမကြီး အနီးသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငိုယိုခြင်း၏ အကြောင်းကို မေးမြန်းရာ သေဋ္ဌေးမကြီးက အကျိုးအကြောင်း စုံလင်စွာ ပြောပြသည်။

ပြည့်တန်ဆာမသည် သေဋ္ဌေးမကြီး၏ ပြောပြချက်အရ သေဋ္ဌေးသားသည် အစားကောင်း အသောက်ကောင်းများကို ကြိုက်တတ်ကြောင်း သိရသည့်အခါ “သူကို စည်းစိမ်အကုန်ပေးလျှင် သားကို ပါအောင် ခေါ်ပေးမည်”ဟု ဆို၏။ သေဋ္ဌေးမကြီးလည်း ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံပြီး အဆောင်အယောင် ပရိသတ်နှင့်တကွ စားနပ်ရိက္ခာကိုပါ အပြည့်အစုံ ပေးလိုက်လေသည်။ ပြည့်တန်ဆာမလည်း အဆောင်အယောင် ပရိသတ်နှင့်အတူ သာဝတ္ထိပြည်တွင် အတည်တကျ နေထိုင်ပြီး ထိုရဟန်းကို “အိမ်ထိုင်ဆွမ်းဝတ်”တည်လျက် ထိုရဟန်း ကြိုက်တတ်သည့် အစားအစာ များကို ဆက်ကပ်ခြင်းဖြင့် ရင်းနှီးအောင် ပြုသည်။

ကာလကြာ၍ တိဿရဟန်း ရသတဏှာ၌ စွဲလမ်းမိကြောင်း သိလေလျှင် ပြည့်တန်ဆာမသည် အိပ်ခန်း၌ နေမကောင်းဟန်ပြု၍ နေလေသည်။ ရဟန်းက ပြည့်တန်ဆာမကို မမြင်၍ မေးလေရာ နာမကျန်းဖြစ်နေကြောင်း၊ အရှင်ဘုရားကို ဖူးမြင်လိုပါကြောင်း လျှောက်ထားကြသဖြင့် အိပ်ခန်းသို့ ဝင်၍ ကြည့်ပါသည်။ ထိုအခါ ပြည့်တန်ဆာမက မိမိလာရင်း အကြောင်းကို ပြော၍ ရဟန်းကို လူဝတ်လဲစေကာ အပါခေါ်ဆောင်ပြီး ရာဇဂြိုဟ်သို့ ပြန်သွားခဲ့လေသည်။

ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းတော်များ သိကြ၍ သံဃာ့အစည်းအဝေး တစ်ခုတွင် ထိုရဟန်း အကြောင်းကို ပြောကြားနေကြပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကြွတော်မူလာ၍ ရဟန်းတို့

ပြောဆိုနေသည့် အကြောင်းအရာကို သိတော်မူသွားရာ “ရှေးအခါကလည်း ထိုပြည့်တန်ဆာမသည် ထိုရဟန်းအား ရသတဏှာဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ပြီး သူမ၏ အလိုသို့ ပါစေခဲ့ဖူးပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဤသို့ ပြန်ပြောင်းဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုချိန်က ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် သမင်ပျံတစ်ကောင် သည် မင်းဥယျာဉ်သို့ လာရာ မင်း၏ဥယျာဉ်စောင့်သဗ္ဗယကို မြင်လေလျှင် ပြေးလေသည်။ သဗ္ဗယကမူ မခြောက်ထုတ်ပေ။ သမင်ပျံသည် မင်းဥယျာဉ်သို့ မကြာခဏလာ၍ ကျက်စားလေသည်။ ဥယျာဉ်စောင့်သည် ဥယျာဉ်ထွက် ပန်းသစ်သီးများကို ရှင်ဘုရင်ထံ နေ့စဉ် ဆက်သရလေသည်။ တစ်နေ့သော် မင်းကြီးသည် ဥယျာဉ်၌ အကြောင်းထူး ရှိမရှိ ဥယျာဉ်စောင့်အား မေးမြန်းလေသည်။ ဥယျာဉ်၌ အခြားအကြောင်း မထူးကြောင်း၊ သမင်ပျံတစ်ကောင် လာရောက် ကျက်စားတာ တွေ့မြင်ရကြောင်း တင်လျှောက်သည်။ မင်းကြီးက ဖမ်းနိုင်မည်လားဟု မေးရာ ဥယျာဉ်စောင့်က ပျားရည်အနည်းငယ်ရပါလျှင် ဖမ်းနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထား၏။ မင်းကြီးသည် ဥယျာဉ်စောင့်အား ပျားရည်ပေး၍ သမင်ပျံကို ဖမ်းခိုင်းလေသည်။

ဥယျာဉ်စောင့်သည် ပျားရည်ကို မြက်၌ လိမ်းထား၍ ချုံကွယ်မှ စောင့်ကြည့်နေသည်။ နောက်တစ်ကြိမ်သော် အနီးအနားတွင် လူရောင်ပြနေ၏။ ဤနည်းဖြင့် သမင်ပျံမှာ တဖြည်းဖြည်း ယဉ်လာပြီး နောက်ဆုံးတွင် လက်ပေါ်တင်ထားသော ပျားရည်လူးသည့် မြက်ကိုပင် လာစားသည် အထိ အကျွမ်းဝင်ယဉ်ပါးလာသည်။ ထိုအခြေအနေရောက်သည့်အခါ ဥယျာဉ်စောင့်သည် ဥယျာဉ်မှ နန်းရင်ပြင်အထိ လမ်းကို ဖျာရိုင်တို့ဖြင့် ကာစေပြီး ပျားရည်လူးသော သစ်ခက်ကို အနည်းငယ်စီ ချချပေးလျက် လက်တွင်လည်း ပျားရည်ဘူးကို ကိုင်ကာ နန်းရင်ပြင်အရောက် ဦးဆောင်သွားလေသည်။

သမင်ပျံသည် ရသတဏှာ၌ မက်မောနေရကား ဥယျာဉ်စောင့်၏ နောက်က လိုက်ပါသွားလေသည်။ နန်းရင်ပြင်ရောက်၍ တံခါးပိတ်လိုက်သည့်အခါမှ လူများကို တွေ့မြင်ရ၍ သေဘေးမှ ကြောက်သဖြင့် တုန်တုန်ယင်ယင်ဖြင့် ခြေဦးတည့်ရာ ပြေးသွားနေလေသည်။ မင်းကြီးသည် ပြာသာဒ်ပေါ်မှ ကြည့်၍ သမင်ပျံ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်စွာ ပြေးလွှားနေသည်ကို တွေ့မြင်ရလေလျှင် “သမင်တို့မည်သည် လူကို မြင်တွေ့ရာအရပ်သို့ ခုနစ်ရက်၊ ခြောက်လှန့်ရာအရပ်သို့ ဘစ်သက်လုံး လာရိုးထုံးစံ မရှိပေ။ ယခုမူ တောနေသင်မှာ ရသတဏှာ၌ တပ်မက်မောလှသဖြင့် ဤအရပ်သို့ တိုင်အောင် လာချေ၏။ လောကမှာ ရသတဏှာအောင် သာလွန်ယုတ်မာသည့် သဘောတရား မရှိလေစွတကား” ဟု သံဝေဂဉာဏ်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုလေသည်။—

ပါဠိ

၁၄။ န ကိရုတ္တိ ရသေဟိ ပါပိယော၊ အာဝါသေဟိ ဝ သန္တဝေဟိ ဝါ။
၀. တမိဂံ ဂဟနနိသိတံ၊ ဝသမာနေသိ ရသေဟိ သဉ္ဇယော။

မြန်မာပြန်

အိုအချင်းတို့.... ရသာခြောက်ပါးတို့၌ တပ်မက်မောကုန်သော ရသတဏှာတို့အောက် ထူးကဲ ယုတ်မာသော သဘောကား မရှိသတတ်။ ရသတဏှာသည် အရိပ်အာဝါသနေရာတို့၌ တပ်စွန်းသော လောဘတို့အောက် လည်းကောင်း၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့၌ တပ်စွန်းသော လောဘ တို့အောက်လည်းကောင်း အဆ ရာ၊ ထောင်၊ သောင်း၊ သိန်း မက သာလွန်ယုတ်မာသော သဘော ရှိသတတ်။ တောချုံကို မှီသော ဝါတမိဂသမင်ကို သဗ္ဗမည်သော ဥယျာဉ်စောင့်သည် (ပျားလူး မြက်)အရသာတို့ဖြင့် မိမိအလိုသို့ ဆောင်ခဲ့ပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
သမင်ပျံသည် စူဠပိဏ္ဍပါတိကမထေရ်ဖြစ်လာသည်။
ဥယျာဉ်စောင့်သဗ္ဗသည် ပြည့်တန်ဆာမဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ရသာအကြိုက် အလိုလိုက် အမိုက်တွေမည်သာ။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ (သံဝေဂဉာဏ်)။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၅-ဓရာဒိယဇာတ်

(ဓရာဒိယ=ဓရာဒိယမည်သောသမင်မ)

ဆရာမိဘစကားနားမထောင်က ဒုက္ခတွေ့ရကတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်က ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မထေရ်ကြီးတို့၏ ဆုံးမစကားကို နားမထောင်၊ ဆိုဆုံးမခက်သည့်သဘော ရှိနေပေသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ထိုရဟန်းကို ခေါ်၍ မေးမြန်းတော် မူရာ မှန်ကန်ကြောင်း သိရှိတော်မူသဖြင့် “သင်သည် ရှေးအခါကလည်း အဆုံးမခက်သူဖြစ်၍ ပညာရှိတို့၏ အဆုံးအမကို မနာခံခဲ့သည့်အတွက် ညွတ်ကွင်းမိပြီး အသက်သေဆုံးခဲ့ရဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ ဤသို့ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗာရာဏသီမင်းကြီး မင်းပြုချိန်၌ ဘုရားလောင်းသည် သမင်မျိုး၌ ဖြစ်၍ သမင်အပေါင်း ခြံရံလျက် တောမှာ ကျက်စားနေ၏။ ဘုရားလောင်းသမင် မင်း၏ ညီမဖြစ်သူ သမင်မသည် မိမိသားငယ်ကို အစ်ကိုကြီးထံမှ “သမင်မာယာ” သင်ပေးရန် အပ်နှံထားလေသည်။ ဘုရားလောင်းသမင်မင်းသည် တူတော်သူ သမင်ငယ်ကို “မည်သည့်အချိန်၌ လာသင်လှည့်” ဟု မှာထား၏။ သို့ရာတွင် သမင်ငယ်မှာ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် လာမသင်ဘဲ လှည့်လည်

ကျက်စားနေလေရာ မုဆိုး၏ ကျော့ကွင်း၌ ဖမ်းမိသွားလေ၏။ ထိုသမင်ငယ်၏ မိခင်သည် အစ်ကို သမင်မင်းထံသို့ သွား၍ “အစ်ကိုကြီး.. အစ်ကိုကြီးရဲ့တူကို သမင်မာယာ သင်ပေးပြီးပြီလား” ဟု မေး၏။ ဘုရားလောင်းသမင်မင်းက “အဆုံးမခက်တဲ့ ဒီသမင်ကလေးအတွက် သင် စိုးရိမ်မနေပါနဲ့၊ သင့်သားဟာ သမင်မာယာကို တစ်ခါမှ လာမသင်ဘူး” ဟုဆိုကာ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆို ပါသည်—

ပါဠိ

၁၅။ အဋ္ဌက္ခရံ ခရာဇိယေ၊ မိဂံ ဝင်္ကတိပင်္ကိနံ။
သတ္တဟိ ကာလာတိက္ကန္တံ၊ န နံ သြဝဒိတုဿဟေ။

မြန်မာပြန်

ခရာဇိယမည်သောနှမ...ငါသည် ချွေချွတ်ခိုရာ၌ အရင်းမှာ ကောက်ပြီး အဖျားမှာ အလွန် ကောက်သည့် ဦးချိုရှိသော ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် (ဆုံးမရာ) ကာလကို လွန်သော ထိုဆုံးမခက်သည့် သမင်ငယ်ကို ဆုံးမခြင်းငှါ မတတ်နိုင်တော့ပြီ။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ သမင်မင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
နှမသမင်မသည် ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီဖြစ်လာသည်။
တူတော်သမင်ငယ်သည် ဆိုဆုံးမခက်သည့် ရဟန်းဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) မိဘဆရာသမားတို့၏ စကားကို နားမထောင်က ဒုက္ခတွေ့ရ တတ်သည်။
(၂) ဆိုင်ရာအတတ်ပညာတို့ကို မတတ်ထားပါက အန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့ ရတတ်သည်။
- ပါရမီ။ ။ ခန္တီပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ သောဝစဿတာမင်္ဂလာ၊ သိပ္ပမင်္ဂလာ၊ ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာတို့ ပျက်သည်။

၁၆-တိပလ္လတ္ထမိဂဇာတ်

(တိပလ္လတ္ထမိဂ = အိပ်ခြင်းသုံးမျိုးရှိသောသမင်)

ဆုံးမစကားနားထောင်၍ ကြီးပွားချမ်းသာသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီမြို့ အဂ္ဂိဠဝစေတီတွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူပါသည်။ မြို့သူမြို့သားများနှင့် ရဟန်း၊ ရဟန်းမများပါ တရားနာရန်အတွက် ဘုရားရှင်၏ ကျောင်းတော်သို့

လာကြသည်။ ကာလကြာမြင့်လာသော် အမျိုးသမီးများနှင့် ဘိက္ခုနီမများ မလာဘဲ အမျိုးသားများနှင့် ရဟန်းများသာ လာကြတော့လည်း။ ထိုအခါမှစ၍ ညဉ့်၌သာ တရားဟောတော်မူသည်။ တရားပွဲ သိမ်းသောအခါ မထေရ်ရဟန်းကြီးများက မိမိနေရာကျောင်းသို့ ပြန်ကြသည်။

ရဟန်းငယ်များနှင့် သာမဏေတို့သည် အမျိုးသားကြီးများနှင့်အတူ တရားဟောစေရပ်၌ပင် အတူအိပ်ကြရာ အချို့သောသူတို့သည် “ခရော ခရော”မြည်လျက် ဟောက်ကြ၏။ သွားတို့ကို ကြိတ်ကြ၏။ ခဏခေတ္တမျှ အိပ်ကုန်သောသူတို့သည် ထိုဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာကို မြင်ကြ၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းများသည် လူ့ သာမဏေတို့နှင့် အတူမအိပ်ရ”ဟု ပညတ်တော်မူပါသည်။

ယခင်ကဆိုလျှင် “ရှင်ရာဟုလာ”အတွက် ဘုရားသာသနာတွင် နေရာပေါလု၏။ ဘုရားသားတော်ဖြစ်သည်က တကြောင်း၊ ကိုယ်တိုင်ကလည်း သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားသူဖြစ်၍ ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြသည်က တကြောင်းတို့ကြောင့် ရဟန်းများက ရှင်ရာဟုလာရောက်လာလျှင် နေရာထိုင်ခင်းများ ပေးကြသည်။ အိပ်ရန်အတွက် ခုတင်ငယ် ခင်းပေးကြသည်။ ခေါင်းအုံးဖို့ သင်္ကန်းများ ပေးကြသည်။ ယခု သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ပြီးနောက်၌မူ ရှင်ရာဟုလာ ရောက်လာသည့်အခါ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ရှိသေသောအားဖြင့် နေရာထိုင်ခင်းများ မပေးကြတော့ဘဲ “ငါ့ရှင်ရာဟုလာ...ကိုယ့်နေရာ ကိုယ်ရှာပါ”ဟု ပြောကြသည်။

ရှင်ရာဟုလာအတွက် အဘယ်မှာ နေရာ ရှာရမည်နည်း၊ ဘုရားကျောင်းတော် တစ်ခုလုံး ရဟန်းလွတ်သောနေရာ မရှိပါ။ ရဟန်းလွတ်သောနေရာမှာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဝစ္စကုဋီတော်သာ ရှိတော့၏။ သို့ဖြစ်၍ ထိုညဉ့်အဖို့ ရှင်ရာဟုလာမှာ ဝစ္စကုဋီ၌သာ အိပ်ရတော့သည်။

နံနက် အရုဏ်တက်၍ ဘုရားရှင် ကုဋီသို့ ကြွလာမှ အထဲ၌ ရှင်ရာဟုလာရှိနေကြောင်း သိတော်မူသည်။ ရှင်ရာဟုလာကား ဤမျှ ဆိုဆုံးမလွယ်၍ သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားသည့် ရှင်သာမဏေတည်း။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းများသိ၍ သံဃာ့အစည်းအဝေး၌ ရဟန်းများက ရှင်ရာဟုလာကို ချီးကျူးကြလေရာ မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့...ရှင်ရာဟုလာကား ယခုမှသာ ဆိုဆုံးမလွယ်သူမဟုတ်သေး၊ ရှေးတိရစ္ဆာန်ဘဝ ဖြစ်စဉ်ကလည်း ဆိုဆုံးမလွယ်သူ ဖြစ်သည်”ဟု အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဆောင်တော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင် မဂဓမင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် သမင်မျိုး၌ ဖြစ်၍ သမင်အပေါင်းခြံရံလျက် တောတွင်း၌ ကျက်စားနေသည်။ ဘုရားလောင်း၏ ညီမတော်သူ သမင်မသည် မိမိသားငယ်ကို “သမင်မာယာ”သင်ပြပေးရန် မောင်ကြီးထံ အပ်နှံလေသည်။ ဦးကြီးတော်သမင်လည်း ကောင်းပြီဟု လက်ခံ၍ မည်သည့်အချိန်အခါ၌ လာသင်ရန် မှာကြားလိုက်သည်။ သမင်ငယ်လည်း မှာသည့်အချိန်အတိုင်း နေ့စဉ်သွား၍ လိုလိုလားလား သင်ကြားလေသည်။

တစ်နေ့သော် သမင်ငယ်သည် တော၌ လှည့်လည်ကျက်စားရင်း ကျော့ကွင်းမိလေရာ သမင်မာယာဖြင့် ကျော့ကွင်းမိခံရသည့် အသံဖြင့် အော်လိုက်၏။ ထိုအသံကို ကြားသောသမင်တို့သည်

ထိုသမင်ငယ်၏ မိခင်အား သွားပြောကြသည်။ သမင်မသည် မောင်ကြီးထံ သွား၍ တူတော်အား သမင်မာယာ သင်ပြီးပြီလားဟု မေးသည်။ ဘုရားလောင်း သမင်မင်းက “နှမ.... သင်သည် သားအတွက် ဘေးတစုံတရာဖြစ်မည်ကို မစိုးရိမ်ပါနဲ့၊ သင့်သားဟာ သမင်မာယာကို ကောင်းစွာ တတ်ပြီးပြီ၊ မကြာမီ သင်စိတ်ချမ်းသာအောင် ပြန်လာလိမ့်မည်” ဟုဆိုကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၁၆။ မိဂံ တိပလ္လတ္ထ မနေကမာယံ၊
အဋ္ဌက္ခုရံ အစုရတ္တာပပါယိံ။
ဧကေန သောတေန ဆမာ'ဿသန္တော၊
ဆဟိ ကုလာဟိတိဘောတိ ဘာဂိနေယျော။

မြန်မာပြန်

အို နှမ.... အိပ်ခြင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် အိပ်ခြင်းရှိ၍ များသော လှည့်ပတ်ခြင်းရှိသော ချိုရွှစ်ခုရှိ၍ သန်းခေါင်ယံ၌သာ တောမှလာသည့် ရေကို သောက်လေ့ရှိသော ငါတူသမင်အား (မိဂမာယာကို) သင်ပေးပြီးပြီ၊ ငါတူသမင်သည် မြေ၌ ကပ်သော နှာခေါင်းတစ်ဖက်ဖြင့်သာ ထွက်သက်ကို ဖြစ်စေလျက် ခြောက်မျိုးသော အဖို့(မာယာ) တို့ဖြင့် မုဆိုးကို လွှမ်းမိုးလှည့်ပတ်နိုင်၏။

သမင်ငယ်ကား ကျော့ကွင်းမိသည်နှင့်တပြိုင်နက် မိဂမာယာဖြင့် သေပြီး တောင့်နေ သည့်ဟန် ကြံဖန် ပြုလုပ်နေ၏။ ထိုသမင်ငယ်၏ သေဟန်ဆောင်ပုံမှာ အလွန် သဘာဝကျရကား ယင်ညိုကြီးများနှင့် ကျီးကန်းများပင် ထိုသမင်ကိုယ်ပေါ် ဝိုင်းအုံနေကြတော့သည်။ မုဆိုးရောက် လာ၍ ထိုအခြင်းအရာကို မြင်သည့်အခါ “စောစောကပင် မိနေတာ ဖြစ်မည်၊ ယခု ပုပ်တောင် နေပြီ” ဟု ဆိုပြီး ဖွဲ့မိနေသော ကြိုးများကို ပြေကာ သမင်သား ထုပ်ယူသွားဖို့ သစ်ရွက်များ သွားခူးလေသည်။ ထိုအခါ သမင်ငယ်သည် ရုတ်တရက်ထ၍ မိခင်ထံ တဟုန်တည်း ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်သွားလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဦးကြီးတော်သမင်သည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
မိခင် သမင်မသည် ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ ဖြစ်လာသည်။
ညွတ်ကွင်းမှ လွတ်သော သမင်ငယ်သည် ရှင်ရာဟုလာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ဆုံးမကားကို နားထောင်သူသည် ကြီးပွားချမ်းသာတတ်သည်။
(၂) ဆိုင်ရာ အတတ်ပညာကို သင်ယူတတ်မြောက်ထားပါမှ ချမ်းသာ အသက်ရှည်မည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မဂ်လာ။ ။ သောဝစသတာမဂ်လာ ၊ သိပ္ပမဂ်လာ၊ ဗာဟုဿစူမဂ်လာများ ဖြစ်သည်။

၁၇ - မာလုတဇာတ်

(မာလုတ=လေ)

ပညာရှိထံ အဆုံးအမခံမှ အမြင်မှန်ရကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ဤမာလုတဇာတ်တော်ကို သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် တောထွက်ရဟန်းကြီး နှစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဟောကြားတော်မူပါသည်။ ထိုရဟန်းကြီးနှစ်ပါးသည် ကောသလတိုင်း ဇနပုဒ်တစ်ခုတွင် တောကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ နေကြသည်။ “ကာဠထေရ်နှင့် ဇုဏ္ဏထေရ်” ဟု ခေါ်သည်။ တစ်နေ့သော် ဇုဏ္ဏထေရ်သည် ကာဠထေရ်ကို “ဘယ်အခါမှာ ပို၍ အေးပါသလဲ” ဟု မေးသည်။ ကာဠထေရ်က လဆုတ်ပက္ခ ကာဠအခါသမယတွင် ပို၍ အေးကြောင်း ဖြေကြားသည်။ သို့သော် အရှင်ဇုဏ္ဏက ထိုဖြေကြားချက်ကို မယုံကြည်ပေ။ ထိုနည်းအတူ တစ်နေ့တွင် ကာဠထေရ်ကလည်း ဇုဏ္ဏထေရ်ကို “ဘယ်အခါမှာ ပို၍ အေးပါသလဲ” ဟု ပြန်လည်မေးသည်။ အရှင်ဇုဏ္ဏထေရ်က လဆန်းပက္ခ ဇုဏ္ဏကာလတွင် ပို၍ အေးကြောင်း ဖြေကြားသည်။ သို့သော် ထိုဖြေကြားချက်ကို အရှင်ကာဠကလည်း မယုံကြည်ပြန်ချေ။

သို့ဖြစ်၍ ထိုမထေရ်နှစ်ပါးတို့သည် မိမိတို့၏ ယုံမှားသံသယကို ပယ်ဖျောက်ရန် ဘုရားရှင်ထံသို့ သွား၍ “အရှင်မြတ်ဘုရား...ဘယ်အချိန်ကာလမှာ ပို၍ အေးပါသလဲဘုရား” ဟု လျှောက်ထားကြသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “သင်တို့သည် ဤမေးခွန်းမျိုးကို ရှေးဘဝကလဲ ငါဘုရားကို မေးခဲ့ဖူးပေပြီ၊ ဘဝခြားသဖြင့် သင်တို့ မမှတ်မိကြခြင်း ဖြစ်သည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ ဤသို့ အတိတ်အဖြစ်အပျက်ကို ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက တောင်ခြေတစ်ခု၌ လိုဏ်ဂူကြီးတစ်ခု ရှိပါသည်။ ထိုလိုဏ်ဂူကြီးတွင် ခြင်္သေ့နှင့် ကျား နှစ်ကောင်တို့သည် အချင်းချင်း အပေါင်းအသင်းဖြစ်၍ သင့်တင့်ညီညွတ်စွာ နေထိုင်ကြပါသည်။ ထိုတောင်ခြေ၌ပင် ဘုရားလောင်းရသေ့လည်း သီတင်းသုံးနေထိုင်လျက် ရှိပေသည်။ တစ်နေ့သော် ခြင်္သေ့နှင့် ကျား မိတ်ဆွေနှစ်ဦးသားတို့သည် ချမ်းအေးခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ အငြင်းပွားကြသည်။ ကျားက “လဆုတ်ရက်ပိုင်း၌ ပို၍ ချမ်းအေးသည်” ဟု ဆိုသည့်အခါ ခြင်္သေ့က “လဆန်းရက်ပိုင်း၌ ပို၍ ချမ်းအေးသည်” ဟု ဆိုပါသည်။ သို့နှင့် ခြင်္သေ့နှင့်ကျားတို့သည် မိမိတို့ ယုံမှားသံသယကို ပယ်ဖျောက်ဖို့ရန် ဘုရားလောင်း ရသေ့ထံမှောက် သွားရောက်ကာ မေးမြန်းကြလေသည်။

ဘုရားလောင်းရသေ့သည် ထိုတိရစ္ဆာန်နှစ်ဦးတို့၏ အမေးကို အောက်ပါဂါထာဖြင့် ဖြေကြားတော်မူပါသည်။

ပါဠိ

၁၇။ ကာဠေ ဝါ ယဒိ ဝါ ဇုဏှေ၊ ယဒါ ဂါသတိ မာလုတော။
ဝါတဇာနိ ဟိ သီတာနိ၊ ဥဘော’တ္ထ မပရာဇိတာ။

မြန်မာပြန်

အချင်းတို့.... ချမ်းအေးခြင်းတို့သည် လေကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ လဆုတ်၌ ဖြစ်စေ၊ လဆန်း၌ ဖြစ်စေ လေတိုက်သောအခါ၌ ချမ်းအေးခြင်းသဘော ဖြစ်၏။ သင်တို့နှစ်ယောက်လုံး ဤပြဿနာ၌ မရှုံးကြကုန်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရသေ့သည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
ကျားသည် ကာဠရဟန်း ဖြစ်လာသည်။
ခြင်္သေ့သည် ဇုဏ္ဏရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) လောကတွင် အမြင်ချင်းတူသည့် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး ရှိခဲ့သည်။
(၂) ပညာရှိထံ သြဝါဒခံခြင်းဖြင့် အမြင်မှန် ရနိုင်ပေသည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သောဝစသောတာမင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာမင်္ဂလာ။

၁၈-မတကဘတ္တဇာတ်

(မတကဘတ္တ=သေသူကိုရည်၍ လှူသောဆွမ်း

သေသူအတွက် သူ့အသက်ကို သတ်၍ အလှူမလုပ်သင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အခါတပါး၌ သာဝတ္ထိမြို့သို့မြို့သား လူအများတို့သည် ဆိတ်များကို သတ်ဖြတ်၍ သေသူ ဆွေမျိုးများအတွက် ရက်လည် လလည် နှစ်လည် ဆွမ်းကျွေးပွဲများ ပြုလုပ်ကြလေသည်။ ရဟန်း တော်များသည် ထိုသို့ ဆွမ်းကျွေးကြသည်ကို တွေ့မြင်ကြသောအခါ “ယခုအခါ လူများသည် သတ္တဝါများကို သတ်ဖြတ်၍ သေဆုံးသူအတွက် ရက်လည်ဆွမ်းသွတ်ခြင်းကို ပြုလုပ်နေကြပါသည်။ ဤသို့ သူ့အသက်သတ်၍ ဆွမ်းကျွေးရာ၌ အကျိုးရှိနိုင်ပါသလား” ဟု လျှောက်ထားကြသည်။ မြတ်စွာဘုရားက “သေသူအတွက် ဆွမ်းကျွေးရန် သူတပါးအသက် သတ်ဖြတ်ခြင်း၌ အကျိုး ကျေးဇူးအထူးမရှိ၊ ရှေးအခါက ပညာရှိတို့သည်လည်း ကောင်းကင်၌နေကာ ဤကိစ္စကို အပြစ်ပြ တရားဟောသဖြင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသူကျွန်းသားများအားလုံး ဤအမှုကို စွန့်လွှတ်ကြဖူးကုန်ပြီ” ဟု မိန့်ကြားတော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူလေသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဗေဒပါရဂူ ဒိသာပါမောက် ပုဏ္ဏား ဆရာကြီးတစ်ယောက်သည် သေသွားသူ ဆွေမျိုးတစ်ဦးအား ရည်စူး၍ ဆွမ်းကျွေးရန် ဆိတ် တစ်ကောင်ကို ဝယ်ပြီး “ဤဆိတ်ကို ရေချိုးပေးပြီး လည်ပင်း၌ ပန်း နှိုးဆွဲလျက် နံသာရည်ဖြင့် လက်ငါးချောင်းရာ ပေးကာ တန်ဆာဆင်ယူခဲ့ရန်” တပည့်များကို မှာကြားလိုက်သည်။

တပည့်များလည်း ဆရာခိုင်းသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်၍ မြစ်ကမ်းနား၌ ဆိတ်ကို ခေတ္တထားကြသည်။ ထိုအခါ ဆိတ်သည် မိမိ၏ အတိတ်ကံကို ပြန်သိမြင်၍ ကျယ်လောင်စွာ ရယ်မောသည်။ ရယ်မောခြင်းမှာ ဘဝအဆက်ဆက် သူလည်ဖြတ်အသတ်ခံခဲ့ရသည်မှာ ယခုအကြိမ်သည် ငါးရာစေ့သည့်အကြိမ်ဖြစ်၍ ထိုဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်တော့မည်ကို သိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဤဆရာပုဏ္ဏားသည် သူ့ကို သတ်ခြင်းကြောင့် သူ့ခံရသည့်နည်းတူ ခံစားရတော့မည်ဟု သိမြင်၍ ပုဏ္ဏားကို သနားပြီး အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ငိုကြွေးပြန်ပါသည်။ ထိုသို့ ဆိတ်ကြီး ရယ်လည်းရယ် ငိုလည်းငိုသည်ကို တွေ့မြင်ရသည့်အခါ တပည့်များသည် ဆိတ်ကြီးကို ဆရာပုဏ္ဏားကြီးထံ ဆွဲခေါ်သွားကြပြီး အကျိုးအကြောင်း ပြောကြားကြသည်။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားဆရာကြီးက “အဘယ့်ကြောင့် ရယ်၍ အဘယ့်ကြောင့် ငိုပါသလဲ” ဟု မေးသည်။ “အကျွန်ုပ်သည် ရှေးတုန်းက သင်ကဲ့သို့ပင် ဗေဒင်သရဇ္ဈာယ်တဲ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုစဉ်က သင်ကဲ့သို့ပင် သေဆုံးသူအတွက် ရည်မှန်းပြီး သိုးတစ်ကောင်ကို လည်ဖြတ်၍ ရက်လည်ဆွမ်း ကျွေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ အကုသိုလ်ကံကြောင့် လေးရာကိုးဆယ်ကိုး ဘဝတိုင်တိုင် လည်ဖြတ် အသတ်ခံခဲ့ရပြီး ယခု အကြိမ်သည် ငါးရာပြည့်၍ နောက်ဆုံးအကြိမ် ဖြစ်သောကြောင့် ဤဆင်းရဲမျိုးမှ လွတ်တော့မည်ကိုသိ၍ ဝမ်းသာသဖြင့် ရယ်ရွှင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သင်ပုဏ္ဏားကတော့ ကျွန်ုပ်ကို သတ်ခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ ဘဝငါးရာ လည်ဖြတ်ခံရဦးမည်ကို သိ၍ ငိုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်” ဟု ဆိတ်ကြီးက ပြောပြပါသည်။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားကြီးက “သင့်ကို ကျွန်ုပ် မသတ်တော့ပါ၊ မကြောက်ပါနဲ့” ဟု အားပေးစကား ပြောကြား၏။ “သင် သတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မသတ်သည်ဖြစ်စေ ယနေ့ ကျွန်ုပ် သေဘေးမှ မလွတ်ပါ” ဟု ဆိတ်ကြီးက ဆိုသည်။

ပုဏ္ဏားကြီးက မသေစေရန် လုံခြုံစွာ စောင့်ရှောက်ပေးမည် ပြောသော်လည်း ဆိတ်ကြီးက “သင်၏ အစောင့်အရှောက်ထက် ကျွန်ုပ်ကံက အားကောင်းလှပါသည်။ မလွယ်ကူလှပါ” ဟု ပြန်ပြော၏။ ပုဏ္ဏားကြီးမှာ ဆိတ်ကြီးကို လွှတ်လိုက်ပြီး ဆိတ်ကြီး မသေစေရန် တပည့်အပေါင်းကို ခေါ်ကာ ဆိတ်ကြီးနှင့်အတူ သွားကြပါသည်။

ဆိတ်ကြီးသည် လွတ်လျှင်လွတ်ချင်း ကျောက်ဖျာကြီးတွင် ပေါက်နေသော ချုံတစ်ခုမှ သစ်ရွက်များကို စားရန် လည်ပင်းကို ဆန့်လိုက်စဉ် ကျောက်ဖျာကြီးကို မိုးကြိုးပစ်လိုက်ရာ ကျောက်လွှာတစ်ခု ပဲစွင်ကျလာပြီး ဆိတ်ကြီး၏ လည်ကို ဖြတ်လိုက်လေသည်။ ထိုနေရာသို့ လူအများလည်း စုဝေးရောက်လာကြသည့်အခါ ထိုနေရာ၌ ရှိသော ဘုရားလောင်း ရုက္ခစိုး နတ်မင်းသည် ကောင်းကင်တွင် ကိုယ်ထင်ပြကာ အောက်ပါဂါထာကို ချိုသာသော အသံဖြင့် ဟောကြားပါသည်—

ပါဠိ

၁၈။ ဧဝံ စေ သဟ္တာ ဇာနေယျံ၊ ဒုက္ခာ'ယံ ဇာတိသမ္ဘဝေါ။
 န ပါဏော ပါဏိနံ ဟညေ၊ ပါဏသ္မာတိ ဟိ သောစတိ။

မြန်မာပြန်

အချင်းတို့.... အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အစဉ်သဖြင့်ကြီးပြင်းလာခြင်းသည်လည်းကောင်း (အို,နာ,သေရေး ဒုက္ခဘေးတို့၏ တည်ရာဖြစ်ခြင်းကြောင့်) ဆင်းရဲလှ၏။ ဤသို့သတ္တဝါတို့သည် သိကုန်ငြားအံ့၊ သတ္တဝါတစ်ယောက်သည် သတ္တဝါတစ်ယောက်ကို မသတ်ပေရာ။ မှန်၏။ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသောသူသည် (အပါယ်ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားရသဖြင့်) ပူဆွေးရ၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရုက္ခစိုးနတ်မင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) သူ့အသက်ကို တစ်ကြိမ်သတ်က သတ်သူသည် အကြိမ်ပါးရာ အသတ်ခံရတတ်သည်။
(၂) “ပြုသူ့အသစ်၊ ဖြစ်သူ့အဟောင်း” ဟူသော သဘောကို သတိပြုသင့်သည်။
(၃) သူတပါးအသက်ကို သတ်၍ သေသူအတွက် အလှူဒါန မပြုလုပ်သင့်။
- ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ ဒါနမင်္ဂလာ၊ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ ဝိရတိပါပါမင်္ဂလာတို့ ဖြစ်သည်။

၁၉ - အာယာဗိတဘတ္တဇာတ်

(အာယာဗိတ=တောင်းပန်ထားသော+ဘတ္တ=ဗလိနတ်စာ)

သူ့အသက်ကို သတ်၍ နတ်ပူဇော်ပသမှု မပြုသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဗလိနတ်စာ ကျွေးခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ထိုခေတ် ထိုအခါက လူများစုသည် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် ထွက်ခါနီးတွင် သတ္တဝါတို့ကို သတ်၍ ဗလိနတ်စာ ကျွေးခြင်းကို ပြုလုပ်လေ့ရှိကြပါသည်။ “ခရီးလမ်း၌ အန္တရာယ်အနှောင့်အယှက် ကင်း၍ အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းခဲ့ပါလျှင် အရှင်နတ်မင်းတို့ကို တဖန် ထပ်မံပူဇော်ပါမည်”ဟု ဆုတောင်းသွားလေ့ရှိကြသတံ့။

ထိုသို့ဆုတောင်းပြီး ကုန်ရောင်းဝယ်ကြရာတွင် အန္တရာယ်ကင်းပြီး အကျိုးအမြတ်ရခဲ့လျှင် ကတိအတိုင်း သတ္တဝါများကို သတ်၍ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ထပ်မံပူဇော်လေ့ရှိကြသည်။

ထိုအခြင်းအရာကို ရဟန်းတော်များ တွေ့မြင်ကြ၍ နတ်ပူဇော်ပသခြင်းကိစ္စ အကျိုးရှိ၊ မရှိ သိရန် မြတ်စွာဘုရားကို မေးမြန်းလျှောက်ထားကြရာ မြတ်စွာဘုရားက အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဆောင်တော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ကာသီတိုင်း ရွာတစ်ရွာ၌ သူကြွယ်တစ်ယောက်သည် ရွာတံခါး၌ ပေါက်သော ပညောင်ပင်၌ စောင့်သည့်နတ်အား ပူဇော်ပသမှုကို ပြု၍ “အန္တရာယ်ကင်းပြီး အကျိုးအမြတ်ရ၍ ပြန်လာရလျှင် ထပ်မံပူဇော်ပါမည်”ဟု ဝန်ခံကတိ ပြုသွားသည်။ ထို့နောက် ကုန်ရောင်းသွားရာ ဆုတောင်းသည့်အတိုင်း ဖြစ်သဖြင့် ဝန်ခံထားသည့် ကတိအတိုင်း သတ္တဝါများစွာ သတ်၍ ထပ်မံပူဇော်ရန် ပညောင်ပင်ရင်းသို့ ချဉ်းကပ်သွားလေရာ ရုက္ခစိုးနတ်မင်းက ပညောင်ပင်ခွံ၌ ရပ်ကာ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၉။ သစေ မုစ္ဆေ ပေစ္စ မုစ္ဆေ၊ မုစ္ဆမာနော ဟိ ဗဇ္ဈတိ။
န ဟေဝံ ဓီရာ မုစ္ဆန္တိ၊ မုတ္တိ ဗာလဿ ဗန္ဓနံ။

ပြန်မာပြန်

အိုယောက်ျား.... ဝန်ခံခြင်းမှ လွတ်လိုခြင်းအံ့၊ တမလွန်ဘဝ၌ လွတ်အောင် ပြုရာ၏။ (သူ့အသက်ကိုသတ်၍) ဝန်ခံခြင်း လွတ်လိုသောသူသည် မကောင်းမှုဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံရ၏။ ဗညာရှိ တို့သည် ဤသို့ ဝန်ခံခြင်းမှ လွတ်အောင် မပြုကြကုန်။ လူမိုက်၏ (သူ့အသက်ကိုသတ်၍) လွတ်စေမှုကား မကောင်းမှုဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရုက္ခစိုးနတ်မင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) သူတပါးအသက်ကို သတ်၍ နတ်ပူဇော်ပသမှုကို မပြုသင့်။
(၂) မကောင်းမှု ပြုခြင်းသည် လွတ်မြောက်ခြင်း မမည်၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဒါနမင်္ဂလာ။

၂၀-နဋ္ဌပါနဇာတ်

(နဋ္ဌ=ကျူရိုး+ပါန = ရေသောက်ခြင်း)

ခေါင်းဆောင်ကောင်း၏ စကားကို နားထောင်၍ ချမ်းသာကြပုံ

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ကောသလတိုင်းအတွင်း ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူရာ နဋ္ဌကပါနရွာသို့ ရောက်တော်မူ၍ နဋ္ဌကပါနရေကန်အနီး ဆပ်သွားတော့၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကန်နား၌ ပေါက်သော ကျူရိုးတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူရာ၌ လိုက်ပါလာကြကုန်သော ရဟန်းများသည် အပ်ကျည်(အပ်ဘူး) ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကျူရီးများကို သာမဏေများအား ချီးခိုင်းရာ ကျူရီးများမှာ အခြား ကျူရီးများကဲ့သို့ အဆစ်မပါဘဲ အရင်းမှ အဖျားအထိ အခေါင်းချည်း ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရ သဖြင့် တအံ့တဩ ဖြစ်သွားကြ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားကြရာ မြတ်စွာဘုရားက “ဤကျူရီးများ အဆစ်မပါခြင်းသည် ရှေးအခါက ငါဘုရား၏ အဓိဋ္ဌာန် ချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော် မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ထိုဆပ်သွားတော နေရာသည် လူသူမနီး တောမြိုင်ကြီး ဖြစ်လျက် ရှိသည်။ ထိုသောက်နေကန်၌ ရေစောင့်ဘီလူးတစ်ကောင်သည် ရေကန်သို့ သက်ဆင်းသူတိုင်းကို ဖမ်းစားလေ့ ရှိသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် သမင်ငယ်လောက် ပမာဏရှိသော မျောက်မင်းဖြစ်၍ မျောက်ရှစ်သောင်း ခြံရံလျက် ထိုတောကြီး၌ ကြီးစိုးနေပါသည်။

ဘုရားလောင်း မျောက်မင်းသည် မိမိလက်အောက်ခံ မျောက်အပေါင်းကို “ဒီတောကြီးထဲမှာ အဆိပ်ရှိတဲ့ သစ်ပင်တွေနဲ့ ဘီလူးစောင့်တဲ့ ရေကန်တွေ ရှိတယ်၊ ရှေးက မစားဖူးတဲ့ သစ်သီးကို စားချင်ရင်၊ ရှေးက မသောက်ဖူးတဲ့ရေကို သောက်ချင်ရင် ကျွန်ုပ်ကို မေးပြီးမှ စားကြသောက် ကြပါ”ဟု မှာကြားဆုံးမထားပါသည်။

တစ်နေ့တွင် မျောက်အပေါင်းတို့သည် မရောက်ဖူးသည့်အရပ်သို့ တစ်နေ့လုံးလိုလို လှည့်လည် ကြရာ ရှေးတံသဖြင့် ရေကန်ကို ရှာကြသည်။ သို့သော် ရေကန်ကို တွေ့သည့်အခါ ရုတ်တရက် မသောက်သေးဘဲ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်း အလာကို စောင့်ဆိုင်းနေကြသတဲ့။

ဘုရားလောင်းမျောက်မင်း ရောက်လာ၍ ထိုမျောက်တို့ ရေသောက်လိုကြောင်း သိရှိရသည့် အခါ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းသည် ကန်၏အနောက်အထားကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပါသည်။ ရေကန်သို့ ဆင်းသည့်ခြေရာကိုသာ တွေ့၍ ပြန်တက်သည့်ခြေရာကို မမြင်ရသောအခါ “သင်တို့ ရေမသောက် ကြတာ အလွန်ကံကောင်းတယ်၊ ဒီရေကန်ဟာ ဘီလူးစောင့်တဲ့ ရေကန်ပဲ”လို့ ပြောကြားသည်။

ထိုခဏ၌ ကန်စောင့်ဘီလူးသည် ကိုယ်ထင်ပြုကာ “ဘုကြောင့် သင်တို့ ထိုင်နေကြပါသလဲ၊ ရေကန်သို့ ဆင်းပြီး ရေသောက်ကြပါလား”ဟု တိုက်တွန်းပြောကြားသည်။

ဘုရားလောင်းက “အသင် ရေကန်စောင့်ဘီလူးဟာ ရေကန်ထဲ ဆင်းသူမှန်သမျှတို့အား စားခွင့် ရှိပါသလား”ဟု မေးရာ ဘီလူးက “ရေကန်ထဲ ဆင်းသူမှန်ရင် ငှက်ကလေးများကိုပင် အလွတ်မပေးဘဲ စားပါတယ်၊ ယခုလဲ သင်တို့ အားလုံးကို ကျွန်ုပ် စားရလိမ့်မယ်”ဟု ပြန်ပြောသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက “သင့်ကန်ထဲက ရေကို ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး သောက်ရလိမ့်မယ်၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်ုပ်တို့ကိုတော့ သင်စားရမယ် မထင်ပါနဲ့”ဟု ဆိုကာ သောက်ပုံ သောက်နည်းကို ဘီလူးအား ဆက်လက်ပြောကြားသည်။ ထိုစကားကို ဘုရားရှင်သည် အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ပြန်လည်ဟောကြားတော် မူပါသည်။—

ပါဠိ

၂၀။ ဒိသ္မာ ပဒမနုတ္တိဏ္ဏံ၊ ဒိသ္မာ နော'တရိတံ ပဒံ။
နဠေန ဝါရိ' ပိဿာမ၊ နေဝ မံ တံ ဝဓိဿသိ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သားတို့... (ထိုမျောက်မင်းသည်) တက်သော ခြေရာကို မမြင်၊ ဆင်းသည့် ခြေရာကိုသာ မြင်သောကြောင့် (ငါတို့သည်) သင့်ရေကန်က ရေကို ကျူးရိုးဖြင့် သောက်ကြရလိမ့်မည်၊ ဤသို့ သောက်သော ငါ့ကို (ပရိသတ်နှင့်တကွ) သင်သတ်ရလိမ့်မည် မဟုတ်ဟု ဆို၏။

ထို့နောက် ဘုရားလောင်းသည် ကျူးရိုးတစ်ချောင်းကို ယူစေပြီး ပါရမီတို့ကို ဆင်ခြင်ကာ သစ္စာပြု၍ နှုတ်သီးဖြင့် မှုတ်လေသည်။ ကျူးရိုးသည် အဆစ်မရှိဘဲ အစမှအဆုံးအထိ အခေါင်း ဖြစ်သွားပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဘုရားလောင်းသည် ကျူးရိုးတို့ကို တစ်ချောင်းပြီးတစ်ချောင်း မှုတ်၍ မျောက်တို့ကို ပေးကာ ကန်က ရေကို သောက်စေသည်။

သို့သော် မျောက်ရှစ်သောင်းအတွက် ကြာရှည်စွာ မမှုတ်နိုင်ရကား ဘုရားလောင်းသည် “ဤကန်ကို ရံ၍ ပေါက်နေကြတဲ့ ကျူးပင်အားလုံး တစ်ပေါက်တည်း ဖြစ်စေသတည်း”ဟု အဓိဋ္ဌာန်လိုက်ရာ ကျူးပင်အားလုံး ထိုအချိန်က စ၍ ယခု အချိန်အထိ တစ်ပေါက်တည်း ဖြစ်သွားကြပါသည်။ ထိုကျူးရိုးတို့ဖြင့် မျောက်အားလုံး ကန်သို့မဆင်းသက်ဘဲ ရေကိုသောက်ကြရာ ကန်စောင့်ဘီလူးမှာ မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်ရှာဘဲ စိတ်မချမ်းမသာဖြင့် မိမိနေရာ ဘုံဗိမာန်သို့ ပြန်သွားရရှာလေသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။မျောက်မင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
 ကန်စောင့်ဘီလူးသည် အရှင်ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။
 မျောက်ရှစ်သောင်းသည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အစားအသောက်များကို တွေ့တိုင်း မြင်တိုင်း မစား မသောက်သင့်။
 (၂) ခေါင်းဆောင်ကောင်း၏ စကားကို နားထောင်လျှင် ချမ်းသာသုခ ရနိုင်သည်။
 (၃) ကြိုတင်စဉ်းစား၊ သတိထား၊ အမှားမတွေ့နိုင်။
- ပါရမီ။ ။သစ္စာပါရမီ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။သောဝဏ္ဏတာမင်္ဂလာ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ။

၃-ကုရုန်ဝဂ်

၂၁-ကုရုန်မိဂဇာတ်

(ကုရုန်မိဂ = ဆတ်သတ္တဝါ)

ဆင်ခြင်စဉ်းစား သတိထား အမှားမတွေ့နိုင်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

တစ်ခုသောအချိန်က ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်တော်ကြီးအတွင်း၌ ဓမ္မရေးရာနှင့် ပတ်သက်၍ အစည်းအဝေးကြီး ကျင်းပနေကြပါသည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် “ဒေဝဒတ်ဟာ ဘုရားသခင်ကို သတ်ဖို့ လေးသမားများကို စေလွှတ်ခဲ့တယ်၊ ကျောက်တုံးကြီးကိုလဲ လိမ့်ချခဲ့တယ်။ နေပါလ ဆင်ကိုလဲ စေလွှတ်ခဲ့တယ်” စသည်ဖြင့် ရဟန်းတော်များက ဒေဝဒတ်ကို ကဲ့ရဲ့ပြင်တင်နေကြ ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားသခင် ကြွတော်မူလာ၍ သံဃာ့အစည်းအဝေး ကျင်းပရသည့် အကြောင်းကို သိတော်မူလေရာ ဒေဝဒတ်ဟာ ယခုအခါမှသာ ငါဘုရားကို သတ်ဖို့ အားထုတ် သည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း သတ်ဖို့ အားထုတ်ခဲ့ဖူးကြောင်းကို “ဉာဏမေတ္တာ ကုရုန်ဿ” အစရှိသော ဂါထာပုဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း ဟောကြားတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဆတ်မျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ ဘုရားလောင်းဆတ်သည် တခါတရံ ယမနေပင်အောက် လာ၍ ယမနေသီးတို့ကို စားလေ့ရှိသည်။ တစ်ချိန်တွင် လင့်စောင့်မုဆိုးတစ်ဦးသည် သစ်ပင်ခြေရင်းဝယ် သားတိရစ္ဆာန်တို့ ခြေရာကို ကြည့်ရှုသည့်အခါ ယမနေပင် ခြေရင်း၌ ဘုရားလောင်း ဆတ်သတ္တဝါ၏ ခြေရာကို မြင်တွေ့သွားလေ၏။

ထို့ကြောင့် မုဆိုးသည် ယမနေပင်ပေါ်တွင် လင့်စင် ထိုးနေကာ လှံကို ကိုင်စွဲလျက် ဆတ်အလာကို စောင့်နေပေသည်။

ဘုရားအလောင်းဆတ်သည် လိမ္မာပါးနပ်ဟန်လက္ခဏာရှိသည်။ ယမနေပင်အနီးသို့ ရောက်သည့် အခါ အပင်ရင်းသို့ အဆောတလျင် မဝင်သေးဘဲ မုဆိုး၏ ဘေးရန်ရှိ မရှိကို စူးစမ်းလျက် မနီးမဝေးတွင် ရပ်နေလေသည်။ မုဆိုးလည်း ယမနေပင်အောက်သို့ ဆတ်မလာသည်ကို သိ၍ ယမနေသီးများ ခူးကာ ဆတ်ရှေ့တွင် ပစ်ချပြီး များ၍ ခေါ်၏။ ဘုရားလောင်းဆတ်သည် “ဒီ ယမနေသီးများဟာ ငါ့ရှေ့မှာ မကျစဖူး အကျထူးလှတယ်၊ သစ်ပင်ပေါ်မှာ မုဆိုးများ ရှိလေ သလားမသိ” ဟု စဉ်းစားပြီး မော့ကြည့်ရာ မုဆိုးကို မြင်သွားပါသည်။ သို့သော် မမြင်ဟန် ဆောင်ကာ ယမနေပင်နှင့် စကားပြောသကဲ့သို့ မုဆိုးကို ပြောင်လှောင်သည့်အနေဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို ပြောဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၂၁။ ညတမေတံ ကုရုဂ်ဿ၊ ယံ တံ သေပဏ္ဏိ သိယျသိ။
အညံ သေပဏ္ဏိ ဂစ္ဆာမိ၊ န မေ တေ ရုစ္စတေ ဖလံ။

မြန်မာပြန်

အို-ယမနေပင်....သင်သည် အသီးတို့ကို ရှေ့သို့ ပစ်ချကာ ကျိုးပဲ့စေ၏။ ငါဆတ်သည် ထိုအကြောင်းကို သိပေပြီ။ သင် ယမနေပင်၏ အသီးကို အကျွန်ုပ် မနှစ်သက်။ အကျွန်ုပ်သည် တပါးသော ယမနေပင်သို့ သွားတော့မည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။(၁) အလောင်းတော်ဆတ်သတ္တပါသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
(၂) မုဆိုးသည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မည်သည့်အရာမဆို စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုလုပ်ရမည်။
(၂) အာရုံငါးပါးနှင့် ကြုံကြိုက်သောအခါ “ငါးစာသာ မြင်၍ ငါးမျှားချိတ် မမြင်သည့် ငါး” ကဲ့သို့ မကျင့်ရ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ။

၂၂-ကုက္ကုရဇာတ်

(ကုက္ကုရ=ဘုရားလောင်းခွေးမင်း)

အမျိုးအတွဲက ကိုယ့်အသက်မငဲ့ဘဲ ဆောင်ရွက်သည့် ခေါင်းဆောင်

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဆွေမျိုးတို့၏ အကျိုးကို ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ “ယေ ကုက္ကုရ” အစရှိသော ဂါထာပုဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာ ဤကုက္ကုရဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုချိန်အခါက ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်အခါက ဘုရား အလောင်းခွေးမင်းသည် ခွေးအပေါင်းခြံရံကာ သုသာန်ကြီး၌ နေ၏။ တစ်နေ့သော် မင်းကြီး၏ စီးတော်ရထားကို ဥယျာဉ်တော်မှအပြန် မင်းရင်ပြင်၌ ထားပါသည်။ ညအချိန်၌ မိုးရွာ၍ ရထားတွင် တပ်ဆင်ထားသော သားရေတို့ မိုးစိုသွားလေရာ သားရေနံ့ ထွက်လာလေသည်။ ထိုအခါ မင်းမျိုးတို့ မွေးထားသော ခွေးတို့သည် ထိုသားရေများကို လာရောက် စားကြ၏။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီး ကြားသိလေလျှင် လွန်စွာ အမုက်ထွက်သဖြင့် “မြင်မြင်သမျှသော ခွေးများကို သတ်ကြရန်” အမိန့်ပေးလေသည်။

မင်းမှုထမ်းတို့သည် ဘုရင့်အမိန့်တော်အတိုင်း မြင်မြင်သမျှ ခွေးတို့ကို သတ်ကြလေရာ ခွေးတို့သည် သေဘေးမှ အလွတ် ရုန်းထွက်ကာ သုသာန်ရှိ ခွေးမင်းထံ သွား၍ အကြောင်းစုံကို ပြောကြားကြသည်။ ဘုရားလောင်းခွေးမင်းသည် အကြောင်းစုံကို သိရသည့်အခါ မိမိ၏ ဆွေမျိုး ခွေးများ ဘေးကင်းရန်အတွက် မင်းကြီး၏ ရွှေမှောက်သို့ သွားရောက်ကာ အောက်ပါအတိုင်း မင်းကြီးနှင့် ပြောကြားဆွေးနွေးပါသည်—

ပါဠိ

၂၂။ ယေ ကုက္ကုရာ ရာဇကုလမ္ပိ ဝဒ္ဓါ၊
 ကောလေယျကာ ဝဏ္ဏဗလူပပန္နာ။
 တေ'မေ န ဝဇ္ဇာ မယ'မသ္မ ဝဇ္ဇာ၊
 နာယံ သဃစ္စာ ဒုဗ္ဗလသာတိကာ'ယံ။

မြန်မာပြန်

မင်းအိမ်၌ ကြီးကုန်၊ မင်းအိမ်၌ မွေးကုန်၊ အဆင်းခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ခွေးတို့ကား အသတ် မခံရကုန်။ ငါတို့သာ အသတ်ခံရကုန်၏။ ဤခွေးသတ်ခြင်းသည်ကား ခွေးအားလုံးတို့ကို သတ်ခြင်း မဟုတ်။ ဤခွေးသတ်ခြင်းသည်ကား အားနည်း (မျက်နှာငယ်)သော ခွေးတို့ကိုသာ သတ်ခြင်း ဖြစ်၏။

မင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်းခွေးမင်း၏ တရားစကားကို ကြားနာရသည့်အခါ သားရေစားသည့် ခွေးတရားခံများကို ဖော်ထုတ်ပေးရန် တောင်းပန်၏။ ဘုရားလောင်းခွေးမင်းက မြေစာမြက် များကို ထောင်း၍ ရက်တက်ညှပ်များဖြင့် ဖျော်ပြီး ထိုမင်းမျိုးတို့ မွေးမြူထားသည့် ခွေးများကို တိုက်ရန် အကြံပေးသည်။ ခွေးမင်း အကြံပေးသည့်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရာ မင်းမျိုး ခွေးများအားလုံး စားထားတည့် သားရေများကို အန်ထုတ်ကြပါသည်။ ထိုအခြင်းအရာကို မြင်ရသည့်အခါ မင်းကြီးသည် လွန်စွာ နှစ်သက်သဘောကျ၍ ဘုရားလောင်းအား ထီးဖြူဖြင့် ပူဇော်၏။ သတ္တဝါအားလုံးတို့အားလည်း ဘေးမဲ့ပေး၍ ဘုရားလောင်းအမှူးရှိသော ခွေးတို့ အားလည်း မိမိသုံးဆောင်သည့် ဘောဇဉ်နှင့်တန်းတူ အမြဲကျွေးမွေးလေသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ခွေးမင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
 ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မင်းတို့မည်သည် အဂတိတရား မလိုက်စားဘဲ တရားနှင့် အညီ ကျင့်ရမည်။
 (၂) ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့ မည်သည် ဘေးရန် ကြုံတွေ့လာလျှင် မကြောက်မရွံ့ သတ္တိရှိရှိ မိမိအမျိုးနှင့် နိုင်ငံအတွက် ရဲဝံ့ပြတ်သားစွာ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ပါရမီ။ ။(၁) အမျိုးအတွက် လုံ့လပြုသဖြင့် ဝီရိယပါရမီ၊
 (၂) ရန်သူအပေါ် အမျက်မပွား သည်းခံသဖြင့် ခန္တီပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ဆွေမျိုးများအကျိုး ရွက်ဆောင်သဖြင့် ဉာတကနန္ဒ သင်္ဂဟ မင်္ဂလာ။

၂၃-ဘောဇာဇာနီယဇာတ်

(ဘောဇာဇာနီယ=သိန္ဓောမြင်း၏အမည်)

လုံ့လဝီရိယကို သေသည့်အထိ မလျှော့သင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် လုံ့လဝီရိယ လျှော့သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ အောက်ပါ အတိတ် ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုချိန်က ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါက ဘုရားလောင်းသည် ဘောဇာဇာနီယ သိန္ဓောမြင်းမျိုးဖြစ်၍ မင်း၏ မင်္ဂလာမြင်းတော် ဖြစ်လေသည်။ အဆင်တန်ဆာ အားလုံးကို ဆင်ယင်ထား၏။ သုံးနှစ်ပတ်လုံး နံ့သာမျိုးစုံဖြင့် ထုံအပ်သော သလေးထမင်းကို အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်သော ရွှေခွက်တွင် ထည့်ကျွေး၏။ မင်္ဂလာမြင်းတော် နေထိုင်ရာ အဆောက် အအုံ လေးဘက်စလုံး၌ ကမ္မလာတင်းထိမ်တို့ဖြင့် ကာရံ၍ မျက်နှာကြက်ကို ရွှေခြည်ထိုးအဝတ် များဖြင့် ပြုလုပ်ထား၏။ ဆီမီးများကို အမြဲတစေ ထွန်းညှိထားပေသည်။ ထိုမြင်းကြောင့် မင်းကြီးမှာ ပို၍ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၏။ ထိုသတင်းကို ကြားကြကုန်သော တိုင်းတပါးသား မင်းများသည် ဗာရာဏသီပြည်ရှင် အဖြစ်ကို အလွန်ယူလိုကြသည်။

အခါတပါး၌ ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့သည် စစ်သည်ဗိုလ်ပါများစွာ ခြံရံလျက် ဗာရာဏသီ ပြည်ကို ဝန်းရံထားပြီး “တိုင်းပြည်ကို ပေးအပ်မည်လော၊ သို့မဟုတ် စစ်ဖက်ပြိုင်မည်လော” ဟု ရာဇသံ ပေးကြသည်။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီဘုရင်၏ အစီအစဉ်အရ ဘုရင့်မြင်းစီးသူရဲကောင်းသည် ဘောဇာဇာနီယ သိန္ဓောမြင်းကို စီးလျက် ထွက်တိုက်လေရာ မင်းတစ်ပါး၏ တပ်ကြီးတစ်တပ်ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ပြီး မင်းကို ဖမ်းဆီးကာ မိမိစစ်တပ်အား အပ်နှင်း၏။ ဤကဲ့သို့ တစ်တပ်ပြီးတစ်တပ် တိုက်၍ မင်းတစ်ပါးပြီးတစ်ပါး ဖမ်းဆီးပြီး အပ်ခဲ့ရာ ဆဋ္ဌမမြောက်မင်းကို ဖမ်းမိသည့်အခါတွင် ဘောဇာဇာနီယမြင်းမှာ မြားထိမှန်သဖြင့် ပြင်းထန်သော ဒဏ်ရာ ရသွားလေသည်။

ထို့ကြောင့် မြင်းစီးသူရဲကောင်းသည် သတ္တမမြောက်မင်းကို ဖမ်းရန် အခြားမြင်းတစ်ကောင်ကို ချပ်ဝတ်တန်ဆာ ဆင်ပေးနေသည်ကို ဘောဇာဇာနီယမြင်း မြင်သောအခါ “ဒီမြင်းနဲ့ သတ္တမမြောက် မင်းကို မဖမ်းယူနိုင်၊ အောင်မြင်ပြီးသား ကိစ္စများလည်း ဆုံးရှုံးသွားလိမ့်မယ်၊ သူရဲကောင်းနဲ့ ငါတို့ ဘုရင်ပါ ရန်သူလက်တွင်းသို့ ကျရောက်သွားလိမ့်မယ်” ဟု သိရှိလေ သောကြောင့် ဘောဇာဇာနီယသိန္ဓောမြင်းသည် မြင်းစီးသူရဲကောင်းကို ခေါ်၍ အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားကြောင်း ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

၂၃။ အပိ ပဿေန သေမာနော၊ သလ္လေဘိ သလ္လလိကတော။
သေယျောဝ ဝဠဝါ အောဇ္ဇော၊ ယုဉ္ဇ မညေဝ သာရထိ။

၁။ ဘေးဇ္ဈော (သီ)၊ ဂေါဇော (က)

မြန်မာပြန်

မြင်းစီးသူရဲကောင်း.... မြားတို့ဖြင့် ထိုးပစ်ခြင်းခံရသည် ဖြစ်၍ နံဘေး တစ်ဖက်ဖြင့်သာ လျောင်းနေရသော်လည်း ဘောဇာဇာနီယသိန္ဓောမြင်းသည်သာလျှင် မြင်းယုတ် မြင်းညံ့ထက် မြတ်ပါသေးသည်။ (ထို့ကြောင့်) ငါ့ကိုသာ ချပ်ဝတ်တန်ဆာ ဆင်ယင်ပါလော့။

မြင်းစီးသူရဲကောင်းသည် ဘုရားလောင်း သိန္ဓောမြင်း၏ ဒဏ်ရာကို ပတ်တီးစည်း၍ ချပ်ဝတ် တန်ဆာ ဆင်ယင်ပေးသည်။ ထို့နောက် ထိုမင်္ဂလာမြင်းတော်ကို စီးနင်းပြီး ခုနစ်ခုမြောက်သော စစ်တပ်ကြီးကို တိုက်ဖျက်ကာ သတ္တမမြောက်မင်းကို အရှင်ဖမ်း၍ ပေးအပ်သည်။ နန်းတော်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ ဘောဇာဇာနီယသိန္ဓောမြင်းက “အရှင်မင်းကြီး.... ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့ကို မသတ်ပါနဲ့၊ သစ္စာဆိုစေ၍ ပြန်လွှတ်သင့်ပါတယ်။ အကျွန်ုပ်နဲ့ မြင်းစီးသူရဲတို့အတွက် ပေးမည့်ဆုကိုလဲ မြင်းစီးသူရဲကောင်းကိုသာ ပေးတော်မူပါ။ အရှင်မင်းကြီးလဲ အလှူလဲ ပေးပါ။ သီလလဲ ဆောက်တည်ပါ။ တရားနှင့်အညီလဲ မင်းပြုပါ” ဟု ဆိုပြီး ချပ်ဝတ်တန်ဆာများ ဖြေနေစဉ် မှာပင် မင်္ဂလာမြင်းတော်မှာ သေဆုံးသွားပေသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်လည်း ဘောဇာဇာနီယ သိန္ဓောမြင်း မှာကြားသည့်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ပေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဘောဇာဇာနီယသိန္ဓောမြင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
မြင်းစီးသူရဲကောင်းသည် လက်ယာတော်ရံ အရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်လာသည်။
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။လုံ့လဝီရိယကို သေခါမှ လျော့ရမည်။

ပါရမီ။ ။ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ကတညူတာမင်္ဂလာ၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ။

၂၄-အာဇညတော်

(အာဇည=အာဇာနည်မြင်း)

အခက်အခဲဟူသမျှနှင့် ရင်ဆိုင်ရသော်လည်း
လုံ့လကို မလျော့သူသာ အာဇာနည်ဖြစ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့် အတိတ်ဝတ္ထု

ဤဇာတ်လာ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့်အတိတ်ဝတ္ထုနှစ်ခုလုံးသည် ဘောဇာဇာနီယဇာတ်လာ ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် နှစ်ဝတ္ထုလုံးနှင့် အားလုံးလိုလို တူပါသည်။ မြင်းစီးသူရဲနှင့် ရထားစီးသူရဲသာ ခြားနားသည်။ ရထားဖြစ်၍ ဘောဇာဇာနီယဇာတ်ကဲ့သို့ မြင်းတစ်ကောင်တည်း မဟုတ်ဘဲ

မြင်းညီနောင် နှစ်ကောင်တို့ ဖြစ်သည်။ မြင်းညီနောင်အနက် အစ်ကို ဖြစ်သော မြင်းသည် ခြောက်ခုမြောက် ဗိုလ်စုကို ဖောက်ထွင်းဖျက်ဆီး၍ မင်းကို ဖမ်းယူရာ၌ ဒဏ်ရာရသောကြောင့် အခြားမြင်းတစ်ကောင်ကို အစားထိုး လဲလှယ်ရာ အလဲအလှယ် မခံဘဲ မိမိကိုသာ အသုံးပြုရန် ရထားစီးသူရဲကောင်းကို အစ်ကိုဖြစ်သော မြင်းက အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားကြောင်း ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

၂၄။ ယဒါ ယဒါ ယတ္ထ ယဒါ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ယဒါ ယဒါ။
အာဇညော ကုရုတေ ဝေဂံ၊ ဟာယန္တိ တတ္ထ ဝါဠဝါ။

မြန်မာပြန်

ရထားထိန်း....မည်သည့်အခါမဆို၊ မည်သည့်အရပ်မဆို၊ မည်သည့်အခိုက်မဆို၊ မည်သည့်စစ်ပွဲမဆို၊ မည်သည့်ဒဏ်ရာရခိုက် မဆို အာဇနည်မြင်းသည်သာလျှင် လုံ့လအဟုန်ကို ပြုနိုင်၏။ ထိုသို့ပြုခြင်း၌ မြင်းညွှံ့တို့ကား လုံ့လဝီရိယအား လျော့ပါးကုန်၏။ (ထို့ကြောင့် ဤရထား၌ ကျွန်ုပ်ကိုသာ တပ်ဆင်ပါလော့။)

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။(၁) ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာ၏။
(၂) အစ်ကိုဖြစ်သော မြင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) လုံ့လဝီရိယဖြင့် အခက်အခဲများကို ကျော်လွှားအောင်မြင်နိုင်သည်။
(၂) လုံ့လဝီရိယကို သေခါမှ လျော့သင့်ကြသည်။

ပါရမီ။ ။ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ။

၂၅-တိတ္ထဇာတ်

(တိတ္ထ=ရေချိုးဆိပ်)

သု. စရိုက်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်တတ်သင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရား ဇေယျဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်က ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် လက်ယာတော်ရံ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရွှေပန်းထိမ်သည်၏သား အတူနေ တပည့်ရဟန်းအား အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရန် အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးသည်။ ထိုရဟန်းကလေးမှာ လေးလတိုင်တိုင် အားထုတ်သော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဇ္ဈာသယနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတို့ မလျော်သောကြောင့် နိမိတ်မျှပင် မထင်ရှားချေ။ ထို့ကြောင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် တပည့်ရဟန်းကို ဘုရားရှင်ထံ ပို့ဆောင်ရလေသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သူတပါး၏ အလိုအာသယကို သိသော အာသယာနုသယဉာဏ်ကို မရသောကြောင့် တပည့်အား အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို အပေးမှား၏။ ယင်းတပည့်သည်ကား ဘဝငါးရာ အစဉ်အဆက်က ရွှေပန်းထိမ်သည် အိမ်၌သာ ပဋိသန္ဓေယူခဲ့ရာ စင်ကြယ်လှပသော ရွှေကိုသာ မြင်ဖူးလေ့လာဖူး၏။ ဘုရားသခင်သည် အာသယာနုသယဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်လေလျှင် ယင်းအကြောင်းကို သိရှိတော်မူ၍ ညချမ်းအခါ သရက်ဥယျာဉ်တွင် လေးထောင့်ကန်ဝယ် ပဒုမ္မာကြာပွင့်ကို ဖန်ဆင်း၍ ရှုကြည့်ရန် မိန့်တော်မူသည်။ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားဖန်ဆင်း ထားသော ပဒုမ္မာကြာပွင့်ကြီးကို ကြည့်ရှုကာ ဝိပဿနာအဆင့်ဆင့် ပွားလေ၏။ ဘုရားသခင်သည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဝိပဿနာသို့ တက်ကြောင်းကို သိတော်မူသောကြောင့် ဂန္ဓကုဋိတိုက်၌ သီတင်းသုံးလျက်ပင် “ဥစ္ဆန္တ သိနေဟမတ္တနော” အစချီသော ဂါထာဖြင့် လမ်းညွှန်တော်မူ လေသည်။ ထိုဂါထာ ဆုံးသွားသည့်အခါတွင် ထိုရဟန်းကလေးမှာ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါသည်။

ဤအဖြစ် အပျက် သတင်းသည် ရဟန်း ပရိသတ်များ အတွင်း၌ ပျံ့နှံ့ သွားလေရာ ရဟန်းတော်များ စုဝေးပြီး “ဘုရားရှင်တို့ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးပုံကို” ချီးကျူးနေကြပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သိရှိတော်မူ၍ ထိုရဟန်းကလေး၏ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဤသို့ ပြန်ပြောင်း ဟောကြားတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် မင်းဆရာ ဖြစ်လေသည်။ တစ်နေ့သောအခါ မြင်းထိန်းသည် မင်္ဂလာမြင်းတော်ကို ချိုးနေကျ ရေချိုးဆိပ်သို့ ရေချသည့်အခါ မင်္ဂလာမြင်းတော်သည် ရေဆိပ်သို့ မဆင်းဘဲ ရပ်နေလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီးသိ၍ ဘုရားလောင်းပညာရှိဆရာကို အခေါ်ခိုင်းကာ ရေဆိပ်သို့ မြင်းတော်မဆင်းသည့် အကြောင်းကို စုံစမ်းလျှောက်ထားရန် လွှတ်လိုက်ပါသည်။

ဘုရားလောင်းသည်“ဤမြင်းကား သိန္ဓောမြင်းမျိုးဖြစ်သည်၊ ရောဂါတစုံတရာမရှိဘဲ ရေဆိပ်သို့ မဆင်းသည်မှာ အခြားမြင်းယုတ်တစ်ကောင် ရေချိုးသွားသောကြောင့်ပင်ဖြစ်မည်”ဟု ယူဆကာ မင်္ဂလာမြင်းတော်၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း အခြားရေချိုးဆိပ်တစ်ခု၌ ရေချိုးပေးရန် တိုက်တွန်းလို သောကြောင့် အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၂၅။ အညမညေဟိ တိတ္ထေဟိ၊ အဿံ ပါယေဟိ သာရထိ။
အစွာသနဿ ပုရိသော၊ ပါယာသဿမိ တပ္ပတိ။

မြန်မာပြန်

မြင်းထိန်း... နို့စာနာထမင်းကိုပင်သော်လည်း အလွန်စားသဖြင့် ဝနေလျှင် ရောင့်ရဲတင်းတိမ် သွား၏။ (ထို့ကြောင့် ဤမြင်းသည်လည်း ဤရေချိုးဆိပ်၌ အမြဲရေချိုးသဖြင့် တင်းတိမ်သွား ပေလိမ့်မည်။) မင်္ဂလာမြင်းကို အခြားအခြားသော ဆိပ်တို့၌ ရေချိုးရေတိုက်ပါလော့။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိအမတ်သည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
 ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
 မင်္ဂလာမြင်းတော်သည် ထိုရဟန်းဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) သူ့စရိုက်နှင့်လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်တတ်စေရမည်။
 (၂) သူ့အလိုဆန္ဒကို သိခြင်းသည် လုပ်ငန်းလွယ်ကူစွာ အောင်မြင်ကြောင်း
 ဖြစ်သည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ဗာဟုဿစ္စမင်္ဂလာ။

၂၆-မဟိဋ္ဌာမုခဇာတ်

(မဟိဋ္ဌာမုခ = မင်္ဂလာဆင်တော်၏အမည်)

ပတ်ဝန်းကျင် ဆွဲဆောင်အားရှိကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသခင် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူချိန်တွင် ဒေဝဒတ်သည် အဇာတသတ်မင်း၏ ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ဂယာသီသအရပ်၌ တပည့်ပေါင်းများစွာ ခြံရံကာ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးလျက် ရှိပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သား မိတ်ဆွေနှစ်ယောက် တို့တွင် တစ်ယောက်က ဘုရားသခင်ထံ တစ်ယောက်က ဒေဝဒတ်ထံ အသီးသီး ရဟန်းပြုကြ လေသည်။ သို့သော် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အမြဲဆက်သွယ်လျက် ရှိကြ၏။

တစ်နေ့သော် ဒေဝဒတ်တပည့်က ဘုရားသခင်တပည့်ကို “နေပူကျပျဲမှာ ချွေးဒီးဒီး ကျအောင် ဆွမ်းခံစားရတာ ပင်ပန်းလှပါတယ်၊ ဆွမ်းမခံရဘဲ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် စားရထဲ ငါတို့ ဂယာသီသသို့ လိုက်စားပါလား”ဟု ခေါ်သည်။ ခေါ်ဖန်များသည့်အခါ ဘုရားရှင်၏ တပည့် ရဲဟန်းသည် ဂယာသီသသို့သာ သွား၍ ဆွမ်းစားလေ၏။ ယင်းအဖြစ်အပျက်သည် ရဟန်း ပရိသတ်အလယ် ရှုတ်ချဖွယ်ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်အသံသို့ ရောက်လေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က “သင်သည် ရှေးအခါကလည်း မြင်မြင်သမျှကို ဆည်းကပ်ဖူးသည်”ဟု မိန့်တော်မူကာ ထိုရဟန်း၏ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဤသို့ ပြန်ပြောင်းဟောကြားတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်တွင် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ထိုမင်း၏ အမတ်ကြီး ဖြစ်လေသည်။ ထိုမင်း၌ မဟိဋ္ဌာမုခခေါ်သော မင်္ဂလာဆင် ရှိ၏။ အကျင့် ကောင်း၍ သဘောပြု၏။ မည်သူ့ကိုမျှ ညှဉ်းဆဲလေ့မရှိ။ သို့ရာတွင် ညဉ့်အခါများ၌ ခိုးသူ များသည် ဆင်တင်းကုပ်အနီးသို့ လာကြ၍ ခိုးနည်း၊ တိုက်နည်း၊ သတ်နည်းများကို ထိုင်ပင်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်းများ ပြုလုပ်လေ့ရှိကြသည်။ မင်္ဂလာဆင်တော်သည် မြင်ရကြားရဖန် များသောအခါ

မိမိကို သင်ပေးသည်ဟု မှတ်ယူလေ၏။ ထို့ကြောင့် မိမိထံ လာတိုင်းလာတိုင်းကုန်သော ဆင်ထိန်းတို့ကို သတ်လေတော့၏။ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီး ကြားလေလျှင် ဘုရားအလောင်း ပညာရှိအမတ်အား ဆင်အကြောင်းကို သိရှိရန် စုံစမ်းခိုင်းလေသည်။

ပညာရှိအမတ်သည် စုံစမ်းပြီးသည့်အခါ “အရှင်မင်းကြီး....ဆင်တွင် ရောဂါတစ်ခုတရာ မရှိပါ။ သူခိုးများ၏ တိုင်ပင်သံကို ကြားရဖန်များသောကြောင့် သူ့ကို သင်ကြားသည်ဟု မှတ်ထင်ပြီး ကြမ်းကြုတ်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မူလအတိုင်း ပြန်လည်ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ရန် ရဟန်းပုဏ္ဏား များကို ဆင်တင်းကုပ်သို့ ပင့်ဖိတ်၍ သီလအကျင့်နှင့် စပ်သောစကားကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်စေ သင့်ပါသည်”ဟု လျှောက်တင်၏။ မင်းကြီးသည် ပညာရှိအမတ် လျှောက်သည့်အတိုင်း ပြုလုပ် စေရာ မင်္ဂလာဆင်သည် ပြန်လည်ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့လာပါသည်။ ဤဆင်အကြောင်းကို မင်းကြီးက မေးလာသောအခါ ပညာရှိအမတ်က “မင်းကြီး....မင်္ဂလာဆင်တော်သည် ပြန်လည် လိမ္မာလာပါပြီ၊ ဒီလို ပျက်စီးပြီးသော ဆင်သည်ပင် ပညာရှိများကို မှီပြီး ရွှေကအတိုင်း သူတော် ကောင်းတရား၌ ပြန်တည်ပါပြီ”ဟု လျှောက်တင်ကာ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၂၆။ ပုရာဏစောရာန ဝစော နိသမ္မ၊
မဟိဋ္ဌာမုခေါ ပေါထယမန္တစာရီ။
သုသညတာနံ ဟိ ဝစော နိသမ္မ၊
ဂဇုတ္တမော သဗ္ဗဂုဏေသု အဋ္ဌာ။

မြန်မာပြန်

မင်းကြီး...မဟိဋ္ဌာမုခမည်သောဆင်သည် ရှေးဦးစွာ ခိုးသူတို့ စကားကို ကြားရ၍ သတ်ပုတ် သောအားဖြင့် အတုလိုက်၍ ကျင့်၏။ ဆင်မြတ်သည် ကောင်းစွာ စောင့်ထိန်းကုန်သော ရဟန်း တို့၏ စကားကို ကြား၍သာလျှင် အလုံးစုံသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၌ ရွှေကအတိုင်း တည်၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိအမတ်သည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
မဟိဋ္ဌာမုခဆင်တော်သည် ထိုရဟန်းငယ် ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) တံငါနားနီး တံငါ, မုဆိုးနားနီး မုဆိုး ဖြစ်တတ်သည်။
(၂) လူမိုက်နှင့် ပေါင်းလျှင် လူမိုက်ဖြစ်သကဲ့သို့ လူလိမ္မာနှင့် ပေါင်းလျှင် လူလိမ္မာ ဖြစ်လာသည်။
(၃) မကောင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရှောင်၍ ကောင်းသော ပတ်ဝန်း ကျင်ကို ဆောင်ရမည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။အသေဝနာ စ ဗလာန မင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ။

၂၇-အဘိဏ္ဍဇာတ်

(အဘိဏ္ဍ=အမြဲမပြတ်)

ချစ်သူနှင့်ခွဲရသည့်အခါ တိရစ္ဆာန်ပင် ဒုက္ခရောက်ပုံ

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ်က သာဝတ္ထိပြည်တွင် အလွန်ခင်မင် ရင်းနှီးကြသည့် သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးတို့ ရှိကြသည်။ ထိုနှစ်ဦးတွင် တစ်ဦးသည် ဘုရားရှင်ထံ၌ ရဟန်းပြုသွားသည်။ ထိုရဟန်းကြီးသည် နေ့စဉ် အဆွေခင်ပွန်းအိမ်သို့ ကြ၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးလေ့ ရှိသည်။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး ကျောင်းသို့ ပြန်ကြသည့်အခါတိုင်း လူမိတ်ဆွေသည် ရဟန်း၏ ကျောင်းသို့ လိုက်၍ တစ်နေ့လုံး စကားပြောဆိုနေကာ နေဝင်မှ အိမ်သို့ ပြန်လေ့ရှိ၏။ ထိုအဆွေ ခင်ပွန်းနှစ်ဦးတို့ ချစ်ကျွမ်းဝင်ပုံကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သိတော်မူလေရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့၏ အတိတ် ဇာတ်ကြောင်းကို ဤသို့ ပြန်ပြောင်းဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားအလောင်း တော်သည် ထိုမင်း၏ အမတ်ပညာရှိကြီး ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ခွေးတစ်ကောင်သည် မင်္ဂလာဆင်တင်းကုပ်သို့ သွား၍ မင်္ဂလာဆင်၏ စားကြွင်းများကို စားရင်း မင်္ဂလာဆင်နှင့် ချစ်ကျွမ်းဝင်သွားလေသည်။ ကာလကြာသည့် အခါ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး မခွဲခါနိုင်အောင် ခင်မင်ရင်းနှီးကြသည်။ တစ်နေ့တွင် ရွာသားတစ်ယောက်သည် ဆင်ထိန်းထံမှ ခွေးကိုဝယ်ယူ သွားပါသည်။ မင်္ဂလာဆင်တော်သည် သူ၏မိတ်ဆွေခွေးကို မတွေ့ရသောအခါ အစာမစား ရေမသောက်ဘဲ တမိုင်မိုင် တတွေတော့ ဖြစ်နေလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီး သိ၍ ပညာရှိအမတ်ကို စုံစမ်းပြီး လျှောက်ထားရန် အမိန့်ပေး၏။ ပညာရှိအမတ်သည် မင်္ဂလာဆင်တော်အကြောင်းကို စုံစမ်းပြီးသောအခါ မင်းကြီးအား အောက်ပါ အတိုင်း လျှောက်တင်လေသည်။—

ပါဠိ

၂၇။ နာလံ ကဗဠံ ပဒါတဝေ၊ န စ ပိဏ္ဍံ န ကုသေ န ဗံသိတုံ။
မညာမိ အဘိဏ္ဍဒဿနာ၊ နာဂေါ သေဟမကာသိ ကုက္ကုရေ။

မြန်မာပြန်

မင်းကြီး...မင်္ဂလာဆင်တော်သည် ထမင်းလုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထမင်းဆုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ မြက်တို့ကိုလည်းကောင်း ယူခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင် (မစားသောက်နိုင်)။ (ကိုယ်ကို) ပွတ်တိုက်ခြင်း ငှါလည်း မစွမ်းနိုင်။ မင်္ဂလာဆင်တော်သည် ခွေးကို မပြတ်မြင်သဖြင့် (မမြင်ရ မနေနိုင်အောင်) ချစ်နေ၏ဟု ကျွန်ုပ် ထင်ပါသည်။

ထို့နောက် ပညာရှိအမတ်၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ “ကျွန်ုပ်တို့မင်္ဂလာဆင်တော်၌ မိတ်ဆွေခွေးကို လှူတစ်ယောက် ဝယ်ယူသွားပါသတဲ၊ ထိုခွေးကို လက်ခံခံမ်းပိုက်ထားပါက မင်းဒဏ် သင့်ပါလိမ့်မယ်” ဟု စည်လည်ကြေညာစေရာ ထိုခွေးဝယ်သွားသော ယောက်ျားသည် မင်းဒဏ်သင့်မည်ကို ကြောက်၍ ခွေးကို လှူပေးလိုက်သည်။ ခွေးသည် လွတ်လျှင်လွတ်ချင်း မိတ်ဆွေဆင်ကြီးထံသို့ ပြေးလေသည်။ ထိုအခါမှ ဆင်ကြီးသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာ အစားအသောက်များကို စားသောက်နိုင်လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရင်ကြီး သိရသည့်အခါ ဘုရားလောင်း ပညာရှိအမတ်အား “တိရစ္ဆာန်၌ အလိုကိုပင် သိနိုင်ပါပေသည်” ဟု ချီးမွမ်းကာ အခြံအရံ များစွာပေး၍ ချီးမြှောက်လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိအမတ်သည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
မင်္ဂလာဆင်တော်သည် ရဟန်းကြီး ဖြစ်လာသည်။
ခွေးငယ်သည် ရဟန်းကြီး၏ မိတ်ဆွေဒကာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အနာနှင့်ဆေး ကိုက်အောင်ပေး ပျောက်ရေးမခက်ပေ။
(၂) ယခုဘဝ၌ ချစ်ကျွမ်းဝင်ခြင်းသည် အတိတ်ဘဝက ချစ်ကျွမ်းဝင်ခဲ့မှုနှင့် အကြောင်းဆက်လျက် ရှိသည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
မင်္ဂလာ။ ။ဗာဟုဿစ္စ မင်္ဂလာ။

၂၀ - နန္ဒိဝိသာလဇာတ်

(နန္ဒိဝိသာလ=နွားလားဥသဘ၏ အမည်)

ချိုသာစွာပြောဆိုခြင်းကို တိရစ္ဆာန်တို့ပင် လိုလားကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူချိန်တွင် ခြောက်ပါးအုပ်စု ဖြစ်သော ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ခိုက်ရန်မူကိုပြုကာ ရဟန်းကောင်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့မှုတ်ချကြ၏။ ဆဲရေးတိုင်းထွာကြ၏။ ထိုအကြောင်းကို ရှင်တော်ဘုရား ကြားသိတော်မူလေရာ ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို ခေါ်၍ “ရဟန်းတို့...ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းတဲ့ စကားဆိုတာ လူကို မဆိုင်ထားဘဲ တိရစ္ဆာန်တို့ပင် မကြိုက်မနှစ်သက်ကြကုန်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်တွင် ဂန္ဓာရမင်း မင်းပြုနေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါက ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် အလှူခံ၍ ရသော နွားတစ်ကောင်ကို “နန္ဒိဝိသာလ” ဟူသော

အမည်ကိုပေးကာ သားသမီးရင်းပမာ မွေးမြူထား၏။ ထိုနှားကား ဘုရားလောင်းတည်း။ ထိုဘုရားလောင်း နှားလားအရွယ်ရောက်လေသော် မိမိကို သားရင်းပမာ မွေးမြူသော ပုဏ္ဏားအား ပြန်လည် ကျေးဇူးဆပ်လိုပေသည်။

ထို့ကြောင့် သခင်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားအား ဂေါဝိတ္တကသေဋ္ဌေးထံ သွား၍ မိမိနှားသည် တစပ်တည်း ချည်ထားသော လှည်းတစ်ရာကို တစ်ကောင်တည်း ရုန်းနိုင်ကြောင်း အသပြာ တစ်ထောင်တမ်း လောင်းရန် ပြောကြား၏။ နှားရှင် ပုဏ္ဏားလည်း မိမိနှားလား ပြောကြား သည့်အတိုင်း သွားရောက်ပြောဆိုရာ ဂေါဝိတ္တကသေဋ္ဌေးကလည်း လောင်းရန် သဘောတူ လေသည်။ ပုဏ္ဏားသည် လှည်းတစ်ရာလုံးကို သဲကျောက်ခဲ အပြည့်တင်စေပြီး နန္ဒိဝိသာလ နှားလားကို ရေချိုး၍ ပန်းကုံးစုပ်ကာ ရွှေဆုံးလှည်းတွင် ယှဉ်တပ်ထားသည်။

ထို့နောက် ပုဏ္ဏားသည် လှည်းဦး၌ ထိုင်၍ နှင်တံကို ကိုင်ကာ “ဟဲ့-နှားကောက်ကျစ်... သွားလော့၊ ရုန်းလေလော့” ဟု ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆို၍ မောင်းသည်။ ထိုအခါ နှားလားသည် “ငါ့သခင်ကား မဟုတ်မမှန် ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုဘိ၏” ဟု စိတ်ဆိုးကာ မသွားဘဲ ရပ်နေလေရာ နှားရှင်ပုဏ္ဏားမှာ အသပြာတစ်ထောင် ရှုံးသွားပါသည်။

ဘုရားလောင်းနှားလားသည် အစာစားရာမှ ပြန်လာသည့်အခါ အသပြာတစ်ထောင်ရှုံးသဖြင့် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေသော ပုဏ္ဏားကို မြင်၍ “အရှင်ပုဏ္ဏား... ယခုရှုံးခြင်းဟာ ကျွန်ုပ်အပြစ် မဟုတ်၊ သင့်အပြစ်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ သင့်အိမ်တွင် ကျွန်ုပ် နေခဲ့သမျှ အိုးခွက်တစ်ခုကိုပင် မခွဲခဲ့ ဖူးပါ၊ မနင်းခဲ့ဖူးပါ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကိုလည်း စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ မစွန့်ခဲ့ဖူးပါ။ ဒီလို ကျွန်ုပ်က သင့်အပေါ် ကောင်းပါလျက်နဲ့ သင်က ကျွန်ုပ်ကို ကောက်ကျစ်တဲ့နှားလို့ ဘာလို့ ဆိုရပါသလဲ၊ အဲဒီလိုဆိုတဲ့ အပြစ်ကြောင့် သင်ရှုံးခြင်း ဖြစ်တယ်။ ယခုသွားပြီး အသပြာနှစ်ထောင်တမ်း လောင်းချေ” ဟု တိုက်တွန်းသည်။

ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားလောင်း နှားလား ပြောကြားသည့်အတိုင်း ဂေါဝိတ္တကသေဋ္ဌေးနှင့် နှစ်ထောင်တမ်း လောင်းကာ ရွှေအတိုင်း လှည်းတို့ကို စီမံ၍ ရွှေဆုံးလှည်းတွင် ဘုရားလောင်း နှားလားကို တပ်ထား၏။ ထို့နောက် ပုဏ္ဏားသည် လှည်းဦး၌ ထိုင်ကာ ဘုရားလောင်းနှားလား၏ ကျောက်ကုန်းကို ပွတ်သပ်၍ “နှားမြတ် နှားကောင်း... သွားပါလော့၊ ရုန်းပါလော့” ဟုဆိုရာ ဘုရားလောင်းသည် တဟုန်တည်းဖြင့် လှည်းတစ်ရာလုံးကို ပါအောင် ရုန်းလိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် နှားရှင်ပုဏ္ဏားကြီးမှာ အသပြာနှစ်ထောင်နှင့်တကွ အခြားသူများက နှားလားသို့ ပေးသည့် ဥစ္စာပစ္စည်းများကိုပါ ရသွားလေသည်။

ဤသို့ သုံးလောကထွက်တင် သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည် နန္ဒိဝိသာလ နှားလားဝတ္ထုကို ထုတ်ဆောင်တော်မူ၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများကို ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကာ အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောကြား တော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၂၈။ မနုညမေဝ ဘာသေယျ၊ နာမနုညံ ကုဒါစနံ။
မနုညံ ဘာသမာနဿ၊ ဂရံ ဘာရံ ဥဒဒ္ဓရိ။
ဓနဉ္စ နံ အလာဘေသိ၊ တေန စ'တ္တမနော အဟု။

မြန်မာပြန်

ရဲဟန်းတို့...(သူတပါးနှင့် ဆက်ဆံပြောဆိုရာ၌) ချစ်ခင်နှစ်သက်ဖွယ်ကိုသာ ပြောဆိုရာ၏။ မနှစ်သက်ဖွယ်ကို တရံတခါမျှ မပြောဆိုရာ။ နန္ဒိဝိသာလ နွားလားသည် နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြောဆိုသော ပုဏ္ဏား၏ လေးသောဝန်ကို သယ်ဆောင်ပြီး ဥစ္စာကိုလည်း ထိုပုဏ္ဏားကို ရစေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ရပြီ။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။နန္ဒိဝိသာလနွားလားသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
 နွားရှင်ပုဏ္ဏားသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) နှုတ်ချိုသျှိုတပါးဖြစ်သည်။
 (၂) လက်ကြောင့် ကြေ၊ နှုတ်ကြောင့် သေတတ်သည်။
- ပါရမီ။ ။ဝီရိယပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ မင်္ဂလာ၊ ကတညူတာ မင်္ဂလာ။

၂၉-ကဏ္ဍဇာတ်

(ကဏ္ဍ=ဘုရားလောင်း နွားလား၏ အမည်)

သူ့ကျေးဇူးကို တိရစ္ဆာန်များပင် သိတတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် သရက်ဖြူပင်အနီး၌ တန်ခိုးပြာဋိဟာ အစုံစုံကို ပြတော်မူ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်တွင် သတ္တမမြောက် ဝါကပ်တော်မူပါသည်။ သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့ ရောက်သည့်အခါ လူ့ပြည်သို့ ဆင်းသက်၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ထိုအချိန်တွင် ရဟန်းတော်များ အစည်းအဝေး၌ ထိုတန်ခိုးပြာဋိဟာပြုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ “အရှင်ဘုရားတို့...ဘုရားရှင်တို့သည် အတုမရှိ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြ၏။ ဘုရားရှင်တို့ ရွက်ဆောင်သည့် ဝန်ကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရွက်ဆောင်နိုင်” စသည်ဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးနေကြပါသည်။

ထိုသံဃာ့အစည်းအဝေးသို့ ဘုရားရှင် ကြွတော်မူလာကာ “ရဟန်းတို့... ယခုအခါ၌သာ ငါဘုရားနှင့် တန်းတူဆောင်ရွက်နိုင်သူ မရှိသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးတိရစ္ဆာန်ဘဝ ဖြစ်စဉ်ကလည်း ငါဘုရားနှင့် တန်းတူ ရွက်ဆောင်နိုင်သူ မရှိခဲ့ပေ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ကဏ္ဍဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ အဖွားအို တစ်ယောက်တွင် အိမ်ငှားခအဖြစ်ရသော နွားငယ်တစ်ကောင် ရှိ၏။ ပိုင်ရှင်က အဖွားအို၊ နွားအရောင်က အညိုဖြစ်၍

“အယျိကာကာဠက”ဟု အမည်တွင်၏။ အကျင့်ကောင်း၏။ ယဉ်ကျေး၏။ စိတ်ကောင်းရှိ၏။ ထိုအယျိကာကာဠကသည် ဘုရားလောင်းတည်း။ တစ်နေ့တွင် ဘုရားလောင်း နွားလားသည် “ငါ့အမိဟာ ဆင်းရဲလှတယ်၊ ငါ့ကို သားနှင့်မခြား ကျွေးမွေး စောင့်ရှောက်တယ်၊ ငါ့မိခင်ကို ငါ အစားလုပ်ပြီး ဆင်းရဲသူမှတစ်ဆင့် လွတ်စေရရင် ကောင်းမယ်”ဟု စဉ်းစားထား၏။

တစ်နေ့သောအခါ လှည်းကုန်သည်တစ်ဦးသည် လှည်းငါးရာနှင့် လာခဲ့ရာ မညီညာသော ကမ်းဆိပ်သို့ ရောက်လျှင် လှည်းများ မတက်နိုင်ဘဲ အခက်အခဲတွေ့နေပေသည်။ ထိုအနီးအနားတွင် အယျိကာကာဠက နွားလားနှင့်အတူ နွားတစ်အုပ် အစာစားလျက် ရှိလေသည်။ လှည်းကုန်သည် သားကား နွားလက္ခဏာကျမ်းကို တတ်သူ ဖြစ်သည်။ နွားအုပ်သို့ ကပ်၍ နွားကောင်းကို ရှာလေရာ ကာဠကကို မြင်ရုံမျှဖြင့် နွားကောင်းမှန်း သိလေ၏။ ထို့ကြောင့် နွားကျောင်းသားများ ထံတွင် တစ်စီးလျှင် အသပြာနှစ်ကျပ်နှုန်းဖြင့် ငှား၍ ရုန်းစေလေလျှင် လှည်းငါးရာစလုံး လိုရာသို့ ရောက်လေသည်။ ကာဠကလည်း အသပြာတစ်ထောင်ကို မိခင်အိုမား ပေးနိုင်လေ၏။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းဟောကြားတော်မူပြီး “မိမိသည် ယခုအခါ၌သာ အတုမဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်သည် ဟုတ်၊ ရှေးပါရမီ နှစ်ကာလကပင် ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့သည်”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါဂါထာကို ဟောကြားတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၂၉။ ယတော ယတော ဂရုဓုံရုံ၊ ယတော ဂမ္ဘီရဝတ္တနီ။
တဒါဿု ကဏ္ဍံ ယုဉ္ဇန္တိ၊ သွာဿု တံ ဝဟတေ ဓုရံ။

ပြန်မာပြန်

အကြင်အခါ၌ အခြား နွားလားတို့ မချီမ-နိုင်အောင် ဝန်လေး၏။ ခရီးလမ်းလည်း ကြမ်းတမ်း၏။ ထိုအခါ၌ ကဏ္ဍမည်သော နွားလားကို က-ကုန်၏။ ထိုကဏ္ဍသည် ထိုလေးသော ဝန်ကို ရုန်းနိုင်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ အယျိကာကာဠကနွားလားသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
အဖွားအိုသည် ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ပေးဖူးကျေးဖူး သူကျေးဇူး အထူးသိရမည်။

ပါရမီ။ ။ သီလပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ကတညုတာမင်္ဂလာ၊ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနမင်္ဂလာ။

၃၀-မုနိကဇာတ်

(မုနိက=ဝက်ငယ်၏အမည်)

အစားအစာကို မမက်မောသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရဟန်းတစ်ပါးသည် အပျိုကြီး ဖြားယောင်းခံရသဖြင့် လူဝတ်လဲမည့်ဆဲဆဲ၌ ဘုရားရှင်သီတော်မူ၍ “ချစ်သား.... ထိုအပျိုကြီးသည် ယခုသာ သင်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြသည်မဟုတ်၊ ရှေးဘဝ ဝက်ဖြစ်စဉ်ကာလ ကလည်း ထိုအပျိုကြီး၏ လက်ထပ်ပွဲမှာ သင်အသတ်ခံရ၍ လက်သုပ်ဟင်းလျာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် မင်းဗြဟ္မဒတ်လက်ထက် ရွာငယ်တစ်ရွာတွင် သူကြွယ်တစ်ဦး၏ အိမ်၌ မဟာလောဟိတ၊ စူဠလောဟိတ ဟူသော နွားညီနောင် နှစ်ကောင် ရှိလေသည်။ အိမ်တွင် ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းတို့ကို ထိုနွားညီနောင်တို့ ရွက်ဆောင်ရ၏။ ထိုသူကြွယ်တွင် သမီးတစ်ယောက်လည်း ရှိသည်။ ထိုသမီးကို မြို့သားတစ်ယောက်နှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရန် ကြောင်းလမ်းထားပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီး လက်ထပ်ပွဲတွင် ဧည့်သည်များအား ဟင်းလျာအဖြစ် ကျွေးမွေးရန် ဝက်တစ်ကောင်ကို ထမင်းများကျွေးပြီး မွေးထားသည်။ ထိုဝက်၏ အမည်မှာ မုနိက ဖြစ်သည်။ ထိုမုနိကခေါ်သည့် ဝက်ကို ယာဂုထမင်းများ ကျွေးပြီး ဂရုတစိုက် မွေးမြူနေသည်ကို စူဠလောဟိတ-က မကျေမနပ် ဖြစ်နေသည်။

တစ်နေ့တွင် စူဠလောဟိတ-က “အစ်ကို.... အိမ်မှကိစ္စများကို ကျွန်ုပ်တို့ ညီနောင်ကသာ ရွက်ဆောင်နေရတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ကောက်ရိုးနဲ့မြက်သာ ကျွေးပြီး ဘာမှမလုပ်တဲ့ ဝက်ကိုတော့ ယာဂုနဲ့ထမင်း ကျွေးရသလဲ” လို့ မဟာလောဟိတကို မေးသည်။ မဟာလောဟိတက “ညီငယ်... ဒီဝက်စားတဲ့ အစာကို မစားချင်ပါနဲ့၊ ဒီဝက်ဟာ သေမဲ့ထမင်းကို စားရတာပါ၊ တို့အိမ်က မိန်းမပျို လက်ထပ်တဲ့အခါ ဒီဝက်ဟာ မင်္ဂလာဧည့်သည်တွေရဲ့အစာ မကြာမီ ဖြစ်တော့မှာပါ” စသည်ဖြင့် ညီငယ်ကို ဆုံးမလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၃၀။ မာ မုနိကဿ ပိဟယိ၊ အာတုရန္တာနိ ဘုဇ္ဇတိ။
အပေါ့သုက္ကော ဘုသံ ခါဒ၊ ဧတံ ဒီဃာယုလက္ခဏံ။

မြန်မာပြန်

ညီငယ်...မုနိက၏ (အစာကို) မခင်မင်လင့်၊ (မုနိကသည်) သေရမည့် အစာတို့ကို စား၏။ သင်သည် ဖွဲ့ကို ကြောင့်ကြမဲ့ (အေးအေး) စားလော့။ ထိုဖွဲ့စားခြင်းသည် အသက်ရှည်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။မဟာလောဟိတနွားလားသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
စူဠလောဟိတနွားလားသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
မုနိကဝဂ်သည် လူထွက်မည့်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။
သုကြယ်သမီးသည် အပျိုကြီး ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ဖြစ်နိုင်ရာကိုသာ မျှော်မှန်းရမည်။
(၂) အခြားသူများဖြစ်တိုင်း မိမိနှင့် သင့်၊ မသင့် နှိုင်းချင့်ရမည်။

ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟ.မင်္ဂလာ။

၄-ကုလသမဂ္ဂ

၃၁-ကုလသမဂ္ဂဇာတ်

(ကုလသမဂ္ဂ=ဂဠုန်ငယ်များ)

သီလနှင့်မေတ္တာတို့၏ တန်ခိုးစွမ်းအင်အကြောင်း

ပဗ္ဗိပုန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရေမစစ်ဘဲ သောက်သည့် ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောပါသည်။ မိတ်ဆွေရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည် သာဝတ္ထိပြည်နှင့် ဝေးကွာသော တောရွာတစ်ရွာ၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်ကြသည်။ တစ်နေ့တွင် ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြော်ကြရန် သာဝတ္ထိပြည်သို့ နှစ်ပါးအတူ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ တစ်ပါးမှာ ရေစစ်ပါ၍ တစ်ပါးမှာ ရေစစ် မပါခဲ့ချေ။ ရေသောက်လိုသည့်အခါ ထိုရေစစ်ဖြင့် စစ်၍ နှစ်ပါးလုံး သောက်ကြသည်။

တစ်နေ့တွင် ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့ အငြင်းပွားကာ မသင့်မတင့် ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရေစစ်ရှင်ရဟန်းက ရေစစ်မပေးသဖြင့် အခြားရဟန်းမှာ “ရေကို မစစ်ဘဲ သောက်ရရှာသည်။ ဘုရားရှင်ထံတော်မှောက်သို့ ရောက်ကြသည့်အခါ ရေစစ် မပါသော ရဟန်းက “ဤရဟန်းသည် လမ်းမှာ တပည့်တော်နှင့် အငြင်းပွားသဖြင့် တပည့်တော်အား ရေစစ် မပေးပါ”ဟု လျှောက်ထား သကဲ့သို့ ရေစစ်ရှင် ရဟန်းကလည်း “ဤရဟန်းသည် ရေမှာ ပိုးရှိမှန်းသိလျက်နဲ့ ရေမစစ်ဘဲ သောက်သည်”ဟု အသီးသီး လျှောက်ထားကြသည်။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် “ချစ်သား....ရှေးအခါက ပညာရှိ သိကြားမင်းသည် အသုစုတို့ကို စစ်ရှုံး၍ သမုဒ္ဒရာခရီးဖြင့် ပြန်ပြေးရာ မိမိ၏ တန်ခိုးကြီးမှုကို အကြောင်းပြုပြီး သူတပါးအသက်ကို မသတ်အံ့ဟု ဂဠုန်ငယ်များ မသေအောင် ရထားကို ပြန်လှည့်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက မဂတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင် မဂဓမင်းတစ်ပါး မင်းပြုသည်။ ထိုအချိန်တွင် နတ်ပြည်နှစ်ထပ်ကို အစိုးရသော ဘုရားလောင်း သိကြားမင်းမှာ မဂတိုင်း “မစလ” ရွာငယ် ကလေး၌ အမျိုးကောင်းသားတစ်ဦး ဖြစ်၏။ အမည်ကား “မသ” သတို့သားတည်း။ မသသတို့သားသည် ငါးပါးသီလကို အမြဲစောင့်ထိန်း၏။

ထိုရွာတွင် ရပ်ကျိုး ရွာကျိုး အများအကျိုးကို ရွက်ဆောင်နေကြသည့် သုံးကျိပ် သုံးယောက်သော အမျိုးသားတို့လည်း ရှိကြသည်။ ဝိုသုံးကျိပ်သုံးယောက်သော အမျိုးကောင်း သားတို့သည် မသလုလုကို ခေါင်းဆောင်တင်၍ ရွာတွင်းရှိ လမ်းများကို ပြုပြင်ခြင်း၊ တံတား ခင်းခြင်း၊ ရေကန်တူးခြင်း၊ ဇရပ်ဆောက်ခြင်း၊ အလှူပေးခြင်း စသည်ဖြင့် အများအကျိုးအတွက်

ကောင်းမှု အမျိုးမျိုးကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သူတို့အားလုံး ငါးပါးသီလကို အမြဲစောင့်ထိန်းကြသည်။ မဃလုလင်ကြောင့် တစ်ရွာလုံးလိုလို ငါးပါးသီလ မြဲလာကြသည်။

ထိုအခါ ရွာသူကြီးမှာ အရက်သေစာမှ အခွန်ကောက်ခြင်း၊ ဒဏ်တပ်ခြင်းများ မပြုလုပ်ရသဖြင့် စီးပွားဥစ္စာ ဆုတ်ယုတ်လာသောကြောင့် မဃလုလင်တို့အဖွဲ့ကို ရန်ငြိုးထားတော့၏။ တစ်နေ့တွင် ရွာသူကြီးသည် ဘုရင်မင်းမြတ်ထံ သွား၍ “ခိုးသူများ ရွာကို ဖျက်ဆီးနေကြပါကြောင်း” ဟု လျှောက်သည်။ ဘုရင်သည် မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ “ခိုးသူတွေကို ဖမ်းပြီး ဆင်နှင့် နင်းသတ်စေ” ဟု အမိန့်ပေးရာ ရွာသူကြီးလည်း ဘုရင့်အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်သည်။

သို့သော် ဆင်များကို တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် ထုတ်၍ နင်းစေသော်လည်း မဃလုလင် အဖွဲ့သားတို့၏ သီလနှင့် မေတ္တာတန်ခိုးကြောင့် ဆင်များမှာ ရွှေ့သို့ မတိုးဘဲ အော်၍သာ နေကြသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရင်ကြီး သိ၍ ဆင်မနင်းသည့်အကြောင်း မဃလုလင်တို့၏ ရှင်းပြချက်ကို ကြားရသည့်အခါ မဃလုလင်တို့ အဖွဲ့အား လေးစားကြည်ညိုသွား၏။

ထို့ကြောင့် မဃလုလင်တို့အဖွဲ့အား ရွာသူကြီး၏ စည်းစိမ်အားလုံးကို ပေး၍ ရွာသူကြီးကိုပါ ကျွန်အဖြစ် အပ်နှင်းလိုက်၏။ မဃလုလင်ကိုလည်း ရွာသူကြီးခန့်၍ ဆင်ကိုပါ ပေးလိုက်သည်။ မဃလုလင်၏ ဇနီးလေးယောက်အနက် “သုဓမ္မာ” က ဇရပ်ဆောက်လှူ၏။ “စိတ္တာ” က ဥယျာဉ် စိုက်ပျိုး၏။ “နန္ဒာ” က လေးထောင့်ရေကန်တူး၏။ မဃလုလင်ကလည်း သိကြားမင်း ဖြစ်ကြောင်း ကျင့်ဝတ် ၇-ပါးကို ဖြည့်ကျင့်သည်။ မဃလုလင်တို့ သေလွန်ကြသည့်အခါ မဃလုလင်က တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ သိကြားမင်း ဖြစ်၍ သုံးကျိပ်သုံးယောက်တို့မှာ နတ်မင်းကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။

သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာ၌ မူလက ရှိနေကြသည့် အသုရာနတ်တို့ကို အရက်မူးနေကြစဉ် မြင်းမိုရ်တောင်ခြေသို့ ဆွဲချလိုက်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အသုရာတို့သည် သခွတ်ပင်ကြီး ပွင့်သည့်အခါ မြင်းမိုရ်တောင်သို့ တက်၍ သိကြားမင်းနှင့် စစ်တိုက်ကြသည်။ တစ်ကြိမ်တွင် သိကြားမင်း စစ်ရှုံး၍ ဝေဇယန္တာရထားဖြင့် တောင်သမုဒ္ဒရာရေပြင်ခရီးသို့ ထွက်ပြေးသည်။

ရထားကြောင့် လက်ပံပင်ကြီးများ သမုဒ္ဒရာထဲသို့ ပြတ်ကျရာ ဂဠုန်ငယ်ကလေးများ အော်ကြသည်။ ထိုအကြောင်းကို သိကြားမင်း သိ၍ “ငါတို့ကြောင့် အခြားသူများ မဆင်းရဲ မပင်ပန်းကြပါစေနဲ့၊ ငါတို့သည် ငါတို့၏ တန်ခိုးအာဏာကို သုံး၍ သူ့အသက်သတ်မှုကို မပြုကုန်အံ့၊ ထိုဂဠုန်ငယ်တို့ အကျိုးအတွက် ငါတို့အသက်ကို စွန့်ကြမည်၊ ရထားကိုသာ နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်ပါ” ဟု မာတလိနတ်သားအား အမိန့်ပေးလို၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၃၁။ ကုလသမဂ္ဂ မာတလိ သိဗ္ဗလိသ္မိံ၊ ဤသမုဒေနေ ပရိဝဇ္ဇယဿ။
ကာမံ စဇာမ အသုရေသု ပါဏံ၊ မာ' မေ ဒိဇာ ဝိကုလာဝါ' အဟေသု။

မြန်မာပြန်

ရထားထိန်း မာတလိ.... လက်ပံပင်၌ ဂဠုန်ငယ်တို့ တွဲလဲဆွဲ၍ တည်နေကြ၏။ ရထားဦးကို ရှောင်လွှဲ၍ သွားလော့။(ငါတို့သည်)အသုရာတို့ထဲ၌ အသက်ကို စွန့်သော် စွန့်ကုန်အံ့၊ ဤဂဠုန်ငယ် တို့အား အသိုက်မဲ့ မဖြစ်ကြပါစေကုန်လင့်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။သိကြားမင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
မာတလိနတ်သားသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အများအကျိုးဆောင်လျှင် ကိုယ့်အကျိုးအောင်သည်။
(၂) သီလစောင့်ထိန်းမှု၊ မေတ္တာပွားများမှုတို့ကို ယုံယုံကြည်ကြည် ပြုလုပ် သင့်သည်။
(၃) မိမိအသက်ရှင်ရေးအတွက် သူတပါးအသက် မသေစေရ။

ပါရမီ။ ။ဒါနပါရမီ၊ သီလပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အနုဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ မင်္ဂလာ၊ ဒါန မင်္ဂလာ။

၃၂ - နစ္စဇာတ်

(နစ္စ=ကပြခြင်း)

အရှက်အကြောက်ကင်းက ဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် ကြုံရတတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝသော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ (ဝတ္ထုဇာတ် ကြောင်းအကျယ်ကို ဒေဝဓမ္မဇာတ်တွင် တင်ပြထားသည့်အတိုင်း မှတ်သားရန် ဖြစ်ပါသည်။)

တစ်နေ့တွင် ဘုရားရှင်သည် ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ များစွာရှိသော ရဟန်းကို ခေါ်၍ “အဘယ့်ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ များစွာ ရှိရသနည်း”ဟု မေးသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းသည် အမျက်ထွက်ပြီး သင်္ကန်းကို အားလုံး ချွတ်လိုက်ကာ “ဤနည်းဖြင့် ကျင့်ရမည်လော”ဟု ဆို၍ ကိုယ်အချည်းနှီး ဘုရားရှေ့တွင် ရပ်ပြသည်။ အနီးရှိ လူများက ဝိုင်းကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ထိုနေရာမှ ထွက်ပြေးပြီးနောက် လူဝတ်ကြောင် ဘဝ ရောက်သွား၏။

ထိုရဟန်း၏ အကြောင်းသည် ရဟန်းပရိသတ်အတွင်းသို့ ချက်ချင်းပျံ့နှံ့သွားခဲ့သည်။ ရဟန်း တော်များသည် “သုံးလောကထွတ်တင် သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ရဲ့ ရှေ့တော်မှာပင် ဒီလို မရှက်မကြောက် ပြုလုပ်ရဲတဲ့ ရဟန်းပဲ”လို့ စုရုံးကာ ကဲ့ရဲ့နေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာခဲ့ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက ထိုရဟန်းသည် ယခုအခါမှာသာ အရှက် အကြောက် မရှိသဖြင့် သာသနာတော်တည်းဟူသော ရတနာမှ ဆုတ်ယုတ်သည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးအခါကလည်း မိန်းမရတနာကို ရခြင်းမှ ဆုတ်ယုတ် ဖူးကြောင်း မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသော ဂ.မ္ဘာဦးကာလ၌ ခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့သည် ခြင်္သေ့ကို မင်းမြှောက်ကြ၏။ ငါးတို့က အာနန္ဒာငါးကြီးကို မင်းမြှောက်ကြသကဲ့သို့ ငှက်တို့ကလည်း ရွှေဟင်္သာကို မင်းမြှောက်ကြလေသည်။ ရွှေဟင်္သာမင်း၌ အလွန် ချောမောလှပသော သမီးပျိုကလေးရှိ၏။ တစ်နေ့တွင် ရွှေဟင်္သာမင်းသည် ဟင်္သာ၊ ဥဒေါင်းစသည့် များစွာသော ငှက်တို့ကို စည်းဝေးစေပြီး သမီးဟင်္သာမကလေးအား ထိုငှက်များထဲမှ မိမိနှစ်သက်သည့် ငှက်ကို ခင်ပွန်းသည် အဖြစ် ရွေးကောက်ခိုင်းသည်။

ဟင်္သာပျိုမကလေးသည် အလှဆုံး ဥဒေါင်းဖိုကလေးကို ရွေးလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဥဒေါင်းဖိုကလေးသည် အလွန်ဝမ်းမြောက်သွားရကား ရှက်ရမှန်း ကြောက်ရမှန်း မသိရှာတော့ဘဲ အတောင်ဖြန့်၍ အမြီးထောင်ကာ က-လေသော် မပေါ်သင့်သော ကိုယ်အင်္ဂါ ပေါ်သွားလေတော့ရာ ရွှေဟင်္သာမင်းက “အရှက်အကြောက်မရှိသည့် ထိုဥဒေါင်းဖိုအား ငါ့သမီးကို မပေးတော့”ဟု ပြောလိုသောကြောင့် အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါလည်—

ပါဠိ

၃၂။ ရုဒံ မနုညံ ရုစိရာ စ ပိဋ္ဌိ၊ ဝေဠုရိယဝဏ္ဏုပနိဘာ စ ဂီဝါ။
ဗျာမမတ္တာနိ စ ပေခုဏာနိ၊ နစ္စေန တေ ဓိတရံ နော ဒဒါမိ။

မြန်မာပြန်

အို-ဥဒေါင်း....သင်၏ တွန့်သံကား သာယာလှပါ၏။ ကျောက်ကုန်းသည်လည်း (ဆန်းကြယ်တင့်တယ်၍) နှစ်သက်ဖွယ်ရှိ၏။ လည်ပင်းသည်လည်း ကြောင်မျက်ရွဲမြည့်အဆင်း ရှိ၏။ မြီးဆံတို့သည်လည်း တစ်လံမျှ ရှိကုန်၏။ (အရှက်အကြောက်ကင်းမဲ့စွာ) ကခြင်းကြောင့် သင့်အား ငါ့သမီးကို မပေးတော့ပြီ။

ဘေတပေါင်းခန်း။ ။ ရွှေဟင်္သာမင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
ဥဒေါင်းဖိုကလေးသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ များစွာရှိသော ရဟန်းဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ပစ္စည်းမသို၊ စိတ်မတို၊ ခင်ပျိုကြီးပွားကြောင်း။
(၂) ဒေါသကား နေရာမရွေးသည့် တရားဆိုး ဖြစ်သည်။
(၃) အရှက်အကြောက်ကင်းက ဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် လှံရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ သီလပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဂါရဝမင်္ဂလာ၊ သန္တုဋ္ဌိ မင်္ဂလာတို့ ပျက်သည်။

၃၃ - သမ္မောဒမာနဇာတ်

(သမ္မောဒမာန=စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်း)

စည်းလုံးညီညွတ် အောင်ကြောင်းဖြာသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော် မူနေစဉ် ခေါင်းခုပုဆိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ခိုက်ရန်ငြင်းခုံမှုကို အကြောင်းပြုပြီး ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (ဇာတ်လမ်းအကျယ်ကို “ကုဏ္ဍာလ”ဇာတ်တွင် ဖတ်ရှုပါ။)

ထိုစဉ်အခါက မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ကို “ခိုက်ရန် မဖြစ်သင့်ကြကြောင်း ရှေးအခါက တိရစ္ဆာန်များပင်ဖြစ်သော်လည်း ညီညွတ်သည့်အခါ ရန်သူတို့ကို နိုင်၍ မညီညွတ်သည့် အခါ ပျက်စီးရကြောင်း”တို့ကို မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ပြန်လည်ဟောကြား တော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘုရားလောင်းသည် ငုံးမျိုး၌ ဖြစ်၍ ငုံးအပေါင်း ခြံရံကာ တော၌ နေ၏။ ထိုအချိန်က ငုံးတို့ကို ဖမ်းယူ ရောင်းချ အသက်မွေးမြူသည့် မုဆိုးတစ်ယောက် ရှိသည်။ တစ်နေ့တွင် ဘုရားလောင်းငုံးမင်းသည် ငုံးတို့ကို “မုဆိုးပိုက်ကွန်ပစ်သောအခါ ပိုက်ကွန်ပေါက်က တစ်ကောင်စီ ခေါင်းထွက်လျက် တညီတညွတ်တည်း ပျံတက်၍ ဆူးချွန်ကြီး တစ်ခုပေါ် ချကြပါ။ နောက်ပြီး အောက်မှ လျှို၍ ထွက်သွားကြပါ”ဟု ဆုံးမလမ်းညွှန်ထား၏။

ငုံးတို့လည်း ဘုရားလောင်း ငုံးမင်း နည်းပေးသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ကြရာ မုဆိုးသည် ငုံးတို့ကို မရဘဲ လက်ချည်းသက်သက် ပြန်ရလေ၏။ ဤကဲ့သို့ ငုံးမရဘဲ လက်ချည်းသက်သက် ပြန်ခဲ့ကြိမ် များလာသော် မုဆိုးကတော်က မုဆိုးအပေါ်တမျိုးမြင်၍ အပြစ်တင်တော့သည်။ ထိုအခါ မုဆိုးက “တမျိုး မထင်ပါနဲ့၊ ငုံးတွေ ညီညွတ်နေကြလို့ မရတာပါ၊ မစိုးရိမ်ပါနဲ့၊ ဒီငုံးတွေ အမြဲတမ်း မညီညွတ်နိုင်ကြပါဘူး၊ တစ်နေ့ ကွဲပြားကြမှာပါ၊ ကွဲပြားတဲ့အခါ ငုံးတွေကို ယူပြီး ပြန်လာခဲ့ ပါမယ်”ဟု ပြောဆိုလိုသောကြောင့် အောက်ပါဂါထာကို မြန်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၃၃။ သမ္မောဒမာနာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဇာလမာဒါယ ပက္ခိနော။
ယဒါ တေ ဝိဝဒိဿန္တိ၊ တဒါ ဧဟိန္တိ မေ ဝသံ။

မြန်မာပြန်

ရှင်မ...ငုံးတို့သည် ညီညွတ်ကြသဖြင့် ပိုက်ကွန်ကို ယူ၍ သွားကြကုန်၏။ ထိုငုံးတို့သည် ငြင်းခုံ ရန်ပွား ကွဲပြားကြသောအခါ၌ ငါ၏ အလိုသို့ ရောက်လေကြကုန်လတ္တံ့။

နှစ်ရက် သုံးရက်ကြာသွားသည့်အခါ ငုံးတစ်ကောင်သည် စားကျက်သို့ ဆင်းသက်လိုက်ရာတွင် အခြားငုံးတစ်ကောင်၏ ခေါင်းကို မတော်တဆ နင်းမိသွား၏။ ထိုသို့နင်းမိရာမှ တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် ငြင်းခုံ ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားကြသည်။

ထိုအကြောင်းကို ဘုရားအလောင်းငုံးမင်း သိရသည့်အခါ “ငြင်းခုံရန်ပွား ကဲ့ပြားခြင်းတို့ မည်သည် မည်သည့်အခါမှ ချမ်းသာမှုကို မရနိုင်၊ ဤငုံးများသည် ပိုက်ကွန်ကို ညီညီညွတ်ညွတ် ချီကြတော့မည် မဟုတ်၊ မကြာမီ မုဆိုးလက်တွင်း သက်ဆင်းရပေတော့မည်” ဟု ကြိုတင်သိမြင်၍ မိမိငုံးပရိသတ်ကို ခေါ်ကာ အရပ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားတော့၏။ မကြာမီ မုဆိုး ရောက်လာပြီး ကွန်ပစ်ဖမ်းရာ “သင် ချီလော့၊ သင် ချီလော့” ဟု အငြင်းပွားနေစဉ် မုဆိုးလက်တွင်း ကျရောက် သွားကြရရှာပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိသောငုံးမင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
မလိမ္မာသော ငုံးသည် အရှင်ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) စည်းလုံးညီညွတ် အောင်ကြောင်းသာ။
(၂) စည်းလုံးညီညွတ်မှုသည် အင်အားတစ်ခု ဖြစ်သည်။
(၃) နွားကွဲက ကျားကို ခံရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ရွှေပိုင်းတွင် သောဝစဿတာ မင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စသေဝနာ မင်္ဂလာတို့ ဖြစ်၍ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုမင်္ဂလာများ ပျက်သည်။

၃၄ - မစ္ဆဇာတ်

(မစ္ဆ = ငါးသတ္တဝါ)

ကာမဂုဏ်လိုက်စားက မှောက်မှားတတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် မယားဟောင်း ဖြားယောင်းခံရသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုစဉ်အခါက ဘုရားရှင်သည် ထိုရဟန်းကို ခေါ်တော်မူ၍ “ချစ်သား....သင် သာသနာတော်မှာ မပျော်မေ့ဘူးဆိုတာ မှန်သလား” ဟု မေးတော်မူရာ “မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား၊ နူးညံ့သော လက်အရသာရှိသည့် တပည့်တော်ရဲ့ မယားဟောင်း ဖြားယောင်းမှုကြောင့် သာသနာတော်မှာ မပျော်ပိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “ဤမိန်းမသည် ယခုမှသာ သင့်အကျိုးမဲ့ကို ပြုသည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း သင်သည် ဤမိန်းမကို မှီ၍ သေလုဆဲဆဲ ဖြစ်နေရာ ငါကယ်၍ သေဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏ ပုရောဟိတ်ဖြစ်၏။ ထိုစဉ်အခါက တံငါတို့သည် မြစ်တွင်းသို့ ကွန်ပစ်ချလိုက်ရာ ကံလေသာအစွမ်းဖြင့် ငါးမ နောက်သို့ လိုက်နေသော ငါးထီးကြီးကို ကွန်တွင် မိ၍ ငါးမမှာ လွှတ်သွား၏။ ငါးမ လွှတ်သွားခြင်းမှာ ငါးမမှာ ပိုက်နံ့ရသည်နှင့်တပြိုင်နက် ပိုက်ကွန်ကို ရှောင်ရှားသွားသောကြောင့် မမိခြင်း ဖြစ်သည်။

တံငါတို့သည် ထိုငါးကြီးကို ကင်စားရန် မီးမွှေးကြ၏။ တံစို့ကိုလည်း ချွန်ကြ၏။ ငါးကြီးသည် “ထိုမီးကင်ခံရခြင်း စသော ဆင်းရဲသည် ငါ့ကို မနှိပ်စက်နိုင်၊ ငါးမကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ သည်သာ ငါ့ကို နှိပ်စက်၏” ဟု ပြောလိုသောကြောင့် အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၃၄။ န မံ သီတံ န မံ ဥဏှံ၊ န မံ ဇာလသ္မိ ဗာဓနံ။
ယဉ္ဇ မံ မညတေ မစ္ဆိ၊ အညံ သော ရတိယံ ဂတော။

မြန်မာပြန်

ငါ့ကို အအေးကလည်း မနှိပ်စက်၊ အပူကလည်း မနှိပ်စက်၊ ပိုက်ကွန်တွင်း၌ နာကျင်ခြင်း ကလည်း မနှိပ်စက်၊ “ငါးဖိုသည် ပျော်မွေ့ လိုသဖြင့် တပါးသော ငါးမနောက်သို့ လိုက်လေပြီ” ဟု ငါးမက ငါ့ကို ထင်ခြင်းသည်သာ နှိပ်စက်၏။

ထိုငါးကြီးသည် သဲပြင်ပေါ်တွင် လဲလျောင်းနေစဉ် ငါးမအတွက် ရတက်မအေး ပူဆွေး ငိုခွေးနေ၏။ ထိုခဏ၌ ဘုရားလောင်း ပုရောဟိတ်သည် အခြံအရံများနှင့် မြစ်ဆိပ်သို့ ရေချိုး ဆင်းလာ၏။ ပုရောဟိတ်ကား သတ္တဝါများ၏ အသံကို နားလည်တတ်သိသူတည်း။ ငါးကြီး၏ ငိုသံကို ကြားရသည့်အခါ “ဒီငါးဟာ ကံလေသာအပူကြောင့် ငိုတာ ဖြစ်တယ်၊ ဒီအခြေအနေဖြင့် သူသေရလျှင် ငရဲ ရောက်လိမ့်မယ်၊ ငါ ဒီငါးကို ကယ်မယ်” ဟု စဉ်းစားပြီး တံငါသည်များထံ ထိုငါးကို သွားတောင်းသည်။ ငါးကို ရသည့်အခါ “ကနွေ သင့်ကို ငါသာ မမြင်ရရင် သင်သေရမှာ သေချာတယ်၊ ကနွေက စပြီး ကံလေသာအလိုသို့ မလိုက်ပါနဲ့” ဟု ပြောဆိုဆုံးမပြီး မြစ်ထဲသို့ လွှတ်လိုက်လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းနန်း။ ။ ပုရောဟိတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ငါးကြီးသည် သာသနာတော်၌ မပျော်မွေ့သော ရဟန်းဖြစ်လာသည်။
ငါးမသည် ထိုရဟန်း၏ မယားဟောင်းဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) မ-ဘက်လိုက်က မိုက်ဘက်ပါတတ်သည်။
(၂) ကာမဂုဏ်လိုက်စားက မှောက်မှားတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ဒါနပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဒါန မင်္ဂလာ။

၃၅-ဝဇ္ဇကဇာတ်

(ဝဇ္ဇက=ငုံးသတ္တဝါ)

သစ္စာစွမ်းအင် တန်ခိုးအာနိသင်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူစဉ် တောမီး ငြိမ်းခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း၌ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူစဉ် ရွာငယ်တစ်ခုသို့ ဆွမ်းခံဝင်၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး ရဟန်းအပေါင်းခြံရံကာ တောလမ်းခရီးဖြင့် ကြွတော်မူပါသည်။ ထိုအခါ တောမီးကြီး လောင်နေလေရာ ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့ ကြောက်လန့်ကြကုန်၏။ ထိုတောမီးသည် မြတ်စွာဘုရား ရပ်တော်မူရာ သုံးဆယ့်နှစ်ပယ် ကျယ်ဝန်းသော နေရာသို့ ရောက်လျှင် အလိုလို ငြိမ်းသွားလေ၏။

ဤအကြောင်းနှင့် စပ်၍ ဘုရားရှင်အား ရဟန်းတော်များ အံ့ဩချီးမွမ်းနေကြရာ ဘုရားရှင်က “ဤအရပ်ကို တောမီး မလောင်ခြင်းကား ယခု ငါဘုရား၏ အစွမ်းတော် မဟုတ်၊ ရှေးနုစဉ်က ပြုလုပ်ခဲ့သော သစ္စာတော်၏ အစွမ်းတည်း”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက မဂဓတိုင်း ထိုတောမီး ငြိမ်းသော အရပ်၌ ဘုရားလောင်းသည် ငုံးမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ မိဘနှစ်ပါးတို့သည် ဘုရားလောင်းကို အသိုက်၌ ထားကာ အစာရှာ ကျွေးကြ၏။ ငုံးကလေးမှာ မပျံတတ်၊ မလျှောက်တတ်သေးချေ။ တစ်နေ့တွင် ထိုအရပ်ပတ်ဝန်းကျင်၌ တောမီး အကြီးအကျယ် လောင်လေရာ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ အသံကြီးပင် ဖြစ်ပေါ်နေသည်။

ထိုအခါ ထိုအရပ်၌ ရှိသော ငှက်တို့သည် အသိုက်မှ ထွက်၍ တောမီးကင်းရာ ဌာနသို့ ပျံသန်း သွားကြသည်။ ဘုရားလောင်း၏ မိဘနှစ်ပါးတို့လည်း သေဘေးမှ ကြောက်၍ ဘုရားလောင်းကို စွန့်ကာ ပျံထွက်သွားကြသည်။ ထိုအခါ တောမီးကြီး အလယ်တွင် တစ်ကောင်တည်း ကျန်ရစ် ခဲ့သော ငုံးငယ်သည် အောက်ပါအတိုင်း သစ္စာပြုပါသည်။ ထိုသို့ သစ္စာပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက် ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပယ်သော အရပ်တွင် တောမီး ငြိမ်း၍ သွားသည်။ ထိုနေရာသည် ယခုတိုင် တောမီးကွင်းလျက် ရှိပေသည်။—

ပါဠိ

၃၅။ သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ၊ သန္တိ ပါဒါ အဝဉ္ဇနာ။
မာတာပိတာ စ နိက္ခန္တာ၊ ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ။

မြန်မာပြန်

(ငါ့အား) အတောင်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ပျံကား မပျံနိုင်။ ခြေတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ သွားကား မသွားနိုင်။ မိဘတို့လည်း စွန့်ခွာထွက်သွားကြကုန်ပြီ။ တောမီး.... သင်သည် ဖဲသွားပါလော့။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ငုံးမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ငုံးမင်း၏ မိဘနှစ်ပါးတို့သည် ဘုရားရှင်၏ ခမည်းတော် မယ်တော်များ ဖြစ်လာကြ၏။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မှန်ကန်သော သစ္စာစကားကို ဆိုခြင်းသည် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းပျောက်နိုင်၏။
(၂) မိဘများပင် ဖြစ်စေကာမူ သေဘေးကြုံက မိမိအသက်ရှင်ရေးကိုသာ ဂရုစိုက်ကြသည်။

ပါရမီ ။သစ္စာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ မင်္ဂလာ။

၃၆-သကုဏဇာတ်

(သကုဏ = ငှက်သတ္တဝါ)

မိမိနှင့် အဆင်ပြေမည့် အရပ်၌သာ နေသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူရာ၌ ကျောင်းမီးလောင် ခံရသော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။ အခါတပါး၌ ရဟန်းတော်တစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူပြီး ပစ္စန္နရစ်ရွာငယ်အနီး တောကျောင်း တစ်ကျောင်း၌ နေ၏။ ပထမ နေစမှာပင် တောကျောင်းကို မီးလောင်ခံရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ကျောင်းသစ် ဆောက်ရန် ဒါယကာများကို ပြောကြားရာ ဒါယကာတို့က မိမိတို့ အလုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဆောက်မည့်ရက်ကို ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ရာ ဝါကျွတ်သည်အထိ ကျောင်း မဆောက်ရ သေးပေ။

ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းမှာ တစ်ဝါတွင်းလုံး လွင်တီးခေါင်၌ ဆင်းရဲစွာ သီတင်းသုံးခဲ့ရသဖြင့် တရားထူးကို မရရှာချေ။ သီတင်းကျွတ်သည့်အခါ ပဝါရဏာပြု၍ ဘုရားရှင်ထံ ပြန်လာကာ အကြောင်းစုံ လျှောက်ထားပါသည်။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က “ချစ်သား.... ရှေးက တိရစ္ဆာန်တို့ သည်ပင် လျှောက်ပတ်သော နေရာကို သိ၏။ သင်ကား အဘယ့်ကြောင့် မသိသနည်း” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဂစ္ဆ!

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်ခင်း မင်းပြုချိန်တွင် ဘုရားလောင်းသည် ငှက်မျိုး၌ ဖြစ်၍ ငှက်အပေါင်း ခြံရံကာ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်၌ နေ၏။ တစ်နေ့တွင် သစ်ပင်၏ အကိုင်း အခက်တို့ အချင်းချင်း ထိခိုက်ရာ အမှန်ကျ၍ အခိုးထလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်း ငှက်ပညာရှိသည် မီးလောင်တော့မည်ကို သိ၍ “အရပ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့သင့်၏” ဟု ကြံကာ ငှက်အပေါင်းအား အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ညွှန်ကြားပါသည်—

ပါဠိ

၃၆။ ယံ နိဿိတာ ဇဂတိရဟံ ဝိဟင်္ဂမာ၊ သွာယံ အဂ္ဂိံ ပမုဉ္ဇတိ။
ဒိဿာ ဘဇေဝ ဝက္ကင်္ဂါ၊ ဇာတံ သရဏတော ဘယံ။

မြန်မာပြန်

“ငှက်အပေါင်းတို့....ငှက်များ မှီခိုနေသော သစ်ပင်ကြီးသည် မီးလျှံ လွှတ်၏၊ (ကျွန်ုပ်တို့အား) ကိုးကွယ်အားထားရာ သစ်ပင်ကြီးမှ ဘေးဖြစ်လာပေပြီ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့ ဖဲသွားကြ ကုန်လော့” ဟု ဆို၏။

ထိုငှက်တို့တွင် ပညာရှိသော ငှက်တို့သည် ဘုရားလောင်း၏ ညွှန်ကြားချက်ကို လက်ခံ၍ ဘုရားလောင်းနှင့်အတူ တပါးသောအရပ်သို့ ပျံသန်းသွားကြသည်။ ပညာဉာဏ်နည်းသည့် ငှက်တို့ကမူ “ဒီငှက်ဟာ ရေတစ်ပေါက်မျှ ရှိသည့်နေရာ၌ မိကျောင်းကို မြင်ခဲ့သန့် တူတယ်” ဟု ဆိုပြီး နေမြဲတိုင်း နေကြသည်။ မကြာမီ ဘုရားလောင်း ဆိုသည့်အတိုင်း သစ်ပင်ကြီးကို မီးထလောင်ရာ ထိုငှက်များအားလုံး သေကျေပျက်စီးကြရသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိငှက်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ပညာရှိငှက်၏ စကားကို နားထောင်သော ငှက်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်များ ဖြစ်လာကြသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ပတိရူပဒေသဝါသ မင်္ဂလာနှင့်အညီ မိမိနှင့် အဆင်ပြေမည့် အရပ်၌ နေရမည်။
(၂) ပညာရှိတို့၏ စကားကို မထိမဲ့မြင် မပြုရာ။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပညာရှိငှက်တို့မှာ ပတိရူပဒေသဝါသမင်္ဂလာ၊ သောဝစဿတာမင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာမင်္ဂလာ ဖြစ်၍ ပညာမဲ့သည့်ငှက်တို့မှာ ပတိရူပဒေသဝါသမင်္ဂလာ၊ သောဝစဿတာမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၃၇-တိတ္ထိရဇာတ်

(တိတ္ထိရ=ခါသတ္တဝါ)

အသက်ဂုဏ်ကြီးသူကို ရိုသေရမည့် အကြောင်း

ပဗ္ဗုပ္ပန်ဝတ္ထု

သာဝတ္ထိပြည်၌ အနာထပိဏ်သေဌေးကြီးသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ် ပြီးစီးသည့်အခါ ဘုရားရှင်အား သွားပင့်သည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ သွားမည်ဟု ရာဇဂြိုဟ်မှ ကြွတော်မူရာ ဝေသာလီပြည် အရောက်တွင် တစ်ည နားတော်မူသည်။ ထိုနေရာသို့ ဆဗ္ဗဂိုရဟန်းများ၏ တပည့်တို့သည် ရှေ့က ကြိုတင် သွားနှင့်ပြီး ကျောင်းအိပ်ရာ၊ နေရာများကို ဦးထားကြသည်။

ဤအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ နံနက်လင်းသည်နှင့်တပြိုင်နက် သံဃာ့အစည်းအဝေး ခေါ်စေသည်။ ထိုသံဃာ့အစည်းအဝေးတွင် ဆဗ္ဗဂိုရဟန်းတို့၏ လုပ်ရပ်ကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သည်။ သာသနာတော်တွင် နေရာဦး၊ ရေဦး၊ ဆွမ်းဦး ရထိုက်သူကိုလည်း မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ထို့နောက် “အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် အဂ္ဂသာဝကလည်း ဖြစ်သည်။ ငါလိုပဲ တရားဓမ္မစက်ကို ဟောတတ်၏။ ယခု အရှင်သာရိပုတ္တရာမှာ နေရာမရလို့ သစ်ပင်ရင်းမှာ အိပ်ရရှာတယ်။ ငါ ရှိစဉ်ပင် ဒီလို တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး ရိုသေလေးစားမှု မရှိကြရင် ငါ မရှိတဲ့အခါ မခက်ပါလား။ ရှေးက တိရစ္ဆာန်များပင် ကြီးသူကို ရိုသေလေးစား နေထိုင်ကြသောကြောင့် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြ ရသည်” စသည်ဖြင့် မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဟိမဝန္တာအရပ်တွင် ပညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်ကို မှီ၍ ခါ၊ မျောက်၊ ဆင် ဟူသော မိတ်ဆွေသုံးဦးတို့ နေထိုင်ကြသတဲ့။ ထိုသုံးဦးတို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ရိုသေလေးစားမှု မရှိကြ။ အစားအစာမှလည်း ခြားနားကြ၏။ တစ်နေ့တွင် “ငါတို့ ဒီလို နေလို့ဖြင့် မတော်ကြဘူး။ ငါတို့ထဲက အသက်အကြီးဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရိုအသေပြုပြီး နေထိုင်ကြရင် ကောင်းမယ်”ဟု သုံးဦး တိုင်ပင်ညှိညွတ်ကြပြီး အသက်အကြီး ပြိုင်ကြသည်။

“မိတ်ဆွေတို့....ငါသည် ဆင်ငယ်ဘဝက ဤပညောင်ပင်ပေါ် ငါ ရပ်လိုက်တဲ့အခါ ပညောင်ပင် ထိပ်ဖျားသည် ငါ့ချက်ကို ထိရုံ ရှိ၏”ဟု ဆင်က ပြောသည်။ မျောက်က “မိတ်ဆွေတို့...ငါသည် ငယ်ငယ်တုန်းက မြေကြီးမှာထိုင်ပြီး လည်ကို မမော့ဘဲ ပညောင်ပင်ရဲ့ အညွန့်အဖျားများကို စားခဲ့၏”ဟု ပြောသည်။ ခါကမူ “မိတ်ဆွေတို့...ရှေးက တစ်နေရာမှာရှိတဲ့ ပညောင်ပင်ကြီး အသီးကို ငါ စားခဲ့ပြီး ဒီနေရာမှာ ကျင်ကြီး ဖွန့်ချခဲ့ပါတယ်။ အခု ကျွန်ုပ်တို့နေတဲ့ ပညောင်ပင် ကြီးဟာ အဲဒီ ကျင်ကြီးက ပေါက်လာတဲ့ အပင်ကြီး ဖြစ်တယ်”ဟု ဆိုလေရာ ခါမှာ အသက် အကြီးဆုံး ဖြစ်သွားပေသည်။

ထိုအချိန်မှစပြီး မျောက်နှင့် ဆင်တို့သည် ခါအား လူကြီး တင်မြှောက်ကြကာ ရှိခိုးခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်း၊ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း အမှုတို့ကို ပြုကြသည်။ ခါ-ဆုံးမ သမျှကိုလည်း လိုက်နာကြသည်။ ခါ ပညာရှိသည် မိမိကိုယ်တိုင် ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်၍ မိတ်ဆွေနှစ်ဦးတို့ကိုလည်း ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်စေသည်။

ထိုသတ္တဝါသုံးဦး သေဆုံးကြသည့်အခါ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြသည်ဟု ဟောကြားတော်မူပြီး “ချစ်သားတို့...တိရစ္ဆာန်တို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး အရိုအသေပြုကာ နေထိုင်ကြ ပေသည်။ သင်တို့မှာ ဘုရားသားတော်များ ဖြစ်ပါလျက် ဘာကြောင့် အချင်းချင်း အရိုအသေမဲ့ နေထိုင်ကြပါသလဲ၊ ဤအချိန်မှစ၍ ထေရ်စဉ်ဝါလိုက် ရိုသေလေးစားကြရမည်။ နေရာဦး၊ ရေဦး၊ ဆွမ်းဦး ပေးရမည်။ မထေရ်ငယ်က မထေရ်ကြီးကို အိပ်ရာ၊ နေရာဖြင့် မတားမြစ်ရ၊ အကယ်၍ တားမြစ်လျှင် တားမြစ်သည့် ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်စေ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောကြားတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၃၇။ ယေ ဝုဗ္ဗ မပစာယန္တိ- နရာ ဓမ္မဿ ကောဝိဒါ။
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပါသံသာ၊ သမ္ပရာယေ စ သုဂ္ဂတိ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့...တရား၌ လိမ္မာကုန်သော သူတို့သည် ကြီးသူကို ရိုသေသောအားဖြင့် ပူဇော်ကြ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်း ချီးမွမ်းခံရကုန်၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း ကောင်းသောသူတို့၏ လားရာသုဂတိသို့ ရောက်ကြရကုန်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ခါ ပညာရှိသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မျောက်သည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာသည်။
ဆင်သည် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ကြီးသူကို ရိုသေလေးစားရမည်။ (အသက်ဂုဏ်ဝါ၊ ကိုယ့်ထက်ကြီးက၊
ဆည်းကပ်စား ရိုသေလေ။)

ပါရမီ။ ။ သီလပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဂါရဝမင်္ဂလာ၊ အာရတိပါပါမင်္ဂလာ၊ ဝိရတိပါပါမင်္ဂလာ၊ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ။

၃၈-ဗကဇာတ်

(ဗက=ဗျင်းသတ္တဝါ)

ပကောင်းမှုပြုက မကောင်းကျိုးခံစားရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သင်္ကန်းဖြင့် စီးပွားရှာသော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

သင်္ကန်းချုပ်ခြင်းစသည်၌ လိမ္မာသော ဇေတဝန်ကျောင်းနေ ရဟန်းတစ်ပါးသည် သင်္ကန်းဟောင်းကို အသစ်ကဲ့သို့ ပြုပြင်ကာ အခြားရဟန်းတို့၏ သင်္ကန်းမချုပ်ရသေးသော အဝတ်သစ်တို့ကို လိမ်ညာလဲလှယ်၍ ယူလေ့ရှိပါသည်။

ရွာငယ်တစ်ခု၌လည်း ထိုရဟန်းကဲ့သို့ လိမ်လည်လှည့်ဖြား စီးပွားရှာနေသော ရဟန်းလိမ်တစ်ပါး ရှိသတဲ့။ ထိုရဟန်းလိမ်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းနေ ရဟန်းလိမ်ထံ လာ၍ ပညာစွမ်း ပြုကာ မိမိသင်္ကန်း အဟောင်းကို ဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေ ရဟန်း၏ သင်္ကန်းအသစ်နှင့် လဲလှယ်ကာ ယူသွား၏။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းတို့ ပြောဆိုနေကြသည်ကို ဘုရားရှင် ကြားသိတော်မူရာ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့၏ အတိတ်ဇာတ်လမ်းကို အောက်ပါအတိုင်း ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘုရားလောင်းသည် ပဒုမ္မာကြာအိုင်ကြီးအနီးက ရေခံတက်ပင်၌ ရုက္ခစိုးနတ်မင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်အခါက ထိုအိုင်နှင့် အတော်လှမ်းလှမ်းတွင် ထိုအိုင်လောက် မကြီးသည့် အိုင်ငယ်တစ်အိုင် ရှိ၏။ ငါးများစွာ ရှိ၍ နွေကာလ ရောက်သည့်အခါ ရေနည်းသွားလေ့ရှိ၏။ ဗျင်းတစ်ကောင်သည် ထိုအိုင်ငယ်၌ ငါးတို့ကို မြင်၍ ပရိယာယ်ဖြင့် လှည့်ပတ်စားရန် အကြံထုတ်သည်။

နောက်ရေစပ်တွင် နား၍ “ဒီအိုင်မှာ ရေနည်းနေပြီ၊ နေရာကလည်း ကျဉ်း၏၊ နွေကာလ ကလည်း ကြာရှည်၏၊ ကြာမျိုး ငါးပါးရှိတဲ့ ရေအိုင်ကြီးသို့ နှုတ်သီးနဲ့ တစ်ကောင်စီ ချီပြီး ငါ ပို့ပေးမည်” ဟု ပြောသည်။ ငါးတို့က ထိုဗျင်း၏ အစီအစဉ်ကို မယုံကြည်ကြ။ “သင် ငါတို့ကို စားချင်လို့ပါ” ဟု ပြန်ပြောကြသည်။ “ဒီလိုဆိုရင် ငါးတစ်ကောင်ကို ငါနဲ့အတူ ထည့်လိုက်ပါ၊ ငါ အိုင်ကို ပြုပြီး ပြန်ပို့ပေးမယ်” ဟု ဗျင်းက ဆိုသည်။ ငါးတို့က ဗျင်းနှင့်အတူ သတ္တိရှိတဲ့ ငါးမဲကြီး တစ်ကောင်ကို ထည့်လိုက်သည်။ ဗျင်းသည် ထိုငါးကြီးအား အိုင်ကြီးကို အမှန်အတိုင်း ပြုပြီး ငါးတို့ထံ ပြန်ပို့ပေးသည်။ ဤသို့ဖြင့် ငါးတို့မှာ ဗျင်းအပေါ် ယုံကြည်သွားကြပြီး အပို့ခိုင်းရာ ငါးတို့ကို တစ်ကောင်ပြီးတစ်ကောင် ပို့ဟန်ဆောင်၍ စားပစ်လိုက်လေသည်။

အိုင်၌ကား ငါးများကုန်သွား၍ ပုစွန်လုံး တစ်ကောင်သာ ကျန်တော့သည်။ ဗျင်းကား ပုစွန်ကိုလည်း ချမ်းသာမပေးလို၊ ထို့ကြောင့် ပုစွန်ထံ သွားပြီး “အိုပုစွန်... ဤအိုင်က ငါးအားလုံးကို ရေများတဲ့ အိုင်သို့ ကျွန်ုပ် ပို့ဆောင်ပေးပြီးပြီ၊ အခု သင့်ကိုလည်း ကျွန်ုပ် ပို့ဆောင်ပေးပါမည်” ဟု စကားကမ်းလိုက်သည်။

ပုစ္ဆန်ကား စဉ်းစားဉာဏ်ရှိပုံ ပေါ်သည်။ “ကျွန်ုပ်ကို ပို့လျှင် ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ပို့မလဲ၊ ကိုက်ချီပို့မယ်ဆိုရင် ကျွန်ုပ် လွတ်ကျသွားနိုင်ပါတယ်။ သင့်လည်ပင်းကို ကျွန်ုပ်လက်မဖြင့် ကိုင်၍ လိုက်ရမယ်ဆိုရင်တော့ လိုက်ပါမယ်” ဟု အရေးဆိုသည်။ ဗျိုင်းကား အစာကိုသာ မြင်၍ ပုစ္ဆန်၏ လှည့်ကွက်ကို မသိရကား ပုစ္ဆန်ပြောသည့်အတိုင်း လိုက်ပို့ပေးသည်။ အိုင်သို့ ရောက်သည့်အခါ အိုင်ကို ပြုပြီး ငါးများကို စားသည့်အတိုင်း ပုစ္ဆန်ကို စားရန် ရေခံတက်ပင်သို့ သွား၏။ ထိုအခါ ပုစ္ဆန်က “ဦးကြီး...ကျွန်ုပ်ကို အိုင်သို့ မပို့ဘဲ ဒီအရပ်သို့ ဘာကြောင့် ခေါ်လာရသလဲ”၊ “ကျွန်ုပ်ကို ဦးကြီးလို့ မခေါ်ပါနဲ့၊ သင်ဟာ ကျွန်ုပ် နှမရဲ့သား မဟုတ်ပါဘူး၊ သင်က ကျွန်ုပ်ကို သင့်ကျွန် မှတ်သလား၊ ဟို ခံတက်ပင်ရင်းက ငါးအရိုးပုံကြီးကို ကြည့်ပါ၊ သင့်ကိုလဲ စားရလိမ့်မယ်”။ “ငါးတွေဟာ မိုက်လို့ အစား ခံရတာပါ၊ ကျွန်ုပ်ကို စားရဲရင် စားပါ” ဟု ဆိုပြီး ဗျိုင်းလည်ပင်းကို လက်မဖြင့် အသာဖိလိုက်လေသည်။

ထိုအခါတွင် ဗျိုင်းသည် ပုစ္ဆန်ကို အိုင်စပ်သို့ သွားပို့ရတော့သည်။ သို့သော် ပုစ္ဆန်ကား ချမ်းသာ မပေး၊ ဗျိုင်း၏ လည်ကို လက်မဖြင့် ဖြတ်ပြီးမှ ရေထဲသို့ ဆင်းသွားတော့သည်။ ထိုအခြင်းအရာကို ရေခံတက်ပင်စောင့်နတ် မြင်သည့်အခါ ကောင်းချီး ပေးသောအားဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို ဆိုသည်—

ပါဠိ

၃၈။ နာစွန္တံ နိကတိပ္ပညော၊ နိကတျာ သုခမေဓတိ။
အာရာဓေတိ နိကတိပ္ပညော၊ ဗကော ကက္ကဋ္ဌကာမိဝ။

မြန်မာပြန်

အိုအချင်းတို့...ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ လှည့်ပတ်ဉာဏ်ရှိသူသည် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲလှည့်ပတ် မှုဖြင့် ချမ်းသာ၍ အမှန်တကယ် မတည်မြဲနိုင်။ ဗျိုင်းသည် ပုစ္ဆန်ကြောင့် လည်ပြတ်ရသကဲ့သို့ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ လှည့်ပတ်သူသည်(မိမိပြုခဲ့သော မကောင်းမှု အကျိုးကို)ရရှိမည်သာတည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရုက္ခစိုးနတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဗျိုင်းသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်နေ သင်္ကန်းဖြင့် စီးပွားရှာသည့်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။
ပုစ္ဆန်သည် တောကျောင်းနေ သင်္ကန်းဖြင့် စီးပွားရှာသည့် ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) သူတပါးကို လှည့်ပတ်သူသည် နောက်ဆုံးတွင် သူတပါး အလှည့် အပတ်ကို ခံရတတ်သည်။
(၂) မကောင်းမှု ပြုသူသည် မကောင်းကျိုးကို ခံစားရမြဲ ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သန္တုဠိမင်္ဂလာ၊ အာရတီပါပါ၊ ဝိရတီပါပါ၊ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာတို့ ပျက်သည်။

၃၉-နန္ဒဇာတ်

(နန္ဒ=နန္ဒမည်သောကျွန်)

ပစ္စည်းဥစ္စာကြောင့် မာနကြီးတတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အတူနေတပည့်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ တချိန်က အရှင်သာရိပုတ္တရာ၌ အတူနေ တပည့်တစ်ပါး ရှိသည်။ ထိုရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမ လွယ်၏။ ဆရာ့စကားကို နားထောင်၏။ သို့သော် ထိုရဟန်းသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့်အတူ ဒက္ခိဏဇနပုဒ်သို့ ရောက်သော အခါ မာနခက်ထန်လာ၏။ ဆရာမထေရ်၏ စကားကို နားမထောင်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၏။ တဖန် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ၌မူ ရှေ့ကအတိုင်း မထေရ်၏ စကားကို နားထောင်ပြန်၏။

ထို့ကြောင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ထိုရဟန်းငယ်၏ တစ်နေရာ၌ တစ်မျိုး၊ တစ်နေရာ၌ တစ်မျိုး ဖြစ်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက “သာရိပုတ္တရာ.... ဤရဟန်းသည် ယခုအခါ၌သာ ဤသို့ အကျင့်ရှိသည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ဤနည်းအတိုင်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ ဘုရားလောင်း၏ အဆွေခင်ပွန်း သူကြွယ်ကား အသက်ကြီးခါမှ မယားငယ်ငယ်လေး ယူသူတည်း။ သားတစ်ယောက်ရသည့်အခါ “ငါ့မယားကလေးသည် ငယ်သေးတဲ့အတွက် ငါသေလျှင် နောက်ယောက်ျားယူပြီး ပစ္စည်းတွေ သုံးဖြုန်းပစ်လိမ့်မယ်၊ ငါ့သားလေးကို ပေးမည် မဟုတ်၊ ငါ့သားအတွက် ငါ့ဥစ္စာကို မြေ၌ မြှုပ်ထားခဲ့ရင် ကောင်းမှာပဲ” ဟု အကြံဖြစ်သည်။

ထို့နောက် နန္ဒမည်သောကျွန်ကို ခေါ်ကာ တောတွင်းတစ်နေရာ၌ ပစ္စည်းကို မြှုပ်နှံပြီး “ငါသေတဲ့ အခါ မြှုပ်နှံထားတဲ့ ဥစ္စာပစ္စည်းကို ငါ့သားအား ပြောကြားပါ၊ ငါ့သားကို ပစ်မထားပါနဲ့” ဟု နန္ဒအား မှာကြားထားသည်။ ထို့နောက် သူကြွယ်သေလွန်၍ သူကြွယ်သား အရွယ်ရောက်သော် ဥစ္စာမြှုပ်နှံထားကြောင်း မိခင် ပြောကြားချက်အရ သိရ၍ နန္ဒကျွန်ကို ခေါ်ကာ ဥစ္စာထားရာ နေရာကို ပြခိုင်းသည်။

နန္ဒ-က သူငယ်အား ပေါက်တူးနှင့်ခြင်းတောင်းတို့ကို ယူစေပြီး ဥစ္စာပစ္စည်း မြှုပ်နှံထားရာ တောသို့ ခေါ်သွားသည်။ တောထဲသို့ ရောက်သည့်အခါ နန္ဒသည် ပစ္စည်းများ မြှုပ်နှံထားသည့် နေရာပေါ်တွင် မတ်တတ်ရပ်လိုက်သည်။ သူငယ်က “ဦးလေး.... ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ မြှုပ်ထားတဲ့နေရာ ဘယ်နေရာလဲ” ဟု မေးသည့်အခါ ဥစ္စာပစ္စည်းအရှိန်ဖြင့် မာနတက်ပြီး “ဟဲ့-ကျွန်မသား အစေ အပါး... မင်းဥစ္စာ ဒီတောထဲမှာ ဘယ်ရှိပါ့မလဲ” ဟု မာန်မဲ ဆဲရေး၏။ သူငယ်မှာ မကြာေးလောင် ဆောင်၍ ပြန်လာခဲ့ရသည်။

ဤသို့ဖြင့် သူငယ်မှာ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ကြိုးစားသော်လည်း မအောင်မြင်ပါချေ။ သူငယ်သည် “နန္ဒ ဤသို့ ပြုမူနေခြင်းသည် အကြောင်းရှိပေမည်” ဟု စဉ်းစားပြီး ဖခင်ဖြစ်သူ၏ သူငယ်ချင်း ဘုရားလောင်း သူကြွယ်ထံ သွား၍ အကြံဉာဏ် တောင်းသည်။ ဘုရားလောင်း သူကြွယ်က “ချစ်သား....နန္ဒ သင့်ကို ဆဲရေးနှင့် ရပ်နေတဲ့ နေရာဟာ ဥစ္စာမြှုပ်နှံထားတဲ့ နေရာပဲ၊ ဒါကြောင့် နန္ဒ ဆဲရေးတဲ့အခါ နန္ဒကို ဆွဲဖယ်လိုက်ပြီး အဲဒီနေရာကို တူး၍ ဥစ္စာကို ယူပါ” ဟု ပြောလိုသောကြောင့် အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၃၉။ မညေ သောဝဏ္ဏယော ရာသိ၊ သောဏ္ဏမာလာ စ နန္ဒကော။
ယတ္ထ ဒါသော အာမဇာတော၊ ဗြတော ထုလ္လာနိ ဂဇ္ဇတိ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သား....အကြင်အရပ်၌ အိမ်ကျွန်မသား ကျွန်နန္ဒသည် ရပ်လျက် ကြမ်းကြုတ်သော စကားတို့ကို ဆို၏။ (ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်) ရတနာတို့၏ အစုသည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းခိုင်သည်လည်းကောင်း ရှိ၏ဟု ငါထင်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိသူကြွယ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
နန္ဒမည်သော ကျွန်သည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့်ရဟန်းငယ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) လူသတ္တဝါတို့သည် အခြေအနေအရ စိတ်သဘောထား ပြောင်းလဲတတ်သည်။

(၂) ပစ္စည်းဥစ္စာတို့သည် လူသားတို့ကို မာနတက်စေတတ်သည်(နေမာန)။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သောဝဏ္ဏသတာ မင်္ဂလာ ဖြစ်သည်၊ ပျက်သည်။

၄၀-ခဒိရင်္ဂါရဇာတ်

(ခဒိရင်္ဂါရ=ရှားမီးကျိုးတွင်း)

သဒ္ဓါတရားထက်က မာရ်နတ်ဖျက်သော်လည်း မပျက်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီးတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးကြီးသည် ငါးဆယ့်လေးကုဋေ ဥစ္စာငွေ အကုန်ခံကာ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပြီး တစ်နေ့ သုံးကြိမ် ဘုရားရှင်ထံ သွားရောက်ဆည်းကပ်သည်။

လှူစရာမပါဘဲ သွားလေ့မရှိဟု ဆိုပါသည်။ အိမ်မှာ ရဟန်းငါးရာ နေစဉ် ဆွမ်းကပ်သည်။ သေဋ္ဌေးကြီးအိမ်သို့ ကြွသည့်သံဃာတော်များကား မရေတွက်နိုင်အောင် ရှိသည်။ သေဋ္ဌေးကြီးသည် သံဃာတော်များ၏ မိဘသဖွယ် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ အလှူအတန်းများပြီး ပစ္စည်းတိုးပွားမှုကို ဂရုမစိုက်သဖြင့် သေဋ္ဌေးကြီးမှာ တဖြည်းဖြည်း ဆင်းရဲလာ၏။ ကုန်သည်များက တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေသော အသပြာကို ကြွေးမြီအဖြစ် သိမ်းယူ သွား၏။ ဆွေစဉ်မျိုးဆက် မြစ်ကမ်းဘေး၌ မြိုင်ထားသည့် ဥစ္စာငွေ တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေမှာလည်း ကမ်းပြိုသဖြင့် သမုဒ္ဒရာထဲ ရောက်သွား၏။

သေဋ္ဌေးကြီးမှာ သံဃာတော်များအား ပအုံးရည်နှင့် ဆန်ကဲ့ဆွမ်းကိုသာ ဆက်ကပ်လှူဒါန်း နိုင်တော့သည်။ ထိုအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတံခါးစောင့်နတ်သည် “သေဋ္ဌေးမင်း...သင်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ဆုတ်ယုတ်လေပြီ၊ ရဟန်းဂေါတမနှင့် တပည့်သံဃာတော်များကို အိမ်သို့ မလာပါနှင့်၊ စီးပွား ဥစ္စာ ဖြစ်ထွန်းအောင်သာ ကုန်သွယ်ခြင်းကို ပြုပါ”ဟု သတိပေး၏။ ထိုနတ်သား၏ သဘောထားကို မကြိုက်နှစ်သက်သဖြင့် ထိုနတ်သားကို အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးကြီးက အိမ်မှ နှင်ထုတ်လိုက်သည်။

နတ်သားမှာ နေစရာမရှိသည့်အတွက် သိကြားမင်းကို အကူအညီတောင်းသည်။ သိကြားမင်း အကြံပေးချက်အရ အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးကြီးထံ ပစ္စည်းဥစ္စာ ငါးဆယ့်လေးကုဋေ ရှာဖွေပေး ပါမည်၊ တံခါးမုခ်ဝယ် ပြန်နေခွင့် ပြုပါ”ဟု တောင်းပန်သည်။ သေဋ္ဌေးကြီးသည် ထိုနတ်သားအား ဘုရားထံ လွှတ်လိုက်ရာ ဘုရားရှင် တရားဟောသဖြင့် ထိုနတ်သား သောတာပန် တည်သွား ပါသည်။

အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးသည် “ဤနတ်က လှူရန် တားမြစ်သော်လည်း တပည့်တော် လှူဒါန်း သည်သာ”ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက “သောတာပန်ဖြစ်သော သင် သေဋ္ဌေးမင်းသည် သူတပါး တားမြစ်သော်လည်း လှူဒါန်းသည်ကား အံ့ဖွယ် မဟုတ်၊ ရှေးအခါက ပညာရှိတို့သည် ပါရမီနုစဉ်ကပင် မာရ်နတ် တားမြစ်သော်လည်း အလှူကို လှူဒါန်း ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေသည့်အချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးမျိုး၌ ဖြစ်ပြီး ဖခင်ကွယ်လွန်သည့်အခါ ဗာရာဏသီတွင် သေဋ္ဌေး ဖြစ်လာသည်။ အလှူဒါနပြုရန် မြို့တံခါးပေါက် လေးခုတို့၌ “ဒါနသာလာ” လေးခု၊ မြို့လယ်တွင် တစ်ခု၊ မိမိ အိမ်တံခါးဝတွင် တစ်ခုအားဖြင့် “ဒါနသာလာ”ခေါ် အလှူဇရပ်ကြီး ခြောက်ခုကို ဆောက်၍ ကြီးကျယ်စွာ အလှူကြီး ပေး၏။ ငါးပါးသီလနှင့် ဥပုသ်သီလတို့ကို အမြဲဆောက်တည်သည်။

တစ်နေ့တွင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါးသည် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားပြီး ဗာရာဏသီ သေဋ္ဌေးအိမ်ဝသို့ ဆွမ်းခံလာရပ်သည်။ သေဋ္ဌေးသည် အရိုအသေပြု၍ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏ သပိတ်ကို အယူခိုင်းလိုက်သည်။ ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်သည် “ဤပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည် ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် အစာ မစားခဲ့ရ၊ ယနေ့ အစာမစားရလျှင် ပျက်စီးရလိမ့်မည်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလည်း ပျက်စီးစေ၊ သေဋ္ဌေး၏ အလှူလဲ အန္တရာယ် ဖြစ်စေရအောင်”ဟု ကြံပြီး တံခါးအနီးတွင် အတောင် ရှစ်ဆယ်မျှသော ရှားသားမီးကျိုးတိုင်းကို ဖန်ဆင်း၏။

သပိတ်ကို သွားယူသည့်သူသည် ထိုမီးကျီးတွင်းကို တွေ့သည့်အခါ ကြောက်ပြီး လှည့်ပြန်လာ၏။ နောက် သပိတ်ယူရန်လွှတ်သူတိုင်း ကြောက်လန့်ပြီး ပြန်ပြေးလာကြသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက “ဒါ - ယုတ်မာတဲ့ မာရ်နတ်ရဲ့ လက်ချက် ဖြစ်မည်၊ ငါ၏ စွမ်းအားကို မာရ်နတ် သိရမည်” ဟု ဆိုကာ ဆွမ်းခွက်ကို ယူထွက်လာပြီး မီးကျီးတွင်းနား၌ ရပ်လိုက်သည်။

ထို့နောက် ကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်လိုက်ရာ မာရ်နတ်ကို မြင်၍ “သင် - ဘာကြောင့် ဒီမီးကျီးတွင်းကို ဖန်ဆင်းထားရသလဲ” ဟု မေးသည်။ မာရ်နတ်က “သင့်ရဲ့ အလှူပျက်ရန်နှင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဲ့ အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်ရန်အတွက် ဖန်ဆင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်” ဟု ဆိုသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်း သေဌေးက “ဒီ အန္တရာယ်တွေကို သင့်အား ငါ ပြုခွင့်မပေး၊ ငါ့အစွမ်းကို သင် သိရလိမ့်မည်” ဟု ဆိုကာ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် လှမ်း၍ လျှောက်သည်—

ပါဠိ

၄၀။ ကာမံ ပတာမိ နိရယံ၊ ဥဒ္ဓံပါဒေါ အဝံသိရော။
နာနရိယံ ကရိဿာမိ၊ ဟန္တ ပိဏ္ဏံ ပဋိဂ္ဂဟ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ဘုရား....(တပည့်တော်သည်) မီးကျီးတွင်းငရဲသို့ ဦးခေါင်း စောက်ထိုး ခြေကား မိုးမျှော် ကျသော် ကျပါစေ၊ မသူတော်တို့၏ အမှုကို မပြုတော့အံ့။ တပည့်တော်၏ ဆွမ်းကို လွတ်လွတ် ခံတော်မူပါလော့။

ဤသို့ လျှောက်ပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် ဘုရားလောင်းသည် မီးကျီးတွင်းအပေါ်က သွားရန် လှမ်းလိုက်ရာ မီးကျီးတွင်းထဲမှ ပွင့်ချပ်တစ်ရာရှိသည့် ပဒုမ္မာကြာပင်ကြီး ပေါ်ထွက်လာပြီး ဘုရားလောင်း၏ ခြေအောက်က ခံသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား မွန်မြတ်သည့် ဘောဇဉ်တို့ကို လှူဒါန်းသည်။ ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလည်း ဆွမ်းအနံ့မောဒနာပြုပြီး ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ပြန်ကြွသွား၏။ မာရ်နတ်မှာလည်း စစ်ရှုံးသဖြင့် ညှိုးငယ်စွာဖြင့် ပြန်သွားရရှာသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗာရာဏသီသေဌေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) သောတာပန်စသော အရိယာတို့၏ စေတနာ၊ သဒ္ဓါတရားသည် ပစ္စည်းပင် မဲ့သွားသော်လည်း လျော့ပါးသွားခြင်း မရှိ။
(၂) သဒ္ဓါတရားကောင်းသူကို နတ်ဆိုးများပင် ကူညီ မ-စ တတ်သည်။
(၃) မာရ်နတ်ဖျက်သော်လည်း သဒ္ဓါတရားထက်လျှင် မပျက်နိုင်ချေ။

ပါရမီ။ ။ ဒါနပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဒါနမင်္ဂလာ။

၅-အတ္ထကာမဝဂ်

၄၁-လောသကဇာတ်

(လောသက=လောသကတိဿမထေရ်)

အစားအစာ၌ ဝန်တိုခဲ့သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ရသည့်အထိ

အစာဝအောင် မစားရခြင်း အကြောင်း

ပဇ္ဇုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် လောသကတိဿထေရ် ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ လောသကတိဿအလောင်းသည် ကောသလတိုင်း အမျိုးတစ်ထောင် နေသော တံငါရွာဝယ် တံငါသည် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေပါသည်။ ထိုအခါမှစ၍ တံငါသည်တို့သည် ငါးရှာဖွေ၍ မရကြချေ။ ရွာ၌လည်း မီးခုနစ်ကြိမ် လောင်၍ ခုနစ်ကြိမ် မင်းမက်သင့်၏။

ထိုအခါ ရွာသားတို့သည် “ငါတို့အထဲမှာ သူယုတ်မာ ရှိနေ၍ ဖြစ်မည်”ဟု ဆိုကာ ရွာကို နှစ်ခြမ်းခွဲ၍ နေကြ၏။ ထိုအခါ လောသကတိဿအလောင်း ပါသောအုပ်စုမှာ ဆင်းရဲ၍ အခြား အုပ်စုက တိုးတက်ကြီးပွား၏။ ဤနည်းအားဖြင့် ဆင်းရဲသည့်အုပ်စုကို ထပ်ဆင့်ပြီး ခွဲဝေသွားရာ နောက်ဆုံး လောသကတိဿ၏ မိဘအိမ် တစ်အိမ်တည်းသာ ဖြစ်သွားတော့၏။ ထို့ကြောင့် လောသကတိဿ၏ မိဘတို့ကို နှင်ထုတ်လိုက်ကြ၏။

လောသကတိဿမွေးဖွား၍ လမ်းလျှောက်တတ်သည့် အရွယ်တွင် မိဘနှစ်ပါးတို့သည် ခက်ကလေးတစ်ခုကို လောသကတိဿအား ပေးကာ စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးသွားကြ၏။ လောသကတိဿမှာ ဆင်းဆင်းရဲရဲ တောင်းစားနေရ၏။ ထိုသို့ တောင်းစားနေရသည်ကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ မြင်၍ ရဟန်းပြုပေးရာ နောင်အခါ ဝိပဿနာ ပွားများ၍ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားသည်။

သို့ရာတွင် ရဟန္တာဘဝ၌လည်း ဆွမ်းဝအောင် မဘုဉ်းပေးရရှာပေ။ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံခါနီး ရောက်မှပင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပိုက်ထားသော သပိတ်ထဲရှိ စတုမဇ္ဈကိုသာ အဝဘုဉ်းပေး၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းတော်များ ပြောဆိုနေကြရာ မြတ်စွာဘုရားက သူတပါးလာဘ်ကို တားမြစ်မိခဲ့၍ လာဘ်နည်းပါးရကြောင်း၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဝိပဿနာ ရှုဖူးသည့်အတွက် ရဟန္တာ ဖြစ်ရကြောင်း မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ -အတိတ်ဇာတ်ကို ဆောင်တော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးကဿပ ဘုရားရှင် လက်သက်တော်က ရဟန်းတော် တစ်ပါးသည် ဒါယကာတစ်ဦး၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် ရွာဦးကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေပါသည်။ ရဟန်းမှာ ရဟန်းကောင်း ပီသ၍ သီလရှိ၏။ ဝိပဿနာတရားကိုလည်း အားထုတ်၏။ တချိန်တွင် ရဟန္တာမထေရ်မြတ် တစ်ပါးသည်

ထိုဒါယကာ၏ အိမ်သို့ ကြွလာ၏။ ဒါယကာသည် ထိုမထေရ်မြတ်ကို ဖူးမြင်လိုက်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကြည်ညိုသွားပြီး ဆွမ်းပင့်ကပ်သည်။ မိမိကိုးကွယ်သည့် ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ သီတင်းသုံးရန်လည်း လျှောက်ထားသည်။ ရဟန္တာမထေရ်သည် ဒါယကာ လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း ထိုကျောင်းသို့ကြွ၍ ကျောင်းနေဘုန်းကြီးနှင့် ပဋိသန္ဓာရစကားပြောကာ ဈာန်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာ ခံစားလျက် နေသည်။

ညနေချိန်တွင် ဒါယကာသည် ကျောင်းသို့လာပြီး ရဟန္တာမထေရ်ထံ တရားနာကာ နောက်တစ်နေ့တွင် ရဟန်းတော်နှစ်ပါးလုံး သူ့အိမ်သို့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြရန် ပင့်လျှောက်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကျောင်းနေကိုယ်တော်က “ငါ့ဒါယကာတော့ ပျက်ပြီ၊ ဒီညည်းသည် ကိုယ်တော် ဒီကျောင်းမှာ ဆက်နေရင် ငါ့ကို လူရာသွင်းတော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီကိုယ်တော် ဒီကျောင်းမှာ မနေနိုင်အောင် လုပ်မှ တော်မယ်”ဟု ကြံစည်သည်။ ထိုကြံစည်ချက်ကို ရဟန္တာမထေရ် သိ၍ “ဒီကိုယ်တော်ဟာ ဒါယကာများနှင့် အခြွေအရံများအပေါ် တပ်စွန်းမက်မောမှု မရှိတဲ့ ငါ့ရဲ့ စိတ်သဘောကို သိဟန် မတူဘူး”ဟု နှလုံးသွင်း၍ ဈာန်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာ ခံစားလျက်သာ နေသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဒါယကာအိမ်သို့ ဆွမ်းစား ကြသည့်အခါ ရဟန္တာမထေရ် သိရန် ကျောက်စည်နှင့် တံခါးတို့ကို လက်သည်းဖြင့် ခတ်၍ အချက်ပေးခဲ့သည်။ အိမ်သို့ ရောက်၍ ဒါယကာက မေးသည့်အခါ “သင့်ဆရာကို ငါ မသိ၊ စည်ကိုလည်း ထိုး၊ တံခါးကိုလည်း ခေါက်ခဲ့တာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ မနွေက ဒကာကပ်လိုက်တဲ့ အစားကောင်းတွေကို စားပြီး အလွန် အိပ်ကောင်းနေတယ် ထင်ပါရဲ့”ဟု ပြန်ပြောသည်။

ရဟန္တာမထေရ်မှာမူ ဆွမ်းခံချိန်ကို မှတ်၍ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် အရပ်တပါးသို့ ကြွသွား လေသည်။ ကျောင်းနေ မထေရ်ကား “ဒကာ လှူလိုက်တဲ့ ဆန်ဆွမ်းကို ဒီကိုယ်တော် သောက်ရရင် ကျောင်းက မောင်းထုတ်တောင် ထွက်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး”ဟု ဆိုပြီး ဆန်ဆွမ်းကို ယာတောထဲက မီးထဲ လောင်းခဲ့သည်။ ကျောင်းသို့ ရောက်သည့်အခါ ထိုမထေရ်ကို မတွေ့ရတော့မှ ရဟန္တာ ဖြစ်မှန်းသိကာ စိုးရိမ်ပူဆွေးမှု ပြင်းစွာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောင်သေလွန်သည့်အခါ ထိုကုလမစ္ဆရိယ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ ငရဲမှ လွတ်သည့်အခါ ဘိလူးဘဝ ငါးရာ၊ ခွေးဘဝ ငါးရာ ဖြစ်ရပြန်၏။ ထိုဘဝတို့၌လည်း ဒါယကာနှင့်စပ်၍ ဝန်ဘိုခဲ့မှု အကုသိုလ်ကြောင့် အစာရေစာ ဝအောင် တစ်ကြိမ်မျှသာ စားခဲ့ ရပါသည်။

ခွေးဘဝမှ သေသည့်အခါ ကာသိတိုင်း ရွာငယ်တစ်ခုဝယ် သူဆင်းရဲမျိုး၌ ဖြစ်၍ မိတ္တဝိန္ဒက ဟု ခေါ်ကြ၏။ မိတ္တဝိန္ဒကသည် ဘုရားလောင်း ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးထံ ပညာသင်ကြား၍ နေ၏။ ဘုရားလောင်းစကား နားမထောင်မှု၍ အခြားသူများနှင့် နှစ်မြစ်လျက် သွက်သွားရာ ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ခံစားရ၏။ နောက်ဆုံးတွင် မိတ္တဝိန္ဒကသည် ဘုရားလောင်းနှင့် ပြန်ပွေ့သောအခါ သူဖြစ်ခဲ့သမျှ အကြောင်းတို့ကို ဘုရားလောင်းအား ပြန်လည်ပြောကြားရာ ဘုရားလောင်းသည် အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုပါသည်။

ပါဠိ

၄၁။ ယော အတ္တကာမဿ ဟိတာနုကမ္ပိနော၊
 ဩဝဇ္ဇမာနော န ကရောတိ သာသနံ။
 အဇိယာ ပါဒ မောလဗ္ဗ၊
 မိတ္တကော ဝိယ သောစတိ။

မြန်မာပြန်

ကြီးပွားတိုးတက်မှုကို လိုလား၍ အကျိုးစီးပွားဖြင့် အစဉ်စောင့်ရှောက်သူက ဆုံးမပါလျက်
 အဆုံးအမကို မလိုက်နာသူသည် ဆိတ်မခြေကို သွံမိသဖြင့် မိတ္တဝိန္ဒက ပူဆွေးရသကဲ့သို့ ပူဆွေး
 ရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 မိတ္တဝိန္ဒကသည် လောသကတိဿထေရ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) သူတပါးကို မနာလိုက် ကိုယ်အကျိုးမဲ့ ဖြစ်တတ်သည်။
 (၂) သူတပါး လာဘ်ကို ပိတ်ပင်မှု၊ ဒါယကာနှင့် စပ်၍ ဝန်တိုမှု
 ကုလမစ္ဆရိယကို လုံးဝ ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ၊ သောဝစသတာမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၄၂ - ကပေါတဇာတ်

(ကပေါတ = ဘုရားလောင်း ခိုသတ္တဝါ)

အစာအတွက် လောဘထွက်က အသက်ဆုံးရှုံးတတ်သည့်အကြောင်း

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် လျှပ်ပေါ်
 လော်လည်သော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။
 ထိုဇာတ်လမ်းအကျယ်ကို နဝကနိပါတ် ကာကဇာတ်၌ ဖတ်ရှုရန် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစဉ်အခါက ရဟန်းတို့သည် ထိုရဟန်းကို ဘုရားရှင် ရွှေတော်သို့ ခေါ်ဆောင်လာပြီး
 “မြတ်စွာဘုရား....ဤရဟန်းသည် လျှပ်ပေါ်လော်လည်သူ ဖြစ်ပါသည်”ဟု လျှောက်ထားကြ၏။

မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း....သင်သည် ယခုမှသာ လျှပ်ပေါ်လော်လည်သည် မဟုတ်၊
 ရှေးကလည်း လျှပ်ပေါ်လော်လည်ခဲ့သည့်အတွက် အသက်ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ပညာရှိ
 တို့သည်လည်း သင့်ကို မှီ၍ မိမိတို့ နေရာမှ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ
 အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ခိုမျိုး၌ ဖြစ်၏။ ဗာရာဏသီပြည်သို့ပြည်သားတို့သည် ကုသိုလ်ရလို၍ လိုလံအရပ်တို့၌ ငှက်တို့ ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် တောင်းကြီး၊ တောင်းငယ်တို့ကို အသိုက်ပြုလုပ်၍ ချိတ်ဆွဲထားလေ့ ရှိကြ၏။ ဗာရာဏသီ သေဌေး၏ ထမင်းချက်သမားသည်လည်း မီးဖိုဆောင်တွင် တောင်းကြီးတစ်ခု ဆွဲထားသည်။

ဘုရားလောင်းခိုသည် ထိုတောင်း၌ နေ၏။ ကျီးကန်းတစ်ကောင်သည် ထိုမီးဖိုဆောင် အထက်က ပျံသွားစဉ် အမဲ သား ငါးဟင်းနံ့ ရသဖြင့် ဘုရားလောင်းခိုကို မှီ၍ စားမည်ဟု ကြံကာ ဘုရားလောင်းခိုနှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ကာ အတူလာနေသည်။ ထမင်းချက်သမားက ဘုရားလောင်းခိုနှင့် အတူလာနေသည့် ကျီးကန်းကို တွေ့သည့်အခါ ကျီးကန်းအတွက် တောင်းတစ်လုံး ဆွဲပေးသည်။ ကျီးကန်းသည် ထိုတောင်း၌ နေ၍ ဘုရားလောင်းခိုနှင့် ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်၏။

တစ်နေ့တွင် မီးဖိုဆောင်၌ သေဌေးအတွက် ချိတ်ဆွဲထားသည့် အမဲ သား ငါးတို့ကို ကျီးကန်း မြင်သွားလေရာ ခိုနှင့်အတူ အပြင်မလိုက်တော့ဘဲ နေမကောင်းဟန် ဆောင်၍ တောင်းထဲ၌ပင် နေရစ်ခဲ့သည်။ ဘုရားလောင်းခိုက ထိုငါးအမဲတို့ကို မစားဖို့ရန် အတန်တန် တောင်းပန်၍ ခေါ်သော်လည်း ငြင်းဆန်နေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် “ဒီလိုဆိုရင် သင့်ကံအတိုင်းပဲ၊ လောဘ အလိုသို့ မလိုက်မိအောင် သတိထားပါ”ဟု သတိပေးမှာကြားပြီး ပျံထွက်သွားပါသည်။

ကျီးကန်းသည် ထမင်းချက်သမား အလစ်တွင် မီးဖိုပေါ်ရှိ ငါးအမဲကို ချီယူရန် မီးဖိုဆောင်၌ လာနား၏။ ထမင်းချက်သမားသည် “ကိရိ” ဟူ၍ ကျီးသံကို ကြားလိုက်သည့်အခါ မီးဖိုဆောင်ထဲ ဝင်လာပြီး တံခါးကို ပိတ်ကာ ကျီးကန်းကို ဖမ်းသည်။ တစ်ကိုယ်လုံး အမွေးနုတ်ပြီး ရက်တက်ရည် (အရက်)ဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး လိမ်းကာ တောင်းထဲ၌ ပြန်ထားသည်။ ဘုရားလောင်းခို ပြန်လာ သည့်အခါ ဒုက္ခဆင်းရဲ ရောက်နေသည့် ကျီးကန်းကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် “သင်သည် ငါ့စကားကို နားမထောင်ဘဲ လောဘဖြင့် လျှပ်ပေါ်လောင်လည်ခဲ့တဲ့အတွက် ယခု ဒုက္ခကြီးစွာ ရောက်ရပြီ မဟုတ်လား”ဟု ဆိုကာ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၄၂။ ယော အတ္ထကာမဿ ဟိတာနုကမ္မိနော၊
ဩဝဇ္ဇမာနော န ကရောတိ သာသနံ။
ကပေါတကဿ ဝစနံ အကတွာ၊
အမိတ္တဟတ္ထတ္ထဂတောဝ သေတိ။

မြန်မာပြန်

ကြီးပွားတိုးတက်မှုကို လိုလား၍ အကျိုးစီးပွားဖြင့် အစဉ်စောင့်ရှောက်သူက ဆုံးမပါလျက် အဆုံးအမကို မလိုက်နာသောသူသည် ဘုရားလောင်းခို၏ စကားကို မလိုက်နာသောကြောင့် ရန်သူလက်တွင်း သက်ဆင်းရသော ကျီးကန်းကဲ့သို့ (အစဉ်စိုးရိမ်လျက်) အိပ်ရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဘုရားလောင်းခိုသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
လျှပ်ပေါ်သော ကျီးကန်းသည် လျှပ်ပေါ်သောရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ လောဘရမ္မက်၊ ငန်းငန်းတက်က၊ အသက်ဆုံးရှုံးရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သန္တုဋ္ဌိမင်္ဂလာ၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၄၃-ဝေဠုကဇာတ်

(ဝေဠုက=ဝါးဆစ်ဘူး၌နေသောမြေငယ်)

ဆရာ့စကားနားမထောင်သဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အဆုံးမခက်သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအဆုံးမခက်သည့် ရဟန်းအား “ရဟန်း...သင်သည် ယခုမှသာ အဆုံးအမခက်သည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးအခါကလည်း အဆုံးမခက်သဖြင့် ပညာရှိစကား နားမထောင်သောကြောင့် မြွေကို ခံရ၍ သေခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသီတိုင်းဝယ် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝသောအမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ရသေ့ရဟန်းပြုကာ ကသိုဏ်း ပရိကမ်တို့ကို ပွားများအားထုတ်ရာ အဘိညာဉ် ငါးပါး၊ သမာပတ် ရှစ်ပါးတို့ကို ရ၍ နောင်တွင် ရသေ့ ပေါင်း ငါးရာတို့၏ ဆရာ ဖြစ်လာပါသည်။

တစ်ချိန်တွင် ရသေ့ တစ်ဦးသည် မိမိအလိုအလျောက် ကျောင်းသို့ ရောက်လာသည့် မြွေဟောက်ငယ် တစ်ကောင်ကို ဝါးဆစ်ဘူးတစ်ခုတွင် ထားကာ သားအမှတ်ဖြင့် မွေးမြူထား၏။ ထို့ကြောင့် မြွေဟောက်ကလေးကို ဝေဠုက (ဝါးဆစ်ဘူး၌ နေသောမြေ) ဟု ခေါ်သည်။ ရသေ့ကို ဝေဠုက ပိတာ (ဝေဠုကရဲ့အဘ) ဟု ခေါ်ကြ၏။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရသည့်အခါ ဝေဠုကပိတာကို ခေါ်၍ “မြွေဟောက်လို အဆိပ်ရှိသည့် သတ္တဝါမျိုးနှင့် အကျွမ်း မဝင်သင့်၊ မမွေးစားပါလေနှင့်” ဟု ဆုံးမသည်။ သို့သော်လည်း ဘုရားလောင်း၏ စကားကို နားမထောင်ဘဲ မွေးမြူမွေးထားသည်။

တစ်နေ့တွင် ဝေဠုကပိတာသည် သားမြွေဟောက်ကလေးကို ဝါးလုံးခေါင်းတွင်ထည့်၍ အခြား ရသေ့တို့နှင့်အတူ သစ်သီးကြီး၊ ငယ်ရှာဖွေသွားရာ နှစ်ရက်သုံးရက် ကြာသွားခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်လာသည့် အခါ သားမြွေဟောက်ကို အစာကျွေးရန် ဝါးလုံးခေါင်း ဖွင့်လိုက်ရာ

မြွေဟောက်ငယ်သည် ကြွေရှည်စွာ အစာ မစားရသည့်အတွက် အမျက်ထွက်၍ ရသေ့လက်ကို ကိုက်လိုက်လေတော့သည်။ ဘုရားလောင်း၏ စကားကို နားမထောင်သည့်ရသေ့မှာ ထိုနေရာ၌ပင် ပဲ့ချင်းပြီး သေဆုံးသွား၍ မြွေလည်း တောထဲသို့ ဝင်သွားလေတော့၏။

ဘုရားလောင်းရသေ့ကြီးသည် ရသေ့အလောင်းကို မီးသင်္ဂြိုဟ်ပြီးသည့်အခါ ရသေ့အပေါင်းအား အောက်ပါဂါထာဖြင့် ဩဝါဒပေးပါသည်—

ပါဠိ

၄၃။ ယော အတ္ထကာမဿ ဟိတာနုကမ္ပိနော၊
ဩဝဇ္ဇမာနော န ကရောတိ သာသနံ။
ဝေ သော နိဟတော သေတိ၊
ဝေဠုကဿ ယထာ ပိတာ။

မြန်မာပြန်

ကြီးပွားတိုးတက်မှုကို လိုလား၍ အကျိုးစီးပွားဖြင့် အစဉ်စောင့်ရှောက်သူက ဆုံးမပါလျက် အဆုံးအမကို မလိုက်နာသောသူသည် ဝေဠုက၏ အဘကဲ့သို့ သေရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဂိုဏ်းဆရာရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဝေဠုက၏ ဖခင်ရသေ့သည် အဆုံးမခံသည့်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အဆိပ်ရှိသော သတ္တဝါနှင့် အကျွမ်းမဝင်သင့်။
(၂) ဆရာစကားကို နားမထောင်ပါက အကျိုးမဲ့ ဖြစ်တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ၊ အသေဝနာ စ ဗာလာန မင်္ဂလာများ ပျက်သည်။

၄၄-မကသဇာတ်

(မကသ=ခြင် မှက်)

ပညာမဲ့မိတ်ဆွေသည် ပညာရှိရန်သူထက် ကြောက်စရာကောင်းကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် မဂဓတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ ကြွတော်မူသည့်အခါ ရွာငယ်တစ်ခုက လူမိုက်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ထိုရွာသားလူမိုက်တို့သည် ရွာလယ်တွင် အစည်းအဝေး ကျင်းပပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် “ကျုပ်တို့တတွေ တောထဲဝင်ပြီး အလုပ်ကိစ္စ ဆောင်ရွက်ကြတဲ့အခါ ခြင်၊မှက်တွေ ကိုက်တဲ့အတွက် အလုပ်ပျက်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် လေး မြား စတဲ့

လက်နက်တွေ ယူဆောင်ပြီး ခြင်၊ မှက်တွေနဲ့ စစ်တိုက်ကြမယ်”ဟု တိုင်ပင်ကြပါသည်။ ထို့နောက် ကောသို့ ဝင်ပြီး ခြင်၊ မှက်တို့ကို ထိုးစစ်ဆင်ရာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ပစ်မိကြပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ကာ ရွာ၏ နေရာအနှံ့အပြား၌ လဲလျောင်းအိပ်စက်ကြရ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံကြတော်မူလာရာ ပညာရှိ ရွာသားတို့သည် ရွာတံခါး၌ မဏ္ဍပ်ဆောက်လုပ်၍ ဘုရားအမှူးရှိသည့် သံဃာအား အလှူကြီး ပေးကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ ထိုင်နေကြသည်။ မြတ်စွာဘုရားက ပညာရှိရွာသားတို့ကို “လူနာတွေ များလှချည်လား၊ ဒီဒါယကာတွေက ဘာဖြစ်ကြတာလဲ”ဟု မေးတော်မူရာ ပညာရှိ ရွာသားတို့က ထိုလူများမှာ ခြင်၊ မှက်တို့နှင့် စစ်တိုက်သည့်အတွက် ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရကြောင်း လျှောက်ထားသည့်အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော် မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း ထိန်းအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်သည့်အခါ ဘုရားလောင်းသည် ကုန်သည်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် ကာသီတိုင်း ရွာငယ် ဝမ်းရွာတွင် လက်သမား အများအပြား နေထိုင်ကြသတဲ့။ ထိုလက်သမားများအနက် လက်သမား တစ်ယောက်သည် သစ်ရွေနေစဉ် မှက်ကြီးတစ်ကောင်သည် ထိုလက်သမား၏ ခေါင်းကို လာကိုက်သည်။ လက်သမားမှာ ခေါင်းကို လှံနှင့်ထိုးဆွသကဲ့သို့ ခံစားရ၏။

ထို့ကြောင့် လက်သမားသည် မိမိအနီး၌ ရှိနေသည့်သားကို “ချစ်သား....ငါ့ခေါင်းမှာ မှက်ကြီး ကိုက်နေတယ်၊ မောင်းပေးစမ်းပါ”ဟု ပြောလိုက်သည်။ “ဖခင်....ခဏလေး နေပါ၊ ဒီမှက်ကို တစ်ချက်တည်း အစဘုံးပစ်လိုက်ပါမယ်”ဟု သားက ဆိုသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားလောင်း ကုန်သည်လည်း မိမိကိစ္စနှင့် ထိုလက်သမားရုံ အနီးတွင် ရောက်နေပါသည်။ ထို့နောက် သားမိုက်သည် ပုဆိန်ကြီးဖြင့် မှက်ကိုက်နေသည့် ဖခင်ကြီးရဲ့ ဦးခေါင်းကို ခွဲချလိုက်လေသည်။ လက်သမားကြီးမှာ သားမိုက်ကြောင့် ထိုနေရာတွင် သေဆုံးသွားရတော့သည်။ ထိုအခြင်းအရာကို ဘုရားလောင်းကုန်သည် တွေ့မြင်ရသည့်အခါ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၄၄။ သေယျော အမိတ္တော မတိယာ ဥပေတော၊
နု တွေဝ မိတ္တော မတိဝိပ္ပဟီနော။
“မကသံ ဝဓိဿ”န္တိ ဟိ ငွေမူဂေါ၊
ပုတ္တော ပိတု အဗ္ဘိဒါ ဥတ္တမဂ်။

မြန်မာပြန်

ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော ရန်သူသည် မြတ်သေး၏။ ပညာမဲ့ အဆွေခင်ပွန်းကား မမြတ်သည် သာတည်း။ သားပင်ဖြစ်သော်လည်း ဖျင်းအ-သောကြောင့် မှက်ကို သတ်အံ့ဟု အဘ ဦးခေါင်းကို ခွဲလေပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ကုန်သည်ပညာရှိသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပညာမဲ့မိတ်ဆွေသည် ပညာရှိ ရန်သူထက် ကြောက်စရာ ကောင်းသည်။
(၂) အမှုကိစ္စကို ဆောင်ရွက်သည် မှန်သော်လည်း ဆောင်ရွက်ပုံ နည်းမကျက မီးတမျှ ပူလောင်ရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနမင်္ဂလာ၊ အသေဝနာ စ ဗာလာနမင်္ဂလာများပျက်သည်။

၄၅-ရောဟိဏီဇာတ်

(ရောဟိဏီ=ရောဟိဏီမည်သောကျွန်မ)

စေတနာမှန်သော်လည်း လုပ်နည်းလုပ်ဟန်မမှန်က အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အနာထပိဏ်သေဌေး၏ ရောဟိဏီမည်သော ကျွန်မကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ထိုရောဟိဏီကျွန်မ၏ မိခင်သည် ကောက်(စပါး)နယ်ရာ တလင်းမှ ပြန်လာ၍ အိမ်၌ အိပ်နေ၏။ ထိုအမိအိုကို ယင်တို့သည် အပ်ဖြင့် ထိုးဆွသကဲ့သို့ ကိုက်ကြ၏။ ထိုအခါ အမိအိုက ရောဟိဏီကို ယင်များ မောင်းပေးရန် စေခိုင်းသည်။ သမီးရောဟိဏီသည် ယင်တို့ကို သတ်အံ့ဟု ရည်ရွယ်၍ အမိကို ကျည်ပွေ့ဖြင့် ရိုက်ရာ မိခင်အိုကြီးမှာ ထိုနေရာတွင်ပင် ပဲ့ချင်းပြီး သေဆုံးသွားလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို သေဌေးကြီး သိသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာ ဘုရားက “သေဌေးကြီး...ဤကျွန်မသည် ယခုမှသာ ကျည်ပွေ့နှင့်ရိုက်၍ မိခင်ကို သတ်သည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း သတ်ခဲ့ဖူးပြီဟု” မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုဗာရာဏသီပြည်၌ သေဌေးတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသေဌေးကြီး၌ ရောဟိဏီမည်သော ကျွန်မ တစ်ယောက်ရှိ၏။ထိုကျွန်မ၏ မိခင်သည် ကျွန်မစပါးထောင်းရာ မောင်းစင်အနီးသို့ လာ၍ အိပ်နေရာ အမိအိုကို ယင်တို့ ဝိုင်းအံ့ ကိုက်နေလေသည်။ ထိုအခါ သမီးကို “ချစ်သမီး.... ယင်တွေကို မောင်းပေးပါ”ဟု ခိုင်း၏။ထိုအခါ သမီးသည် ကျည်ပွေ့ဖြင့် ယင်တို့ကို တအားရိုက်လိုက်ရာ အမိကို ရိုက်မိ၍ အမိသေဆုံးသွားပါသည်။ ဘုရားလောင်းသေဌေးကြီးသည် ထိုအကြောင်းကို ကြား၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၄၅။ သေယျော အမိတ္တော မေဓာဝီ၊ ယဉ္ဇေ ဗာလာ'နုကမ္ပကော။
ပဿ ရောဟိဏိကံ ဇမ္ဗိံ၊ မာတရံ ဟန္တာန သောဇတိ။

မြန်မာပြန်

ပညာရှိသည် ရန်သူဖြစ်သော်ငြားလည်း မြတ်သေး၏။ ပညာမဲ့ အဆွေခင်ပွန်းကား မမြတ်သည် သာတည်း။ ယုတ်မာသော ရောဟိဏိကို ကြည့်ပါလော့၊ (ရောဟိဏိသည်) အမိကို သတ်မိ သောကြောင့် ပူဆွေးရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီသေဌေးကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သေဌေး၏ ကျွန်မ ရောဟိဏိသည် အနာထပိဏ်သေဌေး၏ ကျွန်မ ရောဟိဏိ ဖြစ်လာသည်။
ရှေးက ရောဟိဏိ၏ မိခင်သည် ယခု ရောဟိဏိ၏ မိခင်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပညာရှိသူကိုသာ ပေါင်းသင်းမှီဝဲ သင့်သည်။
(၂) သမီးပင်ဖြစ်စေကာမူ ပညာမဲ့ပါက မိခင်အတွက် အကျိုးမဲ့ ဖြစ်ရသည်။
(၃) စေတနာမှန်သော်လည်း လုပ်နည်းလုပ်ဟန် မမှန်က အကျိုးမဲ့ ဖြစ်တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၄၆-အာရာမဒ္ဓသကဇာတ်

(အာရာမဒ္ဓသက=ဥယျာဉ်ဖျက်သူငယ်)

အကျိုးရှိအောင် လုပ်သော်လည်း ပညာဉာဏ်မရှိက အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလတိုင်း မထင်ရှားသော ရွာငယ်တစ်ခုဝယ် သီတင်းသုံးနေတော် မူစဉ် ဥယျာဉ်ဖျက်သူငယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုရွာ၌ သူကြွယ်တစ်ဦးသည် မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ဖိတ်၍ မိမိဥယျာဉ်၌ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော် များအား အလှူကြီး ပေးပါသည်။ အလိုရှိတိုင်း ဥယျာဉ်၌ လှည့်လည်ရှုစားရန်လည်း သံဃာတော် များအား လျှောက်ထားပါသည်။

ရဟန်းတော်တို့သည် ဥယျာဉ်စောင့်ကို ခေါ်၍ ဥယျာဉ်ကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုကြသော် ဥယျာဉ်ကြီး၏ တစ်နေရာတွင် သစ်ပင်မရှိသည်ကို တွေ့ရ၍ ဥယျာဉ်စောင့်အား သစ်ပင်မရှိသည့် အကြောင်းကို မေးကြ၏။ ဥယျာဉ်စောင့်က “အရှင်ဘုရားတို့... ဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးစ အချိန်က သူငယ်တစ်ယောက်သည် ရေလောင်းသည့်အခါ သစ်ပင်ငယ်တို့ကို နှုတ်၍ အမြစ်ကို ကြည့်ပြီးမှ

အမြစ်အရှည် ပမာဏအတိုင်း ရေလောင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် သစ်ပင်ငယ်များ ညှိုးနွမ်းကာ သေကုန်သဖြင့် မြေကွက်လပ် ဖြစ်နေပါသည်”ဟု လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းတော်များထံမှတစ်ဆင့် ဘုရားရှင် သီတော်မူသောအခါ “ယခုမှသာ ဤသူငယ်သည် ဥယျာဉ်ကို ဖျက်ဆီးသည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ဖျက်ဆီးဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ထိုပြည်၌ နက္ခတ်ပွဲသဘင် ဆင်ယင် ကျင်းပလေ့ ရှိပါသည်။ မြို့သူမြို့သားများလည်း နက္ခတ်ပွဲသဘင်အချိန်တွင် ပျော်ပျော်ပါးပါး တစ်မြို့လုံး လှည့်လည်သွားလာကြသည်။ ဘုရင့်ဥယျာဉ်စောင့်သည်လည်း ထိုနက္ခတ်သဘင်ပွဲတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဥယျာဉ်စောင့်သည် မျောက်အကြီးအကဲထံသို့ သွား၍ “သူမြို့ထဲသို့ သွားပြီး နက္ခတ်သဘင် ကစားမည် ဖြစ်၍ သူမလာမချင်း သစ်ပင်တို့ကို ရေလောင်းရန်” တာဝန်ပေးကာ သားရေအိတ်နှင့် သစ်သားပုံးတို့ကို ပေးထားခဲ့သည်။

မျောက်ကြီးသည် မျောက်ငယ်တို့ကို သစ်ပင်ရေလောင်းသောအခါ ရေကုန်သက်သာစေရန် သစ်ပင်ငယ်တို့ကို နုတ်ကြည့်ပြီးမှ အမြစ်ရှည်သော သစ်ပင်တို့ကို ရေများများလောင်း၍ အမြစ် တိုသော သစ်ပင်တို့ကိုရေနည်းနည်းလောင်းကြပါဟု ပြောဆိုညွှန်ကြားသည်။ မျောက်ငယ်တို့လည်း မျောက်ကြီး ပြောဆိုညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း သစ်ပင်များကို ရေလောင်းကြသည်။ ထိုအခြင်းအရာ ကို ပညာရှိယောက်ျားတစ်ယောက်မြင်၍ အဘယ့်ကြောင့် သစ်ပင်ငယ်တို့ကို နုတ်၍ ရေလောင်းကြ သနည်းဟု မေးရာ မျောက်ကြီး စီမံပြောကြားသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ကြပါသည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။ ထိုအခါ ပညာရှိယောက်ျားက အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆို၍ ခေါင်းဆောင် မျောက်ကြီးကို ကဲ့ရဲ့သည်

ပါဠိ

၄၆။ န ဝေ အနတ္ထကုသလေန၊ အတ္တစရိယာ သုခါဝဟာ။
ဟာပေတိ အတ္တံ ဒုမ္မေဓော၊ ကပိ အာရာမိကော ယထာ။

မြန်မာပြန်

အကျိုးစီးပွား၌ မလိမ္မာသူ၏ အကျိုးစီးပွား ပြုကျင့်မှုသည် စင်စစ် ချမ်းသာကို မဖြစ်စေနိုင်။
ပညာမဲ့သူသည် ဥယျာဉ်စောင့် မျောက်ကဲ့သို့ အကျိုးစီးပွားကို ဆုတ်ယုတ်စေ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိယောက်ျားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ခေါင်းဆောင်မျောက်ကြီးသည် ဥယျာဉ်ဖျက်သောသူငယ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ပညာဉာဏ် မရှိက အကျိုးရှိအောင် လုပ်သော်လည်း အကျိုးမဲ့ ဖြစ်တတ်သည်။
(၂) စေတနာမှန်သော်လည်း လုပ်နည်းလုပ်ဟန်မမှန်က ပျက်စီးတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနု ဘေဝနမင်္ဂလာများ ပျက်သည်။

၄၇-ဝါရုဏိဒူသကဇာတ်

(ဝါရုဏိဒူသက = သေအရက်ကိုဖျက်ဆီးသူ)

လူမိုက်သည် အကျိုးရှိအောင်လုပ်သော်လည်း အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သေကို ဖျက်ဆီးတတ်သောသူကို အကြောင်းပြုပြီး ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အနာထပိဏ်သေဌေး၏ မိတ်ဆွေကြီး တစ်ယောက်ကား သေရည်သေရက် ရောင်းစားသော အရက်ကုန်သည်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ထိုကုန်သည်ကြီးသည် အလွန်ပြင်းသော သေရည်ကို စီရင်၍ တပည့်တစ်ယောက်ကို အရောင်းခိုင်းသည်။ တပည့်သည် သေရည်ရောင်းနေစဉ် သေရည်သောက်သူတို့သည် အိမ်ဈေးမှ ဆားကို ယူ၍ လျက်ကြသည်ကို မြင်တွေ့သွားသည်။ ထိုအခါ ဤသေရည်မှာ ဆားပါဟန် မတူဟု ကြံစည်ပြီး သေရည်အိုးတွင် ဆားတစ်ကွမ်းစား ထည့်လိုက်၏။

သေရည်သောက်သူတို့သည် ဆားငန်သဖြင့် ခံတွင်း၌ ရှိသော သေရည်တို့ကို ထွေးအန်ကာ သင်သည် သေရည်ကို ဆားခတ်၍ ဖျက်ဆီးလေပြီဟု အပြစ်တင်၍ ထသွားကြပါသည်။ သေရက်ကုန်သည်သည် သေရည်သောက်သူများကို မမြင်၍ မေးသည့်အခါမှ အကြောင်းစုံ သိရ၍ တပည့်အား ကြိမ်းမောင်းပြစ်တင်သည်။ ထိုအကြောင်းကို အရက်ကုန်သည်မှတစ်ဆင့် အနာထပိဏ်သေဌေးကြီး သိသွားလေရာ အနာထပိဏ်သေဌေးသည် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားက “သေဌေးကြီး... ဤသူကား ယခုအခါမှသာ သေရည်ကို ဖျက်ဆီးသည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း သေရည်ကို ဖျက်ဆီးဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်မှာပင် သေဌေးတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသေဌေးကို မှီ၍ အရက်ကုန်သည်တစ်ယောက်သည် အသက်မွေး၏။ ထိုကုန်သည်သည် အလွန်ပြင်းသော သေရည်ကို စီရင်၍ တပည့်တစ်ယောက်ကို အရောင်းခိုင်းကာ မိမိကား ရေချိုးရန် ထွက်သွားသည်။ တပည့်သည် ဆရာရေချိုးနေစဉ် သေရည်၌ ဆားခတ်၍ သေရည်ကို ဖျက်ဆီးလေ၏။ အရက်ကုန်သည်သည် ဘုရားလောင်းသေဌေးအား ထိုအကြောင်းကို ပြောကြားရာ ဘုရားလောင်းသေဌေးသည် အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်။

ပါဠိ

၄၇။ န ဝေ အနုတ္တကုသလေန၊ အတ္ထစရိယာ သုခါဝဟာ။
ဟာပေတိ အတ္ထံ ဒုမ္မေဓော၊ ကောဏ္ဍညော ဝါရုဏိံ ယထာ။

မြန်မာပြန်

အကျိုးစီးပွား၌ မလိမ္မာသူ၏ အကျိုးစီးပွား ပြုကျင့်မှုသည် စင်စစ် ချမ်းသာကို မဖြစ်စေနိုင်။
ကောဏ္ဍညသည် သေရည်ကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ ပညာမဲ့သူသည် အကျိုးစီးပွားကို ဆုတ်ယုတ်စေ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ရှေးက အရက်ကုန်သည်၏ တပည့်သည် ယခုအရက်ကုန်သည်၏ တပည့်
ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။လူမိုက်တို့မည်သည် အကျိုးရှိသည်ထင်၍ ပြုလုပ်သော်လည်း အကျိုးမဲ့သာ
ဖြစ်တတ်၏။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနမင်္ဂလာတို့ ပျက်သည်။

၄၈-ဝေဒဗ္ဗဇာတ်

(ဝေဒဗ္ဗ=ဝေဒဗ္ဗမန္တန်တတ်သော ပုဏ္ဏား)

ပညာရှိစကား မလိုက်နာငြားက ဆရာသမားသော်လည်း ပျက်စီးရကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေဟော်မှုစဉ် အဆုံးအမခက်သော
ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားက
“ရဟန်း... သင်သည် ယခုအခါမှသာ အဆုံးအမခက်သည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း အဆုံးအမ
ခက်သဖြင့် သန်လျက်ဖြင့် အဖြတ်ခံရ၍ လမ်းခရီး၌ သေခဲ့ရပြီ၊ သင့်ကို အမှီပြု၍ ယောက်ျား
တစ်ထောင်လည်း သေခဲ့ရပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်
မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက 'ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ ရွာငယ်နေ ပုဏ္ဏားတစ်ဦးသည်
ဝေဒဗ္ဗမည်သော မန္တန်ကို တတ်၏။ ထိုမန္တန်သည် အဖိုးများစွာ ထိုက်၏။' နက္ခတ်ကြုံသည့်အခါ
ထိုမန္တန်ကို မန်းမှုတ်၍ ကောင်းကင်ပြင်ကို ကြည့်ရှုလျှင် ကောင်းကင်ပြင်မှ ရတနာခုနစ်ပါးမိုးကို
ရွာချသတဲ့။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုပုဏ္ဏားကြီးထံ အတတ်ပညာကို သင်ယူလေ၏။ တစ်နေ့သော
အခါ ဆရာတပည့်နှစ်ယောက်တို့သည် တစုံတခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် စေတတိုင်းသို့ ခရီးထွက်
ကြ၏။ လမ်းခရီးအကြား တောတစ်ခုဝယ် ပေသနကဒစာရမည်သော သူခိုးငါးရာတို့သည်
ဆရာတပည့်နှစ်ယောက်တို့ကို ဖမ်းပြီးလျှင် တပည့်ကို ဥစ္စာယူရန် ပြန်လွှတ်လိုက်၏။

ဘုရားလောင်းသည် ဆရာပုဏ္ဏားကြီးကို ရှိခိုး၍ “ဆရာ...မကြောက်ပါနှင့်၊ အကျွန်ုပ် တစ်ရက် နှစ်ရက်အတွင်း ပြန်လာပါမည်။ အကျွန်ုပ်စကားကို နားထောင်ရစ်ပါ။ ယနေ့ ရတနာမိုး ရွာစေတတ်သော နက္ခတ်ကြုံပါသည်။ ဆရာ မန္တန်ကို အသုံးမချပါနှင့်၊ အကယ်၍ အသုံးချလျှင် ဆရာလည်း ပျက်စီးမည်။ သူခိုးတို့လည်း ပျက်စီးကြမည်” ဟု မှာကြားခဲ့ပါသည်။ ဆရာ ပုဏ္ဏားသည် (ဘုရားလောင်းစကား နားမထောင်မူ၍) သူခိုးတို့လက်မှ လွတ်စေရန် ရတနာ မိုးကို ရွာစေရာ သူခိုးတို့လည်း ဥစ္စာရတနာတို့ကို ယူသွားကြ၏။ ပုဏ္ဏားကြီးလည်း သူခိုးတို့ နောက်မှ လိုက်လာခဲ့၏။ ထိုအခါ ဥစ္စာယူလာသော သူခိုးတို့ကို အခြားသူခိုး ငါးရာတို့က ဖမ်းယူရာ အဖမ်းခံရသော သူခိုးတို့က “အချင်းတို့... ဥစ္စာကို အလိုရှိပါက ဤပုဏ္ဏားကြီးကို ဖမ်းကြပါ။ ဤပုဏ္ဏားကြီးကား ရတနာမိုး ရွာအောင် လုပ်နိုင်ပါသည်” ဟု ပြောဆိုကြသည်။

သူခိုးတို့သည် ဥစ္စာယူလာသော သူခိုးတို့ကို လွှတ်ပြီးသျှင် ပုဏ္ဏားကြီးကို ဖမ်း၍ ဥစ္စာ တောင်းကြရာ ပုဏ္ဏားကြီးက “အမောင်တို့...တစ်နှစ်မှ တစ်ခါသာ နက္ခတ်ကြုံကြိုက်ပါသည်။ နောင်နှစ် နက္ခတ်ကြုံကြိုက်သည့်အခါမှ ရတနာမိုး ရွာအောင် လုပ်ပေးပါမည်” ဟု ပြောသည်။ သို့သော် သူခိုးတို့သည် ပုဏ္ဏား၏ စကားကို မယုံကြည်ကြသဖြင့် အမျက်ထွက်ကာ သန်လျက်ဖြင့် ကိုယ်ကို နှစ်ပိုင်းဖြတ်၍ သတ်ကြသည်။ ထို့နောက် ဥစ္စာယူဆောင်လာသည့် သူခိုးတို့ နောက်သို့ လိုက်၍ အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ကြရာ သူခိုးနှစ်ယောက်သာ ကျန်တော့၏။

ထိုသူခိုး နှစ်ယောက်လည်း ဥစ္စာထုပ်၌ တပ်မက်သော လောဘကြောင့် အချင်းချင်း သေကြောင်း ကြုံကြရာ နောက်ဆုံးတွင် နှစ်ယောက်လုံး သေဆုံး သွားကြရလေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ဥစ္စာကို ယူ၍ ပြန်လာရာ သူခိုးတစ်ထောင်နှင့် မိမိဆရာပုဏ္ဏားပါ သေဆုံး ပျက်စီးသည်ကို မြင်၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၄၈။ အနုပါယေန ယော အတ္ထံ၊ ဣစ္ဆတိ သော ဝိဟညတိ။
စေတာ ဟနိံသု ဝေဒဗ္ဗိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗျသနမဇ္ဈဂူ။

မြန်မာပြန်

နည်းလမ်းမဟုတ်ဘဲလျက် အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသူသည် ပင်ပန်းပျက်စီးရ၏။ စေတ-
တိုင်းသား ခိုးသူများသည် ဝေဒဗ္ဗပုဏ္ဏားကို သတ်ကြပြီ။ ထိုခိုးသားအားလုံးတို့သည် (အချင်းချင်း
သတ်၍) ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်ပြီ။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။တပည့်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
 ဝေဒဗ္ဗပုဏ္ဏားသည် အဆုံးအမခက်သည့် ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ပညာရှိစကား မနာယူငြားက အမှားတွေ့တတ်သည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။သောဝစသတမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၄၉-နက္ခတ္တဇာတ်

(နက္ခတ္တ=နက္ခတ်)

ဗေဒင် နက္ခတ်ကို ယုံကြည်လွန်းက အကျိုးပျက်စီးတတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် တစ်ယောက်သော အာဇီဝကတက္ကတုန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်သူ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို ဇနပုဒ်သား ယောက်ျားတစ်ဦးသည် မိမိသားနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်ရန် စေ့စပ်ကြောင်းလမ်း၍ နေ့ရက် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ထိုနေ့ရောက်သည့် အခါ မိမိကိုးကွယ်သည့် ဆရာအာဇီဝကထံ သွား၍ မိမိသားအတွက် ယနေ့ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုမည် ဖြစ်သောကြောင့် နက္ခတ်ကောင်း၊ မကောင်း မေးမြန်း၏။ ဆရာအာဇီဝကက “ငါ့ကို ပထမ မမေးဘဲ နေ့ရက်သတ်မှတ်ပြီးမှ လာမေးတယ်။ သူတို့ မင်္ဂလာပွဲကို ပျက်အောင် ဖျက်မယ်” ဟု ကြံစည်ပြီး “ဒီနေ့ နက္ခတ်မကောင်းဘူး၊ လက်ထပ်ပွဲ မလုပ်ကြနဲ့၊ လုပ်လျှင် အကြီးအကျယ် ပျက်စီးကြမယ်” ဟု ဟောလိုက်ပါသည်။

သတို့သားမိဘတို့လည်း ဆရာအာဇီဝက စကားကို ယုံကြည်၍ သတ်မှတ်ထားသော နေ့ရက်၌ မသွားဘဲ နေကြ၏။ သတို့သမီးမိဘတို့လည်း မင်္ဂလာပွဲ ပြုလုပ်ရန် အခမ်းအနားကို အသင့်စီမံပြီး စောင့်ဆိုင်းနေကြရာ သတို့သား မရောက်လာသဖြင့် အခြားသတို့သားတစ်ယောက်နှင့် ထိမ်းမြား လက်ထပ် ပေးလိုက်ကြပါသည်။ နောက်တစ်နေ့ ဇနပုဒ်သားတို့လာ၍ အမျိုးသမီးကို တောင်းကြရာ သာဝတ္ထိပြည်သားတို့နှင့် ရန်ဖြစ်ကာ သတို့သမီးကို မရရှာပါ။ ပြန်သွားကြရပါသည်။

ထိုအကြောင်းအရာကို ရဟန်းတော်များမှတစ်ဆင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သိတော်မူရာ မြတ်စွာဘုရားက “ ရဟန်းတို့ ဤအာဇီဝကကား ယခုမှသာ အမျက်ထွက်၍ လူတို့မင်္ဂလာပွဲကို ဖျက်ဆီးသည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ဖျက်ဆီးခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

အချိန်ကား ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗာရာဏသီပြည်အနီး ကျေးရွာတစ်ရွာရှိ သတို့သမီးအိမ်တွင် စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းပွဲ တစ်ခု ကျင်းပ ပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုစေ့စပ်ကြောင်းလမ်းပွဲတွင် နှစ်ဘက်သော မိဘဆွေမျိုးများသည် နေ့ကောင်း၊ ရက်ကောင်း ရွေးချယ်ကြပြီး ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပွဲ ကျင်းပမည့်နေ့ရက်ကို သတ်မှတ် လိုက်ကြပါသည်။ ထိုသို့ ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပြီးမှ သတို့သား၏ မိဘများသည် သူတို့ကိုးကွယ်သည့် တိတ္ထိရဟန်းကြီးထံမှောက်သို့ သွားရောက်ကြ၍ သတ်မှတ်ထားသည့်ရက် ကောင်း၊ မကောင်းကို မေးမြန်း လျှောက်ထားကြသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းကြီးက “သူတို့ ငါ့ကို အရင်မမေးဘဲ ရက်ရွေးပြီးမှ လာမေးကြတယ်၊ ဒီမင်္ဂလာ ပွဲကို မပျက် ပျက်အောင် ငါ့ပျက်မယ်လို့” မကောင်းကြံပြီး မင်းတို့ ရွေးထားသည့်ရက်ဟာ နက္ခတ် မကောင်းဘူး၊ မင်္ဂလာမှုကို မပြုကြနဲ့၊ ပြုရင် အားလုံး ပျက်စီးကြလိမ့်မယ်၊ ငါ ပေးတဲ့ရက်မှာမှ လုပ်ကြ” ဟု ရက်ရွေး အခါပေးလိုက်လေသည်။

သတို့သား၏ မိဘများသည် ရဟန်းကြီး၏ ဟောပြောချက်ကို ယုံကြည်ကြပြီး သတ်မှတ်ထား သည့်နေ့တွင် သာဝတ္ထိမြို့သို့ မင်္ဂလာဆောင် မသွားကြတော့ချေ။ ထိုနေ့တွင် သတို့သမီးအိမ်၌ မင်္ဂလာဆောင် အခမ်းအနား ကိစ္စအဝဝတို့ကို အဆင်သင့်ပြုလုပ် ပြင်ဆင်ထားကြလေရာ အချိန် ကုန်သည်အထိ သတို့သား ပေါ်မလာသောကြောင့် အခြား သင့်လျော်ရာ သာဝတ္ထိမြို့သား တစ်ဦးနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားလိုက်ရလေတော့သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် သတို့သားဘက်က ရောက်လာကြရာ သတို့သားမှာ အလာကောင်းသော်လည်း အခါနှောင်းသဖြင့် ဇနီးလောင်းကို လက်လွှတ်သွားရရှာပေသည်။

“အာဇီဝက-က နက္ခတ်မကောင်း-ဟုဆို၍ မလာရပါ” ဟု ပြောသော မြို့သားတို့ စကားကို ကြားသောအခါ မြို့သားပညာရှိတစ်ဦးက အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၄၉။ နက္ခတ္တံ ပဋိမာနေန္တံ၊ အတ္ထော ဗာလံ ဥပစ္စဂါ။
 အတ္ထော အတ္တဿ နက္ခတ္တံ၊ ကိံ ကရိဿန္တိ တာရကာ။

မြန်မာပြန်

နက္ခတ်ကို ငုံ့လင့်နေသော လူမိုက်ကို သတို့သမီးရခြင်းဟူသော အကျိုးစီးပွားသည် ကျော်လွန် သွား၏။ လိုအပ်သော အကျိုးစီးပွားကို ရခြင်းသည်သာ အကျိုးစီးပွား လိုလားသူ၏ နက္ခတ် မည်၏။ ကောင်းကင်က ကြယ်တာရာတို့သည် အဘယ်မည်သော အကျိုးစီးပွားကို ပြုနိုင်ကုန် လတ္တံ့နည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိမြို့သားသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
 ထိုအခါက အာဇီဝကသည် ယခုအာဇီဝက ဖြစ်လာသည်။
 ထိုအခါက အမျိုးသားအမျိုးသမီးတို့သည် ယခုအခါ အမျိုးသား အမျိုး သမီးတို့ ဖြစ်လာကြသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကောင်းကင်၌ သွားလာနေသည့် နက္ခတ်က မည်သည့် အကျိုးကိုမျှ မလုပ်ပေးနိုင်။
 (၂) အကျိုးရသည့်နေ့၊ အကျိုးပြီးသည့်နေ့သာ လူတိုင်းအဖို့ နက္ခတ်ကောင်း ဖြစ်၏။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။
 မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၅၀-ဒုမ္မေဇောတ်

(ဒုမ္မေဇ=ပညာမဲ့သူများ)

သူ့အသက်ကိုသတ်၍ နတ်ပူဇော်မှု မပြုသင့်ကြောင်း

ဗစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် လောက၏ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဘေတံတော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ရဟန်းတို့သည် တရားသဘင်ဝယ် မြတ်စွာဘုရား သတ္တလောက၏ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်တော်မူကြောင်း ပြောဆိုနေကြစဉ် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူကာ “ရဟန်းတို့...ယခုအခါ ငါဘုရားသည် သတ္တလောက၏ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်သည်မှာ အံ့ဖွယ် မရှိသေး၊ ရှေးနုစဉ်အခါ ကလည်း ကျင့်တော်မူဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း လက်ထက်၌ ဘုရားလောင်းလည် ထိုမင်း၏ သားတော် ဖြစ်ပါသည်။ အမည်မှာ ဗြဟ္မဒတ္တ ကုမာရ-ဟုပင် ခေါ်သည်။ ဘုရားလောင်း တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် ရှိသောအခါ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ သွားရောက် ပညာသင်ကြားရာ တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်သော အတတ်တို့နှင့် ဖေဒင်သုံးပုံတို့ကို တတ်မြောက်သည်။ မကြာမီ ခမည်းတော်ကြီးသည် သားတော်အား အိမ်ရှေ့မင်းရာထူးကို ပေးပါသည်။

ထိုစဉ်အခါက ဗာရာဏသီမြို့သူမြို့သားတို့သည် ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက် စသည်တို့၏ အသားအသွေးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း နတ်တို့အား ပူဇော်ပသလေ့ရှိကြ၏။ ဘုရားလောင်းသည် ယခုအခါ လူတို့သည် နတ်ကို ကိုးကွယ်၍ များစွာသော သတ္တဝါတို့ကို မတရားသတ်ဖြတ်နေကြ၏။ ငါမင်းဖြစ်လျှင် သတ္တဝါများကို မသတ်ရအောင် တားမြစ်မည်ဟု ကြံစည်သည်။

တစ်နေ့တွင် ဘုရားလောင်းသည် ရထားစီး၍ မြို့ပြင်ထွက်လာရာ ပညောင်ပင်စောင့်နတ်ထံ အလိုရှိရာဆုကို တောင်းနေကြသည့် လူအပေါင်းကို တွေ့မြင်ရသည်။ ထိုအခါ ရထားမှ ဆင်းသက်၍ ပညောင်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ကာ နံ့သာပန်းတို့ဖြင့် နတ်ကို ပူဇော်ဟန် ပြုပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ရံခါရံခါ နတ်ကို ပူဇော်ကိုးကွယ်ဟန် ပြုလေ့ရှိသည်။

ခမည်းတော်ကြီး နတ်ရွာစံ၍ ဘုရားလောင်း မင်းဖြစ်လာသည့်အခါ အဂတိမလိုက်စားဘဲ မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါးနှင့်အညီ မင်းပြုသည်။ အိမ်ရှေ့မင်းဘဝက ကြံစည်ထားသည့် အကြံကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အမတ်၊ ပုဏ္ဏား၊ သူကြွယ်တို့ကို စည်းဝေးစေပြီး “မိမိသည် ပညောင်ပင်စောင့်နတ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် မင်းဖြစ်ရကြောင်း၊ ထိုနတ်ကို ပူဇော်စဉ်အခါက မင်းဖြစ်သည့်အခါ ငါးပါးသီလ မစောင့်သောသူ၊ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးကို ပြုကျင့်သောသူတို့၏ အူသိမ်၊ အူမ၊ အသား၊ အသွေးတို့ဖြင့် ပူဇော်ပါမည်”ဟု ဝန်ခံထားခဲ့ကြောင်းနှင့် ဝန်ခံထားသည့်အတိုင်း ပူဇော်ရန် တိုင်းသူပြည်သားတို့ သိအောင် စည်လည်ကြရမည် ဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူပါသည်။

ထို့နောက် ထိုအကြောင်းကို အောက်ပါဂါထာဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူပါသည်။ ထိုသို့စည်လည်ပြီး သည်မှစ၍ တစ်နိုင်ငံလုံး ဝက်သတ်ခြင်း၊ ကြက်သတ်ခြင်း စသည့် ဒုစရိုက်အမှုတို့ကို မပြုကြတော့ဘဲ သီလရှိသူများ ဖြစ်သွားကြပေသည်—

ပါဠိ

၅၀။ ဒုမ္မေဓာနံ သဟဿေန၊ ယညော မေ ဥပယာစိတော။
ဣဒါနိ ခေါဟံ ယဇိဿာမိ၊ ဗဟု အဓမ္မိကော ဇနော။

မြန်မာပြန်

လူမှိုက်တစ်ထောင်ဖြင့် ယဇ်ပူဇော်အံ့ဟု ညောင်ပင်စောင့်နတ်သို့ ကပ်၍ အကျွန်ုပ် ဆုမွန် တောင်းထားပါသည်။ ယခု အကျွန်ုပ်သည် (ဆုတောင်းထားသည့်အတိုင်း) ယဇ်ပူဇော်အံ့။ အကြောင်းမှာ များစွာသော လူအပေါင်းသည် တရားမစောင့်ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗာရာဏသီမင်းသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
ဗာရာဏသီပြည်သားတို့သည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်များ ဖြစ်လာကြသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) သူတပါးအသက်များ သတ်၍ နတ်ပူဇော်ပသမှု မပြုသင့်။
(၂) တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သူများသည် ဘုရားလောင်းကဲ့သို့ ရာဇပရိယာယ် ကြွယ်ဝသင့်သည်။

ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ၊ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အာရတီပါပါမင်္ဂလာ၊ ဝိရတီပါပါမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၆-အာသီသဝဂ်

၅၁-မဟာသီလဝဇာတ်

(မဟာသီလဝ=မဟာသီလဝမည်သောမင်း)

ဝိရိယကြောင့် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်နိုင်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် လုံ့လဝိရိယမရှိသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ မဟာသီလဝမင်းသည် တရားနှင့်အညီ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်လေသည်။ သတ္တဝါများအပေါ် ခန္တီ၊ မေတ္တာ၊ ကရုဏာတရားများကို ရှေးရှုထား၏။ မြို့၏တံခါးလေးမျက်နှာ၊ မြို့လယ်နှင့် နန်းတော်တံခါးတို့၌ အလှူမဏ္ဍပ် ခြောက်ဆောင်တို့ကို ဆောက်လုပ်ပြီး ခိုကိုးရာမဲ့သို့ ဧည့်သည် အာဂန္တုကများကို လှူဒါန်း ပေးကမ်းလေ့ရှိသည်။ ထိုမင်းကား ဘုရားလောင်းတည်း။

အခါတပါးသော် အမတ်တစ်ယောက်သည် နန်းတော်တွင်းဝယ် ပြစ်မှုဟစ်ခုကို လွန်ကျူး၍ မင်းကြီး သိသွားရာ သားမယားနှင့်တကွ ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုအမတ်သည် ကောသလမင်းထံ ဝင်ရောက်စကားရာ မကြာမီမှပင် ဘုရင့်လူယုံတော် ဖြစ်သွားပါသည်။ တစ်နေ့သောအခါ ထိုအမတ်သည် ဗာရာဏသီပြည်ကား ပျားကောင် မရှိသော ပျားလပွိုနှင့် တူကြောင်း၊ မင်းမှာ အလွန်တရာ နူးညံ့ကြောင်းနှင့် စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အနည်းငယ်ဖြင့် သိမ်းယူလျှင် ရမည် ဖြစ်ကြောင်းကို ကောသလမင်းကို တင်လျှောက်သည်။

မင်းသည် ထိုစကားကို ကြားလျှင် “ဗာရာဏသီမည်သည်ကား အလွန်ကြီးကျယ် ခမ်းနား၏။ ယုတ္တိမတန်သော စကားကို သင် ဆို၏။ သင်သည် သူလျှိုပင် ဖြစ်မည်” ဟု ဆိုလေသည်။

“အရှင်မင်းကြီး ... အကျွန်ုပ်စကားကို ယုံကြည်တော်မမူလျှင် အရှင်မင်းကြီး၏ လူများကို စေလွှတ်၍ ဗာရာဏသီဘုရင်၏ ရပ်စွန်ပြည်နားကို ဖျက်ဆီးစေတော်မူပါ။ ထိုသူများကို မင်းထံ ပို့လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ပေး၍ နောက်နောင်တွင် ယင်းကဲ့သို့ မပြုလုပ်ရန် ဆုံးမပြီး လွှတ်တော်မူပါလိမ့်မည်ဘုရား” ဟု တင်လျှောက်လေ၏။ လျှောက်ဖန်များလတ်သော် မင်းကြီးသည် မိမိလူများကို စေလွှတ်၍ ရပ်စွန်ပြည်နားကို ဖျက်ဆီးခိုင်းလေရာ အမတ်ပြောသည့်အတိုင်း ဟုတ်မှန်ကြောင်း သိရလေ၏။

တဖန် တိုင်းစွန်ပြည်နားနှင့် မြို့လယ်ကို တစ်ကြိမ်စီ ဖျက်ဆီးခိုင်းပြန်ရာ အမတ်ပြောသည့် အတိုင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။ ထိုအခါ ကောသလဘုရင်သည် ဗာရာဏသီပြည်ကို သိမ်းယူရန် စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့် ချီတက်တော်မူသည်။

ကောသလဘုရင်သည် မည်သည့်အတားအဆီးမှ မတွေ့ရဘဲ ဗာရာဏသီပြည်ကြီးကို သိမ်းယူနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မဟာသီလဝမင်းနှင့်တကွ အမတ်တစ်ထောင်တို့ကို စစ်သုံးပန်းအဖြစ် ဖမ်းယူလိုက်သည်။ ထို့နောက် သုသာန်၌ တွင်းများတူးပြီး ဦးခေါင်းကိုသာ ဖော်၍ မြှုပ်ထားလိုက်ကြသည်။

မဟာသီလဝမင်းလည်း မိမိအမတ်တို့အား ရန်သူအပေါ် မေတ္တာပွားရန်သာ ဆုံးမဩဝါဒပေး၏။ ညအချိန်တွင် လူသားစားရန် သုသာန်သို့ မြေခွေးများလာသည့်အခါ မင်းကြီးနှင့်အမတ်တို့သည် ညာသံပေး၍ မြေခွေးတို့ကို ပြေးစေ၏။ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ပြေး၍ လူရိပ်လူခြေကို မမြင်ရလျှင် “သတ်ရန် လူများပဲ” ဟု မြေခွေးများ သိသွားပြီး လူများထံ ချဉ်းကပ်လာကြ၏။

မဟာသီလဝမင်းကြီးသည် မိမိထံသို့ ချဉ်းကပ်လာသော မြေခွေးကြီးကို ကိုက်နိုင်ရန် လည်ပင်းကို မော့၍ ပေး၏။ မြေခွေးကြီး ကိုက်သောအခါ မေးရိုးဖြင့် ညှပ်တားလိုက်ရာ ကြောက်လန့်ပြီး ခြေလေးဘက်ဖြင့် မြေကို ယက်လျက် အသံကုန် အော်လေသည်။ မြေခွေးကြီး၏ အော်သံကို ကြားရသည့်အခါ အခြားမြေခွေးတို့သည် ကြောက်လန့်ထွက်ပြေးကြကုန်၏။

မင်းကြီးနှင့်တကွ အမတ်တစ်ထောင်တို့သည် မြေကျင်းမှ ထွက်၍ သုသာန်၌ နေလေလျှင် ဘီလူးနှစ်ကောင်တို့သည် လူသေကောင် တစ်ကောင်အတွက် အဝေမတည့်၍ မင်းကြီးထံလာ၍ အဝေခိုင်းရာ မင်းကြီးသည် မိမိလိုချင်သမျှကို ဘီလူးတို့အား စေခိုင်းပြီး နောက်ဆုံး၌ ဘီလူးနှစ်ကောင်လုံး ကျေနပ်အောင် ဝေပေးလိုက်သည်။

ထို့ကျေးဇူးကြောင့် ဘီလူးများသည် မင်းကြီးနှင့်တကွ အမတ်အားလုံးတို့ကို ညတွင်းချင်း မိမိနေရာ အသီးအသီးသို့ ပြန်ပို့ပေးကြပါသည်။ မင်းကြီးသည် နန်းတော်သို့ ပြန်ရောက်လျှင် အိပ်ပျော်နေသည့် ကောသလဘုရင်၏ ဝမ်းဗိုက်ကို သန့်လျက်ဖြင့် ခတ်လိုက်ရာ ကောသလမင်းသည် နိုးလာခဲ့ပါသည်။ ကောသလမင်းသည် မဟာသီလဝမင်း၏ အကြောင်းစုံကို ကြားသိရလေလျှင် ဝန်ချတောင်းပန်၍ တိုင်းပြည်ကို ပြန်လည်အပ်နှင်းပါသည်။

မဟာသီလဝမင်းသည် မိမိအမတ်တစ်ထောင်တို့ အသက်ရှင်ရခြင်းနှင့် ဆုံးရှုံးပြီးသား ထီးနန်းစည်းစိမ်ချမ်းသာကို တဖန်ရရှိခြင်းတို့သည် မိမိ၏ လုံ့လဝီရိယကြောင့် ဖြစ်၍ ဝီရိယကို အခါခပ်သိမ်း မစွန့်လွှတ်သင့်ကြောင်း ပြောဆိုလိုရကား အောက်ပါဂါထာကို ကျူးရင့်တော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၅၁။ အာသီသေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ယထာ ဣစ္ဆိံ တထာ အဟု။

မြန်မာပြန်

ယောကျ်ားဟူသည် (ကြီးစားရာ၌) မျှော်လင့်ချက် ထားရမည်သာတည်း။ ကျိုးကြောင်း မြင်သိ ပညာရှိသည် မပျင်းမရိရာ။ အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်နေသော ငါ့ကိုယ်ကို ယနေ့ ငါ မြင်ရပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။မဟာသီလဝမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 ပြစ်မှားသော အမတ်သည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။
 အမတ်တစ်ထောင်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်ဖြစ်လာကြသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ဝီရိယသည် ဒုက္ခအပေါင်းကို ကျော်လွှား လွန်မြောက်နိုင်သည်။
 (၂) သေခါနီးမှာပင် ဝီရိယကို မစွန့်ရာ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ခန္တိ မင်္ဂလာ၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ။

၅၂ - စူဠဇနကဇာတ်

(စူဠဇနက=ငယ်ရွယ်သော ဇနကမင်း)

ဝီရိယရှိသူသည် ရည်မှန်းချက်အတိုင်း အောင်မြင်နိုင်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဤဇာတ်တော်ကို ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် လုံ့လဝီရိယ ယုတ်လျော့သော ရဟန်းတော် တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ဤဇာတ်ကြောင်းသည် မဟာဇနကဇာတ်ကြောင်းနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်၍ မဟာဇနကဇာတ်တွင် ဖတ်ရှုရန် ဖြစ်ပါသည်။ စူဠဇနကမင်းကြီးသည် မိမိလုံ့လဝီရိယဖြင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ရသောအခါ ထီးဖြူတော် အောက်၌ နေလျက် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ဥဒါန်းကျူးရင်ပါသည်။

ပါဠိ

၅၂။ ဝါယမေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော။
 ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ဥဒကာ ထလမုဗ္ဗတံ။

မြန်မာပြန်

ယောက်ျားဟူသည် ကြိုးစားအားထုတ်ရမည်သာတည်း။ ကျိုးကြောင်းမြင်သိ ပညာရှိသည် မပျင်းမရိရာ။ သမုဒ္ဒပြင်ကျယ် ရေပင်လယ်မှ ကုန်းပေါ်သို့ ရောက်လာ တည်လာသော ငါ့ကိုယ်ကို ငါ မြင်ရပေပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။စူဠဇနကမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ဝီရိယရှိသူသည် ရည်မှန်းချက်အတိုင်း အောင်မြင်နိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ၊ ပတိရူပဒေသဝါသမင်္ဂလာ။

၅၃ - ပုဏ္ဏပါတီဇာတ်

(ပုဏ္ဏပါတီ=အရက်များနှင့်ပြည့်သောခွက်)

ကြိုတင်စဉ်းစား သတိထား အမှားမတွေ့နိုင်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် အရက်သမားများက အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးကို အရက်သောက်ရန် ဖြားယောင်းခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

မှန်၏။ အရက်သမားတို့သည် အရက်ဖိုးလိုနေသဖြင့် အရက်သောက်ပြီး မေ့နေသူများထံမှ ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ယူရန် အကြံဖြင့် အရက်များတွင် မေ့ဆေးခတ်ပြီး သေတင်းကုပ်တွင် စောင့်နေကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးသည် ဘုရင်မင်းမြတ်ထံ အစားဝင်ရန် လာလေရာ သေဋ္ဌေးကြီးအား အရက်သောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်၏။ သေဋ္ဌေးကြီးမှာ သောတာပန် ဖြစ်ရကား သေရည်ကို လုံးဝသောက်သူ မဟုတ်ပါ။

သို့သော် အရက်သမားများ၏ အမူအရာကို ကြည့်ပြီး မယုံသင်္ကာရှိ၍ စုံစမ်းရာ ဆေးခတ်ထားကြောင်းသိ၍ “ဟယ်-ငမူးတို့...သင်တို့က သေရက်ကို ချီးကျူးရုံသာ ချီးကျူးနေကြတယ်။ ကိုယ်တိုင် မသောက်သုံးကြပေ။ ဆေးများ ခတ်ထားသည် မဟုတ်လား”ဟု ကြိမ်းမောင်းလေလျှင် သေသောက်ကြူးများ ထွက်ပြေးသွားကြပါသည်။ ဤအကြောင်းကို ဘုရားသခင်အား လျှောက်ထားရာ ဘုရားရှင်က ထိုအရက်သမားတို့သည် ယခုအခါမှသာ သင့်ကို လှည့်ပတ်သည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ပညာရှိတို့ကို ဤသို့ လှည့်ပတ်ဖူးကြောင်း မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေး ဖြစ်ပါသည်။ တချိန်တွင် အရက်သမားတို့ အရက်ဖိုးပြတ်နေသဖြင့် အရက်ဖိုး ရရာရကြောင်း အကြံဉာဏ် ထုတ်ကြ၏။ နောက်ဆုံးတွင် အရက်တွင် မေ့ဆေးထည့်ပြီး ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေး လာသည့်အခါ အရက်ကို ဖြားယောင်းတိုက်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာကို လုယူမည်ဟု တိုင်ပင်စီစဉ်ထားကြ၏။ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးလာသည့်အခါ အရက်သောက်ရန် ခေါ်ကြသည်။ သေဋ္ဌေးကား အရက်သမားတို့၏ အမူအရာကို မြင်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ရိုးရိုးသားသား ခေါ်ခြင်းဟုတ်ကြောင်း သိ၏။ ထို့ကြောင့် မင်းနန်းတော်မှ ပြန်လာသည့်အခါမှ သင်တို့နှင့် တွေ့မည်၊ စောင့်နေကြပါဆိုပြီး နန်းတော်သို့ ဆက်သွား၏။

ထိုသေဋ္ဌေး နန်းတော်မှ ပြန်လာသည့်အခါ အရက်ခွက်များကို ကြည့်ပြီး “ဟေ့-အမူးသမားတို့...မင်းတို့ကို ကြည့်ရတာ မှမမှန်ဘူး၊ မင်းတို့ အရက်ခွက်တွေဟာလဲ လျော့တယ်၊ မရှိဘူး၊ မင်းတို့ အရက်ကိုသာ ချီးမွမ်းနေကြတယ်၊ မင်းတို့ တစ်ယောက်မှ မသောက်ကြဘူး၊ ကောင်းတဲ့ အရက်ဆိုရင် မင်းတို့ သောက်ကြမယ်၊ မဟုတ်လား၊ ဒီအရက်ဟာ ဆေးခတ်ထားတဲ့ အရက်ပဲ”ဟု ဆိုပြီး အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၅၃။ တထေဝ ပုဏ္ဏာ ပါတိယော၊ အညာ' ယံ ဝတ္တတေ ကထာ။
အာကာရဏေန ဇာနာမိ၊ န စာယံ ဘဒ္ဒိကာ သုရာ။

မြန်မာပြန်

ခွက်တို့သည် မျှေးအတိုင်းသာ အရက်များနှင့် ပြည့်လျက် ရှိကုန်၏။ ဤ (အရက်ကောင်း၏ ဟူသော) စကားသည် မဟုတ်မမှန်သာ ဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့် ဤအရက်သည် မကောင်းဟု ငါ သိ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ထိုအခါက အရက်သမားများသည် ယခုအခါ အရက်သမားများ
ဖြစ်လာကြသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မူးယစ်ဆေးဝါး သောက်စားသူများသည် အကုသိုလ်ကံ မျိုးစုံကို
လွန်ကျူးတတ်ကြသည်။
(၂) ကြိုတင်စဉ်းစား၊ သတိထား၊ အမှားမတွေ့နိုင်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

ပင်္ဂလာ။ ။မဇ္ဇပါနာ စ သံယမ-မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၅၄ - ကိဗလဇာတ်

(ကိဗလ=ကိဗလမည်သော အဆိပ်ပင်)

ပညာရှိစကားကို လိုက်နာသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် သစ်သီးအရပ်၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာလှသော ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေး၏ ဥယျာဉ်စောင့်ကို အကြောင်းပြု၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ ဘုရားအလောင်း လှည်းကုန်သည် မူးသည် လှည်းပေါင်းငါးရာတို့ဖြင့် ကုန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် သွားပါသည်။ တောအုပ်တစ်ခုသို့ ရောက်လေလျှင် မဝင်မီ လှည်းသမားများကို “တောအုပ်အတွင်း၌ အဆိပ်ပင်များ ရှိတတ်ကြသည်။ ရှေးက မစားဖူးသော အသီးအရွက်တို့ကို မိမိအား အသိမပေးဘဲ မစားရန်” မှာကြားပြီး တောအုပ် အတွင်းသို့ ဝင်ပါသည်။

တောအုပ်အဝင်ဝရှိ ရွာတစ်ရွာ၏ အဝင်တံခါးအနီးတွင် အမျိုးအမည် မသိသော သစ်တစ်ပင် ရှိလေသည်။ ပင်စည်၊ အကိုင်း၊ အခက်၊ အလက်မှ စ၍ အားလုံး သရက်ပင်နှင့် တူ၏။ အသီး၏ အရသာမှာလည်း သရက်သီး၏ အရသာနှင့် ခြားနားမှု မရှိပေ။ အဆင်းအနေအထားသာ ကွဲပြားမှု ရှိပါသည်။ စားသောက်သူများမှာ အဆိပ်ကို စားမိသည့်အလား ဇဏအတွင်း သေကုန်ကြ၏။ ထိုသစ်ပင်အောက်သို့ ရောက်ကြကုန်သော လှည်းသမားအချို့သည် သရက်သီး မှတ်၍ စားမိကြကုန်၏။ လှည်းမှူးရောက်လာသောအခါ စားမိသောသူတို့အား အန်စေပြီး စတုမဇူကျေး၏။

ရှေးအခါက လှည်းသမားငါးရာတို့မှာ သရက်သီးထင်မှတ်၍ စားမိလေသောကြောင့် အားလုံး သေကုန်ကြ၏။ ရွာသားများမှာ လှည်း၊ နွား၊ ပစ္စည်းများကို ရဖူးကြသဖြင့် ယနေ့ည ရောက်လာကြသော လှည်းသမားများလည်း သေနေကြပေမည်ဟု ထင်မှတ်ပြီး ကျန်ရစ်သော လှည်း၊ နွား၊ ပစ္စည်းများကို ယူကြရန် လာကြပါသည်။ သို့သော် ပကတိ ကျန်းမာလျက် ရှိကြသော လှည်းသမားများကို မြင်၍ လှည်းမှူးကို သရက်သီး မဟုတ်မှန်း ဘယ်ပုံဘယ်နည်း သိပါသလဲဟု မေးကြသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက အကြောင်းနှစ်မျိုးတို့ကြောင့် သိကြောင်း မိန့်ဆိုလို၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၅၄။ နာယံ ရုက္ခော ဒုရာရဟော၊ နပိ ဂါမတော အာရကာ။
အာကာရဏေန ဇာနာမိ၊ နာယံ သာဒုဖလော ဒုမော။

မြန်မာပြန်

ဤသစ်ပင်သည် တက်ဖို့ကလည်း မခဲယဉ်း၊ ရွာမှလည်း မကွာလှမ်း၊ ဤအကြောင်း နှစ်မျိုးကြောင့် ဤသစ်ပင်သည် စားကောင်းသော အသီးရှိသော အပင်မဟုတ်ဟု ငါ သိ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ လှည်းကုန်သည်မှူးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ထိုအခါက လှည်းကုန်သည် ပရိသတ်သည် ယခု ဘုရားပရိသတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ပညာရှိတို့၏ စကားကို လိုက်နာသင့်၏။
(၂) အရာရာ၌ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည် အမှားတွေ့ခဲသည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနဲ့ သေဝနာ မင်္ဂလာ။

၅၅-ပဉ္စာဝုဓဇာတ်

(ပဉ္စာဝုဓ=လက်နက်ငါးမျိုးရှိသောမင်းသား)

လုံ့လဝီရိယကြောင့် မင်းဖြစ်ရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဇွဲ လုံ့လ နည်းပါးလှသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြုပြီး ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက လုံ့လဝီရိယမရှိသော ရဟန်းကို “ချစ်သား....ရှေးက ပညာရှိတို့သည် ကြိုးစားသင့်သည့် အရာ၌ ကြိုးစားခဲ့ကြသောကြောင့် မင်းစည်းစိမ်ကိုပင် ရခဲ့ကြ ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ထုတ်ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ တိုမင်းတွင် ပဉ္စာဝုဓမည်သော သားတော်တစ်ပါး ထွန်းကားပါသည်။ မွေးဖွားစဉ်က နိမိတ်ဖတ်ပုဏ္ဏားများက “လက်နက်ငါးပါး အရာတွင် အလွန်ထင်ရှားလိမ့်မည်”ဟု နိမိတ်ဖတ်၍ ဤအမည်ကို မှည့်ခေါ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမင်းသား တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးထံ ပညာသင်ယူ တတ်မြောက်၍ မိမိတိုင်းပြည်သို့ အပြန်တွင် ဆရာက လက်နက်ငါးပါးကို ပေးလိုက်သည်။

မင်းသားသည် တောအုပ်တစ်ခုအတွင်းသို့ ရောက်ရှိလေလျှင် အလွန်ကြီးမား၍ ကပ်စေးသော အမွှေးများရှိသည့် ဘီလူးကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးလေ၏။ ထိုဘီလူးကြီး၏ အရပ်မှာ ထန်းပင်ခန့်ရှည်၍ ဦးခေါင်းမှာ အိမ်ကြီးတစ်လုံးခန့် ရှိ၏။ မျက်လုံးကြီးများမှာလည်း သပိတ်လုံးခန့်ရှိ၍ ငှက်ပျောဖူးကြီးများပမာ အစွယ်ကြီးနှစ်ချောင်း ပြူးထွက်နေပါသည်။

ဘီလူးကြီးက “သင်-ငါ၏ အစာဖြစ်ပြီ၊ ရပ်လိုက်ပါ”ဟု ပြောသည့်အခါ တခဏအတွင်း သေစေနိုင်သည့် အဆိပ်လူးမြားဖြင့် ဘီလူးကြီးကို ပစ်လိုက်ရာ မြားသည် ဘီလူးကြီး အမွှေး၌ ကပ်နေလေ၏။ မြားငါးဆယ်ကုန်သည်အထိ ပစ်သော်လည်း ရွှေ့ကကဲ့သို့ပင် ကပ်နေကြလေသည်။ မြားကုန်သောအခါ ဘီလူးကြီးက မြားများကို ခါချ၍ မင်းသားအနီးသို့ ကပ်လာလေလျှင် သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်၊ မြားတောင့်ဖြင့် ရိုက်၊ ဆောက်ပုတ်ဖြင့် ထုရိုက်၊ လှံဖြင့် ထိုးသတ်သော်လည်း အားလုံးသော အရာများသည် ဘီလူးကြီး၏ အမွှေး၌သာ ကပ်ငြိနေကြ၏။

လက်နက်အားလုံး ကုန်သွားသည့်အခါ လက်နှစ်ဘက် ခြေနှစ်ဘက် ဦးခေါင်းတို့ဖြင့် တလှည့်စီ ရိုက်ပြန်၏။ ထိုကိုယ်အင်္ဂါ ငါးခုလုံးသည်လည်း ဘီလူး၏ အမွှေး၌သာ ကပ်ငြိနေကုန်၏။ ယင်းကဲ့သို့ ကပ်ငြိနေသော်လည်း အနည်းငယ်မျှ ကြောက်လန့်ခြင်း မရှိသည့် မင်းသားကို ဘီလူးမြင်ရသောအခါ အလွန်အံ့ဩသွား၏။

ဘီလူးက “အဘယ့်ကြောင့် မကြောက်ရွံ့ပါသလဲ”ဟု မေးလေလျှင် “သတ္တဝါတို့မည်သည် တစ်ဘဝတွင် တစ်ခါသာ သေရစမြဲဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ ဝမ်းထဲတွင် ဝရဇိန်လက်နက်ရှိ၍

မိမိကိုစားလျှင် အသင်ဘီလူး၏ အ၊ အသည်း၊ နှလုံးတို့ အပိုင်းပိုင်းပြတ်၍ အသင်ပါ သေမည်ကို လည်းကောင်း သိ၍ မကြောက်ရွံ့ကြောင်း” မင်းသားက ပြန်ပြောပါသည်။

ဘီလူးကြီးသည် မင်းသား၏ စကားကို ကြားလေလျှင် မင်းသားအား အထင်ကြီးသွားသည်၊ ကြောက်လည်း ကြောက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းသားကို လွှတ်လိုက်လေ၏။ မင်းသားသည် ဘီလူးကြီးကို ဆုံးမ၍ လက်နက်ငါးပါးကို ယူကာ မိဘရပ်ထံ ပြန်လေ၏။ ဖခင်နတ်ရွာစံသော အခါ မင်း ဖြစ်လာသည်။

ဤသို့ ပဉ္စာဝုဓမင်းသား၏ လုံ့လဝီရိယကြောင့် အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာရပြီး မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရပုံကို ထင်ထင်ရှားရှား ဟောကြားတော်မူပြီး ကြောက်ရွံ့ တွန့်တိုခြင်း ကင်းမဲ့၍ မဆုတ်မနစ် လုံ့လကြီးကုတ် အားထုတ်ပါက အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်မြတ်ကို ရနိုင်ကြောင်း ပြလိုသောကြောင့် အောက်ပါဂါထာကို ဟောတော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

၅၅။ ယော အလီနေန စိတ္တေန၊ အလီနမနသော နရော။
ဘာဝေတိ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။
ပါပုဏေ အနုပုဗ္ဗေန၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယံ။

မြန်မာပြန်

မဆုတ်နစ်သော အလို့ရှိသည်ဖြစ်၍ နောက်မဆုတ်သော စိတ်ဖြင့် ယောဂလေးပါးတို့ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရန် ဗောဓိပက္ခိယတရား (၃၇)ပါးကို ပွားသောလူသည် အစဉ်သဖြင့် သံယောဇဉ် အားလုံးတို့ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပဉ္စာဝုဓမင်းသားသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ဘီလူးကြီးသည် အင်္ဂုလိမာလ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ဝီရိယကို သေခါမှသာ လျှော့ရမည်။
(၂) ကြိုးစားက ဘုရားဖြစ်နိုင်သည်။
(၃) ဟန်ကိုယ့်ဖို့ မာန်သူဖို့ ဆိုသကဲ့သို့ အချို့နေရာ၌ ပရိယာယ်သုံးသင့်က သုံးရမည်။

ပါရမီ။ ။ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာ။

၅၆-ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ်

(ကဉ္စနက္ခန္ဓ=ရွှေတုံး)

လေးသောဝန်ကို ပေါ့အောင် လုပ်နည်းအကြောင်း

ပဗ္ဗုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အမျိုးသားတစ်ယောက် သည် ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို နာကြားရသည့်အခါ သံဝေဂရကာ ရဟန်းပြုပါသည်။ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာတို့က ရဟန်းတော်များ စောင့်ထိန်းရန် သီလအမျိုးမျိုး၊ သိက္ခာပုဒ်တော်အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြောဟောလေလျှင် စောင့်ထိန်းရန် သိက္ခာပုဒ်နှင့် သီလများ များပြားလှသောကြောင့် စိတ်ညစ်ကာ လူထွက်တော့မည်ဟု ပြောဆို၏။

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာများက ထိုရဟန်းကို ဘုရားရှင်ထံ၌၍ အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားလေလျှင် ဘုရားရှင်က ရဟန်းအား ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ် သုံးမျိုးတို့ဖြင့် မကောင်းမှု မပြုရန်ကိုသာ စောင့်ထိန်းရန် ညွှန်ကြားပါသည်။ ရဟန်းသည်လည်း နှစ်သက်ရှင်လန်း အားရစွာ ကျင့်ကြံရာ သုံးလေးရက်အတွင်း ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူလေသည်။

တစ်နေ့တွင် သံဃာ့အစည်းအဝေးကြီး၌ စောင့်ထိန်းစရာ သီလများသည့်အတွက် လူထွက် ချင်သည့် ရဟန်းကို သီလသုံးပါးမျှ စောင့်ထိန်းခိုင်းခြင်းဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် ရဟန္တာဖြစ်အောင် လုပ်တော်မူနိုင်သည့် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွတော်မူလာ၍ “ချစ်သားတို့...မည်မျှလေးသောဝန်ကို ဖြစ်စေ၊ ခွဲစိတ်ဝေဖန်လိုက်လျှင် ပေါ့သွားမြဲပင် ဖြစ်သည်။ ချွေးအခါကလည်း ပညာရှိတို့သည် မချီနိုင်သည့် ရွှေတုံးကြီးကို ပေါ့သွားအောင် ခွဲစိတ်ဝေဖန် ဖူးကြကုန်ပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ချွေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားအလောင်း လယ်ထွန် ယောက်ျားသည် လယ်ထွန်စဉ် အလျားလေးတောင်၊ လုံးပတ် ပေါင်လုံးခန့်ရှိသည့် ရွှေတုံး တစ်တုံးကို ရရှိပါသည်။ ရွှေတုံးကို ချီမလေသော် မချီမ-နိုင်ဘဲ ရှိလေ၏။ ထိုအခါ ထိုင်၍ “ဤမျှလောက်ကို စားမည်၊ ဤမျှလောက်ကို မြေ၌ မြုပ်ထားမည်၊ ဤမျှလောက်ကို စီးပွားရေး အရင်းအနှီး ပြုလုပ်မည်၊ ဤမျှလောက်ကို ဒါနပြုမည်ဟု စိတ်ကူး၍ အားရရှင်လန်းစွာ ချီမလေသော် ချီမ-နိုင်ခဲ့ဖူးလေပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါဂါထာကို ဟောကြားတော် မူပါသည်—

ပါဠိ

၅၆။ ယော ပဟဠေန စိတ္တေန၊ ပဟဠမနသော နရော။
ဘာဝေတိ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။
ပါပုဏေ အနုပုဗ္ဗေန၊ သဗ္ဗသယောဇနက္ခယံ။

မြန်မာပြန်

အကြင်သူသည် အနှောင့်အယှက်ကင်း၍ ရွှင်ပြသော စိတ်ဖြင့် ယောဂကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရန် ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးကို ပွား၏။ ထိုသူသည် အစဉ်သဖြင့် သံယောဇဉ် အားလုံးကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရွှေတုံးရသည့် လယ်သမားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) စိတ်သာရှင်စော ဘုရားဟော။
(၂) နည်းပေးတတ်က အကျိုးရ။
(၃) လိုလျှင်ကြံဆ နည်းလမ်းရ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ။

၅၇-ဝါနရိန္ဒဇာတ်

(ဝါနရိန္ဒ=မျောက်မင်း)

ရန်သူအောင်မှု ကြောင်းလေးခုအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဘုရားရှင်ကို သတ်ရန် အားထုတ်သော ရှင်ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ “ချစ်သား ရဟန်းတို့...ဒေဝဒတ်သည် ရှေးရှေးဘဝတုန်းကလည်း ငါဘုရားကို သတ်ရန် အားထုတ်ခဲ့ဖူးပါသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဖောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ ဘုရားလောင်းသည် မျောက်မင်း ဖြစ်၏။ ကိုယ်ခန္ဓာကြီးထွား၍ မြင်းငယ်လောက် ရှိသည်။ မြစ်ကမ်းနားတွင် တစ်ကောင်တည်း ကျက်စားလေ့ရှိ၏။ မြစ်အလယ်ရှိ ကျွန်းငယ်တွင် သရက်၊ ပိန္နဲ၊ မာလကာ စသော စားပင်များ ပေါများ၏။ ကမ်းနှင့်ကျွန်းအကြားတွင် ကျောက်ဖျာကြီး တစ်ခု ရှိသည်။ မျောက်ကြီးကား ဆင်ပြောင်ကဲ့သို့ အင်အားကြီးမား၍ ကမ်းမှ ကျောက်ဖျာ၊ ကျောက်ဖျာမှ ကျွန်းငယ်သို့ ခုန်ကူး ကျက်စားလေ့ရှိ၏။ ကျွန်းငယ်တွင် သစ်သီးများကို စားသောက်ပြီး ညနေချမ်းရောက်မှ ပြန်လေ့ ရှိပါသည်။

ထိုမြစ်ရှိ မိကျောင်းမသည် မျောက်ကြီး၏ နှလုံးသားကို စားလိုသော ချင်ခြင်းဖြစ်၍ မိကျောင်းဖိုကို မျောက်ကြီးအား ဖမ်းပေးရန် ပူဆာ၏။ မိကျောင်းဖိုက “ရှင်မ...ရမှာပေါ့” ဟု ဆိုပြီး ကျွန်းငယ်မှ မျောက်ကြီးအပြန်တွင် ဖမ်းမည်အကြံဖြင့် ကျောက်ဖျာပေါ်တွင် အိပ်နေလေ၏။

မျောက်ကြီးသည် ညနေချမ်းအခါ ပြန်မည်ဟု ကျောက်ဖျာကို လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ ကျောက်ဖျာမှာ ခါတိုင်းနှင့်မတူ တမူထူးခြား ကြီးမားမြင့်တက်နေသည်ကို မြင်၍ “မိမိကို ဖမ်းရန် မိကျောင်းဝပ်နေသည် ဖြစ်ရမည်၊ သိအောင် စုံစမ်းမည်” ဟု ကြံသည်။ ထို့နောက် ကျောက်ဖျာနှင့် စကားပြောသကဲ့သို့ ပရိယာယ်ဖြင့် ကျောက်ဖျာကို “အို-ကျောက်ဖျာ....” ဟု ခေါ်ပါသည်။ သုံးကြိမ်စေ့အောင်ခေါ်၍ စကားပြန် မရသည့်အခါ “အို-ကျောက်ဖျာ....အဘယ်ကြောင့် ယနေ့ စကား မတုံ့ပြန်ပါသလဲ” ဟု မေးလေလျှင် မိကျောင်းက “ယခင်နေ့များမှာ ကျောက်ဖျာက စကားပြောဆိုပေလိမ့်မည်” ဟု ကြံမိ၍ ထူးလိုက်လေသည်။

သင် - ဘယ်သူလဲဟု ထပ်မေးသည့်အခါ မိကျောင်းဖြစ်ကြောင်း ပြန်ပြောလေ၏။ ထို့နောက် မိမိနှလုံးသားကို စားလို့၍ မိကျောင်းဝပ်နေကြောင်း သိရသည့်အခါ “ကောင်းပြီ၊ သင့်အား ငါ့ခန္ဓာကိုယ်ကို လှူပါမည်၊ သင့်ပါးစပ် ဖွင့်ထားပါ” ဟု မျောက်က ဉာဏ်ဆင်၍ ပြောသည်။

မိကျောင်းသည် မျောက်ကြီး၏ စကားကို ယုံကြည်ပြီး ပါးစပ်ကို ဖ-ထားသည်။ မိကျောင်းတို့ မည်သည် ပါးစပ်ဟလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် မျက်စိများ မှိတ်သွားသည့် သဘော ရှိကြ၏။ မျောက်ကြီးလည်း မိကျောင်းမျက်စိမှိတ်နေမှန်းသိလျှင် ကျွန်းငယ်မှခုန်လျက် မိကျောင်း၏ ခေါင်းကို တဆင့်နင်းပြီး တစ်ဖက်ကမ်းသို့ လျှပ်တပြက် ခုန်ကူးသွားလေတော့၏။ ထိုအခါ မိကျောင်းက အံ့သြလွန်းလှ၍ မျောက်မင်းကို ချီးမွမ်းပြောဆိုလိုသောကြောင့် အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၅၇။ ယဿေတေ စတုရော ဓမ္မာ၊ ဝါနရိန္ဒ ယထာ တဝ။
သစ္စံ ဓမ္မော မိတိ စာဂေါ၊ ဒိဋ္ဌံ သော အတိဝတ္တတိ။

မြန်မာပြန်

မျောက်မင်း....သင်ကဲ့သို့ စကားတည်ခြင်း၊ လိမ္မာမြော်မြင် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိခြင်း၊ ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်း၊ စွန့်စားခြင်း ဤဂုဏ်လေးမျိုးရှိသူသည် ရန်သူကို ကျော်လွန်နိုင် အောင်နိုင်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ မျောက်မင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မိကျောင်းဖိုသည် ရှင်ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာသည်။
မိကျောင်းမသည် စိဉ္ဇမာန ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကြိုတင်စဉ်းစား၊ သတိထား၊ အမှားမတွေ့နိုင်။
(၂) ဉာဏ်နဲ့သူကို ဉာဏ်ရှိသူက နိုင်မြဲ ဖြစ်သည်။
(၃) ဉာဏ်ရှေ့သွားရှိသော ဝီရိယသည် အခက်အခဲမှန်သမျှကို လွန်မြောက် နိုင်၏။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ သစ္စာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ မင်္ဂလာ။

၅၈ - တယောဓမ္မဇာတ်

(တယောဓမ္မ=ရန်အောင်ကြောင်းတရားသုံးပါး)

ရန်ကိုအောင်မှု ကြောင်းသုံးခုအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားသခင်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်သည် ယခု ဘဝ၌သာ မိမိကိုသတ်ရန် ကြိုးပမ်းသည်ဟုတ်၊ ရှေးရှေးဘဝများကလည်း ကြိုးပမ်းခဲ့ဖူးကြောင်း မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ ဒေဝဒတ်အလောင်း မျောက်မင်းသည် မျောက်အပေါင်း ခြံရံလျက် ဟိမဝန္တာအပေါ်၌ နေလေ၏။ မိမိစည်းစိမ်ကို လုယူမည် စိုးသဖြင့် မွေးဖွားလာသမျှသော သားငယ်မျောက်ထီးမှန်သမျှတို့၏ ဝှေးစေ့များကို သွားဖြင့် ကိုက်ဖြတ်ကာ ထုတ်ပစ်လေ့ ရှိသည်။

ကိုယ်ဝန်ဆောင် မျောက်မတစ်ကောင်သည် မျောက်မင်း ရန်ကို ကြောက်သောကြောင့် တောင်ခြေရင်းတစ်ခုသို့ သွားရောက်ပုန်းအောင်းကာ သားငယ်ကို မွေးဖွားလေသည်။ ထိုသားငယ် ကား ဘုရားလောင်းတည်း။ အရွယ်ရောက်သောအခါ ခွန်အားဗလနှင့် ပြည့်စုံ၍ လိမ္မာပါးနပ်၏။ ဖခင်ထံပို့ရန် မိခင်ကို အတန်တန်တောင်းပန်သဖြင့် ဖခင်ထံ ပို့ပေးရပါသည်။

မျောက်မင်းသည် သားကို မြင်လေသော် ခွန်အားဗလနှင့်ပြည့်စုံ၍ မိမိစည်းစိမ်ကို လုယူမည်ကို အလွန်စိုးရိမ်သွား၏။ ထို့ကြောင့် သားကို အနီးသို့ ခေါ်ပြီး ဖက်ယောင်ပြုကာ လည်ကို တအား ညှစ်သတ်လေတော့၏။ မျောက်ငယ်ကလည်း ဖခင်မျောက်မင်း၏ လည်ကို ပြန်ဖက်၍ ညှစ်သည်။ မျောက်မင်းသည် အရိုးကွဲမတတ် နာကျင်လှသဖြင့် သားဖြစ်သူ မျောက်ငယ်ကို လွှတ်လိုက်ရ လေတော့၏။

တဖန် ဒကာရက္ခိသ်စောင့် ရေကန်သို့ ပရိယာယ်ဖြင့် စေလွှတ်ပြီး ဘီလူးစာကျွေးရန် ကြံစည်သည်။ ထို့ကြောင့် “မိမိမှာ အိုမင်းနေပြီဖြစ်၍ ငါ့သားကို မင်းအဖြစ် အပ်နှင်းတော့မည်၊ အပုပ် ရေကန်သို့ သွားကာ ကုမုဒြာကြာ ရှစ်ပွင့်၊ ဥပ္ပလကြာ သုံးပွင့်၊ ပဒုမ္မာကြာ ငါးပွင့်ကို ဆောင်ယူခဲ့ပါ”ဟု စေခိုင်းသည်။

ဘုရားလောင်းမျောက်ငယ်သည် ရေကန်သို့ သွား၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်သော် ဆင်းသက်သော ခြေရာကိုသာ မြင်၍ တက်သည့်ခြေရာတို့ကို မမြင်သဖြင့် “ဤရေကန်သည် ရက္ခိသ်စောင့်သော ရေကန်ဖြစ်၍ ဖခင်သည် ငါ့အား ဘီလူးစာကျွေးရန် စေခိုင်းခြင်း ဖြစ်မည်”ဟု သိသွားလေ၏။ သို့ရာတွင် ရေနှင့်ထိစေဘဲ တစ်ဖက်ကမ်းမှ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ခုန်လွှားရင်း အလိုရှိသော ကြာများကို ခူးယူပါသည်။ ရေကန်စောင့်ဘီလူးသည် ထိုအံ့ဖွယ်သရဲကို မြင်ရသောအခါ မျောက်ငယ်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီး ချီးကျူးလိုသောကြောင့် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်။

ပါဠိ

၅၈။ ယဿ ဧတေ တယော ဓမ္မာ၊ ဝါနရိန္ဒ ယထာ တဝ။
ဒက္ခိယံ သူရိယံ ပညာ၊ ဒိဋ္ဌိ သော အတိဝတ္ထတိ။

မြန်မာပြန်

မျောက်မင်း... သင်ကဲ့သို့ ပညာနှင့်ယှဉ်သော ကြိုးစားခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်း၊ အကြောင်းဥပါယ်၌ လိမ္မာခြင်း ဤဂုဏ်သုံးမျိုးရှိသူသည် ရန်သူကို ကျော်လွန်နိုင် အောင်နိုင်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ မျောက်မင်း၏ သားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မျောက်မင်းသည် ရှင်ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) သူ့ကို ငါဖျက်၊ ငါလျှင် ပျက်၏။
(၂) လောဘသည် သားသမီးအပေါ်၌ပင် ညှဉ်းတာမှု မပေးချေ။
(၃) ကျွမ်းကျင်လိမ္မာစွာ အားထုတ်ခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်း၊ ဥပါယ်ပညာရှိခြင်း တို့သည် ရန်အောင်ကြောင်း တရားသုံးပါး ဖြစ်၏။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ မျောက်မင်း၌ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ ပျက်၍ သားဖြစ်သူမျောက်ငယ်၌ သောဝဏဿတာမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၅၉-ဘေရိဝါဒကဇာတ်

(ဘေရိဝါဒက = စည်တီးသမား)

မိဘစကားမလိုက်နာသဖြင့် ဥစ္စာပျက်စီးသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဆုံးမရန် ခက်လှသည့် ရဟန်းတော် ဘစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းအား “ချစ်သား... သင်သည် ယခုဘဝမှာသာ ဆုံးမခက်သည် မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း ဆုံးမခက်ဖူးလေသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်တွင် ဘုရားအလောင်းသည် စည်တီး အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးသော မျိုးရိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ ဗာရာဏသီပြည်တွင် နက္ခတ်ပွဲသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပသည့်အခါ စည်ကို အခကြေးငွေဖြင့် လိုက်၍ တီးသဖြင့် အကြေးငွေများ အမြောက်အမြား ရရှိပါသည်။

ထို့ကြောင့် သားနှင့်အတူ မိမိရွာသို့ ပြန်လာစဉ် သူခိုးများ ခိုအောင်းရာ တောတစ်ခုသို့ ရောက်လျှင် သားသည် စည်ကို မပြတ်တီးလေ၏။ ဖခင်က စည်ကို အမြဲမပြတ် မတီးဘဲ တိုင်းခန်း လှည့်လည်သော မင်းကြီး၏ စည်ပမာ ရံခါရံခါသာ တီးရန် ပြောသော်လည်း နားမထောင်ပေ။ ဤကဲ့သို့ တီးမှ သူခိုးများ ပြေးလိမ့်မည်ဟု ပြောပြီး မပြတ်တီးလေသည်။

သူခိုးများသည် ဘုရင့်စည်တော်သံ ထင်မှတ်၍ ပထမပြေးပြီးမှ စည်သံကို အသေအချာ နားထောင်ရာ မပြတ်တီးသည့် စည်သံကို ကြားရ၍ မင်းကြီး၏ စည်သံ မဟုတ်ကြောင်း သိရှိ ရကား ပြန်လှည့်လာကြပါသည်။ ထို့နောက် သားအဘနှစ်ယောက်တို့အား ရိုက်နှက်၍ ပစ္စည်း များကို လုယူသွားကြသည်။ ထိုအခါ အဘက သားကို အောက်ပါအတိုင်း အပြစ်တင်စကား ပြောဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၅၉။ ဓမေ ဓမေ နာတိဓမေ၊ အတိဓန္တံ ဟိ ပါပကံ။
ဓန္တေန ဟိ သတံ လဒ္ဓံ၊ အတိဓန္တေန နာသိတံ။

မြန်မာပြန်

ရံခါရံခါသာ တီးရာ၏။ မပြတ်မတီးရာ။ မှန်၏။ မပြတ်တီးခြင်းသည် မကောင်း။ တီးသဖြင့် ဧကန်သော အသပြာကို မပြတ်တီးသဖြင့် ဖျက်ဆီးလိုက်လေပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။စည်တီးသမားဖခင်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သားငယ်သည် အဆုံးမခက်သည့်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။လူကြီးမိဘစကားကို နားမထောင်က ဒုက္ခတွေ့ရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သောဝစသတမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၆၀-သင်္ခမေဇာတ်

(သင်္ခမေ=ခရုသင်းမှုတ်ခြင်း)

သားကိုပင်သော်လည်း မထိမဲ့မြင် မပြုရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဆုံးမရန် ခက်ခဲလှသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ဤအတိတ်ဝတ္ထုမှာ ပြဆိုခဲ့သောဘေရိဝါဒကဝတ္ထုနှင့် ဇာတ်လမ်းချင်း အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထူးခြားသည့်အချက်မှာ ဘေရိဝါဒကဝတ္ထုတွင် စည်တီးပညာရှင်မှာ ဖခင်ဘုရားလောင်း ဖြစ်၍

ဤဝတ္ထု၌ ခရုသင်းမှုတ် အတတ်ပညာရှင်မှာ သားဘုရားလောင်း ဖြစ်သည်။ သားဖြစ်သူ ဘုရားလောင်း၏ စကားကို နားမထောင်ဘဲ တောထဲတွင် ဖခင်၏ ခရုသင်းအဆက်မပြတ် မှုတ်မှုကြောင့် ခိုးသားခားပြုတို့၏ လုယူမှုကို ခံရရာ သားဖြစ်သူက အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ဖခင်ကို ပြစ်တင် ပြောဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၆၀။ ခမေ ခမေ နာတိခမေ၊ အတိဓန္တံ ဟိ ပါပကံ။
ဓန္တေနာ'ဓိဂတာ ဘောဂါ၊ တေ တာတော ဝိဓမီ ခမံ။

မြန်မာပြန်

ရံခါရံခါသာ မှုတ်ရာ၏၊ မပြတ် မမှုတ်ရာ။ မပြတ်မှုတ်ခြင်းသည် မကောင်း။ မှုတ်သဖြင့် ရအပ်သော ထိုစည်းစိမ်တို့ကို ဖခင်သည် မပြတ်မှုတ်သဖြင့် ဖျက်ဆီးလိုက်လေပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ခရုသင်းမှုတ် အတတ်ပညာရှင်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်သည်။
ထိုသူ၏ ဖခင်သည် ယခုအခါ ဆုံးမရခက်သည့် ရဟန်းဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပညာရှိစကားကို နားမထောင်က ဒုက္ခတွေ့ရတတ်သည်။
(၂) သားပင်ဖြစ်သော်ငြားလည်း မထိမဲ့မြင် မပြုရာ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သောဝစသံတာမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၇-အိန္ဒိယ

၆၁-အသတ်မန္တလတ်

(အသတ်မန္တ=မိန်းမအဖြစ်ကို သိသောအတတ်)

အမှောင်တကာတွင် ကာမမှောင်သည် အမှောင်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဓုတ္တိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာသနာတော်မှ မပျော်သဖြင့် လူထွက်လိုသည့် ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤတော်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်းအကြောင်း အကျယ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)ကို ဥမ္မာဒန္တီဇာတ်တွင် ဖတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း... မိန်းမတို့မည်သည် ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးကို ပေးတတ်ကြ၏၊ ယုတ်မာ ကြမ်းတမ်းကြ၏၊ ဆိုးညစ်ယုတ်မာသော သဘောရှိသည့် မိန်းမများကို အကြောင်းပြု၍ အဘယ့်ကြောင့် သာသနာတော်မှ ပျင်းရိငြီးငွေ့ကာ လူထွက်လိုသနည်း”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ဗေဒင် သုံးပုံနှင့်တကွ အတတ်ပညာ အားလုံးကို တတ်မြောက်သည့် “ဒိသာပါမောက္ခ”ဆရာကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ပုဏ္ဏားမျိုးတစ်ဦးတွင် သားဖွားမြင်သောနေ့၌ မီးကို ယူ၍ မငြိမ်းအောင် ထားလေသည်။

မိဘတို့သည် ထိုသားငယ် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သည့်အခါ “ချစ်သား... ငါတို့သည် သင်ဖွားမြင်သောနေ့၌ မီးကိုယူ၍ ထားခဲ့ကြသည်၊ ဗြဟ္မဒတ်ပြည်သို့ သွားလို့မူ ထိုမီးကိုယူ၍ တောထွက်ပြီး မီးနတ်ကို ရှိခိုး လုပ်ကျွေးပါ။ အိမ်ထောင်ပြုလိုမူ တက္ကသိုလ်ပြည် သွား၍ ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးထံ ပညာသင်ကြားပြီး ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေ စုဆောင်းပါ”ဟု ညွှန်ကြား ပါသည်။

သားဖြစ်သူပုဏ္ဏားလုလင်သည် “ငါကား တောထွက်၍ မီးနတ်ကို မလုပ်ကျွေးနိုင်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေ စုဆောင်းတော့မည်”ဟု ကြံစည်ကာ ဆရာအတွက် အသပြာတစ်ထောင်ယူ၍ တက္ကသိုလ် ပြည်သို့ ထွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အတတ်ပညာသင်ယူပြီး အိမ်သို့ ပြန်လာပါသည်။ မိဘတို့သည် သားကို တောထွက်စေလိုသဖြင့် မိခင်က “ချစ်သား... အတတ်ပညာကို သင်ယူခဲ့ရာတွင် ‘အသတ်မန္တ’ကိုပါ သင်ယူခဲ့ပါသလား”မေးရာ မသင်ခဲ့ရကြောင်း ပြောကြား၏။ အသတ်မန္တကို မသင်ယူရသေးပါက အတတ်ပညာကို သင်ယူပြီးသည် မည်သေး၊ တဖန် ပြန်၍ သင်ပါဦးဟု စေလွှတ်ပြန်သည်။

လုလင်သည် တက္ကသိုလ်ဆရာကြီးထံ အသာတမန္တန် သင်ယူရန် ပြန်သွား၏။ ထိုအချိန်တွင် ဆရာကြီးသည် အသက်တစ်ရာနှစ်ဆယ်ရှိ မိခင်အိုကြီးကို တောသို့ ထမ်းခေါ်သွား၍ သစ်ရွက်မိုးအိမ် ဆောက်ကာ လုပ်ကျွေးနေလေသည်။ တပည့်လုလင်သည် ဆရာကြီး နှိရာသို့ သွားရောက်ကာ “အကျွန်ုပ်မိခင်က အသာတမန္တန် သင်ယူရန် ပြန်လွှတ်လိုက်၍ ပြန်လာရကြောင်း” ပြောဆို လေသည်။

ဘုရားလောင်းသည် ဤလုလင်ကို သူ့မိခင်က “မိန်းမအပြစ်ကို သိပေလို၍ ခိုင်းသည် ဖြစ်လိမ့်မည်”ဟု ကြံစည်ကာ “အမောင်...ကောင်းပြီ၊ အသာတမန္တန်ကို သင်ပေးမည်၊ ယနေ့က စ၍ ငါ့ကိုယ်စား ငါ၏ မိခင်အိုကို လုပ်ကျွေးပါ၊ လက်ခြေ စသည်တို့ကို နင်းနှိပ် ဆုပ်နယ်ပေးရင်း ‘အဘွားက အိုနေတာတောင် ပြေပြစ်လှပနေသေးတယ်၊ ငယ်ရွယ်နုပျိုစဉ်ကဆိုရင် ဘယ်လောက် များ လှပမလဲ မသိဘူး’စသည်ဖြင့် ချီးကျူးပါ၊ မိခင် ပြန်ပြောသော စကားများကိုလည်း လျှို့ဝှက်မထားဘဲ ငါ့ကို ပြန်ပြောပါ၊ ဤသို့ ပြုလုပ်သော် သင် အသာတမန္တန်ကို ရလိမ့်မည်”ဟု ပြောလေ၏။

လုလင်သည် ဆရာ စီမံနည်းပေးသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ပြောဆို ချီးမွမ်းလေရာ မိခင်အိုသည် ကိလေသာစိတ် ဖြစ်ပေါ်၍ ငယ်မူပြန်ကာ လုလင်ငယ်နှင့် ပျော်ပါးလိုသဖြင့် မိမိသားကို အသတ် ခိုင်းသည်။ လုလင်က ဆရာဖြစ်သည့်အတွက် ကျေးဇူးများလှ၍ မသတ်ဝံ့ကြောင်း ပြောကြားရာ မိခင်အိုက သူ့ကိုယ်တိုင် သတ်မည်ဟု ပြောလေသည်။

လုလင်သည် အကြောင်းစုံကို ဘုရားလောင်းအား ပြောကြားသည့်အခါ ဘုရားလောင်းသည် ရေသဖန်းသားကို အရုပ်ထူ၍ သူ့အိပ်နေကျနေရာတွင် စောင်မြှံထားလိုက်သည်။ ထို့နောက် မိခင်အိုကြီး နေရာသို့ ကြိုးတန်းသွယ်ပြီးလျှင် တပည့်ကို ပုဆိန်ယူပေးပြီး “ငါ့အမိအား ငါ့ကို အသတ်ခိုင်းလော့”ဟု ပြောဆိုရာ လုလင်သည် ဘုရားလောင်းမိခင်ထံ သွား၍ ပြောပါသည်။

ဘုရားလောင်း၏ မိခင်အိုကြီးသည် ပုဆိန်ယူကာ သွား၍ သတ်သော် သစ်သားရုပ်မှန်း သိပြီး အရှက်ကြီးရှက်ကာ ထိုနေရာတွင်ပင် လဲကျသေဆုံးသွားလေသည်။ ဘုရားလောင်းက “အမောင်...အသာတမန္တန်ဆိုသည်မှာ သီးခြားမရှိပါ၊ မိန်းမအပြစ်ကိုသိရန် အတတ်ပင် ဖြစ်သည်၊ သင် ယခုမျက်မြင်ဒိဋ္ဌ ငါ့မိခင်အပြစ်ကို မြင်ပြီမဟုတ်လား”ဟု ပြောကြားကာ လွှတ်လိုက်၏။ လုလင်သည် မိဘများထံ ရောက်လျှင် “မိခင်...ကျွန်ုပ် မိန်းမတို့ အပြစ်ကို ကိုယ်တိုင် မြင်ခဲ့ပြီ၊ အိမ်ထောင်ပြု၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ မရှာလိုတော့ပါ၊ ရဟန်းပြုပါတော့မည်”ဟု ပြောကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၆၁။ အသာ လောကံ’တ္ထိယော နာမ၊ ဝေလာ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
သာရတ္တာ စ ပဂဗ္ဘာ စ၊ သိခိ သဗ္ဗဿော ယထာ။
တာ ဟိတော ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ဝိဝေက မနုဗြူဟယံ။

မြန်မာပြန်

လောက၌ မိန်းမတို့သည် ဆင်းရဲကို ပေးတတ်ကုန်၏။ ထိုမိန်းမတို့အား အပိုင်းအခြား ပမာဏ ဟူ၍ မရှိ၊ အလွန်တပ်မက် စွဲလမ်းတတ်ကြ၏။ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးတို့ဖြင့် လွန်ကျူးတတ်ကုန်၏။ ကောင်း၊ မကောင်း အလုံးစုံကို ဝါးမျိုတတ် လောင်တတ်သော မီးနှင့် တူကြ၏။ ထိုမိန်းမတို့ကို စွန့်၍ ရဟန်းပြုတော့အံ့၊ ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေက နှစ်ပါးတို့ကို ပွားလျက် (ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ သွားတော့အံ့)။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သားဖြစ်သူသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
မိခင်ဖြစ်သူသည် ဘဒ္ဒကာပိလာနီဖြစ်လာသည်။
ဖခင်ဖြစ်သူသည် အရှင်မဟာကဿပ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ရဟန်းတော်များသည် မိန်းမကို အကြောင်းပြု၍ လူမထွက်သင့်။
(၂) မိန်းမများသည် ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးကို ပေးတတ်ကြသည်။
(၃) ကာမအမှောင်သည် အမှောင်တကာတွင် အမှိုက်ဆုံး အမှောင်ဆုံး ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနမင်္ဂလာ။

၆၂-အဏ္ဏဘူတဇာတ်

(အဏ္ဏဘူတ=သန္ဓေသားဘဝ)

အမျိုးသမီးများကို စောင့်ရှောက်ရခက်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာသနာတော်မှာ ပျင်းရိငြီးငွေ့သဖြင့် လူထွက်လိုသော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းကို “ရဟန်း... မိန်းမတို့သည် မိခင်ဝမ်းခေါင်း အောင်းချိန်မှစ၍ စောင့်ရှောက်ထားသော်လည်း စောင့်ရှောက်၍ မရနိုင်”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏ မိဖုရားကြီး၌ ပဋိသန္ဓေ တည်နေပါသည်။ ဖွားမြင်ပြီးနောက် အရွယ်ရောက်သည့်အခါ အတတ်ပညာ သင်ကြားပြီးလျှင် ဖခင်မင်းကြီး နတ်ရွာစံချိန်တွင် မင်းဖြစ်လေသည်။

တစ်နေ့တွင် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးနှင့် ကြွေအန်ကစားသည့်အခါ “မြစ်ဟူသမျှ အကောက်သာ ဖြစ်၏။ တောဟူသမျှ ထင်းသာ ဖြစ်၏။ မိန်းမဟူသမျှ ဆိတ်ကွယ်ရာ ရလျှင် မကောင်းမှုကို ပြုသည်သာ” ဟု မင်းကြီးက သီချင်းဆို၍ ကစားရာ မင်းကြီး အမြဲနိုင်၍ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီး အမြဲရှုံးလေသည်။

ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် အရှုံးများ၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ ကုန်သည့်အခါ ဤသို့ ကြံစည်ပါသည်။ “ငါသည် သူငယ်မတစ်ယောက်ကို အမိဝမ်းခေါင်း သန္ဓေအောင်းချိန်မှ စ၍ စောင့်ရှောက်ကာ မယားပြုလျက် ယောက်ျားတစ်ယောက်သာ ရှိသည်ကို ပြု၍ မြဲမြံစွာ စောင့်ရှောက်ထားခြင်းဖြင့် မင်းမျိုးမှ ဥစ္စာကို အရယူမည်” ဟု ကြံစည်၏။

ထို့နောက် သမီးမွေးမည့် သူဆင်းရဲကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမကို အိမ်မှာ ခေါ်ထားပြီး မွေးဖွားပြီးက ဥစ္စာပေး၍ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။ သမီးလေးကိုကား ယောက်ျားများ မမြင်ရအောင်ထား၍ ကြီးပြင်းအောင် မွေးမြူပြီး အရွယ်ရောက်လာသည့်အခါတွင် မယားပြုထားပါသည်။

မင်းကြီးနှင့် ကြွေအန်ကစားသည့်အခါ မင်းကြီးက ရှေးနည်းအတူ ကြွေအန်သီချင်း သီဆိုလေသော် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးက “မိမိမယား မပါ” ဟု သီချင်းပြန်ဆို၍ ကစားရာ ပုရောဟိတ်နိုင်၍ မင်းကြီးရှုံးလေသည်။

မင်းကြီးသည် ပုရောဟိတ်တွင် ယောက်ျားတစ်ယောက်တည်းသာ ရှိ၍ အခြားယောက်ျားများနှင့် ဖောက်ပြားမှု မရှိသော မိန်းမရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့် အရက်သမားတစ်ယောက်အား ဥစ္စာများစွာ ပေးပြီး ထိုမိန်းမ၏ ကိုယ်ကျင့်သီလကို ဖျက်ဆီးခိုင်းလေသည်။ အရက်သမားသည် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီး၏ အိမ်အနီးဝယ် ပန်းနံ့သာ ရောင်းချနေလေ၏။ ပုရောဟိတ်မယား၏ အစေခံမိန်းမကြီး ပန်းဝယ်လာသည့်အခါ အစေခံမိန်းမကြီး၏ ခြေကို ဖက်၍ ရင်းနှီးအောင် ပြုလုပ်ပြီး ဘယ်မှာ နေပါသလဲ” ဟု မေးလေသည်။

မိန်းမကြီးက ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၏ မယားကလေးကို လုပ်ကျွေးနေရကြောင်း၊ ယခု သူ့အတွက် ပန်းလာဝယ်ကြောင်း ပြောဆိုရာ “မိခင်...ကျွန်ုပ်ထံမှ ပန်းများ ယူသွားပါ” ဟုဆို၍ အဖိုးအခ မယူဘဲ ပန်းများ ပေးလိုက်၏။ ပုရောဟိတ်မယားသည် ပန်းအများကြီးကို မြင်၍ “မိခင်...ယနေ့ ငါတို့ကို ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးက ပိုချစ်မြတ်နိုးပါသလား” ဟု မေးရာ ပုရောဟိတ်က အဖိုးများစွာ ပေး၍ ဝယ်ခိုင်းသည် မဟုတ်၊ ငါ့သားထံမှ ယူခဲ့ကြောင်း အစေခံ မိန်းမကြီးက ပြန်ပြောလေသည်။ အရက်သမားသည် ပန်းများ နေ့စဉ် အလကား ပေး၍ နှစ်ရက်သုံးရက်ကြာသည့်အခါ ဖျားနာဟန် ဆောင်၍ အိပ်နေလေသည်။

အစေခံမိန်းမကြီးက “ချစ်သား... အသင့်မှာ အဘယ်မည်သော မချမ်းသာခြင်း ဖြစ်သလဲ” ဟု မေးလေသည်။ ထိုအခါ အရက်သမားက “ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားရဲ့ မယားချောကလေးကို တပ်မက်မောမိ၍ မချမ်းသာကြောင်း၊ ပုရောဟိတ်မယားကိုရမှ အသက်ရှင်မည့်အကြောင်း၊ မရခဲ့လျှင် အသက်သေရလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း” ပြောဆိုလေသည်။ အစေခံမိန်းမကြီးသည် ပုရောဟိတ်မယားကလေးအား အကျိုးအကြောင်း ပြောပြရာ ပုရောဟိတ်မယားက ပန်းများ ပေးစဉ်ကပင် မေတ္တာသက်ဝင်နေသောကြောင့် “မိခင်ရဲ့ သားကို ကျမထံ ရောက်အောင်သာ ခေါ်ခဲ့ပါ။ ကျမ ချစ်ခွင့်ပေးပါမည်” ဟု ပြန်ပြောလေသည်။ ထိုအိမ်၌ ယောက်ျား မဝင်ရန် မိန်းမ

အစောင့်များ အထပ်ထပ် ချထားပါသည်။ အစောင့်မိန်းမကြီးသည် အရက်သမားကို ပန်းခြင်း တောင်းတွင် အိပ်စေ၍ ပန်းများအပေါ်မှ ဖုံးအုပ်ပြီး အိမ်တွင်းသို့ သွင်းလေသည်။

အရက်သမားသည် ပုရောဟိတ်မယားကလေးနှင့် လွန်ကျူးပျော်ပါးကြပြီး ဘုံအပေါ်တွင် တက်ပုန်းနေလေသည်။ ပုရောဟိတ်ကြီး အပြင်ထွက်သည့်အခါမှာ နှစ်ယောက်သား ပျော်ပါး ကြသည်။ တစ်ရက်နှစ်ရက် လွန်သည့်အခါ ပုရောဟိတ်မယားက အရက်သမားကို ပြန်လွှတ်ရာ အရက်သမားက ပုရောဟိတ်ကို တံတောင်နှင့် ထောင်းပြီးမှ ပြန်သွားလိုကြောင်း ပြောလေသည်။

ပုရောဟိတ်မယားသည် ပုရောဟိတ်၏ မျက်နှာကို အဝတ်ထူထူစည်းပြီး စောင်းတီးခိုင်းလျက် မိမိက ကဟန်ပြု၍ အရက်သမားကို ပုရောဟိတ်၏ ဦးခေါင်းကို ထောင်းခိုင်းလေသည်။ အရက် သမားလည်း ပုရောဟိတ်ဦးခေါင်းကို ထောင်းပြီး ပုန်းနေလေသည်။ ပုရောဟိတ် အပြင်ထွက်သည့် အခါ အစောင့်မကြီးသည် အရက်သမားကို ပန်းမှိုက်ခြင်းတွင် အိပ်စေ၍ အပေါ်မှ ပန်းမှိုက်များ ဖုံးပြီး အပြင်သို့ ထုတ်ပေး၏။

အရက်သမားသည် မင်းကြီးအား ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ထားလေသည်။ မင်းသည် ပုရောဟိတ်နှင့် ကြွေအန်သီခွင်းဆို၍ ကစားပြန်ရာ ပုရောဟိတ်သည် “မိမိမယား မပါ” ဟု ပြန်ဆိုကာ ကစားသော်လည်း ရှုံးလေ၏။ မင်းက ပုရောဟိတ်အား “သင့်မိန်းမ အကျင့်သီလ ပျက်ပြီး သူနှင့်ဖောက်ပြန်သော ယောက်ျားကို သင့်ဦးခေါင်း တံတောင်ဖြင့် ထောင်းခိုင်းပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်ကြောင်း” ပြောလို၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၆၂။ ယံ ဗြာဟ္မဏော အဝါဒေသိ၊ ဝိဏံ သမုခဝေဌိတော။
အဏ္ဏာသုတာ ဘတာ ဘရိယာ၊ တာသု ကော ဇာတု ဝိဿသေ။

မြန်မာပြန်

ပုဏ္ဏားသည် မျက်နှာနှင့်တကွ အစည်းခံရ၍ စောင်းတီးရသော အကြောင်းကို (မသိ)။ မယားကို အမိဝမ်းမှ မဖွားမိကပင် ဆောင်ယူထား၏။ ထိုမယားမျိုးတို့၌ပင် အဘယ်မည်သော ပညာရှိသည် စင်စစ် ယုံကြည်နိုင်ရာအံ့နည်း။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ရဟန်းတော်များ မိန်းမဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူမထွက်သင့်။
(၂) မိန်းမများသည် လင်ယောက်ျား ရှိသော်လည်း ဖောက်ပြား တတ်သည်။
(၃) မိန်းမများကို နေရာတကာ၌ မယုံစားထိုက်ပေ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၆၃-တက္ကပဏ္ဍိတဇာတ်

(တက္ကပဏ္ဍိတ=အရက်ရောင်းစားသူ ပဏ္ဍိတ)

အမျိုးသမီးများ ကျေးဇူးမသိတတ်သည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာသနာတော်မှာ ငြီးငွေ့သော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက ထိုရဟန်းကို “ရဟန်း.. မိန်းမတို့မည်သည် သူ့ကျေးဇူးကို မသိတတ်၊ အဆွေခင်ပွန်းကို ပြစ်မှားတတ်ကြ၏။ အဘယ့်ကြောင့် ထိုမိန်းမများကို အကြောင်းပြုပြီး သာသနာတော်မှာ ငြီးငွေ့ရသနည်း” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ရသေ့ရဟန်းပြု၍ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနားဝယ် ဈာန်အဘိညာဉ်ချမ်းသာဖြင့် နေပါသည်။ ဗာရာဏသီပြည်တွင် သေဋ္ဌေးကြီးတစ်ဦး၏ သမီးသည် အလုပ်သမား အခြံအရံများကို မောက်မာရင့်သီးစွာ ဆက်ဆံလေ့ရှိပါသည်။

တစ်နေ့တွင် အခြံအရံအစေအပါး (အိမ်ဖော်) များသည် သေဋ္ဌေးသမီးနှင့်အတူ မြစ်အတွင်း၌ ရေကစားနေကြစဉ် နေဝင်သွားပါသည်။ မိုးတိမ်မိုးသားများ မှောင်ကျလာရာ သေဋ္ဌေးသမီးကို အမြင်ကပ်ကပ်ရှိသည်နှင့် ပစ်ထားခဲ့ကြပြီး အိမ်သို့ ပြန်ပြေးလာကြပါသည်။ ဆွေမျိုးများက သေဋ္ဌေးသမီးအကြောင်း မေးမြန်းကြသည့်အခါ အတူပြန်လာခဲ့ကြရာ မိုးမှောင်နေ၍ လူချင်းကွဲပြီး ပျောက်ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း ပြောကြပါသည်။ ဆွေမျိုးများ လိုက်ရှာကြသော်လည်း မတွေ့ကြချေ။

သေဋ္ဌေးသမီးမှာ မိုးကြီးလေကြီးကျ၍ ရေအဟုန်ဖြင့် မြစ်ကို စုံ၍ မျောပါသွားရာ သန်းခေါင်ချိန်လောက်တွင် ဘုရားလောင်းရသေ့၏ သင်္ခမ်းကျောင်းအနီးသို့ ရောက်လာပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ညဉ့်နက်သန်းခေါင်တွင် အမျိုးသမီး အော်သံကြား၍ မြက်မီးတိုင်ထွန်းညှိပြီး မြစ်တွင်း ဆင်းကြည့်ရာ ရေမျောလာသည့် သေဋ္ဌေးသမီးကို မြင်သဖြင့် ဆင်းဆယ်ပြီး ကျောင်းသို့ သယ်ဆောင်ကာ ပြုစု ကျွေးမွေးထားခဲ့ပါသည်။ ကျန်းမာလာစေရန် ပြုစုနေချိန် အတွင်း သေဋ္ဌေးသမီးကို ကျောင်းတွင်းမှာ ထား၍ မိမိက အပြင်မှာ နေရသည်။ နှစ်ရက်သုံးရက်ကြာ၍ ပင်ကိုအခြေအနေ ရောက်သည့်အခါ ပြန်လွှတ်လိုက်ပါသည်။

သေဋ္ဌေးသမီးသည် ရသေ့ကို ဖြားယောင်းပြီး အပါခေါ်သွားမည်ဟု ကြံစည်၍ ရုတ်တရက် မပြန်သေးဘဲ ဆက်နေပါသည်။ ကာလကြာသည့်အခါ မိန်းမတို့ မာယာဖြင့် ဖြားယောင်းပြီး ရသေ့ကို သီလပျက်စေပါသည်။ ရသေ့ လူထွက်သည် သေဋ္ဌေးသမီးကို ခေါ်ဆောင်ပြီး ပစ္စန္နရစ်ရွာငယ် တစ်ခုတွင် အရက်ရောင်းပြီး အသက်မွေးမြူ နေထိုင်ကြပါသည်။ ရွာသားများသည်

ဘုရားလောင်းကို အရက်ရောင်းသောကြောင့် “တက္ကပဏ္ဍိတ” ဟု ခေါ်ကြပါသည်။ ဘုရားလောင်းမှာ အရက်ပင် ရောင်းသော်လည်း အနေအသိုက် အပြောအဆို ကောင်းသောကြောင့် ရွာသားများက ရွာဦးတံခါးတွင် နေထိုင်စေပြီး စားနပ်ရိက္ခာများပါ ထောက်ပံ့၍ သူကြီးအရာတင်ထားကြပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ထိုရွာကို ဓားပြများ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး ရွာရှိအမျိုးသမီးများကိုပါ ရိက္ခာရွက်ပို့ရန် ခေါ်ဆောင်သွားကြပါသည်။ တောတွင်း စခန်းသို့ ရောက်သည့်အခါ အခြားအမျိုးသမီးများကို ပြန်လွှတ်လိုက်ပြီး ဘုရားလောင်းဇနီး သေဌေးသမီးကို ပြန်မလွှတ်ဘဲ ဓားပြဗိုလ်က ဗိုလ်ကတော် ပြုလုပ်ထားပါသည်။ တက္ကပဏ္ဍိတမှာ မိမိမယား ပြန်လာနှိုးဖြင့် မျှော်ကိုးနေရှာသော်လည်း သေဌေးသမီးမှာမူ ဓားပြဗိုလ်ထံ၌ ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်ရ၍ တက္ကပဏ္ဍိတလာခေါ်မည်ကိုပင် စိုးရိမ်လျက် ရှိပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ တက္ကပဏ္ဍိတကို သတ်ဖြတ်ရန် ပရိယာယ်ဖြင့် တောတွင်းသို့ လျှို့ဝှက် ခေါ်ခိုင်းလိုက်ပါသည်။ ရောက်ရှိသည့်အခါ “ယခုအချိန် ထွက်ပြေးလျှင် ရှင်နှင့်ကျမ နှစ်ယောက်လုံး အသတ်ခံရလိမ့်မည်၊ စောင့်ပါဦး၊ ညကျမှ ပြေးမည်” ဟု ပြောထားပါသည်။ ညရောက်သည့်အခါ ဓားပြဗိုလ် အရက်မူးနေတုန်း ရွာက ယခင်လင်ကြီး လိုက်လာကြောင်း၊ ယခု ရှိနေကြောင်း ပြောရာ ဓားပြဗိုလ်က တက္ကပဏ္ဍိတကို ရိုက်နှက်ပါတော့သည်။

ထိုသို့ရိုက်နှက်စဉ် တက္ကပဏ္ဍိတ-က “မိန်းမများသည် အမျက်ထွက်တတ်ကြ၏၊ သူကျေးဇူးကို မသိတတ်ကြ၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်တတ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကိုလည်း ပြစ်မှားတတ်၏” ဟူ၍ စကားလေးခွန်း ပြောဆို ငိုကြွေးသည်။ ဓားပြဗိုလ်သည် တစ်ညလုံး ရိုက်လိုက်၊ အိပ်လိုက် လုပ်နေရာ ရိုက်တိုင်း ရိုက်တိုင်း ထိုစကားလေးခွန်းကိုသာ ဆိုသောကြောင့် အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းရာ တက္ကပဏ္ဍိတသည် သူနှင့်သေဌေးသမီး ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပုံ ဇာတ်လမ်းစုံကို ပြောပြလေသည်။ ထိုအခါ ဓားပြဗိုလ်သည် “ဤမိန်းမသည် ငါ့ကိုလဲ ပြစ်မှားမှာပဲ” ဟု တွေးမိ၍ သေဌေးသမီးကို ဓားဖြင့် ခုတ်သတ်ပြီး တက္ကပဏ္ဍိတနှင့်အတူ ရသေ့ဝတ်သွားလေသည်။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်အပျက်နှင့် အတိတ်အဖြစ်အပျက်တို့ကို ဆက်စပ် ဟောကြားတော်မူကာ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၆၃။ ကောဓနာ အကတညူ စ၊ ပိသုဏာ မိတ္တဘေဒိကာ။
ဗြဟ္မစရိယံ စရ ဘိက္ခု၊ သော သုခံ န ဝိဟာဟသိ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်း....(မိန်းမတို့မည်သည်) အမျက်လည်း ထွက်တတ်ကုန်၏၊ ကျေးဇူးလည်း မသိတတ်ကုန်၊ ကုန်းလည်း တိုက်တတ်ကုန်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။ ရဟန်း....မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လော့၊ သင်သည် ချမ်းသာမှု မဆုတ်ယုတ်ရလတ္တံ့။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။တက္ကပဏ္ဍိတသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ခားပြုမိလ်သည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မိန်းမများသည် ကျေးဇူးတရား မထောက်ထားတတ်။
(၂) မိန်းမစကားယုံစားမိက မှားတတ်သည်။
(၃) ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးစွပ်က အသက်ပင် ဆုံးရှုံးရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္မပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ၊ ခန္တိပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာ မင်္ဂလာ၊ ပုတ္တဒါရဿသင်္ဂဟ မင်္ဂလာ။

၆၄-ဒုရာဇာနဇာတ်

(ဒုရာဇာန=မိန်းမတို့သဘောကို အသိခက်သည်)

အမျိုးသမီးတို့နှင့် ပုံမှန်သဘောထား၍ ဆက်ဆံသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရတနာသုံးရပ်ကို လေးလေးမြတ်မြတ် ဆည်းကပ်လေ့ရှိသည့် ဥပါသကာတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုဥပါသကာသည် သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလမြဲ၍ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် မပြတ်ပူဇော်လေ့ရှိသည်။ အိမ်သူဇဉ်းမှာမူ သူနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၏။ သီလလည်း စောင့်စည်း လေ့မရှိ၊ ရတနာသုံးရပ်လည်း မဆည်းကပ်၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ဖောက်ပြားတတ်သည်။ ထိုဇဉ်းသည် အခြား ယောက်ျားများနှင့် ဖောက်ပြားသော နေ၌ လင်သားအပေါ်ဝယ် ငွေဝယ်ကျွန် ကဲ့သို့ ကျိုးနွံရှိသေး၏။ သိမ်မွေ့နူးညံ့ ပျော့ပျောင်း၏။ မဖောက်ပြန်သောနေ့တွင် သခင်မကဲ့သို့ ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်၏။ မောက်မောက်မာမာ ဆက်ဆံလေ့ ရှိပါသည်။

ထိုဥပါသကာသည် မိမိဇဉ်းမယား၏ သဘောထားကို အသိရခက်၍ စိတ်ပျက်ကာ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ခုနစ်ရက် ရှစ်ရက် မသွား ဖြစ်ခဲ့ချေ။

စိတ်ငြိမ်သက်ကြည်လင်သည့် တစ်နေ့တွင် ပန်းနံသာ ပူဇော်ဖွယ်ရာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံ သွားရောက်ဖူးမြော်ရာ မြတ်စွာဘုရားက “ဥပါသကာ.... ခုနစ်ရက် ရှစ်ရက် အဘယ့်ကြောင့် မပေါ်လာသလဲ” ဟုမေးတော်မူပါသည်။ ဥပါသကာက မိမိဇဉ်းမယား သဘောထားကို အသိခက်၍ စိတ်ပျက်သဖြင့် မလာရောက်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “ဥပါသကာ....

မိန်းမများရဲ့ သဘောထားကို သိနိုင်ရန် ခဲယဉ်းသည်ဟု သင့်ကို ရှေးက ပညာရှိများ ပြောကြား ဖူးလျက် ဘဝဖုံးလွှမ်းသည့်အတွက် ထိုစကားကို သင်မမှတ်မိခြင်း ဖြစ်သည်”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုဗာရာဏသီ ပြည်တွင် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးဖြစ်ပါသည်။ တပည့်လူလင် ငါးရာရှိသည့်အနက် တိုင်းတပါးမှ လာရောက်ပညာသင်ကြားသည့် ပုဏ္ဏားလူလင် တပည့်တစ်ယောက်သည် ဗာရာဏသီပြည်သူ တစ်ယောက်အပေါ်တွင် မေတ္တာသက်ဝင် ချစ်ခင်မိသဖြင့် ပညာသင်ကြားနေစဉ်ပင် လက်ထပ် ယူလိုက်ပါသည်။ အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် ဆရာကြီးထံသို့လည်း ယခင်ကကဲ့သို့ တစ်နေ့ နှစ်ခါ သုံးခါ ဆည်းကပ်ရန် မရောက်ဖြစ်တော့ပေ။

ပုဏ္ဏားလူလင်၏ ဇနီးမှာ ကိုယ်ကျင့်တရား ဖောက်ပြားလေ့ရှိသည်။ အခြားယောက်ျားများနှင့် ဖောက်ပြားမှောက်မှားထားသည့်နေ့တွင် မိမိလင်သားအပေါ်၌ ကျွန်မတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ရိုကျိုး သိမ်မွေ့ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းလှ၏။ မဖောက်ပြန်သည့်နေ့တွင်မူ သခင်မကြီးကဲ့သို့ ခက်ထန် ကြမ်းတမ်း မောက်မာလှလေသည်။ ပုဏ္ဏားလူလင်သည် ဇနီးသည်၏ အတွင်းစိတ်နေ သဘော ထားကို အသိခက်သဖြင့် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ကာ ဆရာကြီးထံ မရောက်ဖြစ်တော့ချေ။

ခုနစ်ရက်ရှစ်ရက်လွန်မှ စိတ်အနည်းငယ် ကြည်လင်သဖြင့် ဆရာကြီးထံ သွားရာ ဆရာကြီးက “အဘယ့်ကြောင့် မလာသလဲ” ဟု မေးလေသည်။ တပည့် ပုဏ္ဏားလူလင်က ဇနီးအတွက် အသိခက်၍ အလာပျက်ရပါကြောင်း ပြောကြားလေလျှင် “လူလင်.... မိန်းမများဟာ အကျင့် ပျက်ပြားသည့်နေ့၌ လင့်အလိုလိုက် လင့်အကြိုက်ဆောင်ကာ ကျွန်မပမာ သာယာနူးညံ့တတ်သည်။ အကျင့် မဖောက်ပြန်သည့် နေ့၌မူ လင့်လို မလိုက် လင့်ကြိုက် မဆောင် အခေါင်ညွန့်ဟီး သခင်မကြီးကဲ့သို့ မောက်မောက်မာမာ ဆက်ဆံတတ်ချေသည်။ ကိုယ်ကျင့်တရားမရှိသည့် မိန်းမသား၏ သဘောထားကို သိနိုင်ရန် ခက်လှသည်။ မိန်းမသားများအပေါ်၌ သူတို့က နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသည် ဖြစ်စေ၊ မောက်မာခက်ထန်သည်ပင် ဖြစ်စေ ကိုယ်က မှန်မှန်သာ နေရာ၏” ဟု ပြောကြားကာ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုသည်—

ပါဠိ

၆၄။ မာ သု နန္ဒိ ဣစ္ဆတိ မံ၊ မာ သု သေဝစိ န မိ’စ္ဆတိ။
ထိနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော၊ မစ္ဆသေဝေါ’ဒကေ ဂတံ။

မြန်မာပြန်

(လူလင်.... ဤမိန်းမသည်) ငါ့ကို လိုလား၏ဟူ၍ မနှစ်သက်နှင့်၊ မလိုလားသူဟူ၍လည်း မပူဆွေးနှင့်၊ ရေ၌ ငါးသွားရာ လမ်းကဲ့သို့ မိန်းမတို့သဘောကို သိနိုင်ခဲ၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ကျောင်းသားဇနီးမောင်နှံသည် ဥပါသကာဇနီးမောင်နှံဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မိန်းမများ အတွင်းသဘောထားကို သိရန် မလွယ်ကူပေ။
(၂) မိန်းမများအပေါ်မှာ ပုံမှန်သာ သဘောထား၍ ဆက်ဆံသင့်သည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ပုတ္တဒါရဿသင်္ဂဟ မင်္ဂလာ ဖြစ်၍ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၆၅-အနဘိရတိဇာတ်

(အနဘိရတိ=မပျော်မွေ့ခြင်း)

အမျိုးသမီးများကို ခွင့်လွှတ်သင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရတနာသုံးရပ် ဆည်းကပ်တတ်သည့် ဥပါသကာတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ဥပါသကာသည် မိမိဇနီးမယား အကျင့်ဖောက်ပြားမှန်းသိ၍ ဒေါသထွက်ကာ စိတ်ညစ်နေသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားထံ ဆည်းကပ်လုပ်ကျွေးရန် မသွားရောက်ဖြစ်ပေ။ စိတ်အနည်းငယ် ကြည်လင်သည့်တစ်နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားထံ သွားရောက်ရာ မြတ်စွာဘုရားက ခုနစ်ရက် ရှစ်ရက် မလာရောက်ရသည့်အကြောင်းကို မေးမြန်းတော်မူပါသည်။

ဥပါသကာက အိမ်သူဇနီးမယားအတွက် စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေ၍ မလာရောက်နိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “ဥပါသကာ...မိန်းမတို့၏ အကျင့်ဖောက်ပြားမှု၌ အမျက်မထွက်နှင့်၊ လျစ်လျူရှု၍သာ နေရာ၏။ သင်သည် ဘဝဖုံးလွှမ်းသောကြောင့် ရှေးက ပညာရှိတို့ ဆိုခဲ့ဖူးသည့် စကားကို မမှတ်မိခြင်းဖြစ်သည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုပြည်၌ ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး ဖြစ်လေ၏။ ဆရာကြီး၏ တပည့်တစ်ယောက်သည် ဇနီးမယားအပေါ်၌ အပြစ်မြင်ကာ စိတ်ညစ်နေသောကြောင့် နှစ်ရက်သုံးရက် ဆရာကြီးထံ မသွားဖြစ်ပေ။ စိတ်ကြည်လင်၍ ဆရာကြီးထံ ရောက်သည့်နေ့တွင် ဆရာကြီးက မရောက်သည့်အကြောင်း မေးမြန်းသည့်အခါ အကြောင်းစုံ ပြောပြပါသည်။ ထိုအခါ ဆရာကြီးက တပည့်ဖြစ်သူကို “အမောင်... မိန်းမတို့မည်သည်မှာ လူတကာနှင့် ဆက်ဆံပတ်သက်သည်၊ မိန်းမတို့သည် များသောအားဖြင့် ကိုယ်ကျင့်သိလဲ မရှိကြ၊ ပညာရှိတို့သည် မိန်းမများ၌ အမျက် မထွက်ကြ” ဟု ပြောဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၆၅။ ယထာ နဒီ ခ ပန္နော စ၊ ပါနာဂါရံ သဘာ ပပါ။
ဧဝံ လောကီ'တ္ထိယော နာမ၊ နာ'သံ ကုဇ္ဈန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

မြန်မာပြန်

မြစ်လမ်းခရီး၊ အရက်ဆိုင်၊ သာလယံဇရပ်၊ ရေအိုးစင်တို့ကဲ့သို့ လောက၌ မိန်းမတို့ မည်သည် (လူအများနှင့် ဆက်ဆံကုန်၏)။ ပညာရှိတို့သည် ထိုမိန်းမတို့ကို အမျက်မထွက်ကုန်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဒိသပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
တပည့်ဇနီးမောင်နှံသည် ဥပါသကာဇနီးမောင်နှံဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မိန်းမများသည် ယုတ်ညံ့သည့်သဘောရှိသည်။
(၂) မိန်းမများသည် လူအများနှင့် ဆက်စပ်ကြသည်။
(၃) မိန်းမများကို ခွင့်လွှတ်နိုင်ရမည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သမဏာနုဉ္ဇဒဿန မင်္ဂလာ၊ ပုတ္တဒါရဿသင်္ဂဟ မင်္ဂလာဖြစ်၍ ဓမ္မစရိယာ မင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၆၆-မုဒုလက္ခဏဇာတ်

(မုဒုလက္ခဏ=မုဒုလက္ခဏမည်သော မိဖုရား)

ကာမဂုဏ်ကြောင့် ဈာန်ပျံ့ရသေ့ ဈာန်လျှောရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကိလေသာစိတ် ထကြွဖြစ်ပေါ်သည့် ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ သာသတ္တိပြည်သား အမျိုးသားတစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာကြားရ၍ သဘောကျပြီး ရဟန်းပြုကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများအားထုတ်နေပါသည်။

တစ်နေ့တွင် မြို့ဝှင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်သည့်အခါ ရုပ်ရည်ချောမောလှပသည့် အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ကို တွေ့မြင်သဖြင့် လိုချင်တပ်မက်သည့် (ကိလေသာ)စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုစိတ်များ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်သဖြင့် သာသနာမှာ မပျော်ပိုက်တော့ပေ။ ထိုရဟန်းကို မိတ်ဆွေ ရဟန်းများက မြတ်စွာဘုရားထံ ခေါ်သွားပြီး အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း....ဝိသဘာဂ (ဆန့်ကျင်ဘက်)အာရုံကို မြင်တွေ့၍ သင် ကိလေသာ စိတ်ဖြစ်ပေါ်သည်မှာ အကြောင်းမဟုတ်လှပါ။ ရှေးအခါက ဈာန်အဘိညာဉ်ရ ဘုရားလောင်းများ

သော်မှ ဝိသဘာဂ (ဆန့်ကျင်ဘက်) အာရုံကို တွေ့မြင်မိ၍ ကိလေသာစိတ် ဖြစ်ပေါ်ကာ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာကြွယ်ဝသည့် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ဖြစ်၍ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ရသေ့ ရဟန်းပြုကာ ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာတွင် နေလေသည်။ ဈာန်၊ အဘိညာဉ်ကို ရရှိသည်။ တစ်နေ့တွင် ခန္ဓာကိုယ်တွင် အချဉ်၊ အငန်ဓာတ် လိုအပ်လာသဖြင့် အချဉ်၊ အငန် ရရှိနိုင်သည့် ဗာရာဏသီမြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံ ဝင်ရင်း နန်းတော်တွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားပါသည်။ မင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်း ရသေ့၏ အသွင်အပြင် ဣန္ဒြေတို့ကို တွေ့မြင်ကြည်ညို၍ နန်းပေါ်သို့ ပင့်ဖိတ်ပြီး ဆွမ်းဆက်ကပ်ပါသည်။ ဆွမ်းကပ်ပြီးသည့်အခါ အမြဲတမ်း ဆည်းကပ်လိုသဖြင့် မင်းဥယျာဉ်တွင် သီတင်းသုံးရန် လျှောက်ထားသည်။ ရသေ့လည်းတောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံ၍ မင်းဥယျာဉ်တွင် နေခဲ့ရာ တစ်ဆယ့် ခြောက်နှစ် ကြာမြင့်ခဲ့ပါသည်။

တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးသည် ဆူပူသောင်းကျန်းသည့် ပစ္စန္တရစ်ကို ငြိမ်းအေးစေရန် စစ်ထွက် ခါနီးတွင် မုဒုလက္ခဏမိဖုရားကြီးကို “အရှင်ရသေ့အား ဂရုတစိုက်လုပ်ကျွေးပါ” ဟု မှာထားခဲ့ပြီး စစ်ထွက်သွားပါသည်။ မုဒုလက္ခဏ မိဖုရားလည်း ဘုရားလောင်း ရသေ့အား ဂရုတစိုက် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ဆွမ်းပြင်ပြီးသည်အထိ ရသေ့မကြွလာသေး၍ ရေမိုးချိုး ဝတ်စားပြီးလိမ်းပြီး ဧည့်ခန်းတွင်ပင် ဖျာခင်း၍ လျောင်းစက်ရင်း စောင့်နေပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကောင်းကင်မှ ရသေ့ကြွလာသည့် သင်္ကန်းသံကို ကြား၍ အဆောတလျင် ထလိုက်သည်တွင် ချောမွတ်သည့် ခါးဝတ် (ထဘီ) သည် လျှောကျသွားပါသည်။ ထိုအခြင်းအရာ ဝိသဘာဂအာရုံကို ရသေ့မြင်သွား၍ တပ်မက်သည့် (ကိလေသာ) စိတ် ဖြစ်ပေါ်ကာ ဈာန်လျှော သွားပါသည်။ ရသေ့လည်း နန်းတော်တွင် ဆွမ်းပင် မစားနိုင်တော့ဘဲ ဆွမ်းများကို သပိတ်ဖြင့် ယူဆောင်၍ ကုန်းကြောင်း (ခြေကျင်) ပြန်ကြွပြီး ဥယျာဉ်တွင်းရှိ သင်္ခမ်းကျောင်း ခုတင် အောက်တွင် ဆွမ်းသပိတ်ချထားပြီး ကိလေသာစိတ်၏ နှိပ်စက်ဒဏ်ကို ခုနစ်ရက်လုံးလုံး ခံစား နေရပါသည်။

ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့၌ မင်းကြီး ပြန်ရောက်သည့်အခါ ဆရာရသေ့ကို ဖူးမြင်ရန် ဥယျာဉ်တော်သို့ အလျင်လာခဲ့ရာ အစာငတ်၊ ရေငတ်ဖြင့် ခုတင်ပေါ်၌ လျောင်းစက်နေသည့် ရသေ့ကို တွေ့မြင် ရလေသည်။ “အရှင်ရသေ့... အဘယ်မချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါသလဲ” ဟု မေးလျှောက်သည့်အခါ “မုဒုလက္ခဏ မိဖုရားကြီး လိုချင်၍ မချမ်းသာကြောင်း” ပြောကြားလေလျှင် မင်းကြီးသည် နန်းတော်သို့ ပင့်သွားပြီး မိဖုရားကြီးကို ရသေ့လက် အပ်နှင်းကာ မိဖုရားကြီးက ဦးဆောင် လုပ်ကျွေးရန် မှာကြားလွှတ်လိုက်လေသည်။

ရသေ့လူထွက် ဇနီးမောင်နှံသည် နန်းတော်မှ ထွက်လာပြီးသည့်အခါတွင် မုဒုလက္ခဏ မိဖုရားကြီးက “အမောင်... ကျမတို့ ဘယ်မှာနေကြမှာလဲ၊ နေစရာအိမ် မရှိသေးဘူး၊ မင်းကြီးထံ နေစရာအိမ် သွားတောင်းပါဦး” ဟု ပြောသဖြင့် နေစရာအိမ် သွားတောင်းရာ လူများမသုံး တော့သည့် “စုပေါင်းဘုံအိမ်သာဟောင်းကြီး” ကို ပေးလိုက်ပါသည်။

ထိုအခါ မိဖုရားကြီးက အညစ်အကြေးများ ရှင်းလင်း၍ နေထိုင်စရာဖြစ်ရန် စီမံဖို့အတွက် ပေါက်ပြား စသည် သွားတောင်းခိုင်းသည်။ ထို့နောက် ရှင်းလင်းသုတ်သင်ခိုင်းသည်။ ထို့နောက် နွားချေးများဖြင့် အသစ်လိမ်းကျံခိုင်းသည်။ အိမ်ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် အိမ်ထောင်ပရိဘောဂများ တောင်းခိုင်းသည်။ ထို့နောက် ရေခပ်ခိုင်းသည်။

အားလုံး ပြီးစီးသည့်အခါ တစ်နေ့ကုန်သွားသည်။ ရသေ့လူထွက်ကြီးလည်း မောပန်း၍ စိတ်ဓာတ်ကျလှပြီ၊ အိပ်ရာခင်းပြီး အိပ်ရာပေါ် တစ်ယောက်တည်း ဣန္ဒြေကြီးနှင့် အမောပြေ ထိုင်နေစဉ် မိဖုရားကြီးက “ရှင်ရသေ့....ရသေ့ရဟန်းဘဝကို မေ့သွားပြီလား၊ လာ ဒီဘက်လှည့်” ဟု ပြောဆိုကာ မုတ်ဆိတ်ကိုဆွဲ၍ သူဘက်သို့ ဆွဲလှည့်လိုက်ပါသည်။

ထိုအခါ ရသေ့လူထွက်ကြီးမှာ တရားကျသွား၏။ “ဪ... ငါ့မှာ ဒီကိလေသာစိတ် ဖြစ်ပေါ်မိ၍ ဤမျှ ဆင်းရဲဒုက္ခ ပင်ပန်းလှချေပြီ၊ ရပ်တန့်က ရပ်မှ တော်ချေမည်၊ ဤစိတ် ဆက်လက် ပွားများခဲ့လျှင် အပါယ်တခွင်မှာ ခေါင်းပင် ဖော်နိုင်မည် မဟုတ်” ဟု အသိတရား ဖြစ်ပွားသွားသည်။ ထို့နောက် “ယနေ့ပင် မိဖုရားကြီးကို မင်းကြီးထံ ပြန်အပ်ပြီး ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာသို့ ပြန်တော့မည်” ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး မိဖုရားကြီးကိုခေါ်၍ မင်းကြီးထံ ပြန်လည် အပ်နှံစဉ် အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၆၆။ ကော ဣစ္ဆာ ပုရေ အာသိ၊ အလဒ္ဓါ မုဒုလက္ခဏံ။
ယတော လဒ္ဓါ အဋ္ဌာရံက္ခိ၊ ဣစ္ဆာ ဣစ္ဆ ဝိဇာယထ။

မြန်မာပြန်

(မင်းမြတ်.... သင့်မိဖုရား) မုဒုလက္ခဏာကို မရမီ ရှေးက (မုဒုလက္ခဏာကို ရမူ ကောင်းလေစွ) ဟု အလိုတစ်ခုသာ ဖြစ်ခဲ့၏။ မျက်လုံးလှသော မုဒုလက္ခဏာကို ရသော အခါ၌မူကား အလို အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်လာပါတော့၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရသေ့သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
မုဒုလက္ခဏမိဖုရားကြီးသည် ဥပ္ပလဝဏ်ဆေရီ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ဈာန်ရ ရသေ့ပင်လျှင် ကာမဂုဏ်အနှောင့်အယှက်ကြောင့် ဈာန်ပျက် သွားရသည်။
(၂) သမာဓိသည် ကိလေသာကာမဂုဏ်ကို အကြွင်းမဲ့ မပယ်နိုင်သေးပေ။
(၃) စိတ်ကို မဆုံးမနိုင်လျှင် ဒုက္ခတွေ့တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္မပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၆၇-ဥစ္ဆင်္ဂဇာတ်

(ဥစ္ဆင်္ဂ = ဝမ်းဗိုက်ရင်ခွင်)

ပညာရှိအမျိုးသမီးကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်ရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဇနပုဒ်သူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကိုဟောတော်မူပါသည်။ ကောသလတိုင်း တောအုပ်အဝ၌ လူသုံးယောက် လယ်ထွန်နေကြပါသည်။ တောအုပ်အတွင်း၌ သူခိုးတို့သည် ခရီးသည်များကို လုယက်ပြီး ထွက်ပြေးသွားကြ၍ လူများက လိုက်ဖမ်းကြရာ မျက်ခြည်ပြတ်ပြီး ပျောက်သွားခဲ့ပါသည်။ လူဆိုးဖမ်းသမားများသည် တောအုပ်အလွန်တွင် လယ်ထွန်နေသည့် လူသုံးယောက်ကို တွေ့ရာ သူခိုးများမလွတ်သာ၍ အယောင်ဆောင် ထွန်ယက်နေသည်ထင်မှတ်ပြီး ဖမ်းဆီးကာ မင်းကြီးထံ အပ်နှံလိုက်ပါသည်။

ဇနပုဒ်သူ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်သည် နန်းရင်ပြင်၌ လှည့်လည်၍ “အရှင်မင်းကြီး.... အဖုံး အကွယ်အကာ ပေးတော်မူပါ”ဟု အော်ဟစ်နေပါသည်။ မင်းကြီးသည် အမျိုးသမီးအော်သံကို ကြား၍ ထိုအမျိုးသမီးကို အဝတ်အထည်များ ပေးလိုက်ရန် မင်းချင်းများကို အမိန့်ပေးလိုက် ပါသည်။ မင်းချင်းများက အဝတ်ပေးကြသည့်အခါ အမျိုးသမီးက “ကျွန်တော်မသည် အဝတ် အထည်ကိုတောင်းသည် မဟုတ်ပါ၊ လင်ကို တောင်းပါသည်၊ လင်သည် မိန်းမသားများအတွက် အဖုံးအကာ ဖြစ်ပါသည်”ဟု ပြောဆိုပါသည်။ မင်းချင်းတို့သည် မင်းကြီးကို ထိုအကြောင်း လျှောက်သည့်အခါ မင်းကြီးက မေးမြန်းရာ အမျိုးသမီးက မှန်ပါကြောင်း၊ လင်သည် မိန်းမသား အတွက် အဖုံးအကာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ လင်မရှိသော မိန်းမသည် အဖိုးတစ်ထောင်တန်သော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ထားသော်လည်း ဖုံးကာထားသည် မမည်ကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။

မင်းကြီးသည် ထိုဇနပုဒ်သူ အမျိုးသမီးကို သဘောကျ၍ “သင်နှင့် ဤဖမ်းထားသည့် လူသုံးယောက် မည်သို့တော်စပ်သလဲ”ဟု မေးမြန်းရာ တစ်ဦးမှာ လင်တော်၍ တစ်ဦးမှာ မောင်တော်ပြီး တစ်ဦးမှာ သားဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားလေလျှင် ထိုသုံးယောက်တွင် ဘယ်သူကို လိုချင်ပါသလဲဟု မေးတော်မူရာ မောင်ကို လိုချင်ကြောင်း၊ လင်နှင့်သားမှာ အစား ရနိုင်ကြောင်း၊ မိဘများမရှိတော့ပြီဖြစ်၍ မောင်မှာ အစားမရနိုင်တော့ကြောင်း လျှောက်ထား လေသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးက ထိုမိန်းမ၏ အတွေးအခေါ်ကို သဘောကျ၍ ချီးမြှင့်ဆုချသည့် အနေဖြင့် သုံးယောက်လုံးကို လွှတ်ပေးလိုက်ပါသည်။

ရဟန်းတော်များသည် တရားသဘင်၌ ထိုမိန်းမ၏ ဂုဏ်သတင်းကို ပြောဆိုချီးကျူးနေကြစဉ် မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့.... ဤမိန်းမသည် ယခုမှသာ ဤသူသုံးယောက်ကို ဆင်းရဲဒုက္ခ (အသက်ဘေး)မှ ကယ်တင်ခဲ့သည်မဟုတ်၊ ရှေးတုန်းကလည်း ကယ်တင်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

အတိတ်ဝတ္ထုသည် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့် အားလုံး တူပါသည်။ ဗာရာဏသီပြည်နှင့် ဗြဟ္မဒတ် မင်းသာ ထူးပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ပြောလို၍ အမျိုးသမီးသည် အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆို ပါသည်—

ပါဠိ

၆၇။ ဥစ္ဆင်္ဂေ ဒေဝ မေ ပုတ္တော၊ ပထေ ဓာဝန္တိယာ ပတိ။
တဉ္စ ဒေသံ န ပဏာမိ၊ ယတော သောဒရိယ'မာနယေ။

မြန်မာပြန်

မင်းမြတ်.... ကျွန်ုပ်ရင်ခွင်၌ သား ရလွယ်ပါ၏၊ ခရီးသွားစဉ်ပင် လင်လည်း ရလွယ်ပါ၏၊
မောင်ကို ယူဆောင်ရမည့် အရပ်ကိုမူ မမြင်ပါ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီ မင်းကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ထိုစဉ်က လူလေးဦးသည် ယခု လူလေးဦးဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပညာရှိလျှင် အမျိုးသမီးပင် ဖြစ်စေကာမူ လူသားကို အကျိုးပြု
နိုင်သည်။
(၂) ညီအကိုမောင်နှမများ အချင်းချင်း တန်ဖိုးထားသင့်သည်။
(၃) လင်သားအစားရနိုင်သော်လည်း မိဘမောင်နှမတို့ကို အစားမရနိုင်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟ မင်္ဂလာ။

၆၈ - သာကေတဇာတ်

(သာကေတ=သာကေတမည်သောမြို့)

တဦးနှင့်တဦး ခင်မင်ရင်းနှီးကြခြင်းမှာ ရှေးဘဝအကြောင်းနှင့် မကင်းသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာကေတမြို့ကို အမှီပြု၍ အဉ္စနတောအုပ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်းသံဃာတော်များ ခြံရံလျက် သာကေတမြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံကြွတော်
မူပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် သာကေတမြို့သား ပုဏ္ဏားအိုတစ်ယောက်သည် မြို့ပြင်သို့ ထွက်လာရာ
လမ်းတွင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဆုံမိပါသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားအိုက မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်ရင်းတွင်
ဝပ်စင်းရှိခိုးလျက် ခြေဖမျက်တို့ကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် မြှော့ဆုပ်ကိုင်ပြီး “ချစ်သား.... သားသမီးတို့

မည်သည် မိဘများ သက်ရှယ်ကြီးရင့် အိုမင်းမစွမ်း ရှိသည့်အခါတွင် မိအိုဘအိုများကို ပြုစု လုပ်ကျွေးသင့်တယ် မဟုတ်လား၊ အဘယ်ကြောင့် ဤအချိန်အထိ ငါတို့ကို လုပ်ကျွေးဖို့ နေနေ သာသာ လူယောင်ပင် မပြုပါသလဲ၊ ငါကတော့ အရင်မြင်ရပါပြီ၊ မင်းအမေပါ မြင်ရအောင် အိမ်သို့ ကြွပါ”ဟု ပင့်ဖိတ်၍ မိမိအိမ်သို့ ဦးဆောင်သွားပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပုဏ္ဏားအိမ်သို့ ကြွတော်မူ၍ ရဟန်းသံဃာများနှင့်အတူ ထိုင်နေတော်မူစဉ် ပုဏ္ဏားမကြီးက ရှိခိုးဦးချပြီး “ချစ်သား... ဤမျှကြာအောင် ဘယ်ကို သွားနေပါသလဲ၊ မိအိုဘအို တို့ကို လုပ်ကျွေးသင့်တယ် မဟုတ်ဘူးလား”ဟု ဆို၍ ငိုကြွေးလေသည်။ သားသမီးများကိုလည်း “နင်တို့အစ်ကိုကြီးကို ကန်တော့ကြ”ဟု စေခိုင်း၍ ဝမ်းပန်းတသာ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးကြပါသည်။

ဆွမ်းစားပြီးသည့်အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇရာ (အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်း) သုတ်ကို ဟောတော် မူရာ ပုဏ္ဏားအိုလင်မယား အနာဂါမ်တည်သွားကြသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် အဉ္စနတောအုပ်သို့ ပြန်ကြွပါသည်။ ညချမ်းအခါ တရားသဘင်၌ ရဟန်းများသည် “ငါ့ရှင်တို့... ပုဏ္ဏားလင်မယားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဖခင်သည် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး ဖြစ်၏၊ မိခင်သည် မာယာဒေဝီ ဖြစ်၏”ဟု သိသော်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့သားဟု ပြောဆိုကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း လက်ခံတော် မူ၏၊ အကြောင်းဘယ်လိုနည်း”ဟု နံနက်က အတွေ့အကြုံကို ပြန်ပြောင်း ပြောကြားနေကြစဉ် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူ၍ “ရဟန်းတို့-ပုဏ္ဏားလင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည် မိမိ၏ သားကို သာလျှင် သားဟု ဆိုကြကုန်၏”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ ပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

“ရှေးအခါက ဤပုဏ္ဏားလင်မယားနှစ်ယောက်သည် အဆက်မပြတ် ဘဝငါးရာဆက်၍ ငါ၏ အမိ အဘ တော်ခွဲကြဖူးသည်၊ အဆက်မပြတ် ဘဝငါးရာဆက်၍ ငါ၏ ဘကြီးနှင့်ကြီးတော် တော်ခွဲ ကြဖူးသည်၊ အဆက်မပြတ် ဘဝငါးရာဆက်၍ ငါ၏ ဦးလေးနှင့် အဒေါ် တော်စပ်ခွဲကြဖူးပြီ၊ ဤသို့ ငါသည် ဘဝပေါင်း တစ်ထောင်ငါးရာ ဤပုဏ္ဏားလင်မယားလက်၌ ကြီးပြင်းခဲ့ရဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါဂါထာကို ဟောတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၆၈။ ယသ္မိံ မနော နိဝိသတိ၊ စိတ္တဉ္စာပိ ပသီဒတိ။
အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗကေ ပေါသေ၊ ကာမံ တသ္မိမ္မိ ဝိဿသေ။

ပြန်မာပြန်

ဤဘဝတွင် ရှေးကမမြင်ဖူးသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ စိတ်သည် သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်ချမ်းမြေ့၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ အမှန်စင်စစ် (ရှေးကဖြစ်ဖူးသော ချစ်ခြင်းကြောင့်) အကျွမ်းဝင်ခြင်း ဖြစ်၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။သားတော်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 ထိုစဉ်က ပုဏ္ဏားလင်မယားသည် ယခုပုဏ္ဏား လင်မယား ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ရှေးဘဝက ဆွေမျိုးတော်စပ်ခဲ့ဖူးလျှင် ယခုဘဝ၌ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး
 မြင်လျှင် မြင်ချင်း ချစ်ကျွမ်းဝင်တတ်သည်။
- (၂) ရှေးဘဝက ဆွေမျိုးတော်စပ်ခဲ့ဖူးလျှင် ယခုဘဝ၌ မမြင်ဖူးသော်လည်း
 ကြားရုံမျှနှင့် ခင်မင်တတ်သည်။
- ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနမင်္ဂလာ။

၆၉-ဝိသဝန္တဇာတ်

(ဝိသဝန္တ = အဆိပ်အန်ခြင်း)

အဓိဋ္ဌာန်မပျက်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း

ပဗ္ဗုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် တရားစစ်ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်သည့် အရှင်သာရိပုတ္တရာကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည် အမှုန်မှုန်ခဲဖွယ် (နှူးညံ့မှုန်မြတ်သည့်အာဟာရ)ကို ဘုဉ်းပေးသည့် အခါ လူတို့သည် ရဟန်းသံဃာများအတွက် မုန့်များစွာယူ၍ ကျောင်းသို့ သွားရောက်လှူဒါန်းကြပါသည်။ ရဟန်းသံဃာများ လှူဒါန်းပြီးသည့်တိုင် မုန့်များ ပိုလျှံနေသေးသဖြင့် မြို့တွင်းသို့ ရောက်နေသည့် သံဃာများအတွက် ခွဲတမ်းယူထားဖို့ရန် လျှောက်ထားသဖြင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မြို့ထဲသွားသည့် မိမိတပည့် တစ်ပါးအတွက် တစ်ပါးစာ ခွဲတမ်းမုန့်များကို ယူထားလိုက်ပါသည်။

ထိုတပည့်ရဟန်းလည်း မွန်းလွဲနီးသည့်တိုင်အောင် ပြန်မရောက်လာသဖြင့် အလဟဿဖြစ်မည် စိုး၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ထိုမုန့်ကို ဘုဉ်းပေးလိုက်ပါသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာဘုဉ်းပေးပြီးကာမှ ထိုတပည့်ရဟန်းက ပြန်ရောက်လာသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက သင့်အတွက်မုန့်ကို ဘုဉ်းပေးလိုက်ကြောင်း ပြောပြရာတွင် ထိုတပည့်ရဟန်းက “အရှင်ဘုရား....ကောင်းမွန်သည့် အစာကို မကြိုက်သူ ရှိပါ့မလား”ဟု ပြန်ပြောသဖြင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာမှာ သံဝေဂလည်းရ၊ မိမိအမှားကိုလည်း သိသဖြင့် “နောင်ကို မုန့်မုန့်သမျှ မစားတော့ပြီ”ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။

ရဟန်းတို့သည် “အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သဒ္ဓိဋ္ဌာန်ကျ ဆုံးဖြတ်ထားသည့် အတိုင်း မစားတော့”ဟူသော စကားကို တရားသဘင်၌ ပြောဆိုနေကြစဉ် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်

မူ၍ “ရဟန်းတို့...ငါသားတော်ကြီး သာရိပုတ္တရာသည် တစ်ကြိမ်စွန့်ပြီးသော ဝတ္ထုပစ္စည်းကို အသက်ပင်စွန့်ရသော်လည်း တဖန် ပြန်မယူတော့ပေ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိုင်း ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် အဆိပ်ကို ဖြေတတ်သော ဆေးသမားမျိုး၌ ဖြစ်၍ အဆိပ်ဖြေအတတ်ဖြင့် ဆေးကုကာ အသက်မွေးမြူ လေသည်။ တစ်နေ့တွင် ဇနပုဒ်သားတစ်ယောက် မြွေကိုက်ခံရသဖြင့် ဆွေမျိုးများက ဘုရားလောင်း ဆေးသမားကို ပင့်ခေါ်၍ ကုသပါသည်။ ဘုရားလောင်းဆေးသမားသည် ကိုက်လိုက်သည့်မြွေကို ခေါ်ယူနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြွေကို ခေါ်ပြီး မိမိအဆိပ်များပြန်စုပ်ယူရန် အမိန့်ပေးရာ မြွေက “ငါသည် တစ်ကြိမ် စွန့်အပ်သည့်ဝတ္ထုကို ပြန်ယူရိုး ထုံးစံမရှိ၊ သို့ဖြစ်၍ ငါစွန့်အပ်ပြီးသည့်အဆိပ်ကို ငါ ပြန်စုပ် မယူနိုင်” ဟု ပြောဆိုလေသည်။ ဆေးသမားသည် ထင်းများ ယူဆောင်ခိုင်းပြီး မီးပုံလုပ်ခိုင်းကာ “ဟဲ့မြွေ...သင့်အဆိပ်ကို ပြန်မယူလျှင် အသက် ဤမီးပုံထဲသို့ ဆင်းရမည်”ဟု ပြောဆိုလေလျှင် မြွေက “ငါသည် မီးပုံထဲသို့ ဆင်းလျှင် ဆင်းရပစေ၊ တစ်ကြိမ် စွန့်ပစ်လိုက်သည့် ပစ္စည်းကိုတော့ ပြန်မယူ” ဟု ပြောလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို မြွေဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၆၉။ ခိရတ္ထု တံ ဝိသံ ဝန္တံ၊ ယမဟံ ဇီဝိတကာရဏာ။
ဝန္တံ ပစ္စာဝမိဿာမိ၊ မတံ မေ ဇီဝိတာ ဝရံ။

မြန်မာပြန်

အန်ပြီးသော အဆိပ်သည် ရှံဖွယ်ဖြစ်၏၊ ငါသည် အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အန်ပြီးသော အဆိပ်ကို ပြန်၍ မျှီရအံ့၊ အသက်ရှင်ရခြင်းထက် သေရခြင်းက မြတ်သေး၏။

မြွေသည် ဤသို့ ပြောဆို၍ မီးပုံထဲသို့ ဝင်ရန် ကြိုးစားပါသည်။ ဆေးသမားက တားမြစ်၍ နောင် ဤသို့ သူတပါးတို့ကို မညှဉ်းဆဲရန် ပြောဆိုပြီး လွှတ်လိုက်ပါသည်။ လူနာကို ဆေးဝါး မန္တဈေးများဖြင့် ကုသပျောက်ကင်းစေပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဆေးသမားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မြွေသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) မကောင်းမှု၌ စိတ်ကို ပိုင်နိုင်စွာ တားမြစ်နိုင်ရမည်။
(၂) အဓိဋ္ဌာန်ကို မပျက်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သိပ္ပမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၇၀-ကုဒ္ဒါလဇာတ်

(ကုဒ္ဒါလ=ပေါက်တူးဖြင့် အသက်မွေးသူ)

ကိုယ်တွင်းရန်ကို အောင်မြင်မှသာ အောင်မြင်သည်မည်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် စိတ္တဟတ္ထမထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

စိတ္တဟတ္ထမထေရ်သည် သာဝတ္ထိမြို့သား လယ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ တစ်နေ့တွင် လယ်ထွန်ရာမှအပြန် ဘုရားကျောင်းသို့ဝင်လေရာ မထေရ်တစ်ပါးက ထမင်းကျွေးသဖြင့် မွန်မြတ်သည့်ဘောဇဉ်အာဟာရများကို စားရပါသည်။ ထိုအခါ အကြံပြစ်သည်မှာ “ငါတို့သည် ပင်ပင်ပန်းပန်းလုပ်ငန်းလုပ်ရသော်လည်း အာဟာရကောင်းကို မစားရ၊ ရဟန်းတော်များမှာ ပင်ပန်းကြီးစွာလုပ်ငန်းမလုပ်ရဘဲ အာဟာရကောင်းကို စားရသည်၊ ငါသည် ရဟန်းပြုအံ့” ဟု အကြံရပြီး ရဟန်းဝတ်၍ အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ကို သင်အံ့လေ့ကျက်ပါသည်။

ရဟန်းဝတ်၍ တစ်လတစ်လခွဲ အကြာတွင်မူ ကိလေသာစိတ် ထကြွလာသဖြင့် လူဝတ်လဲလိုက်ပြန်၏။ လူဝတ်ဖြင့် နေစဉ် စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲ တွေ့ရပြန်သဖြင့် တဖန် ရဟန်းပြန်ဝတ်ပြီး အဘိဓမ္မာကိုပင် ဆက်သင်ပြန်သည်။ ဤသို့ အခက်တွေ့လိုက် ရဟန်းဝတ်လိုက်၊ မပျော်လိုက် ထွက်လိုက်ဖြင့် ထွက်ချီဝင်ချီ ခြောက်ကြိမ်တိုင်သွားသည်။ ခုနစ်ကြိမ်မြောက် ရဟန်းဘောင်ရောက်သည့်အခါတွင်မူ မိမိ ပြတ်တောင်း ပြတ်တောင်းသင်ခဲ့သည့် အဘိဓမ္မာပိဋကတ် ခုနစ်ကျမ်းလုံးကို အာဂုံနှုတ်တက်ရသဖြင့် အဘိဓမ္မာပို့ချ၍ ဝိပဿနာပွားများရာ အာသဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာဖြစ်သွားပါသည်။

ရဟန်းများသည် တရားသဘင်၌ “ငါ့ရှင်တို့-အရဟတ္တဖိုလ်ရလောက်အောင်အားကောင်းသည့် ကုသိုလ်အဟုန်ရှိသူဖြစ်လျက် စိတ္တဟတ္ထမထေရ်သည် ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် လူထွက်ရသေး၏” ဟု စကားပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူကား “ရဟန်းတို့...ပုထုဇဉ်တို့ စိတ်မည်သည်မှာ လျင်မြန်လှ၏၊ နှိမ်နင်းဆုံးမနိုင်ခဲ၏။ ထိုကိလေသာစိတ်ကို မနှိမ်နင်းနိုင်သောကြောင့် ရှေးတုန်းက ပညာရှိတစ်ဦးသည် ပေါက်တူးပေါ် စွဲလမ်း၍ ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် လူဝတ်သို့ ပြောင်းလဲလျက် ခုနစ်ကြိမ်မြောက် ရဟန်းဝတ်မှ လောဘကို နှိမ်နင်းနိုင်ခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းမင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးပျောင်းချသည့်အမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်၍ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်သည့်အခါ ဘုရားလောင်းကို “ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတ” ဟု ။ခေါ်ဝေါ်ကြပါသည်။

(ပေါက်တူးလုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်သူဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။) ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတသည် ပေါက်တူး တစ်လက်ဖြင့် မြေကိုယက်၍ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်ပင်များ စိုက်ပျိုးရောင်းချကာ ဆင်းဆင်း ရဲရဲ အသက်မွေးမြူရပါသည်။

တစ်နေ့တွင် သူသည် လက်စွဲဖြစ်သည့်ပေါက်တူးကို လုံခြုံရာ ချုံတစ်ခုတွင် သိမ်းဆည်းထားပြီး သာသနာတော်တွင်း ဝင်၍ ရဟန်းပြုပါသည်။ ရဟန်းဝတ်ဖြင့်နေစဉ် မိမိသိမ်းထားခဲ့သည့် ပေါက်တူးကို စွဲလမ်းနေသဖြင့် လူဝတ်လဲကာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ပြန်လုပ်ပြန်ပါသည်။ လူဝတ်ဖြင့် နေစဉ် ပင်ပန်းဆင်းရဲပြန်သဖြင့် ရွှေနည်းအတူ ပေါက်တူးကို သိမ်းထားခဲ့ပြီး ရဟန်း ဝတ်ပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် ရဟန်းဝတ်မှ လူဝတ်သို့ ပြောင်းခဲ့သည်။

ခုနစ်ကြိမ်မြောက်တွင် စဉ်းစားသည်မှာ “ငါသည် ပေါက်တူးတစ်လက်ကို စွဲမက်နေ၍ ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် သာသနာ့ဘောင်မှ လူ့ဘောင်သို့ ပြန်ခဲ့ရသည်။ ဤပေါက်တူးမရှိလျှင် စွဲမက်မှုရှိတော့မည်မဟုတ်”ဟု ကြံစည်ကာ ပေါက်တူးကို နေရာပင်မမှတ်မိစေရန် မျက်စိမှိတ်၍ မြစ်တွင်းသို့အပြီးပစ်လွှင့်လိုက်ပါတော့သည်။ ထိုသို့ပစ်ချပြီးနောက် “ငါအောင်ပြီ၊ ငါအောင်ပြီ”ဟု မြည်တမ်း ကြွေးကြော်ပါသည်။ ထိုအချိန်ကား ဗာရာဏသီမင်းကြီးလည်း စစ်အောင်ပြီး ပြန်လာရာ ထိုကမ်းပါးအနားသို့ ရောက်နေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတ၏ “ငါ အောင်ပြီ၊ ငါ အောင်ပြီ”ဟူသော အသံကို ကြားလေလျှင် မင်းချင်းများကို ခေါ်ခိုင်းပြီး “အမောင်.... ငါကား စစ်မြေပြင်မှ အောင်မြင်ပြီး ပြန်ခဲ့၏။ သင်ကား ဘာကို အောင်တာလဲ”ဟု မေးမြန်း ပါသည်။

ထိုအခါ ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတ-က အရှင်မင်းမြတ် စစ်မြေပြင်ကို အောင်မြင်ခြင်းကား မကောင်းသော အောင်မြင်ခြင်းဖြစ်၏။ တကယ်အောင်သည် မမည်၊ ကျွန်ုပ်သည် မိမိကိုယ်တိုင်းရန် လောဘကို အောင်မြင်နိုင်၍ အောင်ပြီဟုဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်”ဟု ပြန်ကြားလျှောက်ထားလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၇၀။ န တံ ဇိတံ သာဓု ဇိတံ၊ ယံ ဇိတံ အဝဇီယတိ။
တံ ခေါ ဇိတံ သာဓု ဇိတံ၊ ယံ ဇိတံ နာဝဇီယတိ။

မြန်မာပြန်

အကြင်အောင်မြင်မှုသည် (တဖန်ပြန်၍) ရှုံးနိုင်၏၊ ထိုအောင်မြင်မှုသည် ကောင်းသော အောင်မြင်မှု မဟုတ်သေး။ အကြင်အောင်မြင်မှုသည် (တဖန်ပြန်၍) မရှုံးနိုင်၊ ထိုအောင်မြင်မှု သည်သာ ကောင်းသော အောင်မြင်မှု ဖြစ်၏။

ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတ၏ တရားကို နာကြားရ၍ သဘောကျပြီး နောက်လိုက် ဗိုလ်ပါများနှင့် အတူ ရဟန်းပြုကြပါသည်။ ထို့နောက် ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတနှင့် တပါတည်း ဟိမဝန္တာသို့ လိုက်သွား၍ ဗြဟ္မဝိဟာရတရား အားထုတ်ကြရာ သေကြသောအခါ အားလုံး ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရောက်ကြလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ကုဒ္ဒါလပဏ္ဍိတသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
 မင်းချင်းပရိသတ်သည် ဘုရားတပည့်ပရိသတ်များ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) စွဲလမ်းမှုသည် မကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်၏ (ဥပါဒါန်ကြောင့်
 ဥပဒ်ရောက်၏)။
 (၂) ကိုယ်တွင်းရန်ကို အောင်မြင်မှသာ အောင်မြင်မှု မည်သည်။

ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ ဓမ္မသာကစ္ဆာမင်္ဂလာ။

ဂ-ဝရုဏဝဂ်

၇၁-ဝရုဏဇာတ်

(ဝရုဏ=ရေခံတက်ပင်)

ပျင်းရိသူကြောင့် အကျိုးပျက်စီးတတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကုဋုမ္ပိကပုတ္တတိဿ မထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်သား အဆွေခင်ပွန်း သုံးကျိပ်တို့သည် ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ သွား၍ ဘုရားရှင် တရားတော်ကို နာကြားကြလေသော် ရဟန်းပြုလိုသည့်ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာကြလေ၏။ ဘုရားရှင်ထံ ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းပြီး ဒွေမာတိကာစသည့် ရဟန်းတော်များ ကျင့်ဝတ်များကို သင်ယူကြသည်။ ထို့နောက် ရဟန်းတရား ကျင့်ကြံအားထုတ်ရန် ဘုရားရှင်ထံ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား တောင်းကြရာ ဘုရားရှင်က ၎င်းတို့ အသီးသီးနှင့် လျော်ကန်သည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို အသီးသီး ဟောကြား လိုက်ပါသည်။ ၎င်းတို့ ရဟန်းတရား အားထုတ်ရန် သွားကြရာ ပျင်းရိလှသည့် ကုဋုမ္ပိက ပုတ္တတိဿမထေရ်သည် ရဟန်းတရား အားမထုတ်နိုင်ဟု ပြောဆိုကာ ထိုရဟန်းများကို လိုက်ပို့ပြီး ပြန်လာခဲ့၏။

ထိုရဟန်းတော်များသည် ကောသလတိုင်း ပစ္စန္နရစ် ရွာကို အမှီပြုပြီး တော၌ ဝါဆိုကြကာ ရဟန်းတရားအားထုတ်ကြရာ ထိုဝါတွင်း၌ပင် ရဟန္တာဖြစ်သွားကြ၏။ သီတင်းဝါလကျွတ်သည့်အခါ ဘုရားရှင်ထံ အဖူးအမြော်ရောက်စဉ် မိမိတို့ရရှိသည့် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို လျှောက်ထားကြလေသော် ဘုရားရှင်က ထိုရဟန်းတော်များကို ချီးကျူးတော်မူသည်ကို ကုဋုမ္ပိကပုတ္တတိဿမထေရ် မြင်၍ ကိုယ်တိုင် ရဟန်းတရား အားထုတ်လိုစိတ် ပေါ်လာ၏။

သို့ဖြစ်၍ ညဉ့်အခါ ရဟန်းတရား ကြိုးစားအားထုတ်လေရာ ရပ်လျက် ငိုက်မျဉ်းပြီး လဲကျကာ ပေါင်ရိုး ကျိုးသွားပါသည်။ တောနေရဟန်းတော်များသည် ပေါင်ရိုးကျိုးသည့် ထိုရဟန်းကို ပြုစုနေရသောကြောင့် တောကျောင်းသို့ မပြန်ဖြစ်ကြတော့ပေ။ ဘုရားရှင်က မြင်၍ တောကျောင်းသို့ မပြန်ရသေးသည့် အကြောင်းကို မေးတော်မူရာ ကုဋုမ္ပိကပုတ္တတိဿမထေရ် ကြောင့် မပြန်ဖြစ်ကြောင်းကို စုံလင်စွာ လျှောက်ထားကြလေ၏။ ဘုရားရှင်က “ထိုမထေရ်သည် ယခုအခါ၌သာ သင်တို့သွားရာ၌ အနှောင့်အယှက်ပြုသည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ပြုခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်ဝယ် ဘုရားလောင်းသည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး ဖြစ်လေသည်။ လုလင်ငါးရာတို့ကို အတတ်ပညာသင်ပေး၏။ တစ်နေ့တွင် လုလင်များ တောထဲ

သွား၍ ထင်းခွေကြရာ ပျင်းရိလှသည့် လုလင်တစ်ယောက်သည် အရွက်မရှိသည့် ရေခံတက်ပင် ကြီးကို မြင်ရသည့်အခါ သစ်ခြောက်ပင်ထင်၍ အိပ်ပြီးမှ သစ်ပင်ပေါ်တက်၍ ထင်းများကို ချိုးယူမည်ဟု ကြံကာ အခြားသူများ ထင်းခွေနေစဉ် အိပ်နေ၏။

အခြားလုလင်များ ထင်းစည်းများယူကာ ပြန်ကြသောအခါ ကိုလုလင်ကို နှိုးသွားကြ၏။ ထိုအခါမှ လုလင်သည် ရေခံတက်ပင်ပေါ် အိပ်မှုန်စုံများဖြင့် တက်၍ သစ်ခက်ကို ချိုးလေလျှင် မျက်လုံး တစ်ဖက် ထိခိုက်ပျက်စီးသွား၏။ လက်တစ်ဖက်ဖြင့် မျက်လုံးကို ပိတ်၍ ကျန်လက် တစ်ဖက်ဖြင့် ထင်းစုံများကို ချိုးယူပြီး အခြားလုလင်များချုတ်ထားသည့် ထင်းပုံပေါ် ချုတ်ထားလေ၏။

ဇနပုဒ်ရွာသားတစ်ယောက်သည် နောက်တစ်နေ့ မိမိအိမ်၌ မန္တန်ရွတ်ဖတ်ရန် ဆရာထံလာ၍ ပင့်ဖိတ်၏။ ဆရာက တပည့်လုလင်များကို နောက်တစ်နေ့ ရွာသို့သွားစရာရှိ၍ အစာအာဟာရ မရှိဘဲ သွားနိုင်ကြမည်မဟုတ်၊ ယာဂုကျိုပြီး ယူလာခဲ့ကြရန် ပြော၏။ တပည့်များက ကျွန်မကို ယာဂုကျိုခိုင်းရာ ကျွန်မက ထင်းကို ယူလေသော် အထက်မှာရှိသည့် ရေခံတက်သားအစုံများကို ယူမိလေသောကြောင့် မီးမတောက်နိုင်ရကား နေထွက်လေ၏။ တပည့်များကို မြင်၍ ဆရာက မသွားရသေးသည့်အကြောင်း မေးလေလျှင် တပည့်များက အကြောင်းစုံ ရှင်းပြလေသည်။ ထိုအခါ ဆရာက လူမိုက်၏ အပြုအမူများကြောင့် ဤကဲ့သို့ အကျိုးဆုတ်ယုတ်ရကြောင်းကို ပြောဆိုလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၇၁။ ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ၊ ပစ္ဆာ သော ကာတုမိစ္ဆတိ။
ဝရုဏကဋ္ဌဘဉ္ဇောဝ၊ သ ပစ္ဆာ မနုတပ္ပတိ။

မြန်မာပြန်

ရှေးဦးစွာ ပြုလုပ်ထိုက်သည့် အမှုကိစ္စတို့ကို နောက်မှ ပြုလိုသူသည် ရေခံတက်ထင်းကို ချိုးယူ ကဲ့သို့ နောင်တတဖန် ပူပန်ရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဆရာပုဏ္ဏားသည် ဘုရားသခင်ဖြစ်လာသည်။
မျက်စိပျက်သည့်လုလင်သည် ပေါင်ကျိုးသည့် ရဲဟန်းဖြစ်လာသည်။
ကျန်လုလင်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပျင်းရိသူကြောင့် အကျိုးပျက်စီးတတ်သည်။
(၂) အချိန်နှောင်းမှ ကြိုးစားက အကျိုးမရရှိနိုင်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာပျက်သည်။

၇၂-သီလဝဟတ္ထိဇာတ်

(သီလဝဟတ္ထိ=အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသည့်ဆင်မင်း)

သူကျေးဇူးကို မသိက ဒုက္ခရောက်တတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ရဟန်းတော်များ တရားသဘင် တစ်ခုဝယ် ဘုရားရှင် ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို မသိတတ်သည့် ဒေဝဒတ်အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ပြောဆို နေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူကာ “ဤဒေဝဒတ်သည် ယခု ဘဝ၌သာ မိမိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မသိတတ်သည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း မသိခဲ့ကြောင်းကို” မိန့်တော် မူပြီး အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဆောင် ဟောကြားတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်ကို ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးစဉ်အခါ ဘုရားလောင်းသည် ဆင်ပေါင်း ရှစ်သောင်း ခြံရံလျက် ဟိမဝန္တာဝယ် နေပါသည်။ ကာလကြာမြင့်လေသော် အပေါင်းအသင်းအပြစ်ကို မြင်၍ တစ်ဦးတည်းသာ နေ၏။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် “သီလဝဟတ္ထိ” ဟု ထင်ရှား၏။ ဗာရာဏသီပြည်သား မုဆိုးတစ်ယောက်သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ဟိမဝန္တာတွင်း ဝင်ကာ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေလေရာ အရပ်မျက်နှာ မမှတ်မိ၍ မျက်စိလည် လမ်းမှားနေလေသည်။

ထိုအခါ အလွန်စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် ငိုကြွေးလျက် လှည့်လည်သွားနေပါသည်။ ၎င်း၏ ငိုကြွေးသံကို ဘုရားလောင်း ကြားလေသော် မုဆိုးထံသွား၍ ငိုကြွေးခြင်း အကြောင်းရင်းကို သိရသောအခါ မုဆိုးကို နှစ်သိမ့်ပြီး ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွားသည့် လမ်းခရီးအရောက် ကျောက်ကုန်းပေါ်တင်ကာ ပို့ပေး၏။ မိမိနေရာအရပ်ကိုလည်း မည်သူ့ကိုမျှ မပြောကြားရန် မှာလိုက်၏။ သို့ရာတွင် အဆွေခင်ပွန်းကို ပြစ်မှားတတ်သည့် မုဆိုးကမူ တစ်ယောက်ယောက်က မေးလာခဲ့သော် ပြောကြားနိုင်ရန် ဆင်မင်း၏ ကျောက်ကုန်းပေါ် ထိုင်လျက် သစ်ပင်တော၊ တောင်များ တည်ရှိဟန်ကို မှတ်သားခဲ့လေသည်။

မုဆိုးသည် ဗာရာဏသီသို့ ရောက်သည့်အခါ ဆင်စွယ်ပန်းပွင့်ပန်းပွတ်ပညာသည်များတံသွားပြီး သက်ရှိဆင်၏ အစွယ်ကို ယူမယူ စုံစမ်းပါသည်။ သက်မဲ့ဆင်စွယ်ထက် သက်ရှိဆင်စွယ်က ပို၍ အဖိုးတန်ကြောင်း သိရလေလျှင် ကျေးဇူးရှင် သီလဝ-ဆင်မင်း၏ အစွယ်တို့ကို ဖြတ်ယူရန် ဘုရားလောင်းဆင်မင်း ရှိရာသို့ သွားသည်။ ဘုရားလောင်းဆင်မင်းက မုဆိုးအား လာရင်း အကြောင်းကို မေးလေလျှင် မိမိဆင်းရဲလှ၍ ဆင်မင်းအစွယ်ကို ရောင်းချ အသက်မွေးလို၍ လာရောက်ကြောင်း ပြောပြ၏။ ဆင်မင်းကလည်း မိမိအစွယ်များကို လွှဲဖြင့် တိုက်ဖြတ်စေကာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရရန် ဆုတောင်းပြီး မုဆိုးအား လှူဒါန်းလိုက်လေသည်။

မုဆိုးသည် ဗာရာဏသီသို့ ပြန်ကာ ဆင်စွယ်များကို ရောင်းချ၏။ ရရှိသော ငွေများ ကုန်သည့်အခါ ဆင်မင်းထံ တဖန် ပြန်လာပြီး ဆင်စွယ်များ ရောင်းချ၍ရသည့် အဖိုးအခသည်

တင်ရှိသည့်ကြွေးမြီ ကျေရုံသာရှိ၍ နောက်ထပ် အသက်မွေးမှု ပြုနိုင်ရန် ကျန်သည့် အစွယ်များ ထပ်မံ၍ ပေးပါရန် တောင်းခံ၏။ ဆင်မင်းကလည်း သဒ္ဓါတရား ပြုစင်စွာ ပေးကမ်းလှူဒါန်း လိုက်ပြန်၏။

မုဆိုးသည် ထိုဆင်စွယ်များကို ယူသွားကာ ရောင်းချပြီးသောအခါ “ရဲလေ လိုလေ အိုတံ့ဇွေ” ဆိုသည့်အတိုင်း ကြွင်းကျန်သည့် အစွယ်ရင်းများကို လာ၍ တောင်းခံပြန်၏။ ဘုရားလောင်း ဆင်မင်းကလည်း မတုန့်မတို လှူဒါန်းလိုက်ပါသည်။ သို့သော် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ အစွယ်ရင်းများကို ဖြတ်ယူပြီး အပြန်တွင် ဘုရားလောင်းမြင်ရာအရပ်ကို လွန်သည်နှင့်တပြိုင်နက် မုဆိုးယုတ်ကို မြေမျှသွားလေ၏။ ထိုအခြင်းအရာကို တွေ့မြင်ရသည့် တောစောင့်ရုက္ခစိုးနတ်က “ကျေးဇူးတရားကို မသိတတ်သူအား မည်မျှပင် ပေးစေကာမူ တင်းတိုမ် ရောင်ရဲလိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်း” ပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၇၂။ အကတညူသ ပေါသဿ၊ နိစ္စံ ဝိဝရဒဿိနော။
သဗ္ဗံ စေ ပထဝီံ ဒဇ္ဇော၊ နေဝ နံ အဘိရာဓယေ။

မြန်မာပြန်

သူ့ကျေးဇူး မသိတတ်မှု၍ အခွင့်အရေးကိုသာ အမြဲရှုလေ့ရှိသည့် ယောက်ျားအား တမြေပြင်လုံးကို အစိုးရသည့် စကြဝတေးမင်းအဖြစ်ကို ပေးသော်လည်း မနှစ်သိမ့်စေနိုင်ရာ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဘုရားလောင်းဆင်မင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
မုဆိုးသည် ရှင်ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာသည်။
ရုက္ခစိုးနတ်သည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကျေးဇူးတရား မသိတတ်သည့်သူအား မည်မျှပင် ပေးစေကာမူ ကျေနပ် ရောင်ရဲလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။
(၂) သူ့ကျေးဇူးတရား မသိတတ်သူအား ကယ်မိမ္မားက ဘေးတွေ တတ်သည်။

(၃) ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးစွပ်က ဒုက္ခရောက်ရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ဒါနပါရမီ၊ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဒါနမင်္ဂလာ။

၇၃-သစ္စကိရဇာတ်

(သစ္စကိရ=မှန်လှပေစွ)

လူယုတ်မာထက် တိရစ္ဆာန်တို့က ပို၍ကျေးဇူးသိတတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မိမိကို သတ်ချန်လို့လပြုသည့် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်ဝယ် “ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို မသိ၊ ဘုရားရှင်ကို သတ်ရန်သာ ထာဝစဉ် လုံ့လပြုလျက် ရှိကြောင်း” ကို ရဟန်းတော်များ ပြောဆိုနေကြပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားရှင် ကြွရောက်လာတော်မူပြီး မေးမြန်းတော်မူလျှင် အကြောင်းစုံကို သိတော်မူ၍ “ဒေဝဒတ်သည် မိမိကို သတ်ရန် ယခုဘဝ၌သာ လုံ့လပြုသည် မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း လုံ့လပြုဖူးကြောင်း” မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းတွင် “ဒုဠကုမာရ”အမည်ရှိ သားတစ်ယောက် ထွန်းပေါက်လေသည်။ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်လှ၏။ စကား ပြောဆိုရာတွင် ဆဲရေး တိုင်းထွာ ပုတ်ခတ်မှု မပါဘဲ ပြောလေ့မရှိ။ ထိုအပြုအမူကို အတွင်းလူရော အပြင်လူများကပါ မနှစ်မြို့ကြပေ။ ထိုမင်းသား အခြံအရံများနှင့် အတူ ရေကစားရန် ဖြစ်ဆိပ်သို့ သွားသည့်တစ်နေ့ မိုးသားတိမ်လိပ်များ လတ်တလော တက်လာကာ အမှိုက်မှောင်အတိ ဖြစ်လေ၏။

ထိုအချိန်တွင် မင်းသားက မိမိကို ဖြစ်လယ်သို့ ဆောင်ယူပြီး ရေချိုးပေးရန် အစေအပါးများကို ခိုင်းသည်။ အစေအပါးများက မင်းသားကို ဖြစ်တွင် မျှောလိုက်လေ၏။ မင်းကြီးမေးသည့်အခါ “မိုးသားတိမ်လိပ်တက်ကာ မှောင်ကြီးကျလာသောကြောင့် မင်းသားကို မမြင်ရ၊ ရှေ့က သွားနှင့်ပြီထင်ကြောင်း” လျှောက်ထားရန် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ထားကြပြီး မင်းကြီးထံ အစားဝင်ကြလေ၏။ မင်းကြီး မေးသည့်အခါ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ထားသည့်အတိုင်း လျှောက်ထားကြလေသည်။ ဖြစ်ကမ်းသို့ ဆင်း၍ မင်းသားကို ရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့ကြတော့ချေ။

မိုးသဲသဲမဲမဲရွာနေချိန်တွင် မင်းသားသည် ငိုကြွေးလျက် ဖြစ်ထဲတွင် သစ်တုံးကို စီးကာ လိုက်ပါလာပါသည်။ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးတစ်ဦးသည် ဥစ္စာကုဋေလေးဆယ်ကို ဖြစ်ကမ်းနား၌ မြှုပ်ထား၍ သေသည့်အခါ ဥစ္စာ၌ တပ်မက်မောသည့် စိတ်ကြောင့် ဥစ္စာထားရာ အရပ်တွင် မြွေ ဖြစ်နေလေ၏။ ထိုနည်းတူ အခြားသေဋ္ဌေးတစ်ဦးကလည်း ဥစ္စာကုဋေ သုံးဆယ်ကို ဖြစ်ကမ်းနား၌ မြှုပ်ထားမိ၍ သေသည့်ကာလ ဥစ္စာ၌ တပ်မက်မှားသည့် စိတ်ကြောင့်ပင် ပစ္စည်းထားရာ အရပ်၌ပင် ကြွက် ဖြစ်ရလေသည်။ ထိုမြွေနှင့် ကြွက်များလည်း ရေတွင် မျှောပါလာရာ မင်းသားစီးလာသည့် သစ်တုံးကို တွေ့ရလေလျှင် သစ်တုံးပေါ်တက်၍ လိုက်ပါခဲ့ပြန်၏။ သစ်တုံးပေါ်တွင် ၎င်းတို့သုံးဦးအပြင် ကျေးသားတစ်ကောင်လည်း လိုက်ပါလာသေးသည်။

ထိုသစ်တုံးသည် ရေစီးအတိုင်း မျောပါလာရာ ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားနွယ်ဝင် ဘုရားလောင်းရှင်ရသေ့၏ သစ်ရွက်မိုး ကျောင်းအနီးသို့ ဆိုက်ရောက်လာပါသည်။ သန်းခေါင်ယံအချိန်တွင် ရှင်ရသေ့ စင်္ကြံကြိုက် ငိုကြွေးသံကြားသဖြင့် ဆင်း၍ ကြည့်ရှုရာ အကြောင်းရင်းကို သိရှိရ၍ အားလုံးကိုပင် ကယ်ဆယ်ကာ မိမိကျောင်းသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ရှေးဦးစွာ မြေ၊ ကြွက်နှင့် ကျေးသား များအား အစားအစာပေးပြီး မင်းသားအား နောက်ဆုံးမှ ပေးပါသည်။ ထိုအခါ မင်းသားက “လူသားစင်စစ် မင်းသားဖြစ်ပါလျက် တိရစ္ဆာန်များကို ဦးစားပေး အရင်ကျွေးရပါမည်လား” ဟု ရသေ့အပေါ် ရန်ငြိုးထားလေသည်။

နှုတ်ရက်သုံးရက် လွန်မြောက်သည့်အခါ ကြွက်နှင့် မြေတို့က ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားပြီး ဥစ္စာကို အလိုရှိခဲ့ပါမူ မိမိတို့ထံ ကြွခဲ့ပါရန် ရသေ့ကို ဖိတ်ကြားကာ ပြန်ကြလေသည်။ ထို့အတူ ကျေးသားကလေးကလည်း သလေးစပါးနီဖြင့် ဖိတ်ကြားခဲ့ပါသည်။ မိမိတို့နေရာ အသီးသီး ကိုလည်း ပြောကြား အသိပေးခဲ့ပါသည်။ မင်းသားကမူ “မိမိမင်းဖြစ်သည့်အခါ ကြွခဲ့ပါ၊ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ဆည်းကပ် လုပ်ကျွေးပါမည်” ဟု အကောက်ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်ကာ ပြန်သွားခဲ့ ပါသည်။ ပြန်ကြ၍ မကြာမြင့်မီမှာပဲ မင်းသားသည် မင်းဖြစ်လာပါသည်။

ရသေ့သည် ၎င်းတို့ မှာထားခဲ့သည့်အတိုင်း မြေ၊ ကြွက်နှင့် ကျေးသားများထံ သွားရာ ၎င်းတို့ ဖိတ်ကြားခဲ့သည့်အတိုင်း အပြောနှင့်အလုပ် ထပ်တူညီမျှသည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။ တဖန် မင်းကို စုံစမ်းရန် ဗာရာဏသီသို့ ခရီးဆက်ပြန်ပါသည်။ ဗာရာဏသီအရောက်တွင် ဆွမ်းခံ ဝင်ခဲ့ရာ မြို့တွင်း၌ လှည့်လည်လာသည့် မင်းနှင့် လာဆုံပါသည်။ ရသေ့ကို မင်းသား မြင်တွေ့ လေလျှင် မိမိအပေါ် ပြုဖူးသည့် ကျေးဇူးတရားကို လူအများ မသိရှိမီ ရသေ့အား တံကျင် လျှိုသတ်ရန် အမိန့်ပေးပါသည်။ ရသေ့ကို သတ်ရန် သူသန်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားရာ လမ်းတွင် ပုတ်ခတ်လေလျှင် မငိုမမြည်တမ်းဘဲ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၇၃။ သစ္စံ ကိရေဝ'မာဟံသု၊ နရာ ကေစ္စိယာ ဣဓ။
ကဋ္ဌံ နိပ္ပဝိတံ သေယျော၊ န တွေဝေ'ကစ္စိယော နရော။

မြန်မာပြန်

မြစ်၌ မျောသော ထင်းတုံးကို ဆယ်တင်ခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ အချိုသော လူယုတ်မာကို ဆယ်တင်ခြင်းသည် မမြတ်သည်သာတည်း။ ဤသို့လျှင် လောက၌ အချိုသော ပညာရှိတို့ ဆိုကြသည်ကား မှန်ပေစွ။

ရသေ့၏ စကားကို ပညာရှိလူများ ကြားလေသော် “မိမိတို့ မင်းအပေါ် ကျေးဇူးတစုံတရာ ပြုဖူးလေသလော” ဟု မေးလေလျှင် ပြုဖူးကြောင်းနှင့် “ယခုကဲ့သို့ ခံရသည်မှာ ရှေးပညာရှိများ စကား မလိုက်နာမိသည့် မိမိ၏ အပြစ်ကို အောက်မေ့သတိရ၍ ၎င်းစကားကို ဆိုကြောင်း” ၎င်းပြလေလျှင် ကြားသိကြသည့် မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ လူအများသည် မင်းအား သတ်ဖြတ်ပြီး ရသေ့အား မင်းမြှောက်ကုန်၏။ ဘုရားလောင်းသည် မြေ၊ ကြွက်၊ ကျေးသားများတို့အား ၎င်းတို့ ဥစ္စာစပါးများကို နန်းတော်သို့ ဆောင်ယူစေပြီး အသက်ထက်ဆုံး အတူနေသွား ကြလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရသေ့သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာ၍ မင်းက ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာလေသည်။
မြွေက အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ကြွက်က အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၊ ကျေးသားက
အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ခြေနှစ်ချောင်းနှင့် လူဘူးတောင်းကို မကယ်ကောင်း။
(၂) ခြေနှစ်ချောင်းလဲ မကယ်နဲ့၊ မင်းလှေမျှော်လဲ မဆယ်နဲ့။

ပါရမီ။ ။ခန္တိပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ကတညူတာမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၇၄-ရုက္ခဓမ္မဇာတ်

(ရုက္ခ=သစ်ပင်၊ ဓမ္မ=တရား။ ရုက္ခစိုးနတ်များ၏အကျင့်တရား)

သစ်ပင်ကြီးဖြစ်စေကာမူ လွင်ပြင်၌ တစ်ပင်တည်းတည်ရှိက လေဒဏ်ကြောင့် ပြိုလဲနိုင်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဆွေတော်မျိုးတော်တို့
ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤညီညွတ်ရေးတရားကို ဟောတော်မူပါသည်။ ရောဟိဏီ
မြစ်ရေနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆွေတော်မျိုးတော်ဖြစ်ကြသည့် သကျနွယ်ဝင်များနှင့် ကောလိယနွယ်ဝင်
များသည် စစ်တိုက်ရန် ရောဟိဏီမြစ်ကမ်း တစ်ဖက်တစ်ချက်ဆီသို့ စစ်ချီ တက်လာကာ
မျက်နှာချင်းဆိုင် ရောက်ရှိနေကြပေပြီ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဆွေတော်မျိုးတော်များ ပျက်စီးမည့်အရေးကို သိရှိတော်မူရကား စစ်တပ်
နှစ်တပ်အကြား ရောဟိဏီမြစ် အထက်ကောင်းကင်ပြင်ဝယ် တင်ပျဉ်ခွေ ထိုင်နေတော်မူကာ
အညိုရောင် ရောင်ခြည်တော်ကို လွှတ်တော်မူ၍ ဆွေတော်မျိုးတော်များကို လိတ်လန့်စေတော်
မူသည် (ဤဇာတ်၌ အကျဉ်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ အကျယ်ဖတ်ရှုလိုသော် “ကုဏ္ဍာလဇာတ်”တွင်
ဖတ်ရှုပါရန်)။

ဆွေတော်မျိုးတော်များ အချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်သင့်ကြောင်း၊ အချင်းချင်း စည်းလုံး
ညီညွတ်ကြပါလျှင် ရန်သူများ ဖျက်ဆီးခွင့် ရနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်းကို သစ်ပင်များနှင့် ဥပမာပြ
ဆုံးမတော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောပြောတော်မူလေသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်ကို ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးစဉ်အခါက ဖြစ်ပါသည်။ ပဏပဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး
စုတေသဖြင့် ၎င်း၏နေရာလစ်လပ်လျက်ရှိရာ သိကြားမင်းက အခြားနတ်သားတစ်ဦးအား ထိုနေရာ
ကို ခန့်သားလေသည်။ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းအသစ်က “မိမိလက်အောက်ခံ နတ်များအား မိမိတို့
နှစ်သက်ရာအရပ်၌ နှစ်သက်ရာချွန်လှယ်သစ်ပင်စသည်များကို ဗိမာန်အဖြစ် အသုံးပြုနေနိုင်ကြောင်း”
အမိန့်ထုတ်ထားလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဟိမဝန္တာရှိ အင်းကြွင်းတောတစ်တောဝယ်
ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားလောင်း ရုက္ခစိုးနတ်က မိမိဆွေမျိုးနတ်များကို ဗိမာန်ယူလျှင်

မိမိဗိမာန်ကို ရံ၍ နေသည့် ဗိမာန်ကိုသာ ယူရန်၊ လွင်ပြင်၌ အထီးတည်း ပေါက်ရောက်သည့် သစ်ပင်ကို မယူကြရန် တိုက်တွန်း၏။

ပညာရှိနတ်များသည် ဘုရားလောင်း စကားအတိုင်း လိုက်နာကြသော်လည်း ပညာမဲ့ နတ်များကမူ လူများထံမှ ရရှိမည့် လာဘ်ကို မျှော်ကိုးကာ လူများနှင့် နီးကပ်စွာ တည်ရှိသည့် လွင်ပြင်ရှိ သစ်ပင်များကို ယူကြလေသည်။ လေရောမိုးပါ သည်းထန်သည့်တစ်နေ့ ပညာမဲ့နတ်တို့၏ ဗိမာန်များ ပျက်စီးကြကုန်၏။ နတ်သူငယ်များ လက်ဆွဲကာ အင်ကြင်းတောနတ်တို့ထံ လာကြလျှင် အင်ကြင်းတော နတ်များက ၎င်းတို့အကြောင်းကို ဘုရားလောင်းထံ သတင်းပို့ကြသည်။ ဘုရားလောင်းနတ်က “ပညာရှိစကား မနာယူပါက ဤကဲ့သို့ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရကြောင်း” မိန့်ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၇၄။ သာဓု သမ္မဟုလာ ဉာတိ၊ အပိ ရုက္ခာ အရညဇာ။
ဝါတော ဝဟတိ ကေဠု၊ ဗြဟန္တမ္ပိ ဝနပ္ပတိ။

မြန်မာပြန်

ဆွေမျိုးများမူ ကောင်း၏၊ တော၌ ပေါက်သည့် သစ်ပင်တို့သော်လည်း များမူ ကောင်း၏။ လွင်ပြင်၌ တစ်ပင်တည်း တည်နေလျှင် ကြီးမားသည့် တောစိုးသစ်ပင်ပင် ဖြစ်သော်လည်း လေသည် တိုက်လှဲနိုင်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိနတ်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ကျန်နတ်များသည် ဘုရားရှင်ပရိသတ်များ ဖြစ်လာလေသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) စည်းလုံးညီညာ အောင်ကြောင်းသာ။
(၂) မိဘစကား နားမထောင် သားတစ်ကောင်နှင့် တိုးလိုးတွဲလောင်း။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပညာရှိနတ်များ၌ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ၊ ပတိရူပဒေသဝါသမင်္ဂလာ များဖြစ်၍ ပညာမဲ့နတ်များ၌ ပတိရူပဒေသဝါသမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၇၅-မစ္ဆဇာတ်

(မစ္ဆ=ငါး=ဘုရားလောင်းငါး)

သစ္စာတန်ခိုးကြောင့် မိုးရွာသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရေသတ္တဝါများ ရေခန်း ခြောက်၍ ဆင်းရဲရောက်နေသည့် ထိုဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်စေရန် မိုးရွာစေတော်မူ သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ကောသလတိုင်းဝယ် မိုးခေါင်မှု ဖြစ်သောကြောင့် ကောက်ပင်များ ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ကန်များ ရေခန်းခြောက်ကုန်၏။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော် တံခါးအနီးရှိ ရေကန်၌လည်း ရေပြတ်သောကြောင့် ငါး၊ လိပ်များကို ကျီး၊ စွန်များ စားသောက်သည်ကို ဘုရားရှင် မြင်တော်မူ၍ သနားကရုဏာ ဖြစ်တော်မူလေသည်။ မိုးရွာစေရန် ရေသနပ်သင်္ကန်းတော်ကို ဝတ်တော်မူ၍ ရေချိုးရန် စောင်းတန်း၌ ရပ်တော်မူ၏။ ဤအကြောင်းကို သိကြားမင်းသိလျှင် မိုးနတ်သားအား မိုးရွာစေရန် စေခိုင်းရာ တခဏအတွင်း ဇေတဝန်ရေကန် ပြည့်လျှံကာ ဘုရားရှင်ရှိရာ စောင်းတန်း ဦးသို့ ဆိုက်ရောက်လေလျှင် ဘုရားရှင် ရေချိုးတော်မူ၏။

ဥချမ်းအချိန် ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်ဝယ် “ဘုရားရှင်၏ ခန္တီ၊ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ တော်ဖြင့် မိုးရွာသွန်းစေပြီး သတ္တဝါအပေါင်းကို ဆင်းရဲမှ ကယ်တင်သည့်အကြောင်း” ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင်ကြွလာတော်မူ၏။ ရဟန်းတော်တို့ ပြောဆိုကြသည့် အကြောင်းရင်းကို သိတော်မူလျှင် “ယခုအခါမှ မဟုတ်၊ ရှေးငါးမင်းဖြစ်စဉ်အခါကလည်း သတ္တဝါများ ကယ်ဆယ်ရန် မိုးရွာစေဖူးကြောင်းကို” မိန့်တော်မူပြီး အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဆောင်၍ ဟောတော်မူ၏—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘုရားလောင်းငါးမင်းသည် ရေအိုင် တစ်အိုင်ဝယ် ဇာတ်တူငါးများနှင့် အတူ နေစဉ် ပစ္စုပ္ပန်ဇာတ်ကြောင်း၌ လာသည့် အတိုင်းပင် ကောသလတစ်တိုင်းလုံး မိုးခေါင်လေသော် အင်း၊ အိုင်၊ ကန်များ ခန်းခြောက်လေ၏။ ညွှန်၌ ပေါ်သည့် ငါးများကို ကျီး၊ စွန်များ စားကြ၍ မျိုးတူများ ပျက်စီးကြသည်ကို ဘုရားလောင်းငါးမင်း မြင်၍ သစ္စာပြုလျက် မိုးနတ်သား မိုးရွာချပေးစေလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၇၅။ အဘိဇ္ဇနယ၊ ပဇ္ဇန္န၊ နိဓိံ ကာဂဿ နာသယ။

ကာကံ သောကာယ ရဇ္ဇေဟိ၊ မဉ္ဇ သောကာ ပဒမာစယ။

ပြန်မာပြန်

ရှင်မိုးနတ်မင်း ထစ်ချုန်းပါလေဘု၊ ကျီး၏ ဥစ္စာအိုးကို ဖျက်ဆီးပါလေဘု၊ ကျီး သောက ရောက်အောင် ပြုပါလေဘု၊ ပူဆွေးသောကရောက်ခြင်းမှ ငါ့ကိုလည်း လွတ်ပါစေလေဘု။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ငါးမင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာတော်မူသည်။
မိုးနတ်မင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
ကျန်ငါးများသည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ သစ္စာတရား၏ တန်ခိုးထက်မြက်ပုံကို လေးစားလိုက်နာသင့်ပေသည်။

ပါရမီ။ ။ သစ္စာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဉာဏကံနန္တ သင်္ဂဟ မင်္ဂလာ။

၇၆-အသင်္ကိယဇာတ်

(အသင်္ကိယ=ကြောက်လန့်ရွံရှာခြင်းမရှိသောရသေ့)

ကိုယ့်အကျိုးဆောင် သူများအကျိုးအောင်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မိမိ၏ သောတာပန်တပည့် သာဝတ္ထိပြည်သား ဥပါသကာတစ်ဦးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုဥပါသကာသည် အကြောင်းကိစ္စတစ်ခုဖြင့် လှည်းကုန်သည်များနှင့်အတူ ခရီးသွားလေ၏။ တောတစ်တောသို့ ရောက်လေသော် လှည်းစခန်းချ နားကြ၏။ လှည်းစခန်းအနီးရှိ သစ်ပင်ရင်း၌ ဥပါသကာသည် မအိပ်ဘဲ စကြံသွားကာ နေ၏။ လှည်းစခန်းကို လုယက်ရန် လာကြသည့် ခိုးသား၊ ဓားပြ ငါးရာတို့မှာ စကြံသွားနေသည့် ဥပါသကာကို မြင်လျှင် ထိုသူအိပ်ပျော်မည့် အချိန်ကို စောင့်ကာ ပုန်းအောင်းနေကြ၏။ ဥပါသကာမှာ မအိပ်ဘဲ တစ်ညလုံး စကြံသွားနေသဖြင့် ခိုးသား၊ ဓားပြများ လုယက်ခွင့်မရ ပြန်သွားရလေ၏။

သာဝတ္ထိသို့ ပြန်ရောက်ကြသည့်အခါ ဘုရားရှင်ထံပါး အစား ဝင်ရောက်ပြီး “အတ္တအကျိုး သယ်ပိုးပါလျှင် ပရအကျိုး ပြီးမြောက်ပါသလား ဘုရား” ဟု လျှောက်ထား၏။ ဘုရားရှင်က “အတ္တအကျိုး သယ်ပိုးပါလျှင်လည်း ပရအကျိုးပါ ပြီးမြောက်၍ ပရအကျိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ပါလျှင်လည်း အတ္တအကျိုးပါ ပြီးမြောက်ကြောင်း၊ အတ္တနှင့်ပရ အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုလျက် ရှိကြောင်း” မိန့်တော်မူလေသော် ဥပါသကာက လှည်းသားငါးရာနှင့်အတူ ခရီးသွားရာတွင် မိမိ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံကို ပြန်ပြောင်းလျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က ရွေးကာလက ပညာရှိများ အတ္တအကျိုး သယ်ပိုးစောင့်ရှောက်ရာ ပရအကျိုးကိုပါ သယ်ပိုးစောင့်ရှောက်ရာ ရောက်ခဲ့ပုံကို အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဆောင်တော်မူလေ၏—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်ကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သည့် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်လေ၏။ အရွယ်ရောက်သည့်ကာလ ရသေ့ရဟန်းပြုကာ ဟိမဝန္တာအရပ်တွင် နေပါသည်။ အချဉ်ဓာတ်နှင့် ဆားဓာတ်ကို စားသုံးမိလျှင် ဇနပုဒ်ဒေသသို့ လှည်းကုန်သည် တစ်စုနှင့်အတူ သွားလေ၏။ တောတစ်တောသို့ ရောက်လေသော် လှည်းစခန်းချ နားကြလေ၏။ လှည်းစခန်းအနီးရှိ သစ်ပင်ရင်း၌ ရသေ့သည် စကြံသွားကာ နေ၏။ လှည်းစခန်းကို လုယက်ရန် လာကြသည့် ခိုးသား၊ ဓားပြ ငါးရာတို့မှာ စကြံသွားနေသည့် ရသေ့ကို မြင်လျှင် ထိုရသေ့အိပ်ပျော်မည့် အချိန်ကိုစောင့်ကာ ပုန်းအောင်းနေကြ၏။ ရှင်ရသေ့က မအိပ်ဘဲ တစ်ညလုံး စကြံသွားနေသဖြင့် ခိုးသား၊ ဓားပြများ လုယက်ခွင့် မရ၊ ပြန်ကြရာ ခိုးသား၊ ဓားပြများက “အို-လှည်းကုန်သည်တို့....ယနေ့ ရသေ့သာ မရှိခဲ့လျှင် သင်တို့အားလုံး ပျက်စီးကြရမည်၊ နောက်နေ့တွင် ရသေ့ကို ပူဇော်ကြကုန်” ဟု အော်ဟစ်ကာ သွားကြလေ၏။

နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်လေသော် ခိုးသား၊ ဓားပြများ ထားခဲ့သည့် လက်နက်များကို လှည်းကုန်သည်များ မြင်ရလေလျှင် လွန်စွာကြောက်လန့်ကြ၏။ ခိုးသား၊ ဓားပြများမြင်သည့်အခါ စက်ဆုပ်ရွံရှာမှု ကြောက်ရွံ့မှု ဖြစ်၊ မဖြစ် ရသေ့ကို မေးရာ ရသေ့က “ဥစ္စာဓနရှိသူသည် ခိုးသား၊ ဓားပြများ မြင်ရသည့်အခါ ကြောက်ရွံ့မှု ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသွင် ဥစ္စာဓန မရှိ၍ ကြောက်ရွံ့မှု မဖြစ်ကြောင်း” ပြောကြားပြီး ထိုလှည်းကုန်သည်တို့အား တရားဟောလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၇၆။ အသင်္ကိယောမိ ဂါမမိ၊ အရညေ နတ္ထိ မေ ဘယံ။
ဥဇ္ဇံ မဂ္ဂံ သမာရူဠော၊ မေတ္တာယ ကရုဏာယ စ။

မြန်မာပြန်

(အို...လှည်းကုန်သည်တို့) ငါ့အား ရွာ၌ ကြောက်လန့် ရွံရှာဖွယ် မရှိ၊ တော၌လည်း ကြောက်ခြင်းမရှိ၊ မေတ္တာစွာ၊ ကရုဏာစွာဖြင့် ဗြဟ္မာ့ပြည်ခရီးသို့ ဖြောင့်မတ်စွာ တက်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရှင်ရသေ့သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
လှည်းကုန်သည်များက ဘုရားရှင်ပရိသတ် ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ကိုယ့်အကျိုးဆောင် သူများအကျိုးအောင်။
(၂) အတ္တ၊ ပရ၊ ထိန္တဝ၊ မျှတပါမှ ကောင်းကျိုးရ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာ။

၇၇-မဟာသုပိနဇာတ်

မဟာသုပိန=ကြီးကျယ်သော (ဝါ)ရှည်လျားသောအိပ်မက်
(မဟာ=ကြီးကျယ်သော-ရှည်လျားသော+သုပိန=အိပ်မက်)
ကောသလအိပ်မက် တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကောသလမင်းကြီး မြင်မက်သည့် အိပ်မက်တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူ ခဲ့ပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ပစ္စိမယာမိ၌ ကောသလမင်းကြီးသည် အိပ်မက်တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်ကို မြင်မက် လေသည်။ ၎င်းအိပ်မက်သည် ထူးခြားဆန်းကြယ်လှသဖြင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မည့်အရေး

တွေ့တောကာ ကြောက်လန့်လျက် ရှိနေလေသည်။ အိပ်မက်၏ အကျိုး အကြောင်း၊ အဆိုး အကောင်းကို ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတို့အား မေးတော်မူ၏။

ပုဏ္ဏားများက တိုင်းပြည် အန္တရာယ်၊ အသက်အန္တရာယ်နှင့် မင်းစည်းစိမ်အန္တရာယ် သုံးမျိုး အနက် အန္တရာယ်တစ်ခုခု ကျရောက်နိုင်သဖြင့် ယဇ်ပူဇော်၍ ကုစားရန် လျှောက်ထားကြသည်။ ထိုအကြောင်းကို မလ္လိကာမိဖုရားကြီး ကြားသိရသည့်အခါ ဘုရားရှင်ထံ သွား၍ မေးလျှောက်ရန် မင်းကြီးအား တိုက်တွန်းသည်။ မင်းကြီးသည် မိဖုရားကြီး တိုက်တွန်းသည့်အတိုင်း ဘုရားရှင် ထံမှောက်သို့ သွားရောက်ကာ အောက်ပါအိပ်မက် တစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်ကို လျှောက်ထား လေသည်—

ပါဠိ

၇၇။ ဥသဘာ ရုက္ခာ ဂါဝိယော ဂဝါ စ၊ အသော ကံသော သိင်္ဂါလီ စ ကုမ္ဘော။
ပေါက္ခရဏီ စ အပါကစန္ဒနံ၊ လာဗူနိ သီဒန္တိ သီလာ ပ္ပဝန္တိ။
မဏ္ဍုကိယော ကဏ္ဍသပေ ဂိလန္တိ၊ ကာကံ သုပဏ္ဏာ ပရိဝါရယန္တိ။
တသာ ဝကာ ဇဠကာနံ ဘယာ ဟိ၊ ဝိပရိယာသော ဝတ္တတိ နယိမ မတ္ထိ။

မြန်မာပြန်

- (၁) ဥသဘ နွားနက် လေးကောင်တို့ ဝှေရန် ဟန်ရဲးပြပြီး ဖဲရှောင်ကြည်သည်ကို လည်းကောင်း၊
- (၂) သစ်ပင်ချိုငယ်တို့ ပွင့်ကြ၊ သီးကြသည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၃) မွေးကာစ နွားမငယ်၏ နို့ကို နွားမကြီးက စို့သည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၄) လှည်း၌ တပ်(က)သည့် နွားငယ်များ လှည်းဝန်ကို မရုန်းဆောင်နိုင်ကြဘဲ ထွက်ခွာ သွားသည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၅) မျက်နှာနှစ်ဖက်ရှိသောမြင်းက ပါးစပ်နှစ်ပေါက်ဖြင့် အစာ စားသည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၆) ကျင်ငယ်စွန့်ရန် အဖိုးတစ်သိန်းတန် ရွှေလင်ပန်းကို မြေခွေးအား ပေးသည်ကို လည်းကောင်း၊
- (၇) အထက်က ကြိုးကျစ်သမားကျစ်၍ ကျလာသည့် ကြိုးစကို အောက်က ခွေးမက စားသည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၈) အရပ်မျက်နှာအသီးသီးမှ ရေကို ဆောင်ယူလာကြသူများသည် အိုးလွတ်များအထဲ ရေမထည့်ဘဲ အိုးလွတ်များအလယ်ရှိ ရေပြည့်ပြီးသား အိုးထဲသို့ ရေလောင်းထည့်ကြ သည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၉) အလယ်တွင် ရေနောက်ပြီး သားငှက်တိရစ္ဆာန်များသောက်ရာ ကမ်းစပ်တွင် ရေကြည် နေသည့် ရေကန် တစ်ကန်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၁၀) တစ်အိုးတည်းချက်သည့် ထမင်းသည် သုံးမျိုး သုံးထွေ ကျက်သည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၁၁) တစ်သိန်းတန် စန္ဒကူးနံ့သာကို ရက်တက်ရည်ပုပ်နှင့် ရောင်းစားသည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၁၂) ဘူးတောင်းလွတ်များ ချေ၌ နစ်မြုပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊

- (၁၃) ကျောက်ဖျာများ ရေ၌ ပေါ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၁၄) ဖားမငယ်များက မြေဟောက်ကြီးများကို မျိုသည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၁၅) ကျီးကို ရွှေဟင်္သာများ ခြံရံသည်ကိုလည်းကောင်း၊
- (၁၆) ဆိတ်တို့က ကျားသစ်ကို စားကြသဖြင့် ကျားသစ်များ ကြောက်လန့် ပုန်းအောင်း ကြရသည်ကိုလည်းကောင်း—

မြင်မက်ကြောင်း လျှောက်ထားလေ၏။ ဘုရားရှင်က ၁၆-ချက်စလုံးသော အိပ်မက်များ၏ အကျိုးအပြစ်များသည် အကျွန်ုပ်နှင့် သင်မင်းကြီး၏ လက်ထက်၌ မပါကြမည် မဟုတ်၊ နောင် တရားမစောင့်သော မင်းနှင့် တိုင်းသူပြည်သားများ လက်ထက်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အရိပ်နိမိတ်များ ဖြစ်ကြောင်း ဟောတော်မူ၍ အိပ်မက်တစ်ခုစီ၏ အကျိုးအပြစ်များကို ဤသို့ တစ်ခုစီ စိစစ် ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ပထမအိပ်မက်မှာ—မင်းနှင့် ပြည်သား တရားပျက်သည့်ကာလ၌ မိုးသည် ရွာတော့မည့်ဟန် ပြုပြီး မရွာသောကြောင့် ကောက်စပါးများ ပျက်စီး၍ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးဘေး ကျရောက်မည့် နိမိတ် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအိပ်မက်မှာ—သက်တမ်းတိုသည့်ကာလ၌ လူအများသည် ကာမရာဂစိတ် ပြင်းထန်သဖြင့် အရွယ်မရောက်မီ လင်ယူသားမွေးပြုကြမည့်နိမိတ် ဖြစ်သည်။

တတိယအိပ်မက်မှာ—လူကြီးသူမများအား ရိုသေကိုင်းရှိုင်းမှု ပပျောက်သည့်ကာလ လူကြီးသူမ မိအိုဘအိုများသည် မိမိတို့ စားဝတ်နေရေးအတွက် သားသမီးများကို မှီခိုအားထားကြရမည့်နိမိတ် ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထအိပ်မက်မှာ—တရားမဲ့သည့် မင်းများလက်ထက် တရားရုံးများတွင် ပညာရှိအမတ်များကို မထားဘဲ ပညာမဲ့လူငယ်များကို ခန့်ထားကြလိမ့်မည်။ ထိုအခါ တရားဆုံးဖြတ်မှုပညာ မတတ်ကျွမ်း၍ မိမိတို့ တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ မထမ်းဆောင်ဘဲ ရှိကြမည်။ ပညာရှိအမတ်များ ကလည်း အခကြေးငွေ မရကြ၍ တာဝန် မထမ်းဆောင်ကြကုန်။ ထို့ကြောင့် မင်းများ အကျိုးဆုတ်ယုတ်မည့်နိမိတ် ဖြစ်သည်။

ပဉ္စမအိပ်မက်မှာ—တရားမစောင့်သည့် မင်းများသည် တရားရုံးများ၌ တတ်ကျွမ်းနားလည်၍ တရားစောင့်သူကို တရားသူကြီးအဖြစ် မခန့်ထားဘဲ လာဘ်သိပ်ပကာကိုသာ ကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်သည့် သူများကို ခန့်ထားရာ ထိုတရားသူကြီးများသည် တရားလို တရားခံ နှစ်ဖက်စလုံးမှ လာဘ်ကို စားမည့်နိမိတ် ဖြစ်သည်။

ဆဋ္ဌအိပ်မက်မှာ— နောင်အခါ တရားမဲ့သည့် မင်းများသည် အမျိုးမြတ်သူများကို မချီးမြှောက်ဘဲ အမျိုးယုတ်သူများကိုသာ ချီးမြှောက်သဖြင့် အမျိုးမြတ်သူများမှာ အသက်မွေးမှု အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရပေမည်။ ထိုအခက်အခဲကို ကျော်လွန်နိုင်ရန် သမီးကညာများကို ပေးရသောအားဖြင့် အမျိုးယုတ်နှင့် အမျိုးကောင်းသမီးများ ပေါင်းဖော်မှုပြုမည့်နိမိတ် ဖြစ်ပေသည်။

သတ္တမအိပ်မက်မှာ—နောင်အခါ လော်လည်ဖောက်ပြားသည့် မိန်းမပျက်များသည် လင်ကြီး ပင်ပန်းကြီးစွာ ရှာဖွေထားသည့် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို လင်ငယ်နှင့် သုံးဖြုန်းမည့်နိမိတ် ဖြစ်သည်။

အဋ္ဌမအိပ်မက်မှာ-နောင်အခါ မင်းများသည် အရှိန်အဝါ နည်းပါး၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါး လေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ တိုင်းသူပြည်သားများအား မိမိအလုပ်ကိုသာ လုပ်ခိုင်းသဖြင့် တိုင်းသူ ပြည်သားများမှာ မင်း၏ အလုပ်ကိုသာ ထမ်းဆောင်နေရသဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အလုပ်များကို မလုပ်နိုင်တော့ဘဲ ပစ်ထားရမည့်နိမိတ် ဖြစ်ပေသည်။

နဝမအိပ်မက်မှာ-နောင်အခါ တရားမဲ့သည့် မင်းများသည် တိုင်းသူပြည်သားများအပေါ် အကြင်နာကင်းမဲ့စွာ အုပ်ချုပ်လိမ့်မည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ပဓာနမထားတော့ဘဲ ငွေများရာ တရားနိုင်ဝါဒကို ကျင့်သုံးလာကြမည်။ တိုင်းသူပြည်သားများအပေါ် အခွန်အတုတ်များ တိုး၍ တိုး၍ ကောက်ခံကြပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ တိုင်းသူပြည်သားများသည် မိမိတို့ နေရပ်မြို့ရွာ၊ နိဂုံး များကို စွန့်ပြီး ရပ်စွန့်ပြည်နား နယ်စပ်ဒေသများသို့ သွားရောက်နေသဖြင့် မြို့ရွာများ ဆိတ်သည်း မည့်နိမိတ် ဖြစ်လေသည်။

ဒသမအိပ်မက်မှာ-နောင်အခါ မင်းနှင့်ပြည်သား လူအများတို့ တရားကင်းမဲ့ကြလေမည်။ ထိုအခါ မိုးလေဝသမမှန်၍ မိုးအလွန်ရွာသည့်အရပ် ရှိသလို လုံးဝ မရွာသည့်အရပ်လည်း ရှိပေမည်။ ၎င်းအရပ်များ၌ ကောက်ပဲ သီးနှံများ ပျက်စီး၍ ကျန်အရပ်သာ မိုးလေဝသ မှန်သဖြင့် ကောက်ပဲသီးနှံ ဖြစ်ထွန်းလေမည်။ ဤကဲ့သို့ တိုင်းပြည် တစ်ပြည်အတွင်း သုံးမျိုး သုံးစား ကွဲပြားမည့်နိမိတ် ဖြစ်ပေသည်။

ကောဒသမအိပ်မက်-နောင် သာသနာ ဆုတ်ယုတ်လာသည့်အခါ အရှက်ကင်းမဲ့သည့် အလဇ္ဇီ ရဟန်းများသည် ဘုရားရှင်၏ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားတော်များကို အသပြာရရှိရေးအတွက် နေရာမရွေး ဟောကြားမည့်နိမိတ် ဖြစ်ပေသည်။

ဒွါဒသမအိပ်မက်မှာ-တရားမဲ့သည့် မင်းများလက်ထက် အမျိုးယုတ်သူများ၌ အလဇ္ဇီရဟန်း တို့၏ သြဇာအာဏာသည် လူမှုရေးနယ်ပယ်နှင့် သာသနာရေးနယ်ပယ်တို့တွင် ပိုမို သက်ရောက် မည့်နိမိတ် ဖြစ်ပေသည်။

တေရသမအိပ်မက်မှာ-တရားမဲ့သည့် မင်းများလက်ထက်၌ အမျိုးမြတ် ပညာရှင်များနှင့် လဇ္ဇီရဟန်းတော်များ၏ စကားသည် လူမှုရေး နယ်ပယ်နှင့် သာသနာရေး နယ်ပယ်တို့တွင် သြဇာအာဏာမဲ့မည့် နိမိတ် ဖြစ်ပေသည်။

စုဒ္ဓသမအိပ်မက်မှာ-နောင်အခါတွင် လူအများသည် ကာမဂုဏ်ဘုရားကို အလွန်အကြွေး လိုက်စားလာကြ၍ အရွယ်ရောက်စ မိန်းမငယ်ကလေးများကို အယူမှားကြသဖြင့် အိမ်ထောင် ရေးစီးပွားရေးစသည့် ကိစ္စအဝဝတွင် မိမိမှာ သြဇာအာဏာမရှိဘဲ ဇနီးငယ်များ၏ သြဇာ အာဏာသာ လွှမ်းမိုးလာမည့်နိမိတ် ဖြစ်ပေသည်။

ပန္နရသမအိပ်မက်မှာ-နောင်အခါ မင်းရည်မင်းသွေးနည်းပါးသည့် မင်းများသည် မင်းအဖြစ် ရရှိသည့်အခါ မိမိရာထူး နေရာကို ဖယ်နှားခံရမည့် အရေးကို တွေးကြောက်သည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ အရေးပါလှသည့် ရာထူးများ ခန့်ထားရာတွင် အရည်အသွေး ပြည့်ဝသူ များကို မခန့်ထားဘဲ အရည်အသွေး ကင်းမဲ့သူများကိုသာ ခန့်ထား၏။ ထိုအခါ အရည်အသွေး ပြည့်ဝသူများက မိမိတို့ စားဝတ် နေရေးအတွက် အရည်အချင်း ကင်းမဲ့သူများထံ စားရမည့် နိမိတ် ဖြစ်ပေသည်။

သောဠသမအိပ်မက်မှာ-နောင် တရားမဲ့မင်းများလက်ထက်တွင် မင်းကျွမ်းဝင်သူယုတ်မာများ အာဏာရကြသည့် အခါ အမျိုးကောင်းသားများ၏ ဘိုးဘွားပိုင် ပစ္စည်းများကို မတရား ယူကြလိမ့်မည်။ သီလနှင့် ပြည့်စုံသည့် ရဟန်းကောင်းများလည်း သီလမဲ့ ရဟန်းဆိုးများ၏ ညှဉ်းပန်းမှုကို ကြောက်၍ တောသို့ ဝင်ကာ ပုန်းအောင်း နေကြရလိမ့်မည်။ ဤသို့သော ဖြစ်ရပ်များ ဖြစ်ပေါ်မည့်နိမိတ် ဖြစ်သည်ဟု ဘုရားရှင် ရှင်းလင်းစိတ်ဖြာ၍ ဟောကြားတော် မူပါသည်။

ထို့ပြင် ဤကဲ့သို့ အိပ်မက်မျိုးကို သင်မင်းကြီးသာ မဟုတ်၊ ရှေးမင်းများသည်လည်း မက်ခဲ့ဖူးကြောင်း၊ ရှေးပညာရှိများကလည်း ငါဘုရားဖြေကြားသည့် နည်းအတိုင်း ဖြေကြားခဲ့ ဖူးကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ကို ဆောင်တော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၏။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ရဇော ရဟန်းပြုပြီး ဟိမဝန္တာအရပ်၌ နေ၏။ အဘိညာဉ်ငါးပါး၊ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ကောသလမင်းနည်းတူ ဗြဟ္မဒတ်မင်းလည်း တစ်ဆယ့်ခြောက် ချက်သော အိပ်မက်များကို ဖြစ်မက်လေသည်။ ပုဏ္ဏားပညာရှိတို့ကို မေး၍ ၎င်းတို့၏ လျှောက်တင်ချက်အရ ယဇ်ပူဇော်ရန် လုပ်ဆောင်ပါသည်။ ပုဏ္ဏားတစ်ဦး၏ ပညာရှိတပည့် လုလင်၏ လျှောက်ထားချက်အရ မိမိဥယျာဉ်တော်တွင်း ရောက်ရှိနေသည့် ဘုရားလောင်း ရှင်ရသေ့ ထံ အိပ်မက်အကြောင်းကို ဆည်းကပ်လျှောက်ထားလေရာ ဘုရားလောင်းက ဘုရားရှင် ဟောကြားခဲ့သည့်အတိုင်း ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။	။ရသေ့သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
	ဗာရာဏသီမင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
	ပညာရှိလုလင်က အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာသည်။
သင်ခန်းစာ။	။ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်မှု မမှားရန် သတိပြုသင့်၏။
ပါရမီ။	။ပညာပါရမီ။
မင်္ဂလာ။	။ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ။

၇၀-ဣန္ဒိယဇာတ်

(ဣန္ဒိယ=ဣန္ဒိယသေဌေး)

နုမြောလှသည့်မစ္ဆရိယသေဌေးကို အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဆုံးမသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် မစ္ဆရိယကောသိယ သေဌေးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါတည်။ ထိုမစ္ဆရိယကောသိယ သေဌေးသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အနီး သက္ကာရရွာကြီး၌ နေ၏။ ကုဋေ ရှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝချမ်းသာ သောလည်း သူတပါးတို့အား မပေးရုံမက ကိုယ်တိုင်လည်း မစားရက် မသုံးရက်ပေ။

တစ်နေ့တွင် မင်းထံ အစားဝင်ပြီး ပြန်အလာ မုန့်ဆီကြော် စားနေသူတစ်ဦးကို မြင်ရ၍ ကိုယ်တိုင်စားချင်သော်လည်း ပိုက်ဆံကုန်မည်စိုးသဖြင့် ပြင်းပြလှသည့် အာသာကို ကြိတ်မှိတ် သည်းခံနေ၏။ ကာလအတန်ကြာသော် မစားနိုင် မသောက်နိုင်ဖြစ်ကာ အိပ်ရာထက်တွင် လဲလေသည်။ မယားလုပ်သူက မည်သည့်ရောဂါ ဖြစ်ကြောင်း မေးလေလျှင် မည်သည့်ရောဂါမှ မရှိ၊ မုန့်ဆီကြော် လွန်စွာ စားလိုသည့် အာသာကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၏။

ထိုအခါ မယားဖြစ်သူက “ချမ်းသာကြွယ်ဝပါလျက် တန်ဖိုးမရှိလှသည့် မုန့်ကလေး စားလိုသည့် ဆန္ဒကို ကြိတ်မှိတ်ကာ နေရပါမည်လား” ဟု ပြစ်တင်စကား ပြောကြား၏။ “တစ်ဦးတစ်ယောက် စာသာ မဟုတ်၊ ရွာနေသူ အားလုံးအတွက်ပါ ကြော်မည်ဖြစ်ကြောင်း” ပြောဆိုရာ သေဌေးက “ရွာရှိလူအများအတွက် မဆိုထားနှင့် မိမိအတွက်က လွဲလျှင် မုန့်ကြော်မည့် ဇနီးအတွက်တောင်မှ မပါစေရ၊ ကြော်ပြန်လှင်လည်း ချက်ပြုတ်နေကျမီးဖိုမှာ ကြော်လျှင် လူအများ သိမှာ ကြောက် ရ၍ ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိ မိမိအိမ်၏ အထက်ဆုံးအဆင့်တွင် မိမိတို့ လင်မယားနှစ်ဦးတည်း ကြော်ရန်နှင့် ကြော်စရာအတွက် ဆန်ကောင်းကို အသုံးမပြုဘဲ ဆန်ကွဲကိုသာသုံးရန်၊ နို့၊ ထောပတ်၊ ပျားနှင့် တင်လဲတို့ကိုလည်း အနည်းငယ်သာသုံးရန်” ပြောဆိုပြီး လင်မယားနှစ်ဦးတည်း ဘုံခုနစ်ဆင့်တွင် မုန့်ကြော်ကြ၏။

ဘုရားရှင်သည် ဘုရားရှင်တို့၏ ဓမ္မတာအတိုင်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးတရား သိထိုက်သည့်သူကို ရှုစားလေရာ ထိုသေဌေးကို မြင်တော်မူလျှင် အရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်အား သေဌေးကို ဆုံးမပြီး မယားရော မုန့်ပါ ကျောင်းတော်အရောက် ဆောင်ယူခဲ့ရန် စေခိုင်းတော် မူ၍ “ယနေ့ ၎င်း၏ မုန့်ကို သံဃာတော်များနှင့်အတူ ဘုဉ်းပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း” မိန့်တော်မူ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် သေဌေးလင်မယား မုန့်ကြော်ရာ လေသာတံခါးဝ ကောင်းကင်၌ ရပ်လေလျှင် သေဌေးက အမျက်သွက်ပြီး မလှူနိုင်ကြောင်း ပြော၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်က တန်ခိုး အတန်တန် ပြလေလျှင် နောက်ဆုံး၌ မုန့်မရက သွားမည် မဟုတ်မှန်း သိ၍ မုန့်ငယ်တစ်ခု ပြုလုပ်၍ လှူလိုက်ရန် မယားအား စေခိုင်း၏။ မယားလုပ်သူက မုန့်ငယ်ပြုလုပ်ရန် မုန့်နှစ် အနည်းငယ်ကို အိုးကင်း၌ ထည့်ပေးလျှင် အရှင်မောဂ္ဂလာန်တန်ခိုးကြောင့် မုန့်သည် အိုးကင်း ပြည့်လေ၏။ ထိုအခြင်းအရာကို သေဌေးမြင်လျှင် ကိုယ်တိုင် မုန့်နှစ် အနည်းငယ်ယူ၍ အိုးကင်း၌ ထည့်ပြန်၏။ မုန့်မှာ သာ၍ပင် ကြီးလေ၏။

ထိုအခါမှ လက်လျှော့ကာ ရဟန်းအား မုန့်တစ်ချပ် လှူလိုက်ရန် မယားကို ခိုင်းလိုက်၏။ မယားက မုန့်တစ်ချပ်တည်းကိုသာ လှူရန် ယူသော်လည်း မုန့်အားလုံးတို့က ပါလာ၏။ သေဌေးလင်မယားနှစ်ဦးသား မုန့်တစ်ချပ် ရရေးအတွက် ခြေကန်ပေးကာ ဆွဲသော်လည်း မုန့်ကား တွဲလျက်ပင် ရှိနေ၏။ ချွေးသီးချွေးပေါက်များကျကာ မောဟိုက်လာပြီး မုန့်စားလိုသည့် စိတ်လည်း ပျောက်သွားတော့သည်။

ထိုအခါမှ ရဟန်းတော်အား တောင်းနှင့်အတူ မုန့်အားလုံးကို လှူလိုက်ရန် မယားကို စေခိုင်းလိုက်လေသည်။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်က ဒါန၏အကျိုးတရား ဟောသည့်အခါ သေဌေးကြီး ကြည်ညိုသမ္ပာ ပွားလာသဖြင့် မုန့်များ ဘုဉ်းပေးရန် ပလ္လင်ထက်သို့ ပင့်ဖိတ်လေသည်။ အရှင် မောဂ္ဂလာန်က “ဘုရားရှင်သည် ရဟန်းငါးရာနှင့်အတူ သေဌေး၏ မုန့်ကို ဘုဉ်းပေးရန် ဇေတဝန်

ကျောင်းတော်၌ ငုံလင့်တော်မူကြောင်း” ပြောဟောပြီး သေဋ္ဌေးနှင့်အတူ မယားရော မုန့်ပါမကျန် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ အရောက် တန်ခိုးဖြင့် ခေါ်ဆောင်တော်မူလေသည်။

သေဋ္ဌေးဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦး ဘုရားအမှူးပြုသည့် ရဟန်းတော် ငါးရာတို့အား မုန့်ဆွမ်း ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပြီးသည့်အခါ ဘုရားရှင်က သေဋ္ဌေးဇနီးမောင်နှံအား တရားဟောတော်မူရာ နှစ်ယောက်စလုံး သောတာပန်များ ဖြစ်သွား ကြပါသည်။ ညချမ်းကာလ ရဟန်းတော်များ တရားဘဘင်ဝယ် ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းကာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်၏ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်အစွမ်းကို ချီးမွမ်းထောပနာပြုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူပြီး “ယခုဘဝ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးဘဝ ကလည်း ၎င်းသေဋ္ဌေးကို အရှင်မောဂ္ဂလာန် ဆုံးမခဲ့ဖူးကြောင်း” မိန့်တော်မူပြီး အောက်ပါ အတိတ်ဘဝကြောင်းကို ဆောင်တော်မူလေသည်။

အတိတ်စတ္တံ

ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ကုဋေရှစ်ဆယ်ကြွယ်ဝသည့် သေဋ္ဌေးတစ်ဦး ရှိလေသည်။ ထိုသေဋ္ဌေးကား ခြေခွင် လက်ကောက် ရုံသာမက မျက်စိပါ စေ့၏။ ရုပ်ရည် မလှရုံသာမက စိတ်ဓာတ်ပဲ မလှပေ။ သဒ္ဓါတရား ခေါင်းပါး၍ ဝန်တိုမှုကလည်း များလေသည်။ သူတပါးအား မပေးရုံသာမက ကိုယ်တိုင်လည်း မစားရန် မသုံးရန်ပေ။ ဗာရာဏသီတလွှားတွင် ဣလ္လိသ-ဟု လူအများက သိကြလေသည်။ မိမိသေဋ္ဌေးဖြစ်လာသည့်အခါ ဆွေခန့်ဆက် မျိုးခန့်ဆက်တိုင်တိုင် လှူဒါန်းလာခဲ့သည့် မျိုးရိုးအစဉ်အလာကို ဖျက်ဆီးပစ်လေသည်။ အလှူမဏ္ဍပ်ကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပြီး အလှူခံများကို ရိုက်ပုတ်နှင်ထုတ်လိုက်လေသည်။

ကစ်နေ့တွင် မင်းထံ အစားဝင်ပြီး ပြန်လာရာ ခရီးသည်တစ်ယောက် ငါးပုပ်ဟင်းနှင့် အရက်သေစာ သောက်နေသည်ကို မြင်ရ၍ ကိုယ်တိုင် သောက်ချင်လာပါသည်။ သို့သော် အသပြာ ကုန်မည့်အရေးကို တွေးမိသဖြင့် ကြိတ်မှိတ် သည်းခံလေ၏။ သည်းမခံနိုင်သည့်အဆုံးတွင် ကြင်သူသက်ထား ဇနီးမယားနှင့် တိုင်ပင်ကာ အသပြာတစ်ပဲဖိုး အကုန်ခံ ဝယ်ပြီး မြစ်ဆိပ် သွားသည့် လမ်းဘေးရှိ ချုံအတွင်းဝင်ကာ သောက်လေသည်။

ထိုသေဋ္ဌေး၏ ဖခင်ကား ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်တို့၏ စွမ်းအားကြောင့် သိကြားမင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုဖခင်သိကြားမင်းသည် မိမိသား၏ အဖြစ်ကို သိမြင်လေလျှင် သားကို ဆုံးမရန် အတွက် သားဣလ္လိသနှင့် ရုပ်ချင်းတူစွာ ဖန်ဆင်းပြီး မင်းကြီးထံ ဣလ္လိသအဖြစ်ဖြင့် အစစား ဝင်၏။ မင်းကြီးက အခါမဲ့ လာရခြင်းအကြောင်း မေးလေလျှင် မိမိပစ္စည်းများကို မင်းဘဏ္ဍာ အဖြစ် သိမ်းယူရန် လျှောက်ထားပါသည်။

မင်းကြီးက လက်မခံဘဲနေသဖြင့် လာလာသမျှ အလှူခံမရွေး ပေးလှူခွင့် တောင်းခံပြီး ဣလ္လိသအိမ်သို့ သွားလေ၏။ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ဣလ္လိသအတုမှန်း မသိကြချေ။ တံခါးစောင့်ကို ခေါ်ပြီး မိမိနှင့်တူသူ တစ်ဦးဦးလာလျှင် ဝင်ခွင့်မပေးဘဲ ရိုက်နှက်ထုတ်ရန် မှာကြားထားလေသည်။ ဣလ္လိသအတုသည် သေဋ္ဌေးကတော်နှင့် တိုင်ပင်၍ “အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်များ ဣလ္လိသသေဋ္ဌေးအိမ်၌ လိုရာပစ္စည်း လာရောက် အလှူခံနိုင်ကြောင်း” စည်တီးကာ ကြေညာခိုင်းလေသည်။

အလှူခံသာရောက်သူများအထဲက အလှူခံတစ်ဦးမှာ သေဋ္ဌေး၏ လှည်းနွားဖြင့် ပစ္စည်းများကို တင်မောင်းခဲ့ရာ အရက်သောက်နေသည့် ဣလ္လိသရှိရာ ချုံပုတ်အနီး အရောက်တွင် “သေဋ္ဌေး၏

ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုပြီး သေဋ္ဌေးကြီး အသက်ရာကျော် ရှည်ပါစေ”ဟု ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့သလေသည်။ ထိုအသံကို ချုံတွင်းက အမူးသမားဣလိသ ကြားလေရာ ကပျာကယာထပြီး မိမိပစ္စည်းများ မယူရန် အတန်တန် တားမြစ်သည်။

သို့သော် လှည်းသမားက ရိုက်နှက်သဖြင့် ဣလိသမှာ အမူးပျောက်သွားတော့၏။ ထိုအခါမှ အလျင်အမြန် အိမ်သို့ သွားလေရာ တံခါးဝအရောက်တွင် မိမိဥစ္စာပစ္စည်းများ ယူလာသူများကို တွေ့၍ တားမြစ်ပြန်ရာ တားမြစ်မရဘဲ အရိုက်အပုတ်သာ ခံရရှာလေသည်။ တဖန် အိမ်တွင်းသို့ ဝင်သောအခါ၌လည်း တံခါးစောင့်များက ရိုက်နှက် ဆွဲငင်ထုတ်ကြ၏။ နောက်ဆုံး မင်းထံသွား၍ အကြောင်းစုံ လျှောက်ထားသည့်အခါ မင်းကြီးက ဣလိသအတုကို အခေါ်ခိုင်း၍ ကြည့်ရာ မင်းကြီးကိုယ်တိုင်သာ မဟုတ်၊ သေဋ္ဌေး၏ ဇနီးနှင့် သားသမီးများ၊ အိမ်သူအိမ်သားများပင် ဘယ်သူ ဣလိသအမှန် ဖြစ်ကြောင်း မသိပေ။ ဣလိသသေဋ္ဌေးအစစ်က ဘုရားလောင်း ဆတ္တာ သည်ကို ခေါ်၍ သက်သေထူသော်လည်း နှစ်ဦးလုံး၏ ဦးခေါင်း၌ မွဲရှိခြင်း တူနေပြန်သဖြင့် ဆတ္တာသည်လည်း အစစ်အမှန် မခွဲခြားနိုင်ချေ။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားလောင်း ဆတ္တာသည်က မင်းအား အောက်ပါဂါထာဖြင့် လျှောက်ထားသည်—

ပါဠိ

၇၈။ ဥဘော ခဉာ ဥဘော ကုဏီ၊ ဥဘော ဝိသမစက္ခူကာ။
ဥဘိန္နံ ပိဋ္ဌကာ ဇာတာ၊ နာဟံ ပဿာမိ ဣလိသံ။

မြန်မာပြန်

မြတ်သော မင်းကြီး....နှစ်ယောက်စလုံး ခြေခွင်ကြ၏။ နှစ်ယောက်စလုံး လက်ကောက်ကြ၏။ နှစ်ယောက်စလုံး မျက်စိ စွေကြ၏။ နှစ်ယောက်စလုံး မှဲ့ပေါက်ပုံခြင်းမှာလည်း တူကြ၏။ အကျန်ပုံသည် ဣလိသအစစ်ကို မသိနိုင်ပါ။

ဆတ္တာသည်စကားကို ဣလိသ ကြားလေသော် မူးမေ့ကာ လဲလေ၏။ ထိုအခါ သိကြားမင်းက မိမိမှာ သိကြားမင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘဝဟောင်းက ဣလိသ၏ ဖခင်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဣလိသမှာ ဘိုးဘွားစဉ်ဆက်၏ အမွေအနှစ်ကို ဖျက်ဆီးနေ၍ ဆုံးမရန် ယခုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရကြောင်းများကို ရှင်းပြလေသည်။ ထိုအခါမှ ဣလိသသည် ဘိုးဘွားအမွေအနှစ်ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းရန် ကတိပြု လေသတည်း။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဆတ္တာသည်က ဘုရားရှင်ဖြစ်လာလည်။
ဣလိသ သေဋ္ဌေးသည် မစ္ဆရိယ သေဋ္ဌေး ဖြစ်လာသည်။
သိကြားမင်းသည် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ဖြစ်လာသည်။
မင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။သားသမီးတို့သည် မိခင် ဖခင်တို့၏ ကောင်းသော ဓလေ့ ထုံးစံများကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းသင့်သည်။
- ပါရမီ။ ။ဒါနပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ဒါနမင်္ဂလာ။

၇၉-ခရဿရဇာတ်

(ခရဿရ=ကြမ်းတမ်းသည့် အသံရှိသောစည်)

သူတပါးအကျိုး နင်းနှိမ်ချိုးသဖြင့် ကိုယ်ကျိုးယုတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇောဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မထင်ရှားသော အမတ် တစ်ဦးကို အကြောင်းပြုပြီး ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ကောသလမင်း၏ အမတ်တစ်ယောက်သည် မင်းကြိုက်ကို လိုက်ကာ အမှုထမ်းသဖြင့် ရွာစား ရာဟူးကို ရသည်။ ထိုရွာစားသည် ခိုးသူ၊ ဓားပြများနှင့် ခေါင်းပြီး ရွာကို လုယက်ဖျက်ဆီးသည်။ ကိုယ်တိုင် ရွာသားယောက်ျား အများအပြားကို ဥပါယ်တမျှင်ဖြင့် တောအတွင်း ခေါ်သွားပြီး ကြံဖော်ကြံဖက် ခိုးသား၊ ဓားပြများအား ရွာတွင် လုယက်စေသည်။ ညအချိန်ရောက်၍ ခိုးသား၊ ဓားပြများ လုယက်ပြီးမှ ပြန်လာလေ့ရှိ၏။ ထို့နောက် တိုက်ရုပါ ပစ္စည်းများကို ထက်ဝက် ခွဲကာ ယူကြသည်။

ကာလကြာသည့်အခါ ထိုရွာစားမှာ ထိုအပြစ် ကင်ရှားလာ၍ ရာထူးမှ အပယ်ခံရသည်။ ထိုရွာစားနေရာတွင် ရွာစားတစ်ဦး ခန့်ထားရသည်။ ကောသလမင်းကြီးသည် ဤအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ထံ သျှောက်ကြားလေရာ ဘုရားရှင်က “၎င်းရွာစားသည် ယခုဘဝ၌သာ ဤကဲ့သို့ အမှု ပြုသည် မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကစည်း ပြုခဲ့ဖူးကြောင်း” မိန့်ထော်မူကာ အောက်ပါအတိုင်း ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူလေသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အမတ်တစ်ဦးအား ရွာစားအရာ ထား၍ ချီးမြှောက်လေသည်။ ထိုရွာစားမှာလည်း ပစ္စုပ္ပန်ဇာတ်ကြောင်းပါ အမတ်၏ အပြု အမူနှင့် တူပါသည်။ ထိုအချိန်မှာ ဘုရားလောင်းသည် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်ကိစ္စဖြင့် ထိုရွာသို့ ရောက်နေခိုက် ဖြစ်ပါသည်။ ရွာစားသည် ညအခါတွင် ရွာသားယောက်ျားများ ခြံရံကာ စည်တီးလျက် ရွာကို ပြန်လာသောအခါ ရွာအတွင်း ကုန်အရောင်းအဝယ်ကိစ္စဖြင့် ရောက်ရှိ နေသည့် ဘုရားလောင်းကုန်သည်က အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်။

ပုဒ်

၇၉။ ယဘော ဝိလုတ္တာ စ ဟတာ စ ဂါဝေါ၊ ဒဗ္ဗာနိ ဂေဟာနိ ဇနော စ နိတော။
အသာဂမာ ပုတ္တဟတာယ ပုတ္တော၊ ခရဿရံ ခုဏ္ဍိမံ ဝါဒယန္တော။

ပြန်မာပြန်

အိုအချင်းတို့.... လုယက်ဖျက်ဆီးမှု၊ နွားများသတ်ဖြတ်မှု၊ အိပ်များ မီးရှို့မှု၊ လူပြန်ပေးဆွဲမှု ကိစ္စအဝဝပြီးကာမှ အရှက်မရှိ ဗိ-မသုံးမ -ဘမဆုံးမသည့် ရွာစားပျက်သည် သာယာနာပျော်ဖွယ် မရှိသည့် စည်ကို တီးကာ လာချေပြီ။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိကုန်သည်ယောက်ျားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ထိုအခါက စည်တီးလာသည့် အမတ်သည် ယခုအမတ်ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အုပ်ချုပ်သူ အကျင့်ပျက်က အုပ်ချုပ်ခံ လူတန်းစားများ ဆင်းရဲ
ဒုက္ခ ရောက်ကြရမည် ဖြစ်သည်။
(၂) သူတပါးအကျိုး၊ နင်းနှိမ်ချိုး၊ ကိုယ်ကျိုးယုတ်မည်သာ။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။အနာကုလာစ ကမ္မန္တာမင်္ဂလာ၊ အာရတိပါပါမင်္ဂလာ၊ ဝိရတိပါပါမင်္ဂလာတို့
ပျက်သည်။

၈၀-ဘိမသေနဇာတ်

(ဘိမသေန=ဘိမသေနမည်သော ရက်ကန်းသည်)

အယောင်ဆောင်မှုသည် တစ်နေ့တွင် ပေါ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း

ပုစ္ဆုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် တပါးသူများအား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ
တတ်သည့် မထင်မရှား ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်
မူပါသည်။

ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတော်များ အလယ်တွင် မိမိအမျိုး မြင့်မြတ်ပုံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝ
ချမ်းသာပုံ၊ အစားအသောက်ကောင်းမွန်ပုံ၊ အဝတ်အစား နူးညံ့သိမ်မွေ့၍ အထက်တန်းကျလှပုံ
များကို ကြားရသူများ လိုချင်လာအောင် ချီးမွမ်းပြောဆိုသကဲ့သို့ ရဟန်းဘဝ၏ စား၊ ဝတ်၊
နေရေး ဆင်းရဲကြမ်းတမ်းပုံများကို ကြားရသူ ရဟန်းတော်များ စိတ်ပျက်အောင် ရဟန်းဘဝကို
ပြစ်တင်ရှုတ်ချ ပြောဆိုလေသည်။

ရဟန်းပရိသတ်မှ ရဟန်းတော်တစ်ပါးက ထိုရဟန်း၏ မျိုးရိုးဗီဇသည်ကို စုံစမ်းမေးမြန်းသည့်
အခါ ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုတတ်သည့် အလေ့အထရှိကြောင်း သိရှိရလေတော့သည်။ ရဟန်းတော်များ
တရားသဘင်၌ ထိုရဟန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူ၍
“ချစ်သားတို့...ဤရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးလွန်ခဲ့သည့် ဘဝကလည်း သူတပါးအား
ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချဖူးကြောင်း” မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်
မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြန့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ဥဒိစ္စပုဏ္ဏား
မျိုး၌ ဖြစ်၏။ အရွယ်ရောက်သည့်ကာလ တက္ကသိုလ်ဆရာထံ၌ ပညာများ သင်ကြား၍

“စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတ”ဟု ထင်ပေါ် ကျော်ကြားသည်။ အဖ.တ်ပညာနှင့် ငြည့်စုံသော်လည်း အရပ်အမောင်း အနည်းငယ်ပု၍ ခါးကုန်းသည်။ ဇ.က္ကသိုလ်ပြည်မှ ဖွက်ခွါလာရာ မဟိံသက တိုင်းသို့ ရောက်သည့်အခါ မိမိဖ.တ်ထားသည့် ပညာဖြင့် ဘုရင်မင်းမြတ်ထံတွင် အမှုတော်ထမ်းရန် ကြံစည်၏။ သို့သော် ကိုယ်ခန္ဓာ အချိုးမကျ၍ အဖိုးအခ မရသည့်အပြင် အပြစ်တင်စကား အဆိုခံရမည့်အရေးကို တွေးကာ ကြံမိသဖြင့် အချိုးအဆစ် လှပပြေပြစ်သည့် ယောက်ျား တစ်ယောက်ယောက်ကို ဟန်ပြထားရန် အကြံဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါ လှပပြေပြစ်သည့် ရက်ကန်းသည် ဘိမသေနထံ ချဉ်းကပ်၍ မိမိအကြံကို ဖွင့်ဟ တိုင်ပင်လေသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ာ အပေးအယူမျှကြ၍ ဗာရာဏသီပြည့်ရှင်မင်းထံ အစားဝင်ရန် သွားကြ၏။ မိမိကမူ ဘိမသေန၏ အစေအပါး နောက်လိုက်အဖြစ် နောက်ဆွယ်က နေ၏။ ဗာရာဏသီမင်းက တစ်လလျှင် နှစ်ထောင်စား လေးသမားအရာတား၍ မြှောက်စားလေ၏။

တစ်ချိန်တွင် ကာသိတိုင်း တောအုပ်ကြီးတစ်ခု၌ ကျားတစ်ကောင် ထကြွသောင်းကျန်းသည်ကို နှိမ်နင်းရန် ဘိမသေနကို ဘုရင်က အမိန့်ချမှတ်၏။ ဘိမသေနသည် ဘုရားလောင်းနှင့် တိုင်ပင်၍ ဘုရားလောင်းပေးသည့် အကြံအတိုင်း လေးသမား အများအပြား ခြံရံကာ ကျားသောင်းကျန်း ရှိရာအရပ်သို့ သွားကြ၏။ ကျားသောင်းကျန်းကို တွေ့သည့်အခါ ဘိမသေနသည် ချုံအတွင်း ဝင်ကာ ဝပ်နေ၏။ လေးသမားများက ကျားကို သတ်ပြီးသည့်အခါမှ ချုံအတွင်းက နွယ်ကြိုးကို ကိုင်ကာ ထလာပြီး “ဘယ်သူ ကျားကို သတ်သလဲ၊ ငါ အရှင်ဖမ်းပြီး ပြည့်ရှင်မင်းအား ဆက်သမလို့ဟာ”ဟု ကြိမ်းဝါးလေ၏။

လေးသမားများက မင်းသံပါး မလျှောက်ထားမည့် အရေးအတွက် ဥစ္စာအများအပြားကို ပေးရလေသည်။ ဘုရင်ကလည်း ၎င်းကိုယ်တိုင် ဖမ်းသည်ထင်ကာ ဆုတော် လာဘ်တော် အများအပြား ပေးသနားတော်မူလေသည်။ ကျွဲရိုင်းတစ်ကောင်ကိုလည်း ရွှေနည်းပမာ ဖမ်းပေးရာ ဘုရင့်ထံမှ ဆုလာဘ်အဖြစ် ဥစ္စာများစွာ ရရှိလေသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာများစွာ ရသော်လည်း ပညာမဲ့ လူဗာလတို့၏ ဖြစ်ရိုးဓမ္မတာအတိုင်း နေမာန်တက်ကာ ဘုရားလောင်းကို မထိမဲ့မြင် ပြုမူဆက်ဆံ လာ၏။ “ငါသည် သင့်ကို မှီ၍ အသက်မမွေး၊ သင်သည်သာ ယောက်ျားမဟုတ်”စသည်ဖြင့် တစ်ဖက်သားအပေါ် ရှုတ်ချစကား ဆိုလာပါသည်။

ဤအဖြစ်အပျက်များ ဖြစ်ပြီး နှစ်ရက် သုံးရက် လွန်မြောက်သောအခါ အိမ်နီးချင်း မင်းတစ်ပါးသည် ဗာရာဏသီပြည်ကို ဝန်းရံထားကာ စစ်ပြိုင်လိုက ပြိုင် မပြိုင်ဝံ့က တိုင်းပြည်ကို အပ်ရန် ရာဇသံ ပေးလာလေသည်။ ဗာရာဏသီမင်းသည် စစ်ပြိုင်ရန် ဘိမသေနကို စေခိုင်း လေသည်။ ဘိမသေနသည် မင်.ပမာ ချပ်ဝတ်တန်ဆာ အပြည့်အစုံဝတ်ကာ ဆင်စီးလာလေသည်။ ဘုရားလောင်းက ၎င်း၏ နောက်တော်ပါးက စားလျက် ဗာရာဏသီ ပြည်သူပြည်သား အများအပြား ခြံရံကာ စစ်မြေသို့ ရောက်ရှိလာကြ၏။

စစ်ချီတက်သည့် စည်သံကို ကြားရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ဘိမသေနစစ်သူကြီးမှာ တုန်လှုပ် ချောက်ချားလေ၏။ ဆင်ကျောက်ကုန်းမှ မကျရန် ဘိမသေနကို ဘုရားလောင်းက နောက်မှ ကြိုးဖြင့် ကိုင်ကာ ထားရ၏။ သို့သော်လည်း ဘိမသေနမှာ ကြောက်လွန်းလှသဖြင့် ကြောက်ချေး၊ ကြောက်သေးများကို ဆင်ကျောက်ကုန်းပေါ် ပါချလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက

ဘိမသေန၏ အပြောနှင့်အဟော လိုက်လျောညီထွေမရှိသည်ကို ပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်--

ပါဠိ

၈၀။ ယံ တေ ပဝိကတ္ထိတံ ပူရေ၊ အထ တေ ပုတိသရာ သဇန္တိ ပစ္စာ။
ဥဘယံ န သမေတိ ဘိမသေန၊ ယုဒ္ဓကထာ စ ဣဒဉ္စ တေ ဝိဟညံ။

မြန်မာပြန်

ဘိမသေန... ရှေးအခါက (သင်သာ ယောက်ျားလား၊ ငါလဲ သူရဲကောင်းဟု) သူတပါးအား ရှုတ်ချခဲ့၏။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် ယခုအခါ၌မူ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်များ ထွက်ကျယ်စိုးကုန်၏။ သင်၏ စစ်ထိုးကင်းနှင့် ပင်ပန်းခြင်း (ကြောက်ချေးပါခြင်း) နှစ်မျိုးသည် မညီညွတ်ပေ။

ဘုရားလောင်းက ဤကဲ့သို့ ရှုတ်ချပြောဆို၍ အိမ်ပြန်ပြီး ရေချိုးရန် ဘိမသေနကို ဆင်ကျောက်ကုန်းပေါ်မှ ချပေးလိုက်၏။ ထို့နောက် ရန်သူမင်းကို အရှင်ဖမ်း၍ ဗာရာဏသီမင်းအား ဆက်သလေရာ ဆုတော်လာဘ်တော် များစွာရ၍ “စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတ”ဟု ဇေယျဒိပတိလွှားတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလေသတည်း။

ဇာတ်ပေါင်ခန်း။ ။စူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဘိမသေနသည် ရှုတ်ချသည့်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အပြောနှင့်အလုပ် မညီညွတ်က ပရိသတ်အလယ် အရှက်ရတတ်သည်။
(၂) အယောင်ဆောင်မှုသည် တစ်နေ့တွင် အမှန်ပေါ်လာရမည် ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ။

၉-အပါယိမ္မဝဂ်

၈၁-သုရာပါနဇာတ်

(သုရာပါန=သေအရက် သောက်ခြင်း)

သေအရက်ကြောင့် အရှက်အကြောက်ကင်းမဲ့ခြင်းအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္မိပြည် သောသိတာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်အခါက သာဂတမထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ငါဆိုတော်မူပြီး၍ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူပါသည်။ ဘဒ္ဒဝတီမည်သော ရွာ(နိဂုံး)သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ နွားကျောင်းသား၊ ဆိတ်ကျောင်းသား၊ လယ်သမား၊ ခရီးသွားတို့က မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရှိခိုးကြပြီးလျှင် “အရှင်မြတ်ဘုရား.... အဗ္ဗတိတ္ထအရပ်သို့ ကြွတော်မူပါလင့်၊ အဗ္ဗတိတ္ထရသေ့ကျောင်း၌ အဆိပ်ပြင်းထန်သော အဗ္ဗတိတ္ထကနဂါး ရှိနေပါသည်။ ထိုနဂါးသည် အရှင်ဘုရားကို ညှဉ်းဆဲပါလိမ့်မည်” ဟု သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် တားမြစ်လျှောက်ထားကြသည်။ သို့သော် မြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗတိတ္ထအရပ်သို့ ကြွသွားတော်မူ၍ ဘဒ္ဒဝတီရွာ(နိဂုံး)အနီး တောအုပ်၌ နေတော်မူပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်၍ တန်ခိုးကြီးသော ပုထုဇဉ်ရဟန်း သာဂတမထေရ်သည် ထိုအဗ္ဗတိတ္ထကနဂါးကို တန်ခိုးအစွမ်းပြ၍ တခဏချင်းဖြင့် ဆုံးမကာ သရဏဂုံ ငါးပါးသီလတို့၌ တည်စေပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ထံသို့ ပြန်ကြွလာပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္မိပြည်သို့ ပြန်ကြွသောအခါ ကောသမ္မိပြည်သားတို့သည် ကြိုဆိုရှိခိုးကြပြီးလျှင် သာဂတမထေရ်ထံသို့ တဖန် သွားရောက်ဖူးမြော် ရှိခိုးကြပါသည်။ ကောသမ္မိပြည်သားတို့သည် သာဂတမထေရ်၏ တန်ခိုးကြီးပုံကို ကြားသိ ကြည်ညိုကြသဖြင့် “အရှင်ဘုရားတို့အား ရခဲသော ဝတ္ထုပစ္စည်းကို ပြောကြားကြပါ၊ တပည့်တော်တို့ စီစဉ် လှူဒါန်းပါမည်” ဟု ရဟန်းတို့အား လျှောက်ထားကြသည်။ သာဂတမထေရ်ကား ဆိတ်ဆိတ်သာ နေသည်။ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့က “ဒါယကာတို့.... ခိုခြေအဆင်းနှင့်တူသော သေအရက် (သုရာ)ကို စီရင်ကြပါ” ဟု ပြောဆိုကြသည်။ လူတို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝန်ခံကြပြီးလျှင် သေအရက်ကို စီမံကြကာ သာဂတမထေရ်ကို အိမ်သို့ ပင့်၍ လှူကြပါသည်။ သာဂတမထေရ်သည် သေအရက်သောက်၍ မူးယစ်ကာ ကောသမ္မိမြို့အထွက် တံခါးကြား၌ လဲ၍ အိပ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး၍ ကောသမ္မိမြို့မှ ထွက်သောအခါ သာဂတမထေရ်ကို မြင်၍ ရဟန်းတို့အား မထေရ်ကို ဆောင်ယူခိုင်းကာ ကျောင်းတော်သို့ ကြွသွားပါသည်။

ရဟန်းတို့သည် သာဂတမထေရ်၏ ဦးခေါင်းကို မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်ရင်း၌ ထား၍ အိပ်စေ၏။ သာဂတမထေရ်သည် လှည့်၍ ခြေတို့ကို မြတ်စွာဘုရားဘက်သို့ ရှေးရှုထားလျက် အိပ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားက “ သာဂတမထေရ်သည် ယခုအခါ ငါဘုရား၌ ရိုသေခြင်း မရှိ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓိကုသကုသကို ဆုံးမနိုင်ခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ရေမြေမျှကိုပင် ဆုံးမနိုင်မည် မဟုတ် ”ဟု သာဂတမထေရ်ကို ကဲ့ရဲ့ကာ “ရဟန်းတို့ သေအရက်သောက်လျှင် ပါစိတ်အာပတ် ဆင့်စေ”ဟု သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူလေသည်။

ရဟန်းတို့သည် တရားသဘင်၌ သေအရက်သောက်ခြင်း၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုနေကြစဉ် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူ၍ ထိုအကြောင်းကို သိရှိတော်မူသဖြင့် “ ရဟန်းတို့....ယခုအခါ ၌သာ ရဟန်းတို့သည် သေအရက်သောက်၍ သတိသညာ လွတ်ကင်းကုန်သည် မဟုတ်ကြသေး၊ ရှေးကလည်း သေအရက် သောက်၍ သတိသညာ လွတ်ကင်းခဲ့ကြဖူးကုန်ပြီ ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသိတိုင်းဝယ် ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သောအခါ ရသေ့ရဟန်းပြု၍ အဘိညာဉ်ရလျက် တပည့်ငါးရာ ခြံရံကာ ဟိမဝန္တာတော၌ နေပါသည်။ မိုးလရောက်သောအခါ ဘုရားလောင်း ရသေ့ကို တပည့်ရသေ့တို့က “ဆရာ... ကျွန်ုပ်တို့သည် ချဉ်းဆား မှီဝဲလိုကြပါသည်။ လူများနေထိုင်ရာ အရပ်သို့သွားပြီး ပြန်လာကြပါမည်”ဟု လျှောက်ထားကြသည်။ ဆရာရသေ့လည်း ခွင့်ပြုလိုက်၏။

ရသေ့ငါးရာတို့သည် ဗာရာဏသီသို့ သွားကြကာ မင်းဥယျာဉ်၌ နေကြသည်။ ရသေ့များ မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံ ဝင်သောအခါ လူတို့သည် ဆွမ်းလောင်းကြပြီးလျှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းထံ သွား၍ “အရှင်မင်းကြီး... သီလရှိသော ဟိမဝန္တာနေ ရသေ့ငါးရာတို့သည် အရှင်မင်းကြီး ဥယျာဉ် တော်၌ ရောက်နေကြပါသည်”ဟု လျှောက်ထားကြ၏။

မင်းကြီးသည် ရသေ့တို့ကို ဥယျာဉ်၌ပင် နေရန် ပင့်ဖိတ်သဖြင့် ရသေ့တို့လည်း မင်းဥယျာဉ်၌ပင် နေကြလေသည်။ မင်းကြီးသည် သုရာနက္ခတ်ပွဲ ကျင်းပသောအခါ ရသေ့တို့အား သေအရက် (သုရာ) အလှူခိုင်းသည်။ ရသေ့တို့သည် သေအရက်သောက်ကြပြီးလျှင် က-ကြ, သီချင်းဆိုကြ၍ အိပ်ကြကုန်၏။ ယစ်မူခြင်း ပြေသောအခါ နိုးကြ၍ မိမိတို့ ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာကို သိမြင်ကြသဖြင့် ငိုယိုကြပြီးလျှင် ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်ကြွသွားကြပါသည်။

ဟိမဝန္တာသို့ ရောက်၍ ဆရာရသေ့ကြီးအား ဖူးမြော်ရှိခိုးကြပြီး ထိုင်နေကြသောအခါ “ဟပည့်တို့... လူ့ပြည်၌ ချမ်းသာစွာ နေခဲ့ကြရခဲ့လား”ဟု ဆရာရသေ့ကြီးက မေးလေလျှင် “ဆရာ.. ချမ်းသာစွာ နေခဲ့ကြရပါတယ်။ သေအရက် (သုရာ) သောက်မိ၍ သတိလွတ်ကာ ကမိခဲ့, သီချင်းဆိုမိခဲ့ကြပါတယ်”ဟု အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ဆရာရသေ့ကြီးအား ပြန်လည် ပြောကြားကြပါသည်။—

ပါဠိ

ဂၢ။ အပါယိမှ အနိစ္စိမှ၊ အဂါယိမှ ရုဒိမှ စ။

ဝိသညိကရဏိ ပိဘွာ၊ ဒိဋ္ဌာ နာဟုမှ ဝါနရာ။

မြန်မာပြန်

ဆရာ....သေ (အရက်) ကို သောက်လည်း သောက်မိကုန်ပြီ၊ သေ (အရက်) သောက်ပြီး ကလည်း ကမိကုန်ပြီ၊ သိဆိုလည်း သိဆိုမိကုန်ပြီ၊ ငိုလည်း ငိုမိကုန်ပြီ။ သညာကင်းအောင် ပြုတတ်သော သေ(အရက်)ကို သောက်၍ တွေ့မြင်နေကြရသော မျောက်များ ဖြစ်မသွားခြင်း သည်ပင် တော်သေး၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဆရာရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ရသေ့အပေါင်းသည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ် ဖြစ်လာကြသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) သေအရက်သည် တန်ခိုးအရှိန်အဝါကို ပျက်စီးစေသည်။
(၂) လူကိုဖျက်သည့် အရက်သေစာ ရှောင်ကြဉ်ရာ။

ပါရမီ။ ။သီလပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။မဇ္ဇပါနာစ သံယမ မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၈၂-မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်

(မိတ္တဝိန္ဒက=မိတ္တဝိန္ဒကအမည်ရှိသောလူလင်)

ဆုံးမစကားနားမထောင်၍ ဒုက္ခရောက်ရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဆုံးမခက်သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဤမိတ္တဝိန္ဒကဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုမှာ ဒသကနိပါတ် မဟာမိတ္တဝိန္ဒက(စတုဒ္ဒါရ)ဇာတ်နှင့် အတူတူဖြစ်၍ ထိုဇာတ်တွင် ဖတ်ရှုရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဤမိတ္တဝိန္ဒကဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထု၌ ဘုရားလောင်းသည် အောက်ပါ ဂါထာကိုပြောဆို ပါသည်—

ပါဠိ

၈၂။ အတိက္ကမ္မ ရမဏကံ၊ သဒါမတ္တဉ္စ ဒုသကံ။
သ္မာသိ ပါသာဏ မာသိနာ၊ ယသ္မာ ဇီဝံ န မောက္ခသိ။

မြန်မာပြန်

မိတ္တဝိန္ဒက....သင်သည် ဖလ်ပြာသာဒ်၊ ငွေပြာသာဒ်၊ ပတ္တမြားပြာသာဒ်တို့ကို လွန်ခဲ့၍ သင်တုန်း စက်သို့ ရောက်၍ တည်၏။ သင်၏ မကောင်းမှုသည် မကုန်သမျှ ကာလပတ်လုံး အသက်ရှင်လျက် သင်တုန်းစက်မှ မလွတ်ရလတ္တံ့။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရုက္ခစိုးနတ်မင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မိတ္တဝိန္ဒကလုလင်သည် ဆုံးမခက်သော ရဟန်းဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) သူတော်ကောင်း(မိဘ)တို့ ဆိုဆုံးမသော စကားကို နားမထောင်လျှင်
ဒုက္ခပျက်တတ်သည်။
- (၂) မိသန့်ပါးကို ပြန်မှားသူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဘေးဒုက္ခနှင့်
ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
- (၃) အကုသိုလ်ကံ ဖိစီးလာက အမှားကို အမှန်ထင်၍ အမှန်ကို အမှား
ထင်တတ်သည်။
- ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ သောဝစဿတာမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၈၃-ကဋကဏ္ဍီဇာတ်

(ကဋကဏ္ဍီ = ကဋကဏ္ဍီ အမည်ရှိသူ)

အမည်ကောင်းဖို့ထက် စိတ်ကောင်းရှိဖို့ အရေးကြီးကြောင်း.

ပဉ္စပုန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီကင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အနာထပိဏ်သေဌေး၏ အဆွေခင်ပွန်းတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

အနာထပိဏ် သေဌေးနှင့် ကစားဖက် ပညာသင်ဖက် ဖြစ်သော ကဋကဏ္ဍီအမည်ရှိသည့် မိတ်ဆွေတစ်ဦးသည် ဆင်းရဲရောက်၍ အနာထပိဏ်သေဌေးထံ လာနေ၏။ အနာထပိဏ်သေဌေး သည် မိတ်ဆွေကဋကဏ္ဍီကို စားနပ်ရိက္ခာပေး၍ မိမိပစ္စည်းဥစ္စာများကိုအပ်နှံကာ အစောင့်ခိုင်း၏။ ကဋကဏ္ဍီသည် အနာထပိဏ်သေဌေး၏ အမှုကိစ္စအားလုံးကို ပြုလုပ်ပေးပါသည်။

တစ်နေ့သောအခါအနာထပိဏ်သေဌေး၏အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်“သေဌေးကြီး....ဤသူယုတ်ကို သေဌေးကြီးထံ၌ မထားပါနှင့်၊ သူ၏အမည် ကဋကဏ္ဍီဟူသော အသံကို ကြားရရုံမျှဖြင့် ဘီလူး များပင် ကြောက်လန့်နိုင်တယ်၊ ဆင်းရဲမွဲတေလှသဖြင့် သေဌေးကြီးနှင့် လုံးဝ မထိုက်တန်သူ ဖြစ်ပါတယ်”ဟု အနာထပိဏ်သေဌေးအား ပိုင်းစန်း ပြောဆိုကြလေသည်။ “အမည်နာမကား ခေါ်ရုံသက်သက်မျှသာ၊ အမည်မကောင်းရုံမျှကို အကြောင်းပြုပြီး ငါ့ရဲ့ကစားဖက် ငယ်သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်ကို မစွန့်ခွာနိုင်ပါ”ဟု အနာထပိဏ်သေဌေးက ပြန်လည်ပြောဆိုကာ ကဋကဏ္ဍီကို ထားမြဲပိုင်း ထားလေသည်။

ကာလအတန် ကြာသောအခါ အနာထပိဏ်သေဌေးသည် မိမိ၏ စီးပွားရေး အချက်အချာ ဖြစ်သော ရွာတစ်ရွာသို့ ခရီးသွားရန်ကိစ္စ ပေါ်လာသဖြင့် ကာဠကဏ္ဍိ(မိတ်ဆွေ)ကို အိမ်စောင့် ထားကာ ထွက်ခွာသွားလေသည်။ သူခိုး(ဓားပြ)တို့သည် အနာထပိဏ်သေဌေးအိမ်ကို လုယက် ကြရန် ညဉ့်အခါ လာ၍ အိမ်ကို ဝိုင်းထားကြ၏။ ကာဠကဏ္ဍိသည်လည်း သူခိုး (ဓားပြ)တို့ လာမည်ကို စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်၍ ညဘက်တွင် မအိပ်ဘဲ နိုးနိုးကြားကြား သတ်၊ ဝီရိယထားနေသည်။ ထိုသူခိုး(ဓားပြ)တို့ လာရောက်ဝိုင်းထားသော ညဉ့်လည်း မအိပ်ဘဲ နေသဖြင့် ချက်ချင်း သိရှိကာ အိမ်တွင်းရှိ လူများကို နိုး၍ အနီးအနားရှိ လူများနိုးစေရန် “တစ်ယောက်က ခရုသင်းမှုတ်ပါ၊ တစ်ယောက်က မုရိုးစည် တီးပါ” ဟု စေခိုင်း၏။ အိမ်တွင်း၌လည်း ပွဲသဘင် အခမ်းအနားကြီး ကျင်းပနေသကဲ့သို့ တစ်အိမ်လုံး အသံဟိန်းအောင် ပြုလုပ်စေ၏။ သူခိုး(ဓားပြ)တို့လည်း အနာထပိဏ်သေဌေးကြီး ရှိနေသည်ဟု ထင်မှတ်ကာ လက်နက်များကို ထိုနေရာ၌ပင် စွန့်ထားကာ ထွက်ပြေးကြကုန်၏။

နောက်နေ့တွင် သူခိုး(ဓားပြ)များ စွန့်ပစ်ထားခဲ့သည့် လက်နက်များကို ဝှေ့မြင်ကြသောအခါ “အကယ်၍ ကာဠကဏ္ဍိမိတ်ဆွေသာ မရှိခဲ့လျှင် အနာထပိဏ်သေဌေးကြီးအိမ် အလုအယက်ခံရမှာ သေချာတယ်၊ ကာဠကဏ္ဍိမိတ်ကောင်းကြောင့် သေဌေးကြီး၏ စီးပွားဥစ္စာ မပျက်စီးဘဲ တည်မြဲ နေပေတယ်” ဟု ကာဠကဏ္ဍိကို ချီးကျူးပြောဆိုကြသည်။ အနာထပိဏ်သေဌေးကြီး ပြန်ရောက် လာသည့်အခါမှာလည်း အဖြစ်အပျက် အလုံးစုံကို ပြောကြားကြသည်။

ထို့အကြောင်းကို သိရသောအခါ အနာထပိဏ်သေဌေးကြီးက “သင်တို့ စောစောကပြောသည့် စကားအရ ငါသည် ဤကာဠကဏ္ဍိမိတ်ဆွေကို အကယ်၍ နှင်ထုတ်ခဲ့လျှင် ယနေ့ ငါ့စည်းစိမ်ဥစ္စာ တို့သည် မတည်ရှိနိုင်တော့ပါ။ အမည်(နာမဉာဏ်)သည် လိုရင်း မဟုတ်၊ အစီးအပွားကို လိုလားသော စိတ်ကောင်းရှိမှသာ လိုရင်း ဖြစ်ပါသည်” ဟု မိတ်ဆွေသင်္ဂဟတို့အား ပြောဆိုပြီးလျှင် ကာဠကဏ္ဍိမိတ်ဆွေအား ဧတက်ထမ်းပိုးတိုး၍ စားနပ်ရိက္ခာများ ပေးပါသည်။

ထို့နောက် ဘုရားရှင်ထံတော်မှောက်သို့ သွားရောက်၍ ဤအကြောင်းကို လျှောက်ထား ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက “သူကြွယ်...ကာဠကဏ္ဍိမိတ်ဆွေသည် ယခုအခါမှသာ မိမိအဆွေ ခင်ပွန်းအိမ်၌ စည်းစိမ်ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်သည် မဟုတ်သေးပေ၊ ရှေးအခါကလည်း ဤနည်းတူ စောင့်ရှောက်ခဲ့ဖူးပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဘေဒကို ဟောကြားတော်မူ ပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် များသော စည်းစိမ် အခြံအရံရှိသည့် သေဌေး ဖြစ်လေသည်။ ဘုရားလောင်းသေဌေး၏ အဆွေခင်ပွန်းသည် ကာဠကဏ္ဍိအမည် ရှိ၏။ (ဘေဒကြောင်းစကား အသွားအလာအားလုံး ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့် တူ၏။) ဘုရားလောင်းသည် မိမိသွားသော စီးပွားရေး အချက်အချာဖြစ်သည့် ရွာမှ ပြန်လာသောအခါ ထိုအကြောင်းကို ကြားသိ၍ “သင်တို့ စကားအရ ငါသည် ဤကာဠကဏ္ဍိ မိတ်ဆွေကောင်းကို နှင်ထုတ်မိခဲ့လျှင် ယနေ့ ငါ့ဥစ္စာစီးပွားသည် မတည်ရှိတော့ရာ” ဟု ပြောဆိုလျက် အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် မိတ်ဆွေသင်္ဂဟတို့အား ပြောဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၈၃။ မိတ္တော ဟဝေ သတ္တပဒေန ဟောတိ၊ သဟာယော ပန ဒွါဒသကေန ဟောတိ။
မာသစုမာသေန စ ဉာတိ ဟောတိ၊ တတုတ္တရိ* အတ္တသမောပိ ဟောတိ။
သောဟံ ကထံ အတ္တသုခဿ ဟောတု၊ စိရသန္တုတံ ကာဠကဏ္ဍိ* ဇဟေယံ။

မြန်မာပြန်

ခုနစ်ဖဝါး လှမ်း၍ အတူသွားဖူးသဖြင့် အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်၏။ တစ်ဆယ့်နှစ်ရက် အတူနေဖူးသဖြင့် အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏။ တစ်လ၊ လဝက် အတူနေဖူးသဖြင့်ကား ဆွေမျိုးသဖွယ် ဖြစ်၏။ ထိုထက်အလွန် အတူနေဖူးမှုကား ကိုယ်နှင့်ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်၏။ ငါသည် မိမိချမ်းသာရေးဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကြာမြင့်စွာ ပေါင်းသင်းလာသည့် သူငယ်ချင်း ကာဠကဏ္ဍိကို အဘယ်သို့ စွန့်ပစ်ရအံ့နည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ကာဠကဏ္ဍိမိတ်ဆွေသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မိတ်ကောင်းရှိက ကြီးပွားရ၏။
(၂) စိတ်ကောင်းရှိက စောင်မသူ ပေါ်တတ်သည်။
(၃) အမည်မကောင်းချင်နေပါစေ စိတ်ကောင်းဖို့ဖို့ အရေးကြီးသည်။
(၄) အဆွေခင်ပွန်းဟောင်း မပယ်ကောင်း။

ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဒါနမင်္ဂလာ၊ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ။

၈၄ - အတ္တသံဒွါရဇာတ်

(အတ္တသံဒွါရ=အကျိုးစီးပွားရကြောင်းနည်းလမ်း)

ဥစ္စာစီးပွား ကြီးပွားတိုးတက်ကြောင်း ၆-ပါး

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အကျိုးစီးပွား၌ လိမ္မာသော အမျိုးသားတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်၌ သေဋ္ဌေးတစ်ယောက်၏ သားသည် ခုနစ်နှစ်သားအရွယ် ငယ်စဉ်ကပင် ပညာရှိ၏။ အကျိုးစီးပွား၌ လိမ္မာ၏။ ထိုသေဋ္ဌေးသားသည် တစ်နေ့သောအခါ ဖခင်သေဋ္ဌေးအား အကျိုးစီးပွား ရကြောင်းနှင့် စပ်သော မေးခွန်း (ပြဿနာ)ကို မေး၏။ “ခင် သေဋ္ဌေးသည် ဟိုမေးခွန်း(ပြဿနာ)၏ အဖြေကို မသိသဖြင့် “ဤအမေး(ပြဿနာ)သည် အလွန်သိမ်မွေ့နက်နဲခက်ခဲ၏။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး မည်သူမျှ ဖြေနိုင်ဖွယ်ရာ မရှိ”ဟု အကြံဖြစ်၏။

သေဋ္ဌေးသည် သားကို ခေါ်၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားပြီးလျှင် “မြတ်စွာဘုရား.... ဤသူငယ်သည် တပည့်တော်ကို အကျိုးစီးပွား ရကြောင်းနှင့်စပ်သော မေးခွန်းပုစ္ဆာ(ပြဿနာ)ကို မေးပါသည်။ တပည့်တော်သည် ထိုအမေး၏ အဖြေကို မသိ၍ အရှင်ဘုရားထံ လာခဲ့ပါ၏။ ထိုအမေးကို ဖြေကြားတော်မူပါဘုရား”ဟု လျှောက်ထားလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားက “ဒါယကာသေဋ္ဌေး.... ဤသူငယ်သည် ရှေးအခါကလည်း ငါ့ကို ထိုမေးခွန်း (ပြဿနာ)မျိုးကို မေးခဲ့ဖူးပြီ၊ ငါသည်လည်း ဖြေဆိုခဲ့ဖူးပြီ၊ ယခုအခါ၌ကား သူသည် ကာလ ရှည်လျား ဘဝခြားခဲ့ပြီဖြစ်၍ မမှတ်မိ ရှာတော့ပေ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ် ဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုလေသည်။ ထိုအခါက ဘုရားလောင်းသည် များသော စည်းစိမ်ချမ်းသာရှိသော သေဋ္ဌေး ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားလောင်း သေဋ္ဌေး၏ သားသည် ခုနစ်နှစ်အရွယ်ကပင် ပညာဉာဏ် ရှိ၏။ အကျိုးစီးပွား၌ လိမ္မာ၏။ ထိုသေဋ္ဌေးသားသည် တစ်နေ့သောအခါ ဖခင်အား အကျိုးစီးပွားရကြောင်းနှင့်စပ်သော အမေး(ပြဿနာ)ကို မေး၏။ ဖခင်သေဋ္ဌေးသည် သားငယ်၏ ထိုအမေး(ပြဿနာ)ကို အောက်ပါကိစ္စဖြင့် ဖြေကြားပါသည်—

ပါဠိ

၈၄။ အာရောဂျမိစ္ဆေ ပရမဉ္စ လာဘံ၊ သီလဉ္စ ဝုဒ္ဓါနုမတံ သုတဉ္စ။
ဓမ္မာနုဝတ္တိံ စ အလိနတာ စ၊ အတ္တဿ ဒွါရာ ပမုခါ ဆဋ္ဌေတေ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သား....ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာကျန်းမာခြင်းဟူသော မြတ်သောလာဘ်၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ ပညာ ရှိတို့၏ အဆုံးအမ၊ များသော အကြားအမြင်ရှိခြင်း၊ သုစရိုက်တရားတို့ကို ကျင့်ခြင်း၊ မဆုတ်မနစ် အားသစ်သော စိတ်ရှိခြင်းတို့ကို အလိုရှိရာ၏။ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့သည် လောကီ၊ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားရကြောင်း တရားတို့ပေတည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ သေဋ္ဌေးကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သေဋ္ဌေး၏သားသည် ယခု သေဋ္ဌေးသားပင် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကျန်းမာ၊ သီလ၊ သြဝါဒခံ၊ သုတံ ဗဟု၊ သုစရိုက်သုံး၊ ကျင့်ထုံး မပျင်း၊
ဤခြောက်ခင်း၊ လက်ငင်းစီးပွားဖြစ်။
(၂) ဆန့်ကျင်မဖွယ်၊ မခက်လွယ်၊ သူငယ်သော်လည်း တတ်နိုင်သည်။
(၃) မဆန့်ကျင်ဖွယ်၊ ခက်မလွယ်၊ ပညာကျယ်မှ တတ်နိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စသေဝန၊ ဗာဟုဿစ္စ၊ သောဝစဿတာ မင်္ဂလာများ ဖြစ်ပါသည်။

၈၅-ကိပ်ကဏ္ဍဇာတ်

(ကိပ်ကဏ္ဍ=အဆိပ်သီး)

မစူးစမ်းဘဲ၊ ပြုလုပ်ရဲ၊ ခက်ခဲဒုက္ခ တွေတတ်လှ

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် အခါက သာသနာတော်၌ မပျော်မွေ့သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

အမျိုးကောင်းသားတစ်ယောက်သည် ဘုရားရှင် သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြု၍ တစ်နေ့သော အခါ သာဝတ္ထိမြို့သို့ ဆွမ်းခံဝင်ရာတွင် တန်ဆာဆင်ထားသော မိန်းမတစ်ယောက်ကို မြင်သဖြင့် စွဲလမ်းသွား၍ ရဟန်းဘဝ၌ မပျော်မွေ့နိုင် ဖြစ်သေးသည်။ ထိုရဟန်းကို ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံ ပို့ဆောင်ကြပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားက ထိုရဟန်းအား “ချစ်သားရဟန်း...ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့သည် သုံးဆောင် ခံစားသော ကလ၌ မွေ့လျော်စေတတ်ကုန်၏။ ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားခြင်းသည် ငရဲစသည် တို့၌ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးတတ်သောကြောင့် အဆိပ်သီးကို စားရသည်နှင့် တူ၏။ အဆိပ်သီး မည်သည် အဆင်းအနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ စားမိသည်ရှိသော် အသက် သေတတ်၏။ ချေးအခါက သူမိုက်တို့သည် အဆိပ်သီးကို မစူးစမ်းဘဲ စားမိကြ၍ အသက် ဆုံးခဲ့ကြဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းပြုလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် လှည်းကုန်သည်မှူး ဖြစ်ပြီးလျှင် လှည်းငါးရာတို့နှင့် အရွှေအရပ်မှ အနောက်အရပ်သို့ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် သွားသည်ရှိသော် တစ်နေ့သော တောအုပ်အဝသို့ ရောက်လေလျှင် အတူပါသူ လှည်းကုန်သည်တို့ကို စည်းဝေးစေလျက် “ဤတောအုပ်၌ အဆိပ်ပင် ရှိသည်။ ရှေးက မစားဖူးသော သစ်သီးများကို တွေ့လျှင် ငါ့ကို မပန်ကြားဘဲ မစားကြလင့်” ဟု သတိပေး မှာကြားထားလေသည်။

လှည်းကုန်သည်တို့သည် တောအုပ်ဝ၌ အဆီးရှိသော အဆိပ်ပင်ကို မြင်ကြလေလျှင် အချို့က သရက်သီး ထင်မှတ်၍ အဆိပ်သီးကို ခူးဖူးကြ၏။ အချို့ကား လှည်းကုန်သည်မှူးကို မေးပြီးမှ စားမည်ဟု အဆိပ်သီးကို ခူးယူ၍ ပုပ်ဆိုင်းနေကြသည်။ ဘုရားလောင်းလှည်းမှူး ရောက်လာသော အခါ “အဆိပ်သီးဖြစ်မှန်းသိ၍ မစားသေးဘဲ ကိုင်ထားသူများကို စွန့်ပစ်ခိုင်းကာ စားမိပြီး သူများကို အန်ဆေး တိုက်၏။ အချို့အသက်ချမ်းသာ ရကြသော်လည်း ဦးစွာ စားထားမိသူ များမှာ ဆေးမကယ်နိုင် ဖြစ်ကြကာ အသက် ဆုံးကြလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အား အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူပါသည်။

ပါဠိ

၈၅။ အာယတိံ ဒေါသံ နာညာယ၊ ယော ကာမေ ပဋိသေဝတိ။
ဝိပါကန္တေ ဟနန္တိ နံ၊ ကိံ ပက္ကမိဝ အက္ခိတံ။

မြန်မာပြန်

နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်လာအံ့သော အပြစ်ကို မသိသောကြောင့် ဝတ္ထု၊ ကိလေ နှစ်လေ့သော ကာမတို့ကို မှီဝဲသူကို (ထိုကာမတို့သည်) စားမိသော အဆိပ်သီးကဲ့သို့ နောက်ဆုံး အကျိုးပေး သည့်အခါ (ငရဲဆင်းရဲစသော ဆင်းရဲခြင်း အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်) သတ်တတ်ကြကုန်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ လှည်းကုန်သည်များသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
လှည်းကုန်သည်ပရိသတ်သည် ဘုရားရှင် ပရိသတ်ဖြစ်လာကြသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကာမဂုဏ်တရားသည် အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော အဆိပ်သီးနှင့် တူ၏။
(၂) မသိလျှင် မေးရမည်၊ မစင်လျှင် ဆေးရမည်။
(၃) မစူးစမ်းဘဲ၊ ပြုလုပ်ရဲ၊ ခက်ခဲဒုက္ခ တွေ့တတ်လှ။
(၄) ပညာရှိစကား၊ နားထောင်ငြား၊ ကြီးပွားချမ်းသာရ။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သောဝစဿတာမင်္ဂလာ၊ ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာများ ပျက်သည်။

ဂဇ-သီလဝိမံသကဇာတ်

(သီလဝိမံသက=သီလနှင့်ပတ်သက်၍ စုံစမ်းတတ်သောသူ)

လောကတွင် ကိုယ်ကျင့်သီလသင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သီလကို စုံစမ်းတတ်သော ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူခဲ့ ပါသည်။

ထိုသီလကို စုံစမ်းတတ်သော ပုဏ္ဏားသည် ကောသလမင်းကို အမှီပြု၍ အသက်မွေး၏။ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်၍ ငါးပါးသီလ မြဲ၏။ ဗေဒင် သုံးပုံကို တစ်ဖက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်၏။

ကောသလမင်းသည် ထိုပုဏ္ဏားအား သီလရှိသဖြင့် အလွန်လေးစား ကြည်ညို၏။ ထိုပုဏ္ဏား သည် မိမိအား ကောသလမင်းကြီးက လေးစားကြည်ညိုမှန်း သိသဖြင့် “ငါ့ကို အမျိုးအနွယ် အတတ်၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၍ လေးစားကြည်ညိုသလော၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံ၍ လေးစားကြည်ညို သလော၊ စုံစမ်းအံ့”ဟု အကြံ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုပုဏ္ဏားသည် တစ်နေ့တွင် မင်းထံ ခစားပြီး အိမ်ပြန်လာရာ ရွှေပန်းထိမ်သည်အိမ်မှ မပန်ကြားဘဲ ငွေတစ်အသပြာ(တစ်ကျပ်)ယူ၍ ထွက်သွား၏။ ရွှေပန်းထိမ်သည်ကား ယူသွားမှန်း သိသော်လည်း ပုဏ္ဏား၌ ရိုသေလေးစားသဖြင့် ဘာမျှ မပြောချေ။ နောက်တစ်နေ့တွင် နှစ်အသပြာ (နှစ်ကျပ်) ယူ၍ သွားပြန်၏။ ရွှေပန်းထိမ်သည်ကား ရိုသေရင်းဖြင့် သည်းခံ နေလေသည်။ သုံးရက်မြောက်သောနေ့တွင်မူကား အသပြာတစ်ထုပ်လုံးကို ယူသွားပြန်လေ၏။

ထိုအခါ ရွှေပန်းထိမ်သည်က “မင်း၏ ဥစ္စာကို သင် ခိုးယူသည်မှာ သုံးရက် (သုံးကြိမ်) ရှိပြီ” ဟု ပုဏ္ဏားအား ပြောဆိုပြီးလျှင် “မင်း၏ ဥစ္စာကို ခိုးယူသော သူခိုးကို ငါ ဖမ်းပြီ” ဟု သုံးကြိမ် ဟစ်အော်လေလျှင် အနီးရှိလူတို့သည် ပုဏ္ဏားအား “သင်သည် ကြာမြင့်စွာ သီလ ရှိယောင် ဆောင်လျက် သွားလာနေသည်” ဟု ပြောဆို ရိုက်နှက်၍ ဖမ်းဆီးနှောင်ဖွဲ့ကာ ကောသလမင်းထံ ခေါ်လာကြပါသည်။

ကောသလမင်းကြီးသည် နှလုံးမသာမယာဖြင့် “ပုဏ္ဏား...အဘယ့်ကြောင့် သီလပျက်သော (ဒုဿီလ) အမှုကို သင်ပြုရသနည်း” ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် “ထိုပုဏ္ဏားအား ထုံးစံ အတိုင်း မင်း၏ အာဏာ အစီရင်ကို ပြုကြလေ” ဟု ပြောဆိုပါသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားသည် “အရှင်မင်းကြီး... ကျွန်ုပ်သည် သူခိုး မဟုတ်ပါ။ အရှင်မင်းကြီးသည် ကျွန်ုပ်အား ဇာတ်စသည် တို့ကို အကြောင်းပြု၍ လေးစား ကြည်ညိုသလော၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ လေးစား ကြည်ညိုသလော ဟု စုံစမ်း(သိ) လို၍ အသပြာတို့ကို ခိုးယူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခုတော့ သီလနှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့် ကျွန်ုပ်အား လေးစားကြည်ညိုမှန်း သိရပါပြီ။ လောက၌ သီလသာ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမိပါပြီ။ ယနေ့ပင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားကာ မြတ်စွာဘုရားထံတော်၌ ရဟန်းပြုပါတော့မည်။ အကျွန်ုပ်အား ရဟန်းပြုခွင့် ပေးတော် မူပါ” ဟု ခွင့်တောင်းလေလျှင် ကောသလမင်းကြီးသည် ခွင့်ပြုသဖြင့် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားလေသည်။

ထိုပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံတော်၌ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရ၍ ဝိပဿနာတရား ပွားများရာ ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးလျှင် မိမိရဟန္တာဖြစ်ကြောင်း ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားပါသည်။

တစ်နေ့သောအခါ တရားသဘင်၌ ရဟန်းတို့သည် ထိုရဟန်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုနေ ကြစဉ် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူ၍ ထိုအကြောင်းကို သိတော်မူလေလျှင် “ရဟန်းတို့...ယခု အခါ ဤပုဏ္ဏားသည်သာလျှင် မိမိသီလကို စုံစမ်းလျက် ရဟန်းပြုကာ မိမိဘဝ ထောက်တည်ရာကို ပြုသည် မဟုတ်သေးပေ။ ရှေးအခါက ပညာရှိတို့သည်လည်း ဤပုဏ္ဏားနည်းတူ ပြုဖူးခဲ့ကြကုန်ပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်သို့ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား ဖြစ်လေသည်။ အလှူပေးခြင်း၌ စိတ်ထက်သန်၍ ငါးပါးသီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းသည်။ မင်းသည် ထိုပုဏ္ဏားအား အခြားပုဏ္ဏားတို့ကဲ့သို့ ပို၍ လေးစားကြည်ညို၏ (ဇာတ်လမ်းအသွားအလာ ကောင်းတို့ကို ရှေးပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနည်းတူ မှတ်ပါလေ)။

ဘုရားလောင်းကို နှောင်ဖွဲ့၍ မင်းထံ ပို့ဆောင်သောအခါ လမ်းခုလတ်၌ အလမ္ဗာယ်သမားတို့သည် မြွေကို ကိုင်၍ ကစားနေကြ၏။ ဘုရားလောင်းက “အလမ္ဗာယ်သမားတို့အား မြွေကို မကိုင်ကြနဲ့၊ မြွေကိုက်၍ သေကြလိမ့်မည်” ဟု ပြောဆိုသည်။ အလမ္ဗာယ်သမားတို့က “မြွေသည် သီလရှိ၍ မကိုက်ပါ၊ သင်သာ သီလမရှိသောကြောင့် ‘မင်းဥစ္စာကို ခိုးသော သူခိုး’ ဟု ပြောဆို နှောင်ဖွဲ့၍ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခြင်း ခံနေရသည်” ဟု ပြန်ပြောကြလေသည်။

မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ပုဏ္ဏားအား ဆက်လက်ခေါ်ဆောင်ကာ မင်းထံ ပြကြကုန်၏။ မင်းကြီးက “အဘယ့်ကြောင့် ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြသနည်း” ဟု မေးသောအခါ “မင်း၏ ဥစ္စာကို ခိုးသော သူခိုးဖြစ်၍ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခဲ့ရကြောင်း” လျှောက်တင်ကြလေသည်။ ဤသို့ ဖြစ်လျှင် “ဤပုဏ္ဏားကို မင်းအာဏာထားသည့် (ထုံးစံ) အတိုင်း ဆောင်ရွက်ကြလေ” ဟု အမိန့်ပေးလေ၏။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားက “အရှင်မင်းကြီး...ကျွန်ုပ်သည် သူခိုး မဟုတ်ပါ” ဟု လျှောက်တင်လေသော် “ဒီလိုဆိုရင် အဘယ့်ကြောင့် အသပြာတို့ကို ခိုးယူရသနည်း” ဟု မင်းကြီးက ပြန်မေးသောအခါ “သီလနှင့်ပတ်သက်၍ စုံစမ်းလိုသဖြင့် ခိုးရကြောင်း” စသည်ဖြင့် ပြန်လည်ပြောကြားပြီးလျှင် လောက၌ သီလသာ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၍ သီလကို ချိုးဖွမ်းလိုရကား အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၈၆။ သီလံ ကိရေဝ ကလျာဏံ၊ သီလံ လောကေ အနုတ္တရံ။
ပဿ ဘောရဝိသော နာဂေါ၊ သီလဝါတိ န ဟညတိ။

မြန်မာပြန်

မင်းကြီး....လောက၌ ကိုယ်ကျင့်တရားသည်သာလျှင် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သတတ်။ ကိုယ်ကျင့်တရားသည်သာလျှင် အတုမရှိ မြတ်၏။ ရှုပါလော့၊ ကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသည့်မြွေ ဖြစ်ပါလျက် (မကိုက်ခြင်းကြောင့်) သီလရှိ၏၊ မညှဉ်းဆဲကတ်ဟု အချီးမွမ်းခံရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
မင်းပရိသတ်သည် ဘုရားရှင်ပရိသတ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ဤလောကမှာ၊ သီလသာ၊ မှန်စွာအမြတ်ဆုံး။
သီလဖက်က အသက်ရှည်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ၊ သီလပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ခန္တီ မင်္ဂလာ၊ ဓမ္မစရိယာ မင်္ဂလာ၊ အာရတိပါပါ၊ ဝိရတိပါပါ မင်္ဂလာများ
ဖြစ်ပါသည်။

ပါဠိ

၈၇။ ယဿ မင်္ဂလာ သမ္ပဟတာသေ၊
 ဥပ္ပါတာ သုပိနာ စ လက္ခဏာ စ။
 သော မင်္ဂလဒေါသဝိတိဝတ္ထော၊
 ယုဂယောဂါဓိဂတော န ဇာတုမေတိ။

မြန်မာပြန်

ပုဏ္ဏား....ဒိဋ္ဌ၊ သုတ၊ မုတမင်္ဂလာ၊ လကြတ်ခြင်း၊ နေကြတ်ခြင်း၊ နက္ခတ်ကြတ်ခြင်း၊ ဥက္ကာ
 ကျခြင်း၊ အရပ်မျက်နှာ တောက်လောင်ခြင်းဟူသော ဥပါတ်ကြီးငါးပါးတို့နှင့် အိပ်မက်အမျိုးမျိုး၊
 လက္ခဏာအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖြတ်ပယ်ထားသည့် အာသဝေါကုန်စင် ရဟန္တာအရှင်မြတ်သည် မြင်တိုင်း၊
 ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်းကို မင်္ဂလာယူတတ်သော ကောတုဟလမင်္ဂလာ၏ အပြစ်တို့ကို ပယ်ခွါ
 လွန်မြောက်သွား၏။ ကောဓ၊ ဥပနာဟ စသော အစုံအစုံသော ကိလေသာတရား၊ ကာမယောဂ
 စသော ယောဂတရား လေးပါးတို့ကို လွှမ်းမိုး လွန်မြောက်ကာ ဤလောက၌ ကေန်စင်စစ်
 ပဋိသန္ဓေ မနေရကော့ချေ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။အဘိညာဉ်ရ ရှင်ရသေ့သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 ယခင်က ကောတုဟလ မင်္ဂလာကို ယုံကြည်တတ်သော ပုဏ္ဏား
 သားအဘသည် ယခု ပုဏ္ဏားသားအဘ ဖြစ်လာကြသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မြင်တွေ့သမျှ အကောင်းသာလျှင် မင်္ဂလာ ဖြစ်သည်ဟူသော
 ကောတုဟလမင်္ဂလာသည် မင်္ဂလာအစစ် မဟုတ်၊ သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ
 မင်္ဂလာတရားသာ မင်္ဂလာအစစ် ဖြစ်သည်။
 (၂) အကျိုး မရှိ၊ လောကီဝါဒ၊ ဟူသမျှ၊ နှိုင်းဆယုံကြည်ရာ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

ပင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနမင်္ဂလာ၊ ကာလေန ဓမ္မဿာနမင်္ဂလာများ ဖြစ်သည်။

၈၈-သာရမ္ပဇာတ်

(သာရမ္ပ=သာရမ္ပမည်သော နွားလား)

နှုတ်ချိုက သျှိုတပါး ဖြစ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အတိတ်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရဟန်းတို့အား
 ပညတ်အပ်သော “ဩမသဝါဒ” သိက္ခာပုဒ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်
 မူခဲ့ပါသည်။ (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့် အတိတ်ဝတ္ထုတို့သည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော နန္ဒိဝိသာလဇာတ်နှင့်
 အလားတူ ဖြစ်ပါသည်။)

ဤသာရမ္ပဇာတ်၌ ဘုရားလောင်းသည် ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်၏ သာရမ္ပမည်သော နွားလား ဖြစ်သည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူ၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

ဂဂ။ ကလျာဏိမေဝ မုဇ္ဈေယျ၊ န ဟိ မုဇ္ဈေယျ ပါပိကံ။
မောက္ခော ကလျာဏိယာ သာဓု၊ မုတ္တာ တပ္ပတိ ပါပိကံ။

မြန်မာပြန်

အပြစ်ကင်းသော စကားကောင်းကိုသာ ပြောဆိုရာ၏။ ယုတ်ညံ့သော စကားဆိုးကို မပြောဆိုရာ။ ကောင်းသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းသည်သာလျှင် ကောင်း၏။ ကြမ်းတမ်းယုတ်မာသော စကားကို ဆိုလျှင် နောင်တ တဖန် ပူပန်ရတတ်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ သာရမ္ပနွားလားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
နွားရှင်ပုဏ္ဏားသည် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်ဖြစ်လာသည်။
ပုဏ္ဏားမသည် ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) စကားကောင်းသာ၊ ထွက်ဆိုပါက၊ ကောင်းမြတ်လှ၏။
(၂) ယုတ်မာသောသွမ်း၊ စကားကြမ်းကို၊ ဆိုမိချေက၊ ပူပန်ရ၏။
(၃) နှုတ်ကောင်းလျှင် ပြည်စိုး။
(၄) နှုတ်ကြောင့်သေရ၊ လက်ကြောင့်ကြေရ။

ပါရမီ။ ။ ဝီရိယပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ကတညုတမင်္ဂလာ၊ အနုဝဇ္ဇကမ္မမင်္ဂလာ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဂဇ-ကုဟကဇာတ်

(ကုဟက = အံ့ဖွယ်သရဲကို ပြုတတ်သူ)

ဟန်ဆောင်သော မိတ်ဆွေသည် ရန်သူထက် ဆိုးဝါးကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အံ့ဖွယ်သရဲကို ပြုတတ်သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။
(အံ့ဖွယ်သရဲကို ပြုတတ်သော ရဟန်း၏ ဝတ္ထုကို ဥဒ္ဒါလကဇာတ်၌ ရှုကြည့်ပါလေ။)

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ပြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုလေသည်။ ထိုအခါတွင် ရွာငယ် တစ်ရွာကို အမှီပြု၍ နေသော ကောက်ကျစ်ခင်းလဲ အံ့ဖွယ်သရဲကို ဖြစ်စေတတ်သည့် ရသေ့ တစ်ပါး ရှိလေသည်။

သူကြွယ်တစ်ယောက်သည် တောကျောင်းဆောက်၍ ထိုကျောင်း၌ ထိုရသေ့ကို နေစေလျက် ကောင်းမြတ်သော အာဟာရဖြင့် လုပ်ကျွေး၏။ သူကြွယ်သည် ထိုရသေ့ကို “သီလရှိ၏” ဟု ယုံကြည်၍ ခိုးသူဘေးမှ ကင်းဝေးစိမ့်သောငှါ ရွှေစင်နိက္ခတစ်ရာကို ထိုရသေ့၏ ကျောင်းအနီး မြေ၌ မြှုပ်ထားပြီးလျှင် “အရှင်ရသေ့.... ဤရွှေကို သတိပြု၍ ကြည့်ရှုတော်မူပါဘုရား” ဟု လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ ရသေ့က “ဒါယကာသူကြွယ်....ရဟန်းတို့အား ဤသို့သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းငှါ မသင့်၊ ငါတို့သည် သူတပါးဥစ္စာကို လိုချင်တပ်မက်ခြင်း မရှိ” ဟု ဆို၏။

သူကြွယ်သည် ရသေ့စကားကို ယုံကြည်၍ ပြန်သွားလေသည်။ ရသေ့ပျက်သည် “ဤမျှသော ဥစ္စာဖြင့် ချမ်းချမ်းသာသာ အသက် မွေးနိုင်လောက်ပြီ” ဟု နှလုံးပိုက်လျက် နှစ်ရက်သုံးရက် လွန်သောအခါ ထိုရွှေစင်နိက္ခတစ်ရာကို ယူ၍ ခရီးလမ်းအကြား တစ်နေရာ၌ ပြောင်းရွှေ့ ဝှက်ထားပြီးလျှင် ပြန်လာကာ ကျောင်း၌ပင် အခြေအနေမပျက် ဆက်နေ၏။

နောက်တစ်နေ့တွင် ထိုဒါယကာအိမ်၌ ဆွမ်းစားပြီးသည့်အခါ “ဒါယကာသူကြွယ်.... ငါသည် သင်တို့ကို မှီ၍ နေခဲ့သည်မှာ ကာလကြာပြီ၊ တစ်နေရာ၌ ကြာမြင့်စွာ နေသော ရသေ့ရဟန်း တို့အား လူတို့နှင့်ရောနှောခြင်း ဖြစ်ဘိ၏၊ ရောနှောခြင်းမည်သည် ရသေ့ရဟန်းတို့အား အညစ် အကြေးပင် ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ငါ သွားတော့မည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ သူကြွယ်က အတန်တန် တောင်းပန်သော်လည်း မရပေ။ သူကြွယ်သည် ရွာတံခါးတိုင်အောင် လိုက်ပို့ပြီး ပြန်ခဲ့၏။

ရသေ့လည်း အတန်ငယ်သွားပြီးလျှင် “ဤသူကြွယ်ကို ငါ လှည့်စားအံ့” ဟု ကြံလျက် ဆံကျစ် အကြား၌ မြက်မှိုက်ကို ထားကာ ပြန်လာလေသည်။ သူကြွယ်က “အဘယ်ကြောင့် ပြန်လာပါ သနည်း” ဟု မေးလျှင် “ဒါယကာ.... သင့်အိမ်ခေါင်မိုးမှ မြက်မှိုက်တစ်ပင်သည် ငါ၏ ဆံကျစ် အကြား၌ ငြိကပ်ပါလှသည်၊ ပိုင်ရှင်မပေးသော ဥစ္စာကို ယူသွားခြင်းမည်သည် ရဟန်းတို့အား မအပ်၊ ထို့ကြောင့် ထိုမြက်မှိုက်ကို ပြန်လာပို့၏” ဟု ပြောဆိုလေသည်။

သူကြွယ်သည် “ငါ့ အရှင်(ရသေ့)သည် မြက်၊ ဝါးခြမ်းစိတ်မျှသော သူတပါးဥစ္စာကို မယူတတ်ပေ၊ အပြစ်ဖြစ်မှာ အလွန် ပူပန်တတ်ပါပေစွတကား” ဟု နှလုံးပြုလျက် ပိုကြည်ညိုကာ ရှိခိုးဦးချ၍ ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုအခါတွင် ဥစ္စာရှာရန် ဗစ္စန္တရစ်သို့ သွားသော ဘုရားလောင်းသည် ထိုသူကြွယ်အိမ်၌ပင် တည်းခိုနေလေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် သူကြွယ်တဆင့်ပြောသော ထိုသတင်းစကားကို ကြားသိလေလျှင် “ဤရသေ့ပျက်သည် ဤသူကြွယ်၏ တစုံတခုသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု ထင်မြင်၍ “အဆွေသူကြွယ်.... ထိုရသေ့ထံတွင် သင်၏ဥစ္စာ တစုံတရာ အပ်နှံထားဖူးပါသလား” ဟု မေးလေလျှင် “အဆွေ.... ရွှေစင်နိက္ခတစ်ရာကို အပ်နှံထားဖူးပါ၏” ဟု ဆိုလတ်သော် “အဆွေသူကြွယ်.... ထိုရွှေကို စုံစမ်းချေလော့” ဟု ဘုရားလောင်းက ဆို၏။

သူကြွယ်သည် ရသေ့နေခဲ့သော ကျောင်းသို့ သွား၍ ထိုရွှေကို စုံစမ်းရှာဖွေကြည့်ရာ မမြင်တော့သဖြင့် လျင်မြန်စွာ ပြန်လာပြီးလျှင် “အဆွေ.... ရွှေတွေ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဆိုလျှင် “အဆွေသူကြွယ်....သင်ရွှေကို မည်သူမျှ မယူ၊ ထိုရသေ့ညစ်သာ ယူသွားလိမ့်မည်၊ လာလော့၊ ထိုရသေ့ညစ်ကို လိုက်ဖမ်းကြစို့” ဟု ဆို၍ လျင်မြန်စွာ လိုက်ကြလတ်သော် ရသေ့ညစ်ကို ဖမ်းမိလေလျှင် ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်၍ ဝောင်းသဖြင့် ရွှေကို ပြန်ရကြကုန်၏။

ဘုရားလောင်းသည် ရသေ့လက်၌ ရွှေကို မြင်လျှင် “မြက်မှိုက် တစ်ပင်မျှ၌ ကပ်ငြိတပ်စွန်းသော စိတ်မရှိ၍ ဦးခေါင်းပေါ်၌ ကပ်ငြိပါလာသည်ကို ပြန်ပို့ပါသည်ဟု ဆိုလျှင် ရွှေစင်နိက္ခတစ်ရာကို ခိုးယူလာသောအခါ ငြိကပ် မပါလာလေသလော” ဟု ဆို၍ ထိုရသေ့ညစ်ကို ကဲ့ရဲ့လိုရကား အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

ဂဇ။ ဝါစာဝ ကိရ တေ အာသိ၊ သဏှာ သခိလဘာဏိနော။
တိဏမတ္ထေ အသဇ္ဇိတ္ထော၊ နော စ နိက္ခသတံ ဟရံ။

မြန်မာပြန်

အိုရသေ့....နူးညံ့ပြေပြစ်သော စကားကို ဆိုတတ်သော သင်ရသေ့အား စကားသာလျှင် နူးညံ့ပြေပြစ်၏။ မြက်မှိုက်တစ်ပင်မျှ၌ကား ကပ်ငြိပါလာခဲ့သည်(ဆို၏)။ ရွှေစင်နိက္ခတစ်ရာ ကိုကား ခိုးယူသွားသည်ဖြစ်၍ ငြိကပ်ခြင်း မရှိလေယောင်တကား။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိယောက်ျားသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ရသေ့ညစ်သည် အံ့ဖွယ်သရဲကို ပြုတတ်သောရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ဟန်ဆောင်မှု မာယာများသူသည် ရန်သူထက် ဆိုးဝါးသည်။
(၂) ကာလရွှေလျော၊ လူညာပေါ၊ ပြောတိုင်း မယုံသင့်။
(၃) အပေါ်ယံရွှေမှုန်ကြ၊ အထဲက နောက်ချေးခံ။
(၄) အပြောကောင်းသူ၊ သတိမူ။
(၅) သီလမဲ့သူ၊ ကြည်ညိုမှု၊ ထိုသူ ဒုက္ခရောက်တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ၊ သီလပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သူကြွယ်အား - ဗာဟုဿိစ္စမင်္ဂလာ၊ အသေဝနာ စ ဗာလာနမင်္ဂလာ ပျက်၍
ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။
ရသေ့အား - ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ သန္တုဠိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၉၀-အကတညူဇာတ်

(အကတညူ = သူ့ကျေးဇူးကို မသိတတ်သူ)

ကိုယ့်ပေါ်ပြုဖူး သူ့ကျေးဇူး အထူးသိအပ်သည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် အနာထပိဏ်သေဌေးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ အနာထပိဏ် သေဌေးအား တစ်ခါမှ မမြင်ဖူးသော ပစ္စန္တရစ်ဒေသ၌ နေသည့် အဆွေခင်ပွန်း သေဌေး တစ်ယောက် ရှိလေသည်။

တရံရောအခါ ထိုပစ္စန္တရစ်သေဌေးသည် မိမိဒေသ၌ ထွက်ကုန်ပစ္စည်းတို့ဖြင့် လှည်းငါးရာတို့ကို အပြည့်တင်ဆောင်စေပြီးလျှင် အမှုလုပ်တို့ကို “အမောင်တို့...သွားကြကုန်လော့၊ ဤကုန်ပစ္စည်း တို့ကို သာဝတ္ထိမြို့သို့ ဆောင်၍ ငါတို့၏ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်သော အနာထပိဏ်သေဌေး၏ မျက်မှောက်တွင် ရောင်းချကြပါ။ တဖန် ထိုဒေသထွက် ကုန်ပစ္စည်းတို့ကို ဆောင်ခဲ့ကြလော့” ဟု ဆို၏။ အမှုလုပ်တို့သည် ပစ္စန္တရစ်သေဌေး၏ စကားကို ဝန်ခံ၍ သာဝတ္ထိမြို့သို့ သွားပြီးလျှင် အနာထပိဏ် သေဌေးထံမှောက် ရောက်သော အခါ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ပေးလျက် ထိုအကြောင်းကို ပြောကြားကြကုန်၏။

အနာထပိဏ်သေဌေးသည် “သင်တို့ လာခြင်းကား ကောင်းသော လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်” ဟု ပြောဆို၍ ထိုပစ္စန္တရစ်သားတို့အား နေရာ၊ ရိက္ခာ ပေးစေလျက် ပစ္စန္တရစ်သေဌေး၏ ကျန်းမာ ချမ်းသာမှု ရှိ၊ မရှိကို သတင်းစကား မေးပြီးလျှင် ထိုသူတို့ ပါလာသော ကုန်ပစ္စည်းများကို မိမိ၏ အမှုလုပ်တို့အား ကူညီရောင်းချ ပေးစေသည်။ ရောင်း၍ ရသော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာများကို တဖန် ပေး၍ ထိုသူတို့အား ပြန်လွှတ်လိုက်လေ၏။

နောက်ကာလ၌ အနာထပိဏ်သေဌေးသည်လည်း ထိုပစ္စန္တရစ်သေဌေးနည်းတူ လှည်းငါးရာ တို့ကို ပစ္စည်းဘဏ္ဍာများ အပြည့်တင်စေလျက် ပစ္စန္တရစ်ဒေသသို့ လွှတ်လိုက်၏။ အနာထပိဏ် သေဌေး၏ အမှုလုပ်တို့သည် အနာထပိဏ်သေဌေး၏ စကားကို ဝန်ခံ၍ ပစ္စန္တရစ်သို့ သွားကြ၏။ ပစ္စန္တရစ်သေဌေးထံသို့ ရောက်သောအခါ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ပေးအပ်ကာ အနာထပိဏ် သေဌေးထံမှ လာခဲ့ကြကြောင်း ပြောကြားလတ်သော် ပစ္စန္တရစ်သေဌေးက “အနာထပိဏ် ဟူသော အမည်သည် ယောက်ျားတစ်ယောက်ယောက်၏ အမည် ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု ပြက်ရယ် ပြုကာ ပြောဆိုလျက် လက်ဆောင်ပစ္စည်းများကို ယူ၍ “သင်တို့သွားကြလော့” ဟု ပြောဆိုကာ ပြန်လွှတ်လိုက်၏။ နေရာ၊ ရိက္ခာတို့ကို မပေးချေ။

အနာထပိဏ်သေဌေး၏ အမှုလုပ်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကုန်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချ၍ တဖန် ရလာသော ကုန်ပစ္စည်းတို့ကို ယူ၍ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ပြန်လာကြပြီးလျှင် အနာထပိဏ် သေဌေးအား ထိုအကြောင်းကို ပြန်လည်ပြောကြားကြကုန်၏။

ပစ္စန္တရစ်သေဋ္ဌေးသည် နောက်တစ်ကြိမ် ရှေးနည်းအတူ လှည်းငါးရာတို့ကို သာဝတ္ထိပြည်သို့ စေလွှတ်ပြန်၏။ ပစ္စန္တရစ်သေဋ္ဌေး၏ အမှုလုပ်တို့သည် လက်ဆောင်ပစ္စည်းများကို အနာထပိဏ် သေဋ္ဌေးအား ပေးအပ်ကြကုန်၏။ အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေး၏ လူတို့သည် ထိုပစ္စန္တရစ်သေဋ္ဌေး၏ အမှုလုပ်တို့ကို တွေ့မြင်သောအခါ “နေရာ၊ ထမင်း၊ ရိက္ခာမပေးဘဲ ကလုစားချေကြမည်” ဟု တိုင်ပင် ပြောဆိုကြကာ ထိုပစ္စန္တရစ်သားတို့၏ လှည်းတို့ကို မြို့ပြင်၌ ချွတ်စေ၍ “သင်တို့ ဤနေရာ၌သာ နေကြလော့၊ သင်တို့အတွက် ငါတို့အိမ်၌ ယာဂု၊ ထမင်း၊ ရိက္ခာ စီစဉ်ကြပါမည်” ဟု ပြောဆို ကြပြီးလျှင် လူစုလျက် ညသန်းခေါင်ယံလွန်သော် ထိုသူတို့၏ လှည်းများနှင့် ကုန်ပစ္စည်းအဝတ် အစား အားလုံးတို့ကို လုယက်ဖျက်ဆီး ယူငင်ကြကုန်၏။ ပစ္စန္တရစ်သားတို့လည်း ကြောက်လန့်၍ ထွက်ပြေးကြကုန်၏။

အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ကြားလေသော် မြတ်စွာဘုရားက “အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးကြီး... ထိုပစ္စန္တရစ်နေ သေဋ္ဌေးသည် ယခုအခါ၌သာ ဤသို့ သူကျေးဇူးကို မသိတတ်သော အလေ့ရှိသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးအခါကလည်း ဤသို့သော အလေ့ ရှိခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ဝယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုလေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ သေဋ္ဌေးကပ်ဦး ဖြစ်၏။ ဘုရားလောင်းသေဋ္ဌေးအား မတွေ့ဖူး မမြင်ဖူးသော ပစ္စန္တရစ်ဒေသနေ အဆွေခင်ပွန်းတစ်ယောက် ရှိလေသည်။ (အတိတ်ဝတ္ထုသည် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့် အလားတူ၏။)

ဘုရားလောင်း သေဋ္ဌေးသည် မိမိ၏ အမှုလုပ်တို့က “ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤကဲ့သို့သော လုယက်ဖျက်ဆီးမှုကို ပြုလုပ်ကြပါသည်” ဟု ပြောကြားလာသောအခါ “ရှေးဦးစွာ မိမိအပေါ် ပြုဖူးသော ကျေးဇူးတရားကို မသိတတ်ကုန်သော သူတို့သည် နောင်အခါ ဤကဲ့သို့သော ပျက်စီးခြင်း (မကောင်းကျိုး) ကို ရကြစမြဲပင်တည်း” ဟု ပြောဆို၍ ပရိသတ်အား တရားဟောလို သဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေသည်။—

ပါဠိ

၉၀။ ယော ပုဗ္ဗေ ကတကလျာဏော၊ ကတတ္ထော နာဝဗုဇ္ဈတိ။
ပစ္ဆာ ကိစ္စေ သမုပ္ပန္နော၊ ကတ္တာရံ နာဓိဂစ္ဆတိ။

မြန်မာပြန်

အချင်းတို့... အကြင်သူသည် ရှေးအခါက သူတပါးပြုဖူးသော ကျေးဇူး၊ သူတပါး ဆောင်ရွက် ပေးခဲ့သော ကိစ္စရှိပါလျက် ထိုသူပြုဖူးသော ကျေးဇူးကိစ္စတို့ကို မသိတတ်၊ ထိုသူသည် နောင် အရေးကိစ္စ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် ကူညီပြုလုပ်မည့်သူကို မရနိုင်ပေ။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ထိုအခါက ဗာရာဏသီသေဌေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ရှေးက ပစ္စန္ဒရစ်သားတို့သည် ယခု ပစ္စန္ဒရစ်သားတို့ ဖြစ်လာကြသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ကိုယ့်ပေါ်ပြူးဖူး၊ သူကျေးဇူး၊ အထူးသိအပ်စွာ။
(၂) သူအကျိုးဆောင်မှ ကိုယ့်အကျိုးအောင်မည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ၊ ကတညူတာ မင်္ဂလာများ
ဖြစ်ပါသည်။

၁၁-လိတ္တဝင်

၉၁-လိတ္တဇာတ်

(လိတ္တ=အဆိပ်သုတ်လိမ်းထားသော အန်စာတုံး)

ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းကြောင့် မကောင်းကျိုးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရဟန်းတို့သည် များသောအားဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ဘဲ သင်္ကန်း စသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ဝတ်ရုံ သုံးဆောင်ကြပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင် သိတော်မူသောအခါ “ရဟန်းတို့...ပစ္စည်း လေးပါးတို့ကို ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ဘဲ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ပါမူကား တဏှာချင်း သေစေတတ်တဲ့ အဆိပ်တုံးကို စားသုံးခြင်းနဲ့ တူသည်။ ရှေးသူဟောင်းများသည် မဆင်မခြင် အဆိပ်ကို စားမိ သောကြောင့် ကြီးမားသော ဆင်းရဲကို ခံရဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ ဘုရားလောင်းသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော အမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ် ရောက်သော် ကြွေအန်ကြူးသမား တစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ တစ်နေ့သောအခါ ကောက်ကျစ်သော ကြွေအန်(အန်စာ) သမား တစ်ယောက်နှင့် ကြွေအန်ကစားကြပါသည်။ ကောက်ကျစ်သော ကြွေအန်(အန်စာ)သမားသည် မိမိအနိုင်ရမည့် ကြွေအန်ပွဲဆိုလျှင် ဆက်ကစား၍ ရှုံးမည့်ပွဲဖြစ်ပါက ကြွေအန် (အန်စာ)ကို ပါးစပ်ဖြင့် ငုံ၍ ကြွေအန် (အန်စာတုံး) ပျောက်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ ကစားပွဲကို ဖျက်လေ့ရှိပါသည်။

ထိုအကြောင်းစုံကို ဘုရားအလောင်း ရိပ်မိသိရှိသွားရာ “လုပ်ဦးပေါ့ကွာ၊ တစ်နေ့ သိစေ့မယ်” ဟု ကြံစည်ကာ (အန်စာတုံး)တို့ကို မိမိအိမ်သို့ ယူဆောင်လာခဲ့သည်။ ထို့နောက် တဏှာချင်း သေစေနိုင်သည့် အဆိပ်တို့ဖြင့် ကြွေအန် (အန်စာတုံး)တို့ကို အထပ်ထပ် လိမ်းကျံပါသည်။ မကြာမီ ယင်းကြွေအန် (အန်စာတုံး) တို့ကို ယူ၍ ကောက်ကျစ်သော ကြွေအန်ကြူးနှင့် ကစားပြန်ပါသည်။ ထိုအခါ ကောက်ကျစ်သော ကြွေအန်ကြူးသည် မိမိရှုံးမည်ကို သိမြင်သည့် အခါ ရှေးနည်းအတိုင်းပင် ပါးစပ်ဖြင့် ကြွေအန်(အန်စာတုံး)တို့ကို ငုံသည်။ ဘုရားအလောင်း တော်သည် ကြွေအန်ကို ငုံခြင်းသည် မည်သို့ဖြစ်မည်ကို သိရလိမ့်မည်ဟု ပြုလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်။ ကောက်ကျစ်သော ကြွေအန်သမားသည် တဏှာချင်း မေ့မြောပြီး ခွေကျသွားသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဇီဝိတဒါနုပ္ပမ္ပ တော်မည်ဟု ကြံစည်ပြီး အသင့်ယူဆောင်လာသည့် အန်ဆေးကို ကျွေးရာ အသက်ရှင်သွား၏။ နောင် ဤကဲ့သို့ မကောက်ကျစ်ရန် ဆုံးမစကား ပြောကြားလိုက်သည်။—

ပါဠိ

၉၁။ လိတ္တံ ပရမေန တေဇသာ၊ ဂိလ'မက္ခံ ပုရိသော န ဗုဇ္ဈတိ။
ဂိလ ရေ ဂိလ ပါပဓုတ္တက၊ ပစ္ဆာ တေ ကဋျကံ ဘဝိဿတိ။

မြန်မာပြန်

ကြွေအန်(အန်စာတုံး)ကို မျှိုသော ယောက်ျားသည် အစွမ်းထက်သော အဆိပ်ဖြင့် လိမ်းကျံထားသည်ကို မသိ၊ ဟယ်-ယုတ်မာသော ကြွေအန်ကြူး ကြွေအန်ကို ငုံ့လေဦး၊ ဟယ်-ယုတ်မာသော ကြွေအန်ကြူး ကြွေအန်ကို ငုံ့လေဦး၊ နောင်အခါမှ အဆိပ်သည် သင့်အား ဆိုးဝါးမှု ဖြစ်လတ္တံ့။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိကြွေအန်ကြူးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မဆင်မခြင်၊ သုံးဆောင်လျှင်၊ လေးအင်ပစ္စည်း အဆိပ်တုံးတည်း။
(၂) သတိမဲ့ကင်း၊ လူအ-ဖျင်း၊ ဆင်းရဲတန်တန် တွေ့ရမှန်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ၊ ဝိနယော ၈ သုသိက္ခိတမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၉၂-မဟာသာရဇာတ်

(မဟာ=ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်+သံသရာ=အနှစ်=မဟာသာရတန်ဆာ)

အခက်အခဲတွေ့မှသာ ပညာရှင်၏ စွမ်းအားကိုသိနိုင်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အခါတပါး၌ ပသေနဒီကောသလမင်းကြီး၏ မောင်းမမိသံတို့သည် “ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို ပင့်၍ တရားနာခြင်း၊ သင်ယူခြင်း၊ အလှူပေးခြင်း ပြုလိုကြပါသည်”ဟု ပသေနဒီကောသလဘုရင်အား လျှောက်ထားကြရာ ဘုရင်လည်း မောင်းမမိသံတို့ အလိုအတိုင်း အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အား နန်းတော်သို့ ပင့်၍ တရားတော်ကို နာယူသင်ကြားစေပါသည်။

တစ်နေ့တွင် နန်းတော်မှာ ကောသလဘုရင်၏ ပတ္တမြား ဦးသျှောင်ကျင် ပျောက်ဆုံးသွားပါသည်။ နန်းတွင်းနေသူများသည် မင်းချင်းအမတ်တို့၏ စစ်မေးခြင်းကို ခံရသဖြင့် ပင်ပန်းကြကုန်၏။ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေကြ၏။ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ် ကြွလာတော်မူသောအခါ၌လည်း ရှေးကကဲ့သို့ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာ တရားနာယူ သင်ကြားခြင်း မရှိကုန်ရကား ဘုရင်ပတ္တမြား ဦးသျှောင်ကျင် အခိုးခံရသည့် ကိစ္စကို မထေရ် သိတော်မူသွားပါသည်။ ထိုအခါ မထေရ်မြတ်သည် မောင်းမမိသံတို့အား နှစ်သိမ့်စေလျက် ဘုရင်မင်းမြတ်ထံသို့ ကြွသွားတော်မူ၍ လူအများ မပင်ပန်းစေဘဲ ပတ္တမြားဦးသျှောင်ကျင် ပြန်လည်ရရှိရန် နည်းလမ်းကို ညွှန်ပြတော်မူ၏။

ကောသလဘုရင်သည် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ် အမိန့်ရှိတိုင်း ခိုးမည်ဟု ထင်ရသူတို့ကို ခေါ်စေတော်မူပါသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့အသီးသီးအား မြေဆုပ်၊ ဖွဲဆုပ်တို့ကို ပေး၍ နံနက် မိုးလင်းသောအခါ ဤမည်ဤမည်သော အရပ်ဒေသ၌ ချထားရန် အမိန့်ပေးပါသည်။ ခိုးယူသော သူသည် ဤမြေဆုပ်၊ ဖွဲဆုပ်၌ ပတ္တမြားဦးသျှောင်ကျင်ကို ထည့်၍ ချထားနိုင်စေရန် ဖြစ်သော်လည်း သိုးရက်တိုင်အောင် ပြုလုပ်စေသော်လည်း ပတ္တမြားဦးသျှောင်ကျင်ကို ပြန်မရသေးချေ။

ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် အခြားနည်းလမ်း တစ်ခုကို ဤသို့ ထပ်မံ ညွှန်ပြ ပြန်ပါသည်။ “မင်းကြီး...နန်းရပ်ပြင် ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌ ကန့်လန့်ကာဖြင့် ကာရံ၍ ရေပြည့်အိုးကြီး များကို ထားပါ။ ထို့နောက် နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားများအား အပေါ်ရုံကို ခြံရံဝတ်စေလျက် ထိုကန့်လန့်ကာ အတွင်းသို့ တစ်ယောက်စီ ဝင်စေကာ လက်ဆေးပြီး လက်ကို ဖြန့်၍ ထွက်လာ ပါစေ”ဟု အကြံဉာဏ် ပေးသည်။ ကောသလဘုရင်သည် ထိုနည်းအတိုင်း ပြုလုပ်စေရာ သူခိုးသည် ပတ္တမြားဦးသျှောင်ကျင်ကို ရေပြည့်အိုးထဲ ထည့်ထားခဲ့ပါသည်။ “ငါ့ရှင်တို့... အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်သည် လူအပေါင်းကို မပင်ဝန်းစေမူ၍ နည်းပရိယာယ်ဖြင့် ကောသလဘုရင်၏ ပတ္တမြား ဦးသျှောင်ကျင်ကို ပြန်ရစေ၏”ဟု တရားသဘင်၌ ရဟန်းတို့ ပြောဆိုသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓသည် အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ အလောင်းတော်သည် မင်း၏ အမတ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့သောအခါ ဗာရာဏသီမင်းသည် အခြံအရံနှင့်အတူ ဥယျာဉ် မင်္ဂလာရေကန်၌ ရေကစားပါသည်။ မင်းမောင်းမတို့လည်း မိမိတို့ အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ချွတ်၍ ကျွန်မတစ်ယောက်ကို စောင့်စေကာ ဘုရင်နှင့်အတူ ရေကစားကြပါသည်။ ထိုအခါ ဥယျာဉ် တွင်းရှိ မျောက်မတစ်ကောင်သည် မိဖုရား၏ ပုလဲသွယ်ကို အစောင့်ကျွန်မ ငိုက်နေစဉ် ခုန်ယူကာ သစ်ခေါင်းတစ်ခု၌ ဝှက်ထားလိုက်ပါသည်။

ကျွန်မ အိပ်ရာမှ ခိုးလာသောအခါ ယောက်ျားသူခိုးသည် မိဖုရားပုလဲသွယ်ကို ခိုးယူသွား ကြောင်း အော်ဟစ်လေသည်။ ထိုအခါ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ဇနပုဒ်သား တစ်ယောက်ကို ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးကြလျှင် သတ်ပစ်မည်ကို ကြောက်သောကြောင့် ခိုးယူမိကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။ “အခု မဟာသာရတန်ဆာ ဘယ်မှာလဲ”ဟု ဘုရင်မင်းမြတ်က မေးသောအခါ သေဋ္ဌေးကြီးအား ပေးတားကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။ တဖန် သေဋ္ဌေးကြီးကလည်း ပုရောဟိတ်ထံသို့ လည်းကောင်း၊ ပုရောဟိတ်ကလည်း စောင်းသမားသို့ လည်းကောင်း၊ စောင်းသမားကလည်း ပြည့်တန်ဆာမသို့ လည်းကောင်း ပေးတားကြောင်းကို အသီးအသီး ဘုရင်မင်းမြတ်အား လျှောက်ထားကြပါသည်။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ပြည့်တန်ဆာမအား ခေါ်၍ မေးလျှင် “အရှင်မင်းကြီး...အကျွန်ုပ် မယူပါ” ဟု လျှောက်ထားပါသည်။ ဘုရင်ကြီးသည် အချိန်လင့်ပြီ ဖြစ်၍ ဤအမှုသည်ငါးယောက်တို့ အား နှက်ပြန်ခါမှ ဆက်စစ်တော့မည်ဟု မြို့တွင်းသို့ ဝင်တော်မူပါသည်။

ဘုရားလောင်းအမတ်ကြီးသည် ဤသို့ ကြံစည်၏။ “ဤမဟာသာရတန်ဆာသည် နန်းတွင်းသားတို့လက်၌ ပျောက်ပါသည်။ ဥယျာဉ်တံခါး၌လည်း ထူထပ်သော အစောင့်အရှောက်များ ချထားရကား နန်းတွင်းသားတို့လည်း ထိုဘန်ဆာကို မခိုးယူနိုင်ပေ။ ဤအမှုသည်ငါးယောက်တို့လည်း မိမိတို့ ထင်မိထင်ရာပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပေမည်။ တကယ်ခိုးသူများ မဖြစ်နိုင်ပါချေ။ အမှန်စင်စစ် ထိုမဟာသာရ ပုလဲသွယ်တန်ဆာသည် ဤဥယျာဉ်ရှိ မျောက်များလက်၌သာ ရှိမည်”ဟု ကြံစည်ပြီး၍ ထိုအမှုကို မိမိကိုယ်တိုင် စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ဗြဟ္မဒတ်မင်းထံ ခွင့်ပန်၍ တောင်းခံပါသည်။

ဘုရားလောင်း အမတ်ကြီးသည် ထိုအမှုသည် ငါးယောက်တို့အား သူခိုး ဟုတ်မဟုတ်ကို အသေအချာ သိရှိနိုင်စေရန် တစ်နေရာတည်း၌ စု၍ ထားပါသည်။ ထို့နောက် မိမိ၏ ကျွန်ယောက်ျားတို့အား ထိုသူငါးဦးတို့ ပြောစကားကို တိတ်တဆိတ် နားထောင်စေပါသည်။

ထိုအမှုသည် ငါးယောက်တို့တွင် ဇနပုဒ်သားက “အရှင်သေဋ္ဌေးကြီး....အကျွန်ုပ်ကို စိတ်မဆိုးပါလင့်၊ အကျွန်ုပ်သည် မဟာသာရဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရာမျိုး ဖြစ်သည်ဟု မသိပါ။ အရှင်သေဋ္ဌေးကြီးကို မှီ၍ ဤအမှုမှ လွတ်မြောက်စေရန်အတွက် ဤသို့ပြောဆိုမိခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုသည်။

သေဋ္ဌေးကြီးကလည်း ပုရောဟိတ်ကို “ငါတို့နှစ်ယောက်တို့သည် ဥစ္စာရှင်ကြီးများ ဖြစ်သဖြင့် ငါတို့တပေါင်းတည်းဖြစ်ပါက ဤအမှုကိစ္စသည် အလျင်အမြန် ပြီးလိမ့်မည်”ဟု ငါကြံစည်မိသဖြင့် သင့်အား ပုလဲသွယ်ကို ပေးကြောင်း ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပုရောဟိတ်ကလည်း စောင်းသမားကို “အသင်စောင်းသမား....ငါသည် ထောင်အကျဉ်းကျသွားစေကာမူ ထိုနေရာ၌ သင့်ကိုမှီ၍ စောင်းသံဖြင့် ချမ်းသာစွာ နေရပါအံ့”ဟု ကြံစည်မိသဖြင့် မဟာသာရတန်ဆာကို သင့်အား ပေးမိကြောင်း ဘုရင်မင်းမြတ်အား လျှောက်တင်ပါသည်”ဟု ပြောကြားပါသည်။

“ဟယ်- စောင်းသမားပျက်.... ငါသည် ဘယ်အခါက သင့်ထံ ရောက်ဖူးသနည်း၊ အဘယ်အခါက မဟာသာရတန်ဆာကို သင်က ငါ့အား ပေးသနည်း”ဟု ပြည့်တန်ဆာမက ဆိုလေရာ “နှမ.... စိတ်မဆိုးပါနှင့်၊ ငါတို့ တပေါင်းတည်း နေရသော် မိသားစုကဲ့သို့ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေနိုင်ရန် သင့်အား ပုလဲသွယ်ကို ပေးကြောင်း ပြောမိခြင်း ဖြစ်သည်”ဟု စောင်းသမားက ဖြေကြားပါသည်။

ဘုရားလောင်းအမတ်သည် မိမိကျန် အစေအပါးတို့ထံမှ အထက်စကား အသီးသီးကို ကြားသိရ၍ ထိုသူများ သူခိုးမဟုတ်ကြောင်း အမှန် သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် မဟာသာရ ပုလဲသွယ်တန်ဆာကို မျောက်များ ယူသားကြောင်း သိရှိရန် ဤသို့ စီမံ ပြုလုပ်ပါသည်။ ဥယျာဉ်ရှိ မျောက်မများကို ဖမ်းခိုင်းပြီး ချည်ထိုးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော မဟာသာရတန်ဆာတို့ဖြင့် မျောက်မများအား တန်ဆာဆင်၍ လွှတ်လိုက်ပါသည်။ ထိုမျောက်မတို့သည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာ ဥယျာဉ်၌ လှည့်လည်ကြ၏။

ထိုအခြင်းအရာကို မဟာသာရတန်ဆာကို ခိုးယူထားသော မျောက်မ မြင်၍ မဟာသာရ ပုလဲသွယ်ကို ဝတ်ဆင်ကာ ပုန်းနေရာ သစ်ရွက်များကြားမှ ထွက်လာပါသည်။ ဘုရားအလောင်း လွှတ်ထားသော လူများသည် ထိုမျောက်မအား ခြောက်လှန့်ပြီး မဟာသာရတန်ဆာကို

ယူဆောင်ကာ ဘုရားအလောင်း အမတ်ကြီးအား ပေးကြပါသည်။ အလောင်းတော် အမတ်ကြီးသည် ပြန်လည်ရရှိသော မဟာသာရတန်ဆာကို ဘုရင်မင်းမြတ်အား ပြသ၍ အကြောင်းစုံကို လျှောက်တင်ပါသည်။ ဘုရင်ကြီးသည် အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ရကား အလောင်းတော် အမတ်အား ချီးမွမ်းလိုသောကြောင့် အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၉၂။ ဥက္ကဋ္ဌေ သူရမိစ္ဆန္တိ၊ မန္တိသု အကုတူဟလံ။
ပိယဉ္စ အန္တပါနမ္ပိ၊ အတ္ထေ ဇာတေ စ ပဏ္ဍိတံ။

မြန်မာပြန်

ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ရာ၌ ရဲရင့်သူကို အလိုရှိကြပါသည်။ အမှုကြီးငယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို တိုင်ပင်ရာတို့၌ နှုတ်လိုသော သူကိုသာ အလိုရှိကြပါသည်။ ထမင်း၊ အဖျော် စားကောင်းသောက်ဖွယ် ကြုံသောအခါ၌ ချစ်သူကို အလိုရှိကြကုန်၏။ အခက်အခဲ တစ်စုံတရာ ဖြစ်လာလျှင် ပညာရှိကို အလိုရှိကြပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိအမတ်ကား ဘုရားသခင်ဖြစ်လာပါသည်။
ဗာရာဏသီမင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) နက်နဲခက်ခဲပြဿနာ ပညာနှင့်သာ ဖြေရှင်းရာ။
(၂) အခက်အခဲတွေ့မှသာ ပညာရှင်၏ စွမ်းအားကို သိနိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာ။

၉၃-ဝိဿာသဘောဇနဇာတ်

(ဝိဿာသဘောဇန=အကျွမ်းဝင်သူတို့ပေးအပ်သည့် စားဖွယ်သောက်ဖွယ်)

တပ်မက်စွဲလမ်းမှုကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသောအခါက ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန်းတော်များသည် ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်မူ၍ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို သုံးဆောင်တော်မူနေကြပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူသောအခါ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်မူ၍ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် လတ်တလော သေစေတတ်သော အဆိပ်ကိုသုံးဆောင်ခြင်းနှင့် တူသည်။ ထို့ကြောင့် အဆိပ်ကို စားသုံးခြင်းကြောင့် သေကျေပျက်စီးရသော အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုသောအခါ ဘုရားအလောင်းသည် သေဋ္ဌေး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသေဋ္ဌေး၏ နွားကျောင်းသားသည် စားကျက် နည်းပါးသည့် ကောက်စပါး ပေါ်ချိန်၌ နွားတို့ကို တောသို့ ဆောင်ယူ၍ ခြံသွင်း စောင့်ရှောက်ပါသည်။ ထိုနွားခြံအနီး၌ ပြောင်မကို တပ်စွန်းနှစ်သက်သော ခြင်္သေ့တစ်ကောင် နေသဖြင့် နွားမတို့သည် ကြောက်ခြင်း ကြောင့် နို့ထွက် နည်းကုန်၏။ ထိုအကြောင်းစုံကို သေဋ္ဌေးသိသောအခါ ပြောင်မကို ဖမ်း၍ တစ်ကိုယ်လုံးရှိ အမွေးတို့ကို အဆိပ်ဖြင့် အဖန်ဖန် သုတ်လိမ်း ခြောက်သွေ့စေလျက် နှစ်ရက်သုံးရက် ကြာသောအခါ ထိုပြောင်မအား လွတ်လိုက်ရန် နွားကျောင်းသားအား ပြောဆိုပါသည်။

နွားကျောင်းသားသည် သေဋ္ဌေးဆိုတိုင်း ပြုလုပ်သည်ရှိသော် ခြင်္သေ့သည် ပြင်းစွာ တပ်မက် ခြင်းဖြင့် ပြောင်မ၏ ကိုယ်ကို လျက်ပါသည်။ ထိုအခါ ခြင်္သေ့ကြီးသည် အဆိပ်ကြောင့် ချက်ချင်းပင် သေသွားရှာပါသည်။ နွားကျောင်းသားသည် ခြင်္သေ့၏ အရေအစွယ်စသည်တို့ကို ဘုရားလောင်း သေဋ္ဌေးထံသို့ ယူဆောင်လာပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ရောက်လာသော ပရိသတ်တို့အား ထိုအကြောင်းစုံကို ပြ၍ တရားဟောလိုရကား အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၉၃။ န ဝိဿသေ အဝိဿတ္ထေ၊ ဝိဿတ္ထေပိ န ဝိဿသေ။
ဝိဿာသာ ဘယမန္နေတိ၊ သီဟံ ဓိဂမာတုကာ။

မြန်မာပြန်

အကျွမ်းမဝင်ဖူးသောသူ၌ အကျွမ်းမဝင်ရာ။ အကျွမ်းဝင်ဖူးသောသူ၌သော်လည်း အကျွမ်း မဝင်ရာ။ ပြောင်မ၌ အကျွမ်းဝင်သောကြောင့် ခြင်္သေ့သည် ဘေးရန်ရသကဲ့သို့ အကျွမ်းဝင် ခြင်းကြောင့် ဘေးရန်ရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ သေဋ္ဌေးသည် ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) တပ်မက်စွဲလမ်းမှုသည် သတိ၊ ပညာတို့ကို ချွတ်ယွင်းစေနိုင်သည်။
(၂) သတိ၊ ပညာတို့ မဲ့မှုသည် ဘေးအန္တရာယ် အသွယ်သွယ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၉၄-လောမဟံသဇာတ်

(လောမဟံသ=ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်း)

ဘုရားလောင်း အကျင့်မှားကို ကျင့်ခဲ့ဖူးသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဝေသာလီပြည် ပါဠိကသီတင်းသည်၏ ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားသခင်၏ အလုပ်အကျွေး သူနက္ခတ်သည် ကောရခတ္တိယ၏ တရားများကို နှစ်သက်ရကား ကောရခတ္တိယ တပည့်ခံ၍ နေထိုင်ပါသည်။ သူနက္ခတ်သည် ဝေသာလီတစ်မြို့လုံးသို့ လှည့်လည်ကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့သော စကားကို ပြောဆိုပါသည်။

ထိုအကြောင်းကို ဘုရားသခင်အား အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်က လျှောက်ထားရာ-
“သာရိပုတ္တရာ....သူနက္ခတ်သည် ငါဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မသိ၊ ငါဘုရားအား လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားထက် လွန်မြတ်သော တရားများ မရှိဟု ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့စကားကို ဆို၏။ သူနက္ခတ်သည် ကောရခတ္တိယ၏ မိစ္ဆာအကျင့်ကို ကြည်ညို၏။ ဤသို့ ကြည်ညိုလျှင် ငါဘုရား ကိုလည်း ကြည်ညိုသင့်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငါဘုရားကိုယ်တိုင် ရှေးအခါက မိစ္ဆာအကျင့်ကို ကျင့်ခဲ့ဖူးသောကြောင့် ဖြစ်သည်”ဟု အတိတ်ကို ဆောင်တော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာမှ ကိုးဆယ်တစ်ကမ္ဘာ အလွန်၌ ဘုရားလောင်းသည် အာဇီဝကရဟန်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရဟန်း၏ ကိုယ်တွင် အဝတ်မရှိဘဲ အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် အလိမ်းလိမ်းကပ်လျက် ရှိပါသည်။ လူတွေမခံဘဲ တစ်ယောက်တည်းပင် ကြောက်ဖွယ်သော တောအုပ်၌ နေ၍ နွားချေး စသည့် ရွံရှာဖွယ်သော အာဟာရကို စားပါသည်။ ရာသီမရွေး အချိန်တိုင်းပင် အပူ၊ အအေး တို့၏ ဆင်းရဲကို ခံစားလေ့ရှိသည်။ ဤသို့ အင်္ဂါလေးတန်နှင့်အညီ ကျင့်သဖြင့် ရှေးက မကြား ဖူးသည့် အောက်ပါဂါထာ သဘောတို့သည် ထင်လာကြကုန်၏။ ထိုအကျင့်ကို ကျင့်သော အလောင်းတော် အာဇီဝကရဟန်းသည် သေခါနီး၌ ငရဲနိမိတ် မြင်လာသဖြင့် ထိုမိစ္ဆာအယူ အကျင့်ကို ဖျောက်၍ သမ္မာအယူကို ယူရကား နတ်ပြည်သို့ လားရဖူးပါသည်။

ပါဠိ

၉၄။ သောတတ္တော သောသိန္ဓော စေ၊ ကော ဘိသနကေ ဝနေ။
နဂေါ န စဂ္ဂိမာသိနော၊ သေနာပသုတော မုနိ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းသည် တစ်ယောက်တည်း ကြောက်ဖွယ်သော တောအုပ်၌ နေလျက် အပူ အအေးကို ပြင်းထန်စွာ ခံစားပါသည်။ ချမ်းသော်လည်း အဝတ် မဝတ်၊ မီးမလှုံဘဲ အကျင့်မြတ်ကို ရှာခြင်း၌ လုံ့လပြုနေ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။အာဇီဝကရဟန်းသည် ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အကျင့်အကြံ၊ နည်းမမှန်၊ ကျေနပ်ကျိုးမရ။
(၂) မိစ္ဆာအကျင့်၊ ပါယ်လေးဆင့်၊ အသင့်ရောက်မည်ပ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ၊ ဗြဟ္မစရိယမင်္ဂလာတို့ ပျက်သည်။

၉၅-မဟာသုဒဿနဇာတ်

(မဟာသုဒဿန=မဟာသုဒဿနစကြာမင်း)

စကြာမင်း “ အနိစ္စံ ဝတ သင်္ခါရာ ” စသောတရားကို ဟောကြားခြင်းအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကုသိနာရုံပြည် မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းတောတွင် အင်ကြင်းပင်ပျို အစုံတို့ကြား၌ မြောက်ဘက်သို့ ခေါင်းပြုလျက် ညောင်စောင်းပေါ်၌ လဲလျောင်းတော်မူပါသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်အံ့သောအခါဖြစ်ရကား အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား စမ္ပနဂိုရ်၊ ရာဇဂြိုဟ် စသော မြို့ကြီးများ၌သာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ရန် လျှောက်ထားပါသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် “ ဤကုသိနာရုံမြို့ကို မြိုင်ယံကလေးဟု မမှတ်ထင်နဲ့ အာနန္ဒာ ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိုင်း ဟောကြားတော်မူပါသည် (အကျယ်ကို ဒီသနိကာယ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော် မဟာသုဒဿနသုတ်တွင်ရှု)။—

အာတိတ်ဝတ္ထု

ဤကုသိနာရုံမြို့သည် ရှေးအခါက မဟာသုဒဿန စကြာမင်းကြီး၏ ကုသာဝတီမည်သော နေပြည်တော် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပေသည်။ အလောင်းတော် မဟာသုဒဿနမင်းကြီးသည် အချိန်ကြာမြင့်စွာ မင်းစည်းစိမ်ကို ခံစားပါသည်။ တစ်နေ့သောအခါ မိဖုရားသုဘဒ္ဒါသည် ခစားရန်လာလျှင် မဟာသုဒဿနမင်းကြီးသည် ပြာသာဒ်ထက်မှ ဆင်း၍ အနီးရှိ ထန်းတောအတွင်း ခင်းထားသော ညောင်စောင်း၌ အိပ်လျက် ယနေ့ပင် ဖုတေမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားပါသည်။

ထိုအခါ မိဖုရားသုဘဒ္ဒါနှင့်တကွ အားလုံးသောသူတို့သည် သည်းထန်စွာ ငိုကြွေးကြပါသည်။ မဟာသုဒဿနမင်းကြီးသည် ထိုသူများကို တရားပြ၍ ဆုံးမလိုရကား အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၉၅။ အနိစ္စံ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ။

မြန်မာပြန်

ရှင်မသုဘဒ္ဒါ .. သင်္ခါရတရားတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖြစ်တတ်ပျက်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏။
ဖြစ်ပြီးလျှင်လည်း ချုပ်ကုန်၏။ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏ အေးငြိမ်းကုန်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်သည် ချမ်းသာ
လှပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။မဟာသုဒဿန စကြာမင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြစ်လာသည်။
မိဖုရားသုဘဒ္ဒါသည် ယသောဓရာ ဖြစ်လာသည်။
သားကြီးရတနာသည် ရာဟုလာဖြစ်လာသည်။
ကြွင်းသောပရိသတ်များသည် ဘုရားသခင်ပရိသတ်များ ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) သင်္ခါရတရားအားလုံးသည် မမြဲသော သဘောရှိ၏။
(၂) နိဗ္ဗာန်ဟူသည် အေးငြိမ်းချမ်းသာသော တရား။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မဿဝန မင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၉၆-တေလပတ္တဇာတ်

(တေလပတ္တ=ဆီပြည့်သော ခွက်)

သတိတရားဖြင့် အာရုံကို ထိန်းသားနိုင်သောကြောင့် မင်းဖြစ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သုမ္ဘဘိုင်း သေဒကနိဂုံး၏ တစ်ခုသော တောအုပ်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်
ဇနပဒကလျာဏီသုတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ယင်းသုတ်၌ ဇနပဒကလျာဏီသည် ကောင်းခြင်း
ငါးဖြာ ကြန်အင်လက္ခဏာတို့ရှိ၍ ချောမောလှပ ပြေပြစ်ကြောင်းကို ဖော်ပြပါသည်။ အသက်
ရှည်၍ ချမ်းသာခြင်းကို အလိုရှိသော ယောကျ်ားအား “အသင်သည် ဤဆီပြည့်ခွက်ကို ဇနပဒ-
ကလျာဏီ အနီးမှ ဖြတ်ယူပါလော့၊ ဆီအနည်းငယ် ဖိတ်ကျလျှင် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်လိမ့်မည်”
ဤသို့ ဆို၍ သန်လျက်ကိုမိုးကာ နောက်မှ လိုက်လေလျှင် ထိုယောကျ်ားသည် ဤမျှ ချောမော
လှပသော ဇနပဒကလျာဏီကို မကြည့်ဘဲ သတိဖြင့် လှမ်းလျှောက်ရာ၏။ ထို့အတူ ရဟန်းတို့သည်
သတိမလွတ်မူ၍ မမေ့လျော့ဘဲ ကာယဂတာသတိကို ပွားစေအပ်ပါသည်။ ရှေးပညာရှိတို့သည်
သတိသျှဉ်လျက် အာရုံငါးပါးတို့ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သောကြောင့် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကြောင်း
အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

တစ်ချိန်သောအခါက ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ အငယ်ဆုံးသား
ဖြစ်ပါသည်။ တတ်သိလိမ္မာ၍ အရွယ်ရောက်လာသည့်အခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ မင်းအဖြစ်ကို မရနိုင်၊
ဂန္ဓာချကိုင်း ဟက္ကသိုလ်ပြည်၌သာ မင်းဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ထံမှ ဘုရားလောင်း
မင်းသား သိရှိပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ဘုရားလောင်းသည် မင်းချင်းယောက်ျား ငါးယောက်နှင့်အတူ ဗာရာဏသီပြည်မှ ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ ရွေးရှုထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ ထိုခရီးသည် ကြမ်းတမ်းလှ၏။ ဘီလူး များသည် အသွင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖန်တီးလျက် ခရီးသည်တို့အား ဖျက်ဆီးလေ့ရှိသည်။ ထိုကန္ဓာရ ခရီး၌ ဘီလူးတို့သည် ဘုရားလောင်းတို့အား နှစ်သက်ဖွယ်ရာ အဆင်းတို့ဖြင့် ဖြားယောင်း ကြပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် အဖော်ငါးယောက်တို့အား ပဲ့ပြင်ဆုံးမသော်လည်း အဆင်း အာရုံကို နှစ်သက်သော မင်းချင်းယောက်ျားသည် ဘုရားလောင်းတို့ကို ခွဲခွာ၍ နေရစ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဘီလူးမတို့သည် မိမိတို့နှင့် လွန်ကျူးဖောက်ပြားသော ထိုယောက်ျားအား သေစေ ပါသည်။

အခြားကန္ဓာရတွင်လည်း တီးမှုတ်ကခုန်မှု အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖန်တီး ဖြားယောင်းကြသဖြင့် သဒ္ဓါလုံ၌ နှစ်သက်စွဲလမ်းသော ယောက်ျားသည် ကျန်ရစ်ခဲ့ပြန်ပါသည်။ ထို့အတူ အသွယ်သွယ်သော အနံ့တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အမယ်မယ်သော အရသာရှိသော ဘောဇဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အတန်တန်သော နှစ်သက်ဖွယ် နတ်အိပ်ရာ၊ နေရာတို့ကိုလည်းကောင်း ဖန်တီး၍ ဖြားယောင်း ကြပြန်ရာ ဂန္ဓာရုံကြိုက်ယောက်ျား၊ ရသာရုံကြိုက် ယောက်ျားနှင့် ဒောဠဗွာရုံကြိုက် ယောက်ျား အသီးသီးသည် ဘီလူးစားခြင်းကို ခံရ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် တစ်ယောက်တည်းသာ ခရီးဆက်သွားပြန်သောအခါ ဘီလူးမ တစ်ယောက်သည် မယားအသွင်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် ဇနီး အသွင်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ သားဖွားပြီးစ မိန်းမအနေဖြင့်လည်းကောင်း ဘုရားလောင်းသို့ အစဉ်လိုက်လာ လေသည်။ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ နောက်လျှင် ဘုရားလောင်းရှိရာ ဇရပ်ဘံခါး၌ နတ်သမီးအသွင် ဖန်ဆင်း၍ နေပါသည်။

ထိုစဉ် တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ဘုရင်ကြီးသည်လည်း ဥယျာဉ်တော်သို့ သွားရာ ထိုနတ်သမီးအသွင် ဆောင်ထားသော ဘီလူးမကို မြင်လျှင် များစွာ စွဲလမ်းသွားပါသည်။ လင်ယောက်ျား ရှိမရှိ မေးရာ ဘုရားလောင်းအား မိမိလင်ယောက်ျား ဖြစ်သည်ဟု ဘီလူးမက ပြောပါသည်။ ဘုရားလောင်းကား “ဤမိန်းမသည် မိမိမယား မဟုတ်၊ ဘီလူးမသာ ဖြစ်သည်”ဟု ဆိုသည်။ ထို့အကြောင်းကို သိသော တက္ကသိုလ်ပြည်မှ ဘုရင်ကြီးသည် ထိုဘီလူးမအား မိဖုရားမြှောက် ပါသည်။

ဘီလူးမသည် ထိုည၌ မင်းကြီးနှင့်အတူ အိပ်စက်သောအခါ မိမိအား လမ်းပေါ်မှ ယူခဲ့ရသော မယားတစ်ယောက်အဖြစ် မျက်နှာမငယ်စေရန် တိုင်းပြည်၌ အစိုးရသည့် အာဏာကို တောင်းခံ ပါသည်။ မင်းကြီးသည် နတ်၌ ဖြစ်သော အတွေ့အထိများကြောင့် ဘီလူးမ၏ စကားကို မပယ်လှန်နိုင်ရကား နန်းတွင်း၌ အစိုးရသည့် အာဏာကို ပေးလိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ ဘီလူးမသည် မင်းကြီး အိပ်ပျော်လျှင် ဘီလူးတို့ကို ခေါ်၍ မင်းကြီးနှင့်အတူ နန်းတွင်းရှိသမျှ ကြက်၊ ခွေးမှ မကျန် အားလုံးတို့အား စားသောက်ပါသည်။

နံနက်လင်းသောအခါ လူတို့သည် နန်းတော်တစ်ခုလုံး အရိုးစု ဖုံးနေသည်ကို မြင်ရသဖြင့် ယမန်နေ့က ဇရပ်ပေါ်မှ ယောက်ျား(ဘုရားလောင်း) ပြောစကားသည် မှန်ကန်ရာ၏။ ဤမင်းကြီး မိဖုရားမြှောက်သော မိန်းမသည် ဘီလူးမ ဖြစ်သည်ဟု သိပြီးလျှင် နန်းတော်ကို သုတ်သင်ကြ၍ တန်ဆာဆင်ကြပါသည်။ လူတို့သည် ဘုရားလောင်း၏ တည်ကြည်ခြင်း၊ ပညာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ

ခြင်းကို နှစ်သက်ရကား ဇရပ်သို့ သွား၍ ဤတက္ကသိုလ်ပြည်၌ မင်းပြုရန် တောင်းပန်ကြသည်။
နောက်ဆုံးတွင် တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ဘုရားလောင်းအား မင်းမြှောက်လိုက်ကြပါသည်။
ဤအကြောင်းနှင့် စပ်၍ ဘုရားရှင်သည် အောက်ပါဂါထာကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

၉၆။ သမာဏိတ္တိကံ အနာသေကံ၊ တေလပတ္တံ ယထာ ပရိဟရေယျ။
ဧဝံ သမိတ္တမနုရဂေ၊ ပတ္တယာနော ဒိသံ အဂတပုဗ္ဗံ။

ပြန်မာပြန်

ရဟန်းဘို့...နခမ်းရေးအမျှ ဆီအပြည့်ရှိသော ခွက်ကို ဆောင်ယူသော ယောက်ျားကဲ့သို့
တစ်ကြိမ် တစ်ခါမျှ မချောက်ဖူး (မရဖူး) သေးသော နိဗ္ဗာန်ကို လိုလားတောင့်တသော
ရဟန်းသည် မိမိစိတ်ကို အမြဲစောင့်ထိန်းရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီမင်းသားသည် ဘုရားဖြစ်လာသည်။
တက္ကသိုလ်မင်းပရိသတ်တို့သည် ဘုရားပရိသတ်တို့ ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) သတိတရား၊ မြဲစွာထား၊ အမှားမရှိရာ။
(၂) အာရုံငါးဖြာ၊ ထိန်းချုပ်ရာ၊ မှန်ပါ သတိသာ။
(၃) သတိယှဉ်လျှင်၊ နိဗ္ဗာန်ပင်၊ စံဝင်နိုင်တော့မှာ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏ္ဍိတိ မင်္ဂလာ။

၉၇-နာမသိဒ္ဓိဇာတ်

(နာမသိဒ္ဓိ=အမည်ဖြင့် လိုရာပြီးစီးလိုသူ)

နာမည်ကြောင့် ပကြီးပွား မချမ်းသာနိုင်သည့်အကြောင်း

ပဇ္ဇာပွန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသခင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အမည်ဖြင့် လိုရာ
ပြီးစီးလိုသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ပါပက(ငယုတ်မာ)အမည်ရှိသော အမျိုးသားတစ်ယောက်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်၌
သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ရဟန်းပြုခဲ့၏။ များစွာသော ရဟန်းတို့က “ပါပက...လာစမ်း၊ ပါပက...ရပ်စမ်း”
စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြသောအခါ ထိုရဟန်းက “လောကမှာ ပါပက ဆိုတဲ့ အမည်ဟာ
ယုတ်လဲ ယုတ်ညံ့တယ်၊ မင်္ဂလာလဲ မရှိဘူး၊ အခြား မင်္ဂလာရှိတဲ့ အမည်ကို ပြောင်းမှပဲ” ဟု
ကြံစည်ပြီး ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ထံသို့ သွားရောက် လျှောက်ထားလေသည်။—

“အရှင်ဘုရား....တပည့်တော်ရဲ့ အမည်ဟာ မင်္ဂလာ မရှိပါ။ တခြားမင်္ဂလာရှိတဲ့ အမည်ကို ပြောင်းပေးပါဘုရား”

“ငါ့တပည့်....အမည်ဆိုတာ အခေါ်အဝေါ်ပညတ်မျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမည်ဖြင့် လိုအပ်တဲ့ အကျိုးစီးပွား ပြီးပြည့်စုံမှု မရှိပါဘူး။ ရှိရင်း မိမိအမည်လေးနှင့်သာ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်လို့ နေပါ”

ထိုရဟန်းသည် အမည်ပြောင်းပေးဖို့ ထပ်မံလဲလဲ တောင်းပန်သည့်အတွက် ရဟန်းသံဃာ မြောက်မြားစွာထဲတွင် “နာမသိဒ္ဓိက” (အမည်ဖြင့် လိုရာပြည့်စုံလို့သူ)ဟု ထင်ရှားကျော်ကြား လှသိများလာသည်။

တစ်နေ့သ၌ တရားဆွေးနွေးရာ ဓမ္မာရုံတစ်ခုတွင် ရဟန်းတော်များ စုဝေးမိကြပြီး တရား ဆွေးနွေးနေကြစဉ် ရဟန်းတစ်ပါးက “ငါ့ရှင်တို့....အမည်ဖြင့် လိုရာပြည့်စုံလိုတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးဟာ သူ့အမည်ကို မင်္ဂလာရှိတဲ့အမည် ပြောင်းမှည့်ပေးဖို့ ပြောသတဲ့”ဟု ပြောနေစဉ် ဓမ္မာရုံသို့ ဗုဒ္ဓကြွေးကော်တော်မူလာသည်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက “ရဟန်းတို့ ယခု သင်တို့ ဘာစကားတွေ ဆွေးနွေးနေကြတာလဲ”ဟု မေးတော်မူသောအခါ “နာမသိဒ္ဓိက ရဟန်းရဲ့အကြောင်း ပြောနေကြတာပါဘုရား”ဟု လျှောက် ထားကြလေရာ “ရဟန်းတို့....ဤရဟန်းဟာ အခုမှ “နာမသိဒ္ဓိက”လို့ အမည်တွင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ရှေးတုန်းကလဲ “နာမသိဒ္ဓိက”လို့ အမည်တွင်ခဲ့ဖူးတယ်”ဟု မိန့်တော်မူပြီး အတိတ်ကို ဆောင်၍ ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ရှေးအခါက တက္ကသိုလ်တစ်ခုတွင် ပါမောက္ခကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပြီး အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ပညာသင်ကြားရန် ရောက်လာကြသော တပည့်ကျောင်းသားပေါင်း ငါးရာကို ဗေဒင်ပညာ သင်ကြား ပို့ချပေးနေသည်။

ဆရာကြီး၏ တပည့်ငါးရာထဲတွင် ပါပက (ငယုတ်မာ)ဆိုသူ လူလင်တစ်ယောက် ပါသည်။ သူသည် “ပါပက....လာ၊ ပါပက....သွား” စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆို ဆက်ဆံသည့်အခါ “ငါ့နာမည်ဟာ မင်္ဂလာ မရှိဘူး၊ အခြားမင်္ဂလာရှိတဲ့ နာမည်တစ်ခုကို ပြောင်းမှ ဖြစ်မည်”ဟု ကြံစည်ပြီး ဆရာကြီးထံ သွား၍ ပြောပြလေသည်။—

“ဆရာကြီး....ကျွန်တော့်နာမည်ဟာ မင်္ဂလာ မရှိပါ။ အခြား မင်္ဂလာရှိတဲ့ နာမည်ကို ပြောင်းပေးပါ ဆရာကြီး”

ထိုအခါ ဆရာကြီးက—

“ငါ့တပည့်....ဒါဆိုရင် တောရွာ ဇနပုဒ်တွေကို နှံ့အောင် လျှောက်သွားချေ၊ မင်းအကြိုက်ဆုံး အနှစ်သက်ဆုံး နာမည်တစ်ခုကိုယူပြီး ပြန်လာခဲ့၊ အဲဒီအခါ မင်းရဲ့ နာမည်နဲ့ လဲပြီး မှည့်ပေးမယ်”ဟု—

ပြောလိုက်သောအခါ အားရဝမ်းသာစွာဖြင့် “ကောင်းပါပြီ ဆရာကြီး”ဟု အရိုအသေပြုပြီး စားသောက်ဖွယ်ရာများ ယူဆောင်ကာ တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာထွက်ရင်း နာမည်ရှာလျက် ရှိလေတော့၏။

ထိုပါပကလုလင် မြို့တစ်မြို့သို့ ရောက်သောအခါ ဇီဝက(ဦးသက်ရှည်)ဆိုသူ လူတစ်ယောက် သေဆုံးသွားသည်နှင့် သွားကြုံလေသည်။ အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်ရန် ဆွေမျိုးများနှင့် ရပ်သူရွာသား များက သုသာန်သို့ သယ်ဆောင်လာသည်ကို ပါပကလုလင် မြင်သောအခါ—

“ယခုသေတဲ့ လူဟာ နာမည် ဘယ်လို ခေါ်ပါသလဲ”

“ဇီဝက(ဦးသက်ရှည်)လို့ ခေါ်ပါတယ်”

“ဪ...ဇီဝက (ဦးသက်ရှည်)လဲ သေပါသလား”

“ဦးသက်ရှည်လဲ သေတာပဲ၊ ဦးသက်ရှည် မဟုတ်တာလဲ သေတာပဲ၊ ဦးသက်ရှည် ဆိုတာ အမည်ပညတ် တစ်ခုမျှပဲ၊ မင်းတော်တော် မှိုက်ပါကလား”ဟု—

မြည်တုန်တောက်တီးကြလေသည်။

ထို့နောက် ပါပကလုလင်သည် အမည်နာမများကို ဂရုမစိုက်တော့ဘဲ မြို့တွင်းသို့ ဝင်ခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ အကြွေးမပေးနိုင်သော အိမ်စေကျွန်မကို အိမ်ရှင်တို့က တံခါး၌ ကြိုးဖြင့် တုပ်နှောင်၍ ရိုက်နှက်နေကြသည်။ သူမ၏ အမည်မှာ “ဓနပါလီ”(မဌေးကြွယ်)ဖြစ်သည်။ ပါပကလုလင်သည် လမ်းကြား တစ်ခုသို့ သွားသောအခါ အိမ်စေမလေး ဓနပါလီအား ရိုက်နှက်နေကြသည်ကို မြင်သဖြင့်—

“ဘာလို့ သူမကို ရိုက်နှက်နေကြတာလဲ”

“အကြွေး မပေးနိုင်လို့ပါ”

“သူမနာမည် ဘယ်လို ခေါ်ပါသလဲ”

“ဓနပါလီ(မဌေးကြွယ်)လို့ ခေါ်ပါတယ်”

“မဌေးကြွယ် ဖြစ်ပါလျက် အကြွေးကလေးတောင် မပေးနိုင်ဘူးလား”

“မဌေးကြွယ် ဖြစ်စေ၊ မဌေးကြွယ် မဟုတ်တာ ဖြစ်စေ ဆင်းရဲကြတာပဲ၊ မဌေးကြွယ် ဆိုတာက နာမည်ပဲ၊ မင်းတော်တော် ဗဟုသုတနည်းပြီး မှိုက်မဲပါကလား”ဟု—

ပြောဆိုကြကုန်၏။

တဖန် ပါပကလုလင်သည် အမည်နာမများအတွက် ဦးနှောက် အခြောက်မခံတော့ဘဲ မေ့မေ့ ပျောက်ပျောက် ထားပြီး မြို့မှထွက်လျက် ခရီးဆက်လေတော့၏။ ခရီးတစ်ဝက်သို့ ရောက်လျှင် လမ်းမှားပြီး မျက်စိလည်လာသူ လူတစ်ယောက်နှင့် တွေ့စဉ်—

“မိတ်ဆွေ...ဘယ်က လာလို့ ဘယ်ကို သွားမလို့ပါလဲ”

“ကျွန်တော် မျက်စိလည်ပြီး လမ်းမှားလာပါတယ် မိတ်ဆွေ”

“ဒါဖြင့် ခင်ဗျားနာမည် ဘယ်လို ခေါ်ပါသလဲ”

“ကျွန်တော့်နာမည် ပန္နက(မောင်လမ်း)လို့ ခေါ်ပါတယ်”

“မောင်လမ်းဖြစ်တာတောင် မျက်စိလည် လမ်းမှားသေးသလား”

“မောင်လမ်းဖြစ်စေ၊ မောင်လမ်း မဟုတ်တာ ဖြစ်စေ မျက်စိလည် လမ်းမှား တတ်တာပဲ၊ ပန္နက(မောင်လမ်း)ဆိုတာက နာမည်သက်သက်ပဲ၊ ခင်ဗျားတော်တော် ဗဟုသုတနည်းပြီး တယ် အ-ပါလား”

ပါပကလုလင်သည် အမည်များကို အလေး မမူ လျစ်လျူရှုလျက် ဆရာကြီးထံမှောက်သို့ ပြန်ရောက်လာလေတော့၏။

“ဘယ်နှယ်သဲ ငါ့တပည့် ...မင်းကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ နာမည်ကို ရခဲ့ပါသလား”

“ဆရာကြီး...ဦးသက်ရှည် ဆိုသူရော ဦးသက်ရှည် မဟုတ်သူရော သေကြတာပါပဲ၊ မဋ္ဌေးကြွယ် ဆိုသူရော မဋ္ဌေးကြွယ် မဟုတ်သူရော ဆင်းရဲတာပါပဲ၊ မောင်းလမ်း ဆိုသူရော မောင်လမ်း မဟုတ်သူရော မျက်စိလည် လမ်းမှားတတ်တာပါပဲ၊ နာမည်ဆိုတာ ဝေါဟာရ ပညတ် သက်သက် ဖြစ်ပါတယ်၊ နာမည်ကြောင့် ဘာအကျိုးတရားမှ မပြီးစီးပါဘူး၊ ကံကြောင့်သာလျှင် လိုအပ်သော အကျိုးတရား ပြီးပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်၊ တခြားနာမည် တွေကို ကျွန်တော် မလိုချင်တော့ပါဘူး၊ ကျွန်တော့် နာမည်ရင်း အတိုင်းသာ ရှိပါစေတော့ ဆရာကြီး”

ဘုရားအလောင်းတော်ဖြစ်သော ပါမောက္ခဆရာကြီးလည်း သူ၏ တပည့် ပါပကလုလင် အမြင်မှန်ရလာသည်ကို သဘောကျ နှစ်သက်လှသဖြင့် တပည့်၏ အတွေ့အမြင် အပြုအမူများကို နှိုးနှောနှိုင်းယှဉ်ကာ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၉၇။ ဇီဝကဉ္စ မတံ ဒိသ္မာ၊ ဓနပါလိဉ္စ ဒုဂ္ဂတံ။

ပန္နကဉ္စ ဝနေ မူဠံ၊ ပါပကော ပုနရာဂတော။

မြန်မာပြန်

သက်ရှည်ဆိုသူလည်း သေရသည်၊ မဋ္ဌေးကြွယ်ဆိုသူလည်း ဆင်းရဲသည်၊ မောင်လမ်းဆိုသူလည်း တောထဲ၌ လမ်းမှားတတ်သည်ဟု ပါပက(ငယုတ်မာ) အမြင်မှန်ရရှိပြီး ပြန်လာခဲ့လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရှေးက တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ယခု ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ရှေးက နာမည်ပြောင်းလိုသူ ပါပကလုလင်သည် ယခု နာမသိဒ္ဓိကရဟန်း ဖြစ်လာသည်။
ရှေးက တက္ကသိုလ်ဆရာကြီး၏ ပရိသတ်သည် ယခု ဘုရားပရိသတ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။နာမည်ကြောင့် ကောင်းစားသည် မဟုတ်၊ ကံကြောင့် ကောင်းစားသည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာမင်္ဂလာ။

၉၈-ကုဋ္ဌဝါဏိဇဇာတ်

(ကုဋ္ဌဝါဏိဇ=မရိုးမဖြောင့်သောကုန်သည်)

လောဘကြောင့် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်က မရိုးမဖြောင့်သော ကုန်သည်တစ်ဦးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့သည်။

သာဝတ္ထိပြည်သား ကုန်သည်နှစ်ဦးတို့သည် စုပေါင်း ရောင်းငယ်ရေး လုပ်ငန်းဖြင့် ပစ္စည်း ဥစ္စာများကို လှည်းဖြင့် တိုက်၍ လူနေစည်ကားသော ဒေရပ်ဒေသသို့ သွားရောက် ရောင်းချကာ ပြန်လာခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအနက် မရိုးမဖြောင့်သော ကုန်သည်သည် ဤသို့ ကြံစည် စိတ်ကူးလေ၏—

“ဒီလူဟာ ကောင်းကောင်း မစားရ၊ ကောင်းကောင်း မအိပ်ချလို့ ပင်ပန်းလာပြီး ယခု ငါ့အိမ်မှာ အရသာရှိတဲ့ အစားအစာကောင်းတွေကို အားရပါးရ စားတဲ့အတွက် အစာ မကြေ ဖြစ်ပြီး သေသွားနိုင်တယ်။ သူသေသွားလျှင် ဒီပစ္စည်းတွေကို သုံးပုံ-ပုံပြီး တစ်ပုံကို သူ့နီး သားသမီးတွေကို ပေးလိုက်မယ်၊ နှစ်ပုံကို ငါ ယူလိုက်မယ်”

အမှန်အားဖြင့် သူသည် ယင်းပစ္စည်းများကို ယနေ့လည်း မဝေပေးလို၊ နက်ဖြန်လည်း မဝေပေးလို၊ ဘယ်သောအခါမှ မဝေပေးလိုပေ။ ထိုအခိုက် ရိုးဖြောင့်သော ပညာရှိကုန်သည်က မရိုးဖြောင့်သော ဝိသမလောဘသမား ကုန်သည်လူမျိုးအား ပစ္စည်းဥစ္စာများကို အတင်းအဓမ္မ အဝေခိုင်းပြီး ဗုဒ္ဓထံသို့ သွားလေတော့၏။ ဗုဒ္ဓအား ရှိခိုး၍ လျှောက်ထားစရာများကို လျှောက်ထားပြီးသောအခါ ဗုဒ္ဓ-က—

“ဒါယကာ...သင် ငါ့ဆီ မလာတာ ကြာလှပါပကော”ဟု မိန့်တော်မူသောအခါ ပညာရှိ ကုန်သည်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှအကုန် အလုံးစုံကို ဗုဒ္ဓအား လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓ-က—

“ဒါယကာ...ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အခုမှ မရိုးမဖြောင့်တဲ့ ကုန်သည်ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဟို ရှေးအတိတ်ဘဝတုန်းကလဲ မရိုးမဖြောင့်တဲ့ ကုန်သည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ပညာရှိတွေကိုလဲ လိမ်ညာလှည့်စား ဖြားယောင်းခဲ့ဖူးတယ်။ သင့်ကို အခုမှ လိမ်ညာလှည့်စား ဖြားယောင်းဖို့ ကြံစည်အားထုတ်တာ ဖြစ်တယ်”ဟု—

မိန့်တော်မူပြီး မရိုးဖြောင့်သူ ကုန်သည် ကုဋ္ဌဝါဏိဇ၏ အတိတ်ဘဝ ဇာတ်ကြောင်း ဖြစ်ရပ် ဟောင်းကို ဤသို့ ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

လွန်ခဲ့သော တစ်ချိန်က ဗာရာဏသီပြည်တွင် မြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဗုဒ္ဓ လောင်းလျာသည် ဗာရာဏသီပြည် ကုန်သည်လူတန်းစား၌ ဖြစ်လာပြီး အမည်မှာ “ပဏ္ဍိတ”ဟု

ခေါ်သည်။ ပဏ္ဍိတ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ “အတိပဏ္ဍိတ”အမည်ရှိ အခြားကုန်သည် တစ်ဦးနှင့် အရောင်းအဝယ် အတူလုပ်ကြသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ဗာရာဏသီပြည်မှ ပစ္စည်း ဥစ္စာများကို လှည်းငါးစုဖြင့် တိုက်ထုတ်၍ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်သို့ သွားရောက် ရောင်းချပြီး ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ရရှိသည့် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ခွဲဝေသည့်အခါ အတိပဏ္ဍိတ-က ဤသို့ ပြောလေ၏—

“ပဏ္ဍိတ...မင်းက ပစ္စည်းဥစ္စာ တစ်ပုံကိုသာ ရထိုက်တယ်၊ ငါက နှစ်ပုံ ရထိုက်တယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မင်းက ပဏ္ဍိတ၊ ငါက အတိပဏ္ဍိတ ဖြစ်တယ်”

ငါတို့နှစ်ယောက်သည် အရင်းအနှီးလည်းတူ နှားစသည်လည်း တူညီကြပါလျှင် တစ်ဦးက တစ်ပုံသာ ရထိုက်ပြီး ကျန်တစ်ဦးက အဘယ်ကြောင့် နှစ်ပုံကို ရထိုက်ပါသနည်း စသည်ဖြင့် စကားများပြီး ငြင်းခုံကြလေတော့၏။

၎င်းနောက် အတိပဏ္ဍိတသည် ပဏ္ဍိတကို လှည့်စားရန် အကြောင်းတစ်ခုကို ကြံစည်ပြီး သူ၏ ဖခင်အား သစ်ခေါင်းတစ်ခုထဲသို့ ဝင်ခိုင်း၍—

“အဖေ...ကျွန်တော်တို့ လာလို့ရှိရင် အတိပဏ္ဍိတ-က ပစ္စည်းဥစ္စာနှစ်ပုံကို ရထိုက် တယ်လို့ ပြောပါ” ဟု—

မှာထားခဲ့ပြီးနောက် ပဏ္ဍိတထံ သွားကာ—

“သူငယ်ချင်း...ငါ့အတွက် ပစ္စည်းဥစ္စာ နှစ်ပုံရထိုက်၊ မရထိုက်ကို ရုက္ခစိုးနတ်သိပါတယ်၊ ရုက္ခစိုးနတ်ထံ သွားမေးကြရအောင်” ဟု— ပြော၍ ပဏ္ဍိတအား ခေါ်လာခဲ့၏။

ရုက္ခစိုးနတ်ထံ ရောက်သောအခါ အတိပဏ္ဍိတ-က—

“အရှင်ရုက္ခစိုးနတ်မင်း...ကျွန်ုပ်တို့၏ အငြင်းပွားမှုကို အဆုံးအဖြတ် ပေးပါ” ဟု— ပြောသောအခါ ရုက္ခစိုးနတ်ယောင် ဆောင်ထားသော အတိပဏ္ဍိတ၏ ဖခင်က—

“ဒီလိုဆိုရင် မင်းတို့ရဲ့ အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြပါ” ဟု— အသံတုဖြင့် ပြောလိုက်၏။ ထိုအခါ အတိပဏ္ဍိတ-က—

“ဒီလိုပါ အရှင်ရုက္ခစိုးနတ်မင်း...သူ့ရဲ့အမည်က ပဏ္ဍိတသာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်ရဲ့ အမည်က အတိပဏ္ဍိတ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အရောင်းအဝယ် အတူတူလုပ်ကြ ပါတယ်၊ ဘယ်သူက ပစ္စည်းဥစ္စာ ပို၍ ရထိုက်ပါသလဲ”

“ဒါဆိုရင် ပဏ္ဍိတ-က ပစ္စည်း တစ်ပုံသာ ရထိုက်တယ်၊ အတိပဏ္ဍိတ-က နှစ်ပုံ ရထိုက်တယ်” ဟု—

အယောင်ဆောင် ရုက္ခစိုးနတ် အတိပဏ္ဍိတ၏ ဖခင်က ဆုံးဖြတ်လိုက်သောအခါ ဘုရား အလောင်းပညာရှိ ပဏ္ဍိတ-က တကယ့်နတ် ဟုတ်၊ မဟုတ် သိရအောင် သစ်ခေါင်းထဲကို ကောက်ရှိုး မှိုက်တွေ ထည့်၍ မီးတိုက်လိုက်တော့၏။ ထိုအခါ အတိပဏ္ဍိတ၏ ဖခင် ရုက္ခစိုးနတ်အတူသည်

ကိုယ်တစ်ပိုင်း အနည်းငယ် မီးလောင်ခံရသဖြင့် သစ်ပင်ပေါ်သို့ တက်ပြေးပြီး သစ်ကိုင်းတွင် တွဲလောင်းဆွဲလျက် မြေပြင်ပေါ်သို့ ဆင်းကာ အောက်ပါ နောင်တစကားကို ဆိုလေ၏—

ပါဠိ

၉၈။ သာဓု ခေါ် ပဏ္ဍိတော နာမ၊ န တွေဝ အတိပဏ္ဍိတော။
အတိပဏ္ဍိတေန ပုတ္တေန၊ မနမိ ဥပကုဋ္ဌိတော။

မြန်မာပြန်

ဤကမ္ဘာလောက၌ အကျိုးအကြောင်း၊ အဆိုး အကောင်းကို ဆင်ခြင် မြော်မြင်နိုင်သော အသိဉာဏ်ပညာရှိ ပဏ္ဍိတမှသာ တော်လည်းတော် ကောင်းလည်းကောင်းသောသူ ဖြစ်ပါသည်။ အတိပဏ္ဍိတဟူသော အမည်ကို ရရှိမှုနှင့် မကောင်းနိုင် မတော်နိုင်ပါ။ လူကောင်း၊ လူတော် မဟုတ်သော သားကြောင့် ငါ၏ ခန္ဓာကိုယ် အနည်းငယ် မီးလောင်ခံခဲ့ရပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိကုန်သည်သည် ယခု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဖြစ်လာသည်။
ရှေးက မရိုးမဖြောင့်သော ကုန်သည်သည် ယခုမရိုးမဖြောင့်သောကုန်သည် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) လောဘကြီးက အကျိုးပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်သည်။
(၂) ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှု၏ ရလဒ်ကား ဆင်းရဲဒုက္ခပင် ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အသေဝနာ စ ဗာလာနမင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနန္တ သေဝနမင်္ဂလာ၊ သန္တုဋ္ဌိ မင်္ဂလာများ ပျက်သည်။

၉၉-ပရောသဟဿဇာတ်

(ပရောသဟဿ=ပညာမဲ့တစ်ထောင်ကျော်)

ပညာမဲ့တစ်ထောင်ကျော်ထက် ပညာရှိတစ်ယောက်က မြတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်က ပုထုဇဉ်တို့အား မေးသော ပြဿနာကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့သည်။ (ဤဇာတ်လာ အကြောင်းအရာ အကျယ်ကို သရဘဇာတ်၌ ဖတ်ရှုရန် ဖြစ်ပါသည်။)

တစ်နေ့သ၌ ရဟန်းတို့သည် ဓမ္မာရုံ တစ်ခုတွင် အစည်းအဝေးပွဲကြီး ပြုလုပ်နေကြသည်။ ထိုအစည်းအဝေးပွဲကြီးတွင် ရဟန်းတစ်ပါးက “ငါ့ရှင်တို့...ဗုဒ္ဓ-က အကျဉ်း ဟောတော်မူတဲ့ တရားဓမ္မတွေကို တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက အကျယ်ချဲ့ပြီး ပြန်လည်ဟောကြား တော်မူပါတယ်” ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးပြောကြားနေစဉ် ဗုဒ္ဓကြွလာ တော်မူသဖြင့် ရဟန်းများ တိတ်ဆိတ်စွာ နေခိုက် ဗုဒ္ဓ-က—

“ရဟန်းတို့...ယခု အစည်းအဝေးမှာ ဘာတရားတွေ ဆွေးနွေးပြီး ဘာစကားတွေ ပြောနေကြပါသလဲ” ဟု မေးတော်မူသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းများက မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းဟောတော်မူတဲ့ တရားတွေကို အရှင်သာရိပုတ္တရာက ပြန်လည်၍ အကျယ် ဟောတော်မူတဲ့အကြောင်း၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူးနေကြတဲ့အကြောင်း လျှောက်ထားသောအခါ ဗုဒ္ဓ-က—

“ရဟန်းတို့...သာရိပုတ္တရာဟာ အခုမှ ငါဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတဲ့ တရားတွေကို အကျယ်ချဲ့ပြီး ဟောနေတာ မဟုတ်ဘူး၊ ရှေးအတိတ်ဘဝတုန်းကလဲ အခုလိုပဲ အကျယ်ချဲ့ပြီး ပြောခဲ့ ဟောခဲ့ဖူးတယ်” ဟု မိန့်တော်မူပြီး အတိတ်ဘဝက ဖြစ်ရင်ကို ဤသို့ ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားအမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူမည့်အခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဗုဒ္ဓလောင်းလျာသည် တက္ကသိုလ်ပညာရပ် များစွာကို သင်ကြား တတ်မြောက်ပြီးနောက် တွေ့ထင်ခံစားမှု လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်များကို စွန့်လွှတ်၍ အဘိညာဉ် ငါးပါး၊ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ရသေ့အဖြစ်ဖြင့် ဟိမဝန္တာတောင်၌ နေပါသည်။

ဘုရားအလောင်းတွင် အခြံအရံ ရသေ့တပည့်ပေါင်း ငါးရာ ရှိသည်။ သူ၏ တပည့်ကြီး တစ်ယောက်သည် မိုးရာသီတွင် အချဉ်သီးနှင့်ဆားကို စားသုံးလိုသဖြင့် ရသေ့တစ်ဝက်ကို ခေါ်ပြီး ရွာတစ်ရွာသို့ သွားလေ၏။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားအလောင်းလည်း သေလုနီးပါး နာမကျန်း ဖြစ်လာသည်။ ယင်းသို့ သေလုနီးပါး ဖြစ်နေချိန်တွင် သူ၏ တပည့်များက—

“ဆရာ...ဘယ်တရားကို ရပါသလဲ” ဟု မေးကြသောအခါ အလောင်းတော်က—

“ငါ ဘယ်တရားကိုမှ မရသေးပါဘူး (နတ္ထိ ကိဉ္စိ)” ဟု ပြောရင်း ကွယ်လွန်သွားရာ အာဘဿရ ဗြဟ္မာ့ဘုံမှာ ဗြဟ္မာ ဖြစ်လေသည်။

ဘုရားအလောင်းတို့မည်သည် အရူပသမာပတ်ကို ရသော်လည်း မလား မရောက်အပ်သော အရပ်ဖြစ်သောကြောင့် အရူပဘုံမှာ မဖြစ်ကြပေ။ သူ၏ တပည့်များကလည်း “ငါတို့ဆရာမှာ ဘာတရားမှ မရှိဘူး” ဟု အောက်မေ့ကြပြီး ပူဇော်သက္ကာရကို မပြုကြတော့ဘဲ သင်္ဂြိုဟ် လိုက်ကြသည်။

အလောင်းတော်၏ တပည့်ကြီး ပြန်ရောက်သောအခါ ဆရာကို မတွေ့ရသဖြင့်—

“ညီတော်တို့...ဆရာ ဘယ်မှာလဲ”

“နောင်တော်ကြီး...ဆရာ ကွယ်လွန်သွားရှာပြီ”

“ဒါဖြင့်ရင် ဆရာ ဘယ်တရားကို ရပါသလဲလို့ မမေးလိုက်ကြဘူးလား”

“မေးကြပါတယ် နောင်တော်ကြီး”

“ဒါဖြင့်ရင် ဆရာ ဘယ်လို ပြောပါသလဲ ညီတော်ကို”

“ငါ ဘယ်တရားကိုမှ မရသေးပါဘူး (နတ္ထိ ကိဉ္စိ)”လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် ညီတော်တို့လဲ ဆရာအလောင်းကို ပူဇော် သက္ကာရ မပြုကြတော့ဘဲ သဂြိုဟ် လိုက်ကြပါတယ်”

ထိုအခါ အလောင်းတော်၏ တပည့်ကြီးက “မင်းတို့ဟာ ဆရာပြောတဲ့ စကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သဘော မပေါက်ကြဘူး၊ ဆရာဟာ ‘အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ကို ရတယ်’လို့ ပြောတာ ဖြစ်တယ်”ဟု ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောပြသော်လည်း ကျန်ရသေ့များက နားမလည် သဘောမပေါက်ဘဲ ဖြစ်နေကြသည်။

ဘုရားအလောင်း ဗြဟ္မာသည် ထိုအကြောင်းကို သိသဖြင့် “ဒီရသေ့တွေဟာ သိပ်မိုက် ကြတာပဲ၊ ငါ့တပည့်ကြီးရဲ့ စကားကို နားမလည်ကြဘူး၊ ဒီရသေ့တွေကို ငါ ကိုယ်ထင်ရှားပြမှု ဖြစ်တော့မယ်”ဟု ဆင်ခြင်ပြီး ရသေ့တို့၏ ကျောင်းထိုင်အပြင်ဘက် မိုးကောင်းကင်တွင် ရပ်လျက် သူ၏တပည့်ကြီး ပညာဉာဏ်ကြီးကြောင်းကို အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ချီးမွမ်းလေသည်—

ပါဠိ

၉၉။ ပရောသဟဿမ္ပိ သမာဂတာနံ၊
ကန္တေယျု တေ ဝဿသတံ အပညာ။
ဇကောဝ သေယျော ပုရိသော သပညော၊
ယော ဘာသိတဿ ဝိဇာနာတိ အတ္ထံ။

မြန်မာပြန်

ပညာမဲ့တစ်ထောင်ကျော်သည် အနှစ်တစ်ရာတိုင်အောင် သံပြိုင် ငိုနေကြသော်လည်း ပညာရှိ ပြောသော စကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပသိနိုင်ကြပါ။ ထိုမသိသော ပညာမဲ့တစ်ထောင် ကျော်ထက် သိသော ပညာရှိတစ်ယောက်က ပို၍ မြတ်ပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ထိုအချိန်က ဗြဟ္မာကြီးသည် ယခု ငါဘုရားဖြစ်သည်။
ထိုအချိန်က တပည့်ကြီးရသေ့သည် ယခု အရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ပညာရှိဆိုသော စကားကို ပညာရှိမှသာ နားလည်နိုင်သည်။
(၂) ပညာမဲ့တစ်ထောင်ကျော်ထက် ပညာရှိတစ်ယောက်က ပို၍ တန်ဖိုး ရှိသည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ တပ မင်္ဂလာ၊ ဗြဟ္မစရိယ မင်္ဂလာ။

၁၀၀-အသာတရူပဇာတ်

(အသာတရူပ = မသာယာအပ်သည့်သဘော)

ရှင်သီဝလိမထေရ်၏ အတိတ်ဇာတ်လမ်း

ပဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်

သတ္တဝါအပေါင်းကို လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ကုဏ္ဍိယမြို့အနီးတွင် ရှိသော ကုဏ္ဍဝါနတောမှာ နေတော်မူစဉ်က ကောလိယမင်း၏ သမီး သုပ္ပဝါသာကို အဓိကထား၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

ထိုအချိန်က သုပ္ပဝါသာ မင်းသမီးမှာ ခုနစ်နှစ်တိုင်အောင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခဲ့ရပြီး ကလေး မီးဖွားရန်အတွက် ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် ဆင်းရဲဒုက္ခဝေဒနာကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခံစားနေရသည်။ သူမသည် ဤမျှလောက် ဆင်းရဲဒုက္ခကို အပြင်းအထန်ခံစားနေရသော်လည်း ကောင်းမြတ်သော ဆင်ခြင်ဉာဏ် အကြံသုံးမျိုးတို့နှင့် ခံစားရသမျှ ဒုက္ခဝေဒနာတို့ကို သည်းခံ၍ နေရှာ၏။

“ဪ...ယခု ငါ ခံစားနေရတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခမျိုးကို ပယ်ဖျောက်ဖို့အတွက် တရားတော်ကို ဟောပြောတော်မူတဲ့ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုန်းရှင်ဟာ သိစရာဥဿုံ အလုံးစုံသောတရား တို့ကို သိတော်မူတဲ့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံလေ စွတကား”

“ယခု ငါ ခံစားနေရတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခမျိုးကို ပယ်ဖျောက်ဖို့အတွက် အကျင့်ကောင်း အကျင့်မြတ်တွေကို ကျင့်တော်မူကြတဲ့ မြတ်သံဃာအပေါင်းဟာလဲ သုပ္ပဋိပန္နဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတော် မူလေစွ တကား”

“ဒီလို ဆင်းရဲခြင်းမျိုး မရှိတဲ့ မြတ်နိဗ္ဗာန်ဟာ အလွန်အလွန် ချမ်းသာလှတယ် ဆိုပါလား၊ ဪ...ကောင်းလေစွ၊ ကောင်းလေစွ”

သူမသည် ရတနာသုံးပါးနှင့် မြတ်နိဗ္ဗာန်၏ဂုဏ်ကို အာရုံပြုကာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ၊ ဥပသမာနုဿတိ ဘာဝနာတို့ကို ပွားလျက် ဆင်းရဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ပြီးနောက် သူမ၏ ခင်ပွန်းကို ခေါ်၍—

“မောင်တော်ရယ်...မြတ်စွာဘုရားဆီကို သွားပေးပါ။ ကျမ ဒုက္ခဝေဒနာတွေကို အပြင်း အထန် ခံစားနေရတဲ့ အကြောင်းကိုလဲ လျှောက်ထားပေးပါ။ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ ခံစားရင်းနှင့် မြတ်ဘုရားကို ရှိခိုးနေတဲ့ အကြောင်းကိုလဲ ပြောပေးပါ”ဟု သနားစဖွယ် အားငယ်သော အသံဖြင့် တောင်းပန်နေရှာ၏။

ခင်ပွန်းဖြစ်သူ သည်လည်း မိမိ၏ ဇနီးအား အားပေးစကား ပြောကြားပြီး ဗုဒ္ဓသံတော်သို့ ခပ်မြန်မြန် သွားပါသည်။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်အား ဇနီးသည် မှာခဲ့သည်များကို တစ်လုံးမကျန် လျှောက်ထားလိုက်၏။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓ-က—

“သုပ္ပဝါသာ ဒါယိကာမလေး...ကျန်းမာပါစေ၊ ချမ်းသာပါစေ၊ ကျန်းကျန်းမာမာ ချမ်းချမ်းသာသာနှင့် အနာရောဂါကင်းတဲ့ သားလေးကို ဖွားမြင်နိုင်ပါစေ”ဟု မိန့်တော်မူလိုက်

သည်နှင့်တပြိုင်နက် သုပ္ပဝါသာမင်းသမီးလည်း ကျန်းမာချမ်းသာစွာဖြင့် အနာရောဂါကင်းသော သား ယောက်ျားကလေးကို မွေးဖွားလေတော့၏။ သူမ၏ ယောက်ျား အိမ်ပြန် ရောက်၍ ဤအကြောင်းကို သိသောအခါ “ဪ...အံ့ဩဖို့ တယ်ကောင်းပါလား”ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ မေတ္တာတော် တန်ခိုးရဲ့ စွမ်းအင်သတ္တိကို အံ့ဩချီးမွမ်းမဆုံး ဖြစ်လျက် နေလေ၏။

သုပ္ပဝါသာ မင်းသမီးသည် ကလေးမွေးဖွားပြီးသဖြင့် မွေးဖွားသည့်နေ့မှ ခုနစ်ရက် ပြည့်အောင် ဘုရားရှင်နှင့် တကွ သံဃာတော် အပေါင်းအား ဒါနကုသိုလ် ပြုလိုသည့်အတွက် သူမ၏ ယောက်ျားကို အပင့်ခိုင်းလှိုက်၏။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားရှင်အမှူးရှိသော ရဟန်းအပေါင်းအား အရှင်မောဂ္ဂလာန်၏ ဒါယကာရင်းတစ်ဦးက အပင့်ဦးထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း မြတ်စွာ ဘုရားသည် မီးဖွားပြီးခါစ သုပ္ပဝါသာကို လှူခွင့်ပေးလိုသဖြင့် အရှင်မောဂ္ဂလာန်အား သူ၏ ဒါယကာကို အပြောခိုင်းပြီး သုပ္ပဝါသာ၏ ခုနစ်ရက်အလှူကို လက်ခံလိုက်၏။

အလှူပေး၍ ခုနစ်ရက် ပြည့်မြောက်သောနေ့တွင် သုပ္ပဝါသာသည် သူမ၏ သားငယ်လေး သီဝလိအား အဝက်အစား ဝတ်ဆင်ပေးပြီး မြတ်ဘုရားနှင့် ရဟန်းတော်များကို အစဉ်အတိုင်း ရှိခိုးစေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကြီးအား ရှိခိုးသည့်အလှည့်တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာက သီဝလိသူငယ်ကလေးအား ဤသို့ နှုတ်ဆက်တော်မူပါသည်—

“သီဝလိကလေး...မင်း ချမ်းချမ်းသာသာ ရှိပါရဲ့လား”

“အရှင်ဘုရား...တပည့်တော်မှာ ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ ဘယ်မှာ ရှိပါ့မလဲ ဘုရား၊ ခုနစ်နှစ်လုံးလုံး သွေးအိုင်ထဲမှာ နေခဲ့ရပါတယ်ဘုရား”

သုပ္ပဝါသာသည် သူမ၏ သားငယ်လေး သီဝလိနှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတို့ အပြန်အလှန် စကား ပြောနေကြသည်ကို မြင်ရ ကြားရသဖြင့် “မွေးဖွားပြီးလို့ ခုနစ်ရက်သာ ရှိသေးတဲ့ ငါ့သားလေးဟာ ဘုရားငယ်တစ်ဆူ ခေါ်ထိုက်တဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးနှင့် စကား ပြောနိုင်ပါပေတယ်”ဟု ဝမ်းသာမဆုံး တပြုံးပြုံးဖြစ်၍ နေရှာသည်။

ထိုအခြင်းအရာကို သိတော်မူသော ဗုဒ္ဓက ဤသို့ မေးတော်မူ၏—

“သုပ္ပဝါသာ...နောက်ထပ် ဒီလို သားမျိုး လိုချင်သေးသလား”

“အရှင်ဘုရား...ဒီလိုသားမျိုးသာ မမယ်ဆိုရင် သားခုနစ်ယောက် ပြည့်အောင် လိုချင် ပါတယ်ဘုရား”

ဗုဒ္ဓသည် သားကလေးအတွက် ပမ်းသာစရာစကား ပြောကြားပြီးနောက် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး လှူဒါန်းခဲ့သော အလှူအတွက်လည်း သုပ္ပဝါသာအား ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်စေလျက် (အနုမောဒနာပြု၍) ပြန်ကြွသွားတော်မူ၏။

သီဝလိသူငယ်ကလေးသည် အသက်ခုနစ်နှစ်အရွယ်တွင် ရှင်ပြု၍ အသက် နှစ်ဆယ်ပြည့်သော နေ့တွင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသည်။ ရဟန်းတော် အရှင်သီဝလိသည် ဘုန်းကံလည်း ကြီးမားသည်။ လာဘ်လာဘလည်း ပေါများသည်။ ထိုအရှင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ ဘုန်းရှင်ကံရှင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အကြားတွင် လာဘ်လာဘအရာမှာ အမြတ်ဆုံး ဘုန်းရှင်ကံရှင် (တေဒဂ်) အဖြစ် ထင်ရှား ကျော်ကြားတော်မူသည်။ အသက် မရှိသော ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည်ပင်လျှင်

ထိုအရှင်၏ ဘုန်းတော်, ကံတော်ကို အသိအမှတ်မပြုဘဲ မနေနိုင်တော့သဖြင့် ပဲ့တင်သံပေး၍ ထက်အောက်ပြောင်းပြန် တုန်လှုပ်ရလေသည်။

တစ်နေ့တွင် ဓမ္မာရုံမှာ ရဟန်းတော်များ စုဝေးမိကြသည်။ သူတို့သည် အရှင်သီဝလိ ကိုယ်တော်ကလေး၏ အကြောင်းကို သူတမျိုး ငါတဖုံ စုံနေအောင် ပြောဆိုနေကြသည်။ ၎င်းတို့ အထဲမှ ရဟန်းတစ်ပါးက—

“ငါ့ရှင်တို့....သီဝလိ ကိုယ်တော်လေးဟာ အင်မတန်မှ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးမားပါပေတယ်၊ ဆုတောင်းပြည့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လဲ ဖြစ်ပါတယ်၊ နောက်ဆုံးဘဝ ပစ္ဆိမဘဝကသားလဲ ဖြစ်ပါတယ်၊ သို့သော်လဲ ခုနစ်နှစ်လုံးလုံး ကျဉ်းမြောင်းလှတဲ့ အမိဝမ်းခေါင်းမှာ အောင်းနေခဲ့ရပြီး မွေးဖွားခါနီးမှာလဲ မိခင်ရော ကလေးပါ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် ဆင်းရဲဒုက္ခ ကြီးစွာခံစားခဲ့ရရှာပါတယ်၊ ဘယ်လို ကံမျိုးတွေကို ပြုခဲ့မိကြတယ် မသိဘူး၊ အံ့ဩဖို့ ကောင်းလှပါပေတယ်” ဟု ပြောနေစဉ် ဗုဒ္ဓရောက်ရှိလာတော်မူပြီး “ချစ်သားတို့....ယခု ဘာစကားတွေ ပြောနေကြပါသလဲ” ဟု မေးတော်မူသောအခါ သီဝလိ ကိုယ်တော်လေးရဲ့ အကြောင်း ပြောနေကြကြောင်း လျှောက်ထားကြရာ ဗုဒ္ဓက—

“ချစ်သားတို့....သီဝလိ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးခြင်း၊ ခုနစ်နှစ်ပတ်လုံး အမိဝမ်းတိုက် သွေးအိုင်ထဲ၌ နေခဲ့ရခြင်း၊ မွေးဖွားခါနီး ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် မေ့မြောခဲ့ရခြင်းဟာ သူပြုခဲ့တဲ့ ကံကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ သုပ္ပဝါသာ ခုနစ်နှစ် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခဲ့ရခြင်း၊ မွေးဖွားခါနီး ခုနစ်ရက်လုံးလုံး ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံစားခဲ့ရခြင်းဟာလဲပဲ သူမ ပြုခဲ့တဲ့ ကံကြောင့် ဖြစ်တယ် ချစ်သားတို့” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

“မြတ်စွာဘုရား....သူတို့ သားအမိနှစ်ဦးရဲ့ ကံသူးပုံကို တပည့်တော်များ သိရအောင် အတိတ်ကို ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူပါဘုရား” ဟု ရဟန်းများက တောင်းပန်သဖြင့် ရှင်သီဝလိနှင့် သူ၏မယ်တော်ရဲ့ အတိတ်ကံအကြောင်းကို ဤသို့ ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်ခဲ့သောဘဝတုန်းက ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းရဲ့ မိဖုရားမှာ ဘုရားအလောင်းတော် ပဋိသန္ဓေ တည်နေခဲ့ပါသည်။ အလောင်းတော် မွေးဖွားပြီးနောက် အရွယ်ရောက်သည့် အခါမှာ တက္ကသိုလ်ပညာရပ် အမြောက်အမြားကို သင်ကြားတတ်မြောက်ခဲ့ပါသည်။ မကြာမီ သူ၏ ဖခင် ကွယ်လွန်သဖြင့် ဖခင်၏ အရိုက်အရာကို ခံကာ တရားမင်းအဖြစ်နှင့် ဗာရာဏသီပြည် ကြီးကို အုပ်ချုပ်နေခဲ့သည်။

ထိုအချိန်မှာ ကောသလမင်းသည် စစ်မက်အင်အား အမြောက်အမြားနှင့် ဗာရာဏသီပြည်ကို လာရောက် ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ပြီး မင်းကိုလည်း သတ်၊ မင်းရဲ့ မိဖုရားကိုလည်း သိမ်းပိုက်၊ တိုင်းပြည်ကိုလည်း သိမ်းယူလိုက်လေသည်။

ဗာရာဏသီ မင်းသားကလေးသည် သူ၏ ဖခင် အသတ်ခံလိုက်ရသဖြင့် ရေပြွန်ပေါက်မှ ထွက်ပြေးပြီးစစ်သားအင်အားစုဆောင်းရင်း ဗာရာဏသီအနီးတစ်နေရာမှာခိုအောင်းနေခဲ့ပါသည်။ စစ်အင်အား ပြည့်စုံသော တစ်နေ့တွင် ပြည်ပြေးမင်းသည် မိမိတိုင်းပြည်ကို မတရားကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ထားသော ကောသလမင်းထံ “ငါတိုင်းပြည်ကို ပြန်ပေးမလား၊ စစ်တိုက်မလား” ဟု စာရေး၍ ပေးပို့လိုက်သည်။ ကောသလမင်းကလည်း “စစ်တိုက်မယ်” ဟု စာပြန်ခဲ့ပါသည်။

ဗာရာဏသီမင်းနှင့် ကောသလမင်းတို့ စစ်တိုက်ကြတော့မည့်အကြောင်း ဗာရာဏသီမင်းရဲ့ မယ်တော် သိသည့်အခါ “သားတော်...စစ်တိုက်ဖို့ မလိုပါ။ အရပ်လေးမျက်နှာမှာ လူသွားလူလာကို ပိတ်ဆို့ပြီး ဗာရာဏသီမြို့ကို ဝိုင်းရံထားပါ။ အစာရေစာပြတ်ပြီး လူတွေ စိတ်ဓာတ်ကျနေတဲ့ အချိန်မှာ စစ်မတိုက်ရဘဲ ဗာရာဏသီမြို့ကို ပြန်လည်ရရှိပါလိမ့်မယ်” ဟု အကြံပေးစာ ရေးပို့လိုက် ပါသည်။

ဗာရာဏသီမင်းသည် မယ်တော်ထံမှ အကြံပေးစာ ရရှိသဖြင့် ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် အသွား အလာ ဖြတ်တောက်လိုက်ပြီး မြို့ကို ပိတ်ဆို့ဝိုင်းရံထားလိုက်သည်။ မြို့နေ ပြည်သူလူထုလည်း ဘယ်မှ မသွားရ မလာရတော့သည့်အတွက် ဒေါသထွက်ပြီး ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့မှာ ကောသလမင်းရဲ့ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ယူကာ ဗာရာဏသီမင်းထံ လေးပို့လိုက်ကြပါသည်။ ဗာရာဏသီ မင်းသည် တိုင်းတပါးရန် ကင်းဝေးသွားပြီ ဖြစ်သည့်အတွက် မိမိတိုင်းပြည်သို့ ဝင်၍ အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ပြီး နေလာခဲ့ရာ အသက်အရွယ် အိုမင်းရင့်ရော်၍ သေဆုံးသည့်အခါ သူရဲကံအလျောက် လားရောက်ခဲ့ပါသည်။

ဗာရာဏသီမင်း ဖြစ်စဉ်က ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် အသွားအလာ ဖြတ်တောက်ပြီး မြို့ကို တားဆီး ပိတ်ဆို့ခဲ့တဲ့ ကံရဲ့ အကျိုးဆက်ကြောင့် ယခု သီဝလိဘဝမှာ ခုနစ်နှစ်ပတ်လုံး ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ မိခင်ဝမ်းခေါင်းမှာ ခိုအောင်းခဲ့ရပြီး မွေးဖွားခါနီးမှာလဲ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပြင်းပြင်း ထန်ထန် ခံခဲ့ရပါသည်။ သီဝလိသည် ပဒုမ္မတ္တမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်က အလှူကြီး ပေး၍ “လာဘ်အများဆုံးသော သာဝကတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ရပါစေ” ဟု မြတ်စွာဘုရား ခြေတော် ရင်းမှာ ဆုတောင်းခဲ့ခြင်း၊ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်က မြို့သူမြို့သားများနှင့် စုပေါင်းပြီး အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်တဲ့ နို့ခဲကို လှူဒါန်း၍ ဆုတောင်းခဲ့ခြင်း ဤဆုတောင်းများ ပြည့်စုံလာ သည့်အတွက် လာဘ်အများဆုံးသော သာဝကတို့တွင် အမြတ်ဆုံးသာဝက ဖြစ်လာသည်။

သုပ္ပဝါသာမင်းသမီးလည်း “မြို့ကို တားဆီးပိတ်ဆို့၍ အနိုင်ယူပါ” ဟု သူမ၏သားတော်အား အကြံပေးခဲ့သည့် ကံ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် ခုနစ်နှစ်လုံးလုံး ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခဲ့ရပြီး မွေးဖွားခါနီး မှာလဲ ခုနစ်ရက်လုံးလုံး မိန်းမောတွေဝေကာ ဆင်းရဲဒုက္ခဝေဒနာကို အပြင်းအထန် ခံစားခဲ့ရသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ရှင်သီဝလိနှင့် သူ၏မယ်တော် သုပ္ပဝါသာတို့၏ အတိတ်ဇာတ်လမ်းကို ဟောတော်မူ ပြီးနောက် ဤဂါထာကို ဆက်လက်၍ မိန့်တော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၁၀၀။ အသာတံ သာတရူပေန၊ ပိယရူပေန အပ္ပိယံ။
ဒုက္ခံ သုခဿ ရူပေန၊ ပမတ္တမတိဝတ္တတိ။

မြန်မာပြန်

မသာယာအပ်သော အရာသည် သာယာအပ်သော အသွင်ဖြင့် မေ့လျော့နေသူကို ဖျက်ဆီး နှိပ်စက်တတ်သည်။ မချစ်အပ်သော အရာသည် ချစ်အပ်သော အသွင်ဖြင့် မေ့လျော့နေသူကို

ဖျက်ဆီးနှိပ်စက်တတ်သည်။ ဆင်းရဲခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်း သဘောအသွင်ဖြင့် မေ့လျော့စရာသူကို ဖျက်ဆီးနှိပ်စက်တတ်သည်။

ဇာဓ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခု ငါတုရားသည် ရှေးဗာရာဏသီမင်း၏ ခမည်းတော် ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု သီဝလိသည် ရှေးက မြို့ကိုပိတ်ဆို့ခဲ့သော ဗာရာဏသီမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု သုပ္ပဝါသာသည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်း၏ မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ဘယ်သူ မပြု၊ မိမိမှု၊ ကိုယ်ပြု ကိုယ်ခံ ကိုယ်ပင်စံ။

ပါရမီ။ ။ဝိရိယပါရမီ (အရှင်သီဝလိလောင်း ဗာရာဏသီမင်း)။

မင်္ဂလာ။ ။ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ မင်္ဂလာ။

၁၁ - ပရောသတဇာတ်

၁၀၁ - ပရောသတဇာတ်

(ပရောသတ=တစ်ရာကျော်သော လူများ)

ပညာမဲ့နှင့် ပညာရှိတို့ ကွာခြားပုံအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ပုထုဇဉ်တို့ မေးမြန်းသည့် ပြဿနာကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တရားသဘင်တွင် ရဟန်းတော်များက “အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် အကျဉ်းဟောအပ်သည့် ဟုတ်တရားကို အဓိပ္ပာယ်ချဲ့ထွင်၍ အကျယ်အားဖြင့် ဟောကြား နိုင်ကြောင်း” အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးနေကြရာ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့....အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ပါရမီနုစဉ် အခါကပင် ငါပြောသည့် စကားကျဉ်းလေးကို အကျယ်အားဖြင့် သိရှိခဲ့ပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ ပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဥဒိစ္စ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးထံ ပညာများ သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီး လောကီလူ့ဘောင် အိမ်ထောင်သားမွေးမှုကို မပြုဘဲ ဟိမဝန္တာတောထဲမှာ နေ၍ ရသေ့ရဟန်း ပြုနေလေသည်။ အဘိညာဉ်ငါးပါး သမာပတ်ရှစ်ပါးတို့ကို ရရှိသည်။ အခြံအရံ တပည့်ပရိသတ် နောက်လိုက်ရသေ့ပေါင်း ငါးရာ ရှိသည်။ တစ်ခုသော မိုးတွင်းအခါတွင် ဘုရားလောင်းရသေ့၏ တပည့်ကြီးသည် နောက်ပါ ရသေ့များနှင့်အတူ ခန္ဓာကိုယ်တွင် အချဉ် အငံဓာတ် လိုအပ်သဖြင့် အချဉ် အငံဓာတ် ရရှိနိုင်ရန် လူတို့နေရာ မြို့ပြည်ရွာသို့ ဆင်းလာခဲ့ကြသည်။

ထိုနှစ်မိုးတွင်းအချိန်၌ ဘုရားလောင်းရသေ့ စုတေခါနီးတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် အတူနေတပည့် ရသေ့များက “ဆရာ....အဘယ်တရားထူးကို ရရှိပါသလဲ” ဟု မေးမြန်းကြလေလျှင် “နတ္ထိ ကိဉ္စိ= ဘာမျှမရှိ” ဟု ဖြေကြားပြီး မကြာမီ သေသွားခဲ့လေသည်။ စုတေပြီးနောက် အာဘဿရ (ရူပ) ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ သွားရောက် ဖြစ်လေသည်။ အမှန်စင်စစ် ဘုရားလောင်းရသေ့ ရသည့်ဈာန်မှာ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ=ပရမတ္ထတရားကိုယ် ဘာမျှမရှိ” ဟု ကောင်းကင်ပညတ်ကို အာရုံပြု စီးဖြန်း၍ ရသော အာကိဉ္စညာယတနဈာန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဈာန်အလိုက် သွားရောက်ဖြစ်ရမည့်ဘုံမှာ အရူပဗြဟ္မာ့ဘုံ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအရူပဗြဟ္မာ့ဘုံမှာ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးတွင် အပါအဝင်ဖြစ်နေ၍ ဘုရားလောင်း

တို့မှာလည်း ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၌ ဖြစ်ပွားရိုး မရှိသောကြောင့် ရူပဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်ရှိသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

တပည့်များက ဆရာက တစွန်းတစ အကျဉ်းမျှ ပြောခဲ့သည့် စကားကို သဘောမပေါက်၊ အတွေးမဆောက်နိုင်ကြသဖြင့် စကားအရှိအတိုင်း ယူကာ “ငါတို့ဆရာ ဘာတရားမျှ မရ” ဟု ထင်ကြပြီး အလောင်းကောင် သင်္ဂြိုဟ်ရာမှာပင် ပူဇော်သက္ကာရ မပြုကြတော့ပေ။ ထိုအချိန်တွင် တပည့်ကြီး ပြန်ရောက်လာပြီး “ဆရာကြီးသေခါနီးမှာ သင်တို့ ဘာများ မေးထားလိုက်ကြသေးလဲ၊ ဆရာကြီးက ဘယ်လို ဖြေသွားသလဲ” နှစ်သည့် မေးမြန်းရာ ဆရာကြီးက “နတ္ထိ ကိဉ္စိ = ဘာမျှမရှိ” ဟု ဖြေသွားကြောင်း ပြောကြားကြလေလျှင် “ဆရာရသေ့ကြီးသည် ‘နတ္ထိ ကိဉ္စိ’ ဟူ၍ စီးဖြန်းကာ ပွားများအားထုတ်ရသည့် အာကိဉ္ဇညာယတနဇ္ဈာန် သမာပတ်ကို ရရှိသွားသည်” ဟု ပြောဆိုပါသည်။ သို့သော် တပည့်ရသေ့များကား “ဘာမျှ မရှိ” ဟူသည့် စကားကို နားဖြင့် ဆတ်ဆတ် ကြားထားရ၍ တပည့်ကြီးစကားကို မယုံကြည်ဘဲ အလောင်းကောင် သင်္ဂြိုဟ်ရာမှာပင် ပူဇော်သမှု မပြုဘဲ ရှိကြသည်။ ထိုအခြင်းအရာကို ဗြဟ္မာ့ပြည်ရောက် ဘုရားလောင်း ရသေ့ (ဟောင်း) ဗြဟ္မာကြီးက သိရှိ၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ ဆင်းလာပြီးလျှင် ရှင်းပြကာ တပည့်ကြီး၏ ပညာစွမ်းကို ချီးမွမ်းလို၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၀၁။ ပရောသတဉ္စေပိ သမာဂတာနံ၊ စျာယေယျံ တေ ဝဿသတံ အပညာ။
ဧကောဝ သေယျော ပုရိသော သပညော၊ ယော ဘာသိတဿ ဝိဇာနာတိ အတ္ထံ။

မြန်မာပြန်

စည်းဝေးရောက်လာသည့် တစ်ရာကျော်သော ထိုပညာမဲ့တို့သည် အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး ရှုဆင်ခြင်ကုန်ငြားသော်လည်း (အကျိုးအကြောင်းကို မသိနိုင်ကုန်ရာ)။ ပညာရှိယောက်ျား တစ်ယောက်သည်သာ ဆိုအပ်သော စကား၏ အကျိုးအကြောင်းကို သိသောကြောင့် မြတ်သည် သာတည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
တပည့်ကြီးသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ပညာရှိအတွေး ပြေးကြည့်သည်ထက် မှန်သေး၏။

ပါရမီ။ ။ နေက္ခမ္မပါရမီ၊ ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာ။

၁၀၂-ပဏ္ဍိကဇာတ်

(ပဏ္ဍိက=ဟင်းရွက်သည်)

မိဘမေတ္တာကြီးမားပုံအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဟင်းရွက်၊ ဟင်းသီး ချောင်းစားသည့် ကုန်စိမ်းသည် ဥပါသကာတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုကုန်စိမ်းသည်တွင် သမီးတစ်ယောက် ရှိပါသည်။ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါ အလွန်တရာ လှပ ချောမောပြီး အမူအရာ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ရုံမက ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့်ပါ ပြည့်စုံသူ ဖြစ်သည်။ အရှက်အကြောက်လည်းရှိ၍ မျက်နှာထားချိုသည်။ သမီးအရွယ်ရောက်သည့်အခါ ဂုဏ်ရည်တူ အမျိုးသားများက မကြာခဏ လာရောက် တောင်းရမ်းကြရာ ဖခင်ဖြစ်သူက “ငါ့သမီးဟာ အရှက်အကြောက်ရှိပေမဲ့ မျက်နှာထား ချိုလွန်းလှပါသည်။ မိန်းမတွေ စောင့်စည်းထိုက်တဲ့ ကိုယ်ကျင့်သီလမှ ရှိရဲ့လား၊ တကယ်လို့ ကိုယ်ကျင့်သီလမရှိဘဲ လင့်အိမ်ရောက်မှ ဖောက်ပြားခဲ့ရင် မိဘတွေ အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်း ဖြစ်ရချေရဲ့၊ ကိုယ်ကျင့်သီလ ရှိမရှိ သိရအောင် ငါ့ကိုယ်တိုင် စမ်းသပ်မယ်”ဟု ကြံစည်စဉ်းစား၏။

တစ်နေ့တွင် တောတွင်းသို့ ဟင်းရွက်ခူးသွားရာ သမီးကို ခြင်းစောင်း ယူခိုင်းပြီး တပါတည်း ခေါ်သွားလေသည်။

တောတွင်းသို့ အရောက်တွင် ကိလေသာစိတ် ယိုဖိတ်ဟန်ပြု၍ လက်ကိုဆွဲပြီး သမီးနှင့်အတူ မပြောအပ်သည့် တိုးတိုးတိတ်တိတ် စကားကို ပြောကြားလေလျှင် သမီးဖြစ်သူက “ဖေဖေ.... မတော်ပါဘူး၊ ဖေဖေရဲ့ အမူအရာတွေဟာ ကျမအတွက် ရေထဲက မီးထ-တောက်နေသလိုပဲ”ဟု ပြောဆိုငိုယိုကာ ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်ရန် တောင်းပန်လေသည်။

ဖခင်က “သမီးမှာ မိန်းမတို့ စောင့်စည်းအပ်သည့် ကိုယ်ကျင့်တရား ရှိမရှိသိလို၍ ကိုယ်တိုင် စုံစမ်းခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်”ဟု ပြောဆိုပြီး အငိုတိတ်ရန် ချော့မော့ကာ သမီးမှာ ကိုယ်ကျင့် သီလ ရှိမရှိ မေးမြန်းလေသည်။ သမီးက မိမိမှာ အမျိုးသမီးတို့ စောင့်စည်းအပ်သည့် ကိုယ်ကျင့် တရားရှိပါကြောင်း ပြောကြားလေလျှင် သမီးကို ပြန်ခေါ်ခဲ့ပြီး အိမ်ထောင်ပြုပေးလိုက်လေသည်။

သမီးမင်္ဂလာကိစ္စများ ပြီးစီးသည့်အခါ ဘုရားရှင်ထံ ဖူးမြော်ရန် သွားရောက်လေသည်။ ဘုရားရှင်က “မလာတာ ကြာပါပကော”ဟု မေးလေလျှင် သမီးပေါ်မှာ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တိုင် စုံစမ်းနေရသဖြင့် လောရောက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထား လေလျှင် ဘုရားရှင်က “ဥပါသကာ....သင်သည် ဤသမီးပေါ်တွင် ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယခုမှသာ ကိုယ်တိုင် (ကွင်းဆင်း) စုံစမ်းခဲ့သည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း စုံစမ်းခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အလားတူ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် တော၌ ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီပြည်သား ကုန်စမ်းသည် တစ်ယောက်သည် သမီး၏ ကိုယ်ကျင့်တရားကို စုံစမ်းလို၍ တောထဲခေါ်သွားပြီး သမီး၏ လက်ကို ဆွဲပြီး စုံစမ်းသည်။ ထိုအခါ သမီးက ငိုကြွေးပြီး အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၀၂။ ယော ဒုက္ခဗုဒ္ဓာယ ဘဝေယျ တာဏံ၊
 သော မေ ပိတာ ဒုဗ္ဘိ ဝနေ ကရေတိ။
 သာ ကဿ ကန္ဓာမိ ဝနဿ မဇ္ဈေ၊
 ယော တာယိတာ သော သဟသံ ကရေတိ။

မြန်မာပြန်

ဆင်းရဲနှင့် တွေ့ကြုံသော် ကိုးကွယ်အားထားရာ ဖြစ်သော ငါ့ဖခင်သည် တောထဲ၌ ပြစ်မှားမှုကို ပြုဘိ၏၊ ငါသည် တောအလယ်တွင် ဘယ်သူ့ထံ၌ ငိုရအံ့နည်း။ စောင့်ရှောက်ထိုက်သူက နိုင်ထက်စီးနင်း ပြုတုံ့ဘိ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရုက္ခစိုးနတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 ထိုစဉ်က ဖခင်သည် ယခု ဖခင်ဖြစ်လာသည်။
 ထိုစဉ်က သမီးသည် ယခု သမီးဖြစ်လာသည်။
 သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကိုယ်ကျင့်တရားသည် လူ၏တန်ဖိုး ဖြစ်သည်။
 (၂) မိဘမေတ္တာကြီးမားရှာ။
 ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။
 မင်္ဂလာ။ ။ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ။

၁၀၃-ငေရိဇာတ်

(ဝေရိ=ရန်သူ)

ရန်ကို ဝေးစွာ ရှောင်ရှားသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးသည် သာဝတ္ထိမြို့တွင် ဘုရင်အချီးအမြှောက်ခံ သေဋ္ဌေးကြီး ဖြစ်၏။ တစ်နေ့တွင် မိမိအပိုင်ဖားရသော ရွာသို့ အခွန်ကောက်ရန် သွားပါသည်။ အပြန်တွင် လမ်းခရီး အကြား၌ သူခိုးများကို တွေ့မြင်ရလေလျှင် ခရီးကို ကြာရှည်စွာ ဆိုင်းမနေဘဲ လှည်းယာဉ်ကို အမြန် မောင်းခိုင်းကာ သာဝတ္ထိမြို့သို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ဘုရားရှင်ထံ

အဖူးမြော် ဝင်ရောက်၍ ယင်းအကြောင်းကို လျှောက်ထားလေလျှင် ဘုရားရှင်က “သေဌေး.... ပညာရှိများလည်း ဤကဲ့သို့ ပြုကျင့်၍ အန္တရာယ်မှ ကင်းလွတ်ခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် ထိုမြို့၌ပင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကုန်လုံကြွယ်ဝသည့် သေဌေးကြီးတစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။ တစ်နေ့တွင် မိမိအပိုင်စား ရသော ရွာငယ်တစ်ရွာမှ ထမင်းစား ဖိတ်ကျွေးသဖြင့် သွားစားပြီးအပြန် လမ်းခရီးတွင် သူခိုး များကို မြင်ရလေလျှင် ခရီးကို ကြာရှည်စွာ ဆိုင်းမနေဘဲ လှည်းယာဉ်ကို အမြန် မောင်းခိုင်းကာ ဗာရာဏသီမြို့သို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ ဘေးကင်းစွာ မိမိအိမ်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်စွာ အောက်ပါဂါထာစကားကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၀၃။ ယတ္ထ ဝေရီ နိဝိသတိ၊ န ဝသေ တတ္ထ ပဏ္ဍိတော။
ကေရတ္တံ ဒိရတ္တံ ဝါ၊ ဒုက္ခံ ဝသတိ ဝေရိသု။

မြန်မာပြန်

ပညာရှိသည် ရန်သူရှိရာ အရပ်၌ မနေရာ။ ရန်သူတို့ထံ၌ တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်ပင်သော်လည်း ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီသေဌေးကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ရန်ကို ဝေးစွာ ရှောင်ရှားသင့်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပတိဇ္ဇပဒေသဝါသမင်္ဂလာ။

၁၀၄-မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်

(မိတ္တဝိန္ဒက=မိတ္တဝိန္ဒကမည်သောသူ)

မရောင့်ရဲနိုင်က ဆင်းရဲတွေတတ်သည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဆိုဆုံးမရခက်သည့် ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းမှာ ဒသကနိပါတ် မဟာမိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ ဤဇာတ်သည် ကဿမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်က ဖြစ်၏။ သံသင်တုန်းစက် ဦးခေါင်းပေါ်

အဖန်ဖန် ကျရောက်၍ ဆင်းရဲခဲနေရသော ငရဲသားက သူသည် မည်သည့်မကောင်းမှု အကုသိုလ် ကံကြောင့် ဤကဲ့သို့ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံရကြောင်း ဘုရားလောင်းနတ်သားကို မေးရာ ဘုရားလောင်း နတ်သားက ပြန်လည်ဖြေကြားလို၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၀၄။ စတုမ္ဘိ အဋ္ဌ'ဇ္ဈဂမာ၊ အဋ္ဌာဟိပိ စ သောဋ္ဌသ။
သောဋ္ဌသာဟိ စ ဗာတ္ထိံသ၊ အတြိစ္ဆံ စက္ကမာသဒေါ။
ဣစ္ဆာဟတဿ ပေါသဿ၊ စက္ကံ ဘမတိ မတ္တကေ။

မြန်မာပြန်

ပြိတ္တာမ လေးယောက်တို့ဖြင့် (မရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍) ပြိတ္တာမ ရှစ်ယောက်တို့ကို ရ၏။ ပြိတ္တာမ ရှစ်ယောက်တို့ဖြင့် (မရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍) ပြိတ္တာမ တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်တို့ကို ရ၏။ ပြိတ္တာမ တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်တို့ဖြင့် (မရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍) ပြိတ္တာမ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်တို့ကို ရ၏။ အလိုကြီးသော သင်သည် ယခု သင်တုန်းစက်သို့ ရောက်ပြီ။ အလိုနှိပ်စက်သော သင်၏ ထိပ်၌ သင်တုန်းစက်သည် လည်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။နတ်သားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မိတ္တဝိန္ဒကငရဲသားသည် ဆိုဆုံးမခံသော ရဟန်းဖြစ်လာသည်။
သင်ခန်းစာ။ ။ရသမျှနှင့် မရောင့်ရဲနိုင်က ဆင်းရဲ တွေ့တတ်သည်။
ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
မင်္ဂလာ။ ။သန္တုဋ္ဌိမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၁၀၅ - ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌဇာတ်

(ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌ = မခိုင်မာသောသစ်သားချောင်း)

အကြောက်လွန်သဖြင့် ဒုက္ခရောက်တတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇောဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သေဘေးကို ကြောက်လွန်းသော ရဟန်း တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်တွင် အမျိုးကောင်းသား တစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော် များကို နာကြားရပြီး သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုသဖြင့် ရဟန်းဘောင် ဝင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ရဟန်းဖြစ်ပြီးနောက် နေ့အခါ သီတင်းသုံးရာ၊ ညအခါ သီတင်းသုံးရာ အရပ်တို့၌ တစ်ပါးတည်း နေစဉ် လေတိုးသံ၊ သစ်ရွက်ကျသံ၊ ကျေးငှက်အသံ၊ တောတိရစ္ဆာန်တို့၏ အသံများကို ကြားရ

လေလျှင် ကြောက်လန့်ပြီး အော်ဟစ်ကာ လျှောက်ပြေး နေလေ့ရှိပါသည်။ ယင်းရဟန်းသည် ရဟန်းပင် ဖြစ်သော်လည်း “ငါသည် တစ်နေ့နေ့ သေရချေမည်” ဟု သေခြင်းတရား မရုဏာနုဿတိကို တရံတဆစ်မျှ နှလုံး မသွင်းခဲ့မိပေ။ မရုဏာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို မပွားများပါမူ သေခြင်းတရားကို ကြောက်တတ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤရဟန်းသည် ဤမျှ ကြောက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းရဟန်း၏ သေရမှာ ကြောက်တတ်သည့် သတင်းသည် ရဟန်းသံဃာတော်များ၌ တစတစ ပျံ့နှံ့သွားလေရာ ထိုအကြောင်းကို တရားသဘင်၌ တင်ပြ ဆွေးနွေးနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့....ဤရဟန်းသည် ယခုမှသာ သေရမှာ ကြောက်သည်မဟုတ်သေး၊ ရှေးကလည်း ကြောက်ခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာဝယ် ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်နေလေသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ မင်္ဂလာဆင်တော်ကို စစ်မြေပြင်၌ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ၊ ရဲရင့်စေရန်အတွက် ဆင်ဆရာတို့က လုံဖြင့် ထိုး၍ လေ့ကျင့်ပေးရာ၌ မင်္ဂလာဆင်သည် လုံဖြင့် ထိုးဆွသော ဝေဒနာဒဏ်ကို သည်းမခံနိုင်၍ ချည်တိုင်ကို ချိုးပြီး ဟိမဝန္တာသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ပါသည်။ ဟိမဝန္တာတောအတွင်း၌လည်း လေ့ကျင့်ရာ၌ကဲ့သို့ပင် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လျက် ဟိုဟိုဒီဒီ ပြေးသွားနေကြသည်။ ထိုဆင်ကို ဘုရားလောင်းရုက္ခစိုးနတ် တွေ့မြင်၍ ဆုံးမစကား ပြောကြားလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။

ပါဠိ

၁၀၅။ ဗဟုမွေ'တံ ဝနေ ကဋ္ဌ၊ ဝါတော ဘဉ္ဇတိ ဒုဗ္ဗလံ။
တဿ စေ ဘာယသီ နာဂ၊ ကိသော နူန ဘဝိဿသိ။

မြန်မာပြန်

ဆင်ကြီး.... တော၌ လေတိုက်၍ ကျိုးကျသော အားနည်းသည့် သစ်ကိုင်းခြောက်ကား များပြားလှပါသည်။ သင်သည် ထိုသစ်ကိုင်းခြောက် ကျိုးကျသော အသံကိုပင် အကယ်၍ ကြောက်သည် ဖြစ်အံ့၊ (အမြဲကြောက်လန့်နေရသဖြင့် အသား၊ အသွေး ခြောက်ခန်း၍) ကေနံ ကြုံလှီရပေလိမ့်မည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရုက္ခစိုးနတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မင်္ဂလာဆင်သည် ကြောက်တတ်သည့်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အကြောင်းမဲ့ မကြောက်သင့်ပေ။
(၂) ကြောက်တတ်သူသည် ကြုံလှီတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၀၆ - ဥဒဉ္ဇနီဇာတ်

(ဥဒဉ္ဇနီ=ရေဆွဲပုံး)

မိန်းမပျို ဖျက်ဆီးသဖြင့် သီလပျက်သည့် ရသေ့လေးအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အပျိုကြီးတစ်ဦးဖြားယောင်းခြင်း ခံရသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်းသည် အပျိုကြီး ဖြားယောင်းသဖြင့် အပျိုကြီးပေါ်၌ စိတ်ဝင်စားကာ စွဲလမ်းနေသဖြင့် သာသနာတော်မှာ ငြီးငွေ့နေပါသည်။ ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း.... ဤအပျိုကြီးသည် သင့်ကို ယခုမှသာ အကျိုးဆုတ်ယုတ်အောင် ပြုသည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ဤမိန်းမကို အစွဲပြုပြီး သင် သီလပျက်စီး၍ တုန်လှုပ်ချောက်ချားလျက် လှည့်လည်သွားလာခဲ့ရဖူးပြီ၊ ပညာရှိများကို အမှီရသဖြင့်သာ ချမ်းသာရာ ရခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤအတိတ်ဝတ္ထု ဇာတ်ကြောင်းသည် “စူဠနာရဒကဿပ”ဇာတ်ကြောင်းနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်၏။ ထူးသည်မှာ ဖခင်ရသေ့ကြီးသည် ညနေအခါတွင် သစ်သီး ရွာဖွေရာမှ ကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်လာသည့်အခါ ထင်းမခွေ၊ ရေမခပ်၊ မီးမထွန်းဘဲလျက် မျက်နှာမသာမယာ အိပ်နေရှာသော သားငယ် ရသေ့လေးကို မြင်တွေ့ရလေလျှင် အကြောင်းစုံကို မေးမြန်းပါသည်။

“ဖခင်သစ်သီးရှာ သွားခိုက် မိန်းမ တစ်ယောက် ရောက်ရှိလာပြီး သားကို ခေါ်ဆောင်ပါသည်။ သားကလဲ လိုက်သွားလိုပါသည်။ ယခု ဖခင်ကို ခွင့်ပန်ရန် စောင့်ဆိုင်းနေပါသည်”ဟု ပြောကြားလေလျှင် ဖခင်ရသေ့ကြီးက တားမရမှန်း သိ၍ ခွင့်ပြုလိုက်ပါသည်။ သို့သော် တစ်ခုတော့ မှာလိုက်ပါသည်။ “ချစ်သား....သွားလိုက သွားပါ။ လူ့ဘောင်လူ့ဘဝ လူ့လောက ရောက်၍ သင့်သားမယားက အစားအစာအတွက် အရှာအဖွေ တွက်ခိုင်းလွန်း၍ ပင်ပန်းလွန်းလျှင်တော့ ဒီမှာ မပင်မပန်း ရွာဖွေကျွေးနေတဲ့ အဖေ့ကို သတိရပြီး ပြန်ခဲ့ပါ”ဟု မှာလိုက်ပါသည်။

ရသေ့ငယ်လည်း မိန်းမနောက်လိုက်ကာ လူ့ဘောင်လူ့ဘဝတွင် ထိုမိန်းမနှင့် ပေါင်းသင်းနေစဉ် အမျိုးသမီးက စားနပ်ရိက္ခာ အစာရေစာအတွက် နေ့မအား ညမအား ရွာဖွေရန် စေခိုင်းလေရာ ရသေ့လူထွက်လေးသည် ပင်ပန်းလွန်းသဖြင့် လောကီလူ့ဘောင်ကို ငြီးငွေ့ကာ ဖခင်ရသေ့ကြီးကို သတိရရှာလေသည်။ ဖခင် မှာလိုက်သည့် စကားကို ကြားယောင်ပြီး ဖခင်ရသေ့ကြီးထံ ပြန်သွားခဲ့ပါသည်။ ထိုမိန်းမအကြောင်းကို ရသေ့ကလေးက ပြောကြားလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၁၀၆။ သုခံ ဝတ မံ ဇီဝန္တံ၊ ပစမာနာ ဥဒဉ္ဇနီ။
စောရီ ဇာယပ္ပဝါဒေန၊ တေလံ လောဏဉ္စ ယာစတိ။

မြန်မာပြန်

ဖခင်....(သင်တို့၏ထံ၌) ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးရသော အကျွန်ုပ်ကို ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက် တတ်သော ရေငင်အိုးနှင့်တူသော မယားဟူသော အမည်ဖြင့် သီလဥစ္စာကို ခိုးယူတတ်သော ခိုးသူမသည် (သာယာသောစကားဖြင့် ဖြားယောင်း၍) ဆီ၊ ဆားကို တောင်းပါ၏။

ဤသို့ ပြောဆိုသည့်အခါ ဖခင်ရသေ့ကြီးက အားပေးစကား ပြောဆိုပြီး ရသေ့ပြန်ဝတ် ပေးကာ ဗြဟ္မဝိဟာရတရား လေးပါးကို ပွားများခိုင်းရာ မကြာမီပင် အဘိညာဉ်ရ၍ သေသည့် အခါ သားအဘနှစ်ယောက်လုံး ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရောက်ရလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဖခင်ရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
သားငယ်ရသေ့သည် ပျင်းရိငြီးငွေ့သည့်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။
ထိုအခါက အပျိုကြီးသည် ယခု အပျိုကြီး ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ကာမဂုဏ်တရားသည် အဆိပ်တစ်ခွက် ပျားရည်တစ်စက်ပမာ ဖြစ်လေသည်။

ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္မပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၁၀၇-သာလိတ္တဇာတ်

(သာလိတ္တ=ကျောက်စရစ်ပစ်အတတ်)

ကျောက်စရစ်ပစ် အတတ်ပညာကြောင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့် အကြောင်း

ပစ္စယုန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကျောက်စရစ်ပစ် အတတ်ကို တတ်ကျွမ်းသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်းသည် သာဝတ္ထိပြည်သား ဖြစ်၏။ ကျောက်စရစ်ခဲကို လိုရာအရပ်သို့ မှန်အောင် ပစ်လွှင့်တတ်၏။ တစ်နေ့တွင် ဘုရားရှင်၏ တရားတော်များကို နာကြားရ၍ သာသနာတော်၌ သက်ဝင်ယုံကြည်သဖြင့် သာသနာတော်ကို အသက်ပေးကာ ရဟန်းပြုလာခဲ့သော်လည်း ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်တော်များကိုမူ လေးစားလိုက်နာမှု မရှိ၊ တရားအကျင့်ကိုလည်း ကျင့်ကြံမှု မရှိချေ။

တစ်နေ့တွင် အဖော်ရဟန်းတစ်ပါးနှင့်အတူ အစီရဝတီမြစ်၌ ရေချိုးပြီး မြစ်ကမ်းနား၌ ရပ်နား နေစဉ် ဟင်္သာဖြူနှစ်ကောင် ပျံသန်းလာသည်ကို တွေ့မြင်ကြလေသည်။ ထိုတွင် ကျောက်စရစ်ပစ်

အတတ် တတ်ကျွမ်းသည့် ရဟန်းက “ယခု ပုံလာသည့် ဟင်္သာဖြူနှစ်ကောင်အနက် နောက်မှ ပုံလာသည့် ဟင်္သာ၏ မျက်စိကို ကျောက်စရစ်ဖြင့် ပစ်၍ မိမိခြေရင်းမှာ ကျစေမည်”ဟု ပြောဆိုလေသည်။ အဖော်ရဟန်းက မယုံကြည်သဖြင့် လက်တွေ့ပြသည့်အနေဖြင့် အနီးရှိ ကျောက်စရစ်ခဲကို ကောက်ယူ၍ နောက်မှလာသည့် ဟင်္သာကို ပစ်လိုက်ရာ ဟင်္သာမျက်စိကို ထိမှန်၍ ခြေရင်း၌ ကျလာလေသည်။

ဤအကြောင်းသည် ဘုရားရှင်ထံ ရောက်လေသော် ဘုရားရှင်က “ရဟန်းတော်များနှင့် မလျော်ကန်သော မဂ်ဖိုလ်တရားနှင့် ဆန့်ကျင်သော လောကီအတတ်ပညာကို အသုံးချမှု၊ ရဟန်းတော်များ မပြုကျင့်အပ်သည့် ပါဏာတိပါတကံကို ပြုကျင့်မှုတို့အတွက် ထိုရဟန်းကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချကော်မူလေသည်။ ထို့နောက် ဤရဟန်းတော်သည် ယခုပစ္စက္ခဘဝမှာသာ ဤကျောက်စရစ်ခဲပစ် ပညာကို တတ်ကျွမ်းသည် မဟုတ်၊ ရှေးဘဝဘုန်းကလဲ တတ်ကျွမ်းခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏ အမတ်ကြီး ဖြစ်လေသည်။ ထိုမင်းတွင် စကားသော ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးသည် အလွန်နှုတ်(အာ)ကြမ်း၏၊ စကားလည်း အလွန်များလေသည်။ သူများပြောခွင့် မရအောင်ကို စကားများသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ညီလာခံတစ်ခု ပြုလုပ်လျှင် အခြားသူများ၏ စကားကို မကြားရ၊ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၏ စကားကိုသာ ကြားနေရသဖြင့် ဘုရင်ကြီးမှာ နားငြီး စိတ်ပျက်လှ၏။ သို့ဖြစ်၍ “ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီး စကားသိပ်မပြောနိုင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရပါမလဲ”ဟု ဘုရင်ကြီးက စဉ်းစားနေသည်။

ထိုစဉ် တစ်နေ့တွင် ကျောက်စရစ်ပစ်အတတ်၌ တစ်ဖက်ကမ်းခပ် တတ်ကျွမ်းသော ဗာရာဏသီပြည်သား “ငဆွံ” ဆိုသူကို သူငယ်များသည် လက်တွန်းလှည်းပေါ်တင်၍ မြို့တံခါးအနီးရှိ ပညောင်ပင်ကြီးသို့ ခေါ်ဆောင်သွားကြပါသည်။ ပညောင်ပင်အနားသို့ ရောက်သောအခါ ပိုက်ဆံပေး၍ ပညောင်ပင်ပေါ်တွင် ဆင်ရုပ်၊ မြင်းရုပ်များ ထင်အောင် ညောင်ရွက်များကို ကျောက်စရစ်ဖြင့် အပစ်ခိုင်းသည်။

ထိုစဉ် မင်းကြီးသည် ဥယျာဉ်တော်သို့ ထွက်တော်မူလာရာ ပညောင်ပင်ပေါ်မှ ဆင်ရုပ်၊ မြင်းရုပ်များကို တွေ့မြင်တော်မူပါသည်။ အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းသော် ငဆွံ၏ ပညာစွမ်းကို သိရ၍ “ဤငဆွံ၏ ပညာဖြင့် ဆရာပုရောဟိတ်၏ နှုတ်ကို ပိတ်ရလျှင် ဖြစ်နိုင်မည်”ဟု စိတ်ကူးရသွားလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ငဆွံကို ခေါ်ပြီး တိုးတိုးတိတ်တိတ် မေးမြန်းတော်မူသည်။ ငဆွံက ဆိတ်ချေးတုံး တစ်ကွမ်းစား (တစ်ပြည်ဝက်)မျှ ရရှိလျှင် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း လျှောက်တင်သဖြင့် ငဆွံကို နန်းတော်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားသည်။

နောက်တစ်နေ့ ညီလာခံ ဝင်သည့်အခါတွင် ပလ္လင်၏ နောက်နားတွင် ငဆွံကို နေစေပြီး ကန့်လန့်ကာဖြင့် ကာရံထားသည်။ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးနှင့် တည့်တည့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် နေရာချထားသည်။ ကန့်လန့်ကာကို လူတစ်ထိုင်စာ အမြင့်၌ (ပုရောဟိတ်ပါးစပ်နှင့် တည့်တည့်) အပေါက်ဖောက်ထားသည်။ ညီလာခံစ၍ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီး စကားစပြောသည့်အခါ ပါးစပ် ဟ-တိုင်း ဟ-တိုင်း ဆိတ်ချေးတုံးကို ပစ်ထည့်လေသည်။ ပုရောဟိတ်ကြီးလည်း စကားပြောချင်စိတ်

အားကြီးသဖြင့် ဆိတ်ချေးတုံးများကို ထွေးမပစ်ဘဲ မျိုချလေသည်။ ဆိတ်ချေးတုံး ပြည်ဝက် ကုန်သည့်တိုင် ပုဏ္ဏားကြီးမှာ စကားမရပ်သေး။ ဘုရင်ကြီးက ဆိတ်ချေးကုန်မှန်းသိ၍ “ဆရာတို့များ စကားသာ ပြောနေရလျှင် ဆိတ်ချေး တစ်ကွမ်းစား (ပြည်ဝက်) ဝမ်းထဲ ရောက်တာတောင် မသိဘူး၊ အစာ မကြေလျှင် ဒုက္ခတွေ့တော့မည်၊ ယခုပင် ငုရေ သောက်၍ ဝမ်းနုတ်ချေ ”ဟု မိန့်တော်မူရ၏။

ထိုအခါမှစ၍ ပုဏ္ဏားကြီးသည် စကား မများတော့ပေ၊ ရေငုံထားသူပမာ အေးဆေးစွာသာ နေတော့သည်။ မင်းကြီးသည် မိမိနားချမ်းသာအောင် ပြုလုပ်ပေးသဖြင့် ငဆွံ့အား အခွန် တစ်သိန်းထွက်သော ရွာကြီး လေးရွာကို ဆုချပေးသနားတော်မူလေသည်။ ထိုအခြင်းအရာကို သိမြင်ရသော ဘုရားလောင်းအမတ်က ဘုရင်ကြီးကို “မင်းမြတ်.. ပညာရှိတို့သည် လောကတွင် မည်သည့်အတတ်ပညာကိုမဆို သင်ကြားထိုက်ပေသည်၊ ငဆွံ့သည် ကျောက်စရစ်ခဲပစ် အတတ် မျှဖြင့် ဤမျှ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ရပေသည်”ဟု ပြောဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆို ပါသည်—

ပါဠိ

၁၀၇။ သာဓု ခေါ် သိပ္ပကံ နာမ၊ အပိ ယာဒိသ ကိဒိသံ။
ပဿ ခဉ္စပ္ပဟာရေန၊ လဒ္ဓါ ဂါမာ စတုဒ္ဓိသာ။

မြန်မာပြန်

မြတ်သော မင်းကြီး...အတတ်ပညာမည်သည်ကား မည်သည့် အတတ်ပညာမျိုးပင် ဖြစ်သော်လည်း ကောင်းသည်သာတည်း။ ရှုကြည့်ပါလော့၊ ငဆွံ့သည် ဆိတ်ချေးပစ်သဖြင့် အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရွာကြီး လေးရွာတို့ကို ရအပ်ကုန်ပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိအမတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
ငဆွံ့သည် ကျောက်စရစ်ပစ် ရဟန်းဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ပညာတန်ခိုး တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်။ ပညာဟူသည် မြတ်ရွှေအိုး။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သိပ္ပမင်္ဂလာဖြစ်ပါသည်။

၁၀၈ - ဗာဟိယဇာတ်

(ဗာဟိယ=မြို့ပြင်ပ ဇနပုဒ်သူ)

ကျန်းမာခြင်းကြောင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာသုန်တောအတွင်းရှိ အထွတ်ရှိသော ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူရာ၌ လိစ္ဆဝီမင်းသား တစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုလိစ္ဆဝီမင်းသည် သဒ္ဓါတရား ကောင်း၏။ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များကို မကြာ
 ဇာတ်ပတ်ဖတ်၍ ဆွမ်းကျွေးလေ့ရှိပါသည်။ ထိုမင်း၏ မိဖုရားမှာ ကြည့်မကောင်းလောက်အောင်ပင်
 ဝလွန်း၏။ ရုပ်လည်း အလွန်ဆိုးသည်။ တစ်နေ့ ဆွမ်းပင့်ကျွေးရာတွင် ထိုမင်းမိဖုရားနှစ်ပါးတို့၏
 တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ရုပ်ရည်သွင်ပြင်ချင်း မလိုက်ဖက်ပုံကို ရဟန်းတော်များ သတိထားမိကြပြီး
 ညချမ်းအခါ တရားသဘင်ဝယ် ရုပ်ရည်အဆင်း အလွန်လှပသော မင်းသားနှင့် အလွန်ရုပ်ဆိုး
 အကျည်းတန်သော မိဖုရားတို့ အမြင်အားဖြင့် အရှေ့နှင့် အနောက် အဖြူနှင့် အမည်းပမာ ကွာခြား
 လှသော်လည်း မေတ္တာအကြောင်းဆက်၍ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး မြတ်မြတ်နိုးနိုး ပေါင်းဖက်နိုင်ကြပုံကို
 ပြောဆိုနေကြပါသည်။

ထိုစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူပြီး “ ရဟန်းတို့....ဤလိစ္ဆဝီမင်းသည် ယခုမှသာ အရုပ်ဆိုး
 လှသော ဤအမျိုးသမီးနှင့် လိုလိုဗားလား ပေါင်းဖော်သည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ဤကဲ့သို့ပင်
 လိုလိုချင်ချင် ပေါင်းဖော်ခဲ့ကြဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏
 အမတ်ကြီးဖြစ်လေသည်။ ဗာရာဏသီပြည်အနီးတွင်နေသော ဇနပုဒ်သူ ကလေးတစ်ယောက်သည်
 အလုပ်လုပ်ရန် သွားသည့်အခါ မင်းရင်ပြင်ကို နေ့စဉ် ဖြတ်၍ သွားရသည်။ ထိုတောသူ
 ကလေးကား အလွန်ဝသဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်အချိုးအစား မကျ၊ ရုပ်ဆိုးလှသူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။
 တစ်နေ့တွင် အလုပ်ခွင်သို့ သွားစဉ် မင်းရင်ပြင် ရောက်သည့်အခါ ဓာတ်သွားလို၍ ဗိုက်နာလာ
 ပါသည်။ အကာအကွယ် မရှိ၊ ဟာလာဟင်းလင်းအရပ် ဖြစ်နေ၍ အခက်တွေ့နေစဉ် ကိုယ်ဝတ်ကို
 ဖုံးလွှမ်းလျက်ပင် လျှပ်တပြက် ထိုင်ကာ အညစ်အကြေးကို အမြန်စွန့်ပြီး ကပျာကယာ ထလိုက်
 ပါသည်။ ထိုအခြင်းအရာကို မင်းကြီးသည် နန်းတော်လေသာပြတင်းမှ အမှတ်မထင် မြင်လိုက်
 ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဇနပုဒ်သူ၏ လိမ္မာပါးနပ်စွာ အညစ်အကြေးစွန့်ပုံနှင့် လျှပ်တပြက် အမြန်စွန့်နိုင်ပုံကို
 တွေ့မြင်ရသည့်အခါ “ဤအမျိုးသမီးသည် ကျန်းမာရေးနှင့် ပြည့်စုံ၍သာ ဤကဲ့သို့ အလျင်အမြန်
 စွန့်နိုင်သည်။ သူသားအိမ်သည် သန့်ရှင်းလိမ့်မည်၊ သန့်ရှင်းသည့် သားအိမ်၌ သန္ဓေတည်ရသော
 သားသမီးသည် ရုပ်ရည်အဆင်း ကြည်လင်သန့်ရှင်း၍ လှပခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလိမ့်မည်၊ ဘုန်းကံ
 ရှိလိမ့်မည်” ဟု စဉ်းစားပြီး အမျိုးသမီးကို ပေါင်းသင်းလိုစိတ် ဖြစ်လာပါသည်။ သို့ဖြစ်၍
 လင်ယောက်ျား ရှိမရှိ မေးမြန်းခိုင်းရာ မရှိကြောင်း သိရသဖြင့် ခေါ်ယူပြီး မိဖုရားကြီးအရာ
 မြှောက်၍ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ပေါင်းသင်းလေသည်။ မကြာမီ သားတော်တစ်ပါး ဖွားမြင်ရာ
 ထိုသားတော်မှာ စကြဝတေးမင်း ဖြစ်လေသည်။

ဘုရားလောင်း ပညာရှိအမတ်သည် ထိုဇနပုဒ်သူ မိဖုရားကြီး၏ စည်းစိမ်ကို မြင်ရ၍ စကား
 အခွင့်သင့်သည့် တစ်နေ့တွင် ဘုရင်ကြီးအား အောက်ပါငါထာဖြင့် လျှောက်ထားလေသည်။—

ပါဠိ

၁၀၈။ သိက္ခေယျံ သိက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ သန္တိ သစ္စန္တိနော ဇနာ။
 ဗဟိယာ ဟိ သုဟန္တေန၊ ရာဇာနမဘိရာဇယိ။

မြန်မာပြန်

သင်သင့် သင်ထိုက်သော အတတ် ပညာတို့ကို သင်ကြားရာ၏။ ထိုထို အတတ် ပညာတို့ကို လိုလားကုန်သော သူတို့လည်း ရှိကြကုန်၏။ မြို့ပြင်၌ မွေးဖွားသော (ဇနပုဒ်သူ) မိန်းမသည် (အရှက်အကြောက်ရှိ၍ ဖုံးဖုံးလွှမ်းလွှမ်း) ကိုယ်လက် သုတ်သင်ခြင်းဖြင့် မင်းကြီးကို နှစ်သက် သဘောကျစေခဲ့ပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိအမတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဗာရာဏသီမင်း မိဖုရား နှစ်ပါးသည် ယခု လိစ္ဆဝီမင်း မိဖုရား နှစ်ပါး ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) လောကမှာ မသင်သင့် မတတ်သင့်သော ပညာဟူ၍ မရှိချေ။
(၂) ပညာဟူသည် ကြီးသည်၊ ငယ်သည် မရှိပေ။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ၊ သိပ္ပမင်္ဂလာများ ဖြစ်ပါသည်။

၁၀၉-ကုဏ္ဍပူဝဇာတ်

(ကုဏ္ဍပူဝ=ဆန်ကဲ့မုန့်)

နတ်မ-သဖြင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးလှသည့် “မဟာဒုဂ္ဂတ” အမျိုးသားကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုအချိန်က သာဝတ္ထိမြို့တော်၏ အလှူဒါန ဓလေ့မှာ လူမျိုး တစ်မျိုးချင်း စုပေါင်း၍ လည်းကောင်း၊ လူမျိုး သုံးလေးမျိုး စုပေါင်း၍ လည်းကောင်း၊ ခရီးသည်ချင်း စုပေါင်း၍ လည်းကောင်း၊ တခါတရံ မြို့လုံးကျွတ် စုပေါင်း၍လည်းကောင်း စုပေါင်းဆွမ်းကျွေးပွဲများ ပြုလုပ် လေ့ရှိပါသည်။ ယခုခေတ် မဟာဒုဂ် ဆွမ်းကျွေးပွဲမျိုး ဖြစ်၏။ မဟာဒုဂ်ဆွမ်းကျွေးပွဲ အမည်သည် ဤဇာတ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤဇာတ်သစ်မှာ လမ်းအလိုက် စုပေါင်းဆွမ်းကျွေးပွဲ ဖြစ်ပါသည်။ မဟာဒုဂ္ဂတသည် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးလှ၏။ တစ်ဝမ်းတစ်ခါး စားရအောင်ပင် မနည်းကြီးစား၍ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေရသည်။ ဇာတ်နေ့ သူတို့နေရာ လမ်းတွင် စုပေါင်းဆွမ်းကျွေးပွဲ ပြုလုပ်ရန် အစီအစဉ် ရှိပါသည်။ ထိုအခါတွင် လူအများသည် ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များအတွက် ဆွမ်း၊ ယာလှူခဲဖွယ်များကို ဖွယ်ဖွယ် ရာရာ ပြည့်စုံစွာ စီမံကြပါသည်။

မဟာဒုဂ်မှာမူ ဆင်းရဲလွန်းလှသဖြင့် ဆွမ်း၊ ကွမ်း၊ အဖျော်ယမကာ ယာဂုများကို မစီမံနိုင်၍ မုန့်ခဲဖွယ်လှူဒါန်းမည်ဟု ကြံစည်ကာ ဆန်ကဲ့ကို သန့်သန့်ထောင်းပြီး ရေနှင့်နယ်လျက် မရိုးရှက်ဖြင့် ထုပ်ပြီး ပြာပူမှာ ဖုတ်၍ မုန့်လုပ်ပါသည်။ မုန့်အလှူရှင်များ လှူဒါန်းရန် အခွင့်ရသည့်အခါ

ရှေးဦးစွာ သွား၍ ဘုရားရှင် သပိတ်၌ ဆန်ကဲ့မုန့်ကို လောင်းလှူပါသည်။ ဘုရားရှင်လည်း အခြားကောင်းနိုးရာရာ မုန့်များစွာကို ဘုဉ်းပေးတော်မမူဘဲ မဟာဒုဂ်လှူသည့် ဆန်ကဲ့မုန့်ကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး မြိန်မြိန်ရှက်ရှက် ဘုဉ်းပေးတော်မူပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားက အခြားသူများ၏ မုန့်ကို ဘုဉ်းပေးတော်မမူဘဲ မဟာဒုဂ်၏ မုန့်ကို ဘုဉ်းပေးတယ်ဆိုလျှင်ပဲ တစ်မြို့လုံး အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက်ဖြစ်ပြီး အံ့ဩကြလေသည်။ မင်းနှင့် တကွ အမတ်များ၊ သေဌေးများ၊ အရပ်သားများက မဟာဒုဂ်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီး “ငွေတစ်ရာ ပေးပါမည်၊ ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှပေးပါ၊ ငွေနှစ်ရာပေးပါမည်၊ ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှပေးပါ” စသည်ဖြင့် သူထက်ငါ တန်ဖိုးတိုးပေး၍ အမျှဝေရန် ဟောင်းဆိုလာကြပါသည်။ မဟာဒုဂ်သည် ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားရာ ဘုရားရှင်က “ဥစ္စာကို ယူလိုက ယူ၍ ဖြစ်စေ၊ မယူဘဲ ဖြစ်စေ ကြိုက်သလို ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ကုသိုလ်အဖို့ကိုတော့ အမျှဝေလိုက်ပါ၊ သင့်မှာ ကုသိုလ်မလျော့သွားပါဘူး” ဟု အမိန့်ရှိတော်မူသဖြင့် လူများ အပြိုင်ပေးသမျှ ဥစ္စာနေကို ယူ၍ အမျှပေးဝေရာ ဟာဏချင်းပင် ချမ်းသာ သွားပါသည်။ ရွှေကိုးကုဋေ ငိုငိုသွားသည်။ ညနေချိန်ရောက်သည့်အခါ ရှင်ဘုရင်က ခေါ်၍ သေဌေးထူး ပေးလေသည်။

ညအခါ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သာဝယ် ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်၌ “မြတ်စွာဘုရားက မဟာဒုဂ်ရဲ့ ဆန်ကဲ့မုန့်ကို ဘုဉ်းပေးသည့်အကြောင်း၊ မဟာဒုဂ်လည်း တစ်နေ့တည်းနှင့် သေဌေး ဖြစ်၍ သေဌေးထူး ရသည့်အကြောင်း” များကို ပြောဆိုနေစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့...ငါသည် ယခုမှသာ မရွံ့မရှာ မဟာဒုဂ်ရဲ့ ညံ့ဖျင်းတဲ့ ဆန်ကဲ့မုန့်ကို ဘုဉ်းပေးသည် မဟုတ်၊ ရှေးရုက္ခစိုးနတ်ဖြစ်တဲ့ ဘဝတုန်းကလဲ သုံးဆောင်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ထိုအခါတုန်းကလည်း မဟာဒုဂ် သည် ငါ့ကို အမှီပြု၍ သေဌေးအရာ ရခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် ကြက်ဆူ ပင်စောင့် ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်နေလေသည်။ ထိုအခါက လူအများသည် နတ်များကို မင်္ဂလာယူ၍ ကိုးကွယ်နေကြ၏။ နတ်ကနားပွဲ တစ်ခုတွင် လူအများသည် အမျိုးမျိုးသော ပန်းနံ့သာ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်တို့ဖြင့် နတ်တို့ကို ပူဇော်ပသနေကြစဉ် ဆင်းရဲသားတစ်ယောက်သည် မိမိတွင်ရှိသည့် ဆန်ကဲ့မုန့်ဖြင့် နတ်ပူဇော်ရန် ဘုရားလောင်း ရုက္ခစိုးဖြစ်နေသည့် ကြက်ဆူပင်ရင်းဝယ် ထိုင်ပြီး စဉ်းစားသည်။ “နတ်တို့ မည်သည် နတ်ဩဇာလို ကောင်းမွန်သည့် စားသောက်ဖွယ်ရာများကိုသာ စားလိမ့်မည်၊ ငါ့မုန့်မျိုးကို စားမည် မဟုတ်၊ နတ် မစားမည့်အတူတူ ငါ့မုန့်ကို ငါပင် စားမည်” ဟု စဉ်းစားပြီး “နတ်မတင်တော့” ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ပြန်လှည့်သွားတော့သည်။

ထိုအခါ ကြက်ဆူပင်စောင့် ရုက္ခစိုးက “အမောင်ယောက်ျား....သင်သည် စည်းစိမ်ရှင်ဖြစ်လျှင် ငါ့ကို မုန့်မုန့်မြတ်မြတ် ပူဇော်ပသလိမ့်မည်၊ ယခု ဆင်းရဲနေတော့ အညံ့ပဲ ပူဇော်နိုင်မှာပေါ့၊ သင့်မုန့်ကိုမှ မစားလျှင် ငါ ဘာကို စားရမလဲ၊ ငါ့အတွက် မုန့်ကို မဖျက်ဆီးပါနဲ့” ဟု အားပေး စကား ပြောကြားလို၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၀၉။ ယထန္ဓော ပုရိသော ဟောတိ၊ တထန္ဓော တဿ ဒေဝတာ။
အာဟရေ' တံ ကုဏ္ဍပုဝံ၊ မာ မေ ဘာဂံ ဝိနာသယ။

မြန်မာပြန်

နတ်ကိုးကွယ်သူ စားသော အစာမျိုးကိုသာလျှင် ထိုသူ၏ နတ်သည် စား၏။ သင်သည် ဤဆန်ကဲ့မုန့်ကို ယူခဲ့လေဘူး၊ ငါ့အဖို့ကို မဖျက်ဆီးပါနှင့်။

ဆင်းရဲသားသည် နတ်စကားကို ကြား၍ အားတက်ပြီး ပြန်လှည့်ကာ နတ်ကို ကြည့်၍ ဆန်ကဲ့မုန့်ဖြင့် ပူဇော် ပသလေသည်။ ရုက္ခစိုးနတ်သည် ထိုမုန့်မှ သြဇာကို သုံးစားပြီး “အမောင်ယောကျ်ား....ဘာကို လိုချင်၍ ပူဇော်ပါသလဲ” ဟု မေးလေသည်။ ဆင်းရဲသားက “အသင်နတ်မင်း....ကျွန်ုပ် ဆင်းရဲလှပါသည်။ သင်နတ်မင်းကို အမှီပြု၍ ဆင်းရဲတွင်းမှ လွတ်ကင်း ချင်၍ ပူဇော်ပါသည်” ဟု ပြန်ပြောလေလျှင် “အမောင်ယောကျ်ား....မပူပါနှင့်၊ သင်သည် ကျေးဇူးသိ၍ ကျေးဇူးဆပ်တတ်သူကို ပူဇော်မိ၏။ ဤကြက်ဆူပင်ကို ဝန်းရံ၍ ရွှေအိုးများ အိုးချင်း ထိပြီး စိဝိုင်းနေပါသည်။ မင်းကြီးကို အကြောင်းကြား၍ တူးယူပါ၊ သင့်ကို သေဌေးရာထူး ပေးလိမ့်မည်” ဟု ပြောဆိုပြီး ကိုယ်ထင်ပျောက်သွားပါသည်။ သူ့ဆင်းရဲလည်း နတ်ညွှန်သည့် အတိုင်း ပြုလုပ်ရာ နေ့ချင်း ညချင်း သေဌေးမင်း ဖြစ်သွားလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ကြက်ဆူပင်စောင့်နတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ထိုစဉ်က ဆင်းရဲသားသည် ယခု ဆင်းရဲသား မဟာဒုဂ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ အလှူဒါနပြုရာ၌ စေတနာသာ ပဓာနဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ကတညူတာ မင်္ဂလာ၊ ဒါနမင်္ဂလာများ ဖြစ်ပါသည်။

၁၁၀-သဗ္ဗသံဟာရကပဉ္စဇာတ်

(သဗ္ဗသံဟာရကပဉ္စ=နံသပေါင်းပြသနာ)

ဤဇာတ်တော်သည် မဟာနိပါတ်တော်လာ ဥမင်ဇာတ်နှင့် အလုံးစုံ တူပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဇာတ်ကို ဥမင်ဇာတ်တွင် ဖတ်ရှုတော်မူပါ။

ပါဠိ

၁၁၀။ သဗ္ဗသံဟာရကော နတ္ထိ၊ သုဒ္ဓံ ကင်္ဂံ ပဂါယတိ။
အလိကံ ဘာသတိ'ယံ ဓုတ္တိ၊ သစ္စမာဟ မဟလ္လိကာ။

မြန်မာပြန်

သဗ္ဗသံဟာရကမည်သော နံ့သာပေါင်းသည် မရှိ။ သက်သက် ဥပသကာနံ့သည်သာလျှင်
လှိုင်၏။ ဤမိန်းမပျက်သည် ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သော ကောင်းကို ဆို၏။ ဤမိန်းမကြီးသည်
မှန်သောစကားကို ဆို၏။

ခံ ၂-ဟံဇိဝဂ်

၁၁၁-ဂဗြဘပဉ္စဇာတ်

(ဂဗြဘပဉ္စ = မြည်းပြဿနာ)

မြည်းပြဿနာအကြောင်း

ဤဇာတ်တော်သည် မဟာနိပါတ်လာ မဟာဥမင်္ဂဇာတ်နှင့် တူ၏။

ပါဠိ

၁၁၁။ ဟံစိ တုဝံ ဧဝ မညသိ “သေယျော၊
ပုဏ္ဏေန ပိတာ”တံ ရာဇသေဋ္ဌ။
ဟန္တုဿတရဿ တေ အယံ၊
အဿတရဿ ဟိ ဂဗြဘော ပိတာ။

မြန်မာပြန်

မင်းမြတ်.... သင်သည် “အကယ်၍ အဘသည် သားဆက် မြတ်၏”ဟု အောက်မေ့တော်
မူငြားအံ့၊ ယခု ဤမြည်းသည် သင်၏ အဿတိုရ်မြင်းထက် မြတ်သည် ဖြစ်ပါစေလော့၊
(အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်) မြည်းသည် အဿတိုရ်မြင်း၏ အဘဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

၁၁၂ - အမရာဒေဝီပဉ္စဇာတ်

(အမရာဒေဝီပဉ္စ = အမရာဒေဝီပြဿနာ)

အမရာဒေဝီနှင့် မဟောသဓာ ပညာစမ်းကြသည့်အကြောင်း

ဤဇာတ်တော်သည် မဟာနိပါတ်လာ မဟာဥမင်္ဂဇာတ်နှင့် တူ၏။

ပါဠိ

၁၁၂။ ယေန သတ္တုဗိလင်္ဂါ စ၊ ဒိဂုဏပလာသော စ ပုပ္ဖိတော။
ယေန ဒဒါမိ တေန ဝဒါမိ၊ ယေန န ဒဒါမိ န တေန ဝဒါမိ။
သေ မဂ္ဂေါ ယဝမဇ္ဈကဿ၊ တေ ဆန္ဒပထံ ဝိဇာနာဟိ။

မြန်မာပြန်

(အရှင်) မုန့်လုံးဈေး ပအုံးရည်ဈေးနှင့် အရွက်နှစ်ဆင့်ရှိ၍ ပွင့်သော ပင်လယ်ကသစ်ပင်
ရှိသော အရပ်တို့သို့ သွားပါလော့။ ပေးသော လက်ဖြင့် ဆို၏၊ မပေးသော လက်ဖြင့် မဆို။
ဤသည်သာလျှင် ယဝမဇ္ဈကရ၌ တည်သော ငါတို့ အိမ်လမ်းတည်း။ လျှိုငှက်၍ ဆိုသော
ဤလမ်းကို သိလော့။

၁၁၃-သိင်္ဂါလဇာတ်

(သိင်္ဂါလ=မြေခွေး)

လိုချင်လောဘကြောင့် မြေခွေးအလိမ်ခံရသည့် ပုဏ္ဏားအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ရဟန်းတို့သည် တရားသဘင်၌ စည်းဝေးနေကြစဉ် “ငါ့ရှင်တို့...ဒေဝဒတ်သည် ရဟန်းငါးရာကို ခေါ်ယူ၍ ဂယာသီသသို့ သွားပြီ၊ ‘ရဟန်းဂေါတမ ပြုလုပ်သမျှ တရားနဲ့မညီ၊ ငါလုပ်တာမှ တရားနဲ့ ညီသည်’ ဟု သံဃာကို လိမ်ညာစည်းရုံး၍ တစ်သိမ်တည်း၌ ဥပုသ်နှစ်ဆိုင်း ပြုခြင်းဖြင့် သံဃဘေဒ ကံကို ပြုလုပ်သည်” ဟု ဒေဝဒတ်၏ ကျေးဇူးမဲ့စကားကို ပြောဆိုနေကြပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားရှင်ကြွလာတော်မူပြီး “ချစ်သားရဟန်းတို့... ဒေဝဒတ်သည် ယခုမှ လိမ်ညာ ပြောဆိုသည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း လိမ်ညာခဲ့ဖူးသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် သုသာန်တော်၌ ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီပြည်တွင် နက္ခတ်ပွဲသဘင် ကျင်းပရန် ကြွေးကြော် ကြလေသည်။ လူများစွာတို့သည် မြေဘုတ်ဘီလူး ပ-သမ္မုကို ပြုမည်ဟု ရည်ရွယ်၍ လမ်းဆုံလမ်းမ လမ်းလေးခွတို့၌ သားစိမ်း၊ ငါးစိမ်းတို့ကို ပစ်ချထားကြကုန်၏။ လမ်းဘေး အမှိုက်ပုံ စသည်တို့၌ ရှိကုန်သော အိုးကဲ့၊ ခွက်စုတ်စသည်တို့တွင်လည်း သေရည်ကို ထည့်ထားကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြေခွေးတစ်ကောင်သည် သန်းခေါင်ယံအချိန်၌ ညချင်းပေါက်ခရီးဖြင့် မြို့တွင်းသို့ ဝင်လာကာ ထိုအမဲ၊ သား၊ ငါးတို့နှင့် သေရည်တို့ကို စားသောက်ပြီး ပုန်းညက်ချုပ်အောက်တွင် အရုဏ်တက်ချိန်အထိ ဝင်အိပ်နေလေသည်။ နိုးလာချိန်တွင် မိုးလင်းနေသောကြောင့် လမ်းဘေးသို့ သွား၍ ကိုယ်ကို ဝှက်ကာ ဝပ်နေ၏။

ပုဏ္ဏားတစ်ယောက် မျက်နှာသစ်ရန် လာသောအခါ “ပုဏ္ဏားဆိုတာ ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ မက်မော တတ်တယ်၊ ဒီပုဏ္ဏားကို ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် ဖြားယောင်းပြီး ငါထွက်ပေါက်ရှာမယ်” ဟု ကြံစည်ပြီး “အသင်ပုဏ္ဏား...ကျွန်ုပ်မှာ ငွေနှစ်ရာ ရှိပါတယ်၊ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ကို သင့်ချိုင်းကြားမှာ ထားပြီး အပေါ်ရုံအငတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းကာ လူ မမြင်အောင် တောထဲသို့ ပို့ပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် ငွေနှစ်ရာ သင့်ကို ပေးပါမယ်” ဟု ပြောဆိုလိုက်သည်။

ပုဏ္ဏားသည် သဘောကျ၍ ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံပြီး မြေခွေး ပြောသည့်အတိုင်း ဝှက်၍ ယူသွားသည်။ တောစပ်သို့ ရောက်သည့်အခါ မြေခွေးက မိမိနေရာ သုသာန်သို့ ရောက်အောင် ဆွားခိုင်းပါသည်။ သုသာန်ရောက်သော် သူ့ကို မြေပေါ်သို့ ချခိုင်းပြီး ငွေနှစ်ရာကို လိုချင်ပါက အပေါ်ရုံအငတ်ကို ဖြန့်ထားရန် ပြောသည်။ ပုဏ္ဏားလည်း မြေခွေးဆိုတိုင်း ဖြန့်ထားလေ၏။

မြေခွေးသည် ပုဏ္ဏားအား အမှတ်မရှိ နေရာတစ်ခုကို တူးခိုင်းသည်။ ပုဏ္ဏားခမျာ ဥစ္စာရမ္မက်ဖြင့် သဲသဲမဲမဲယက်၍ တူးနေစဉ် မြေခွေးသည် ပုဏ္ဏားချထားသော အပေါ်ရုံအငတ်ပေါ်၌ ချေးပါချေ၍ သေးပန်းပြီး သုသာန်ထဲသို့ ပြေးဝင်သွားလေတော့၏။ ထိုအခြင်းအရာကို ဘုရားဘောင်း ရုက္ခစိုးနတ် မြင်၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၁၃။ သဒ္ဓဟာသိ သိင်္ဂါလဿ၊ သုရာပိတဿ ဗြာဟ္မဏ။
သိပ္ပိကာနံ သတံ နတ္ထိ၊ ကုတော ကံသသတာ ဒုဝေ။

ပြန်မာပြန်

ပုဏ္ဏား....သေအရက် သောက်သော မြေခွေး၏ ဧကားကို ယုံကြည်သလော။ (ထိုမြေခွေးအား) ယောက်သွား တစ်ရာမျှလည်း မရှိ၊ ငွေအသပြာ နှစ်ရာတို့ကား အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။
ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရုက္ခစိုးနတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မြေခွေးသည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) လောဘဖြစ်လာလျှင် အကျိုး အကြောင်း၊ အဆိုး အကောင်းကို မသိတော့ပေ။
(၂) အလိုရမ္မက်ကြီးသူကို ဥစ္စာပစ္စည်းဖြင့် ဖြားယောင်းလျှင် အောင်မြင်နိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိမိ မင်္ဂလာ၊ သန္တုဠိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၁၄ - မိတစိန္တိဇာတ်

(မိတစိန္တိ = စဉ်းစားနှိုင်းချိန်လေ့ ရှိသောငါး)

ပျင်းရိခြင်းသည် ကြီးပွားခြင်း၏ ရန်သူဖြစ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကျောင်းနေ မထေရ်အို နှစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

မထေရ်အိုကြီး နှစ်ပါးတို့သည် ဇနပုဒ် တောကျောင်း တစ်ခု၌ နေထိုင်ကြ၍ သီတင်းဝါလကျွတ်သည့်အခါ ဘုရားဖူးသွားမည်ဟု ရည်ရွယ်လျက် စားနပ်ရိက္ခာများ စီစဉ်ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ယနေ့ သွားမည်။ မနက်ဖြန် သွားမည်ဟု စဉ်းစားတွေးတောရင်း ပျင်းရိသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ နေရာဌာနကို ငုံ့နေသောကြောင့်လည်းကောင်း လလွန်သွားသည်။ စုဆောင်းထားသော ရိက္ခာများလည်း ကုန်သွားသဖြင့် တဖန်ပြန်၍ ရိက္ခာစုဆောင်းပြီး ဘုရားဖူးသွားရန်

စီစဉ်ပြန်၏။ သို့သော်လည်း ရှေးနည်းအတိုင်း တစ်လပြီး တစ်လ ကုန်သွားခဲ့ရာ သုံးလလွန်ပြီးမှ သွားဖြစ်တော့သည်။

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရောက်၍ ဘုရားဖူးပြီးသည့်အခါ သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတို့က “အရှင် ဘုရားတို့...ဘုရားဖူးမလာကြတာ ကြာမြင့်လှပါလား၊ အဘယ်ကြောင့် ကြာမြင့်ကြပါသနည်း” ဟု ဝိုင်းမေးကြပါသည်။ မထေရ်အိုကြီး နှစ်ပါးတို့က မိမိတို့၏ ဘုရားဖူးလာရာ၌ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာ ပုံကို အမှန်အတိုင်း ပြောကြားကြရာ တောကျောင်းနေ ရဟန်းကြီးနှစ်ပါးတို့၏ ပျင်းရိမှုသည် ဘုရားကျောင်းတော်နေ ရဟန်းတော်များထံ ပျံ့နှံ့သွားလေရာ ရဟန်းများက ထိုရဟန်းကြီး နှစ်ပါးအကြောင်းကို ပြောကြားနေကြပါသည်။

ထိုအခါ ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူ၍ ဘုရားရှင်က “ရဟန်းတို့...ဤတောကျောင်းနေရဟန်းကြီး နှစ်ပါးကား ယခုဘဝမှာသာ ပျင်းရိ ဖင့်နှေးကြသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးဘဝကလည်း ပျင်းရိ ဖင့်နှေး အထ လေးကြကုန်သည်သာတည်း” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောကြားတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းမင်းပြုစဉ် မြစ်တွင်း၌ ဗဟုစိန္တိ၊ အပ္ပစိန္တိ၊ မိတစိန္တိ ဟူသော ငါးသုံးကောင် ရှိကြပါသည်။ အကြံများသောကြောင့် ဗဟုစိန္တိ၊ အကြံနည်းသောကြောင့် အပ္ပစိန္တိခေါ်၍ နှိုင်းချိန်ကြံစည် စဉ်းစားတတ်သောကြောင့် မိတစိန္တိဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုငါးသုံးကောင်တို့သည် တောအရပ်မှ မြို့ရွာလမ်းခရီးသို့ လာခဲ့ကြရာ မိတစိန္တိငါးက “လူတို့သွားရာ လမ်းခရီးတို့မည်သည် ကြောက်စရာ ကောင်းလှ၏၊ ဘေးအန္တရာယ် များ၏၊ တံငါတို့သည် ပိုက်ကွန်မြူးစသော အမျိုးမျိုးကိရိယာတို့ကို ပစ်၍ ငါးတို့ကို ဖမ်းယူလေ့ရှိကြ၏၊ ငါတို့သည် တောကိုပင် ပြန်သွားသင့်၏” ဟု အခြား ငါးနှစ်ကောင်ကို ပြောကြား၏။

သို့ရာတွင် ဗဟုစိန္တိငါးနှင့် အပ္ပစိန္တိငါး နှစ်ကောင်တို့မှာကား ပျင်းရိကြသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အစာ၌ တပ်မက်မောကြသောကြောင့်လည်းကောင်း ယနေ့သွားမည်၊ မနက်ဖြန်မှ သွားမည်ဟု စဉ်းစားရင်း သုံးလမျှ ကြာသွားသည်။ တစ်နေ့တွင် လူတို့ ကွန်ပစ်နေကြသည့် နေရာသို့ ဗဟုစိန္တိငါးနှင့် အပ္ပစိန္တိငါး နှစ်ကောင်တို့ ရှေးဦးစွာ ရောက်လာကြ၏။ ထိုငါးနှစ်ကောင်တို့သည် အသိဉာဏ်နည်းပါး၍ တံငါတို့၏ပိုက်ကွန်နံ့ကို သတိမပြုမိကြသဖြင့် ကွန်ထဲတွင် မိသွားကြပါသည်။ မိတစိန္တိငါးမှာမူ “ကွန်နံ့ကို သိသဖြင့် ရှောင်ကွင်းပြီး ကွန်၏ ဝမ်းကို ခွဲကာ ထိုမိုက်မဲ့ပျင်းရိ လှသည့် ငါးနှစ်ကောင်၏ အသက်ကို ကယ်ဆယ်လိုက်ဖူးလေသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ကြားတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၁၁၄။ ဗဟုစိန္တိ အပ္ပစိန္တိ၊ ဥဘော ဇာလေ အဗဇ္ဈရေ။
မိတစိန္တိ ပမောစေသိ၊ ဥဘော တတ္ထ သမာဂတာ။

မြန်မာပြန်

အကြံများသော ဗဟုစိန္တိငါး လည်းကောင်း၊ အကြံနည်းသော အပ္ပစိန္တိငါး လည်းကောင်း ဤငါးနှစ်ကောင်တို့သည် ပိုက်ကွန်၌ မိကြကုန်၏။ ပညာဖြင့် ကြံစည်လေ့ရှိသော မိတစိန္တိမည်သော ငါးသည် ထိုငါးနှစ်ကောင်တို့ကို လွှတ်စေ၏။ ငါးနှစ်ကောင်တို့သည် ထိုရေ၌ မိတစိန္တိငါးနှင့် တဖန် ပေါင်းမိကြကုန်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။မိတစိန္တိငါးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ဗဟုစိန္တိငါးနှင့်အပ္ပစိန္တိငါးတို့သည် ရဟန်းအိုကြီးနှစ်ပါး ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပျင်းရိခြင်းသည် ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်း၏ ဘေးရန်ဖြစ်သည်။
(၂) မနွေးသင့်ရာ၌ နှောင့်နှေးလျှင် အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ ဒါနပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။မိတစိန္တိငါးအား ဒါနမင်္ဂလာဖြစ်၍ အခြားငါးနှစ်ကောင်မှာ သောဝစဿတာ မင်္ဂလာနှင့် အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၁၅-အနုသာသိကဇာတ်

(အနုသာသိကာ=ဆုံးမတတ်သူ)

အပြောနှင့် အလုပ်မညီလျှင် ပျက်စီးတတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဆိုဆုံးမလေ့ရှိသော ရဟန်းမ-တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

သာဝတ္ထိမြို့သူ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်သည် သာသနာ့ဘောင်ဝင်၍ ရဟန်းမ ပြုသည်မှစပြီး ရဟန်းတရား အားမထုတ်ဘဲ ပစ္စည်း၌ တပ်မက်မောကာ အခြားရဟန်းမများ ဆွမ်းခံ မရောက်သည့် အရပ်သစ်သို့သာ ဆွမ်းခံ သွားလေ့ရှိသည်။ ရပ်ကွက်သူ ရပ်ကွက်သားများလည်း ရဟန်းမများ အရောက်အပေါက် နည်းသဖြင့် ရှားရှားပါးပါး ကြွလာသည့် ရဟန်းမအား မွန်မွန်မြတ်မြတ် ဖြစ်သော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်တို့ကို ပေးကမ်း လှူဒါန်းကြလေသည်။

ထိုရဟန်းမသည် ရသတဏှာဖြင့် နှောင်ဖွဲ့မိကာ “ဤရပ်ကွက်သို့ အခြားရဟန်းမများ ဆွမ်းခံကြလျှင် ငါ့မှာ လာဘ် ဆုတ်ယုတ်လိမ့်မယ်၊ ဤရပ်ကွက်သို့ အခြားရဟန်းမများ ဆွမ်းခံ မကြွအောင် လုပ်မှ တော်မယ်” ဟု ကြံရွယ်ပြီး ရဟန်းမများ၏ ကျောင်းသို့ သွားကာ ဤသို့ ဆိုဆုံးမပါသည်။ “အရှင်မတို့...ဤရပ်ကွက်မှာ ဆင်ကြမ်း၊ မြင်းကြမ်း၊ ဆိတ်ကြမ်း၊ ချေးကြမ်းစသော ဘေးရန်ရှိသည့်အရပ် ဖြစ်တယ်၊ ထိုအရပ်သို့ ဆွမ်းခံ မသွားကြပါနှင့်” ဟု ဆုံးမလေသည်။ ထိုရဟန်းမ၏ စကားကို ကြားသိရသဖြင့် အခြားရဟန်းမ တစ်ပါးတလေမျှ ထိုရပ်ကွက်သို့ ဆွမ်းခံ မသွားကြပေ။

တစ်နေ့တွင် ဆိုဆုံးမသော ရဟန်းမသည် ထိုရပ်ကွက်သို့ တစ်ပါးတည်း ဆွမ်းခံဝင်စဉ် အိမ်တစ်အိမ်သို့ အလျင်အမြန် ဝင်မိလေရာ ဆုံးသွမ်းသော ဆိတ်ကြီးတစ်ကောင်သည် လန့်ပြီး ပြေး၍ ပေါင်ကို ဝှေ့လိုက်သဖြင့် ပေါင်ကျိုးသွားပါတော့သည်။ လူများက ဝိုင်းအံ့ပြုစု၍ ရဟန်းမကျောင်းသို့ ခုတင်ဖြင့် တမ်းပို့ကြသည်တွင် ရဟန်းမများ သိကြသဖြင့် “ဤရဟန်းမသည် သူများတကာကိုတော့ ဤရပ်ကွက်သို့ မသွားကြရန် ဆုံးမပြီး ကိုယ်တိုင်ကတော့ ဤရပ်ကွက်သို့ သွားသဖြင့် ဆိတ်ဝှေ့ခံရ၍ ပေါင်ကျိုးပြီး ပြန်လာရသည်”ဟု ဝိုင်းအံ့ ကဲ့ရဲ့ကြလေသည်။

တဆင့်ကေား တဆင့်နားဖြင့် ထိုသတင်းစကားကို ရဟန်းများ ကြားသိကြရာ ရဟန်းများ ကလည်း ကဲ့ရဲ့ကေား ဆိုကြပြန်သည်တွင် ဘုရားရှင်က “ရဟန်းတို့...ဤရဟန်းမသည် ယခုမှသာ သူတပါးကို ဆိုဆုံးမပြီး မိမိကိုယ်တိုင်ကတော့ မလိုက်နာသည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ဤနည်း အတိုင်းပင် အပြောတမျိုး အလုပ်တဖုံ ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် တောတွင်း ငှက်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် ငှက်အပေါင်းတို့၏ အကြီးအကဲ ငှက်မင်း ဖြစ်ပါသည်။ ငှက်ပေါင်းများစွာ ခြံရံကာ ဟိမဝန္တာတောကြီးထဲမှာ ကျက်စား နေပါသည်။ ထိုငှက်များထဲတွင် ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်သော ငှက်မတင်ကောင်သည် တောထဲမှာ အစာရှာဘဲ လူသွားလမ်းခရီး (လှည်း) လမ်းမကြီးတွင် အစာရှာဖွေ စားသောက်ပါသည်။

ထိုငှက်မသည် လမ်းမကြီးဖွင့် လှည်းတို့မှ ကျကုန်သော စပါးစေ့ပဲစေ့သည်တို့ကို ကောက်ယူ စားသောက်ကာ စားလမ်း ဖြောင့်နေသဖြင့် “ဤအရပ်သို့ အခြားငှက်များ မလာနိုင်အောင် လုပ်ရရင် ကောင်းမယ်”ဟု ကြံရွယ်ပြီး ငှက်များကို ဤသို့ ဆုံးမသြဝါဒ ပေးပါသည်။ “အို ငှက်အပေါင်းတို့...လူသွားခရီးလမ်းမကြီးမည်သည် ဘေးရန် များလှ၏၊ ဆင်၊ မြင်း စသည် တို့နှင့် ကြမ်းတမ်းသည့် နွားများတပ်သည့် လှည်းယာဉ်များ သွားလာရာ ဖြစ်၏၊ အလျင်အမြန် ပျံတက်ဖို့ရန်ပင် မလွယ်ကူ၊ ထိုလှည်းလမ်းမကြီးသို့ မသွားကြကုန်နှင့်”ဟု ဆုံးမပါသည်။

ထိုသို့ဆိုဆုံးမသဖြင့် ငှက်အပေါင်းက ထိုငှက်မကို အနုသာသိကာ(ဒေါ်ဆုံးမ)ဟု နာမည် မှည့်ထားကြပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ထိုငှက်မသည် လူသွားလမ်းမကြီး၌ သွားလာကျက်စား နေစဉ် အချိန်ပြင်းစွာဖြင့် လာသည့် ယာဉ်၏ အသံကို ကြားရသဖြင့် လှည့်ကြည့်ပြီး ဝေးသေး သည်ဟု အောက်မေ့ကာ သွားမြဲသွားနေစဉ် လှည်းသည် လေအဟုန် တွန်းပို့လိုက်သဖြင့် ငှက်မ မှန်းထားသည်ထက် စောစီးလျင်မြန်စွာ ရောက်ရှိလာပါသည်။ လှည်းယာဉ် အနား ရောက်လာ သည့်အခါတွင် ငှက်မသည် ထ-မပျံမလိုက်သဖြင့် လှည်းဘီး ကြိတ်မိပြီး ရင်နှစ်ခြမ်းကွဲကာ သေလေသည်။

ဘုရားလောင်းငှက်မင်းသည် ငှက်များကို စိစစ်ရေတွက်သည့်အခါ ထို“ဒေါ်ဆုံးမ”ကို မမြင်ရ သဖြင့် ရှာဖွေခိုင်းရာ လူသွားလမ်းမကြီးတွင် ရင်နှစ်ခြမ်းကွဲ၍ သေပွဲဝင်နေသည်ကို တွေ့မြင် ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ငှက်မင်းအား ပြောကြားရာ ငှက်မင်းက “ဤငှက်မသည် အခြားသော ငှက်များကို တားမြစ်၍ ကိုယ်တိုင်က အန္တရာယ်လမ်းကြောင်း၌ ကျက်စား

သဖြင့် ရင်နှစ်ခြမ်းကွဲကာ သေပွဲ ဝင်ရ ရှာလေသည်”ဟု ပြောဆိုပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၁၅။ ယာ'ယညမနုဿာသတိ၊ သယံ လောလုပ္ပစာရိနီ။
သယံ ဝိပက္ခိကာ သေတိ၊ ဟတာ စက္ကေန သာသိကာ။

မြန်မာပြန်

အို (ငှက်အပေါင်းတို့....)ကိုယ်တိုင် လျှပ်ပေါ်သော အကျင့်ရှိသော်လည်း အခြားငှက်တို့ကိုမူ ဆုံးမလေ့ရှိသော ဤငှက်မသည် လှည်းဘီး နင်းမိသဖြင့် အတောင်ကျိုး၍ မထသော အိပ်ခြင်းဖြင့် အိပ်ရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ငှက်မင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဆုံးမတတ်သည့် ငှက်မသည် ဆုံးမတတ်သည့် ဘိက္ခုနီမဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) သူတော်ကောင်းယောင်ဆောင်၍ မကောင်းမှုပြုလုပ်လျှင် တစ်နေ့ ဒုက္ခရောက်၍ အမှုပေါ်ပေါက်တတ်သည်။
(၂) အပြောနှင့်အလုပ်ညီမှ ကောင်းကျိုး ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဉာဏကာနဉ္စ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၁၆ - ဒုဗ္ဗစဇာတ်

(ဒုဗ္ဗစ=ဆုံးမခက်သူ)

အရက်မူး၍ ပညာရှိစကား နားမထောင်သောကြောင့် လုံချက်ဖြင့် သေရသည့်အကြောင်း

ပဠိပုဒ်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ဆိုဆုံးမခက်သော ရဟန်းတော် တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ဤဇာတ်လမ်းအကျယ်ကို နဝကနိပါတ် ဂိဇ္ဈဇာတ်၌ အကျယ်ပြမည့် ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိုဆုံးမခက်သည့် ရဟန်းကို ခေါ်တော်မူ၍ “ရဟန်း...သင်သည် ယခုမှသာ ဆိုဆုံးမခက်သည် မဟုတ်လေး၊ ရှေးဘဝများကလည်း ဆိုဆုံးမခက်ခဲ့သည်၊ ဆိုဆုံးမခက်သဖြင့် ပညာရှိတို့ စကားကို နားမထောင်၍ လုံဖျား၌ အသက်ထွက်ခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိုင်းဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် ခုန့်ပျံကျော်လွှား (ဘားကျွမ်း) ကစား၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသော ကချေသည်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ မိရိုးဖလာ ခုန့်ပျံကျော်လွှား (ဘားကျွမ်း) ကစား ပညာ၌ တစ်ဖက်ကမ်းခပ် တတ်မြောက် ကျွမ်းကျင်လေသည်။ ကစားနည်းမျိုးစုံကို နားလည်သည်။ ဘုရားလောင်း ဘားကျွမ်းသမားသည် အခြားဘားကျွမ်းဆရာကြီး တစ်ဦးနှင့်အတူ ပေါင်းစပ်၍ ဘားကျွမ်းအတတ်ပညာများကို နိုင်ငံအတွင်း လှည့်လည် ပြသပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ဆရာကြီးသည် အရက်မှူးလွန်ပြီး မှူးမှူးနှင့် “လုံငါးချောင်း ဆင့်ထောင်ပြီး ဘားကျွမ်းကစားပြမည်” ဟု ပရိသတ်ကို ပြောဆိုပါတော့သည်။

အမှန်မှာ ဆရာကြီးသည် လုံငါးချောင်းဆင့်ပညာကို မတတ်ပါချေ။ မှူး၍ ပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ တပည့်ဖြစ်သူ ဘုရားလောင်းက “ဆရာ.... ဆရာသည် လုံငါးချောင်းဆင့် ပညာကို မတတ်၊ လေးချောင်းဆင့် ပညာကိုသာ တတ်သည်၊ တစ်ချောင်းကို ဖယ်၍ ကစားပါ၊ အကယ်၍ မဖယ်ဘဲကစားလျှင် ငါးဆင့်မြောက် လုံစူး၍ သေလိမ့်မည်” ဟု တားမြစ်ပြောဆိုပါသည်။ ဆရာကြီးသည် အရက်သိပ်မှူးနေ၍ တပည့်ဖြစ်သူ၏ စကားကို နားမထောင်ဘဲ လုံတစ်ချောင်းပြီး တစ်ချောင်းဆင့်၍ ခုန့်ပျံကျော်လွှား ကစားပြရာ လေးချောင်းဆင့်အထိ ခုန့်ပျံ ပြနိုင်သည်။ ငါးချောင်းမြောက်လုံကို ဆင့်၍ ခုန့်ပျံပြသည့်အခါ ပန်းပွင့်ကို တုတ်ဖြင့် သိသကဲ့သို့ လုံဖြင့် မိုက်ကို ကျောက်ကုန်းပေါက်အောင် ထိုးဖောက်မိပြီး လူးလင့်ကြွေးကာ သေပွဲဝင်ရရှာလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းက “ပညာရှိစကား နားမထောင်၍ သေရခြင်း ဖြစ်သည်” ဟု ပြောဆိုပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၁၆။ အတိကရ’မဏရာ’စရိယ၊ မယုဓမ္မ’တံ န ရုစ္စတိ။
စတုတ္ထေ လဿိယိတောန၊ ပဉ္စမာယ’သိ အာဂုတော။

မြန်မာပြန်

ဆရာ.... ဆရာသည် (မိမိ တတ်နိုင်သည်ထက်) အပို အလွန် ပြုလုပ်ခြင်းကို ပြုလုပ်၏။
ဤ(သင် ပြုလုပ်သော)အမှုကို အကျွန်ုပ်သည်လည်း မနှစ်သက်၊ သဘောမတူပါ။ လေးခုမြောက်
လုံသွားကို ခုန့်နိုင်သော်လည်း ငါးခုမြောက် လုံသွားဖြင့် အသိခံရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ တပည့်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဘားကျွမ်းဆရာကြီးသည် အပြောခက်သည့် ရဟန်းဖြစ်လာသည်။
ဆင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အရက်သေစာသည် ဆင်ခြင် စဉ်းစား အမှန်တရားကို မမြင်နိုင်။
(၂) မတတ်ကျွမ်းသည့် အရာကို ပြုလုပ်လျှင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးရတတ်သည်။
(၃) မိမိ၌ မရှိသောဂုဏ်ပညာတို့ဖြင့် အပိုကြွားဝါ မပြောသင့်ချေ။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။
မဂ်ဇာ။ ။ သိပ္ပမဂ်လာဖြစ်၍ သောဝဏ္ဏတာ မဂ်လာ ပျက်ပါသည်။

၁၁၇-တိတ္ထိရဇာတ်

(ကိတ္တိရ=ခါငှက်)

ဆရာလုပ်လွန်းသဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်၏ နောက်လိုက် တပည့်ဖြစ်သူ “ကောကာလိက” ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။ (ထိုပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအကျယ်ကို တေရသကနိပါတ် တက္ကာရိယဇာတ်၌ အကျယ် ဖတ်ရှုပါ။)

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရှယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်ပြည်၌ အတတ်ပညာများ သင်ကြားပြီးနောက် လူ့ဘောင်တွင် အိမ်ထောင်သားမွေး လူမှုရေးကိစ္စများ၌ စိတ်မဝင်စား သဖြင့် တောသို့ ထွက်ကာ ရသေ့ဝတ်ပြီး စျားနံ၊ အဘိညာဉ်များ ပွားများလျက် နေပါသည်။ ဟိမဝန္တာတောတွင်းရှိ ရသေ့အားလုံးတို့က ဘုရားလောင်းရသေ့ကို သြဝါဒါစရိယအရာမှာ ထား၍ ဆည်းကပ် စားနေပါသည်။

ထိုသို့နေကြရာတွင် အသားအရေ ဖျော့တော့ဖြူရောင်သော ရောဂါရှိသည့် ရသေ့ တစ်ယောက်သည် ဓားမကြီးဖြင့် ထင်းခွဲနေစဉ် နှုတ်ထွက်ကြမ်းသည့် ရသေ့တစ်ဦးက လာပြီး အနီးအနားမှာ ထိုင်လျက် “ဒီနေရာက ခွဲလိုက်ပါလား၊ ဟိုနေရာက ခွဲလိုက်ပါလား” စသည်ဖြင့် ဆရာလုပ်လေသည်။ ထင်းခွဲသော ရသေ့လည်း စိတ်မရွည်သဖြင့် ဒေါသဖြစ်ပြီး “သင်သည် ငါ၏ ထင်းခွဲဆရာ မဟုတ်”ဟု ပြောဆိုကာ ဓားမကြီးဖြင့် တစ်ချက်တည်း ခုတ်ပိုင်းသတ်လိုက် လေသည်။

ဆရာကြီးဖြင့်သူ ဘုရားအလောင်းရသေ့ ကြီးမှူးပြီး ထိုရသေ့အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ် လိုက်ရသည်။ ထိုအချိန်အခါဝယ် ထိုရသေ့ကျောင်း အနီးအပါးရှိ တောင်ပို့ခြေရင်း တစ်ခု၌ ခါငှက်တစ်ကောင် နေလေသည်။ ထိုခါသည် နေ့စဉ် ညနေချမ်းနှင့် နံနက်ခင်းတို့၌ တောင်ပို့ ထိပ်သို့ တက်ပြီး ကျယ်လောင်စွာ တွန်ကျူးလေသည်။ ခါတွန်သံကြားရ၍ ငှက်ပစ်သမားသည် အသံလာရာသို့ မှန်းပြီး လိုက်ရှာရာ ခါကို တွေ့ရသဖြင့် လေးဖြင့် ဖမ်း၍ ယူဆောင်သွားလေသည်။ ဘုရားလောင်းရသေ့သည် ခါတွန်သံ မကြားရတော့၍ ရသေ့များကို မေးမြန်းရာ ခါအတွန် ကောင်း၍ သေသွားပြီ ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြလေသည်။

ဘုရားလောင်းရသေ့ကြီးသည် အသံကြောင့် ပျက်စီးရသော အဖြစ်အပျက်နှစ်ခုကို ဆက်ဖပ်ပြီး နမူနာယူကြစေရန် ရသေ့အပေါင်းကို ဆုံးမလိုသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၁၇။ အစ္စုဂ္ဂကာ’ဓိလပတာ၊ အတိဝေလံ ပဘာသိတာ။
ဝါစာ ဟနတိ ဒုဗ္ဗေမံ၊ တိတ္ထိရံဝါ’တိဝသိတံ။

မြန်မာ-ပြန်

မောက်မောက်မာမာ ပြောဆိုသော၊ ထပ်တလဲလဲ ပြောဆိုသော၊ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ပြောဆိုသော စကားက ပညာမဲ့သူကို သတ်တတ်၏။ အလွန် တွန့်မြည်သော (ဝါ) ထပ်တလဲလဲ တွန့်မြည်သော ခါကို သတ်သကဲ့သို့တည်း။

ဘေတပေါင်းခန်း။ ။ ဆရာရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
နှုတ်ထွက်ကြမ်းသူ ရသေ့သည် ကောကလိကဖြစ်လာသည်။
ရသေ့အပေါင်းသည် ဘုရားတပည့်များ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်း ၁။ ။ (၁) သြဇာပေး ဆရာလုပ်လွန်းလျှင် ရန်ပြုခံရတတ်သည်။
(၂) စကားများလွန်း အသံပေးလွန်းသူသည် အသံကြောင့် အန္တရာယ် ရောသိရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ နေက္ခမ္မပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၁၈-ဝနုကဇာတ်

(ဝနု=ဝံးငှက်)

အကြံကောင်းလျှင် တစ်ချက်တည်းဖြင့် ချမ်းသာနိုင်ကြောင်း

ဗစ္စုပ္ပန်ဇာတ်

မြတ်စွာဘုရားသည် သာသတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဥတ္တရသေဋ္ဌေးသားကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုသေဋ္ဌေးသားသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ စုတေလာ၍ ဥတ္တရသေဋ္ဌေးကတော်ကြီး၏ ဝမ်း၌ သန္ဓေ နေလာသူ ဖြစ်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ လာသူဖြစ်၍ ရုပ်ရည်အဆင်း အလွန်လှပတင့်တယ်လေသည်။ ကမဂုဏ်ကိစ္စများ၌ ခံမင်လိုလား နှစ်သက်ခြင်းလည်း မရှိပေ။ ထိုသေဋ္ဌေးသား အရွယ်ရောက် သည့်အခါ ကြတ္တိကာနက္ခတ် (တန်ဆောင်တိုင်) ပွဲသဘင် မြို့လုံးကျွတ် ဆင်ယင်ကျင်းပရာတွင် သူ့သူငယ်ချင်း သေဋ္ဌေးသားအားလုံးမှာ လင်စုံမယားဖက် တွဲဖက်နှင့်ချည်း ဖြစ်ပြီး သူတစ်ဦး တည်းသာ တွဲဖက်မဲ့ ဖြစ်နေသဖြင့် သူငယ်ချင်းများက “သေဋ္ဌေးသားအတွက် တွဲဖက်အမျိုးသမီး တစ်ယောက် ရှာပေးပြီး နက္ခတ်ပွဲသဘင် ပျော်ရွှင်ကြမည်” ဟု တိုင်ပင်ကြပါသည်။

သေဋ္ဌေးသားထံမှ သဘောတူညီချက် မရ-မကရယူပြီး ပြည့်တန်ဆာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ခေါ်ယူကာ သေဋ္ဌေးသား နေအိမ်သို့ ပို့ပေးလိုက်ကြလေသည်။ သေဋ္ဌေးသားသည် ထိုအမျိုး သမီးကို နှုတ်ဆက်ခေါ်ငင်ရန် မဆိုထားဘိ ကြည့်ရုံမျှပင် မကြည့်ပေ။ ထိုအခါ အမျိုးသမီးက မိန်းမမာယာဖြင့် ပြားယောင်းမည် ဟု ကြံရွယ်ပြီး ပြုံးပြုံးလိုက်ပါသည်။ သေဋ္ဌေးသားကား ကမဂုဏ်ကိစ္စဖြင့် ပျော်မွေ့ဖို့ရန် စိတ်မပါ၊ အမျိုးသမီး ပြုံးပြည်အခါ သွားကို မြင်ရ၍ အရိုးစု ကမ္မဋ္ဌာန်းသဘော ထင်မြင်ပြီး အဋ္ဌိကသညာ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသဘော) ကို ရရှိသွားပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ အမျိုးသမီးကို လမ်းစရိတ်ပေးကာ ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။ သေဋ္ဌေးသားအိမ်မှ ပြန်လာစဉ် လမ်းတွင် အစိုးရအရာရှိတစ်ဦးက စရိတ်ပေး၍ သူ့အိမ်သို့ အမျိုးသမီးကို ဖြတ်ခေါ် သွားလေသည်။ ခုနစ်ရက်လွန်၍ နက္ခတ်ပွဲကြီး ပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ အမျိုးသမီး ပြန်မလာ သဖြင့် မိခင်ဖြစ်သူက မူလလာခေါ်သွားသူ သေဋ္ဌေးသားများထံ “သမီး ဘယ်မှာလဲ” ဟု သွားမေးလေသည်။ သေဋ္ဌေးသားများလည်း ဥတ္တရသေဋ္ဌေးသားထံ သွား၍ “အမျိုးသမီး ဘယ်မှာလဲ” ဟု မေးမြန်းကြလေလျှင် ဥတ္တရသေဋ္ဌေးသားက “သင်တို့ ပို့လိုက်တဲ့ နေ့ကပင် လမ်းစရိတ်ပေး၍ ပြန်လွှတ်လိုက်ကြောင်း” ပြောပြလေလျှင် မိခင်ဖြစ်သူသည် သမီးပျောက်ဆုံး မှုဖြင့် ဥတ္တရသေဋ္ဌေးသားကို ခေါ်ဆောင်၍ မင်းကြီးထံ တိုင်ကြားလေသည်။

မင်းကြီးက တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း မေးမြန်းစိစစ်ပါသည်—

“သင့်ကို သေဋ္ဌေးသား အပေါင်းအသင်းတွေက ပြည့်တန်ဆာ အမျိုးသမီး ခေါ် ပေးတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ် အရှင်မင်းကြီး”

“ယခု အဲဒီအမျိုးသမီး ဘယ်မှာလဲ”

“မသိပါ၊ အဲဒီနေ့ကပင် ပြန်လွှတ်လိုက်ပါတယ်”

“ယခု အဲဒီအမျိုးသမီးကို ရှာပေးနိုင်သလား”

“မရှာပေးနိုင်ပါ မင်းကြီး”

“မရှာပေးနိုင်လျှင် သင့်မှာ တာဝန်ရှိသည်၊ မင်းအာဏာ ထားစေ” ဟု—

အမိန့်ချ၍ သေဒဏ် စီရင်ချက် ချလိုက်ပါသည်။ အာဏာသားများလည်း သေဋ္ဌေးသားကို လက်ပြန်ကြီးတုပ်၍ သုသာန်သို့ထုတ်ခေါ်သွားလေလျှင် တစ်မြို့လုံး အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက်ဖြစ်ကာ သနားကြလေသည်။

သေဋ္ဌေးသားလည်း သေရာလမ်းသို့ သွားရင်း “ငါ့မှာ ဒီလို မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံခံရတာ အိမ်ရာတည်ထောင် လှူဘောင်တွင် နေလို့ဖြစ်တယ်၊ အကယ်၍ ဒီအမှုမှ မသေဘဲ လွတ်မယ်ဆိုရင် သာသနာ့ဘောင်ဝင်ပြီး ရဟန်းပြုမယ်” ဟု စဉ်းစားမိလေသည်။

ထိုအခိုက် ပျောက်ဆုံးနေသူ အမျိုးသမီးသည် ဆူဆူညံညံ အသံများကို ကြားရ၍ “ဘာများလဲ” ဟု စုံစမ်းသည့်အခါ မိမိပျောက်ဆုံးနေ၍ မိခင်က မင်းကြီးကို တိုင်တန်းသဖြင့် ဥတ္တရသေဋ္ဌေးသား ပြစ်ဒဏ် (သေဒဏ်) စီရင်ခံရကြောင်း သိရလေသည်။ အမျိုးသမီးသည် သိလျှင်သိချင်း အလျင်အမြန်သွားပြီး လူအုပ်ကြီးကို ဖယ်ရှားတိုးဝင်၍ မင်းချင်းယောက်ျား များကို ကိုယ်ရောင်ပြလေလျှင် မင်းချင်းယောက်ျားများက အမျိုးသမီးကို မိခင်ထံ ပြန်အပ်ပြီး သေဋ္ဌေးသားကို လွှတ်ပေးလိုက်လေသည်။

သေဋ္ဌေးသားလည်း သေဘေးမှ လွတ်လျှင်လွတ်ချင်း မိဘများထံ ခွင့်ပန်၍ ရဟန်းပြုလေ တော့သည်။ မကြာမီမှာပင် ရဟန္တာ ဖြစ်သွားလေသည်။ ရဟန်းတော်များက “ဥတ္တရသေဋ္ဌေး သားသည် အကြံအစည်ကောင်းကို ကြံစည်သဖြင့် သေဘေးမှ လွတ်မြောက်၍ ရဟန္တာ ဖြစ်ရ လေသည်” ဟု ချီးမွမ်းကြလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့... ဥတ္တရသေဋ္ဌေးသားသည်သာ အကြံအစည်ကောင်း ကြံစည်၍ သေဘေးမှ လွတ်မြောက်သည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးပညာရှိ

များလည်း အကြံအစည်ကောင်း ကြံစည်၍ သေဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ငုံးငှက် မျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ ထိုစဉ် ငှက်ဖင်းသမား တစ်ယောက်သည် တောတွင်းမှ ငုံးငှက် များစွာကို ဖမ်းယူ၍ အိမ်မှာ လှောင်ထားကာ အစာများ ကျွေးထားပြီး လာဝယ်သူများကို ရောင်းချ စားသောက် နေလေသည်။

တစ်နေ့ ထိုမုဆိုးသည် ဘုရားလောင်း ငုံးငှက်နှင့် အတူ ငုံးငှက်ပေါင်း များစွာ ဖမ်းမိလာ၍ အိမ်မှာ လှောင်ထားပြီး အစာကျွေးကာ ရောင်းစားနေစဉ် ဘုရားလောင်းငုံးမင်းက “ငါ အစာ စားနေရင် အသားတိုးပြီး အသား ဆူပြီးတာကြောင့် လူများသဘောကျပြီး ဝယ်သွားလိမ့်မယ်၊ အစားစားဘဲနေရင် ညှိုးငယ်ပိန်ချိုးနေတဲ့အတွက် လူများ မဝယ်ချင်လို့ အသက်ရှင် ကျန်ရစ် လိမ့်မယ်”ဟု စဉ်းစားပြီး အစာကျွေးသည့်အခါ မစားဘဲ နေလေသည်။ အစာမစားခြင်းကြောင့် ပိန်လို့ညှိုးနွမ်းသဖြင့် ဘယ်သူကမှ မဝယ်ချင်၍ ရောင်းမရဖြစ်ကာ ကျန်ရစ်နေလေသည်။

မုဆိုးသည် “ဤငုံးကို အဘယ်ကြောင့် လူများက မဝယ်ကြသလဲ၊ စုံစမ်းကြည့်ရှုမယ်”ဟု ကြံစည်စိတ်ကူး၍ ငုံးကို လှောင်ချိုင့်မှ ထုတ်ပြီး လက်ငါးပေါ်တင်၍ ကြည့်ရှုနေစဉ် အမှတ်တမဲ့ သတိမထားမိချိန်တွင် ဘုရားလောင်း ငုံးမင်းသည် ထပ်သွားလေသည်။ တောထဲ ရောက်၍ အခြားငုံးများက “မမြင်တာ ကြာပါပေါ့လား၊ ဘယ်သွားနေပါသလဲ”ဟု မေးမြန်းသည့်အခါ မုဆိုးအဖမ်းခံခဲ့ရပုံ၊ ပြန်လွတ်လာပုံများကို ပြောဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၁၈။ နာစိန္တယန္တော ပုရိသော၊ ဝိသေသ’မဓိဂစ္ဆတိ။
စိန္တိတဿ ဖလံ ပဿ၊ မုတ္တောသ္မိ ဝဗေန္တနာ။

မြန်မာပြန်

(ဤနည်းဖြင့် ဤဆင်းရဲမှ လွတ်အံ့ဟု)မကြံစည်သော ယောက်ျားသည် (ဆင်းရဲမှ လွတ်ခြင်း ဟူသော) အကျိုးထူးကို မရနိုင်။ ယခု အကျွန်ုပ်ကြံစည်မှု၏ အကျိုးကို ရှုလော့။ (ထိုနည်းဖြင့်သာ) အကျွန်ုပ်သည် သတ်ခြင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းမှ လွတ်ခဲ့ပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ငုံးမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အကြံကောင်းလျှင် တစ်ချက်။
(၂) အကြံကောင်းလျှင် အသက်ကိုပင်သော်လည်း ကယ်တင်နိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ၊ ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာ။

၁၁၉-အကာလရာဝိဇာတ်

(အကာလရာဝိ=အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ အော်မြည်တတ်သူ)

ဆရာမပြု၍ နည်းမကျသဖြင့် သေရသည့် ကြက်ဖအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အချိန်မဲ့တွင် စကားကျယ်လောင်စွာ ဟစ်အော်ပြောဆိုလေ့ရှိသည့် ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

သာဝတ္ထိမြို့သား အမျိုးသားတစ်ယောက်သည် သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုပြီး ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်များကိုလည်း မပြု၊ သိက္ခာသုံးပါးကိုလည်း မသင်ယူ၊ ဆရာသမားများကိုလည်း မဆည်းကပ်၊ ရောက်တတ်ရာရာ သွားလာနေထိုင်၍ အများအိပ်ချိန်ဖြစ်သည့် ညဉ့်ဦးယံ သန်းခေါင်ယံ မိုးသောက်ယံတို့တွင် မည်သည့်အချိန်၌ မဆို တရားနိုးသည့်အခါတွင် ဆူညံ ကျယ်လောင်စွာ အော်မြည် ပြောဆိုလေ့ရှိပါသည်။ အတူနေရဟန်းများအတွက် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ပြီး အိပ်မရဘဲ ရှိလေသည်။

ထို့ကြောင့် ရဟန်းများသည် တရားသဘင် မဆင်ယင်မီ အချိန်ပို၌ “ငါ့ရှင်တို့...ဤမည်သော ရဟန်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ၌ ရဟန်းပြုနေပါလျက် ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်ကိုလည်း မပြု၊ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာကိုလည်း မသင်ယူ၊ အချိန်အခါကိုလည်းမသိ” ဟု ထိုရဟန်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးမဲ့စကား ကို ပြောဆိုနေကြလေသည်။ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောဖို့ရန် ကြွလာတော်မူ၍ အကျိုးအကြောင်း သိရလေလျှင် “ရဟန်းတို့...ဤရဟန်းသည် ယခုမှသာ အချိန်အခါ မဟုတ်သည့် မြည်တမ်း အော်ဟစ်သည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း အချိန်အခါ မဟုတ်ဘဲ အော်မြည်ဖူးပြီ၊ အော်ရမည့် အချိန်၊ မအော်ရမည့်အချိန်ကို မသိခြင်းကြောင့်ပင် လည်အလိမ်ခံရပြီး အသက် သေခဲ့ရဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဥဒိစ္စ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ အတတ်ပညာရပ်များကို တစ်ဖက်ကမ်းခပ် တတ်မြောက်ပါသည်။ အသက်ကြီးရင့်သည့်အခါတွင် ဗာရာဏသီပြည်၌ပင် “ဒိသာပါမောက္ခ” ဆရာကြီးပြုလုပ်၍ တပည့်ငါးရာကို အတတ်ပညာများ သင်ကြားပို့ချနေပါသည်။ သင်တန်းသား ပုဏ္ဏားလုလင် ငါးရာတွင် အချိန်မှန် တွန့်တတ်သည့် ကြက်ဖတစ်ကောင် ရှိလေသည်။ ပုဏ္ဏား လုလင်များသည် ကြက်ဖတွန့်သံဖြင့် အချိန်မှန် အိပ်ရာမှ ထ၍ အတတ်ပညာများ သင်ကြား ဆည်းပူးကြလေသည်။

တစ်နေ့တွင် ထိုကြက်ဖ သေသွားသဖြင့် အခြားကြက်ဖ တစ်ကောင်ကို ရှာဖွေကြပြန်သည်။ ပုဏ္ဏားလုလင်တစ်ယောက်သည် ထင်းခွေသွားရင်း သုသာန်မှ တောကြက်ဖ တစ်ကောင်ကို ရရှိလာပါသည်။ ထိုကြက်ဖကို လှောင်ချိုင့်ထဲတွင် ထားပြီး အစာများကျွေးကာ ပြုစုထားပါသည်။

ထိုကြက်ဖသည် သုသာန်မှာ ကြီးပြင်းရခြင်းကြောင့် မည်သည့်အချိန်တွင် တွန်ရမည်ကို မသိဖြစ်နေသည်။ သို့ဖြစ်၍ တခါတရံတွင် အလွန် ညဉ့်နက်သန်းခေါင်အချိန်၌ တွန်လေသည်။ တခါတရံတွင် အရုဏ်တက်ချိန်၌ တွန်လေသည်။ ပုဏ္ဏားလုလင်များသည် ညဉ့်နက်သန်းခေါင် တွန်သောအခါ၌ အိပ်ရာမှ ထ၍ သင်အံလေ့ကျက်ကြရာ မိုးလင်းအောင် မသင်ကြားနိုင်ဘဲ ရှိလေသည်။ အိပ်ငိုက်သဖြင့် သင်ကြားသမျှမှာလည်း မမှတ်မိ ဖြစ်လေသည်။

လင်းအားကြီး အရုဏ်တက်ချိန် တွန်သည့်အခါမှာမူ သင်အံလေ့ကျက်ချိန် နည်းပါးသဖြင့် ကုန်စင်အောင် သင်ချိန်မရဘဲ ရှိလေသည်။ ထိုအခါ ထိုကြက်ဖကြောင့် သင်ကြားချိန် အဆင် မပြေသဖြင့် လုလင်များက “ဤကြက်ဖသည် အလွန် ညဉ့်နက်သန်းခေါင်အချိန်မှာလည်း တွန်၏၊ နံနက်လင်းအားကြီး အချိန်မှာလည်း တွန်၏၊ တွန်ချိန်မမှန်၊ ဤကြက်ဖကို အမှီပြု၍ ငါတို့ အတတ်ပညာသည် ပြီးဆုံးမည် မဟုတ်” ဟု စဉ်းစားတိုင်ပင်ကြကာ ကြက်ဖကို ဖမ်း၍ လည်ပင်း လိမ်ပြီး သတ်ပစ်လိုက်ကြလေသည်။ ကြက်ကို သတ်ပြီးနောက် ဆရာကြီးထံ အကျိုးအကြောင်း ပြောကြားကြရာ ဆရာကြီးက “အဆုံးအမ မရရှိခဲ့ဘဲ ကြီးပြင်းလာရခြင်းကြောင့် ဤကြက်ဖ သေရခြင်း ဖြစ်သည်” ဟု မိန့်ဆိုပြီး အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၁၉။ အမာတာပိတရ သံဝဒ္ဓေါ၊ အနာစေရကုလေ ဝသံ။
 နာယံ ကာလံ အကာလံ ငါ၊ အဘိဇဇနာတိ ကုက္ကုဇော။

မြန်မာပြန်

မိဘတို့၏ ဆုံးမဩဝါဒကို နာယူ၍ မကြီးပြင်းရသော၊ ဧရာသမားများထံပါး၌ မနေခဲ့ရ ပူးသော ဤကြက်သည် တွန်ချိန်အခါ ဟုတ်သည်၊ မဟုတ်သည်ကို မသိပေ။ (ထို့ကြောင့် အသက် ဆုံးရှုံးရပေသည်။)

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 အခါမဲ့ တွန်တတ်သည့် ကြက်သည် အခါမဲ့ အော်မြည်သည့် ဤရဟန်း
 ဖြစ်လာသည်။
 တပည့်ငါးရာသည် ဘုရားတပည့်ရဟန်းများ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ဆရာ မပြုက ငါးပိဖုတ်ပင် နည်း မကျချေ။
 (၂) စည်းကမ်းမရှိလျှင် ဘေးရန်အန္တရာယ်နှင့် တွေ့ကြုံရတတ်သည်။
 (၃) စည်းကမ်းမရှိလျှင် ပတ်ဝန်းကျင်ကို အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေသည်။
 (၄) မိဘဆရာသမားများနှင့် ကြီးပြင်းလာရသူများဖြင့် ရန် လိုအပ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။
 မင်္ဂလာ။ ။ သိပ္ပမင်္ဂလာ၊ ဗာဟုသစ္စမင်္ဂလာ။

၁၂၀-ဗန္ဓနမောက္ခဇာတ်

(ဗန္ဓနမောက္ခ=အချုပ်အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်သူ)

လူမိုက်ကြောင့် အနှောင်အဖွဲ့ခံရသော်လည်း ပညာရှိကြောင့် ထိုအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ကြောင်း ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် “စိဉ္စမာဏဝိကာ”ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (ဝတ္ထုဇာတ်ပမ်း အကျယ်ကို ဒွါဒသကနိပါတ် မဟာပဒုမဇာတ်၌ ဖတ်ရှုပါ။)

မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့...စိဉ္စမာဏဝိကာသည် ယခုမှသာ ငါဘုရားကို စွပ်စွဲသည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း စွပ်စွဲခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ ပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီး၏သား ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ဖခင်နေရာ၌ပင် ရာထူးရ၍ ပုရောဟိတ်ဆရာကြီး လုပ်နေပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် အဂ္ဂမဟေသီဒေဝီ မိဖုရားကြီး အပေါ်မှာ ချစ်လွန်းလှသဖြင့် လိုရာဆုတောင်းရန် အခွင့်အရေးပေးသည့်အခါတွင် မိဖုရားကြီးက “သူမှတစ်ပါး အခြားသော မိဖုရားများနှင့် အရပ်သူမများကို တပ်မက်သည့် မျက်စိဖြင့် မကြည့် ရှုရန်”တောင်းဆိုလေသည်။ မင်းကြီးသည် ခွင့်မပေးလိုသော်လည်း မိဖုရားကြီးက အကြပ်ကိုင် တောင်းဆိုသဖြင့် ခွင့်ပေးလိုက်ရလေသည်။

တစ်နေ့တွင် ပစ္စန္နရစ် (တိုင်းစွန့်ပြည်ဖျား)၌ သူပုန်များ ထကြွဆူပူ သောင်းကျန်းသဖြင့် နှိမ်နင်းရန် မင်းကြီးထွက်တော်မူရမည့် အခြေအနေတစ်ရပ် ပေါ်လာသည်။ မင်းကြီးသည် မိဖုရား ကြီးကို “သူပုန်နှိမ်နင်းရန် သွားရမည့်အကြောင်း၊ နန်းတော်မှာ နေရစ်ခဲ့ဖို့ အကြောင်းများ” မှာကြားသောအခါ မိဖုရားကြီးက မနေရစ်ခဲ့လိုကြောင်း ပြောဆိုသဖြင့် မင်းကြီးက အတန်တန် တားသောအခါမှ မိဖုရားကြီးက အခွင့်အရေးတောင်း၍ လက်ခံလိုက်၏။

သူတောင်းသည့် အခွင့်အရေးကား “လမ်းခရီးတွင် တစ်ယူဇနာ၊ တစ်ယူဇနာ ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်း မင်းချင်းယောက်ျား တစ်ယောက်ကို သတင်း ပြန်ပို့ခိုင်းရန်” ဖြစ်လေသည်။ မင်းကြီးလည်း ဝန်ခံ ကတိပေး၍ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးကို မြို့အုပ်ချုပ်ရန် လွှဲအပ်ထားခဲ့ပြီး စစ်ထွက်သွားလေသည်။ တစ်ယူဇနာခရီးသို့ ရောက်သည့်အခါ မင်းချင်းယောက်ျားတစ်ယောက်ကို မိဖုရားကြီးထံ သတင်းပြန်ပို့ရန် လွှတ်လိုက်လေသည်။

မိဖုရားကြီးသည် သတင်းပို့လာသူ ယောက်ျားနှင့် နှစ်ယောက်သား ဖောက်ပြား မှောက်မှား ကြလေသည်။ နောက်လာသူ တစ်ယောက်နှင့်လည်း ဤနည်းအတူပင် မှောက်မှားပြန်သည်။ ဤသို့ လာတိုင်းလာတိုင်းသော ယောက်ျား သုံးဆယ့်နှစ်ယောက်နှင့် မှောက်မှားသည်။ အပြန် ခရီး၌လည်း ရှေးနည်းအတိုင်း သုံးဆယ့်နှစ်ယောက်နှင့် မှောက်မှားသည်။

မင်းကြီးသည် မြို့နားဆောက်၍ မြို့သို့ ဝင်ခါနီးတွင် ဇခန်းချ ရပ်နားနေပြီး ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား ကြီးထံ မြို့ကို ပြင်ဆင်ထားရန် သတင်းပို့လိုက်လေသည်။ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားလည်း တစ်မြို့လုံးကို

ပြင်ဆင်ပြီး၍ နန်းတော်ကို ပြင်ဆင်ရန် မိဖုရားကြီးထံသို့ သွားလေသည်။ မိဖုရားကြီးသည် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၏ ရုပ်အဆင်း လှပတင့်တယ်ခြင်း၌ တပ်မက်မှုဖြစ်၍ ကိလေသာစိတ် ယိုဖိတ် လာသဖြင့် ပုံမှန် မရပ်တည်နိုင်တော့ဘဲ “ပုဏ္ဏားကြီး...လာပါ၊ အိပ်ရာပေါ်တက်ပါ”ဟု ပျော်ပါးရန် ဖိတ်ခေါ်လေသည်။ ပုရောဟိတ်သည် မဝံ့ရဲသဖြင့် ဤသို့ ပြန်လှန်ပြောဆိုကြပါသည်။—

“မိဖုရားကြီး...ဤလို မပြောဆိုပါနှင့်၊ မင်းကြီးကို အလေးဂရု ပြုအပ်ပါတယ်၊ အကုသိုလ်ကိုလဲ ကြောက်ပါတယ်၊ ကျွန်ုပ် ဤအလုပ် မလုပ်ဝံ့ပါ”

“စကားများ မနေနှင့်၊ သင် ငါပြောသည့်အတိုင်း မလိုက်နာလျှင် သင့်ခေါင်း ပြတ်စေမယ်”

“ဒီတစ်ဘဝ မကဘူး၊ ဘဝတစ်ထောင် ခေါင်းပြတ်သွားပါစေ၊ ကျွန်ုပ် ဒါမျိုး မလုပ်နိုင်ပါ”

“ကောင်းပြီ၊ သိစေမယ်”ဟု—

ပြောဆိုပြီး မိဖုရားကြီးသည် စက်ဆု အိမ်ခန်းသို့ ဝင်၍ ကိုယ်ကို လက်သည်းများဖြင့် ခြစ်ကုတ်ပြီး ဆီလိမ်းကာ အဝတ်နှုမ်းများ ဝတ်၍ မင်းကြီး မေးတော်မူလျှင် “နေမကောင်းကြောင်း” ပြောကြားဖို့ရန် မှာထားလျက် အိပ်နေလေသည်။ မင်းကြီး မြို့တွင်းရောက်၍ မိဖုရားကြီးကို မတွေ့မြင်ရလေလျှင် “မိဖုရားကြီး ဘယ်မှာလဲ”ဟု မေးမြန်းတော့သည်။ နေမကောင်းနေ၍ အကြိုတော် မထောက်နိုင်ကြောင်း လျှောက်တင်ကြလေလျှင် မင်းကြီးသည် အလျင်အမြန် စက်တော်ရာခန်းသို့ ဝင်၍ “ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ”ဟု မေးမြန်းလေသည်။

မိဖုရားကြီးသည် တော်တော်နှင့် မပြော၊ အတန်တန် မေးတော်မူမှ “ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးက မိမိကို မတရား ကျင့်ကြံပါကြောင်း” လျှောက်ထားလေသည်။ မင်းကြီးလည်း ကြားရလျှင် ကြားရချင်း ဦးခေါင်းကို မိုးကြိုး ခွင်းသည့်ပမာ ပြင်းစွာ ခံပြင်းလျက် ဒေါသအမျက် ချောင်းချောင်းလွှက်၍ “ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကို ဖမ်းပြီး ခေါင်းဖြတ် သတ်စေ”ဟု အမိန့်ချမှတ် လိုက်လေသည်။

ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏာလည်း အာဏာသားများကို မိမိကို မသတ်မီ မင်းကြီးဆီ အလျင်ပို့ရန် တောင်းပန်၍ မင်းကြီးထံ ရောက်သည့်အခါ မိဖုရားကြီးသည် အရှင်မင်းကြီး၏ စစ်ခရီး သုံးဆယ့် နှစ်ယူဇနာတွင် အသွားခရီး၌ တမန်တော် သုံးဆယ့်နှစ်ယောက်၊ အပြန်ခရီး၌ တမန်တော် သုံးဆယ့်နှစ်ယောက်၊ နှစ်ရပ်ပေါင်း ခြောက်ဆယ့်လေးယောက်နှင့် မောက်မှားပြီးနောက် မိမိကို လွန်ကျူးခိုင်းပါကြောင်း၊ မိမိက လက်မခံ၍ ကလိင်ဉာဏ်ဆင်ပြီး ယခုလို အမှုဆင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မယုံလျှင် တမန်တော်များကို မေးမြန်းနိုင်ကြောင်း လျှောက်တင်လေသည်။

မင်းကြီးသည် တမန်တော်များကို မေးမြန်းတော်မူလေလျှင် မှန်ကန်နေကြောင်း သိရ လေသည်။ တမန်တော်များက မိဖုရားကြီးဖြားယောင်းသဖြင့် လွန်ကျူးမိရပါကြောင်း အသနားခံ လျှောက်တင်ကြသည့်အတွက် တမန်တော်များကို ခွင့်လွှတ်လိုက်ပြီး မိဖုရားကြီးကို ခေါင်းဖြတ် သတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးက “အရှင်မင်းကြီး...ဤတမန်တော်ယောက်ျားများတွင် အပြစ် မရှိပါ၊ မိဖုရားကြီးကြောင့်သာ ဖြစ်ရပါသည်။ မိဖုရားကြီးတွင်လည်း အပြစ် မရှိပါ၊ ကိလေသာကာမ၏ မရောင့်ရဲနိုင်သော သဘောသည်သာ အပြစ် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိဖုရားကြီးကိုလဲ အပြစ်တော်

မယူသင့်ပါကြောင်း”လျှောက်ထားသဖြင့် သေဒဏ်မှ ခွင့်လွှတ်လိုက်လေသည်။ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား ကြီးသည် မင်းကြီးကို တရားဟောလိုသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၀။ အဗဒ္ဒါ တတ္ထ ဗဇ္ဈန္တိ၊ ယတ္ထ ဗာလာ ပဘာသဇေ။
ဗဒ္ဒါပိ တတ္ထ မုစ္ဆန္တိ၊ ယတ္ထ ဓိရာ ပဘာသဇေ။

မြန်မာပြန်

လူမိုက်တို့ တန်ခိုးတောက်သော နေရာ၌ မနှောင်ဖွဲ့သင့်သော သူတို့ကိုလည်း နှောင်ဖွဲ့ ကုန်၏။ ပညာရှိတို့ တန်ခိုးတောက်သော နေရာ၌ အနှောင်အဖွဲ့ခံရသော သူတို့သည်လည်း အနှောင် အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မောက်မှားသော မိဖုရားကြီးသည် စိဉ္စမာဏဝိကာဖြစ်လာသည်။
မင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ဟန်ဆောင်ကောင်းသူသည် ပို၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်တတ်သည်။
(၂) ကိလေသာကာမစိတ်သည် မည်သည့်အန္တရာယ်ကိုမဆို ရင်ဆိုင်ဝံ့သည်။

ပါရမီ။ ။ သီလပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အာရတိပါပါမင်္ဂလာ၊ ဝိရတိပါပါ မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၃-ကုသနာဋီဝဂ်

၁၂၁-ကုသနာဋီဝဂ်

(ကုသနာဋီ = သမန်းမြက်ရုံ)

အယုတ်, အလတ်, အမြတ်မရွေး မိတ်ဆွေပြုသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ဇေတဝန်ကျောင်းဒကာ အနာထပိဏ်သေဌေး၏ မိတ်ဆွေကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အနာထပိဏ် သေဌေးသည် မိမိအောက် အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျသူ ကာဠကဏ္ဍိဆိုသူနှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ကာ ဆက်ဆံ နေပါသည်။ အခြားမိတ်ဆွေများနှင့် ဆွေမျိုး သားချင်းများက “သေဌေးကြီး...ဤနားမည်းကြီးသည် သင်နှင့် အမျိုးအနွယ်အားဖြင့် မတူ၊ သင့်ထက်လဲ မမြတ်၊ အဘယ်ကြောင့် ထိုသူနှင့် မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း ဖွဲ့ရသနည်း၊ မိတ် မဖွဲ့ပါနှင့်” ဟု ဝိုင်းဝန်း တားမြစ်ကြပါသည်။ အနာထပိဏ်သေဌေးကမူ မိမိအောက် နိမ့်ကျသူ မိမိနှင့် တန်းတူ ရည်တူသူ၊ မိမိထက် အဆင့်အတန်းမြင့်သူ မည်သူမဆို မိတ်ဖွဲ့သင့်သည်ဟု သဘောထား၍ လူတန်းစား မခွဲခြားဘဲ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေလေသည်။

တစ်နေ့တွင် သေဌေးသည် အပိုင်စားရသော ရွာသို့ ခရီးသွားရာ မိမိအိမ်နှင့် ဥစ္စာများကို “မိတ်ဆွေနားမည်းကြီး”အား အပ်ထားခဲ့လေသည်။ ဤဇာတ်လမ်းအကျယ်ကို “ကာဠကဏ္ဍိ ဇာတ်”တွင် ဖတ်ရှုပါ။

အနာထပိဏ်သေဌေးသည် မိမိခရီးသွားစဉ် အိမ်တွင် ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအရာကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက “သူကြွယ်...မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း မည်သည် သေးငယ် ယုတ်ညံ့သည်ဟူ၍ မရှိ၊ မိတ်ဆွေဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်မှုသာလျှင် ပမာဏ ဖြစ်သည်။ မည်သည့်မိတ်ဆွေမဆို မိတ်ဆွေဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်သည်သာ ဖြစ်၏။ ယခုအခါ သင်သည် မိမိအောက် နိမ့်ကျသူ မိတ်ဆွေကို အမှီပြု၍ ဥစ္စာရှင် ဖြစ်ရ၏။ ရှေးသူဟောင်း တို့သည်လည်း မိမိအောက် နိမ့်ကျသူကိုပင် အမှီပြု၍ ဗိမာန်ရှင် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် မင်းဥယျာဉ် တွင်းရှိ သမန်းမြက်ရုံ၌ နတ်ဖြစ်နေသည်။ ထိုဥယျာဉ်၌ “ရုစာ”မည်သော မင်္ဂလာသစ်ပင် တစ်ပင်ရှိ၏။ (မုခကသစ်ပင်ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။) ထိုသစ်ပင်၌ တန်ခိုးကြီးသော ရုက္ခစိုးနတ်မင်း နေလေသည်။ ဘုရားလောင်း သမန်းမြက်ရုံစောင့် နတ်သည် ထိုမင်္ဂလာသစ်ပင်စောင့် နတ်နှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ကာ နေလေသည်။

တစ်နေ့တွင် ဗာရာဏသီမင်းကြီး စိုးစံသော တပင်တိုင်နန်းပြာသာဒ်ကြီးမှာ တိုင်နဲ့လာသဖြင့် ဗိသုကာများကို ခေါ်၍ မင်္ဂလာသစ်ပင်ကို လှဲ၍ တိုင်ပြုလုပ်ပြီး ပြာသာဒ်ပြုပြင်ရန် စီမံချက် ချမှတ်လေသည်။ လက်သမားများသည် ဥယျာဉ်သို့ သွား၍ မင်္ဂလာသစ်ပင်တွင် ပူဇော်မှုပြုပြီး မနက်ဖန် ခုတ်လှဲမည့်အကြောင်း ပြောဆိုကာ အမှတ်အသား ပြုခဲ့လေသည်။

ရုက္ခစိုးနတ်လည်း မနက်ဖြန် သစ်ပင်ခုတ်မည့် အကြောင်းကို သိရ၍ မိမိပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်စရာ အခြားသစ်ပင် မရှိသဖြင့် သားငယ်တို့ကို လည်ပင်းဖက်လျက် ငိုကြွေးနေလေသည်။ ရုက္ခစိုးနတ်မင်း၏ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း နတ်များလည်း လက်သမားတို့ကို မခုတ်စေရန် မတတ် နိုင်ကြ၍ ဝိုင်း၍သာ ငိုယိုနေကြလေသည်။ ဘုရားလောင်း သမန်းမြက်ရုံစောင့်နတ်သည် ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရလျှင် “အရှင်နတ်မင်းတို့ ငိုကြွေးမနေကြပါနှင့်၊ ကျွန်ုပ်သည် လက်သမားများကို သစ်ပင်ခုတ်ခွင့် မပေးပါ။ မနက်ဖြန် လက်သမား လာကြသည့်အခါ ကျွန်ုပ် ဘာလုပ်မယ်ဆိုတာ ကြည့်ပါ” ဟု အားပေးစကား ပြောကြားပါသည်။

နောက်နေ့တွင် လက်သမားများ လာကြသည့်အခါ ပုတ်သင်ညှိအသွင် ဖန်ဆင်းလုက် လက်သမားတို့၏ ရှေ့မှ သွား၍ မင်္ဂလာသစ်ပင်၏ အမြစ်ကြားသို့ ဝင်ကာ မင်္ဂလာသစ်ပင်ကို အခေါင်းရှိသကဲ့သို့ ပြုပြီး သစ်ပင်၏ အလယ်ဖြင့် တက်၍ ပင်စည်၏ထိပ်မှ ထွက်၍ ခေါင်းကို ငြိမ့်လျက် အိပ်လေသည်။ လက်သမားကြီးသည် ပုတ်သင်ညှိ သွားလာပုံကို အစောဆုံးမြင်ရ၍ သစ်ပင်ကို လက်ဖြင့် ခေါက်ပြီး “ဤသစ်ပင်သည် အခေါင်းရှိ၏၊ အနှစ် မရှိ၊ မနေ့က မစူးစမ်းဘဲ ပူဇော်မိသည်” ဟု ကဲ့ရဲ့ပြောဆိုကာ ထွက်သွားလေသည်။

ရုက္ခစိုးနတ်မင်းသည် ဘုရားလောင်း သမန်းရုံစောင့်နတ်ကို အမှီပြု၍ ဗိမာန် မပျက်စီးဘဲ ဗိမာန်ရှင် ဖြစ်ရလေသည်။ ရုက္ခစိုးနတ် မင်းသည် ဘုရားလောင်းနတ်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆို ချီးကျူးလျက် “အို-နတ်မင်းတို့....ကျွန်ုပ်တို့သည် တန်ခိုးကြီးသော်လည်း ပညာနည်းသောကြောင့် ဤအကြောင်းကို မသိချေ၊ သမန်းရုံစောင့်နတ်သည် ပညာရှိသောကြောင့် အကျွန်ုပ်ကို ဗိမာန်ရှင် ပြုပေး၏၊ အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်မဟူ မိတ်ဆွေဟူသမျှသည် မိမိတို့၏အစွမ်းဖြင့် ကူညီ မ-စနိုင်ကြ သည်သာ ဖြစ်၏” ဟု မိတ္တဓမ္မကို ချီးမွမ်းလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၁။ ကရေ သရိုက္ခော အထ ဝါပိ သေဋ္ဌော၊
နိဟိနကော ဝါပိ ကရေယျ ကော။
ကရေယျ၊မေတေ ဗျသနေ ဥတ္တမတ္ထံ၊
ယထာ အဟံ ကုသနာဦ ရုစာယံ။

မြန်မာပြန်

(အရှင်နတ်တို့....)တစ်ဦးတစ်ယောက် မိမိနှင့် တန်းတူသော သူကိုလည်းကောင်း၊ အထက် တန်းစားကိုလည်းကောင်း၊ အောက်တန်းစားကိုလည်းကောင်း(အဆွေခင်ပွန်း)ပြုရာ၏၊ ပျက်စီးမှု ဖြစ်လတ်သော် ထိုသူတို့သည် မြတ်သော အကျိုးစီးပွားကို ပြုကုန်ရာ၏။ ရုစာမည်သော မင်္ဂလာ သစ်ပင်၌ နတ်ဖြစ်သော ငါသည် ကုသနာဦမည်သော သမန်းမြက်ရုံစောင့်နတ်နှင့် မိတ်ဆွေ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။သမန်းမြက်ရုံစောင့်နတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မင်္ဂလာသစ်ပင်စောင့်နတ်သည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပညာတန်ခိုး အဖိုးမဖြတ်နိုင်။
(၂) မိတ်ဆွေကောင်းရှိက ဆင်းရဲမှ လွတ်နိုင်သည်။
(၃) ယုတ်မြတ်မဟူ ကိုယ်နှင့်တူသူမှန်သမျှကို မိတ်ဆွေအဖြစ် ပေါင်းသင့်၏။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ဉာဏကနဉ္စ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ။

၁၂၂-ဒုဗ္ဗေဇာတ်

(ဒုဗ္ဗေဇ = ပညာမရှိသူ)

ရတနာသည် ဘုန်းကံမဲ့သူထံမှ ဘုန်းကံရှိသူထံ ရောက်ရကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရှင်ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ တစ်နေ့သောညချမ်းအခါ တရားသဘင်၌ ရဟန်းတော်များသည် “ငါ့ရှင်တို့...ရှင်ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားရှင်၏ တင့်တယ် သပ္ပာယ်သော (အတ္တဘော) ကိုယ်ဘော်ကို ဖူးမြင်ရသော်လဲ စိတ်ကို မကြည်လင်စေနိုင်၊ ငြူစူခြင်းကိုသာလျှင် ပြုသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားကို ကြားရသော်လဲ စိတ်ကို မကြည်လင်စေနိုင်၊ ငြူစူခြင်းကိုသာလျှင် ပြုသည်” ဟု ရှင်ဒေဝဒတ်အပေါ် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်စကားကို ပြောဆိုနေကြ ပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရားရှင်ကြွလာတော်မူပြီး “ ရဟန်းတို့...ယခုအခါမှာသာ ဒေဝဒတ်သည် ငါ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုရာ၌ ငြူစူသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးကလည်း ငြူစူဖူးသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက မာဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြင်တွင် မာဂဓမင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဆင်မျိုး၌ ဖြစ်၍ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါ ကြန့်အင်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည့် ဆင်ဖြူတော် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆင်ဖြူတော်ကို မာဂဓမင်းသည် မင်္ဂလာဆင်တော် ပြုလုပ်ထားပါသည်။ တစ်နေ့တွင် မြို့တွင်း၌ ပွဲလမ်းသဘင်ရှိ၍ မင်းကြီးသည် မင်္ဂလာဆင်ကို စီးကာ မြို့ကို လက်ယာရစ်လှည့်လည်ပါသည်။

ထိုအခါ တိုင်းသူပြည်သားများက “ဆင်ဖြူတော်ကြီးသည် ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါ ကြန့်အင်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ တင့်တယ်သော အမူအရာ ရှိ၏။ စကြာဝတေးမင်းနှင့် ထိုက်တန်၏” ဟု ဆင်ဖြူတော်၏ ဂုဏ်ကိုသာ ပြောဆို ချီးမွမ်းကြပါသည်။ မင်းကြီးကိုမူ မချီးမွမ်းကြပါ။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် “မင်္ဂလာဆင်အပေါ်မှာ ငြူစူ၍ ယနေ့ပင် ဤဆင်ကို သတ်အံ့” ဟု ကြံစည်၍ ဆင်ဆရာကို ခေါ်ပြီး မေးပါသည်။

“အမောင်...ဤဆင်ကို ဘယ်လို သင်ထားသလဲ”ဟု မေးသည့်အခါ “အရှင်မင်းကြီး... ဆင်ကို ကောင်းစွာ သင်ပြီးပါပြီ” ဟု လျှောက်ထားပါသည်။ ကောင်းစွာ သင်ကြားပြီးလျှင် “ထိုဆင်ကို ဝေပုလ္လတောင်ထိပ်သို့ တက်စေနိုင်ပါ့မလား” ဟု မေးပါသည်။ “အရှင်မင်းကြီး... တက်စေနိုင်ပါ၏” ဟု လျှောက်တင်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် တက်စေဟုဆို၍ မင်းကြီးသည် ဆင်ပေါ်မှ ဆင်းပြီး ဆင်ဆရာကို ဆင်ပေါ် တက်ခိုင်းပါသည်။

မင်္ဂလာဆင်တော် ဝေပုလ္လတောင်ထိပ်သို့ ရောက်သည့်အခါ မင်းကြီးသည် နောက်ပါ ပရိသတ် နှင့်အတူလိုက်လာပြီး မင်္ဂလာဆင်တော်ကို တောင်ခါးပန်းသို့ သွားစေပြီး တောင်ချောက်ကမ်းပါးသို့ လိမ့်ကျစေရန် ခြေသုံးချောင်းဖြင့် ရပ်ခိုင်းလေသည်။ ခြေသုံးချောင်းဖြင့် ရပ်ပြနိုင်သည့်အခါ ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့် ရပ်ခိုင်းသည်။ ခြေနှစ်ချောင်းဖြင့် ရပ်ပြနိုင်သည့်အခါ ခြေတစ်ချောင်းဖြင့် ရပ်ခိုင်းသည်။ ခြေတစ်ချောင်းဖြင့် ရပ်ပြနိုင်သည့်အခါ ခြေတစ်ချောင်းမှ မထောက်ဘဲ ကောင်းကင်မှာ ရပ်ပြခိုင်းသည်။ ထိုအခါ ဆင်ဆရာက ဆင်နားရင်းသို့ ကပ်၍ “အမောင်... ဤမင်းသည် သင့်ကို သေစေလို၏၊ အမောင်သည် ဤမင်းနှင့် မထိုက်တန်၊ ကျွန်ုပ်ကိုပါ ယူဆောင်၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်လျက် ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွားပါလော့” ဟု ပြောဆိုလေသည်။

ဆင်ဖြူတော်သည် ပျံတက်၍ ကောင်းကင်၌ တည်လေသော် ဆင်ဆရာက “အရှင်မင်းကြီး... ဘုန်းကံပညာနှင့်ပြည့်စုံသည့် ဤမင်္ဂလာဆင်တော်သည် သင်ကဲ့သို့ ဘုန်းကံဉာဏ်ပညာနည်းသည့် မင်းမျိုးနှင့် မထိုက်တန်” ဟု ပြောဆိုလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၂။ ယသံ လဒ္ဓါန ဒုမ္မေဓော၊ အနတ္တံ စရတိ အတ္တနော။
အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ၊ ဟိံသာယ ပဋိပဇ္ဇတိ။

မြန်မာပြန်

ပညာမဲ့သူသည် အခြံအရံ ရသည်ရှိသော် မိမိအကျိုးမဲ့ကို ပြုကျင့်၏။ (ပြုသင့်၊ မပြုသင့်ကို မသိသည်ဖြစ်၍) မိမိကိုလည်းကောင်း၊ အခြားသူတို့ကိုလည်းကောင်း ညှဉ်းပန်းခြင်းငှာ ပြုကျင့်တတ်၏။

ဆင်ဆရာသည် မဂဓမင်းအား တရားစကား ပြောကြားပြီး နေရစ်လေတော့ဟု ပြောဆိုကာ မင်္ဂလာဆင်ကို ဗာရာဏသီ မင်းနေပြည်သို့ ပြန်သွားခိုင်းပါသည်။ ဗာရာဏသီမြို့ပေါ် ရောက်သည့် အခါ မြို့သူမြို့သားများက ဆင်းကြီးတစ်ကောင် ကောင်းကင်ပျံလာ၍ မမြင်စဖူး အထူးအဆန်း ဖြစ်ကာ အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက် ထွက်ကြည့်ကြပါသည်။ ဗာရာဏသီမင်းသည်လည်း ထွက်ကြည့်၍ “ငါ့အတွက်လာလျှင် မြေသို့ ဆင်းသက်ခဲ့ပါ” ဟု လှမ်းပြောလေလျှင် ဘုရားလောင်းမင်္ဂလာ ဆင်သည် မြေသို့ သက်ဆင်းခဲ့ပါသည်။ မြေပေါ်ရောက်သည့်အခါ ဆင်ဆရာက အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသဖြင့် သဘောကျပြီး မြို့ကို သုံးပိုင်း ပိုင်း၍ ဆင်အတွက် တစ်ပိုင်း၊ ဆင်ဆရာအတွက် တစ်ပိုင်းပေးပြီး မင်းကြီးအတွက် တစ်ပိုင်း ယူလေသည်။ ဗာရာဏသီမင်းလည်း မင်္ဂလာ ဆင်ပျံကော် ရောက်သည့်အချိန်မှစ၍ တန်ခိုးတက်ပြီး ဇမ္ဗူဒိပ်တစ်ကျွန်းလုံးကို အစိုးရလေသည်။ စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်သွားလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဆင်ယုံတော်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မာကဓမင်းသည် ရှင်ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။
ဗာရာဏသီမင်းသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်လာသည်။
ဆင်ဆရာသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပညာမဲ့သူ မိုက်သောသူနှင့် အတူမနေသင့်ပေ။
(၂) မိမိဘုန်းကံသမ္ဘာ ဉာဏ်ပညာနှင့် တော်တန်သည့် နေရာသို့
ပြောင်းရွှေ့သင့်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အသေဝနာစဗာလာနမင်္ဂလာ၊ ပတိရူပဒေသဝါသမင်္ဂလာများ ဖြစ်သည်။

၁၂၃-နင်္ဂလီသဇာတ်

(နင်္ဂလီသ=ထွန်တုံး, ထွန်တံ)

တော်,မတော် သင့်,မသင့် ထောက်ချင့်၍ မသိတတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
“လာဠုဒါယီ”မထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

လာဠုဒါယီမထေရ်သည် တရားဟောလျှင် “ဤအကြောင်းကိစ္စ၌ ဤတရားကို ဟောအပ်၏၊
ဤအကြောင်းကိစ္စ၌ ဤတရားကို မဟောအပ်” ဟု အရာဌာန သင့်,မသင့် တော်,မတော်ကို
မဝေဖန်တတ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ လူတို့မင်္ဂလာမပြုရာ၌ အမင်္ဂလာတရားနှင့် အနိစ္စ,ဒုက္ခ,အနတ္တတရား
တို့ကို ဟော၏။ အမင်္ဂလာကိစ္စ၌ မင်္ဂလာတရားကို ဟောလေသည်။ ယင်းအကြောင်းနှင့်
ပတ်သက်၍ တစ်နေ့တွင် တဆားသဘင်ဝယ် ရဟန်းတော်များသည် “ငါ့ရှင်တို့.... လာဠုဒါယီ
မထေရ်သည် တော်,မတော် သင့်,မသင့် ထောက်ချင့်၍ မသိ”ဟု ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင်
ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့....လာဠုဒါယီသည် ယခုမှသာ တော်,မတော်, သင့်, မသင့်ကို
ထောက်ချင့်၍ မသိသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးကလည်း မသိခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ
အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ပုဏ္ဏား
သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ အရွယ်ရောက်သည့် အခါ တက္ကသိုလ် ပြည်တွင် ပညာ သင်ကြား
တတ်မြောက်ပြီး မိမိမွေးရပ် ဗာရာဏသီတွင် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး လုပ်နေပါသည်။ တပည့်
ငါးရာကို ပညာသင်ပေးနေသည်။ တပည့်ငါးရာအနက် “လာဠုက”မည်သော လုလင်မှာ အလွန်
ဉာဏ်ထိုင်းလှသည်။ အတတ်ပညာသင်၍ မဟတ်ပေ။ သို့သော် ဆရာကြီးကို ကျေးဇူးပြုလှ၏။
ကျွန်တစ်ယောက်ပမာ အရာရာကို ပြုလုပ်ပေးလေသည်။

တစ်နေ့တွင် ဆရာကြီးသည် ညစာစားအပြီး အိပ်ရာ၌ စင်းလျက် အနင်းအနိပ် ခံပြီး၍ ပြန်သွားတော့မည့် တပည့်ကာဠကကို “အမောင်....ညောင်စောင်းခြေထောက်တို့ကို ခိုင်မြဲအောင် ပြုလုပ်သွားပါ” ဟု ပြောဆိုလေသည်။ လာဠကလည်း ညောင်စောင်းခြေထောက် တစ်ဖက်ကို ခိုင်အောင်ပြုလုပ်၍ အခြားတစ်ဖက်ကို ခိုင်အောင် ပြုလုပ်ရန် သစ်သားအစား မရသဖြင့် မိမိပေါင်ဖြင့် ညောင်စောင်းဘောင်ကို ထောက်၍ တစ်ညလုံး ဒုက္ခခံ နေရှာလေသည်။ နံနက် လင်း၍ ထိုအကြောင်းကို ဆရာကြီး သိရှိလေလျှင် “ဖြစ်မှ...ဖြစ်ရလေ” ဟု အံ့ဩ သံဝေဂ ဖြစ်ရလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာကြီးသည် မိမိအပေါ် ကျေးဇူးများလှသည့် တပည့်ကို တနည်းနည်းဖြင့် အတတ်ပညာ တတ်အောင် သင်ပေးမည်ဟု ကြံစည်၍ ဤသို့ ပြောဆိုပါသည်။ “အမောင်လူလင်.... ယနေ့မှစ၍ သင် ထင်းခွေ ရေခပ် ဟင်းရွက်ခူးရာအရပ်တို့၌ တွေ့ကြုံစားသောက်ခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံ မှန်သမျှ တစ်ခုမကျန် ပြန်ပြောပါ” ဟု မှာကြားထားလေသည်။

လာဠကလည်း ပထမနေ့တွင် ထင်းခွေစဉ် မြေတစ်ကောင် တွေ့ခဲ့၍ မြေ တွေ့ခဲ့ကြောင်း ပြန်ပြောလေလျှင် “မြေသည် ဘာနဲ့ တူသလဲ” ဟု ဆရာကြီးက မေးသည့်အခါ ထွန်တုံးထွန်တံနှင့် တူကြောင်း ပြန်ပြောသဖြင့် “တူအောင် ပြောနိုင်သည်” ဟု သဘောကျကာ ဆရာကြီးအားတက် လာသည်။ နောက်နေ့တွင် ဆင်တွေ့ခဲ့သဖြင့် ဆင်တွေ့ခဲ့ကြောင်း ပြန်ပြောလေလျှင် “ဆင်သည် ဘာနဲ့ တူသလဲ” ဟု ဆရာကြီးက မေးသည့်အခါ “ဆင်သည် ထွန်တုံးထွန်တံနှင့် တူကြောင်း” ပြောသဖြင့် နှာမောင်း၊ ခြေထောက်တို့ကို ကြည့်လျှင် အတန်ငယ် တူညီသဖြင့် သင့်လျော်၏ဟု မှတ်ချက် ချလိုက်ပါသည်။ နောက်နေ့ နို့ ဓမ်း၊ နို့ ရည်တို့ကို စားသောက်ခဲ့ရသဖြင့် နို့ ဓမ်း၊ နို့ ရည် စားသောက်ရကြောင်း ပြန်ပြောလျှင် “နို့ ဓမ်း၊ နို့ ရည်သည် ဘာနဲ့ တူသလဲ” ဟု ဆရာကြီးက မေးသည့်အခါ “နို့ ဓမ်း၊ နို့ ရည်သည် ထွန်တုံးထွန်တံနှင့်ပင် တူ၏” ဟု ပြန်ပြောသဖြင့် “ဒီတစ်ခါတော့ လုံးလုံးလျားလျား မတူ၊ ရွှေဥပမာများလည်း လာဠက ရမ်းချတာချည်း ဖြစ်ပေမည်၊ လာဠကကို အတတ်ပညာ သင်ပေး၍ ရမည် မဟုတ်” ဟု လက်လျှော့လိုသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၃။ အသဗ္ဗတ္တဂါမိံ ဝါစံ၊ ဗာလော သဗ္ဗတ္တ ဘာသတိ။
နာယံ ဒဓိံ ဝေဒိ န နဂါလိသံ၊ ဒဓိပ္ပယံ မညတိ နဂါလိသံ။

ပြန်မာပြန်

လူမိုက်သည် အရာဝတ္ထုတိုင်း၌ နှိုင်းယှဉ်၍ မရသော စကားကို အရာဝတ္ထုတိုင်း၌ နှိုင်းယှဉ် ပြောဆို၏။ ဤလူမိုက်သည် နို့ ဓမ်းသည် ထွန်တုံးထွန်တံနှင့် မတူသည်ကို မသိချေ။ ဤလူမိုက်သည် နို့ ဓမ်း၊ နို့ ရည်ကို ထွန်တုံးထွန်တံနှင့် တူ၏ဟု မှတ်ထင်ပေ၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
လာဇ္ဇကလုလင်သည် လာဠုဒါယီမထေရ်ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အတတ်ပညာ သင်ယူရာ၌ ဉာဏ်သည် ပဓာနဖြစ်၏။
(၂) အရာဌာနအလိုက် ကိုက်ညီအောင် ပြုနိုင်ဖို့ အရေးကြီးသည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။သိပ္ပမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၁၂၄-အမွဇာတ်

(အမွ=သရက်သီး)

တစ်ယောက်ကောင်းက အပေါင်းချမ်းသာသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံသည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်သား အမျိုးသားတစ်ယောက်သည် သာသနာတော်တွင် သက်ဝင်ယုံကြည် သဖြင့် ရဟန်းဝတ်ပြီး ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်တို့ကို ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်ကျင့်နေလေသည်။ ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ် မှန်သမျှ တစ်ခုမကျန် ဖြည့်ကျင့်လေသည်။ ထို့ပြင် လူတို့သောက်ရန် ရေကိုလည်း တည်ထားလေသည်။ လူများသည် ထိုရဟန်းကို ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် လွန်စွာ ကြည်ညိုကြသည်။ ထိုရဟန်းအတွက် ဆွမ်းအုပ်ငါးရာ နေ့စဉ် လှူဒါန်းကြပါသည်။ ထိုရဟန်းကို မှီငြမ်းပြု၍ ရဟန်းတော်ပေါင်း များစွာ ချမ်းချမ်းသာသာ ဆွမ်းကွမ်း ပြည့်စုံစွာ နေရလေသည်။

တစ်နေ့သ၌ တရားသဘင်ဝယ် ရဟန်းတို့သည် “ငါ့ရှင်တို့....ဤမည်သော ရဟန်းသည် ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံသဖြင့် များစွာ လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ ထိုရဟန်းကို မှီငြမ်း ပြု၍ ရဟန်းတော်ပေါင်းများစွာ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရလေသည်”ဟု ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူကာ “ရဟန်းတို့....ဤရဟန်းသည် ယခုအခါ၌သာ ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးတုန်းကလည်း ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံသည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းကို မှီငြမ်းပြု၍ ရသေ့ ငါးရာတို့သည် သစ်သီးရှာ မသွားဘဲ ထိုရဟန်းအတွက် ဆောင်အပ်ခဲ့သည့် သစ်သီးတို့ဖြင့် မျှတခွဲကြပူးကုန်ပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း ငင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် “ဥဒိစ္စ” ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ရသေ့ ရဟန်းပြုလုပ်ပြီး ရသေ့ငါးရာ ခြံရံကာဖြင့် တောင်ခြေရင်း တစ်ခု၌ နေလေသည်။ ဟိမဝန္တာ၌ နေ့ဥတု ရောက်လာသည့်အခါ အပူရှိန်

ပြင်းလွန်းသဖြင့် ရေတွင်း ရေကန်များ ခန်းခြောက်ကုန်ကြ၏။ တိရစ္ဆာန်တို့သည် သောက်ရေ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ကြပါသည်။ ရသေ့တစ်ပါးသည် သစ်ပင်ကြီး တစ်ပင်ကို ဖြတ်တောက် ခုတ်ထွင်း ဖားကျင်းပြုလုပ်ပြီး ထိုစားကျင်း၌ သောက်ရေ ခပ်ထည့်ပေးထား လေသည်။ တိရစ္ဆာန်တို့သည် ထိုစားကျင်းမှာ အမြဲရေလာသောက်ကြလေသည်။ သောက်ရေ လွယ်လွယ်ကူကူရသဖြင့် ထိုရသေ့ကို တိရစ္ဆာန်တို့ အလွန်ချစ်ခင် ကျေးဇူးတင်နေကြလေသည်။

ရသေ့မှာလည်း သောက်ရေခပ်နေရသဖြင့် မိမိဝမ်းစာအတွက် သစ်သီးရှာထွက်ချိန် မရဘဲ ဖြစ်နေလေသည်။ သတ္တဝါတွေ ရေငတ်၍ သေမှာကို သနားပြီး မိမိအစာ မစားဘဲ အစာငတ် ခံ၍ အများအတွက် သောက်ရေကိုသာ ခပ်နေလေသည်။ တိရစ္ဆာန်တို့သည် မိမိကျေးဇူးရှင် အသက်သခင် ရသေ့ ပိန်ချုံးချည့်နဲ့လာသည်ကို သိ၍ “ယနေ့မှ၍ ရေသောက်လာသည့် သတ္တဝါတိုင်း ဆရာရသေ့အတွက် သစ်သီးများ ယူဆောင်ခဲ့ကြရမည်” ဟု ကတိကဝတ် ပြုကြပြီး နေ့စဉ် သစ်သီးများ ဆောင်ယူခဲ့ကြရာ ရေခပ်သည့် ရသေ့ပင်မက ကျန်ရသေ့များပါ စားမကုန်နိုင်အောင် ရှိလေသည်။ အခြားသောရသေ့များလဲ သစ်သီးရှာ မသွားရတော့ချေ။

ဘုရားလောင်းရသေ့ကြီးသည် ထိုအကြောင်းကို တွေ့မြင်၍ ကျင့်ဝတ်နှင့် ပြည့်စုံသည့် ရသေ့တစ်ပါးကို မှီငြမ်းပြု၍ ရသေ့အများ သစ်သီးရှာ မသွားရဘဲ ချမ်းချမ်းသာသာ စားသုံး ကြရလေသည်။ “ဝီရိယဆိုသည်မှာ ပြုသင့်ပြုထိုက်သည့် တရားသာတည်း” ဟု မိန့်ဆိုလို၍ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၄။ ဝါယမေကေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော။
ဝါယာမဿ ဖလံ ပဿ၊ ဘုတ္တာ အဗ္ဗာ အနိတိဟံ။

မြန်မာပြန်

ပညာရှိ ယောက်ျားမည်သည် လုံ့လကြီးကုတ် အားထုတ်ရမည်သာတည်း။ မပျင်းရိရာ။
သရက်စသော သစ်သီးတို့ကို ဖားရကုန်ပြီ။ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်သော လုံ့လအကျိုးကို ရှုပါလော့။

ဘေတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဂိုဏ်းဆရာ ရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ယခု ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံသော ရသေ့သည် ကျင့်ဝတ်နှင့် ပြည့်စုံသော
ရဟန်းဖြစ်လာသည်။

သင့်ခန်းစာ။ ။(၁) ဝတ္တရားကျေပွန်အောင် အားထုတ်ရမည်။
(၂) သစ်တစ်ပင်ကောင်းက ငှက်တစ်သောင်း နားရသည်။
(၃) သူများအကျိုးဆောင် ကိုယ့်အကျိုးလည်း အောင်သည်။
(၄) ယောက်ျားတို့လုံ့လ သေကာမှ လျော့ရမည်။

ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဉာဏကာနဉ္စ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ၊ ဒါနမင်္ဂလာ။

၁၂၅-ကဋ္ဌာဟကဇာတ်

(ကဋ္ဌာဟက = ကဋ္ဌာဟကမည်သောသူ)

အကြံကြီးသည့် ဆင်းရဲသားအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြက်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကဲ့ရဲ့တတ်သော မဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။
(ဇာတ်လမ်းအကျယ်မှာ အောက်၌ ဆိုပြီးသည်နှင့် တူပါသည်။)

အဓိပ္ပာယ်ဝတ္ထု

ရှေးခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုပြည်တွင် သေဋ္ဌေး ဖြစ်ပါသည်။ သေဋ္ဌေးကတော် သားယောကျ်ား ဖွားမြင်သည့်နေ့တွင် အိမ်စေကျွန်မ သည်လည်း သားယောကျ်ားပင် ဖွားမြင်ပါသည်။ သူငယ်နှစ်ယောက်သည် ထိုအိမ်တွင် အတူတကွ ကြီးပြင်း လာကြပါသည်။ စာသင်ရှယ် ရောက်သည့် အခါ အကွရာ စာပေ အရေးအသားကို အတူ သင်ကြားကြသည်။ ထိုသူနှစ်ယောက်တွင် ကျွန်မသားက ထူးချွန်သည်။ စာအရေးအသား ကောင်းမွန်၏။ ဝေါဟာရ ကြွယ်ဝသည်။ ရှင်အဆင်းလည်း ပိုလှသည်ဟု ဆိုသည်။ အမည်မှာ “ကဋ္ဌာဟက” ဟု ခေါ်ကြသည်။ ကဋ္ဌာဟကသည် သေဋ္ဌေးအိမ်တွင် ဘဏ္ဍာစိုး(ပစ္စည်းထိန်း) အလုပ်ကို လုပ်ရလေသည်။

သို့သော် သူသည် ဟစ်နေ့တွင် အကြံတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ “ငါ့ကို ဤသူများသည် ဘဏ္ဍာစိုး ရာထူး၌ အမြဲသားကြမည် ဟုတ်၊ အပြစ်ပေါ်သည့်အခါ အလုပ်ဖြုတ်၍ ကျွန်အရာ၌ ထားလိမ့်မည်။ ပစ္စန္တရစ်တွင် သေဋ္ဌေးကြီး၏မိတ်ဆွေ သေဋ္ဌေးတစ်ဦး ရှိ၏။ ထိုသေဋ္ဌေးကို လိမ်ညာလှည့်စား၍ သမီးကို အရယူပြီး သေဋ္ဌေးသမက် လုပ်ကာ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရလျှင် ကောင်းမည်” ဟု အကြံရလေသည်။ ကဋ္ဌာဟကသည် အကြံရသည့်အတိုင်း “ငါ့သားအား မိတ်ဆွေသမီးနှင့် ထိမ်းမြား၍ သင့်အိမ်မှာပင် ထားပါ” ဟု သေဋ္ဌေးကြီးက ရေးသည့်ဟန် ကိုယ်တိုင် စာရေးသားပြီး သေဋ္ဌေးလက်မှတ်တံဆိပ် ရိုက်နှိပ်၍ ရိက္ခာအပြည့်အစုံယူပြီး ပစ္စန္တရစ်သို့ ထွက်ခဲ့လေသည်။

ပစ္စန္တရစ် ရောက်သည့်အခါ သေဋ္ဌေးကို ရှိခိုးဦးတင် နှုတ်ဆက်ပြီး ရေးလာသည့်စာကို ထုတ်ပြသေသည်။ သေဋ္ဌေးသည် အမှာစာကို ဖတ်၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သမီးနှင့် မင်္ဂလာ ပြုပေး၍ အိမ်မှာ ထားလေသည်။ ကဋ္ဌာဟကသည် အခြံအရံများ၏၊ အမျိုးသမီးနှင့် အခြံအရံ တို့က ယခုဂုဏ်ထမ်း စသည် ပေးဆက်ရာ၌ ဖြစ်စေ၊ အဝတ်အထည်ကို ပေးဆက်ရာ၌ ဖြစ်စေ အလွန်ကြေးမူးပြီး ပစ္စည်းများ ညံ့ကြောင်း၊ မကောင်းကြောင်း ကဲ့ရဲ့လေ့ရှိသည်။ ဗာရာဏသီ သေဋ္ဌေးကြီးသည် ကဋ္ဌာဟက အိမ်မှ ထွက်သွားပြီး ပစ္စန္တရစ်တွင် လိမ်ညာပြီး ကောင်းစား နေကြောင်း သိရ၍ ပြန်ခေါ်ရန် အခြံအရံနှင့်တကွ မြို့မှ ထွက်ခဲ့လေသည်။

ကဋ္ဌာဟကလည်း သေဋ္ဌေးကြီး လာကြောင်း သတင်းကြားရလျှင်ပင် မိမိကိစ္စအတွက် ပြန်ခေါ်ရန် လာခြင်းဖြစ်မည်ကို သိ၍ စဉ်းစားသည်။ “ငါထွက်ပြေးလျှင် ဤအိမ်ကို ပြန်လာဖို့ရန် မဖြစ်နိုင်တော့၊ သေဋ္ဌေးကြီးအိမ်လဲ ပြန်ကပ်လို့ မရ၊ ကလေးကလေးဖြင့် အခြေမကျ ဖြစ်လိမ့်မည်။

မပြေးဘဲ သေဋ္ဌေးကြီးကို ကြိုတင်ကြိုဆိုပြီး ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စေရလျှင် ကောင်းမည်” ဟု စဉ်းစားပြီး ယောက္ခမ ဖြစ်သူကို “ဖခင်... ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်သေဋ္ဌေးကြီးသည် ဖခင်နှင့် တွေ့ဆုံရန်အတွက် ပစ္စန္ဓရစ်သို့ ခရီးထွက်လာပါသည်။ ဖခင်က ဒီမှာ စားသောက်ဖွယ်ရာ စီစဉ်ထားပါ။ ကျန်တော်က လက်ဆောင်ပစ္စည်းများဖြင့် လမ်းခရီးမှ သွားကြိုပါမည်” ဟု ပြောဆိုလေသည်။

ယောက္ခမဖြစ်သူက သဘောတူသဖြင့် ကဋ္ဌာဟကသည် လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ယူပြီး အခြံအရံများဖြင့် သွားကာ လမ်းခရီးမှ ဆီးကြို၍ ရှိခိုးဦးတင် နှုတ်ဆက်လေသည်။ ဗာရာဏသီ သေဋ္ဌေးကြီးလည်း လက်ဆောင်များကို ယူ၍ လိုက်လိုက်လျှောလျှောပင် ဆက်ဆံပါသည်။ လမ်းတွင် ညစခန်းချ၍ နံနက်မိုးသောက်ထအခါ သေဋ္ဌေးကြီး ကိုယ်လက်သုတ်သင်ရာသို့ လိုက်၍ သန့်သက်ရေ ဆက်လေသည်။

ထို့နောက် သေဋ္ဌေးကြီးကို ခြေသလုံးဖက်ပြီး “အရှင်.... အရှင်အလိုရှိသလောက် ဥစ္စာပစ္စည်းကို ပေးပါမည်။ ကျွန်ုပ်၏ အခြံအရံ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အရှိန်အဝါကို မဖျက်ပါနှင့်။ ကျွန်ုပ်ကို သနားပါ” ဟု တောင်းပန်လေသည်။ သေဋ္ဌေးကြီးလည်း သနားပြီး “ကောင်းပြီ၊ ငါ အနှောင့်အယှက် မပေးပါဘူး” ဟု ပြောဆိုပြီး ပစ္စန္ဓရစ်သို့ ဝင်ရောက်လေသည်။

ပစ္စန္ဓရစ်ရောက်သည့်အခါ ပစ္စန္ဓရစ်သေဋ္ဌေးက “သေဋ္ဌေးကြီး.... ကျွန်ုပ်သည် သင်၏ အမှာစာကို မြင်၍ သင့်သားအား သမီးနှင့် ပေးစားလိုက်ပါသည်” ဟု ပြောဆိုလေသည်။ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးလည်း မီးစဉ်ကြည့်က-သည့်အနေဖြင့် ကဋ္ဌာဟကကို သားတစ်ယောက်ပမာ ဆက်ဆံပြောဆိုပါသည်။ ထိုအခါမှစ၍ ကဋ္ဌာဟကမှာ သာ၍ အရှိန် အဝါ တက်သွားပြီး မျက်နှာကို မော်ကြည့်ဝံ့သူပင် မရှိတော့ပေ။ သေဋ္ဌေးကြီးရှိနေစဉ် တစ်နေ့တွင် သေဋ္ဌေးကြီးက ကဋ္ဌာဟက၏ အမျိုးသမီးကို ခေါ်ပြီး ခေါင်းတွင် သန်းအရှာခိုင်းရင်း “သမီးတို့နှစ်ယောက် ချစ်ချစ်ခင်ခင်နှင့် အဆင်ပြေကြရဲ့လား” ဟု မေးပါသည်။ အမျိုးသမီးက “ဖခင်... ကျန်တာတော့ အားလုံးပဲ အဆင်ပြေကြပါသည်။ ဒါပေမဲ့ အငတ်၊ အစားနှင့် ပတ်သက်ရင်တော့ အလွန်ကဲ့ရဲ့ တတ်၍ စိတ်ပျက်ရပါသည်” ဟု ပြောဆိုသဖြင့် သေဋ္ဌေးကြီးက “ကဋ္ဌာဟက ကြေးများသည့်အခါ ဤဂါထာ ရွတ်ပါ” ဟု မန္တန်သင်ပေးပြီး ဗာရာဏသီသို့ ပြန်သွားပါသည်။ သေဋ္ဌေးကြီး သင်ပေးသည့် ဂါထာမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၅။ ဗဟုမ္ပိ သော ဝိကတ္ထေယျ၊ အညံ ဇနပဒံ ဂတော။

အန္တာဂန္ဓာန ဒူသေယျ၊ ဘုဉ္ဇ ဘောဂေ ကဋ္ဌာဟက။

မြန်မာပြန်

ကဋ္ဌာဟက... အခြားသော ဇနပုဒ်သို့ ရောက်၍ ထိုသူသည် ခြုတ်ခြယ်သော စကားကို များစွာ ဆိုရာ၏။ (သင့်ဖခင်သည်) တဖန်လာ၍ ဖျက်ဆီးရာ၏၊ ဖျက်ဆီးလိမ့်မည်။ ကဋ္ဌာဟက.... (ယုတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍) စည်းစိမ်တို့ကို ခံစားပါလော့။

ဟစ်နေ့ ထမင်းစားစဉ် ကဋ္ဌာဟက ကဲ့ရဲ့သည်တွင် အမျိုးသမီးက ထိုမန္တန်ကို ရွတ်ဆိုရာ ထိုအခါမှစ၍ ကဋ္ဌာဟကသည် အစစအရာရာ၌ မကဲ့ရဲ့တော့ဘဲ အေးချမ်းစွာ နေလေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီသေဌေးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ကဋ္ဌာဟကသည် ကဲ့ရဲ့တတ်သည့်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပိရိအောင် လိမ်ညာနိုင်လျှင် အကျိုးကိစ္စ ပြီးမြောက် ဆောင်မြင်
နိုင်သည်။
(၂) ရွှေနားခောင်းရောင်ကြောင့် ပါးပြောင်သူသည် ပို၍ အထင်ကြီး
တတ်၏။

ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။
မင်္ဂလာ။ ။ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ။

၁၂၆ - အသိလက္ခဏဇာတ်

(အသိလက္ခဏ = သန်လျက်လက္ခဏာ)

လာဘ်စားခြင်းကြောင့် လတ်တလော ဒုက္ခရောက်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဇ္ဇကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
ကောသလမင်း၏ သန်လျက် လက္ခဏာကို ဝေဖန်ရသည့် ပုဏ္ဏားကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို
ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုပုဏ္ဏားသည် ပန်းပဲသမားများက မင်းကြီးကို သန်လျက် ဆက်သသည့်အခါ သန်လျက်ကို
နမ်း၍ ကောင်း၊ မကောင်း ဝေဖန်၏။ မိမိကို လာဘ်ထိုးသော ပန်းပဲသမားတို့၏ သန်လျက်ကို
“ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာနှင့် ပြည့်စုံ၏”ဟု ပြောဆိုပါသည်။ လာဘ်မထိုးသော ပန်းပဲသမားတို့၏
သန်လျက်ကို “အမျိုးအစား ညံ့ဖျင်း၏၊ ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာနှင့် မပြည့်စုံ”ဟု ကဲ့ရဲ့၏။

ထိုအခါ လာဘ်ထိုးရန် ဝါသနာမပါသည့် ပန်းပဲလုပ်သားကောင်းတစ်ယောက်သည် ပုဏ္ဏားကို
အမြင်ကပ်နေ၏။ တစ်နေ့တွင် သန်လျက်တစ်ခု ပြုလုပ်ပြီး သန်လျက်အိမ်၌ ငရုတ်သီးမှုန့် ထည့်၍
မင်းကြီးကို သန်လျက် ဆက်သ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုသန်လျက်ကို ပုဏ္ဏားကို ပေး၍ ဝေဖန်
ကြည့်ရှု ခိုင်းလေသည်။ ပုဏ္ဏားလည်း ထုံးစံအတိုင်း သန်လျက်ကို နမ်းကြည့်သည့်အခါ ချေမိ
ချေရာ ချေလိုက်လေရာ နှာခေါင်းနှင့်သန်လျက် ထိ၍ နှစ်ပိုင်းပြတ်လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို
ရဟန်းများ တရားသဘင်၌ စကားဘင်၍ ဆွေးနွေးနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူပြီး
“ရဟန်းတို့...ထိုပုဏ္ဏားသည် ယခုမှသာ သန်လျက်ကို နမ်း၍ နှာခေါင်းပြတ်သည် မဟုတ်၊
ရှေးဘုန်းကလည်း သန်လျက် နမ်း၍ နှာခေါင်း ပြတ်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ
အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းတွင်
သန်လျက်လက္ခဏာကို ဝေဖန်ရသည့် ပုဏ္ဏားတစ်ယောက် ရှိ၏။ အတိတ်ဝတ္ထုသည် နှာခေါင်း
ပြတ်သည့်အထိ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။

အထူးမှာ - ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ပုဏ္ဏားအတွက် ဆေးသမားကို ခေါ်၍ နှာခေါင်းဖျားကို ဆေးကုပြီး ချိပ်သားဖြင့် နှာခေါင်းတု ပြုလုပ်တပ်ဆင်ကာ ပြန်လည် ခစားစေပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ် မင်းကြီးမှာ သားတော် မထွန်းကား၊ သမီးတော် တစ်ယောက်နှင့် တူတော်မောင်တစ်ယောက်သာ ထွန်းကား၏။ သမီးနှင့် တူကို နန်းတော်မှာ အတူထား၍ ကြီးပြင်းစေခဲ့ရာ သမီးနှင့်တူမှာ အချင်းချင်း ချစ်ခင်နှစ်သက် စုံမက်နေကြလေသည်။ တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးသည် ဆွေမျိုးတိုးပွား စေရန် ရည်သန်၍ သမီးတော်ကိုလည်း အခြား မင်းသားတစ်ပါးနှင့် ထိမ်းမြားရန်၊ တူတော် ကိုလည်း အခြားမင်းသမီးတစ်ပါးနှင့် ပေးစားရန် စီမံပြီး သမီးတော်နှင့် တူတော်မောင်ကို တခြားစီ ခွဲထားလိုက်ပါသည်။

တူတော်မောင်သည် နတ်ကတော်အား ငွေတစ်ထောင်ပေး၍ မင်းသမီးကို နန်းတော်မှ အပြင်သို့ ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် စေခိုင်းရာ နတ်ကတော်က လက်ခံ၍ သူ့အကြံအစည်ကို ဤသို့ ပြောပြထားပါသည်။ “မင်းသား... ကျွန်ုပ်က မင်းကြီးကို ဒီလို ပြောမယ်၊ မင်းသမီး ကိုယ်ပေါ်မှာ မကောင်းဆိုဝါး စီးနေသည်။ ဒါကြောင့် မင်းသမီးကို သုသာန်ထုတ်၍ ခုတင် အောက်၌ သူသေကောင်ထားပြီး မင်းသမီးကို နံသာရေအိုး တစ်ရာရှစ်လုံးဖြင့် ရေချိုးကာ မကောင်းဆိုးဝါးကို မျှောပစ်ရမည်”ဟု ပြောဆိုပြီး မင်းသမီးကို သုသာန်သို့ ထုတ်ခဲ့မည်၊ သင်က အဲဒီနေ့မှာ ငရုတ်မှုန့်ယူ၍ သုသာန် ခုံစင်ဝိုင်းတွင် အလျင်သွားနှင့်ပြီး သူသေကောင်ကဲ့သို့ မှောက်အိပ်နေပါ။ ကျွန်ုပ်တို့က သင့်အပေါ်တွင် မင်းသမီးပါသည့် ခုတင်ကို ချသည့်အခါ ငရုတ်မှုန့် ရှု၍ ချေလိုက်ပါ။ ထိုအခါမင်းသမီးကို ပစ်ထားခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ပြေးကြမည်၊ အဲဒီအခါမှာ မင်းသမီးကို သင့်အိမ်သို့ ခေါ်သွားပေတော့”ဟု ပြောထားပါသည်။

နတ်ကတော်သည် ထိုအစီအစဉ်အတိုင်း မင်းကြီးကို လျှောက်ထားတင်ပြသည့်အခါ မင်းကြီး ကလည်း သဘောတူ၍ တစ်နေ့တွင် သုသာန်သို့ ထွက်ကြပါသည်။ မင်းသားလည်း ကြိုတင် စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း သုသာန်သို့ သွား၍ သူသေကောင် သရဏဂုံတင်ရာ ခုံစင်ဝိုင်းတွင် မှောက်လျက် အိပ်နေပါသည်။ နတ်ကတော်နှင့်အဖွဲ့သည် မင်းသမီးကို ခုတင်ပေါ်တင်၍ ခေါ်ဆောင် လာပြီး ခုတင်ကို မင်းသားအပေါ်သို့ ချကြသည်။

ထိုအခါ မင်းသားသည် ငရုတ်မှုန့်ကိုရှု၍ ချေလိုက်ရာ နတ်ကတော်နှင့်အဖွဲ့သည် ကြောက်လန့်ပြီး မင်းသမီးကို ထားခဲ့ကာ ပြေးကြလေတော့သည်။ ထိုအခါ မင်းသားလည်း မင်းသမီးကို ခေါ်ယူ၍ နေအိမ်သို့ သွားလေတော့သည်။ မင်းကြီးလည်း ကာလကြာသည့်အခါ တူတော်အား မင်းအဖြစ် အပ်နှင်း၍ သမီးတော်ကို မိဖုရားကြီးအရာ၌ ထားစေသည်။ သန်လျက်လက္ခဏာ ဝေဖန်တတ်သည့် ပုဏ္ဏားလည်း ထိုတူတော်မင်းအား ဆက်လက် ခစားသည်။

တစ်နေ့တွင် နောက်သို့မျက်နှာလှည့်၍ မင်းအား ခစားစဉ် ပုဏ္ဏားနှာခေါင်းတု ချိပ်သားသည် အရည်ပျော်၍ ပြုတ်ကျလေသည်။ ထိုပုဏ္ဏားသည် ရှက်သဖြင့် မျက်နှာအောက်ငုံ့ပြီး ခစားနေစဉ် မင်းက သိ၍ “ပုဏ္ဏား... ချေတယ်ဆိုတာ ကောင်းတဲ့သူမှာ ကောင်း၍ မကောင်းတဲ့သူမှာ မကောင်း ဘူး၊ သင်ပုဏ္ဏားသည် ချေသဖြင့် နှာခေါင်းဖြတ်၏၊ ငါက ချေသဖြင့် ဦးရီး(ဘကြီး)တော်၏ သမီးကိုရ၍ မင်းအဖြစ်ကိုပါ ရလေသည်”ဟု ပြောဆိုပြီး အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၆။ တဒေဝေကဿ ကလျာဏံ၊ တဒေဝေကဿ ပါပကံ။
တသ္မာ သဗ္ဗံ န ကလျာ.ဏံ၊ သဗ္ဗံ ဝါပိ န ပါပကံ။

မြန်မာပြန်

အချို့သူအား ထိုချေဆတ်ခြင်းသည်ပင် ကောင်း၏၊ အချို့သူအား ထိုချေဆတ်ခြင်းသည်ပင် မကောင်းချေ။ ထို့ကြောင့် ချေဆတ်တိုင်းလည်း ကောင်းသည် မဟုတ်၊ ချေဆတ်တိုင်းလည်း မကောင်းသည် မဟုတ်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဘူတော်မင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ထိုစဉ် သန်လျက်လက္ခဏာ ဝေဖန်သူသည် ယခု သန်လျက်လက္ခဏာ
ဝေဖန်သူ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။လာဘ်စားခြင်းသည် လတ်တလော မကောင်းကျိုးပေးတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သန္တုဋ္ဌိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၂၇-ကလဏ္ဍကဇာတ်

(ကလဏ္ဍက=ကလဏ္ဍက မည်သောကျွန်)

အယောင်ဆောင်ခြင်းမှာ တခဏမျှသာ ကောင်းသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇောဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
ကဲ့ရဲ့စကားကို ပြောဆိုတတ်သည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို
ဟောတော်မူပါသည်။ (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအကျယ်မှာ ကဋ္ဌာဟကဇာတ်နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။)

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုပြည်တွင်
သေဋ္ဌေးကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသေဋ္ဌေးကြီးတွင် “ကလဏ္ဍက” မည်သော ကျွန်တစ်ယောက်
ရှိပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ကလဏ္ဍကသည် သေဋ္ဌေးအိမ်မှ ထွက်ပြေး၍ ပစ္စန္နရစ်သို့ သွားပြီး
သေဋ္ဌေးသမီးကို ယူကာစီးပွားစွာ အခြံအရံများဖြင့် ကောင်းစားနေပါသည်။ ဗာရာဏသီ
သေဋ္ဌေးသည် ကလဏ္ဍကကို လိုက်ရှာခိုင်းရာ နေရာအရပ်မသိကြ၍ မရှာတတ် ဖြစ်နေကြသည်။
လူများရှာမတွေ့၍ အိမ်မှာ မွေးထားသည့် ကျေးငှက်ငယ်ကို အရှာခိုင်းပါသည်။ ကျေးငှက်သည်
ဟိုဟို ဒီဒီ နေပြည် မလပ် တောရပ် မကျန် လိုက်လံ ရှာဖွေရာ ကလဏ္ဍကနေသည့် မြို့သို့
ရောက်သွားပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကလဏ္ဍကသည် မြစ်သို့သွား၍ သေဌေးသမီးနှင့်အတူ လှေစီးပြီး ရေကစားနေပါသည်။ ထိုအရပ်၌ ရေကစားသော “လူကုန်ထံ”တို့သည် အစွမ်းထက်သည့် ဆေးဖြင့် စီမံထားသည့် နို့ရည်ကို သောက်ထားကြသဖြင့် တစ်နေ့ကုန် ရေကစားကြသော်လည်း မချမ်းကြ၊ မအေးကြပေ။ ကလဏ္ဍကသည် နို့ရည်ကို ငုံ့၍ ပလုတ်ကျင်းပြီး သေဌေးသမီး ဦးခေါင်း၌ ထွေးချလိုက်ပါသည်။

ထိုအခြင်းအရာကို မြစ်ကမ်းနားရှိ ရေသဖန်းပင်ပေါ်မှာ နားနေသည့် ကျေးငှက်ငယ်က တွေ့မြင်၍ “ဟယ်-ကလဏ္ဍကမည်သောကျွန်...မိမိမျိုးရိုးနှင့် နေရာအရပ်ကို အောက်မေ့သတိရပါလော့၊ နို့ရည်ကို ငုံ့၍ ပလုတ်ကျင်းလျက် သေဌေးသမီး ဦးခေါင်းထက်၌ မထွေးပါနှင့်၊ မိမိပမာဏကို သိပါလော့” ဟု ပြောဆိုလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို လူ့ဘာသာစကားဖြင့် ပြောကြားပါလည်--

ဂါဠု

၁၂၇။ ဟေ ဒေသာ တာနိ ဝတ္ထုနိ၊ အဟဉ္စ ဝနဂေါစရော။
အနုဝိစ္စ ခေါ တံ ဂဏှေယျ၊ ပိဝ ခိရံ ကလဏ္ဍက။

ပြန်မာပြန်

ကလဏ္ဍက....သင်၏ (ပဋိသန္ဓေနေခဲ့ရာ) ထိုအရပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သင်၏ ထိုတည်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း တော၌ ကျက်စားသော ငါ(ကျေးသား)သည် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော်လည်း သင်၏ (ငါသွားပြောသဖြင့်)သိ၍ (သင့်အရှင်တို့သည်) သင့်ကို ဖမ်းယူကုန်ရာ၏။ ကလဏ္ဍက .. နို့ရည်ကို (သေဌေးသမီးဦးခေါင်းသို့ မထွေးဘဲ) ကောင်းကောင်း သောက်ပါလော့။

ကလဏ္ဍကလည်း ကျေးငှက်ကို မှတ်မိ၍ မိမိအကြောင်း ဖော်ပြောမှာစိုးသဖြင့် “အရှင်.... လာခဲ့ပါ၊ ဘယ်က လာပါသလဲ” ဟု ဖော်ရွေစွာ ပြောလေလျှင် ကျေးငှက်က လိမ်၍ ခေါ်မှန်း ခိုပ်မိ၍ ဗာရာဏသီသို့ ပြန်သွားပြီး အကြောင်းစုံ ပြောကြားလေလျှင် ဗာရာဏသီသေဌေးကြီးက ပြန်ခေါ်ပြီး ကျွန်အရာ၌ ပြန်ထားလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီသေဌေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ကလဏ္ဍကသည် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သည့် ရဟန်းဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အယောင်ဆောင်သမားသည် တဏှာသာ ကောင်းစားတတ်သည်။
(၂) မပြည့်သည့် ရေအိုးသည် ပို၍ ဘောင်ဘင် ခပ်တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ခန္တိပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။နိဝါတမင်္ဂလာ၊ သန္တုဋ္ဌိမင်္ဂလာများ ပျက်သည်။

၁၂၈-မိဋ္ဌာရဝတဇာတ်

(မိဋ္ဌာရဝတ=စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သော အကျင့်)

မိတ်ဆွေတုသည် ရန်သူထက်ကြောက်စရာကောင်းကြောင်း

ပဗ္ဗေပုန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် လိမ်ညာကောက်ကျစ်သော ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ရဟန်းတော်များသည် ထိုရဟန်း၏ လိမ်ညာကောက်ကျစ်ပုံတို့ကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့.... ဤရဟန်းသည် ယခုမှသာ လိမ်ညာကောက်ကျစ်သည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း လိမ်ညာကောက်ကျစ်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် မြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကြွက်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားလောင်းကြွက်ကြီးသည် ဝက်ငယ်လေးက ခန္ဓာကိုယ် ကြီးမား၍ ကြွက်အပေါင်း ခြံရံကာ တောတွင်းမှာ ကျက်စားနေပါသည်။ မြေခွေးတစ်ကောင်သည် “ကြွက်တို့ကို လှည့်ဖြား၍ သတ်ဖြတ် စားသောက်မည်” ကြံစည်ပြီး ကြွက်များ စခန်းချရာ နေရာအနီး၌ နေဘက်သို့ မျက်နှာလှည့်၍ ပါးစပ်ဟပြိုး လေရွလျက် ခြေတစ်ဘက်ဖြင့် ရပ်နေလေသည်။ ဘုရားလောင်းကြွက်မင်းသည် အစာရှာသွားစဉ် ထိုမြေခွေးကို မြင်၍ မြေခွေးနှင့် အောက်ပါအတိုင်း အပြန်အလှန် မေးမြန်း ပြောဆိုကြပါသည်။—

“သင့်နာမည် ဘယ်သူပါလဲ”

“ငါ့နာမည် ဓမ္မိကပါ”

“ဘာဖြစ်လို့ ခြေတစ်ချောင်းတည်းဖြင့် ရပ်နေရပါသလဲ”

“ငါ့ခြေလေးချောင်းလုံးကို မြေကြီးက မထမ်းနိုင်သောကြောင့် ခြေတစ်ချောင်းတည်းဖြင့် ရပ်နေရပါတယ်”

“ဘာဖြစ်လို့ ပါးစပ် ဖွင့်ထားရတာလဲ”

“ငါသည် အခြား အစားအစာ အာဟာရကို မစား၊ လေကိုသာ စား၍ ပါးစပ် ဖွင့်ထားခြင်း ဖြစ်တယ်”။

“ဘာဖြစ်လို့ နေဘက် မျက်နှာလှည့်နေရတာလဲ”

“ငါသည် နေကို ရှိခိုးခြင်းဖြစ်ပါတယ်”ဟု—

ပြောဆိုပါသည်။

ကြွက်မင်းသည် မြေခွေး၏ စကားကို ကြားရ၍ ယုံကြည်သွားပြီး “ဤမြေခွေးသည် သီလရှိသူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချ၍ နေ့စဉ် နံနက်ခင်း အစာရှာ မထွက်မီနှင့် ညနေခင်း ပြန်ချိန်တိုင်း မြေခွေးကို ဆည်းကပ် စားပါသည်။

မြေခွေးသည် ကြွက်များ စားရန် လာ၍ ပြန်သွားသည့်အခါ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ကြွက်ကို နေ့စဉ် ဖမ်းယူ စားသောက်ပါသည်။ ကြွက်အပေါင်းသည် ကြွက်များ တဖြည်းဖြည်း နည်းပါး လာသည့်အကြောင်းကို ကြွက်မင်းကိုပြောကြလေလျှင် ကြွက်မင်းသည် အခြားအကြောင်း မရှိနိုင်၊ မြေခွေးကြောင့်ပင် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု မြေခွေးအပေါ် သံသယရှိ၍ ကိုယ်တိုင် စုံစမ်းရန် ဆုံးဖြတ် လိုက်ပြီး ထိုနေ့တွင် နောက်ဆုံးမှ လိုက်ပါလာခဲ့ပါသည်။ မြေခွေးလည်း ကြွက်များ အပြန်တွင် နောက်ဆုံး ကြွက်ဖြစ်သူ ဘုရားလောင်းကြွက်မင်းကိုယ်ပေါ်သို့ ခုန်အုပ်လိုက်ပါသည်။ သတိရှိသော ကြွက်မင်းလည်း ရှောင်လွှဲ၍ မြေခွေးကိုယ်ပေါ်သို့ ပြန်လည်ခုန်အုပ်လိုက်ပြီး “အို-မြေခွေး.. သင်၏ ဤအကျင့်သည် တရားသဘော မဟုတ်၊ အစားသဘောသာ ဖြစ်၏” ဟု ပြောဆိုပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုကာ လည်မျိုကို ကိုက်ဖောက် သတ်လိုက်ပါတော့သည်—

ပါဠိ

၁၂၈။ ယော ဝေ ဓမ္မံ ဓဇံ ကတွာ၊ နိဂူဠော ပါပမာစရေ။
ဝိဿာသယိတွာ ဘူတာနိ၊ ဗိဇ္ဇာရံ နာမ တံ ဝတံ။

မြန်မာပြန်

အကြင်သူသည် တရားတံခွန် စိုက်ထောင်လျက် သတ္တဝါတို့ကို အကျွမ်းဝင်စေ၍ လျှို့ဝှက်ကာ မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၏။ ထိုသူ၏ အကျင့်သည် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော ကြောင်သူတော် အကျင့် မည်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ကြွက်မင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မြေခွေးသည် လိမ်ညာသည့် ရဟန်းဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အယောင်ဆောင်မှုသည် အမှုပေါ်သည့်အခါ ဒုက္ခရောက်ရမည်ဖြစ်သည်။
(၂) မိတ်ဆွေတူသည် ရန်သူထက် ကြောက်စရာ ကောင်းလှ၏။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟ မင်္ဂလာ။

ပြောသဖြင့် အရိုးခံဖြစ်သည့် ပုဏ္ဏားက ရှာကြံပေးလေသည်။ ပစ္စည်းတွင်မက ဝေယျာဝစ္စဟူသမျှ ကိုပါ ကျွန်တစ်ယောက်ပမာ အစစအရာရာ ပြုစုရှာသည်။

ပုဏ္ဏားမသည် လင်ဖြစ်သူ ပုဏ္ဏား အိမ်မှာ ရှိသည့်အခါ လူမမာဟန်ဆောင်၍ အိပ်လေသည်။ ပုဏ္ဏား အိမ်မှ ထွက်သွားသည့်အခါ နောက်လင်များနှင့် ပျော်ပါးကာ နေလေသည်။ ပုဏ္ဏားသည် ဇနီးသည်၏ ဝေဒနာ တစ်ရက်လာလဲ မပျောက်၊ တစ်ရက်လာလဲ မပျောက်သဖြင့် “ပုဏ္ဏားမ၏ ဝေဒနာသည် ပျောက်တော့မည် မထင်” ဟု မှတ်ချက်ချပြီး တစ်နေ့တွင် လူနာအမှုကိစ္စများကို မပြုတော့ဘဲ ပန်းနံ့သာလက်ဆွဲပြီး ဘုရားကျောင်းတော်သို့ သွား၍ ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးပူဇော်လေသည်။

ဘုရားရှင်က “ဘယ်လိုလဲ ပုဏ္ဏား... မမြင်တာ ကြာပါပေါ့လား” ဟု နှုတ်ဆက်စကား မိန့်ကြားသည့်အခါ “မှန်လှပါ၊ တပည့်တော်ဇနီးသည် လေနာစွဲနေ၍ ပြုစုနေရသဖြင့် မလာရောက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား” ဟု လျှောက်သားပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက ပုဏ္ဏားမ အမှုအကျင့်ကို သိ၍ “ပုဏ္ဏား... ဤသို့ နေအခါ အိပ်သည့်လေနာသည် မိန်းမများ ရောဂါမပျောက်လျှင် ဤသို့အဆိုးတိုက်ရမည်ဟု ချွေးအခါက သင့်ကို ပညာရှိများ ဆေးနည်း ပေးခဲ့ဖူးသော်လည်း ဘဝခြားသဖြင့် သင်ကား မေ့လေပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ပုဏ္ဏား သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်ပြည်တွင် ပညာသင်ကြားပြီး တတ်မြောက်သည့်အခါ မိမိမွေးရပ်မြေ ဗာရာဏသီတွင် ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီး လုပ်နေပါသည်။ တစ်ရက်တစ်ပါးသော မင်းနေပြည်တို့မှ မင်းသား၊ ပုဏ္ဏားသားတို့သည် များသောအားဖြင့် ဘုရားလောင်း ဆရာကြီးထံ၌သာ ပညာသင်ကြား ဆည်းပူးကြလေသည်။ ဇနပုဒ်သား ပုဏ္ဏား လုလင်တစ်ယောက်သည် ဆရာကြီးထံ၌ ဗေဒင်နှင့်တကွ ယောကျ်ားများ တတ်အပ်သည့် တစ်ဆယ့် ရှစ်ရပ်သော အတတ်ပညာများ သင်ကြားပြီး ဗာရာဏသီပြည်တွင်ပင် အခြေချနေထိုင်ကာ တစ်နေ့ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် ဆရာကြီးထံ ဝင်ရောက် ဆည်းကပ်လေသည်။

ထိုပုဏ္ဏားလုလင်၏ ဇနီးသည် ပုဏ္ဏားမသည် ကိုယ်ကျင့် ပျက်စီးနေ၏။ အလုပ်ဆို၍ ဘာမျှ မလုပ်ဘဲ လေနာသည့် ဟန်ဆောင်နေလေသည်။ ပုဏ္ဏားလည်း လူနာကိစ္စ ဆောင်ရွက်နေရ၍ ဆရာကြီးထံ အတန်ကြာအောင် မရောက်ဖြစ်ပေ။

တစ်နေ့ လူနာကို ပစ်ထားခဲ့ပြီး ဆရာကြီးထံ သွားရောက်သည့်အခါတွင် ဆရာကြီးက ပုဏ္ဏားမ၏ အမှုအကျင့်ကို ရိပ်မိ၍ “အမောင်... ယနေ့မှ စ၍ သင့်မယားအား ကောင်းနိုးရာရာ ယာဂု ထောပတ်၊ နို့စသော အရသာများကို မပေးပါနှင့်၊ နွားကျင်ငယ်ထဲ၌ ငါးမျိုးသော သစ်ရွက်၊ သစ်သီးတို့ကို ထောင်းထည့်၍ ကြေးနီခွက်အသစ်တွင် စိမ်ထားပြီး ကြေးနီနံ့သင်းသည့်အခါ ကြိုးကြိမ်၊ နွယ်တို့ကိုပါ ကိုင်ပြီး ‘ဒီဆေးကို သောက်လျှင်သောက်၊ မသောက်လျှင် ထမင်းစားဖို့ အလုပ် လုပ်ရမည်’ ဟု ပြောဆိုကာ ဆေးတိုက်ပါ။ အကယ်၍ မသောက်လျှင် ကြိုးဖြင့် တုပ်၍ ရိုက်နှက်ပြီး ဆံပင်ဆွဲကာ ထောင်းထုပ်ပါ။ ထိုအခါ သင့်မယား ချက်ချင်းထ၍ အလုပ် လုပ်လိမ့်မည်” ဟု ဆေးနည်းပေးပါတော့သည်။

ပုဏ္ဏားလည်း ဆရာကြီးပေးသည့်နည်းအတိုင်း ပြုလုပ်ရာ ပုဏ္ဏေးမက “သင့်ကို ဒီဆေးနည်း ဘယ်သူ ပေးတာလဲ” ဟု မေးပါသည်။ ဆရာကြီးပေးကြောင်း ပြောဆိုလေလျှင် “ဒီဆေးကို ဖယ်လိုက်ပါ မသောက်ပါဘူး” ဟု ပြောဆိုလေသည်။ “ပုဏ္ဏားလည်း ကောင်းကောင်းတိုက်လို့မှ မသောက်လျှင် ခပ်ကြမ်းကြမ်း တိုက်ရတာပေါ့” ဟု ပြောဆိုပြီး ပုဏ္ဏေးမကို ကြိုးတုပ်၍ “ဆေးကို သောက်လျှင် သောက်၊ မသောက်လျှင် ထမင်းစားဖို့ အလုပ် လုပ်ရမည်” ဟု ပြောဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွှန်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၃၀။ ယထာ ဝါစာ စ ဘုဉ္ဇဿ၊ ယထာ ဘုတ္တဉ္စ ဗျာဟရ။
ဥဘယံ တေ န သမေတံ၊ ဝါစာ ဘုတ္တဉ္စ ကောသိယေ။

မြန်မာပြန်

ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏေးမ... (လေထိုး၏ဆိုသော) စကားနှင့် အညီလည်း ဆေးကို စားလော့၊ စားသည်နှင့်အညီလည်း (အိမ်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို) ပြုလုပ်လော့၊ (လေထိုး၏ဆိုသော) သင်၏စကားနှင့် (မှန်မြတ်သောအစာကို) စားခြင်း နှစ်ပါးစုံသည် မညီညွတ်ပေ။

ကောသိယပုဏ္ဏားသမီးသည် “ငါ လိမ်ညာနေ၍ မဖြစ်တော့၊ အလုပ် လုပ်တော့မှ ဖြစ်မည်” ဟု သိ၍ ချက်ချင်းထကာ အလုပ် လုပ်ပါတော့သည်။ ဆရာကြီးသည် “ငါ့အကျင့်ကို သိ၏” ဟု နားလည်ပြီး ကိုယ်ကျင့်လည်း ကောင်းသွားပါတော့သည်။ ယခု ညာနေသည့် ပုဏ္ဏေးမလည်း ဘုရားရှင်က ဤသို့ ဟောကြောင်းကြားသိ၍ သတိဝင်ပြီး ဆင်ခြင်ကာ ကိုယ်ကျင့် ကောင်းသွား ပါတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ယခင် ပုဏ္ဏားလင်မယားသည် ယခု ပုဏ္ဏားလင်မယား ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ အမျိုးသမီးများသည် မူရာမာယာ များတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သိပ္ပမင်္ဂလာ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟမင်္ဂလာများ ဖြစ်ပါသည်။

၁၄-အသမ္ပဒါနဝဂ်

၁၃၁-အသမ္ပဒါနဇာတ်

(အသမ္ပဒါန=ပေးကမ်းသည်ကို မယူခြင်း)

မိတ်ဆွေစစ်နှင့် ကျေးဇူးကန်းသည့် မိတ်ဆွေတို့ အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ရဟန်းတော်များသည် တရားသဘင်ဝယ် ဒေဝဒတ်၏ ကျေးဇူးတရား မသိတတ်ပုံနှင့်စပ်လျဉ်းကာ ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူလေသည်။ ဆွေးနွေးရင်း အကြောင်းကို ရဟန်းတော်များ လျှောက်ထားချက်အရ သိရှိတော်မူသည့်အခါ “ဒေဝဒတ်သည် ယခုဘဝ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း တပါးသူ၏ ကျေးဇူးကို မသိခဲ့”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ပြန်ပြောင်းဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ မာဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဝယ် မာဂဓမင်း စိုးမိုး အုပ်ချုပ်လေသည်။ ဘုရားလောင်း သည် ၎င်းမင်း၏ သေဌေး ဖြစ်လေသည်။ ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြွယ်၍ချမ်းသာ၏။ “သေ ဌေးကြီး သခံ”ဟု လူအများ သိကြသည်။ ဗာရာဏသီပြည်၌လည်း အလားတူ ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြွယ်၍ ချမ်းသာသည့် သေဌေးကြီးပီလိယ ရှိလေသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးမှာ မိတ်ဆွေရင်းချာများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။ တခါသော် သေဌေးကြီးပီလိယမှာ စီးပွားဥစ္စာ ပျက်ပြား၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ ကြီးစွာ ရောက်သောကြောင့် မယားကို ခေါ်ကာ သခံသေဌေးထံ သွားလေသည်။ သခံသေဌေးက ပျူပျူငှာငှာ ကြိုဆို၍ ညွှတ်ကျော့ပွန်စွာ ပြုစုစောင့်ရှောက်ပြီး သုံးလေးရက်လွန်ကာမှ လာရင်းအကြောင်းကို မေးလေသည်။ လာသည့်အကြောင်းရင်းကို သိသည့်အခါ မိမိပိုင်ဆိုင် သမျှ ပစ္စည်းအားလုံး၏ တစ်ဝက်ကို ခွဲကာ ပေးလေသည်။

နောင်တချိန်တွင် သခံသေဌေးမှာလည်း အလားတူ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်လေ၍ ပီလိယရှိရာ ဗာရာဏသီသို့ မယားခေါ်ကာ ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ဗာရာဏသီသို့ ရောက်သည့်အခါ မယားကို ဇရပ်တစ်ခုတွင် ထားခဲ့၍ မိမိတစ်ယောက်တည်း ပီလိယထံ သွားလေသည်။ မိတ်ဆွေသခံကို မြင်သော်လည်း နေရာမှ မထ၊ ပျူငှာစွာ မကြိုဆိုရုံမက အကြောင်းမရှိ သက်သက် လာရပါမည် လားဟု အပြစ်တင်စကားပင် ဆိုလေသည်။ လာရင်းအကြောင်းနှင့် တည်းခိုရာကို မေးသည့်အခါ သူငယ်ချင်းကို လွမ်းဆွတ်သတိရ၍ မြင်တွေ့ရန် လာကြောင်းနှင့် တည်းခိုစရာ မရှိ၍ မယားကို ဇရပ်တစ်ခု၌ ထားရစ်ခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုလျှင် ပီလိယက မိမိအိမ်၌ တည်းခိုစရာ မရှိ၊ ရိက္ခာကို ယူ၍ တစ်နေရာရာမှာ ချက်စားချေ၊ နောက်တခါ ပြန်လှည့် မလာနှင့်ဟု ပြောဆိုပြီး တစ်တုမ္မ (တစ်ပြည်) မျှလောက်သော ဖွဲ့ကို ပေးလိုက်ရန် မိမိအစေအပါးများကို အမိန့်ပေးလေသည်။

သေဌေးကြီးသခံက ဖွဲ့တစ်တုမ္မ(တစ်ပြည်)ကို မယူလိုသော်လည်း မေတ္တာပျက်မည်ကို မလို လား၍ သည်းခံကာ ယူခဲ့လေသည်။ မယားထံ ရောက်သောအခါ မယားလုပ်သူက “ဘာလုပ်ဖို့

ယူလာရသလဲ၊ ဒီဖွဲ တစ်တုမ္မ (တစ်ပြည်) ဟာ ကုဋေလေးဆယ် ဝန်သလား” ဟု ရန်တွေ ပြောဆိုလျက် ငိုလေ၏။ ထိုအခါ သေဋ္ဌေးကြီးသခံ-က မယားလုပ်သူအား မငိုရန် နှစ်သိမ့်စကား ဆိုကာ အချစ်ပျက်မည်ကို မလိုလား၍ ယူခဲ့ကြောင်းနှင့် မိမိ၏ သည်းခံနိုင်မှု ဇွေးအားဖြင့် ချစ်ခင် ရင်းနှီးမှု မပျက်ပြားရန် ထိန်းသိမ်းနိုင်မှုကို ပြလို၍ ယူခဲ့ကြောင်း ရှင်းပြလိုသောကြောင့် အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၃၁။ အသမ္ပဒါနေနိ’တရိတရဿ၊ ဗာလဿ မိတ္တာနိ ကလိဘဝန္တိ။
တသ္မာ ဟရာမိ ဘုသံ အစုမာနံ၊ မာ မေ မိတ္တိ ဇီယိတ္တ သဿတာ’ယံ။

ပြန်မာပြန်

တပါးသူ ပေးကမ်းလာသည်ကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်သော လူမိုက်အား မိတ်ဆွေများ ပျက်ပြားရတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ငါ့အပေါ် ချစ်ခြင်းမေတ္တာ မပျက်ပြားဘဲ တည်တံ့ခိုင်မြဲရန် ရည်သန်၍ ဖွဲ့တစ်တုမ္မ (တစ်ပြည်)ကို ယူခဲ့၏။

သေဋ္ဌေးသခံ-က ဘယ်လိုပင် ပြောသော်လည်း သေဋ္ဌေးကတော်ကတော့ ငိုမြဲပင်။ သေဋ္ဌေး ကတော်ငိုသည်ကို ပီလိယထံ ရှေးက ပေးအပ်ခဲ့သည့် မိမိတို့ ကျွန်ဟောင်းတစ်ယောက် ကြားသည့် အခါ ဇရပ်တွင်း ဝင်ရောက်၍ သခင်ဟောင်းသေဋ္ဌေးလင်မယားကို မိမိအိမ်သို့ ခေါ်ဆောင်ပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်ထားလေသည်။ မိမိနှင့် လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက် များကို စည်းရုံးပြီး မင်းစ ရား ကြားသိစေရန် မင်းရင်ပြင်သို့ သွားကြကာ ဟစ်ကြွေးလေသည်။ မင်းတရားကြီး အကြောင်း ရင်းကို သိ၍ ပီလိယပိုင်သမျှ စည်းစိမ်ချမ်းသာ အားလုံးကို သေဋ္ဌေးသခံအား ပေးရန် အမိန့်တော် ထားလေသည်။ သို့ပေမဲ့ သခံ-က သူတပါးပစ္စည်းကို အလိုမရှိ၊ မိမိပစ္စည်းကိုသာ အလိုရှိကြောင်း ပြောဆို၍ မိမိပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာများနှင့်ကျန်များကိုသာယူကာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ပြန်ခဲ့လေသတည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ သခံသေဋ္ဌေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ပီလိယသေဋ္ဌေးက ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ဘေးရောက်ချိန်၌ ကူညီသူသာ မိတ်ဆွေစစ် ဖြစ်သည်။
(၂) မိတ်ဆွေ အစစ်၊ အတုကို မိမိ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်သည့်အခါမှ ကွဲကွဲ ပြားပြား သိရပေသည်။

ပါရမီ။ ။ ခန္တီပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဒါနမင်္ဂလာ။

၁၃၂ - ဘီရကဇာတ်

(ဘီရက=ကြောက်တတ်သူ)

သတိပညာကြောင့် ကြီးပွားချမ်းသာသည့်အကြောင်း

ပဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အဇပါလညောင်ပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်က မာရ်နတ်၏ သမီးများ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်မှု အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် သုတ္တန်ဒေသနာကို အကြောင်းပြုကာ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုသုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို ဘုရားရှင် ဟောကြား၍ ပြီးဆုံးသောအခါ တရားသဘင်ရှိ ရဟန်းတော်များက နတ်သမီးများ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ဖြားယောင်းလာသော်လည်း ဘုရားရှင်သည် မျက်လုံးဝေးကို ဖွင့်၍ပင် ရှုစားတော်မူသည်ကို အံ့ဩ၍မဆုံး ချီးမွမ်း၍မဆုံး ဖြစ်ကြ၏။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်က ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးမှ မာရ်နတ်၏သမီးများ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်သည်ကို မကြည့်ရှုသည်က အံ့ဖွယ်မဟုတ်၊ ရှေးလူသာမန် ဘဝတွင် အလားတူ ဖန်ဆင်းလာသည်ကို မကြည့်ရှုဘဲ နေခဲ့သောကြောင့် မင်းအဖြစ် ရောက်ရှိခဲ့သည်က သာ၍ပင် အံ့ဩဖွယ် ကောင်းကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဆောင်တော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ညီအစ်ကို တစ်ထောင်အနက် အငယ်ဆုံး ဖြစ်လေသည်။ (အကျယ်ကို အောက် တေလပတ္တဇာတ်တွင် ကြည့်ရှုရန်ဖြစ်ပါသည်။) တက္ကသိုလ်ပြည်သူပြည်သားများသည် ဘုရားလောင်းရှိရာ မြို့ပြင်ဇရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီး မင်းအဖြစ်လက်ခံရန် တောင်းပန်၍ အဘိသိက် သွန်းလောင်းလေသည်။

မြို့တော်နှင့် နန်းတော်ကိုလည်း နတ်ပြည် နတ်နန်းပမာ တန်ဆာ ဆင်လေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ရတနာပလ္လင်ထက် သိကြားမင်းပမာ စံပယ်သည့်အခါ မင်းညီမင်းသား မှူးမတ် ပုဏ္ဏား စသည်တို့ကလည်း မိမိတို့ဆိုင်ရာ အဆောင်အယောင်များ ဝတ်ဆင်၍ စားကြလေသည်။ နတ်သမီးတမျှ လှပတင့်တယ်ကြသည့် ကချေသည်အများကလည်း အဆို၊ အတီး၊ အကများဖြင့် ဖျော်ဖြေလေသည်။ နန်းတော်တစ်ခုလုံး ဂီတသံဖြင့် လွှမ်းခြုံကာ အုတ်အုတ် ကျက်ကျက် ရှိလှပါတော့သည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် မိမိ လောလော လတ်လတ် ခံစားနေရသည့် မင်းစည်းစိမ် ချမ်းသာကို သုံးသပ် ကြည့်ရှုကာ “အကယ်၍ ဘီလူးမများ ဖန်ဆင်းပြသည့် ရုပ်အဆင်း အလှအပကို ကြည့်ရှုမိခဲ့သော် အသက်ဆုံးရှုံးရာ၏။ ဤစည်းစိမ်ချမ်းသာကို မခံစားရပေ” ဟု တွေးတောပြီး ဥဒါန်းကျူးလိုရကား အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၃၂။ ကုသလူပဒေသေ ဓိတိယာ ဗဠာယ စ၊ အနိဝတ္တိတတ္တာ'ဘယဘိရုတာယ စ၊
န ရက္ခသီနံ ဝသ'မာဂမိမှသေ၊ သ သောတ္ထိဘာဝေါ မဟတာ ဘယေန မေ။

ပြန်မာပြန်

လူလိမ္မာတို့၏ လမ်းညွှန်ဆုံးမဩဝါဒကို မြဲမြံခိုင်ခိုင် လက်ကိုင်ပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊
ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး တုန်လှုပ်ခြင်း အလျှင်းမရှိခဲ့သောကြောင့် လည်းကောင်း ဘိလူးမတို့ လိုအင်
ဆန္ဒနောက် ကောက်ကောက်ပါအောင် မလိုက်ခဲ့ရပေ။ ယခု ငါသည် ကြီးမားလှသည့် ဘေးမှ
လွတ်မြောက်၍ ချမ်းသာသူကို ခံစားရလေပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။မင်းသည် ယခုအခါ ဘုရားရှင်ဖြစ်လာတော်မူသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။သတိ၊ ပညာ ဆွဲကိုင်ထားသူများမှာ ဒုက္ခအပေါင်းမှ လွန်မြောက်၍
ကြီးပွားချမ်းသာခြင်းသို့ အစဉ်ရောက်ရမြဲပင် ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု မင်္ဂလာ။

၁၃၃-သတာသနဇာတ်

(သတာသန = ထောပတ်ကို စားတတ်သည့်မီး)

မလျောက်ပတ်သည့်နေရာ၌ ဆက်လက်မနေသင့်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရဟန်းတော် တစ်ပါးကို
အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုရဟန်းတော်သည် တရားအားထုတ်ရန် ဘုရားရှင် အထံတော်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ယူခဲ့၍
ပစ္စန္တရစ်ရှိ တောကျောင်းတစ်ကျောင်းတွင် ဝါကပ်တော်မူပါသည်။ ဆွမ်းခံဝင်စဉ် ကျောင်းကို
မီးလောင်သောကြောင့် သီတင်းသုံးနေထိုင်ရန် မရှိသဖြင့် ဆင်းရဲလေသည်။ ဒါယကာများအား
ပြောကြားသော်လည်း ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးပြီးမှ ဆောက်လုပ် ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း
လျှောက်ထားကြသည်။ ဝါကျွတ်ခဲ့သော်လည်း ထွန်ယက်စိုက်ပျိုး၍ မပြီးသည့် အတွက်
ကျောင်းမဆောက်လုပ်နိုင်ရကား တရားကို အပြီးတိုင် အားထုတ်နိုင်ခြင်း မရှိရုံသာမက
နိမိတ်မျှပင် မထင်ခဲ့ပေ။

ဝါလကင်းလွတ် သီတင်းကျွတ်၍ ဘုရားရှင်ထံမှောက်သို့ ရောက်သည့်အခါ ဘုရားရှင်အား
အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားလေရာ “ရှေးအခါက တိရစ္ဆာန်များပင် မိမိတို့နှင့်လျှောက်ပတ်သည့်
ကာလ၊ မလျှောက်ပတ်သည့် ကာလများကို ခွဲခြား၍ သိကြသည်။ လျှောက်ပတ်သည့်ကာလ၌

နေ၍ မလျှောက်ပတ်သည့်ကာလတွင် ၎င်းနေရာကို စွန့်ခွာသွားကြသည်။ သင် ရဟန်းကား လူသားစင်စစ် အမှန်ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ကာလသင့်၊မသင့်ကို မသိလေသနည်း”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဆောင်တော်မူလေသည်—

အတိတ်ပစ္ဆိမ

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ငှက်မင်း ဖြစ်လေသည်။ အခြံအရံငှက်များနှင့်အတူ ဟစ်ခုသော တောအုပ်အတွင်း ဇာတဿရအိုင်အနီးရှိ အခက်အလက် ဝေဆာလှသည့် သစ်ပင်ကြီးတွင် မှီတင်းကာ နေကြလေသည်။ ငှက်များ အညစ်အကြေး စွန့်ကြလေသော် ၎င်းဇာတဿရအိုင်အတွင်းသို့ ကျလေ၏။

ထိုအိုင်၌လည်း ကြမ်းတမ်းခက်ထန်လှသည့် နဂါးမင်း နေလေသည်။ နဂါးမင်းသည် ငှက်များ၏ အညစ်အကြေး ကျလေသော် ဒေါသဖြစ်၍ ညဉ့်အချိန်တွင် ငှက်များ အိပ်နေသည့်အခါ ရေအတွင်းမှ ထန်းပင်လုံးခန့်ရှိ မီးကို လွှတ်လေသည်။ ၎င်းမီးကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ငှက်မင်း မြင်သောအခါ မိမိ၏ အခြံအရံ ငှက်များကို ပြောဆိုရာ၌ “ရေတို့မည်သည့် ထာဝစဉ် မီးကို ငြိမ်းစေသော်လည်း ယခုအခါ ရေမှ မီးအလျှံ ထလေသည်။ မိမိတို့အပေါ် ဘေးကျရောက် လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤဒေသကို စွန့်ခွာ၍ အရပ်တပါးသို့ သွားကြရန်”တိုက်တွန်းလိုသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၃၃။ ခေမံ ယဟိ* တတ္ထ အရိ ဥဒီရိတော၊ ဒကဿ မဇ္ဈေ ဇလတေ ဃတာသနော။
န အဇ္ဇ ဝါသော မဟိယာ မဟိရဟေ၊ ဒိသာ ဘဇဂေါ သရဏာ’ဇ္ဇ နော ဘယံ။

မြန်မာပြန်

အိုငှက်တို့...ဘေးမဲ့ရာ ရေအပြင်၌ ရန်သူဖြစ်သည့် မီးလျှံသည် ထ၏။ ရေ၏ အလယ်မှ တပြောင်ပြောင်ထ၍ တောက်လောင်လေပြီ။ ယခု ငါတို့အား မြေမှ ပေါက်သည့် သစ်ပင်၌ နေနိုင်ဖွယ် မရှိ၊ ယခု ငါတို့အား မှီခိုအားထားရာမှ ဘေးဖြစ်၍ လာခဲ့ပေပြီ။ အခြားအရပ်တို့သို့ ပြေးလွှားကြပါစို့။

ဘုရားလောင်းငှက်မင်းသည် မိမိစကား လိုက်နာကြသည့် ငှက်များကို ခေါ်ကာ အခြား အရပ်သို့ ပျံသွားလေသည်။ ဘုရားလောင်း၏ စကားကို မလိုက်နာကြသည့် ငှက်များမှာ သေကျေ ပျက်စီးလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ငှက်မင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ငှက်မင်းစကား နာယူကြသည့် ငှက်များသည် ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ် ဖြစ်လာလေသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ပတိဂ္ဂပဒေသဝါသအရပ်၌ နေထိုင်ပါမှ လောကုတ်၊လောကီ ဤနှစ်လီတွင် အကျိုးရှိနိုင်ပါသည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပတိဂ္ဂပဒေသဝါသမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၁၃၄-ဈာနသောနေဇာတ်

(ဈာနသောနေ=ဈာန်အကြောင်း ရှင်းလင်းသည့်ဇာတ်)

ပညာရှိတို့စကားကို ယုံကြည်သင့်ကြောင်း

ပဉ္စပုဂ္ဂိုလ်

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သင်္ကဿနဂိုရ်ပြည် တံခါး၌ ဘုရားရှင် အကျဉ်းမေးသည့် ပြဿနာကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ အကျယ်တဝင့် ဖြေဆိုသည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ကို ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးစဉ် ဘုရားလောင်းရသေ့သည် တောကျောင်း၌ စုတေသည့်အခါ စုတေခါးနီးတွင် တပည့်ငယ်ရသေ့များက မိမိတို့ဆရာအား လားရာအရပ်ကို မေးလေသော် “နေဝသညီနာသည်” ဟု ဖြေလေသည်။ နောက် ထို“နေဝသညီ-နာသည်”ကို နားမလည်၍ တပည့်ကြီးအား မေးရာ တပည့်ကြီးက “နေဝသညီနာသည်” ဟုပင် ဆို၏။ ရသေ့ငယ် တပည့်များက မယုံကြည်၍ ဘုရားလောင်းသည် အဘဿရံဘုံမှ လာ၍ ကောင်းကင်၌ ရပ်ပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၃၄။ ယေ သညိနော တေပိ ဒုဂ္ဂတာ၊ ယေပိ အသညိနော တေပိ ဒုဂ္ဂတာ။
တေ ဥဘယံ ဝိဝဇ္ဇယ၊ တံ သမာပတ္တိသုခံ အနဂံဏံ။

မြန်မာပြန်

သညာရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သညာမရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း ဆင်းရဲကုန်၏။ ထိုနှစ်မျိုးစလုံးကို ရှောင်လော့၊ ထို နေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ် ချမ်းသာသည်သာ အပြစ်မရှိ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗြဟ္မာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
တပည့်ကြီးသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းစကားကို ယုံကြည်ရမည်သာ။

ပါရမီ။ ။ နေက္ခမ္မပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သောနမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၁၃၅-စန္ဒာဘဇာတ်

(စန္ဒာဘ = စန္ဒ + အာဘာ = စန္ဒ = လ၊ အာဘာ = အရောင် = လရောင်။

လရောင်တည်းဟူသော သြဒါတကသိုဏ်း)

ပညာရှိစကားကို ယုံကြည်သင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်သတ္တု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် သင်္ကဿနဂိုရ်ပြည် တံခါး၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏ ပြဿနာ ဖြေဆိုခြင်းကိုပင်အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးက ဗာရာဏသီပြည်ကို ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးစဉ်အခါ ဘုရားလောင်းသည် တောကျောင်း၌ စုတေသေလွန်၏။ သေလွန်ခါနီးတွင် တပည့်များက မည့်သည့်ဘုံဘဝ၌ ဖြစ်မည်ကို မေးသောအခါ “စန္ဒာဘ၊ သူရိယာဘ”ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို တပည့်ကြီးအား မေးရာ တပည့်ကြီးက ထိုအတိုင်း ရှင်းပြဖြေဆို၏။ ရသေ့ငယ်များက တပည့်ကြီးစကားကို မယုံကြည် သောကြောင့် ဘုရားလောင်းဗြဟ္မာကြီးသည် အာဘဿရဘုံမှ ဆင်းလာ၍ ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက် အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်။ —

ပါဠိ

၁၃၅။ စန္ဒာဘံ သူရိယာဘဉ္စ၊ ယော'မ ပညာယ ဂါဓတိ။
အဝိတက္ကေန ဈာနေန၊ ဟောတိ အာဘဿရူပဂေါ။

မြန်မာပြန်

ဤလူ့ပြည်၌ လရောင်ဟူသော သြဒါတကသိုဏ်းနှင့်နေရောင်ဟူသော ပီတကသိုဏ်း နှစ်မျိုးကို ဘာဝနာပညာဖြင့် သက်ဝင်ပွားများပြီးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိတက်ကင်းသည့် ဒုတိယဈာန်ဖြင့် အာဘဿရဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗြဟ္မာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
တပည့်ကြီးသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ပညာရှိသူတော်ကောင်းစကားကို ယုံကြည်ရမည်။

ပါရမီ။ ။ နေက္ခမ္မပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၁၃၆-သုဝဏ္ဏဟံသဇာတ်

(သုဝဏ္ဏဟံသ = ရွှေဟင်္သာ)

အလိုကြီးက အရနည်းတတ်သည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ထုလွန်နွှာဘိက္ခုနီမကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်သား ဥပါသကာတစ်ဦးသည် ဘိက္ခုနီသံဃာအား ကြက်သွန်ဖြူ အလိုရှိခဲ့သော် မိမိအိမ်သို့လည်းကောင်း၊ ယာခင်းသို့လည်းကောင်း ကြွရောက် အလှူခံကြပါရန် ပင့်ဖိတ် ထားလေ၏။ ယာခင်း အစောင့်ကိုလည်း မိန်းမရဟန်းများ လာရောက်အလှူခံခဲ့သော် တစ်ပါး တစ်ပါးအား ကြက်သွန်ဖြူ နှစ်တက်၊ သုံးတက်စီ လှူရန် မှာထား၏။

ထိုအခါမှစ၍ ရဟန်းမများသည် ထိုဥပါသကာ၏ အိမ်သို့လည်းကောင်း၊ ယာသို့လည်းကောင်း သွားရောက် အလှူခံကြ၏။ ပွဲလမ်းသဘင်ဖြစ်သည့် တစ်နေ့တွင် ဥပါသကာ၏ အိမ်၌ ကြက်သွန်ဖြူ ကုန်လေသည်။ ထုလွန်နွှာအမှူးပြုသည့် ဘိက္ခုနီမများ လာရောက် အလှူခံသည့် အခါ ယာခင်းသို့ သွားရောက် အလှူခံကြရလေသည်။ ဘိက္ခုနီမတို့သည် အတိုင်းအတာပမာဏ မရှိ၊ ကြိုက်သလို ယူဆောင်ကြလျှင် ယာခင်းစောင့်က ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းယောက်ျားရော ရဟန်းမိန်းမများပါ ကြားသိရ၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားသည့်အခါ ဘုရားရှင်က “အလိုရမ္မက်ကြီးသည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရရှိပြီးလာဘ်သပ်ပကဉ္စကို မြဲမြံအောင် မလုပ်နိုင်၊ အလိုရမ္မက် နည်းပါးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကသာ မြဲမြံအောင် လုပ်နိုင်ကြောင်း” ရဟန်းတော်များအား ဆုံးမဩဝါဒပေးတော်မူသည်။ တဖန် “ထုလွန်နွှာသည် ယခုဘဝ၌သာ အလိုရမ္မက်ကြီးသည် မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း အလိုရမ္မက်ကြီးခဲ့ကြောင်း” ကို အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဆောင်၍ ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ ဘုရားလောင်းသည် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ဇာတ်တူပုဏ္ဏားမတစ်ဦးနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်လေသည်။ နန္ဒာ၊ နန္ဒာဝတီ၊ သုန္ဒရီနန္ဒာဟူ၍ သမီးကညာသုံးဦး ထွန်းကားသည်။ သမီးသုံးဦးစလုံး အိမ်ထောင် မကျမီမှပင် ဘုရားလောင်းသည် သေလွန်၍ ရွှေဟင်္သာမျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ ရွှေဟင်္သာသည် ဘဝဟောင်းကို ပြန်ပြောင်းသိရှိနိုင်သည့် ဇာတိသရဉာဏ်ကို ရရှိလေရာ မိမိ ဘဝဟောင်းက ဇနီးနှင့်သမီးများ သူတပါးအိမ်၌ အစားအဖြစ် ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ အလုပ် လုပ်၍ အသက်မွေးရသည်ကို စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်ရာ မြင်တွေ့ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ထံ သွား၍ ချမ်းချမ်းသာသာ အသက်မွေးရန် ရွှေအတောင် တစ်တောင်စီ ပေးလေသည်။ ဤကဲ့သို့ မကြာခဏလာ၍ ရွှေအတောင်များ ပေးလေသော် ဇနီးနှင့်သမီးများ ချမ်းသာကြွယ်ဝ လာကြ ပါသည်။

ရလေ လိုလေ ဆိုသည့် စကားပမာ ပုဏ္ဏားမမှာ ရသမျှနှင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှု မရှိ၊ အလိုရမ္မက်ကြီးလှရကား သမီးများနှင့် တိုင်ပင်ထားကာ ရွှေဟင်္သာအလာတွင် အတောင်အားလုံးကို နုတ်ယူကြလေသည်။ သို့သော် ရွှေဟင်္သာမင်း အလိုမတူဘဲ နုတ်ယူသည့် အတောင်အားလုံးမှာ ဆုတ်ဆုတ်ဖြူကြကုန်၏။ နောက်ထပ် အသစ်ပေါက်လာသည့် အတောင်များမှာလည်း အားလုံး ဆုတ်ဆုတ်ဖြူကြသည်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုအတောင်သစ်များ ပေါက်လာသည့် အခါ ရွှေဟင်္သာမင်း မိမိနေရာသို့ ပြန်သွားတော့ရာ မည်သည့်အခါမှ ပြန်မလာတော့ပါချေ။ အလိုရမ္မက်ကြီးမားမှုကြောင့် ထုလွန်နွှာသည်ကား ယခုဘဝတွင်သာ မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း ရွှေများ ဆုတ်ယုတ်ဖူးကြောင်းကို ဇာတ်ကြောင်းဖော်၍ မိန့်တော်မူ၏။ ရသမျှနှင့်ရောင့်ရဲကြရန် အတွက် အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောတော်မူလေသည်—

ပါဠိ

၁၃၆။ ယံ လဒ္ဓံ တေန တုဠဗ္ဗံ၊ အတိလောဘော ဟိ ပါပကော။
ဟံသရာဇံ ဂဟေတွာန၊ သုဝဏ္ဏာ ပရိဟာယထ။

မြန်မာပြန်

ရသမျှဖြင့် နှစ်သက်ရောင့်ရဲသင့်၏။ မှန်ပေစွ၊ အလိုရမ္မက်ကြီးသူသည် ယုတ်မာ၏။ ရွှေဟင်္သာမင်းကို ဖမ်းသောကြောင့် နေ့စဉ် ရနေကျ ရွှေမှ ယုတ်လျော့ဖူးလေပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရွှေဟင်္သာမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ပုဏ္ဏားမသည် ထုလွန်နွှာဖြစ်လာပါသည်။
သမီးသုံးယောက်မှာ ညီအစ်မသုံးဖော် ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ရသမျှနှင့် ရောင့်ရဲသင့်၏။ အလိုကြီးက အရနည်းတတ်ပေသည်။

ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သန္တုဋ္ဌိ မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၃၇-ဗဗ္ဗဇာတ်

(ဗဗ္ဗ=ကြောင်အကြောင်း)

သူ့ကို ငါဖျက် ငါလျှင် ပျက်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကာဏမာတာသိက္ခာပုဒ်တော်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်သူ ကာဏမာတာကား ဘုရားရှင်၏ တပည့် သောတာပန် သီတင်းသည်မ ဖြစ်လေသည်။ သမီးဖြစ်သူ ကာဏာကို ဇာတ်တူ ရွာသားတစ်ဦးနှင့် ထိမ်းမြားပေးထား၏။ တခါသော် မိခင်ထံ အလည်လာရင်း နှစ်ရက် သုံးရက် ကြာနေသဖြင့် လင်ဖြစ်သူက ပြန်ခဲ့ရန် လူလွှတ်ခေါ်လေသည်။

သမီးက မိခင်ထံ ပြန်ခွင့်ပန်ကြားလေလျှင် လက်ဆောင်ပစ္စည်း တစုံတရာမပါဘဲ လက်ချည်း သက်သက် ပြန်မလွှတ်လို၍ မုန့်ကြော်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတော်လေးပါး အလှူခံ ရပ်လာ၍ မုန့်ကြော်များကို လှူလိုက်ရသောကြောင့် ကာဏာ မပြန်ဖြစ်သေးပေ။ လင်ဖြစ်သူက နှစ်ကြိမ် တိုင်အောင် လှူလွှတ်၍ ခေါ်သော်လည်း မရသဖြင့် သုံးကြိမ်မြောက်တွင် “ဒီတခါ ပြန်မလာခဲ့သော် နောက်မယား ယူတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း” သတင်းပါးလိုက်လေသည်။ ကာဏာကား သုံးကြိမ်တိုင် အခေါ်လွှတ်သည်အထိ မသွားဖြစ်သေးပေ။ လင်တော်မောင်ကလည်း ပြောသည့်အတိုင်း နောက်မယား ယူလိုက်လေသည်။

ထိုသတင်းကို ကြားရသူ ကာဏာမှာ မျက်ရည်ကို အဖော်ပြုကာသာ နေရရှာသည်။ ဤအကြောင်းကို ဘုရားရှင် ကြားသိတော်မူ၍ ကာဏာမာတာထံ ကြွလာကာ တရားပြတော် မူလေသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းတော်လေးပါးက သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ပြုလုပ်သည့်မုန့်ကို အလှူခံ သောကြောင့် ကာဏာ မသွားဖြစ်ဘဲ တစ်ခုလပ်မဘဝ ရောက်ရသည့် အဖြစ်ကို ရဟန်းတော်များ အလယ်တွင် ပြောမဆုံးနိုင်အောင် ထင်ရှားလေသည်။

ရဟန်းတော်လေးပါးကြောင့် မိခင်ကြီးမှာ သမီးအတွက် စိတ်နှလုံး မချမ်းမြေ့မှု ခံစားရ ကြောင်းကို တရားသဘင်ဝယ် ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူပြီး ဤရဟန်း လေးပါးသည် ယခုဘဝ၌သာ ကာဏာမာတာ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို စား၍ ကာဏာမာတာကို စိတ်နှလုံးမချမ်းသာအောင် လုပ်သည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးဘဝကလည်း ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဆောင်၍ ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ကို စိုးအုပ်သည့် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ကျောက်သွေးပညာရှင် မျိုးရိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်ချိန်တွင် အတတ်ပညာအားလုံး တတ်မြောက်၏။ ကာသိတိုင်း၏ တစ်ခုသော နိဂုံးတွင် သေဋ္ဌေးကတော် တစ်ဦးသည် ကုဋေ လေးဆယ်တန်ဖိုးရှိသည့်ရွှေများကို မြေအတွင်းမြှုပ်ထားပြီး သေလွန်သည့်ကာလ ၎င်းဥစ္စာများကို တပ်မက်သည့်စိတ်ကြောင့် ဥစ္စာများ ထားရာအရပ်တွင် ကြွက်မ ဖြစ်လေသည်။ တဖြည်းဖြည်း ကာလကြာလေသော် ထိုမျိုးရိုးပျက်သုဉ်း၍ ရွာပင် မထင်ရှားတော့ပေ။

ဘုရားလောင်းကလည်း ရွာဟောင်း နေရာများတွင်ရှိသော ကျောက်များကို ဖော်ထုတ် သွေးကာ အသက်မွေးလေသည်။ ကြွက်မသည် ဘုရားလောင်းအား မြင်ပါများလေသော် ချစ်ခင် လာ၏။ မိမိဥစ္စာများ အလဟဿအဖြစ် မရောက်စေဘဲ နေ့စဉ် ဘုရားလောင်းအား အသပြာ တစ်ကျပ်တစ်ကျပ် ပေး၍ မိမိအတွက်လည်း အသားပေးရန် ပြောဆို၏။ ဘုရားလောင်းနှင့် ကြွက်မတို့ ဤကဲ့သို့ နေ့စဉ် အပေးအယူလုပ်ကာ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံလာခဲ့လေသည်။

တစ်နေ့တွင် ကြွက်မသည် ကြောင်တစ်ကောင်၏ ဖမ်းယူခြင်းကို ခံရလေ၏။ နေ့စဉ် အသား ပေးရန် ကတိထား၍ မိမိအား လွှတ်ရန် တောင်းပန်ကာ မိမိအတွက် အစာကို ထက်ဝက်ခွဲကာ နေ့စဉ် ပေးလေ၏။ ဤနည်းတူပင် အခြားကြောင်သုံးကောင်၏ ဖမ်းယူခြင်းကို ခံရပြန်သော အခါ မိမိအတွက်ရသော အစာကို ငါးပုံ-ငုံ၍ ကြောင်လေးကောင်ကို လေးပုံပေးပြီး ကျန်တစ်ပုံ ကိုသာ စားရသဖြင့် အာဟာရချို့တဲ့ကာ ကြုံလို့လာလေတော့၏။

ဤအဖြစ်ကို ဘုရားလောင်း သိရှိလေလျှင် ဖလ်ကျောက်ကို ဂူပြုလုပ်ပေးကာ ဂူအတွင်းမှာ နေလျက် ကြောင်များကို ခြိမ်းခြောက်ရန် သညာပေးလေသည်။ ကြောင်များ အစာတောင်းရန် လာသည့်အခါ ကြွက်မက “မပေးနိုင်ကြောင်း၊ ကိုယ့်သားသမီးများကိုသာ ပြန်၍ စားချေ”ဟု ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုလေလျှင် ကြောင်မှာ အမျက်ထွက်လွန်းလှ၍ ဖလ်ဂူကို မသိမမြင်၊ အရှိန်ဖြင့် ပြေးကာ ကြွက်မကို ခုန်အုပ်လေသော် ဖလ်ဂူနှင့်ရင်ဘတ် တိုက်ခတ်မိသဖြင့် ကြောင်သေလေ၏။ ဤနည်းဖြင့် ကြောင်လေးကောင်စလုံး သေကြလေသည်။

ထိုအခါမှ စ၍ ကြွက်မတွင် ဘေးအန္တရာယ် မရှိတော့ပေ။ နေ့စဉ် ဘုရားလောင်းအား နှစ်အသပြာ၊ သုံးအသပြာ ပေးခဲ့ရာ နောက်ဆုံးတွင် ဥစ္စာအားလုံးကို ဘုရားလောင်း ပိုင်ဆိုင် သွားလေတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် နှစ်ဦးသား အသက်ဆက်ဆုံး ချစ်ခင်မှုမပျက် ပေါင်းသင်းကာ နေသွားကြလေသည်။ ဘုရားရှင်သည် ဤကဲ့သို့ ဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပြီးသည့် အဆုံး၌ အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောကြားတော်မူလေသည်—

ပါဠိ

၁၃၇။ ယတ္ထေ' ကော လဘတေ ဗဗ္ဗ၊ ဒုတိယော တတ္ထ ဇာယတိ။
တတိယော စ စတုတ္ထော စ၊ ဣဒံ တေ ဗဗ္ဗကာ ဗိလံ။

မြန်မာပြန်

အကြင်အရပ်၌ ကြောင်တစ်ကောင်သည် ကြွက်ကို လည်းကောင်း၊ အသားကို လည်းကောင်း ရ၏။ ထိုကြွက်နှင့် အသားရရာ အရပ်သို့ ဒုတိယကြောင်၊ တတိယကြောင်နှင့် စတုတ္ထကြောင် တို့သည်လည်း ရောက်လာပြန်၏။ ထိုကြောင်အားလုံးတို့သည် ဤဖလ်ဂူကို ရင်ဖြင့် တိုက်မိ၍ သေဖူးလေကုန်ပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ကျောက်သွေးသမားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ကြွက်မသည် ကာဏမာတာ ဖြစ်လာသည်။
ကြောင်လေးကောင်ကား ရဟန်းလေးပါး ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ သူကိုငါမျက် ငါလျှင်ပျက်၏။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝန မင်္ဂလာ။

၁၃၈-ဂေါဇောတ်

(ဂေါဇ = ဖွတ်၊ ဘုရားလောင်းဖွတ်မင်း)

အပပြေပြစ် အတွင်းညစ်သည့် လူကောက်ကျစ်အား သတိထားသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်သတ္တု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အံ့ဩလောက်အောင် လိမ်ညာတတ်သည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇောတ်တော်ကို ဟောကြားခဲ့ပါသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ဇောတ်လမ်းသည် အသက်တွင် ဆိုခဲ့ပြီးဇောတ်လမ်းနှင့် တူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ဖွတ်မျိုး၌ ဖြစ်သည်။ ဘုရားလောင်းဖွတ်သည် ရသေ့တစ်ပါး၏ ကျောင်းအနီး၊ စင်္ကြံဦးရှိ တောင်ပို၌ နေသည်။ ရသေ့မှာ အဘိညာဉ် ငါးပါးရ ရသေ့ ဖြစ်လေသည်။ ပစ္စန္နရစ် ရွာသူရွာသားများက ရသေ့ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်၍ ရိုသေကျိုးနွဲ့စွာ လုပ်ကျွေးကြလေသည်။ ဖွတ်သည် နေ့စဉ် တစ်နေ့ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် ရသေ့အား ဖူးမြော်ကာ တရားဓမ္မနာပြီးမှ ပြန်လေ့ရှိ၏။ ထိုရသေ့မြတ်သည် ရွာသူ ရွာသားများကို ခွင့်တောင်း၍ ထွက်ခွါ သွားသောအခါ ကောက်ကျစ်သည့် ရသေ့ တစ်ပါးသည် ၎င်းကျောင်းသို့ လာရောက်နေထိုင်လေသည်။ ဖွတ်က အရှင်ရသေ့အလား သီလရှိသူ ထင်မှတ်ကာ ခါတိုင်းလိုပင် ဆည်းကပ် ခစားလေသည်။

နွေကာလ၏ တစ်နေ့တွင် တောင်ပိုများမှ ပလ္လများ ပျံထွက်သည့်အခါ ဖွတ်များသည် ယင်ပလ္လများကို ဖမ်း၍ စားကြသကဲ့သို့ ရွာသားများကလည်း ဖွတ်များကို ဖမ်း၍ စားကြသည်။ ရသေ့ကိုလည်း ဖွတ်သားဟင်းကို လှူသောကြောင့် ရသေ့သည် ဖွတ်သားဟင်း၏ အရသာကို စွဲလမ်း တပ်မက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိသံ လာနေကျဖွတ်ကြီးကို သတ်၍ ချက်စားရန် တင်းပုတ်ကို ကိုင်ဆွဲလျက် ကျောင်းတံခါးတွင် ဖွတ်၏အလာကို စောင့်စားကာ နေလေ၏။

ဘုရားလောင်း ဖွတ်မင်းသည် ဣန္ဒြေပျက်နေသည့် ရသေ့ကို မြင်လျှင် မယုံသင်္ကာဖြစ်၍ လေအောက်မှ အနံ့ခံ၍ စုံစမ်းရာ ဖွတ်သားနံ့ရသဖြင့် ရသေ့အပါး မကပ်တော့ဘဲ ပြန်သွားလေသည်။ ဖွတ်ကြီးသည် မိမိအနားမလာမှန်း သိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ဖွတ်ကို တင်းပုတ်ကြီးဖြင့် ပစ်လေသည်။ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ကိုယ်လုံးကို မထိ၊ အမြီးဖျားကိုသာ ထိမှန်ရာ ဖွတ်ကြီးသည် ကပျာကသီ တောင်ပိုတွင်း ဝင်ပြေးသွားသည်။ ထို့နောက် ကယံပေါက်မှ ခေါင်းပြု၍ “ဟဲ့-ကောက်ကျစ်တဲ့ရသေ့... သီလရှိမည်အထင်ဖြင့် သင့်ထံ ဆည်းကပ်မိတယ်၊ အခု သင်ရဲ့ ကောက်ကျစ်မှုကို ငါ သိရပေပြီ၊ ကောက်ကျစ်တဲ့ သဘောရှိတဲ့ သင်ကဲ့သို့သော ခိုးသူကြီးအဖို့ ရဟန်းအသွင်ဖြင့် ဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း”ဟု ကဲ့ရဲ့ကာ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၃၈။ ကိံတေ ဇဋ္ဌာဟိ ဒုမ္ပေမ၊ ကိံတေ အဇိနသာဠိယာ။
အဗ္ဘန္တရံ တေ ဂဟနံ၊ ဗာဟိရံ ပရိမဇ္ဇသိ။

မြန်မာပြန်

ပညာမဲ့သော ရသေ့မိုက်...ဆံကျစ်နှင့် သစ်နက်ရေသည် ရသေ့ရဟန်းဂုဏ်မှ ကင်းသည့် ဆင့်အတွက် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ သင်၏ အတွင်းနှလုံးသားသည် ကိလေသာဟူသော တောအုပ်ဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားသည်။ အပကား အယောင်ဆောင်ထားသဖြင့် ပြေပြစ်၏။

ဘေတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဖွတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ရသေ့ကောက်ကျစ်သည် အံ့ဩလောက်အောင် ကောက်ကျစ် လိမ်ညာ
တတ်သည့် ရဟန်းဖြစ်လာသည်။
သီလရှိ ပထမရသေ့သည် အရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အပြင်ရွှေမှုန့်ကြဲ၍ အတွင်းက နွားချေးခံသည့်လူကို သတိပြုရမည်။
(၂) အာပြေပြစ်၊ အတွင်းညစ်၊ ကောက်ကျစ်သူအား သတိထား။
(၃) စိန်ကဲ ချွေကဲထက် လူကဲခတ်ရန် အလွန်ခဲယဉ်း၏။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အသေဝနာ စ ဗာလာနမင်္ဂလာ။

၁၃၉ - ဥဘတောဘဋ္ဌဇာတ်

(ဥဘတောဘဋ္ဌ = ရေရောကုန်းပါ နှစ်ဖက်စလုံး ဆုံးရှုံးခြင်း)

သူတပါးမကောင်းကြံက မိမိ ဘေးရန် ထိတတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်း ပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်ဝယ် “ဒေဝဒတ်သည် မစင်လူးကာ သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထားသည့် တံစူးဝါးပမာ သာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုခဲ့သော်လည်း လူ့အကျိုးစီးပွားနှင့် ရဟန်းအကျိုးစီးပွား နှစ်ပါးစုံမှ ဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း၊ ဝေဇန်ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူကာ “ယခုဘဝ ၌သာ နှစ်ပါးစလုံးမှ ဆုံးရှုံးသည် မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ဆုံးရှုံးခဲ့ဖူးကြောင်း” မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် နက္ခစိုးနတ် ဖြစ်လေ၏။ တံငါရွာမှ တံငါသည်တစ်ဦးသည် သားနှင့်အတူ အိုင်တစ်အိုင်တွင် ငါးများနေစဉ် ငါးများချိတ်သည် သစ်ငုတ်တစ်ခုတွင် ချိတ်မိနေရာ ဆွဲမရ၍ “အလွန်တရာကြီးသည့် ငါး ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်၊ ဤငါးရခဲ့သော် အိမ်နီးနားချင်းတို့အား မပေးလို၊ ၎င်းတို့နှင့်ကြိုတင်၍ ခိုက်ရန်ဖြစ် ထားမှ ကောင်းမည်” ဟု ကြံဆကာ ငါးကြီးရသည့်အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အိမ်နီးနားချင်း

များနှင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ထားရန်ကိုလည်းကောင်း မိခင်အား ပြောကြားရန် သားကို စေလွှတ်လေသည်။ ငါးများကို ဆွဲသော်လည်း မရသဖြင့် ပုဆိုးချွတ်ကာ ရေဆင်းငုပ်သောအခါ သစ်ငုတ်ထိုးမိသောကြောင့် မျက်စိနှစ်ဖက် ကွယ်လေ၏။ ကုန်းပေါ်မှ ပုဆိုးကိုလည်း သူခိုးများ ယူသွားလေသည်။

မယားလုပ်သူကလည်း အိမ်နီးနားချင်းများနှင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ရန် နားတစ်ဖက်တွင် ထန်းရွက်နားခွောင်း ဝတ်ဆင်၊ မျက်လုံးတစ်ဖက်ကို အိုးမဲဖြင့်ကွက်ပြီး ခွေးငယ်ကို သားငယ်ပမာချီပေ့လျက် အိမ်နီးချင်းများထံ သွားလေသည်။ အိမ်နီးချင်း မိတ်ဆွေမက ၎င်း၏ အဖြစ်ကို မြင်ရသည့်အခါ ရူးနေသလားဟု ပြောဆိုလေလျှင် မိမိမရှူးပါဘဲ အကြောင်းမဲ့ ဆဲရေး၍ ရွာစားထံ ဒဏ်ငွေရှစ်အသပြာ ခိုက်ရန် တိုင်ကြားလေသည်။ တရားစိစစ်လေသော် တံငါသည်မ ရှုံးလေ၏။ ကြိမ်ဒဏ်ပေးရန် နှောင်ဖွဲ့သည်ကိုလည်းကောင်း၊ လင်ယောက်ျား၏ တော၌ ဆုံးရှုံးသည်ကိုလည်းကောင်း မြင်သည့် ရုက္ခစိုးနတ်က ၎င်းအကြောင်းကို ပြောလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၃၉။ အက္ခိ ဘိန္နာ ပဋ္ဌော နဋ္ဌော၊ သခိဂေဟေ စ ဘဏ္ဍနံ။
ဥဘတော ပဒုဋ္ဌာ ကမ္မန္တာ၊ ဥဒကမ္ပိ ထလမ္ပိ စ။

မြန်မာပြန်

(အို—ယောက်ျား....)သင်၏ မျက်စိတို့သည် ပေါက်၍ ပုဆိုးပါ ပျောက်၏။ အိမ်၌လည်း မယားသည် ခိုက်ရန်ဖြစ်၏။ ရေရောကြည်းပါ နှစ်ခုလုံး ဆုံးရှုံးပေ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရုက္ခစိုးနတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
တံငါသည်သည် ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ သူတပါးမကောင်းကြံက မိမိဘေးရန် ထိတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်လေသည်။

၁၄၀-ကာကဇာတ်

(ကာက=အလောင်းတော်ကျီးမင်းဇာတ်)

ခေါင်းဆောင်ကောင်းကြောင့် အပေါင်းချမ်းသာသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဆွေတော်မျိုးတော်များ အကျိုးအတွက် ကျင့်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ (ပစ္စုပ္ပန်ဇာတ်ကြောင်းကို ဒွါဒသကနိပါတ် ဘဒ္ဒသာလဇာတ်တွင် ပထမပါ။)

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ကျီးမျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ ပုရောဟိတ်အမတ်ကြီးတစ်ဦး မြစ်ချောင်းပြီး ပန်းနံ့သာ လိမ်းကျံကာ ငတ်ကောင်း စားလှဝတ်၍ မြို့တွင်းသို့ ဝင်လေသော် မြို့တံခါးတိုင်ဖျား၌ နားနေသည့် ကျီးနှစ်ကောင်အနက် တစ်ကောင်သောကျီးက ပုဏ္ဏားအပေါ် မစင် စွန့်ချလိုကြောင်း ပြောဆိုလေလျှင် ကျန်ကျီးက “ဤပုဏ္ဏားသည် အစိုးရသောသူ ဖြစ်၍ မပြုလုပ်သင့်ကြောင်း အာဏာရှိသည့် မင်းစိုးရာဇာများကို ရန်ပြုလျှင် မိမိတို့သာ နစ်နာမည်ဖြစ်ကြောင်း” အမျိုးမျိုးပြောဆို နားချ၏။ သို့သော် ၎င်းကျီးက မနာခံဘဲ ပုဏ္ဏားအပေါ် မစင် စွန့်ချလေသည်။ ပုဏ္ဏားသည် အမျက်ထွက်လွန်းလှ၍ ကျီးများ အပေါ် ရန်ငြိုးထားလေသည်။

အစား စပါးထောင်းသည့် ကျွန်မတစ်ယောက်သည် ခြံတံခါးတွင် စပါးများကို နေပူလှန်း ထားပြီး ငိုက်မျဉ်းနေစဉ် ဆိတ်တစ်ကောင်သည် လာ၍ စားလေသည်။ ခြောက်လှန့်သော်လည်း သုံးကြိမ်၊ သုံးခါတိုင်တိုင် လာစားသဖြင့် ဒေါသဖြစ်သောကြောင့် မီးစကို ကိုင်လျက် အိပ်ဟန် ဆောင်ကာ ဆိတ်အလာကို ချောင်းနေလေသည်။ ဆိတ်လာစားလေသော် မီးစဖြင့် ရိုက်လေလျှင် ဆိတ်ကို မီးစွဲလောင်လေ၏။ ဆိတ်သည် ဆင်တင်းကုပ်အနီးရှိ မြက်တင်းကုပ်ကို ကိုယ်ဖြင့် ပွတ်၍ မီးကို ငြိမ်းသတ်လေလျှင် မြက်တင်းကုပ်ကို မီးစွဲလောင်လေ၏။ ၎င်းမှတစ်ဆင့် ဆင်တင်းကုပ်ကိုပါ မီးစွဲလောင်လေသော် ဆင်များ ကျောက်ကုန်းကိုပါ မီးစွဲလောင်ခံကြရသည်။

ထိုဆင်များကို ဆေးဆရာများ ကုသ၍ မပျောက်နိုင်သော် မင်းအား လျှောက်ထားကြသည်။ မင်းကြီးက ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားအား မေးရာ ကျီးအဆီရလျှင် ပျောက်ကင်းအောင် ကုသပေး နိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားသောကြောင့် ငှက်သတ်သမားကို ကျီးများကို သတ်၍ အဆီထုတ် ယူရန် အမိန့်ပေးလေသည်။ ကျီးများစွာကို သတ်၍ အဆီထုတ်ပါသော်လည်း အဆီမတွေ့သဖြင့် ကျီးသေကောင်များ ထောင်ပုံရာပုံ ဖြစ်လေသည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်း ကျီးမင်းသည် ကျီးအပေါင်း ရှစ်သောင်းခြံရံလျက် တစ်နေ့သော သုသာန်တွင် နေခိုက် ဖြစ်သည်။ ကျီးတစ်ကောင်က ကျီးများအပေါ် ကျရောက်လျက်ရှိသည့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ဘုရားလောင်း ကျီးမင်းအား ပြောကြားသည်။ ကျီးမင်းက မိမိအမျိုးအနွယ် များအပေါ် မေတ္တာတရား ငွေ့ထားကာ မိမိအသက် ပဓာနမထားဘဲ ဘုရင့်ထံမှောက် အရောက် ပျံကာ လေသာပြတင်းပေါက်မှ ဝင်၍ “မင်းတို့မည်သည့် ဆန္ဒကိုတစ်စသည် ဂတိလေးပါးနောက်သို့ မလိုက်သင့်ပါ။ အရာရာတွင် စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။ မစဉ်းစား မဆင်ခြင်ဘဲ ပြုလုပ်ခဲ့သော် မပြုလုပ်သင့်သည့် အလုပ်ကို လုပ်မိမှားလျှင် လူအများ သေကျေပျက်စီးနိုင် ပါသည်။ ယခုကိစ္စမှာ ပုဏ္ဏားသည် ကျီးများအပေါ် ရန်ငြိုးထား၍ ကျီးဆီကို အကြံပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျီးတို့မည်သည့် အဆီ မငှိပါ” ဟု ပြောကြားလေသည်။

ထိုအခါ မင်းက ကျီးများ အဆီမရှိသည့် အကြောင်းရင်းကို မေးမြန်း၍ ဘုရားလောင်း ကျီးမင်းက မင်း၏အမေးကို ဖြေကြားရန်အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၄၀။ နိစ္စံ ဥဗ္ဗိက္ခဟဒယာ၊ သဗ္ဗလောကဝိဟေသကာ။
တဿှာ နေသံ ဝဿာနတ္ထိ၊ ကာကာနမ္မာက ဉတိနံ။

မြန်မာပြန်

(အရှင်မင်းကြီး... ကျီးတို့မည်သည်) အမြဲတမ်း စိတ်နှလုံး တုန်လှုပ်ချောက်ချားစွာ နေရပါကုန်၏။ လူတကာတို့၏ အညှဉ်းဆဲကို ခံရပါကုန်၏။ ထိုအကြောင်းနှစ်မျိုးတို့ကြောင့် ငါတို့ကျီးမျိုးတို့၌ အဆီမရှိကုန်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ကျီးမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ (၁) မင်းတို့မည်သည် အဂတိတရား မလိုက်စားသင့်ပေ။
(၂) ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့မည်သည် အရေးကြုံသော် စွန့်စားရဲရပေမည်။

ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟ မင်္ဂလာ။

၁၅-ကကဏ္ဍကဏ္ဍ

၁၄၁-ဂေါဇောတ်

(ဂေါဇ=ပွတ်သဏ္ဍဝါ)

မိဘစကား နားမထောင်သဖြင့် ပျက်စီးကြရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အကောက်ကြံတတ်သူမိတ်ဆွေနှင့် ပေါင်းဖော်သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇောတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအကျယ်ကို ဧကကနိပါတ် မဟိဋ္ဌဓမ္မဇောတ်တွင် ဖတ်ပါ။)

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဖွတ်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ မြစ်ကမ်းနားဘေးရှိ တွင်းကြီးတစ်ခု၌ ဖွတ်ပေါင်းများစွာ ခြံရံလျက် ဖွတ်မင်းလုပ်နေပါသည်။ ထိုဖွတ်မင်းတွင် သားငယ် ဖွတ်တစ်ကောင် ရှိပါသည်။ သားငယ်ဖွတ်သည် ဇာတ်မတူသည့် ပုတ်သင်ညိုတစ်ကောင်နှင့် အပေါင်းအသင်းလုပ်ပြီး ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံနေပါသည်။ ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ အကောင်အရွယ်ချင်း မကွာခြားလှသဖြင့် တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် ပြန်လှန်၍ ဖိကာ၊ စီးကာ၊ ဖက်ကာ ကစားကြပါသည်။

ဘုရားလောင်း ဖွတ်မင်းက သားဖြစ်သူကို ပုတ်သင်ညိုနှင့် မပေါင်းသင်း စေလိုသဖြင့် “အမောင်....သင်သည် ယုတ်နိမ့်သော သဘောရှိသည့် ပုတ်သင်ညိုနှင့် အပေါင်းအသင်း မလုပ်ပါနှင့်၊ အကယ်၍ ပေါင်းသင်းခဲ့လျှင် ပုတ်သင်ညိုကို အမှီပြု၍ ငါတို့ ဖွတ်မျိုးအားလုံး ပျက်စီးဆုံးရှုံးလိမ့်မည်၊ ဒီနေ့မှစ၍ ပုတ်သင်ညိုနှင့် မပေါင်းပါနှင့်” ဟု တားမြစ်ပြောဆို ဆုံးမပါသည်။ သို့ရာတွင် သားဖြစ်သူ ဖွတ်ငယ်သည် မိဘစကား နားမထောင်ဘဲ ပေါင်းသင်းမြဲ ပေါင်းသင်း နေပါသည်။

ဖခင်ဖွတ်မင်းသည် သားကို တားမြစ်ဆုံးမ၍ မရသဖြင့် အကယ်၍ ပုတ်သင်ညိုကို အကြောင်း ပြုပြီး ဘေးရန်အန္တရာယ် တစ်စုံတရာဖြစ်ပေါ်လာလျှင် အရံသင့် ရှောင်ရှားနိုင်ရန် မိမိအောင်းသော တွင်းနှင့် ဆက်သွယ်လျက် ဂယ်ပေါက် (ကယ်ပေါက်) တစ်ခု ပြုလုပ်ထားလေသည်။ သားဖြစ်သူ ဖွတ်ငယ်သည် တဖြည်းဖြည်း ကိုယ်ခန္ဓာ ကြီးမားလာ၏။ ပုတ်သင်မှာမူ နဂိုအတိုင်းပင်ဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ်ချင်း ကွာခြားလာကြသည်။ တစ်နေ့တွင် ဖွတ်ငယ်သည် ပုတ်သင်ညိုကို ဖက်၍ ကစားမည်ဟု ရည်ရွယ်ပြီး ယခင်နည်းအတိုင်း ဖက်လိုက်၊ ဖိလိုက်ဖြင့် ကစားလေသည်။ ပုတ်သင်ညို မှာမူ တောင်ဖြင့် ဖိသကဲ့သို့ လေးလံ၍ ပင်ပန်းလှလေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ပုတ်သင်ညိုက စဉ်းစားသည်- “ဒီဖွတ်သည် ငါ့ကို ဒီအတိုင်း နှိပ်ရက်၊ သုံးရက် ဆက်ဖိလျှင် ငါ သေလိမ့်မည်၊ မုဆိုးတစ်ယောက်နှင့်ပေါင်းပြီး ဖွတ်မျိုး ပြုတ်အောင် လုပ်ရလျှင် ကောင်းမည်” ဟု ကြံစည်စဉ်းစားပြီး နေစဉ် တစ်နေ့တွင် နွေအခါ အခါမဟုတ်ဘဲ မိုးရွာသဖြင့် တောင်ပိုများမှ ယင် (ပလူ) ကောင်များ ထွက်သည်ကို ဖွတ်မျိုးက ဖမ်းစားနေကြလေသည်။

မုဆိုးတစ်ယောက်သည် ဖွတ်လိုက်ရန် ပေါက်တူးထမ်း၍ ခွေးများနှင့် တောတန်း လျှောက်လာ လေလျှင် ပုတ်သင်ညှိက ကြိုဆို၍ ဖွတ်တွင်းကို ပြပေးပြီး ဖွတ်ဖမ်းနည်းကိုပါ သင်ပေးပါသည်။ “အမောင် မုဆိုး....ဤတွင်းဝတွင် ကောက်ရိုး မီးရှို့၍ အခိုး တိုက်လော့၊ အခိုး မှန်သဖြင့် ထွက်လာသည့် ဖွတ်များကို တွင်းဝမှ ဆီး၍ တုတ်နှင့် ရိုက်လော့” ဟု သင်ပေးကာ ယနေ့ ဖွတ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းကို ကြည့်မည်ဟု ရည်ရွယ်ပြီး သင့်လျော်သည့် နေရာ တစ်နေရာမှ စောင့်ကြည့်နေ ပါသည်။ မုဆိုးလည်း ပုတ်သင်ညှိ ပြောသည့်အတိုင်း ဖွတ်တွင်းဝတွင် ကောက်ရိုး မီးတိုက်၍ ထွက်လာသည့် ဖွတ်များကို တုတ်ဖြင့် ရိုက်သတ်လေသည်။

အထွက်များသဖြင့် မရိုက်ခိုလိုက်၍ လွတ်သွားသည့် ဖွတ်များကိုလည်း ခွေးများက ကိုက်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖွတ်များအတွက် ကြီးမားသော ပျက်စီးခြင်း ဖြစ်ပါလေတော့သည်။ ဖွတ်မင်းသည် ပုတ်သင်ညှိမှ ဘေးဖြင့်ပြီဟု သိ၍ ဂယ်ပေါက် (ကယ်ပေါက်) မှ ထွက်ပြီး “ယုတ်မာသောသူနှင့် မပေါင်းသင်းအပ်၊ သူယုတ်မာကို အမိပြု၍ စီးပွားချမ်းသာ မရှိ၊ ပုတ်သင်ညှိ တစ်ကောင်ကြောင့် ဖွတ်တစ်မြုံလုံး ပျက်စီးရသည်” ဟု ပြောဆို ညည်းတောင်းကာ ဘေးလွတ်ရာသို့ ထွက်ခွာသွားလျက် အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။ —

ပါဠိ

၁၄၁။ န ပါပဇနသံသေဝီ၊ အစ္စန္တသုခမေဓတိ။
ဂေါဇာကုလံ ကကဏ္ဍာဝ၊ ကလိံ ပါပေတိ အတ္တနံ။

ပြန်မာပြန်

ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းနှင့်ပေါင်းဖက်သူသည် ခိုင်မြဲသော ချမ်းသာကို မရ၊ မိမိကိုယ်ကို ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်၏။ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူ ဖွတ်မျိုးသည် ပုတ်သင်ညှိကြောင့် ချမ်းသာကို မရသကဲ့သို့တည်း။

ဇောတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဖွတ်မင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
စကားနားမထောင်သည့် ဖွတ်သားငယ်သည် ရန်သူကို ပေါင်းသင်းသည့်
ရဟန်းဖြစ်လာသည်။
ပုတ်သင်ညှိသည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

ဆင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အကောက်ဉာဏ်ကြံသူနှင့် ပေါင်းသင်းလျှင် ဒုက္ခတွေ့တတ်သည်။
(၂) တစ်ယောက်မကောင်းက အများသေကျေ ပျက်စီးတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အသေဝနာစ ဗာလာနမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၄၂ - သိင်္ဂါလဇာတ်

(သိင်္ဂါလ = မြေခွေး)

အသက်ကို ဉာဏ်စောင့်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်က မြတ်စွာဘုရားကို သတ်ရန် ကြိုးစားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ရဟန်းတော်များသည် ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားသဘင်၌ စကားပြောနေကြစဉ် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့... ဒေဝဒတ်သည် ယခုမှသာ ငါဘုရားကို သတ်ရန် ကြိုးစားသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးအခါကလည်း ကြိုးစားခဲ့ဖူးပြီ၊ သို့သော်လည်း ငါဘုရားမှာ မသေ၊ သူ့မှာသာ ပင်ပန်းဆင်းရဲရလေသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် မြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေမည် ဘုရားလောင်းသည် မြေခွေးမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ မြေခွေးများစွာတို့၏ အကြီးအကဲ မြေခွေးမင်းဖြစ်၍ မြေခွေးပေါင်း များစွာ ခြံရံကာ သုသာန်ရှိရာ တော၌ ကျက်စား နေပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ဗာရာဏသီ မင်းနေပြည်တော်၌ ပွဲလမ်းသဘင်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ထိုပွဲ၌ လူအများစုမှာ အရက်သောက်စား နေကြသဖြင့် အရက်ပွဲပမာ ဖြစ်နေပေသည်။ ထိုပွဲတွင် အရက်သမားများသည် အရက်များနှင့် အမြည်း သား၊ ငါးတို့ကို ယူခဲ့ပြီး ဝတ်စား ဆင်ယင်လျက် သောက်ကာစားကာဖြင့် ကခုန် မှူးပျော်ကြလေသည်။ ထိုသို့ပျော်နေကြစဉ် အရက်သမားတစ်ဖွဲ့၌ ညဉ့်ဦးပိုင်းကုန်ဆုံးချိန်မှာပင် အမြည်းပြတ်သွားပါသည်။

ထိုအခါ အရက်သမားတစ်ယောက်သည် လူစွမ်းကောင်းလုပ်ပြီး “ငါ ရှိလျက် အမြည်း ပြတ်တယ်ဆိုတာ မရှိစေရဘူး” ဟု ပြောဆိုပြီး သူသေကောင်စိမ်းပင်ရာ သုသာန်သို့ တင်းပုတ် တစ်ခုယူပြီး ထွက်သွားခဲ့ပါသည်။ သုသာန်သို့ ရောက်သည့်အခါတွင် တင်းပုတ်ကို ကိုင်၍ သူသေကောင်ဟန်ဆောင်ပြီး ပက်လက်လှန် အိပ်နေပါသည်။ ဘုရားလောင်း မြေခွေးအုပ်လည်း သူသေကောင်စိမ်းစားရန် သုသာန်သို့ လာလေလျှင် အရက်သမားကို တွေ့မြင်၍ အနံ့ခံလိုက်စဉ် သူသေမဟုတ်မှန်း သိရှိသွားလေသည်။

ဘုရားလောင်း မြေခွေးမင်းသည် ဤသူကို အရှက်ခွဲ၍ လွှတ်လိုက်မည်ဟု ရည်ရွယ်ပြီး အရက်သမား ကိုင်ထားသည့် တင်းပုတ်ကို ကိုင်၍ ဆွဲယူပါသည်။ ထိုအခါ အရက်သမားသည် တင်းပုတ်ကို မြဲမြံကိုင်ထားပြီး မျက်စိမှိတ်၍ သူသေကောင်ဟန်ပင် ဆောင်နေပါသည်။ ဘုရားလောင်း မြေခွေးမင်းသည် နောက်သို့ ဆုတ်ပြီး “အို-ယောက်ျား... သင်သည် အကယ်၍

အသက်မရှိဘူးဆိုလျှင် တင်းပုတ်ကို မြဲစွာ မကိုင်ထားရာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့် သင် တကယ် သေတယ်၊ မသေဘူးဆိုတာ ငါ့မှာ အသိခက်ပါတယ်” ဟု ပြောဆိုပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၁၄၂။ တေံ ဟိ တေ ဒုရာဇာနံ၊ ယံ သေသိ မတသာယိကံ။
ယဿ တေ ကခုမာနဿ၊ ဟတ္ထာ ဒဏ္ဍော န မုစ္စတိ။

မြန်မာပြန်

သူသေကဲ့သို့ အိပ်ခြင်းဖြင့် အိပ်၏၊ ယူငင်သော်လည်း သင်၏ လက်မှ တင်းပုတ်ကား မလွတ်၊ သင်၏ ထိုဖြစ်ပုံကား အသိခက်လှ၏။

မြေခွေးက ဤသို့ ပြောဆိုလေလျှင် အရက်သမားသည် “ဒီမြေခွေးသည် ငါ မသေကြောင်းကို သိ၏” ဟု နားလည်ပြီး ရုတ်တရက်ထလျက် တင်းပုတ်ဖြင့် မြေခွေးကို ပစ်လေသည်။ သို့သော် မထိလိုက်၊ လွဲသွားသဖြင့် အရက်သမားက “ယခု ငါပစ်လိုက်တာ လွဲသွားသည်၊ သင် သွားဦး တော့” ဟု ပြောဆိုပါသည်။ ထိုအခါ မြေခွေးက ပြန်လှည့်ပြီး “သင်သည် ငါ့ကိုသာ လွဲ၏၊ ရဲကြီးရှစ်ထပ်နှင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်ထပ်သော ဥဿဒရေငယ်တို့ကိုကား မလွဲသည်သာတည်း” ဟု ပြောဆို၍ ထွက်သွားခဲ့ပါသည်။ အရက်သမားလည်း အသားတစုံတရာ ဘာကိုမျှ မရဘဲ ပြန်ခဲ့ရလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ မြေခွေးမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
အရက်သမားသည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ အသက်ကို ဉာဏ်စောင့်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဉာဏ်ကာနဉ္စ သင်္ဂဟင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၄၃-ဝိရောစနဇာတ်

(ဝိရောစန=တင့်ဟယ်တောက်ပခြင်း)

အထင်ကြီး၍ စိတ်ကြီးဝင်လျှင် နောက်ဆုံးတွင် ပျက်စီးရတတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝဋ္ဋာ

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူရာ၌ ရှင်ဒေဝဒတ်သည် ဂယာသီသ၌ နေ၍ မြတ်စွာဘုရားကို အတုလိုက်ပြီး ဘုရားတစ်ဆူ ပြုမူခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ရှင်ဒေဝဒတ်သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူနေစဉ် စွာန်မှ လျှောကျ၊ လာဘ်လာဘလည်း ဆုတ်ယုတ်သဖြင့် သီးခြား ခွဲ၍ ဘုရားတစ်ဆူ ပြုလုပ်ရလျှင် ကောင်းမည်ဟု ကြံရွယ်ပြီး မြတ်စွာဘုရားထံမှာ အချက်ငါးချက် တောင်းဆိုလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြုသဖြင့် အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါး၏ ရဟန်းဖြစ်သော် တပည့်ရဟန်းငယ် ငါးရာကို ဆွဲဆောင်သိမ်းသွင်း၍ ဂယသီသအရပ်သို့ သွားပြီး ဘုရားတစ်ဆူ ပြုမှုနေလေသည်။ သံဃာသင်းခွဲ၍ တစ်သိမ်တည်း၌ တသီးတခြား သံဃာ့ကံများကိုလည်း ပြုလုပ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းငယ် ငါးရာတို့ ဉာဏ်ရင့်ကျက်သည့် အခါတွင် အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးကို “သင်တို့ တပည့်များကို သွားပြန်ခေါ်ချေ”ဟု စေခိုင်းလိုက်ပါသည်။ ရှင်ဒေဝဒတ်သည် အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါး လာသည်ကို မြင်၍ သူ့ဘက်လိုက်လာသည်ထင်ပြီး သဘောကျ နှစ်သက် လက်ခံလျက် ညအခါတွင် ဘုရားရှင်ကဲ့သို့ တရားသဘင် ဆင်ယင်သည့်အခါ ညဉ့်နက်သန်းခေါင် ရောက်ချိန်၌ ခါးညောင်းသဖြင့် “ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တရာ ရဟန်းသံဃာသည် ငိုက်မျဉ်းခြင်း ထိနမိဒ္ဓမှ ကင်း၏ ထင်လင်းသော ဉာဏ်အမြင် ရှိ၏။ သင် တလှည့် တရားဟောပါဦး၊ ငါ ခါးညောင်း ဖြေလိုက်ပါဦးမယ်”ဟု သံဃာကို လွှဲအပ်ပြီး ခုတင်ပေါ်၌ လျောင်းစက် အညောင်း ဖြေစဉ် အိပ်ပျော်သွားပါသည်။

အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးလည်း ရဟန်းငယ်များအား တရားဟောကြား၍ မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ဖြင့် ခိုးကြားစေပြီး နံနက်အရုဏ်ဦးတွင် ရဟန်းအားလုံးကို ခေါ်ဆောင်၍ ဘုရားရှင် စံတော်မူရာ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်လာကြပါသည်။ ရှင်ဒေဝဒတ်၏ နောက်လိုက် လက်စွဲတပည့် ကောဇာလိကရဟန်းသည် ရဟန်းအားလုံး ပြန်ပါသွားသဖြင့် အရေးတကြီး ဖြစ်ပြီး ရှင်ဒေဝဒတ်ကို အတင်းနှိုး၍ “ငါ့ရှင်ဒေဝဒတ်-အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးသည် သင့်ပရိသတ်ကို ဖျက်ဆီး၍ ကျောင်းချည်းသက်သက် ချန်ထားခဲ့ပြီး ပြန်သွားကြကုန်ပြီ။ သင်ကား အိပ်၍သာ နေ၏”ဟု ပြောဆိုပြီး ဒေဝဒတ်၏ အပေါ်ရုံသင်္ကန်းကို လှုပ်ကာ ရင်ဘတ်ကို လက်ဖနောင့်ဖြင့် ထုလေသည်။ ဒေဝဒတ်မှာ ပရိသတ်ပျက်စီး၍ စိတ်ထိခိုက်သည့်ဒဏ်၊ ကောဇာလိက၏ လက်ဖနောင့် ဒဏ်ချက်များကြောင့် ချက်ချင်း သွေးများ အန်ထွက်လာလေသည်။ ထိုအခါမှစပြီး ဒေဝဒတ်မှာ ရောဂါရ၍ ရောဂါသည် ဖြစ်နေလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားက အရှင်သာရိပုတ္တရာကို “သာရိပုတ္တရာ....သင်တို့ သွားကြတုန်းက ဒေဝဒတ်က ဘာတွေ ပြောပါသလဲ”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ “အရှင်ဘုရား....ဒေဝဒတ်သည် တပည့်တော်တို့ကို မြင်၍ ဝမ်းသာပြီး ဘုရားအဘု ပြုမှု၍ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ပါ၏”ဟု လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “သာရိပုတ္တရာ....ဒေဝဒတ်ဟာ ယခုအခါမှာသာ ငါဘုရား အတုပြု၍ ပျက်စီးသည် မဟုတ်သေး၊ ဟိုရှေးဘုန်းကလည်း ငါ့အဘုပြု၍ ပျက်စီးခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကောဇာလိကရဟန်းတို့၌ ဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာယာ ရွှေဂူ၌ အောင်းနေပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ခြင်္သေ့မင်းသည် အဇာရာထွက်သည့်အခါ ကျွဲကြီးတစ်ကောင်ကို တွေ့မြင်၍ ဖမ်းယူ သတ်စားပြီး ရေသောက်ကာ ရွှေဂူသို့ ပြန်လာစဉ် လမ်းတွင် မြေခွေးတစ်ကောင်သည် ခြင်္သေ့နှင့်

ရင်ဆိုင်တိုးပါသည်။ ပြေးမလွတ်တော့သဖြင့် ခြင်္သေ့ရွှေ့တွင် တုပ်ဝပ်ပြီး “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း.... ကျွန်ုပ်သည် အရှင်ခြေရင်း၌ အလုပ်အကျွေး ပြုလိုပါ၏”ဟု ပြောဆိုလေသည်။ ခြင်္သေ့မင်းလည်း “ကောင်းပြီ၊ ငါ့ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးလော့၊ သင် အသား ကောင်းကောင်း စားရမည်”ဟု ဆို၍ လက်ခံ ခေါ်ယူထားပါသည်။

မြေခွေးသည် ခြင်္သေ့စားကြွင်းကို စား၍ မကြာမီ နှစ်ရက်သုံးရက်အတွင်း အသားတက်ပြီး ဝမ်းလာလေသည်။ တစ်နေ့တွင် ခြင်္သေ့မင်းသည် မိမိ၏ အားအစွမ်းကို ပြလိုသဖြင့် မြေခွေးကို “အသင်မြေခွေး တောင်ထိပ်သို့ တက်၍ တောင်ခြေတွင် အစာ စားနေကြသည့် သတ္တဝါ များကို ကြည့်ရှုပါလော့၊ ထိုသတ္တဝါများတွင် သင်စားလိုသော အကောင်ကို ညွှန်ပြ၍ ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် ‘အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....ထွန်းပပါလော့’ဟု ပြောဆိုပါ”ဟု ဧခိုင်းပါသည်။ မြေခွေးလည်း ခြင်္သေ့ဆိုတိုင်း ညွှန်ပြတောင်းပန်လေလျှင် ခြင်္သေ့သည် အမှန်ယစ်သော ဆင်ကြီးတစ်ကောင်ကို ကိုက်သတ်၍ ကိုယ်တိုင်လည်း စားပြီး မြေခွေးကိုလည်း ကျွေးလေသည်။

မြေခွေးသည် စားကြွင်းစား ဘဝဖြင့် ကာလကြာလာသော် မာန်တက်၍ “ငါလဲ ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါပဲ ဖြစ်သည်၊ သူများ ပေးစားကမ်းစာကိုသာ စားနေရ၏၊ ငါ့ကိုယ်တိုင် အားထုတ်ကြိုးစားမည်”ဟု စိတ်ကြီးဝင်ပြီး ခြင်္သေ့မင်းကို “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....ငါသည် ကာလ ရှည်စွာ အရှင်တို့ သတ်သည့် အစာကိုသာ စားနေခဲ့ပါသည်၊ ယခုအခါ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ဆင်ကို သတ်၍ စားလိုပါသည်၊ ထို့ကြောင့် သင်ကိန်းအောင်းသည့် ရွှေဂူမှာ အိပ်ခွင့်ပေးပါ၊ ထို့နောက် သင်စားလိုသည့် သတ္တဝါကို ညွှန်ပြပါ၊ ထို့နောက် ‘အသင်မြေခွေးထွန်းပ ပါလော့’ဟု ဆို၍ တောင်းပန်ပါ၊ ဤကိစ္စလေး၌ ဝန်တိုမှု မပြုပါနှင့်”ဟု ပြောဆိုလေသည်။

ထိုအခါ မြေခွေးကို ခြင်္သေ့က “အသင်မြေခွေး....လောကတွင် ဆင်ကို သတ်စားနိုင်သည့် မြေခွေးမည်သည် မရှိပါ၊ ဤအလုပ်ကို မလုပ်ချင်ပါနဲ့”ဟု တားမြစ်သော်လည်း မြေခွေးက အဖန်ဖန် တောင်းပန်သဖြင့် မြေခွေးပြောသည့်အတိုင်း လိုက်လျော၍ ဆင်တစ်ကောင်ကို ညွှန်ပြပြီး “မြေခွေး....ထွန်းပပါလော့”ဟု တောင်းပန်လေသည်။ မြေခွေးသည် ဆင်၏ ဦးကင်းကို ကိုက်မည်ဟု ရည်မှန်းပြီး ဦးခေါင်းပေါ်သို့ ခုန်တက်လိုက်ရာ မှန်းချေမကိုက်ဘဲ ချွတ်လွဲ၍ ဆင်ခြေရင်း၌ ကျလေသည်။ ဆင်သည် ခြေဖြင့်နင်း၍ ဦးခေါင်းကို မှန်မှန်ညက်ညက်ကြေစေပြီး ချေးပါချ၍ တောထဲသို့ ဝင်သွားလေသည်။

ခြင်္သေ့မင်းသည် မြေခွေးသေသည်ကို မြင်ရ၍ “အသင်မြေခွေး....ယခုအခါ ထွန်းပပါဦးလော့” ဟု ပြောဆိုကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၄၃။ လသီ စ တေ နိပ္ပလိတာ၊ မတ္တကော စ ပဒါလိတော။
သဗ္ဗာ တေ ဗာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ အဇ္ဇ ခေါ တံ ဝိရောစသိ။

မြန်မာပြန်

သင့်ဦးနှောက်သည်လည်း ထွက်ပြီ၊ ဦးခေါင်းသည်လည်း ကွဲပြီ၊ သင့်နံရိုး အားလုံးတို့သည် ကျိုးကုန်ပြီ၊ သင်သည် ယခု ထွန်းပတင့်တယ် စံပယ်ပါဦးလော့။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ခြင်္သေ့မင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မြေခွေးသည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) မတူလျှင် မတူနှင့်၊ ဖားတုလို့ ခရုခုန်လျှင် ဖင်ကြုံရုံသာ ရှိပေမည်။
(၂) အထင်ကြီး၍ စိတ်ကြီးဝင်လျှင် နောက်ဆုံးတွင် ပျက်စီးရတတ်သည်။
- ပါရမီ။ ။ ဝီရိယပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏ္ဍိတမင်္ဂလာ၊ နိဝါတမင်္ဂလာများ ပျက်သည်။

၁၄၄-နဂါဠဇာတ်

(နဂါဠ = အမြီးဆံ)

ဘုရားလောင်း မိစ္ဆာအကျင့်ကို ကျင့်ပြီးမှ ပယ်စွန့်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ' သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် တက္ကတုန်းတို့၏ မှားသောအကျင့်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ရဟန်းတော်များသည် တက္ကတုန်းတို့၏ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ အားထုတ်ခြင်း၊ လင်းနီများကဲ့သို့ တွဲလျားဆွဲ၍ ကျင့်ခြင်း၊ ဆူးပေါ်၌ အိပ်ခြင်း၊ အပူငါးမျိုးခံခြင်း၊ ရေငုပ်ခြင်း စသော အကျင့်များကို တွေ့မြင်ရ၍ ထိုအကျင့်များ၌ အကျိုးတရား ရှိမရှိ သိလိုသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို မေးမြန်းကြပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့... တက္ကတုန်းတို့၏ မိစ္ဆာအကျင့်ကို အမှီပြု၍ တစုံတခုသော ကုသိုလ်တရားသည်လည်းကောင်း၊ လောကအကျိုးစီးပွားသည်လည်းကောင်း မရှိပေ။ ရှေးက ပညာရှိတို့သည် ဤသို့သော မိစ္ဆာအကျင့်ကို အမှီပြု၍ ကုသိုလ်တရားသည် လည်းကောင်း၊ အစီးအပွားသည်လည်းကောင်း ရှိလိမ့်မည်အထင်ဖြင့် မွေးသည့်နေ့တွင် စတင်၍ ညှိထားအပ်သော မီးကိုယူ၍ တောသို့ဝင်ပြီး မီးပူဇော်ရာ တစုံတခုသော အကျိုးကျေးဇူးကို မမြင်ရ၍ မီးကို ငြိမ်းသတ်တစ်ခန်းရပ်ပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရာ သေသည့်အခါ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရောက်ခဲ့ရပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဥဒိစ္စ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားလောင်းမွေးသည့်နေ့၌ မိဘများသည် မီးကိုစတင်၍ ညှိယူထားခဲ့ကြပါသည်။ ဘုရားလောင်း တစ်ဆယ်ခြောက်နှစ် အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် “ချစ်သား... သင်မွေးဖွားသောနေ့က ငါ့ကို မီးကို ယူထားခဲ့တယ်၊ လောကီလူ့ဘောင်မှာ နေမည်ဆိုလျှင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ဗေဒင်သုံးပုံကို သင်ယူပါ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ သွားလိုလျှင် မီးကိုယူ၍ တောသို့ဝင်ပြီး မီးကို လုပ်ကျွေးပါ” ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။

ဘုရားလောင်းပုဏ္ဏားလည်း အိမ်ထောင်သားမွေး လူမှုရေးထဲတွင် မဝင်လိုသဖြင့် မီးကို ယူကာ တောသို့ဝင်ပြီး မီးပူဇော် လုပ်ကျွေးနေပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ဘုရားလောင်းပုဏ္ဏားသည် ပစ္စန္နရစ် ရွာငယ်မှ နွားတစ်ကောင် အလှူခံရရှိသဖြင့် တောကျောင်းသို့ ဆောင်ယူခဲ့ပြီး “မီးဘုရားကို နွားသား စားစေမည်”ဟု ကြံစည်စိတ်ကူးစဉ် ဆားမရှိသဖြင့် နွားကို ကျောင်းတွင် ချည်ထား ခဲ့ပြီး ရွာထဲသို့ ဆားသွားယူပါသည်။

ထိုအခါ တောလိုက်မှဆိုးတစ်စုသည် တောလိုက် ထွက်လာစဉ် ကျောင်းတွင် ချည်ထားသည့် နွားကို တွေ့ခဲ့၍ သတ်ဖြတ်ပြီး အမြီး၊ ဦးခေါင်း၊ ခြေထောက်နှင့် သားရေများကို ထားခဲ့၍ အသားများကို ထမ်းပိုး ယူဆောင်သွားကြပါသည်။ ဘုရားလောင်းပုဏ္ဏား ပြန်ရောက်လာသည့် အခါ အမြီးနှင့် အရိုး၊ အရေပုံကိုသာ တွေ့မြင်ရတော့သဖြင့် “ဘုန်းရှိသော ဤမီးသည် မိမိဥစ္စာ ပစ္စည်းကိုပင် လုံခြုံအောင် မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ ငါ့ကိုကား အဘယ်မှာ စောင့်ရှောက်နိုင်မည်နည်း၊ ဤမီးကို ဆက်လက်လုပ်ကျွေးနေခြင်းဖြင့် ငါ့မှာ အကျိုးမရှိ ဖြစ်ရာ၏၊ မီးကို လုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်တရားနှင့် အစီးအပွား မရှိနိုင်”ဟု အသိဉာဏ်ဝင်၍ မီးကို ပူဇော်လုပ်ကျွေးမှု၌ အာသာ ဆန္ဒ ကင်းသွားပါသည်။

ထို့ကြောင့် “ဘုန်းရှိသော အိုမီး...သင်သည် မိမိဥစ္စာကိုပင် မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ ငါ့ကိုမူ အဘယ်မှာ စောင့်ရှောက်နိုင်မည်နည်း၊ အသား မပါ၊ အမြီးနှင့် အရိုး၊ အရေတို့ဖြင့်သာ ကျေနပ် ပါပေတော့”ဟု ပြောဆို၍ အမြီး၊ အရိုး၊ အရေများကို မီးထဲထည့်၍ ပူဇော်ပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၄၄။ ဗဟုဓမ္မေ'တံ အသတ္တိ ဇာတဝေဒ၊ ယံ တံ ဝါလဓိနာ'ဘိပူဇယာမ။
မံသာရဟဿ နတ္ထိဇ္ဇ မံသံ၊ နဂုံဋ္ဌမ္ပိ ဘဝံ ပဋိဂ္ဂဟာတု။

မြန်မာပြန်

ယုတ်မာသောမီး....ငါတို့သည် (မိမိဥစ္စာဖြစ်သော နွားကို မစောင့်ရှောက်နိုင်သော) သင့်ကို နွားမြီးဖြင့် ပူဇော်ပါကုန်၏။ ဤနွားမြီးသည်လည်း များပါသေးသည်။ အသားဖြင့် ပူဇော် ထိုက်သော သင့်အား ပူဇော်ဖွယ် အသားသည် ယခု မရှိတော့ပြီ၊ (မိမိဥစ္စာဖြစ်သော နွားကို မစောင့်ရှောက်နိုင်သော) အရှင်မီးသည် နွားမြီးကိုသာ ခံယူပါလော့။

ဘုရားလောင်းသည် နွားမြီး၊ အရိုးနှင့်အရေများ မီးလောင်ပြီးနောက် မီးကို ရေဖြင့် ငြိမ်းသတ်၍ ရသေ့ရဟန်းဝတ်ပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရာ ဈာန်၊ အဘိညာဉ်၊ သမာပတ်တို့ကို ရရှိ၍ သေသည့်အခါ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရောက်လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။မီးပူဇော်သည့်ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သင်ခန်းစာ။ ။အရာရာတွင် ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပြုလုပ်သင့်သည်။
ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္ပပါရမီ။
မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာ မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၄၅-ရာဇဇာတ်

(ရာဇ=ရာဇမည်သော ကျေးသား)

ပြောမရသူကို မပြောခြင်းသည် ပို၍ ကောင်းကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မယားဟောင်း ဖြားယောင်းသွေးဆောင်သည့် ရဟန်းတော် တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအကျယ်ကို အဋ္ဌကနိပါတ် ဣန္ဒြိယဇာတ်၌ ဖတ်ရှုပါ။)

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းကို ခေါ်တော်မူ၍ “ရဟန်း...မိန်းမတို့မည်သည် အစောင့်အရှောက်ထား၍ စောင့်ရှောက်သော်လည်း စောင့်ရှောက်နိုင်ခဲ့၏။ သင်လဲ ရှေးက ဤမိန်းမကို အစောင့်အရှောက်ထား၍ စောင့်ရှောက်ခဲ့သော်လဲ မစောင့်ရှောက်နိုင်ခဲ့၊ ယခုအခါ အဘယ်မှာ စောင့်ရှောက်နိုင်မှာလဲ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကျေးငှက်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ ကာသိတိုင်းသား ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် ဘုရားလောင်းနှင့် ၎င်း၏ညီငယ် ကျေးညီနောင်ကို သားအဖြစ် မွေးစားထားပါသည်။ ဘုရားလောင်း၏ အမည်မှာ “ပေါဋ္ဌပါဒ” ညီငယ်၏အမည်မှာ “ရာဇ” ဖြစ်ပါသည်။

ထိုပုဏ္ဏား၏ မယားသည် ကိုယ်ကျင့်ယုတ်မာပြီး သီလမရှိသူ ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏားသည် တိုင်းတပါးသို့ ကုန်သွယ်သွားရန် ခရီးထွက်ခါနီးတွင် ကျေးညီနောင်ကို ခေါ်၍ “အမောင်တို့...ငါခရီးသွားစဉ် သင်တို့မိခင် ပုဏ္ဏားမသည် ဖောက်ပြန်ကျူးလွန်သည့် အကျင့်ကို ကျင့်လျှင် တားမြစ်ကြပါ” ဟု မှာထား ပြောဆိုရာ ဘုရားလောင်း ကျေးသားက “ကောင်းပါပြီ ဖခင်၊ တားမြစ်နိုင်က တားမြစ်ပါမည်” ဟု မတင်မကျ ကတိပေးပါသည်။

ပုဏ္ဏားသည် ဤသို့ ပုဏ္ဏားမကို ကျေးညီနောင်တို့အား အပ်နှင်းထားခဲ့ပြီး ခရီးထွက်သွားပါသည်။ ပုဏ္ဏားမလည်း ပုဏ္ဏားသွားသည့်နေ့မှစ၍ ဖောက်ပြန်လွန်ကျူးသည့် အကျင့်ကို ကျင့်ရန် အားထုတ်ပါတော့သည်။ အိမ်တွင် ဝင်ထွက်သွားလာသူမဆုံး တရုန်းရုန်း ဖြစ်နေလေသည်။ ပုဏ္ဏားမ၏ အပြုအမူကို မြင်၍ ညီငယ်ရာဇ-က ဘုရားလောင်းကို “အစ်ကို...အကျင့်ယုတ်ကို ကျင့်သည့် မိခင်ပုဏ္ဏားမကို တားမြစ်ရအောင်” ဟု တိုင်ပင် ပြောဆိုပါသည်။ ဘုရားလောင်းက “ညီငယ်...သင်သည် လောက၊ ဓမ္မ ဤနှစ်ဝ၌ မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာသဖြင့် ဤသို့ ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ မိန်းမတို့မည်သည် ချီရွက်ထမ်းပိုး၍ သွားသည့်တိုင် မစောင့်ရှောက်နိုင်ကုန်၊ တားမရမည့် အလုပ်ကို မလုပ်သင့်” ဟု ပြောဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၄၅။ န တွံ ရာဇ ဝိဇာနာသိ၊ အစုရတ္ထေ အနာဂတေ။
အဗျယတံ ဝိလပသိ၊ ဝိရတ္တာ ကောသိသာယနေ။

မြန်မာပြန်

ညီငယ်ရာဇ...သင်သည် မသိချေ၊ သန်းခေါင်ယံ မရောက်မီ (ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော လူတို့သည် လာကုန်၏)။ ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သည့် ငါတို့ အမိပုဏ္ဏေးမသည် ငါတို့အဘ ပုဏ္ဏား၌ ချစ်ခင်နှစ်သက် တပ်မက်ခြင်း ကင်းလေပြီ။ သင်သည် မလိမ္မာသော စကားကို ပြောဆို၏။

ဘုရားအလောင်းကျေးသားသည် ဤသို့ ပြောဆို၍ ညီငယ်ရာဇအား ပုဏ္ဏေးမအား တားမြစ်ခွင့် မပေးခဲ့ပေ။ ပုဏ္ဏေးမလည်း ပုဏ္ဏားကြီး မလာမချင်း စိတ်တိုင်းကျ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးလေသည်။ ပုဏ္ဏားပြန်လာသည့်အခါ ပေါဋ္ဌပါဒကို “အမောင်...သင်တို့ မိခင် ပုဏ္ဏေးမသည် ဘယ်လို နေသလဲ” ဟု မေးမြန်းပါသည်။ ဘုရားလောင်းလည်း ပုဏ္ဏားကြီးအား အကြောင်းစုံကို အမှန်အတိုင်း ပြောဆိုပြီးနောက် “ဖခင်...သင့်အား ကိုယ်ကျင့်တရား မရှိသည့် ပုဏ္ဏေးမဖြင့် ဘယ်အကျိုး ရှိမည် နည်း၊ ငါတို့ မိခင်၏ အပြစ်ကို ပြောဆိုပြီးချိန်မှစ၍ ဤအိမ်၌ နေရန် မသင့်တော့ပါ” ဟု ပြောဆိုကာ ဖခင်ပုဏ္ဏား၏ ခြေတို့ကို ရှိခိုး၍ ညီငယ်နှင့်အတူ တောတွင်းသို့ ပျံဝင်သွားပါလေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ အစ်ကိုပေါဋ္ဌပါဒသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ညီငယ်ရာဇသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
ထိုအခါ ပုဏ္ဏားလင်မယားသည် ယခု ရဟန်းနှင့်ဇနီးဟောင်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) မိန်းမများသည် စောင့်ရှောက်နိုင်ခဲ၏။
(၂) ပြောမရမည့်သူကို မပြောခြင်းက ပို၍ ကောင်းသည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ အဗြဟ္မစရိယမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၄၆-သမုဒ္ဒကာကဇာတ်

(သမုဒ္ဒကာက=သမုဒ္ဒရာ၌ နစ်သောကျီးကန်း)

မဖြစ်နိုင်သည်ကို ပြုလုပ်သည့် ကျီးမိုက်များ အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ငယ်ရွယ်စဉ်က လူ့ဘဝတွင် နေထိုင်ပြီး အသက်ကြီးမှ ရဟန်းဝတ်ကြသည့် တောထွက်ရဟန်းကြီး များကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်းကြီးများသည် လူ့ဘဝက သာဝတ္ထိပြည်တွင် ချမ်းသာကြွယ်ဝကြသည့် အထက် တန်းလွှာ အပေါင်းအသင်း (ရောင်းရင်းကြီး) များဖြစ်ကြသည့်အပြင် ကုသိုလ်ကောင်းမှု အတူ ပြုဖော်ပြုဖက်များလည်း ဖြစ်ကြသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာကြားရသဖြင့် ဤတရားရပြီး သာသနာ့ဘောင် ဝင်ရောက် ရဟန်းဝတ်လာကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် သာသနာသို့ ရောက်သည့်အခါတွင် တရားကိုလည်း အားမထုတ်၊ စာပေကိုလည်း မသင်ယူ၊ ကျောင်းတိုက်အစွန် တစ်နေရာတွင် ကိုယ်တိုင် သစ်ရွက်ကျောင်း ဆောက်၍ စုပေါင်း နေထိုင်ကြပါသည်။ မြို့ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံကြရာတွင်လည်း အခြား ရဟန်းတော်များကဲ့သို့ အရပ် ထဲတွင် အိမ်စဉ်ရပ်၍ မခံယူဘဲ မိမိတို့၏ ဇနီးဟောင်းများ အိမ်သို့သာ ကြွ၍ ဆွမ်းခံကြပြီး အပြုအစုကောင်း၊ ဟင်းချက်ကောင်းသည့် ဇနီးဟောင်းများ အိမ်တစ်အိမ်တွင် စုပေါင်းပြီး ဆွမ်းစားပေ့ရှိကြပါသည်။

ထိုသို့ သာသနာ့ဘောင်ဝင်ပြီး လူ့အမှုအရာများအတိုင်း ပြုမူနေသိုက်ကြစဉ် အပြုအစု ကောင်းသည့် ဒကာမကြီးသည် အမှတ်မထင် မျှော်တခင် ဝေဒနာဖြစ်၍ သေဆုံးပျက်စီးသွားရာ ထိုရဟန်းကြီးများအားလုံး “ဟင်းချက် လက်ရာကောင်းသည့် ဒကာမကြီးတော့ ဆုံးပါပြီ၊ ဒီဒကာမကြီးမျိုး ရနိုင်ဖို့ရာ မလွယ်တော့ပါဘူး”ဟု ပြောဆိုကာ ဝမ်းနည်းပူဆွေး ငိုကြွေးနေကြ ပါတော့သည်။

အခြားသော ရဟန်းတော်များက ရဟန်းကြီးများ ငိုယိုရခြင်း အကြောင်းကို မေးမြန်းရာ အကြောင်းသိရသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြသည်တွင် မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့...ဤရဟန်းကြီးများသည် ယခုမှသာ ထိုခန်းမသေ၍ ငိုကြသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးတုန်းကလည်း ထိုရဟန်းကြီးများသည် ကျီးမျိုး၌ ဖြစ်၍ သမုဒ္ဒရာ၌ လှိုင်းပုတ်၍ သေရသော ဤမိန်းမကို အမှီပြုပြီး ဝိုင်းအုံ၍ ငိုခဲ့ဖူး ကုန်ပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျီးလင်မယားသည် အစာရှာရန်အတွက် ကမ်းနားသို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကမ်းနားမှာလည်း လူအများက နို့သနာ၊ အမဲ၊ သား၊ ငါး၊ အရက်များဖြင့် နဂါးကို ပူဇော်ပြီး ပူဇော်ဖွယ်ရာများကို ဒီအတိုင်းပင် ထားသွားကြပါသည်။

ကျီးလင်မယားသည် လူများ ပ-သသွားသည့် ပူဇော်ဖွယ်ရာ အရက်၊ သား၊ ငါး ပစ္စည်းများကို စားသောက်ပြီး အရက်မူးမူးဖြင့် သမုဒ္ဒရာ၌ ရေကစားမြူးထူးရန် ကြံ၍ ကမ်းစပ်၌ ရပ်နားနေစဉ် လှိုင်းတစ်ခုသည် ကျီးမကို ပုတ်ခတ်လိုက်၍ ကျီးမ ရေထဲမျောသွားတော့ရာ မကြာမီ ကျီးမကို ငါးတစ်ကောင်က စားချိုလိုက်ပါသည်။ ကျီးမိုသည် ကျီးမဆုံးရှုံးသဖြင့် ချုံးပဲ့ချ၍ ငိုယိုပါတော့သည်။ သမုဒ္ဒရာသို့ အစာရှာ လာကြသည့် အခြားကျီးများက ငိုချခြင်းအကြောင်းကို ဝိုင်း၍ မေးမြန်း ကြရာ အကြောင်းသိကြသည့်အခါ ထိုကျီးများအားလုံး ဝိုင်းအုံ၍ ငိုကြပါသည်။

ထို့နောက် ကျီးမကို ကယ်တင်ဖို့အတွက် သမုဒ္ဒရာရေကို ငုံ၍ အပြင်သို့ ထွေးပစ်ကြရန် တိုင်ပင်ပြီး ကြိုးစားကြရာ ရေငန် ငုံရသဖြင့် အာခေါင်ခြောက်ကပ်၍ မေငတ်ခြင်း၊ နှုတ်သီး ညောင်းခြင်းများ ဖြစ်လာ၍ သေမလို ဖြစ်လာကြမှ လက်လျှော့လိုက်ကာ အောက်ပါ ဂါယာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၁၄၆။ အပိ နု ဟနုကာ သန္တာ၊ မုခဉ္စ ပရိသုသ တိ။
ဩရမာမ န ပါရေမ၊ ပူရတေဝ မဟောဒမိ။

ပြန်မာပြန်

(ငါတို့သည် စွမ်းအားရှိသလောက် သမုဒ္ဒရာရေကို) ထုတ်ဆောင်ကြကုန်၏။ ရေကုန်အောင် ပြုခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်။ စင်စစ်မကား ငါတို့ မေးရိုးတို့သည် ပင်ပန်းကုန်ပြီ၊ ခံတွင်းလည်း ခြောက်ပြီ၊ သမုဒ္ဒရာရေသည် ပြည့်မြဲ ပြည့်သည်သာတည်း။

ကျီးများသည် ဤသို့ ဆိုပြီးနောက် သေသွားရသည့် ကျီးမ၏ နှုတ်သီးလေးက ဘယ်ပုံလှ၍ မျက်ဝန်းကလေးက ဘယ်လိုဝိုင်းပြီး ကိုယ်ရေအဆင်းက ဘယ်သို့ ချောကာ အသံလေးက ဘယ်လို သာကြောင်း ချီးမွမ်းတမ်းတ မှန်းဆ ငိုကြွေးနေကြစဉ် သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သည် ကြောက်မက်ဖွယ် အဆင်းကို ပြ၍ ခြောက်လှန့်ကာမှ လန့်ပျံ့ပြေးကြ၍ အသက်ဘေးမှ ကင်းဝေးခဲ့ကြလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ သမုဒ္ဒရာစောင့်နတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 ကျီးမသည် ဆိုးပါးသည့် မယားဟောင်း ဖြစ်လာသည်။
 ကျီးဖိုသည် တောထွက်ရဟန်းကြီး ဖြစ်လာသည်။
 အခြားသောကျီးများသည် အပေါင်းအသင်း တောထွက်ရဟန်းကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ မဖြစ်နိုင်သည်ကို ပြုလုပ်က ဒုက္ခရောက်တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ မဇ္ဇိမနိကာယ ၈ သံယမမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၁၄၇-ပုပ္ဖရတ္တဇာတ်

(ပုပ္ဖရတ္တ=ပန်းရည်ဆိုးသည့်အဝတ်)

မိန်းမအတွက်ဆိုလျှင် အသက်ကိုပင် စွန့်တတ်ကြသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် မယားဟောင်းကို အောက်မေ့သဖြင့် သာသနာ၌ ပျင်းရိငြီးငွေ့သည့် ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်း ပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားက ထိုရဟန်းကို “ရဟန်း.... သင် ပျင်းရိငြီးငွေ့တယ်ဆိုတာ မှန်သလား”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ မှန်ကန်ကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။ “ဘာကြောင့် ပျင်းရိတာလဲ”ဟု အကြောင်းကို မေးမြန်းတော်မူပြန်ရာ “အရှင်ဘုရား... မယားဟောင်းကို အောက်မေ့လွှမ်းဆွတ်၍ ငြီးငွေ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊ သူမသည် ဟင်းချက် လက်ရာ အလွန် ကောင်းလှပါသည် ဘုရား၊ တပည့်တော် သူမနှင့် ခွဲမနေနိုင်ဘူးဘုရား”ဟု လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း.... ဒီအမျိုးသမီးသည် သင့်ရဲ့ အကျိုးမဲ့ကို ပြုသူ ဖြစ်၏၊ ရှေးအခါတုန်းကလည်း သူ့ကို အကြောင်း ပြု၍ တံကျင်လျှိုခံရစဉ် သူ့ကိုပင် စွဲလမ်း အောက်မေ့နေ၍ သေသည့်အခါ ငရဲမှာ ဖြစ်ခဲ့ရဖူးပြီ၊ ဘာကြောင့် ယခုတဖန် တောင့်တ အောက်မေ့ပြန်သလဲ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ် ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကောင်းကင်မှာ ဗိမာန်ဖြင့် နေသည့် “အာကာသဌနတ်” ဖြစ်နေပါသည်။ ဗာရာဏသီပြည်တွင် တန်ဆောင်တိုင် ပွဲသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပချိန်ကျသဖြင့် တစ်မြို့လုံး နတ်မြို့ပမာ ပြင်ဆင်ကာ လူအများလည်း ပွဲတော် နှံ့ပျော်ဖို့ရန် စိုင်းပြင်းနေကြလေသည်။ ဆင်းရဲသား တစ်ယောက်သည် အပိုဝတ်စုံ တစ်စုံတည်းရှိ၍ ၎င်းကို ဖြုစင်အောင် လျှော်ဖွပ်ပြီး ခေါက်ရိုး အထပ်ထပ်ကျအောင် ခေါက်၍ သိမ်းထားလေသည်။

ပွဲတော်အကြိုနေ့တွင် ဆင်းရဲသား၏ ဇနီးသည် လင်ယောက်ျားကို “အစ်ကို....ကျမ ပန်းဝတ်၊ ပန်းရည်ဆိုးတဲ့ ဝတ်ပန်းထည်ကို ဝတ်ပြီး အစ်ကိုနှင့် လည်ဖက်၍ တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော် နှံ့ပျော် လိုပါတယ်” ဟု ပူဆာလေရာ လင်ယောက်ျားက “ငါတို့ ဆင်းရဲသားအတွက် ဝတ်ပန်းပုဆိုး ဘယ်က ရမှာလဲ၊ မဝတ်ချင်ပါနှင့် နှမရယ်” ဟု ဖြေသိမ့်သော်လည်း မရပေ။

ဇနီးသည်က “အစ်ကိုရယ် ..ယောက်ျားဆိုတာ လိုချင်တယ်ဆိုလျှင် မရနိုင်တာ မရှိပါဘူး” ဟု တိုက်တွန်းမြှောက်ပင့်ပေးရာ “ကဲ-နှမ....ဘယ်မှာ ရှိသလဲ၊ ရှိရာကိုသာ ပြော၊ အစ်ကို ရအောင် ဆောင်ပေးမယ်” ဟု ပြောဆိုလေလျှင် ဘုရင့်ဥယျာဉ်တော်အတွင်း ဝတ်ပန်းခင်းတွင် ဒီအချိန်မှာ ဝတ်ပန်းတွေ များစွာပွင့်ကြောင်း လမ်းညွှန်လေရာ ဆင်းရဲသား ယောက်ျားသည် ညဉ့်အခါတွင် သက်စွန့်ဆံဖျား ကြိုးစား၍ မင်းဥယျာဉ်၏ စည်းရိုးကို ကျော်တက်လေလျှင် ချွတ်ချွတ်သံ မြည်သဖြင့် အစောင့်များ သိရှိ၍ ဝိုင်းဖမ်းပြီး နံနက်လင်းလျှင် မင်းကြီးထံ အပ်လိုက်လေသည်။ မင်းကြီးကလည်း “တံကျင်လျှီ၍ သတ်စေ” ဟု သေဒဏ် အမိန့်ချမှတ်လေသည်။

အာဏာသားများသည် ဆင်းရဲသားကို လက်ပြန်ကြိုးတုပ်ပြီး လူသတ်စည်တီးချိန်တွင် မြို့မှ ထုတ်၍ သုသာန်၌ တံကျင်လျှီလေလျှင် ပြင်းထန်သည့် နာကျင်ခံစားမှု ဖြစ်လေသည်။ ကျီးကန်း ဂျားကလည်း ခက်ရင်းသွားပမာ ထက်စွာသော နှုတ်သီးများဖြင့် ထိုးဆိတ်ကြလေသည်။ ဆင်းရဲသားသည် ထိုဆင်းရဲများကို ကြိတ်မှိတ်သည်းခံပြီး ဇနီးသည်ကိုသာ အမှတ်ရနေသည်။ “ဒီနေ့ည ဝတ်ပန်းထည် ဝတ်ရ၍ မြူးကြွနေတဲ့ ချစ်ဇနီးလေး သူမောင်ကြီးနှင့် လည်ဖက်ပြီး ပွဲတော်ကြီးမှာ မနှံ့ပျော်ရတော့ပြီ” ဟု ဝမ်းနည်းကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၄၇။ နယံဒံ ဒုက္ခံ အဒု ဒုက္ခံ၊ ယံ မံ တုဒတိ ဝါယသော။
ယံ သာမာ ပုပ္ဖရတ္တေန၊ ကတ္တိကံ နာနဘောဿတိ။

မြန်မာပြန်

ငါ့ကို လျှီသော တံကျင်နှင့် ခက်ရင်းသွားပမာ နှုတ်သီးပါသော ကျီးတို့၏ ထိုးဆိတ်ခြင်း ဆင်းရဲသည် ဟာကယ့်ဆင်းရဲ မဟုတ်သေး။ ဝါဝင်းသော အသားရောင်ရှိသည့် ဇနီးသည်(မရွှေ) သည် သူဝတ်ချင်သည့် ဝတ်ပန်းပုဆိုး ဝတ်ဆင်၍ တန်ဆောင်တိုင် ပွဲသဘင် မနှံ့ဆင်ရသည့် ဆင်းရဲသည်သာလျှင် ငါ့အား ကြီးမားသော ဆင်းရဲခြင်း ဖြစ်၏။

ဆင်းရဲသားသည် ဇနီးသည်ကို တမ်းတ၍ ဒုက္ခဝေဒနာ ခံစားရင်း သေသွားရာ ငရဲပြည်သို့ ရောက်သွားလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ထိုအခြင်းအရာကို သိမြင်ရသည့် ကောင်းကင်နတ်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။

ဆင်းရဲသား လင်မယားသည် ယခုရဟန်းကြီးနှင့် ဇနီးဟောင်း လင်မယား ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မိန်းမတို့သည် ယောက်ျားများကို လွှမ်းမိုးနိုင်သော အားရှိသည်။
(၂) မိန်းမအတွက်ဆိုလျှင် အသက်ကိုပင် စွန့်တတ်ကြသည်။

ပါရမီ။ ။ဥပေက္ခာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၁၄၈-သိင်္ဂါလဇာတ်

(သိင်္ဂါလ=မြေခွေး)

လောဘအလိုသို့ လိုက်သည့် မြေခွေးမိုက် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကိလေသာ နှိမ်နင်းခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

သာဝတ္ထိမြို့သား သေဌေးသား သူငယ်ချင်းငါးရာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာကြားရ၍ အကျွတ်တရားရပြီး သာသနာ့ဘောင်ဝင်ကာ ရဟန်းပြု၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက် အတွင်း အစွန့်ကျသည့် ကျောင်းတစ်ကျောင်းတွင် နေကြစဉ် တစ်ညတွင် သန်းခေါင်ယံအချိန်၌ ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်၍ ကိလေသာစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

ထိုရဟန်းများသည် သာသနာတွင် ငြီးငွေ့၍ စွန့်ခွာခဲ့သည့် ကိလေသာအာရုံများကို ပြန်ယူလို စိတ်များ ဖြစ်နေကြပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုည၌သန်းခေါင်ယံအချိန်၌ “ရဟန်းတော်များ မည်သည့် မွေ့လျော်ခြင်းဖြင့် ပျော်မွေ့နေကြသလဲ”ဟု တိုက်တော်တွင်းကို သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် ရှုကြည့်ရာ ထိုရဟန်းငါးရာ ကိလေသာစိတ် ဖြစ်နေသည်ကို သိမြင်ရလေလျှင် သနားတော် မူသဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာကို ခေါ်၍ ညတွင်းချင်းပင် တစ်တိုက်လုံးရှိ ရဟန်းတော်များ အားလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်အဝန်းသို့ ပင့်ဆောင်ခိုင်းလေသည်။ (သီးခြား မပင့်ခြင်းမှာ အကယ်၍ ရဟန်းငါးရာကို သီးခြားပင့်လိုက်လျှင် ထိုရဟန်းများ “သူခိုး လူမိ”သလို ဖြစ်ပြီး ထိတ်လန့်ကာ တရားမရမှာ စိုး၍ ဖြစ်ပါသည်။)

ရဟန်းများ စုဝေးပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားရှင်နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီး အစုံ အစုံသော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်ကို လျှပ်စစ်ပြက် (လျှပ်စီးလက်) သကဲ့သို့ အကြီး အသေး အစားစား ကွန့်မြူးစေတော်မူကာ သာယာသော အသံတော်ဖြင့် “ရဟန်းတို့...ရဟန်း မည်သည်မှာ ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်ခြင်း ကာမဝိတက်၊ သူတပါးပျက်စီးမှုကို ကြံစည်ခြင်း ဗျာပါဒ

ဝိတက်၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက် အနိုင်ရမှုကို ကြံစည်ခြင်း ဝိဟိံ သာဝိတက်ဟူသော အကုသိုလ် ဝိတက် သုံးမျိုးကို မကြံစည်ရပေ။ ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်သည့် ကိလေသာဟူသမျှကို သေးငယ် သည်ဟူ၍ အထင်မသေးရ၊ ကိလေသာဆိုတာ ရန်သူနှင့် ပမာတူသည်။ ရန်သူဆိုတာ သေးငယ် သည်ဟူ၍ မရှိ၊ ရန်သူမည်သည် ငယ်ပင် ငယ်သော်လဲ အခွင့်သာလျှင် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးမှုကို ပြုနိုင်သည်သာ ဖြစ်၏။ ထို့အတူ ကိလေသာသည် သေးငယ်သော်လဲ ပျိုးများလာသည့်အခါ ပျက်စီးနိုင်လေသည်။ ကိလေသာသည် လတ်တလော သေစေတတ်သည့် အဆိပ်နှင့်လဲ တူသည်။ ကိုယ်အရေ၌ အိုင်းအနာ ပေါက်လာသည်နှင့်လဲ တူသည်။ လျင်မြန်သောအဆိပ်ရှိသည့် မြွေနှင့်လဲ တူသည်။ မိုးကြိုးမီးနှင့်လဲ တူသည်။ ကိန်းအောင်းခွင့် မပေးသင့်၊ ရွံ့ဖို့ ကောင်းသည်။ ကိလေသာဖြစ်လာလျှင် ဖြစ်လာချင်း ဆင်ခြင်တုံတရား ဘာဝနာစွမ်းအားများဖြင့် ချက်ချင်း ပယ်ရှားသင့်သည်။ ကြာဖက်၌ ရေမနားနိုင်သလို စိတ်နှလုံး၌ ရပ်နားခွင့် မပေးသင့်ပေ။ ရှေးက ပညာရှိများသည် အနည်းငယ်သော ကိလေသာကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ၍ နောင်တဖန် ပြန်မဖြစ်နိုင်သည့် နည်းဖြင့် နှိပ်ပယ်ခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ငတ္ထကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ငတ္ထ၊

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် မြေခွေး မျိုး၌ ဖြစ်၍ တောမှာ နေပါသည်။ တစ်ချိန်တွင် ဆင်အိုကြီးတစ်ကောင်သည် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနား၌ သေနေပါသည်။ ဘုရားလောင်းမြေခွေးသည် အစာရှာလာစဉ် ဆင်သေကို တွေ့မြင်၍ ငါ့အတွက် စားကျက်ကြီးဖြစ်ပြီဟု ထင်မှတ်လျက် နှာမောင်းကို ကိုက်လိုက်ရာ ထွန်တံကို ကိုက်ရသကဲ့သို့ ဖြစ်လေသည်။ ထို့နောက် ပြောင်းရွှေ့၍ ဆင်စွယ်ကို ကိုက်ပြန်ရာ တိုင်ကို ကိုက်ရသလို သွားသာနာ၍ အရသာမတွေ့ ဖြစ်လေသည်။ နားရွက်ကို ကိုက်ကြည့်ပြန်ရာ ဆန်ကောကို ကိုက်ရ သလိုပင် ဖြစ်၍ အရသာမတွေ့၊ ကိုက်၍ ဖဲ့၍ မရ ဖြစ်နေလေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဝမ်းဗိုက်ကို ကိုက်လိုက်ရာ စပါးပုတ်ကို ကိုက်ရသလိုပင် ဖြစ်နေသည်။ ခြေထောက်ကို ကိုက်ရာတွင် စပါးကြိတ် ဆုံကို ကိုက်ရသလို ဖြစ်နေ၏။ အမြီးရင်းကို ကိုက်ရာ၌မူ ကျည်ပွေ့ကို ကိုက်ရသလို ဖြစ်နေသည်။

ထို့ကြောင့် ဆင်သေတစ်ကောင်လုံးတွင် ကိုက်စရာ အရသာထူ က်သည့် နေရာ ရှာမတွေ့သဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် ချေးပါသည့် ဒွါရ(ဆင့်ဖင်)ကို ကိုက်လိုက်ရာ နူးညံ့သည့် ဘိန်းမုန့်ကို ကိုက်ရသလို ဖြစ်၍ အရသာ တွေ့သွားပါတော့သည်။ ထိုအခါမှ စ၍ စားစရာတွေ့ပြီး တရွေ့ရွေ့စားလာရာ နောက်ဆုံးတွင် အဝကျယ်သွားသဖြင့် ဝမ်းခေါင်းထဲဝင်ပြီး အူအသည်းများကို စားလေသည်။ မြေခွေးသည် စားစရာ နေစရာ ပြည့်စုံနေသဖြင့် ဝမ်းခေါင်းအပြင်သို့ လုံးဝ မထွက်တော့ဘဲ ဝမ်းခေါင်းထဲမှာပင် နေ၍ ဇိမ်တွေ့ပြီး အူ အသည်း၊ ဝမ်းတွင်းသားများကို တဖြည်းဖြည်း စားနေရာ နွေကာလရောက်လာပါတော့သည်။ ထိုအခါတွင် နေပူကြောင့် အသားများ ကျုံ့ပြီး ဝင်ပေါက်ဝ ပိတ်သွားလေတော့သည်။

ထိုအခါ မြေခွေးမှာ ကမ္ဘာပျက်လေတော့သည်။ အလင်းရောင်မရ၊ လေမရသဖြင့် သေရမလို ဖြစ်ပြီး ထွက်ပေါက် ရှာမရဖြစ်နေစဉ် နှစ်ရက်၊ သုံးရက်အတွင်း မိုးရွာလာတော့မှ ဆင်သေခြောက် သည် မိုးရေထိသဖြင့် ပြန်လည်၍ မောင်းပွကာ ဝင်ပေါက် အနည်းငယ်ဟ-၍ ပွင့်လာလေသည်။ မြေခွေးသည် ညဉ့်မိုက်နေရာမှ ကြယ်ရောင်ကို မြင်ရသလို ကြယ်လုံးပမာဏ အပေါက်ဝလေးကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် “ငါ့အသက် ချမ်းသာရာ ရပြီ” ဟု ဝမ်းသာအင်လဲဖြစ်၍ ထိုအပေါက်မှ အတင်း

ရုန်းကန်တိုးထွက်ရာ အရေစုတ်၍ တစ်ကိုယ်လုံးရှိ အမွေးများ အားလုံး ကျွတ်ထွက်ကာ အပြင်သို့ ရောက်ရှိလာတော့သည်။

မြေခွေးသည် ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ ကယောင်ချောက်ချား ပြေးသွားပြီးမှ အမွေးမရှိသည့် မိမိ ကိုယ်ကို ပြန်ကြည့်၍ “ဤဆင်းရဲသည် ငါ့ကို ဘယ်သူကမှ ပြုလုပ်တာ မဟုတ်၊ လောဘကြောင့် ငါ့ကိုယ်တိုင်သာ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုအခါမှစ၍ လောဘအလိုသို့ မလိုက်တော့ပြီ၊ ဆင့်ကိုယ် တွင်းသို့ မဝင်တော့ပြီ” ဟု ထိတ်လန့်တကြားဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၁၄၈။ နာဟံ ပုနံ န စ ပုနံ၊ န စာပိ အပုနပ္ပုနံ။
ဟတ္ထိဗောဇ္ဇံ ပဝေက္ခာမိ၊ တထာ ဟိ ဘယတဇ္ဇိတော။

မြန်မာပြန်

ငါသည် ဆင့်ကိုယ်ကောင်ထဲသို့ တဖန် မဝင်တော့ပြီ၊ နောက်ထပ် မဝင်တော့ပြီ၊ အဖန်တလဲလဲ မဝင်တော့ပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သေဘေးမှ ကြောက်လန့်သောကြောင့်တည်း။

မြေခွေးသည် ဤသို့ ရွတ်ဆိုပြီး ထိုဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနားအရပ်မှ ပြေး၍ ဆင်သေကောင်ကို လည်းကောင်း၊ အခြားဆင်များကိုလည်းကောင်း လှည့်၍ပင် မကြည့်တော့ပေ။ ထိုအခါမှစ၍ လောဘအလိုသို့လည်း မလိုက်တော့ပေ။ ထိုငါးရာသော ရဟန်းတော်များလည်း တရားအဆုံး၌ အရဟတ္တဖိုလ် တည်သွားကြလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ မြေခွေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သင်ခန်းစာ။ ။ လောဘအလိုလိုက်လျှင် အမှိုက်မဆုံးဘဲ အသက်ရှုံးတတ်သည်။
ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။
မင်္ဂလာ။ ။ သန္တုဋ္ဌိမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၁၄၉-ကေပဏ္ဏဘေဒ

(ကေပဏ္ဏ=သစ်ရွက် တစ်ဘက် တစ်ရွက်စီသာ ထွက်သေးသော သစ်ပင်ငယ်)

ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သည့်မင်းသားကို ဆုံးမသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည်တွင် အထွတ်တပ်သည့် ပြာသာဒ်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ဆိုးသွမ်းရမ်းကားသည့် လိစ္ဆဝီမင်းသားတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ် တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုအချိန်သည် ဝေသာလီပြည်ကြီး စည်ကားနေချိန် ဖြစ်၏။ မြို့ကို တံတိုင်းသုံးထပ် ပတ်လည် ခတ်ထား၏။ တံတိုင်းသုံးထပ်လုံးတွင် တံခါးမုခ်၊ ပြအိုး၊ ပစ္စင်တို့ဖြင့် ဆင်ယင်ထား၏။ လိစ္ဆဝီ မင်းသားပေါင်း ခုနစ်ထောင့်ခုနစ်ရာခုနစ်ပါးတိတိ ရှိသည်။ အိမ်ရွှေမင်းသား၊ စစ်သူကြီး၊ ဘဏ္ဍာစိုး

များလည်း မင်းသားဦးရေနှင့်အမျှပင် ဖြစ်၏။ ထိုမင်းသားများသည် အလှည့်ကျ မင်းလုပ်ကြရသည်။ ထိုမင်းသားများထဲတွင် အလွန်ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ် ရမ်းကားဆိုးသွမ်းသည့် မင်းသားတစ်ပါး ပါရှိလေသည်။ ထိုမင်းသားသည် ဒေါသအလွန်ကြီး၏၊ ကြမ်းတမ်းရက်စက်၏၊ နိုင်ထက်စီးနင်း ပြုမူလေ့ရှိသည်။ တုတ်ဖြင့် ရိုက်တို့အပ်သည့် မြွေဟောက်ပမာ အမြဲတမ်း ဒေါသဖြစ်နေသည်။ သူ့ရှေ့တွင် စကား နှစ်ခွန်း၊ သုံးခွန်းပင် ပြည့်အောင် မပြောဝံ့ကြပေ။ မိဘဆွေမျိုး အပေါင်းအသင်းများကလည်း ပြောမရ၍ လက်မြှောက်ထားရသည်။

ထိုအခြေအနေတွင် မိခင်၊ ဖခင်များမှာ အသိညာဏ်တစ်ခု ကွက်ကနဲ ပေါ်လာလေသည်။ “ဤမင်းသားသည် အလွန်ဆိုးသွမ်းရမ်းကားသည်၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဖယ်ထား၍ သူ့ကို ဆုံးမနိုင်သူ မရှိ၊ ဤမင်းသားသည် ဘုရားရှင်သာ ဆုံးမထိုက်သူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု အကြံရပြီး ဘုရားထံ ခေါ်သွားကာ အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ပြ၍ ဆုံးမပေးဖို့ရန် တောင်းပန် လျှောက်ထားလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားက မင်းသားကို ဤသို့ ဒေါသကို အပြစ်ပြု၍ ဆုံးမတော်မူပါသည်။

“မင်းသား....အခြားသူများအပေါ်မှာ ရက်စက်ခက်ထန်၍ နိုင်ထက်စီးနင်း ညှဉ်းဆဲခြင်း မရှိသင့်ဘူး၊ ကြမ်းတမ်းတဲ့ စကားကို မိဘ ညီအစ်ကို မောင်နှမ သားမယားက-စ ဘယ်သူမှ မချစ်မနှစ်သက်ကြပေ၊ ကိုက်ဖို့လာတဲ့ မြွေကို ရွံ့ကြောက်ကြသလို၊ တောတွင်းမှာ လူဆိုးများ ထကြွသောင်းကျန်းနေလျှင် တောထဲဝင်ရမှာ ရွံ့ကြောက်ကြသလို၊ စားဖို့လာတဲ့ ဘီလူးကို ရွံ့ကြောက်ကြသလို သင့်ကို ရွံ့ကြောက်ကြလိမ့်မယ်၊ သေတဲ့အခါမှာလဲ ငရဲပြည် ရောက်လိမ့်မယ်၊ အသက်ရှင်နေစဉ်မှာလဲ တန်ဆာဆင်ပေမဲ့ ရုပ်မလှ ဖြစ်ရတယ်၊ ပင်ကိုမျက်နှာလေးက လပြည့်ဝန်းပမာ လှပ၍ ကျက်သရေ ရှိနေသော်လည်း ဒေါသဖြစ်လာသည့်အခါ ဒေါသအရိပ်အငွေ့များကြောင့် အညစ်အကြေး ကြေးတင်သော ရွှေမှန်ပြင်ကဲ့သို့ မကြည်မလင် မလှမပ ဖြစ်ရလေတယ်။

ဒေါသကြောင့် သတ္တဝါများဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလဲ လက်နက်ဖြင့် သတ်သေကြတယ်၊ အဆိပ်ကိုလဲ သောက်ကြတယ်၊ ကြိုးဆွဲချ၍လဲ သေကြတယ်၊ ချောက်ကမ်းပါးမှလဲ ခုန်ချကြတယ်၊ အဲဒီလို ဒေါသဖြင့် သေပြီးတဲ့ နောက်မှာလဲ ငရဲပြည်သို့ ကျရောက်ရတယ်၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်တတ်သူသည် ယခုဘဝမှာလဲ ရွံ့မုန်း ရှုတ်ချ ကဲ့ရဲ့ခံရ၍ သေပြီးနောက်မှာလဲ ငရဲပြည်မှာ ဖြစ်ရတယ်။

ငရဲမှလွတ်၍ လူ့ဘုံမှာ လူပြန်ဖြစ်လာလျှင်လဲ မွေးကတည်းက ရောဂါ ထူလာတယ်၊ မျက်စိကန်း၊ နားထိုင်း၊ ဆွံ့အ-ခြင်းစသည့် လူစဉ်မမီခြင်းများ ဖြစ်လာတတ်တယ်၊ အနာရောဂါမှ တစ်သက်လုံး မလွတ်ဘဲ အမြဲတမ်း ဒုက္ခိတ နာတာရှည် ဒုက္ခသည်ဘဝ ဖြစ်ရတတ်တယ်၊ ဒေါသကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အပါယ်ငရဲစသော ဘေးမှ ဘယ်တော့မှ မလွတ်မြောက်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် သတ္တဝါတွေ အပေါ်မှာ ဒေါသမထားဘဲ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် အစီးအပွားလိုလား နူးညံ့သိမ်မွေ့သည့် နှလုံးသား ရှိရမယ်” ဟု မြတ်စွာဘုရား တရားဟောကြားလိုက်လျှင် မင်းသားသည် တခါတည်းဖြင့် ဒေါသစိတ်တွေပြယ် မာန်စွယ်တွေကျ နူးညံ့လှသည့် နှလုံးသားပိုင်ရှင် မေတ္တာရှင် မင်းသားလေး ဖြစ်သွားလေသည်။

သူများက ရန်စလာလျှင်တောင် ပြန်လှည့် မကြည့်တော့ပေ။ အစွယ်ထုတ်ထား မြွေအလား၊ လက်မချိုးထား ပုစွန်လုံး (ကဏန်း) အလား၊ ဦးချို ချိုးထား နွားအလား သိမ်မွေ့ လိမ္မာသွားလေသည်။

ရဟန်းများက ဓမ္မသဘင်တွင် ဘုရားရှင်မလာမီ စကားဆိုကြသည်မှာ “အရှင်တို့....ဆိုးသွမ်းရမ်းကား ရိုင်းစိုင်းလှသည့် လိစ္ဆဝီမင်းသားဟာ မိဘဆွေမျိုးများ ဆုံးမ မရလို့ လက်လွှတ်ထားရတာ ကြာပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကျတော့ လစ်ကြိမ်ဟည်း ဆုံးမလိုက်ရတယ်၊ မုန်ယစ်နေတဲ့ ဆင်ရိုင်းကြီးကို မလှုပ်နိုင်အောင် ကျုံးသွင်းလိုက်သလို တခါတည်းနှင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သွားတယ်၊ ဒါကြောင့်လဲ မယဉ်ကျေးသေးတဲ့ လူ၊ နတ်၊ တိရစ္ဆာန်တို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူရာမှာ အတူမရှိ အတူမရှိတဲ့ ဆရာတစ်ဆူဟူသော ‘အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသဘရထိ’ ဂုဏ်တော်ကို ယူထိုက်တော်မူတာပါပဲ”ဟု ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူ၍ စကားကျိုးကြောင်းကို သိရလေလျှင် “ရဟန်းတို့.... ငါဘုရားသည် ဒီမင်းသားကို ယခုမှသာ တခါတည်းနှင့် လိမ္မာအောင် ဆုံးမခဲ့တာ မဟုတ်သေး၊ ရှေးတုန်းကလည်း တခါတည်းနှင့် လိမ္မာ ယဉ်ကျေးသွားအောင် ဆုံးမခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုတော်မူစဉ် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး (အထက်တန်းစား ပုဏ္ဏားမျိုး)၌ ဖြစ်၍ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်ပြည်မှာ ပညာများ သင်ယူပြီး မိဘများရှိစဉ် နေရေး၊ ထိုင်ရေး အဆင်ပြေစေရန် အိမ်ထောင်မှု ပြုနေပါသည်။ မိဘများ မရှိသည့်နောက်တွင် အိမ်ထောင်မှု မပြုတော့ဘဲ တောထွက်၍ ရသေ့ဝတ်ကာ ဈာန်အဘိညာဉ်များကို ပွားများနေပါသည်။

သူတော်ဓလေ့ဖြင့် ပျော်မွေ့နေရာ ဟိမဝန္တာတွင် အနေကြာလာသည့်အခါ ဆား၊ မစားရ၍ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဆားဓာတ် ချိုယွင်းလာသဖြင့် ဆားဓာတ်ဖြည့်တင်းရန် ဗာရာဏသီ မင်းနေပြည်သို့ ဆင်း၍ မင်းရင်ပြင်၌ ရသေ့အသွင်အပြင် ပြည့်စုံစွာဖြင့် ဆွမ်းခံထွက်လာပါသည်။ ထိုအခိုက် မင်းကြီးသည် လေသာပြတင်းမှ ဖူးမြင်ရ၍ ကြည်ညိုလှသဖြင့် နန်းတော်သို့ ပင့်ဆောင်ပြီး ဆွမ်းဆက်ကပ်ကာ မိမိ၏ “မင်းဥယျာဉ်သာ”ဝယ် ပျော်သလောက် နေထိုင် သီတင်းသုံးရန် တောင်းပန် လျှောက်ထားပါလေသည်။

မင်းဥယျာဉ်တွင် သီတင်းသုံးနေသည့် ဘုရားလောင်းရသေ့ကို ရသေ့ပရိက္ခရာ ဆွမ်း၊ ကွမ်း၊ အဖျော်ယမကာ ပြည့်စုံစွာ တာဝန်ယူထားပြီး နေ့စဉ် တစ်နေ့ နှစ်ကြိမ် ဆည်းကပ်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးသည် မိမိ၏ ပြောမရ၊ ဆိုမရ၊ ဆုံးမ၍ မရသည့် သားတော် တစ်ပါးကို ခေါ်ခဲ့၍ ဘုရားလောင်းရသေ့ကို ဆုံးမပေးပါရန် အပ်နှံလျှောက်ထားလေသည်။ ဘုရားလောင်းရသေ့သည် ဆုံးမခက်သည့် မင်းသားကို ဥပမာပြ၍ ဆုံးမလိုသဖြင့် ဥယျာဉ်အတွင်း လမ်းလျှောက်ရင်း အတူခေါ်သွားပါသည်။ တစ်နေရာအရောက်တွင် ဥယျာဉ်မှူး စိုက်ထားသည့် ငယ်ရွက်နှစ်ရွက်သာ ထွက်သေးသည့် တမာပင်ငယ်ကလေးကို တွေ့မြင်သည့်အခါ ဆရာရသေ့က “မင်းသား....ဤအပင်ငယ်၏ အရွက်ကို ခူးစား၍ အရသာခံကြည့်စမ်းပါ”ဟု ပြောကြားသဖြင့် မင်းသားသည် တမာရွက်ကို ခူးစားလိုက်သည့်အခါ အရသာမှာ ခါးလှသဖြင့် ထွေးထုတ်လိုက်ပါသည်။

ဆရာရသောက “မင်းသား...ဤအရွက်အရသာ ဘယ်လို နေသလဲ”ဟု မေးလျှင် “အရှင် ဘုရား... ဒီအပင်သည် ယခုငယ်စဉ်ကပင် လတ်တလော သေစေတတ်သည့် အဆိပ်နှင့် အလားတူ ပါသည်။ ကြီးမားလာလျှင် လူများစွာကို သတ်ပါလိမ့်မည်”ဟု ပြောပြောဆိုဆို အပင်ကိုပါ နုတ်ပစ်လိုက်ပြီး လက်ဖြင့် ပွတ်ချေကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၄၉။ ကေပဏ္ဏော အယံ ရုက္ခော၊ န ဘူမျှာ စတုရင်္ဂီလော။
ဖလေန ဝိသကပ္ပေန၊ မဟာ’ယံ ကံ ဘဝိဿတိ။

မြန်မာပြန်

မြေမှ လက်လေးသစ်မျှ မမြင့်သေးသော (တစ်ဘက်)တစ်ရွက်စီသာ ရှိသေးသော ဤသစ်ပင် (တမာပင်)ငယ်သည် ကြီးလာလျှင် မည်ကဲ့သို့ နေမည်နည်း။ အသီးအရသာသည် အဆိပ်သီးနှင့် တူလှ၏။

ဘုရားလောင်းရသေ့သည် အရိုင်းမင်းသားကို တမာပင်ဥပမာပြု၍ ဤသို့ ဆုံးမပါသည်။ “အမောင် မင်းသား...သင်သည် ဤတမာပင်ကို ‘ဒီအပင်လေးသည် ငယ်ငယ်ကလေးကပင် ဒီလောက် ခါးနေလျှင် ကြီးမားလာလျှင် ဘယ်လောက် ခါးလိုက်မလဲ မသိ၊ ဒီအပင်ကို အမှီပြု၍ ကြီးပွားတိုးတက် ကောင်းသည့်အချက် ဘယ်မှာ ရှိမလဲ’ဟု ထင်မြင်၍ နုတ်ပစ်ပြီး ပွတ်ချေ၍ သတ်သလိုပဲ တိုင်းသူပြည်သားများကလဲ သင့်ကို ‘ဒီမင်းသားလေးသည် ငယ်ရွယ်စဉ် ယခုအခါ ကပင် ဒီလောက် ကြမ်းတမ်း ရမ်းကား ဆိုးသွမ်းနေလျှင် ကြီးလို့ ရှင်ဘုရင် ဖြစ်လာလျှင် ဘယ်လောက် ရက်စက်ရမ်းကားမလဲ မသိနိုင်၊ ဒီမင်းသားကို အမှီပြု၍ ငါတို့အတွက် ကြီးပွား ချမ်းသာ ဘယ်မှာ ရှိမှာလဲ’ဟု ထင်မြင်၍ အမျိုးပိုင်ဖြစ်တဲ့ မင်းအမွေကို မပေးဘဲ တမာပင်ကို နုတ်ပစ်သလို သင့်ကိုလဲ နိုင်ငံမှ နုတ်ပယ် နှင်ထုတ်ပစ်ကြလိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီအချိန်က စပြီး တမာပင်၏ ခါးစပ်ခြင်း သဘောနှင့်တူတဲ့ ပြောခက် ဆိုခက် ရက်စက် ကြမ်းတမ်း ရမ်းကား ရိုင်းပြတဲ့ မသာယာဖွယ် သဘောတွေကို ပယ်စွန့်လိုက်ပြီး အများအပေါ်မှာ သည်းခံခြင်း၊ သနားခြင်း၊ မေတ္တာထားခြင်းများနှင့် ပြည့်စုံရမည်”ဟု ဆုံးမလေရာ တခါတည်းနှင့်ပင် မင်းသား သဘောပေါက်၍ ဆိုးကျင့်များကို ဖျောက်လိုက်ကာ ဆရာစကား နားထောင်သဖြင့် လိမ္မာ ယဉ်ကျေး၍ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ရှင်ဘုရင် ဖြစ်လာလေသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဟိမဝန္တာရသေ့သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ရက်စက် ကြမ်းတမ်းသည့် မင်းသားသည် ယခု လိစ္ဆဝီ မင်းသား ဖြစ်လာသည်။
ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။သတ္တဝါတို့သည် ကြမ်းတမ်း ရိုင်းပြသည်ကို မကြိုက်၊ ချိုသာ နူးညံ့သည် ကိုသာ ကြိုက်ကြသည်။
- ပါရမီ။ ။ခန္တီပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီများ ဖြစ်သည်။
- မင်္ဂလာ။ ။ခန္တီမင်္ဂလာ၊ သောဝစဿတာ မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၅၀-သဒ္ဓိဝဇာတ်

(သဒ္ဓိဝ=သဒ္ဓိဝလုလင်)

ကျားသေကို အသက်သွင်းသဖြင့် ပျက်စီးသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အဇာတသတ်မင်း၏ ရှင်ဒေဝဒတ်အပေါ် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှု (လှူမိုက်အားပေး လမ်းစဉ်)ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင် ဘုရင်အဇာတသတ်သည် ဘုရားရှင်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူ အကျင့်သီလတရား မရှိ၊ ယုတ်မာမှုသာ ရှိသည့် ရှင်ဒေဝဒတ်ကို ကြည်ညို၍ ဆရာတစ်ဆူ သတ်မှတ်ပြီး ပစ္စည်းများစွာ အကုန်ခံကာ “ဂယာသီသ” အရပ်၌ ကျောင်းဆောက် ကိုးကွယ်ထားပါသည်။

ရှင်ဒေဝဒတ်၏ ညွှန်ကြားချက်အရပင် မိမိ၏ ကျေးဇူးအကြီးဆုံး သောတာပန် အရိယာဖြစ်သူ ဖခင် “ဗိဗ္ဗိသာရ” ဘုရင်ကြီးကို သတ်ဖြတ်၍ ပိတုသာတကကံကြီးကို ပြုလိုက်သောအားဖြင့် မိမိ၏ သောတာပန် အရိယာဖြစ်နိုင်မှု အကြောင်းကြီးကိုပါ ပျက်ဆီးပစ်လိုက်လေသည်။ မိမိဆရာ ဒေဝဒတ် မြေမျိုခံရပြီးသည့်နောက်၌မူ “ငါ့ကိုလဲ မြေမျိုလေမလား”ဟု ယုံမှား ထင်ရောက် စိတ်ဓာတ် ချောက်ချားပြီး မင်းစည်းစိမ်ကြီးကိုပင် ချမ်းချမ်းသာသာ မခံစားနိုင်တော့ပေ။ စက်တော်ခေါ်၍လည်း မပျော်ဘဲ ရှိလေသည်။ ဝေဒနာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခံစားနေရသည့် ဆင်ငယ်ပမာ ကတုန်ကယင်ဖြစ်ကာ သွားလာနေရလေသည်။ အဇာတသတ်မင်း စိတ်ထဲတွင် “မြေကြီး ကဲ့အက်လာသလိုလို၊ ငရဲမီးတွေ ထွက်လာသလိုလို၊ သူ့ကို မြေမျိုသလိုလို၊ သံပူမြေပြင်ကြီးတွင် ပက်လက်လှန်၍ သံတံကျင်များ အလျှိုခံနေရသလိုလို” ထင်နေမိလေသည်။

ထိုသို့ ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ ဖြစ်နေသောကြောင့် လူရိုက်ခံရသော ကြက်ပမာ တဆတ်ဆတ် တုန်တုန်ယင်ယင် ဖြစ်နေပြီးလျှင် အချိန်အနည်းငယ်လေးမျှ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် ဣန္ဒြေဖက်၍ ရပ်တည် နိုင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားကို အလွန် ဖူးမြော် ချင်သည်။ သူ့အား သည်းခံ ခွင့်လွှတ်ဖို့ လျှောက်ထားပြီး အသိဉာဏ်ဝယ် ရှင်းလင်းသည့် အချက်အလက် ပြဿနာများကို မေးမြန်းချင်နေသည်။ သို့သော်လည်း မိမိပြုလုပ်ထားသည့် အပြစ်တရားက ကြီးမားရိုင်းစိုင်းလွန်းနေသောကြောင့် ဘုရားရှင်ထံ မသွားဝံ့ဘဲ ဖြစ်နေသည်။

မကြာမီ တန်ဆောင်တိုင် ပွဲတော်ညဉ့် ရောက်လာသည်။ ရာဇဂြိုဟ်တစ်မြို့လုံး နတ်ပြည်ပမာ တန်ဆာဆင်ထားကြသည်။ အဇာတသတ်မင်းသည် ရွှေနန်းတော်၏ လသာဆောင်ခန်းမတွင် အမတ်အပေါင်းခြံရံကာ ညီလာခံလျက် ရှိသည်။ အမတ်များထဲတွင် ဘုရားရှင်၏ သရက် ဥယျာဉ် ကျောင်းဒကာ သမားတော် ဆရာဇီဝကအမတ်ကို တွေ့မြင်၍ မင်းကြီးမှာ အကြံရ သွားသည်။

ဆရာဇီဝကအမတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဘုရားရှင်ထံ အဖူးအမြော်ဝင်ရလျှင် ဖြစ်နိုင်စရာရှိသည်။ သို့သော် တချိန်က အတိုက်အခံ လုပ်လာခဲ့၍ တိုက်ရိုက်ပြောရမှာလည်း ခက်နေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သွယ်ဝိုက်ပြီး ပြောဆိုလိုသဖြင့် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ညတွင် မြို့တိမ်ကင်းစင်လျက် နုကွတ်တာရာ

ကြယ်တကာတို့ စုံညီစွာဖြင့် ထွန်းလင်း တောက်ပနေသည့် လပြည့်ဝန်းကို ကြည့်၍ ယခုညဉ့် သာယာလှကြောင်း၊ ယခုလို သာယာလှသည့် ညဉ့်မျိုးတွင် ဘယ်လို ဆရာသမားများကို ဆည်းကပ် ရလျှင် စိတ်ချမ်းမြေ့ဖွယ် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း အမတ်အားလုံးကိုပင် မေးမြန်းတော်မူပါသည်။

အခြားသော အမတ်များက ကိုယ့်ငါးချဉ် ကိုယ်ချဉ်သည့်အနေဖြင့် မိမိတို့၏ တိတ္ထိဆရာကြီး များထံ ဆည်းကပ်စားလျှင် စိတ်ကြည်လင် ချမ်းမြေ့စရာ ဖြစ်နိုင်ပါကြောင်း လျှောက်ထားကြရာ မင်းကြီးမှာ ကြားချင်သည့်စကား မကြားရ ဖြစ်နေသည်။ ဆရာဇီဝက-ကလည်း တန်ဖိုးရှိသည့် ပစ္စည်းကို လွယ်လွယ်နှင့် ထုတ်မပြုသည့်အနေဖြင့် အများနည်းတူ ပျူပျူငှာငှာ မလျှောက်၊ သူ့ကို မေးမှ လျှောက်မည်ဟု ရည်ရွယ်ပြီး ငုတ်တုတ်သာ ထိုင်နေပါသည်။

ထိုအခါ ငင်းကြီးက ဆရာဇီဝကကို “အဆွေဇီဝက...အခြားအမတ်တွေကတော့ အားလုံး ပြောပြီးကြပြီ၊ သင်ကတော့ ဘာကြောင့် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက် နေပါသလဲ”ဟု မေးမြန်းပါမှ ဆရာဇီဝကသည် နေရာမှ ထ၍ ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူနေရာ သရက်ဥယျာဉ်ဘက်သို့ လက်အုပ်ချီပြီး “အရှင်မင်းမြတ်...ကျွန်တော်မျိုး ပိုင်ဆိုင်သော ဤသရက်ဥယျာဉ်ထဲတွင် တရား အားလုံးကို ကိုယ်တော်တိုင် သိပြီးတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ် တပည့် ရဟန်း ပရိသတ် တစ်ထောင်နှစ်ရာငါးဆယ်နှင့်အတူ သီတင်းသုံးနေတော်မူပါတယ်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားဟာ လွန်စွာ ပြဟော သတ္တဝါအားလုံးတို့ရဲ့ ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်ခြင်းစသော ဂုဏ်ထူးကိုး မျိုးဖြင့် တဟိုးဟိုး ကျော်ကြားတော်မူပါတယ်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို အရှင်မင်းမြတ် ဆည်းကပ်တော် မူစေချင်ပါတယ်၊ တရားနာစေချင်ပါတယ်၊ သိချင်စရာ ပြဿနာများ မေးမြန်းစေချင်ပါတယ်”ဟု တင်လျှောက်လိုက်သည်။ ထိုအခါမှ အဇာတသတ်မင်းကြီးမှာ သဘောတွေ့ပြီး “ယခုညတွင်းချင်းပင် ဆင်မယာဉ်သာများ ပြင်ဆင်၍ ထွက်တော်မူမည်” ဟု အမိန့်တော်မြတ် ချမှတ်လိုက်ပါသည်။

မင်းကြီးသည် ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှသည့် မင်းခမ်းမင်းနား အစီရင်များဖြင့် ဘုရားရှင်ထံ အဖူးမြင်သွားရာ သရက်ဥယျာဉ်အတွင်း ဆရာဇီဝက ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသားသည့် တန်ဆောင်း အဝိုင်းကြီး၌ ရဟန်းတော်ပေါင်း တစ်ထောင်နှစ်ရာငါးဆယ် ခြံရံ၍ တည်ငြိမ်သော ဣန္ဒြေတော်ဖြင့် ထိုင်နေတော်မူသည့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရသဖြင့် “ဤလို တည်ငြိမ်ခုံညားသည့် ပရိသတ်မျိုး ရှေးက မမြင်ခဲ့ဖူးဘူး” ဟု အထူးကြည်ညို၍ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို (တပည့်ရဟန်းများကို စည်းရုံးနိုင်ခြင်းမှာ ရဟန်းအဖြစ်သည် အကျိုးတရား ရှိ၍သာ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု သဘော ပေါက်ကာ) ရဟန်းပြုရခြင်း၏ အကျိုးတရား ‘သာမညဖလ’ကို မေးမြန်း လျှောက်ထားတော် မူပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ရဟန်းပြုရခြင်း အကျိုးတရား “သာမညဖလ”သုတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တရားဒေသနာအဆုံးတွင် မင်းကြီးသည် ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ သဘောတွေ့သဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရားကို မိမိမိုက်မှား ကျူးလွန်ခဲ့သည့် အပြစ်များကို သည်းခံ ခွင့်လွှတ်ဖို့ရန် လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြီး ပြန်သွားပါသည်။ မင်းကြီး ပြန်သွားပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းများကို “ရဟန်းတို့... အဇာတသတ်မင်းသည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖျက်ခဲ့ပြီ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်ခဲ့ပြီ၊ အကယ်၍သာ မင်းစည်းစိမ်လိုချင်မှုကြောင့် တရားရှင် ကျေးဇူးရှင် ဖခင်ကြီးကို မသတ်ခဲ့ဖူး ဆိုလျှင် ဒီနေရာမှာ သောတာပန် ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ယခုတော့ ဒေဝဒတ်ကို အမှီပြုပြီး မကောင်းမှုကို အားပေးခဲ့တဲ့ ပြစ်မှုများကြောင့် သောတာပန်အဖြစ်မှ ဆုံးရှုံးခဲ့ရပြီ” ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။

နောက်တစ်နေ့ တရားသဘင်တွင် ရဟန်းတော်များက စကားဆိုကြပါသည်။ “အရှင်တို့... အဇောတသတ်မင်းဟာ ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖခင်ဘုရင်ကြီးကို သတ်ခဲ့မိတဲ့အတွက် သောတာပန်အဖြစ်မှ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ဒေဝဒတ်သည် အဇောတသတ်မင်းကို ဖျက်ဆီးခဲ့လေပြီ” ဟု ပြောဆိုနေကြစဉ် မြတ်စွာဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့... အဇောတသတ်သည် ယခုမှသာ သူယုတ်မာကို အားပေးမှုပြု၍ မိမိဘဝ ပျက်စီးသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးကလည်း သူယုတ်မာကို အားပေး၍ မိမိဘဝ ပျက်စီးခဲ့ရဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ် ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ချမ်းသာကြွယ်ဝသည့် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်ပြည်တွင် အတတ်ပညာများ သင်ကြားပြီး ဗာရာဏသီပြည်မှာ “ဒိသာပါမောက္ခ” ဆရာကြီး လုပ်နေပါသည်။ ပညာသင် တပည့်ငါးရာရှိသည်။ ထိုအထဲတွင် “သဒ္ဓိဝ” လူလင်လည်း အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ဆရာကြီးသည် ထိုသဒ္ဓိဝလူလင်ကို “သေသူကို ရှင်စေနိုင်သည့် မန္တန်” ကို သင်ပေးထားပါသည်။ သဒ္ဓိဝလူလင်သည် သေသူကို အသက်ဝင်လှုပ်ရှား ထကြွသွားအောင် လုပ်နိုင်သည့် မန္တန်ကိုသာ သင်ယူ၍ ငှင်းကို တားမြစ်နိုင်သည့် အသက်နုတ်မန္တန်ကိုမူ မသင်ထား ခဲ့ပေ။

ဤသို့ဖြင့် တစ်နေ့တွင် ပညာသင်တပည့်များနှင့်အတူ တောထဲသို့ ထင်းခုတ်သွားစဉ် လမ်းတွင် ကျားသေတစ်ကောင်ကို တွေ့မြင်ကြပါသည်။ ထိုအခါ သဒ္ဓိဝလူလင်က အဖော်များကို “အပေါင်း အသင်းတို့... ဤကျားသေကို အသက်ဝင် ထကြွအောင် ငါ လုပ်ပြမည်” ဟု ပြောဆိုပါသည်။ အဖော်များက အဆန်းတရားဖြစ်၍ “မဖြစ်နိုင်ပါဘူး” ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။ ထိုအခါ သဒ္ဓိဝက “မင်းတို့ မျက်မြင်ရှေ့တွင်မှာပဲ ငါ အသက်သွင်းပြမည်” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

ထိုအခါ အဖော်များက “စွမ်းလျှင်လဲ လုပ်စမ်းပါ၊ ကြည့်ရအောင်” ဟု မြှောက်ပေးကြပြီး သစ်ပင်ပေါ်သို့ တက်နေကြပါသည်။ သဒ္ဓိဝသည် မန္တန်ရှုတ်၍ ကျားသေကို ကျောက်ခဲဖြင့် ပေါက်လိုက်ရာ ကျားသေက-ထ၍ သဒ္ဓိဝကို ပြေးအုပ်ပြီး လည်ပင်းကို ကိုက်ဖောက်လိုက်ကာ ထိုနေရာမှာပင် လဲကျသွားပါတော့သည်။ သဒ္ဓိဝလည်း ထိုနေရာမှာပင် လဲကျသေဆုံးသွားပါသည်။ နှစ်ဦးစလုံး တစ်နေရာထဲမှာ အသက်ဆုံးရှုံးသွားကြပါသည်။

အဖော်များသည် ထင်းများကို ခုတ်ယူပြီး ကျောင်းသို့ ပြန်၍ ဆရာကြီးကို ထိုအကြောင်း ပြောပြရာ ဆရာကြီးက “အမောင်တို့... သူယုတ်မာကို ချီးမြှောက်မှုဆိုတာ မဟုတ်တဲ့ နေရာမှာ သွားပြီး ချီးမြှောက် အားပေးမိလျှင် ဒီလိုပဲ ဆင်းရဲဒုက္ခ တွေကြုံရလိမ့်မည်” ဟု မိန့်ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွှန်ဆိုပါသည်—

ဂါထာ

၁၅၀။ အသန္တံ ယော ပဂ္ဂဏှာတိ၊ အသန္တံ စူပသေဝတိ။
တမေဝ ဃာသံ ကုရုတေ၊ ဗျဿေါ သဒ္ဓိဝကော ယထာ။

မြန်မာပြန်

အကြင်သူသည် သူယုတ်မာကို ချီးမြှောက်၏၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၏၊ ထိုသူကိုပင် ထိုသူယုတ်မာသည် ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြုတတ်၏။ ဥပမာအားဖြင့် သဠိဝ အသက်သွင်းထားသော ကျားသည် သဠိဝကို ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့တည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ကျားသေကို အသက်သွင်းသည့် သဠိဝသည် အဇာတသတ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ကျားသေကို အသက်သွင်းလျှင် ကိုယ့်ပြန်အကိုက်ခံရတတ်သည်။
(၂) လူမိုက်ကို အားပေးလျှင် ကိုယ့်ဒုက္ခကိုယ်ရှာသည်နှင့် တူသည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။သိပ္ပမင်္ဂလာ။

၂-ဇုကနိပါတ်

၁-ဓဋ္ဌဝဂ်

၁၅၁-ရာဇောဝါဒဇာတ်

(ရာဇောဝါဒ=မင်းအား ဆုံးမသောသုတ်)

တရားစောင့်သူကို တရားက ပြန်စောင့်သည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကောသလမင်းအား အဆုံးအမ ဩဝါဒပေးခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ (ဆုံးမတော်မူခန်းကို တေသကုဏဇာတ်တွင် ရှုစားကြရန် ဖြစ်ပါသည်။)

တစ်နေ့တွင် အမှုတစ်မှုကို တရားဆုံးဖြတ်ရန်ကိစ္စ ပေါ်လာပါသည်။ အမှုမှာ အဆုံးအဖြတ် ပေးရန် သိမ်မွေ့နက်နဲ ခက်ခဲလှပါသည်။ သာမန် ဆုံးဖြတ်၍ မရ၊ အမှန်တရားကို ရွှေ့ရှုပြီး လေးလေးနက်နက် ဆုံးဖြတ်မှ ရပေမည်။ ပေါ့ပေါ့ဆဆ ဆုံးဖြတ်ခဲ့လျှင် အဂတိသို့ ရောက်၍ တစ်ဖက်စောင်းနင်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ မင်းကြီးလည်း အမှုသွား အမှုလာကို ကျနသေချာစွာ စိစစ်၍ တရားအဆုံးအဖြတ် ပေးရသဖြင့် အချိန်ကြာသွားလေသည်။ ၎င်းကိစ္စ ပြီးပြီးချင်းပင် နံနက်စာကို အလျင်အမြန် ပွဲတော်တည်ပြီး ဘုရားရှင်အား ဖူးမြော်ရန် သွားလေသည်။

ဘုရားရှင်က နေမြင့်မှ လာရခြင်း အကြောင်းကို မေးသောအခါ မင်းကြီးက အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားလေလျှင် ဘုရားရှင်က “တရားနှင့်အညီ အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းသည် ကောင်းမွန်၍ နတ်ရွာသုဂတိသို့ ရောက်စေနိုင်ကြောင်း မိန့်တော်မူပါသည်။ သို့သော် ယနေ့အခါ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒကို ခံယူရရှိသဖြင့် တရားနှင့်အညီ အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်သည်မှာ မအံ့သြလောက်၊ ရှေးမင်းများမှာမူ ပညာရှိ၏ အဆုံးအပ ဩဝါဒကို ခံယူ၍ တရားနှင့်အညီ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည်မှာ ပို၍ပင် အံ့သြစရာဖြစ်သည်” ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ် ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းနှင့် မိဘုရားကြီးတို့တွင် သားတော်တစ်ပါး ထွန်းကားလေသည်။ အမည်မှာ “ဗြဟ္မဒတ္တကုမာရ” ခေါ်တွင်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်ပြည် သွား၍ အတတ်ပညာများကို တတ်မြောက်အောင် သင်ယူခဲ့လေသည်။ ဖခမည်းဘော် နတ်ရွာစံသောအခါ ဗာရာဏသီမင်းအဖြစ် ဆက်ခံ စိုးစံသည်။ တိုင်းသူပြည်သား များကို တရားနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်လေသည်။ မင်းကြီးရော အမတ်များပါ ဆန္ဒာဂတိ စသည့် အဂတိတရား လေးပါး မလိုက်စားဘဲ တရားအဆုံးအဖြတ် ပေးသောကြောင့်

လိမ်ညာကောက်ကျစ်၍ တရားတွေ့သူတို့ မလာရဲကြတော့ပေ။ တရားဆုံးဖြတ်ရာ ဌာနများကို ဖျက်ပစ်ရမည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လာလေတော့သည်။ ရောက်လေရာရာ အရပ်တိုင်း၌ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ ကောင်းသည့်သတင်းသာ ကြားနေရလေသည်။

ထိုအခါမှစ၍ မိမိ၏ ကျေးဇူးမဲ့ မကောင်းသတင်း ပြောဆိုသူများ ရှိမရှိ စုံစမ်းလေရာ နန်းတော်တွင်း နန်းတော်ပ မြို့တော်တွင်း မြို့တော်ပ မြို့တံခါးလေးမျက်နှာနှင့် မြို့လေးမျက်နှာ ချွာများ အားလုံးတွင် တစ်ယောက်တလေမျှ မတွေ့ရပေ။ မကျေနပ်သေးသဖြင့် ဇနပုဒ်တခွင်ကို လှည့်လည်၍ စုံစမ်းလိုသဖြင့် ထီးနန်းကို မူးမတ်တို့အား အပ်ထားခဲ့ပြီး ရထားထိန်းနှင့် ရထား ကိုသာ အဖော်ပြုကာ မထင်မရှား အသွင်ဖြင့် ရပ်စွန့်ရပ်ဖျားတိုင်အောင် သွားသော်လည်း မိမိ၏ ကောင်းသတင်းကိုသာ ကြားရသဖြင့် မြို့တော်သို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ကောသလဘုရင် ဗလ္လိကသည်လည်း ပြဟ္မဒတ်မင်းနည်းတူ စုံစမ်းရင်း ရင်းဇနပုဒ်သို့ပင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေသည်။ ထိုမင်းနှစ်ပါးတို့သည် ချိုင့်ဝှမ်းအတွင်းသို့ သွားသည့် လှည်းလမ်းအတိုင်း မောင်းလာခဲ့ရာ ရင်ဆိုင်တိုးမိလေ၏။ ရှောင်လွှဲ မောင်းစရာကလည်း မရှိပေ။ ရထားထိန်းနှစ်ဦးက မိမိတို့၏ အရှင်များ၏ မင်းအဖြစ်ကို ပြောဆိုပြီး ဘေးသို့ ဖယ်ပေး၍ မိမိတို့ မင်းအား သွားခွင့်ပေးရန် အပြန်အလှန် တောင်းဆိုကြလေသည်။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီမင်း၏ ရထားထိန်းက အသက်ကြီးသည့် မင်းကို ဦးစားပေးရန် အကြံအစည်ရ၍ အရွယ်ကို မေးလေသော် တူနေ၏။ ပြည်ပမာဏ၊ ဗိုလ်ပါရဲမက်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ အခြွေအရံ၊ ဇာတ်၊ အနွယ်များကိုပါ စိစစ်သည့်အခါမှာလည်း တူနေကြပြန်၏။ ထို့ကြောင့် အကျင့်သီလရှိသူအား သွားခွင့်ပေးရန် ကြံ၍ မေးသောအခါ ဗလ္လိကမင်း၏ ရထားထိန်းက မိမိအရှင်သခင်၏ အကျင့်သီလကို ပြောဆိုလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁။ ဒဠိ ဒဠဿ ခံပတိ၊ ဗလ္လိကော မုဒုနာ မုဒု။
သာဓုမ္ပိ သာဓုနာ ဇေတိ၊ အသာဓုမ္ပိ အသာဓုနာ။
တောဒိသော အယံ ရာဇာ၊ မဂ္ဂါ ဥယျာဟိ သာရထိ။

မြန်မာပြန်

ငါတို့ အရှင်သခင် ဗလ္လိကမင်းသည် ကြမ်းကြုတ် ခက်ထန်သူကို ကြမ်းကြုတ်ခက်ထန်သည့် ဒဏ်ကို ပေး၍ အောင်၏။ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသူကို နူးညံ့ပျော့ပျောင်းစွာ ဆက်ဆံ၍ အောင်နိုင် အောင် ပြု၏။ ကောင်းမွန်သောသူကို ကောင်းမွန်သော နည်းပရိယာယ်ဖြင့် အောင်နိုင်အောင် ပြု၏။ မကောင်းသူများကိုလည်း မကောင်းသည့် နည်းပရိယာယ်ကို အသုံးပြု၍ အောင်နိုင်၏။ အို - ရထားထိန်း၊ ငါ၏ အရှင်သခင် ဗလ္လိကမင်းသည် ဤကဲ့သို့ သဘောရှိ၏။ သင်သည် ဘေးဖယ်ပေးပါလော့ဟု ဆိုလေလျှင် —

ဗာရာဏသီမင်း၏ ရထားထိန်းက “သင်သည် မိမိမင်းအပေါ် ဂုဏ်ကျေးဇူးရှိသည်ဟု ထင်မှတ်၍ ဆိုခဲ့သော် ဂုဏ်ကျေးဇူးမဲ့သော သဘောကိုလည်း ပြောဆိုပါဦး”ဟု မေးမြန်း၏။ “ကျွန်ုပ် ပြောဆိုခဲ့သည့် စကားများဟာ ကျေးဇူးမဲ့တွေပဲလို့ ထားလိုက်ပါတော့၊ သင့်မင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး

များက ဘယ်လိုသဘောရှိပါသလဲ အဆွေ၊ ဆိုစမ်းပါဦး”ဟု ဗလ္လိကမင်း၏ ရထားထိန်းက မေးလေလျှင် ဗာရာဏသီမင်း၏ ရထားထိန်းက မိမိအရှင်သခင်၏ အကျင့်သီလကို ပြောပြလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၂။ အက္ခောဓေန ဇိနေ ကောဓံ၊ အသာဓု သာဓုနာ ဇိနေ။
ဇိနေ ကဒရိယံ ဒါနေန၊ သစ္စေနာ’လိကဝါဒိနံ။
တောဒိသော အယံ ရာဇော၊ မဂ္ဂါ ဥယျာဟိ သာရထိ။

မြန်မာပြန်

အဆွေရထားထိန်း ငါတို့၏ ဗာရာဏသီမင်းသည် အမျက်ထွက်သူကို အမျက်မထား၊ မေတ္တာတရားဖြင့် အောင်နိုင်၏။ အပေါင်းလူက မကောင်းသူဟု သတ်မှတ်ထားသည့်သူကို မိမိ ကိုယ်တိုင်က လူကောင်းအမှန်ဖြစ်ရန် တရားအတိုင်း ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်၍ ကောင်းသော နည်းဖြင့် အောင်နိုင်၏။ နှမြောဝန်တို့ မပေးလို မလှူလိုသော သူကို ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းတရား လက်ကိုင်ထားကာ အောင်နိုင်၏။ လိမ်ညာလှည့်ဖြား မုသားပြောလေ့ရှိသော သူကို သစ္စာတရား လက်ကိုင်ထား၍ အောင်နိုင်၏။ ငါတို့၏ အရှင်သဘောကို ဖွင့်ပြောပြအပ်ပေပြီ၊ သင် လမ်းဖယ်ပေးပါလော့။

ဗာရာဏသီမင်း၏ ရထားထိန်းက ဤကဲ့သို့ ဆိုလေသော် ဗလ္လိကမင်းနှင့် ရထားထိန်းတို့သည် ရထားမှ ဆင်းကာ မြင်းများဖြုတ်ပြီး မိမိတို့ ရထားကို ဘေးသို့ ဖယ်ပေးကြလေသည်။

ဗာရာဏသီမင်းက ဗလ္လိကမင်းအား မင်းကျင့်တရားကို လက်ကိုင်ထားရန် ဆုံးမဩဝါဒပေးခဲ့ လေသည်။ ဗလ္လိကမင်းသည် ဗာရာဏသီမင်း၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒအတိုင်း ကျင့်ကြံအားထုတ်၍ သေလွန်လောအခါ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။	။ဗာရာဏသီမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။ ဗာရာဏသီမင်း၏ ရထားထိန်းသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာသည်။ ဗလ္လိကမင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။ ဗလ္လိကမင်း၏ ရထားထိန်းသည် အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဖြစ်လာသည်။
သင်ခန်းစာ။	။တရားစောင့်သူကို တရားက တဖန် ပြန်စောင့်ရိုး ဓမ္မတာ ရှိပေသည်။
ပါရမီ။	။သီလပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီနှင့် မေတ္တာပါရမီများ။
မင်္ဂလာ။	။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ။

၁၅၂ - သိင်္ဂါလဇာတ်

(သိင်္ဂါလ=မြေခွေး)

မဆင်မခြင် အဆောတလျင်လုပ်က မှားတတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ကုဋ္ဌာဂါရကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဝေသာလီပြည်သား တစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားခဲ့ပါသည်။ ထိုဝေသာလီပြည်သား၏ ဖခင်ကား ဆဋ္ဌာသည်တည်း။ မင်းနှင့် နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားတို့၏ ဆံကေသာ အလှ ပြုပြင်ရေး တာဝန်ယူ ထမ်းဆောင်ရလေသည်။ သဒ္ဓါတဖျားနှင့် ပြည့်စုံ၍ ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညို လေးစားလေသည်။ ငါးပါးသီလကို ခါးဝတ်ပုဆိုးပမာ စောင့်ထိန်း၍ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို မကြာခဏ နာကြားလေ့ရှိသည်။

တစ်နေ့တွင် နန်းတော်တွင်း အလုပ် လုပ်ရာသို့ သားကို ခေါ်သွားလေသည်။ သားသည် နတ်သမီးတမျှ လှပတင့်တယ်သည့် လိစ္ဆဝီမင်းသမီး တစ်ပါးကို မြင်ရသောအခါ စွဲစွဲလမ်းလမ်း တပ်မက်မိကာ ရူးမတတ် မူးမတတ် ချစ်ဒုက္ခကို ခံစားရလေတော့သည်။ မင်းသမီးကိုမှ မရလျှင် အသက်အသေခံရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်၍ မထစတမ်း အိပ်လေသည်။

ထိုအခါ ဖခင်လုပ်သူက “ဂုဏ်ရည်မတူ အဆင့်အတန်း မြင့်လှသည့် လိစ္ဆဝီဆိုသည့် ပင်မြင့် ပန်းကို တုံးခု၍ လှမ်းလျှင် ပင်ပန်းရုံသာ ရှိမည်၊ အမျိုးတူ ဂုဏ်ရည်မျှသည့် ကညာနမနှင့် လက်ဆက်ကာ ပေးပါမည်” ဟု နားချသော်လည်း မရ၊မထူကာမှ ထမည့် မင်းကုသလိ လူစားမျိုး ဖြစ်သည်။ အပေါင်းအသင်း ရောင်းရင်းများနှင့် ဆွေမျိုးများက ဝိုင်းကာ ပြောပေမယ့် နည်းနည်းကလေးမှ မလှုပ်ပေ၊ နောက်ဆုံး အိပ်ရာထက်ပေါ်မှာပင် သေရှာလေတော့သည်။

သား၏ အသုဘကိုစွဲပြီး၍ ဘုရားထံ အပူးအမြော် ရောက်သည့်အခါ ဘုရားရှင်က မရောက် သည်မှာ ကြာသည့်အကြောင်း မေးတော်မူ၍ အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားလေလျှင် ဤသုဇာတ် သည် ယခုဘဝ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးဘဝတုန်းကလည်း အရာမဟုတ်ရာ၌ တပ်မက်မှားသောကြောင့် သေခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ဖူးကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော် မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားအလောင်းသည် ဟိမဝန္တာဝယ် ခြင်္သေ့ ဖြစ်လေသည်။ ရွှေဂူ တစ်ဂူတွင် ညီငယ်ခြောက်ဦး၊ နှမငယ် တစ်ဦးတို့နှင့် အတူနေကြ လေသည်။ မိဘတို့ သေသောအခါ မောင်များက အစာရှာ၍ နှမငယ်အား ကျွေးလေသည်။ ထိုရွှေဂူ အနီး ငွေတောင်ရှိ ဖလ်ဂူတွင် မြေခွေးဟစ်ကောင် နေလေသည်။ မြေခွေးသည် ခြင်္သေ့ပျိုမကို မြင်လျှင် ချစ်ကြိုက်မိ၍ မောင်များ မရှိခိုက် သွားရောက်ပြီး ချစ်ကြိုက်စကားကို ဆိုလေသည်။ မြေခွေးသည် ခြင်္သေ့ပျိုမထံမှ တုံ့ပြန်စကား မရ၍ ဖလ်ဂူတွင်းဝင်ကာ အိပ်လေသည်။

ခြင်္သေ့ပျိုမကလည်း အမျိုးယုတ်က ချစ်စကား ဆိုရပါမည်လားဟု ရှက်လွန်းလှ၍ သေကြောင်း ကြံမိလေ၏။ မောင်ဖြစ်သူ ခြင်္သေ့ငယ်တစ်ဦး အစာရှာရာမှ ပြန်လာသောအခါ နှမအား အစာ

ကျေးရာ မစားလို့၊ သေသာသေလိုကြောင်း အစအဆုံး ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံကို ပြန်ပြောပြ လေသည်။ မောင်လုပ်သူက မြေခွေးနေရာကို မေး၍ ဖလ်ဂူ၌ အိပ်သည်ကို တောင်ထိပ်၌ အိပ်သည် အထင်ဖြင့် တောင်ထိပ်၌ အိပ်ကြောင်း ပြောလေသည်။ ခြင်္သေ့ငယ်သည် ဒေါသတကြီးပြေးကာ ခုန်အုပ်လေသော် ဖလ်ဂူနှင့်ရင်ဘတ် တိုက်မိ၍ ရင်ကွဲကာ သေလေသည်။ ခြင်္သေ့ငယ် ခြောက်ကောင်စလုံး ဤနည်းအတိုင်း သေပွဲဝင်ကြရရှာလေသည်။

ဘုရားလောင်း ခြင်္သေ့သည် နှမထံမှ ကြားရလေလျှင် မြေခွေးရှိရာကို မေးသော အခါ တောင်ထိပ်၌ အိပ်ကြောင်းပြောလေသည်။ ဘုရားလောင်းက မြေခွေးတို့မည်သည် ကောင်းကင်၌ မအိပ်၊ ဖလ်ဂူ၌ အိပ်လိမ့်မည်ဟု ကြံဆ၍ တောင်ခြေရင်း၌ စူးစမ်းလေသော် ညီမျှား၏ အလောင်းကို တွေ့မြင်ရသည့်အခါ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ အလျင်အမြန် ဒေါသတကြီး ပြုသူတို့မှာ ဤကဲ့သို့ ပျက်စီးတတ်ကြောင်း ပြောပြလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၃။ အသမေက္ခိတကမ္မန္တံ၊ တုရိတာဘိနိပါတိနံ။
သာနိ ကမ္မာနိ တပေန္တိ၊ ဥဏှံဝဇ္ဈောဟိတံ မုခေ။

မြန်မာပြန်

ပူလောင်လှသည့် အစားအစာသည် စားသည့် ခံတွင်းကို ပူလောင်စေသည့်ပမာ မဆင်မခြင် အလျင်ပြုလုပ်သည့် အမှုကိစ္စ မှန်သမျှသည်လည်း အဆင်အခြင်မဲ့ အလျင်စလို ပြုသူကို ပြန်၍ ပူပန်စေတတ်ပါသည်။

ထို့နောက် ဘုရားလောင်းသည် မြေခွေးဝင်ထွက်သွားရာ ခရီးကို စူးစမ်းလေ့လာပြီးသော် မြေခွေးရှိရာသို့ ရွှေ့ရှုသွား၍ သုံးကြိမ်တိတိ ဟောက်လေသော် မြေခွေး ထိတ်လန့်၍ နှလုံးကွဲကာ သေလေ၏။ ဤအကြောင်းကို ဟောတော်မူလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ဟောတော်မူသည်—

ပါဠိ

၄။ သီဟော စ သီဟနာဒေန၊ ဒဒ္ဒရံ အဘိနာဒယိ။
သုတော သီဟဿ နိဋ္ဌေါသံ၊ သိင်္ဂီလော ဒဒ္ဒရေ ဝသံ။
ဘိတော သန္တာသမာပါဒိ၊ ဟဒယဉ္ဇဿ အပ္ပလိ။

မြန်မာပြန်

ခြင်္သေ့မင်းသည် ငွေ့တောင်ကို ခြင်္သေ့အသံဖြင့် ပဲ့တင်ထပ်စေ၏။ ထိုတောင်၌ နေသော မြေခွေးသည် ခြင်္သေ့ဟောက်သံကို ကြားလေသော် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့လေသည်။ အလွန့်အလွန့် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ လေသောကြောင့် နှလုံးကွဲကာ သေလေ၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ခြင်္သေ့မင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ညီငယ်ခြင်္သေ့(၆)ဦးမှာ မထင်ရှားသည့် ရဟန်းတော်များ ဖြစ်လာပါသည်။
ခြင်္သေ့ပျိုမသည် လိစ္ဆဝိမင်းသမီး ဖြစ်လာသည်။
မြေခွေးမှာ ဆတ္တာသည်၏သား ဖြစ်လာပါသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) မမှီသည့်ပန်း တုံးခု၍ မလှမ်းသင့်။
(၂) နေရာတကာ၌ အဆောတလျင် မလုပ်သင့်။
- ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၅၃-သူကုရဇာတ်

(သူကရ = ဝက်)

ဝ-မရှိဘဲ ဝိ-မလုပ်သင့်သည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မထေရ်အို တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ နေ့တစ်နေ့၏ ညဉ့်.ကာလ တရားသဘင်ဝယ် ဘုရားရှင်သည် ဂန္ဓကုဋ္ဌီစောင်းတန်း၌ ရပ်တော်မူလျက် တပည့်ရဟန်းတော်များအား အဆုံးအမ ဩဝါဒပေး၍ ဂန္ဓကုဋ္ဌီသို့ ဝင်တော်မူသွားသည့်အခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့လည်း အပန်းဖြေရန် မိမိတို့ ပရိဝုဏ်များသို့ ကြွတော်မူလေသည်။

အပန်းတော်ပြေသောအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာကို အရှင်မောဂ္ဂလာန်က ပြဿနာများကို မေးတော်မူရာ မေးတိုင်းမေးတိုင်းသော ပြဿနာများကို တိမ်သလ္လကင်းသည့် ကောင်းကင်ပြင်က လပြည့်ဝန်းပမာ အထင်အရှား ဖြေကြားတော်မူလေသည်။ ထိုတရားတော်များကို နာကြားနေသည့် ပရိသတ်တိုင်းရှိ မထေရ်အိုတစ်ပါးသည် မိမိအပေါ် ပရိသတ် အထင်ကြီးရန်နှင့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၍ လာဘ်သပ်ပကာ ပေါများရန်အတွက် အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ပြဿနာတစ်ခုကို မေးရန် အကြံရလေသည်။

ကြံစည် စိတ်ကူးမိသည့်အတိုင်း မထေရ်ထံ သွားမေးလေသော် မထေရ်က ရဟန်းအို၏ မျက်နှာကို 'စေ့စေ့ ကြည့်ရှုတော်မူကာ' "ဤရဟန်းအိုသည် လောဘအလိုသို့ လိုက်၍ ကျင့်၏၊ အကျိုးမဲ့လှလေစွတကား" ဟု နှလုံးဆွင်း၍ "ဘာကိုမျှမသိ" ဟု မိန့်တော်မူပြီး ထိုရဟန်းအိုနှင့် စကားမပြောမဆိုဘဲ ပရိဝုဏ်သို့ ဝင်တော်မူလေရာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်လည်း ကြွတော်မူလေသည်။

ထိုအခါ တရားနာ ပရိသတ်များက မိမိတို့ တရားနာနေသည်ကို အနှောင့်အယှက် ပေးရပါမည်လားဟု ဒေါသထွက်၍ လိုက်လေသော် ရဟန်းအိုသည် ကြောက်လန့်စွာပြေးရင်း မစင်တွင်းသို့ ကျပေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင် သိတော်မူလျှင် ဤရဟန်းအိုသည် မိမိ၏ အစွမ်းကို မသိရှိဘဲ အစွမ်းသတ္တိ ကြီးမားသူများနှင့် ပြိုင်မိ၍ မစင်တွင်းသို့ကျကာ မစင်လိမ်းကျံသည်မှာ

ယခုဘဝတွင်သာ မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း မစင်လူးကျံဖူးကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း လက်ထက်တော်အခါက ဖြစ်ပါသည်။ ဟိမဝန္တာအရပ်ရှိ တောင်ဂူ တစ်ဂူတွင် ဘုရားလောင်းခြင်္သေ့ နေလေသည်။ ထိုဂူအနီး အိုင်ကြီး တစ်အိုင်တွင် ဝက်များနှင့် နွားများ နေကြ၏။ ထိုအိုင်ကိုပင် မှီတင်းနေထိုင်ကြသည့် ရသေ့များလည်း အနီးအပါးတွင် ရှိကြပါသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ခြင်္သေ့သည် အသားများကို စားသောက်ပြီး အိုင်သို့ဆင်း၍ ရေသောက်သည်။ အိုင်မှ ပြန်အတက်တွင် အစာ စားနေသည့် ဝက်တစ်ကောင်ကို မြင်သောအခါ “ယနေ့တော့ အစာဝပြီ၊ နက်ဖြန်မှ ဒီဝက်ကို စားတော့မည်၊ ငါ့ကို မြင်လျှင် နောက်လာတော့မည် မဟုတ်၊ ဝက် မမြင်အောင် သွားမှ” ဟု ကြံဆ၍ တစ်ဖက်ကမ်းအတိုင်း သွားသည်။ ထိုခြင်္သေ့ကို ဝက်ကမြင်သွားရာ “ငါ့ကို ကြောက်၍ အနီးမလာဘဲ ပြေးတယ်၊ ယနေ့ ဒီခြင်္သေ့နှင့် တိုက်ခိုက်မည်” ဟု ကြံပြီး တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် ခြင်္သေ့ကို စိန်ခေါ်လိုရကား အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၅။ စတုပ္ပဒေါ အဟံ သမ္မ၊ တုမ္မိ သမ္မ စတုပ္ပဒေါ။
ဧဟံ သမ္မ နိဝတ္တဿ၊ ကိန္နု ဘိတော ပလာယသိ။

မြန်မာပြန်

အဆွေခြင်္သေ့....သင်လည်း ငါကဲ့သို့ ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါ သားကောင်ပင် မဟုတ်ပါလော၊ ငါ့ကို ကြောက်၍ ပြေးသလော၊ အဆွေခြင်္သေ့....လာပါ၊ ပြန်လှည့်ခဲ့ပါလော့။

ဝက်၏ စကားကို ခြင်္သေ့ကြားလျှင် “ယနေ့ ငါသည် သင်နှင့် တိုက်ခိုက်ရန် မအားသေး၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သည့်နေ့ ဤနေရာတွင် တိုက်ခိုက်မည်၊ စောင့်ပါ” ဟု ဆို၍ ထွက်ခွာသွားလေသည်။ ဝက်လည်း ခြင်္သေ့နှင့် တိုက်ခိုက်ရတော့မည်ဟု ဝမ်းပန်းတသာ ဖြစ်ကာ ဆွေမျိုးများထံ သွား၍ အကြောင်းကြားလေသည်။ ထိုအခါ ဆွေမျိုးများမှာ အလွန်တရာ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် ဖြစ်ကြကာ “မိမိအစွမ်း မသိပါဘဲ ခြင်္သေ့နှင့် တိုက်ခိုက်လျှင် သင်သာမက တဆွေလုံး တမျိုးလုံးပါ ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းလိမ့်မည်၊ မတိုက်ခိုက်ပါနှင့်” ဟု ပြောဆို တောင်းပန်ကြ၏။

ထိုအခါကျမှ ဝက်မှာ အလွန်ကြောက်လန့်၍ မည်သို့ မည်ပုံ လုပ်ရမည်ကို ဆွေမျိုးတို့ထံ အကြံဉာဏ် တောင်းလေသည်။ ဆွေမျိုးများက ခြင်္သေ့တို့မှာ အလွန်သန့်ရှင်း၍ မစင်ကို အလွန်ကြောက်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် သင်သည် ရသေ့များ၏ ကျင်ကြီးတွင်းသို့ ဆင်း၍ ၇-ရက် လူးထားပြီး တိုက်ခိုက်မည့်နေ့၌ နှင်းပေါက်များဖြင့် စုပ်စို့စေလျက် လေညာမှ နေ၍ တိုက်ခိုက်လျှင် ခြင်္သေ့သည် မတိုက်ခိုက်ဘဲ အရှုံးပေးလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း အကြံပေးကြလေသည်။

ဝက်က ၎င်းအစီအရင်အတိုင်း လုပ်ထားပြီး ၇-ရက်မြောက်သည့်နေ့၌ ခြင်္သေ့နှင့်တိုက်ခိုက်ရန် လေညာမှ နေလျက် နေရာယူထား၏။ ခြင်္သေ့သည် အနံ့ရလျှင် မစင်လူးထားသည့် အဖြစ်ကို

သိရှိလေသည်။ ထိုအခါ ဝက်ကို မတိုက်ခိုက်တော့ဘဲ အရှုံးပေးကြောင်း ပြောလိုရကား အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၆။ အသုစိ ပူတိလောမောသိ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော ဝါသိ သူကရံ။
သစေ ယုဇ္ဈိတုကာမောသိ၊ ဇယံ သမ္ပ ဒဒါမိ တေ။

မြန်မာပြန်

အဆွေငှက်.... သင်သည် ကိုယ်ကို မစင်လူးထားသောကြောင့် အပုပ်နံ့ထွက်သော အမွှေးရှိ၏။ မကောင်းသည့် အပုပ်နံ့ လှိုင်၏။ အဆွေတော်.... အကယ်၍ တိုက်ခိုက်လိုလျှင် သင့်ကို ငါ အရှုံး ပေးပါသည်။

ဤသို့ ဆို၍ ခြင်္သေ့သွားလေလျှင် ဝက်များလည်း နောင်ရေးကို မြော်တွေး၍ အခြားအရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ခြင်္သေ့သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဝက်သည် ရဟန်းအိုဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ဝ-မရှိဘဲ ဝိ-မလုပ်သင့်။
(၂) မနိုင်သည့်ငှက်ကို မထမ်းသင့်။

ပါရမီ။ ။ ခန္တီပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ခန္တီမင်္ဂလာ၊ သောဝစသတမင်္ဂလာများ ဖြစ်သည်။

၁၅၄-၃၇၈ ဇာတ်

(ဥရု = နဂါး)

မေတ္တာတရားသည် ရန်ငြိမ်းကြောင်းတရားဖြစ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် အေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ခိုက်ရန်ဖြစ်သည့် စစ်သူကြီး နှစ်ဦးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုစစ်သူကြီးနှစ်ဦးကား မျက်နှာချင်း မဆိုင်လိုက်နှင့် ဆိုင်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ရန်ဖြစ်ကြလေသည်။ ကောသလ မင်းဆွေ မင်းမျိုးများမှာ ၎င်းအမတ်ကြီး နှစ်ဦးကို သင့်တင့်ညီညွတ်အောင် မလုပ်နိုင်ကြပေ။ တစ်နေ့သော် ဘုရားရှင်သည် ၎င်းအမတ်ကြီး နှစ်ဦး သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကို ရချန် အလွန် အားကောင်းသည်ကို မြင်တော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် နောက်တစ်နေ့တွင် တစ်ယောက်သော စစ်သူကြီးထံ ကြွတော်မူကာ မေတ္တာတရား၏ အကျိုးအာနိသင်ကို ဟောတော်မူ၍ သစ္စာတရားကို ပြတော်မူလေရာ သစ္စာတရားအဆုံး၌

သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေ၏။ ဘုရားရှင်က ထိုစစ်သူကြီးအား သပိတ်တော်ယူစေ၍ အခြား စစ်သူကြီးထံ ကြွတော်မူပြန်၏။ ၎င်းကိုလည်း အထက်စစ်သူကြီးအတိုင်းပင် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်စေတော်မူသည်။ စစ်သူကြီး နှစ်ဦးစလုံး သောတာပန် ဖြစ်ကြ၍ အချင်းချင်း ကန်တော့ကြ၊ ဝမ်းပန်းတသာ ညီညီညွတ်ညွတ်နှင့် ဘုရားရှင် မျက်မှောက်တော်၌ပင် အတူစားသုံးကြလေသည်။

ညချမ်းချိန်ခါ ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်ဝယ် ရဟန်းတော်များက ကောသလ မင်းဆွေမင်းမျိုးများ တစ်သက်လုံး သင့်တင့်ညီညွတ်အောင် မပြုနိုင်သည့် စစ်သူကြီးနှစ်ဦးကို ဘုရား ရှင်က တစ်နေ့တည်းဖြင့် သင့်တင့်ညီညွတ်အောင် ပြုနိုင်ပုံကို ချီးမွမ်းထောမနာစကား ပြောကြား နေကြသည်။ ထိုအခိုက် ဘုရားရှင် ကြွရောက်တော်မူလာပြီး ၎င်းတို့နှစ်ဦးကို ယခုဘဝ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း သင့်တင့်ညီညွတ်အောင် ပြုခဲ့ဖူးကြောင်းကို မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဗာရာဏသီပြည်၏ ပဲ့လမ်းသဘင်ဖြစ်သည့် နေ့တွင် လူ၊ နတ်၊ နဂါး၊ ဂဠုန်များတို့သည် ပဲ့လမ်းသဘင်များကို ကြည့်ရှုကြလေသည်။ ပဲ့တစ်ပဲ့တွင် ဂဠုန်တစ်ကောင်နှင့် နဂါးတစ်ဦး ပဲ့ကို ကြည့်ရှုနေကြစဉ် နဂါးသည် အမှတ်တမဲ့ ဂဠုန်၏ ပခုံးပေါ် လက်တင်မိ၏။ ဂဠုန်က မိမိပခုံးပေါ် မည်သူမည်ဝါ လက်တင်လေသနည်းဟု ကြည့်ရှုလေသော် နဂါးမှန်း သိလေ၏။ နဂါးကလည်း ပြန်၍ ကြည့်လေသော် ဂဠုန်မှန်း သိလေလျှင် အလွန်ကြောက် လှသောကြောင့် မြို့တွင်းမှ မြစ်ဆိပ်သို့ ပြေးလေသည်။ ဂဠုန်ကလည်း အသားကြိုက်သည့်အမျိုးမျိုး ဖမ်းရန် တအား လိုက်လေသည်။ ထိုမြစ်ဆိပ်ရှိ သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတွင် ဘုရားလောင်းရသေ့ သီတင်း သုံးနေထိုင်လေသည်။ ရသေ့သည် ရေသနပ်သင်္ကန်းကို လဲလှယ်၍ မြစ်တွင်း ရေဆင်းချိုးခိုက် ဖြစ်လေသည်။ နဂါးသည် ပတ္တမြားလုံးအသွင် ဖန်ဆင်း၍ ရသေ့ချွတ်ထားခဲ့သည့် လျှော်တေ သင်္ကန်းအတွင်း ဝင်ကာ ပုန်းလေ၏။ ဂဠုန်က နဂါးကို ဖမ်းယူလိုပေမယ့် လျှော်တေသင်္ကန်းကို ရှိသေလေးစားသဖြင့် မိမိဆာလောင် မှတ်သိပ်လှသော်လည်း နဂါးကို ဖမ်းမစားနိုင်သေးချေ။ ထို့ကြောင့် အရှင်ရသေ့၏ လျှော်တေသင်္ကန်းကို မြန်မြန်ယူပါရန် လျှောက်ထားလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၇။ ဣဇ္ဇုရဂါနံ ပဝရော ပဝိဋ္ဌော၊ သေလဿ ဝဏ္ဏေန ပမောက္ခမိစ္ဆံ။
ဗြဟ္မံ စ ဝဏ္ဏံ အပစာယမာနေ၊ ဗုဒ္ဓုက္ခိတော နော ဝိတရာမိ ဘောတ္တံ။

ဖြန်မာပြန်

ရှင်ရသေ့...နဂါးမင်းသည် တပည့်တော်လက်မှ လွတ်ရန် ပတ္တမြားလုံးအသွင် ဖန်ဆင်း၍ အရှင်လျှော်တေသင်္ကန်းအတွင်း ဝင်ကာ ပုန်းနေ၏။ အရှင်တို့၏ မြတ်သော လျှော်တေသင်္ကန်းကို ရှိသေလေးစားသောကြောင့် ဆာလောင် မှတ်သိပ်လှသော်လည်း ထိုနဂါးကို မစားဝံ့ပါဘုရား။
ရှင်ရသေ့က ဂဠုန်မင်းအား ချီးမွမ်းလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

ဂ။ သော ဗြဟ္မဂုဏ္ဏော စိရမေဝ ဇီဝ၊ ဒိဗျာ စ တေ ပါတုဘဝန္တု ဘက္ခာ။
ယော ဗြဟ္မဝဏ္ဏံ အပစာယမာနော၊ ဗုဘုက္ခိတော နော ဝိတရာသိ ဘောတ္တံ။

မြန်မာပြန်

ဂဠုန်မင်း...သင်သည် လျော်တေသင်္ကန်းကို ရိုသေလေးစား၍ နဂါးကို အလွန်တရာ စားလိုသော်လည်း မစားဝံ့ပေ။ မြတ်သောလျော်တေသင်္ကန်းကို စောင့်ရှောက်သော သင်သည် အသက်ရာကျော် ရှည်ပါစေသော်။ နတ်သုခာ အစားအစာများသည် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ပေါ်လာပါစေသော်။

ရှင်ရသေ့က ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား မေတ္တာတရား ပွားများခြင်း၏ အကျိုးအာနိသင်ကို ဟော၍ သင့်တင့်ညီညွတ်စေတော်မူသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရှင်ရသေ့က ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
နဂါးနှင့်ဂဠုန်က အမတ်ကြီး ၂-ဦး ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။မေတ္တာတရားသည် ရန်အပေါင်းကို အောင်နိုင်သည့်လက်နက် ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ခန္တိပါရမီနှင့် မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ခန္တိ မင်္ဂလာ။

၁၅၅-ဘဂ္ဂဇာတ်

(ဘဂ္ဂ=ပုဏ္ဏားအမည်)

နှာချေလျှင် အသက်ရှည်ပါစေဟု ဆိုရသည့်အကြောင်း

ပဇ္ဇုပ္ပန်ဝတ္ထု

လူ့နတ်၊ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်အနီး ပသေနဒီကောသလမင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော ရာဇိကာရုံကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် နှာချေတော်မူခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တနေ့သ၌ ဗုဒ္ဓသည် ရာဇိကာရုံကျောင်းတော်တွင် ပရိသတ်လေးပါးအလယ် တင့်တယ်စွာ စံပယ်လျက် တရားဟောတော်မူစဉ် နှာချေတော်မူသည်။ ထိုစဉ် ရဟန်းတော်များထံမှ “ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ရှည်ပါစေ၊ ကောင်းသော စကားကို ပြောဆိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ရှည်ပါစေ” ဟု အုတ်အုတ်သဲသဲ ကျယ်ကျယ် လောင်လောင် အသံများ ထွက်ပေါ်လာသည်။ ထိုအသံများကြောင့် တရားဟောခြင်းအတွက် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓ-က ရဟန်းများအား ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်—

“ရဟန်းတို့...နာချေတဲ့အခါ ‘အသက်ရှည်ပါစေ’လို့ ဆိုရုံမျှနှင့် အသက်ရှည်နိုင်သလား၊ သေနိုင်သလား”

“အရှင်ဘုရား...နာချေတဲ့အခါ ‘အသက်ရှည်ပါစေ’လို့ ဆိုရုံမျှနှင့် အသက်ရှည်ခြင်း၊ သေခြင်း မဖြစ်နိုင်ပါဘုရား”

“ရဟန်းတို့...ဒီလိုဆိုရင် နာချေတဲ့အခါ ‘အသက် ရှည်ပါစေ’လို့ မဆိုကြနဲ့၊ မဆိုအပ်ဘူး၊ ဆိုလို့ရှိရင် ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ် သင့်စေ” လို့-
ပညတ်တော်မူလိုက်ပါသည်။

ထို့နောက် လူတို့သည် ရဟန်းများ နာချေသံကြားတိုင်း “အရှင်ဘုရားများ သက်တော်ရှည်ကြပါစေ” ဟု ဆိုလာကြတော့သည်။ ရဟန်းများသည် “မဆိုအပ်” ဟု ကုက္ကုစွ သံသယဖြစ်နေသဖြင့် “ဒါယကာ အသက်ရှည်ပါစေ” ဟု ပြန်၍ မပြောဆိုကြပေ။ ထိုအခါ လူများက “ရဟန်းများဟာ သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော်များ ဖြစ်ကြပါလျက် ‘အရှင်ဘုရားများ သက်တော်ရှည်ပါစေ’ လို့ ငါတို့က ဆိုလျှင် ‘ဘာဖြစ်လို့ ပြန်မဆိုကြပါသလဲ’ ဟု ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြကုန်၏။

ဗုဒ္ဓသည် ထိုအကြောင်းကို ကြားသိတော်မူလျှင်-

“ရဟန်းတို့...လူဆိုတာ နှုတ်ဆက်မင်္ဂလာစကား ပြောကြားတတ်ကြတယ်၊ လူဒါယကာများက ‘အရှင်ဘုရားများ သက်တော်ရှည်ပါစေ’လို့ ဆိုတဲ့အခါ ‘ဒကာတို့လဲ အသက် ရှည်ကြပါစေ’ လို့ ငါ ပြောဆိုခွင့် ပြုတယ်”

“မြတ်စွာဘုရား...တစ်ယောက်က ‘အသက်ရှည်ပါစေ’လို့ ပြောတဲ့ အခါ ကျန်တစ်ယောက်က ‘အသက်ရှည်ပါစေ’လို့ တုံ့ပြန်ပြောဆိုခြင်းဟာ ဘယ်အချိန် ဘယ်ကာလက စ၍ ဖြစ်ခဲ့ပါသလဲဘုရား”

“ရဟန်းတို့... ‘အသက်ရှည်ပါစေ’ လို့ ခွန်းတုံ့ပြန် ပြောကြတဲ့ အလေ့ဟာ ရှေးအခါကပင် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်” ဟု-

မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်ယူ ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးမိုးအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း ကာသီတိုင်းတွင် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ သူ၏ ဖခင်သည် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနေသည်။ ဖခင်သည် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် ရောက်နေပြီဖြစ်သော သားဘုရားအလောင်းအား ရောင်းချစရာ ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ထုပ်စေပြီး ရွာကြီးရွာငယ် အသွယ်သွယ်သို့ လှည့်လည်သွားလာကာရောင်းချကြလေသည်။

ထိုသို့သွားရင်းဖြင့် ဗာရာဏသီပြည်သို့ ဆိုက်ရောက်လာကြသည်။ သားအဖသည် မြို့တံခါးစောင့်၏ အိမ်တွင် ထမင်းဟင်းများ ချက်ပြုတ်စားသောက်ကြပြီး သူတို့အတွက် အိပ်စရာနေရာ မရှိသဖြင့် “အချိန်မတော် ရောက်ရှိလာတဲ့ ညှော်သည်တွေ ဘယ်နေရာမှာ တည်းခိုကြပါသလဲ” ဟု

မြို့တံခါးစောင့်အား မေးမြန်းကြလေသည်။ ထိုအခါ မြို့တံခါးစောင့်က “မြို့အပြင်ဘက်မှာ ဇရပ်တစ်ဆောင်တော့ ရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီဇရပ်ကို ဘီလူးစောင့်တယ်၊ ခင်ဗျားတို့မကြောက်ရင် အဲဒီဇရပ်မှာ သွားတည်းကြပါလား” ဟု ညွှန်ပြလိုက်သည်။

သားဖြစ်သူ ဘုရားအလောင်းက “အဖေ...လာပါ၊ အဲဒီဇရပ်မှာ သွားအိပ်ကြရအောင်၊ ဘီလူးကို မကြောက်ပါနှင့်၊ ကျွန်တော် ဒီဘီလူးကို ဆုံးမပြီး အဖေတို့ ခြေရင်းမှာ ဝပ်စင်းအောင် လုပ်ပြမယ်” ဟု ဖခင်အား ခေါ်၍ ဇရပ်သို့ သွားလေ၏။ ဇရပ်သို့ ရောက်လျှင် ဖခင်ဖြစ်သူက လူတစ်ယောက်စာရှိ လေးထောင့်ပျဉ်ပြား (အင်းပျဉ်) ပေါ်တွင် အိပ်လျက် သားဖြစ်သူက ဖခင်အား ခြေဆုပ်လက်နယ် ပြုလုပ်နေသည်။

ဇရပ်စောင့်ဘီလူးသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တိုင်တိုင် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းထံ ခစားဆည်းကပ်၍ ထိုဇရပ်ကို အပိုင်စား ရရှိထားသည်။ ဇရပ်ကို ဝင်ရောက်လာသူများ နှာချေလျှင် အပြန်အလှန် “အသက်ရှည်ပါစေ” ဟု ဆိုသောသူများကို ထား၍ “မဆိုသူများကို စားစေ” ဟူသော အမိန့်ကိုလည်း ရရှိထားသည်။ ထိုဘီလူးသည် ခေါင်အုပ်ဝါးများ ချည်ရာ လျောက် (ယောက်) တွင် နေထိုင်သည်။

ဘီလူးသည် “အလောင်းဘော်၏ ဖခင်အား နှာချေစေအံ့” ဟု စိတ်ကူး၍ မိမိတန်ခိုးဖြင့် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော အမှုန်များကို လွှတ်လိုက်သည်။ အမှုန်များသည် ပုဏ္ဏားကြီး၏ နှာခေါင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်သွားသဖြင့် ပုဏ္ဏားကြီးလည်း အိပ်လျက်သား ချေလေတော့သည်။ သားဖြစ်သူ ဘုရားအလောင်းက ဖခင်ချေသော်လည်း “အသက်ရှည်ပါစေ” ဟု မဆိုသဖြင့် သားဖြစ်သူကို စားရန် ခေါင်တိုင်မှ ဘီလူးကြီး ဆင်းလာလေသည်။

ဘုရားလောင်းသည် ဘီလူး ဆင်းလာသည်ကို မြင်သဖြင့် “ဤဘီလူးသည် ငါ၏ ဖခင်ကို နှာချေအောင် လုပ်သူ ဖြစ်ရမည်၊ ဤဘီလူးသည် ချေလျှင် “အသက်ရှည်ပါစေ” ဟု မဆိုသူကို စားသောဘီလူး ဖြစ်နိုင်သည်” ဟု ဆင်ခြင်ကာ ဖခင်အား ရည်ညွှန်း၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလိုက်သည်—

ပါဠိ

၉။ ဇီဝ ဝဿသတံ ဘဂ္ဂ၊ အပရာနိ စ ဝိသတိံ ။
မာ မံ ပိသာစာ ခါဒန္တ၊ ဇီဝ တံ သရဒေါသတံ။

မြန်မာပြန်

ဖခင်ဘဂ္ဂ...သင်သည် အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ရှည်ပါစေ၊ အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ် ရှည်ပါစေ၊ ငါ့ကိုလည်း ဘီလူး မစားနိုင်ပါစေသတည်း။

ဘီလူးသည် ဘုရားအလောင်း၏ စကားကို ကြားသဖြင့် “ဤသူငယ်သည် ရှေးဦးစွာ ဖခင်ကို အသက်ရှည်ပါစေဟု ဆိုသဖြင့် စားဖို့မသင့်၊ သူ၏ ဖခင်ကို စားအံ့” ဟု ဖခင်ထံ သွားလေသည်။ ပုဏ္ဏားကြီးလည်း ဘီလူးလာသည်ကို မြင်သဖြင့် “ဒီဘီလူးဟာ အသက်ရှည်ပါစေလို့ တုံ့ပြန် မဆိုသူကို စားသော ဘီလူး ဖြစ်နိုင်တယ်၊ တုံ့ပြန်ပြီး အသက်ရှည်ပါစေလို့ ဆိုမှ ဖြစ်မယ်” ဟု ဆင်ခြင်ကာ သားကို အာရုံပြု၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၀။ တွမ္မိ ဝဿသတံ ဇီဝ၊ အပရာနိ စ ဝိသတိ ။
ဝိသံ ပိသာ စာ ခါဒန္တု၊ ဇီဝ တံသရဒေါသတံ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သား....သင်လည်း အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ် ရှည်ပါစေ၊ အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ် ရှည်ပါစေ၊
ဘီလူးတို့သည် အဆိပ်ကိုသာ စားမိပါစေ။

ဘီလူးသည် ပုဏ္ဏားကြီး၏ ဆိုစကားကို ကြားရသဖြင့် “သားအဘ နှစ်ယောက်စလုံးကို ငါ
မစားသင့်တော့ပြီ”ဟု လှည့်ပြန်လေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းက ဘီလူးအား မေးမြန်း
လိုက်သည်—

“အို—ဘီလူး....ဒီဇရပ်ကို ရောက်လာတဲ့ လူတွေကို သင် ဘာကြောင့် စားပါသလဲ”

“အို—လုလင်....ငါဟာ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်လုံး ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းထံ ခစား ဆည်းကပ်
ခဲ့လို့ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းရဲ့ အမိန့်အရ စားပါတယ်”

“သင် ရောက်လာသူ လူအားလုံးကို စားခွင့်ရပါသလား”

“ချေတဲ့အခါ အသက်ရှည်ပါစေလို့ ဆိုတဲ့သူ၊ တုံ့ပြန်၍ အသက်ရှည်ပါစေလို့ ဆိုတဲ့သူ၊
အဲဒီလူများမှတစ်ပါး ကျန်အားလုံးကို စားခွင့်ရပါတယ်”

“ဘီလူး....သင်ဟာ ရှေးကလဲ အကုသိုလ်တွေကို ပြုခဲ့မိလို့ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းပြီး
သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းဆဲတဲ့ ဘီလူး ဖြစ်ခဲ့ရတယ်၊ အခုလဲပဲ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေကို
ပြုနေတဲ့အတွက် အမိုက်မှ အမိုက်သို့ သွားရဦးမှာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီနေ့က စပြီး သူတစ်ပါး
အသက်ကို သတ်ခြင်းစတဲ့ မကောင်းမှုတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပါ”

အလောင်းတော်သည် အပါယ်ငရဲဘေးဖြင့် ဘီလူးကို ခြိမ်းခြောက်လိုက်ပြီး ငါးပါးသီလကို
ဆောက်တည်စေကာ အခိုင်းအစေ တစ်ယောက်ပမာ ပြုလိုက်လေသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် လူများ သွားလာကြသောအခါ ဘီလူးကို မြင်၍ ဘုရားအလောင်း
ဆုံးမထားသည်ကို သိကြသဖြင့် ထိုအကြောင်းကို ဘုရင်မင်းမြတ်ထံ သံတော်ဦးတင်ကြလေသည်။
ဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်း ဘုရားအလောင်းကို ခေါ်ယူကာ စစ်သူကြီးအရာတွင် ခန့်ထား
လိုက်သည်။ သူ၏ ဖခင်ကိုလည်း ပစ္စည်းဥစ္စာ အမြောက်အမြား ပေးလိုက်သည်။ မင်းကြီးသည်
ဘီလူးအား ဗလိနတ်စာ ခံယူစားသောက်သော ဘီးလူးအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ဘုရားအလောင်း၏
အဆုံးအမကို လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး ကောင်းမှု ကုသိုလ်များကို ပြုလုပ်ကာ တမလွန် ဘဝတွင်
နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ယခုအခါ ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ပုဏ္ဏားသား ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခုအခါ အာနန္ဒာသည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခုအခါ အင်္ဂုလိမာလသည် ရှေးက ဘီးလူး ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခုအခါ အရှင်မဟာကဿပသည် ရှေးက ဖခင်ပုဏ္ဏားဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ရဟန်းဖြစ်သော်လည်း လူတို့အကြိုက်ကို အပြစ်မရှိက လိုက်လျောရမည်။
 ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။
 မင်္ဂလာ။ ။ပူဇာ စ ပူဇနေယျာန မင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၁၅၆ - အလိနစိတ္တဇာတ်

(အလိနစိတ္တ=အလိနစိတ္တမည်သော မင်းသား)

တိရစ္ဆာန်များပင် သူ့ကျေးဇူးကို သိတတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တော်မူသော ဗုဒ္ဓသည် ဇွဲလျော့သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင် ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့သည်။ ဤဇာတ်၏ အကြောင်းအရာ အပြည့်အစုံကို ကောဒသကနိပါတ် သံဝရ ဇာတ်တွင် ကြည့်ပါ။)

“ရဟန်း....သင် ဇွဲလုံ့လလျော့တယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ် မြတ်စွာဘုရား”

“ရဟန်း....သင်ဟာ ရှေးအခါက ဇွဲလုံ့လကို မလျော့ဘဲ သားတစ်နှင့်တူတဲ့ မွေးကင်းစ မင်းသားလေးကို တစ်ဆယ့်နှစ်ယူဇနာ ကျယ်ဝန်းတဲ့ ဗာရာဏသီမြို့မှာ မင်းဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ခဲ့သေးတာပဲ။ ယခု ငါဘုရားသာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြုပြီး ဘာကြောင့် လုံ့လလျော့ချင်ရတာလဲ၊ လုံ့လ မလျော့ပါနှင့်”ဟု—

မိန့်တော်မူကာ ထိုရဟန်း၏ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်လည်၍ ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးမိုးအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ခဲ့စဉ် ဗာရာဏသီမြို့မှ မလှမ်းမကမ်းအရပ်တွင် လက်သမားများ နေထိုင်သော ရွာတစ်ရွာ ရှိသည်။ ထိုရွာတွင် လက်သမားပေါင်း ငါးရာ နေထိုင်ကြသည်။ လက်သမားများသည် လှေဖြင့် မြစ်ညာသို့ သွားရောက်၍ တောထဲတွင် အိမ် အဆောက်အအုံအတွက် သစ်များကို ဓားဖြင့် ခုတ်ရွှေ့ကြသည်။

ဘုံတစ်ဆင့် နှစ်ဆင့်စသည်ဖြင့် မိမိတို့ အလိုရှိရာ အိမ်အဆောက်အအုံတို့ကို တောထဲမှာပင် ပုံစံရေးဆွဲကာ တိုင်မှအစ သစ်သားမျိုးစုံတို့ကို အမှတ်အသားများ မှတ်သားလျက် မြစ်ကမ်းဆီသို့ သယ်ယူလာကြသည်။ ထို့နောက် လှေပေါ်တင်၍ မြစ်ကြောင်းအတိုင်း စုန်ဆင်းကာ ဗာရာဏသီမြို့သို့ သွားကြသည်။ မြို့ရောက်လျှင် အိမ်အကြီး၊ အသေးအလိုက် အလိုရှိရာ အိမ်ပုံစံများကို ဆောက်လုပ်၍ ကြိုက်ဈေးဖြင့် ရောင်းချပြီး ငွေထုပ်ပိုက်လျက် ထိုတောထဲသို့ တဖန် ပြန်သွားကာ အိမ်အဆောက်အအုံအတွက် သစ်များကို ယူဆောင်ကြပြန်သည်။

ဤနည်းအားဖြင့် အသက်မွေးနေကြသော လက်သမားများသည် တစ်နေ့တွင် တောထဲမှာပင် သစ်ခက်တဲတန်းများ ဆောက်လုပ်လျက် သစ်ခုတ်ကြသည်။ သူတို့နှင့် မနီးမဝေး တစ်နေရာတွင် ရွှားငုတ်နှင်းမိ၍ ခြေထောက်ထဲ စူးဝင်နေသဖြင့် ဝေဒနာပြင်းစွာ ခံစားနေရရှာသော ဆင်တစ်ကောင်ရှိသည်။ ခြေထောက်မှာ ရောင်ကိုင်းလျက် ပြည်တည်နေပေသည်။ ဆင်သည် ဝေဒနာခံစားရင်း လက်သမားများ၏ သစ်ခုတ်ရွှေ့သံကို ကြားသဖြင့် “ဒီလက်သမားတွေကို မှီခိုအားကိုးရလျှင် ငါ၏အနာ ချမ်းသာရာ ရနိုင်လိမ့်မယ်” ဟု အောက်မေ့ကာ ခြေသုံးချောင်း ထောက်ဖြင့် လက်သမားများဆီသို့ သွား၍ အနီးတစ်နေရာတွင် သနားစဖွယ် ဝပ်နေရှာသည်။

လက်သမားများသည် ခြေထောက်ရောင်ရမ်းနေသော ဆင်ကို မြင်သဖြင့် အနီးသို့ ချဉ်းကပ် ကြည့်ရှုကြသည်။ ဆင်ခြေထောက်တွင် ရွှားငုတ်စူးဝင်နေသည်ကို တွေ့သဖြင့် ပဲခွပ်ထက်ထက်နှင့် ရွှားငုတ်ကို အရစ်ဖော်ပြီး ကြိုးချည်ကာ ဆွဲနှုတ်လိုက်ကြသည်။ ပြည်များကိုလည်း စင်ကြယ်အောင် ညှစ်၍ ရေနွေးဖြင့် အနာကို ဆေးကြောကာ အနာနှင့်သင့်လျော်သည့် ဆေးများကို လိမ်းပေး ကြသဖြင့် မကြာမီ အနာပျောက်ကင်း ချမ်းသာသွားလေသည်။

ဆင်သည် လက်သမားများ ကုသပေး၍ အနာပျောက်ကင်း ချမ်းသာသွားပြီ ဖြစ်သဖြင့် “ငါဟာ ဒီလက်သမားတွေကို အားကိုးမိလို့ အသက်ချမ်းသာရာ ရပေတယ်၊ အခု သူတို့ကို ငါ ကျေးဇူးပြန်ဆပ်သင့်တယ်” ဟု ကြံစည် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဆင်သည် အနာပျောက်သည့်နေ့မှ စ၍ လက်သမားများနှင့်အတူ သစ်များ ဆွဲကူနေသည်။ လက်သမားများက သစ်ရွေ့သောအခါ သူက လှန်၍ပေးသည်၊ ပဲခွပ် စသည်တို့ကို ယူဆောင်ပေးသည်၊ နှာမောင်းဖြင့် ရစ်၍ မဲကြိုး အစွန်းကို ကိုင်ပေးသည်။

လက်သမားများသည်လည်း သူတို့ ထမင်းစားသောအခါတွင် ထမင်းတစ်ယောက်တစ်ဆုပ်စီ စ၍ ထမင်းဆုပ်ငါးရာကို ထိုဆင်အား ကျွေးကြသည်။ ထိုဆင်ကြီးမှာ တစ်ကိုယ်လုံး ဆွတ်ဆွတ် ဖြူသော ဆင်အာဇာနည် သားငယ်ကလေးတစ်ကောင် ရှိသည်။ တစ်နေ့တွင် ဆင်ကြီးအား “ယခုအခါ ငါ အိုမင်းနေပြီ၊ လက်သမားများအတွက် အလုပ်အကျွေးပြုဖို့ ငါ့သားလေးကို အပ်နှံ ထားခဲ့ပြီး တစ်နေရာရာကို ငါ သွားသင့်ပြီ” ဟု အကြံဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ဆင်ကြီးသည် လက်သမားများအား မပြောကြားဘဲ တောထဲသို့ သွား၍ သားငယ်လေးအား ခေါ်ဆောင်လာကာ “ဒီဆင်ငယ်လေးဟာ ကျွန်ုပ်ရဲ့ သားပါ၊ သင်တို့ဟာ ကျွန်ုပ်၏ အသက်ကို ကယ်တဲ့ အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်၊ သင်တို့ရဲ့ ဆေးဖိုးဝါးခအတွက် ကျွန်ုပ်ရဲ့သား ဆင်ပေါက်ကလေးကို သင်တို့အား ပေးခဲ့ပါတယ်၊ ဒီနေ့ကစပြီး သင်တို့ရဲ့ ကိစ္စကြီး၊ ငယ် အားလုံးကို ဆောင်ရွက် ပေးပါလိမ့်မည်” ဟု ပြောကြားပြီး သားငယ်ဘက်သို့ လှည့်၍ “သားငယ်...ဒီကနေ့က စပြီး ငါလုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်အားလုံးကို မင်းလုပ်ရစ်ပေတော့၊ ငါ့တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ယူရစ်ပေတော့” ဟု ဆုံးမဩဝါဒပေးပြီး သားငယ်ကို လက်သမားများထံ အပ်နှံကာ တောထဲသို့ ဝင်သွားရှာလေသည်။

ဖခင်ဆင်ကြီး အပ်နှံသွားသော နေ့မှ စ၍ ဆင်ပေါက်ကလေးလည်း လက်သမားများ၏ စကားကို လိုက်နာသည်။ အဆုံးအမကို နာခံသည်။ ကိစ္စကြီး ငယ် အားလုံးကို ပြုလုပ်ပေးသည်။ လက်သမားများကလည်း ဆင်ပေါက်ကလေးကို ထမင်းဆုပ် ငါးရာဖြင့် ကျွေးမွေးကြသည်။

ဆင်ကလေးသည် အလုပ်ပြီးတိုင်း မြစ်ထဲဆင်း၍ ရေချိုးကစားလေ့ရှိသည်။ လက်သမားတို့၏ သားငယ်များသည် ဆင်၏ လက်မောင်းစသည်တို့ကို ဖက်ကာ ဆင်နှင့်အတူ ရေထဲတမျိုး ကုန်းပေါ်တဖုံ အမျိုးစုံ ကစားကြသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဆင်အာဇာနည်၊ မြင်းအာဇာနည်၊ ယောက်ျားအာဇာနည်တို့မည်သည် ရေထဲတွင် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် မစွန့်ကြကုန်။ ထိုဆင်ငယ် ကလေးမှာလည်း ဆင်အာဇာနည် ဖြစ်သည့်အလျောက် ရေထဲတွင် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် မစွန့်ဘဲ မြစ်ကမ်းခြေ အပြင်ဘက်တွင်သာ စွန့်လေ့ရှိသည်။

တစ်နေ့တွင် မြစ်ညာမှ မိုးကြီး သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းချလေသည်။ ဆင်ချေးခြောက်များလည်း မိုးရေကြောင့် မြစ်ထဲရောက်ကာ မျောပါလာပြီး ဗာရာဏသီမြို့ ဆင်ကမ်းရှိ ချုံတစ်ချုံတွင် တင်နေလေသည်။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီမင်း၏ ဆင်ထိန်းများသည် ဆင်ရေချရန် ဆင်ငါးရာတို့ကို မြစ်ဆိပ်သို့ မောင်းနှင်လာကြသည်။ ဆင်တစ်ကောင်သည် ဆင်အာဇာနည်၏ ချေးနံရံသဖြင့် မြစ်ထဲ မဆင်းဝံ့ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ကျန်ဆင်များ အားလုံးသည်လည်း အမြီးထောင်၍ ပြေးရန် ကြိုးစား နေကြသည်။

ထိုအခါ ဆင်ထိန်းများက ဆင်ဆရာများအား မေးသောအခါ ရေထဲတွင် အန္တရာယ်တစ်ခုခု ရှိနိုင်ကြောင်း ပြောကြားသဖြင့် ရေကို သန့်ရှင်းအောင် ပြုလုပ်စဉ် ချုံပေါ်ရှိ ဆင်အာဇာနည်ချေးကို တွေ့သဖြင့် “ဒါကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်” ဟု ယူဆကာ ဆင်အာဇာနည်ချေးကို ရေအိုးထဲတွင် ဖျော်၍ ဆင်များ၏ ကိုယ်ပေါ် လောင်းပေးလိုက်သည်။ ဆင်များသည် သူတို့၏ကိုယ် မွေးကြိုင် လာသောအခါတွင် မြစ်ထဲဆင်း၍ ရေချိုးကြလေသည်။

ဆင်ဆရာများသည် ထို ဆင်အာဇာနည်ကို ရှာဖွေ ဖမ်းယူသင့်ကြောင်း မင်းကြီးအား လျှောက်တင်ကြလေသည်။ မင်းကြီးသည် မြစ်သို့ သွား၍ အညာဆန် လှေဖောင်တို့ဖြင့် ဆန်တက်လာရာ လက်သမားများ နေရာသို့ ဆိုက်ရောက်လေသည်။ ဆင်ပေါက်ကလေးသည် မြစ်ထဲတွင် ရေကစားနေစဉ် စည်သံကြားသဖြင့် လက်သမားများထံ သွား၍ ရပ်နေလေသည်။

လက်သမားများက ဘုရင်မင်းမြတ်အား ခရီးဦး ကြိုဆိုကြပြီး “မင်းမြတ်....သစ်တို့ကို အလိုရှိ ပါသလား၊ ဘာကြောင့် ကိုယ်တော်တိုင် ကြွလာတော်မူပါသလဲ၊ ခိုင်းစေတော်မူသင့်ကြောင်းပါ ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားကြလေသည်။

ထိုအခါ ဘုရင်မင်းမြတ်က “အချင်းတို့.... ငါ သစ်လိုချင်လို့ လာတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒီ ဆင် ကလေးကို လိုချင်လို့ လာတာပါ” ဟု အမိန့်ရှိသောအခါ လက်သမားများကလည်း ဖမ်းယူ၍ ကြွတော်မူရန် လျှောက်သားကြလေသည်။ သို့သော်လည်း ဆင်ပေါက်ကလေးမှာ မလိုက်သွား လိုပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဘုရင်မင်းမြတ်က လက်သမားများအား အကျိုးအကြောင်းကို မေးမြန်းလေသည်—

“အချင်းလက်သမားတို့...ဆင်ကလေးက ဘာလုပ်ပေးစေချင်တာလဲ”

“အရှင်မင်းကြီး.... ဆင်ကလေးက လက်သမားများကို မွေးကျေးဇူး ဆပ်စေလို ကြောင်းပါ”

“လက်သမားတို့.... ကောင်းပါပြီ၊ ဆင်ကလေးရဲ့ ဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်စေရပါမယ်”

ဘုရင်မင်းကြီးသည် ဆင်၏ ခြေလေးချောင်း၊ နှာမောင်း၊ အမြီးတို့၏ အနီးတွင် အသပြာ ငွေတစ်သိန်းစီ ထားစေ၏။ ဆင်ကလေးသည် ဤမျှလောက် တန်ဖိုးရှိသော အသပြာတို့ကို ပေးသော်လည်း မသွားပေ။ သို့ဖြစ်၍ လက်သမားအားလုံးကို ပုဆိုးအစုံ လက်သမားဇနီးများကို ဝတ်စရာ အဝတ်တို့ကို ပေးပြန်သည်။ သို့သော်လည်း မလိုက်သေးပေ။ သူနှင့် ကစားဖော် ကစားဖက် ကလေးသူငယ်များကိုပါ ပေးကမ်းချီးမြှောက်သည့်အခါကျမှ လက်သမားများနှင့် သူတို့၏ ဇနီးများ၊ ကစားဖော် ကလေးသူငယ်များကို လှည့်ကြည့်နှုတ်ဆက်၍ ဘုရင်မင်းမြတ် နောက်သို့ လိုက်သွားရှာလေတော့သည်။

မင်းကြီးသည် ဆင်ဖြူရတနာလေးကို ခေါ်ဆောင်လာပြီး မြို့သို့ ရောက်သောအခါ မြို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်တင်းကုပ်ကို လည်းကောင်း တန်ဆာဆင်၍ ဆင်ဖြူတော်နှင့်အတူ မြို့ကို လက်ယာရစ် လှည့်လည်ပြီး ဆင်တင်းကုပ်ထဲသို့ သွင်းထားလိုက်သည်။ တင်းကုပ်ထဲတွင် ဆင် တစ်ကိုယ်လုံး လှပတင့်တယ်အောင် တန်ဆာဆင်၍ အဘိသိက်သွန်းတော်မူပြီး မင်္ဂလာဆင်ဖြူတော် အဖြစ် သတ်မှတ်တော်မူသည်။ ဆင်ဖြူတော်အား မိမိ၏ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း နေရာတွင် ထား၍ တိုင်းပြည်တစ်ဝက်ကိုလည်း အပိုင်စားပေးကာ မိမိနှင့် တန်းတူညီမျှ ပူဇော်သက္ကာရကို ခံယူစေသည်။

မင်္ဂလာဆင်ဖြူတော် ရောက်သည့်နေ့မှ စ၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းလုံးရှိ တိုင်းပြည်နိုင်ငံများသည် ဗာရာဏသီမင်း၏ လက်အောက်ခံ နယ်မြေများ ဖြစ်လာကြသည်။ အချိန်ကာလအတန်ကြာသော အခါတွင် ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီမင်း၏ မိဖုရားဝမ်းတိုက်၌ ပဋိသန္ဓေ တည်နေလေသည်။ ဗာရာဏသီမင်းသည် သူ၏ မိဖုရား ကိုယ်ဝန် ရချိန်တွင် ကွယ်လွန်ရှာသည်။ ဆင်ဖြူတော်သည် မင်းကြီး ကွယ်လွန်ကြောင်း သိပါက တင်းကုပ်၌ပင် ရင်ကွဲနာ ကျ၍ ဆုံးပါးနိုင်သည်။ သို့အတွက် ဆင်ဖြူတော်အား မင်းကြီး ကွယ်လွန်သည်ကို အသိမပေးဘဲ လုပ်ကျွေးမြဲ လုပ်ကျွေး နေကြသည်။

မင်းကြီး ကွယ်လွန်ကြောင်းကို ဗာရာဏသီအနီးနေ ကောသလမင်း ကြား၍ “ဗာရာဏသီပြည် အချည်းနှီး ဖြစ်တော့မည်” ဟု အောက်မေ့ကာ စစ်သည်ဗိုလ်၊ မြောက်မြားစွာဖြင့် လာရောက် ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ကြသည်။ မင်းမှူးမတ်များသည် မြို့တံခါးကို အလုံပိတ်၍ ကောသလမင်းထံသို့ “ငါ့ဘို့၏ မင်းမိဖုရားကြီး ကိုယ်ဝန် အရင့်အမာ ဖြစ်နေကြောင်း၊ လာမည့်ရက်သတ္တပတ်လောက်မှာ မွေးဖွား နိုင်မည်ဟု အင်္ဂုဏ်ဇာ ဗေဒင်ဆရာများက ခန့်မှန်းထားကြောင်း၊ အကယ်၍ သားတော်ကလေး မွေးဖွားပါက မွေးဖွားပြီးနောက် ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့မှာ ငါတို့ စစ်တိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံကို အထိပါးမခံနိုင်ကြောင်း၊ ဤမျှလောက် အချိန်အတိုင်း အတာအထိ စစ်မတိုက်သေးဘဲ ဆိုင်းငံ့ထားရန် ပန်ကြားပါကြောင်း” စသည်ဖြင့် သတင်း ပေးပို့လိုက်ကြသည်။ ကောသလမင်းကလည်း သဘောတူ ကျေနပ်သဖြင့် ကတိပေးကာ ဆုတ်ခွါ သွားလေသည်။

မင်းမှူးမတ်များနှင့် တိုင်းသူပြည်သားများသည် မိဖုရားကြီး မီးဖွားမည့်နေ့ကို ရင်တမမနှင့် စောင့်စားနေကြသည်။ သားတော်သေး မွေးဖွားပါစေဟု ဆုတောင်းကြသည်မှာလည်း လူတိုင်းလိုလိုပင်။ အကယ်၍ သားတော်လေးမဟုတ်ဘဲ သမီးတော်လေး မွေးဖွားခဲ့ရင် ငါတို့ နိုင်ငံတော် တစ်ပါးမင်းလက်အောက် ရောက်တော့မှာဘဲဟု စိုးရိမ်နေကြသည်။

ယနေ့ကား ပြည်သူတို့ မျှော်လင့်နေသော မိဖုရားကြီး မွေးဖွားမည့် ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၊ မိဖုရားကြီးလည်း မီးဖွားလေပြီ။ ပြည်သူတို့ မျှော်လင့်နေသော သားတော်ကလေး၊ ထိုနေ့မှပင် လူအများ၏ တွန့်တိုဆုတ်နစ်ခြင်း ကင်း၍ ရဲရင့်သော စိတ်ကို အတိတ်ယူကာ “အလီနစိတ္တ မင်းသားလေး” ဟု အမည်ပေးလိုက်ကြသည်။

မင်းသားကလေး မွေးဖွားသောနေ့မှပင် မြို့သူမြို့သားများသည် ကောသလမင်းနှင့် စစ်စ တိုက်ကြသည်။ စစ်သားများကို အုပ်ချုပ်သော စစ်ဗိုလ် အကြီးအကဲ မရှိသည့်အတွက် စစ်သား အင်အား များသော်လည်း တစတစ ဆုတ်ခွါ လာကြရသည်။ မှူးမတ်များသည် ထိုအကြောင်းကို မိဖုရားကြီးအား လျှောက်ထားကြသည်—

သခင်မကြီးဘုရား စစ်သည်ဗိုလ်ပါများ တစ တစ ဆုတ်ခွါလာကြလို့ ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ရှုံးမည်ကို စိုးရိမ် ကြောက်လန့်နေရပါတယ်။ မင်းကြီး ကွယ်လွန်သွားပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ သားတော်ကလေး မွေးဖွားနေပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ကောသလမင်းက စစ်တိုက်လာကြောင်းကို မင်းကြီးရဲ့ အဆွေတော် မင်္ဂလာဆင်ဖြူတော်အား အသိပေးတော်မူပါ။

မိဖုရားကြီးလည်း သဘောတူလက်ခံကာ သားတော်လေးအား ဝတ်စားတန်ဆာဆင်ယင်ပြီး ဘွဲ့ဖြူပုဆိုး အခင်းတွင် သိပ်၍ ပွေ့ချီကာ ပြာသာဒ်ပေါ်မှ ဆင်းလာလေသည်။ ပြာသာဒ်အောက် ရောက်လျှင် မှူးမတ်များ ခြံရံကာ ဆင်တင်းကုပ်သို့ ကြွရောက်လာပြီး သားတော်ဘုရားအလောင်း လေးကို ဆင်ခြေရင်းတွင် သိပ်လျက်—

ဆင်မင်း....သင်၏ အဆွေတော်မင်းကြီး နတ်ရွာစံရှာပါပြီ။ သင် ရင်ကွဲနာကျမှစိုးလို့ မပြောခဲ့တာပါ။ ဒီကလေးလေးဟာ သင့်အဆွေတော် မင်းကြီးရဲ့ သားတော်လေးပါ။ ကောသလမင်းဟာ မြို့ကို ဝိုင်းရံ၍ သင့်သားကလေးနှင့် စစ်တိုက်နေပါတယ်။ ငါတို့ဘက်က စစ်သားများ ဆုတ်ခွါ ပေးခဲ့ရပါတယ်။ သင့်သားလေးကို သင် စောင့်ရှောက်ပါ။ သင့်သားလေးအား မင်းအဖြစ်ကို ယူပေးပါ။

ထိုခဏ၌ မင်္ဂလာဆင်ဖြူတော်သည် ဘုရားအလောင်းတော်လေးကို နှာမောင်းဖြင့် သုံးသပ် ပွေ့ချီပြီး ဦးခေါင်းခေါ်တင်၍ ငိုကြွေးရှာသည်။ အလောင်းတော်အား ဦးခေါင်းထက်မှ ချ၍ မိဖုရားကြီးလက်တွင် အပ်စက်စေလျက် “ကောသလမင်းကို ငါကိုယ်တိုင် ဖမ်းမယ်” ဟု ကြုံးဝါးကာ ဆင်တင်းကုပ်မှ ထွက်လာလေသည်။

မှူးမတ်များသည် ချပ်မိန့်ညှိများကို ဝတ်ဆင်ကာ ဆင်ဖြူတော်ကို လန်ဆာဆင်ပြီး ဆင်အပေါင်း ခြံရံလျက် မြို့တံခါးဖွင့်၍ ထွက်လာကြသည်။ ဆင်ဖြူတော်သည် မြို့မှထွက်၍ ကြိုးကြာသံနှင့် တူအောင် ဟိန်းသံပေးပြီး လူအပေါင်းကို ထိတ်လန့်ပြေးအောင် လုပ်၍ လူစုခွဲလိုက်သည်။ ထို့နောက် ကောသလမင်း၏ ဦးသျှောင် (သျှောင်ထုံး) ကို ဆွဲ၍ ဆောင်ယူလာပြီး ဘုရားအလောင်း၏ ခြေရင်းတွင် ပြားပြားဝပ်စေသည်။ ထို့နောက် ကောသလမင်းကို သတ်ဖို့ ပြေးလာသူများကို တားမြစ်လျက် “ယနေ့က စ၍ သတိထားပါ။ မင်းသားလေးကို သေးငယ်တယ်ဆိုပြီး အထင် မသေးပါနဲ့” ဟု ဆုံးမ၍ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

ထိုနေ့မှစ၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းလုံးရှိ တိုင်းပြည်နိုင်ငံများအားလုံး ဘုရားအလောင်း မင်းသား လေး၏ လက်အောက်ခံ နိုင်ငံများ ဖြစ်လာကြသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက် သူပုန်ရန်သူဟူ၍ မရှိပေ။

အလောင်းတော် မင်းသားကလေး ခုနစ်နှစ် ပြည့်သော နေ့တွင် အဘိသိက်သွန်းကာ အလိနစိတ္တမင်း အမည်ဖြင့် မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါးနှင့်အညီ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ကာ ကွယ်လွန်သောအခါ နတ်ပြည်သို့ ရောက်လေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဤသို့ အတိတ်ကို ဆောင်ယူဟောကြားတော်မူကာ ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူသည်—

ပါဠိ

၁၁။ အလိနစိတ္တံ နိဿယ၊ ပဟဋ္ဌာ မဟတီ စမ္မ။
ကောသလံ သေနာ'သန္တုဋ္ဌံ၊ ဇီဝဂ္ဂါဟံ အဂါဟယိ။

၁၂။ ဧဝံ နိဿယသမ္ပန္နော၊ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော။
ဘာဝယံ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။
ပါပုဏေ အနုပုဗ္ဗေန၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယံ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်း....ဗာရာဏသီပြည်သား စစ်သည်အမြောက်အမြားသည် အလိနစိတ္တမင်းသားကို မှီခို အားထား၍ ရှေးပဝေသဏီမှ ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့သော ငါတို့တိုင်းပြည်ကို ရပေသည်ဟု နှစ်သက်ရှင်လန်း ဝမ်းပန်းတသာဖြင့် မိမိတိုင်းပြည်နှင့် မရောင့်ရဲသော စစ်အင်္ဂါရှိသော ကောသလမင်းကို ဆင်ဖြူတော်အား အရှင်လတ်လတ် ဖမ်းစေအပ်သကဲ့သို့ပင်—

ယောဂတရားလေးပါးတို့ ကုန်ခန်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်ဖို့ရန် ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးဟူသော ကုသိုလ်ဓမ္မကို ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မှီခိုအားထားရာ ကလျာဏ မိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အပြစ်ကင်းသော ဇွဲလုံ့လနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိပဿနာ တရား ပွားများသည့်နေ့မှစ၍ ဉာဏ်စဉ်အတိုင်း သံယောဇဉ်ကုန်ခန်းရာ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်နိုင် ပေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် သေခြင်းကင်းရာ မဟာနိဗ္ဗာန်ဖြင့် တရားဒေသနာတော်၏ အထွတ်အထိပ်ကို ယူတော်မူကာ သစ္စာလေးပါးပြု၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူသည်။ သစ္စာလေးပါး တရားအဆုံးတွင် ဇွဲလုံ့လလျော့နေသော ရဟန်းလည်း အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက အလိနစိတ္တမင်းသား ဖြစ်ခဲ့သည်။
မယ်တော် မဟာမာယာသည် ရှေးက မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့သည်။
ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခုအခါ ဇွဲလျော့သောရဟန်းသည် ရှေးက မင်းအဖြစ်ကို ယူ၍ ပေးသော
ဆင်ဖြူတော် ဖြစ်ခဲ့သည်။
သာရိပုတ္တရာသည် ရှေးက ဆင်ဖြူတော်၏ ဖခင်ဖြစ်ခဲ့သည်။
မောဂ္ဂလာန်သည် ရှေးက နိုင်ငံနီးချင်း ကောသလမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော ဆင်သည်ပင် ကျေးဇူးတရားကို သိတတ်သေးသည်။
လူများသည် ထိုထက်ပို၍ ကျေးဇူးသိသင့်သည်။
(၂) ဇွဲလုံ့လဆောင်က အရာရာ အောင်နိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ဘုရားလောင်းအား ဒါနပါရမီ၊ သီလပါရမီ၊ ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပူဇော်စ ပူဇနေယျာနမင်္ဂလာ၊ ကတညုတာ မင်္ဂလာ။

၁၅၇-ဂုဏဇာတ်

(ဂုဏ=ကျေးဇူးတရား)

ကျေးဇူးဆပ်ခြင်းသည် ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့၏ အလုပ်ဖြစ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

လောကသုံးပါးကို အကြွင်းမရှိသိမြင်တော်မူသောဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အရှင်အာနန္ဒာ ပုဆိုးတစ်ထောင် ရခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။ (ကောသလမင်းကြီး၏ နန်းတော်တွင်း၌ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ် တရားသင်ပေးသော အကြောင်းကို ကေနိပါတ် မဟာသာရဇာတ်တွင် ကြည့်ပါ။)

ရှင်အာနန္ဒာသည် ကောသလမင်း၏ နန်းတော်ထဲတွင် တရားတော်ကို သင်ကြားပို့ချပေးနေစဉ် ပုဆိုးတစ်ထည်လျှင် တစ်ထောင်တန်သော ပုဆိုးပေါင်းတစ်ထောင်ကို ကောသလမင်းကြီးအား လာရောက်ဆက်သကြသည်။ မင်းကြီးလည်း ပုဆိုးတစ်ထောင်ထဲမှ ငါးရာကို မိဖုရားငါးရာတို့အား ဝေငှပေးလိုက်သည်။ မိဖုရားအားလုံးလည်း မိမိအတွက် ဝေစုရသော ပုဆိုးကို မသုံးသေးဘဲ နောက်တစ်နေ့တွင် အရှင်အာနန္ဒာအား လှူဒါန်းလိုက်ကြသည်။ မိမိတို့မှာမူ လုံချည်အဟောင်းများကိုသာ ဝတ်၍ ကောသလမင်းကြီး၏ နံနက်စာ စားပွဲသို့ တက်ရောက်လာကြသည်။

ကောသလမင်းကြီးသည် သူပေးထားသော တစ်ထောင်တန် အဝတ်များကို မဝတ်ဘဲ ဝတ်နေကျ အဟောင်းများကိုသာ ဝတ်လျက် နံနက်စာ စားပွဲသို့ ရောက်ရှိလာကြသော မိဖုရားများအား အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းတော်မူသည်—

“မိဖုရားတို့.... သင်တို့ကို တစ်ထောင်တန် လုံချည်တွေ ငါ ပေးထားတယ် မဟုတ်လား၊ ဘာကြောင့် ဝတ်မလာကြပါသလဲ”

“အရှင်မင်းကြီး.... အရှင်မင်းကြီးပေးတဲ့ လုံချည်တွေကို အမျှင်အာနန္ဒာမထေရ်ကို လှူဒါန်းလိုက်ကြပါတယ်”

“ဒါဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာက အကုန် ယူလိုက်တာပဲလား”

“အကုန် ယူလိုက်ပါတယ် အရှင်မင်းကြီး”

“မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းများအား သင်္ကန်းသုံးထည်ကိုသာ ခွင့်ပြုထားသည်။ အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်သည် ပုဆိုးအရောင်းအဝယ် လုပ်ချင်လို့သာ ပုဆိုးအမြောက်အမြား ယူသွားတာပဲ”ဟု အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အပေါ် အမျက်ဒေါသထွက်ကာ နံနက်စာ စားပြီးချင်း ကျောင်းတော်သို့

လိုက်သွားလေသည်။ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်လျှင် အရှင်အာနန္ဒာ သီတင်းသုံးရာ ကျောင်းဝင်း အတွင်းသို့ ဝင်၍ မထေရ်အား ရှိခိုးပြီးနောက် ရှိသေစွာ ထိုင်လျက် လျှောက်ထားမေးမြန်း လေသည်—

“အရှင်ဘုရား...တပည့်တော်တို့ နန်းတော်က မင်းကတော်များ အရှင်ဘုရားတို့ထံမှ တရားတော်ကို သင်ကြား နာယူပြီးပါပြီလားဘုရား ”

“မင်းကြီး...သင်ယူသင့်သလောက်လဲ သင်ယူပြီးကြပါပြီ၊ နာကြားသင့်သလောက်လဲ နာကြားပြီးကြပါပြီ”

“အရှင်ဘုရား...မင်းကတော်တွေဟာ တရားနာရုံပဲလားဘုရား၊ ဒါမှမဟုတ် အရှင် ဘုရားကို အဝတ်အရုံတွေကော လှူကြပါသေးသလားဘုရား”

“မင်းကြီး...ယနေ့ပဲ အဖိုးတစ်ထောင်စီတန်တဲ့ ပုဆိုးငါးရာတို့ကို လှူဒါန်းခဲ့ကြပါတယ်”

“အရှင်ဘုရား...အကုန်လုံး ယူလိုက်တာပဲလားဘုရား”

“ဟုတ်တယ် မင်းကြီး”

“မြတ်စွာဘုရားက သင်္ကန်းသုံးထည်ကိုသာ ခွင့်ပြုတော်မူတယ် မဟုတ်လား”

“မင်းကြီး...မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတစ်ပါးလျှင် သင်္ကန်းသုံးထည်ကိုသာ သုံးဆောင် ခွင့်ပြုတော်မူတာ မှန်တယ်၊ အလှူခံတာကိုတော့ တားမြစ်တော်မမူပါဘူး၊ ဒါကြောင့်မို့ တခြား သင်္ကန်းနှုမ်းပါးတဲ့ ရဟန်းတွေကို ပေးဖို့အတွက် ပုဆိုးငါးရာကို ကျွန်ုပ် အလှူခံ ခဲ့ပါတယ်”

“အရှင်ဘုရားဆီက သင်္ကန်းသစ်တွေရတဲ့ ရဟန်းတွေဟာ သူတို့ရဲ့ သင်္ကန်းအဟောင်း တွေကို ဘယ်လို လုပ်ပစ်ကြပါသလဲဘုရား”

“မင်းကြီး... ဒုက္ခိယဟောင်းကို ကိုယ်ဝတ်(ကိုယ်ရုံ) လုပ်ပါတယ်၊ ကိုယ်ရုံဟောင်းကို ခါးဝတ် (သင်းပိုင်) လုပ်ပါတယ်၊ သင်းပိုင်ဟောင်းကို အိပ်ရာခင်း လုပ်ပါတယ်၊ အိပ်ရာခင်း အဟောင်းကို မြေအခင်း လုပ်ပါတယ်၊ မြေအခင်း အဟောင်းကို ခြေသုတ် လုပ်ပါတယ်”

“ခြေသုတ်အဟောင်းကိုကော ဘာများ လုပ်ပါသေးသလဲ ဘုရား”

“မင်းကြီး...သဒ္ဓါတရားနှင့် လှူဒါန်းထားတဲ့ ပစ္စည်းကို အချည်းနှီး မပျက်စီးသင့် ပေဘူး၊ ဒါကြောင့် ခြေသုတ်အဟောင်းတွေကို ပဲခွပ်နှင့် စဉ်းပြီး မြေကြီးနှင့် ရေနယ်ကာ ကျောင်းတွေကို မြေလိမ်းကျကြပါတယ်”

“အရှင်ဘုရား...အရှင်ဘုရားတို့ကို လှူဒါန်းလိုက်တဲ့ သင်္ကန်းတွေဟာ ခြေသုတ်ဖြစ်သည့် တိုင်အောင် ပျက်စီးသွားတာရယ်လို့ မရှိတော့ပါလား ဘုရား”

“ဟုတ်တယ်မင်းကြီး... ရဟန်းတွေကို လှူဒါန်းတဲ့ သင်္ကန်းတွေဟာ အချည်းနှီး ပျက်စီးသွားတယ်ရယ်လို့ မရှိဘဲ အသုံးအဆောင်တွေ အမြဲတမ်း ဖြစ်နေပါတယ်”

ကောသလမင်းကြီးသည် အလွန်နှစ်သက်ရွှင်လန်း ငမ်းမြောက်လှသည်ဖြစ်၍ နန်းတော်မှာ ထားခဲ့သော ပုဆိုးငါးရာတို့ကို အယူခိုင်းပြီး အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အား လှူဒါန်းလိုက်သည်။ ထို့နောက် အနုမောဒနာတရား နာကြား၍ အရှင်အာနန္ဒာကို ရှိခိုးကန်တော့လျက် လက်ယာရစ် လှည့်ကာ ပြန်သွားလေတော့၏။

အရှင်အာနန္ဒာသည် ပထမရရှိထားသော သင်္ကန်းငါးရာကို သင်္ကန်းနှစ်ရိနေသော ရဟန်း များအား ဝေပေးလိုက်သည်။ အရှင်အာနန္ဒာမှာ အတူနေ တပည့်ရဟန်းပေါင်း ငါးရာ ရှိသည်။ ထိုငါးရာထဲမှ အငယ်ဆုံး ကိုယ်တော်ကလေးဘည် အရှင်အာနန္ဒာအတွက် ကျေးဇူး အလွန်များ သည်။ နေ့စဉ် ကျောင်းဝင်းကို တံမြက်လှည်းခြင်း၊ သောက်ရေး၊ သုံးရေခပ်ခြင်း၊ ဒန်ပူ(သွားကြား ထိုးတံ)၊ မျက်နှာသစ်ရေး၊ ချိုးရေတို့ကို အရန်သင့် ပြုလုပ်ထားခြင်း၊ ဝစ္စကုဋီ (အိမ်သာ) ဇရုံးအိမ်(မီးတင်းကုပ်)၊ ကျောင်းတို့ကို သန့်ရှင်းပေးခြင်း၊ ခြေဆုပ်လက်နယ်ပြုခြင်း၊ ကျောက် နှိပ်ပေးခြင်းစသည့် ဝေယျာဝစ္စအမှုကြီးငယ်တို့ကို အမြဲတစေ ဆောင်ရွက်လေ့ရှိသည်။

အရှင်အာနန္ဒာသည် နောက်ထပ်ရသော သင်္ကန်းငါးရာကို “ဤရဟန်းငယ်ကလေးသည် ငါ့အား ကျေးဇူးများပေသည်” ဟု နှလုံးပိုက်၍ ထိုက်ထိုက်တန်တန်ဖြင့် သင်္ကန်းအားလုံးကို ထိုရဟန်းငယ် လေးအား ပေးလိုက်သည်။ ရဟန်းငယ်ကလေးကလည်း သင်္ကန်းအားလုံးကို မိမိနှင့်ဥပဇ္ဈာယ်တူ နောင်တော်ရဟန်းများအား ဝေငှလှူဒါန်းလိုက်သည်။

သင်္ကန်းသစ်ရသော ရဟန်းအားလုံးတို့သည် ဖြတ်သူ ဖြတ်၊ ဆိုးသူ ဆိုး၊ ချုပ်သူ ချုပ် ပြုလုပ် ကြပြီး မဟာလေ့ခါးပန်း အရောင်နှင့်တူသော သင်္ကန်းတို့ကို ရကြလေသည်။ ထိုမဟာလေ့ခါးပန်း အရောင်နှင့်တူသော သင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်ရုံ၍ ဗုဒ္ဓထံသို့ ချဉ်းကပ်ရှိခိုးကာ သင့်လျော်ရာနေရာတွင် နေထိုင်လျက် လျှောက်ထားကြသည်—

“မြတ်စွာဘုရား... သောတာပန် ဖြစ်ပြီးတဲ့ အရိယသာဝက (ဘုရားတပည့်) တစ်ယောက်ဟာ မျက်နှာလိုက်ပြီး ပေးကမ်းတယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါသလားဘုရား”

“ရဟန်းတို့...အရိယသာဝက (ဘုရားတပည့်)တစ်ယောက်အနေနှင့် မျက်နှာလိုက်ပြီး ပေးကမ်းတယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး”

“မြတ်စွာဘုရား...တပည့်တော်တို့ရဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ တရားဘဏ္ဍာစိုး အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်ဟာ တစ်ထည်လျှင် တစ်ထောင်တန်တဲ့ ပုဆိုးငါးရာလုံးကို ရဟန်းငယ် တစ်ပါး တည်းကိုသာ ပေးလိုက်ပါတယ်၊ ထိုရဟန်းငယ်လေးက သူရတဲ့ ပုဆိုးတွေကို တပည့်တော် တို့ကို ခွဲဝေပေးပါတယ်ဘုရား”

“ရဟန်းတို့...အာနန္ဒာဟာ မျက်နှာလိုက်ပြီး ပေးတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ရဟန်းငယ် လေးဟာ အာနန္ဒာအတွက် ကျေးဇူးများပါတယ်၊ မိမိအတွက် ကျေးဇူးများတဲ့သူကို ကျေးဇူးဆပ်တဲ့အနေ၊ ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနှင့် ထိုက်တန်သဖြင့် ‘ကျေးဇူးများသူကို ကျေးဇူး ဆပ်သင့်သည်’ဟု နှလုံးသွင်းပြီး ကတညူတကတငေဒိ (သူပြုအပ်သော ကျေးဇူးကို အောက်မေ့သောအားဖြင့် သိခြင်း၊ သူပြုသော ကျေးဇူးကိုဆပ်သောအားဖြင့် သိခြင်း) သဘောနှင့် ပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ရှေးပညာရှိများသည်ပင် မိမိအား ကျေးဇူးပြုတဲ့ သူကိုသာ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ခဲ့ကြဖူးပါတယ်”

“မြတ်စွာဘုရား .. ရှေးပညာရှိများ ဘယ်ကဲ့သို့ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ခဲ့ကြသည်ကို အတိတ် ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူပါဘုရား”

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုသော အချိန်တွင် ဘုရားအလောင်း တော်သည် ခြင်္သေ့မင်းဖြစ်ပြီး တောင်လိုဏ်ဂူတစ်ခုတွင် နေလေသည်။

တစ်နေ့သ၌ ခြင်္သေ့မင်းသည် ဂူမှထွက်၍ တောင်ခြေသို့ ကြည့်ရှုနေသည်။ ရေအိုင်ကြီး သည်လည်း ထိုတောင်ခြေကို ရစ်ခွေလျက် ရှိသည်။ ထိုရေအိုင်၏ မြင့်သော တစ်နေရာတွင် အထက်မြေမျက်နှာပြင်၌ မာကျောသော ညွန်ချပ်များ ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည်။ ထိုမြေပြင်တွင် နူးညံ့ ပျော့ပျောင်းပြီး စိမ်းလန်းစိုပြည်သော မြက်များ ပေါက်ရောက် နေကြသည်။

ညွန်မြေ မြက်ခင်းပြင်တွင် ယုန်ငယ်၊ မြေခွေး၊ ကြောင်စသော သတ္တဝါ၊ ပေါ့ပါးလျင်မြန်ဖြတ် လတ်သော သားသမင်တို့သည် ဟိုဟိုဒီဒီ လှည့်လည်လျက် မြက်နုများကို စားနေကြသည်။ ထိုနမ္မာပင် သမင်တစ်ကောင်သည် မြက်နုများကို လှည့်ပတ်စားနေစဉ် ခြင်္သေ့က “ဒီသမင်ကို ဖမ်းမည်” ဟု တောင်ထိပ်ပေါ်မှ ခုန်ချကာ ခြင်္သေ့အဟုန်ဖြင့် ပြေးလာသည်။ သမင်လည်း သေဘေးမှ ကြောက်သဖြင့် အော်မြည်ကာ ပြေးရှာသည်။ ခြင်္သေ့သည် မိမိ၏ အလျင်ကို မသတ်နိုင်တော့သဖြင့် ညွန်ပြင်ပေါ်သို့ ကျကာ နစ်ဝင်သွားတော့သည်။ ပြန်တက်ရန် ကြိုးစား သော်လည်း မရတော့သဖြင့် ခြေလေးချောင်းကို ထောက်တိုင်ကဲ့သို့ အားပြုလျက် ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး အစာမစားရဘဲ ရပ်နေရလေသည်။

ထိုအခိုက် အစာရှာထွက်သော မြေခွေးတစ်ကောင်သည် ခြင်္သေ့ကို မြင်သဖြင့် ကြောက်လန့်၍ ထွက်ပြေးသွားသည်။ ခြင်္သေ့သည် ထိုမြေခွေးကို ခေါ်၍ “အို-မြေခွေး... မပြေးပါနဲ့၊ ငါ့ညွန်ထဲမှာ နစ်နေပါတယ်၊ ငါ့အသက်ကို ကယ်ပါ” ဟု တောင်းပန်သောအခါ မြေခွေးသည် ခြင်္သေ့အနီးသို့ သွား၍ “အို-ခြင်္သေ့....ငါ သင့်ကို ညွန်ထဲက ထုတ်ပေးချင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် သင် ငါ့ကိုစားမှာ ကြောက်တယ်” ဟု ပြောပြလိုက်သည်။

“မြေခွေး...မကြောက်ပါနဲ့၊ သင့်ကို ငါ မစားပါဘူး၊ သင့်ကို ကျေးဇူး အများကြီး ဆပ်ပါမယ်၊ တနည်းနည်းနဲ့ ငါ့ကို ညွန်ထဲက ထုတ်ပေးပါ”

မြေခွေးသည် ခြင်္သေ့၏ ဝန်ခံကတိကို ရသောအခါ ခြေလေးချောင်း ပတ်ပတ်လည်မှ ညွန်များကို ယက်ထုတ်၍ ခြေလေးချောင်း ထောက်ထားသော နေရာမှ မြောင်းလေးခု ယက် (တူး)ကာ ရေဝင်လာအောင် ပြုလုပ်လိုက်သည်။ ရေဝင်၍ ညွန်ပျော့သွားသောအခါ မြေခွေးသည် ခြင်္သေ့ဝမ်းဗိုက်နှင့် ညွန်အကြားသို့ သူ၏ ခေါင်းကို လျှို(ရှို)ပြီး “ခြင်္သေ့မင်း အားပြုပြီး ရှမ်းလိုက်ပါ” ဟု ကျယ်လောင်စွာ ပြော၍ ဦးခေါင်းဖြင့် ခြင်္သေ့၏ ဝမ်းဗိုက်ကို ရှက်လိုက်သည်။ ခြင်္သေ့သည် အားအင်ဖြင့် ညွန်ထဲမှ ခုန်တက် ပြေးထွက်ပြီး ကုန်းပေါ်တွင် ရပ်နေလိုက်သည်။

ခြင်္သေ့သည် ခေတ္တခဏ အပန်းဖြေပြီး ရေအိုင်ထဲ ဆင်း၍ ညွန်များကို ဆေးကြောသုတ် သင်လျက် ရေချိုးပြီးနောက် စိတ်အေးချမ်းသာစွာဖြင့် ကျွဲအုပ်ဆီသို့ သွားကာ ကျွဲတစ်ကောင်ကို သတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ကျွဲတစ်ကောင်လုံးကို အစွယ်ဖြင့် ထိုးဆွပြီး အသားများကို ထွင်

ယူကာ“မိတ်ဆွေ....စားစမ်းပါ” ဟုဆို၍ မြေခွေးရွှေ ချထားပေးသည်။ မြေခွေးစားပြီးမှ ခြင်္သေ့က စားသည်။ မြေခွေးသည် မိမိစားပြီးနောက် အသားတုံး တစ်တုံးကို ချီမည်ပြုသောအခါ—

“မိတ်ဆွေမြေခွေး....ဒီအသားတုံးက ဘယ်သူ့အတွက်ပါလဲ”

“ခြင်္သေ့မင်း....အရှင်ရဲကျွန်မ ရှိပါသေးတယ်၊ သူမအတွက်ပါ”

“ဒါဖြင့် ယူဆောင်ပါ၊ ကျွန်ုပ်လဲ ခြင်္သေ့မအတွက် အမဲသား ယူသွားရဦးမယ်၊ မိတ်ဆွေ မြေခွေး....လာပါ၊ ငါတို့ တောင်ထိပ်ပေါ်တက်ပြီး မိတ်ဆွေမြေခွေးမ နေတဲ့ဆီကို သွားကြ ရအောင်”

မြေခွေးမနေရာသို့ ရောက်သောအခါ မြေခွေးမအား အမဲသားများကို ကျွေးပြီး မြေခွေးဖိုနှင့် မြေခွေးမကို “ဒီနေ့က စပြီး သင်တို့ကို ငါလုပ်ကျွေးပါမယ်”ဟု နှစ်သိမ့်စကား ပြောကြားကာ မိမိနေရာ လိုက်ကူသို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး မိမိဂူ၏ တံခါးအနီး ဂူတစ်ခုတွင် နေစေသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ခြင်္သေ့နှင့် မြေခွေးတို့သည် အစာရှာသွားသောအခါ ခြင်္သေ့မနှင့် မြေခွေးမကို ထားခဲ့ပြီး မိမိတို့ နှစ်ဦးတည်းသာသွားကြသည်။ တောကဲတွင် သားကောင်အမျိုးမျိုးကိုသတ်၍ ခြင်္သေ့နှင့်မြေခွေးမှာ တောထဲ၌ပင် အမဲသားများကို ဝအောင်စားခဲ့ကြပြီး ခြင်္သေ့မနှင့် မြေခွေးမအတွက်ကိုမူ ယူဆောင် လာခဲ့ကြသည်။

ကာလအတန်ကြာသော် ခြင်္သေ့မလည်း သားနှစ်ကောင် ဖွားမြင်လာသည်။ မြေခွေးမလည်း သားနှစ်ကောင် ဖွားမြင်လာသည်။ သူတို့အားလုံးသည် ညီညီညွတ်ညွတ် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေထိုင်ကြသည်။ ထိုသို့နေထိုင်လာကြရင်း တစ်နေ့သောအခါ ခြင်္သေ့မအား အကြံတစ်ခု ဖြစ်ပေါ် လာသည်။ ထိုအကြံမှာ—

“ခြင်္သေ့ကြီးဟာ မြေခွေးအပေါ်မှာရော မြေခွေးမအပေါ်မှာရော မြေခွေးလေးတွေ အပေါ်မှာရော အလွန် ချစ်ခင်မြတ်နိုးတယ်၊ ခြင်္သေ့ကြီးဟာ မြေခွေးမနှင့် တိတ်တိတ်ပုန်း ညားနေကြပြီထင်တယ်၊ ဒါကြောင့် သူတို့အပေါ် ချစ်ခင်ကြင်နာမှုတွေနှင့် အရေး ပေးတာ ဖြစ်မယ်၊ ဒီမြေခွေးမကို ငါနှိပ်စက် ခြိမ်းခြောက်လိုက်လို့ရှိရင် သူတို့ ဒီကနေ ထွက်ပြေးသွားကြမှာ အမှန်ပဲ” —

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ခြင်္သေ့ကြီးက မြေခွေးကို ခေါ်၍ အစာရှာသွားသောအခါ ခြင်္သေ့မသည် မြေခွေးမအား ဤသို့ဤနယ် နှိပ်စက် ခြိမ်းခြောက်လေသည်—

“ဟေ့- မြေခွေးမ....ဘာလို့ ဒီမှာ လာနေရသလဲ၊ မပြန်သေးဘူးလား၊ မြန်မြန် ပြန်ပါတော့လား”

ခြင်္သေ့ငယ်လေးများကလည်း မြေခွေးငယ်လေးများကို ထိုအတူ နှိပ်စက် ခြိမ်းခြောက် မောင်းမဲကြပြန်သည်။ မြေခွေးမသည် ဖြစ်သမျှအကြောင်းစုံကို လင်တော်မောင် မြေခွေးဖိုအား ငိုယိုကာ တိုင်တန်း ပြောကြားရှာလေသည်—

“အမောင်မြေခွေးဖို...သင်ကတော့ ဘာမှ မသိဘူး၊ ခြင်္သေ့မဟာ ငါတို့ကို ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းတယ်၊ အခုလို ပြုလုပ်တာဟာ ခြင်္သေ့ကြီးရဲ့ စကားရလို့ဖြစ်မှာ၊ ငါတို့ နေနေတာလဲ ကြာပြီမို့၊ ခြင်္သေ့ကြီးက မကျေနပ်တော့ဘူး ထင်တယ်၊ ငါတို့ နေရာကို ပြန်ကြပါစို့လား အမောင်မြေခွေးရယ်”

မြေခွေးဖိုသည် မြေခွေးမ၏ စကားကို ကြားရသဖြင့် ခြင်္သေ့ကြီးဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကာ “သခင်... ကျွန်ုပ်တို့ သင့်ထံမှာ နေလာတာ အတော်ကြာနေပါပြီ၊ အတူနေတာ ကြာလို့ရှိရင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး (သဘောထား မတိုက်ဆိုင်မှုကြောင့်) မုန်းရတတ်ပါတယ်၊ အကျွန်ုပ်တို့ အစာရှာသွားတဲ့ အချိန်မှာ ခြင်္သေ့မဟာ မြေခွေးမကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲပြီး ‘ဒီမှာ ဘာလုပ်နေကြတာလဲ သွားကြ’ လို့ ခြိမ်းခြောက် ပါသတဲ့၊ ခြင်္သေ့ငယ်လေးတွေကလဲ မြေခွေးငယ်လေးတွေကို ခြိမ်းခြောက် မောင်းမဲကြသတဲ့၊ သင်တို့ဆီမှာ နေတာကို သဘောမကျရင် နှင်ထုတ်နိုင်ပါတယ်၊ အချင်းချင်း ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်နေလို့ ဘာအကျိုး ရှိမှာလဲ” ဟု ပြောပြပြီး ဤသို့ ပြန်ခွင့် တောင်းလိုက်ပါသည်—

ပါဠိ

၁၃။ ယေန ကာမံ ပဏာမေတိ၊ ဓမ္မော ဗလဝတံ မိဂီ။
ဥန္နဒန္တိ ဝိဇာနာဟိ၊ ဇာတံ သရဏတော ဘယံ။

ပြန်မာပြန်

အထက်သို့ ကော့သွယ်သော အစွယ်ရှိသော ခြင်္သေ့မင်း...အာဏာရှိသူ (အစိုးရသူ) သည် မိမိကို မှီခိုအားထားသောသူကို သွားစေလိုရာ အရပ်သို့ နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ဓမ္မတာ (ထုံးစံ) ဖြစ်လေသည်။ ခြင်္သေ့မင်း သိတော်မူသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုးကွယ်အားထားရာ အစစ်မှ ဘေးဖြစ်လာပါသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ နေရာသို့သာ ပြန်သွားပါရစေတော့ ခြင်္သေ့မင်း။

ခြင်္သေ့မင်းသည် မြေခွေး၏ ပြောစကားကို ကြားရသဖြင့် ခြင်္သေ့မအား ပြောဆိုဖျောင်းဖျ ဆုံးမလေသည်—

“ရှင်မ...ဟိုအရင် ငါ အစာရှာသွားစဉ်က ခုနစ်ရက် ပြည့်တဲ့နေ့မှ မြေခွေးလင်မယားနှင့် အတူ ငါပြန်လာတာကို မှတ်မိသေးရဲ့လား”

“မှတ်မိပါတယ် အရှင်ခြင်္သေ့မင်း”

“ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် ငါ ပြန်မလာနိုင်တာကို သင် သိပါသလား ရှင်မ”

“အရှင်...ကျွန်မ မသိပါ”

“ရှင်မ...အဲဒီတုန်းက ငါဟာ သားကောင် ဖမ်းဖို့ဆိုပြီး ခုန်အုပ်လိုက်ရာ ညွှန်ထဲ ချော်ကြပြီး ကျုံ့နစ်သွားခဲ့တယ်၊ ညွှန်ထဲက မထွက်နိုင်တော့ဘဲ ခုနစ်ရက်လုံးလုံး အစာ ငတ်ပြီး ညွှန်ထဲမှာနေခဲ့ရတယ်၊ ဒီမြေခွေးကြောင့် ငါ့အသက် ချမ်းသာရာ ရခဲ့တယ်၊ သူဟာ ငါ့ရဲ့ အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင် မိတ်ဆွေကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်၊ မိတ်ဆွေ ကောင်းတို့ ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံပေတယ်၊ ဒီနေ့ကစပြီး ငါ့မိတ်ဆွေ မြေခွေးမိသားစုအပေါ် ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းခြင်းစတဲ့ မထိခဲ့မြင် အမှုမျိုးကို မပြုပါနဲ့” ဟု—

ပြောဆိုဖျောင်းဖျ ဆုံးမရင်း ဤကဲ့သို့ ပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၄။ အပိ စေပိ ဒုဗ္ဗလော မိတ္တော၊ မိတ္တဓမ္မေသု တိဋ္ဌတိ။
 သော ဉာတကော စ ဗန္ဓု စ၊ သော မိတ္တော သော စ မေ သခါ။
 ဒါဌိနိ မာ'တိမညိတ္တော၊ သင်္ဂါလော မမ ပါဏဒေါ။

မြန်မာပြန်

ခြင်္သေ့မ....အင်အားနည်းပါးသော်လည်း မိတ်ကောင်းတို့ ကျင့်ဝတ်တရားနှင့်ပြည့်စုံသူသည် ငါ၏ ဆွေမျိုးလည်း ဖြစ်သည်၊ မိတ်ဆွေကောင်းလည်း ဖြစ်သည်၊ အပေါင်းအသင်းလည်း ဖြစ်သည်၊ မြေခွေးသည် ငါ့ကို အသက်ပေးသူ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါ၏ မိတ်ဆွေကောင်း မြေခွေး မိသားစုကို မထိမဲ့မြင် မပြုပါလေနှင့်။

ခြင်္သေ့မသည် ခြင်္သေ့မင်း၏ ဆိုဆုံးမမှုကို ခံယူရသဖြင့် မြေခွေးမအားလည်း သူပြုခဲ့သမျှ အပြစ်တို့ကို သည်းခံ ခွင့်လွှတ်ပါရန် တောင်းပန်ပြီး ထိုနေ့မှ စ၍ မြေခွေးမိသားစုနှင့် အတူတကွ ညီညီညွတ်ညွတ် ချစ်ချစ်ခင်ခင် နေကြလေသည်။ ခြင်္သေ့ငယ်များလည်း မြေခွေးငယ်များနှင့်အတူ ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်စွာ ကစားနေထိုင်ကြလျက် မိဘများ ကွယ်လွန်ကြသော်လည်း မိတ်ဆွေ အဖြစ် မကွဲမကွာ ချစ်ခင်စွာဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ နေထိုင်ကြလေသည်။ ခြင်္သေ့မိသားစုနှင့် မြေခွေးမိသားစုတို့သည် ဆွေခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် အချစ်မပြောင်းသော မိတ်ကောင်းများ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဤကဲ့သို့ အတိတ်ကို ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူပြီးနောက် သစ္စာလေးပါးပြု၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူသည်။ သစ္စာလေးပါး အဆုံးတွင် တရားနာပုရိသတ်တို့သည် မိမိတို့ ပါရမီ အနုအရင့်အလိုက် အရိယာများ ဖြစ်သွားကြသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ခြင်္သေ့မင်းဖြစ်ခဲ့သည်။
 အာနန္ဒာသည် ရှေးက မြေခွေးဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မည်သူမဆို အခွင့်အရေး ပေးသင့်က ပေးစမြဲ ဖြစ်သည်။
 (၂) ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည် ကျေးဇူးရှိသူကို ဂုဏ်ပြုသော အားဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်လေ့ရှိကြသည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနု မင်္ဂလာ၊ ကတညူတာ မင်္ဂလာ။

၁၅၈-သုဟနုဇာတ်

(သုဟနု=သုဟနုခေါ်သော မြင်း)

ဝါသနာတူက ညီညွတ်သင့်မြတ်သည့် အကြောင်း

ဗစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သော ရဟန်းနှစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။

ထိုအခါက ကြမ်းတမ်းရုန့်ရင်း၍ နိုင်ထက်ကလူ ပြုမူတတ်သော ရဟန်းကား ဇေတဝန်ကျောင်းတွင် တစ်ပါး၊ ဇနပုဒ်ရွာကျောင်းတွင် တစ်ပါးအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိလေသည်။ တစ်နေ့တွင် ဇနပုဒ်နေရဟန်းသည် ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ ရောက်လာသည်။ ကိုရင်ငယ်နှင့် ရဟန်းငယ်များ အားလုံးက ထိုရဟန်း ကြမ်းတမ်းကြောင်း သိထားကြသည်။ ကိုရင်ငယ်များ ရဟန်းငယ်များသည် “ဒေါသကြီးသော ရဟန်းနှစ်ပါး ရန်ဖြစ်သည်ကို ကြည့်ကြရအောင်” ဆိုပြီး ဆူဆူညံ့ညံ့ဖြင့် ဇနပုဒ်နေရဟန်းကို ဇေတဝန်ကျောင်းနေ ရဟန်း၏ နေရာသို့ လိုက်ပို့ကြသည်။

ဒေါသကြီးသော ရဟန်းနှစ်ပါးသည် တွေ့တွေ့ချင်းမှာပင် တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး ခင်မင်ရင်းနှီးသွားကြသည်။ မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့ရသဖြင့် ဝမ်းသာနေကြသည်။ လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ခြင်း စသည်ဖြင့် တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး ဖက်လဲတကင်း ပြုလုပ်နေကြသည်။ ဒေါသကြီးသော ရဟန်းနှစ်ပါးတို့ ထိုကဲ့သို့ ဆက်ဆံနေကြသည်ကို ဓမ္မာရုံခေါ်မှ ရဟန်းများ တွေ့မြင်ကြသောအခါ “ကိုယ်တော်တို့...ဒီရဟန်းနှစ်ပါးဟာ ဘူများအပေါ်မှာဆိုရင် အင်မတန် ကြမ်းတမ်းခက်ထန်ကြတယ်၊ နိုင်လိုမင်းထက် ပြုတတ်ကြတယ်၊ သူတို့အချင်းချင်းကျတော့ ညီညွတ်လို့၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လို့ ချစ်ချစ်ခင်ခင် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဖြစ်နေကြပါလား” ဟု အံ့သြ ပြောဆိုနေကြသည်။

ထိုအခိုက် ဗုဒ္ဓကြွရောက်တော်မူလာပြီး “ရဟန်းတို့...ယခု သင်တို့ ဘာအကြောင်းတွေ ဘာစကားတွေ ပြောဆို တိုင်ပင် နေကြပါသလဲ” ဟု မေးတော်မူသောအခါ ရဟန်းများက အထက်ပါအကြောင်းအရာများကို လျှောက်ထားကြသည်။ တဖန် ဗုဒ္ဓက “ဒီရဟန်းနှစ်ပါးကား ယခုအခါမှာသာ သူတပါးအပေါ် ကြမ်းတမ်းရုန့်ရင်း နိုင်ထက်ကလူပြု၍ အချင်းချင်းမှာမူ ညီညွတ်ဝမ်းသာ ချစ်ခင်စွာ နေကြတာ မဟုတ်ကြောင်း၊ ရှေးကလည်း ဤကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ကြောင်း” မိန့်တော်မူ၍ အတိတ်ဆောင်ယူ ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး အုပ်ချုပ်နေစဉ်အခါ ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာတော်သည်လည်း မင်း၏ ကိစ္စအားလုံးကို ဆောင်ရွက်နိုင်၍ မင်းအား လောက၊ ဓမ္မ ကျိုးနှစ်ဝဖြင့် ဆုံးမသော အမတ်ကြီး ဖြစ်လာလေသည်။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် ဥစ္စာစံည်းစိမ်ကို အနည်းငယ် တပ်မက်မောသည်။ မင်းကြီးမှာ မဟာသောဏ အမည်ရှိ ဆိုးသွမ်း ကောက်ကျစ်သော မြင်းတစ်ကောင် ရှိသည်။ ဥတ္တရာပထ တိုင်းသား မြင်းကုန်သည်များလည်း မြင်းငါးရာတို့ဖြင့် ရောင်းဝယ်ရန် ရောက်ရှိလာကြရာ ထိုအကြောင်းကို မင်းကြီးအား လျှောက်ထားကြသည်။

ထိုအချိန်မတိုင်မီကဆိုလျှင် ဘုရားအလောင်းသည် မြင်းကို တန်ဖိုးဖြတ်၍ မူလဈေးရင်းထက် မလျော့နည်းစေဘဲ ရောင်းသူဝယ်သူ သဘောတူအောင် ဈေးပေးလေ့ရှိသည်။ ထိုအကြောင်းကို သိသော မင်းကြီးက အမတ်တစ်ယောက်ကို ခေါ်၍ မြင်းဈေး ဖြတ်ပေးဖို့ အကြောင်း၊ မြင်းဈေး ဖြတ်သည့်အခါမှာလည်း ပထမဆုံး မဟာသောဏမြင်းကြမ်းကြီးကို ဥတ္တရာပထမြင်းကြားထဲသို့ လွှတ်၍ မြင်းကြမ်းကြီး အကိုက်ခံရလို့ ဒဏ်ရာ အနာတရဖြစ်စေပြီး အားနည်း ချွတ်ယွင်းနေတဲ့ မြင်းတွေကို မူလရောင်းဈေးအတိုင်း မဟုတ်ဘဲ ဈေးနှုန်းလျော့ဖြတ်ဖို့အကြောင်း ကြိုတင် ပြောကြားထားသည်။ အမတ်ကြီးကလည်း သူ၏ဘုရင်ပြောတိုင်း ပြုလုပ်လေသည်။

ဥတ္တရာပထတိုင်းသား မြင်းကုန်သည်များသည် သူတို့၏ မြင်းများကို ဈေးနှိမ်ခြင်း၊ မြင်းများ ဒဏ်ရာ အနာတရဖြစ်အောင် လုပ်ခြင်းစသည့် မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာများကို ဘုရင်ကြီးနှင့် သူ၏ အမတ်တို့က ပြုလုပ်ကြကြောင်း ဘုရားအလောင်းထံ သွားရောက် ပြောကြားကြသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက ဤသို့ အကြံပေးလိုက်သည်—

- “သင်တို့မြို့မှာ မြင်းဆိုး မြင်းကြမ်းကြီး မရှိဘူးလား”
- “အရှင်....သုဟနုလို့ခေါ်တဲ့ မြင်းဆိုး မြင်းကြမ်းကြီး တစ်ကောင်တော့ ရှိပါတယ်”
- “ဒါဆိုရင် နောက်တစ်ခါလာရင် အဲဒီ သုဟနုမြင်းကြမ်းကြီးကို ယူလာခဲ့ကြ”
- “ဟုတ်ကဲ့ပါအရှင်”

မြင်းကုန်သည်များသည် ဘုရားအလောင်း အကြံပေးသည့်အတိုင်း မိမိတို့မြို့ကို ပြန်သွားပြီး မြင်းကြမ်းကြီးကို ယူဆောင်ကာ တဖန် ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ မင်းကြီးသည် မြင်းကုန်သည်များ တဖန် ပြန်ရောက်နေကြောင်း ကြားသိသဖြင့် ခြင်္သေ့ရုပ်ခံထားသော လေသာတံခါးကို ဖွင့်လှစ်၍ မြင်းများကို ကြည့်ရှုပြီး သူ၏ မဟာသောဏမြင်းကြမ်းကြီးကို လွှတ်ခိုင်းလိုက်ပြန်သည်။

မြင်းကုန်သည်များကလည်း ရှင်ဘုရင်၏ မဟာသောဏမြင်းကြမ်းကြီး လာနေသည်ကို တွေ့သဖြင့် သူတို့ယူဆောင်လာသော သုဟနုမြင်းကြမ်းကြီးကို လွှတ်လိုက်ကြသည်။ မြင်းကြမ်းကြီး နှစ်ကောင် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြသောအခါ တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ကိုယ်ကို လျှာဖြင့် လျက်လျက် ရှင်ရှင်လန်းလန်း ရပ်နေလိုက်ကြသည်။ ထိုအခြင်းအရာကို မြင်ရသော ဘုရင်ကြီးက ဘုရား အလောင်းအမတ်အား မေးမြန်းလေသည်—

“အမတ်ကြီး....ကြည့်စမ်းပါဦး၊ ဒီမြင်းကြမ်းကြီး နှစ်ကောင်ဟာ တခြားမြင်းတွေ အပေါ်မှာသာ ကြမ်းတမ်းရုန်ရင်းကြတယ်၊ နိုင်ထက်ကလူ ပြုမူကြတယ်၊ ကိုက်ကြတယ်၊ သူတို့ အချင်းချင်းကျတော့ လျက်လား၊ ပြုလားနှင့် သိပ်ဟုတ်နေတာပဲ၊ ဒါ ဘယ်လို ကြောင့်လဲ အမတ်ကြီး”

“မင်းမြတ်....အချင်းချင်း စိတ်ထဲသား သဘောထား အလေ့အထ တူညီကြလို့ဖြစ်ပါတယ်”ဟု အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် လျှောက်ထားလိုက်သည်—

ပါဠိ

- ၁၅။ နယိဒံ ဝိသမသီလေန၊ သောဏေန သုဟန္တသဟ။
သုဟန္တပိ တာဒိသောယေဝ၊ ယော သောဏဿ သဂေါစရော။
- ၁၆။ ပက္ခန္ဓိနာ ပဂဗ္ဘေန၊ နိစ္စံ သန္ဓာနုခါဒိနာ။
သမေတိ ပါပံ ပါပေန၊ သမေတိ အသတာ အသံ။

မြန်မာပြန်

၁၅။ အရှင်မင်းကြီး....သောဏမြင်းနှင့် သုဟန္တမြင်းတို့သည် တွေ့တွေ့ချင်း ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှု ပြုကြပါသည်။ ထိုသို့ပြုခြင်းသည် မိမိ၏ မတူညီသော အလေ့အထနှင့် ပြုလုပ်သည် မဟုတ်ပါ။ သောဏမြင်းသည် တခြားမြင်းများကို ကိုက်လေ့ရှိပါသည်။ သုဟန္တမြင်းသည်လည်း ထိုအတူပင် ဖြစ်ပါသည်။

၁၆။ အရှင်မင်းကြီး....ထိုမြင်းနှစ်ကောင်တို့သည် အခြားမြင်းများအပေါ် ကိုက်တတ်သော အလေ့အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာယကံ ရန်ရင်းကြမ်းကြုတ်ခြင်း စသည်နှင့် ပြည့်စုံသော မကောင်းသော အလေ့အထအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိမိကို ချည်ထားသော ကြိုးကို အမြဲလိုလို ကိုက်ဖြတ်တတ်သော အလေ့အားဖြင့်လည်းကောင်း ယုတ်မာမှုချင်း မကောင်းမှုချင်း တူညီ ကြပါသည်။ သူတော်ကောင်း မဟုတ်သော သူသည်လည်း သူတော်ကောင်း မဟုတ်သောသူနှင့် ယုတ်မာမှုမကောင်းမှုချင်း တူကြပါပေသည်။

ဘုရားအလောင်းသည် ဘုရင်မင်းမြတ်အား ဤသို့ ပြောကြားပြီးနောက် ဆက်လက်၍ “တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အကြီးအကဲဆိုတာ ဘယ်အရာမျိုးကိုမဆို လွန်လွန်မင်းမင်း မမက်မောသင့်ကြောင်း၊ တိုင်းသူပြည်သား၏ အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ပျက်စီးအောင် မလုပ်သင့်ကြောင်း၊ မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါးနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်သင့်ကြောင်း” ပြောဆိုဆုံးမ လိုက်ပြန်သည်။

ထို့နောက် ဥတ္တရာပထတိုင်းသား မြင်းကုန်သည်များ၏ မြင်းများကိုလည်း မှန်မှန်ကန်ကန် ဈေးနှုန်းဖြတ်၍ ကျသင့်သော တန်ဖိုးအတိုင်း ပြန်လည်ပေးစေသည်။ မြင်းကုန်သည်များလည်း မိမိတို့ မျှော်မှန်းထားသော ဈေးနှုန်းအတိုင်း ရကြသဖြင့် ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် မိမိတို့ မြို့ရွာသို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်လည်း ဘုရားအလောင်း၏ ဆုံးမဩဝါဒအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးလာရာ ဧရာထောက်၍ ကွယ်လွန်ခြင်းသို့ ရောက်သောအခါ ကံအားလျော်စွာ ကောင်းရာသုဂတိသို့ လားရလေသတည်း။

- ဇာတ်ပေါင်းခုန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ပညာရှိအမတ်ကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။
 အာနန္ဒာသည် ရှေးက ဗြဟ္မဒတ်မင်းဖြစ်ခဲ့သည်။
 ကြမ်းတမ်းသော ရဟန်းနှစ်ပါးသည် ရှေးက မြင်းကြမ်းကြီး နှစ်ကောင်
 ဖြစ်ခဲ့သည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အသွင်မတူ အိမ်သူမဖြစ်။
 (၂) မသူတော်ချင်း၊ ပေါင်းဖက်လျဉ်းက၊ ချင်းချင်းဆက်ဆံ၊ ချစ်ရည်ငံ၏။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနု မင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနု ယေဝနမင်္ဂလာ။

၁၅၉-မောရဇာတ်

(မောရ = ဥဒေါင်း။ ဘုရားအလောင်းဥဒေါင်းမင်း)

မောရပရိတ်၏ အစွမ်းထက်မြက်ပုံ အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာသနာ့ဘောင်
 ရဟန်းတော်ဘဝ၌ ငြီးငွေ့သည့် ရဟန်းတော် တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို
 ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

၎င်းရဟန်းတော်ကို မိတ်ဆွဲရဟန်းတော်များက ဘုရားရှင်ထံမှောက် အရောက်ပို့လေရာ
 ဘုရားရှင်က ငြီးငွေ့ရခြင်းအကြောင်းကို ရဟန်း၏ လျှောက်ထားချက်အရ သိတော်မူလေသော်
 သင်ကဲ့သို့ သာမန်လူသားကို မဆိုသားဘဲ နှစ်ပေါင်းခုနစ်ရာတိုင်တိုင် ကိလေသာစိတ် မဖြစ်ပေါ်
 ဖူးသည့်ရှေးပညာရှိတော်မူ မ-အသံကို ကြားသည့်ခဏအခွင့်ရသည်နှင့်တပြိုင်နက် ကိလေသာစိတ်
 ဖြစ်ပေါ်လာပြီး စင်ကြယ်လှသည့် သတ္တဝါကို ညစ်နွမ်းစေခဲ့ပေသည်။ မစင်ကြယ်သည့်သတ္တဝါကား
 ဆိုဖွယ်ရာပင် မရှိပေဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဆောင်တော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ မင်းဗြဟ္မဒတ်လက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ဥဒေါင်းအမျိုး၌
 ဖြစ်လေသည်။ ရွှေအဆင်းပမာ တင့်တယ်လှပသော အဆင်းရှိလေသည်။ တောင်သုံးလုံးအလွန်
 လေးခုမြောက် ဒဏ္ဍကရွှေတောင်ပြင်ဝယ် နေလေသည်။ နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်သည့်
 အခါ တက်သစ်စ နေမင်းကြီးကို ကြည့်၍ မိမိစားကျက်၌ အရံအတား မန္တရားကို ရွတ်ဖတ်လို
 ရကား အောက်ပါ ဂါထာကို သရဇ္ဈာယ်လေသည်—

ပါဠိ

၁၇။ ဥဒေတယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ၊
 ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
 တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
 တယာဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ။

မြန်မာပြန်

စကြဝဠာမြေအပြင်၌ နေသူတို့အား မျက်စိအမြင်ကို ပေးရာ၌ တစ်ဆူတည်းသော မင်းဖြစ်သော ရွှေအဆင်းပမာ တင့်တယ်လှပသော အဆင်းရှိ၍ မဟာပထဝီ မြေအပြင်ကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေသော ဤနေမင်းသည် အရှေ့လောကဓာတ်မှ ထွက်ပေါ်၍ လာခဲ့ပေပြီ။ ရွှေအဆင်းပမာ တင့်တယ်လှပသော အဆင်းရှိ၍ မဟာပထဝီမြေအပြင်ကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေသော အရှင်နေမင်းကို ရှိခိုးကော်ရော် ပူဇော်ပါ၏။ ငါတို့သည် ယနေ့ တစ်နေ့တာပတ်လုံး အရှင်နေမင်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်အပ်သည် ဖြစ်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရပါလို၏။

တဖန် ရှေးလွန်လေပြီးသော ဘုရားရှင်များနှင့် ဘုရားရှင်တော်တို့၏ ဂုဏ်တော်များကို ရှိခိုးလိုပြန်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလယန္တု။
 နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
 ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတော၊ မောရော စရတိ သေနာ။

မြန်မာပြန်

မကောင်းမှုကို ပယ်ပြီး၍ တရားအားလုံးကို သိတော်မူပြီးကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည် တပည့်တော်၏ ရှိခိုးခြင်းကို ခံယူတော်မူပါ။ ထိုဘုရားရှင်တို့သည် တပည့်တော်ကို စောင့်ရှောက်တော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။ ဘုရားရှင်တို့အား လည်းကောင်း၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်အား လည်းကောင်း၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်တော်မူပြီးကုန်သော ရဟန္တာမြတ်တို့အား လည်းကောင်း၊ ဝိမုတ္တိတရား ငါးပါးအားလည်းကောင်း ရှိခိုးပါ၏။ ရဟန်းတို့....ထိုရွှေဥဒေါင်းမင်းသည် ဤ ပရိတ်တော်ကို အရံအတားအဖြစ် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်၍ အစာရှာသွားလေသည်။

တဖန် ဝင်သော နေမင်းကြီးကိုကြည့်ပြီး ဘုရားရှင်တို့၏ ဂုဏ်တော်ကို ဆင်ခြင်အောက်မေ့၍ အရံအတားမန္တရားကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်လိုရကား အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၈။ အပေတယံ စက္ခုမာ ကေရာဇာ၊
 ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
 တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
 တယာဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ ။

ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလယန္တု။
 နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
 ဣမံ သောပရိတ္တံ ကတော၊ မောရော ဝါသမကပ္ပယိ။

မြန်မာပြန်

စကြဝဠာမြေအပြင်၌ နေသူတို့အား မျက်စိအမြင်ကို ပေးရာ၌ တစ်ဆူတည်းသော မင်းဖြစ်သော ရွှေအဆင်းပမာ တင့်တယ်လှပသော အဆင်းရှိ၍ မဟာပထဝီမြေအပြင်ကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေသော ဤနေမင်းသည် အနောက်ဂေါယာကျွန်းသို့ ယွန်းလေပြီ။ ရွှေအဆင်းပမာ တင့်တယ်လှပသော အဆင်းရှိ၍ မဟာပထဝီမြေအပြင်ကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေသော အရှင်နေမင်းကို ရှိခိုးကော်ရော် ပူဇော်ပါ၏။ ငါတို့သည် ယနေ့ တစ်ညတာပတ်လုံး အရှင်နေမင်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်အပ်သည် ဖြစ်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရပါလို၏။

မကောင်းမှုကို ပယ်ပြီး၍ တရားအားလုံးကို သိတော်မူပြီးကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည် တပည့်တော်၏ ရှိခိုးခြင်းကို ခံယူတော်မူပါ။ ထိုဘုရားရှင်တို့သည် တပည့်တော်ကို စောင့်ရှောက်တော်မူကြပါစေကုန်သတည်း။ ဘုရားရှင်တို့အား လည်းကောင်း၊ မင်းဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်အား လည်းကောင်း၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်တော်မူပြီးကုန်သော ရဟန္တာမြတ်တို့အား လည်းကောင်း၊ ဝိမုတ္တိတရား ငါးပါးအားလည်းကောင်း ရှိခိုးပါ၏။ ရဟန်းတို့...ရွှေဥဒေါင်းမင်းသည် ဤပရိတ်တော်ကို အရံအတားအဖြစ် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်၍ နေလေသည်။

ဤပရိတ်တော်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ရွှေဥဒေါင်းမင်းအား နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရုံမက ကြက်သီးမွေးညင်းထမှုပင် မဖြစ်ပေ။ တစ်နေ့သောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၏ မနီးလွန်းမဝေးလွန်း အရပ်၌နေသည့် မုဆိုးတစ်ဦးသည် ဟိမဝန္တာအတွင်း လှည့်လည်လေသော် ဒဏ္ဍကရွှေတောင်၌နေသည့် ရွှေဥဒေါင်းမင်းကို မြင်၏။ ထိုအကြောင်းကို သားဖြစ်သူကို ပြောပြ၏။

ဗာရာဏသီပြည်ရှင်၏ မိဖုရားခေမာသည် ရွှေဥဒေါင်းမင်း တရားဟောသည်ကို အိပ်မက်မြင်မက်လေသည်။ မင်းကြီးအား ၎င်းအိပ်မက်အကြောင်း ပြောပြပြီး ရွှေဥဒေါင်းမင်း၏ တရားနာလိုကြောင်း လျှောက်ထားလေသည်။ ရွှေဥဒေါင်းမင်း၏တည်နေရာကို စုံစမ်းမေးမြန်းလေသော် နောက်ဆုံးတွင် မုဆိုး၏ လျှောက်တင်ချက်အရ သိရှိရလေသည်။ ၎င်းမုဆိုးကိုပင် အရှင်ဖမ်းပေးရန် စေခိုင်းလေသည်။ မုဆိုးသည် ခုနစ်နှစ်တိုင်တိုင် ကျော့ကွင်းဖြင့် ထောင်ဖမ်းသော်လည်း

မမိဘဲ ၎င်းအရပ်၌ပင် သေလေသည်။ ခေမာမိဖုရားလည်း ၎င်းအာသာဖြင့် သေဆုံးလေသည်။

ရွှေဥဒေါင်းမင်းကြောင့် မိမိမိဖုရား သေရသည်ဟု မင်းက အမျက်ထားကာ ရွှေပြားပေါ်တွင် “ဟိမဝန္တာအရပ် ဒဏ္ဍကရွှေတောင်၌ နေသည့် ဥဒေါင်းမင်းအသား စားရသူတို့ မအိုနိုင်၊ မသေနိုင်ကြောင်း” ရေးသားကာ ရွှေသေတ္တာထဲ၌ ထားခဲ့လေသည်။ ထိုမင်း စုတေ၍ နောက်မင်း တက်လေသောအခါ ၎င်းစာကို တွေ့လေလျှင် မုဆိုးတစ်ဦးကို စေလွှတ်ပြန်၏။ ဤမုဆိုးလည်း ရှေးမုဆိုးနည်းအတိုင်း သေဆုံးပြန်၏။ ဤအတိုင်း ဖြစ်လာလိုက်သည်မှာ မင်းခြောက်ဆက် တိုင်လေ၏။

ခုနစ်ဆက်မြောက်မင်းသည် ၎င်းစာကို တွေ့ပြန်သော အခါ မုဆိုးတစ်ဦးကို လွှတ်ပြန်၏။ ၎င်းမုဆိုးကား ကျော့ကွင်း၏ မရွှေ့လျားသည်၏အဖြစ်၊ ဥဒေါင်းမင်း အရံအတား ပရိတ်ရွတ်၍ စားကျက်သို့ သက်သည်၏အဖြစ်နှင့် စားကျက်မှ တက်သည်၏ အဖြစ်တို့ကို လေ့လာမှတ်သားမိ လေသည်။ ဥဒေါင်းမတ်ကောင်ကို ဖမ်းကာ သင်ကြားလေလျှင် လက်ခုပ်တီးက က-၍ လက်ဖျစ် တီးက တွန်၏။ ဥဒေါင်းမင်း အရံအတား ပရိတ်ရွတ်မီ ကျော့ကွင်းထောင်ပြီး ဥဒေါင်းမကို တွန်စေ၏။ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်၏ အသံကို ကြားရသောအခါ ကိလေသာစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ဒေါင်းမလေးအပေါ် ချစ်ခင်ကြင်နာစိတ်များ တသွင်သွင် ယိုဖိတ်လာသောကြောင့် အရံအတား ပရိတ်တော်ကို မရွတ်မိဘဲ ဒေါင်းမလေးနား ကပ်မိလေလျှင် ကျော့ကွင်း အမိခံရလေသည်။

ဘုရင့်ထံရောက်သည့်အခါ မိမိကို ဖမ်းရခြင်းအကြောင်းကို မေးလေလျှင် မင်းကြီးက အသင်၏ အသားကို စားရသူမှာ မအို၊ မသေဟု ကြားရသောကြောင့် ဖမ်းရကြောင်း ပြောပြလေသည်။ ထိုအခါ ရွှေဥဒေါင်းမင်းက “ဪ... ဒီလိုတဲ့လား၊ ထားပါတော့၊ ဒီလိုဆိုခဲ့သော် ကျွန်ုပ်မှာ သေရ ပါလျက် သေသည့်သူ၏ အသားကို စားသည့်သူမှာ မသေဘူးဆိုတာ သဘာဝယုတ္တိ ရှိပါရဲ့လား” ဟု မေးလေလျှင် “သင့်မှာ ရွှေအဆင်းပမာ လှပတင့်တယ်သော အဆင်းရှိ၍ သင့်အသား စားရသူ တို့မှာ မအို၊ မသေရ” ဟု မင်းကြီးက တဖန် ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ရွှေဥဒေါင်းမင်းက “ဤကဲ့သို့ ရွှေအဆင်းပမာ တင့်တယ်လှပသည့် အဆင်းရှိရသည်မှာ အကြောင်းမဲ့သက်သက် မဟုတ်၊ ရှေးအခါက ဤမြို့၌ပင် စကြဝတေးမင်း ဖြစ်စဉ်က ပဉ္စသီလကို မိမိသာမက တိုင်းသူပြည်သားများကိုပါ စောင့်စေခဲ့ဖူး၏။ ဤဘဝမှ စုတေခဲ့သော် တာဝတိံသာ၌ ဖြစ်ခဲ့၏။ တဖန် တာဝတိံသာမှစုတေခဲ့ရာ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဥဒေါင်းငှက်မျိုး၌ ဖြစ်ရသော်လည်း ရှေးဘဝက ဆောက်တည်ခဲ့သည့် သီလတန်ခိုးကြောင့် ရွှေအဆင်းပမာ တင့်တယ်လှပသော အဆင်း ရရှိခဲ့ပေသည်” ဟု ပြောဆိုလေလျှင် မင်းကြီးက “အသင်၏ စကားခိုင်လုံအောင် အထောက် အထား ပြနိုင်ပါသလား” ဟု မေးလျှင် ရွှေဥဒေါင်းမင်းက “မိမိ စကြဝတေးမင်း ဖြစ်စဉ်က အသုံးပြုခဲ့သည့် ရတနာရထားကို မင်္ဂလာရေကန်အတွင်း မြှုပ်ထားကြောင်း” ပြောဆို၏။ တူးဖော်စေရာ ရွှေဥဒေါင်းမင်း ပြောသည့်အတိုင်း တွေ့ရှိရသောကြောင့် မင်းကြီး ယုံကြည် လေသည်။ ထိုအခါ ရွှေဥဒေါင်းမင်းက နိဗ္ဗာန်မှအပ သင်္ခတတရားဟူသမျှ မတည်မြဲကြောင်း ဖြစ်တတ်သလို ပျက်စီးတတ်သည့် သဘောတရားကို လွန်ဆန်၍ မရနိုင်ကြောင်း တရားဟော၍ ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်စေလေသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရွှေဥဒေါင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာပါသည်။
မင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာပါသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ပရိတ်တော်များ၏ တန်ခိုးကို ယုံကြည်ထိုက်လှသည်။
(၂) သီလနှင့်ပြည့်စုံလျှင် ရုပ်ရောစိတ်ပါ လှပေသည်။
- ပါရမီ။ ။ သီလပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ ဗြဟ္မစရိယမင်္ဂလာ။

၁၆၀-ဝိနိလကဇာတ်

(ဝိနိလက=ညှိမည်းသည့် အရောင်ရှိသည့်ငှက်)

မတူလျှင် မတူပရသည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်က ဘုရားရှင်အလား ဟန်ဆောင်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူပါသည်။

ဒေဝဒတ်က မိမိရှိရာ ဂယာသီသသို့ ရောက်ရှိလာသည့် အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးကို ဘုရားရှင်အသွင်ပြလေသည်။ ဒေဝဒတ် အိပ်စက်နေချိန်တွင် အဂ္ဂသာဝကများသည် ၎င်းတို့၏ တပည့်များအား တရားပြ၍ ခေါ်ဆောင်ကာ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က အရှင်သာရိပုတ္တရာကို မေး၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာက အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားသောအခါ ဘုရားရှင်က ယခုအခါ၌သာ ငါဘုရားပမာ ဟန်ဆောင်၍ ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရသည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ရောက်ခဲ့ဖူးကြောင်း မိန့်၍ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဝိဒေဟတိုင်း မိထိလာပြည်တွင် ဝိဒေဟမင်း စိုးမိုးအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်လေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏ သားတော်ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ သွား၍ အတတ်ပညာဟူသမျှကို သင်ယူခဲ့လေသည်။ ဖခမည်းတော် နတ်ရွာစံ ကံတော်ကုန်သည့်အခါ အဖ၏ အရိုက်အရာကို ဆက်လက် ခံယူလေသည်။

ထိုမိထိလာပြည်နှင့် မနီးမဝေးသည့် အရပ်သို့ ရွှေဟင်္သာမင်း လာရောက်ကျက်စားရာ ကျီးမတစ်ကောင်နှင့် ပေါင်းဖော်မိသောကြောင့် သားတစ်ကောင် ရရှိလေသည်။ အမိနှင့်လည်း မတူ၊ အဖနှင့်လည်း မဆင်ဘဲ ညှိမည်းသော အဆင်းရှိ၍ ‘ဝိနိလက’ဟု မှည့်ခေါ်လေသည်။ သား ‘ဝိနိလက’ကို ရွှေဟင်္သာမင်း မကြာမကြာလာ၍ ကြည့်ရှုလေသည်။ ဤသို့ သွားသည်ကို အတူနေသား ဟင်္သာငှက်နှစ်ကောင်က မေးလေသော် အကြောင်းစုံကို ပြောပြ၏။ ‘ထိုအခါ သားများက မိမိတို့ သွား၍ ‘ဝိနိလက’ကို ခေါ်ဆောင်ပါမည်။ နေရာ အတိအကျကိုသာ ပြောကြားရန် ခွင့်ပန်၍ သွားကြလေသည်။

‘ဝိနိလက’ကို တုတ်တံ၌ စီးစေ၍ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်က တုတ်တံ၏ အစွန်းများကို ကိုက်ကာ မိထိလာမြို့ပေါ်မှ ဖြတ်၍ ပျံကြသည်။ ထိုအချိန်ကား ဝိဒေဟမင်းသည် သိန္ဓောမြင်း လေးစီး က-သည့် ရထားကို စီး၍ မြို့ကို လက်ယာရစ် လှည့်သည့်အခိုက် ဖြစ်၏။ ၎င်းကို ‘ဝိနိလက’ မြင်လေသောအခါ ဝိဒေဟမင်းနှင့် မိမိ ဘာမှ မထူး၊ ဝိဒေဟမင်းက မြင်းလေးစီး က-သည့် ရထားစီး၍ မြို့ကို လှည့်၏၊ ငါက ဟင်္သာက-သော ရထားစီး၍ လှည့်၏ဟု ပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၉။ ဝေမေဝ နန္ဒ ရာဇာနံ၊ ဝေဒေဟံ မိထိလဂ္ဂဟံ။
အဿာ ဝဟန္တိ အာဇညာ၊ ယထာ ဟံသာ ဝိနိလကံ။

မြန်မာပြန်

ဝိနိလကဆိုသည့် ငါ့ကို ဟင်္သာပျံညီနောင်တို့သည် ဆောင်သည့်အတိုင်း ဝိဒေဟတိုင်း မိထိလာ ပြည့်ရှင် မင်းကေရာဇ်ကို အာဇာနည်မြင်းများ အမှန်တကယ် သယ်ဆောင်ကုန်၏။

ထိုစကားကို ဟင်္သာညီနောင်တို့ ကြားလျှင် အလွန်တရာ စိတ်ဆိုး၍ ပစ်ချရန် ကြံစည်မိ၏။ သို့သော်လည်း ဖခင်ကို ချစ်ကြောက်ရိုသေကြ၍ ပစ်မချတော့ဘဲ ဖခင်ကြီးသံ အရောက် ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ ဖခင်အား ဝိနိလက၏ အပြစ်ကို တိုင်ကြားလေသည်။ ထိုအခါ ဖခင်က “သင်က ငါ့သားများထက် မြတ်သလား၊ ငါ၏ သားများကို မြင်းနှင့်နှိုင်းဘိ၏၊ မိမိပမာဏကို သင် မသိ၊ ဤအရပ်သည် သင်၏ ကျက်စားရာ အရပ် မဟုတ်၊ သင့်အမိ၏အရပ်သို့ ပြန်လော့”ဟု ပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၂၀။ ဝိနိလ ဒုဂ္ဂံ ဘဇသိ၊ အဘူမိံ တာတ သေဝသိ။
ဂါမန္တကာနိ သေဝဿု၊ ဧတံ မာတာလယံ တဝ။

မြန်မာပြန်

“ဝိနိလက....ရောက်နိုင်ခဲ့သည့် အရပ်သို့ သင် ရောက်ရှိလာ၏။ သင်၏ အရပ်မဟုတ်သည့် အရပ်သို့ ဆည်းကပ်လာ၏။ ရွာစွန့်ရွာဖျားသို့ ဆည်းကပ်လေလော့၊ သင့်အမိနေရာ ရွာစွန့် ရွာဖျားသို့ သွားလေလော့” ဟု ဆို၍ ဝိနိလကကို နေရာဟောင်းသို့ ပြန်ပို့ရန် ဟင်္သာညီနောင်အား စေခိုင်း၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဝိဒေဟမင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာ၏။
 ဝိနိုလကသည် ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာ၏။
 ရွှေဟင်္သာညီနောင်တို့သည် အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါး ဖြစ်လာကြသည်။
 ရွှေဟင်္သာမင်းက အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာလေသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။မတူလျှင် မတူအပ်ပေ။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။နိဝါတမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂-သန္တဝဂ်

၁၆၁-ဣန္ဒသမာန ဂေါတ္တဇာတ်

(ဣန္ဒသမာနဂေါတ္တ = သိကြားမျိုးနွယ်)

ဆရာ့စကားကို နားမထောင်သဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးရသည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသောအခါ ပြောဆိုဆုံးမခံရသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ (ထိုရဟန်း၏ အကြောင်းကို နဝကနိပါတ်၊ ဂိဇ္ဈဇာတ်တွင် ကြည့်ပါ။)

အထူးအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းအား “ချစ်သား....သင်ဟာ ရှေးကလဲ ပြောဆို ဆုံးမရ ခက်ခဲတယ်၊ ပညာရှိတို့ စကားကို နားမထောင်ခဲ့လို့ မုန့်ယိုနေတဲ့ ဆင်ဟာ သင့်ကို ညက်ညက်ကြေအောင် နင်းချေခဲ့ဖူးတယ်”ဟု မိန့်တော်မူပြီး အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဤသို့ ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်နေစဉ် ကျွန်ုပ်တို့ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်သည် ပုဏ္ဏားမျိုးရိုး၌ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အလောင်းတော် အရွယ် ရောက်သည့်အခါ အိမ်ထောင်သားမွေး လူမှုရေးကိစ္စဟူသမျှကို ရွံ့မုန်းပယ်စွန့်၍ ရသေ့ဝတ်ကာ ရသေ့ငါးရာတို့၏ ဂိုဏ်းဆရာကြီးအဖြစ်ဖြင့် ဟိမဝန္တာတစ်နေရာတွင် နေလေသည်။

ထိုစဉ်က ရသေ့ငါးရာထဲမှ ဣန္ဒသမာနဂေါတ္တ (သိကြားမျိုး)ခေါ်သော ရသေ့သည် အဆုံးမ လည်းခံ၊ ပြောစကားလည်း နားမထောင်ချေ။ သူသည် ဆင်ပေါက်ကလေး (မွေးစဆင်ငယ်) တစ်ကောင်ကိုလည်း မွေးထားသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားအလောင်း ဆရာရသေ့ကြားသော အခါ ထိုရသေ့အား ခေါ်၍ မေးလေသည်—

“မင်း ဆင်ပေါက်ကလေး မွေးထားတယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာ၊ သူ့အမေ သေသွားလို့ ဆင်ပေါက်ကလေးကို မွေးထားတာပါ”

“ငါ့တပည့်....ဆင်ဆိုတာ အရွယ်ရောက်လာရင် မွေးတဲ့သခင်ကို သတ်တတ်တယ်၊

မမွေးပါနှင့်”

“ဆရာ....ဒီဆင်ကလေးနှင့် မခွဲနိုင်တော့လို့ပါ”

“ဒါဆိုရင်လဲ မင်းသဘောပဲ၊ ဆင်-ကြီးလာရင် မင်းသိလိမ့်မယ်”

ဆင်ကလေးသည် ကောင်းကောင်းကျွေးမွေးယုယသဖြင့် တစ်နေ့တခြား ကြီးထွားလာသည်။ တစ်နေ့တွင် ရသေ့တို့သည် တောသစ်မြစ်နှင့် သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို ရှာဖွေရန် ဝေးလံသော နေရာသို့ ထွက်ခွာသွားကြသည်။ သစ်သီးဝလံပေါများသော နေရာသို့ ရောက်လျှင် ထိုနေရာတွင် နှစ်ရက် သုံးရက်နေထိုင်ကာ ရှာဖွေ စားသောက်ကြသည်။ (ဆင်တို့မည်သည် တောင်လေလာလျှင် မုန်ယိုတတ်သည်။)

ဣန္ဒသမာနဂေါတ္တရသေ့မွေးထားသော ဆင်ငယ်ကလေးသည် အရွယ်ရောက်လာပြီဖြစ်၍ နံနက် စောစောတိုက်ခတ်သော တောင်လေနှင့်အတူ မုန်ယိုစပြုလာသည်။ ဆင်သည် အမုန်ယစ်သဖြင့် မာန်ဟုန်ထလာပြီး မကြာမြင့်မီမှာ သခင်ရသေ့၏ သစ်ခက်များဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော ကျောင်းသစ်မီးကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သည်။ တချိန်တည်းမှာပင် သောက်ရေကိုလည်း ရိုက်ခွဲ လိုက်သည်။ နောက်မှီအဖြစ် စိုက်ထားသော တံကဲပျဉ်ချပ်ကိုလည်း နုတ်ပစ်လိုက်သည်။ “ဒီရသေ့ကို သတ်ပြီးမှ သွားမယ်” ဟု ကြံစည်ပြီး တောချုံတစ်ခုသို့ ဝင်၍ ရသေ့ပြန်အလာကို စောင့်ကြည့် နေသည်။

ဣန္ဒသမာနဂေါတ္တရသေ့သည် ဆင်အတွက် အစားအစာများကို ယူဆောင်ကာ အခြားသော ရသေ့တို့၏ ရွှေမှ ပြန်လာခဲ့သည်။ သူ၏ဆင်ကို မြင်သဖြင့် ခါတိုင်းလို အောက်မေ့ပြီး ဆင်အနီးသို့ သွားလေသည်။ ထိုအခါ ဆင်သည် ချုံကွယ်မှ ထွက်၍ နှာမောင်းဖြင့် ရသေ့ကို ဖမ်းယူကာ မြေတွင် ပေါက်လိုက်သည်။ ခြေထောက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို နင်းချေလိုက်သည်။ ရသေ့ အသက် မရှိတော့ သည်အထိ စိတ်တိုင်းကျ ပြုလုပ်ပြီးသောအခါ ကြိုးကြာသံနှင့် တူအောင် အော်မြည်လျက် တောထဲသို့ ဝင်ပြေးသွားလေသည်။

ကျန်ရသေ့များသည် ထိုအကြောင်းကို အလောင်းတော်ရသေ့အား ပြောကြားကြသောအခါ အလောင်းတော်ရသေ့က “စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းသူတို့နှင့် အပေါင်းအသင်းမပြုလုပ်အပ်” ဟု ပြောဆိုကာ ဤဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မူပါသည်—

ပါဠိ

- ၂၁။ န သန္တဝံ ကာပုရိသေန ကယိရာ၊ အရိယော အနရိယေန ပဇာနမတ္ထံ။
စိရာနုဂုတ္ထောပိ ကရောတိ ပါပံ၊ ဂဇော ယထာ ဣန္ဒသမာနဂေါတ္တံ။
- ၂၂။ ယံ တွေဝ ဇညာ သဒိသော မမန္တိ၊ သီလေန ပညာယ သုတေန စာပိ။
တေနော မေတ္တိံ ကယိရာထ သဒ္ဓိံ၊ သုခေါ ဟဝေ သပ္ပုရိသေန သင်္ဂမော။

မြန်မာပြန်

- ၂၁။ ရသေ့တို့...အကျိုးစီးပွားကို သိသော အရိယာသူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်း မဟုတ် အကျင့်ယုတ်သောသူနှင့် အပေါင်းအသင်း မပြုလုပ်အပ်။ အကြောင်းမှာ ဣန္ဒသမာန-

ဂေါတ္တိ မွေးထားသော ဆင်သည် သူ့အား ပြန်၍ သတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်သည်။ သူတော်ကောင်း မဟုတ် အကျင့်ယုတ်သောသူသည် ကြာမြင့်စွာ အတူနေဖူးသော်ငြားလည်း ယုတ်မာသော အမူအကျင့်ကို ပြုကျင့်တတ်သည်သာ ဖြစ်၏။

၂၂။ အကြင်သူကို ငါနှင့် သီလ၊ ပညာ၊ အကြားအမြင်တို့အားဖြင့် တူသည်ဟု သိအံ့။ ထိုသူနှင့်သာ အတူတကွ မိတ်ဖွဲ့ခြင်းကို ပြုကြရမည်။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်း သည်သာ အမှန်တကယ် ချမ်းသာ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရှေးက ဂိုဏ်းဆရာရသေ့သည် ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်လာသည်။
ရှေးက ဣန္ဒသမာနဂေါတ္တိရသေ့သည် ယခုအခါ ဆိုဆုံးမခက်သော ဒုဗ္ဗစ ရဟန်းဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ဆရာမိဘ ဆုံးမစကား နားမထောင်လျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အသေဝနာ စ ဗာလာန မင်္ဂလာ၊ သောဝစဿတာ မင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာတို့ ပျက်သည်။

၁၆၂-သန္တဝဇာတ်

(သန္တဝ=အပေါင်းအသင်း)

မီးကို လုပ်ကျွေးပူဇော်ခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မီးပူဇော်ခြင်း (မီးကို ရှိခိုးခြင်း) ကို အကြောင်းပြု၍ ဤသန္တဝဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။ (ဤဇာတ်သည် ဧကကနိပါတ် နဂိုဠဇာတ်နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။)

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာဝကရဟန်းတော်များသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရသေ့တို့ မီးပုံကြီးအား ရှိခိုးပူဇော်နေ ကြသည်ကို မြင်သဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓထံ သွားရောက်၍ အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းလျှောက်ထား ကြသည်—

“အရှင်ဘုရား....ရသေ့တွေဟာ မီးကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းစတဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အကျင့်အမျိုး မျိုးတွေကို ကျင့်နေကြပါတယ်ဘုရား၊ သူတို့ရဲ့ အကျင့်တွေဟာ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် တမလွန်မှာ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါသလားဘုရား”

“ရဟန်းတို့....ရသေ့တွေရဲ့ မီးကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းစတဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အကျင့်တွေဟာ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် တမလွန်မှာ ဘယ်လို အကျိုးစီးပွားမျိုးကိုမှ မဖြစ်ထွန်းစေနိုင်ပါ။ ရှေးပညာရှိ အချို့လဲ မီးပူဇော်ခြင်းဖြင့် အကျိုးစီးပွား ဖြစ်မယ်ထင်လို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ မီးပူဇော်ခဲ့ကြ

ပါတယ်၊ မီးကို ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို မြင်တော့မှ မီးကို ရေနှင့်လောင်းသတ်၊ သစ်ခက်စသည်တို့ဖြင့် ရိုက်ခတ်ကာ ထိုအမှုမျိုးကို နောက်ထပ် ဘယ်တော့မှ လှည့်မကြည့်၊ မပြုလုပ်ကြတော့ပါ”

ဗုဒ္ဓသည် ရသေ့တို့၏ မီးကို ပူဇော်ခြင်း၌ တစုံတရာ အကျိုးမရှိကြောင်းကို ရှင်းလင်းဟောကြားတော်မူပြီးနောက် အတိတ်က ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကိုလည်း ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်မင်း လုပ်ခဲ့စဉ်က ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အလောင်းတော်၏ မိဘများသည် သူတို့သား တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်မြောက် မွေးနေ့ပွဲတွင် မီးစကိုကိုင့်ကာ “သား...ဒီမီးစကို ယူသွားပြီး တောထဲမှာ မီးကို လုပ်ကျွေးမလား၊ ဒါမှ မဟုတ် ဗေဒင်သုံးပုံကို သင်ပြီး အိမ်ထောင်ပြုကာ ပစ္စည်းဥစ္စာရအောင် ဗေဒင် ဟောမလား”ဟု မေးမြန်းကြသည်။

ထိုအခါ အလောင်းတော်သည် “ဖေဖေ...ဖေဖေလို ကျွန်တော်အိမ်ထောင်ပြုပြီး လူ့ဘောင်မှာ မနေလိုပါ၊ ဗြဟ္မာဖြစ်အောင် ကျွန်တော့်မွေးနေ့မှာ မီးကိုယူ၍ တောထဲမှာ မီးကို လုပ်ကျွေးပါမယ်” ဟု ပြောဆိုပြီး မိဘများကို ရှိခိုးကာ မီးကို ယူ၍ တောထဲသို့ သွားလေတော့၏။ တောထဲတွင် သစ်ရွက်မိုးကျောင်း ဆောက်လုပ်၍ နေထိုင်ပြီး မီးကို လုပ်ကျွေးပူဇော်နေသည်။

တနေ့သ၌ အလောင်းတော်ရသေ့သည် ဆွမ်းဖိတ်ရာမှ ထောပတ်နို့ထမင်းကိုရခဲ့၍ “ဒီထောပတ်နို့ထမင်းကို ဗြဟ္မာကြီးအား ပူဇော်မယ်”ဟု ကြံစည်ပြီး မီးဖိုကာ “အရှင်မီးမင်း...အရှင်အား ထောပတ်နို့ထမင်းဖြင့် ပူဇော်ပါ၏၊ ထောပတ်နို့ထမင်းကို သုံးဆောင်ပါ”ဟု ဆို၍ မီးဖိုထဲသို့ လောင်းထည့်လိုက်သည်။ ထိုခဏ၌ မီးဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်ကာ သူ၏ သစ်ရွက်မိုးကျောင်း ကလေးမှာ ပြာကျသွားလေတော့သည်။

ဗြဟ္မာဖြစ်လိုသော ဘုရားအလောင်းရသေ့သည် ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နှင့် ထွက်ပြေးပြီး တစ်နေရာတွင် ရပ်လျက် “ယုတ်မာသောသူနှင့် အပေါင်းအသင်း မပြုအပ်၊ ငါ ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ဆောက်ထားသော ကျောင်းကလေး ယခု မီးလောင်သွားပြီ”ဟု ညည်းတွားကာ ပထမအကြိမ် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေသည်—

၂၃။ န သန္တဝသ္မာ ပရမတ္ထံ ပါပိယော၊ ယော သန္တဝေါ ကာပုရိသေန ဟောတိ။
သန္တပိတော သပ္ပိနာ ပါယသေန၊ ကိစ္ဆာကတံ ပဏ္ဏကုဋိံ အဒယံ။

မြန်မာပြန်

စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော ယောက်ျားနှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်းသည် အလွန် ယုတ်မာ၏။ ထိုထက် ယုတ်မာခြင်း မရှိတော့ပြီ။ ယုတ်မာသောယောက်ျားနှင့် တူသော မီးသည် ထောပတ်

နို့ထမင်းဖြင့် ပူဇော်ပသသော်လည်း (ရောင့်ရဲစေသော်လည်း) ငါ ပင်ပင် ပန်းပန်း ဆောက်ထားသော ကျောင်းကလေးကို လောင်ကျွမ်းခဲ့လေပြီ။

ဘုရားအလောင်းသည် “မိတ်ဆွေကို ပြစ်မှားသော သင်နှင့် ငါ မနေလိုတော့”ဟု ဆိုကာ မီးကို ရေနှင့်လောင်းသတ်၍ သစ်ခက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ကာ ဟိမဝန္တာတောထဲသို့ ဝင်သွားလေသည်။ ထိုတောထဲတွင် ရွှေဝါရောင်ရှိသော သမင်မကလေးက ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ သစ်တို့၏မျက်နှာကို လျှာဖြင့် လျက်ပေးနေသည်ကို မြင်ရသဖြင့် “သူတော်ကောင်းတို့နှင့် နေထိုင် ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်း ရခြင်းသည် အလွန် စိတ်ချမ်းသာစရာ ကောင်းပါပေတယ်”ဟု တွေးတောလျက် အောက်ပါ ဂါထာကို ဒုတိယအကြိမ် ရွတ်ဆိုပြန်သည်—

ပါဠိ

၂၄။ န သန္တဝသ္မာ ပရမတ္ထိ သေယျော၊ ယော သန္တဝေါ သပ္ပုရိသေန ဟောတိ။
သီဟဿ ဗျဿ ၈ ဒီပိနော ၈၊ သာမာ မုခံ လေဟတိ သန္တဝေန။

မြန်မာပြန်

သူတော်ကောင်းများနှင့် ပေါင်းသင်းရခြင်းလောက် မြတ်သောအရာ မရှိတော့ပြီ။ ရွှေသမင်မကလေးသည် ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ခင်မင်စွာဖြင့် ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ သစ်တို့၏ မျက်နှာကို လျှာဖြင့် လျက်ပေးနေပါတကား။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရှေးက ရသေ့ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မီးသည် သုံးတတ်လျှင် မိတ်ဆွေကောင်းဖြစ်ပြီး မသုံးတတ်လျှင် အလွန်ဆိုးဝါးသော ရန်သူ ဖြစ်သည်။

(၂) မီးကို လုပ်ကျွေးခြင်းသည် အကျိုးတစုံတရာ မရှိ။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ နေက္ခမ္မပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အသေဝနာ ၈ ဗာလာန မင်္ဂလာ၊ ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ။

၁၆၃-သုသီမဇာတ်

(သုသီမ=သုသီမ မည်သော ဘုရင်)

မုနိရိုး၏ 'အစဉ်အလာကောင်းကို ထိန်းသိမ်းသင့်ကြောင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် အများဆန္ဒဖြင့် လှူခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။

သာဝတ္ထိပြည်တွင် အလှူဒါယကာ တစ်ဦးတည်းက တခါတရံ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များအား လှူဒါန်း၍ တခါတရံ သာသနာပ တိတ္ထိတို့အား လှူဒါန်းသည်။ တခါတရံ စုပေါင်း၍ လှူဒါန်းကြသည်။ တခါတရံ လမ်းအလိုက် ရပ်ကွက်အလိုက် လှူဒါန်းကြသည်။ တခါတရံ မြို့သူမြို့သားများ၏ ဆန္ဒကို ညှိနှိုင်း၍ စုပေါင်း လှူဒါန်းကြသည်။

ယခုအခါမှာမူကား မြို့သူ မြို့သားတို့၏ ဆန္ဒအရ အားလုံးသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုများကို စုပေါင်းလှူဒါန်းကြရန် စီစဉ်ထားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ခေါင်းဆောင်များ သဘောထား မညီညွတ် ကြသဖြင့် အလှူရှင်များလည်း နှစ်ခြမ်း ကွဲသွားသည်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက “ဒီလှူဖွယ်ဝတ္ထု အားလုံးကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်တဲ့ အရှင်များကို လှူဒါန်းမယ်”ဟု ပြောကြပြီး အချို့ပုဂ္ဂိုလ် များက “ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား အမှူးရှိတဲ့ သံဃာတော်တွေကို လှူဒါန်းမယ်”ဟု ပြောနေကြသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သူများကလည်း သူတို့၏ အရှင်များကို လှူဒါန်းချင်ကြသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကလည်း မြတ်စွာဘုရားနှင့် သံဃာတော်များကို လှူဒါန်းချင်ကြသည်။ ဤသို့ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ငြင်းခုံစကား များနေကြရာ မြို့သူ မြို့သား ပရိသတ်များက “အများဆန္ဒ အရ ပုဂ္ဂိုလ်များရာဘက်ကို လှူဒါန်းကြမယ်”ဟု ပြောဆိုလိုက်သောအခါ များစွာသော လူအုပ် ကြီးက “ဘုရားအမှူးရှိတဲ့ သံဃာတော်တွေကို လှူဒါန်းကြမယ်”ဟု တညီတညွတ် အော်ကြသဖြင့် အများဆန္ဒအတိုင်း မြတ်စွာဘုရား အမှူးရှိသော သံဃာတော်များကို လှူဒါန်းကြရန် အတည် ဖြစ်သွားတော့သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်သူများကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား လှူဒါန်းမည့် အလှူကို အနှောင့်အယှက် မပေးနိုင်ကြတော့ချေ။

မြို့သူ မြို့သားများသည် ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များကို ပင့်ဖိတ်၍ ခုနစ်ရက် တိုင်တိုင် အလှူကြီးပေးပြီးနောက် ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့တွင် လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို လှူဒါန်းကြသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် အနုမောဒနာ(ဝမ်းမြောက်ဖွယ်)တရား ဟောကြားပြီး များစွာသောလူအပေါင်းအား မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို သိစေတော် မူ၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ကြွသွားတော်မူသည်။ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်၍ ဂန္ဓကုဋီ တိုက်ခန်းထဲသို့ဝင်ခါနီး ရဟန်းတော်များ ဝတ်ပြုရန် ရောက်လာကြသဖြင့် ဂန္ဓကုဋီတံခါးဝတွင် ရပ်တော်မူကာ ရှေးဘုရားရှင်တို့ ပေးလေ့ရှိသော ဆုံးမဩဝါဒကို ပေးတော်မူပြီး ဂန္ဓကုဋီတိုက်ခန်း ထဲသို့ ဝင်သွားတော်မူသည်။

ထိုနေ့၏ ညဉ့်ဦးပိုင်း အချိန်ကလေးတွင် ရဟန်းတော်များ ဓမ္မာရုံတစ်ခု၌ စုဝေးမိကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ရဟန်းတစ်ပါးက “ငါ့ရှင်တို့....တခြားအယူရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ တပည့်တွေဟာ ဘုရားရှင်တို့အား လှူဒါန်းထားတဲ့ အလှူကို အန္တရာယ်ပြုဖို့ ကြိုးစားသော်လည်း အန္တရာယ်

မပြုနိုင်ကြပါ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုအားလုံးဟာ မြတ်စွာဘုရားများ ခြေတော်ရင်းကို ရောက်လာကြရပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တန်ခိုးတော်စွမ်းအားဟာ အံ့သြဖို့ ကောင်းလှပါပေတယ်။ အင်မတန် ကြီးမားပါပေတယ်”ဟု ပြောနေစဉ် မြတ်စွာဘုရား ကြွရောက်တော်မူလာပြီး “ချစ်သားတို့.... ယခုအခါ ဘာစကားတွေ ပြောဆို တိုင်ပင်နေကြပါသလဲ”ဟု မေးတော်မူသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းများက “တခြားအယူရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဗုဒ္ဓအား လှူဒါန်းတဲ့ ပစ္စည်းများအပေါ် အန္တရာယ် မပြုနိုင်တဲ့အကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓ၏ တန်ခိုးတော် အစွမ်းသတ္တိဟာ အလွန်အံ့သြဖို့ ကောင်းတဲ့အကြောင်း စသည်များကို ပြောဆိုနေကြကြောင်း” လျှောက်ထားကြရာ ဗုဒ္ဓ-က—

“ရဟန်းတို့....တခြားအယူရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ တပည့်တွေဟာ အခုမှ ငါဘုရားအား လှူဒါန်းတဲ့ လှူဖွယ်ဝတ္ထုအပေါ် အန္တရာယ်ပြုဖို့ ကြိုးစားကြတာ မဟုတ်ဘူး၊ ရှေးတုန်းကလဲ ကြိုးစားခဲ့ကြဖူးတယ်။ သို့သော်လဲ လှူဖွယ်ဝတ္ထုအားလုံးဟာ ဘယ်အခါမဆို ငါဘုရား ခြေတော်ရင်းသို့ ရောက်ရတာချည်းပါပဲ”ဟု—

မိန့်တော်မူပြီး အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်လည်၍ ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်တွင် သုသိမမင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့စဉ်က ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓအလောင်းအလျာသည်လည်း သုသိမမင်း၏ မင်းဆရာဖြစ်သော ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားကြီး၏ ဇနီးဝမ်းတွင် ပဋိသန္ဓေ တည်လာသည်။ ကိုးလလွယ် ဆယ်လပြည့်၍ ဘုရားအလောင်းတော် မွေးဖွားပြီးနောက် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် ရောက်သောအခါ သူ၏ဖခင် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီး ကွယ်လွန်ရှာသည်။

သူ၏ဖခင်သည် မသေခင်က မင်း၏ ဆင်တော်မင်္ဂလာအမှုကို ပြုလုပ်သောသူ ဖြစ်သည်။ ဆင်တော်မင်္ဂလာ ပြုလုပ်ရာအချ်သို့ ရောက်ရှိလာသမျှ အဆောက်အဦနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ လက်ဝတ် တန်ဆာအားလုံးကိုလည်း သူ၏ဖခင်သာလျှင် ရရှိခဲ့သည်။ ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်တိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာ တစ်ကုဋေလောက်အထိ ရရှိခဲ့သည်။ ဖခင်သေဆုံး၍ မကြာမီအချိန်တွင် ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်ရန် အချိန်သို့ ချောက်ရှိလာသည်။ ထိုအခါ ကျန်ပုဏ္ဏားများက သုသိမမင်းထံ ချဉ်းကပ် စေားကာ သံတော်ဦးတင်ကြသည်—

“အရှင်မင်းကြီး....ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲ ဆင်နွဲ့ရန် အချိန်ရောက်ပါပြီ၊ ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲ ပြုလုပ်သင့်ပါပြီ၊ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးရဲ့သားဟာ ငယ်လွန်းပါသေးတယ်၊ ဗေဒင်သုံးပုံကိုလဲ မတတ်သေးပါဘူး၊ ဆင်ရဲ့ ကြိတ်အင်လက္ခဏာကိုပြတဲ့ ဆင်ကျမ်းကိုလဲ မတတ်ကျွမ်းသေးပါဘူး၊ ဒီဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲကို ကျွန်တော်မျိုးတို့ ပြုလုပ်ပါရစေ”

သုသိမမင်းသည် ပုဏ္ဏားတို့၏ အကြောင်းပြချက် ခိုင်လုံသဖြင့် အလောင်းတော် ပုဏ္ဏားကလေးအား လျစ်လျူရှုကာ သံတော်ဦးတင်လာသော ပုဏ္ဏားများအား ဆင်တော်မင်္ဂလာပြုရန် ခွင့်ပေးလိုက်သည်။ ပုဏ္ဏားများသည် ဆင်တော်မင်္ဂလာပြုခွင့်ရပြီဖြစ်သဖြင့် “ဆင်တော်မင်္ဂလာကို ငါတို့ ပြုလုပ်ရတော့မယ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ငါတို့ ရတော့မယ်”ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေကြသည်။

လာမည့် လေးရက်မြောက်သော နေ့တွင် ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲ ပြုလုပ်မည့်အကြောင်း အလောင်းတော် ပုဏ္ဏားလေး၏ မိခင်ကြီး ကြားသောအခါ “ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲကို ဆွေခုန့်ဆက်

မျိုးခုနစ်ဆက် လည်အောင် ငါတို့ မျိုးရိုးတွေသာ ပြုလုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ငါတို့ မျိုးနွယ်တွေ ပျက်စီးတော့မယ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေလဲ ဆုတ်ယုတ်ကုန်တော့မယ်” ဟု စိုးရိမ်ပူပန်ကာ ငိုရှာလေတော့၏။

မိခင်ကြီး ငိုနေသည်ကို အလောင်းတော်ပုဏ္ဏားလေး မြင်သောအခါ—

“အမေ....ဘာပြုလို့ ငိုနေတာလဲ”

“ဒီလို ဒီအကြောင်းတွေ ကြားလို့ပါ သားရယ်”

“ဒါကြောင့်တော့ မငိုပါနှင့်အမေ၊ ဆင်တော်မင်္ဂလာကို သား ပြုလုပ်ပါမယ်”

“မဖြစ်ပါဘူး သားရယ်၊ သားက ဗေဒင်သုံးပုံကိုလဲ မတတ်သေး၊ ဆင်ရဲ့ ကြန်အင် လက္ခဏာကို ပြတဲ့ ဆင်ကျမ်းကိုလဲ မတတ်သေးဆိုတော့ ဆင်တော်မင်္ဂလာကို ဘယ်လို လုပ်ပြီး ပြုလုပ်မလဲ”

“ဒါဖြင့်ရင် ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲက ဘယ်တော့ ပြုလုပ်မှာတဲ့လဲ အမေ”

“လာမည့် လေးရက်မြောက်နေ့မှာလို့ ပြောတာပဲ သားရယ်”

“အမေ....ဗေဒင်သုံးပုံကို သင်ပေးနိုင်တဲ့ ဆရာ၊ ဆင်ကျမ်းကို တတ်ကျွမ်းတဲ့ ဆရာ ဘယ်အရပ်မှာ ရှိပါသလဲ”

“ပညာစုံတတ်ကျွမ်းတဲ့ ဒီသာပါမောက္ခဆရာကြီးဟာ ဒီကနေ ယူဇနာ တစ်ရာ့နှစ်ဆယ် ဝေးတဲ့ ဂန္ဓာရတိုင်းက တက္ကသိုလ်ကြီးမှာ ရှိပါတယ်ချစ်သား”

“အမေ....ကျွန်တော်တို့ မျိုးနွယ်ကို မပျက်စီးစေရပါဘူး၊ ကျွန်တော် မနက်ဖြန် တစ်နေ့ တည်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကို အရောက်သွားပြီး တစ်ညတည်းနှင့် ဗေဒင်သုံးပုံနှင့် ဆင်ကျမ်းကို တတ်အောင် သင်ယူခဲ့ပါမယ်၊ နောက်တစ်နေ့မှာ အရောက်ပြန်လာပြီး လေးရက်မြောက်တဲ့ နေ့မှာ ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲကို ပြုလုပ်ပါမယ်၊ မငိုပါနှင့် အမေ”

သားသည် မိခင်အား အားပေးစကား ပြောကြားပြီး နောက်တစ်နေ့ မနက်စောစောတွင် ထမင်းစားသောက်ပြီး တစ်ယောက်တည်း ထွက်လာခဲ့ရာ (ဘုရားအလောင်းတို့၏ ပါရမီကြောင့် နတ်တို့၏ အကူအညီဖြင့်) တစ်နေ့တည်းနှင့် တက္ကသိုလ်ဆရာထံမှောက်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ဆရာကြီးအား ရှိသေစွာ ကန်တော့ပြီး သင့်လျော်သော နေရာတွင် တရိုတသေ ထိုင်နေ လိုက်သည်။

“ငါ့တပည့်....ဘယ်အရပ်က လာတာလဲ”

“ဗာရာဏသီပြည်က လာတာပါ ဆရာကြီး”

“လာခြင်းရဲ့ အကြောင်းကို ပြောပါဦး”

“ဆရာကြီးထံမှာ ဗေဒင်သုံးပုံနှင့် ဆင်ကျမ်းကို သင်ချင်လို့ပါ ဆရာကြီး”

“ကောင်းပြီ ငါ့တပည့်၊ သင်တာပ”

“ဆရာကြီး....ကျွန်တော်ဆောင်ရွက်ရမယ့် အမှုက ရက်အလွန်နီးနေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ ယူဇနာတစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ရှိတဲ့ ခရီးကို တစ်နေ့တည်းနှင့် ရောက်အောင်

လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီကနေ့ တစ်ညလုံး ကျွန်တော့်ကို ပညာသင်ခွင့် ပေးပါ။ မနက်ဖြန် ဒီက ပြန်ရောက်လို့ နောက်နေ့မှာ ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲကို ပြုလုပ်ပေးရပါမယ်။ တစ်ကြိမ်တည်း ရွတ်ဖတ်ခြင်းဖြင့် ပညာအားလုံးကို တတ်အောင် သင်ယူပါမယ် ဆရာကြီး”

ဆရာကြီးလည်း အကြောင်းစုံ သိရသဖြင့် စိတ်ကြိုက်သင်ကြားခွင့် ပြုလိုက်သည်။ သူသည် ဆရာကြီးနှင့် အတူတကွ ညစာစားသောက်ပြီး ဆရာကြီး၏ ခြေလက်တို့ကို ကိုယ်တိုင် တရိုတသေ ဆေးကြောပေးပြီးနောက် အသပြာတစ်ထောင်ထုပ်ကို ဆရာကြီး၏ ရွှေမောက်တွင် ချ၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့ကာ ပညာကို စတင်သင်ကြားလေသည်။

ဗေဒင်သုံးပုံနှင့် ဆင်ကျမ်းတို့ကို ဆရာရော တပည့်ပါ မနားတမ်း သင်ကြားလာရာ အရုဏ် တက်ချိန်သို့ ရောက်သောအခါ အားလုံး ပြီးဆုံးသွားသည်။

ထိုအခါ—

“ဆရာကြီး....တခြားသင်စရာများ ရှိပါသေးသလား”

“မရှိတော့ပါဘူး ငါ့တပည့်၊ အားလုံး ပြီးဆုံးပါပြီ”

“ဆရာကြီး....ဒီကျမ်းမှာ ဒီပုဒ်အက္ခရာဟာ ပျက်နေပါတယ်။ ဒီပုဒ်အက္ခရာဟာ ဒီလိုသာ ရှိသင့်ပါတယ်။ ရွတ်ဖတ်တဲ့ နေရာမှာလဲ အခက်အခဲ ဖြစ်စေပါတယ်။ ဒီကနေ့က စပြီး နောင်ရောက်လာမယ့် ကျောင်းသားတွေကို ဒီအတိုင်း မသင်ပေးပါနှင့်တော့ ဆရာကြီး”

သူသည် ဆရာကြီး၏ မှားယွင်းချွတ်ချော်နေသော ကျမ်းများနှင့် အတတ်ပညာဆိုင်ရာများကို ပြုပြင် ထောက်ပြ ကြံဆ ဆင်ခြင်စေပြီး နံနက်စာ စောစောစား၍ ဆရာအား ကန်တော့ကာ တစ်နေ့တည်းဖြင့် ဗာရာဏသီပြည်သို့ အရောက် ပြန်လာခဲ့သည်။ အိမ်ရောက် ရောက်ချင်း မိခင်ကြီးအား ရိုသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့လိုက်သည်။

“သားလေး....ပညာတွေအားလုံး သင်ယူ တတ်မြောက်ခဲ့ပြီလား”

“တတ်မြောက်ခဲ့ပါပြီ အမေ”

မိခင်ကြီးလည်း သားကို ကြည့်၍ ကျေနပ်နှစ်သိမ့် ပီတိစိမ့်နေရှာသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲ ပြုလုပ်ရန် စီစဉ်နေကြသည်။ ဆင်အကောင်တစ်ရာကို နွှာမောင်းတွင် တန်ဆာဆင်၍ ရွှေတံခွန်၊ ကုက္ကား၊ မုလေးပွား၊ ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် တင့်တယ် လှပစွာ ပြင်ဆင်ထားကြသည်။ နန်းတော်ရင်ပြင် တစ်ခုလုံးကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ တင့်တယ် ခမ်းနား ကြီးကျယ်အောင် ပြုလုပ် ဖန်တီးထားကြသည်။

ပုဏ္ဏားများသည် “ငါတို့ ဆင်တော်မင်္ဂလာ ပြုရတော့မယ်၊ ငါတို့ ဆင်တော်မင်္ဂလာ ပြုရတော့မယ်” ဟု အထပ်ထပ် အခါခါ ဝမ်းသာမြည်တမ်းလျက် ဝတ်စားတန်ဆာ လှပစွာ ဝတ်ဆင် နေကြသည်။ သုသီမမင်းကြီးသည်လည်း မင်းမြောက်တန်ဆာများ ဝတ်ဆင်လျက် ဆင်အတွက် အခြံအရံ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာများ ယူဆောင်စေ၍ ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲ ကျင်းပရာသို့ ထွက်တော်မူသည်။

ဘုရားအလောင်း ပုဏ္ဏားငယ်ကလေးသည်သည် လှပတင့်တယ်စွာ ဝတ်စားဆင်ယင်လျက် လူငယ်အမြောက်အမြား ခြံရံကာ သုသီမမင်းကြီးထံသို့ သွားလေသည်။

အရှင်မင်းကြီး...အရှင်မင်းကြီးဟာ ကျွန်တော်မျိုးတို့ရဲ့ မျိုးနွယ်စဉ်ဆက်ကိုရော၊ အရှင်မင်းကြီးတို့ရဲ့ အစဉ်အလာတော်ကိုရော ဖျက်ဆီးပြီး တခြားပုဏ္ဏားများကို ဆင်တော်မင်္ဂလာ ပြုလုပ်ခိုင်းတယ်၊ ဆင်တော်မင်္ဂလာပွဲမှာ တန်ဆာဆင်တဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာ အဆောက်အဦ ဘဏ္ဍာတွေကိုလဲ ပုဏ္ဏားများအား ပေးတယ်ဆိုတာ မှန်ပါသလား အရှင်မင်းကြီးဟု မေးမြန်းကာ ဤဂါထာဖြင့် လျှောက်ထား သံတော်ဦးတင်လိုက်သည်—

ပါဠိ

၂၅။ ကာဠာ မိဂါ သေတဒန္တာ တဝိမေ၊ ပရောသတံ ဟေမဇာလာဘိဆန္ဒာ။
တေ တေ ဒဒါမိတိ သုသီမ ဗြူသိ၊ အနုဿရံ ပေတ္တိပိတာမဟာနံ။

မြန်မာပြန်

အရှင်မင်းကြီး...အရှင်ထံတော်မှာ ရွှေကွန်ရက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသော ဖြူဖွေးတောက်ဝင်း အစွယ်နှစ်စင်းရှိသည့် ဆင်မည်းမျိုး တစ်ရာကျော် ရှိပါသည်။ အရှင်မင်းကြီးသည် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ မျိုးရိုးကိုလည်းကောင်း၊ အရှင်မင်းကြီး၏ ဘတော် ဘိုးတော်တို့၏ အလေ့အကျင့် အစဉ်အလာကိုလည်းကောင်း အောက်မေ့တော်မူပါ။

ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ မျိုးရိုးစဉ်လာ၊ အရှင်မင်းကြီး၏ မျိုးတော် နွယ်တော် အစဉ်အလာကို ဖျက်၍ ဆင်တော်မင်္ဂလာပြုရန် ကျွန်တော်မျိုးတို့မှတစ်ပါး အခြားသော ပုဏ္ဏားမျိုးကို ပေးမည်ဆိုသည်မှာ ကေန အမှန် ဖြစ်ပါသလား အရှင်မင်းကြီး။

သုသီမမင်းကြီးသည် ဘုရားအလောင်းတော် ပုဏ္ဏားကလေး၏ လျှောက်ထားစကားကို ကြားရသဖြင့် ဤသို့ အမိန့်တော်ရှိလိုက်သည်—

ပါဠိ

၂၆။ ကာဠာ မိဂါ သေတဒန္တာ မမိမေ၊ ပရောသတံ ဟေမဇာလာဘိဆန္ဒာ။
တေ တေ ဒဒါမိတိ ဝဒါမိ မာဏဝ၊ အနုဿရံ ပေတ္တိပိတာမဟာနံ။

မြန်မာပြန်

ပုဏ္ဏားငယ်ကလေး... ငါ၏ အထံတော်မှာ ရွှေကွန်ရက်ဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားသော အစွယ်ဖြူ ဆင်မည်းမျိုး တစ်ရာကျော် ရှိပါသည်။ ငါသည် ဘတော် ဘိုးတော်တို့၏ အစဉ်အလာ အပြုအမူကို အောက်မေ့သော်လည်း သင်မှတ်ပါး အခြားပုဏ္ဏားများကို ဆင်တော်မင်္ဂလာ အပြုခိုင်းမိသည်မှာ မှန်ကန်ပါသည်။

ထို့နောက် အလောင်းတော် ပုဏ္ဏားကလေးက ပြန်လည် လျှောက်ထားလိုက်သည်—

“အရှင်မင်းကြီး....ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ မျိုးရိုးကိုရော၊ အရှင်မင်းကြီးရဲ့ မျိုးနွယ်တော်ကိုရော သတိရတော်မူပါလျက် ဆင်တော်မင်္ဂလာပြုရန် ကျွန်တော်မျိုးကို မခိုင်းဘဲ အခြားပုဏ္ဏား များကို အဘယ်ကြောင့် ခိုင်းတော်မူပါသလဲအရှင်”

“ပုဏ္ဏားလေး....မင်းဟာ ဗေဒင်သုံးပုံနှင့် ဆင်ကျမ်းကို မတတ်သေးဘူးလို့ ပုဏ္ဏား များက လျှောက်ထားကြတယ်၊ ဒါကြောင့် တခြား ပုဏ္ဏားတွေတို့ ခိုင်းလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်”

“အရှင်မင်းကြီး....ဒါဖြင့်ရင် ဒီပုဏ္ဏားတွေထဲမှာ ဗေဒင်သုံးပုံနှင့် ဆင်ကျမ်းများကို ဖြစ်စေ၊ တစ်ခုခုကို ဖြစ်စေ ကျွန်တော်မျိုးနှင့် အတူ ပြောဆို ဆွေးနွေးနိုင်သူ ပုဏ္ဏား တစ်ယောက်တလေ ရှိပါက အထ-ခိုင်းတော်မူပါ၊ ဇေယျဒိပတစ်ကျွန်းလုံးမှာ ဗေဒင်သုံးပုံနှင့် ဆင်ကျမ်းကိုရော၊ ဆင်တော်မင်္ဂလာ ပြုပုံပြနည်းကိုရော တတ်ကျွမ်း နားလည်သူသည် ကျွန်တော်မျိုးမှလွဲ၍ တခြားသူ ရှိမယ် မထင်တော့ပါ”

ပုဏ္ဏားကလေးသည် ပရိသတ်ဗိုလ်ပုံအလယ်တွင် မကြောက်မရွံ့ မဆွံ့မဖျင်း ခြင်္သေ့မင်း၏ ရဲရင့်ခြင်းကဲ့သို့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ လျှောက်ထားလိုက်သည်။ ပုဏ္ဏားလေးအား ဆန့်ကျင်ပြုမှု ပိုင်ဖက်လိုသူ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ရှိသော်လည်း ထိုပုဏ္ဏားမှာ ခြင်္သေ့ဟောက်သံ ကြားရုံမျှနှင့် ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်နေသော မြေခွေးအိုကြီးကဲ့သို့ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ကာ မထရဲရှာတော့ချေ။

ဘုရားအလောင်း ပုဏ္ဏားကလေးသည် မိမိ၏ မျိုးရိုးအစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းလျက် ဆင်တော်မင်္ဂလာကို ပြုလုပ်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ မြောက်မြားစွာကို ယူဆောင်ကာ မိမိအိမ်သို့ ပြန်သွားလေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခု ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသည် ရှေးက ဖခင် ပုဏ္ဏားကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယခု မယ်တော် မဟာမာယာသည် ရှေးက အမိပုဏ္ဏားမဖြစ်ခဲ့သည်။

ယခု ငါဘုရားကိုယ်တော်သည် ရှေးက ပုဏ္ဏားလုလင်ပညာရှင်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယခု အရှင်အာနန္ဒာသည် ရှေးက သုသီမ မင်းကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယခု အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရှေးက ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) လိုချင်စိတ်နှင့်ကြိုးစားလျှင် အရာရာတွင် အောင်မြင်မှုကို ရရှိနိုင်သည်။
(၂) မိမိတို့၏ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်၏ ကောင်းသော အစဉ်အလာကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းသင့်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနမင်္ဂလာ၊ ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာ၊ သိပ္ပမင်္ဂလာ။

၁၆၄-ဂိဇ္ဈဇာတ်

(ဂိဇ္ဈ-လင်းတ)

သု.ကျေးဇူးကို သိတတ်ရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မိခင်ကြီးအား ကျေးမွေးပြုစုနေသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ (ဤဇာတ်အကျယ်ကို သာမဇာတ်တွင် အကျယ်ရှုပါ။)

အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းတို့ကို ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားအားလုံးကို သိတော်မူပြီးသော်လည်း မေးသင့်မေးထိုက်သောအခါ မသိဟန်ဆောင်၍ မေးတော်မူလေ့ရှိသည်။ ယခုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် မေးသင့်မေးထိုက်ကြုံသဖြင့် ရဟန်းတစ်ပါးအား မေးတော်မူလေသည်—

“ချစ်သား ရဟန်း....သင် လူတွေကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူနေတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါသလား?”

“ဟုတ်မှန်ပါတယ် မြတ်စွာဘုရား”

“ဘယ်သူတွေကို လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးနေပါသလဲ ချစ်သား?”

“တပည့်တော်ရဲ့ မိဘနှစ်ပါးကို ကျွေးမွေးနေပါတယ် မြတ်စွာဘုရား”

“သာဓု သာဓု၊ ချစ်သား....မိဘနှစ်ပါးကို လုပ်ကျွေးတယ်ဆိုတာ အင်မတန်မှ မှန်မြတ်လှပါပေတယ်”

ဗုဒ္ဓသည် မိဘနှစ်ပါးကို လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးနေသော ရဟန်းအား ချီးမွမ်းထောမနာ ပြုတော်မူလျက် လူဝတ်ကြောင်မိဘများအား လုပ်ကျွေးသည်ကို ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်လိုသော ရဟန်းများကိုလည်း မိဘအား လုပ်ကျွေးသူ ဤရဟန်းအား မကဲ့ရဲ့သင့်ကြောင်း၊ ရှေးပညာရှိ သူတော်ကောင်းများသည်ပင်လျှင် ဆွေမတော် မျိုးမစပ်သော သူတို့အား ကျေးဇူးဆပ်ခဲ့ဖူးကြောင်း၊ သူ၏မိဘများကို ကျွေးမွေးခြင်းသည် သူ၏ တာဝန်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးမစကား မိန့်ကြားတော်မူကာ အတိတ်က ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကိုလည်း ပြန်လည် ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့စဉ် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ မိဘနှစ်ပါးအား အစာရှာကျွေးနေသော လင်းတဖြစ်ခဲ့သည်။

တစ်နေ့တွင် မိုးသက်လေပြင်း ကျရောက်လာသည်။ လင်းတတို့လည်း မိုးဒဏ်၊ လေဒဏ်၊ အအေးဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြသဖြင့် ဗာရာဏသီမြို့သို့ သွားကာ မြို့တံခါးအနီး ကျုံးအနီး နေရာများတွင် တုန်တုန်ခိုက်ခိုက်ဖြင့် နေကြရရှာသည်။ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးသည် ရေချိုးထွက်လာစဉ် လင်းတတို့ ခံစားနေရသော ဒုက္ခကို မြင်ရသဖြင့် လင်းတများအား မိုးမစိုသော တစ်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်း

ပေးပြီး မီးဖိုပေးလိုက်သည်။ သူ၏ အလုပ်သမားများအား နွားသခိုင်းသို့ သွားခိုင်း၍ နွားသားများကို ယူလာစေပြီး လင်းတများအား ကျွေးမွေး စောင့်ရှောက်ခိုင်းထားသည်။

လင်းတများသည် မိုးလေ ကင်းရှင်းသွားပြီဖြစ်သဖြင့် လန်းလန်းဆန်းဆန်းဖြစ်ကာ မိမိတို့နေရာ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သို့ ပျံသွားကြသည်။ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော လင်းတတစ်ကောင်သည် လင်းတအားလုံးကို အစည်းအဝေးခေါ်ကာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည်။

“မိတ်ဆွေတို့...ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးဟာ ငါတို့ရဲ့ကျေးဇူးရှင် ဖြစ်တယ်၊ သူ့ကျေးဇူးကို ငါတို့ ပြန်ဆပ်ဖို့ သင့်တယ်၊ ဒီကနေ့က-စပြီး ငါတို့အားလုံး မိမိရတတ်သမျှ အဝတ်အထည် အဆင်တန်ဆာတွေကို သယ်ယူ၍ ကောင်းကင်ပေါ်က နေပြီး ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးရဲ့ အိမ်ပေါ်ကို ချပေးကြရအောင်”

လင်းတတို့သည် ထိုနေ့မှစ၍ လူတို့ နေပူလှန်း၍ မေ့လျော့နေသော အဝတ်အစားများကို သားတစ်ကို စွန့်သုတ်သကဲ့သို့ သုတ်ချီကာ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးအိမ်ပေါ်သို့ ပစ်ချကြလေသည်။ သေဋ္ဌေးလည်း လင်းတတို့ သယ်ဆောင်လာသည်ကို သိသဖြင့် ရသမျှ အဝတ်အစားအားလုံးကို သီးခြား ထားလိုက်သည်။ မြို့သူမြို့သားများသည် လင်းတတွေ မြို့ကို ဖျက်ဆီး လုယက်နေကြောင်း ဘုရင့်ထံ သံတော်ဦးတင်ကြသည်။

ရှင်ဘုရင်က “လင်းတတစ်ကောင်ကို ဖမ်းပေးနိုင်လျှင် ပျောက်ဆုံးနေသော အဝတ်အစား အားလုံးကို ပြန်အယူခိုင်းပေးမည်” ဟု ကြေညာလိုက်သဖြင့် နေရာတိုင်းတွင် ကျော့ကွင်း ပိုက်ကွန် များဖြင့် ထောင်ဖမ်းကြတော့သည်။

တစ်နေ့တွင် မိခင်လင်းတအိုကြီးအား ရှာဖွေကျွေးမွေးနေသော လင်းတတစ်ကောင်ကို ဖမ်းမိသဖြင့် ဘုရင့်ထံ သွားရောက် ပြသကြသည်။ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးလည်း ဘုရင့်ထံ အစားသွားရာ လင်းတ ဖမ်းယူလာသော လူများကို မြင်သဖြင့် “အမောင်တို့...ဒီလင်းတကို မသတ်ကြပါနှင့်” ဟု ပြောဆိုကာ လင်းတ ဖမ်းလာသူများနှင့်အတူ လိုက်ပါသွားသည်။ ဘုရင့်ထံ ရောက်သောအခါ လင်းတကို ဘုရင်ကြီးအား ဆက်သလိုက်ကြသည်။ ထိုအခါ ဘုရင်ကြီးက—

“အို-လင်းတ...သင်တို့သည် မြို့ကို ဖျက်ဆီး၍ အဝတ်အစားတွေကို သုတ်ချီကြတယ် ဆိုတာ ဟုတ်ပသလား”

“ဟုတ်ပါတယ် အရှင်”

“အဲဒီ အဝတ်အစားတွေကို ဘယ်သူ့အား သွားပေးကြပါသလဲ”

“ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးအား ပေးကြပါတယ်”

“ဘုကြောင့် ပေးရပါသလဲ”

“ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးဟာ ကျွန်ုပ်တို့ အသက်သခင် ဖြစ်ပါတယ်၊ ကျေးဇူးရှိသူအား ကျေးဇူးဆပ်သင့်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ပေးကြပါတယ်”

ထိုအခါ ရှင်ဘုရင်သည် “အို-လင်းတ...သင်တို့သည် ယူဇနာတစ်ရာအထက်က ပျံသန်းကာ သားကောင်ကို မြင်နိုင်ပါလျက် သင်တို့အား ထောင်ထားတဲ့ ကျော့ကွင်းကို အဘယ်ကြောင့် မမြင်ကြပါသလဲ” ဟု မေးမြန်းကာ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၂၇။ ယံ နု ဂိဇ္ဈော ယောဇနသတံ၊ ကုဏပါနိ အဝေက္ခတိ။
ကသ္မာ ဇာလဉ္စ ပါသဉ္စ၊ အာသဇ္ဇာပိ န ဗုဇ္ဈတိ။

မြန်မာပြန်

အို-လင်းတ....လင်းတတို့မည်သည် (ကောင်းကင်၌) ယူဇနာတစ်ရာကျော် အမြင့်က
သားကောင်ပုပ်တို့ကို မြင်နိုင်ကြသည်။ သင်သည်ကား မိမိအား ထောင်ထားသော ကွန်ရက်
ကျော့ကွင်းအနီးသို့ ရောက်နေပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် မသိဘိသနည်း။

ဘုရားအလောင်းတော် လင်းတ-ကလည်း ဘုရင်၏ စကားကို ကြားရသဖြင့် ဤသို့ ပြောဆို
လိုက်သည်—

ပါဠိ

၂၈။ ယဒါ ပရာဘဝေါ ဟောတိ၊ ပေါသော ဇီဝိတသင်္ခယေ။
အထ ဇာလဉ္စ ပါသဉ္စ၊ အာသဇ္ဇာပိ န ဗုဇ္ဈတိ။

မြန်မာပြန်

မြတ်သောမင်းကြီး သတ္တဝါဟူသည် ပျက်စီးချိန်တန် သေချိန်တန်ပါက မိမိအား
ထောင်ထားသော ကွန်ရက်ကျော့ကွင်း အနီးနားသို့ ရောက်သော်လည်း ကွန်ရက်မှန်း ကျော့ကွင်း
မှန်း မသိတော့ပါ။

မင်းကြီးသည်လည်း လင်းတ၏ စကားကို ကြားသိရသဖြင့် ဗာရာဏသီသေဌေးအား မေးမြန်း
လေသည်။

“သေဌေး....လင်းတတွေ သင်၏ အိမ်ပေါ် အဝတ်အစား လာချုတ်ယူဆိုတာ
မှန်ပါသလား”

“မှန်ပါတယ် အရှင်မင်းကြီး”

“ဒါဖြင့် ဘယ်မှာလဲ”

“အရှင်မင်းကြီး....အဝတ်အစားအားလုံးကို ပိုင်ရှင်အား ပြန်ပေးဖို့ ကျွန်တော်မျိုး
သီးခြား သိမ်းထားပါတယ်။ ဒီလင်းတကို လွှတ်ပေးလိုက်ပါ”

ဘုရင်မင်းကြီးလည်း အကြောင်းစုံကို သိရသဖြင့် လင်းတကို လွှတ်စေပြီး လင်းတတို့
သယ်ဆောင် ချပေးထားသော အဝတ်အစားများကိုလည်း ဗာရာဏသီသေဌေးမှ တဆင့် မူလ
ပိုင်ရှင်များထံ ပြန်လည် ပေးအပ်လိုက်သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခု ငါဘုရားသည် ရှေးက မိခင်အား လုပ်ကျွေးသော လင်းတဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု အရှင်အာနန္ဒာသည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရှေးက ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေး ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) တစ်လုတ်စားဖူး၊ သူကျေးဇူး၊ အထူးသိတတ်စေ။
(၂) ပကတိအချိန်တွင် အန္တရာယ်ကို မြင်နိုင်သော်လည်း ပျက်စီးချိန်
တန်လာက မမြင်နိုင်ပေ။

ပါရမီ။ ။ဒါနပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။မာတာပိတုဥပဋ္ဌာန မင်္ဂလာ၊ ဒါန မင်္ဂလာ၊ ကတညူတာ မင်္ဂလာ။

၁၆၅ - နကုလဇာတ်

(နကုလ=မြေပါ)

မိတ်ဆွေထံမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော အန္တရာယ်သည် ပို၍ ကြောက်စရာကောင်းကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အလုံးစုံကို သိတော်မူသော သဗ္ဗညုတ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေ
တော်မူစဉ် စစ်သူကြီးနှစ်ဦး ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို
ဟောတော်မူသည်။ (ဤဇာတ်ကြောင်းအကျယ်ကို ၃၇၈-ဇာတ်တွင် ကြည့်ပါ။)

ဤ နကုလဇာတ်၌လည်း မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် “ယခုအခါမှာသာ ဤအမတ်ကြီး
နှစ်ယောက်အား ညီညီညွတ်ညွတ်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးသည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ရှေးကလည်း
ယခုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးကြောင်း” အတိတ်ကို ဆောင်ကာ ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့စဉ်က ဖြစ်သည်။ ငါတို့ ဗုဒ္ဓ
အလောင်းလျာသည်လည်း ရွာငယ်တစ်ရွာတွင် ပုဏ္ဏားအမျိုးသားကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။
ထိုသူငယ် အရွယ်ရောက်၍ တက္ကသိုလ်ပညာရပ်များ အားလုံးကို သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးနောက်
လူမှုရေးရာ ဗာရာဏသီအိမ်မှုကိစ္စများကို စွန့်လွှတ်၍ ရသေ့အဖြစ်ကို ခံယူသွားလေသည်။ သူသည်
ရသေ့အဖြစ်ဖြင့် အဘိညာဉ်၊ သမာပတ်များကို ပွားများအားထုတ်လျက် တောသစ်မြစ်၊ သစ်သီး
များကို အစာအာဟာရအဖြစ် ရွာဖွေစားသောက်ကာ ဟိမဝန္တာတစ်နေရာတွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။

သူ၏ လမ်းလျှောက်ရာ စင်္ကြံလမ်းအဆုံး တောင်ပို့တစ်ခုတွင် မြေပါတစ်ကောင် ရှိသည်။
ထိုတောင်ပို့အနီး သစ်ခေါင်းတစ်ခုတွင်လည်း မြေတစ်ကောင် ရှိသည်။ မြေပါနှင့် မြေသည်
ဘယ်သောအခါမှ မတည့်ကြ၊ အမြဲလိုလို ခိုက်ရန်ဖြစ်ကာ မာန်ထောင်နေကြသည်။

ဘုရားလောင်းရသေ့သည် ထိုသတ္တဝါနှစ်ဦးအား ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၏ အပြစ်၊ မေတ္တာထားခြင်း၏ အကျိုးများကို တရားဟောပြသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ခိုက်ရန်မဖြစ်ဘဲ ညီညီညွတ်ညွတ် သင့်သင့် မြတ်မြတ် နေကြရန်ကိုလည်း ဆုံးမဩဝါဒပေးသည်။

မကြာမီအချိန်တွင် မြေနှင့်မြေပါသည် ဘုရားအလောင်းရသေ့ ဟောညွှန်ပြသော တရားတော်များ အဆုံးအမများကို ကြားနာရသဖြင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ညီညီညွတ်ညွတ် သင့်သင့်မြတ်မြတ် ဖြစ်သွားကြသည်။ မြေက အပြင်ထွက်သောအခါ မြေပါသည် စကြိုဦး တောင်ပို့ တွင်းပေါက် ဝတွင် ဦးခေါင်းထုတ်လျက် ပါးစပ်-ဟကာ ဝပ်လျက်သား အိပ်ပျော်နေရှာသည်။ ဘုရားလောင်း ရသေ့လည်း ထိုအခြင်းအရာကို မြင်သဖြင့် “ဘယ်အရာကို အကြောင်းပြု၍ ဘေးဖြစ်နိုင်ပါသလဲ” ဟု မြေပါအား အောက်ပါ စကားရပ်ဖြင့် မေးတော်မူသည်—

ပါဠိ

၂၉။ သန္တိ* ကတွာ အမိတ္တေန၊ အဏ္ဏဇေန ဇလာဗုဇ။
ဝိဝရိယ ဒါဌိံ သေသိ၊ ကုတော တေ ဘယမာဂတံ။

အို မြေပါ....သင်သည် သင်၏ ရန်သူမြေနှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးသွားပြီဖြစ်ပါလျက် အစွယ်ကို ဖော်ပြီး အိပ်ဘိ၏။ သင့်အတွက် ဘေးရန်ဟူသည် အဘယ်အရပ်မှ လာတော့မည်နည်း။

ဤသို့ ဘုရားအလောင်းရသေ့ မေးသည်ကို မြေပါက “ရန်သူကို မသိမဲ့မြင် မပြုအပ်ကြောင်း၊ အမြဲယုံမှားသံသယဖြစ်သင့်ကြောင်း” ဤကဲ့သို့ ပြန်လည် ပြောကြားလေသည်—

ပါဠိ

၃၀။ သင်္ကေထေဝ အမိတ္တသ္မိ*၊ မိတ္တသ္မိမ္ပိ န ဝိဿသေ။
အဘယာ ဘယမပ္ပန္နံ၊ အပိ မူလာနိ ကန္တတိ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ရသေ့....ရန်သူဖြစ်စေ၊ မိတ်ဆွေဖြစ်စေ အကြွင်းမဲ့ မယုံကြည်သင့်ပါ။ တရင်းတနှီး အကျွမ်းတဝင်လည်း မပြုသင့်ပါ။ ချစ်ကျွမ်းဝင်သူမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးကား အမြစ်အရင်း တို့ကိုပါ ဖြိုဖျက်နိုင်ပါသည်။

ထိုအခါ ဘုရားအလောင်း ရသေ့သည် “မြေပါ....သင် မကြောက်နှင့်တော့၊ သင်လည်း မြေကို မပြစ်မှားနှင့်၊ သင့်လိုလည်း မြေက မပြစ်မှားစေအံ့၊ ယနေ့မှ စ၍ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မေတ္တာပွားကာ အသက်ထက်ဆုံး နေထိုင်ကြလော့” ဟု ဆုံးမဩဝါဒ ပေးတော်မူသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ယခု ငါဘုရားသည် ရှေးက ရသေ့ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု အမတ်ကြီး ၂-ဦးသည် ရှေးက မြွေနှင့် မြွေပါ ဖြစ်ခဲ့သည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ဘေးအန္တရာယ်သည် မိတ်ဆွေရန်သူ မည်သူထံမှ မဆို ဖြစ်နိုင်သည်။
(၂) မိတ်ဆွေထံမှ ဖြစ်လာသည့် ဘေးအန္တရာယ်ကား အတုင်းသိဖြစ်၍
ပိုကြောက်စရာ ကောင်းသည်။
- ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနမင်္ဂလာ၊ ခန္တီမင်္ဂလာတို့ ဖြစ်သည်။

၁၆၆ - ဥပသာဠကဇာတ်

(ဥပသာဠက=ဥပသာဠကမည်သော ပုဏ္ဏား)

လူသေကောင် မမြုပ်ဖူးသည့်နေရာ မရှိသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသခင် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် လူသေမမြုပ်ဖူးသေးသော သန့်ရှင်းသော သင်္ချိုင်းကို ရှာဖွေသူ ဥပသာဠကပုဏ္ဏားကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့သည်။

ဥပသာဠကပုဏ္ဏားသည် အလွန် ကြွယ်ဝချမ်းသာသည်။ သို့သော် သူသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို ယူထားသဖြင့် ဘုရားကျောင်းအနီးတွင် နေသော်လည်း ဘုရားရှင်အား လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုကို မပြုဖူးပေ။ သူ၏သားမှာမူ ပညာလည်း ရှိ၊ အသိဉာဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်။ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်လာပြီး သေကားနီးသို့ ရောက်သောအခါတွင် သားဖြစ်သူအား မှာကြားသင့်သည်များကို မှာကြားနေရှာသည်—

“ငါ့သား....အဖေသေလျှင် တခြားသူယုတ်တွေ မြုပ်နှံတဲ့ သုသာန်မှာ မသင်္ဂြိုဟ်ပါနှင့်၊ တစုံတဦးမှ မမြုပ်ဖူးသေးတဲ့ သင်္ချိုင်းမှာ သင်္ဂြိုဟ်ပါ”

“အဖေ....အဖေ့ကို သင်္ဂြိုဟ်သင့်တဲ့ နေရာကို ကျွန်တော် မသိပါ၊ အဖေ သင်္ဂြိုဟ်စေချင်တဲ့ နေရာကို ညွှန်ကြားခဲ့ပါလို့ ကျွန်တော် တောင်းပန်ပါတယ်”

“ကောင်းပြီ ငါ့သား”

ဖခင်ပုဏ္ဏားကြီးသည် သားကို ခေါ်၍ မြို့မှ ထွက်လာပြီး ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ထိပ်သို့ တက်၍ “ဒီနေရာဟာ တခြားသူယုတ်တွေ မမြုပ်ဖူးသေးတဲ့ နေရာဖြစ်ကြောင်း၊ သူသေလျှင် ထိုနေရာတွင် သင်္ဂြိုဟ်ဖို့အကြောင်း” ပြောပြကာ သားနှင့်အတူ တောင်ပေါ်မှ ဆင်းဖို့ ကြိုးစားလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်မိုးသောက် လင်းအားကြီးအချိန်သို့ ရောက်သဖြင့် ကျွတ်သင့်ကျွတ်ထိုက်၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို သိသင့်သိထိုက်သော သတ္တဝါတို့အား သဗ္ဗညုတ

ညဏ်တော်ဖြင့် ဆင်ခြင်ကြည့်ရှုတော်မူရာ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ဆိုက်ရောက်ဖို့ အချိန်တန်နေသော ပုဏ္ဏားသားအဖကို မြင်တော်မူသည်။

ဗုဒ္ဓသည် သမင်ကို ဖမ်းလိုသဖြင့် သမင်လာလမ်းမှ စောင့်နေသော မုဆိုးကဲ့သို့ ဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်ခြေသို့ ကြွတော်မူကာ တောင်ထိပ်မှ ဆင်းလာသော ပုဏ္ဏားသားအဖကို စောင့်ကြို နေတော်မူသည်။ ဗုဒ္ဓနှင့် ပုဏ္ဏားသားအဖ ရင်ဆိုင်တွေ့ကြသောအခါ ဗုဒ္ဓ-က စ၍ နှုတ်ဆက်တော် မူသည်။

“ပုဏ္ဏားတို့....ဘယ်ကို သွားကြတာလဲ” ဟု ဗုဒ္ဓ-က မေးတော်မူသောအခါ သားဖြစ်သူ ပုဏ္ဏား လုလင်ငယ်က အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားလိုက်ရာ ဗုဒ္ဓ-က “ဒါဖြင့်ရင် လာပါဦး၊ သင့်အဖေ ညွှန်ပြတဲ့ နေရာကို သွားကြရအောင်” ဟု မိန့်တော်မူကာ ပုဏ္ဏားသားအဖကို ခေါ်၍ တောင်ထိပ် ပေါ်သို့ တက်တော်မူသည်။ တောင်ထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ—

“ပုဏ္ဏားလေး....မင်းအဖေ ညွှန်ပြတာ ဘယ်နေရာလဲ”

“အရှင်ဘုရား....ဒီတောင်ကုန်းလေး သုံးခုအကြားပဲ ဖြစ်ပါတယ်”

“ပုဏ္ဏားလေး....သင်၏ ဖခင်ဟာ အခုမှသာ လူသေ မမြုပ်ဖူးသေးတဲ့ သန့်ရှင်းတဲ့ သုသာန်ကို ရှာခဲ့တာမဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ရှာခဲ့ဖူးတယ်၊ ယခုမှသာ ဒီနေရာမှာ သူ့ကို သင်္ဂြိုဟ်ဖို့ ပြောကြားခဲ့သည်မဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ဒီနေရာမှာ သင်္ဂြိုဟ်ဖို့ ပြောကြားခဲ့ ဖူးတယ်” ဟု—

မိန့်တော်မူပြီး ပုဏ္ဏားလေးတောင်းပန်သဖြင့် အတိတ်ဇာတ်ကြောင်း ဖြစ်ရပ်ဟောင်းကို ပြန်ပြောင်း ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် ယခု ဥပသာဠကပုဏ္ဏားသည် ရှေးကလည်း ဥပသာဠက ပုဏ္ဏား ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခု ဥပသာဠက၏ သားသည် ရှေးကလည်း ဥပသာဠက၏သား ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ဘုရားအလောင်းတော်သည် မဂဓကိုင်း ပုဏ္ဏားမျိုးတွင် အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူ တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့လောအခါတွင် ရသေ့ဝတ်၍ အဘိညာဉ်၊ သမာပတ်နှင့် ပြည့်စုံအောင် ပွားများအားထုတ်လျက် ဈာန်နှင့် ချော်ပိုက်ကာ ဟိမဝန္တာ တစ်နေရာတွင် အချိန်ကြာမြင့်စွာ နေထိုင်ခဲ့သည်။

ငှင်းနောက် သူသည် ချဉ်သီးနှင့်ဆားကို စားလိုစိတ် ပြင်းပြလာသဖြင့် ဟိမဝန္တာတောင်မှ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကလေး ဆောက်လုပ်ကာ နေထိုင်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် သူသေလျှင် မြုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ရန် ညွှန်နေရာကို သူသားအား ပြသပြီး၍ တောင်ထိပ်ပေါ်မှ ဆင်းလာကြရာ တစ်နေရာတွင် ဘုရားအလောင်းရသေ့နှင့် တွေ့ဆုံ ကြသည်။ ယင်းသို့ တွေ့ဆုံစဉ် ဘုရားအလောင်းက အကြောင်းစုံကို မေးသဖြင့် ပုဏ္ဏားလုလင် ငယ်သည် သူ၏ ဖခင်ကြီးက သူသေလျှင် မြုပ်နှံရမည့် နေရာကို လိုက်လံ ပြသသည့်အကြောင်း ပြောပြလိုက်သည်။

ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းရသေ့က လုလင်ငယ်အား “လုလင်ငယ်... လာလှည့်၊ သင့်ဖခင်ပြတဲ
နေရာမှာ သူသေကောင်ကို မြှုပ်ဖူးပြီလား၊ မမြှုပ်ဖူးသေးဘူးလား ဆိုတာ သိရအောင်
သွားရောက်စုံစမ်းကြစို့” ဟု ပြောဆိုကာ ပုဏ္ဏားသားအဖကို ခေါ်လျက် တောင်ပေါ်ထက်သို့
တက်သွားကြလေသည်။

တောင်ပေါ်သို့ ရောက်သောအခါ လုလင်ငယ်က “အရှင်ရသေ့....ဒီတောင်ကုန်း သုံးခု
အကြားဟာ သူသေကောင်မမြှုပ်ဖူးသေးတဲ့ နေရာ ဖြစ်ပါတယ်” ဟု ပြောဆိုသည့်အခါ အလောင်း
တော်ရသေ့က “လုလင်ငယ်...ဒီအရပ်မှာ မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်တဲ့ လူပေါင်းဟာ မရေတွက်နိုင်ပါ၊
သင့်ဖခင်သည်ပင်လျှင် ဒီရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှာ ဥပသာဠကပုဏ္ဏားအမည်နှင့် ဘဝပေါင်း တစ်သောင်း
လေးထောင်တိုင်တိုင် ဒီတောင်ကုန်းသုံးခုအကြားမှာ မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ခြင်း ခံခဲ့ရဖူးပါတယ်၊ အတိ
အကျ ပြောရရင် ဤကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ သူသေ မမြှုပ်ဖူးတဲ့နေရာ၊ သုသာန်သင်္ချိုင်းမလုပ်ဖူးတဲ့
နေရာ၊ မသေဖူးတဲ့နေရာရယ်လို့ မရှိပါဘူး” ဟု ရှေးဘဝဖြစ်စဉ်ကို သိမြင်နိုင်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
နုဿတိဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ပြောပြလိုက်သည်၊ ၎င်းနောက် အောက်ပါ နှစ်ဂါထာကို မိန့်ဆို
လိုက်သည်—

ပါဠိ

- ၃၁။ ဥပသာဠကနာမာနိ၊ သဟဿာနိ စတုဒ္ဒသ။
အသ္မိံ ပဒေသေ ဒဇ္ဇာနိ၊ နတ္ထိ လောကေ အနာမတံ။
- ၃၂။ ယမ္ပိ သစ္စဉ္စ ခမ္မော စ၊ အဟိံသာ သံယမော ဒမော။
ဧတံ အရိယာ သေဝံန္တိ၊ ဧတံ လောကေ အနာမတံ။

မြန်မာပြန်

၃၁။ အို-လုလင်ငယ်...ဤအရပ် ဤနေရာတွင် သင်၏ ဖခင်သည် ဥပသာဠကအမည်နှင့်
ဘဝပေါင်း တစ်သောင်းလေးထောင် မြှုပ်နှံခံခဲ့ရပါသည်။ လောက၌ မသေဖူးရာအရပ်ဟူသည်
မရှိပါ။

၃၂။ အို-လုလင်ငယ်...အရိယာသူတော်ကောင်းများသည် လောကုတ္တရာတရား၏ အခြေခံ
သစ္စာဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ လောကုတ္တရာတရားကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဝါအချင်းချင်း မညှဉ်း
ဆဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သီလစောင့်စည်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မျက်စိ-စသော ဣန္ဒြေတို့ကို
ဆုံးမခြင်းကိုလည်းကောင်း ဂရုတစိုက် မှီဝဲထိန်းသိမ်းကြပါသည်။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဂုဏ်အပေါင်း
သည်သာ လောကမှာ မသေရာအရပ် ဖြစ်ပါသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခု ငါဘုရားသည် ရှေးက ရသေ့ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု ပုဏ္ဏားသားအဖသည်ပင် ရှေးက ပုဏ္ဏားသားအဖဖြစ်ခဲ့သည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။လူသေသော်လည်း ထိုလူစောင့်ထိန်းသော တရားဂုဏ်ကျေးဇူးကား
မသေပါ။
- ပါရမီ။ ။သီလပါရမီ၊ နေက္ခမ္မပါရမီ၊ ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ။

၁၆၇-သမိဒ္ဓိဇာတ်

(သမိဒ္ဓိ=ဥပဓိရုပ်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် သမိဒ္ဓိမည်သောရဟန်း)

ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါလှပတင့်တယ်သည့် ရဟန်းတော်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဇာတ္တု

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အနီး တပေါဒါရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော အခါ သမိဒ္ဓိအမည်ရှိ ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။

တစ်နေ့သောအခါ အရှင်သမိဒ္ဓိသည် တစ်ညလုံး ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်လျက် အရုဏ် တက်ချိန်တွင် ရေချိုးတော်မူသည်။ ရေချိုးပြီးနောက် ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းနေသော ကိုယ်ခန္ဓာပေါ်မှ ရေစက်,ရေပေါက်များကို ပြောင်စင်အောင် ခြောက်သွေ့စေလျက် သင်းပိုင်ကို လဲပြီး လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ကိုယ်ရုံကို မကာ ခေတ္တရပ်နေလိုက်သည်။ ထိုအရှင်၏ ခန္ဓာကိုယ် အနေ အထားသည် ပန်းပုဆရာများ ထုလုပ်ထားသော ရွှေစင်ရုပ်ပမာ ချောမောပြေပြစ် လှပတင့်တယ် ရှုချင်စဖွယ် အလွန် ကောင်းလှပေသည်။ ထိုအရှင်၏ အသားအရေ ဖိုဝင်းပြီး ကိုယ်အဆင်း၏ လှပတင့်တယ်မှုသည် သူ၏နာမည်နှင့် လိုက်ဖက်လှသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း “အရှင်သမိဒ္ဓိ”ဟူ၍ နာမည်ကျော်ကြားနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ကိုယ်ရုံကို မရုံသေးဘဲ ခေတ္တရပ်နေခြင်းသည်ပင် အရှင်၏ ကိုယ်ခန္ဓာချောမောပြေပြစ်လှပ တင့်တယ်မှုကို ကိုယ်ရေးကိုယ်ဟန်ပြသလို ဖြစ်နေသည်။ ထိုစဉ် နတ်သမီးတစ်ယောက်သည် အရှင်၏ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းပြီး ပြေပြစ်လှပသည့် ခန္ဓာကိုယ်ကို မြင်လိုက်ရသဖြင့် စိတ်အစဉ်တွင် စွဲလမ်းနှစ်သက် ချစ်ရမ္မက်များ တားမရ ဆီးမနိုင်အောင် ယိမ်းယိုင်လာလေသည်။ နတ်သမီးသည် ဟန်ဆောင်မနေနိုင်တော့သဖြင့် အရှင်အား ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောကြားရတော့သည်—

“အရှင်ဘုရား....အရှင်ဟာ ပျိုမျစ် နုနယ် ငယ်ရွယ်သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆံပင်ကလဲ ညိုမည်းနေတာပဲ၊ အရွယ်ကလဲ ကောင်းတုန်းမှို့ အလွန်ချော အလွန်လှ အလွန်ကြည်ညိုစရာ ကောင်းပြီး မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံဘဲ ကြည့်နေမှို့ ကောင်းလှပါတယ်။ ဒီအရွယ်မှာ လောကီစည်းစိမ်ကို အားရအောင် မခံစားဘဲ ရဟန်းဝတ်နေလို့ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲဘုရား၊ လောကီ စည်းစိမ်တွေကို အားရအောင် ခံစားပြီးမှ ရဟန်းပြုမှို့၊ ရဟန်းတရား အားထုတ်မှို့ ကောင်းပါတယ်”

ထိုအခါ အရှင်သမိဒ္ဓိက “ဒီမှာ-နတ်သမီး...ငါဟာ ဘယ်အရွယ်မှာ သေမယ်ဆိုတာ မသိနိုင် ပါဘူး၊ ငါ သေရမယ့်အချိန်ကာလ အပိုင်းအခြားကိုလဲ မသိနိုင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်နှင့် ရဟန်းဟုတ်အားထုတ်ပြီး ဒုက္ခငြိမ်းရာကို ရှာနေတာပါ”ဟု ယတိပြတ် ပြောလိုက်၏။

နတ်သမီးလည်း သူလိုချင်သော အဖြေကို မရသဖြင့် ထိုနေရာ၌ပင် ကွပ်ပျောက်သွား လေသည်။ အရှင်သမိဒ္ဓိသည် ဖြစ်သမျှအကြောင်းစုံကို မြတ်စွာဘုရားထံ သွားရောက်လျှောက်ထား သောအခါ မြတ်စွာဘုရားက “သမိဒ္ဓိ...ဒီနတ်သမီးဟာ အခုမှ သင့်ကိုသာ ဖြားယောင်း သွေးဆောင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ရှေးကလဲ ရဟန်းတွေကို ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ခဲ့ဖူးတယ်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်၍ ဟောတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းလုပ် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်သည်လည်း ကာသိအမည်ရှိ ရွာငယ် တစ်ရွာတွင် ပုဏ္ဏားအမျိုးသား တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ အတတ်ပညာ မြောက်မြားစွာကို သင်ကြား တတ်မြောက်၍ အရွယ် ရောက်သောအခါ ရသေ့အဖြစ် ခံယူသွားသည်။ ရသေ့အဝတ်ဖြင့် ဈာန်အဘိညာဉ်၊ သမာပတ် များကို ပွားများအားထုတ်လျက် ဟိမဝန္တာရှိ ရေအိုင်တစ်ခုအနီးတွင် နေထိုင်လေသည်။

သူသည် ညလုံးပေါက် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများ အားထုတ်လျက် အရုဏ်တက်ချိန်တွင် ရေချိုးသည်။ ရေချိုးပြီးနောက် လျှော်တေသင်္ကန်းတစ်ထည်ကို ဝတ်၍ တစ်ထည်ကို လက်ဖြင့် ကိုင်လျက် ကိုယ်ရေစစ်ရန် ခေတ္တရပ်နေသည်။ နတ်သမီးတစ်ယောက်သည် ရသေ့၏ လှပ တင့်တယ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို မြင်ရ၍ နှစ်သက်သဘောကျကာ တပ်မက်သောစိတ်များ ဖြစ်ပေါ် လာသည်။ တပ်မက်မှုဖြစ်လာပြီး ဟန်မဆောင်နိုင်တော့သဖြင့် ဘုရားအလောင်း ရသေ့အား ဤသို့ ဖြားယောင်းလှည့်ဖြား၍ ပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

၃၃။ အဘုတော ဘိက္ခသိ ဘိက္ခု၊ န ဟိ ဘုတောန ဘိက္ခသိ။
ဘုတောန ဘိက္ခု ဘိက္ခဿု၊ မာ တံ ကာလော ဥပစ္စဂါ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ရဟန်း...အရှင်သည် ငယ်ရွယ်စဉ်အချိန်မှာ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေကို မခံစားဘဲ ဘာကြောင့် ရဟန်းပြုရသနည်း။ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေကို ခံစားပြီးမှ ရဟန်းပြု ပါလော့။ ငယ်ရွယ်ချိန်မှာ ကာမဂုဏ်ခံစား၍ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သောအခါမှ ရဟန်းပြုသင့် ပါသည်။ ကာမဂုဏ်ခံစားရမည့် ငယ်ရွယ်စဉ်အချိန်ကို အချည်းနှီး မကုန်လွန်ပါစေနှင့် အရှင်ရဟန်း။

ဘုရားအလောင်းရသေ့သည် နတ်သမီး၏ စကားကို ကြားရသည့်အခါ မိမိ၏ အတွင်း စိတ်ဓာတ်ကို သိစေလိုသဖြင့် ဤသို့ ပြောလိုက်သည်—

ပါဠိ

၃၄။ ကာလံ ဝေါဟံ န ဇာနာမိ၊ ဆန္ဒော ကာလော န ဒိဿတိ။
တဿှာ အဘုတော ဘိက္ခာမိ၊ မာ မံ ကာလော ဥပစ္စဂါ။

မြန်မာပြန်

အို-နတ်သမီး...ငါသည် သေရမည့်အချိန်ကို မသိပါ။ ငါ့အား မသိမှုတရား ဖုံးလွှမ်းထား သဖြင့် သေရမည့်အချိန်ကို မမှန်းဆနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားများကို မခံစားတော့ဘဲ ငါ၏ အချိန်များကို အချည်းနှီး မကုန်အောင် ရဟန်းပြုလျက် ရဟန်းတရား အားထုတ်နေပါသည်။

နတ်သမီးသည် ဘုရားအလောင်း၏ စကားကို ကြားရသောအခါ ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်ပျောက် သွားလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခု ငါဘုရားသည် ရှေးက ရသေ့ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု နတ်သမီးသည် ရှေးကလည်း ဤနတ်သမီးပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ရုပ်အဆင်းလှပခြင်းသည် သူတပါး၏ အကျင့်ကို ပျက်စီးစေနိုင်သည်။
ပျက်စီးအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ သီလပါရမီ၊ နေက္ခမ္မပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ မင်္ဂလာ။

၁၆၈ - သကုဏ္ဍိဇာတ်

(သကုဏ္ဍိ=သိမ်းငှက်)

ရန်သူကို အထင်သေးက ဘေးတွေ့တတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ ကိုယ်တော်၏ အလိုဆန္ဒဖြင့် သကုဏ္ဍဝါဒသုတ္တန်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တစ်နေ့သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ခေါ်တော်မူ၍ ဖခင်၏ ပိုင်နက်ဥစ္စာ ဖြစ်သော အာရုံ၌ ကျက်စားကြရန် မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်တွင် ဤသုတ်ကို ဟောတော်မူစဉ် “ရဟန်းတို့....သင်တို့ မဆိုထားနှင့် ရှေးအခါက တိရစ္ဆာန်သည်ပင် ဖခင်၏ ပိုင်နက်ဥစ္စာဖြစ်သော စားကျက်ကို ပယ်စွန့်၍ မကျက်စားသင့်သော စားကျက်၌ ကျက်စားခြင်းကြောင့် ရန်သူလက် တွင်းသို့ သက်ဆင်းခဲ့ရဖူးသည်။ သို့သော်လည်း မိမိ၏ ဉာဏ်ပညာကို လိမ္မာပါးနပ်စွာ အသုံးချတတ် ခြင်းကြောင့် ရန်သူလက်မှ ပြန်လွတ်ခဲ့ရဖူးသည်” ဟု အတိတ်ကို ပြန်လည်၍ ဟောတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးမိုးအုပ်ချုပ်နေစဉ် ဘုရားအလောင်း တော်သည် ဗီလုံးငှက်မျိုး၌ ဖြစ်၍ လယ်ထွန်သားသော ထယ်စာခဲပေါ်တွင် နားနေလေ့ရှိသည်။ ထိုဗီလုံးငှက်သည် တစ်နေ့တွင် မိမိ၏ စားကျက်ထဲတွင် အစာမရှာဘဲ သူတပါး စားကျက်ထဲ၌ အစာရှာယူရန် တောအုပ်အဆုံးရောက်အောင် သွားလေသည်။

ဗီလုံးငှက် နယ်ကျွံလာသည်ကို မြင်သော သိမ်းငှက်တစ်ကောင်သည် လျင်မြန်စွာ ပျံသန်း လာပြီး ဗီလုံးငှက်အား ထိုးသုတ်လိုက်သည်။ သိမ်း-သုတ်ခံရသော ဗီလုံးငှက်သည် “ငါ ညံ့လို့ ခံရတာ၊ အကုသိုလ်ကံ နှိပ်စက်တာ၊ မသွားသင့်တဲ့ နေရာကို သွားလို့ဖြစ်ရတာ၊ ကိုယ့်စားကျက်မှာ ကိုယ်ရှာစားရင် သိမ်း-သုတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး” ဟု နောင်တရကာ ငိုကြွေးရှာလေသည်။

ဗီလုံးငှက် ငိုကြွေးနေသည်ကို မြင်သဖြင့် သိမ်းငှက်က မခံချင်သော စိတ်ဖြင့် မေးမြန်းလေသည်—

“ဗီလုံးငှက်....သင်ရဲ့ပိုင်နက် သင့်စားကျက်က ဘယ်အရပ် ဖြစ်ပါသလဲ”

“သိမ်းငှက်....ကျွန်ုပ်ရဲ့ စားကျက်ဟာ ထယ်စာခဲ ရှိရာအရပ် ဖြစ်ပါတယ်”

“ဗီလုံးငှက်....သွားပေတော့၊ သင့်စားကျက်မှာ သင် ရှာစားလဲ ငါ့လက်က သင် လွှတ်နိုင်မှာတဲ့လား”

ဗီလုံးငှက်သည် သိမ်းငှက်လက်မှ လွတ်သွားသောအခါ မိမိနေရာ ထယ်စာခဲပေါ်တက်လျက် “သိမ်းငှက် ...လာလော့” ဟု ခေါ်လိုက်သည်။ သိမ်းငှက်သည် မိမိ၏ စွမ်းအားကို မိမိယုံကြည်သဖြင့် အတောင် နှစ်ဘက်ဖြန့်ကာ ဗီလုံးငှက်ထံ ပျံသန်းလာသည်။ ဗီလုံးငှက်သည် သိမ်းငှက် အရှိန်ပြင်းစွာ ပျံသန်းလာသည်ကို သိသဖြင့် ထယ်စာခဲအကြားသို့ ဝင်လိုက်သည်။ သိမ်းငှက်သည် အရှိန် မသတ်နိုင်တော့သဖြင့် ထယ်စာခဲနှင့် တိုက်မိကာ ရင်လည်း ကဲ့ မျက်လုံးများလည်း ထွက်ကာ အသက်သေရှာရလေသည်။

သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသည် ဤသို့ အတိတ်ကို ဟောတော်မူပြီးနောက် တိရစ္ဆာန်သည်ပင် မကျက်စားသင့်သော အရာကို ကျက်စားမိခြင်းကြောင့် ရန်သူလက်အောက်သို့ ရောက်ရကြောင်း၊ အာဇာနည်ဖြစ်သော မိမိပိုင်နက်နေရာတွင် ကျက်စားပါက ရန်သူ မနှိမ်နင်းနိုင်ကြောင်း မိန့်တော်မူသည်။

ထို့နောက် ရဟန်းများသည် သူတပါးတို့၏ အရာဖြစ်သော မကျက်စားသင့်သည့် မကျက်စားကြရန်နှင့် မကျက်စားသင့်သည့် ကျက်စားပါက မာရ်နတ်သည် ရဟန်းများကို ဖျက်ဆီးရန် အခွင့်အလမ်း ရကြောင်း၊ မကျက်စားသင့်သော အရာဟူသည် ရူပါရုံ စသော အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားပင် ဖြစ်ကြောင်း ဟောတော်မူသည်။

ပါဠိ

၃၅။ သေနော ဗလသာ ပတမာနော၊ လာပံ ဂေါစရဌာယိနံ။

သဟသာ အဗ္ဗပ္ပတ္တော၊ မရဏံ တေနု'ပါဂမိ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့....သိမ်းငှက်သည် အစာရှာရန် တောအုပ်အဆုံးသို့ ရောက်လာသော ဗီလုံးငှက်ကို သုတ်ယူအံ့ဟု အဟုန်ဖြင့် ထိုးချလိုက်ရာ လျင်မြန်စွာ ရောက်ရှိလာရကား အဟုန်ကို မထိန်းနိုင်သောကြောင့် သိမ်းငှက် သေရရှာသည်။

သိမ်းငှက် သေသွားလျှင် ဗီလုံးငှက်သည် ထယ်စာခဲကြားမှ ထွက်၍ “ငါ့ရန်သူ တကယ် သေပြီ”ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် ဟစ်အော်ကျူးရင့်လေသည်—

ပါဠိ

၃၆။ သောဟံ နယေန သပ္ပဒန္နာ၊ ပေတ္တိကေ ဂေါစရေ ရတော။

အပေတသတ္တု မောဒါမိ၊ သမ္ပဿံ အတ္တမတ္တနော။

မြန်မာပြန်

ဘေးမှလွတ်ရန် နည်းအကြံနှင့် ပြည့်စုံသော ငါသည် မိမိစားကျက်၌ မွေ့လျော်ပျော်ပါး ကျက်စားပါက ရန်သူဘေးမှ လွတ်ကင်းနိုင်သည်။ မိမိ၏ အန္တရာယ် ကင်းပျောက် ချမ်းသာ ရောက်ပုံကို ကောင်းစွာ မြင်ရသောကြောင့် ဝမ်းမြောက်ရပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခု ငါဘုရားသည် ရှေးက ဗီလုံးငှက် ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု ဒေဝဒတ်သည် ရှေးက သိမ်းငှက် ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ဉာဏ်ပညာကို အသုံးချတတ်ပါက အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက် ရသည်။ (ဗီလုံးငှက်)
(၂) ရန်သူကို အထင်သေးက ဘေးတွေ့တတ်သည်။ (သိမ်းငှက်)
(၃) မသွားသင့်သော အရပ်ဒေသသို့ သွားမိပါက ဘေးအန္တရာယ် တွေ့တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ ဝီရိယပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပတိရူပဒေသဝါသ မင်္ဂလာ။

၁၆၉-အရကဇာတ်

(အရက=အလောင်းတော်ရသေ့၏ အမည်)

မေတ္တာအကျိုး ဆယ်တစ်မျိုးအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်တ္ထု

လူ့နတ်၊ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်သော ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မေတ္တသုတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤအရကဇာတ်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

တစ်နေ့သ၌ ဗုဒ္ဓသည် တပည့်သား ရဟန်းများကို ခေါ်တော်မူ၍ ဤသို့ မိန့်တော်မူပါသည်။

ချစ်သား ရဟန်းတို့ ရိုသေစွာ မှီဝဲအပ်သော မေတ္တာ၊ ပွားများအပ်သော မေတ္တာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုလုပ်အပ်သော မေတ္တာ၊ က-ထားသော ယာဉ်သဖွယ် ပြုအပ်သော မေတ္တာ၊ တည်ရာ မှီရာသဖွယ် ပြုအပ်သော မေတ္တာ၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်စေအပ်သော မေတ္တာ၊ အလေ့အကျက် ပြုအပ်သော မေတ္တာ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော မေတ္တာတို့နှင့်ယှဉ်သော စေတော-ဝိမုတ္တိကြောင့် တစ်ဆယ့်တစ်မျိုးသော အကျိုးအာနိသင်တို့ အမှန်တကယ် ဖြစ်ကုန်၏။ တစ်ဆယ့်တစ်မျိုးသော အကျိုးအာနိသင်တို့မှာ—

၁။ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရခြင်း၊

၂။ ချမ်းသာစွာ နိုးရခြင်း၊

၃။ မကောင်းသော အိပ်မက်ကို မမြင်မက်ခြင်း၊

၄။ လူချစ်လူခင်များခြင်း၊

၅။ နတ်တို့ချစ်ခြင်း၊

၆။ နတ်တို့ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊

၇။ မီး၊ အဆိပ်၊ လက်နက်တို့ မဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း၊

၈။ ပျံလွင့်နေသောစိတ် တည်ကြည်လာခြင်း၊

၉။ မျက်နှာအဆင်း အထူးကြည်လင်ခြင်း၊

၁၀။ မတွေ့မဝေ (သက်သောင့်သက်သာ) သေရခြင်း၊

၁၁။ အထက်မဂ်ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း မသိနိုင်သောသူသည် ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ လားရောက်ရခြင်းတို့—
ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဤတစ်ဆယ့်တစ်မျိုးသော အကျိုးကို ပေးစေနိုင်သော မေတ္တာဘာဝနာကို ချီးမွမ်းတော်မူပြီးနောက်—

“ချစ်သားရဟန်းတို့.... သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းဆိုတာ သတ္တဝါအားလုံးတို့အား ရည်ညွှန်း၍ ဖြစ်စေ၊ မရည်ညွှန်းဘဲ ဖြစ်စေ မေတ္တာပွားများကြရမည်၊ မိမိအကျိုးစီးပွားကို လိုလားသူကို ဖြစ်စေ၊ မလိုလားသူကို ဖြစ်စေ၊ လိုသည်လည်း မဟုတ်၊ မလိုသည်လည်း မဟုတ်ဘဲ လျစ်လျူရှုနေသူကို ဖြစ်စေ အကျိုးစီးပွား လိုလားစိတ် ပျံ့နှံ့စေပြီး နေရမည်၊ ဤကဲ့သို့ သတ္တဝါအားလုံးအပေါ် ရည်ညွှန်း၍ ဖြစ်စေ၊ မရည်ညွှန်းဘဲ ဖြစ်စေ ချစ်ခြင်း၊ သနားခြင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း၊ ချစ်ခင်ကြင်နာ ဝမ်းသာမှုကင်းခြင်း (မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ) ဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရား လေးပါးကို ပွားများကြရမည်။ ဤကဲ့သို့ ပွားများမှုပြုသော ရဟန်းသည် မဂ်ဖိုလ်ကို မရသော်လည်း ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ လားရောက် ရပေသည်။ ရှေးပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည်လည်း ခုနစ်နှစ်တိုင်တိုင် မေတ္တာတရား ပွားများ၍ ပျက်ဆဲ ဖြစ်ဆဲ (သံဝေဒဝိဝေဒ) ခုနစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး ဗြဟ္မာ့ပြည်၌သာ ဖြစ်နေ ကြကုန်၏” ဟု—

မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသော ကမ္ဘာတစ်ခု၌ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ပုဏ္ဏားမျိုးတွင် ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။ အရွယ်ရောက်သောအခါ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို စွန့်ပယ်၍ ဗြဟ္မဝိဟာရတရား လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံစွာ ဟိမဝန္တာတစ်နေရာတွင် နေထိုင်လေသည်။ သူ၏အမည်မှာ ဆရာ-အရက ဖြစ်သည်။ ဆရာအရကတွင် အခြံအရံ တပည့်ပရိသတ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ ရှိသည်။ သူ၏တပည့်ရသေ့ အပေါင်းကို ဆုံးမတိုင်း “ရသေ့ရဟန်းဆိုတာ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာဆိုတဲ့ ဗြဟ္မဝိဟာရ တရား လေးပါးကို ပွားများပြီး နေရမယ်၊ မေတ္တာစိတ် ထားတယ်ဆိုတာ အပ္ပနာသို့ ရောက်လျှင် (ဝါ) ဈာန်ရလျှင် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရခြင်း အကျိုးကို ပြီးစေနိုင်တယ်” ဟု မေတ္တာ၏ အကျိုး အာနိသင်ကို ပြသော အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောပြောလေ့ရှိသည်—

ပါဠိ

၃၇။ ယော ဝေ မေတ္တေန စိတ္တေန၊ သဗ္ဗလောကာနုကမ္ပတိ။
ဥဒ္ဓံ အဓော စ တိရိယံ၊ အပ္ပမာဏေန သဗ္ဗသော။

၃၈။ အပ္ပမာဏံ ဟိတံ စိတ္တံ၊ ပရိပုဏ္ဏံ သုဘာဝိတံ။
ယံ ပမာဏကတံ ကမ္မံ၊ န တံ တတြာဝသိဿတိ။

၃၇။ အို-ငါ၏ တပည့် ရသေ့အပေါင်းတို့....မင်းစသည်တို့ ဖြစ်စေ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်စေ မည်သူမဆို“မြေပြင်မှ နေဝသညာနာသညာယတနဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် အထက်အရပ်၊မြေပြင်မှ ဥဿဒေရဲတိုင်အောင် အောက်အရပ်၊ လူတို့နေသော စကြဝဠာ ဖိလာကန်လန် (အလျားအနံ) အရပ်မျက်နှာတို့၌ နေကြကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် ဘေးရန် ကင်းကြပါစေ၊ စိုးရိမ် ကြောင့်ကြ ကင်းကြပါစေ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ ကင်းကြပါစေ၊ ကျန်းမာ ချမ်းသာ ကြပါစေ၊ မိမိ ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက် ဆောက်တည်နိုင်ကြပါစေ”ဟု အခါခပ်သိမ်း တိုင်းတာ၍ မရသော မေတ္တာ စိတ်ဖြင့် သတ္တဝါအားလုံးကို သနားကြင်နာစွာ စောင့်ရှောက်ပါ။

၃၈။ အတိုင်းအရှည်မရှိသော သတ္တဝါသာလျှင် အာရုံရှိအောင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ကောင်းစွာ ပွားများအပ်သော၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသော ရူပါဝစရစိတ်၌ ယှဉ်သော ကံမျိုး ရှိပေသည်။ ထိုရူပါဝစရကံ၌ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုအပ်သော ကာမာဝစရကံလည်း ရှိပေသည်။ ကာမာဝစရကံသည် ရူပါဝစရကံကို မလွှမ်းမိုး မကျော်လွှားနိုင်ပေ။ ရူပါဝစရကံသည်သာ ကာမာဝစရကံကို လွှမ်းမိုး ကျော်လွှားနိုင်ပေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခုအခါ ငါဘုရားသည် ရှေးက အရက-ရသေ့ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။
ယခုအခါ တရားနာပရိသတ်သည် ရှေးက ရသေ့အပေါင်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။
သင်ခန်းစာ။ ။သတ္တဝါအားလုံးအပေါ် မေတ္တာတရား ထားပါ။
ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။
မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ၊ ဗြဟ္မစရိယမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၁၇၀=ကကဏ္ဍကဇာတ်
(ကုကဏ္ဍက=ပုတ်သင်)

ဤကကဏ္ဍကဇာတ်သည် မဟာနိပါတ်မှ မဟာဥမင်္ဂဇာတ်နှင့် တူသောကြောင့် အကျယ် မပြတော့ပြီ။

ပါဠိ

၃၉။ နာယံ ပုရေ ဥဏ္ဏမတိ၊ တောရဏဂ္ဂေ ကကဏ္ဍကော။
မုဟောသမ ဝိဇာနာဟိ၊ ကေန ထဒ္ဒေါ ကကဏ္ဍကော။

၄၀။ အလဒ္ဓပုဗ္ဗံ လဒ္ဓါန၊ အနုမာသံ ကကဏ္ဍကော။
အတ်မညတိ ရာဇာနံ၊ ဝေဒေဟံ မိထိလဂ္ဂဟံ။

မြန်မာပြန်

၃၉။ မဟောသဓ...ဤပုတ်သင်ငယ်သည် ယနေ့ အောက်သို့ မဆင်းဘဲ တံခါးတိုင် ထိပ်ဖျား၌ ဦးခေါင်းတဆတ်ဆတ်နှင့် ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ် ရှိနေ၏။ ယခင်က တက်ကြွဖျတ်လတ်မှု မရှိခဲ့။ ဘာကြောင့် ပုတ်သင်ငယ် ခက်ထန်နေသည်ကို သိအောင် ပြုပါလော့။

၄၀။ ဖးရှင်မင်းမြတ်...ဤပုတ်သင်ငယ်သည် ယခင်က မရဖူးသော ပဲဝက်တန် ဥစ္စာကို ရသောကြောင့် မိထိလာပြည်၌ ထီးနန်းစိုးစံတော်မူသော ဝိဒေဟတိုင်းရှင် ဘုရင် မင်းမြတ်ကို မလောက်လေး မလောက်စား (မထိမဲ့မြင်) ပြုလုပ်နေပါ၏။

၃-ကလျာဏဝဂ်

၁၇၁-ကလျာဏဓမ္မဇာတ်

(ကလျာဏဓမ္မ=ကောင်းသောသဘော)

နားလေးသော ယောက္ခမကြောင့် ရဟန်းဝတ်ရသည့် သမက်

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အနည်းငယ်နားလေးသည့် ယောက္ခမဖြစ်သူ တစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်၌ သေဋ္ဌေးတစ်ယောက်သည် သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုလေးစား၍ သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့်ငါးပါးသီလတို့ကို ခါးဝတ်ပုဆိုးပမာ စွဲမြဲပြည့်စုံသူ ဖြစ်လေသည်။ တစ်နေ့တွင် ထိုသေဋ္ဌေးသည် ထောပတ်ဆီ၊ ပျားရည်စသော ဆေးပစ္စည်းများနှင့် အဝတ်သင်္ကန်း၊ နံ့သာပန်းများကို ယူဆောင်ပြီး ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ တရားနာရန် သွားခဲ့ပါသည်။ သေဋ္ဌေးဖြစ်သူ ဘုရားကျောင်းသို့ သွားနေချိန်တွင် နား-နည်းနည်းလေးနေသည့် ယောက္ခမဖြစ်သူသည် သမီးကို တွေ့ချင်မြင်ချင်သဖြင့် စားသောက်စရာများ ယူဆောင်ပြီး သမီးထံ သွားလေသည်။ သမီးထံ ရောက်သည့်အခါ စားသောက်စရာများကို စားသောက်ပြီးနောက် ထမင်းဆိပ် တက်သည်ကို ဖြေဖျောက်သည့်အနေဖြင့် အနည်းငယ် မှေးအိပ်ပြီး သမီးကို အိမ်တွင်းရေး အခြေအနေ မေးမြန်းပါသည်။

“သမီး....သမီးယောက်ျားဟာ သမီးအပေါ်မှာ ကြင်ကြင်နာနာရှိရဲ့လား”လို့ မေးသည့်အခါ “အမေ....ဘယ်လိုများ မေးလိုက်တာတုံး၊ အမေ့သမက်လို အကျင့်သီလ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ပြည့်စုံသူကတော့ ရှားပါတယ်၊ ရဟန်းတော်တိုင်းတောင် သူ့လို အကျင့်တရားနှင့် ပြည့်စုံသူ ရှားပါတယ်”လို့ ပြန်ပြောသည့်အခါ အမေလုပ်သူမှာ နား-နည်းနည်းလေးနေသဖြင့် စကားအပြည့်အစုံကို မကြားလိုက်ဘဲ “ရဟန်း”ဟူသော စကားကိုသာ ကြားလိုက်မိ၍ သားသမက် ရဟန်းဝတ်သွားသည် အထင်ဖြင့် “ဟဲ့-သမီး....ဘာဖြစ်လို့ နင့်ယောက်ျားက ရဟန်းဝတ်ရတာတုံး”ဟု ထိတ်လန့်တကြား အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ပြောဆိုပါတော့သည်။

ထိုယောက္ခမအဖွားကြီး၏ အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ပြောသံကို အိမ်သူအိမ်သားများ ကြားရသဖြင့် မိမိတို့၏ အားထားမှုခိုရာ အရှင်သခင် တကယ်ပင် ရဟန်းဝတ်သွားသည်အထင်နှင့် မြည်တမ်းကြွေးကြော် အော်ငိုကြပါသည်။ လမ်းသွား လမ်းလာများလည်း ငိုယိုသံကြား၍ အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းကြရာ အိမ်ရှင်သေဋ္ဌေး ရဟန်းဝတ်သွား၍ ငိုယိုနေကြောင်း ပြောပြလိုက်လေသည်။

သေဋ္ဌေး တရားနာပြီး၍ ဘုရားကျောင်းမှ ပြန်လာစဉ် လမ်းတွင် ခရီးသွားတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံရာ ခရီးသွားယောက်ျားက “မိတ်ဆွေ....သင် ရဟန်းဝတ်သွားလေရဲ့ဆိုပြီး သင့်အိမ်မှာတော့ သင့်သားမယား အိမ်သူအိမ်သားများ ငိုယိုနေကြပါတယ်”ဟု ပြောဆိုပါသည်။ ထိုသတင်းကို

ကြားရသဖြင့် သေဋ္ဌေးမှာ “ငါ ရဟန်းမဝတ်ဘဲတောင် ရဟန်းဝတ်သွားတယ်လို့ ပြောနေကြတယ်၊ ငါ့အတွက် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ အသံကောင်း သတင်းကောင်းကို မပျောက်ပျက်စေသင့်ဘူး၊ ငါ ယနေ့ပဲ ရဟန်းဝတ်ရလျှင် ကောင်းမယ်”လို့ အတွေးပေါက်သွားပါတော့သည်။

ထိုသို့အကြံရပြီး သေဋ္ဌေးသည် အိမ်သို့ ဆက်မသွားတော့ဘဲ ဘုရားကျောင်းတော်သို့ ပြန်သွားပါတော့သည်။ မြတ်စွာဘုရားက “သေဋ္ဌေး....အခုပဲ ပြန်သွားပြီး ဘာဖြစ်လို့ ပြန်လာသလဲ”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ သေဋ္ဌေးက အကျိုးအကြောင်းများ လျှောက်ထားပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သတင်းကောင်း၊ အသံကောင်းကို မပျောက်ပျက်စေချင်၍ ရဟန်းဝတ်လိုသဖြင့် ပြန်လာရပါကြောင်း လျှောက်ထားလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြုတော်မူသဖြင့် ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရပြီး ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရဟန်းတရား ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရာ မကြာခင်ပင် ရဟန္တာ ဖြစ်သွားလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းတော်များသိရှိကြသဖြင့် တနေ့တွင် တရားသဘင် မဆင်မီ အာလာပ-သလ္လာပ စကားစပြီး ပြောဆိုနေကြသည်တွင် ထိုသေဋ္ဌေးရဟန်း အကြောင်းကို ပြောဆိုကြပါသည်။ ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့....ရှေးက ပညာရှိတို့လည်း ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ အသံကောင်း၊ သတင်းကောင်းကို မပျောက်ပျက်စေဘဲ ရဟန်းဝတ်ခဲ့ကြဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် သေဋ္ဌေးမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ဖခင်ကွယ်လွန်သဖြင့် သေဋ္ဌေးရာထူး ရပါသည်။ ထိုသေဋ္ဌေးသည် တစ်နေ့တွင် အိမ်မှ ထွက်၍ မင်းကြီးကို ခစားရန် နန်းတော်သို့ အစစစား ဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် သေဋ္ဌေးကြီး၏ ယောက္ခမကြီးသည် သမီးကို တွေ့မြင်လိုသဖြင့် သေဋ္ဌေးအိမ်သို့ သွားပါသည်။

ထိုယောက္ခမကြီးမှာ နား-နည်းနည်းလေးနေပါသည်။ အိမ်တွင် သမက်ကို မမြင်၍ စိတ်ဆိုးပြီး ဆင်းသွားသည်အထင်ဖြင့် “သင့်လင်နှင့် ချစ်ချစ်ခင်ခင် ကြင်ကြင်နာနာ ရှိကြရဲ့လား”ဟု သမီးကို မေးပါသည်။ သမီးက “မေမေ....ကျမလင်လို သူတော်ကောင်းနှင့် ဘာမှ မချစ်ကြင်စရာ အကြောင်း မရှိပါ၊ ကျမလင်လို သူတော်ကောင်းမျိုး ရဟန်းထဲမှာတောင် ရှားပါတယ်”ဟု ပြန်ပြောလေရာ အခြားစကားများကို ကွဲပြားအောင် မကြား၊ “ရဟန်း”ဟူသော စကားကိုသာ ကွဲကွဲပြားပြား ကြားလိုက်သဖြင့် သမက် ရဟန်းဝတ်သွားသည် ထင်မှတ်ပြီး “ဟဲ့-နင့်လင်က ဘာဖြစ်လို့ ရဟန်းဝတ်ရတာတုံး”ဟု အော်ကြီးဟစ်ကျယ် ပြောဆိုပါတော့သည်။ ထိုစကားသံကို ကြား၍ အိမ်သူအိမ်သားများလည်း အိမ်ရှင်သေဋ္ဌေး ‘ရဟန်းဝတ်သွားသည်အထင်ဖြင့် ပြောဆို ငိုကြွေးကြပါတော့သည်။ လမ်းသွား လမ်းလာများကလည်း ငိုယိုသံကြား၍ အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းကြရာ သေဋ္ဌေး ရဟန်းဝတ်သွား၍ ငိုကြွေးနေကြောင်း ပြောပြကြပါသည်။

သေဋ္ဌေးသည် မင်းကြီးထံ ခစားပြီး၍ အိမ်သို့ ပြန်လာရာ လမ်းတွင် ခရီးသွားယောက်ျား တစ်ယောက်က “သေဋ္ဌေး....သင့်အိမ်မှာတော့ သင် ရဟန်းဝတ်သွားပြီ ဆိုပြီး အကြီးအကျယ် ငိုကြွေးနေကြလေရဲ့”ဟု ပြောဆိုပါသည်။ ထိုသတင်းစကားကို ကြားရ၍ သေဋ္ဌေးမှာ “ငါ့အတွက်

ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ အသံကောင်း၊ သတင်းကောင်း၊ နိမိတ်ကောင်းကို မပျက်စီးစေသင့်ဘူး”ဟု အတွေးပေါက်ပြီး မင်းကြီးထံပြန်သွား၍ ရဟန်းဝတ်ခွင့် တောင်းလိုသဖြင့် အောက်ပါ နှစ်ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၄၁။ ကလျာဏဓမ္မောတိ ယဒါ ဇနိန္ဒ၊
လောကေ သမညံ အနုပါပုဏ္ဏာတိ။
တဿှာ န ဟိယျေထ နရော သပညော၊
ဟိရိယာပိ သန္တော ဓုရမာဒိယန္တိ။

၄၂။ သာယံ သမညာ ဣဓ မ’ဇ္ဇ ပတ္တာ၊
ကလျာဏဓမ္မောတိ ဇနိန္ဒ လောကေ။
တာဟံ သမေက္ခံ ဣဓ ပဗ္ဗဇိဿံ၊
န ဟိ မ’တ္ထိ ဆန္တော ဣဓ ကာမဘောဂေ။

မြန်မာပြန်

၄၁။ မင်းမြတ်...လောက၌ ကောင်းသော သဘောရှိသူသည် အကြင်အခါ၌ သီလရှိသူ၊ ကောင်းသော သဘောတရားရှိသူ ရဟန်းဟူသော အမည်သို့ ရောက်၏။ ပညာရှိသူမြတ်သည် ထိုအမည်မှ မဆုတ်ယုတ် စေသင့်ပါ။ မင်းမြတ်... သူတော်ကောင်းတို့မည်သည် ဒုစရိုက်တရားကို ရှက်ကြောက်ခြင်းဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ဟူသော တာဝန်ကို ယူကြပါကုန်၏။

၄၂။ မင်းမြတ်... ယနေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဤလောက၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရဟန်းဟူသော အမည်သို့ ရောက်လာပါ၏။ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော ကျွန်ုပ်သည် ထိုကောင်းသော ဂုဏ် သတင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော အမည်ကို ရှုမြင်ဆင်ခြင်၍ ဤလောက၌ ရဟန်းပြုတော့မည်။ လောကီလူ့ဘုံတွင် ကာမဂုဏ်ခံစားမှုအပေါ်မှာ ကျွန်ုပ် ဆန္ဒမရှိတော့ပါပြီ။

ဘုရားလောင်းသေဋ္ဌေးသည် ဤသို့ ပြောဆိုခွင့်တောင်း၍ ဟိမဝန္တာတောသို့ သွားပြီး ရသေ့ ဝတ်ကာ စျာန်အဘိညာဉ်များကို ပွားများနေပါသည်။ သေသည့်အခါ ဗြဟ္မာ့ပြည် လားရောက် လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) နားပင်းသူသည် တစွန်းတစကိုသာ ကြားတတ်သည်။
(၂) ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဂုဏ်သတင်းနှင့် ကိုက်ညီအောင် ကြိုးစားသင့်သည်။

ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္မပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၇၂-ဒဒ္ဒရဇာတ်

(ဒဒ္ဒရ=ငွေတောင်)

ပညာမကြွယ် ပရိသတ်အလယ် ရှက်ဖွယ် ဖြစ်တတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရှင်ဒေဝဒတ်၏ လက်စွဲတပည့် “ကောကာလိက”ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုအချိန်ကား ဇေတဝန် ကျောင်းတော်တွင် စာပေ၊ ပိဋက၊ ဗဟုသုတ ရှိကြသည့် ရဟန်းတော်များ အရည်အသွေး ပြည့်အနေဖြင့် သံဃာ့ပရိသတ်ကို သံနေသံထားဖြင့် တရားဟောကြားနေကြချိန် ဖြစ်၏။ အစွမ်းရှိကြသည့် ရဟန်းတော်များ၏ ဟောကြားမှုမှာ အလွန် တင့်တယ်ခုံညား စံပယ်လှ၏။ ဆေးဒန်းမြင်းသီလာ ကျောက်ဖျာပြင်ပေါ်တွင် ခြင်္သေ့ပျိုများ ဟိန်းဟောက်နေသလို၊ ကောင်းကင်ပြင်မှ မိုးရေအလျဉ်များ စီးဆင်းလာသလို ဟောစရာ ပြောစရာများမှာ ပေါများပြီး ဟောမကုန် ပြောမကုန် ဖြစ်ကြလေသည်။

ထိုအခြေအနေတွင် ရှင်ဒေဝဒတ်၏ လက်ရင်း တပည့်ဖြစ်သူ ကောကာလိက ရဟန်းသည် သူများ ဟောကြ၊ ပြောကြသည်ကို အားကျပြီး ကိုယ်တိုင် သံဃာ့ပရိသတ်ကို သံနေသံထားဖြင့် တရားဟောချင်လာပါလည်။ အမှန်မှာ ကောကာလိကတွင် အရည်အချင်း မရှိ၊ မပြည့်သည့်အိုး ဘောင်ဘင်ခတ်သကဲ့သို့ ဟောချင်စိတ်များ ဘောင်ဘင်ခတ်နေ၏။ အရည်အသွေး စွမ်းရည် မရှိသူက ပိုဟောချင်နေသဖြင့် ရဟန်းတော်များအကြားသို့ဝင်ပြီး “တို့ကိုတော့ သံနေသံထားနှင့် တရားဟောခွင့် မပေးကြဘူး၊ အကယ်၍ ဟောခွင့် ပေးမယ်ဆိုလျှင် တို့လဲ ဟောနိုင်ပါတယ်”ဟု စောင်းပါးရိပ်ခြည် ပြောဆိုပါလေသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းတော်များက ကောကာလိက၏ အရည်အချင်းကို စမ်းသပ်လိုသဖြင့် တစ်နေ့တွင် “ငါ့ရှင် ကောကာလိက....ယနေ့ သံဃာ့ပရိသတ်ကို သံနေသံထားဖြင့် တရားဟောပါ”ဟု အလှည့် ပေးပါလေတော့သည်။

ကောကာလိကရဟန်းလည်း ကိုယ့်အစွမ်းကို မသိဘဲ “ကောင်းပါပြီ”ဟု လက်ခံ တာဝန် ယူလိုက်ပြီး ယနေ့ တရားဟောရမည်ဟူသော အသိဖြင့် မိမိ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ကိုက်ညီ သင့်လျော်သည့် စားသောက်ဖွယ်ရာများကိုသာ ရွေးချယ် စားသောက်ပြီး အသင့် ပြင်ဆင် ထားပါသည်။ ညနေချမ်းရောက်၍ တရားနာချိန် ဆော်ဩ ကြွေးကြော် (ကြေညာ)သည့်အခါ ရဟန်းသံဃာတော်အများ ကြွရောက်လာပြီး တရားနာရန် စုဝေးထိုင်နေကြပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဓမ္မကထိက တာဝန်ကျသည့် အရှင်ကောကာလိကသည် လိပ်ဆူးရွှေပန်းရောင် အဆင်းရှိသည့် ဝါလွင်သော ခါးဝတ်သင်္ကန်း (သင်းပိုင်)ကို ဝတ်ဆင်လျက် မဟာလေကားပန်း အဆင်းရှိသည့် အဝါရင့်ရောင် အပေါ်ရုံ(ကေသီ)ကို ဝတ်ရုံပြီး ခုံညားထည်ဝါစွာ သံဃာ့ပရိသတ်အလယ်သို့ ဝင်ကာ မထေရ်ကြီးများကို ကန်တော့ပြီးမှ ဓမ္မာသန (တရားဟောပလ္လင်) ပေါ်သို့ တက်၍ လှပဆန်းကြယ်သည့် ယပ်တောင်ကြီးကိုဝင်လျက် ခုံခုံကြီး ထိုင်နေပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် အရှင်ကောကာလိကမှာ အစားအစာ အကြားအဝါ အတွက်သာ ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး တရားစာအတွက် မပြင်ဆင်ခဲ့ရသဖြင့် အခက်တွေ့နေပါတော့သည်။ ပြင်ဆင်စရာ တရားစာ အရည်အချင်းကလည်း မရှိ၍ ခက်လှသည်။ ပလ္လင်ပေါ် ထိုင်ပြီးမှ ဘာဟောရမည် မသိ၍ ကြောက်လန့်ပြီး ချွေးများ ထွက်လာပါတော့သည်။ သို့သော် အခြေအနေကား ရှောင်လွှဲ၍ မရ၊ ဟောကို ဟောရတော့မည်ဖြစ်၍ ခပ်တည်တည်ဖြင့် ဂါထာတစ်ပုဒ်ကို သံနေ သံထားဖြင့် စတင် ရွတ်ဆိုရာ ဂါထာရှေ့ပိုင်းနှစ်ပိုဒ်တွင် တစ်ပိုဒ်ကို ရွတ်ပြီးကာမှသေး၊ နောက်တစ်ပိုဒ်က မေ့နေလေပြီ၊ ခက်လေစွ။ ဤတွင်မှ အရှင်ကောကာလိကမှာ အရှက်ရပြီး တုန်တုန်ယင်ယင်ဖြင့် နေရာ ပလ္လင်မှ ဆင်းကာ သံသရာအလယ်မှ ထွက်ခွါ၍ ကိုယ့်ကျောင်းသို့ ပြန်ပြေးပါတော့သည်။ အခြေအနေ မလှ၍ ပွဲထိန်းသည့်အနေဖြင့် အခြား ဗဟုသုတရှိသည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးက အစားဝင်၍ တရားဟောရလေတော့သည်။

ထိုအချိန်မှ စ၍ အရှင်ကောကာလိက အရည်အချင်းမရှိကြောင်းကို သိရှိကြရလေတော့သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် တရားသဘင်ဝယ် ရဟန်းတော်များက “အရှင်တို့...အရင်တုန်းက ကောကာလိက အရည်အချင်း မရှိတာကို သိပ်မသိခဲ့ဘူး၊ ယခုမှ ကိုယ်တိုင် ကြွေးကြော်ပါမှ သိရတော့တယ်” ဟု ပြောဆိုနေကြပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့...ကောကာလိကသည် ယခုမှသာ ကြွေးကြော်၍ ဇာတိပေါ်ခဲ့သည် မဟုတ်၊ ရှေးတုန်းကလည်း ကြွေးကြော်၍ ဇာတိပေါ်ခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေရာ၌ ဘုရားလောင်းသည် ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာဝယ် ခြင်္သေ့ မျိုး၌ ဖြစ်နေပါသည်။ ခြင်္သေ့ပေါင်းများစွာတို့၏ မင်းဖြစ်ပြီး ခြင်္သေ့ပေါင်းများစွာ ခြံရံကာ ငွေတောင်ဂူတွင် နေထိုင်ပါသည်။ ငွေတောင်ဂူနှင့် မလှမ်းမကမ်း မြေဂူတစ်ခုတွင် မြေခွေးတစ်ကောင် နေထိုင်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် မိုးရွာပြီး၍ တိမ်များ ကင်းစင်ပြီး ကောင်းကင်ကြီး တင့်တယ်သာယာလှပနေချိန်တွင် ခြင်္သေ့များသည် ခြင်္သေ့မင်း၏ လိုဏ်ဂူဝန်း၌ ခစား ဖျော်ဖြေသည့်အနေဖြင့် ခြင်္သေ့သံမြည်ကျူးပြီး ရွှင်မြူးပျော်ပါး ကစားနေကြပါသည်။

ခြင်္သေ့များ အသံမြည်လျက် ရွှင်မြူးပျော်ပါး ကစားနေကြသည်ကို မြင်၍ မြေခွေးကလည်း လိုက်၍ အသံမြည် အူပါလေတော့သည်။ ခြင်္သေ့များသည် မြေခွေးအူသံကို ကြား၍ သူတို့ကို အတုလိုက်၍ အူမှန်းသံသဖြင့် ရှက်စနိုးပြီး အအော်ရပ်လိုက်ကြလေသည်။ ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်း၏ သားဖြစ်သူ ခြင်္သေ့ငယ်က “ဖခင်...ဒီခြင်္သေ့များ အော်မြည်ပြီး ကစားနေကြတာ ဟိုအကောင်ရဲ့ အော်မြည်သံကိုကြား၍ ရှက်သဖြင့် ရပ်သွားကြပါသည်။ ကိုယ့်အသံဖြင့် ကိုယ့်ဘဝကို ဖော်ပြသတဲ့၊ အဲဒီ အကောင်ဟာ ဘာကောင် ခေါ်ပါသလဲ” ဟု မေးမြန်းလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၄၃။ ကော နု သဒ္ဓေန မဟတာ၊ အဘိနာဒေတိ ဒဒ္ဓရံ။
 တံ သီဟာ နပ္ပဋိနဒန္တိ၊ ကော နာမေ'သော မိဂါဓိဘူ။

မြန်မာပြန်

သားများသေဌ်နင်း ဖခင်ခြင်သေ့မင်း....ပြင်းထန်သော အသံဖြင့် ငွေတောင်ကို ပဲ့တင်ထပ် စေသော သတ္တဝါသည် အဘယ်သတ္တဝါပါနည်း။ ထိုသတ္တဝါ၏ အသံကို ကြား၍ ခြင်္သေ့များသည် ပြန်၍ မဟောက်ကြပါကုန်၊ ဤသတ္တဝါကား အဘယ်သတ္တဝါပါနည်း။

သား၏ အမေးစကားကို ကြားရ၍ ဖခင်ခြင်သေ့ကြီးက အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်-

ပါဠိ

၄၄။ အဓမ္မော မိဂဇာတာနံ၊ သိင်္ဂီလော တာတ ဝဿတံ။
ဇာတိ'မဿ ဇိဂုစ္ဆန္တာ၊ တုဏှိ သီဟာ သမစ္ဆဇေ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သား....သားမျိုးတို့တွင် အညံ့ပားဖြစ်သည့် မြေခွေးသည် ဟောင်၏။ ထိုမြေခွေး၏ အမျိုးညံ့မှုကို ရွံရှာကုန်သည်ဖြစ်၍ ခြင်္သေ့တို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ခြင်္သေ့မင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
သားဘယ်ခြင်္သေ့သည် ရှင်ရာဟုလာ ဖြစ်လာသည်။
မြေခွေးသည် ကောကာလိက ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အရည်အချင်းမရှိဘဲ လူတွင်ကျယ် မလုပ်သင့်ချေ။
(၂) ပညာမကြွယ်၊ ပရိသတ်လယ်၊ ရှက်ဖွယ်ဖြစ်တတ်လည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ နိဝါတ မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၇၃-မက္ခန္ဓဇာတ်

(မက္ခန္ဓ=မျောက်သတ္တဝါ)

ဟန်ဆောင်မှုကို မျောက်ကပင် ပြုလုပ်တတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အံ့ဩဖွယ်ပြုသော ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအကျယ်ကို ပကိဏ္ဏကနိပါတ် ဥဒ္ဒါလကဇာတ်၌ ဖတ်ရှုပါ။)

မြတ်စွာဘုရားက တရားသဘင်ဝယ် ရဟန်းတော်များကို “ရဟန်းတို့.... ဤရဟန်းသည် ယခုမှသာ အံ့ဩဖွယ်အမှုကို ပြုသည် မဟုတ်သေး၊ ဟိုရှေးတုန်းကလည်း မျောက်သတ္တဝါဖြစ်စဉ်

မီးလုံချင်သဖြင့် အံ့ဩဖွယ်အမှုကို ပြုခဲ့ဖူးလေပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဧဟာတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်ခင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသီတိုင်း ရွာငယ်တစ်ခုတွင် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ် ပြည်တွင် ပညာသင်ကြားတတ်မြောက်ပြီး အိမ်ထောင်မှု ပြုနေပါသည်။ သားတစ်ယောက်ရ၍ သားငယ် ပြေးလွှား ကစားနိုင်သည့် အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် မယားဖြစ်သူ ပုဏ္ဏားမ သေဆုံး ပျက်စီးသွားပါသည်။ သင်္ဂြိုဟ်မှုကိစ္စ ပြုပြီးနောက် အိမ်ထောင်မှ၌ ငြီးငွေ့၍ သားငယ်နှင့်အတူ ရသေ့ပြုတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ ဆွေမျိုးအပေါင်းက ငိုယိုတားမြစ်ကြသည့် ကြားမှပင် ဇွတ်ထွက်၍ ဟိမဝန္တာတောသို့ ဝင်ကာ ရသေ့ဝတ်ခဲ့ပါသည်။ ဘုရားလောင်းရသေ့သည် မိုးတွင်း အခါ မိုးများရွာသည့် နေ့တစ်နေ့တွင် အအေးဒဏ်မှ ကာကွယ်ရန် အနှစ်ရှိသော သစ်တုံးများကို မီးရှို့ပြီး မီးလုံရင်း သင်္ကန်းချုပ်လျက် ပျဉ်ချပ်ပေါ်တွင် လျောင်းစက်နေပါသည်။ သားဖြစ်သူ ရသေ့လေးလည်း ဖခင်ကြီး ခြေရင်းမှ ခြေထောက်ကို ဆုပ်နယ်နှိပ်ပေးရင်း ပြုစုနေပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် တောမျောက် တစ်ကောင်သည် မိုးအေးဒဏ် မခံနိုင်၍ ကြံ့မိုင်နေစဉ် ဘုရားလောင်းရသေ့ကျောင်းတွင် မီးကို မြင်ရသဖြင့် အကြံရသွားပြီး “ငါ ဒီအတိုင်းသွားပြီး မီးဝင်လုံလျှင် မျောက်ကြီးဆိုပြီး ရိုက်ထုတ်လိုက်လိမ့်မယ်၊ မီးလုံရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ အင်း... မီးလုံ ရဖို့ နည်းလမ်း တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ ရသေ့ယောင်ဆောင်ပြီး အံ့ဩဖွယ်ပြု၍ ဝင်ရလျှင် ဖြစ်နိုင်တယ်” ဟု စဉ်းစားပါလေသည်။

မျောက်သည် အကြံရသည့်အတိုင်း ကွယ်လွန်သွားပြီးသော ရသေ့တစ်ဦး၏ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် လျှော်တေသင်္ကန်းကို ယူတတ်၍ ခြင်းတောင်း၊ တောင်ဌေးတို့ကိုပါ ယူဆောင်ပြီး ရသေ့ယောင် ဆောင်လျက် ဘုရားလောင်းရသေ့ကျောင်း၏ တံခါးအနီး ထန်းပင်ကို မှီလျက် ကောက်ကောက် ကုန်းကုန်း ရပ်တည်နေပါသည်။ ရသေ့ငယ်လေးသည် မျောက်ကို မြင်၍ မျောက်မှန်း မသိသဖြင့် “ရသေ့အိုကြီးတစ်ယောက် ချမ်းလွန်းလို့ မီးလုံချင်လို့ လာတာ ဖြစ်လိမ့်မည်အထင်နှင့် ဖခင်ကြီးကို ပြောဆိုပြီး ကျောင်းထဲသွင်း၍ မီးလုံခွင့် ပေးမည်” ဟု ကြံရွယ်ကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၄၅။ တာတ မာဏဝကော ဒေသာ၊ တာလမူလံ အပဿိတော။
အဂါရကဉ္စိံ အတ္ထိ၊ ဟန္တ ဒေမဿ’ဂါရကံ။

မြန်မာပြန်

ဖခင်.... ဤရသေ့လုလင်သည် ထန်းပင်ရင်းကို မှီ၍ တည်နေပါ၏။ ဤကျောင်းလည်း (ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း) ရှိပါ၏။ ထိုရသေ့လုလင်အား ကျောင်းပေးပါကုန်အံ့။

ဖခင်ရသေ့ကြီးသည် သားငယ်ရသေ့ စကားကို ကြား၍ နေရာမှထပြီး တံခါးဝမှ ရပ်၍ ကြည့်လိုက်ရာ ရသေ့အစစ် မဟုတ်၊ မျောက်မှန်း သိရှိ၍ “ချစ်သား... လူ့မျက်နှာဟာ ဒီလို

မဟုတ်ဘူး၊ ဒါ မျောက်သတ္တဝါပဲ၊ မခေါ်ထိုက်ဘူး”ဟု ပြန်ပြောလိုသဖြင့် ဒုတိယ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၄၆။ မာ ခေါ် တံ တာတ ပက္ခောသိ၊ ဒုသေယျ နော အဂါရကံ။
နေတာဒိသံ မုခံ ဟောတိ၊ ပြာက္ခံ နသ သုသိလိနော။

မြန်မာပြန်

ချစ်သား ...သီလအကျင့်ကောင်းရှိသည့် ရသေ့၏ မျက်နှာသည် ဤသို့သဘောရှိသည် မဟုတ်၊
(ဤသတ္တဝါသည် မျောက်ဘည်း။) ငါတို့၏ ကျောင်းကို ဖျက်ဆီးရာ၏။ သင် မခေါ်လေနှင့်။

ဖခင်ရသေ့ကြီးသည် ငပြာပြောဆိုဆို မီးစတစ်ခုကို ကိုင်ပြီး မျောက်ကြီးဆီကို ပစ်လိုက်ရာ
မျောက်ကြီးမှာ လျော်တေအဝတ်ကို ချတ်၍ ထွက်ပြေးသွားပါလေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ရသေ့ငယ်သည် ရှင်ရာဟုလဒ ဖြစ်လာသည်။
မျောက်သည် အံ့ဩဖွယ်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အံ့ဩဖွယ်အမှု မပြုသင့်ပေ။
(၂) ဟန်ဆောင်ခြင်းသည် မကောင်းပေ။

ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္မပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ။

၁၇၄ - ဒုတ္တိယမက္ကဋ္ဌဇာတ်

(ဒုတ္တိယမက္ကဋ္ဌ = ဖျက်ဆီးသောမျောက်)

ကျေးဇူးပြုသင့်သူကိုသံ၊ ကျေးဇူးပြုသင့်ကြောင်း

ပဋိပုန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
ရှင်ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ အမှတ်မထင်သည့်
နေတစ်နေ့တွင် ရဟန်းတော်များသည် တရားသဘင်တွင် ရှင်ဒေဝဒတ်၏ ကျေးဇူးမသိကတ်ပုံ၊
အဆွေခင်ပွန်း ဖျက်ဆီးပုံများကို ပြောကြားနေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်
မူပြီး “ရဟန်းတို့...ဒေဝဒတ်သည် ယခုမှသာ ကျေးဇူးမသိတတ်၊ မိတ်ဆွေကို ဖျက်ဆီးတတ်တာ
မဟုတ်သေး၊ ရှေးတုန်းကလည်း ဒီနည်းအတိုင်း ပြုမူခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်
ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသိတိုင်း ရွာငယ်တစ်ခုတွင် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပြီး အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် အိမ်ထောင်မှု ပြုနေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကာသိတိုင်းအတွင်း ခရီးသွားလမ်းမကြီးတစ်ခု၌ တိရစ္ဆာန်များ ဆင်းသက်၍ သောက်သုံးမရလောက်အောင် အလွန်နက်သော ရေတွင်းကြီးတစ်ခု ရှိပါသည်။ ခရီးသွားများထဲက ကုသိုလ်လိုချင်သော သူများသည် ကြိုးရှည်ရှည်တပ်ပြီး ပုံးဖြင့် ရေခပ်၍ ကျင်းတစ်ခုတွင် တည့်ကာ တိရစ္ဆာန်များကို သောက်ရေ ပေးလှူလေ့ ရှိကြပါသည်။

ထိုရေတွင်း ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တောကြီးတစ်ခု ရှိပါသည်။ တောထဲတွင် မျောက်များ အလွန်ပေါ့လှ၏။ လမ်းမကြီးတွင် နှစ်ရက် သုံးရက်လောက် လူသွားလူလာ ပြတ်သွားသည့် အခါ သတ္တဝါများ ရေငတ်ပါလေတော့သည်။ မျောက်တစ်ကောင်သည် ရေငတ်၍ သောက်ရေ ရှာရင်း ရေတွင်းအနီးအနားမှာ ဝေ့လယ်ဝေ့လယ် လုပ်နေ၏။ ဘုရားလောင်းပုဏ္ဏားလည်း ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် ထိုလမ်းမကြီးတွင် ခရီးသွားရ၍ ထိုရေတွင်းသို့ ရောက်လျှင် ရေငတ်သောက်သုံးပြီး လက်ခြေဆေးနေစဉ် ထိုမျောက်ကို တွေ့မြင်သွားပါသည်။

ဘုရားလောင်းသည် မျောက်ရေငတ်နေမှန်းသိ၍ ရေခပ်ပြီး ကျင်းထဲ ထည့်ပေးပါသည်။ မျောက်အတွက် အပင်ပန်းခံ ရေခပ်ပေးပြီး ခရီးအပန်းဖြေသည့်အနေဖြင့် ရေတွင်းအနီးအနားရှိ သစ်ပင်ရင်းတစ်ခုတွင် မွေးပြီး အိပ်နေပါသည်။ မျောက်သည် ရေသောက်ပြီးနောက် မနီးမဝေးမှ နေ၍ မျက်နှာ ပြုံးပြဲ၍ တွန့် ပြောင်လှောင်ပြုပြီး ပုဏ္ဏားကို ခြောက်လန့်ပါသည်။ ပုဏ္ဏားလည်း မျောက်မျက်နှာလုပ်ပုံ ခြောက်လန့်ပုံကို ကြည့်၍ “ဟယ်-မျောက်ပျက်...ငါသည် ရေငတ်နေတဲ့ သင့်အား သောက်ရေ ခပ်ပေးခဲ့၏။ ယခုအခါ သင်သည် ငါ့ကို ပြောင်ပြု၏။ ဪ...သူယုတ်မာကို ကျေးဇူးပြုခြင်းဟာ အချည်းနှီးပါကလား”ဟု ပြောကြားပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို မြက်ဆို မိသည်—

ပါဠိ

၄၇။ အဒမ္မ တေ ဝါရိ ပဟူတဇ္ဈပံ၊
 ဃမ္မာဘိတတ္ထဿ ပိပါသိတဿ။
 သော ဒါနိ ပိတုာနု ကိရိကံရောသိ၊
 အသင်္ဂမော ပါပဇနေန သေယျော။

မြန်မာပြန်

အပူနှိပ်စက်၍ ရေငတ်နေသော သင့်အား ရေများစွာကို ပေးခဲ့ပြီ။ သင်သည် ယခု ငါပေးသော ရေကို သောက်ပြီးလျှင် (ငါ့ကို ခြောက်သည့်အနေဖြင့်) ကိရိ ကိရိ အသံကို ပြု၏။ သူယုတ်မာနှင့် မပေါင်းဖော်ခြင်းသည်သာ ကောင်းမြတ်၏။

ပုဏ္ဏားကားကို ကြားရ၍ မိတ်ဆွေကို ဖျက်ဆီးသော မျောက်က “ပုဏ္ဏား.... သင်သည် ဒီမျှလောက်ဖြင့် ငါ့အမှု ပြီးသွားပြီ မှတ်နေ၏။ ယခုအခါ သင့်ခေါင်းပေါ်မှာ ချေးပါချ၍ သွားဦးမယ်”ဟု ပြောဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၄၈။ ကော တေ သုတော ဝါ ဒိဋ္ဌော ဝါ၊ သီလဝါ နာမ မက္ခန္ဓော။
ဣဒါနိ ခေါ တံ ဩဟန္တံ၊ သော အသ္မာက ဓမ္မတာ။

မြန်မာပြန်

(ပုဏ္ဏား....) မျောက်မည်သည်ကား သီလရှိ၏ဟူ၍ သင် အဘယ်မှာ ကြားဖူးမြင်ဖူးပါသနည်း။
ငါသည် ယခု သင့်ခေါင်းပေါ် သို့ကျင်ကြီးစွန့်လိုက်ဦးအံ့၊ ဤသို့ပြုမှုခြင်းသည် ငါတို့ မျောက်မျိုးတို့၏
သဘောပင်တည်း။

မျောက်၏ စကားကို ကြားရ၍ ပုဏ္ဏားသည် နေရာမှ ထသွားရှောင်ဖယ်ရန် ကြိုးစားပါသည်။
မျောက်ပျက်လည်း ထိုခဏမှာပင် သစ်ပင်ထက်သို့ ခုန်တက်ပြီး သစ်ကိုင်းမှာ နေ၍ ကိုယ်ကို
တွဲလဲဆွဲကာ ပုဏ္ဏားခေါင်းပေါ်မှာ ချေးပါချပြီး အော်ဟစ် ကြွေးကြော်လျက် တောထဲသို့
ဝင်သွားပါတော့သည်။

ပုဏ္ဏားလည်း ရေချိုးပြီးမှ ခရီးဆက်သွားရလေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မျောက်သည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ လူမိုက်ကို ကျေးဇူးပြု၍ အကျိုးမရှိနိုင်။

ပါရမီ။ ။ ခန္တီပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ခန္တီ မင်္ဂလာ။

၁၇၅-အာဒိစ္စပဋ္ဌာနဇာတ်

(အာဒိစ္စပဋ္ဌာန=နေကို ပူဇော်ဆည်းကပ်ခြင်း)

လူများသည် အယောင်ဆောင်မှုကို ရုတ်တရက် ယုံကြည်တတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
အံ့ဩဖွယ်ကို ပြုတတ်သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူ
ပါသည်။ (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအကျယ်မှာ ရှေးဝတ္ထုများအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။)

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည်
ကာသိတိုင်း ပုဏ္ဏားရွာတစ်ခု၌ ပုဏ္ဏားမျိုးတွင် ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်

ပြည်၌ အတတ်ပညာများ သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးနောက် အိမ်ရာထောင်မှ လူမှုကိစ္စများကို မပြုလုပ်ဘဲ ရသေ့ဝတ်၍ အဘိညာဉ်၊ သမာပတ်များ ပွားများအားထုတ်ကာ အခြံအရံပေါင်း များစွာဖြင့် ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာတွင် နေထိုင်ပါသည်။ ဘုရားလောင်းရသေ့သည် ဟိမဝန္တာ၌ အနေကြာလာသည့်အခါ ဆားမရှိသော အရပ်ဒေသဖြစ်သဖြင့် ဆားမစားရ၍ ဆားဓာတ် ချိုယွင်းလာပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ခန္ဓာကိုယ်တွင် လိုအပ်သော ဆားဓာတ်ကို ဖြည့်တင်းရန်အတွက် ဟိမဝန္တာတောင်မှ ဆင်းခဲ့ပြီး ပစ္စန္ဓရစ်ရွာငယ် တစ်ခုတွင် သစ်ခက်ကျောင်း ဆောက်၍ နေထိုင်ပါသည်။

လျှပ်ပေါ်လော်လည်သော မျောက်တစ်ကောင်သည် ရသေ့များ ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံ သွားချိန်တွင် သစ်ခက်ကျောင်းသို့ လာရောက်ပြီး ကျောင်းခေါင်ပေါ် လျှောက်ကစား၍ အမိုးများကို ပြန်လှန် ဖောက်မြှုပ်စ်ပါသည်။ ရေစည်၊ ရေအိုးများကိုလည်း သွန်ပင်ပါသည်။ သောက်ရေကုန်းများကိုလည်း ခွဲပစ်ပါသည်။ မီးဖိုချောင်တွင် ချေးပါခဲ့ပါသည်။

ရသေ့များသည် မိုးတွင်းအခါ ရွာမှာနေပြီး သီတင်းဝါလကျွတ်ချိန်တွင် ဟိမဝန္တာတောင် မှာလည်း သစ်ပင်များ သီးပွင့်ချိန်ဖြစ်၍ ပြည့်စုံသာယာလှသဖြင့် ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်သွားကြရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး ရွာသူ ရွာသားများကို ပန်ကြားကြပါသည်။ ရွာသားများက တစ်ရက် ဆွမ်းကျွေး ချင်ပါသေးသည်။ ဆွမ်းစားပြီးမှ ကြွကြွပါဆိုသဖြင့် ဆိုင်းငံ့နေကြပါသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ရွာသူ ရွာသားများသည် ဆွမ်းဘောဇဉ်များ ချက်ပြုတ်စီမံပြီး ဆွမ်းကပ်ရန် ရသေ့ကျောင်းသို့ လာကြသည်ကို ကျောင်းဖျက်ဆီးသည့်မျောက်က တွေ့မြင်သဖြင့် “အံ့ဩဖွယ်အမှုကို ပြုပြီး လူများကို ကျေနပ်နှစ်သက် သဘောကျအောင် ဆောင်ရွက်၍ ငါ့အတွက်လဲ စားစရာများကို ပေးအောင် လုပ်ရလျှင် ကောင်းမည်” ဟု အကြံရပါတော့သည်။

ထိုသို့အကြံရပြီးနောက် မျောက်သည် ရသေ့အကျင့်ကို ကျင့်သူကဲ့သို့ သီလရှိသူကဲ့သို့ အယောင်ဆောင်ပြီး ရသေ့များ မနီးမဝေး မလှမ်းမကမ်း အရပ်တွင် နေကို ရှိခိုးလျက် ရပ်နေပါသည်။ ဆွမ်းပို့လာသူ ရွာသူ ရွာသားများလည်း မျောက်ကို မြင်၍ “ဪ... သီလရှိသူ တွေထံမှာနေတော့ (ဓာတ်ကူးပြီး) သူလဲ သီလရှိသူပေပဲ ” ဟု ပြောဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၄၉။ သဗ္ဗေသု ကိရ ဘူတေသု၊ သန္တိ သီလသမာဟိတာ။
ပဿ သာခ မိဂံ ဇမ္ဗူ၊ အာဒိစ္စ မုပတိဋ္ဌတိ။

မြန်မာပြန်

ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးတို့၌ သီလ၊ သမာဓိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှိကုန်သတတ်။ ယုတ်မာသော ဓလေ့ရှိသည့် ဤမျောက်ကိုပင် ရှုပါလော့။ (ဤမျောက်သည်) နေကို ရှိခိုးလျက် တည်၏။

ဆွမ်းပို့လာသူ ရွာသူ ရွာသားများက မျောက်ကို ချီးမွမ်းစကား ဆိုကြသည်ကို ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြားရသဖြင့် “သင်တို့သည် လျှပ်ပေါ်လော်လည်သော ဤမျောက်၏ အလေ့အကျင့်ကို

မသိပါဘဲ ကြည်ညိုစရာမဟုတ်သည်၌ ကြည်ညိုလေဘိ၏”ဟု ပြောဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၅၀။ နာဿ သီလံ ဝိဇာနာထ၊ အနညာယ ပသံသထ။
အဂ္ဂိဟုတ္တဉ္စ ဥဟန္တံ၊ ဒွေ စ ဘိန္နာ ကမဏ္ဍလူ။

မြန်မာပြန်

သင်တို့သည် ထိုမျောက်၏ အကျင့်ကို မသိကြကုန်၊ မသိ၍သာ ချီးမွမ်းကြကုန်၏။
မီးဖိုချောင်မှာလဲ ယခု ချေးပါ၏၊ ကရားနှစ်လုံးကိုလည်း ခွဲကုန်၏။

လူများသည် ထိုမျောက်၏ လျှပ်ပေါ်လော်လည်သည့် အပြစ်ကို သိရှိရ၍ ခဲတုတ်တို့ဖြင့်
ရိုက်ပုတ် မောင်းထုတ်လိုက်ပြီး ဆွမ်းခဲဖွယ်များကို ရသေ့များအား ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြပါသည်။
ရသေ့အပေါင်းလည်း ဆွမ်းစားအပြီး ဟိမဝန္တာသို့ ကြွသွား၍ ဈာန်တရားများ ပွားများပြီး
သေသည့်အခါ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရောက်ကြကုန်သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဆရာရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ရသေ့အပေါင်းသည် ဘုရားပရိသတ်ဖြစ်လာသည်။
လျှပ်ပေါ်သော မျောက်သည် အံ့ဖွယ်အမှု ပြုသည့်ရဟန်းဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မျောက်သည် ဖျက်ဆီးတတ်သော သတ္တဝါမျိုး ဖြစ်သည်။
(၂) မျောက်သည် လူယုတ်မာတို့ကဲ့သို့ပင် အယောင်ဆောင်တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္မ ပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာ မင်္ဂလာ။

၁၇၆ - ကဋ္ဌာယမုဋ္ဌိဇာတ်

(ကဋ္ဌာယမုဋ္ဌိ=ကုလားပဲဆုပ်)

အချိန်ကာလချင့်၍ လုပ်သင့်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
ကောသလဘုရင်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တစ်ချိန်တွင် မိုးတွင်းအခါ၌ ကောသလတိုင်းအပါအဝင် ပစ္စန္နရစ်မှာ လူဆိုး (သူပုန်) များ ထကြွ
သောင်းကျန်းကြပါသည်။ ပစ္စန္နရစ်တွင် တာဝန်ကျသည့် အစိုးရတပ်သားများသည် နှစ်ခါ၊ သုံးခါ

တိုက်ပဲ့ဖြစ်ပွားပြီးနောက် အင်အားချင်းမမျှ၍ မနိုင်နိုင်သဖြင့် ကောသလဘုရင်ကြီးထံ သတင်းပို့လိုက်ပါသည်။ ကောသလဘုရင်လည်း စစ်ထွက်သင့်သည့်အချိန်အခါ ရာသီမဟုတ်ဘဲ မိုးတွင်းကြီးမှာပင် စစ်ထွက်ခဲ့၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်အနီးတွင် ခေတ္တ စခန်းချ ရပ်နားနေပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကောသလဘုရင်ကြီး စဉ်းစားသည်မှာ “ငါသည် အချိန်အခါ ရာသီမဟုတ်ဘဲ မိုးတွင်းကြီးမှာ စစ်ထွက်ခဲ့ရ၏။ ရေအိုင်၊ ပပ်ကြားကွဲများလဲ ရေပြည့်လျှံနေ၏။ လမ်းခရီးမှာလဲ ချော်တိချော်ချွတ်ဖြင့် သွားလာရတာ ခက်ခဲ၏။ ဘုရားရှင်ထံ အဆည်းကပ် ဝင်ဦးမည်။ ငါ့ကို ဘယ်သွားမလို့လဲလို့ မေးမှာပဲ။ အကယ်၍ မသွားသင့်လျှင်လဲ တနည်းတလမ်းနဲ့တော့ တားမှာပဲ။ သွားသင့်လျှင်လဲ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူမှာပဲ” ဟု စဉ်းစားမိပြီး ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ဝင်ပြီး ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးလျက် သင့်လျော်ရာမှာ ထိုင်နေပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက “ယခု နေ့မှန်းတည့် အချိန်ကြီးမှာ ဘယ်က လာသလဲ မင်းကြီး” ဟု မေးမြန်းတော်မူပါသည်။ ကောသလဘုရင်ကြီးက “အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်သည် ပစ္စန္နရစ်ကို ငြိမ်းအေးဖို့ရန် စစ်ထွက်လာရင်း အရှင်ဘုရားကို ရှိခိုးပြီးမှ သွားမယ်လို့ ရည်ရွယ်ပြီး လာရောက် ရှိခိုးကန်တော့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “မင်းကြီး.... ရှေးတုန်းကလဲ မင်းများသည် စစ်တိုက်ထွက်လာစဉ် ပညာရှင်တို့၏ စကားကို နားထောင်၍ အချိန်အခါ ရာသီမဟုတ်သည့် မိုးတွင်းကြီးမှာ စစ်ထွက်ကြဘူး” ဟု မိန့်တော်မူရာ ဘုရင်ကြီးက အတိတ်ဇာတ်ကြောင်း ပြန်ပြောင်းဟောပြောတော်မူရန် တောင်းပန်သဖြင့် အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးမင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ အမတ်ချုပ် (ဝန်ကြီးချုပ်) ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ချိန်တွင် ပစ္စန္နရစ်အရပ်ဒေသတွင် သူပုန်များ ထကြွသောင်းကျန်းကြသဖြင့် တာဝန်ကျ တပ်သားများက မင်းတရားကြီးထံ သတင်းပါးလိုက်ပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် မိုးတွင်းအခါပင် ဖြစ်သော်လည်း အရေးပေါ်လာသဖြင့် သူပုန်ကို နှိမ်နင်းရန် စစ်ချီထွက်ခဲ့ပြီး မင်းဥယျာဉ်တွင် ခေတ္တစခန်းချ ရပ်နားနေပါသည်။ အမတ်ချုပ်လည်း မင်းကြီးအနားတွင် မပြတ်ရှိနေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် မြင်းများ စားဖို့ရန် ကုလားပဲကို ပြုတ်၍ စားကျင်းထဲ ထည့်ထားကြပါသည်။ ဥယျာဉ်ထဲရှိ မျောက်တစ်ကောင်သည် သစ်ပင်မှ ဆင်းခဲ့ပြီး စားကျင်းမှ ကုလားပဲများကို ပါးစပ်ဖြင့် အပြည့်ငုံ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် အကြိုက်ဆုပ် နှိုက်ကာ သစ်ပင်ပေါ်သို့ ပြန်တက်သွားသည်။ ထို့နောက် စားရန် ပြင်ဆင်ပါတော့သည်။

မျောက်ကြီး ကုလားပဲများ စားနေစဉ် လက်တွင်းမှ ပဲတစ်စေ့သည် မြေပေါ်သို့ လွှတ်ကျသွားပါသည်။ မျောက်သည် လွှတ်ကျသွားသည့် ပဲတစ်စေ့ကို လက်များ၊ ပါးစပ်များဖြင့် လိုက်ဖမ်းရာ လက်တွင်း ပါးစပ်တွင်းရှိ ပဲများအားလုံး လွှတ်ကျကုန်ပါတော့သည်။ မျောက်သည် သစ်ပင်ပေါ်မှ ဆင်း၍ အရင်ဆုံး ကျသွားသည့် ပဲစေ့ကို လိုက်ရှာရာ မတွေ့သဖြင့် သစ်ပင်ပေါ် ပြန်တက်သွားပြီး ငွေတစ်ထောင် ဆုံးသော တရားရုံးသို့ မှိုင်တွေချနေပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် မျောက်ဖြစ်ပုံအားလုံးကို မြင်တွေ့ရသဖြင့် အမတ်ချုပ်ကြီးကို ခေါ်၍ “အမတ်ကြီး.... (မျောက်လုပ်ပုံကို) ကြည့်စမ်းပါဘိ၊ ဒီမျောက် ဘယ်လို လုပ်တာလဲ” ဟု မေးမြန်းပါသည်။

အမတ်ချုပ်ကြီးက “မင်းမြတ်...ပညာနည်းသည့် လူမိုက်များသည် အများကို မကြည့်ဘဲ အနည်းကို ကြည့်၍ ဤသို့ ပြုလုပ်တတ်ကြပါသည်ဘုရား”ဟု လျှောက်ထား၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၅၁။ ဗာလော ဝတာယံ ဒုမသာခဂေါစရော၊ ပညာ ဇနိန္ဒ နယိမဿ ဝိဇ္ဇတိ။
ကဋ္ဌာယမုဋ္ဌိ အဝကိရိယကေဝလံ၊ ဧကံ ကဋ္ဌာယံ ပတိတံ ဂဝေသတိ။

မြန်မာပြန်

လူတို့ကို အစိုးရသော မင်းမြတ်...သစ်ပင်တို့၏ အကိုင်းအခက်တို့၌ ကျက်စားတတ်သော ဤမျောက်သည် မိုက်မဲလေ့တကား။ ဤမျောက်သည် ပညာမရှိသောကြောင့် (လက်တွင်းရှိ) ပဲဆုပ်အားလုံးကို ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲလွှတ်ချလိုက်၍ ကျသော ပဲတစ်စေ့ကို ရွာဘိ၏။

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးနောက် အမတ်ချုပ်ကြီးသည် မင်းကြီးအနားသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပြန်ပါသည်—

ပါဠိ

၅၂။ ဝေမေဝ မယံ ရာဇ၊ ယေ စညေ အတိလောဘိနော။
အပ္ပေန ဗဟံ ဇိယျာမ၊ ကဋ္ဌာယေနဝ ဝါနရော။

မြန်မာပြန်

မင်းမြတ်...မျောက်သည် ပဲတစ်စေ့ကြောင့် ပဲစေ့အားလုံးတို့မှ ဆုတ်ယုတ်သည့်နည်းတူ အလွန် အလိုကြီးကုန်သော အခြားသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် လည်းကောင်း အနည်းငယ်သော အကြောင်းကြောင့် အကျိုးများစွာ ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်လိမ့်မည်။

အရှင်မင်းကြီး...ဤမျောက်သည် ပဲတစ်စေ့ကို ရွာမှီးသဖြင့် ပဲတစ်စေ့ကြောင့် ပဲဆုပ်အားလုံး ဆုံးရှုံးရသလို ကျွန်ုပ်တို့လည်း မိုးတွင်းအခါကြီးမှာ အိုင်များ၊ ပပ်ကြားများ၊ ချောင်းများ ရေပြည့်လျှံနေစဉ် စစ်ထွက်ကြလျှင် အနည်းငယ်သော (ပစ္စန္တရစ်) အကျိုးအတွက် များစွာသော ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ စစ်သည်တပ်များ ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အချိန်အခါ ရာသီမဟုတ်ရာ၌ မသွားသင့်ပါကြောင်း လျှောက်တင်လေလျှင် မင်းကြီး နားဝင်၍ ဥယျာဉ်မှ ပြန်ဆုတ်ပြီး ဗာရာဏသီမြို့တော်သို့ ပြန်သွားခဲ့ပါသည်။ သူပုန်များလည်း မင်းကြီး စစ်ချီထွက် တော်မူကြောင်း သတင်းကြားရ၍ ပစ္စန္တရစ်မှ ဆုတ်ခွာ ထွက်ပြေးသွားကြပါတော့သည်။

ပစ္စုပ္ပန်ဇာတ်ကြောင်း၌လည်း ကောသလဘုရင်ကြီး သူပုန် နှိမ်နင်းရန် ထွက်လာတော် မူကြောင်း သတင်းရ၍ သူပုန်များ ပစ္စန္တရစ်မှ ထွက်ပြေး ငြိမ်းအေးသွားပါတော့သည်။

ကောသလဘုရင်ကြီးလည်း ဘုရားရှင်ဟောကြားသည့် တရားတော်ကို နာကြားရ၍ အခါမဟုတ်ဘဲ ခရီးမသွားသင့်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး သာဝတ္ထိမြို့တော်တွင်းသို့ ပြန်ဝင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဘေတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိအမတ်ချုပ်ကြီးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အချိန်ရာသီကိုက်ညီခြင်း ကာလသမ္ပတ္တိရှိပါမှ အရာရာတွင် အောင်မြင်နိုင်သည်။
(၂) မသေချာသည့် ငါးပြုံးတန်အတွက် သေချာသည့် တစ်ထောင်တန် မပျက်စေသင့်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဗာဟုဿစွ မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၇၇-တိန္ဒြကဘေတ်

(တိန္ဒြက=တည်ပင်)

နည်းပရိယာယ်ကြွယ်ဝလျှင် အန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်နိုင်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်၌

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ပညာပါရမီတော်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဘေတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ တစ်နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတော်များက မိမိ၏ ပညာဉာဏ်ဘော်နှင့် ပတ်သက်၍ ချီးမွမ်းစကား ပြောကြားနေကြသည်ကို ကြားသိရသဖြင့် “ရဟန်းတို့.... ငါဘုရားသည် ယခု အခါမှသာ ပညာဉာဏ်ကြီးမားသည် မဟုတ်၊ ရှေးတုန်းကလည်း ပညာကြီးမားလျက် အကြောင်းဥပါယ်၌ လိမ္မာပါးနပ်သည်သာတည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါအဘိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် မျောက်သတ္တဝါမျိုးမှာ ဖြစ်၍ မျောက်ပေါင်း ရှစ်သောင်း ခြံရံကာ ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာတွင် ပျော်မွေ့နေပါသည်။ ဟိမဝန္တာတောအနီးရှိ ပစ္စန္ဒရစ် ရွာငယ်တစ်ခုသည် တခါတရံ လူများနေ၍ တခါတရံ လူမနေဘဲ လူဗြိတ်ပါသည်။ ထိုရွာ၏ အလယ်တွင် အခက်၊ အလက်၊ အရွက်စည်ပင်၍ အသီးအရသာ အလွန်ချိုသည့် “တည်ပင်ကြီး” တစ်ပင် ရှိပါသည်။ ဟိမဝန္တာတောအတွင်းမှ မျောက်များသည် ရွာမှာ လူဗြိတ်သည့်အခါတွင် ထိုသစ်ပင်မှ အသီးများကို လာရောက် ခူးစားလေ့ရှိကြပါသည်။

တင်ချိန်တွင် တည်သီး သီးချိန်မှာ ထိုရွာသည် လူများ ပြန်နေချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်ပြီး လူမပြတ်ဘဲ ရှိနေပါသည်။ ရွာတံခါး စည်းရိုးများဖြင့် အလုံအခြုံ ကာရံထားပါသည်။ တည်ပင်ကြီးကလည်း အကိုင်းများပင် ညွတ်ကျနေအောင် သီးနေပါသည်။ မျောက်များက စဉ်းစားကြသည်- “ငါတို့သည် ရှေးယခင်က အဲဒီရွာမှာ တည်သီးများကို စားကြရသည်၊ ယခုအခါ တည်ပင်ကြီး အသီး-သီးသလား၊ မသီး လေသလား မသိ၊ ရွာနေသူ လူတွေလဲ ရှိလေသလား၊ မရှိလေသလား မသိ၊ စုံစမ်းခိုင်းဦးမှ” ဟု စဉ်းစားကြပြီး သွက်လက်ချက်ချာသည့် မျောက်တစ်ကောင်ကို စုံစမ်း ခိုင်းလိုက်ပါသည်။

ထောက်လှမ်းစုံစမ်းရေးမျောက်လည်း ရွာသို့ သွား၍ အကျိုးအကြောင်း စုံစမ်းပြီး တည်ပင် ကြီးမှာ အသီးတွေ များစွာ သီးနေကြောင်း၊ ရွာမှာလည်း လူတွေ ရှိနေကြောင်း၊ ခြံစည်းရိုး များလည်း လုံအောင် ကာရံထားကြောင်း သတင်းပြန်ကြားလေသည်။ မျောက်များသည် တည်သီးများသီးနေကြောင်း သတင်းကောင်းကို ကြားရ၍ “တည်သီးများ စားရတော့မည်” ဟု ဝမ်းသာ အားတက်ပြီး ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းကို ပြောကြားကြလေသည်။

ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းက ထိုရွာတွင် လူများ ရှိမရှိ မေးမြန်းရာ လူရှိကြောင်း ပြောကြ သဖြင့် “လူတို့မည်သည် မာယာ (ပရိယာယ်) များလှ၏၊ မသွားကြနှင့်” ဟု ပြောဆို တားမြစ် ပါသည်။ ထိုအခါ မျောက်များက “အရှင်မျောက်မင်း... ကျွန်ုပ်တို့ မစားရ မနေနိုင်ပါ၊ ဒါကြောင့် လူများ အပန်းဖြေ အနားယူ အိပ်စက်ကြသည့် ညဉ့်နက်သန်းခေါင်ချိန်မှာ သွား၍ ခူးစား ကြပါမည်” ဟု တောင်းပန် ပြောဆိုသဖြင့် ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းလည်း လက်ခံ သဘောတူ လိုက်ပြီး ဟိမဝန္တာမှ ဆင်း၍ ရွာနှင့်မနီးမဝေး (မလှမ်းမကမ်း) တွင် လူများ နားနေ အိပ်စက်ချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းရင်း ကျောက်ဖျာကြီးပေါ်တွင် ခေတ္တအိပ်နေကြပါသည်။ ညသန်းခေါင်အချိန်ရောက်၍ လူများ အိပ်မောကျနေချိန်တွင် ရွာတွင်းသို့ ဝင်၍ တည်သီးများကို ခူးစားနေကြပါသည်။

အန္တရာယ်ကြုံချင်ကော့ မျောက်များ စားကောင်းနေတုန်း ရွာသားတစ်ယောက်သည် နောက်ဖေး(အလေးအခင်း)သွားလိုသဖြင့် ရွာလယ်လမ်းဖြင့် ရွာပြင်သို့ ထွက်ခဲ့ရာ တည်ပင်ကြီး အရောက်တွင် မျောက်များကို တွေ့မြင်သွားလေတော့သည်။ ထိုယောက်ျားသည် ရွာသား များကို နှိုးပြီး မျောက်များ တည်ပင်ကြီးမှာ တည်သီးများ လာစားနေကြကြောင်း ပြောကြားလေလျှင် ရွာသားများသည် လေး မြားလက်နက်မျိုးစုံဖြင့် ထွက်ခဲ့ပြီး “မိုးလင်းလျှင် မျောက်တွေကို ဖမ်းမည်” ဟု တည်ပင်ကြီးကို ဝိုင်းထားကြလေသည်။ မျောက်ရှစ်သောင်းသည် လူများ ဝိုင်းထားသည်ကို တွေ့မြင်ရ၍ ယေရမှာ ကြောက်လန့်ကြပြီး “မျောက်မင်းမှတစ်ပါး ငါတို့မှာ တခြား ကိုးကွယ်ရာ မရှိပြီ” ဟု နားလည်သဖြင့် မျောက်မင်းနားကပ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်--

ပါဠိ

၅၃။ ဓနုဟတ္ထကလာပေဟိ၊ နေတ္ထိံ သဝရဓာရိဘိ။
သမန္တာ ပရိကိဏ္ဍံမှ၊ ကထံ မောက္ခော ဘဝိယဟိ။

မြန်မာပြန်

မျောက်မင်း....လေးတောင့် လက်စွဲကုန်သော၊ မြတ်သော သန်လျက်ကို ဆောင်ကုန်သော လူတို့သည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝိုင်းရံကြပါကုန်ပြီ။ အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်(ဘယ်နည်းဖြင့်) သေဘေးမှ လွတ်ပါလတ္တံ့နည်း (လွတ်နိုင်လိမ့်မည်နည်း)။

မျောက်များ၏ စိုးရိမ်သံစကားကို ကြားရ၍ မျောက်မင်းက“မျောက်အပေါင်းတို့...မကြောက်ကြနှင့်၊ လူတို့မည်သည်မှာ အလုပ်ကိစ္စ များပြားလှ၏၊ ယနေ့လည်း သန်းခေါင်ယံပဲ ရောက်သေးတယ်၊ ငါတို့ကို သတ်ဖို့ ဝိုင်းနေသည့်သူတို့မှာ ငါတို့ကို မသတ်ရမီ အခြားအမှုကိစ္စ ပေါ်လာနိုင်ပါတယ်”ဟု ပြောဆိုကာ စိတ်သက်သာရာ ရစေ၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၅၄။ အပ္ပေဝ ဗဟုကိစ္စာနံ၊ အတ္ထော ဇာယေထ ကောစိ နံ။
အတ္ထိ ရုက္ခဿ အစ္ဆိန္နံ၊ ခဇ္ဇေယဉေဝ တိန္ဒြကံ။

(မျောက်အပေါင်းတို့....) အမှုကိစ္စများသော လူတို့အား တစုံတခုသော အမှုကိစ္စသည် ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်ရာ၏၊ အပင်၌ မပြတ်သေးသော အသီးများ ရှိသေး၏၊ ထိုအသီးများကို ခဲစားကြကုန်လော့။

ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းသည် မျောက်အပေါင်း စိတ်သက်သာမှု ရရှိအောင် ဤသို့ ပြောဆိုပါသည်။ ဤသို့မှ စိတ်သက်သာရာ မရလျှင် မျောက်များအားလုံး သေဘေးမှ ကြောက်၍ နှလုံးကွဲပြီး သေပွဲ ဝင်သွားနိုင်ပါသည်။ မျောက်မင်းသည် စိတ်သက်သာအောင် ပြောဆိုပြီးနောက် “မျောက်များ စုရုံးကြပါ”ဟု စုဝေးခိုင်းပါသည်။

မျောက်များ စုရုံးကြလေလျှင် မျောက်မင်း၏ တူဖြစ်သူ သေနက-မည်သော မျောက်ကို မတွေ့မြင်ရသဖြင့် သေနက ပါမလာကြောင်း ပြောကြားကြပါသည်။ မျောက်မင်းက “မျောက်အပေါင်းတို့...သေနက ပါမလာလျှင် ဘာမှ မကြောက်ကြနှင့်တော့၊ သင်တို့ကို သေနက ကယ်လိမ့်မယ်”ဟု ပြောဆို အားပေးပါသည်။ သေနကမျောက်လည်း မျောက်မင်း ပြောသည့် အတိုင်းပင် ကယ်တင်ရေးလမ်းစဉ်ကို စလေတော့သည်။

သေနကမှာ မျောက်များသွားကြစဉ်က အိပ်ပျော်နေသဖြင့် ကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ တရေးနိုးသည့်အခါ အပေါင်းအသင်းမျောက်များ တစ်ကောင်မှ မတွေ့ရသဖြင့် တည်ပင်ကြီးရှိရာ ရွာသို့ မှန်းဆပြီး လိုက်လေရာ လူများဝိုင်းနေသည်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် “မျောက်အတွဲမှာ ဘေးတွေ့နေပြီ”ဟု သိလိုက်ပြီး ရွာစွန့်ရွာဖျားမှ အိမ်တစ်လုံးကို မီးရှို့လိုက်ပါတော့သည်။ ထို့နောက် ညဉ့်နက်သန်းခေါင် မိုင်းငင်ချည်ရစ်နေသော အဖွားအိုကြီး၏ အိမ်မှ မီးစတစ်ခုကို ဝင်ယူပြီး လေကင်မှာ နေ၍ မျောက်များ သွားသာအောင် ရွာကို အလင်းရောင် ပေးနေပါသည်။ ဝိုင်းထားသော လူများသည် မျောက်များကို ပစ်ထားခဲ့ပြီး မီးငြိမ်းရန် ရေးကြီးသုတ်ပြာပြေးကြရလေသည်။ မျောက်များသည် အကျိုးတော်ဆောင် သေနက-အတွက် တစ်ကောင် တစ်လုံး ကျစီ တည်သီးခူး၍ ထွက်ပြေးခဲ့ကြလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ မျောက်မင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
 သေနကသည် မဟာနာမ်သာကီဝင်မင်း ဖြစ်လာသည်။
 မျောက်အပေါင်းသည် ဘုရားပရိသတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အရေးကြုံလျှင် သက်လုံကောင်းရန် နည်းပရိယာယ် သုံးရမည်။
 (၂) နည်းပရိယာယ်ကြွယ်လျှင် အန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်နိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဗာဟုသစ္စမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၇၈ - ကစ္ဆပဇာတ်

(ကစ္ဆပ=လိပ်သတ္တဝါ)

နေရာဌာန၌ အစွဲအလမ်း မထားဘဲ သင့်လျော်ရာနေရာ၌ နေသင့်သည့်အကြောင်း

ပဗ္ဗုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် လတ်တလော သေစေတတ်သည့် မြွေဆိပ်သင့်ရောဂါနှင့် အလားတူသော (ပလိပ်) ရောဂါမှ လွတ်မြောက်ခဲ့သည့် အမျိုးသားတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

သာဝတ္ထိမြို့တွင် အိမ်တစ်အိမ်၌ အဆိုပါ ပလိပ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားလာပါသည်။ ထိုရောဂါမှာ ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူကြီးနှစ်ယောက်လုံး ရောဂါဖြစ်နေရာ မိခင်ဖခင်များသည် မိမိတို့ မကြာခင် သေရတော့မည်ကို သိ၍ သားငယ်လေးကို မကူးစက် မသေစေလိုသဖြင့် ရောဂါကင်းဝေး အသက်ဘေး ချမ်းသာစေရန် ဤသို့ နည်းပေးကြပါသည်။ “လူလေး.... ဒီအိမ်မှာ မနေနဲ့တော့၊ အိမ်နံရံကို ဖောက်၍ ထွက်ပြေးပြီး တစ်နေရာရာမှာ အသက်မွေးမြူပါ၊ နောက် ကာလအတော်ကြာမှ ပြန်လာခဲ့ပါ။ ဒီနေရာမှာ ရွှေအိုးကြီး ရှိတယ်၊ ရွှေအိုးကို တူးဖော်၍ သေဌေးလုပ်ပြီး ချမ်းချမ်းသာသာ နေပါတော့” ဟု နောက်ဆုံးစကား ပြောကြားပြီး သေသွားကြပါသည်။

သားဖြစ်သူလည်း မိဘများ ညွှန်ကြား ပြောဆိုသည့်အတိုင်း အိမ်နံရံကို ဖောက်၍ ထွက်ပြေးခဲ့ပြီး တစ်ခြားအရပ်ဒေသတွင် အသက်မွေး နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ရောဂါများ ကင်းရှင်းသွားသည့်အခါမှ မိမိအိမ်သို့ ပြန်လာပြီး မိဘများ ပြသွားသည့်နေရာ၌ တူးဖော်ကြည့်ရာ ရွှေအိုးကြီးကို တွေ့ရှိသဖြင့် သေဌေးလုပ်ကာ အိမ်ထောင်မှု ပြုနေပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ထိုသေတွင်းထွက် အမျိုးသားသည် ထောပတ်ဆီများ၊ သက်န်းများနှင့် ပန်းနံ့သာတို့ကို ယူဆောင်ပြီး မြတ်စွာဘုရားရှင်အား ဆည်းကပ်ပူဇော်ရန် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ လာခဲ့ပါသည်။ ဘုရားရှင်ထံမှောက်ရောက်၍ ရှိခိုးပူဇော်ပြီး သင့်လျော်သော နေရာတွင်

ထိုင်နေပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီး “အမျိုးသား... သင်တို့အိမ်မှာ ကူးစက် (ပလိပ်) ရောဂါ ကျရောက်တယ်လို့ ကြားလိုက်မိပါတယ်၊ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ရောဂါမှ လွတ်မြောက်ခဲ့သလဲ” ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ အမျိုးသားက လွတ်မြောက်ခဲ့ပုံ အဖြစ်စုံကို လျှောက်ထားပါသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “ရတနာသုံးရပ် ဆည်းကပ်သူ အမျိုးသား.... ရှေးအခါတုန်းကလဲ ဘေးရန် ကျရောက်ရာတွင် မိမိနေရာကို ငြိတယ်၍ တခြားသို့ မထွက်သွား သူမှာ အသက် ဆုံးပါးခဲ့ဖူးပြီ၊ မိမိနေရာပေါ်မှာ သံယောဇဉ်မထားဘဲ တခြားသို့ ထွက်သွား သူများ အသက်ချမ်းသာရာ မရခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူ ပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီတိုင်းပြည်တွင် ဗြဟ္မာ့ဘမင်းကြီး မင်းပြုနေ၍ ဘုရားလောင်းသည် ကာသီ နှိုင်း ချာငယ်တစ်ခုတွင် အိုးဖွတ်လုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးသော (အိုးလုပ်သား) အမျိုးမှာ ဖြစ်ပါသည်။ အမည်မှာ ‘ဘဂ္ဂ’ ဟု ခေါ်သည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် အိုးလုပ်ငန်းကိုပင် လုပ်ကိုင်၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကာ သားမယားကို လုပ်ကျွေးနေပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗာရာဏသီပြည်ကြီးတွင် မြစ်ကြီးတစ်ခုနှင့် ဝက်စပ်နေသော ရေအိုင်ကြီး တစ်အိုင် ရှိပါသည်။ ထိုအိုင်ကြီးသည် ရေများသည့် မိုးတိုင်းအခါမှာ မြစ်ကြီးနှင့် ရေပြင်ချင်း တစ်တည်း ဖြစ်နေပါသည်။ ရေနည်းသည့်အခါတွင် ရေပြင်ချင်း မစပ်ဘဲ တစ်ခြားစီ ဖြစ်နေ ပါသည်။ ငါး လိပ်များသည် “ဒီနှစ်မှာ မိုးကောင်းမည်၊ ဒီနှစ်မှာ မိုးမကောင်း” ဟု သိကြပါသည်။ မိုးမကောင်းသည့် တစ်နှစ်တွင် ထိုရေအိုင်ကြီးအတွင်းမှာရှိသည့် ငါး လိပ်များသည် မိုးမကောင်း မည်ကို ကြိုတင်သိ၍ မြစ်ကြီးနှင့် ရေတစ်တည်း ရှိချိန်မှာ ထိုအိုင်ကြီးမှ ပြောင်းရွှေ့ပြီး မြစ်တွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့နေကြပါသည်။

လိပ်တစ်ကောင်မှာမူ “ဒီအိုင်ကြီးသည် ငါ့မွေးရပ်မြေ ဖြစ်တယ်၊ ငါ့ကြီးပွားရာ ဖြစ်တယ်၊ ငါ့မိဘ ဘိုးဘွားများ နေသွားရာ ဖြစ်တယ်၊ ဒီနေရာကို ငါ စွန့်၍ မသွားနိုင်” ဟု နေရာပေါ်မှာ တွယ်တာပြီး မြစ်ကြီးသို့ မသွားခဲ့ပေ။ နွေရာသီပျောက်လာသည့်အခါတွင် ရေအိုင်ကြီးမှာ ရေခန်း သွား၍ လိပ်သည် ဘုရားလောင်း အိုးလုပ်သား မြေဘူးရာ နေရာတွင် ကျင်းတူး၍ ဝပ်နေ ပါသည်။ ဘုရားလောင်းလည်း မြေစိုင်းခဲ တူးရန် ထိုနေရာသို့ သွား၍ ပေါက်တူးဖြင့် ပေါက်ရာ လိပ်ကျောကုန်းကို ပေါက်မိသဖြင့် ပေါက်တူးဖြင့်ပင် ကော်ယူလိုက်ပြီး ကုန်းပေါ်သို့ ပစ်တင် လိုက်ပါသည်။ ထိုလိပ်သည် ပေါက်တူးဖောက်ရာကြောင့် ဝေဒနာပြင်းထန်စွာ ဖြစ်၍ သေခါနီးတွင် “ငါသည် နေရာမှာ ငြိတယ်၍ မစွန့်ပယ်နိုင်သဖြင့် ဤလို ပျက်စီးရသည်” ဟု ပြောဆိုငိုကြွေးပြီး အောက်ပါ နှစ်ဂါထာကို မြွက်ဆိုသွားပါသည်—

ပါဠိ

၅၅။ ဇနိတ္တံ မေ ဘဝိတ္တံ မေ၊ ဣတိ ပဏံ အဝဿယံ ။
 တံ မံ ပဏော အဇ္ဈဘဝိ၊ ယထာ ဗုဗ္ဗလကံ တထာ။
 တံ တံ ဝဒါမိ ဘဂ္ဂဝ၊ သုဏောဟိ ဝစနံ မမ။

၅၆။ ဂါမေ ဝါ ဟဒိ ဝါ'ရညေ၊ သုခံ ယတြာ'ဓိဂစ္ဆတိ။
 တံ ဇနိတ္တံ ဘဝိတ္တဉ္စ၊ ပုရိသဿ ပဇာနတော။
 ယဗ္ဗိ ဇီဝေ တမ္ပိ ဂစ္ဆေ၊ န နိကေတဟတော သိယာ။

မြန်မာပြန်

၅၅။ ဤအရပ်သည် ငါမွေးဖွားရာ၊ ငါကြီးပြင်းရာအရပ် ဖြစ်၏။ ဤသို့ တွယ်တာခြင်းကြောင့် ညွှန်၌ ငါ နေမိချေ၏။ ငါ့ကို ညွှန်သည် အားနည်းသူကိုကဲ့သို့ နှိပ်စက်၏။ ဘဂ္ဂဝ....သင့်ကို ငါ ပြောဆိုမည်၊ ငါ့စကားကို နားထောင်ပါလော့။

၅၆။ ရွာ၌ဖြစ်စေ၊ တော၌ဖြစ်စေ ချမ်းသာရာအရပ်ကို သိနားလည်သော ယောက်ျား၏ မွေးဖွားရာ၊ ကြီးပြင်းရာအရပ် ဖြစ်၏။ (ပညာရှိသည်) အသက်ရှင်မည့် အရပ်သို့ သွားရာ၏။ နေရာက သတ်သည့်သဘောမျိုး မဖြစ်သင့်ပေ။

လိပ်သည် ဘုရားအလောင်း အိုးလုပ်သားနှင့် စကားပြောဆိုပြီး သေသွားပါတော့သည်။ ဘုရားလောင်း အိုးလုပ်သားလည်း လိပ်သေကို ယူဆောင်၍ ရွာသို့ ပြန်လာပြီး ရွာသူရွာသား များကို စုရုံးစည်းဝေးစေကာ ဆုံးမစကား ပြောကြားလေသဖြင့် “အမောင်-အမိတို့....ဤလိပ် သေကို ရှုကြည့်ကြလော့၊ ဤလိပ်သည် အခြားငါး လိပ်များ မြစ်ကြီးသို့ ထွက်သွားကြစဉ် မိမိနေရာ အိုင်ကြီးမှာ တွယ်တာနေ၍ မထွက်ခွာခဲ့ဘဲ ငါမြေကြီး ယူတဲ့နေရာမှာ ကျင်းဝပ် နေခဲ့တယ်၊ ယခု ငါမြေကြီး ယူတဲ့အခါမှာ ကျောက်ကုန်းကို ပေါက်တူးဖြင့် ပေါက်မိပြီး ပါလာခဲ့တယ်၊ လိပ်ဟာ သူပြုခဲ့တဲ့ မြစ်မှုကို အမှတ်ရပြီး ဂါထာနှင့်ပုဒ် ရွတ်ဆို၍ သေသွားခဲ့တယ်၊ ဒီလိပ် ဟာ ကိုယ့်နေရာပေါ်မှာ တွယ်တာမှုကြောင့် သေဆုံးပျက်စီးရသလို သင်တို့လဲပဲ ဒီလိပ်လို မဖြစ်ကြပါစေနဲ့၊ ဒီအခါမှ စပြီး ‘ငါ့ရုပ်အဆင်း၊ ငါ့အသံ၊ ငါ့အနံ့၊ ငါ့အရသာ၊ ငါ့အတွေ့အထိ၊ ငါ့သား၊ ငါ့သမီး၊ ငါ့ဇနီး၊ ငါ့လင်၊ ငါ့ကျွန်၊ ငါ့ရွှေ၊ ငါ့ငွေ’ရယ်လို့ တဏှာဖြင့် မတွယ်တာကြပါနှင့်၊ သတ္တဝါဆိုတာ သုံးဆယ့်ဘစ်ဘုံမှာ တစ်ယောက်တည်း စုန်ချည် ဆန်ချည် လှည့်လည်ရတာပါ”ဟု ဘုရားရှင် တရားဟောသလို ဟောပြောဆုံးမပါသည်။

ထိုအဆုံးအမသည် ဇမ္ဗူဒီပါ လက်ယာတောင်ကျွန်း တစ်ခုလုံးသို့ ပျံ့နှံ့သွားပါသည်။ နှစ်ပေါင်း ခြောက်သောင်း တည်ရှိပါသည်။ လူများလည်း ဘုရားလောင်း ဆုံးမစကားကို နားထောင်ကြ၍ ဒီနု၊သီလများ ပြုကြသဖြင့် သေကြသည့်အခါတွင် နတ်ပြည်မှာသာ ဖြစ်ကြရလေသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ အိုးအလုပ်သမားသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
 လိပ်သည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) နေရာဌာနအပေါ်မှာ အကြောင်းမဲ့ မစွဲလမ်းသင့်ပေ။
 (၂) ပတိရူပဒေသအရပ်ကို ရွေးချယ်နေသင့်ပေသည်။
- ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။ လိပ်ကြီး၌ ပတိရူပဒေသဝါသ မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၇၉ - သတဓမ္မဇာတ်

(သတဓမ္မ=သတဓမ္မမည်သော ပုဏ္ဏားလုလင်)

ကိုယ်နှင့်မလျော်သည့် အလုပ်ကို လုပ်၍ ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ခဏ

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရဟန်းတော်များနှင့် မအပ်မရာ မသင့်လျော်သော ရှာဖွေခြင်း နှစ်ဆယ့်တစ်မျိုးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ရဟန်းတော်အများစုသည် ဆေးကုခြင်း၊ အစေ့အပါး သွားခြင်း၊ ဆက်သားလုပ်ခြင်း၊ ခြေထောက်ကို ရင်းနှီး၍ ရသောဆွမ်းဖြင့်(ထမင်း)ဖြင့် အိမ်ရှိထမင်း လဲစားခြင်း စသည်ဖြင့် သာသနာတော်နှင့် မသင့်၊ မလျော် ရဟန်းတော်များနှင့် မအပ်၊ မရာ များစွာဖြင့် အသက်မွေးမြူနေကြပါသည်။ (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအကျယ်ကို ဒုကနိပါတ် သာကေယဇာတ်တွင် ဖတ်ရှုပါ။)

မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတော်များ ထိုကဲ့သို့ မအပ်မရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ရှာဖွေ နေကြသည်ကို သိရှိတော်မူသဖြင့် “ယခုအခါ ရဟန်းတော်များသည် မအပ်မရာ ရှာဖွေ၍ အသက်မွေးနေကြ၏။ ဤနည်းနဲ့သာ အသက်မွေးနေကြလျှင် သားရဲ၊ ပြိတ္တာ၊ ဘီလူးဘဝများမှ လွတ်ကြတော့မည် မဟုတ်၊ ဝန်ဆောင်ရသည့် နွားလည်း ဖြစ်ကြရတော့မည်၊ ငရဲသို့ ကျရောက် ကြတော့မည်၊ ထိုရဟန်းတော်များ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာအတွက် ဉာဏ်တော်တွင် သက်ရောက် ထင်မြင်လာသည့် တရားတစ်ပုဒ်ကို ဟောကြားရလျှင် ကောင်းမည်” ဟု ဆင်ခြင်တော်မူပြီး ရဟန်းတော်များကို စုရုံးစည်းဝေးစေပါသည်။

ရဟန်းတော်များ စုရုံးပြီးသည့်အခါတွင် ဘုရားရှင်က “ရဟန်းတို့... သာသနာတော်နှင့် မအပ်၊ မရာ နှစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော ပစ္စည်းရှာနည်းများဖြင့် ပစ္စည်း မရှာသင့်ပေ၊ မအပ်စပ်သည့် နည်းဖြင့် ရှာမှီးအပ်သော ဆွမ်း(ထမင်း)သည် ရဲရဲတောက်လောင်သော သံချောင်းနှင့် အလားတူသည်၊ လတ်တလော သေစေနိုင်သည့် အဆိပ်နှင့် အလားတူသည်၊ မအပ်စပ်သည့် ရှာဖွေနည်းမျိုးကို ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားတပည့်သားများ အားလုံးက ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချကြသည်၊ မအပ်သော နည်းဖြင့် ရှာမှီး၍ ရလာသည့် ဆွမ်း(ထမင်း)သည် စားရသူအတွက် ပျော်ရွှင် ဝမ်းသာမှု မဖြစ်နိုင်၊ ဤကဲ့သို့ မအပ်စပ်သည့်နည်းဖြင့် ရှာမှီးဖြစ်ပေါ်သော ဆွမ်း(ထမင်း)သည် သာသနာအနေနှင့် ကြည့်လျှင် အောက်အကျဆုံးထမင်း သူတောင်းစားရဲ့ စားကြွင်းထမင်းနှင့် အတူတူပဲ ဖြစ်သည်၊ ထိုအောက်တန်းစားထမင်းကို စားသုံးမှုသည်လည်း “သတဓမ္မ” ပုဏ္ဏားလုလင်ရဲ့ သူတောင်းစား စားကြွင်းကို စားခြင်းကဲ့သို့ပင် ဖြစ်လေသည်” ဟု မိန့်ဆိုတော်မူပြီး အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဒွန်းစဏ္ဍား (သူတောင်းစား) မျိုး၌ ဖြစ်နေပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ အကြောင်းကိစ္စ

တစ်ခုရှိ၍ ဇားနပ်ရိက္ခာ ဆန်ထုပ်နှင့် ထမင်းထုပ်ကို ယူဆောင်ပြီး ခရီးထွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဗာရာဏသီမြို့သားဖြစ်သည့် “သတဓမ္မ” အမည်ရှိ အထက်တန်းစား ပုဏ္ဏားလုလင်တစ်ယောက်လည်း စားနပ်ရိက္ခာမပါဘဲ ထိုလမ်းကြောင်းကိုပင် ခရီးထွက်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုသူနှစ်ဦး လမ်းမကြီး တစ်နေရာတွင် တွေ့ဆုံကြသည့်အခါ ဘုရားလောင်း သူတောင်းစားကို ပုဏ္ဏားလုလင်က “သင်-ဘယ်ဇာတ်ရှိသလဲ” ဟု တင်မေးမြန်းပါသည်။ ဘုရားလောင်းက “သူဟာ သူတောင်းစား ဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း” ပြောကြားပြီးနောက် ပုဏ္ဏားလုလင်ကိုလည်း “သင်ကော ဘယ်ဇာတ် ရှိသလဲ” ဟု ပြန်မေးပါသည်။ ပုဏ္ဏားလုလင်က “သူဟာ အထက်တန်းစား ပုဏ္ဏားဇာတ်ရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း” ပြောကြားကြပြီး ခရီးအတူ ဆက်ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

ဘုရားအလောင်း သူတောင်းစားသည် နံနက်စာ စားချိန် ရောက်သည့်အခါ ရေပေါ်သည့် နေရာ၌ စခန်းချပြီး လက်ဆေး၍ ထမင်းထုပ်ဖြေပြီး စားခါနီးတွင် ပုဏ္ဏားလုလင်ကို “ထမင်းစား ပါဦး” ဟု ဖိတ်ခေါ်ပါသည်။ ပုဏ္ဏားလုလင်သည် ကျေးဇူးမတင်သည့်အပြင် “ဟေ့-သူတောင်းစား.... မင်းထမင်း ငါမစားဘူး” ဟု ငြင်းဆိုပါလေသည်။ ဘုရားလောင်းသူတောင်းစားလည်း “ကောင်းပြီ” ဟု ဆို၍ ထမင်းကို စားကြွင်းမဖြစ်အောင် ကုန်လောက်ရုံမျှ ယူစားပြီး ကျန်ထမင်းများကို သစ်ရွက်ဖြင့် သပ်သပ်ထုပ်ထားပါသည်။

ဘုရားလောင်းသည် ထမင်းစားပြီးနောက် ရေသောက်၊ လက်ခြေ ဆေးကြောပြီး ပုဏ္ဏားနှင့် အတူပင် ခရီးဆက်ထွက်ခဲ့ပါသည်။ တစ်နေ့လုံး ခရီးသွားပြီးနောက် ညနေ ထမင်းထုပ် ဖြေ၍ ညနေစာ ထမင်းစားရန် ပြင်ဆင်ပါလေတော့သည်။ ပုဏ္ဏားလုလင်လည်း တစ်နေ့လုံး ခရီးသွား ထားရ၍ ခဦးပန်းသဖြင့် ထမင်းဆာနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ “သူတောင်းစား ထမင်းစားခေါ်လျှင် စားမည်” ဟု စိတ်ကူးပြီး မျှော်ကြည့်နေပါသည်။ သို့သော် သူတောင်းစားက ပုဏ္ဏားကို ထမင်းစား မခေါ်တော့၊ တစ်ယောက်တည်း စားလေတော့သည်။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားလုလင်က စဉ်းစားသည်မှာ “သူတောင်းစားသည် ငါ့ကို ထမင်းစား မခေါ်ဘဲ တစ်ယောက်တည်း စားနေ၏။ သူတောင်းစားဆီက လုယူပြီး အပေါ်က စားလက်စကို ဖယ်၍ စားရလျှင် ကောင်းမည်” ဟု စဉ်းစားပြီး သူတောင်းစားဆီက လုယူပြီး စားလက်စ အစအန အပေအကျံ့များကို ဖယ်ကာ ကျန်သည့် ထမင်းကို စားလိုက်လေသည်။ စားနေတုန်းပင် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်လာပါတော့သည်။ “ဪ...ငါဟာ ကိုယ့်ရဲ့ အမျိုးအနွယ် အရပ်ဒေသနှင့် မလျောက်ပတ်တဲ့ အမှုကို ပြုမိပြီ၊ ငါသည် သူတောင်းစားရဲ့ စားကြွင်းကို စားမိခဲ့ပြီ” ဟု ဇဉ်းစားမိပြီး စိတ်ဆင်းရဲရ ပါလေတော့သည်။ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဒဏ်ချက်ကြောင့် ထိုဇာတ်ချင်း မှာပင် ပါ.စပ်မှ နှလုံးသွေးနှင့် အတူ အစာများ ပြန်အန် ထွက်လာပါတော့သည်။ ပုဏ္ဏားသည် “ငါဟာ ဘာမဟုတ်တဲ့ ထမင်းဆာတဲ့ အကြောင်းလေးကြောင့် အမျိုးအနွယ်ရုဏ်းနှင့် မလျော်တဲ့ အမှုကို ပြုမိလေပြီ” ဟု အလွန်စိတ်ဆင်းရဲပြီး ငိုယိုကာ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၅၇။ တဉ္စ အပ္ပဉ္စ ဥစ္ဆိဋ္ဌံ၊ တဉ္စ ကိစ္ဆေန နော အဒါ။
သောဟံ ဗြာဟ္မဏဇာတိကော၊ ယံ ဘုတ္တံ တမ္ပိ ဥဂ္ဂတံ။

မြန်မာပြန်

ထိုထမင်းသည် နည်းလည်း နည်း၏၊ စားကြွင်းလည်း ဖြစ်၏၊ ခဲခဲယဉ်းယဉ်းလည်း ရသ့ခဲ၏၊ ပေးသောထမင်း မဟုတ်။ ထိုငါသည် ပုဏ္ဏားမျိုး ဖြစ်၏။ စားထားသော ထမင်းသည်လည်း (ဝမ်း၌ မနေ) ပြန်အန်လေ၏။

ပုဏ္ဏားသည် ဂါထာရွတ်ဆို ငိုကြွေးပြီးနောက် “ယခု ငါ ဒီလို မလျော်တာ ပြုပြီးတဲ့နောက် မှာတော့ အသက်ရှင်နေလို့ ဘာဟူးတော့မှာလဲ” ဟု စိတ်ကူးပေါက်ပြီး တောထဲဝင်၍ ဘယ်သူ့ကိုမှ အမြင်မခံတော့ဘဲ တစ်ယောက်တည်း သေပစ်လိုက်လေတော့သည်။

မြက်စွာဘုရားသည် ဤသို့ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်း ပြန်ပြောင်း ဟောကြားတော်မူပြီးနောက် “ရဟန်းတို့...သတဓမ္မ အမည်ရတဲ့ ပုဏ္ဏားလူလင်ဟာ သူတောင်းစားရဲ့ စားကြွင်းကို စားရခြင်းကြောင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ခြင်း မဖြစ်နိုင်သလိုဘဲ ဒီသာသနာတော်မှာလဲ ရဟန်းတော်များဟာ မအပ်၊မရာနည်းဖြင့် ရှာမှီ ၍ ရတဲ့ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ရခြင်းဟာ ဘုရားရှင်များ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာတဲ့ အသက်မွေးမှုဖြစ်၍ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှု မရှိနိုင်ပါဘူး၊ သတဓမ္မလူလင်လို တောထဲ ဝင်ပြီး သေပစ်လိုက်တာကမှ မြတ်ပါသေးတယ်” ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၅၇။ ဧဝံ ဓမ္မံ နိရိုကတော၊ ယော အဓမ္မေန ဇီဝတိ။
သတဓမ္မောဝ လာဘေန၊ လဒ္ဓေနပိ န နန္ဒတိ။

မြန်မာပြန်

(ရဟန်းတို့...) ဤနည်းအတူ အကြင်သူသည် တရားကို အပပြု၍ (ဖယ်ထား၍) မတရားသဖြင့် အသက်မွေး၏။ ထိုသူသည် သတဓမ္မပုဏ္ဏားလူလင်ကဲ့သို့ ရသော လာဘ်ဖြင့်လည်း ဝမ်းမသာနိုင်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ သူတောင်းစားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သတဓမ္မပုဏ္ဏားသည် အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ကိုယ်နှင့် မတန်သည့် အောက်ဘန်းကျ အမှုကို ပြုလုပ်မိလျှင် စိတ်ဆင်းရဲ ရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ခန္တီ ပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ခန္တီမင်္ဂလာ။

၁၈၀-ဒုဒ္ဒဒဇာတ်

(ဒုဒ္ဒဒ=လှူ နိုင်ခဲ့သည် (ဝါ) ခံယူခဲ့သော အလှူ)

လှူဒါန်းရာ၌ စိတ်စေတနာသာ ပဓာနဖြစ်သည့်အကြောင်း

ပဉ္စပုဂ္ဂိုလ်

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် စုပေါင်းအလှူကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ သာဝတ္ထိပြည်တွင် သေဋ္ဌေးသား သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် ဦးဆောင်၍ ဆန္ဒတူသူများ စုပေါင်းပြီး တတ်နိုင်သလောက် ထည့်ဝင်စေကာ ပရိက္ခရာစုံ လှူသော စုပေါင်း အလှူပွဲကြီးတစ်ခု ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ထိုပွဲတွင် ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များကို ပင့်ဖိတ်ပြီး ခုနစ်ရက်လုံးလုံး ကျွေးမွေးလှူဒါန်းပြီး နောက်ဆုံးရက်၌ ပရိက္ခရာအစုံကို စုပုံလှူဒါန်းကြပါသည်။

ရေစက်ချခါနီးတွင် ခေါင်းဆောင်သူကြွယ်က မြတ်စွာဘုရားကို “အရှင်ဘုရား...ဤစုပေါင်း အလှူပွဲတွင် များများစားစား လှူသူများလဲ ပါရှိပါသည်၊ နည်းနည်းပါးပါး လှူသူများလဲ ပါရှိပါသည်၊ အလှူမညီမျှသည့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးကို အလှူရဲ့အကျိုး ညီတူညီမျှ ပေးဝေငှ ပါ၏ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “ရတနာသုံးရပ် ဆည်းကပ်တတ်သည့် ဒါယကာတို့...သင်တို့သည် ဘုရားအမှူးရှိသည့် သံဃာတော်များကို အလှူကြီးပေး၍ ဤသို့ ညီတူညီမျှ ရကြစေရန် အပ်နှင်းကြသည်၊ ရှေးကပညာရှိများလည်း အလှူဒါနပြု၍ ဤနည်းအတူ အပ်နှင်းခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အဟိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသိတိုင်း ပုဏ္ဏားရွာမှာ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် တက္ကသိုလ်ပြည်တွင် ပညာများ သင်ကြားပြီးနောက် အိမ်ရာထောင်မှ မပြုလုပ်ဘဲ ရသေ့ဝတ်၍ ရသေ့ဆရာကြီးလုပ်ပြီး ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာတွင် နေထိုင်နေပါသည်။ အနေကြာလာလည့်အခါ တောထဲတွင် ဆား မင်းရသဖြင့် ဆားဓာတ် ချိုယွင်းလာ၍ လိုအပ်သည့် ဆားဓာတ်ကို ဖြည့်တင်းရန် လူများ နေထိုင်သည့် မြို့ရွာ တွင်းသို့ ပြန်ဆင်းခဲ့ရာ တစ်နေ့တွင် ဗာရာဏသီမြို့တွင်းသို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။

ရသေ့များသည် ဗာရာဏသီမင်း ဥယျာဉ်၌ စခန်းချ နေထိုင်ပြီး ရွာများ၌ ဆွမ်းခံ စားပါသည်။ ဗာရာဏသီမြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံသည့်နေ့တွင်ကား လူအများက ကြည်ညိုလှသဖြင့် ဆွမ်းကျွေးပြီး ဆန္ဒတူသူ လူအများ စုပေါင်း၍ အလှူပွဲကြီးတစ်ခု ပြုလုပ်ကြပါသည်။ အလှူပွဲ အပြီးတွင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူက “အရှင်ရသေ့...ဤအလှူပွဲတွင် များများလှူသူလဲ ရှိပါသည်၊ နည်းနည်းလှူသူလဲ ပါပါသည်၊ ထိုသူအားလုံး အလှူရဲ့အကျိုးကို ညီတူညီမျှ ပေးဝေငှပါ” ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြီးက “ဒါယကာတို့...စိတ်ကြည်လင် ထက်သန်နေလျှင် အလှူဟာ သေးငယ်တဲ့ အလှူရယ်လို့ မရှိပါဘူး” ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါဂါထာများကို ရွတ်ဆိုပါသည်။

ပါဠိ

၅၉။ ဒုဒ္ဓဓံ ဒဒမာနာနံ၊ ဒုက္ကရံ ကမ္မ ကုဗ္ဗတံ။
အသန္တော နာနုကုဗ္ဗန္တိ၊ သတံ ဓမ္မော ဒုရန္တယော။
၆၀။ တသ္မာ သတဉ္စ အသတံ၊ နာနာ ဟောတိ ဣတော ဂတိ။
အသန္တော နိရယံ ယန္တိ၊ သန္တော သဂ္ဂပရာဂဏာ။

မြန်မာပြန်

၅၉။ လှူနိုင်ခဲ့သော ဒါနကို လှူကုန်သော၊ ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုကုန်သော သူတော်ကောင်း
တို့၏ သဘောကို သိနိုင်ခဲ့၏။ မသူတော်တို့သည် အတုလိုက်၍ မပြုနိုင်ကုန်။

၆၀။ ထို့ကြောင့် သူတော်ကောင်းတို့၏ လည်းကောင်း၊ မသူတော်တို့၏ လည်းကောင်း ဤဘဝမှ
(စုတေ၍) လားရာဂတိသည် ထူး၏ (ကွာခြား၏)။ မသူတော်တို့သည် ငရဲသို့ လားရကုန်၏။
သူတော်ကောင်းတို့သည် နတ်ပြည်သို့ လားရကုန်၏။

ဘုရားလောင်း ရသေ့သည် ဤသို့ တရားဟောပြီး မိုးတွင်းလေးလ မင်းဥယျာဉ်မှာ နေထိုင်
ပြီးနောက် ဆောင်းကာလ နောက်သည့်အခါ ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်ကြပြီး ဈာန်တရား ပွားများ
အားထုတ်၍ သေသည့်အခါ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ရလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။	။ဂိုဏ်းဆရာ ရသေ့ကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
နောက်လိုက်ရသေ့များသည် ဘုရားပရိသတ်ဖြစ်လာသည်။
ဆင်ခန်းစာ။	။(၁) စုပေါင်းညီညွတ် အောင်ကြောင်းဖြာ။
(၂) လှူဒါန်းရာမှာ စိတ်စေတနာသာ ပဓာနဖြစ်သည်။
ပါရမီ။	။နေက္ခမ္မပါရမီ။
မင်္ဂလာ။	။ဓမ္မစရိယာ မင်္ဂလာ။

၄-အသဒိသဝဂ်

၁၈၁-အသဒိသဇာတ်

(အသဒိသ = အတုမဲ့မင်းသား)

မင်းတို့သည် ပြောတိုင်း မယုံသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် တောထွက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ “ရဟန်းတို့.... ငါဘုရားသည် ယခုအခါ၌သာ တောထွက်သည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးကလည်း မင်းအဖြစ်ကို စွန့်၍ တောထွက်တော်မူသည်”ဟု အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းဟောကြားတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံတော်မူစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏ သားတော်ဖြစ်၍ အသဒိသ-သတို့သားဟု အမည်မှည့်ကြပါသည်။ မကြာမီ ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ မိဖုရားကြီး၌ အခြား သတို့သားငယ်တစ်ယောက်ကို ဖွားမြင်ပြန်ပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသားဟု ခေါ်ဝေါ်ကြပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် ရောက်သောအခါ တက္ကသိုလ်ပြည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာထံ၌ ဗေဒင်သုံးပုံကို လည်းကောင်း၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်သော အတတ်ကိုလည်းကောင်း သင်ကြားပါသည်။ လေးအတတ်၌ အတုမဲ့ ဝတ်မြှောက်၍ ဗာရာဏသီသို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်းအား မင်းအဖြစ်နှင့် သားငယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်းသားအား အိမ်ရှေ့မင်းအဖြစ် ပေးကြရန် မှာကြားပြီး နတ်ရွာစံလေသည်။ ဘုရားလောင်းကား မင်းအဖြစ်ကို လက်မခံဘဲ ညီငယ် ဗြဟ္မဒတ်မင်းသားကိုသာ မင်းအဖြစ်၌ ဘိသိက်သွန်းစေလေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် မင်းမဟုတ်သော်လည်း မင်းအခြံအရံ အသုံးအဆောင်တို့ဖြင့်သာ နေထိုင်သဖြင့် အချို့သော မင်းချင်းတို့သည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းအား ချောပစ်ကုန်းတိုက်ကြပါသည်။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ထိုသူတို့၏ စကားကို ယုံကြည်ရကား နောင်တော်ဘုရားလောင်းကို ဖမ်းဆီးစေပါသည်။ အကြောင်းစုံကို သိရသောအခါ ဘုရားလောင်းသည် တိုင်းတပါးမင်းထံသို့ သွား၍ တစ်နှစ်လျှင် အသပြာ တစ်သိန်းဖြင့် လေးသည်တော်အဖြစ် အမှုထမ်းပါသည်။ “ထိုမင်း၏ လေးသမားဟောင်းတို့သည် ဘုရားလောင်းအား ပေးသော ရိက္ခာသည် အလွန်များလှသည်”ဟု ထင်ကုန်ရကား များစွာ ကဲ့ရဲ့ကြပါသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဥယျာဉ်တော်သို့ သွား၍ မင်္ဂလာကျောက်ဖျာအနီး သရက်ပင်ရင်း အိပ်ရာထက်၌ လျောင်းနေပါသည်။ ထိုစဉ် သရက်ပင်ထိပ်ဖျားရှိ သရက်သီးခိုင်ကို မြင်သဖြင့် လေးသမားတို့အား ခေါ်၍ မြားဖြင့် ပစ်ချစေပါသည်။ လေးသမားဟောင်းတို့သည်

ရိက္ခာများစွာ ရသော ဘုရားလောင်း လေးသမားသစ်အား ပစ်ချစေရန် လျှောက်ထားကြပါသည်။ မင်းကြီးလည်း ဘုရားလောင်း လေးသမားအား ခေါ်၍ “သရက်သီးခိုင်ကို ပစ်ချနိုင်သလော” ဟု မေးတော်မူပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် သရက်ပင်ရင်းရှိ မင်းကြီး၏ အိပ်ရာခင်းထားရာ အတွင်းအရပ်ကို ရပါလျှင် သရက်ခိုင်ကို ကြွေကျနိုင်စေကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။

မင်းကြီးသည် ရစေမည် ဝန်ခံပြီးနောက် ဘုရားလောင်းသည် ကန့်လန့်ကာကို ကာရံစေပြီး အတွင်း၌ လျှို့ဝှက်ယူဆောင်ခဲ့သော လေးကို ထုတ်၍ တပ်ဆင်ပါသည်။ နီမြန်းသော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်လျက် နဂါးလုလင်ကဲ့သို့ မြားပစ်ရာ အရပ်သို့ သွား၍ “အရှင်မင်းကြီး.... ဤမြားသည် သရက်သီးခိုင် အညွှန်းကို အလယ်မှ ဖြတ်လျက် အပေါ်သို့ တက်လိမ့်မည်။ ကျလာသောအခါ မြားသည် ဆံခြည်ဖျားမျှကို မရှေ့စေဘဲ ကျန်သော အပိုင်းကို ဖြတ်၍ သရက်သီးခိုင်ကို ကျစေလိမ့်မည်” ဟု ပြောဆိုလျက် မြားကို ပစ်တင်လိုက်ပါသည်။

ထို့နောက် ဘုရားလောင်းသည် ဦးစွာ ပစ်အပ်သော မြားထက် လျင်မြန်သော အခြား မြားတစ်စင်းကို ပစ်၍ ရှေ့မြား၏ မြားလွှာ၊ မြားတောင့်တို့ကို ခတ်စေကာ လည်စေပါသည်။ ပြန်လည်ကျလာသော မြား၏အသံသည် မိုးကြိုးသံကဲ့သို့ ဖြစ်ရကား လူအများတို့ ကြောက်လန့် ထွက်ပြေးကြပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုသူများကို နှစ်သိမ့်စေလျက် ကျလာသော သရက်သီးခိုင်နှင့် မြားတို့ကို မြေသို့ မကျစေဘဲ လက်တစ်ဖက်စီဖြင့် ဖမ်းယူပါသည်။

မင်းကြီးနှင့်လူအများတို့သည် ထိုသို့သော အံ့သြဖွယ်တို့ကို မြင်ရကား ဘုရားလောင်းကို ချီးမွမ်း ကြပါသည်။ များစွာသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကိုလည်း ဘုရားလောင်းအား ပေးကမ်း ချီးမြှင့် ကြပါသည်။

ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည် ဗာရာဏသီပြည်၌ ဘုရားလောင်း အသဒိသမင်းသား မရှိကြောင်း ကြားသိကြပါသည်။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီမြို့ကို ဝန်းရံလျက် “တိုင်းပြည်ကို ပေးအပ် မည်လော၊ သို့မဟုတ် စစ်သိုးမည်လော” ဟု ဗြဟ္မဒတ်မင်းထံ သတင်းစကား ကြားသိစေကြပါသည်။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းလည်း များစွာ ကြောက်လန့်ရကား စေတမန်တို့ကို စေလွှတ်၍ နောင်တော် ဘုရားလောင်းအား ခေါ်စေပါသည်။ ဘုရားလောင်းလည်း ဗာရာဏသီမြို့သို့ ပြန်ရောက်လာသော အခါ ညီတော်ဗြဟ္မဒတ်အား နှစ်သိမ့်စေ၍ “အသက်ရှင်လိုသူတို့သည် ပြေးကြကုန်” ဟု မြား၌ စာရေး၍ မင်းခုနစ်ပါးတို့ စားသောက်စဉ် ရေခွက်အဖုံး၌ မြားကို ကျစေပါသည်။ မင်းခုနစ်ပါး တို့လည်း ထွက်ပြေးကြကုန်လျှင် ဘုရားလောင်းသည် ညီတော်ဗြဟ္မဒတ်ကို ပန်ကြား၍ ရသေ့ ရဟန်း ပြုလေသည်။ ထိုအဖြစ်တို့ကို ထင်စွာပြလိုသဖြင့် ဘုရားဖြစ်တော်မူသောအခါ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

- ၆၁။ ဓနုဂ္ဂဟော အသဒိသော၊ ရာဇပုတ္တော မဟဗ္ဗလော။
ဒူရေပါတီ အက္ခဏဝေဓိ၊ မဟာကာယပ္ပဒါလနော။
- ၆၂။ သဗ္ဗာမိတ္တေ ရဏံ ကတော၊ န စ ကဉ္စိ ဝိဟေဋ္ဌဿိ။
ဘာတရံ သောတ္ထိံ ကတောန၊ သံယမံ အဇ္ဈပါဂမိ။

မြန်မာပြန်

၆၁။ (ရဟန်းတို့....) ခုန်အားကြီးသော၊ ဝေးသော အရပ်သို့ မြားကို ရောက်စေနိုင်သော၊ မချွတ်မယွင်း ပစ်နိုင်သော၊ ကြီးမားသော အစုအပေါင်းကို ထုတ်ချင်းထွင်းအောင် ပစ်နိုင်သော၊ မင်း၏ သားတော်ကြီး ဖြစ်သော (သူတကာ မတုနိုင်သည် ဖြစ်၍) အသဒိသမည်သော ခလးသမားသည်-

၆၂။ ရန်သူအားလုံးတို့ကို စစ်တိုက်၍ ပြေးစေပါသည်။ မည်သူကိုမျှလည်း မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်စက်။ ညီတော်ကို ချမ်းသာအောင် ပြု၍ သီလစောင့်ရှောက်သော ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်လေ၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။အသဒိသမင်းသားသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ညီငယ်မြဟ္မဒတ်မင်းသားသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) တပါးသူများ၊ ပြောစကား၊ စဉ်းစားပြီးမှယုံ။
(၂) ပညာရှိအား၊ ကျူးစော်ကား၊ တွေ့ငြားဘေးပေါင်းစုံ။
- ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္မပါရမီ၊ ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ။

၁၈၂-သင်္ဂါမာဝစရဇာတ်

(သင်္ဂါမ+အဝစရ=စစ်မြေပြင်၌+ကျင်လည်ကျက်စားခြင်း)

ဆုံးမစကား လိုက်နာသဖြင့် အကျိုးရှိသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ရှေးဦးစွာ ကြွလာတော်မူသော အခါကပင် ညီတော် နန္ဒမင်းသားကို ရဟန်းပြုစေခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ကပိလဝတ်ပြည်မှ ထွက်ခွာတော်မူ၍ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ကြွရောက်တော်မူသော အခါ၌လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မိမိနှင့်အတူ နန္ဒထေရ်အား ခေါ်တော်မူခဲ့ပါသည်။

နန္ဒထေရ်ကား ရဟန်းအဖြစ်၌ ပျော်မွေ့တော်မမူ၊ သပိတ်တော်ကို ထမ်း၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့် ကပိလဝတ်နန်းတော်မှ ထွက်ခွာတော်မူစဉ်က “အရှင်သားတော်.. လျင်မြန်စွာသာလျင် ပြန်တော်မူခဲ့ပါလော့”ဟု မှာကြားလိုက်သော ဇနပဒကလျာဏီ၏ စကားကိုသာ အစဉ် ကြားယောင်နေပါသည်။ လူ့အဖြစ် လူ့ဘဝကိုသာ တမော့မော့ တမျှော်မျှော် ရှိပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရဟန်းဘဝ၌ မပျော်ပိုက်နိုင်ရကား ဖျော့တော့ ကြုံလို့သော ကိုယ်ရှိပါ၏။ ထိုအကြောင်းစုံကို သိတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် နန္ဒထေရ်၏ နေရာသို့ ကြွရောက်တော်မူ၍ ဟိမဝန္တာတောသို့ လှည့်လည်ရန် ခေါ်တော်မူပါသည်။ နန္ဒထေရ်ကို လက်ဖြင့် ကိုင်၍ ကောင်းကင်

ခရီးဖြင့် ကြွတော်မူရာ ခရီးအကြား တစ်ခုသော မီးလောင်ပြင်သို့ အရောက်တွင် မျောက်အိုမ တစ်ကောင်ကို နန္ဒထေရ်အား ပြတော်မူပါသည်။ မီးလောင် သစ်ငုတ်ပေါ်တွင် ထိုင်နေသော ထိုမျောက်အိုမသည် ပြတ်သော နှာခေါင်း၊ နားရွက်နှင့် မြီးထူး ရှိပါသည်။ မီးလောင် ခံသားရသော အမွေးများကြောင့် ထိုမျောက်မ၏ အရေတို့သည် နီမြန်းနေ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် နန္ဒထေရ်အား တောအရပ်ရပ်၊ တောင်အသွယ်သွယ်၊ မြစ်အတန်တန်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော ဟိမဝန္တာတောင်ကိုလည်း ပြသတော်မူပါသည်။

ထို့နောက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် နန္ဒထေရ်အား တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ခေါ်ဆောင်၍ ပဏ္ဍုကမ္မလာ မြကျောက်ဖျာထက်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူပါသည်။ သိကြားမင်းနှင့်တကွ နတ်အပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ များစွာ အခြံအရံရှိသော နတ်သမီး ငါးရာတို့သည် လည်းကောင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား လာရောက် ဖူးမြော်လျက် သင့်တင့်စွာ နေကြပါသည်။ နတ်သမီး တို့သည်လည်း နန္ဒထေရ်ကို စွဲလမ်း တပ်မက်ဖွယ်ဖြင့် ကြည့်ကြပါသည်။ နန္ဒထေရ်လည်း ထိုနတ်သမီးတို့ကို လွန်စွာ နှစ်သက်ရကား နတ်သမီးတို့နှင့် နှိုင်းစာသော် ဇနပဒကလျာဏီသည် မီးလောင်ပြင်က မျောက်အိုမနှင့် တူလှပါသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နန္ဒထေရ်က “အရှင်ဘုရား အဘယ်ကောင်းမှုကံကို ပြုလျှင် ဤနတ်သမီးတို့ကို ရပါကုန်အံ့နည်း”ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် နန္ဒထေရ်အား “နန္ဒ...သင်သည် ရဟန်းတရားကို ကျင့်ပါက နတ်သမီးတို့ကို ရကုန်ရာ၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူလျှင် “နတ်သမီးကို အမှန်ရစေမည်”ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား နတ်များ အလယ်၌ နန္ဒထေရ်က ဝန်ခံစေပါသည်။ နန္ဒထေရ်သည် နတ်သမီးများအပေါ် စွဲလမ်းမှု အသာသည် ကြီးမား၍ လိုချင်သော ဆန္ဒသည် ပြင်းပြလာပါသည်။ ထို့ကြောင့် “အရှင်ဘုရား.... အလွန်ကြာမြင့်ခြင်းကို ပြုတော်မမူပါလင့်၊ သွားကြပါကုန်စို့၊ အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းတရားကို ကျင့်ပါတော့အံ့”ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား လျှောက်ထားပါသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလည်း နန္ဒထေရ်ကို ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ဆောင်၍ ရဟန်းတရားတို့ကို အားထုတ်စေပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် နန္ဒထေရ်၏ ထိုသို့သော အကြောင်းစုံကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာ-မောဂ္ဂလ္လာန်စသော ရှစ်ကျိပ်သော တပည့်ကြီးတို့အားလည်းကောင်း၊ ကြွင်းသော ရဟန်းတို့အား လည်းကောင်း မိန့်ကြားတော်မူပါသည်။ ထို့ကြောင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် “နန္ဒ...သင်၏ ရဟန်းတရား ကျင့်ခြင်းသည် နတ်သမီးရလိုမှုနှင့် စပ်ရကား ကိလေသာကို မှီပါသည်၊ စတုရင်းငှါး နှင့်သာ တူပေသည်”ဟု နန္ဒထေရ်အား အရှက်ရစေပါသည်။ အခြားထေရ်တို့ကလည်း ဤသို့ပင် နန္ဒထေရ်အား အရှက်ရစေသည့်အပြင် အရှိန်အငါကိုလည်း မဲ့စေပါသည်။

နန္ဒထေရ်ကား မိမိသည် မသင့်လျော်သည်ကို ပြုမိသဖြင့် ရှက်ကြောက် ထိတ်လန့်သဖြင့် ဝိပဿနာကို ပြင်းစွာ ပွားများသောကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပါသည်။ ထိုအခါ “အရှင်ဘုရား....အကျွန်ုပ်သည် အရှင်ဘုရားတို့၏ ဝန်ခံတော်မူခြင်းကို ဖြေပါ၏”ဟု နန္ဒထေရ်က ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား လျှောက်ထားပါသည်။ “နန္ဒ...အကြင်အခါ၌ သင်သည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၏၊ ထိုအခါ ငါသည် ဝန်ခံခြင်းမှ လွတ်၏”ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက မိန့်ကြားတော်မူပါသည်။

ထိုအကြောင်းစုံကို သိကြကုန်သော ရဟန်းတော်တို့သည် တရားသဘင်၌ “နန္ဒထေရ်၏ ဆုံးမလွယ်ကူခြင်းနှင့် အရှက်အကြောက်ကို ဖြစ်စေ၍ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း” ဟူသော

စကားကို ဖြစ်စေကြကုန်သည်။ ထိုစဉ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကြွတော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဆင်ဆရာအမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူပါသည်။ အရွယ်ရောက်၍ ဆင်-ဆရာတို့ အတတ်၌ တတ်မြောက်ပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်အနီးရှိ မင်းတစ်ပါးထံ၌ ခစားပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုမင်း၏ မင်္ဂလာ ဆင်တော်ကို ကောင်းစွာ သင်ကြားပေးရပါသည်။

ထိုမင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်အား သိမ်းယူလိုရကား ဘုရားလောင်းကို ခေါ်၍ မင်္ဂလာ ဆင်တော်ကို စီးလျက် စစ်သည်များစွာဖြင့် ဗာရာဏသီပြည်သို့ ချီတက် တိုက်ခိုက်ပါသည်။ ဗာရာဏသီမင်းကလည်း ပြန်လည် တိုက်ခိုက်ရာ “ထိုမင်းသည် တိုင်းပြည်ကို အရယူအံ့” ဟု မင်္ဂလာ ဆင်တော်ဖြင့် မြို့တွင်းသို့ ဝင်ပါသည်။ ထိုအခါ မင်္ဂလာဆင်တော်သည် သေဘေးမှ ကြောက်လန့် သဖြင့် နောက်သို့ ဆုတ်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို သိသော ဘုရားလောင်း ဆင်ဆရာသည် မင်္ဂလာဆင်တော်အား ဆုံးမစကားပြောကြားလိုသဖြင့် အောက်ပါနှစ်ဂါထာတို့ကို မိန့်ဆိုပါသည်။ ဘုရားလောင်း၏ တစ်ကြိမ်တည်းသော ထိုအဆုံးအမကြောင့် မင်္ဂလာဆင်တော်သည် မြို့တွင်းသို့ တိုးဝင်၍ ဗာရာဏသီပြည်ကို သိမ်းယူပေးပါသည်။—

ပါဠိ

၆၃။ သင်္ဂါမာဝစရော သူရော၊ ဗလဝါ ဣတံ ဝိဿုတော။

ကိံ နု တောရဏမာသဇ္ဇ၊ ပဋိက္ခမသိ ကုဉ္ဇရ။

၆၄။ သြမဒ္ဓ ခိပ္ပံ ပလိသံ၊ သေကာနိ စ အဗ္ဗဟ၊

တောရဏာနိ စ မဒ္ဓိတံ၊ ခိပ္ပံ ပဝိသ ကုဉ္ဇရ။

မြန်မာပြန်

၆၃။ မင်္ဂလာဆင်မြတ်....(သင်သည်) စစ်မြေပြင်၌ လှည့်လည် သွားလာ၏၊ ရဲရင့်၍ နှုတ်အား ရှိ၏၊ ဤသို့ ကျော်စောပါလျက် မြို့တံခါးတိုင်သို့ ရောက်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် နောက်ဆုတ်ဘိ သနည်း။

၆၄။ မင်္ဂလာဆင်မြတ်.... တံခါးမင်းတုတ်ကို အောက်သို့ ချလော့၊ တံခါးတိုင်ကိုလည်း နုတ်လော့၊ မြို့တံခါးပေါင်တို့ကိုလည်း နင်း၍ လျင်မြန်စွာ မြို့တွင်းသို့ ဝင်ပါလော့။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဆင်ဆရာသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဖြစ်လာသည်။

မင်္ဂလာဆင်တော်သည် အရှင်နန္ဒထေရ်ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၊ မြတ်ဓမ္မ၊ ဆယ်ဝက်လေ ကင်းကုန်စေ။

(၂) ဆုံးမစကား၊ လိုက်နာခြား၊ သူတော်သူမြတ်သဘောထား။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဉာတကာနန္ဒ သင်္ဂါမာဝစရဇာတ်။

၁၈၃ - ဝါလေဝဒကဇာတ်

(ဝါလဥဒက=မုဒရက်သည်)

အပြုအမူများသည် အဆင့်အတန်းအလိုက် ကွာခြားကြောင်း

မဇ္ဈိမပုဂ္ဂိုလ်

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် စားကြွင်း စားကျန်ကို စားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ငါးရာကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်သား ငါးရာတို့သည် အိမ်မှုကိစ္စ အဝပများကို သား မယားတို့အား အပ်နှင်းပြီး ဘုရားရှင်ထံ အတူသွားကြကာ တရားဓမ္မများကို ကြားနာလျက် နေထိုင်ကြလေသည်။ အလှူရှင်များက ဘုရားရှင်ကို ဆွမ်းစားဖိတ်သည့်အခါ ၎င်းတို့ကိုပါ ဖိတ်ကြလေသည်။ ၎င်းတို့ အထဲတွင် ပုဏ္ဏဇဉ် တစ်ယောက်တလေမျှ မပါပေ။ အားလုံး အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြ၏။ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်နှင့် အနာဂါမ်သာ ကွာခြားလေသည်။ ၎င်းတို့၏ အလုပ်အကျွေး အစေအပါး ငါးရာတို့မှာ ရဟန်းတော်များ၏ စားကြွင်း စားကျန်များကို နံနက်စာအဖြစ် စားကြပြီး အိပ်ကြလေသည်။ အိပ်ရာမှ ထသောအခါ အစီရဝတီမြစ်ကမ်းနားသွားပြီး အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ကာ လက်ဝှေ့ ထိုးသတ်ကြလေသည်။ ၎င်းတို့၏ အသံကို ဘုရားရှင် ကြားသိလေလျှင် ၎င်းတို့မှာ ဤဘဝတွင်သာ စားကြွင်းစားကျန်များကို စားသောက်ပြီး အော်ဟစ် ကြွေးကြော်သည်မဟုတ်၊ ဘဝဟောင်း၌လည်း အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ခဲ့ကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ အရှင်သခင် ဥပါသကာများ ကတော့ ဘဝဟောင်းကအတိုင်းပင် တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်စွာ နေကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်သည့် ဗာရာဏသီပြည်တွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘုရားလောင်းသည် အမတ်မျိုးရိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ မင်းတိုင်ပင် အမတ်အဖြစ် ချီးမြှောက်ခံရလေသည်။ တခါသော် ပစ္စန္ဓရစ်ကို ခိုးသား၊ ဓားပြများ ပုန်ကန်ထကြွသဖြင့် စစ်အင်္ဂါလေးပါး ပြည့်စုံစွာဖြင့် သွားဆောက် နှိမ်နင်းရာတွင် သိန္ဓောမြင်းငါးရာကို အသုံးပြုခဲ့လေသည်။ စစ်ပွဲမှ ပြန်ရောက်သည့်အခါ မြင်းများ ပင်ပန်းလွန်းလှသောကြောင့် ပင်ပန်းမှု ပြေ၍ အားအင်များ ပြန်လည် ပြည့်ဖြိုးလာစေရန် မုဒရက်အဖျော်ရည် တိုက်ကျွေးစေသည်။

သိန္ဓောမြင်းများ သောက်သုံးပြီးသည့်အခါ အရည်အနည်းငယ်နှင့် အဖတ်များ ကျန်လေရာ ရေများ ထပ်ထည့်ပြီး နယ်ဖတ်ကာ အဖတ်များကို သင်ပေါင်းလျှော်ဖြင့် ရက်သည့် အဝတ်ဖြင့် စစ်၍ ရသည့်အရည်များကို မြည်းများအား တိုက်ကျွေးလေလျှင် မြည်းများ မူးယစ်သောကြောင့် အော်ဟစ် ခုန်ပေါက်လျက် မင်းရင်ပြင်တလျှောက် ပြေးလွှားကုန်၏။ ထိုအခါ လေသွန်တံခါးမမှ ကြည့်နေသည့် မင်းကြီးက သိန္ဓောမြင်းများနှင့် မြည်းများ၏ အမူအကျင့် မတူကွဲပြား ခြားနားမှုကို ကျွေရှိလေလျှင် ကွဲပြားခြင်း အကြောင်းကို အမတ်ကြီးအား မေးလို၍ ဇာတ်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၆၅။ ဝါလောဒကံ အပ္ပရသံ နိဟီနံ၊ ပိတုာ မဒေါ ဇာယတိ ဂဒြဘာနံ။
ဣမံ စ ပိတုာန ရသံ ပဏီတံ၊ မဒေါ န သဉ္ဇာယတိ သိန္ဓဝါနံ။

မြန်မာပြန်

အမတ်ကြီး...အရသာကင်းမဲ့သည့် အကြွင်းအကျန် မုဒရက်စစ်ရည်ကိုသာ သောက်ရသည့် မြည်းများ မူးယစ်ကြသော်လည်း အရသာရှိရှိ မုဒရက်ရည်ကို သောက်ရသည့် သိန္ဓောမြင်းများ မမူးမယစ်သည်ကား အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

ထိုအခါ အမတ်ကြီးက အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် လျှောက်ထားလေသည်—

ပါဠိ

၆၆။ အပ္ပံ ပိဝိတုာန နိဟီနဇစ္စော၊ သော မဇ္ဇတီ တေန ဇနိန္ဒ ပုဋ္ဌော။
ဓောရယုသီလီ စ ကုလမ္ပိ ဇာဘော၊ န မဇ္ဇတီ အပ္ပရသံ ပိဝိတုာ။

မြန်မာပြန်

မင်းမြတ်...မြည်းများကား အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းလှသောကြောင့် အရသာ မဲ့သည့် မုဒရက်ရည် အနည်းငယ်မျှကို သောက်ရသော်လည်း မူးယစ်၏။ ဝန်ဆောင်သိန္ဓောမြင်း တို့မှာ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် မြင့်မြတ်သောကြောင့် အရသာနှင့် ပြည့်စုံသည့် ဦးရည်ကို သောက်ရ သော်လည်း မမူးယစ်ပါ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိ မင်းတိုင်ပင်အမတ်က ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မင်းက အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
သိန္ဓောမြင်းငါးရာက ဥပါသကာငါးရာဖြစ်လာသည်။
မြည်းငါးရာက စားကြွင်းစား ငါးရာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ မူလပင်ကိုသဘောကို စွန့်နိုင်၏။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အနုဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ မင်္ဂလာ။

၁၈၄ - ဂိရိဒတ္တဇာတ်

(ဂိရိဒတ္တမည်သော မြင်းထိန်း)

အတုမြင် အတတ်သင်တတ်သည့် အကြောင်း

ပဇ္ဇာပုန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် အပေါင်းအသင်း မှားသည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။
(ဤဝတ္ထုဇာတ်သွားမှာ အောက် မဟိလာမုဒ ဇာတ်သွားအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။)

ဤရဟန်းတော်သည်ကား ယခုဘဝ၌သာ အပေါင်းအသင်းမှားသည် မဟုတ်၊ ရှေးဘဝတုန်းကလည်း မှားခဲ့ဖူးကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဝတ္ထုကို ဘုရားရှင်က ဟောခဲ့ပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဘုရင်သားမ-မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် အမတ်မျိုးရိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရှယ်ရောက်သည့်အခါ မင်းအား အကြံဉာဏ်ပေးရသည့် မင်းတိုင်ပင်အမတ်အဖြစ် သာမမင်းထံတွင် အမှုတော် ထမ်းရလေသည်။ ၎င်းမင်းထံတွင် ပဏ္ဏဝ-ဟုခေါ်သည့် မင်္ဂလာမြင်းတစ်ကောင်လည်း ရှိ၏။

မြင်းတော်ထိန်း၏ အမည်မှာ ဂိရိဒတ္တ-ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းမှာ ခြေခွင်နေသူ ဖြစ်သည်။ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ဂိရိဒတ္တ-က မြင်း၏ ပါးချပ်ကြိုးကို ဆွဲ၍ သွားလေသော် မြင်းက “မိမိအား သင်ပြနေသည်”ဟု အထင်ရောက်ပြီး မြင်းထိန်းသွားသည့်အတိုင်း အတုလိုက် သွားလေသောကြောင့် မြင်းလည်း ခြေခွင်၍ သွားလေသည်။ မြင်းခြေခွင်သည့်အကြောင်း ဘုရင့်နား ပေါက်ကြားလေသော် ဆေးဆရာများကို ခေါ်ပြစေ၏။ ဆေးဆရာများက ရောဂါမရှိကြောင်း လျှောက်ထားသောကြောင့် ဘုရားလောင်းထံ အကြံဉာဏ် တောင်းပြန်၏။ ဘုရားလောင်းက အပေါင်းအသင်းမှားသောကြောင့် ဖြစ်လာရသည့်အကျိုးကို ပြောဆိုလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၆၇။ ဒူသိတော ဂိရိဒတ္တေန၊ တယော သာမဿ ပဏ္ဏဝေါ။
ပေါရာဏံ ပကတိံ ဟိတွာ၊ တဿေဝါ'နုဝိဓိယျတိ။

မြန်မာပြန်

အရှင်မင်းမြတ်...မြင်းထိန်းဂိရိဒတ္တ ဖျက်ဆီးသောကြောင့် သာမ-အရှင်မင်းမြတ်၏ မင်္ဂလာမြင်း ပဏ္ဏဝ-သည် ယခင် ပင်ကိုသဘာဝအတိုင်း မသွားဘဲ မြင်းထိန်းသွားသည့်အတိုင်း လိုက်၍ သွား၏။

ထိုအခါ ဘုရင်က မြင်း ပြန်၍ ကောင်းလာရန် မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရမည်ကို မေးလာသောကြောင့် ပြုလုပ်ရမည့်နည်းကို ပြောလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၆၈။ သစေ စ တနုဇော ပေါသော၊ သိခရာကာရကပ္ပိတော။
အာနနေ နံ ဂဟေတွာန၊ မဏ္ဍုလေ ပရိဝတ္တယေ။
ဗိပ္ပမေဝ ပဟန္တာန၊ တဿေဝါ'နုဝိဓိယျတိ။

မြန်မာပြန်

“အရှင်မင်းမြတ်...တင့်တယ်စံပယ်၍ ကောင်းမြတ်သည့် အကျင့်ရှိသည့် မြင်းနှင့် လျှောက်နံ့သင့်မြတ်စွာ တင့်တယ်စံပယ်၍ အကျင့်မြတ်သည့် ယောက်ျားသည် ဆံ၊ မုတ်ခေါက်

ကျင်စွယ်များကို ပြုပြင်၍ ထိုမင်္ဂလာမြင်း၏ ပါးချပ်ကြိုးကို ကိုင်ကာ မြင်းတင်းကုပ်ကို လှည့်လည်၍ သွားပါက မြင်းသည် အလျင်အမြန် ခြေခွင်ပျောက်၍ တင့်တယ်သည့် မြင်းထိန်းအလား သွားပါလိမ့်မည်”ဟု လျှောက်ထား၏။

ဘုရားလောင်း လျှောက်တင်ချက်အတိုင်း ပြုလုပ်စေသော် မင်္ဂလာ မြင်းတော်သည် ပြန်၍ ကောင်းလာပါတော့သတည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိအမတ်က ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မင်းက အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာသည်။
မြင်းက အပေါင်းအသင်းမှူးသည့် ရဟန်းတော်ဖြစ်လာသည်။
ဂိရိဒတ္တ-က ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) တံငါနားနီး တံငါ၊ မုဆိုးနားနီး မုဆိုး။
(၂) အတုမြင်က အတတ်သင်တတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၈၅-အနဘိရ တိဇာတ်

(အနဘိရတိ=စိတ်မပျော် စိတ်မကြည်လင်)

လေ့လာမှ ကျွမ်းကျင်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် မထင်မရှား သာမာန် ပုဏ္ဏားငယ်တစ်ဦးကို အကြောင်းပြုပြီး ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

၎င်းပုဏ္ဏားငယ်သည် ဗေဒင်သုံးပုံအရာတွင် တစ်ဖက်ကမ်းခပ်မျှ တတ်မြောက် ကျွမ်းကျင် လေသည်။ ၎င်းထံတွင် မင်းညီမင်းသားများနှင့် ပုဏ္ဏားငယ်များ လာရောက် ပညာသင်ယူ လေသည်။ ဤကဲ့သို့ သင်ကြား ပို့ချလာသည်မှာ အိမ်ထောင် မကျမီကဆိုလျှင် ကျော်ကြားလှ၏။ ကျော်ကြားလည်း ကျော်ကြားဆိုက်ပါသည်။ ဗေဒင်သုံးပုံကို စမ်းချင်သလိုစမ်း၊ အစမ်းခံနိုင် ပါ၏။ အချိန်မရွေး ကာလမရွေး ကောက်ကာ၊ ငင်ကာ ရွတ်၊ ရွတ်တိုင်းရ၏။

နောက်များမကြာမီ အိမ်ထောင်ကျသည့်အခါ သား မယားကိစ္စသာမက ကျေးကျွန်များ၏ စား၊ ဝတ်၊ နေရေးက-အစ ရှိရှိသမျှ အိမ်ထောင်ရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် ကိစ္စအဝဝတိုးပွားအောင် ကြံဆတွေးတော လုပ်ကိုင်မှု များလေသော် ရာဂ၊ မောဟ၊ ဒေါသ စသည့် အကုသိုလ် တရားများ ဖုံးလွှမ်းလွန်း၍ စိတ်နောက်လေသောကြောင့် ဗေဒင်ပညာများ တဖြည်းဖြည်း ကွယ်ပျောက်လေတော့၏။

တစ်နေ့သောအခါ ပန်း၊ နံသာများကို ယူ၍ ဘုရားရှင်ထံ ဖူးမြော်ရန် ရောက်လေသော် ဘုရားရှင်က “ဗေဒင်ပညာကို သင်ပြနိုင်၊ လေ့ကျင့်နိုင်ရဲ့လား”ဟု မေး၍ အကြောင်းစုံကို ရှင်းပြလေလျှင် ဘုရားရှင်က “ယခုဘဝ၌သာ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးကြောင်း”ကို မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ကို ဆောင်တော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ပုဏ္ဏားသူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ တက္ကသိုလ်ပြည်တွင် ဗေဒင်ပညာများကို သင်ယူလေသော် ဒိသာပါမောက္ခဆရာတစ်ဦး ဖြစ်လာလေတော့သည်။ ဗာရာဏသီ၌ အခြေချကာ တပည့်မင်းသား အများအပြားနှင့် ပုဏ္ဏားငယ်တပည့် အများအပြားကို ဗေဒင်ပညာများ သင်ကြားပေးလေသည်။

ထိုတပည့်အများအနက် ပုဏ္ဏားငယ်တစ်ဦးသည် ဉာဏ်ပညာ အလွန် ထက်မြက်လှလေသည်။ နားမလည်သည့် တစ်ပုဒ်တလေမျှ မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဘုရားပောင်း၏ လက်သောက်ဆရာငယ် ဖြစ်လာလေသည်။ တစ်ချိန်တွင် အိမ်ထောင်ရက်သား ကျသွားလေရာ အိမ်ထောင်အတွက် ကြီးပွားရာ ကြီးပွားကြောင်း၊ တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်းများကို အကြံထုတ်ရလွန်းလေသော် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟမီးများ များပြားလွန်းသဖြင့် စိတ်များမကြည်၊ ဦးနှောက်မရွှင် ဖြစ်ကာ ဗေဒင်ပညာများ မေ့ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့လေတော့သည်။ ဆရာထံသို့ ရောက်သွားသည့် တစ်နေ့ ဆရာက “ဗေဒင်ပညာကို မပြတ်လေ့ကျင့်ရဲ့လား”ဟု မေး၍ အကြောင်းစုံကို ရှင်းပြ၏။ ထိုအခါ ဆရာက “စိတ်နှောက်ကျခြင်း မရှိ၊ ပကတိကြည်လင်ပါလျှင် မထင်ဘူးဆိုတာ မရှိနိုင်ကြောင်း”ပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာများကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၆၉။ ယထောဒကေ အာဝိလေ အပ္ပသန္ဓေ၊
 န ပဿတိ သိပ္ပိကသမ္ပုကံ စ။
 သက္ခရံ ဝါလုကံ မစ္ဆရုမ္ပံ၊
 ဧဝံ အာဝိလမ္ပိ စိတ္တေ။
 န ပဿတိ အတ္တဒတ္တံ ပရတ္တံ။

မြန်မာပြန်

တပည့်....ရေသည် မကြည်လင် နောက်ကျနေသည့်အခါ ခရု၊ ယောက်သွား၊ ကျောက်စရစ်၊ သဲနှင့် ငါးများကို မမြင်ရသည့်အလား စိတ် မကြည်လင် နောက်ကျသည့် အချိန်၌လည်း မိမိ အကျိုးစီးပွားနှင့် တပါးသူ အကျိုးစီးပွားကို မြင်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ပါဠိ

၇၀။ ယထောဒကေ အစ္ဆေ ဝိပ္ပသဇ္ဇေ၊
 သော ပဿတိ သိပ္ပိကသမ္ပုကံ ဇ။
 သက္ခရံ ငါလုကံ မစ္ဆဂုမ္ပ၊
 ဧဝံ အနာဝိလမ္ပိ စိတ္တေ။
 သော ပဿတိ အတ္တဒတ္တံ ပရတ္တံ။

မြန်မာပြန်

တပည့်...ရေသည် နောက်ကျခြင်း မရှိ၊ ပကတိ ကြည်လင်သည့်အခါ ခရ၊ ယောက်သွား၊
 ကျောက်စရစ်၊ သဲနှင့် ငါးများကို မြင်ရသည့်အလား စိတ်နောက်ကျခြင်း မရှိ၊ ပကတိကြည်လင်
 သည့်အချိန်၌လည်း မိမိအကျိုးစီးပွားနှင့် တပါးသူ အကျိုးစီးပွားကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နိုင်ပါ
 လိမ့်မည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 လက်ထောက်ဆရာသည် ယခုဘဝ လုလင်ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) လေ့လာမှု ကျွမ်းကျင်သည်။
 (၂) မလေ့လာလျှင် တတ်ပြီးသား ပညာများပင် မေ့ပျောက်တတ်၏။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိခိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၈၆-ဒဓိဝါဟနဇာတ်

(ဒဓိဝါဟန=ဒဓိပါဟန မည်သောမင်း (ဝါ) နို့စမ်းယာဉ်ကိုပိုင်သောမင်း)

အပေါင်းကြောင့် ပျက်၊ အပေါင်းကြောင့် တက်တတ်သည့်အကြောင်း

ဗျေပုန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်
 ဆန့်ကျင်ဘက် အပေါင်းအဖော်နှင့် ပေါင်းသင်းသော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို
 ဟောတော်မူပါသည်။ (ဇာတ်လမ်းမှာ အကျယ်ပြုပြီး ဖြစ်ပါသည်။)

မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့...သူယုတ်မာနှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းသည် ယုတ်ညံ့သည့်အပြင်
 အကျိုးမဲ့စေနိုင်သည်။ လူယုတ်မာနှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့် အကျိုးယုတ်မှုမှာ ပြောစရာပင်
 မလို၊ ရှေးတုန်းက မကောင်းသော အရသာရှိတဲ့ တမာပင်နှင့်အတူ ပေါင်းစပ်မှုကြောင့် ချိုမြိန်
 ကောင်းမြတ် နတ်ဩဇာတမျှ အရသာရှိတဲ့ အသက်မဲ့ သရက်သီးတောင်မှ မချိုတော့ဘဲ ခါးသွား
 ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

၁. တိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ကာသိတိုင်း၌ ပုဏ္ဏား ညီနောင်လေးယောက်တို့သည် ရသေ့ဝတ်၍ ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာတွင် ကိုယ့်ကျောင်းနှင့်ကိုယ် နေကြပါသည်။ တစ်နေ့တွင် အစ်ကိုကြီးရသေ့သည် သေ၍ နတ်ပြည်တွင် သိကြားမင်းသွားဖြစ်နေ ပါသည်။ သိကြားမင်းသည် နောက်ကြောင်းကို သိရှိ၍ ညီဖြစ်သူ ရသေ့များထံ ၇-ရက်၊ ၈-ရက် လွန်လျှင် တစ်ကြိမ်မှန်မှန် သွားရောက် ဆည်းကပ်လေ့ရှိပါသည်။

တစ်နေ့တွင် အကြီးဆုံးရသေ့ထံ ကန်တော့ရန် ရောက်စဉ် “အရှင်ဘုရား ...ဘာလိုချင်ပါသလဲ” ဟု မေးမြန်းရာ သွေးအားနည်း၍ ဖျော့တော့သော ရောဂါရှိနေသည့် ရသေ့က “ငါ မီးလိုချင်တယ်” ဟု ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။

ထိုအခါ သိကြားမင်းက ပုဆိန်တစ်လက်ကို “အလိုရှိရာ စေခိုင်းပါ” ဟု ပြောဆို၍ ပေးဆက် လိုက်ပါသည်။ ထိုပုဆိန်မှာ တန်ခိုးရှိလှ၏။ လိုရာခိုင်း၍ ရသည်။ ရသေ့သည် မီးလှုံချင်သည့်အခါ ပုဆိန်ကို “ထင်းခုတ်၍ မီးထည့်ပေးပါ” ဟု ခိုင်းလိုက်လျှင် ပုဆိန်က ထင်းခုတ်ပြီး မီးထည့်ပေးသည်။

တစ်နေ့တွင် သိကြားမင်းသည် ညီအလတ်ရသေ့ထံ ရောက်သည့်အခါ “အရှင်ဘုရား...ဘာလိုချင် ပါသလဲ” ဟု မေးမြန်းပါသည်။ ညီအလတ်ရသေ့မှာ သူ့ကျောင်းတွင်းက ဆင်များ သွားနေသဖြင့် “ဆင်များ မလာအောင် လုပ်ပေးပါ” ဟု အမိန့်ရှိရာ သိကြားမင်းက စည်တစ်လုံးကို ပေး၍ “အရှင်ဘုရား...စည်ရဲ့ ဒီဘက်မျက်နှာပြင်ကို တီးလျှင် ရန်သူမှန်သမျှ ပြေးပါလိမ့်မည်။ ဒီဘက် မျက်နှာပြင်ကို တီးလျှင်တော့ မေတ္တာစိတ်သားဖြင့် အင်္ဂါလေးပါးရှိသည့် ဖော်သားများ ဝိုင်းရံ လာပါလိမ့်မည်” ဟု လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ညီအငယ်ဆုံးရသေ့ထံ ရောက်စဉ် “အရှင်ဘုရား...ဘာ လိုချင်ပါသလဲ” ဟု မေးမြန်းရာ သွေးအားနည်းရောဂါ ရှိနေသည့်အတွက် “ငါ-နို့ဓမ္မ လိုချင်တယ်” ဟု ပြန်ပြော ပါသည်။ ထိုအခါ သိကြားမင်းသည် နို့ဓမ္မအိုးတစ်လုံးပေး၍ “အရှင်ဘုရား အလိုရှိသည့်အခါ ဒီနို့ဓမ္မအိုးကို သွန်လိုက်လျှင် ရေအလျဉ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာ၍ မင်းအဖြစ်ကို ပေးစွမ်းနိုင်ပါ လိမ့်မည်” ဟု လျှောက်ထားသွားပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ပုဆိန်ရသော ရသေ့လည်း ထင်းခုတ်ခိုင်း၍ မီးလှုံချသည်။ စည်ရသော ရသေ့လည်း စည်တီး၍ ဆင်များ မလာကြတော့။ နို့ဓမ္မရသော ရသေ့လည်း နို့ဓမ္မစား၍ ရောဂါသက်သာ နေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဝက်တစ်ကောင်သည် ရွာဟောင်းနေရာတစ်ခု၌ အစာရှာစားစဉ် ပတ္တမြားတုံးကို တွေ့၍ နှုတ်သီးဖြင့် ကိုက်ချီပြီး ထိုပတ္တမြား၏ စွမ်းအင်ဖြင့် ကောင်းကင် ပျံသန်းသွားပြီး သမုဒ္ဒရာ အလယ် ကျွန်းငယ်တစ်ခုမှာ ဆင်း၍ ရေသဖန်းပင်ရင်းတွင် နေထိုင်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ဝက်သည် ပတ္တမြားတုံးကို ရွှေမှာချထားပြီး စိတ်ချလက်ချ (လွတ်လွတ် လပ်လပ်) အိပ်ပျော်သွားပါသည်။

ကာသိတိုင်းသား တစ်ယောက်လည်း မိဘများက အိမ်မှ နှင်ချလိုက်၍ လှေ (သင်္ဘော) ဆိပ် ရွာတစ်ခုသို့ သွားပြီး လှေသမားများ၏ ဝေယျာဝစ္စအလုပ်ဖြင့် လိုက်သွားရာ သမုဒ္ဒရာအလယ် ရောက်သည်တွင် လှေပျက်သဖြင့် ပျဉ်ချပ်တစ်ခုကိုစီး၍ အဆိုပါ ဝက်နေသည့် ကျွန်းသို့ ရောက်ရှိ သွားပါသည်။ ကျွန်းပေါ်တွင် သစ်သီးရှာစားစဉ် ဝက်ကြီးအိပ်နေသည်ကို မြင်၍ ဖြည်းဖြည်းသွား

ကြည့်စဉ် ပတ္တမြားတုံးကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် ကောက်ယူလိုက်ရာ လူသားသည် တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်သွားပြီး ရေသဖန်းပင်ပေါ်သို့ ရောက်သွားပါတော့သည်။

သစ်ပင်ပေါ်မှ စဉ်းစား နည်းမှာ “ဒီဝက်သည် ပတ္တမြားတုံးတန်ခိုးဖြင့် ကောင်းကင်ပျံဖြစ်၍ ဤကျွန်းမှာ နေခြင်း ဖြစ်မည်။ ငါသည် ဒီဝက်ကို ရိုက်သတ်ပြီး အသားစားပြီးမှ တခြားကို သွားသင့်သည်” ဟု စဉ်းစားပြီး သစ်ကိုင်းတစ်ခု ချိုးယူ၍ ဝက်၏ ဦးခေါင်းပေါ်ကို ချလိုက်ပါ တော့သည်။ ဝက်သည် နိုး၍ ပတ္တမြားကို မတွေ့တော့သဖြင့် ဟိုကြည့် ဒီကြည့် ရှာကြည့်လေလျှင် သစ်ပင်ပေါ်မှာ ထိုင်နေသည့် လူကို မြင်သဖြင့် ဒေါသထွက်ပြီး သစ်ပင်ကို ခေါင်းဖြင့် တိုက်လဲရာ ခေါင်းကွဲ၍ သေသွားပါတော့သည်။

လူသားသည် အောက်ဆင်း၍ မီးလည့်ပြီး ဝက်သား ကင်စားပြီးမှ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ဟိမဝန္တာတောင်ထိပ်မှ ပျံသွားစဉ် အစ်ကိုအကြီးဆုံး ရသေ့ကျောင်းကို တွေ့မြင်၍ ဆင်းသက်ပြီး နှစ်ရက် သုံးရက် ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြု၍ နေထိုင်လျှင် ပုဆိန်၏ စွမ်းအင်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ ထို့နောက် ပုဆိန်ကို လိုချင်သဖြင့် “အရှင်ဘုရား... ပတ္တမြားနှင့်ပုဆိန် လဲရအောင်” ဟု ပြောလေလျှင် ရသေ့လည်း သဘောကျ၍ လဲလိုက်လေသည်။ လူသားသည် ပုဆိန်ကို ယူ၍ ရသေ့ကျောင်းမှ ထွက်ခွာခဲ့ပြီး ခရီးအတော်ရောက်သည့်အခါ ပုဆိန်ကို ပုတ်ခတ်၍ “ဟဲ့-ပုဆိန်... ရသေ့ဦးခေါင်းကို ဖြတ်၍ ပတ္တမြားတုံးကို ယူခဲ့” ဟု ခိုင်းလိုက်ရာ ပုဆိန်လည်း လူသား ခိုင်းလိုက်သည့်အတိုင်း သွား၍ ရသေ့ဦးခေါင်းကို ခုတ်ဖြတ်ပြီး ပတ္တမြားတုံးကို ယူဆောင်ပေးလိုက်လေသည်။

ကာသိတိုင်းသားသည် ပုဆိန်ကို တစ်နေရာတွင် ဝှက်ထားခဲ့ပြီး ညီအလတ်ဖြစ်သူ ရသေ့ထံ သွား၍ ပတ္တမြားတုံးကိုပြပြီး စည်ဖြင့် လဲခဲ့လေသည်။ စည်ရပြီးနောက် ပုဆိန်ကို ခေါင်းဖြတ် သတ်ခိုင်း၍ ပတ္တမြားကို ပြန်ယူလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် ညီအငယ်ဆုံး ရသေ့ထံသွား၍ ပတ္တမြား တုံးကို ပြပြီး နို့ဓမ္မအိုးနှင့် လဲကာ ရွှေနည်းအတိုင်း ပုဆိန်ကို အသတ်ခိုင်းပြီး ပတ္တမြားတုံးကို ပြန်ယူခဲ့လေသည်။

ကာသိတိုင်းသားသည် ပတ္တမြားတုံး၊ ပုဆိန်၊ စည်၊ နို့ဓမ္မအိုးတို့ကို ယူဆောင်ပြီး ဗာရာဏသီပြည် အနီးအနားတွင် နေ၍ “စစ်တိုက်မလား၊ မြို့ကို ပေးမလား” ဟု ဗာရာဏသီမင်းကို စစ်ကြေညာလိုက်လေသည်။

ဗာရာဏသီမင်းလည်း “သူပုန်ကို နှိမ်နင်းမည်” ဟု ထွက်လာလျှင် ကာသိတိုင်းသားသည် စည်၏ တစ်ဘက်အပြင်ကို တီးလိုက်ရာ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသည့် စစ်သားများ ဝန်းရံ၍ ပေါ်လာ လေသည်။ မင်းကြီး ကို မနိုင်နိုင်သည့်အကြောင်းကို သိ၍ နို့ဓမ္မအိုးကို သွန်လိုက်လေရာ လူများ မပြေးနိုင်တော့ပေ။ ရေနစ်နေကြပါတော့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ပုဆိန်ကို ပုတ်ခတ်၍ “ဟဲ့-ပုဆိန်... မင်းကြီး၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ခဲ့လော့” ဟု ခိုင်းလိုက်ရာ ပုဆိန်သည် သွား၍ မင်းတရားကြီး၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ခဲ့ပြီး ကာသိတိုင်းသား၏ ခြေရင်းမှာ ချထားလိုက်လေသည်။

ကာသိတိုင်းသားသည် ထိုအချိန်မှစ၍ စစ်အောင်နိုင်ပြီး အခြံအရံများဖြင့် မြို့သို့ ဝင်၍ အဘိသိက်သွန်း၍ “ဒဓိဝါဟနမင်း” အမည်ဖြင့် မင်းပြုနေပါတော့သည်။

တစ်နေ့တွင် ဒဓိဝါဟနမင်းကြီးသည် မြစ်ကြီးထဲတွင် ပိုက်တား၍ ရေကစားစဉ် ကဏ္ဍမုဏ္ဍအိုင်မှ နတ်များစားသုံးသည့် သရက်သီးမှည့်ကြီးတစ်လုံးသည် ပိုက်တွင် ငြိလာပါသည်။ သရက်သီးကြီးမှာ ရေအိုးလောက် ရှိသည်။ သဏ္ဌာန်မှာ လုံးလုံးဝိုင်းဝိုင်း၊ အရောင်မှာ ရွှေရောင်အဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်း

နေသည်။ မင်းကြီးသည် အသီးကိုစားပြီး အစေ့ကို မင်းဥယျာဉ်တွင် စိုက်ခိုင်းထားရာ သုံးနှစ် ပြည့်သည့်အခါ အသီးများ သီးလာပါတော့သည်။ သရက်ပင်ကိုလည်း အကြီးအကျယ် ပူဇော် ပြုပြင်ထားပါသည်။ နို့ရည်လောင်းပေးသည်။ နံ့သာရေ လောင်းပေးသည်။ ပန်းကုံး၊ ပန်းခိုင်များ ချိတ်ဆွဲထားသည်။ အမွှေးတိုင် မီးထွန်းပေးထားသည်။ အသီးမှာ အလွန် ချိုမြိန်လှသည်။

အကာအရံမှာ ပိတ်ကန့်လန့်ကာများဖြင့် ကာရံထားပါသည်။ ဒဓိဝါဟနမင်းသည် အခြားသော မဟာမိတ်မင်းများသို့ သရက်သီး လက်ဆောင် ပေးလိုသော် မျိုးပွားမည်စိုးသဖြင့် အညောင့် ထွက်မည့် အစေ့ထိပ်နေရာကို အဆိပ်စူးဖြင့် ထိုးဖောက်ပြီးမှ ပေးလေသည်။ ထို့ကြောင့် မျိုးမပြန့် ပွားတော့ပေ။

မင်းတစ်ပါးသည် ဥယျာဉ်စောင့်ကို ခေါ်၍ “အမောင်ဥယျာဉ်စောင့်.... ဒဓိဝါဟနမင်းရဲ့ သရက်သီးအရသာကို ဖျက်ဆီး၍ ခါးအောင် မလုပ်နိုင်ဘူးလား” ဟု မေးမြန်းရာ “လုပ်နိုင် ပါကြောင်း” လျှောက်ထားသဖြင့် စားစရိတ် ကျပ်တစ်ထောင်ပေး၍ လွှတ်လိုက်လေသည်။ ဥယျာဉ်စောင့်လည်း ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွား၍ “နန်းတော်ဝတွင် ဥယျာဉ်မူးတစ်ယောက် ရောက်ရှိ စားလိုပါကြောင်း” သတင်းပို့ (သံတော်ဦးတင်) လိုက်ရာ မင်းကြီး အခေါ်ခိုင်းသည့်အခါ ဥယျာဉ်စောင့်က သူ့ရဲ့ အရည်အချင်း (ဂုဏ်ပုဒ်) များကို ထုတ်ပြ ချီးမွမ်း ပြောပြပါသည်။ မင်းကြီးလည်း သဘောကျ၍ မင်းဥယျာဉ်တွင် လက်ရှိဥယျာဉ်မူးနှင့် တွဲဖက်၍ ဥယျာဉ်မူး နှစ်ယောက် ခန့်ထားလိုက်ပါသည်။

ရောက်သစ်စ ဖြစ်သည့် ဥယျာဉ်မူးသည် လက်စွမ်းပြသည့် အနေဖြင့် အချိန်အခါ မဟုတ်ပါဘဲ အသီး၊ အပွင့်များကို သီးပွင့်အောင် စိုက်ပျိုးပြလိုက်သဖြင့် ဥယျာဉ်သည် ပို၍ ပျော်မွေ့ ဖွယ် ဖြစ်နေပါသည်။ မင်းကြီးသည် နောက်မှ ရောက်လာသည့် ဥယျာဉ်မူးအသစ်အား သဘောကျ သဖြင့် ဥယျာဉ်မူးအဟောင်းကို ရာထူးမှ ဖြုတ်ချလိုက်ပြီး ဥယျာဉ်မူးအသစ် တစ်ယောက်ထဲ လက်သို့ ဥယျာဉ်ကို စိတ်တိုင်းကျ ပြုပြင်ရန် အပ်နှံလိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ဥယျာဉ်မူးမှာ အကြံအောင်၍ ပညာစွမ်းပြလေတော့သည်။ သရက်ပင်ပျို၏အနီးမှာ ကပ်၍ တမာပင်၊ ခွေးတောက်ပင်များကို စိုက်ပျိုးလေသည်။ တမာပင်၊ ခွေးတောက်ပင်များ တဖြည်းဖြည်း ကြီးမားလာချိန်တွင် မြေအောက်မှ အမြစ်ချင်းလည်း ရောယှက်ထွေးပတ်၊ မြေပေါ်မှ အခက်အလက်ချင်းလည်း ရောယှက် ထွေးပတ်ကုန်ကြပါသည်။ ထိုအခါမှစပြီး ချိုမြိန် ကောင်းမြတ်သော အရသာရှိသည့် သရက်သီးသည် တမာသီးကဲ့သို့ ခါးသွားလေပြီ။

ဒဓိဝါဟနမင်းလည်း ဥယျာဉ်သို့ လာ၍ သရက်သီးကို သုံးဆောင်သည့်အခါ အရသာမှာ ခါးလှ၍ မမျိုချနိုင်ဘဲ ဟက်၍ ထွေးလိုက်ရသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရားလောင်းသည် ဒဓိဝါဟနမင်း၏ အမတ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်နေပါသည်။ မင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်းအမတ်ကြီးကို ခေါ်၍ “အမတ်ပညာရှိ... ဤသရက်ပင်၏ အနေအထား (အခြေအနေ) သည် ရှေးကအောက် ဘာမျှ မဆုတ်ယုတ် မလျော့ပါးပါဘဲလျက် ဘယ်အတွက် ကြောင့် အသီးများ အရသာပျက်၍ ခါးသွားရသလဲ” ဟု မေးမြန်းလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၇၁။ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသုပေတော၊ အမွေ'ယံ အဟုဝါ ပုရေ။
တမေဝ ပူဇိ လဘမာနော၊ ကေန'မွေ ကဋ္ဌကပ္ပလော။

ပြန်မာပြန်

ပညာရှိ...ရှေးအခါက ဤသရက်ပင်သည် အဆင်း၊အနံ့၊အရသာနှင့် ပြည့်စုံသည်သာတည်း။
ရှေးပူဇော်မြဲအတိုင်း ပူဇော်ခြင်း ရပါလျက် ယခု သရက်ပင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ခါးစပ်သော
အသီး ရှိပါသနည်း။

သရက်သီး ခါးသွားရခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြောပြလိုသဖြင့် ဘုရားလောင်းက အောက်ပ
ဂါထာကို မြန်ဆိုပါသည်။

ပါဠိ

၇၂။ ပုစိမန္တပရိဝါရော၊ အမွေ တေ ဒဓိဝါဟန။
မူလံ မူလေန သံသဠံ၊ သာခါ သာခါ နိသေဝရေ။
အသာတသန္တိဝါသေန၊ တေန'မွေ ကဋ္ဌကပ္ပလော။

ပြန်မာပြန်

ဒဓိဝါဟနမင်းမြတ် ... အရှင်မင်းမြတ်၏ မင်္ဂလာသရက်ပင်သည် တမာပင်များ ဝန်းရံထား
ပါ၏။ သရက်မြစ်သည် တမာမြစ်နှင့် ရောစပ်ပါ၏။ တမာခက်တို့သည် သရက်ပင်သို့ ဝင်ပါကုန်၏။
မချိုသော တမာပင်နှင့် ပေါင်းစပ်ခြင်းကြောင့် သရက်ပင်သည် ခါးစပ်သော အသီး ရှိပါ၏။

မင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်းအမတ်၏ စကားကို ကြားရ၍ တမာပင်၊ခွေးတောက်ပင်များကို
အကုန် ခုတ်ခိုင်းပြီး အမြစ်များပါ တူးထုတ်၍ အနီးအနားမှ မြေကြီးများကိုပါ ဖယ်ထုတ်လိုက်ပြီး
မြေသစ်ဖို့ကာ နို့ ရည်သောင်း၍ ပြန်ပြုပြင်ပါမှ သရက်သီးလည်း ပြန်ချိုသွားလေသည်။ မူလ
ဥယျာဉ်မူးကိုလည်း ရာထူး ပြန်ပေးလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိအမတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အပေါင်းကြောင့် ပျက်သည်၊ အပေါင်းကြောင့် တက်သည်။
(၂) သဘောခြင်းမတူသူနှင့် ပေါင်းလျှင် သက်ရှိကို မဆိုသားဘိ သက်မဲ့
ချင်းပင် ဓာတ်ကူးသည်။
(၃) သရက်ပင်သည် တမာပင်နှင့် ပေါင်းခြင်းကြောင့် အသီး ခါးရသည်။
(၄) ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိထားရမည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ကာသိဘိုင်းသားများ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ ကဘညဘာ မင်္ဂလာများ
ပျက်သည်။

၁၈၇-စတုမဋ္ဌဇာတ်

(စတုမဋ္ဌ=အင်္ဂါ ၄-ပါးဖြင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည့် မြေခွေး)

မတူလျှင် မတုသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် အမျိုးအမည် မထင်ရှားသော ရဟန်းအိုကြီး တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တစ်နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ယာတော်ရံ လက်ဝဲတော်ရံဖြစ်သော အဂ္ဂသာပကမထေရ် နှစ်ပါးသည် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ပြဿနာများ မေးမြန်းပြောဆိုနေချိန်တွင် ရဟန်းအိုကြီး တစ်ပါးသည် အနားသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး ဆွေးနွေးပွဲ အဖွဲ့ဝင် သဘောမျိုးဖြင့် “အရှင်ဘုရားတို့.... တပည့်တော်ကလဲ အရှင်ဘုရားများကို ပြဿနာများ မေးမြန်းပါမယ်၊ အရှင်ဘုရားများကလဲ ယုံမှားသင်္ကာရှိတဲ့ ပြဿနာများကို မေးနိုင်ပါတယ်” ဟု ဝင်ရောက် ပြောဆိုလာရာ မထေရ် နှစ်ပါးမှာ ရဟန်းအိုကြီးကို ရှုံ့မုန်းသဖြင့် တခြားသို့ ထသွားပါလေတော့သည်။

မထေရ်နှစ်ပါး၏ မေးမြန်းဖြေဆို ဆွေးနွေးပွဲတရားကို နာကြားလိုသဖြင့် စုရုံးပြီး လာရောက် ကြသော ရဟန်းတော်များမှာ ပွဲပျက်သွား၍ တရား မနာရတော့သဖြင့် အုပ်စုမခွဲဘဲ ဘုရားရှင် ထံသို့ ဆက်၍ သွားရောက်ခဲ့ရာ ဘုရားရှင်က “အဘယ့်ကြောင့် အချိန်မဟုတ်ဘဲ လာကြသလဲ” ဟု မေးမြန်းတော်မူပါသည်။ ရဟန်းတော်များက အဂ္ဂသာပက မထေရ်နှစ်ပါး၏ ဆွေးနွေးပွဲတရား နာကြားရန် စုဝေး၍ လာကြပါကြောင်း၊ မထေရ်အိုကြီးတစ်ပါးကြောင့် ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်သွား၍ တရား မနာရသဖြင့် အရှင်ဘုရားထံ လာခဲ့ပါကြောင်း လျှောက်ထားကြရာ မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့.... ယခုမှသာ သာရိပုတ္တရာနှင့် မောဂ္ဂလာန်တို့ဟာ ဒီရဟန်းအိုကြီးကို စက်ဆုပ်ရွံ့ရွံ့၍ စကား မဆိုတော့ဘဲ ထွက်သွားခဲ့ကြသည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးတုန်းကလည်း ထွက်သွားခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် တောအုပ်ကြီးတစ်ခုတွင် ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်နေပါသည်။ ဟင်္သာငယ်နှစ်ကောင်သည် စိတ္တကုဋ် တောင်မှ ပျံသန်းလာပြီး ထိုဘုရားလောင်း ရုက္ခစိုးနတ်မင်း မှီတင်းနေထိုင်သည့် သစ်ပင် ကြီးတွင် စခန်းချ ရပ်နားပြီးမှ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အစာများ ရှာဖွေ စားသောက်ကြပါသည်။ အစာရှာစားပြီး၍ စိတ္တကုဋ်တောင်သို့ ပြန်ကာနီး၌လည်း ထိုသစ်ပင်ကြီးတွင် နားနေပြီးမှ ပြန်သွားလေ့ရှိပါသည်။ ဤသို့ သွားဖန်၊ လာဖန်များ၍ ကာလကြာမြင့်လာသည့်အခါတွင် ဟင်္သာ နှစ်ကောင်သည် ရုက္ခစိုးနတ်မင်းနှင့်ပါ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်လာပါသည်။ အသွား အပြန်များ၌ ရုက္ခစိုး နတ်ကို နှုတ်ဆက်၍ ဝမ်းပန်းတသာ တရားစကားများ ပြောကြားပြီးမှ သွားပြန်နေကြပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ဟင်္သာနှစ်ကောင်သည် ထုံးစံအတိုင်း သစ်ပင်ဖျားမှာ နေ၍ ရုက္ခစိုးနတ်နှင့် တရားစကား ဆွေးနွေး ပြောကြားနေစဉ် မြေခွေးတစ်ကောင်သည် သစ်ပင်အောက်မှ နေ၍ ဟင်္သာနှစ်ကောင်နှင့် စကားဝင်ရောက် ပူးပေါင်း ပြောလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၇၃။ ဥစ္စေ ဝိဋ္ဌဘိမာရယ၊ မန္တယဌေါ ရဟောဂတာ။
နိစေ ဩရယ မန္တဌေါ၊ မိဂရာဇာပိ သောဿတိ။

မြန်မာပြန်

(သင်တို့သည်)မြင့်သည့်သစ်ခွပေါ်သို့ တက်၍ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ပုန်းလျက် တိုင်ပင်ကြကုန်၏။ အောက်သို့ ဆင်းခဲ့ကြ၍ နိမ့်ရာအရပ်၌ တည်ကာ (ငါနှင့်ပါ) တိုင်ပင်ကြကုန်လော့၊ သားများသေဉ်နင်း ငါမင်းမြတ်လည်း နားထောင်ပါအံ့။

ဟင်္သာနှစ်ကောင်သည် မြေခွေးစကားကို ကြားရသည့်အခါ စက်ဆုပ်ရွံရှာ၍ နေရာမှ ထပျံပြီး စိတ္တကုဋ်တောင်သို့ ပြန်သွားလေတော့သည်။ ဟင်္သာများ ထပျံသွားသည့်အခါ ဘုရားလောင်း ရုက္ခစိုးနတ်မင်းက မြေခွေးအား အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၇၄။ ယံ သုဝဏ္ဏော သုဝဏ္ဏန၊ ဒေဝေါ ဒေဝေန မန္တယေ။
ကိံ တေ'တ္ထ စတုမဋ္ဌဿ၊ ဗိလံ ပဝိသ ဇမ္ဗူက။

မြန်မာပြန်

ဟယ်-မြေခွေး....ရွှေရောင်အဆင်းရှိသည့် ဟင်္သာတစ်ကောင်သည် ရွှေရောင်အဆင်းရှိသော ဟင်္သာတစ်ကောင်နှင့် နတ်ကဲ့သို့ လှပသော ဟင်္သာတစ်ကောင်သည် နတ်ကဲ့သို့ လှပသော ဟင်္သာတစ်ကောင်နှင့် တိုင်ပင်ကုန်၏။ ထိုသို့တိုင်ပင်ရာ၌ (ကိုယ်၊ အမျိုး၊ အသံ၊ ဂုဏ်) အင်္ဂါလေးပါး စုံတို့ဖြင့် ကောင်းမြတ်ချောမွတ်သော သင်မြေခွေးအား အဘယ်ပြုအံ့နည်း၊ အသင်သည် တွင်းသို့ ဝင်လေလော့။

မှတ်ချက်။ ။ဤဝတ္ထု၌ မြေခွေးကို ကိုယ်၊ အမျိုး၊ အသံ၊ ဂုဏ်လေးပါးစုံဖြင့် ချောမွတ် ကောင်းမြတ်သည်ဆိုခြင်းမှာ တကယ် ကောင်းမြတ်၍ ဆိုခြင်း မဟုတ်၊ တကယ် မကောင်းမြတ်၍ အရှဲ့တိုက်ကာ ပြောင်းပြန် ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရုက္ခစိုးနတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဟင်္သာနှစ်ကောင်သည် အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့်အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဖြစ်လာသည်။
မြေခွေးသည် မထေရ်အိုကြီး ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။မတူလျှင် မတူပါနှင့်၊ အရှက်ကွဲတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မသာကစ္ဆာ မင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၁၈၈-သီဟကောတ္ထုဇာတ်

(သီဟကောတ္ထု=ခြင်္သေ့ မြေခွေး)

ခြင်္သေ့ မဟုတ် မြေခွေးမဟုတ်သည့် ခွေးခြင်္သေ့အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီးတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်၏ တပည့်ဖြစ်သူ “ကောကာလိက”ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ကောကာလိကသည် အခြားသော ဗဟုသုတရှိကြသည့် ရဟန်းများ တရားစကား ဟောကြားကြစဉ် သူလဲပဲ တရားစကား ဟောကြားလိုလျက် ရှိပါသည်။ (အကျယ်ကို ဆိုပြီး ဖြစ်ပါသည်။)

ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား ကြားသိတော်မူသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့... ကောကာလိကသည် ယခုအခါမှာသာ မိမိရဲ့ အသံဖြင့် ဘဝအခြေအနေ ပေါ်လွင် ထင်ရှားခဲ့သည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးကလည်း အသံဖြင့် ဘဝအခြေအနေ ပေါ်လွင် ထင်ရှားခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာတွင် ခြင်္သေ့မင်း ဖြစ်နေပါသည်။ ဘုရားလောင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် မြေခွေးမတစ်ကောင် နှင့်ပေါင်းသင်းမှုကြောင့် သားတစ်ကောင် ထွန်းကားလာပါသည်။ ထိုသားမှာ အဖေခြင်္သေ့၊ အမေ မြေခွေးမမှ ပေါင်းစပ်မွေးသဖြင့် (ခွေး+ခြင်္သေ့)ကလေး ဖြစ်ပါသည်။ ခြေတံ၊ လက်တံ၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ လည်ဆံမွေး၊ အရောင်အသွေး၊ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်များမှာ ဖခင်ခြင်္သေ့နှင့်တူ၍ အသံမှာ အမိဖြစ်သူ မြေခွေးနှင့် တူနေပါသည်။

တစ်နေ့တွင် မိုးရွာပြီး၍ တိမ်များ ကင်းစင်ပြီးစ သာယာလှပသည့်အချိန်တွင် ခြင်္သေ့များသည် အသံမြည်ဟောက်၍ ခြင်္သေ့ကစားနည်းဖြင့် ခုန်ပေါက်ပြေးလွှား ကစားနေကြပါသည်။ ထိုအခါတွင် ဘုရားလောင်း ခြင်္သေ့၏ သားဖြစ်သူ ခွေးခြင်္သေ့ကလေး ပါဝင်ကစားလိုသဖြင့် အော်မြည်လိုက်ရာ မြေခွေးသံ ထွက်၍ လာပါသည်။ သူ့အသံကို ကြားရသည့်အခါ အခြားသော ခြင်္သေ့များသည် မကစားကြတော့ဘဲ ငြိမ်သက်သွားကြပါတော့သည်။ ဘုရားလောင်းခြင်္သေ့၏ အမျိုးတူခြင်္သေ့မက မွေးဖွားသည့်သားက “ဖခင်... ဤခြင်္သေ့သည် အရောင်အသွေး၊ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်များကတော့ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တူပါ၏။ အသံကတော့ မြေခွေးသံနှင့် တူနေပါလား၊ သူ့ကို ဘာကောင်လို့ ခေါ်ပါ သလဲ”ဟု မေးမြန်းလိုသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပါဠိ

၇၅။ သီဟင်္ဂုလီ သီဟနုခေါ၊ သီဟပါဒပတိဋ္ဌိတော။
သော သီဟော သီဟသံသမ္ပိ၊ ကော နဒတိ အညထာ။

မြန်မာပြန်

(ဖခင်...)ခြင်္သေ့ခြေချောင်း၊ လက်ချောင်းရှိသော၊ ခြင်္သေ့ခြေသည်း၊ လက်သည်းရှိသော၊ ခြင်္သေ့ခြေတို့ဖြင့်သာလျှင် ရပ်တည်သော တစ်ကောင်သော ခြင်္သေ့သည် ခြင်္သေ့အပေါင်း၌ အသံတမျိုးဖြင့် အော်မြည်၏။

ထိုစကားကို ကြား၍ ဘုရားလောင်း ခြင်္သေ့ကြီးက “ချစ်သား...ဤခြင်္သေ့ဟာ သင်တို့ရဲ့ အစ်ကိုကြီးပဲ၊ မြေခွေးမ-က မွေးထားတာ၊ ရုပ်အဆင်းသဏ္ဌာန်က ငါဖခင်နှင့် တူ၍ အသံက အမေ (မြေခွေးမ)နှင့် တူနေခြင်း ဖြစ်တယ်”ဟု ပြောဆို ရှင်းပြပြီးနောက် မြေခွေးမ၏သား (ခွေးခြင်္သေ့)ကို ခေါ်၍ “ချစ်သား...ဒီအချိန်က စပြီး ဒီမှာနေလျှင် အသံတိုးတိုးနှင့်သာ နေလေတော့၊ နောက်တခါ အသံကျယ်ကျယ် အော်မယ်ဆိုရင် သင့်ကို မြေခွေးမွန်း သိသွားကုန်ကြလိမ့်မယ်”ဟု ဆုံးမလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၇၆။ မာ တံ နဒိ ရုဇပုတ္တ၊ အပ္ပသဒ္ဒေါ ဝနေ ဝသ။
သရေန ခေါ တံ ဇာနေယျ၊ န ဟိ တေ ပေတ္တိကော သရော။

မြန်မာပြန်

ခြင်္သေ့မင်း၏သား...သင် မအော်မြည်နှင့်၊ အသံ မကျယ်သည် ဖြစ်၍ တော၌ နေလော့၊ အသံအားဖြင့် စင်စစ် သင့်ကို(မြေခွေးဟူ၍)သိကုန်ရာ၏။ သင့်မှာ အဘ-က ပေးသော အသံ မရှိ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ခြင်္သေ့မင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ခွေးခြင်္သေ့သည် ကောကာလိကဖြစ်လာသည်။
ဇာတ်တူ ခြင်္သေ့သားသည် ရှင်ရာဟုလာဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ မတူလျှင် မတူနှင့်၊ အရှက်ကွဲရတတ်တည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၈၉-သီဟစမ္ပဇာတ်

(သီဟစမ္ပ=ခြင်္သေ့သားရေ)

အယောင်ဆောင်မှုသည် နောက်ဆုံးတွင် ဒုက္ခရောက်တတ်ကြောင်း

ပဗ္ဗုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ကောကာလိက-ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ကောကာလိကရဟန်းသည် ထိုအချိန်တွင် သံနေသံထားဖြင့် တရားဟောချင်လျက် ရှိနေရာ မြတ်စွာဘုရားက ထိုအကြောင်းကို ကြားသိတော်မူသဖြင့် အောက်ပါ အတိတ်ပတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဈေးအခါ ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် လယ်သမား မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် မိရိုးဖလာ လယ်ယာသွန်ယက် စိုက်ပျိုးမှု လုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကုန်သည်တစ်ယောက်သည် မြည်းတစ်ကောင်ပေါ်တွင် ကုန်စည်များ တင်၍ လှည့်လည် ရောင်းချနေပါသည်။ ကုန်သည်မှာ အကြံအဖန်သမား ဖြစ်၏။ သူမြည်းအတွက် အစာ မခက်အောင် ရောက်လေရာ အရပ်တိုင်းတွင် သူမြည်းကို ခြင်္သေ့သားရေခြုံပေးလိုက်ပြီး လယ်ကွင်းများသို့ လွှတ်ပေးလေ့ရှိပါသည်။ မြည်းလည်း သလေးစပါးခင်း၊ မုယောစပါးခင်းများ၌ ထင်တိုင်းစား၍ အစားချောင်နေလျက် ရှိပါသည်။ လယ်စောင့်သမားများလည်း တကယ့်ခြင်္သေ့ထင်၍ မောင်းထုတ်ဖို့ရာ မဆိုထားဘိ အနားသို့ပင် မသွားဝံ့ကြပေ။

သို့ရာတွင် တစ်နေ့တွင်တော့ ဘေးတွေ့ဖို့ရန် အကြောင်းကွဲလာပါသည်။ မြည်းသည် ခြင်္သေ့ရေ ခြုံထားပြီး လယ်ကွင်းထဲတွင် စပါးခင်းများကို ဝင်စားနေရာ လယ်စောင့်သမားများသည် ခြင်္သေ့ကို ခြောက်ထုတ်ရန် အကြံအစည်ဖြင့် ရွာတွင်းသို့ ပြန်သွားပြီး ရွာသားများကို ပြောဆိုရာ ရွာသားများသည် တုတ်၊ ဓား၊ လှံများ၊ ချောင်းများ၊ စည်များကို ယူဆောင်ခဲ့ကြပြီး အော်ဟစ် ခြောက်လှန့်ကြတော့သည်။ ထိုတွင် မြည်းသည် သေရမှာ ကြောက်သဖြင့် ငယ်သံပါအောင် အော်မြည်လိုက်ရာ ဘုရားလောင်း လယ်သမားသည် မြည်းမှန်းသိ၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၇၇။ နေတံ သီဟဿ နဒိတံ၊ န ဗျဉ္ဇဿ န ဒိပိနော။
ပါရုတော သီဟစမ္မေန၊ ဇမ္မော နဒတိ ဂဒြဘော။'

မြန်မာပြန်

ဤအသံသည် ခြင်္သေ့သံ မဟုတ်၊ ကျားသံလည်း မဟုတ်၊ သစ်သံလည်း မဟုတ်၊ ခြင်္သေ့အရေ ခြုံထားသော မြည်းယုတ်မာ၏ မြည်သံတည်း။

ဘုရားလောင်း လယ်သမားက ဤသို့ ပြောကြားသည့်အခါ လူအများသည် မြည်းမှန်း သိကြ၍ မကြောက်ကြတော့ဘဲ အမိလိုက်ကာ အရိုးချွေး၊ ကြွေမှုကုန်အောင် ရိုက်သတ်လိုက်ကြပြီး ခြင်္သေ့ရေကို ခွာယူသွားကြလေတော့သည်။ ကုန်သည်လည်း လာ၍ သေသျှပျက်စီးသွားသည့် မိမိမြည်းကို ကြည့်ကာ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်--

ပါဠိ

၇၈။ စိရမ္ပိ ခေါ တံ ခါဒေယျ၊ ဂဒြဘော ဟဒိတံ ယဝံ။
ပါရုတော သီဟစမ္မေန၊ ရဝမာနောဝ ဒူသယိ။

မြန်မာပြန်

ဤမြည်းသည် ခြင်္သေ့ရေ ခြံထားကာ ကာလရှည်ကြာစွာ စိမ်းစိုသော မုယောစပါးများကို စားရလေ၏။ (မိမိ မြည်းမြည်းသံကို) မြည်၍သာလျှင် မိမိကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိလယ်သမားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ကုန်သည်သည် ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။
မြည်းသည် ကောကာလိက ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အယောင်ဆောင်မှုသည် ဒုက္ခရောက်တတ်သည်။
(၂) အယောင်ဆောင်မှုသည် တစ်နေ့တွင် ပေါ်ပေါ် မြဲ မြဲ ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အသေဝနာ စ ဗာလာနမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၉၀-သီလနိသံသဇာတ်

(သီလနိသံသ = သီလတန်ခိုး အကျိုးအာနိသင်)

ကိုယ်ကျင့်သီလရှိမှ ကြီးပွားတိုးတက်နိုင်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၍ သဒ္ဓါတရား (ယုံကြည်ချက်) ထက်သန်သည့် ဥပါသကာ တစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

အရိယာတပည့်ဖြစ်သည့် ထိုဥပါသကာသည် တစ်နေ့တွင် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်သို့ တရားနာရန် ထွက်လာခဲ့၏။ သူ၏ခနုရာနှင့် ဘုရားကျောင်းသည် မြစ်ကူးချောင်းခြား ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ သူသည် အစီရဝတီမြစ်နားဆီသို့ ဆင်းခဲ့ရာ မြစ်ဆိပ်အရောက်တွင် ကူးတို့ပို့သူ လှေသူကြီးသည် လှေကို တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ဆိုက်ကပ်ထားခဲ့ပြီး တရားနာ တက်သွား ပြီဖြစ်သည်။ ဥပါသကာမှာ သွားစရာ လှေမရှိတော့သဖြင့် သွားလည်း သွားချင်လှ၍ မြတ်စွာဘုရားကို စူးစူး ရောက်ရောက် အာရုံပြုပြီး ထိုအာရုံပေါ်သို့ ကျရောက်သော ပီတိစိတ်ဖြင့် မြစ်ထဲ ဆင်းသွားရာ ခြေထောက်များသည် ခေ့ထဲမှာ မနစ်မြုပ်ဘဲ မြေပြင်ပေါ်မှာ သွားရသလို ဖြစ်နေပါသည်။

ဤသို့ ရေပြင်တွင် လမ်းလျှောက်၍ ကူးခဲ့ရာ မြစ်အလယ် ရောက်သည့်အခါတွင် လှိုင်းများကို မြင်ရသဖြင့် ကြောက်စိတ်အနည်းငယ် ဝင်ရောက်လာပါသည်။ ကြောက်စိတ်ဝင်ရောက်သည့်အတူ ခြေထောက်များလည်း ရေမှာမြုပ်ချင်သလို ဖြစ်လာပါသည်။ ဥပါသကာသည် သတိပြန်ထား၍ ဘုရားကို ပို့၍ စူးစူးစိုက်စိုက် အာရုံပြုလိုက်ပြန်မှ ခြေများ ရေမှ ပြန်ပေါ်လာသဖြင့် ဆက်လက် ကူးခဲ့ရာ အစီရဝတီမြစ်ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ချောမောစွာ ရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။

ခရီးဆက်၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ရောက်သည့်အခါတွင် သင့်လျော်သည့်နေရာတွင် ဝင်၍ ရှိခိုး ထိုင်နေပြီးသည့်အခါ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က နှုတ်ဆက်စကား ပြောကြားပြီးနောက် “ဥပါသကာ...ဘယ်လိုလဲ၊ ခရီးလမ်းပန်း မပင်ပန်းဘဲ ချမ်းချမ်းသာသာ လာခဲ့ရပါရဲ့လား” ဟု မေးမြန်းတော်မူပါသည်။ ထိုအခါ ဥပါသကာက “အရှင်ဘုရား...အရှင်ဘုရားကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဗုဒ္ဓါရမ္မဏပီတိဖြင့် တပည့်တော်သည် ရေပြင်ပေါ်တွင် ထောက်တည်ရာ ရ၍ မြေပြင်မှာ နင်းရသလို လာခဲ့ရပါသည်” ဟု လျှောက်ထားသည့် အခါတွင် မြတ်စွာဘုရားက “ဥပါသကာ...သင်သည်သာ ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ထောက်ရာ၊ တည်ရာ ရရှိခဲ့သည် မဟုတ် သေးဘူး၊ ရှေးတုန်းက ဥပါသကာများလည်း သမုဒ္ဒရာအလယ်မှာ လှေပျက်သည့်အခါ ဘုရား ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ထောက်ရာ၊ တည်ရာ ရရှိခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ကဿပ မြတ်စွာဘုရား ထင်ရှားပွင့်တော်မူစဉ်က သောတာပန် အရိယာဒါယကာ တစ်ယောက်သည် ဆတ္တာသည် (ဆံသလုပ်ငန်းဖြင့် ကြီးပွားချမ်းသာသူ) သေဋ္ဌေးတစ်ယောက်နှင့် အတူ လှေစီး၍ ပင်လယ်ခရီးသို့ ထွက်ကြပါသည်။ ခရီးထွက်ခါနီးတွင် ဆတ္တာသည်၏ ဇနီး ဖြစ်သူက သူယောက်ျားကို အရိယာဒါယကာ လက်သို့ အပ်နှံ ပေးလိုက်ပါသည်။ ခရီးထွက်၍ ခုနစ်ရက် ရောက်သည့်အခါ လှေသည် သမုဒ္ဒရာအလယ်မှာ ပျက်စီးပါတော့သည်။

ထိုသူနှစ်ယောက်သည် ပျဉ်ချပ်တစ်ခုကို ဖက်တယ်၍ ကျွန်းငယ်တစ်ခုပေါ်သို့ ရောက်ရှိ သွားကြပါသည်။ ကျွန်းပေါ်တွင် စခန်းချ နေထိုင်ကြသည့်အခါ ဆတ္တာသည်သည် ငှက်များကို ပစ်သတ်၍ ကင်စားနေပါသည်။ ငှက်သားများကို အရိယာဒါယကာအား ပေးစားသော်လည်း အရိယာဒါယကာက မစားပါ။ အရိယာဒါယကာအတွက် အစာမရှိ၍ အခက်တွေ့နေစဉ် အရိယာ ဒါယကာသည် “ငါ့အတွက် ရတနာသုံးပါးမှတစ်ပါး အခြား ကိုးကွယ်စရာ မရှိပြီ” ဟု နှလုံးသွင်း၍ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ နေနေပါသည်။

ထိုအခါ ထိုကျွန်းမှာရှိသည့် နဂါးကြီးတစ်ကောင်သည် သူ့ကိုယ်ကို လှေကြီးသဏ္ဌာန် ဖန်ဆင်းလိုက်ပါသည်။ သမုဒ္ဒရာစောင့်နတ်က လှေသူကြီးဟန်ဆောင်ပါသည်။ လှေပေါ်တွင်လည်း ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ပြည့်နေပါသည်။ လှေရွက်တိုင် သုံးခုကို ဣန္ဒနီလာကျောက်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည်။ လှေရွက်မှာလည်း ရွှေရွက်ဖြစ်၍ ရွက်ကြိုးများမှာ ငွေကြိုးများ ဖြစ်ပါသည်။ တက်မတံမှာ ရွှေတက်မတံ ဖြစ်ပါသည်။ သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သည် လှေသူကြီးဟန်ဖြင့် “ဧဗ္ဗုဒိပ်ကျွန်းသို့ သွားလိုသူများ ရှိသလား” ဟု ကြွေးကြော်သည့်အခါ အရိယာဒါယကာက “ကျွန်ုပ် သွားမယ်” ဟု ပြောလိုက်ရာ “ဒါဖြင့် လှေပေါ်သို့ တက်ပါ” ဟု ဖိတ်ခေါ်ပါသည်။

အရိယာဒါယကာသည် လှေပေါ်ရောက်ပြီးသည့်အခါ အတူလာဖက်ဖြစ်သူ ဆတ္တာသည် သေဋ္ဌေးကို လှေပေါ်တက်ရန် ပြောသည့်အခါတွင်မူ လှေသူကြီးက “သင့်ကိုပဲ လိုက်ခွင့် ပေးမယ်၊ ဒီလူကို မခေါ်နိုင်ဘူး” ဟု ပြောပါတော့သည်။ အရိယာဒါယကာက “ဘာဖြစ်လို့ပါလဲ” ဟု မေးသည့်အခါ “ဆတ္တာသည်မှာ အကျင့်သီလ မရှိသောကြောင့် မခေါ်နိုင်ကြောင်း” ပြောပါသည်။ အရိယာဒါယကာက “ဒါဖြင့်ရင် ကျွန်ုပ် ပြုလုပ်သမျှ ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှဝေပါ၏” ဟု ဆိုလိုက်ရာ ဆတ္တာသည်က သာဓုခေါ်လိုက်ပါသည်။

ထိုအခါ လှေသူကြီးက “ဒီအခြေအနေရောက်လျှင် ခေါ်သွားမယ်” ဟု ပြောဆိုပြီး ဆတ္တာသည် ကိုပါ လှေပေါ်တင်ပြီး နှစ်ယောက်လုံးကို သမုဒ္ဒရာမှ ထုတ်ဆောင်ကာ ဗာရာဏသီမြို့သို့ ရောက်အောင် ပို့၍ နတ်တန်ခိုးဖြင့် အိမ်တွင် ဥစ္စာပစ္စည်းများကိုပါ ဖန်ဆင်းပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် “ပညာရှိသူနှင့်သာ ပေါင်းဖော်ရာသည်၊ အကယ်၍ ဤဆတ္တာသည်လည်း အရိယာဒါယကာနှင့်သာ မပေါင်းဖြစ်ခဲ့လျှင် သမုဒ္ဒရာမှာပင် ပျက်စီးရာ၏” ဟု ပညာရှိများနှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့ ချီးမွမ်းပြောဆိုလျက် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၇၉။ ပဿ သဒ္ဓါယ သီလဿ၊ စာဂဿ စ အယံ ဖလံ။
နာဂေါ နာဝါယ ဝဏ္ဏေန၊ သဒ္ဓံ ဝဟတု'ပါသကံ။

၈၀။ သဗ္ဗိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဗိ ကုဗ္ဗေထ သန္တဝံ။
သတံ ဟိ သန္နိဝါသေန၊ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ နှာပိတော။

မြန်မာပြန်

၇၉။ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရား၏ လည်းကောင်း၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း သီလတရား၏ လည်းကောင်း၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်း စာဂတရား၏ လည်းကောင်း အကျိုးများကို ရှုစားကြံဂါ ကုန်လော့။ ဤနဂါးကြီးသည် လှေ၊ သင်္ဘော သဏ္ဌာန်ဖြင့် သဒ္ဓါတရားရှိသော ဥပါသကာကို ဆောင်ယူသွား၏။

၈၀။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာ ပေါင်းဖော်ရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပြုရာ၏၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းကြောင့် ဆတ္တာသည်သည် ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။

ဤသို့ သမုဒ္ဒရာစောင့်နတ်သည် ကောင်းကင်မှာ ရပ်တည်၍ တရားဟောပြီး နဂါးမင်းကို ခေါ်ယူ၍ ဗိမာန်သို့ ပြန်သွားကြပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ သမုဒ္ဒရာစောင့်နတ်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
နဂါးမင်းသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကိုယ်ကျင့်သီလရှိမှ ကြီးပွားတိုးတက်နိုင်သည်။
(၂) သီလရှိသူကို နတ်ကအစ ဖတ်ဝန်းကျင်က ကူညီ စောင့်ရှောက်တတ်၏။
(၃) ချမ်းသာချင်လျှင် သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းပါ။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ၊ အသေဝနာ စ ဗာလာန မင်္ဂလာတို့ ဖြစ်ပါသည်။

၅-ရဟကဝဂ်

၁၉၁-ရဟကဇာတ်

(ရဟက=ရဟကမည်သော ပုရောဟိတ်)

မိန်းမမြှောက်ပေးတိုင်းလုပ်သည့် ပုဏ္ဏားကြီးအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဓုတ္တိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မယားဟောင်း ဖြားယောင်းခံရသည့် ရဟန်းတော်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (ဇာတ်လမ်းအကျယ်ကို အဋ္ဌကနိပါတ် “ဇုနိယဇာတ်”၌ ဖတ်ရှုပါ။)

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတော်ကို “ရဟန်း.... ဤအမျိုးသမီးသည် သင်၏ အကျိုးမဲ့ကို ပြုသူတည်း။ ဟိုရှေးယခင်တုန်းကလည်း မင်းပရိသတ်အလယ်မှာ သင့်ကို အရှက်ခွဲပြီး အိမ်မှ ထွက်ပြေးခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။ ထိုရဟန်းတော်က အတိတ်ဘဝကြောင်း ပြန်ပြောင်း ဟောပြောတော်မူရန် ဖောင်းပန်သဖြင့် အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ မိဖုရားကြီးထံတွင် ပဋိသန္ဓေ တည်နေလာပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့် အခါတွင် ဖခမည်းတော်မင်းကြီး နတ်ရွာစံသဖြင့် ဘုရားလောင်းမင်းသား နန်းစံရပါသည်။ ဘုရားလောင်းတွင် ‘ရဟက’ မည်သော ပုရောဟိတ်တစ်ယောက် ရှိပါသည်။ ပုဏ္ဏေးမမှာ ‘ပုရာဏီ’ ဖြစ်ပါသည်။ မင်းကြီးသည် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးကို ကကြီးတန်ဆာ အစုံအလင်နှင့် မြင်းတစ်ကောင် ချီးမြှင့်ထားပါသည်။ ပုရောဟိတ်ကြီးသည် ကကြီးတန်ဆာများ ဆင်ယင် ထားသည့် မြင်းကို စီး၍ ဘုရင်ကြီးထံ နေ့စဉ် အစေား ဝင်ပါသည်။ ထိုသို့မြင်းစီး၍ နန်းတော်သို့ သွားသည့်အခါတွင် လမ်းမှာ မြင်ရသည့်သူတိုင်းက မြင်းလှသည့် အကြောင်းကိုသာ ချီးမွမ်းကြ ပါသည်။ ပုရောဟိတ်ကြီးသည် အိမ်ပြန်၍ အထက်ထပ်သို့ တက်ကာ ပုဏ္ဏေးမကြီးကို ခေါ်ပြီး “မိန်းမရေ.... ငါတို့မြင်းဟာ အလွန်လှသကွသ်၊ လမ်းနှစ်ဖက်က မြင်မြင်သမျှ လူတိုင်းက မြင်းကိုပဲ ချီးမွမ်းကြတယ်” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

ပုဏ္ဏေးမမှာ အရှက်အကြောက်နည်းပြီး အခြား ယောက်ျားတစ်ယောက်နှင့်လည်း ဖောက်ပြား နေသူ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ “ပုဏ္ဏားကြီး.... သင်ဟာ မြင်းဘာကြောင့် လှတယ်ဆိုတာကို မသိဘူး၊ ဒီမြင်းဟာ သူ့ရဲ့ ကကြီးတန်ဆာပလာများကြောင့် လှနေတာ၊ သင် ပုဏ္ဏားကြီးလည်း မြင်းလိုပဲ လှချင်ရင် မြင်းဝတ်တဲ့ ကကြီးတန်ဆာများကို ကိုယ်မှာ ဝတ်ဆင်ပြီး လမ်းလျှောက်ပါ၊ သွားတဲ့ အခါမှာလဲ မြင်းလိုပဲ ခြေထောက်ကို ဆောင့်ဆောင့်ချပြီး သွားပါ၊ မင်းကြီးထံ အစေားဝင်ပါ၊ မင်းကြီးကလဲ သင့်ကို ချီးမွမ်းလိမ့်မည်၊ မြင်မြင်သမျှ လူများကလဲ သင့်ကို ချီးမွမ်းလိမ့်မည်” ဟု ကြံကြံစည်ရာ ပြောဆိုပါလေသည်။

ပုဏ္ဏားကြီးလည်း အချီးမွမ်း ခံလိုသူဖြစ်၍ ပုဏ္ဏေးမပြောသည်ကို အကောင်းပြောသည်ထင်ပြီး ပုဏ္ဏေးမ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း မြင်းဝတ်တန်ဆာများကို ဝတ်၍ ခြေကို ဆောင့်ကာဆောင့်ကာ

ချပြီး နန်းတော်သို့ သွားပါလေတော့သည်။ လမ်းဘေးမှ မြင်မြင်သမျှ လူများက ပြုံးရယ်ကြပြီး “လှတယ် ဆရာကြီး” ဟု ပင့်ပေးကြပါသည်။ မင်းကြီးထံ ရောက်သည့်အခါ မင်းကြီးက “ဆရာ...သည်းခြေ ပျက်လာသလား၊ ဆရာတော့ ရူးပြီ” ဟု ဆီးပြောဆိုသဖြင့် ပုဏ္ဏားကြီး ရှက်သွားပါတော့သည်။

ပုဏ္ဏားကြီးလည်း ပုဏ္ဏားမကြီးကို ဒေါသဖြစ်၍ “ငါ့ကို မင်းပရိသတ်ထဲမှာ အရှက်ခွဲတယ် ကမြင်းမ-ကို ရိုက်နှက်ပြီး အိမ်မှ နှင်ထုတ်မယ်” ဟု ကြံရွယ်ပြီး အိမ်သို့ ပြန်လာပါသည်။ ပုဏ္ဏားမလည်း ပုဏ္ဏားကြီး စိတ်ဆိုးပြီး အိမ်ပြန်လာကြောင်း သိသဖြင့် ပုဏ္ဏားကြီး အိမ်မရောက်ခင် နောက်ဖေးပေါက်က ဆင်းပြီး မင်းနန်းတော်သို့ ထွက်ခွာကာ လေးငါးရက် ပုန်းနေပါသည်။ မင်းကြီးသည် ထိုအကြောင်းစုံကို သိရသဖြင့် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးကို ခေါ်တော်မူပြီး “ဆရာ.... မိန်းမသားများမှာ အပြစ်ဆိုတာ ရှိစမြဲပါပဲ၊ ပုဏ္ဏားမကြီးကို သည်းခံလိုက်ပါ” ဟု ပြောဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

ဂ၁။ အပိ ရဟက ဆိန္ဒာပိ၊ ဇိယာ သန္တိယတေ ပုန။
သန္တိယဿု ပုရာဏိယာ၊ မာ ကောဓဿ ဝသံ ဂမိ။

မြန်မာပြန်

ရဟကပုရောဟိတ်...စင်စစ် လေးညို့ပြတ်သော်လည်း ပြန်၍ ဆက်သင့်၏၊ ပုရောဟိပုဏ္ဏားမနှင့် (အတူနေရန်) စေ့စပ်ပြန်ဦးလော့၊ အမျက်ဒေါသ၏ အလိုသို့ မလိုက်သင့်။

ထိုစကားကို ကြားရ၍ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားကြီးက ဒုတိယဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

ဂ၂။ ဝိဇ္ဇမာနေသု ဝါကေသု၊ ဝိဇ္ဇမာနေသု ကာရိသု။
အညံ ဇိယံ ကရိဿာမိ၊ အလညေဝ ပုရာဏိယာ။

မြန်မာပြန်

(မင်းမြတ် ...) နူးညံ့သော လျှော်ချည်ဘို့ ရှိ၍ လေးညို့ ပြုပြင်သူတို့ ရှိပါသော်လည်း အခြားလေးညို့ အသစ်ကိုသာ ပြုလုပ်ပါတော့မည်၊ ပုရောဟိပုဏ္ဏားမကိုတော့ တော်ပါပြီ။

ပုဏ္ဏားကြီးသည် ဤသို့ ပြောဆို၍ ပုရောဟိပုဏ္ဏားမကို ကွာရှင်းလိုက်ပြီး အခြား ပုဏ္ဏားမ တစ်ယောက်ကို ခေါ်ဆောင် လက်ထပ်လိုက်လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗာရာဏသီမင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ရဟက-ပုရောဟိတ်သည် ပျင်းရိငြီးငွေ့သည့်ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။
ပုရောဟိ-ပုဏ္ဏားမသည် မယားဟောင်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။အရာရာတွင် ဆင်ခြင်၍သာ ပြုလုပ်သင့်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပုဏ္ဏားမ၌ ကတညူတာမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၉၂ - သိရိကာဠကဏ္ဍိဇာတ်

(သိရိ+ကာဠကဏ္ဍိ=ကျက်သရေရှိသူ+ကျက်သရေမဲ့သူ)

ဤဇာတ်အကျယ်ကို မဟာနိပါတ် “မဟာဥမဂ်”ဇာတ်၌ ဖတ်ရှုပါ။

ပါဠိ

၈၃။ ဣတ္ထံ သိယာ ရူပဝတိ၊ သာ စ သီလဝတိ သိယာ။
ပုရိသော တံ န ဣစ္ဆေယျ၊ သဒ္ဓဟာသိ မဟောသဓ။

၈၄။ သဒ္ဓဟာမိ မဟာရာဇ၊ ပုရိသော ဒုဗ္ဘဂေါ သိယာ။
သိရိ စ ကာဠကဏ္ဍိ စ၊ န သမေန္တိ ကုဒါစနံ။

မြန်မာပြန်

၈၃။ မိန်းမသည် အဆင်းလည်း လှ၏၊ အကျင့်သီလလည်း ရှိ၏၊ ထိုမိန်းမကို ယောက်ျားသည် အလိုမရှိရာ။ မဟောသဓ...သင် ယုံပါ၏လော။

၈၄။ မင်းမြတ်...ယုံကြည်ပါ၏၊ ယောက်ျားသည် ကျက်သရေမဲ့သူ ဖြစ်ရာပါ၏။ ကျက်သရေရှိသူသည်လည်းကောင်း၊ ကျက်သရေမဲ့သူသည်လည်းကောင်း ဘယ်အခါမှ မညီမျှကြပါကုန်။

၁၉၃-စူဠပဒုမဇာတ်

(စူဠပဒုမ=ပဒုမမင်းသားငယ်)

ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးစွပ်က ဒုက္ခတွေ့ရတတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာသနာတော်မှာ မပျော်မွေ့ဘဲ ပျင်းရိငြီးငွေ့သည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (ဇာတ်လမ်းအကျယ်ကို ပဏ္ဏာသနိပါတ် ဥမ္မာဒန္တိဇာတ်မှာ ဖတ်ရှုပါ။)

တစ်နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းကို ခေါ်တော်မူ၍ “ရဟန်း...သင်-သာသနာတော်မှာ မပျော်ဘဲ ပျင်းရိနေတယ်ဆိုတာ မှန်သလား” ဟု မေးမြန်းတော်မူပါသည်။ ရဟန်းက မှန်ကန်ပါကြောင်းလျှောက်ထားသည့်အခါ “ဘာဖြစ်လို့ ပျင်းရတာလဲ” ဟု မေးမြန်းတော်မူပါသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းက “အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်သည် ဝတ်စားဆင်ယင် အလှအပ ပြင်ဆင်ထားသည့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို မြင်ရပြီးနောက် သူ့အပေါ်မှာ စွဲမက်၍ ပျင်းရိခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း... မိန်းမတို့သည် ကျေးဇူးတရား မသိတတ်၊

အဆွေခင်ပွန်းကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ မူရာမာယာ များလှစွာ၏။ ရှေးပညာရှိများသည် လက်ယာ ခွေးခေါင်းသွေးကို တိုက်၍ အသက်ဘေးမှ ကယ်ခဲ့သော်လည်း မိန်းမတို့သည် ကောင်းမြတ်သည့် စိတ်ထားကို မရခဲ့ကြကုန်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် မိဖုရားကြီး ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ တည်လာပါသည်။ “ပဒုမကုမာရ” ဟု ခေါ်ပါသည်။ ဘုရားလောင်း မင်းသားနောက် ညီငယ်ခြောက်ယောက် မွေးဖွားသည်။

ညီအစ်ကိုခုနစ်ယောက် အရွယ်ရောက်လာသည့်အခါတွင် မျိုးနွယ်တူ အမျိုးသမီးများနှင့် လက်ဆက်ကြပြီး မင်း၏ သူငယ်ချင်းများသဖွယ် လှည့်လည် နေကြပါသည်။ တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးသည် မင်းရင်ပြင်ကို ကြည့်နေစဉ် ညီနောင်ခုနစ်ဖော်မင်းသားများ နောက်ပါ အခြံအရံ များနှင့်အတူ အင်အားကြီးမားစွာဖြင့် အစွမ်း ဝင်လာသည်ကို တွေ့မြင်ပြီး “ဤမင်းသား များသည် ငါ့ကို သတ်၍ ထီးနန်းကို လုနိုင်းသည်” ဟု တွေးထင်မိလာပါသည်။ မင်းကြီးသည် ထိုသို့အထင်ရပြီးနောက် မင်းသားများကို ခေါ်တော်မူပြီး “သားတော်များ... သင်တို့ ဤမြို့မှာ မနေကြနှင့်တော့၊ တခြားမြို့သို့ သွားနေကြ၊ ငါ-နတ်ရွာစံသည့်အခါကျမှ မိမေ့ ဖမေ့ ဖြစ်သည့် ထီးနန်းကို လာယူလှည့်ကြ” ဟု ပြောဆို နှင်လွှတ်လိုက်ပါသည်။

မင်းသားများသည် ဖခမည်းတော်မင်းကြီး၏ စကားကို နားထောင်၍ အိမ်တော်များသို့ ပြန်သွားကြပြီး ဇနီးမယားများကို ခေါ်ယူကာ ရောက်တတ်ရာရာ သွား၍ အသက်မွေးကြမည် ရည်ရွယ်ပြီး မြို့မှ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ လမ်းခရီးသွားရင်း ကန္တာရ(ခရီးခဲ)တစ်ခုသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုလမ်းခရီးတွင် အစာရေစာများ မရရှိသဖြင့် အလွန် ဆာလောင်မှတ်သိပ် ပင်ပန်းကြသည်။ တစ်ချိန်တွင် စဉ်းစားမိသည်မှာ “ငါတို့ မသေလျှင် မိန်းမဆိုတာ ရနိုင်သေးတယ်၊ ငါတို့ မသေမှီ အရေးကြီးတယ်၊ ဒီမိန်းမတွေကို သတ်ပြီး အသားကို စားရလျှင် ကောင်းမယ်” ဟု အကြံရပြီး ညီအငယ်ဆုံးလေး၏ မိန်းမကို သတ်၍ ဝေစု တစ်ဆယ့်သုံးပုံ ခွဲပြီး စားလိုက်ကြပါတော့သည်။ ဘုရားလောင်း မင်းသားကြီးလင်မယားမှာ ဝေစုရ ခွဲတမ်း အသားများကို အကုန် မစားဘဲ တစ်ယောက်စာ ခွဲတမ်းကိုသာ စား၍ တစ်ယောက်စာ ခွဲတမ်း အသားများကို ချန်ထား စုထားခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ ခြောက်ရက်တိုင်တိုင် ညီအစ်ကိုများ၏ မယားခြောက်ယောက်ကို သတ်စားပြီးနောက် ခုနစ်ရက် ရောက်လာသည့်နေ့၌ “အစ်ကိုကြီး၏ မယားကို သတ်မည်” ဟု ဆိုကြသောအခါ မင်းသားကြီးက သူ့စုထားခဲ့သည့် ခြောက်ရက်စာ အသားခွဲတမ်းများကို ညီငယ်များအား တစ်စုစီ ခွဲဝေပေးပြီး “ညီငယ်တို့... ဒီနေ့အတွက်တော့ ဒါကိုပဲ စားနှင့်ကြပါ၊ မနက်ဖြန်ကြတော့ အခြေအနေအရ ဖြစ်သလို ကြုံသလို စားကြတာပေါ့” ဟု ပြောဆိုပါလေသည်။ မင်းသားများ အသားစားပြီးနောက် ညဉ့်အိပ်စက်ကြသည့်အခါ မင်းသားကြီးမှာ မယားကို ခေါ်ပြီး ထွက်ပြေးခဲ့ ပါတော့သည်။

ထွက်ပြေး၍မှ ခရီး သိပ်မရောက်သေး၊ နည်းနည်းပဲ ပြေးရသေးသည်၊ မယားဖြစ်သူက “ခြေဖဝါးက နာတယ်မောင်ရယ်” ဆို၍ မင်းသားကြီးမှာ မယားကို ထမ်း၍ ပြေးရရှာလေသည်။

အရှက်တက်ချိန် ရောက်သည့်အခါတွင် ကန္တာရခရီးခဲမှ လွန်မြောက်ပါတော့သည်။ နေထွက်ချိန်တွင် မယားဖြစ်သူက “ရေဆာတယ် မောင်ရယ်” ဟု ပြောသည့်အခါ ရေ-ကလည်း ရှာမရ၊ မကြာခဏ ပြောဖန်များလာတော့ မင်းသားကြီးမှာ သနားကရုဏာဖြစ်ပြီး သန်လျက်ဖြင့် လက်ယာဒူးကို ဖောက်၍ “ချစ်နုမ....ရေတော့ မရှိဘူး၊ ဒီလက်ယာဒူးခေါင်းသွေးကိုပဲ သောက်ပြီး နေပါဦး” ဟု ပြောဆိုပါတော့သည်။ မင်းသမီးလည်း သွေးကို သောက်၍ ရေဆာကို ပယ်ဖျောက်ထားပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လာရင်း လာရင်း ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ရောက်လာရာ မြစ်အတွင်းမှ ရေသောက်, ရေချိုးပြီး သစ်သီးများ ရှာစားသည်။ ထို့နောက် ချမ်းမြေ့သာယာသည့် အရပ်တွင် အပန်းဖြေ နားနေပြီးမှ မြစ်ကွေ့ တစ်နေရာတွင် နေရာအိမ် ဖန်တီး၍ ထာဝရ နေနေကြပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ဂင်္ဂါမြစ် အသက်အညာမှ မင်းပြစ်, မင်းဒဏ် ခံရသည့် သူခိုးတစ်ယောက်ကို လက်များ, ခြေများ, နားရွက်နှင့် နှာခေါင်းများ ဖြတ်ပြီး ပျဉ်ချပ်တစ်ခုပေါ် တင်၍ မြစ်ထဲ မျှောချလိုက်သည်။ ထိုသူခိုးသည် ခြေ, လက်, နား, နှာခေါင်း အဖြတ်ခံထားရသဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး နာကျင်ကိုက်ခဲနေ၍ အော်ဟစ် ညည်းညူပြီး ထိုခင်းသားကြီး ဇနီးမောင်နှံတို့နေရာ ဂင်္ဂါမြစ်ကွေ့သို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။

ဘုရားလောင်း မင်းသားသည် တစ်ကိုယ်လုံး အဖြတ်ခံထားရသဖြင့် အဖျားများ တိုးနေသည့် သူခိုးငါးတို့၏ ကျင်နာစွာ မောင်မြည် ငိုကြွေးသံကို ကြားရ၍ “ဪ- ဒုက္ခရောက်လာတဲ့ သတ္တဝါ ငါ့ရှိနေတုန်း မသေပါစေနှင့်” ဟု ကြံစည်ကာ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနားသို့ ဆင်း၍ ငါးတို့ကို ဆယ်ယူပြီး မိမိနေရာသို့ သယ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ မင်းသားကြီးသည် ငါးတို့၏ အပြတ်နာများကို ဖန်ရေ ဆေးခြင်း, ဆေးလိမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။ မင်းသားကြီးက ဤသို့ မရွံ့မရှာ ဆေးကုပေး သည်ကို မယားဖြစ်သူက “ငါ့တို့ကို ပြုစုရကောင်းလား” ဟု ငြူစူပြီး ငါးတို့ကို ရွံ့၍ တံတွေးဖြင့် ထွေး၍ နေပါသည်။ မင်းသားကြီးသည် အနာများကျက်၍ အသားနု တက်လာချိန်တွင် ငါးတို့ကို မယားနှင့်အတူ ထားခဲ့ပြီး တောတွင်းမှာ သစ်သီး ကြီးငယ်များ ရှာဖွေ၍ စားနပ်ရိက္ခာ တာဝန်ယူကာ ကျွေးမွေးနေပါသည်။

မယားဖြစ်သူမှာ ငါးနှင့်အတူ နှစ်ယောက်ထဲ အနေကြာလာသည့်အခါ ငါးတို့အပေါ် ချစ်စိတ် ဝင်လာပါတော့သည်။ ငါးတို့အပေါ် ချစ်ခင်ပြီးနောက် ငါးတို့နှင့် ဖောက်ပြန်ကြပြီး မင်းသားကြီးကို သတ်ရန် ကြံစည်ပါတော့သည်။ တစ်နေ့တွင် မယားဖြစ်သူသည် မင်းသားကြီးကို သတ်ရန် အကြံအစည်ဖြင့် “မောင်မောင်.... ကျမလေ မောင်မောင်ပခုံးပေါ်မှာနေပြီး ကန္တာရခရီး သွားခဲ့ရတုန်းက တောင်ကြီးတစ်ခုကို ကြည့်ပြီး ‘အရှင်တောင်စောင့်နတ်မင်း.... အကယ်၍ ကျွန်ုပ် ဒီလင်နှင့်အတူ ဘေးမသိ ရန်မခံဘဲ ကန္တာရမှ လွန်မြောက်ခဲ့ပါလျှင် အရှင်နတ်မင်းကို ဗလိနတ်စာ ပူဇော်ပသပါမယ်၊ ကန္တာရမှ လွန်မြောက်အောင် ကယ်မ စောင့်ရှောက်တော်မူပါ’ ဟု ဆုတောင်းခဲ့ပါဖူး၊ ယခု အဲဒီနတ်က ကျမကို ခြောက်လှန့်နေပါတယ်၊ သူ့အတွက် ဗလိနတ်စာ ကျွေးရအောင်ပါ” ဟု ပြောဆိုပါလေသည်။

မင်းသားကြီးလည်း မယားရဲ့ ပရိယာယ်ကို မသိ၍ နတ်ပူဇော်စရာများကို ယူဆောင်ပြီး မယားနှင့်အတူ တောင်ထိပ်တစ်ခုပေါ်သို့ တက်ခဲ့ကြပါသည်။ တောင်ထိပ်သို့ ရောက်သည့်အခါတွင် မယားဖြစ်သူက “မောင်မောင်.... မောင်မောင်ဟာ ကျမအတွက်တော့ တောင်စောင့်နတ်ထက် ပိုပြီးမြတ်တဲ့ အိမ်ဦးနတ်ပါ၊ ဒါကြောင့် မောင်မောင်ကို အရင်ဆုံး တောပန်းများဖြင့်

ပူဇော်ရှိခိုးကာ လက်ယာရစ် လှည့်ပတ်ပြီးမှ တောင်စောင့်နတ်ကို ပူဇော်ပါမည်”ဟု ပြောဆိုပြီး မင်းသားကြီးကို ချောက်ကမ်းပါးဘက် မျက်နှာလှည့်၍ ထိုင်ခိုင်းထားပြီး တောပန်းများဖြင့် ပူဇော်ပါသည်။ ထို့နောက် လက်ယာရစ် တစ်ပတ် ပတ်ပါသည်။ ကျောနောက် ရောက်သည့်အခါ မင်းသားကြီးကို ကမ်းပါးအောက်သို့ တွန်းချလိုက်ပါတော့သည်။ မင်းသားကြီး တောင်ပေါ်မှ ကျသွားသည့်အခါတွင် တောင်အောက် မြေပြင်ရောက်အောင် မကျသွားဘဲ ရေသဖန်းပင်အထက် ချုံနွယ်များ ယှက်နေသည့် အပေါ်သို့ သက်သက်သာသာ ကျသွားပါသည်။ အောက်သို့ ဆင်းတတ်ဖြစ်နေသဖြင့် ရေသဖန်းပင်ချုံပေါ်တွင်ပင် နေနေရပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် တောင်ခြေမှ ကိုယ်ခန္ဓာ အလွန် ကြီးမားသည့် ဖွတ်ကြီးတစ်ကောင်သည် ရေသဖန်းသီးစားရန် အပင်ပေါ်တက်လာစဉ် မင်းသားကြီးကို တွေ့မြင်၍ ပြန်ပြေးသွားခဲ့ပါသည်။ မင်းသားကြီးကလဲ ဘာမှ မလုပ်ပါ။ နှစ်ရက် သုံးရက် မြင်ပါများလာသော် ဖွတ်မင်းသည် မင်းသားကြီးကို မကြောက်တော့ဘဲ စိတ်ထဲတွင် ရင်းနှီးလာသဖြင့် ဒီသစ်ပင်ပေါ် ရောက်နေရသည့် အကြောင်းကို မေးမြန်းပါလေသည်။

မင်းသားကြီးကလဲ အကြောင်းပြောပြရာ “မပူနှင့်၊ ကျွန်ုပ် အောက်သို့ ချပေးမည်”ဟု ပြောဆိုပြီး ကိုယ်လုံးကို မြဲမြဲကိုင်ခိုင်းလျက် ကျောပိုး၍ အောက်သို့ ချပေးကာ တောအပြင်ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးလိုက်ပါသည်။ မင်းသားကြီးသည် ရွာတစ်ရွာ ရောက်သည့် အခါတွင် ခမည်းတော် မင်းကြီး နတ်ရွာစံကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် ဗာရာဏသီ နေပြည်တော်သို့ ပြန်၍ “ပဒုမ-မင်း” အမည်ဖြင့် မင်းပြုနေပါသည်။ မြို့တံခါးလေးပေါက်၊ မြို့လယ်၊ နန်းတော်ဦး ပေါင်းခြောက်နေရာ၌ အလှူမဏ္ဍပ်များ ဆောက်ထားပြီး တစ်နေရာ၌ တစ်သိန်းဖိုးစီ နေ့စဉ် ခြောက်သိန်းကုန် အလှူကြီး ပေးနေပါသည်။

မင်းကတော်ကျ ငတုံးမိန်းမလည်း ငတုံးကို ပခုံးပေါ်တင်၍ ကောထဲမှ ထွက်ခွာခဲ့ပြီး လူသွား လမ်းခရီးတွင် ထမင်းတောင်း၍ ငတုံးကို လုပ်ကျွေးနေပါသည်။ တစ်နေ့တွင် လူများက မင်းကတော်ကျ အမိုက်မကို “ငတုံးနှင့် ဘယ်လို တော်စပ်ပါသလဲ”ဟု မေးမြန်းကြပါသည်။ ထိုအခါ မင်းကတော်ကျက “ကျမက သူဦးလေးရဲ့ သမီးပါ။ သူက ကျမကြီးတော်ရဲ့ သားပါ။ ကျမတို့ နှစ်ယောက် မောင်နှမတစ်ဝမ်းကွဲစီ တော်ပါတယ်။ ကျမကို သူနှင့် ပေးစားကြလို့ ယခုလို အနာရောဂါရလို့ ခြေ လက်အင်္ဂါ မစုံတာတောင် လုပ်ကျွေးနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်”ဟု ပြောကြားရာ ကြားရသူတိုင်းက ခြေ လက်အင်္ဂါ မစုံသည့်တိုင် လင်ကို မပစ်ဘဲ ပြုစုလုပ်ကျွေးသဖြင့် “သူတော် ကောင်းမ”ဟု ချီးမွမ်းကြပြီး စားစရာများ အများကြီး ပေးကြပါသည်။

အချို့သူများကလဲ ပင်ပင်ပန်းပန်း တောင်းရမ်းကျွေးနေရသည်ကို သနားကြသဖြင့် “ဗာရာဏသီပြည်တွင် ပဒုမဘုရင်၏ တစ်နေ့ခြောက်သိန်းကုန် အလှူပေးနေသည့် မဏ္ဍပ်များသို့ သွားပြီး တောင်းရန်” အကြံပေးကြပါသည်။ မင်းကတော်ကျ အမိုက်မလည်း ထိုအကြံပေးချက်ကို သဘော ကျပြီး လင်တော်မောင်ငတုံးကို ကြိမ်ခြင်းတောင်းတွင်ထည့်၊ ခေါင်းပေါ်ရွက်ပြီး ဗာရာဏသီသို့ သွားကာ ဘုရင်ကြီး၏ အလှူမဏ္ဍပ်ခြောက်ခုတွင်သာ လှည့်၍ တောင်းစားနေပါတော့သည်။ တစ်နေ့တွင် ပဒုမဘုရင်ကြီးသည် မိမိ၏အလှူဒါနကို ကြည့်ရှုလိုသဖြင့် ဆင်တော်စီးပြီးလာကြည့်စဉ် မင်းကတော်ကျကို မြင်ရသဖြင့် မှတ်မိပြီး အောက်ပါ ဂါထာများကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၈၅။ အယမေဝ သာ အဟမပိ သော အနညော၊
 အယမေဝ သော ဟတ္ထစိန္တေ အနညော။
 ယမာဟ “ကောမာရပတိ မမ”န္တိ၊
 ဝဇ္ဈိ’တ္ထိယော နတ္ထိ ဣတ္ထိသု သစ္စံ။

၈၆။ ဣမဉ္ဇ ဇမ္ဗ မုသလေန ဟန္တာ၊
 လုဒ္ဓံ ဆဝံ ပရဒါရူပသေဝိ။
 ဣမိဿာ စ နံ ပါပပတိဗ္ဗတာယ၊
 ဇီဝန္တိယာ ဆိန္ဒထ ကဏ္ဍနာသံ။

မြန်မာပြန်

၈၅။ ထိုမိန်းမသည် ဤမိန်းမပင်တည်း၊ ထိုမင်းသားသည် ငါပင် ဖြစ်၏။ အခြားသူ မဟုတ်။
 ထိုလက်ပြတ်သူသည် လင်ငယ်ဟု ပြောသော ဤသူပင်တည်း၊ အခြားသူများ မဟုတ်။ မိန်းမတို့
 မည်သည် သတ်ထိုက်ကုန်၏။ မိန်းမတို့၌ သစ္စာမရှိကုန်။

၈၆။ ယုတ်မာကြမ်းကြုတ်သော သူသားမယားကို မှီဝဲတတ်သော ဤသူယုတ်ကိုလည်း
 ကျည်ပွေ့ဖြင့် ရိုက်သတ်၍ လင်ယုတ်မာကို လုပ်ကျွေးသော ဤမိန်းမကိုလည်း အသက်ရှင်စဉ်ပင်
 နားနှာခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်လော့။

အလောင်းတော် ပဒုမ-မင်းသားသည် ဒေါသထွက်၍ သတ်မိန့် ပေးမိသော်လည်း တကယ်
 ကျတော့မူ ဒေါသပြေပျောက်အောင် စိတ်ကို ဆုံးမပြီး မသတ်ခိုင်းတော့ဘဲ ငတုံးကို ခေါင်းပေါ်မှ
 ချ၍ မရအောင် ချည်နှောင်တုပ်ဖွဲ့စေပြီး နိုင်ငံတော်မှ နှင်ထုတ်လိုက်လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပဒုမ-မင်းသားသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
 ဖွတ်မင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
 ငတုံးသည် ရှင်ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာသည်။
 မယားသည် စိဉ္ဇမာဏဝိကာ ဖြစ်လာသည်။
 ညီတော်ခြောက်ယောက်သည် အခြား မထေရ်ခြောက်ပါး ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) အမျိုးသမီးများမှာ ဖောက်ပြန်လွယ်သဖြင့် နေရာတကာ၌ မယုံကြည်
 သင့်ပေ။

(၂) ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးဇူးစွပ်က ဒုက္ခရောက်ရမဲ့ ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပဒုမ-မင်းသားအား ခန္တီမင်္ဂလာ၊ ဖွတ်မင်းအား (ဇီဝိတ)ဒါနမင်္ဂလာ ဖြစ်၍
 ငတုံးနှင့် ပဒုမ-မင်းသားကြီး၏ ဇနီးတို့မှာ ကတညုတာ မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၁၉၄-မဏိစောရဇာတ်

(မဏိစောရ=ပတ္တမြားသူခိုး)

မတရားသည့်ဘုရင်နှင့် သီလရှိသူ ဇနီးမောင်နှံတို့အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မြတ်စွာဘုရားကို သတ်ရန် ကြိုးစား အားထုတ်သော ရှင်ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့... ဒေဝဒတ်သည် ယခုအခါမှသာ ငါဘုရားကို သတ်ရန် ကြိုးစား အားထုတ်သည် မဟုတ်၊ ရှေးတုန်းကလည်း ငါ့ကို သတ်ရန် ကြိုးစားခဲ့ဖူးပြီ၊ သို့ပေမယ့် ငါ့ကို မသတ်နိုင်”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် ဗာရာဏသီမြို့နှင့် မနီးမဝေး ရွာငယ်ကလေးတစ်ခုတွင် သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ဗာရာဏသီမြို့ပေါ်မှ ဂုဏ်သရေရှိ အမျိုးကောင်းသမီး တစ်ယောက်နှင့် ထိမ်းမြားကြပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီးသည် ရုပ်ရည်အဆင်း အလွန်တရာ ချောမောလှပသည်။ အထူးသဖြင့် အသားရောင်မှာ ရွှေရောင်ပမာ ဝါဝင်း၍ နေပါသည်။ လူမက နတ်တမျှ လှပပါသည်။ ကိုယ်ကျင့်တရားမှာလည်း စံထားလောက်အောင် ကောင်းမွန်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် လင့်အလိုအတိုင်း ကျင့်ပြီး လင့်ဝတ္တရား ကျေပွန်သည့် သူတော်ကောင်းမလေး ဖြစ်ပါသည်။ အမည်မှာ “သုဇာတာ” ဟု ခေါ်ပါသည်။ လင်မယား နှစ်ယောက်လည်း ချစ်ချစ်ခင်ခင် ကြင်ကြင်နာနာ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြပါသည်။

တစ်နေ့တွင် “သုဇာတာ”သည် ဗာရာဏသီမြို့ရှိ မိဘများကို တွေ့မြင်လိုကြောင်း ယောက်ျားဖြစ်သူကို ပြောဆိုလေရာ ယောက်ျားက “ကောင်းပြီ ချစ်နှမ၊ ခရီးရိက္ခာကိုသာ ပြည့်စုံစွာ စီရင်ပါ”ဟု ခွင့်ပေးလိုက်ပါသည်။ ခရီးရိက္ခာ၊ စားစရာများ အထူးစီမံပြီးနောက် လှည်းယာဉ်လေးဖြင့် လင်မယားနှစ်ယောက် ခရီးထွက်လာကြပါသည်။ ဗာရာဏသီမြို့နား ရောက်သည့်အခါတွင် ခရီးတထောက်နားပြီး ရေမိုးချိုး စားသောက်ပြီးမှ ခရီးဆက်ကြပါသည်။ ဗာရာဏသီမြို့တွင်းသို့ ဝင်သည့်အခါတွင်မူ “သုဇာတာ”အမျိုးသမီးမှာ လှည်းယာဉ်ပေါ်မှ ဆင်းပြီး လှည်းနောက်မှ ကုန်းကြောင်း လျှောက်လာပါသည်။

တစ်နေရာအရောက်တွင် ဆင်စီး၍ တိုင်းခန်းလှည့်လည်လာသည့် ဗာရာဏသီမင်းကြီးနှင့် ဆုံမိကြပါသည်။ မင်းကြီးသည် သုဇာတာ အမျိုးသမီးကို တွေ့မြင်ရသည့်အခါ အလွန်တရာ ချစ်စိတ်ဝင်ပြီး ခုံမင်နှစ်သက်မိသဖြင့် လင်ရှိမရှိ သိနိုင်ရန် အမတ်များကို စုံစမ်းခိုင်းရာ အမတ်များ စုံစမ်း၍ လင်ရှိကြောင်း သိရလေသည်။ သို့ရာတွင် အချစ်စိတ်ကို မတားဆီးနိုင်သဖြင့် လင်ကို သတ်၍ မယားကို ယူရန် ကြံစည်ပါလေတော့သည်။ မင်းကြီးသည် တထိုင်တည်းပင် အကြံရပြီး မင်းချင်းယောက်ျား တစ်ယောက်ကို ခေါ်၍ “အမောင်...ဟောဒီပတ္တမြားလုံးလေးကို ခရီးသွားဟန်ဆောင်ပြီး ဟိုရွှေက သွားနေတဲ့ လှည်းယာဉ်လေးထဲမှာ ထည့်ခဲ့ပါ”ဟု စေခိုင်းလိုက်လေသည်။

မင်းချင်းယောက်ျား သွားထည့်ပြီးသည့်အခါ မင်းကြီးက “ငါ့ပတ္တမြား ပျောက်သည်”ဟု ပြောဆိုပါလေတော့သည်။ လူအများလည်း တအံ့တဩ ဖြစ်ကုန်ကြပါသည်။ မင်းကြီးသည် “မြို့တံခါးများ အကုန်ပိတ်၍ သွားလာမှုမှန်သမျှ ရပ်ဆိုင်းပြီး သူခိုးရှာစေ”ဟု အမိန့်ထုတ်လိုက် ပါလေသည်။ မင်းချင်းယောက်ျားများလည်း မင်းကြီးအမိန့်တော်အတိုင်း မြို့တံခါးများ ပိတ်၍ ခရီးသွားရော အိမ်နေသူများပါ အကုန်ရှာဖွေကြပါသည်။ တစ်မြို့လုံးလည်း အုန်းအုန်းကျက်ကျက် ဆူပွက်နေပါသည်။

ပတ္တမြားသွားထည့်သူ မင်းချင်းယောက်ျားသည် သက်သေအဖြစ် အခြားသူများကို ခေါ်ဆောင်ပြီး ဘုရားလောင်း သူကြွယ်ထံသို့ သွားကာ “အမောင်...ယာဉ်ကို ရပ်လိုက်ပါ။ မင်းကြီး ပတ္တမြား ပျောက်သွားတယ်၊ ယာဉ်ပေါ်မှာ ရှာရမယ်”ဟု ပြောဆိုကာ ရှာဖွေသည့်အခါ သူယားသည့်နေရာမှ ပတ္တမြားကို ကောက်ယူပြီး ဘုရားလောင်းသူကြွယ်ကို ဖမ်းဆီးကာ ပတ္တမြား သူခိုးဆိုပြီး ရိုက်နှက်တုပ်နှောင်ကာ မင်းကြီးကို ပြပါလေတော့သည်။ မင်းကြီးလည်း “ပတ္တမြား သူခိုးကို ဦးခေါင်းဖြတ် သတ်စေ”ဟု တစ်ချက်လွှတ် အမိန့်တော်မြတ် သတ်မှတ်လိုက်ပါသည်။

မင်းချင်းယောက်ျား အာဏာသားများသည် လမ်းလေးခုဆုံများ၌ လူများ မြင်သိနိုင်ရန် ကြိမ်ဒဏ်များပေးပြီး မြို့တောင်တံခါးဖြင့် ထုတ်ကြပါလေသည်။ ထိုအခါ မယားဖြစ်သူ သုဇာတာလည်း လည်းယာဉ်ကို ပစ်၍ ရာဇဝတ်သား ယောက်ျားနောက်လိုက်ပြီး လက်ကို မြှောက်ကာ “မောင်မောင်ရဲ့...ကျမကြောင့် ဒုက္ခရောက်ရလေခြင်း”ဟု ငိုယိုပြီး လိုက်လာ ပါသည်။ သုသာန် ရောက်သည့်အခါ အာဏာသားများက စဉ်းတိတိုးတွင် လည်ပင်းဖြတ်ရန် ပက်လက်လှန်၍ အိပ်ခိုင်းထားစဉ် သုဇာတာသည် အပြစ်မဲ့သူ လင်သား၏ နောက်ဆုံးအချိန် နီးကပ်လာ၍ လင့်အပေါ်မှာလဲ သနား၊ လင်သားနှင့် ခွဲရတော့မှာကိုလည်း ဝမ်းနည်းလွန်းပြီး လွှတ်ရာလွှတ်ကြောင်း ရှာသည့်အနေဖြင့် မိမိကိုယ်ကျင့်သီလကို ဆင်ခြင်ပြီး “ဤလောကကြီးမှာ သီလရှိသူကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲ အလဲသတ် အနိုင်ယူတဲ့ လူယုတ်မာများကို တားဆီးနိုင်တဲ့ နတ်များ မရှိကြတော့ဘူး ထင်ပါရဲ့”ဟု ပြောဆိုပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါလေသည်—

ပါဠိ

၇၇။ န သန္တိ ဒေဝါ ပဝသန္တိ နူ၊ န ဟိ နူန သန္တိ ဣဓ လောကပါလာ။
သဟသာ ကရေန္တာန မသညတနံ၊ န ဟိ နူန သန္တိ ပဋိသေမိ-
တာရော။

မြန်မာပြန်

(လောက၌ သီလရှိသူတို့ကို ကြည့်ရှုတတ်၊ ယုတ်မာသူကို တားမြစ်တတ်ကုန်သော) နတ်တို့သည် မရှိကြကုန်ယောင်တကား၊ အရပ်တပါး သွားနေကုန်ယောင်တကား၊ လောကကို စောင့်ရှောက် ကုန်လျက် သီလရှိသူတို့ကို ချီးမြှောက်တတ်ကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလောက၌ မရှိ ကုန်ယောင်တကား၊ အနိုင်အထက်ပြုတတ်ကုန်သော ကိုယ်၊ နှုတ်မစောင့်စည်းသူတို့ကို တားမြစ် တတ်ကုန်သော နတ်တို့သည် အလျှင်းပင် မရှိကုန်ယောင်တကား။

သီလရှိသည့် သုဇာတာအမျိုးသမီး ဤသို့ ငိုကြွေးလိုက်လျှင်ပင် သိကြားမင်း၏ မြကျောက် ဖျာသည် ပူပြီး တင်းလာပါသည်။ ထိုအခါ ကျောက်ဖျာပေါ်မှာ ထိုင်နေသည့် သိကြားမင်းက

လူ့ပြည်မှာ “ဘယ်အခြင်းအရာ ဖြစ်ပါလိမ့်”ဟု ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်ရာ သုဇာတာ၏ လင်ဖြစ်သူ သူကြွယ် မတရား သေရတော့မည်ကို သိ၍ ချက်ချင်းပင် လူ့ပြည်ဆင်းခဲ့ပြီး ဆင်ပေါ်တွင် ထိုင်နေသည့် မင်းကြီးကို ဆွဲချ၍ ရာဇဝတ်သားများ လည်ဖြတ်ရာ စဉ်းတိတုံးပေါ်မှာ ပက်လက် တင်ထားကာ ဘုရားလောင်း သူကြွယ်ကို ဖယ်ထုတ် ပေးလိုက်ပါသည်။

ထို့နောက် မင်းမြှောက်တန်ဆာများ ဆင်ယင်၍ ဆင်ပေါ်သို့ တင်ပေးလိုက်ပါသည်။ အာဏာသားများလည်း “လည်ပင်း ဖြတ်မည်”ဟု ကြံ၍ ပုဆိန်ကို မြှောက်ပြီး လည်ပင်းကို ခုတ်ချလိုက်ရာ မင်းကြီးလည်ပင်း ပြတ်သွားပါလေတော့သည်။ အာဏာသားများသည် လည်ပြတ် ပြီးမှ မင်းကြီးဦးခေါင်းမှန်း သိကြလေတော့သည်။ ထိုအချိန်တွင် သိကြားမင်းသည် ကိုယ်ထင် ပြ၍ ဘုရားလောင်း သူကြွယ်ဆီသွားပြီး အဘိသိက်သွန်းကာ မင်းမြှောက် ပေးလိုက်ပါသည်။ သုဇာတာကိုလည်း အဂ္ဂမဟေသီဒေဝီ မိဖုရားကြီးအရာ မြှောက်ပေးလိုက်ပါသည်။ အမတ် များနှင့် ပွဲကြည့်ပရိသတ် လူအပေါင်းက သိကြားမင်း လုပ်ပုံကို တွေ့မြင်ကြရ၍ “မတရား မင်းကိုတော့ သတ်လိုက်ပြီ၊ ယခုအခါ ငါတို့မှာ သိကြားပေးတဲ့ တရားမင်းကို ရလေပြီ”ဟု ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်ကြပါတော့သည်။

သိကြားမင်းက ကောင်းကင်မှ နေ၍ “လူအပေါင်းတို့...ဤမင်းသည် သင်တို့အတွက် သိကြား ပေးတဲ့ မင်းတည်း၊ ဒီအခါမှစပြီး တရားသဖြင့် မင်းပြုလိမ့်မည်၊ အကယ်၍ မင်း မတရား လုပ်မယ် ဆိုလျှင် မိုးများ အခါမဟုတ်ဘဲ ရွာလိမ့်မယ်၊ အချိန်အခါမှာ မရွာဘဲ ရွာလိမ့်မယ်၊ မိုးမမှန်လျှင် ငတ်မွတ်တဲ့ဘေး၊ အနာရောဂါဘေး၊ လက်နက်ဘေးဆိုတဲ့ အေးကြီးသုံးပါး ဆိုက်ရောက်လိမ့်မယ်” ဟု ဆုံးမလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

ဂဂ။ အကာလေ ဝဿတီ တဿ၊ ကာလေ တဿ န ဝဿတီ။
သဂ္ဂါ စ စဝတိ ဌာနာ၊ နနု သော တာဝတာ ဟတော။

မြန်မာပြန်

တရားမစောင့်သော ထိုမင်း၏ လက်ထက်အခါ၌ မိုးမရွာသင့်သောအခါမှာ ရွာ၏၊ မိုးရွာသင့် သောအခါမှာ မရွာ၊ ကောင်းမြတ်သောနေရာ (မင်းအဖြစ်) မှလည်း ရွှေ့လျော့ရ၏။ ထိုသူသည် ဤမျှဖြင့် ပျက်စီးသည် မဟုတ်လော။

သိကြားမင်းလည်း ဤသို့ ဆုံးမပြီး နတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားပါသည်။ ဘုရားလောင်းမင်းလည်း တရားသဖြင့် မင်းပြု၍ သေသည့်အခါ နတ်ပြည်ရောက်သွားပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ သိကြားပေးသည့်မင်းသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
သုဇာတာမိဖုရားသည် ယသောဓရာဖြစ်လာသည်။
သိကြားမင်းသည် အနုရုဒ္ဓါမထေရ် ဖြစ်လာသည်။
မတရားမင်း (ဗာရာဏသီမင်း)သည် ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မတရားလုပ်လျှင် ဒုက္ခရောက်တတ်သည်။
 (၂) သီလရှိလျှင် အန္တရာယ်မှ ကင်းတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ခန္တီပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာနှင့် ခန္တီမင်္ဂလာတို့ ဖြစ်သည်။

၁၉၅-ပဗ္ဗတူပတ္ထရဇာတ်

(ပဗ္ဗတူပတ္ထရ=တောင်ခြေမြေပြန့်)

အမျိုးသမီးအား မြတ်နိုးလျှင် ခွင့်လွှတ်သင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကောသလဘုရင်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ကောသလဘုရင်၏ နန်းတော်ထဲတွင် အမတ်တစ်ယောက်သည် နန်းတွင်းသူ မိဖုရား တစ်ယောက်နှင့် ကျူးလွန်ဖောက်ပြား နေကြပါသည်။ ကောသလဘုရင်လည်း ထိုအကြောင်းကို သတင်းသံသယကြားရ၍ စုံစမ်းရာ အဟုတ်အမှန် ဖြစ်ကြောင်း တိတိကျကျ သိရလေသည်။ သို့သော် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ရန် ခက်နေ၏။ ခက်ပုံမှာ- အမတ်ကလည်း နန်းတော်ကြီး တစ်ခုလုံးကို ဦးဆောင်နေ၍ ကျေးဇူးအများဆုံးအမတ် ဖြစ်နေသည်။ မိဖုရားမှာလည်း အချစ်ဆုံး မိဖုရား ဖြစ်နေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပြစ်ဒဏ် မပေးရက်၊ သို့အတွက် အခက်တွေ့နေ၍ အခက်အခဲကို ဖြေရှင်းရန် ဘုရားရှင်ကို တင်ပြလျှောက်ထားဖို့ အကြံရသည်။

တစ်နေ့တွင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ လာ၍ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ကို လျှောက်တင် လေသည်။ ဘုရားရှင်က“မင်းကြီး....အဲဒီအမတ်ဟာ သင့်အတွက် ကျေးဇူးများတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီ မိဖုရားကိုလဲ သင် သိပ်ချစ်တယ် မဟုတ်လား”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ မင်းကြီးက “မှန်လှ ပါကြောင်း၊ အမတ်သည် နန်းတော်ကြီး တစ်ခုလုံးကို ဦးဆောင်နေသူဖြစ်၍ ကျေးဇူးများလှ ပါကြောင်း၊ မိဖုရားမှာလည်း တပည့်သားရဲ့ အချစ်ဆုံးမယား ဖြစ်ပါကြောင်း” လျှောက်ထား လေလျှင် ဘုရားရှင်က “မင်းကြီး.... မိမိအပေါ်မှာ ကျေးဇူးများလှတဲ့ လက်အောက်ငယ်သား မှီခိုသူများအပေါ်မှာ လည်းကောင်း၊ အလွန်ချစ်ခင် မြတ်နိုးအပ်တဲ့ ဇနီးမယားအပေါ်မှာ လည်းကောင်း မဖျက်ဆီးကောင်းပေ၊ ရှေးက မင်းများလည်း ပညာရှိတို့၏ အဆုံးအမ စကားကို ကြားနာ၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို အရေးမယူဘဲ တော်သလို လျော်သလို သဘောထားခဲ့၍ ခွင့်လွှတ်ခဲ့ကြဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် အမတ် မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ အမတ်ချုပ်ကြီး ဖြစ်လာပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ အမတ်တစ်ယောက်သည် နန်းတွင်းသူ မိဖုရားတစ်ယောက်နှင့် လွန်ကျူး

ဖောက်ပြား နေကြပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးလည်း ထိုအကြောင်းကို သိ၍ စုံစမ်းရာ သတင်းကြားသည့်အတိုင်း မှန်ကန်နေကြောင်း သိရပါသည်။ မင်းကြီးမှာ မိမိ၏ အတွင်းလူများ ဖောက်ပြန်မှု အမှုမှန်ကို သိသော်လည်း ပြစ်ဒဏ်စီရင်ဖို့ရန် ခက်နေ၏။ တစ်ယောက်မှာ မိမိအပေါ် အလွန်ကျေးဇူးများသည့် အမတ်တစ်ယောက်မှာ မိမိအလွန်ချစ်မြတ်နိုးသည့် မိဖုရား ဖြစ်နေသည်။

သို့ဖြစ်၍ မင်းကြီးမှာ ပြစ်ဒဏ် မစီရင်ရက်၊ အခက်တွေ့နေသဖြင့် ဘုရားလောင်း အမတ်ချုပ်ကို ပြဿနာတင်ပြပြီး သဘောထား ခံယူရန် အကြံရလေသည်။ “အကယ်၍ အမတ်ချုပ်ကြီးက သည်းခံ ခွင့်လွှတ်သင့်တယ်ဆိုလျှင်လဲ ခွင့်လွှတ်လိုက်မယ်၊ ခွင့်မပြုထိုက်ဘူး ဆိုလျှင်လဲ အရေးယူမယ်” ဟု အကြံရပြီး အမတ်ချုပ်ကြီးကို တင်ပြ အကြံဉာဏ် တောင်းသည့်အနေဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၈၉။ ပဗ္ဗတူပတ္ထရေ ရမ္မေ၊ ဇာတာ ပေါက္ခရဏီ သိဝါ။
တံ သိင်္ဂါလော အပါပါယိ၊ ဇာနံ သီဟေန ရက္ခိတံ။

မြန်မာပြန်

နှလုံးမွေ့လျော်ပျော်ဖွယ်ရာရှိသော တောင်ခြေမြေပြန့်၌ ချမ်းအေးသောရေနှင့် ပြည့်စုံသော ရေကန်ကို “ခြင်္သေ့ စောင့်ရှောက်၏” ဟု သိလျက် မြေခွေးသည် သောက်ကောင်းသလော (သောက်ကောင်းပါသလား)။

ထိုစကားကို ကြားရလျှင်ပင် ဘုရားလောင်း အမတ်ချုပ်သည် “ကေနပ်ပင် နန်းတော်တွင်း၌ အမတ်တစ်ယောက်သည် ပြစ်မှားလွန်ကျူးနေပြီ” ဟု သိလိုက်ပြီး အောက်ပါဂါထာကို ပြန်လည်၍ မြွက်ဆိုပါလေသည်—

ပါဠိ

၉၀။ ပိဝန္တိ စေ မဟာရာဇ၊ သာပဒါနံ မဟာနဒိံ။
န တေန အနဒီ ဟောတိ၊ ခမဿ ယဒိ တေ ပိယ။

မြန်မာပြန်

မင်းမြတ် ... မြစ်ကြီးကို သားကောင်တို့သည် သောက်ကုန်စေကာမူ ထိုသို့သောက်ခြင်းကြောင့် မြစ်-မမည်သည် မဟုတ်ပါ၊ အရှင်မင်းမြတ်သည် အကယ်၍ မြတ်နိုးပါမူ သည်းခံ ခွင့်လွှတ်တော် မူပါလော့။

ဘုရားလောင်း အမတ်ချုပ်က အရေးမယူရန် ဆုံးမလေရာ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးလည်း အမတ်နှင့် မိဖုရားတို့ကို “နောင် ဒီလို မဖောက်ပြားကြရန်” ဆုံးမပြီး တောင်းပန်စေပါသည်။ ထိုအခါမှစပြီး အမတ်နှင့်မိဖုရားလည်း မင်းကြီးကို ကြောက်သဖြင့် မဖောက်ပြန်ဝံ့တော့ချေ။

ကောသလဘုရင်ကြီးလည်း မြတ်စွာဘုရားတရား နာရ၍ ရှေးသူဟောင်းများ နည်းမှီပြီး “မိမိအမတ်နှင့် မိဖုရားကို နောင် မလွန်ကျူးကြရန်” ဆုံးမပြီး သင့်သလို လျော်သလိုပင် သဘောထား၍ ခွင့်လွှတ်လိုက်လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိအမတ်ချုပ်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ အမျိုးသမီးများအား မကင်းနိုင်၊ မပြတ်နိုင်လျှင် အပြစ်ကို ခွင့်လွှတ်ရမည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ခန္တီမင်္ဂလာ။

၁၉၆ - ဝလာဟကသဇာတ်

(ဝလာဟကသ=ကောင်းကင်မှာ ပျံသောမြင်း (ဝါ) နတ်မြင်းပျံ)

ကမတရားလိုက်စား၍ ဆုံးရှုံးပျက်စီးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဧတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာသနာတော်မှာ မပျော်မွေ့ဘဲ ပျင်းရိငြီးငွေ့သည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းကို “ရဟန်း....သင် သာသနာတော်မှာ မပျော်ပိုက်ဘဲ ပျင်းရိ နေတယ်ဆိုတာ မှန်သလား” ဟု မေးမြန်းရာ “မှန်ပါကြောင်း” လျှောက်ထားသဖြင့် “ဘာကြောင့် ပျင်းရတာလဲ” ဟု အကြောင်းကို မေးမြန်းတော်မူပြန်ပါသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းတော်က “အရှင်ဘုရား.... တပည့်တော်သည် အလှအပ ပြင်ဆင်ထားသည့် မိန်းမသားတစ်ယောက်ကို မြင်တွေ့ရပြီး လိုချင်တပ်မက် နှစ်သက်သည့်စိတ် ဖြစ်နေ၍ ပျင်းရိခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား” ဟု ပြန်ကြားလျှောက်ထားသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း.... မိန်းမတို့မည်သည် သူတို့ရဲ့ အာဇံငါးပါး ကာမဂုဏ် တရားများဖြင့် လည်းကောင်း၊ မိန်းမ အသွင်၊ အပြင်၊ မူရာ မာယာများဖြင့် လည်းကောင်း ယောက်ျားများကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ပြီး သူတို့အလိုပါအောင် ဆွဲဆောင်တတ်တယ်။ သူတို့အလိုဘက် ပါလာမှန်းသိလျှင်လဲ ကိုယ်ကျင့်သီလပျက်၊ စီးပွားဥစ္စာပျက်အောင် ဆောင်ရွက် တတ်လို့ ‘ဘီလူးမ’ တွေလို့ ပြောဆိုရတယ်။ ရှေးကလဲ ဘီလူးမများဟာ မိန်းမယောင်ဆောင်၍ ယောက်ျားကုန်သည် တစ်ယောက်ကို ချဉ်းကပ်ပြီး ကုန်သည်အပေါင်းကို ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ကာ သူတို့အလိုဘက် ပါအောင် ဆွဲဆောင်ကာ အခြားယောက်ျားများ အစားရတော့ ကုန်သည်ယောက်ျားများကို ကိုက်စားခဲ့ကြကုန်ပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် “သိရိသဝတ္ထု” ခေါ်သည့် ဘီလူးမြို့ တစ်မြို့ ရှိပါသည်။ ထိုမြို့တွင် ဘီလူးမများ နေထိုင်ကြပါသည်။ ကုန်သည်များ လှေပျက်၍ ထိုကျွန်းပေါ်သို့ ရောက်လာကြလျှင် ဘီလူးမများသည် ဝတ်စားတန်ဆာ ဆင်ယင်ကာ စားသောက်ဖွယ်ရာများဖြင့် ကုန်သည်များထံ သွားကြပါသည်။ ထိုဘီလူးမများ၏ နောက်တွင် ကျွန်မများ ခြံရံပါရှိ၍ ရင်ခွင်၌ ကလေးများကို ပိုက်ထားကြသည်။ ကျွန်းကိုလည်း လူနေဒေသ ထင်မှတ်စေရန် လယ်ယာ၊ ကိုင်းကျွန်း၊ ကျွဲ နွားစသည်များ ဖန်ဆင်းထားပါသည်။ ထို့နောက် စားစရာများဖြင့် “စားကြပါ၊ သောက်ကြပါ” ဟု လောကဝတ် ပြုကြပါသည်။ စားသောက်ပြီးနောက် ကုန်သည်များ ခရီးအပန်းပြေလောက် ချိန်တွင် “ရှင်တို့က ဘယ်မှာ နေကြပါသလဲ၊ ဘယ်က လာပါသလဲ၊ ဘယ်ကို သွားကြမှာလဲ၊ ဘာကိစ္စနှင့် ဒီကို ရောက်လာကြပါသလဲ” စသည်ဖြင့် မေးမြန်းကြပါသည်။

ကုန်သည်များက “ကျုပ်တို့ လှေပျက်လို့ ဒီကို ရောက်လာပါတယ်” လို့ ပြောဆိုလျှင် “ကောင်းလိုက်လေ အမောင်တို့ရယ်၊ ကျမတို့ လင်ယောက်ျားများလဲ လေ့စီးပြီး ခရီးသွားလိုက် ကြတာ သုံးနှစ်တောင် ကြာပါပေါ့၊ သူတို့ သေကုန်ကြပြီနဲ့ တူပါတယ်၊ အမောင်တို့ကလဲ ကုန်သည် တွေပဲဖြစ်လို့ ကျမတို့ဟာ ရှင်တို့ရဲ့ မယားများ လုပ်ကြပါမယ်” ဟု ပြောဆို၍ မိန်းမ မာယာ များဖြင့် ဖြားယောင်းပြီး ဘီလူးမြို့သို့ ခေါ်သွားလေ့ရှိကြပါသည်။

ဘီလူးမြို့တွင် ရှေ့က ဖမ်းမိထားသည့် လူများရှိလျှင် ထိုသူများကို နတ်သံခြေချင်းဖြင့် ချုပ်နှောင်ပြီး ညဉ့်ဆရာ လှောင်အိမ်ထဲ ထည့်ထားလိုက်ကြပါသည်။ ကျွန်းပေါ်မှာ လှေပျက်တဲ့ သူများ မရခဲ့လျှင် အပြင်ဘက်ဆိုလျှင် ကလျာဏီမြစ်အထိ၊ အတွင်းဘက်ဆိုလျှင် နာဂဒီပကျွန်း (နဂါးကျွန်း) အထိ သမုဒ္ဒရာအတွင်း လူးလာတုံခေါက် သွားပြန် လျှောက်နေကြပါသည်။ ဤသည်မှာ ဘီလူးမတို့၏ လုပ်လေ့လုပ်ထ လုပ်ငန်းစဉ်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

တစ်နေ့တွင် ကုန်သည်ငါးရာတို့သည် လှေပျက်သဖြင့် အဆိုပါဘီလူးကျွန်းသို့ တက်ရောက်လာခဲ့ ကြလေသည်။ ဘီလူးမများလည်း ကုန်သည်များကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်၍ ဘီလူးမြို့သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး အရင်ဖမ်းမိထားသူများကို နတ်သံခြေချင်းခတ်၍ လှောင်အိမ် (ထောင်) ထဲတွင် ထည့်ထားလိုက်ကြပါသည်။

ယခု မိလာသူများအနက် ခေါင်းဆောင် ကုန်သည်ကြီးကို ခေါင်းဆောင် ဘီလူးမကြီးက လင်လုပ်ပြီး ကျန်သော ကုန်သည်များကို ကျန်သည့် ဘီလူးမများက လင်လုပ်ကြပါသည်။ ဘီလူး မများသည် နေ့အခါတွင် လင်ဖြစ်သူများနှင့် ပျော်ပါးနေထိုင်ကြပြီး ညဉ့်အခါတွင် ချုပ်နှောင် ထားသည့်လူများကို ထုတ်ယူ စားသောက်ကြပါသည်။ ဘီလူးများ လူသား စားပြီးသည့်အခါတွင် သူတို့ကိုယ်မှာ အေး၍ နေပါသည်။ နေ့မှာ ကိုယ်နှေးပြီး ညမှာ ကိုယ်အေးသဖြင့် ကုန်သည် ခေါင်းဆောင်က စုံစမ်းရာ ဘီလူးမများဖြစ်ကြောင်း သိရှိပြီး “ထွက်ပြေးသင့်သည်” ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ နံနက်အိပ်ရာထ မျက်နှာသစ်ချိန်တွင် နောက်ပါကုန်သည်များကို အသိပေး ပြောကြားပါသည်။ သို့သော် ကုန်သည်ငါးရာတွင် နှစ်ရာငါးဆယ်က ဘီလူးမများနှင့် မခွဲနိုင်တော့၍ ထွက်မပြေးကြဘဲ နေခဲ့ပါသည်။ ခေါင်းဆောင်ကုန်သည်သည် သူစကား နားထောင်သူ ကုန်သည်နှစ်ရာငါးဆယ်ကို ခေါ်ယူ၍ ထွက်ပြေးခဲ့ကြပါတော့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရားလောင်းသည် တိမ်ယံကြားမှာ သွားလာသည့် နတ်မြင်းပျံမျိုး၌ ဖြစ်နေပါသည်။ တစ်ကိုယ်လုံး ဖွေးဖွေးဖြူနေပါသည်။ ဦးခေါင်းမှာမူ မည်းနက်နေပါသည်။ ဖြူဆံမြက်နှင့် တူသော လည်ဆံမွေး ရှိပါသည်။ ကောင်းကင်မှာ ပျံသန်းနိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။ ဘုရားလောင်း နတ်မြင်းပျံသည် ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာမှ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ပျံလာ၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းရှိ ညွှန်အိုင်တွင် အလိုအလျောက် ပေါက်ရောက်နေသည့် သလေးစပါးများကို စားပြီး ပျံသွားလေ့ ရှိပါသည်။ ပျံခါနီးတွင်မူ “ဇနပုဒ်သို့ သွားလိုသူများ ရှိသလား” ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် သနားသံ ပါပါဖြင့် လူ့ဘာသာစကားကို မြက်ဆိုလေ့ရှိပါသည်။

ကုန်သည်များ ထွက်ပြေးကြသည့် ထိုနေ့တွင်ကား ဘုရားလောင်း နတ်မြင်းပျံက ထိုကဲ့သို့ မြက်ဆိုချိန်တွင် ကုန်သည်များသည် “ကျွန်ုပ်တို့ လိုက်ပါရစေ” ဟု ပြောဆိုကြသည့်အခါ နတ်မြင်းပျံက “ဒါဖြင့် ငါ့ကျောပေါ်သို့ တက်ကြလော့” ဟု ပြောဆိုပါသည်။ ကုန်သည်အချို့က ကျောပေါ် တက်ကြသည်။ တချို့က အမြီးကို ဆွဲကြသည်။ တချို့က ခါးကို ဆွဲကြသည်။ ဘယ်ဟာမှ မမိ၍ ဆွဲကိုင်စရာ မရှိသူများက လက်အုပ်ချီထားကြပါသည်။ နတ်မြင်းပျံ ပျံတက် သွားသည့်အခါတွင် ထိုသူများအားလုံး အကုန်ပါသွားကြပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ကုန်သည်များကို သွားလိုရာသို့ ပို့ဆောင် ပေးလိုက်ပါသည်။ ဘီလူးကျွန်းမှာ ကျန်နေရစ်ခဲ့ကြသည့် ကုန်သည် နှစ်ရာ့ငါးဆယ်ကိုလည်း နောက်ထပ် လူစားရသည့်အခါ ဘီလူးမများက စားပစ်လိုက်ကြ ပါတော့သည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတော်များကို ခေါ်တော်မူ၍ “ရဟန်းတို့... ဘီလူးမများ အလိုသို့ လိုက်ကြသည့် ကုန်သည်များသည် အသက်ဆုံးရှုံး ပျက်စီးရသလို နတ်မြင်းပျံ၏ စကားကို နားထောင်ကြသည့် ကုန်သည်များသည် မိမိတို့ လိုရာဌာနသို့ ပြန်ရောက်ကြသလို ငါဘုရား၏ စကားကို နားမထောင်ကြသည့် တပည့်သာဝကများသည် အပါယ်လေးဘုံသို့ ရောက်၍ ကြီးစွာ ဒုက္ခဆင်းရဲကြရလိမ့်မည်။ ငါဘုရားစကား နားထောင်ကြသူများသည် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ ချမ်းသာ များကို ရရှိခံစားရပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြရလိမ့်မည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ ဂါထာများကို မြွက်ကြားတော်မူပါသည်—

ပါဠိ

၉၁။ ယေ န ကာဟန္တိ သြဝါဒံ၊ နရာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။
ဗျသနံ တေ ဂမိဿန္တိ၊ ရက္ခသီဟိဝံ ဝါဏိဇာ။

၉၂။ ယေ စ ကာဟန္တိ သြဝါဒံ၊ နရာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။
သောတ္ထိံ ပါရံ ဂမိဿန္တိ၊ ဝလာဟေနေဝ ဝါဏိဇာ။

မြန်မာပြန်

၉၁။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော အဆုံးအမကို မလိုက်နာသောသူတို့သည် ဘီလူး၊ ရက္ခိုက်မတို့ကြောင့် ကုန်သည်များ ပျက်စီးကြသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရကုန်လတ္တံ့။

၉၂။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော အဆုံးအမကို လိုက်နာကြသောသူတို့သည် နတ်မြင်းပျံကြောင့် ကုန်သည်များ ချမ်းသာကြသကဲ့သို့ ချမ်းသာစွာ ထိုမှတစ်ဆင့် နိဗ္ဗာန် နန်းသို့ စံမြန်း ရောက်ရှိကုန်လတ္တံ့။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။နတ်မြင်းပျံသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
နတ်မြင်းပျံစကား လိုက်နာသူများသည် ဘုရားရှင် ပရိသတ် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အရာရာကို ပညာဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်သင့်သည်။
(၂) အန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားသင့်သည်။
(၃) ကာမတရား လိုက်စားက အသက် ဆုံးပါးရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ဝီရိယပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာ။

၁၉၇-မိတ္တာမိတ္တဇာတ်

(မိတ္တာမိတ္တ=မိတ်ဆွေနှင့်ရန်သူ)

အသိဉာဏ်မရှိသည့် သတ္တဝါနှင့် အကျွမ်းမဝင်ရသည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်းသည် တစ်နေ့တွင် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ ပိတ်ပိုင်းတစ်ခုကို ကျေနပ်လိမ့်မည် အထင်ဖြင့် မပြောမဆိုဘဲ ဆွဲယူ၍ ဖိနပ်ထည့်သည့်အိတ် ချုပ်လုပ်လိုက်ပြီးနောက်မှ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို ခွင့်ပနီပြောဆိုရာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက မကျေနပ်ပေ။ “ငါ့ကိုမပြောဘဲ ဘာကြောင့် ယူသုံးရသလဲ” ဟု မြည်စွန့် ပြောဆိုသည့်အခါ “ဆရာ ကျေနပ်မယ်ထင်လို့ ရင်းရင်းနှီးနှီး သဘောထားပြီး ယူသုံး မိခြင်းဖြစ်ကြောင်း” ပြန်ပြောသည့်အခါ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက “သင်နှင့်ငါ ဘယ်မှာ ရင်းနှီးလို့လဲ” ဟု ပြောဆိုကာ ထ၍ ရိုက်နှက်လေတော့သည်။

ထိုအကြောင်းအရာကို ရဟန်းတော်များ သိ-ကြားကြသဖြင့် တစ်နေ့တွင် တရားသဘင်၌ ထိုအကြောင်းကို ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူ၍ အကြောင်းကို မေးမြန်းတော်မူရာ ရဟန်းတော်များက အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်က “ရဟန်းတို့... ဤဥပဇ္ဈာယ်ရဟန်းသည် ယခုအခါမှသာ မိမိအတူနေ တပည့်ရဟန်းနှင့် အကျွမ်းမဝင်သည် မဟုတ်သေး၊ ဟိုရှေးတုန်းကလဲ အကျွမ်းမဝင်ခဲ့သည်သာတည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသိတိုင်း ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် ဟိမဝန္တာတောထဲတွင် ရသေ့ဝတ်၍ ဈာန်အဘိညာဉ် သမာပတ်များကို ဖြစ်ပွားစေပြီး ဂိုဏ်းဆရာကြီး လုပ်၍ နေပါသည်။ ဘုရားလောင်းရသေ့၏ တပည့်ရသေ့တစ်ယောက်သည် ဘုရားလောင်းရသေ့ဆရာကြီး၏ စကားကို နားမထောင်ဘဲ တားမြစ်ထားသည့်ကြားက မအေ ဆင်မကြီး သေသွားသဖြင့် ကျန်နေရစ်သည့် ဆင်ပေါက်စလေးတစ်ကောင်ကို ကောက်ရ၍ မွေးစားထားလေသည်။

ထိုဆင်ပေါက်စလေး အရွယ်ကြီးလာသည့် အခါတွင် မွေးမြူသူ ရသေ့ကို သတ်ဖြတ်ပြီး တောထဲသို့ ထွက်သွားလေတော့သည်။ ထိုရသေ့၏ အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်မှု ပြုပြီးသည့်နောက်တွင် တပည့်ရသေ့များက ဘုရားလောင်း ရသေ့ကြီးကို “ဆရာ...ဘယ်နည်းဖြင့် မိတ်ဆွေရယ်၊ ရန်သူရယ်ဟု ခွဲခြားနိုင်ပါသလဲ”ဟု မေးမြန်းကြရာ ဆရာရသေ့ကြီးက “ဒီနည်းဖြင့် မိတ်ဆွေ၊ ရန်သူ ခွဲခြားယူလို့ ရပါတယ်”ဟု ပြောကြားလိုသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာများကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၉၃။ န နံ ဥမှယတေ ဒိသ္မာ၊ န စ နံ ပဋိနန္ဒတိ။
စက္ခုနိ စဿ န ဒဒါတိ၊ ပဋိလောမဉ္စ ဝတ္တတိ။

၉၄။ ဧတေ ဘဝန္တိ အာကာရာ၊ အမိတ္တသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတာ။
ယေဟိ အမိတ္တံ ဇာနေယျ၊ ဒိသ္မာ သုတော စ ပဏ္ဍိတော။

မြန်မာပြန်

၉၃။ ထိုသူကို မြင်လျှင် မပြုံး မရွှင်နိုင်၊ အသံကို ကြားရလျှင် မနှစ်သက်နိုင်၊ ထိုသူနှင့် မျက်နှာချင်း မဆိုင်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုလည်း ပြုကျင့်၏။

၉၄။ ထိုအခြင်းအရာတို့သည် ရန်သူ၌ တည်ရှိကုန်၏၊ ယင်းအခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပညာရှိသည် မြင်ရ၊ ကြားရလျှင် ရန်သူကို သိရာ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဂိုဏ်းဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ဆင်လေးမွေးထားသည့် ရသေ့သည် အတူနေတပည့် ဖြစ်လာသည်။
ဆင်သည် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ အသိဉာဏ်မရှိသူနှင့် အကျွမ်းတဝင် မပြုရာ။

ပါရမီ။ ။ ခန္တီပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ။

၁၉၈-ရာဇဇာတ်

(ရာဇ=ရာဇမည်သော ကျေးငှက်)

ဟုတ်မှန်သော်လည်း အကျိုးမရှိသည့် စကားမျိုးကို မပြောဆိုသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် သာသနာတော်မှာ မပျော်မွေ့ဘဲ ပျင်းရိငြီးငွေ့သော ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တစ်နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ထိုရဟန်း၏ သတင်းကို ကြားသိတော်မူသဖြင့် “ရဟန်း....သင် ပျင်းရိငြီးငွေ့တယ်ဆိုတာ မှန်သလား”ဟု မေးမြန်းစစ်ဆေးတော်မူရာ ရဟန်းက “မှန်ပါကြောင်း” ဝန်ခံလျှောက်ထားလေသည်။ “ရဟန်း....သင် ဘာကြောင့် ပျင်းရိရသလဲ”ဟု အကြောင်းကို မေးမြန်းတော်မူပြန်ရာ “အလှူ၊ အယဉ်၊ ပြင်ဆင်ထားသည့် အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် စွဲလမ်းနှစ်သက်ပြီး ပျင်းရိငြီးငွေ့ခြင်း ဖြစ်ရကြောင်း” ပြန်ကြား လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က “ရဟန်း.... အမျိုးသမီးဆိုတာ စောင့်ရှောက် နိုင်ခဲတယ်၊ ရှေးတုန်းက တံခါးစောင့်ထား၍ စောင့်ရှောက်သော်လဲ မစောင့်ရှောက်နိုင်ခဲ့ဘူး၊ သင့်မှာ မိန်းမဖြင့် ဘယ်အကျိုး ရှိမှာလဲ၊ မိန်းမဆိုတာ ရ-ထားပေမယ့် မစောင့်ရှောက်ထားနိုင် ပါဘူး”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကျေးငှက် (ကြက်တူရှေးငှက်) မျိုး၌ ဖြစ်နေပါသည်။ နာမည်မှာ “ရာဇ” ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။ သူ့မှာ “ပေါဠပါဒ” မည်သော ညီငယ်ကျေးငှက်တစ်ကောင် ရှိပါသည်။ ထိုကျေးသားနှစ်ကောင်မှာ ငယ်ငယ်တည်းကပင် မုဆိုးလက် ရောက်ရှိသွားပြီး ဗာရာဏသီပြည်က ပုဏ္ဏားတစ်ဦးအား ပေးလိုက် ပါသည်။ ပုဏ္ဏားလည်း သားသမီးသဖွယ် ပြုစုယုယကာ မွေးစားထားပါသည်။

ပုဏ္ဏားကြီး၏ ဇနီးဖြစ်သူ ပုဏ္ဏေးမသည် ကိုယ်ကျင့်သီလ မစောင့်စည်းဘဲ အကျင့်ပျက်၍ လူမှုရေး ဖောက်ပြန် ပျက်စီးသူ ဖြစ်၏။ တစ်နေ့တွင် ပုဏ္ဏားကြီးသည် အရောင်းအဝယ်ကိစ္စဖြင့် ခရီးသွားရန်ရှိ၍ ကျေးညီနောင်ကို ခေါ်ယူပြီး “အမောင်- ကျေးသားတို့....အဘ အရောင်းအဝယ် ကိစ္စဖြင့် ခရီးသွားရမယ်၊ နေ့ဖြစ်စေ၊ ညဖြစ်စေ သင်တို့အမေ (ပုဏ္ဏေးမ) ပြုလုပ်သမျှကို စောင့်ကြည့်ရစ်ပါ၊ အခြားယောက်ျား ထွက်ဝင်သွားလာမှု ရှိ၊မရှိ သိအောင် ကြည့်နေပါ”ဟု ပြောဆိုအပ်နှင်း၍ ခရီးထွက်သွားခဲ့ပါသည်။ ပုဏ္ဏေးမလည်း ပုဏ္ဏားကြီး ခရီးသွားသည့် အချိန်မှ စ၍ ဖောက်ပြားပါတော့သည်။ ဝင်ထွက်သွားလာသူ ယောက်ျားများကား မရေတွက်နိုင်၊ နေ့ည မဆုံး တရုန်းရုန်းပင် ဖြစ်နေပါတော့၏။

ထိုအခြင်းအရာကို တွေ့မြင်ရ၍ ညီငယ် “ပေါဠပါဒ” သည် မိခင်ပုဏ္ဏေးမကို တားမြစ်ပြောဆိုရန် အစ်ကိုဖြစ်သူ “ရာဇ” နှင့် တိုင်ပင်ပါသည်။ ရာဇ-က မပြောဆိုရန် တားမြစ်ပါသည်။ ပေါဠပါဒသည်

ရာဇ-စကားကို နားမထောင်ဘဲ “မိခင်...အဘယ်ကြောင့် မကောင်းတဲ့ လုပ်ရပ်ကို ပြုလုပ်ရပါသလဲ”ဟု ပြောဆိုပါတော့သည်။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားမက ကျေးသားငယ်ကို သတ်ချင်သွား၏။ သို့သော် ပရိယာယ်စကားဖြင့် “အမောင်.... သင်ဟာ အမေ့သားပါ။ အမေ့သားစကား အမေ နားထောင်ရမှာပေါ့။ ဒီနောက် မလုပ်တော့ပါဘူးကွယ်။ သားလေး....အမေ့ဆီ အရင်လာပါဦး”ဟု ချစ်ဟန်ဆောင်၍ ချော့ခေါ်လိုက်ပါသည်။ ကျေးသားလာ၍ ဖမ်းမိပြီးသည့် အခါမှာတော့ “သင်က ငါ့ကို ဆုံးမရသလား၊ ကိုယ့်အခြေအနေကို မသိဘူး”ဟု ပြောဆို၍ လည်လိမ် သတ်လိုက်ပါတော့သည်။ မကြာခင် ပုဏ္ဏားကြီး ပြန်ရောက်လာပြီး အပန်းဖြေ နားနေပြီးနောက် “ချစ်သား ရာဇ.... ဘယ်လိုလဲကွယ်၊ သင်တို့အမေ ကောင်းကောင်းနေရဲ့လား”ဟု မေးမြန်းလိုသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၉၅။ ပဝါသာ အာဂတော တာတ၊ ဣဒါနိ နစိရာဂတော။
ကစ္စိန္တု တာတ တေ မာတာ၊ န အည မုပသေတိ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သား ရာဇ ... ငါသည် ရပ်ဝေးမှ ပြန်ရောက်လာတာ မကြာသေးပါ။ ယခုပင် ရောက်လာ၏။ ဘယ်လိုလဲ၊ သင့်မိခင်သည် အခြားယောက်ျားကို မမှီဝဲ (မဖောက်ပြား) ရှောင်ရှားပါရဲ့လား။

“ရာဇ” ကျေးသားသည် ဖခင်ပုဏ္ဏား၏ အမေးစကားကို ကြားရသဖြင့် “ဖခင်....ပညာရှိတို့ မည်သည် ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ အကျိုးမရှိသည့်(ချမ်းသာမှုကို မဖြစ်စေနိုင်သည့်) စကားမျိုးကို မပြောဆိုကြပါ”ဟု ပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို လူ့ဘာသာဖြင့် မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၉၆။ န ခေါပနေတံ သုဘဏံ၊ ဂိရံ သစ္စုပသံဟိတံ။
သယေထ ပေါဠပါဒေါ၊ မုမ္မုရေ ဥပကူထိတော။

မြန်မာပြန်

အိုဖခင်....ပညာရှိမည်သည်ကား ဟုတ်မှန်သော သဘောနှင့်စပ်သော်လည်း အကျိုးမဲ့စကားကို မပြောကောင်း။ အကျိုးမဲ့စကားကို ပြောသောသူသည် ငါ့အလျင် ပြောသော ပေါဠပါဒကဲ့သို့ ပြာဠမီး၌ လောင်မြိုက်လျက် အိပ်ရ ရာ၏။

“ရာဇ”ကျေးသားသည် ပုဏ္ဏားကို ဤသို့ ပြောဆိုပြီးနောက် “ငါလဲ ဤအိမ်မှာ နေဖို့ရာ မသင့် သျော်တော့ဘူး”ဟု ဆုံးဖြတ်၍ ပုဏ္ဏားကို ဖန်ကြားပြီး တောတွင်းသို့ ပြန်သွားပါတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရာဇသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
 ပေါဠပါဒသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
 သင်ခန်းစာ။ ။ဟုတ်မှန်သော်လည်း အကျိုးမရှိသည့် စကားမျိုးကို မပြောဆိုရ။
 ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
 မင်္ဂလာ။ ။သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉-ဂဟပတိဇာတ်

(ဂဟပတိ=သူကြွယ်)

အမျိုးသမီးများ အထိန်းရခက်သည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် သာသနာတော်မှာ မပျော်မွေ့ဘဲ ပျင်းရိငြီးငွေ့သည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်း၏ ပျင်းရိငြီးငွေ့သည့် သတင်းကို ဘုရားရှင် ကြားသိတော်မူ၍ ခေါ်ယူစစ်ဆေး မေးမြန်းပြီးနောက် ဘုရားရှင်က “ရဟန်း...အမျိုးသမီးတို့မည်သည် မစောင့်ရှောက်နိုင်ကုန်၊ မကောင်းမှု ပြုပြီးနောက် တနည်းနည်းဖြင့် လင်ကို လိမ်ညာ လှည့်ပတ်တတ်သည်သာတည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသီ တိုင်းတွင် သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် အိမ်ထောင်မှု ပြုပါသည်။ သူ၏ဇနီးသည်မှာ ကိုယ်ကျင့်သီလ စောင့်စည်းမှု မရှိဘဲ ရွာစား (ရွာသူကြီး)နှင့် ဖောက်ပြားနေ ပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုအကြောင်းကို ရိပ်မိ သိရှိ၍ စုံစမ်းနေပါသည်။ ထိုအချိန်မှာ မိုးရာသီ၌ မျိုးစေ့များ စိုက်ပျိုးကြေချပြီးသည့်အခါတွင် ရောင်းချစားစရာ ဆန်စပါးများ မရှိတော့ သဖြင့် အစားအစာ ရှားပါးနေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးပြီး၍ စပါးများ အဆံတည် ဖုံးလုံးသည့် အချိန် ရောက်လာသည့်အခါတွင် ရွာသားများသည် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ “နှစ်လလွန်သည့်အခါ စပါးပေါ်ပေး”စနစ်ဖြင့် ရွာစား၏ နွားအိုကြီးတစ်ကောင်ကို သတ်စားထားကြပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ရွာစားသည် အခွင့်ကို ချောင်းကာ ဘုရားလောင်း အပြင်ထွက်၍ လစ်လပ်သည့် အခါတွင် ဘုရားလောင်းဇနီးသည်ထံ သွားပါလေတော့သည်။ အိမ်ရောက်၍ နှစ်ယောက်သား ချမ်းမြေ့သာယာ အိပ်စက် နေဆဲအခါမှာ ဘုရားလောင်းသည် အိမ်ပြန်လာပါလေတော့သည်။ ဇနီးသည်သည် ဘုရားလောင်း ပြန်လာသည်ကို တွေ့မြင်ရ၍ ရွာစားကို ပြောကြားသည့်အခါ ရွာစားမှာ သူခိုးလူမိသကဲ့သို့ ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ တုန်လှုပ် နေရှာပါသည်။

ထိုအခါ ဇနီးသည်က “မကြောက်ပါနှင့်၊ အပြစ်ကင်းအောင် ရှောင်စရာ နည်းလမ်းတစ်ခု ရှိပါတယ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် သင့်ထံမှ အမဲသား အကြွေးယူစားထားတာ ရှိပါတယ်၊ အဲဒါ ရှင်က အမဲသားဖိုး လာတောင်းဟန် ဆောင်ပါ၊ ကျမက စပါးကျီပေါ်သွားပြီး ‘စပါး မရှိတော့ဘူး’ဟု ပြောပါမည်၊ ဘုရားလောင်း အိမ်နားရောက်တဲ့အခါ ရှင်က အိမ်လယ်ခေါင်မှာနေပြီး ‘ငါတို့အိမ်မှာ ကလေးတွေ ဆာလှပြီ၊ ငါ့ကို အမဲသားဖိုး ပေးပါ’လို့ တောင်းပါ”ဟု ပြောဆိုပြီး စပါးကျီ ပေါ်သို့ တက်သွားပါတော့သည်။

ဘုရားလောင်း အိမ်နားရောက်လာသည့်အခါတွင် ရွာစားက မှာထားသည့်အတိုင်း အမဲသားဖိုး ကြွေးတောင်းပါတော့သည်။ ဇနီးသည်ကလည်း “စပါး မရှိသေးဘူး၊ စပါးသိမ်းပြီးမှ ရမယ်၊ ပြန်သွားပါ”ဟု ပြန်ပြောပါသည်။

ဘုရားလောင်းသည် သူတို့နှစ်ယောက် အတိုင်အဖောက် လုပ်ပုံကို မြင်ရပြီး “ဒါ-သူယုတ်မာ-မရဲ့ နည်းပရိယာယ်ပဲ ဖြစ်ရမယ်”ဟု တထစ်ချ ဆုံးဖြတ်ချက်ချကာ ရွာစားကို ခေါ်၍ “ဟေ့-ရွာစား.... ငါတို့ သင့်နွားသား စားထားတုန်းက နှစ်လလွန်ပြီးမှ စပါး ပေးမယ် ဆိုပြီး နှစ်လဆိုင်းနဲ့ စားခဲ့တာ၊ အခုမှ ၁၅-ရက်တောင် မလွန်သေးဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့ လာတောင်းရတာလဲ၊ မင်းဟာ ဒီအကြောင်းနဲ့လာတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီပြင် အကြောင်းနဲ့ပဲ ဖြစ်ရမယ်၊ သင်ရဲ့ပြုမူပုံကို ကျွန်ုပ် မကြိုက်ဘူး၊ ဒီ ကမြင်းမကလဲ ကျီထဲမှာ စပါးမရှိတာ သိလျက်နဲ့ အခုမှ ကျီပေါ်တက်ပြီး စပါး မရှိဘူးဟု ပြောတယ်၊ သင်တို့ နှစ်ယောက်လုံးရဲ့ လုပ်ပုံကို ကျွန်ုပ် မကြိုက်ဘူး”ဟု ပြောဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာများကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

- ၉၇။ ဥဘယံ မေ န ခမတိ၊ ဥဘယံ မေ န ရုစ္စတိ။
ယာစာယံ ကောဠမောတိဏ္ဏာ၊ နာဒ္ဒသံ ဣတိ ဘာသတိ။
- ၉၈။ တံ တံ ဂါမပတိ ဗြူမိ၊ ကဒရေ အပ္ပသ္မိ ဇီဝိတေ။
ဒွေ မာသေ သင်္ဂရံ ကတုာ၊ မံသံ ဇရဂ္ဂဝံ ကိသံ။
အပ္ပတ္တကာလေ စောဒေသိ၊ တမ္ပိ မယံ န ရုစ္စတိ။

မြန်မာပြန်

ရွာသူကြီး....သင့်ကို ငါပြောမည်၊ ငါတို့၏ အသက်သည် ဆင်းရဲငြိုငြင် ပင်ပန်းသည် ရှိသော် လည်းကောင်း၊ နည်းသည်ရှိသော် လည်းကောင်း နွားအိုပိန်အသားကို (ပေးသောသင်သည်) နှစ်လပိုင်းခြားခြင်း ပြုပါလျက် ပိုင်းခြားသော ကာလမရောက်မီ (အဘယ့်ကြောင့်) အမဲသားဖိုး လာတောင်းပါသနည်း၊ ထိုအမှုအရာကိုလည်း ငါ မနှစ်သက်၊ အကြင်မိန်းမယုတ်သည်လည်း ကျီတွင်းသို့ ဆင်း၍ စပါး မရှိဟု ဆို၏။ သင်တို့နှစ်ယောက် အမှုအရာကိုလည်း ငါ သည်းမခံနိုင်၊ သင်တို့နှစ်ယောက် အမှုအရာကိုလည်း ငါ မနှစ်သက်နိုင်။

ဘုရားလောင်း သူကြွယ်သည် ဤသို့ ပြောပြောဆိုဆို ရွာစားကို သျှောင်ထိုးဆွဲပြီး ကိုင်ပေါက် လိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် “ရွာစား... သင်သည် သူများထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားသူကို ပြစ်မှား လွန်ကျူး၏” စသည်ဖြင့် ကြိမ်းမောင်းဆဲဆို ထုထောင်း၍ အိမ်မှ ဆွဲထုတ်လိုက်ပါသည်။ ဇနီးသည်

ကိုလည်း ဆံပင်ကိုင်၍ ကျီပေါ်မှ ဆွဲချပြီး ထောင်းထုရိုက်နှက်ကာ “ဟဲ့-ကမြင်းမ....နောက်တခါ ဒါမျိုးလုပ်လျှင် နင်နှင့် ငါ သိမယ်၊ သေမယ်သာကြံတော့”ဟု ခြိမ်းခြောက် လိုက်ပါသည်။ ထိုအခါမှ စ၍ ရွာစားသည် ဘုရားလောင်းအိမ်ကို လာဖို့မပြောနှင့်၊ ကြည့်ပင် မကြည့်ရဲတော့ပေ။ ဇနီးသည်သည်လည်း ကာယကံမြောက် လွန်ကျူးဖို့ရန် မဆိုထားနှင့်၊ စိတ်ကူးထဲပင် မထည့်ဝံ့တော့ချေ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။	။သူကြွယ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
	ရွာစားသည် ရှင်ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာသည်။
သင်ခန်းစာ။	။မိန်းမများသည် လှည့်စားတတ်သည်။
ပါရမီ။	။ပညာပါရမီ။
မင်္ဂလာ။	။အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂၀၀-သာဓုသီလဇာတ်

(သာဓုသီလ=ကောင်းသောအကျင့်ရှိသူ)

သမက်ကို မည်ကဲ့သို့ ရွေးသင့်ခြင်းအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ပုဏ္ဏားမှာ သမီးလေးယောက်ရှိသည်။ ထိုသမီးလေးယောက်ကို အမျိုးသား လေးယောက်က လက်ထပ်ထိမ်းမြားလိုကြ၏။ အမျိုးသားလေးယောက်တွင် တစ်ယောက်မှာ ရုပ်ရည်ချောမောလှပ၏။ တစ်ယောက်မှာ အရွယ်ကြီးနေပြီး တစ်ယောက်မှာ အမျိုးမြတ်၏။ တစ်ယောက်မှာမူ သီလရှိ၏။ ပုဏ္ဏားက စဉ်းစားသည် “သမီးများကို အိမ်ထောင်ပြုပေး နေရာချပေးရလျှင် ယောက်ျားလေးယောက်ထဲက ဘယ်သူနှင့် ချထားပေးရမလဲ မသိဘူး၊ ရုပ်ချောတဲ့လူနဲ့ပဲ ချထားပေးရမလား၊ အရွယ်ကြီးသူနဲ့ပဲ ချထားပေးရမလား၊ အမျိုးမြတ်သူနဲ့ပဲ ချထားပေးရမလား၊ သီလရှိသူနဲ့ပဲ ချထားပေးရမလား” စဉ်းစားမရ ဖြစ်နေသည်။ ဤတွင် အသိဉာဏ်တစ်ခု ဝင်လာသည်။ “ဒီအကြောင်းအရာ ဘယ်သူနှင့် တော်တယ်ဆိုတာကို ဘုရားရှင်တော့ သိမှာပဲ၊ ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထား မေးမြန်းရလျှင် ကောင်းမယ်”ဟု အကြံရပြီး ဘုရားရှင်ထံ လျှောက်ထားမေးမြန်းလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားက“ပုဏ္ဏား....ရှေးတုန်းကလဲ ပညာရှိများသည် ဤပြဿနာကို ဖြေဆိုခဲ့ဖူးကြပြီ၊ ဘဝဖုံးလွှမ်းသဖြင့် မမှတ်မိခြင်း ဖြစ်သည်”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် မြ ဣဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်နေပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် တက္ကသို ဗံဉ်ပညာများ သင်ကြားပြီးနောက် ဗာရာဏသီပြည်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ “ဒီသင်ပါမောက္ခ” ဆရာကြီး လုပ်နေပါသည်။

ထိုဘရာဏသီပြည်၌ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်တွင် သမီးလေးယောက် ရှိပါသည်။ ထိုသမီးလေးယောက်ကို အမျိုးသား လေးယောက်က အိမ်ထောင်ဆက်ရန် ကမ်းလှမ်းတောင်းဆို လာကြပါသည်။ အမျိုးသားလေးယောက်မှာ တစ်ယောက်က ရုပ်ရည်ချောသည်။ တစ်ယောက်မှာ အရွယ်ကြီးသည်။ တစ်ယောက်မှာ အမျိုးမြတ်သည်။ တစ်ယောက်မှာ ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသည်။

ထိုအခါ ဖခင်ဖြစ်သူပုဏ္ဏားမှာ “သမီးများကို ဘယ်လိုယောက်ျားများနှင့် ပေးစားထိမ်းမြား ရမလဲ” ဟု အကြံရခက်နေပါတော့သည်။ ထို့ကြောင့် “ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးကို မေးမြန်း၍ ပေးစားသင့်သူနှင့် ပေးစားထိမ်းမြားမည်” ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ဆရာကြီးကို မေးမြန်းလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၉၉။ သရီရဒဗျံ ဝုဗ္ဗဗျံ၊ သောဇစ္စံ သာဓုသီလိယံ။
ဗြာဟ္မဏံ တေဝ ပုစ္ဆာမ၊ ကန္တု တေသံ ဝနိဗ္ဗသေ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ပုဏ္ဏားကိုသာ မေးပါကုန်အံ့၊ အဆင်းလှသူ တစ်ယောက်၊ အရွယ်ကြီးသူ တစ်ယောက်၊ အမျိုးမြတ်သူ တစ်ယောက်၊ နှိုက်ကောင်းသောအကျင့်(သီလ)နှင့် ပြည့်စုံသူ တစ်ယောက်၊ ထိုသူ လေးယောက်တို့တွင် အကျွန်ုပ်တို့ အဘယ်သူကို သမက်ပြုဖို့ အလိုရှိရကုန်အံ့နည်း။

ထိုမေးခွန်းကို ကြားရသည့်အခါ ဆရာပုဏ္ဏားကြီးက “ရုပ်ချောမှုစသည် ပြည့်စုံပေမဲ့ ကိုယ်ကျင့် သီလပျက်စီးနေလျှင် ကဲ့ရဲ့ထိုက်တာပဲ၊ ဒါကြောင့် ရုပ်ချောမှု စသည်ဟာ ပဓာနမဟုတ်ပါ၊ ငါတို့ ကတော့ ကိုယ်ကျင့်သီလရှိသူကိုပဲ သဘောကျတယ်” ဟု ပြောဆိုလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆို ပါသည်—

ပါဠိ

၁၀၀။ အတ္ထော အတ္ထိ သရီရသ္မိံ၊ ဝုဗ္ဗဗျဿ နမော ကရေ။
အတ္ထော အတ္ထိ သုဇာတသ္မိံ၊ သီလံ အသ္မာက ရုစ္စတိ။

မြန်မာပြန်

ပုဏ္ဏား....အဆင်းလှသူမှာလည်း အကျိုးစီးပွားရှိသည်သာတည်း။ အရွယ်ကြီးသူအား ရှိခိုးခြင်းကို ပြုရာ၏။ အမျိုးမြတ်သူမှာလဲ အကျိုးစီးပွား ရှိသည်သာတည်း။ ငါတို့ကတော့ သီလရှိသူကို နှစ်သက် သဘောကျ၏။

ပုဏ္ဏားသည် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး၏ အဖြေ စကားကို ကြားရသဖြင့် သဘောကျပြီး သမီးလေးယောက်ကို ကိုယ်ကျင့်သီလရှိသူနှင့် ပေးစားလိုက်လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။

ဖခင်ပုဏ္ဏားသည် ယခုပုဏ္ဏား ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ကိုယ်ကျင့်သီလပြည့်စုံဖို့ အလွန်အရေးကြီးသည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟ မင်္ဂလာ။

၆-နတ်ဒဋ္ဌဝဂ်

၂၀၁-ဗန္ဓနာဂါရဇာတ်

(ဗန္ဓနာဂါရ=အကျဉ်းထောင်)

ဖြတ်နိုင်ခဲ့သည့် သံယောဇဉ် နှောင်ကြိုးအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ဆရာတစ်ဆူဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ဇေတဝန်ရွှေကျောင်းဝယ် ကိန်းအောင်းမွေလျော်နေတော်မူစဉ် နှောင်အိမ်(အကျဉ်းထောင်)ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုအခါက ခြံဖောက်ခိုးသူ၊ လမ်းခရီး၌ လုယက်သတ်ဖြတ်သူ အမြောက်အမြားကို ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်ကာ ကောသလမင်းကြီးထံ အပ်နှံ တင်ပြကြရသည်။ ကောသလမင်းကြီးသည် ခိုးဆိုး လုယက်သူတို့ကို အချုပ်ထောင်ချခြင်း၊ ကြိုးတုပ်ချည်နှောင်ထားခြင်း၊ သံခြေချင်းခတ်ထားခြင်း တို့ကို ပြုလုပ်လေသည်။

တောရွာဇနပုဒ်နေ ရဟန်းတော် သုံးကျိပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ကန်တော့ရန် ရောက်ရှိလာကြသည်။ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးကန်တော့ပြီး၍ နောက်တစ်နေ့တွင် ဆွမ်းခံကြွ ကြလေသည်။ အချုပ်ထောင်ဘက် ရောက်သောအခါ အကျဉ်းချထားခြင်း ခံရသော ခိုးသူတို့ကို တွေ့မြင်ခဲ့ကြသည်။ ဆွမ်းခံပြန်လာပြီးနောက် ညနေချမ်းအချိန်သို့ ရောက်သောအခါ မြတ်စွာ ဘုရားထံ ရိုသေစွာ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ မေးမြန်းလျှောက်ထားကြလေသည်—

“မြတ်စွာဘုရား.... တပည့်တော်တို့ ယနေ့မနက် ဆွမ်းခံသွားစဉ်က အချုပ်ထောင်မှာ လက်ထိပ် အနှောင်အဖွဲ့စသည်တို့ဖြင့် ဆင်းရဲကြီးစွာ ဒုက္ခခံနေကြရသော ခိုးသူတွေကို မြင်ခဲ့ကြပါတယ်ဘုရား။ ခိုးသူတွေဟာ တုပ်နှောင်ထားတဲ့ ကြိုးများကို ရုန်းဖြတ်၍ မပြေးနိုင်ကြပဲ၊ ဒီအနှောင်အဖွဲ့ထက် မြဲမြံခိုင်ခံ့တဲ့ တခြားအနှောင်အဖွဲ့မျိုး ရှိပါသေးသလားဘုရား”

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက— “ရဟန်းတို့.... ထိုအနှောင်အဖွဲ့မျိုးဟာ အနှောင်အဖွဲ့ ဘယ်ဟုတ်ဦးမလဲ၊ ဥစ္စာ၊ စပါး၊ သား၊ မယား စသည်တို့အပေါ် အာသာငတ်ငတ် တပ်မက်မှု ကိလေသာ အနှောင်အဖွဲ့မျိုးဆိုတာ ရှိတယ်၊ ထိုကိလေသာအနှောင်အဖွဲ့မျိုးသည် ကြိုး၊ သံခြေချင်းစသော အနှောင်အဖွဲ့ထက် အဆ ရာထောင်မက ပို၍ မြဲမြံခိုင်ခံ့ပေတယ်၊ ဤမျှလောက် မြဲမြံခိုင်ခံ့၍ ဖြတ်ဖို့ အလွန်ခဲယဉ်းသော ကိလေ ဟာ အနှောင်အဖွဲ့ကို ရှေးပညာရှိ သူတော်အကောင်းတို့ ဖြတ်တောက်၍ ဟိမဝန္တာသို့ ဝင်ရောက်ကာ ရဟန်းပြုခဲ့ကြဖူးသည်”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အတိတ် ဖြစ်ကြောင်းကို ဆောင်ယူ ဟောကြားတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ငါတို့ဘုရား အလောင်းတော်သည် ဆင်းရဲသားမျိုးရိုး၌ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အလောင်းတော် အရွယ်ရောက်သော အခါ သူ၏ဖခင် သေဆုံးသွားရှာသည်။ သူသည် ဖခင် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် အခစားလုပ်၍ မိခင်ကို ကျွေးမွေးခဲ့သည်။ ထိုအခါ မိခင်ဖြစ်သူသည် သားက မလိုချင်သော်လည်း သူမ၏သားအား အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နှင့် ပေးစားလိုက်သည်။ များမကြာမီပင် အလောင်းတော်၏ မိခင်ကြီးမှာ သေဆုံးသွားရှာပြန်သည်။

ထိုအချိန်တွင် သူ၏ဇနီးမှာလည်း ကိုယ်ဝန် ရရှိလာသည်။ သူသည် ဇနီးဖြစ်သူ ကိုယ်ဝန်ရရှိ နေသည်ကို မသိသဖြင့် “ချစ်နွယ်... မင်းအခစားလုပ်ပြီး အသက်မွေးနေရစ်ပေတော့၊ ငါ သင်္ကန်း ဝတ်တော့မယ်” ဟု ပြောလိုက်သောအခါ ဇနီးဖြစ်သူက “မောင်ရယ်... ကျမ ကိုယ်ဝန်ရနေပါပြီ၊ ကျမ မီးဖွားပြီးလို့ ရှင် ရင်သွေးကလေးကို ကြည့်ရှုပြီးမှ သင်္ကန်းဝတ်ပါ” ဟု သနားစဖွယ် အားငယ်ငယ်ဖြင့် တောင်းပန် ပြောကြားနေရှာသည်။

သူသည် ဇနီးဖြစ်သူက တောင်းပန်ရှာသဖြင့် ကလေးမီးဖွားပြီးမှ ရဟန်းပြုရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး ကတိပေးလိုက်သည်။ ဇနီးဖြစ်သူ မီးဖွားပြီးသောအခါ “ချစ်နွယ်... မင်းလဲ ချမ်းချမ်းသာသာနှင့် ကလေးဖွားပြီးပြီ၊ အခု ငါ သင်္ကန်းဝတ်တော့မယ်” ဟု ပြန်၍ ပြောကြားလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဇနီး ဖြစ်သူက “မောင်သားကလေး နို့ ပြတ်အောင်တော့ စောင့်လိုက်ပါဦးလား မောင်ရယ်” ဟု တောင်းပန်ပြန်သဖြင့် သင်္ကန်းမဝတ်ဖြစ်သေးဘဲ နေခဲ့ရာ မကြာမီ နောက်ထပ် ကိုယ်ဝန် ရရှိလာ ပြန်သည်။

အလောင်းတော်သည် “အင်း... မိန်းမခွင့်လွှတ်မှ သွားရမယ်ဆိုရင် ငါ ရဟန်းပြုရတော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ သူ့ကို မပြောဘဲ တိတ်တိတ်ထွက်ပြေးပြီး ရဲဟန်းပြုမှ ဖြစ်တော့မယ်” ဟု တစ်ယောက် တည်း ကြံစည်နေသည်။ သူသည် ဇနီးသည်အား မပြောတော့ဘဲ ညကြီးမင်းကြီး ထ၍ ထွက်ပြေး သွားတော့သည်။

မြို့တံခါးဝသို့ ရောက်သောအခါ မြို့စောင့်ကင်းသမားများက ထိုသူအား ဖမ်းဆီးလိုက်ကြသည်။ ထိုအခါ သူက “အရှင်တို့... ကျွန်ုပ်ဟာ မိခင်ကို လုပ်ကျွေးနေသူ ဖြစ်ပါတယ်၊ ကျွန်ုပ်ကို လွှတ်ကြပါ” ဟု မိမိကိုယ်ကို ကင်းသမားများလက်မှ လွှတ်စေပြီး တစ်နေရာတွင် ခေတ္တ နေပြီးနောက် တံခါးပေါက်မှ ထွက်ကာ ဟိမဝန္တာတောသို့ ဝင်သွားလေတော့၏။ ဟိမဝန္တာသို့ ရောက်လျှင် ရသေ့ ရဟန်းပြုလုပ်၍ အဘိညာဉ်သမာပတ်တို့ကို ရအောင် ပွားများအား ထုတ်လျက် ဈာန်ဖြင့် ငျော်မွေ့နေလေသည်။ အလောင်းတော်ရသေ့သည် ဟိမဝန္တာတွင်နေလျက် “ငါသည် လူသာမန်တို့ အလွန်တရာ ဖြတ်နိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းသော သားမယားအပေါ် ချစ်ခြင်းကိလေသာ အနှောင်အဖွဲ့ကို ဖြတ်ပြီးခဲ့ပြီ” ဟု အောက်ပါ ဥဒါန်းစကားကို ကျူးရင့်၍ နေလေသည်—

ပါဠိ

၁၀၁။ န တံ ဒဠိ ဗန္ဓနံ မာဟု ဓီရာ၊ ယဒါ ယသံ ဒါရုဇပဗ္ဗဇဉ္ဇ။

သာရတ္ထရတ္တာ မဏိကုဏ္ဍလေသု၊ ပုတ္တေသု ဒါရေသု စ ယာ အပေက္ခာ။

၁၀၂။ တေံ ဒဋ္ဌံ ဗန္ဓနံ မာဟု ဓီရာ၊ ဩဟာရိနံ သီထိလံ ဒုပ္ပမုဉ္ဇံ။
တေမိံ ဆေတုာန ဝဇန္တိ ဓီရာ၊ အနပေက္ခိနော ကာမသုခံ ပဟာယ။

မြန်မာပြန်

သံခြေချင်း အခတ်ခံရခြင်း၊ သစ်သားထောင်တွင်း အကျဉ်းချခံရခြင်း၊ လျှော်ကြိုးစသည် တို့ဖြင့် တုပ်ထားခံရခြင်း စသော အနှောင်အဖွဲ့မျိုးကို “မြဲမြံခိုင်ခံ့သော အနှောင်အဖွဲ့မျိုး” ဟု ပညာရှိတို့ မပြော၊ မဆိုကြပေ။

ပတ္တမြား စံခြယ်ကာ တင့်တယ်စွာ ပြုလုပ်ထားသော ရွှေနားပွောင်းအပေါ် လွန်စွာ ကပ်ငြိ တပ်စွန်းသူတို့၏ လောဘတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့၊ သား၊ မယားတို့အပေါ် ငဲ့ကွက်ခြင်း လောဘတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ကိုသာ “မြဲမြံခိုင်ခံ့သော အနှောင်အဖွဲ့” ဟု ပညာရှိတို့ ပြောဆိုကြသည်။ အောက်အပါယ်လေးဘုံသို့ ဆွဲငင် ဆောင်ယူတတ်သော အနှောင်အဖွဲ့၊ ဖွဲ့နှောင်သည့် နေရာတွင် အတွင်း အပြင် အရေ အသား မပွန်းမပဲ့၊ သွေးလည်း မထွက်၊ ဖွဲ့ချည်ထားမွန်းလည်း မသိသာ၊ ကုန်းကြောင်း ရေကြောင်း ခရီးအပေါင်း၌ မိမိပြုလုပ်လို သွားလိုရာကို ပြုလုပ်နိုင် သွားနိုင်အောင် လျော့လျော့ရဲရဲ ဖွဲ့ထားသော အနှောင်အဖွဲ့၊ တပ်မက် လိုချင်မှု စွမ်းအားဖြင့် တစ်ကြိမ်မျှသာ ဖြစ်သော ကိလေသာအနှောင်အဖွဲ့သည် လိပ်ခဲ တည်းလည်းဆိုသကဲ့သို့ လွတ်ဖို့ ဖြေဖို့ ခက်ခဲသော အနှောင်အဖွဲ့၊ ဤအနှောင်အဖွဲ့မျိုးတို့ကိုသော်မူ ပညာရှိများသည် ဖြတ်တောက်ကာ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို မငဲ့ကွက်ဘဲ စွန့်ပယ်၍ သွားနိုင် ကြသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ယခု မဟာမာယာဒေဝီသည် ရှေးက အမိဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု သုဒ္ဓေါဒနမင်းသည် ရှေးက အဘ ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု ရာဟုလာမယ်တော်သည် ရှေးက မယား ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု ရာဟုလာသည် ရှေးက သားဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု ဗုဒ္ဓဘုရားသည် ရှေးက သားမယားကို စွန့်၍ ရဟန်းပြုသွားသော
ယောကျ်ားဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာနှင့်တူသော အကျဉ်းထောင် (နှောင်အိမ်)
မည်သည် မရှိပေ။

ပါရမီ။ ။ နေက္ခမ္မပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနမင်္ဂလာ၊ ဓမ္မစရိယာ မင်္ဂလာ ဖြစ်၍ ပုတ္တဒါရဿသင်္ဂဟ
မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂၀၂-ကေဠိသီလဇာတ်

(ကေဠိသီလ=ကစားဝါသနာပါသူ)

လူပင်ငယ်သော်လည်း ပညာကြွယ်က ရိုသေရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝဋ်

လူ့နတ်တို့ ဦးခိုက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း၌ ကိန်းအောင်းနေတော်မူစဉ် အရှင်လက္ခဏကဘဒ္ဒိယကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုအရှင်သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ ပညာရှိသူ၊ အသံကောင်းသူ၊ တရားဟောကောင်းသူ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ (ခွဲခြမ်းစေ့စပ်၍ သိမြင်တတ်သောဉာဏ်) ရသူ၊ အာသဝေါကုန်ခန်း ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသူ အဖြစ် ရှစ်ကျိပ်သော ရဟန္တာမထင်မြတ်တို့အကြား ထင်ရှား ကျော်ကြားတော်မူသည်။ ကိုယ်ခန္ဓာ အနေအထား အရပ်အမောင်းအားဖြင့် သေးငယ်ပုကူပေသည်။ သွားလာနေသော အခါ သာမဏေငယ်ကလေး ကစားလို၍ သွားနေသည်ဟု မှတ်ထင်ရသည်။

တစ်နေ့တွင် ထိုအရှင်သည် ဗုဒ္ဓကို ရှိခိုးပြီးနောက် ဇေတဝန်ကျောင်းတော် မှခံဦးသို့ သွားရောက် ရပ်နေခိုက် တောရွာမှ ရောက်လာကြသော ရဟန်းသုံးကျိပ်တို့သည် အားတော် ဆယ်မျိုးနှင့် ပြည့်ဖြိုးကြွယ်ဝတော်မူသော ဗုဒ္ဓကို ဖူးမြော်ရန် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ဝင်လာကြစဉ် ကျောင်းတံခါးမုခ်၌ ရပ်နေသော ကိုယ်တော်လေးကို တွေ့သဖြင့် သာမဏေ ငယ်လေးမှတ်ထင်ကာ ကိုယ်တော်လေး၏ သင်္ကန်းစွန်းကို ကိုင်သူကိုင်၊ လက်ကို ဆွဲသူဆွဲ၊ ခေါင်းကို ပွတ်သူပွတ်၊ နှာခေါင်းကို ညှစ်သူညှစ်၊ နားရွက်ကို ဆွဲကိုင် လှုပ်သူ လှုပ်နှင့် အမျိုးမျိုး လက်ဆော့ကာ စ-ကြလေသည်။

ထို့နောက် သပိတ်၊ သင်္ကန်းများကို နေရာတကျ ထားသို့ကာ ဗုဒ္ဓထံ ရိုသေစွာ ချဉ်းကပ်ရှိခိုး၍ တစ်နေရာတွင် ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်နေကြသည်။ ထိုစဉ် ဗုဒ္ဓ-က စတင်၍ ဧည့်သည်ရဟန်းများအား ပျူငှာစွာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောကြားတော်မူသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းများက သူတို့ အလွန် တွေးချင် မြင်ချင်လှသော အရှင်အကြောင်းကို မေးမြန်းကြလေတော့သည်—

“မြတ်စွာဘုရား ... တရားဟောကောင်းတဲ့ အရှင်လက္ခဏကဘဒ္ဒိယ-ဆိုတာ ရှိတယ်လို့ ဘုရားတပည့်တော်များ ကြားဖူးပါတယ် ဘုရား၊ အခု သူ ဘယ်မှာ နေပါသလဲဘုရား”

“ရဟန်းတို့ ... အဲဒီကိုယ်တော်ကို ဖူးတွေ့ချင်ကြသလား”

“ဖူးတွေ့ချင်ပါတယ် ဘုရား”

“ရဟန်းတို့...ကျောင်းတံခါးမုခ်မှာ သင်တို့ ဟိုကိုင် ဒီကိုင်နှင့်စ-ခဲ့တဲ့ကိုယ်တော်လေးဟာ သင်တို့ ဖူးတွေ့လိုတဲ့ အရှင်လက္ခဏကဘဒ္ဒိယပဲ ဖြစ်တယ်”

“မြတ်စွာဘုရား ဆုတောင်းပြည့်သူ ကုသိုလ်ကံနှင့် ပြည့်စုံသူ သာဝကတစ်ဦး ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ဘုန်းတန်ခိုး နည်းပါးရပါသလဲဘုရား”

“ရဟန်းတို့.... မိမိပြုခဲ့ဖူးတဲ့ မကောင်းမှုကို အမှီပြု၍ ဘုန်းတန်ခိုး နည်းပါးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်”

“ အရှင်ဘုရား....ဘယ်ကဲ့သို့သော မကောင်းမှု ပြုခဲ့ဖူးသည်ကို အတိတ်ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူပါဘုရား” —

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး အုပ်စိုးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရား အလောင်းတော်သည်လည်း အထက်နတ်ပြည်တွင် သိကြားမင်း ဖြစ်နေသည်။ မင်းကြီးသည် ဟောင်းမြင်း အိုမင်းနေသော ဆင်၊ မြင်း၊ နွားတို့ကို မကြည့်လို၊ မမြင်လိုပေ။ မင်းကြီးသည် အကစား ဝါသနာပါသဖြင့် ဆင်အို၊ မြင်းအို၊ နွားအိုတို့ကို မြင်လျှင် လိုက်ခြောက်စေသည်။ လှည်းအိုကို မြင်လျှင် ဖျက်ဆီးစေသည်။ အဘွားအိုကို မြင်လျှင် ခေါ်ခိုင်းပြီး ဝမ်းဗိုက်ကို တွန်းလှဲကာ ပြန်၍ ထခိုင်းသည်။ ကြောက်အောင် ခြောက်သည်။ အဘိုးအိုကို မြင်လျှင် ကျွမ်းသမားလို မြေပေါ်တွင် ကျွမ်းထိုး ကစားခိုင်းသည်။

အဘိုးအို၊ အဘွားအိုကို မတွေ့ မမြင်လျှင် “ဘယ်အိမ်မှာ လူအိုရှိတယ်” ဟု သတင်းကြား သည်နှင့် တပြိုင်နက် ချက်ချင်း ခေါ်ခိုင်းပြီး ကစားသည်။ သားသမီးဖြစ်သူတို့က ရှက်ကြသဖြင့် မိမိတို့ မိဘများကို တိုင်းတပါးသို့ ပို့ထားကြရသဖြင့် မိဘနှင့်သားသမီး အဆက်အသွယ်ပြတ်ကာ မိဘကို လုပ်ကျွေးခြင်းတရား (မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနမင်္ဂလာ) ပျက်လာတော့သည်။ မင်းမှုထမ်း၊ မင်းခစားများလည်း ကစားသမားများသာ ဖြစ်လာကြသည်။ သေသူတိုင်း အပါယ်လေးဘုံသို့ ကျရောက်ကုန်သဖြင့် အပါယ်ဘုံတွင် ပြည့်နှက်နေသည်။ နတ်ဖြစ်သူ မရှိသလောက် နည်းပါးသဖြင့် နတ်ဦးရေ အရေအတွက်မှာ ယုတ်လျော့လာသည်။

သိကြားမင်းသည် နတ်သားအသစ်များကို မမြင်သဖြင့် “ဘာကြောင့်ပါလိမ့်” ဟု ဆင်ခြင် သုံးသပ်၍ အကြောင်းကို သိရှိပြီးနောက် “ဒီဗြဟ္မဒတ်မင်းကိုတော့ ဆုံးမမှ ဖြစ်တော့မယ်” ဟု ကြံစည်ပြီး အဘိုးအိုသဏ္ဌာန် ဖန်ဆင်း၍ နွားအိုနှစ်ကောင်ဖြင့် ကသော လှည်းအိုပေါ်တွင် ရက်တက်ရည် (ဆန်ဆေးရည်) ဖြိုးနှစ်လုံး တင်ဆောင်ကာ ထွက်လာပါသည်။

ထိုနေ့သည် ပွဲလမ်းသဘင် ဃင်ယင်ကျင်းပသောနေ့ ဖြစ်သဖြင့် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလည်း တန်ဆာဆင်ထားသော ဆင်ကို စီး၍ လှပတင့်တယ်စွာ ပြုပြင် ဆင်ယင်ထားသော မြို့တော်ကို လက်ယာရစ်အတိုင်း လှည့်လည်ကြည့်ရှုနေစဉ် ဟောင်းနွမ်း စုတ်ပြတ်သော အဝတ်ကို ဝတ်ကာ လှည်းအိုကြီးကို မောင်းနှင်လာသော အဘိုးအိုနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြသည်။

မင်းကြီးသည် လှည်းအိုကြီးကို မြင်သဖြင့် မင်းချင်းများအား ဤသို့ ပြောကြားလိုက်သည်။

“မင်းချင်းတို့.... ဒီလှည်းအိုကြီးကို ဖျက်ဆီးလိုက်ကြစမ်း”

“အရှင်မင်းမြတ် လှည်းအိုဆိုတာ ဘယ်မှာလဲ၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့ မမြင်ပါလား”

ထိုအခါ သိကြားမင်းက မိမိ၏ တန်ခိုးအစွမ်းဖြင့် မင်းကြီးကိုသာ ပြသသည်။ ထိုနေရာသို့ လူအမြောက်အမြား စုရုံးရောက်ရှိလာသည့်အခါ မင်း၏ ဦးခေါင်းအထက် ဟင်းလင်းပြင်တွင် လှည်းအိုကို မောင်းနှင်ကာ မင်း၏ ဦးခေါင်းပေါ်တွင် ရက်တက်အိုးတစ်လုံးကို ခဲ့၍ လှည့်ထွက်

သွားပြီး တဖန်ပြန်၍ ကျန်အိုးတစ်လုံးကို ခွဲလိုက်ပြန်သည်။ ထိုအခါ မင်း၏ဦးခေါင်း အနှံ့အပြားမှ ရက်တက်ရည်များ စီးကြလာသည်။ မင်းကြီးသည် စိတ်လည်းညစ်၊ ရှက်လည်းရှက်၊ စက်လည်း စက်ဆုပ် ဖြစ်နေသည်။ ထိုစဉ် သိကြားမင်းက မင်းကြီး စိတ်ပင်ပန်း ဆင်းရဲနေသည်ကို သိသဖြင့် လည်းကို ကွယ်ဖျောက်၍ သိကြားကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းပြီး ဝရဇိန်လက်နက်ကိုင်ကာ ကောင်းကင်တွင် ရပ်လျက်—

“ဟယ်... တရားမစောင့်သော မင်းယုတ်...သင် မအိုနိုင်တော့ဘူးလား၊ သင့်ခန္ဓာ ကိုယ်ကို အိုခြင်းတရား မနိုင်စက်နိုင်တော့ဘူးလား၊ သင်သည် ကစားဂါသနာ ပါသည့် အလျောက် လူအိုတွေကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲနေသည်။ သင်တစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ထိုကစားမှုမျိုးကို ပြုလုပ်နေကြသဖြင့် သေသူတိုင်း သေသူတိုင်း အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်ကြရသည်။ လူတွေလဲ မိဘတွေကို လုပ်ကျွေးခွင့် မကြေတော့ပေ။ သင် ဒီကစားမှုမှ မရှောင်ကြဉ်ဘူးဆိုရင် ဒီ ဝရဇိန်လက်နက်နှင့် သင့်ဦးခေါင်းကို ခွဲပြစ်ရလိမ့်မယ်၊ ဒီနေ့က စလို့ ဒီအမှုကို မပြုလေနှင့်” ဟု—

ခြိမ်းခြောက်လိုက်သည်။

ထို့နောက် မိဘတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းပြောကြား၍ မိမိထက် ကြီးသူတို့အပေါ် အရိုအသေပြုခြင်း၏ ကောင်းမှုအကျိုးဆက်ကို ဟောပြောဆုံးမပြီးလျှင် မိမိနေရာ တာဝတိံသာသို့ ပြန်သွားလေတော့၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုနေ့မှစ၍ ထိုအမှုမျိုးကို ပြုလုပ်ရန် စိတ်ကူးတောင်မှ မထည့်ဝံ့တော့ပေ။

ဗုဒ္ဓသည် အတိတ်ကို ဆောင်တော်မူပြီးနောက် အောက်ပါဂါထာကို ဆက်၍ ဟောကြားတော်မူသည်—

ပါဠိ

- ၁၀၃။ ဟံသာ ကောဉ္ဇာ မယူရာ စ၊ ဟတ္ထယော ပသဒါ မိဂါ။
သဗ္ဗေ သီဟဿ ဘာယန္တိ၊ နတ္ထိ ကာယသ္မိ တုလျတာ။
- ၁၀၄။ ဝေမေဝ မနုဿေသု၊ ဒဟရာ စေပိ ပညဝါ။
သော ဟိ တတ္ထ မဟာ ဟောတိ၊ နေဝ ဗာလော သရီရဝါ။

မြန်မာပြန်

- ၁၀၃။ ရဟန်းတို့....ခန္ဓာကိုယ် (ကြီးသည် ငယ်သည်)၌ နှိုင်းယှဉ်စရာ ဟိုဗေးတာစရာ မရှိပေ။ ဟင်္သာ၊ ကြိုးကြာ၊ ဥဒေါင်း၊ ဆင်၊ ချေ(ဂျီ)နှင့် ကျန်သော သားကောင်အပေါင်းတို့သည် ခြင်္သေ့ကို ကြောက်ကြသည်။
- ၁၀၄။ ထို့အတူပင် လူတို့တွင် လူပင်ငယ်သော်လည်း (ဝါ) ခန္ဓာကိုယ်ပင် သေးငယ်သော်လည်း ပညာရှိက လူကြီးဖြစ်သည်။ ပညာမရှိပါက လူပင်ကြီးသော်လည်း (ဝါ) ခန္ဓာကိုယ် ကြီးသော်လည်း လူငယ်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သင်တို့လည်း လက္ခဏာဘဒ္ဒိယသည် ခန္ဓာကိုယ်အားဖြင့် သေးငယ်သော်လည်း ဉာဏ်ပညာအားဖြင့် သေးငယ်သည်ဟု မမှတ်ထင် ကြလေနှင့်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခု ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက သိကြားမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။
 ယခု သူတပါး အကစားခံရသော လက္ခဏာဘဒ္ဒိယ မထေရ်သည် ရှေးက
 လူအိုဘိုးအား ကစားလေ့ရှိသော မင်းဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။လူပင်ငယ်သော်လည်း ပညာကြွယ်က ရှိသေရမည်။

ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဇဏ္ဍိတာနုဉ္ဇေဝနာ၊ မင်္ဂလာ၊ ပူဇာ၊ စ ပူဇနေယျာနံ မင်္ဂလာ၊ ဂါရဝမင်္ဂလာ။

၂ ၀၃-ခန္ဓဇာတ်

(ခန္ဓ=အစုအပုံဘုရား (ဝါ) ခန္ဓာငါးပါး တရားအစုနှင့် ဆက်ဆံပုံ)

မေတ္တာ ပွားများသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

လူနတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ဆရာကုန်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

မြေတစ်ကောင်သည် သစ်ဆွေးကြားမှ ထွက်၍ မီးတင်းကုပ် (ဇရုံးအိမ်) တံခါးတွင် ထင်းခွဲနေသော ရဟန်းတစ်ပါး၏ ခြေချောင်းကို ပေါက်လိုက်သည်။ ထိုရဟန်းသည် မြေပေါက်သော နေရာတွင်ပင် ပွဲချင်းပြီး သေဆုံးသွားရှာသည်။ ရဟန်းတစ်ပါး မြေကိုက်ခံရ၍ သေဆုံးကြောင်း သတင်းမှလည်း ကျောင်းတိုက်ကြီးတစ်ခုလုံး ချက်ချင်း ပြန့်နှံ့သွားသည်။ မွှာရုံကြီးအတွင်းရှိ ရဟန်းများလည်း ရဟန်းတစ်ပါး မြေကိုက်ခံရ၍ သေဆုံးကြောင်းကို သူတမျိုး ငါတဖုံ ပြောဆိုနေကြသည်။

“ကိုယ်တော်တို့.... ကိုယ်တော်လေးတစ်ပါး မီးတင်းကုပ်တံခါးမှာ ထင်းခွဲနေတုန်း မြေကိုက်ခံရပြီး ချက်ချင်း သေသွားရှာသတဲ့”

ထိုစဉ် ဗုဒ္ဓကြွရောက်တော်မူလာ၍ ဗုဒ္ဓက “ရဟန်းတို့.... အခု ဘာတွေ ဖြစ်နေကြတာလဲ၊ ဘာစကားတွေ ပြောဆို နေကြတာလဲ” ဟု မေးတော်မူသောအခါ “ရဟန်းတစ်ပါး မြေကိုက်ခံရ၍ သေဆုံးသွားကြောင်းကို” လျှောက်ထားလိုက်ကြသည်။

“ရဟန်းတို့ ... ထိုရဟန်းသည် မြေမင်းလေးမျိုးကို အာရုံပြု၍ မေတ္တာတရား ပွားများပါက မြေကိုက်ခံရမှာ မဟုတ်ပေ၊ ငွှေးပညာရှိ ရသေ့အပေါင်းသည်ပင် ဘုရားမဖြစ်မီ အလောင်းတော် ဘဝတုန်းက မြေမင်းလေးမျိုးတို့ကို မေတ္တာပွားများခြင်းကြောင့် မြေမင်းအမျိုးတို့ကို မှီ၍ဖြစ်သော ဘေးအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ကြဖူးပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်တော်

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်သည် ကာသိတိုင်းတွင် ပုဏ္ဏားမျိုးရိုး၌ ဖြစ်လာသောအခါ ဗာရာဏသီ ပြည်တွင် ဗြဟ္မဒဏ်မင်းကြီး အုပ်ချုပ်စိုးစံနေသည်။ အလောင်းတော်သည် အရွယ်ရောက်သောအခါ ဝတ္ထု၊ အာရုံ ကာမဂုဏ်တရားများကို ပယ်စွန့်၍ ရသေ့အဝတ်ဖြင့် အဘိညာဉ်၊ သမာပတ်တို့ကို ပွားများ အားထုတ်လျက် ဟိမဝန္တာအနီး ဂင်္ဂါမြစ်အကွေ့ တင်နေရာတွင် ကျောင်းသင်္ခမ်း ဆောက်လုပ်ကာ ရသေ့အပေါင်းနှင့်အတူ ဈာန်ဖြင့် ပျော်မွေ့ နေထိုင်လေသည်။

ထိုအခါ ဂင်္ဂါမြစ်နားတစ်လျှောက်တွင် ထူးထူးဆန်းဆန်း ရှည်ရှည်လျားလျား တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့သည် ရသေ့တို့ကို ဘေးအန္တရာယ်ပြုကြသည်။ ရသေ့တော်တော်များများ အသက်ဆုံးရှုံး ခံနေကြရသည်။ ကျန်ရသေ့များက အကြောင်းစုံကို အလောင်းတော် ရသေ့အား လျှောက်ထား ကြသောအခါ အလောင်းတော်ရသေ့က ရသေ့အားလုံးကို အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး ဤသို့ ပြောကြားလိုက်သည်—

“ရသေ့အပေါင်းတို့... သင်တို့သည် မြွေမင်းလေးမျိုးတို့အပေါ် မေတ္တာတရား ပွားများကြပါ။ ထိုအခါ သင်တို့မြွေကိုက်ခံရခြင်းဘေးမှ ကင်းဝေးကြလိမ့်မယ်၊ ဒီ-ကနေ့က စလို့ မြွေမင်းလေးမျိုးတို့အပေါ် မေတ္တာပွားကြပေတော့”ဟု—

မိန့်ဆိုကာ အောက်ပါဂါထာကို ဟောတော်မူသည်—

ပါဠိ

၁၀၅။ ဝိရူပက္ခဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ရောပထေဟိ မေ။
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ကဏ္ဍာဂေါတမကေဟိ စ။

မြန်မာပြန်

၁၀၅။ အို- ရသေ့အပေါင်းတို့... “ဝိရူပက္ခ-နတ်မင်း၏ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ အပေါ်လည်း ငါ ချစ်ပါသည်။ ရောပထ-နတ်မင်း၏ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ အပေါ်လည်း” ငါ ချစ်ပါသည်။ ဆဗျာပုတ္တ-နတ်မင်း၏ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့အပေါ်လည်း ငါ ချစ်ပါသည်။ ကဏ္ဍာဂေါတမ နတ်မင်း၏ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့အပေါ်လည်း ငါ ချစ်ပါသည်”ဟု သင်တို့မေတ္တာပွားကြပါ။

ဤကဲ့သို့ မြွေမင်းလေးမျိုးတို့အပေါ် မေတ္တာ ပွားကြပါက “သူတို့ကလည်း သင်တို့ကို စောင့်ရှောက်ကြလိမ့်မည်၊ ခန္ဓာကိုယ် ရှည်လျားတဲ့ မြွေများသည် သင်တို့အား ကိုက်ခဲခြင်း၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြုကြတော့မည် မဟုတ်ပေ”ဟု မိန့်ဆိုကာ ဒုတိယမြောက်ဂါထာကို ဟောတော် မူပြန်သည်။

ပါဠိ

အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။

မြန်မာပြန်

အို...ရသေ့အပေါင်းတို့... “ခြေထောက်မရှိသော သတ္တဝါ၊ ခြေထောက်နှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါ၊ ခြေထောက်လေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါ၊ ခြေထောက်များသော သတ္တဝါ ထိုသတ္တဝါ အားလုံးတို့အားလည်း ငါချစ်မြတ်နိုးပါသည်”ဟု မေတ္တာပို့ကြပါ။

အလောင်းတော်သည် ဤကဲ့သို့ သရုပ်သဏ္ဌာန်အားဖြင့် မေတ္တာပွားပုံကို ပြတော်မူပြီးနောက် သတ္တဝါအားလုံးတို့အပေါ် အသနားခံ တောင်းပန်ပုံကို ပြတော်မူလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို ဟောတော်မူပြန်သည်—

ပါဠိ

မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ၊ မာ မံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော။
မာမံ စတုပ္ပဒေါ ဟိံသိ၊ မာ မံ ဟိံသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။

မြန်မာပြန်

အို...ရသေ့အပေါင်းတို့... “သင်တို့သည် ခြေထောက်မရှိသော သတ္တဝါ၊ ခြေထောက် နှစ်ချောင်း ရှိသော သတ္တဝါ၊ ခြေထောက် လေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါ၊ ခြေထောက်များသော သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည် ငါ့ကို မနှိပ်စက် မညှဉ်းဆဲကြပါစေနှင့်”ဟု မေတ္တာစိတ်ထားဖြင့် တောင်းပန် ပြောကြား ကြပါ။

ထို့နောက် မည်သူ့၊ မည်ဝါ၊ မည်သည့်သတ္တဝါဟု မရည်မှန်းဘဲလည်း မေတ္တာတရား ပွားများ စေလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို ဟောတော်မူပြန်သည်—

ပါဠိ

သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊ မာ ကိဉ္စိ ဝါပ မာဂမာ။

မြန်မာပြန်

အို...ရသေ့အပေါင်းတို့... “ခန္ဓာငါးပါးရရှိထားသော သတ္တဝါအားလုံး၊ သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံး၊ အပဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲသော သတ္တဝါအားလုံး ရှိရှိသမျှ သတ္တဝါ အားလုံးတို့သည် ကောင်းသော အာရုံကိုသာ မြင်တွေ့ခံစား နိုင်ကြပါစေ၊ ယုတ်မာ နောက်ကျ တစုံတခုသော ဆင်းရဲခြင်းသို့ မကျမရောက်ကြပါစေနှင့်”ဟု မေတ္တာပွားများကြပါ။

ဤကဲ့သို့ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟု ရည်ညွှန်းမှု မပြုဘဲ သတ္တဝါ အားလုံးအပေါ် မေတ္တာ တရား ပွားများပုံကို ဟောတော်မူပြီးနောက် ဆက်လက်၍ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူး အောက်မေ့စေလိုသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောတော်မူပြန်သည်—

ပါဠိ

၁၁၆။ အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
အပ္ပမာဏော သံဃော။

မြန်မာပြန်

၁၀၆။ အို...ရသေ့အပေါင်းတို့... “မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်သည် နှိုင်းယှဉ်စရာ တိုင်းတာစရာ မရှိပါပေ။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်သည် နှိုင်းယှဉ်စရာ တိုင်းတာစရာ မရှိပါပေ။ မြတ်သံဃာ၏ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်သည် နှိုင်းယှဉ်စရာ တိုင်းတာစရာ မရှိပါပေ တကား”ဟု ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်ကို သင်တို့ အဖန်တလဲလဲ အမြဲမပြတ် အောက်မေ့ဆင်ခြင်ပါကြ။

အလောင်းတော်သည် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အောက်မေ့ရမည်၏ အဖြစ်ကို မိန့်တော်မူပြီးနောက် အတိုင်းအတာနှင့်တကွသော သတ္တဝါတို့ကို ပြလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို ဟောတော်မူပြန်သည်—

ပါဠိ

ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ၊ အဟိ ဝိစ္စိက သတပဒီ။
ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗူ မူသိကာ။

မြန်မာပြန်

အို...ရသေ့အပေါင်းတို့... “မြေ၊ ကင်းမြီးကောက်၊ ကင်းခြေများ၊ ပင့်ကူတက်တူ၊ ကြက်၊ ကိုယ်ဖြင့် တွားသွားသော သတ္တဝါ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် အရွယ်အစားအားဖြင့် အတိုင်းအတာရှိကြပေသည်။ အတိုင်းအတာ ပမာဏရှိသော ဤသတ္တဝါတို့သည် အတိုင်းအတာ ပမာဏမရှိသော ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော် အာနုဘော်ကြောင့် နေရာ၊ညဉ့်ပါ အခါခင်သိမ်း စောင့်ရှောက်မှုပြုနိုင်ကြပါစေ”ဟု တောင့်တကြပါ။

ထို့ထက်ပို၍ ပြုကျင့်ဖွယ်ရာကို ပြလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို ဟောတော်မူပြန်သည်—

ပါဠိ

ကတာ မေ ရက္ခာ ကတာ မေ ပရိတ္တာ၊ ပဒ္ဓိက္ကမန္တု ဘူတာနိ။
သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊ နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနိ။

မြန်မာပြန်

အို...ရသေ့အပေါင်းတို့...သင်တို့သည် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် အစောင့်အရှောက်ကို ငါပြုအပ်ပြီ၊ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် အရံအတား အကာအကွယ်ကို ငါပြုအပ်ပြီ။ ငါ၏ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ပြုလိုသော သတ္တဝါအားလုံး ဝေးဝေးရှောင်ခွါ ဖဲကြပါစေ”ဟု ဆုကောင်း၍ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးရှင် ဘုရားသခင်အား ရှိခိုးပါ၏၊ ဝိပဿီ စသော ခုနစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့အားလည်း ရှိခိုးပါ၏။

အလောင်းတော်သည် သူ၏ တပည့်ရသေ့အပေါင်းအား အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ရန် အရံအတားဖြစ်သော ပရိတ်တော်ကို ဖွဲ့သီ၍ပေးလိုက်သည်။ ရသေ့အပေါင်းလည်း အလောင်းတော်၏ အဆုံးအမကိုနာယူကာ မေတ္တာပွားကြသည်။ ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို အောက်မေ့ကြသည်။

ထိုအချိန်မှ စ၍ မြွေမျိုးအပေါင်းတို့သည်လည်း ဝေးရာအရပ်သို့ ဆုတ်ခွာ သွားကြလေသည်။ ဘုရားအလောင်းတော်လည်း ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကို ပွားများအားထုတ်သဖြင့် သေလွန်သော အခါ အထက်ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရောက်လေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခုအခါ ဗုဒ္ဓသည် ရှေးရှင်ရသေ့အပေါင်းတို့၏ ဆရာရသေ့ ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု ဗုဒ္ဓ၏ ပရိသတ်သည် ရှေးက ရသေ့အပေါင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။သတ္တဝါအားလုံးအပေါ် မေတ္တာတရား ပွားများပါ။
မေတ္တာစွမ်းအား၊ ရန်သူများ၊ ဖယ်ရှား ဝေးဝေးခွာ။

ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ၊ နေက္ခမ္မပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ။

၂၀၄-ဝိရကဇာတ်

(ဝိရက=ဝိရကသည်သော အလောင်းတော်ကျီး)

မတူဘဲတုသဖြင့် ဒုက္ခရောက်ရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

လူ့ နတ်တို့ ဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်သော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ သုံးလူ့ဘသည် ဇေတဝန်ရွှေကျောင်း၌ ကိန်းအောင်းစံနေတော်မူစဉ် ဘုရားတု ပြုလုပ်သော ဒေဝဒတ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ သာဝက အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မောဂ္ဂလာန် မထေရ်တို့သည် ဒေဝဒတ်၏တပည့် ပရိသတ်များအား ပြန်လည်ခေါ်ဆောင်လာသည်ကို ဗုဒ္ဓမြင်တော်မူသဖြင့် ဤသို့မေးတော်မူသည်-

“ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ.... ဒေဝဒတ်က သင်တို့ကိုမြင်တော့ ဘာလုပ်သေးသလဲ”

“ဘုရား အတု ပြုလုပ်ပါတယ်ဘုရား”

“ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ....ဒေဝဒတ်ဟာ အခုမှသာ ငါဘုရား၏ အပြုအမူကို အတုယူမှု ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရသည် မဟုတ်ပေ၊ ရှေးကလည်း ဤကဲ့သို့ အတုပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခဲ့ရဖူးပေသည်”

“အရှင်ဘုရား....ရှေးကဖြစ်ပျက်ခဲ့ပုံ အလုံးစုံကို ပြန်လည် ဟောကြားတော်မူပါဘုရား”

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့သော အချိန်က ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်သည် ဟိမဝန္တာ တစ်နေရာတွင် တင်ကျီး(ရေကျီးကန်း)မျိုး၌ ဖြစ်၍ ရေအိုင် တစ်အိုင်ကို အမှီပြုကာ စားသောက်နေထိုင်လေသည်။ သူ၏ အမည်မှာ “ဝိရက”ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က ကာသိတိုင်းတွင် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း ဘေးဆိုးကြီး ဆိုက်ရောက်နေသဖြင့် လူတို့လည်း ကျီးစာကျွေးခြင်း၊ ဘီလူး၊ နဂါးတို့အား ပူဇော်ပသခြင်းအမှုတို့ကို မပြုလုပ်နိုင်ကြပေ။ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသော တိုင်းပြည်မှ ကျီးကန်းအများအပြားသည် တော၊ တောင်ထဲသို့ ဝင်ရောက် ကုန်ကြသည်။ ထိုတောရောက်ကျီးတို့တွင် ဗာရာဏသီပြည်တွင် ကျက်စား နေထိုင်သော သဝဠက-အမည်ရှိ ကျီးတစ်ကောင်သည် ကျီးမကိုခေါ်၍ ဝီရက-ကျီး၏ နေရာသို့ သွားရောက်ကာ ထိုရေအိုင်ကိုပင် အမှီပြုလျက် မိမိနှင့်သင့်လျော်ရာ တစ်နေရာတွင် နေထိုင်လေသည်။

တနေ့သ၌ သဝဠက-ကျီးသည် ရေအိုင်တွင် အစာရှာစဉ် ရေအိုင်ထဲသို့ ဆင်း၍ ငါးစားပြီး ရေအိုင်မှတက်ကာ ကိုယ်ကို အခြောက်ခံနေသော ဝီရက-ကျီးကို မြင်သဖြင့် “ဒီတင်ကျီးကို မှီခို နေရလျှင် ငါးများများ ရနိုင်မှာပဲ၊ သူ့ကို ချဉ်းကပ်မှဖြစ်မယ်”ဟု ကြံစည်ပြီး ဝီရက-ကျီးထံ ချဉ်းကပ် လေသည်။

“မိတ်ဆွေ....ဘာကို လိုချင်ပါသလဲ”

“အရှင်....ကျွန်ုပ်သည် အရှင်အား ဆည်းကပ် စားလိုပါတယ်”

“ဒါဖြင့် ကောင်းပြီလေ၊ ဆည်းကပ် စားတာပဲ”

ဝီရက ကျီးသည် ထိုနေ့မှစ၍ မိမိဝံ့လောက်ကိုသာ စားပြီး ငါးများကို ဆယ်ယူကာ သဝဠက ကျီးအား ပေးသည်။ သဝဠက-ကျီးလည်း မိမိဝံ့လောက်ကိုသာ စား၍ ကျန်အားလုံးကို ကျီးမအား ပေးသည်။

သဝဠက ကျီးသည် များမကြာမီတွင် “ဒီတင်ကျီးလဲ ကျီးမည်းပဲ၊ ငါလဲ ကျီးမည်းပဲ၊ မျက်စိ၊ နှုတ်သီး ခြေတို့လည်း အားလုံး အတူတူပဲ၊ ဘာမှ မထူးခြားဘူး၊ ဒီနေ့ကစပြီး သူယူလာတဲ့ ငါးကို မစားတော့ဘူး၊ ငါ့ဟာငါ ယူစားတော့မယ်”ဟု မာန်မာနများ ဖြစ်ပွားလာတော့သည်။ ထို့နောက် ဝီရက-ကျီးထံ သွား၍—

“ဝီရက....ကနေ့က စလို့ ငါ့ဟာငါ ရေအိုင်ထဲဆင်းပြီး ငါးဖမ်းမယ်”

“အဆွေသဝဠက....သင်ဟာ ရေထဲဆင်းပြီး ငါးဖမ်းနိုင်တဲ့ ကျီးမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ မပျက်စီးချင်ပါနဲ့”

ဤကဲ့သို့ ဝီရက-ကျီးတားမြစ်သော စကားကို နားမထောင်ဘဲ ရေအိုင်ထဲသို့ဆင်း၍ ရေငုပ်လိုက် သောအခါ မှော်ကို ထိုးဖောက်၍ မထွက်နိုင်တော့ဘဲ မှော်ကြားထဲတွင် ငြိ၍ နေတော့၏။ နှုတ်သီးဖျားလောက်သာ ရေပေါ် ပေါ်လာပြီး အသက်မရှူနိုင်တော့သဖြင့် ရေထဲ၌ပင် အသက် သေရရှာသည်။ သူ၏မယား ကျီးမသည် လင်ဖြစ်သူ သဝဠက-ကျီး ပြန်လာသည်ကို မမြင်၍ သိလို ဇောဖြင့် ဝီရက ကျီးထံ သွားရောက်ကာ—

“အရှင်ဝီရကကျီး....သဝဠက-ကျီး မမြင်ပါလား၊ သူဘယ်မှာလဲ၊ ဘယ်သွားတာလဲ”ဟု အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် မေးမြန်းလေသည်—

ပါဠိ

၁၀၇။ အပိ ဝီရက ပဿေသိ၊ သကုဏ မဇ္ဈဘာဏကံ။
မယူရဂီဝသင်္ကာသံ၊ ပတိ ဝံ မယံ သဝိဋ္ဌကံ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ဝီရကကျီး....အသံသာယာပြီး ဥဒေါင်းမင်း၏ လည်ပင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော
ငါ၏ ချစ်လင်သဝိဋ္ဌက-ကျီးကို တွေ့မြင်ပါသလား။

ဝီရက-ကျီးသည်ကျီးမ၏ စကားကိုကြားရသဖြင့် “သင်၏လင်သွားရာအရပ်ကို ငါသိပါတယ်” ဟု
အောက်ပါဂါထာဖြင့် ညွှန်ပြ ပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၀၈။ ဥဒကထလစရဿ ပက္ခိနော၊ နိစ္စံ အာမကမစ္ဆဘောဇိနော။ |
တဿာ' နုကရံ သဝိဋ္ဌကော၊ သေဝါလေ ပလိဂူဏ္ဍိတော မတော့။

မြန်မာပြန်

ကျီးမ....ရေထဲကုန်းပေါ် ဖြတ်ကျော်ပြီးလွှား ကျက်စားနိုင်သော ကျီးငှက်က သဝိဋ္ဌက-စားဖို့
ငါးစိမ်းတွေကို အမြဲတမ်း ဆယ်လို့ ပေးခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ရေထဲကုန်းပေါ် ဖြတ်ကျော်
ပြီးလွှား မကျက်စားနိုင်သည့် သဝိဋ္ဌက-ဟာ ငါ၏အတုကို ပြုခြင်းကြောင့် မှော်ထဲမှာ လွှမ်းမိုး
ရစ်ပတ် မထွက်တတ်တော့ဘဲသေရှာလေပြီ။

ကျီးမလည်း အကြောင်းစုံကို ကြားသိရ၍ ငိုကြွေးမြည်တမ်းကာ ဗာရာဏသီပြည်ဘက်သို့
ပျံသန်းသွားရှာလေတော့သည်။

ဇာတ်စပါင်းခန်း။ ။ယခု ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ဝီရက-ကျီး ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု ဒေဝဒတ်သည် ရှေးက သဝိဋ္ဌက-ကျီးဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မတူလျှင် မတူလေနဲ့၊ ဒုက္ခရောက်တတ်သည်။
(၂) ဖားတူလို့ ခရုခုန်၊ ဖင်ကြုံတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ခန္တိပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ၊ ဥပေက္ခာပါရမီ။

မင်္ဂလ၌။ ။ဝီရကအား ဉာဏာနုဉာဏ်သင်္ဂဟမင်္ဂလာဖြစ်၍၊ သဝိဋ္ဌကအား နိဝါတမင်္ဂလာ
ပျက်သည်။

၂၀၅-ဂဏ်ယုဇာတ်

(ဂဏ်ယု=မြစ်အမည်)

အလှပြိုင်သည့် ရဟန်းနှစ်ပါးအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးအရှင် ဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူစဉ် ရဟန်းငယ်နှစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။

သာဝတ္ထိမြို့နေ အမျိုးသားနှစ်ယောက်သည် သာသနာတော်တွင် ရဟန်းပြု၍ အသုဘဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်မှု မပြုဘဲ အလှအပကို အထင်ကြီး ချီးမွမ်းကာ မိမိကိုယ်ကို အလှပြင်လျက် သွားလိုက်၊ လာလိုက် ပြုလုပ်နေကြသည်။

တစ်နေ့တွင် သူတို့နှစ်ဦး “မင်း၊ မလှဘူး၊ ငါလှတယ်” စသည်ဖြင့် အလှပြိုင်ကာ ငြင်းခုံနေကြသည်။ ထိုစဉ် အနီးရှိ ရဟန်းအိုတစ်ပါးကို မြင်သဖြင့် “ဒီရဟန်းကြီးဟာ ငါတို့နှစ်ယောက် ဘယ်သူ လှတယ်၊ ဘယ်သူ မလှဘူးဆိုတာ သိနိုင်တယ်၊ သူ့ဆီ ချဉ်းကပ်ပြီး အဆုံးအဖြတ် ရယူရအောင်” ဟု ဆိုကာ ရဟန်းကြီးထံ သွားကြသည်။

“အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်တို့နှစ်ပါး ဘယ်သူက ပို၍ လှပါသလဲဘုရား”

“ငါ့ရှင်တို့...မင်းတို့ထက် ငါက ပို၍ လှပါတယ်”

“ကိုတော်ကြီးကလဲ မေးတာကို မဖြေဘဲနှင့် မဲမေးတာကို ဖြေတယ်၊ အလကား ရဟန်းအိုကြီး” ဟု—

ဆဲဆိုကာ ထွက်သွားကြသည်။

ထိုရဟန်းငယ်နှစ်ပါး၏ အပြုအမူ၊ အပြောအဆိုများသည် ရဟန်းများအလယ် တွင်ကျယ်လာတော့သည်။ ရဟန်းတော်များသည် ဓမ္မာရုံတွင်လည်း ထိုအကြောင်းကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချ ပြောဆိုနေကြသည်။

“ငါ့ရှင်တို့... ဟိုကိုယ်တော်ကြီး တစ်ပါးက အလှပြိုင်နေတဲ့ ကိုယ်တော်လေး နှစ်ပါးကို ရှက်သွားအောင် လုပ်လိုက်သတဲ့” ဟု—

ပြောဆိုနေစဉ် ဗုဒ္ဓ ကြွရောက်တော်မူလာကာ “ရဟန်းတို့ ... ယခု သင်တို့ ဘာစကားတွေ ပြောနေကြပါသလဲ” ဟု မေးတော်မူသောအခါ အသက်ပါ အကြောင်းကို လျှောက်ထားသိုက်ကြသည်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက “ရဟန်းတို့ ... ဒီရဟန်းငယ်နှစ်ပါးဟာ အခုမှ အသုအပ ရှုပါရုံကို အထင်ကြီးတာ ချီးမွမ်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ ရှေးကလဲ အဆင်းကို လှပတင့်တယ်အောင် ပြုပြင်၍ လှည့်လည်သွားလာခဲ့ဖူးတယ်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်တော်မူသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်စဉ် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဂင်္ဂါမြစ်နားတွင် ရုက္ခစိုးနတ်ဖြစ်နေသည်။ ထိုအခါ ဂင်္ဂါ ယမုနာ မြစ်နှစ်ဖွဲ့ ဆုံရာအရပ်၌ ဂင်္ဂါငါးနှင့် ယမုနာငါး ဤငါးနှစ်ကောင်သည် “ငါက လှတယ်၊ သင်က မလှဘူး” စသည်ဖြင့် အလှအပကို အကြောင်းပြု၍ ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်ကာ ငြင်းခုံနေကြသည်။ သူတို့သည် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနားအနီးက လိပ်တစ်ကောင်ကို မြင်သဖြင့် “ဒီလိပ်ဟာ ငါတို့နှစ်ယောက် ဘယ်သူလှတယ်၊ ဘယ်သူ မလှဘူးဆိုတာ သိမှာပဲ” ဟု လိပ်ထံ ချဉ်းကပ်ကာ မေးမြန်းကြသည်။

“မိတ်ဆွေလိပ်... ဂင်္ဂါငါးက လှသလား၊ ယမုနာ ငါးက လှသလား ပြောပြပါ”

“မိတ်ဆွေတို့.... ဂင်္ဂါ ငါးလဲ လှတယ်၊ ယမုနာ ငါးလဲ လှတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သင်တို့ နှစ်ကောင်ထက် ငါက ပိုလှလှတယ်” ဟု-

ပြောလိုသဖြင့် လိပ်သည် အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလိုက်သည်။

ပါဠိ

၁၀၉။ သောဘတိ မစ္ဆော ဂင်္ဂေယျော၊ အထော သောဘတိ ယာမုနော။
စတုပ္ပဒေါယံ ပုရိသော၊ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော။
ဤသကာယတဂီဝေါ စ၊ သဗ္ဗေဝ အတိရောစတိ။

မြန်မာပြန်

ဂင်္ဂါ မြစ်ထဲက ငါးလည်းလှပါသည်၊ ယမုနာမြစ်ထဲက ငါးလည်းလှပါသည်။ သို့သော်လည်း ခြေထောက်လေးချောင်းရှိပြီး ပညောင်ပင်ကဲ့သို့ လုံးဝန်းသောကိုယ်နှင့် ရထားသံကဲ့သို့ လည်ပင်း ရှည်သော လိပ်ထီးဖြစ်သော ငါသည်သာ သင်တို့အားလုံးထက် ပို၍ လှပတင့်တယ်ပါပေသည်။

ဂင်္ဂါငါးနှင့် ယမုနာငါးတို့သည် လိပ်၏ အဖြေစကားကို ကြားရသဖြင့် “ဟဲ့-လိပ်ယုတ်.... ငါတို့ မေးတာကို မဖြေဘဲ မမေးတာကို သင်ဖြေတယ်” ဟု ပြောလိုသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို ဆိုသည်။

ပါဠိ

၁၁၀။ ယံ ပုစ္ဆိတော န တံ အက္ခာသိ၊ အညံ အက္ခာသိ ပုစ္ဆိတော။
အတ္ထပ္ပသံသကော ပေါသော၊ နာယံ အသ္မာက ရုစ္စတိ။

မြန်မာပြန်

ဟယ် - လိပ်ယုတ်.... ငါတို့ မေးသော ပြဿနာကို သင်မဖြေ၊ မမေးသည်ကိုသာ သင်ဖြေ၏။ မိမိကိုယ်ကို ချီးမွမ်းတတ်သည့် ငါတို့က မေးအပ်သော သင်လိပ်သည် ငါတို့အား မရှုစိမ့် မနာလို ဝန်တို မနှစ်သက်ဖြစ်ဘိတကား။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ယခု ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်ခဲ့သည်။
 ယခု အလှပြိုင်သော ရဟန်းငယ်နှစ်ပါးသည် ရှေးက အလှပြိုင်သော ဂင်္ဂါ
 ငါးနှင့် ယမုနာ ငါး ဖြစ်ခဲ့သည်။
 ယခု ရဟန်းအိုသည် ရှေးက လိပ်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ကိုယ့်ထက်သာ မနာလို၊ ဝန်တိုစိတ်ထား၊ ခိုက်ရန်ပွား၏။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။နိဝါတမင်္ဂလာပျက်သည်။

၂၀၆—ကုရုမိပုဂဇာတ်

(ကုရုမိဂ=ကုရုမည်သော သမင်)

ဘေးအန္တရာယ်ရောက်လာမှ မိတ်ဆွေ စစ်, မစစ် သိရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

လောကသုံးပါးကို အကြွင်းမရှိ သိမြင်တော်မူသော ရှင်တော်ဗုဒ္ဓသည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသောအခါ ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

“ဗုဒ္ဓအား သတ်ဖို့ရန် ဒေဝဒတ် ကြိုးစားနေသည်”ဟု ဗုဒ္ဓကြားတော်မူသောအခါ “ရဟန်းတို့... ဒေဝဒတ်ဟာ ငါတုရားကို သတ်ဖို့ရန် ယခုမှ ကြိုးစားတာမဟုတ်၊ ရှေးကလည်း ကြိုးစားခဲ့ဖူးပေသည်”ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသော အချိန်က ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ် ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်သည် “ကုရုမိ” အမည်ရှိ သမင်တစ်ကောင်ဖြစ်၍ တောအတွင်းရှိ ရေအိုင်တစ်အိုင်အနီး ချုံပုတ်တစ်ခုထဲတွင် နေလေသည်။ ထိုရေအိုင်အနီးရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်၏ အဖျားတွင် ခေါက်ရှာငှက်တစ်ကောင် ရှိသည်။ ရေအိုင်ထဲတွင်လည်း လိပ်တစ်ကောင်ရှိသည်။ သူတို့သုံးကောင်သည် အချင်းချင်း ရင်းနှီးချစ်ခင်သော မိတ်ဆွေများဖြစ်ကြ၍ ရင်းရင်းနှီးနှီး ချစ်ချစ်ခင်ခင် နေကြသည်။

တစ်နေ့တွင် မုဆိုးတစ်ယောက်သည် တောလိုက်ထွက်လာစဉ် ရေဆိပ်၌ အလောင်းတော် ကုရုမိ-သမင်၏ ခြေရာကို မြင်သဖြင့် သံချောင်းနှင့် တူအောင် အလုံး ပြုလုပ်ထားသော ကျော့ကွင်းကို ထောင်ထားလိုက်သည်။ အလောင်းတော် သမင်မင်းသည် ရေသောက် ဆင်းလာသောအခါ ညဦးပိုင်းတွင်ပင် ကျော့ကွင်းအမိခံရပြီး အော်နေရှာတော့သည်။ ကုရုမိ-သမင် အော်သံကြားသဖြင့် သစ်ပင်ဖျားမှ ခေါက်ရှာငှက်နှင့် ရေထဲမှ လိပ်တို့ ရောက်ရှိလာကြပြီး “ငါတို့ ဘယ်လို လုပ်ကြမလဲ”ဟု တိုင်ပင်ကြသည်။ သို့အခါ ခေါက်ရှာငှက်က လိပ်ကိုခေါ်၍ “မိတ်ဆွေ...သင့်မှားက

သွားရှိတယ်။ ဒီကျော့ကွင်းကို သွားနှင့် ကိုက်ဖြတ်ပါ။ ငါက မုဆိုးမလာနိုင်အောင် လုပ်မယ်။ ဒီလို ငါတို့နှစ်ယောက် ကြိုးစားလို့ရှိရင် ငါတို့မိတ်ဆွေ အသက်ချမ်းသာရာရမှာ သေချာပါတယ်” ဟု အောက်ပါ ဂါထာ စကားဖြင့် ပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၁၁။ ဣသံ ဝဇ္ဇမယံ ပါသံ၊ ဆိန္ဒု ဒန္တေဟိ ကစ္ဆပ။
အဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ ယထာ နေဟိတိ လုဒ္ဒကော။

မြန်မာပြန်

မိတ်ဆွေလိပ်... ငါတိုက်တွန်းပါသည်။ သင်က ကျော့ကွင်းလုံးကို သွားနှင့် ကိုက်ဖြတ်ပါ။ ငါက မုဆိုး မလာနိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ပါမည်။

ထိုအခါ လိပ်သည် သားရေလုံးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ကျော့ကွင်းကို ကိုက်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစား တော့သည်။ ခေါက်ရှာငှက်လည်း မုဆိုးနေရာ ရွာသို့ ပျံသွား၍ အိမ်အနီး သစ်ပင်တစ်ပင်တွင် နားနေလေသည်။ နံနက်မိုးသောက်သောအခါ အိမ်ရှေ့တံခါးပေါက်မှ လှံကိုင်၍ ထွက်လာသော မုဆိုးကို ခေါက်ရှာငှက် မြင်သဖြင့် မုဆိုး၏ မျက်နှာကို အတောင်ဖြန့်ကာ ပုတ်ခတ်လိုက်သည်။ မုဆိုးသည် “ငှက်ယုတ် ပုတ်တော်ခံရသဖြင့် နိမိတ်မကောင်း” ဟု ခေတ္တပြန်၍ အိပ်လိုက်သည်။

မုဆိုးသည် အတန်ငယ်အိပ်ပြီး နောက် လှံကိုင်၍ ထလိုက်သည်။ ခေါက်ရှာငှက်သည် “ဒီမုဆိုး ဟာ ပထမက အိမ်ရှေ့တံခါးမှ ထွက်လာတယ်။ အခုတခါ အနောက်တံခါးပေါက်မှ ထွက်နိုင်တယ်” ဟု ဆင်ခြင်သိမြင်၍ အိမ်နောက်ဖေး သစ်ပင်၌ နားနေလေသည်။ မုဆိုးလည်း “ငါအရှေ့တံခါးက ထွက်လို့ ငှက်ယုတ်မာ မြင်တာဖြစ်ဖူး။ ဒီတခါ အနောက်တံခါးက ထွက်မယ့်” ဟု ကြံစည်ကာ အနောက်ဘက် တံခါးပေါက်မှ ထွက်လာသည်။ ခေါက်ရှာငှက်သည် အော်မြည်ကာ တဟုန်ထိုး ပျံသန်းလာပြီး မုဆိုး၏မျက်နှာကို ပုတ်ခတ်ပြန်သည်။ မုဆိုးသည် “ဒီငှက်ယုတ် ပုတ်ခတ်ပြန်ပြီ။ ဒီအတိုင်းဆိုရင် ငါထွက်လို့ရတော့မှာ မဟုတ်ဘူး” ဟု ပြန်၍ အရုဏ်တက်သည့်တိုင်အောင် အိပ်ပြီး အရုဏ်ဘက်သောအခါ လှံကိုင်၍ ထွက်လာပြန်သည်။ ထိုအခါ ခေါက်ရှာငှက်သည် လျင်မြန်စွာ ပျံသွားပြီး မုဆိုးလာနေပြီဖြစ်ကြောင်း အလောင်းတော် သမင်အား ပြောကြားလေသည်။

ခဏအကြာတွင် လိပ်သည် သားရေတစ်လွန်းမျှကိုသာ မဖြတ်ရသေးဘဲ ကျန်သားရေလွန်း များကိုမူ ကိုက်ဖြတ်ပြီးဖြစ်နေသည်။ လိပ်၏သွားများလည်း ကျိုးလုနီးနီးအခြေသို့ရောက်နေသည်။ ပါးစပ်ထဲမှ သွေးများလည်း ယိုစီးကျလာသည်။ အလောင်းတော်သမင်မင်းသည် လှံကိုင်ကာ မိုးကြိုးကဲ့သို့ လျင်မြန်သောအဟုန်ဖြင့် ပြေးလာသော မုဆိုးကိုမြင်၍ အနှောင်အဖွဲ့ သားရေကြိုးကို ရုန်းဖြတ်ပြီး တောထဲသို့ ဝင်ပြေးသွားလေသည်။

ခေါက်ရှာငှက်သည် သစ်ပင်ဖျား၌ နားနေသည်။ လိပ်မှာမူ အားအင်ကုန်ခန်း ပင်ပန်းနေပြီ ဖြစ်သဖြင့် ထိုနေရာ၌ပင် ဝပ်လျက်သား နေရှာသည်။ မုဆိုးသည် လိပ်ကိုကောက်ယူကာ အိတ်ထဲ ထည့်၍ သစ်ငုတ်တစ်ခုတွင် ချိတ်ထားလိုက်သည်။ အလောင်းတော် သမင်မင်းသည် နောက်လှည့် ကြည့်လိုက်သောအခါ လိပ်ကို ကောက်ယူထားပြီးသည်ကို သိသဖြင့် “ငါ့သူငယ်ချင်းအတွက် ငါ အသက်ကို ပေးလှူမယ်” ဟု ကြံစည်ပြီး အားနည်းယောင်ဆောင်ကာ မိမိကို မုဆိုး

မြင်လောက်အောင် ပြသည်။ မုဆိုးလည်း “ဒီသမင်ဟာ အားနည်းနေတာဖြစ်ရမယ်၊ ဒီသမင်ကို လိုက်သတ်မှ ဖြစ်မယ်” ဟု လှံကို ကိုင်ကာ သမင်နောက်သို့ လိုက်လေသည်။

အလောင်းတော် ကုရုဂ်-သမင်သည် မုဆိုးကို ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ကာ မဝေးမနီး ဖြစ်သော တောထဲ တစ်နေရာသို့ ဝင်သွားလေသည်။ ကုရုဂ်-သမင်သည် အဝေးသို့ရောက်နေပြီကို သိသဖြင့် ခြေရာဖျောက်ကာ တစ်ခြားလမ်းမှ လျင်မြန်စွာသွားပြီး ဦးချိုဖြင့် လိပ်ထည့်ထားသော အိတ်ကို မ-ယူလိုက်သည်။ ထို့နောက် မြေပေါ် ချကာ အိတ်ကိုဖောက်ခွဲ၍ လိပ်ကို ထုတ်လိုက်သည်။ ခေါက်ရှာငှက်လည်း သင်္ဃပ်ပေါ်မှ ပျံဆင်းလာသည်။

အလောင်းတော် ကုရုဂ်-သမင်မင်းသည် မိတ်ဆွေဖြစ်သော လိပ်နှင့် ခေါက်ရှာငှက်အား ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားပြီး သတ်ပေးလိုက်သည်။ “ငါဟာ သင်တို့ နှစ်ဦးကြောင့် အသက် ချမ်းသာရာ ရပေတယ်၊ သင်တို့ကလဲ သင်တို့ မိတ်ဆွေဖြစ်တဲ့ ငါလုပ်သလို ပြုလုပ်ကြပေတယ်၊ ဒီအချိန်မှာ မုဆိုးပြန်လာပြီး သင်တို့ကို ဖမ်းနိုင်သေးတယ်၊ ဒါကြောင့် မိတ်ဆွေခေါက်ရှာငှက်ကလဲ သင်ရဲ့သားငယ်များကို ချီပြီး တစ်ခြား နေရာကို သွားပေတော့၊ မိတ်ဆွေလိပ်ကလဲ ရေထဲကို ငုပ်လျှိုးသွားပေတော့” ခေါက်ရှာငှက်နှင့် လိပ်လည်း အလောင်းတော်သမင်မင်း ပြောသည့် အတိုင်း သွားကြလေတော့သည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးသော အခါ အောက်ပါ ဒုတိယဂါထာကို ဟော တော်မူသည်—

ပါဠိ

၁၁၂။ ကစ္ဆပေါ ပါဝိသိ ဝါရိံ၊ ကုရုဂေါ ပါဝိသိ ဝနံ။
သတပတ္တော ဒုမဂ္ဂမှာ၊ ဒုရေ ပုတ္တေ အပါနယိ။

မြန်မာပြန်

လိပ်လည်း ရေထဲ ငုပ်လျှိုးသွားသည်၊ ကုရုဂ်သမင်းလည်း တောထဲ ဝင်သွားသည်၊ ခေါက်ရှာ ငှက်လည်း သစ်ပင်ဖျားမှ ဝေးသောနေရာသို့ သားငယ်များကို ဆောင်ယူသွားသည်။

မုဆိုးလည်း အိတ်ထားခဲ့ရာအရပ်သို့ သွား၍ ဘာတစ်ခုမှ မတွေ့တော့သဖြင့် ပေါက်ပြဲနေသော အိတ်ကို ယူကာ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် အိမ်သို့ ပြန်သွားလေတော့သည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ကုရုဂ်သမင် ဖြစ်ခဲ့သည်။
ဒေဝဒတ်သည် ရှေးက မုဆိုးဖြစ်ခဲ့သည်။
သာရိပုတ္တရာသည် ရှေးက ခေါက်ရှာငှက် ဖြစ်ခဲ့သည်။
မောဂ္ဂလာန်သည် ရှေးက လိပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) စည်းလုံးညီညွတ် အောင်ကြောင်းဖြာ။
(၂) ကိုယ့်မိတ်ဆွေတစ်စုံတယောက် အန္တရာယ်ကျရောက်လျှင် မိမိအသက်ကို ပဓာနမထားဘဲ ကူညီသူသည်သာ မိတ်ဆွေစစ် မိတ်ဆွေကောင်း။
- ပါရမီ။ ။ပညာ၊ ဝီရိယ၊ မေတ္တာ ပါရမီတို့ ဖြစ်သည်။
- မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာ မင်္ဂလာ၊ ကတညုတ မင်္ဂလာ။

၂၀၇-အဿကဇာတ်

(အဿက=အဿကမည်သောမင်း)

သေသူအတွက် ပူရတန်ပွားနေခြင်းသည် အကျိုးမရှိကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ရှေးဘုရားရှင်တို့နှင့်အတူ လာခြင်းကောင်းတော်မူသော ဗုဒ္ဓသည် မယားဟောင်း ဖြားယောင်း ခံရသော ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူသည်။

မယားဟောင်းက ဖြားယောင်း၍ ငြီးငွေ့ပျင်းရိနေသော ရဟန်း၏ အကြောင်းကို ဗုဒ္ဓကြားသိ တော်မူသဖြင့် ဤသို့မေးမြန်းတော်မူသည်။

“ရဟန်း... သင်-ငြီးငွေ့ပျင်းရိနေတယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ် မြတ်စွာဘုရား”

“သင့်ကို ဘယ်သူက ငြီးငွေ့အောင် လုပ်နေပါသလဲ”

“တပည့်တော်ရဲ့ ဇနီးဟောင်း ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား”

“သင့်အပေါ်မှာ ထိုဇနီးဟောင်းက ချစ်ခင်စုံမက် တပ်နှစ်သက်မှု မရှိပါဘူး၊ ရှေးကလဲ ဒီမိန်းမဟာ သင့်ကို ဆင်းရဲဒုက္ခအကြီးအကျယ် ရောက်စေခဲ့ဖူးတယ်” ဟု-
မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်ယူ ဟောကြားတော်မူသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ကာသိတိုင်း ပါဠိလိမြို့တွင် “အဿက”အမည်ရှိ မင်းတစ်ပါး စိုးစံခဲ့ဖူးသည်။ ထိုမင်း၏ မိဖုရားအမည်မှာ “ဥပရီ” ဖြစ်သည်။ ဥပရီ-သည် ချစ်စရာ မြက်နှိုးတွယ်တာစရာ ကောင်းသည်။ ရုပ်အဆင်းမှာလည်း ကြည့်ရှု၍ မဝနိုင်လောက်အောင် လှပသည်။ သန့်ရှင်း ကြည်လင်သည်။ လူမက နတ်တမျှ လှပတင့်တယ်သည်။

တစ်နေ့တွင် မိဖုရားဥပရီမှာ ရုတ်တရက် သေဆုံးသွားရှာသည်။ အဿကမင်းသည် သူ၏ မိဖုရား သေဆုံးသဖြင့် ပူပင်သောကတွေ နှိပ်စက်ခံရပြီး ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ စိတ်နှလုံးမသာမယာ ဖြစ်နေရှာသည်။ အဿက-မင်းသည် မိဖုရား၏အလောင်းကို ခေါင်းတလားတွင် အိပ်စက်စေပြီး ဆီနှစ်ထည့်ကာ မိမိညောင်စောင်းအောက်မှာ ထား၍ အစာအာဟာရ မစားဘဲ မျက်ရည်ယို ငိုကြွေးလျက် အိပ်နေရှာသည်။

မယ်ခတ်၊ ခမည်းတော်၊ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်၊ မင်း၊ မှူးမတ်၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး၊ သူကြွယ် စသည်တို့ကလည်း “မင်းကြီး... စိုးရိမ်ခတ်မမူပါနှင့်၊ သင်ရတနာတော်တွေဟာ အနိစ္စသာလျှင် ဖြစ်ကြပါတယ်” စသည်ဖြင့် ပြောဆိုနှစ်သိမ့်ကြသော်လည်း မရပေ။ ထိုအဿကမင်း လွမ်းဆွတ် ငိုကြွေးနေခဲ့သည်မှာ ခုနစ်ရက်ပင် လွန်မြောက်သွားပြီ ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ အဘိညာဉ်ငါးပါး၊ သမာပတ်ရှစ်ပါးကို ရသော အလောင်းတော်ရသေ့သည် ဟိမဝန္တာ တွင်နေလျက် အာလောက (အလင်းရောင်) ကသိုဏ်းကို ပွားများကာ (ဒိဗ္ဗက္ခေ) အရာရာကို မြင်နိုင်သော မျက်စိဖြင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းကို ကြည့်စဉ် အဿကမင်း ငိုကြွေးနေသည်ကို မြင်သည်။ “ငါသည် အဿကမင်း၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်သင့်သည်” ဟု နှလုံးသွင်းပြီး စိတ်တန်ခိုးဖြင့် ကောင်းကင်ထက်သို့ ပျံတက်၍ မင်း၏ ဥယျာဉ်တော်၌ သက်ဆင်းကာ မင်္ဂလာ ကျောက်ဖျာ ပေါ်တွင် ရွှေဆင်းတုပမာ ထိုင်နေလိုက်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ပါဠိလိမ္မိသား ပုဏ္ဏားငယ်တစ်ယောက်သည် ဥယျာဉ်သို့ ရောက်လာပြီး ဘုရား အလောင်းတော်ကို မြင်သဖြင့် ထိုင်၍ ရှိခိုးနေသည်။ အလောင်းတော်လည်း ပုဏ္ဏားငယ်နှင့် အတူ နှုတ်ဆက်စကား ပြောကြားတော်မူသည်—

“သူငယ်...အဿကမင်း တရားစောင့်သလား”

“မှန်ပါ အရှင်ဘုရား...အဿကမင်းဟာ တရားတော့ စောင့်ပါတယ်၊ သို့သော်လည်း သူ့မိဖုရားသေလို့ အလောင်းကို ခေါင်းတလားထဲ ထည့်ပြီး ငိုကြွေးပြည်တမ်းလျက် အိပ်နေသည်မှာ ယနေ့ဆိုရင် ခုနစ်ရက် ပြည့်ပါပြီ၊ အရှင်ဘုရားများ အဿကမင်း ဒီဆင်းရဲ ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်အောင် ဘာကြောင့် မလုပ်ပေးနိုင်ကြပါသလဲ၊ အရှင်ဘုရားတို့လို သီလရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိနေပါလျက် အဿကမင်းကို ဒီလို ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ခံစားစေဖို့ သင့်ပါသလား ဘုရား”

“သူငယ်လေး...အဿကမင်းကို ငါ မသိပါဘူး၊ သို့သော်လဲ သူ့ကိုယ်တိုင် ငါ့ဆီ လာ မေးလျှင် သူ့မိဖုရား ဖြစ်ရာအရပ်ကို ပြောပြပြီး သူ့ဆီကို သူ့မိဖုရားလာ၍ စကား ပြောစေမယ်”

“အရှင်ဘုရား...ဒါဖြင့်ရင် အဿကမင်းကို ပင့်ခဲ့ပါ့မယ်၊ ဒီနေရာမှာ ခေတ္တ သိတုန်းသုံး တော်မူပါဘုရား”

ပုဏ္ဏားငယ်သည် ဘုရားအလောင်းထံ ကတိတောင်း၍ အဿကမင်းဆီသို့ ပြေးလာပြီး အကြောင်းစုံပြောပြကာ အကြားအမြင်ရတဲ့ ရသေ့ထံ သွားသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားလိုက် လေသည်။

အဿကမင်းသည် “ဥပရိမိဖုရားကို မြင်ရတော့မယ်” ဟု နှစ်သက်ရွှင်လန်း ဝမ်းပန်းတသံ ရထားစီး၍ အလောင်းတော်ရှိရာ ဥယျာဉ်သို့ သွားလေတော့၏။ ဘုရားအလောင်းထံ ရောက်လျှင် ဘုရားအလောင်းအား ရှိခိုးကာ သင့်လျော်သော တစ်နေရာတွင် ထိုင်လျက်—

“အရှင်ဘုရား...အရှင်ဘုရားတို့ဟာ မိဖုရားဖြစ်ရာအရပ်ကို သိတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါ သလား ဘုရား”

“မင်းကြီး...သိပါတယ်”

“အရှင်ဘုရား...ဘယ်အရပ်မှာ ဖြစ်ပါသလဲဘုရား”

“မင်းကြီး...ဥပရိမိဖုရားဟာ ရုပ်အဆင်း၌ ယစ်မူးပြီး မေ့လျော့နေသဖြင့် ကုသိုလ် ကောင်းမှုကို မပြုမိ၍ ဒီဥယျာဉ်မှာပင် နွားချေးပိုးအမျိုးမှာ ဖြစ်နေရရှာတယ်”

“အရှင်ဘုရား....တပည့်တော် မယုံနိုင်ပါ”

“ဒါဖြင့်ရင် နွားချေးပိုးမကို ပြ၍ သင်နှင့် စကားပြောစေရမလား”

“ကောင်းပါပြီ၊ စကားပြောခိုင်းပါ”

အလောင်းတော်သည် မိမိ၏တန်ခိုးအစွမ်းဖြင့် “နွားချေးပိုး အဖိုနှင့်အမ နှစ်ကောင်းစလုံး နွားချေးပိုးကို ဖောက်ထွက်ကာ မင်း၏ရွှေမှောက်သို့ ရောက်လာစေသတည်း”ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ ခေါ်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် နွားချေးပိုးအဖိုနှင့် နွားချေးပိုးအမတို့ ရောက်လာကြသည်။ အလောင်းတော်သည် မင်းအား နွားချေးပိုးမကို ပြကာ—

“မင်းကြီး....ဒီနွားချေးပိုးမဟာ သင်ရဲ့ ဥပရိမိဖုရားပဲ၊ သင့်ကို ပြစ်၍ နွားချေးပိုး အဖိုနောက် ကောက်ကောက်ပါ လိုက်သွားလေတယ်၊ အဲဒီနွားချေးပိုးမလေးကို ကြည့် လိုက်စမ်းပါဦး”

“အရှင်ဘုရား....ဥပရိမိဖုရားဟာ နွားချေးပိုးမျိုးမှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တပည့် တော် မယုံကြည်နိုင်ပါ”

“မင်းကြီး....ဒါဖြင့်ရင် နွားချေးပိုးမကို စကားပြောစေရမလား”

“အရှင်ဘုရား....စကားပြောပါစေဘုရား”

ဘုရားလောင်းရသေ့သည် မိမိ၏ တန်ခိုးအစွမ်းဖြင့် နွားချေးပိုးမနှင့် စကားပြောလိုက်သည်။ နွားချေးပိုးမလည်း လူ့ဘာသာဖြင့် ပြန်ပြောသည်။

ဥပရိ....

“ဘာလဲ အရှင်ဘုရား”

“သင်သည် အတိတ်ဘဝက ဘယ်သူ ဖြစ်ပါသလဲ”

“တပည့်တော် အတိတ်ဘဝက အဿကမင်းရဲ့ မိဖုရား ဥပရိ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား”

“ယခု သင် အဿကမင်းကို ချစ်သလား၊ ဒါမှ မဟုတ် နွားချေးပိုးဖိုကို ချစ်သလား”

“အရှင်ဘုရား.... အဿကမင်းဟာ ရှေးဘဝက တပည့်တော်ရဲ့လင် ဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက ဒီဥယျာဉ်ထဲမှာ သူနှင့်အတူ ရူပါရုံစတဲ့ အာရုံငါးပါးကို ခံစားပြီး သွားလာ ခဲ့ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အခုအခါမှာတော့ ဘာတပါးခြားခံတဲ့ အချိန်ကစပြီး အဿကမင်းနှင့် တပည့်တော် ဘာမှ မတော်စပ်တော့ပါ၊ ဒါကြောင့် တပည့်တော်ဟာ အခု အဿကမင်းကို သတ်၍ သူလည်ချောင်းသွေးဖြင့် တပည့်တော်ရဲ့လင် နွားချေးပိုးဖိုရဲ့ ခြေတို့ကို ဆေးချင် ပါဘယ်” ဟု—

ပရိသတ်အလယ်တွင် လူ့ဘာသာစကားဖြင့် အောပါဂါထာကို ပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၁၃။ အယ' မဿကရာဇေန၊ ဒေသော ဝိစရိတော မယာ။

အနုကာမယ ကာမေန၊ ပိယေန ပတိနာ သာ။

၁၁၄။ နဝေန သုခဒုက္ခေန၊ ပေါရာဏံ အပိဓိယတိ။
တသ္မာ အဿကရညာဝ၊ ကိဋ္ဌော ပိယတရော မမ။

မြန်မာပြန်

၁၁၃။ အရှင်ဘုရား....ဤဥယျာဉ်တော်သည် အစဉ်နှစ်သက် ချစ်ခင်ရသည့် တပည့်တော်၏လင် အဿကမင်းနှင့်အတူ သွားလာပျော်ပါးခဲ့သော အရပ်ဖြစ်ပါသည်။

၁၁၄။ ယခုအခါမှာ အသစ်ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းက အဟောင်းဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖုံးလွှမ်းသွားပြီဖြစ်၍ အဿကမင်းထက် နွားချေးပိုးဖိုကို တပည့် တော် ပို၍ချစ်ပါသည်။

အဿကမင်းသည် နွားချေးပိုးမ ပြောသော စကားကို ကြားရသဖြင့် စိတ်မကောင်းခြင်း များစွာဖြင့် ထိုနေရာတွင် ရပ်လျက် အလောင်းကောင်ပုပ်ကို ထုတ်စေ၍ ဦးခေါင်းလျှော်ကာ ဘုရား အလောင်းတော်ကို ရှိခိုးပြီး မြို့တွင်းသို့ ဝင်သွားလေတော့၏။ နန်းတော်သို့ ရောက်လျှင် အမျိုး ကောင်းသမီး တစ်ယောက်ကို မိဖုရားကြီးအရာ တင်မြှောက်၍ တရားသဖြင့် မင်းလုပ် အုပ်ချုပ် နေလေသည်။ ဘုရားအလောင်းတော်လည်း ထိုမင်းအား ဆုံးမဩဝါဒပေးပြီး သောကကင်းဝေး စိတ်အေးချမ်းသာအောင် ပြုလုပ်ကာ ဟိမဝန္တာသို့ ဝင်သွားလေတော့သည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဇာတ်တော်ကို ပေါင်း၍ သစ္စာလေးပါးကို ဟောကြားတော်မူသည်။ သစ္စာလေးပါး ပြုပြီးသည်၏ အဆုံး၌ ငြီးငွေ့သောရဟန်း သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ရသေ့ဖြစ်ခဲ့သည်။
ငြီးငွေ့သော ရဟန်းသည် ရှေးက အဿကမင်းဖြစ်ခဲ့သည်။
မယားဟောင်းသည် ရှေးက ဥပရိမိဖုရားဖြစ်ခဲ့သည်။
အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရှေးက ပုဏ္ဏားငယ်ဖြစ်ခဲ့သည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။သေသူကို တောင့်တ၍ သောကပွားနေခြင်းသည် မိမိကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးရာ ရောက်သည်။
- ပါရမီ။ ။အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာမင်္ဂလာ၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ။

၂၀၈-သုသုမာရဇာတ်

(သုသုမာရ=မိကျောင်း)

ပညာရှိ မျောက်နှင့် ပညာမဲ့ မိကျောင်းတို့အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညု ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်က ဗုဒ္ဓအား သတ်ဖို့ ကြိုးစားအားထုတ်သည်ကို အကြောင်း ပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။

ဗုဒ္ဓသည် သူ့အား ဒေဝဒတ်က သတ်ဖို့ ကြိုးစားနေသည်ဟု သိတော်မူသဖြင့် “ဒေဝဒတ်ဟာ အခုမှ ငါဘုရားကို သတ်ဖို့ ကြိုးစားတာ မဟုတ်ကြောင်း၊ ရှေးကလည်း ကြိုးစားခဲ့ဖူးကြောင်း၊ ဘယ်လိုပင် ကြိုးစားသော်လည်း ငါဘုရားအား ထိတ်လန့်အောင် မပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း” ရဟန်းများအား မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်နေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည်လည်း ဟိမဝန္တာတွင် မျောက်မျိုးဖြစ်လာသည်။ ဘုရားအလောင်း မျောက်သည် ဆင်ပြောင်လောက် အားအင်ကြီးမားသည်။ အစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ခန္ဓာကိုယ် ကြီးမားဖွံ့ဖြိုးသည်။ တင့်တယ် ကောင်းမြတ်သော အဆင်းရှိသည်။ သူသည် ဂင်္ဂါမြစ်အနီး တောကြီးတစ်တောတွင် နေသည်။

ဂင်္ဂါမြစ်ထဲတွင် မိကျောင်း တစ်ကောင်ရှိသည်။ သူ၏ မယား မိကျောင်းမသည် ဘုရားအလောင်း မျောက်မင်း၏ ကိုယ်အဆင်းကို မြင်သဖြင့် မျောက်မင်း၏ နှလုံးသားကိုစားလိုသော စိတ်ဆန္ဒ (ချင်ခြင်း) ဖြစ်ပေါ်လာကာ မိကျောင်းဖိုထံ ပူဆာလေတော့၏။

“အရှင်....မျောက်မင်းရဲ့နှလုံးသားကို ငါစားလိုလှပါတယ်”

“ရှင်မ....ငါတို့က ရေထဲမှာ ကျက်စားတဲ့ အမျိုးပဲ၊ မျောက်က ကုန်းပေါ်မှာ ကျက်စားတဲ့အမျိုး ဖြစ်တယ်၊ ဒီမျောက်ကို ဘယ်နှယ်လုပ် ဖမ်းနိုင်မလဲ”

“အရှင်....ကြံဖန်ပြီး ဖမ်းပါ၊ မရလျှင် ကျမ သေရပါမယ်”

“ဒါဖြင့် မစိုးရိမ်ပါနှင့်၊ ဖမ်းနိုင်စရာ အကြောင်းတော့ရှိပါတယ်၊ မျောက်နှလုံးသားကို စားရပါစေမယ်”

မိကျောင်းဖိုသည် မိကျောင်းမအား နှစ်သိမ့်စကား ပြောကြား၍ အလောင်းတော် မျောက်မင်း ဂင်္ဂါမြစ်တွင်း ရေသောက်ဆင်းကာ ရေသောက်ပြီး မြစ်ဆိပ်နားတွင် နားနေစဉ် မျောက်မင်းထံသွား၍ ဤသို့ ပြောကြားလိုက်သည်—

“မျောက်မင်း....ငှက်ပျောသီးစားပြီး ကိုယ်နေနေကျ အရပ်မှာသာ နေလို့ ဘယ်ဟုတ်ဦးမလဲ၊ ဂင်္ဂါမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းမှာ အရသာရှိတဲ့ သရက်သီး၊ ပိန္နဲသီးတွေ သိပ်ပေါတယ်၊ အဲဒီအသီးတွေ သွားစားပါလား”

“မိကျောင်းမင်း....ဂင်္ဂါမြစ်က ရေလဲများတယ်၊ ကျယ်လဲကျယ်တယ်၊ တစ်ဖက်ကမ်းကို ငါဘယ်လိုလုပ် ကူးနိုင်မလဲ”

“မျောက်မင်း....တကယ်လို့ မျောက်မင်းက သွားလိုပါတယ်ဆိုရင် သင့်ကို ငါ့ရဲ့ ကျောကုန်းနှင့် တင်ဆောင်ပြီး ပို့ပေးပါမယ်”

“ဒီလိုဆိုရင် ကောင်းပါပြီ၊ စိတ်ချပါရစေ မိကျောင်းမင်း”

“ကျွန်ုပ် ကျောပေါ် တက်ပါ မျောက်မင်း”

မျောက်မင်းသည် မိကျောင်း၏ စကားကို ယုံကြည်သဖြင့် မိကျောင်း၏ ကျောပေါ် တက်စီးကာ လိုက်ပါသွားလေသည်။ မိကျောင်းသည် အနည်းငယ် သယ်ဆောင်သွားပြီးနောက် ရေငုတ်လိုက်သည်။

“မိတ်ဆွေ....ကျွန်ုပ်ကို ရေမွန်းအောင်လုပ်တာ ဘယ်လို သဘောပါလဲ”

“မျောက်မင်း....ငါဟာ သင့်ကို သဘောကောင်းလို့ ဆောင်ယူလာတာ မဟုတ်ဘူး၊ ငါ့မယားက သင့်နှလုံးသားကို စားလိုတဲ့ ချင်ခြင်း ဖြစ်နေတယ်၊ သင့်နှလုံးသားကို ငါ့မယားအား ကျွေးရလိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့် သင့်ကို ခေါ်လာတာ ဖြစ်တယ်”

“မိတ်ဆွေမိကျောင်း....သင် မမှတ်သားဖူးဘူးလား၊ ငါတို့ရဲ့ ရင်ထဲမှာ နှလုံးသား ရှိခဲ့ရိုးမှန်ရင် သစ်ပင်ဖျားမှာ ပြေးလွှားတဲ့အခါ မှုန်မှုန်ညက်ညက် ကြေပျက်ကုန်မှာပဲ”

“ဒါဖြင့်ရင် သင်တို့နှလုံးသားကို ဘယ်မှာ ထားကြသလဲ”

ဘုရားအလောင်း မျောက်မင်းသည် အနီးနားရှိ အသီး၊အပွင့်နှင့် ပြည့်စုံဝေဆာသော ရေသဖန်းပင်ကြီးကို ညွှန်ပြကာ—

“မိကျောင်းမင်း....ဟိုမှာ ကြည့်စမ်း၊ ရေသဖန်းပင်ကြီးကို မြင်ရဲ့လား၊ ငါတို့နှလုံး သားကို အဲဒီ ရေသဖန်းပင်ကြီးမှာ ဆွဲထားကြတယ်”

“မျောက်မင်း...သင့်နှလုံးသား ကျွန်ုပ်ကို ပေးရင် သင့်ကို ငါ့မသတ်ဘူး”

“ဒါဖြင့်ရင် ရေသဖန်းပင်ရှိရာကမ်းစပ်သို့ ငါ့ကို ပို့ပေးပါ၊ ရေသဖန်းပင်မှာ ဆွဲထားတဲ့ ငါ့နှလုံးသားကို သင့်အား ပေးပါမယ်”

မိကျောင်းသည် မျောက်မင်း၏ စကားကို ယုံကြည်သဖြင့် ရေသဖန်းပင်ရှိရာ ကမ်းစပ်ဆီသို့ ဆောင်ယူသွားသည်။ အလောင်းတော် မျောက်မင်းသည် မိကျောင်း၏ ကျောပေါ်မှ ခုန်လွှား၍ ရေသဖန်းပင်ပေါ်တွင် နေလျက်—

“မိတ်ဆွေမိကျောင်း....မိုက်လှချည့်လား၊ သတ္တဝါတို့ရဲ့ နှလုံးသားကို သစ်ပင်ဖျားမှာ ထားတယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်သလား၊ ငါသင့်ကို လိမ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်၊ သင့်အတွက် အကျိုး ရှိမရှိကို သင်သိသင့်တယ်။ သင်ဟာ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသလောက် ပညာနည်းတဲ့ အကောင်ပဲ”ဟု—

အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ပြောဆိုလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၁၅။ အလံ မေ'တေဟိ အဓမ္မဟိ၊ ဇမ္မုဟိ ပနသေဟိ စ။
ယာနိ ပါရိ သမုဒ္ဒဿ၊ ဝရံ မယံ ဥဒုမ္မရော။

၁၁၆။ မဟတိ ဝတ တေ ဗောန္တိ၊ န စ ပညာ တဒူပိကာ။
သုသုမာရ ဝဉ္စိတော မေသိ၊ ဂစ္ဆ ဒါနိ ယထာသုခံ။

မြန်မာပြန်

၁၁၅။ အို မိကျောင်း .. ဂင်္ဂါတစ်ဖက်ကမ်း၌ သင်တွေ့ထားသောသရက်သီး၊ သပြေသီး၊ ပိန္နဲသီး များကို ငါမလိုချင်တော့ပါ။ ငါ့အတွက်ရေသဖန်းသီးသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

၁၁၆။ အို မိကျောင်း... အမှန်ဆိုရင် သင်ဟာ ကိုယ်ခန္ဓာကတော့ ကြီးမားပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ် ကြီးမားသလောက် ပညာမရှိဘူး။ ငါဟာ သင့်ကို လှည့်ပတ်ပြီး ခေါ်လာခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ သင်လဲ လိုရာခရီးကို သွားပေတော့။

မိကျောင်းသည် တစ်ထောင်တန်ပစ္စည်း ဆုံးရှုံးခံရသကဲ့သို့ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ နှလုံးမသာယာ ခြင်း များစွာဖြင့် ငေးမှိုက်ကာ မိမိနေ့စဉ် ပြန်သွားလေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက မျောက်မင်းဖြစ်ခဲ့သည်။
 သင်ခန်းစာ။ ။ ပညာရှိသူသည် ပညာမဲ့သူကို နိုင်မြဲဖြစ်သည်။
 ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။
 မင်္ဂလာ။ ။ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၀၉။ ကုက္ကုဒ္ဓဇာတ်

(ကုက္ကုဒ္ဓ=ကြက်ဖ)

မိမိကိုယ်ကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားသင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုန်းဘော်ခြောက်ပါးရှင် ဖြစ်တော်မူသော ဗုဒ္ဓသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ တရား စစ်သူကြီး အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အတူနေတပည့်ဖြစ်သော ရဟန်းငယ်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။

ထိုရဟန်းငယ်သည် မိမိကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု၌ လိမ်မာပေသည်။ သူ၏ကိုယ် ခန္ဓာ မကျန်းမမာ ဖြစ်မှန်ကို ကြောက်ရွံ့သဖြင့် အလွန်အေးလွန်း၊ ပူလွန်းသော ပစ္စည်းတွေ ကိုလည်း မသုံးဆောင်ပေ။ အပူ၊ အအေးဒဏ်ကြောင့် သူ၏ကိုယ်ခန္ဓာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှာ စိုးရိမ် သဖြင့်လည်း တိုက်ခန်းပြင်ပသို့ မထွက်ပေ။ အလွန်ပြောသော ဆွမ်း၊ မနပ်သော ဆွမ်းများ ကိုလည်း မစားသောက်ပေ။ သူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှု (ကျန်းမာရေး လိုက်စားမှု) သတင်းသည် ရဟန်းများစွာတို့အလယ်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားနေလေသည်။

“ကိုယ်တော်တို့ ဒီရဟန်းကလေးကတော့ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တဲ့ နေရာမှာ သိပ်တော်တာပဲ” ဟု ဓမ္မာရုံပေါ်တွင် ရဟန်းများ ပြောဆိုနေကြစဉ် ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်မြတ် ရောက်ရှိလာပြီး “သင်တို့-ဘာစကားတွေ ပြောဆိုဘိုင်ပင်နေကြတာလဲ” ဟု မေးတော်မူသဖြင့် ရဟန်းငယ်လေးအကြောင်းကို လျှောက်ထားကြသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓ-က “ဒီရဟန်းငယ်လေးဟာ မိမိကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၌ လိမ်မာတာ အခုမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှေးဘဝကလဲ ဒီအတိုင်းပါပဲ” ဟု အတိတ် ကိုဆောင်ယူ ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ခဲ့စဉ်အခါ ဘုရားအလောင်းတော်သည် တောကြီးတစ်နေရာတွင် သစ်ပင်စောင့်နတ် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

တစ်နေ့တွင် ငှက်မုဆိုးတစ်ယောက်သည် သားမြီးကျော့ကွင်း (သားမြီးညွတ်)ထောင်၍ တောကြက်ကို တိန်ညှင်ကြက်ဖြင့် တယ်စဉ် တောထဲသို့ လွတ်ထွက်ပြေးဝင်လာသော တခါက အဖမ်းခံရဖူးသည့်ကြက်ကို မိအောင်ဖမ်းဖို့ ကြိုးစားသည်။

တောကြက်ဖကြီးသည် သားမြီးကျော့ကွင်း(ညွတ်)အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိသဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ကျော့ကွင်းမမိအောင် သွားသည်။ ပျံ-ပျံ၍သစ်ပင်ပေါ်တွင် နားသည်၊ ငှက်မုဆိုးလည်း ကိုယ်ပေါ်တွင် သစ်ခက်၊ သစ်ရွက်နုတို့ဖြင့် လူမှန်းမသိသာအောင် ပြုလုပ်ကာ ငှက်ကျော့ကွင်းကို ထပ်ပြန်တလဲလဲထောင်သည်။ ကြက်သည် ငှက်မုဆိုးရှက်အောင် လူ့ဘာသာစကားဖြင့် အောက်ပါ အတိုင်း ပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၁၇။ ဒိဋ္ဌာ မယာ ဝနေ ရုက္ခာ၊ အဿကဏ္ဍာ ဝိဘီဋ္ဌကာ။
န တာနိ ဧဝံ သက္ကန္တိ၊ ယထာ တံ ရုက္ခ သက္ကသိ။

မြန်မာပြန်

အချင်းမုဆိုး.... ဤတောထဲက အင်ကြင်းပင်၊ သစ်ဆိမ့်ပင်တို့ကို ငါ မြင်ဖူးပါသည်။ ဤ သစ်ပင်များသည် အချင်းမုဆိုး ဟိုဟို၊ ဒီဒီ ရွှေ့လျားသွားလာသလို မရွှေ့လျား မသွားလာကြပါ။

တောကြက်ဖသည် မုဆိုးအား အထက်ပါအတိုင်း ပြောဆို၍ အခြားသစ်ပင်တစ်ပင်ပေါ်တွင် နားနေပြန်သည်။ ထိုစဉ် မုဆိုးက အောက်ပါအတိုင်း ပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၁၈။ ပေါရာဏကုက္ကုဋ္ဌော အယံ၊ ဘေတွာ ပဉ္စရမာဂတော။
ကုသလော ဝါလပါသာနံ၊ အပက္ကမတိ ဘာသတိ။

မြန်မာပြန်

လှောင်ထားသော ဆောင်းကိုဖောက်ထွက်လာသော ဤကြက်ဟောင်းသည် ကျော့ကွင်း အကြောင်းကိုလည်း ကောင်းကောင်းသိသည်။ မိမိကိုယ်ကို ကျော့ကွင်း မမိအောင်လည်း ရှောင်တတ် တိမ်းတတ်သည်။ ငါ့ကိုလည်း သရော်လှောင်ပြောင်သည်။

မုဆိုးသည် တောထဲတွင် လှည့်လည်၍ ရသမျှ ချွံ့ကို ယူဆောင်ကာ အိမ်သို့ ပြန်သွား လေသည်။ ဤသို့ မုဆိုးနှင့် တောကြက်တို့၏ အချင်းအရာကို ထိုတောရှိ သစ်ပင်စောင့်နတ်သည် မျက်စိနားတို့ဖြင့် မျက်မှောက် ထင်ရှား မြင်ကြားလိုက်သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက သစ်ပင်စောင့်နတ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဒေဝဒတ်သည် ရှေးက မုဆိုး ဖြစ်ခဲ့သည်။

ကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းငယ်သည် ရှေးက ကြက်ဖ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဆင်ခန်းစာ။ ။မိမိကိုယ်ကို ကောင်းအောင် ကြိုးစားပါ။
 ပါရမီ။ ။ရဟန်းငယ်အား ဝီရိယပါရမီ၊ ပညာပါရမီ။
 မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ။

၂၁၀-ကန္ဓဂလကဇာတ်

(ကန္ဓဂလက=ကန္ဓဂလက မည်သော သစ်တောက်ငှက်)

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးခြင်းကြောင့် ပျက်စီးရသည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓသည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဘုရားအတု ပြုလုပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့သည်။

ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားအတု ပြုလုပ်နေကြောင်း ဗုဒ္ဓကြားတော်မူသဖြင့် “ရဟန်းတို့... ဒေဝဒတ်ဟာ ငါဘုရားကို လိုက်တုလို့ ပျက်စီးခဲ့ရတာ အခုမှ မဟုတ်ပါဘူး၊ ရှေးကလည်း ပျက်စီးခဲ့ဖူးပါတယ်”ဟု မိန့်တော်မူကာ ဒေဝဒတ်၏ အဘိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့စဉ်က ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း ဟိမဝန္တာတွင် သစ်တောက်(သစ်တောက်ပေါက်)ငှက်မျိုး ဖြစ်ခဲ့ဖူးပေသည်။ သူ၏အမည်မှာ “ခဒိရဝနိယ” (ရှားတောငှက်)ဟု ခေါ်သည်။ ထို ငှက်သည် ရှားတောမှာသာ အစာရှာ စားသောက်သည်။ ခဒိရဝနိယမှာ “ကန္ဓဂလက”(လက်ပံတောငှက်)အမည်ရှိ မိတ်ဆွေတစ်ကောင် ရှိသည်။ ကန္ဓဂလက-သည် လက်ပံတောကသစ်တောမှာသာ အစာရှာ စားသောက်သည်။ သူသည် တစ်နေ့တွင် ခဒိရဝနိယ-ထံသို့သွားရောက်လည်ပတ်သည်။ ခဒိရဝနိယသည် သူ၏မိတ်ဆွေကန္ဓဂလက ရောက်ခိုက် ရှားတောသို့ သွား၍ ရှားပင်ကို နှုတ်သီးဖြင့်ပေါက်လျက် ရှားပင်ပိုးများကို ထုတ်ယူ ပေးလေသည်။

ကန္ဓဂလက-သည် ပေးတိုင်း ပေးတိုင်း ပိုးတို့ကို ပျားမုန့်ဆုပ်စားသလို ကိုက်ဖြတ် ကိုက်ဖြတ်၍ စားလိုက်၏။ သူသည် စားရင်းနှင့်ပင် “သူလဲ သစ်တောက်(သစ်တောက်ပေါက်) ငှက်မျိုး၊ ငါလဲ သစ်တောက်(သစ်တောက်ပေါက်)ငှက်မျိုးပဲ၊ သူပေးတာကိုချည်း ငါက ဘာလုပ် စားနေရုံမှာလဲ၊ ငါ့ဟာငါ ရှားတောထဲမှာ အစာရှာစားမယ်”ဟု မခံချင်စိတ်(မာန)ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ခဒိရဝနိယအား ပြောလိုက်သည်။

“သူငယ်ချင်း...မင်းငါ့အတွက် ဒုက္ခမခံပါနှင့်တော့၊ ငါ့ဟာငါ ရှားတောထဲမှာ အစာ ရှာစားပါ့မယ်”

“သူငယ်ချင်း ကန္ဓဂလက...ငါတောင်းပန်ပါရစေ၊ မင်းက အနှစ်မရှိတဲ့ လက်ပံတော ကသစ်တောမှာ မှီခိုစားသောက်တဲ့ ငှက်မျိုးဖြစ်တယ်၊ ရှားပင်ဆိုတာ သဘာဝအားဖြင့် အနှစ်ရှိတယ်၊ မာတယ်၊ ဒါကြောင့် မင်းဟာမင်း ရှာဖွေစားသောက်ဖို့ စိတ်မကူးပါနှင့်”

“ဟေ့-ခဒိရဝနိယ...ငါလဲ သစ်တောက်ငှက်မျိုးပဲ မဟုတ်လား၊ ငါ့ဟာငါ့ရှာစားမှာပ”

ကန္ဓဂလက သည် ခဒိရဝနိယ ၏ စကားကို နားမထောင်ဘဲ တဟုန်ထိုးပျံကာ ရှားပင်ကို နှုတ်သီးဖြင့် ပေါက်လိုက်သည်။ ထိုခဏတွင်ပင် သူ၏နှုတ်သီးမှာ ကဲ့သွားလေတော့သည်။ မျက်စိ များလည်း မျက်လုံးအိမ်အပြင်ဘက်သို့ ထွက်ကျလာသည်။ ဦးခေါင်းလည်း ကဲ့အက်သွားသည်။ သူသည် သစ်ပင်တွင် တဲ့လဲ့ခိုချန် မတတ်နိုင်တော့သဖြင့် မြေပေါ်သို့ ကျကာ (သေခါနီးတွင်) ခဒိရဝနိယအား ပြောသွားရှာသည်—

ပါဠိ

၁၁၉။ အမ္ဘော ကော နာမ’ယံ ရုက္ခော၊ သိန္ဓုပတ္တော သကဏ္ဍကော။
ယတ္ထ ကေပ္ပဟာရေန၊ ဥတ္တမင်္ဂံ ဝိဘိဇ္ဇိတံ။

မြန်မာပြန်

သူငယ်ချင်း ခဒိရဝနိယ...တစ်ချက်ပေါက်မိရုံနှင့် ကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်းကဲ့သွားပါပြီ၊ ဆူးလည်းရှိ၊ အရွက်လည်း သေးသည့် ဤသစ်ပင်ကို မည်သည့်အပင်ခေါ်ပါသနည်း။

ခဒိရဝနိယ သည် ကန္ဓဂလက ၏ စကားကိုကြားသဖြင့် ဤသို့ ပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၂၀။ အစာရိ ဝတာယံ ဝိတုဒံ ဝနာနိ၊ ကဋ္ဌင်္ဂရုက္ခေသု အသာရကေသု။
အထာ’သဒါ ခဒိရံ ဇာတသာရံ၊ ယတ္ထ’ဗ္ဗိဒါ ဂရုဋ္ဌော ဥတ္တမင်္ဂံ။

မြန်မာပြန်

သူငယ်ချင်း ကန္ဓဂလက... ငှက်မြတ်ဖြစ်သော သင်သည် အနှစ်မရှိ ထင်းလောက်သာ အသုံးဝင်သော လက်ပံတော ကသစ်တောတို့ကို ထွင်းဖောက်စားသောက်သူ ဖြစ်သည်။ နောက်မှ သဘာဝအားဖြင့် အနှစ်ရှိသော ဤတောသို့ရောက်လာပြီး သစ်ပင်မှာ သင်၏ ဦးခေါင်းကို ခွဲလိုက်သည်။ ထိုသစ်ပင်ကို ရှားပင်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးနောက် ကန္ဓဂလကသည် ထိုနေရာ၌ပင် အသက်ကုန်ရှာလေတော့သည်။
ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ခဒိရဝနိယ အမည်ရှိ သစ်တောက်ပေါက်ငှက်ဖြစ်ခဲ့သည်။
ဒေဝဒတ်သည် ရှေးက ကန္ဓဂလက အမည်ရှိ သစ်တောက်ပေါက်ငှက် ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မတူလျှင် မတူနဲ့။
(၂) ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးခြင်းသည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးသည်နှင့် တူသည်။

ပါရမီ။ ။ဒါနပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဉာတကာနဉ္စသင်္ဂဟမင်္ဂလာ ဖြစ်၍၊ နိဝါတမင်္ဂလာပျက်သည်။

၇-မိရုဏထန္တဝဂ်

၂၁၁-သောမဒတ္တဇာတ်

(သောမဒတ္တ=သောမဒတ္တမည်သောသူ)

ရှက်တတ်၊ ကြောက်တတ်လွန်းက အလွဲလွဲအချော်ချော် ဖြစ်တတ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် “လာဠုဒါယီ”ထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုလာဠုဒါယီထေရ်ကား ရှက်တတ်၊ ကြောက်တတ်လွန်း၏။ လူနှစ်ယောက်၊ သုံးယောက် ကြားမှာပင် စကားမှန်အောင် မပြောတတ်။ အလွဲလွဲအချော်ချော်ဖြစ်တတ်၏။ ပြောချင်တာ တစ်မျိုး၊ ပြောလိုက်တာတစ်မျိုး ဖြစ်နေ၏။ ဒါပြောမည် ရည်ရွယ်ပြီး ဟိုဟာပြောလိုက်၏။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းတော်များ ပြောကြားနေကြစဉ် ဘုရားရှင်ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့.... လာဠုဒါယီသည် ယခုမှသာ ကြောက်တတ်၊ ရှက်တတ်လွန်းသည် မဟုတ်သေး၊ ဟိုရှေးတုန်းကလည်း ကြောက်တတ်၊ ရှက်တတ်လွန်းသည်သာတည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသိ တိုင်းတွင် မထင်ရှားသည့် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အမည်မှာ “သောမဒတ္တ”ဟု ခေါ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်လာသည့် အခါတွင် တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပညာသင်ကြားပြီးနောက် မွေးရပ်မြေသို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ မိဘများ ဆင်းရဲနွမ်းပါးလှ၍ “ဆင်းရဲသည့် အမျိုးမှ လူချမ်းသာမျိုး ဖြစ်အောင် ထူထောင်မည်”ဟု ကြံရွယ်ပြီး မိဘများကို ခွင့်ပန်ကာ ဗာရာဏသီမြို့တော်သို့ သွား၍ မင်းစား ပြုလုပ်နေပါသည်။

သောမဒတ္တသည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ ချစ်ခင် မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရသည်။ ဘုရားလောင်း သောမဒတ္တ၏ ဖခင်ပုဏ္ဏားကြီးမှာ နွားနှစ်ကောင်ဖြင့် လယ်လုပ်ကိုင်နေရာမှ တစ်နေ့တွင် နွားတစ်ကောင်မှာ ပိုးထိ၍ သေဆုံး ပျက်စီးသွားလေတော့သည်။ ဖခင်ပုဏ္ဏားကြီးသည် မင်းတရားကြီးထံ စားနေသည့် သားဖြစ်သူ သောမဒတ္တဆီသို့ သွား၍ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြပြီး မင်းတရားကြီးထံမှာ ခိုင်းဘက်နွားတစ်ကောင် တောင်းပေးရန် ပြောကြားလေသည်။

ဖခင်ပုဏ္ဏားကြီးက “လူကလေး...မင်းဟာ အဖေကြောက်တတ်တာ မသိဘူးလား၊ ငါဟာ လူနှစ်ယောက် သုံးယောက်ကြားမှာတောင် စကားမှန်အောင် ပြောရဲတာမဟုတ်ဘူး၊ တော်တော် ကြာ နွားသွားတောင်းတာ နွားသွားပေးပြီး ပြန်လာနေရပါဦးမည်၊ အဲဒီတော့ လူကလေးပဲ တောင်းပေးပါ”ဟု ပြောပြန်လေသည်။ ထိုအခါ သောမဒတ္တ-က “ဖခင်.. ဖြစ်ချင်ရာ ဖြစ်ပါစေ၊ ကျွန်ုပ်မတောင်းချင်ဘူး၊ ဖခင်ပဲ တောင်းပါ၊ ဖခင် မတောင်းတတ်လျှင် ကျွန်ုပ်သင်ပေးပါမည်”ဟု ပြောသည့်အခါ ဖခင်က ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံလိုက်၏။ ဤသို့ဖြင့် သားဖြစ်သူ သောမဒတ္တသည် ပြိတ်မြက်ချုပ်ပေါ်သည့် သုသာန်သို့ ဖခင်ကို ခေါ်သွား၍ ပြိတ်မြက်ရုံများကို လူရုပ်သဏ္ဌာန် စုစည်း ချီနှောင်ပြီး “ဒါကို မင်းကြီးလို့မှတ်၊ ဒါကို အမတ်ကြီးလို့ သဘောထား၊ ဒါကို စစ်သူကြီး”ဟု ထင်ပါ ဟု နမူနာပြထားပြီး တောင်းပုံတောင်းနည်းကို ဤသို့ သင်ပေးပါသည်။

“မင်းမြတ်.. ကျွန်ုပ်မှာ နွားနှစ်ကောင်ရှိပါသည်။ ထိုနွားနှစ်ကောင်ဖြင့် လယ်လုပ်ရပါသည်။ တစ်ကောင်မှာ လယ်ထွန်ရင်း သေဆုံးသွားခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ သေသည့်နွားအစား ခိုင်းဘက် နွားတစ်ကောင် ပေးသနားပါ အရှင်မင်းမြတ်”

ဖခင်ပုဏ္ဏားကြီးသည် ဤစကားကို တစ်နှစ်လုံးလုံး နှုတ်တက်ရအောင် သင်ကြားပြီးနောက် သားဖြစ်သူကို “ချစ်သား သောမဒတ္တ... ငါကြေကြေညက်ညက် သင်ယူအပ်ပြီးပြီ၊ ယခုအခါ ဘယ်သူထံမှာမဆို ပြောဆိုဝံ့ပြီ၊ ငါ့ကို မင်းကြီးထံ ပို့ပေးပါ”ဟု ပြောဆိုသဖြင့် သောမဒတ္တသည် ပုဏ္ဏားကြီးကို မင်းကြီးထံ ပို့ပေးပါသည်။ ပုဏ္ဏားကြီးသည် မင်းကြီးရှေ့တော်မှောက် ရောက်သည့် အခါ “အရှင်မင်းမြတ်...အောင်မြင်တော်မူပါစေ”ဟု ပြောဆိုပြီး လက်ဆောင်ပစ္စည်းကို ဆက်သ ပါသည်။ မင်းကြီးက သောမဒတ္တကို “သောမဒတ္တ...သင်နှင့် ပုဏ္ဏားကြီး ဘာတော်သလဲ” ဟု မေးမြန်းရာ သောမဒတ္တ-က ဖခင်တော်စပ်ကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။ “ဘာအတွက် လာပါ သလဲ”ဟု မင်းကြီးကမေးမြန်းတော်မူရာ ပုဏ္ဏားကြီးက သင်ကြားထားသည့်အတိုင်း “မင်းမြတ်... ကျွန်ုပ်မှာ နွားနှစ်ကောင်ရှိပါသည်။ ထိုနွားနှစ်ကောင်ဖြင့် လယ်လုပ်ရပါသည်။ တစ်ကောင်မှာ လယ်ထွန်ရင်း သေဆုံးသွားခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ နွားတစ်ကောင် ယူတော်မူပါ အရှင်မင်းမြတ်”ဟု တလဲ့ကို ပြောဆိုလိုက်ပါတော့သည်။

မင်းကြီးသည် ပုဏ္ဏားကြီး အယောင်ယောင် အမှားမှားပြောကြားကြောင်းသိရှိတော်မူသဖြင့် ပြုံးတော်မူလိုက်ပြီး “အမောင်သောမဒတ္တ...သင်တို့အိမ်မှာ နွားတွေအများကြီး ရှိတယ်နဲ့တူတယ် နော်”ဟု နောက်ပြောင်ပြောလိုက်သည်။

သားဖြစ်သူ သောမဒတ္တ-က လိမ်မာစွာဖြင့် “အရှင်မင်းကြီးတို့ ပေးထားလို့ ဖြစ်မှာပေါ့”ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားလိုက်ရာ မင်းကြီးက သဘောကျနှစ်သက်တော်မူသဖြင့် ပုဏ္ဏားကြီးကို နွားတစ်ဆယ့်ခြောက်ကောင်နှင့်အတူ အဝတ်တန်ဆာဘဏ္ဍာများ သုံးစားနေထိုင်စရာ ရွာများကို ပါ ခေးအပ်လိုက်ပြီး အခြံအရံပရိသတ်နှင့် ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်ပါသည်။

ပုဏ္ဏားကြီးလည်း ကိုယ်လုံးဖြူသည့် သိန္ဓောမြင်းဖြူနှစ်ကောင် တပ်သော မြင်းရထားကို စီး၍ အခြံအရံများစွာဖြင့် ရွာသို့ ပြန်ခဲ့ပါသည်။ သားဖြစ်သူ သောမဒတ္တသည် ရွာအပြန်တွင် ဖခင်နှင့် အတူ ရထားစီးသွားရင်း “ဖခင်...ကျွန်ုပ်သည် ဖခင်ကို တနှစ်လုံးလုံး သင်ကြားပေးထားပါလျက် တကယ်လက်တွေ့ ပွဲဝင်တဲ့နေ့ကျတော့ ဖခင်သည် မင်းကြီးကို နှားပေးခဲ့၏”ဟု ပြောဆိုလို၍ အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၁။ အကာသိ ယောဂ္ဂံ ဓုဝံမပ္ပမတ္တော၊ သံဝစ္ဆရံ ဗီရဏထမ္ဘကသ္မိံ။
ဗျာကာသိ သညံ ပရိသံ ဝိဂယျ၊ န နိဿယမော တာယတိ အပ္ပပညံ။

မြန်မာပြန်

(ဖခင်....) မမေ့မလျော့ဘဲ အမြဲမပြတ် တနှစ်ပတ်လုံး ပြတ်မြက်တော သုသာန်၌ လေ့ကျက်ခြင်းကို ပြုခဲ့ပြီ၊ (သို့ပါလျက်) ပရိသတ်သို့ ဝင်၍ အခြားတပါးကို (တလွဲကို)ဆိုဘိ၏။ အမြဲမပြတ် လေ့ကျက်ခြင်းသည် ပညာနည်းပါးသူကို မစောင့်ရှောက်။

သား၏စကားကို ကြားရသည့်အခါ ဖခင်ပုဏ္ဏားကြီးက အောက်ပါဂါထာကို ပြန်လည်မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၂။ ဒွယံ ယာစနကော တာတ၊ သောမဒတ္တ နိဂစ္ဆတိ။
အလာဘံ ဓနလာဘံ ဝါ၊ ဧဝံဓမ္မာ ဟိ ယာစနာ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သားသောမဒတ္တ ...ဥစ္စာတောင်းသူသည် ဥစ္စာရခြင်း၊ မရခြင်း နှစ်မျိုးသို့ ရောက်တတ်၏။ ဤရ၊ မရနှစ်မျိုးသို့ ရောက်ခြင်းသည် တောင်းရာ၌ လမ်းကြောင်းဓမ္မတာပင်တည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။သားဖြစ်သူ သောမဒတ္တသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ဖခင်ပုဏ္ဏားကြီးသည် လာဠုဒါယီထေရ် ဖြစ်လာသည်။
ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အလျှောက်ကောင်းလျှင် အထောင်းလွတ်သည်။
(၂) လောကတွင် အရှက်၊အကြောက် အလွန်ကြီးသူများ ရှိတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။မင်းကြီးမှာ ဒါနမင်္ဂလာ၊သောမဒတ္တမှာ သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၂၁၂-ဥစ္ဆိဋ္ဌဘတ္တဇာတ်

(ဥစ္ဆိဋ္ဌဘတ္တ=စားကြွင်းစားကျန်ထမင်း)

ဆိတ်ကွယ်ရာ ရလျှင် အမျိုးသမီးများ မကောင်းမှု ပြုတတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝဋ္ဋါ

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မယားဟောင်း ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ခံရသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားက“ရဟန်း....သင်သည် သာသနာတော်မှာ မပျော်မရွှေဘဲ ပျင်းရိငြီးငွေ့နေတယ်ဆိုတာမှန်သလား”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ“မှန်ပါကြောင်း”လျှောက်ထားပါသည်။ “သင်...ဘယ်သူကြောင့် ပျင်းရိတာလဲ”ဟု ထပ်မံမေးမြန်းတော်မူရာ“မယားဟောင်းကြောင့်ပါ”ဟု ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက“ရဟန်း....ဤမိန်းမသည် သင့်ရဲ့အကျိုးမဲ့ကို ပြုခဲ့သူဖြစ်၏။ ချွေးတုန်းကလည်း သူလင်ငယ်ရဲ့ ထမင်း စားကြွင်းစားကျန်ကို သင့်ကို ကျွေးခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဆောင်တော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝဋ္ဋါ

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ထမင်းတောင်းစား၍ အသက်မွေးရသည့် ဆင်းရဲသော ကချေသည်(ဆိုကတောင်းသည့်)အမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်လာသည့်အခါတွင် ရုပ်အဆင်းလည်း မလှ၊ စီးပွားလည်း ဆင်းရဲလှသဖြင့် ထမင်းတောင်းစား၍ နေပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကာသိတိုင်း ရွာငယ်တစ်ခု၌ ပုဏ္ဏေးမတစ်ယောက်သည် ကိုယ်ကျင့်သီလမရှိဘဲ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိပြီး ဖောက်ပြန်နေပါသည်။ တစ်နေ့တွင် အိမ်ရှင်လင် ပုဏ္ဏားကြီး အကြောင်းကိစ္စတစ်ခုဖြင့် အပြင်သို့ ထွက်သည့်အချိန်မှာ လင်ငယ်သည် အခွင့်ကောင်းယူပြီး ပုဏ္ဏေးမအိမ်သို့ ဝင်ရောက်လာပြီးနောက် ပုဏ္ဏေးမနှင့် လွန်ကျူးပျော်ပါးကြပါသည်။

ထို့နောက် ပုဏ္ဏေးမက “ခဏနေဦး၊ ထမင်းစားပြီးမှသွား”ဟု ပြောဆိုကာ ဟင်းကောင်းနှင့် ထမင်းပူများကို ခူးခပ်ထည့်ကျွေးပြီး “သင် စားနှင့်”ဟု ဆို၍ ကိုယ်တိုင်က အိမ်တံခါးဝမှ နေ၍ အိမ်ရှင်လင်ယောက်ျား ပုဏ္ဏားကြီးလာလမ်းကို လှမ်းမျှော်ကြည့်နေပါသည်။ ဘုရားလောင်း သူတောင်းစားသည် ပုဏ္ဏေးမ၏ လင်ငယ်ထမင်းစားနေရာမှာ ထမင်းကို ရလိုရငြား မျှော်လင့်စောင့်စားနေပါသည်။

မကြာမီမှာ အိမ်ရှင်ပုဏ္ဏားကြီး ပြန်လာပါတော့သည်။ ပုဏ္ဏေးမလည်း ကပျားကသီ အိမ်ခန်းထဲ ပြေးဝင်၍ လင်ငယ်ကိုထခိုင်းပြီး အိမ်နောက်ဖေး စပါးကျီထဲမှာ ထည့်ထားလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် ခပ်တည်တည်ဖြင့် သူမဟုတ်သလို ပုဏ္ဏားကြီးကို ထမင်းဆက်ကျွေးပါသည်။ လင်ငယ် စားကြွင်း ထမင်းကျန် အအေးပေါ်မှာ ထမင်းပူထပ်ဖုံး၍ ကျွေးမွေးရာ သတိထားမိသော ပုဏ္ဏားကြီးက

စဉ်းစားသည်။ “ဒီထမင်းသည် အောက်က အအေး၊ အပေါ်က အပူ၊ ကေန္တ တစ်ယောက် စားပြီးလို့ ပိုတဲ့ထမင်းကျန်ဖြစ်ရမည်”ဟု စဉ်းစားပြီး ပုဏ္ဏေးမကြီးကို မေးမြန်းလိုသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၃။ အညော ဥပရိမော ဝဏ္ဏော၊ အညော ဝဏ္ဏော စ ဟေဋ္ဌိမော။
ဗြာဟ္မဏီ တေဝ ပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ ဟေဋ္ဌာ ကိဉ္စ ဥပ္ပရိ။

မြန်မာပြန်

ပုဏ္ဏေးမ.... အထက်ပိုင်း အခြင်းအရာကား တစ်မျိုးတည်း၊ အောက်ပိုင်း အခြင်းအရာကား တစ်မျိုးတည်း၊ သင့်ကိုပင် ငါမေးမည်၊ အောက်ထမင်းကား အဘယ်ကြောင့် အေးသနည်း၊ အထက်ထမင်းကား အဘယ်ကြောင့် ပူသနည်း။

ပုဏ္ဏားက ဤသို့ အကြိမ်ကြိမ် မေးသော်လည်း ပုဏ္ဏေးမမှာ မိမိပြစ်မှု ပေါ်မည်စိုးသဖြင့် ငြိမ်ငြိမ်လေးနေသည်၊ ဘာမျှ ပြန်မပြော။

ထိုအချိန်တွင် အနားမှာ တည်ရှိနေသည့် ထမင်းတောင်းရန် စောင့်နေသည့် ဘုရားလောင်း သူတောင်းစားက စဉ်းစားသည်။ “စပါးကျီထဲမှာ ထိုင်နေခိုင်းထားတဲ့ ယောက်ျားက လင်ငယ် ဖြစ်ရမယ်၊ ဒီပုဏ္ဏားကြီးက အိမ်ရှင် ဖြစ်ရမယ်၊ ပုဏ္ဏေးမကလဲ သူပြစ်မှုပေါ်မှာစိုး၍ မေးနေတာကို ဘာမျှ ပြန်မပြော၊ ငါအကြောင်းစုံ ပြောပြလိုက်ရလျှင် ကောင်းမည်”ဟု ကြံရွယ်ပြီး ပုဏ္ဏားကြီး အိမ်ပြင်ထွက်သွားချိန်မှ စ၍ လင်ငယ်ဝင်ရောက်လာပုံ၊ လွန်ကျူး ဖောက်ပြန်ကြပုံ၊ ထမင်းဦးကျွေးမွေးပုံ၊ ပုဏ္ဏေးမက တံခါးဝမှ စောင့်ကြည့်နေပုံ အားလုံး ပြန်ပြောပြလိုက်ပြီးနောက် အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၄။ အဟံ နဋေသ္မိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဘိက္ခုကောသ္မိ ဣဓာဂတော။
အယံ ဟိ ကောဠမောတိဏ္ဏော၊ အယံ သော ယံ ဂဝေသသိ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ပုဏ္ဏား....ကျွန်ုပ်သည် ဆို၊ က၍ တောင်းစားသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဤအရပ်သို့ ထမင်းတောင်း လို၍ လာပါသည်။ အရှင်ပုဏ္ဏားသည် လင်ငယ်ကို ရှာနေ၏။ ဤပုဏ္ဏေး၏ လင်ငယ်မှာ စပါးကျီ ထဲသို့ ဝင်သွားပါသည်။

“ပုဏ္ဏားကြီး....သင်သည် လင်ငယ်ကို သျှောင်ထုံးကို ဆွဲပြီး ကျီထဲမှထုတ်၍ နောင် ဒီလိုပြစ်မှုမျိုး မပြုလုပ်နိုင်အောင် ဆုံးမ လွှတ်လိုက်ပါ”ဟု ပြောဆိုပြီး နေရာမှ ထွက်သွားပါတော့သည်။ ပုဏ္ဏားကြီးသည် လင်ငယ်ရော ပုဏ္ဏေးမကိုပါ ခေါ်ဆောင်ပြီး ရိုက်နှက်ခြိမ်းခြောက်၍ နောင်ဒါမျိုး မလုပ်ရန် ပြောဆိုဆုံးမ လွှတ်လိုက်ပါတော့သည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ကချေသည် သူတောင်းစားသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ပုဏ္ဏားသည် ပျင်းရိသော ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။
ပုဏ္ဏားမသည် မယားဟောင်း ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။အမျိုးသမီးများသည် ဆိတ်ကွယ်ရာရလျှင် မကောင်းမှု ပြုတတ်ကြသည်။
- ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ပုဏ္ဏားမအား ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာပျက်၍ ဘုရားလောင်း သူတောင်းစားအား သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ မင်္ဂလာဖြစ်သည်။

၂၁၃-ဘရဇာတ်

(ဘရ=ဘဏ္ဍမည်သောမင်း)

လာဘ်စားခြင်းသည် ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကောသလမင်းကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်းမှာ ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ရဟန်းသံဃာများ အားလုံးက ဘုန်းကံကြီးမား လာဘ်လာဘ ပေါများကြပြီး တိတ္ထိများမှာ ဘုန်းကံနည်းပါး လာဘ်လာဘ ရှားပါးနေကြခြင်းကို အရင်းခံ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားမပွင့်မီကဆိုလျှင် တိတ္ထိဆရာကြီးများကို ဘုရားသင်၍ ပြည်သူအများက အားထား ကိုးကွယ်ကြသဖြင့် တိတ္ထိဆရာကြီးများနှင့် နောက်လိုက်တပည့်ပရိသတ်များမှာ ဘုန်းကံကြီးမား၍ လာဘ်လာဘ ပေါများနေကြပါသည်။ ဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူလာသည့်အခါတွင်မူ ပြည်သူအများက ဘုရားဘက်သို့ ဦးလှည့်သွားကြပါသည်။ ယှဉ်ကြည့်သည့်အခါ ဘုရားရှင်ဘက်က စစ်မှန်နေ၍ တိတ္ထိများကို မကိုးကွယ်တော့ဘဲ ဘုရားရှင် ပရိသတ်ကိုသာ ကိုးကွယ်ကြသဖြင့် ဘုရားပရိသတ်မှာ လာဘ်လာဘ ပေါများပြီး တိတ္ထိပရိသတ်မှာ လာဘ်လာဘ ရှားပါးနေကြပါသည်။

ထိုအခြေအနေတွင် တိတ္ထိများမှာ စား၊ ဝတ်၊ နေရေး အကျပ်အတည်းပြဿနာများ ပြေလည်စေရန် ထွက်ပေါက်ရှာကြံသည့်အနေဖြင့် နေ့စဉ် နေ့ရော ညဉ့်ပါ အဖြေရှာနေကြပါသည်။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်း တိတ္ထိဆရာကြီးများ အမြဲမပြတ် လျှို့ဝှက်၍ အစည်းအဝေးထိုင် တိုင်ပင်နေကြပါသည်။ တစ်ကြိမ်သော အစည်းအဝေးတွင် တိတ္ထိဆရာကြီးတစ်ယောက်က သူ့အမြင်ကို ဤသို့ ဖော်ပြလာပါသည်—

“ဆရာဘို့....ရဟန်းဂေါတမဟာ ဇမ္ဗူဒိပ်တစ်ကျွန်းလုံးရှိ အမြတ်ဆုံးနေရာ ဘူမိနက်သန်နေရာ မှန်သည့် “ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သာ” မှာ နေရ၍သာ ဘုန်းကံကြီးမား လာဘ်လာဘ ပေါများ

နေတာ ဖြစ်လိမ့်မယ်”ဟု တင်ပြလိုက်သည့်အခါ အခြားတိတ္ထိဆရာကြီးများကလည်း “ဒါဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်းရှိတယ်”ဟု ကောက်ခံအတည်ပြုကြသဖြင့် “ဒီလိုဆိုလျှင် ငါတို့လဲပဲ ဇေတဝန်ကျောင်းမြေနှားမှာ တိတ္ထိကျောင်း တည်ဆောက်သင့်တယ်”ဟု တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ကြပါတော့သည်။

ထို့နောက် “ဘုရင်ကောသလမင်းကြီးကို အလျင်အသိပေးထားမှ ဖြစ်မည်၊ သို့မဟုတ်က ရဟန်းဂေါတမဘက်က တားမြစ်ခိုင်းလျှင် မင်းကြီးက အလျင်စလို တားမြစ်ပေလိမ့်မည်”ဟု တိုင်ပင်ကြပြီးနောက် မင်းကြီးကို ငွေတစ်သိန်းလာဘ်ထိုး၍ “ဇေတဝန်နှားမှာ တိတ္ထိအာရာမ တိတ္ထိကျောင်း တည်ဆောက်မည့်အကြောင်း” ကြိုတင်အသိပေး တိုင်ကြားထားလေသည်။ တိတ္ထိများသည် မင်းကြီးကို သိမ်းသွင်းပြီးနောက် လက်သမားများခေါ်ပြီး ဇေတဝန်ကျောင်း နောက်ဘက်တွင် တိတ္ထိအာရာမကို အင်နှင့်အားနှင့် တည်ဆောက်ပါတော့သည်။

အာရာမတည်ဆောက်ခြင်းကြောင့် ပြောသံဆိုသံ ထုရိုက်သံ အသံဗလံများ ဆူဆူညံညံရှိနေရာ မြတ်စွာဘုရားက “အာနန္ဒာ.... ဒီကျယ်ကျယ်လောင်လောင် အသံတွေဟာ ဘာသံတွေလဲ”ဟု မေးမြန်းတော်မူသဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာက ဇေတဝန်ကျောင်း နောက်ကျောဘက်တွင် တိတ္ထိများ ကျောင်းအာရာမ တည်ဆောက်နေကြောင်း၊ ၎င်းမှ အသံများဖြစ်ကြောင်း” လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက “အာနန္ဒာ.... ဒီနေရာဟာ တိတ္ထိအာရာမနှင့် မသင့်တော်ဘူး၊ တိတ္ထိများဟာ ဆူဆူညံညံနှင့် အသံကျယ်ကျယ်လုပ်တတ်တယ်၊ တိတ္ထိများနှင့် အနီးအနားမှာ အတူနေလို့ မဖြစ်ပါဘူး”ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ရဟန်းတော်များကို စုဝေးစေပြီး “ရဟန်းတို့.... သွားကြ၊ မင်းကြီးကို ပြောပြပြီး တိတ္ထိအာရာမတည်ဆောက်မှုကို တားမြစ်ကြ”ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။

ရဟန်းတော်များ နန်းတော်သို့ ကြွသွားပြီး နန်းတော်တံခါးဝမှာ ရပ်တည်နေကြပါသည်။ ကောသလမင်းကြီးသည် ရဟန်းတော်များ ကြွလာကြောင်းသိရှိသော်လည်း လာဘ်ယူထားသဖြင့် ထွက်မတွေ့ဘဲ မင်းကြီးမရှိကြောင်း ပြောခိုင်းလိုက်လေသည်။ ရဟန်းတော်များ ကျောင်းသို့ပြန်ပြီး ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားရာ ဘုရားရှင်က ရှင်ဘုရင်လာဘ်ယူထား၍ ဤသို့ ပြုမူသည်ကို သိရှိပြီး အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးကို ထပ်လွှတ်လိုက်ပြန်ပါသည်။ မင်းကြီးမှာ အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးကိုလည်း ထွက်မတွေ့ဘဲ “မရှိဘူး”ဟူ၍သာ လိမ်ညာခိုင်းလိုက်သည်။ အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးက မင်းကြီးနှင့် မတွေ့ခဲ့ရကြောင်း လျှောက်ထားလိုက်သည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “သာရိပုတ္တရာ.... ဒီတစ်ခါမှာကြည့် မင်းကြီး အိမ်ထဲမှာ မနေရဲဘဲ အပြင်ထွက်ရစေမယ်”ဟု မိန့်တော်မူပြီး နံနက်ခင်းအခါ ရဟန်းငါးရာနှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် မင်းနန်းတော်သို့ ဆွမ်းခံဝင်လေသည်။ မင်းကြီးသည် ထွက်တော်မူ၍ ၁. ပိတ်ကိုလှမ်း ယူပြီး ဆွမ်းလှူဒါန်းပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားအနီးအပါး သင့်လျော်သည့် နေရာအနားတွင် ထိုင်နေပါသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ပရိယာယ်အားဖြင့် (ဇာတ်လမ်းဆင်၍) တရားဒေသနာ ဟောကြားလိုသဖြင့် “မင်းမြတ်.... ရှေးတုန်းက မင်းတို့လာဘ်စား၍ သီလရှိသည့် သူတော်စင်ရသေ့များကို ငြင်းခုံအောင် ပြုလုပ်သဖြင့် မင်းနှင့်တကွ နိုင်ငံပါ ပျက်ပြားခဲ့ရဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘရဟ္မာတိုင်းတွင် ဘရမည်သောမင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် အဘိညာဉ် သမာပတ်များ ရရှိထားသည့် ရသေ့ငါးရာတို့၏ ခေါင်းဆောင် ဆရာကြီးဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာတွင် နေပါသည်။ ဟိမဝန္တာတွင် အနေကြာလာသည့်အခါ ခန္ဓာကိုယ်မှာ အချဉ်ဓာတ် အငန်ဓာတ်များ လိုအပ်လာသဖြင့် ဖြည့်တင်းရန် ဘရမ္မာသို့ တပည့်ရသေ့ငါးရာနှင့်အတူ ရောက်ရှိလာ ပါသည်။ ဘရမ္မာတွင် ဆွမ်းခံစားပြီး မြို့၏မြောက်ဘက်တံခါးအနီး ပညောင်ပင်ကြီးတွင် စခန်းချ နေပါသည်။

ဘုရားအလောင်းရသေ့အဖွဲ့ ရောက်ရှိပြီးနောက် တစ်ဆယ့်ငါးရက် လွန်သည့်အခါ ရသေ့ငါးရာ ပါသည့် အခြားရသေ့တစ်ဖွဲ့လည်း ဘရမ္မာသို့ရောက်ရှိလာပြီး ရှေးရသေ့များနည်းတူ မြို့တောင်ဘက် တံခါးအနီးရှိ ပညောင်ပင်ကြီးတွင် တည်းခိုစခန်းချ၍ တပျော် နေထိုင်ကြပြီးနောက် ရသေ့ နှစ်ဖွဲ့စလုံး ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်သွားခဲ့ကြပါသည်။ ရသေ့များ ပြန်သွားကြသည့်အခါ တောင်ဘက် တံခါးအနီးရှိ ပညောင်ပင်ကြီးမှာ ခြောက်သွေ့၍ သေသွားပါတော့သည်။ နောက်တစ်ကြိမ် ရသေ့များပြန်လာကြသည့်အခါတွင် ယခင်တောင်ဘက်တံခါးအနီး ပညောင်ပင်ကြီးမှာ နေသွား ခဲ့သော ရသေ့များက အလျင်ရောက်လာကြပါသည်။ မိမိတို့ စခန်းချနေခဲ့သော ပညောင်ပင်ကြီး သေနေ၍ မြောက်ဘက်တံခါးအနီးရှိ ပညောင်ပင်ကြီးသို့ ပြောင်းရွှေ့တည်းခိုစခန်းချပါတော့သည်။

မကြာခင် ဘုရားလောင်းရသေ့အဖွဲ့လည်း ဘရမ္မာသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ယခင် သူတို့နေခဲ့သည့် မြို့မြောက်ဘက်တံခါးအနီး ပညောင်ပင်ကြီးသို့ ရောက်ရှိလာရာ အလျင်ရောက်နေနှင့်သော ရသေ့များနှင့် သူညောင်ပင် ငါးညောင်ပင် အငြင်းပွား၍ မင်းတရားကြီးဆီအထိ ပြဿနာရောက်ရှိ လေတော့သည်။ မင်းတရားကြီးက ယခုအခေါက် အလျင်ရောက်နေသည့် ရသေ့အဖွဲ့ကို အနိုင်ပေးလိုက်ပါသည်။ ဘုရားလောင်း ရသေ့အဖွဲ့လည်း မကျေနပ်၍ အနိုင်ရနိုင်သည့်နည်းကို ရှာကြံသည့်အခါ “သတ္တဝါတို့မည်သည် လာဘ်ကို လိုလားကြသဖြင့် လာဘ်ထိုး၍ အနိုင်ယူမည်” ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး ဒိဗ္ဗစက္ခု(နတ်မျက်စိ)အဘိညာဉ်ဖြင့် လောကကြီးကို ရှာကြည့်ရာ စကြာမင်းများသာ စီးထိုက်သည့် ရထားလည်းအိမ်တစ်ခုကို တွေ့ရှိသဖြင့် ထိုရထားလည်းအိမ်ကို လာဘ်ပေး၍ “မင်းကြီး.... အကျွန်ုပ်တို့ကိုလဲ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးပါ” ဟု တောင်းဆိုသည့်အခါ မင်းကြီးက “နှစ်ဖွဲ့လုံး နေစေ” ဟု အမိန့်ချလိုက်လေသည်။

ယခုအခေါက် အလျင်ရောက်နေသည့် ရသေ့များကလည်း သူတို့နိုင်ထားပြီးမှ ပြန်ရှုံးရသည်ကို မကျေနပ်၍ ပြန်ရနိုင်စရာ နည်းလမ်းကို ရှာဖွေရာ လာဘ်ထိုးခြင်းကိုပင် တွေ့ရှိလေသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုရသေ့များသည် စကြာမင်းစီးထိုက်သည့် ရထားလည်းဘီးကို ဆောင်ယူပြီး ဘရမင်းကြီးကို လာဘ်ထိုး၍ “အရှင်မင်းကြီး.... ကျွန်ုပ်တို့တစ်ဖွဲ့တည်းကိုသာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးပါ” ဟု တောင်းဆိုပြန်ရာ မင်းကြီးကလည်း လာဘ်ရသဖြင့် ထိုရသေ့များ ပြောတိုင်း အနိုင်ပေး လိုက်ပြန်လေသည်။

ဤတွင်ရသေ့များကစဉ်းစားကြလေသည်။ “ငါတို့သည်ကိလေသာအာရုံနှင့်တကွ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို စွန့်လွှတ်ပြီး ရသေ့လုပ်နေကြပါလျက် သစ်ပင်ရင်း သစ်ပင်ရိပ်လေးကြောင့် ငြင်းခုံနေကြတာ မသင့်တော်ဘူး၊ မင်းကြီးကလဲ လာဘ်ယူတာ မသင့်တော်ဘူး” ဟု စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် စိတ်မချမ်းမြေ့ဘဲ မြန်မြန် ဟိမဝန္တာသို့ ပြန်သွားကြလေသည်။

ဘရတိုင်း တစ်ခုလုံးမှာ ရှိနေကြတည့် နတ်များလည်း စုရုံး၍ “မင်းကြီးသည် သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်များကို ငြင်းခုံအောင်လုပ်တာမသင့်တော်ဘူး” ဟု မင်းကြီးအပေါ်မှာ အမျက်ထွက်ပြီး ယူဇနာသုံးရာ အကျယ်အဝန်းရှိသည့် ဘရတိုင်းကြီးကို ရေများ လွှမ်းမိုး၍ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာကြီး ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်လိုက်ကြလေသည်။ မင်းနှင့်တကွ နိုင်ငံအားလုံး ပျက်စီး ပြုန်းတီးသွားကြလေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ အတိတ်ဇာတ်လမ်းကို ဟောကြားပြီးနောက် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုတော်မူပါသည်။—

ပါဠိ

- ၁၂၅။ ဣသိနံ မန္တရံ ကတွာ၊ ဘရဇာဇာတိ မေ သုတံ။
ဥစ္ဆန္ဓော သဟ ရဋ္ဌေဟိ၊ သရာဇာ ဝိဘဝင်္ဂတော။
- ၁၂၆။ တဿာ ဟိ ဆန္ဒာဂမနံ၊ နပ္ပသံသန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
အဒုဋ္ဌစိတ္တာ ဘာသေယျ၊ ဂိရံ သစ္စုပသံဟိတံ။

မြန်မာပြန်

- ၁၂၅။ ဘရမင်းသည် ရသေ့နှစ်ဦးတို့၏အကြား ကွဲပြားအောင် ပြုခြင်းကြောင့် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့နှင့်အတူ အားလုံးမျိုးပြုတ်၍ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်လတ်ပြီဟု ကျွန်ုပ်ကြားဖူး၏။
- ၁၂၆။ ပညာရှိတို့သည် ထို့ကြောင့်လျှင် ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်ခြင်းကို မချီးမွမ်းကြကုန်။ ကိလေသာတို့ မဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အမှန်တရားနှင့် စပ်သောစကားကိုသာ ဆိုရာ၏။
- မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူပြီးနောက် “မင်းမြတ်....လာဘ်စားပြီး လာဘ်ဘက်သားကို ဦးစား မပေးသင့်ဘူး၊ ရဟန်း အဖွဲ့အစည်းကြီး နှစ်ခုကို ခိုက်ရန်ငြင်းခုံ ဖြစ်အောင် မလုပ်ဆိုက်ဘူး” ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။ ထို့နောက် ဘုရားရှင် ဆွမ်းစားတော်မူပြီး၍ ပြန်သွားသည့်အခါ ကောသလမင်းကြီးသည် မင်းချင်းများကိုခေါ်၍ ဆောက်လက်စ တိတ္ထိအာရာမ တိတ္ထိကျောင်းကို ဖျက်ဆီးခိုင်းလိုက်လေသည်။ တိတ္ထိများသည် ခိုကိုးရာမဲ့ဖြစ်သွား ကြလေသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရသေ့ဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) လာဘ်မစားသင့်။
(၂) ဘက်မလိုက်သင့်။
(၃) ရဟန်းသံဃာများ ခိုက်ရန်ငြင်းခုံဖြစ်အောင် မပြုသင့်။
- ပါရမီ။ ။ ခန္တီပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ မင်းကြီးအား ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ၊ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂၁၄-ပုဏ္ဏနဒီဇာတ်
(ပုဏ္ဏနဒီ=ရေပြည့်သောမြစ်)

ကုန်းစကားကို ယုံစား၍ မှားသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ပညာပါရမီကို အကြောင်းပြု၍ ဤဘေတံတော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တစ်နေ့တွင် ရဟန်းတော်များသည် တရားသဘင်၌ ဘုရားရှင်၏ ပညာများနှင့် ပတ်သက်ပြီး “ငါ့ရှင်တို့... ဘုရားရှင်သည် ကြီးမားသော ပညာရှိတော်မူ၏၊ ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိတော်မူ၏။ ရှင်သော ပညာရှိတော်မူ၏၊ လျင်မြန်သော ပညာရှိတော်မူ၏၊ ထက်မြက်သော ပညာရှိတော်မူ၏၊ နက်နဲသော ပညာရှိတော်မူ၏၊ ထိုးထွင်းသော ပညာရှိတော်မူ၏၊ နည်းဥပါယ်ပညာရှိတော်မူ၏” စသည်ဖြင့် ချီးမွမ်းနေကြရာ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူပြီး “ရဟန်းတို့ ... ငါဘုရားသည် ယခုမှသာ ပညာရှိ၍ နည်းဥပါယ်အရာ၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သည် မဟုတ်သေး၊ ရှေးတုန်းကလည်း ပညာရှိ၍ နည်းဥပါယ်မှာ လိမ္မာကျွမ်းကျင်ခဲ့ဖူးပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ပုရောဟိတ်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပညာများ သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးနောက် ဗာရာဏသီပြည်တွင်ပင် ဖခင်ကြီးကွယ်လွန်သည့်အခါ ပုရောဟိတ် ရာထူးကို ဆက်ခံရပါသည်။ ပုရောဟိတ် ရာထူးရရှိပြီးနောက် မင်းကြီးကို အကျိုးအကြောင်းညွှန်ပြ ဆုံးမနေစဉ် တစ်နေ့တွင် ကုန်းတိုက်သူများစကားကြောင့် မင်းတရားကြီးသည် ဘုရားအလောင်းစောင့် ပုရောဟိတ်အမတ်ပေါ်မှာ အထင်လွဲပြီး နိုင်ငံတော်မှ နှင်လွှတ်လိုက်ပါသည်။

ဘုရားလောင်းပုရောဟိတ်အမတ်လည်း သား၊ မယားကိုပါ ခေါ်ယူ၍ ကာသီတိုင်း ရွာငယ်လေး တစ်ခုတွင် နေထိုင်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်း ပုရောဟိတ်အမတ်၏ ကျေးဇူးတရားကို အောက်မေ့အမှတ်ရပြီး ပြန်ခေါ်လိုသဖြင့် စဉ်းစားသည်မှာ “ငါသည် တစ်ယောက်ယောက်ကို စေခိုင်း၍ ပုရောဟိတ်ကို ပြန်ခေါ်ခိုင်းလျှင် မသင့်တော်ဘူး၊ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ဂါထာစီ၍ စာရေးပြီး ကျီးသားဟင်းနှင့်အတူ အဝတ်ဖြူဖြင့်ထုတ် မင်းတံဆိပ် ရိုက်နှိပ်ပြီး ပို့ဆောင်ရလျှင် ကောင်းမည်” ဟု စဉ်းစားမိသဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို စီကုံးလိုက်ပါသည်။

ပါဠိ

၁၂၇။ ပုဏ္ဏံ နဒီ ယေန စ ပေယျမာဟု၊
ဇာတံ ယဝံ ယေန စ ဂုယျမာဟု။
ဒူရံ ဂတံ ယေန စ အဝုယန္တိ၊
သော တျာ'ဂတော ဟန္တု စ ဘုဉ္ဇ ဗြာဟ္မဏ။

မြန်မာပြန်

ပုဏ္ဏား... အကြင်ငှက်ကြောင့် ရေပြည့်သောမြစ်ကိုလည်း “ကင်းနား၌ ရပ်၍ ရေသောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သောမြစ်” ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ အကြင်ငှက်ကြောင့် ပေါက်သစ်သော မုယောစပါးပင်နုကိုလည်း “ဖူးလွှမ်းနိုင်ပြီးသော စပါးပင်” ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ အကြင်ငှက်ကြောင့် အရပ်ဝေးသို့ သွားသော အဆွေခင်ပွန်းကိုလည်း “ရောက်အံ့” ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ ထိုငှက်သားကို သင့်အတွက် ပို့လာစေ၏။ ယူလော့၊ စားလည်း စားလော့။

မင်းကြီးသည် ဤသို့ ဂါထာစီကုံးပြီး ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားထံ ပို့လိုက်ရာ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် စာနှင့်တကွ အသားဟင်းကို တွေ့ရသည့်အခါ ကျီးသားဟင်းမှန်းသိ၍ မင်းကြီးသည် ငါ့ကို မြင်တွေ့ လိုကြောင်း သိရှိကာ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီး နန်းတော်သို့ ပြန်သွားခဲ့ပါသည်။ မင်းကြီးလည်း ဝမ်းသာရွှင်မြူးပြီး ပုရောဟိတ်ရာထူး၌ပင် ဖယ်ခန့်ထားလိုက်ပါသည်။

ပါဠိ

၁၂၈။ ယတော မံ သရတီ ရာဇာ၊ ဝါယသမ္ပိ ပဟေတဝေ။
ဟံသာ ကောဉ္ဇာ မယူရာ စ၊ အသတိယေဝ ပါပိယဝ။

မြန်မာပြန်

မင်းသည် ကျီးသားကိုပင်သော်လည်း ပို့လာခြင်းငှာ ငါ့ကို အောက်မေ့အမှတ်ရတော်မူသေး၏။ ဟင်္သာ၊ ကြိုးကြာ၊ ဥဒေါင်းတို့၏ အသားကို ရရှိလျှင် ပို့လာခြင်းငှာ ငါ့ကို အဘယ်ကြောင့် မအောက်မေ့ အမှတ်မရဘဲ ရှိမည်နည်း၊ သတိမချခြင်းသည်သာ မကောင်းခြင်းဖြစ်၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပုရောဟိတ်အမတ်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကုန်းစကားကို ယုံစားလျှင် မှားတတ်သည်။
(၂) နည်းသည်၊ များသည်မဟုတ် အမှတ်တရ လက်ဆောင်သခြင်းသည် တန်ဖိုးရှိ၏။
- ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ မင်းကြီးအား ကတညုတာ မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါသည်။

၂၁၅-ကမ္မပဇာတ်
(ကမ္မပ=လိပ်သတ္တဝါ)

နှုတ်မစောင့်မည်းသဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းဘော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်တပည့်ဖြစ်သည့် ကောကလိက-ရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုအကျယ်ကို “မဟာတက္ကသိုလ်”၌ ရှိပါ။)

မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်နေ့တွင် တရားသဘင်ဝယ် “ရဟန်းတို့...ကောကာလိကသည် ယခု အခါမှာသာ စကားက သူ့ကိုသတ်သည်မဟုတ်၊ ရှေးတုန်းကလည်း စကားက သူ့ကိုသတ်ခဲ့ဖူးပြီ”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် အမတ်မျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးကို အကျိုးအကြောင်းပြ ဆိုဆုံးမသည့် အမတ်သုပ်နေပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးမှာ အလွန်စကားများလှပါသည်။ မင်းကြီး စကားပြောလျှင် အခြားသူများ ပြောစရာ အခွင့် မရရှိပါ။ ဘုရားလောင်းအမတ်သည် မင်းကြီး စကားအလွန်များသည်ကို ဆုံးမပြုပြင်လိုသဖြင့် အခါအခွင့်ကို စောင့်မျှော်နေပါသည်။ ထိုအချိန် တွင် ဟိမဝန္တာတောင်၌ အိုင်တစ်ခုတွင် လိပ်သတ္တဝါတစ်ကောင် နေပါသည်။ ဟင်္သာငှက်နှစ်ကောင် မှာလည်း ထိုအိုင်၌ အစာရှာရင်း လိပ်နှင့် အကျွမ်းဝင် ခင်မင်ရင်းနှီး နေပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ဟင်္သာနှစ်ကောင်နှင့် လိပ်တို့ ဤသို့ အပြန်အလှန် ပြောဆိုကြပါသည်—

“အဆွေလိပ်...ဟိမဝန္တာတောမြိုင်သာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ နေထိုင်သည့် စိတ္တကုဋ်တောင်မှာ ရှိသည့် နွေဂူသည် အလွန်သာယာ၍ နေချင်စဖွယ် ကောင်းပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ စိတ္တကုဋ်တောင် ရွှေလိုဏ်ဂူသို့ လိုက်ခဲ့ပါလား”

“ကျွန်ုပ် ဘယ်လို လိုက်နိုင်မှာလဲ”

“အသင်လိပ်ဟာ နှုတ်ကို စောင့်စည်းနိုင်မယ်ဆိုလျှင် တနံတယောက်ကို မည်သည့် အကြောင်းနှင့်မျှ စကားမပြောပါဘူးဆိုလျှင် သင့်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ယူသွားပါမယ်”

“ကောင်းပြီ၊ ကျွန်ုပ်နှုတ်စောင့်စည်းပါမယ်၊ ကျွန်ုပ်ကိုသာ ဆောင်ယူသွားပါ”

“ကောင်းပြီ၊ ဆောင်ယူသွားမယ်”ဟု—

ပြောဆိုပြီး လိပ်ကို တုတ်ဟစ်ချောင်းကို အသယ်က ကိုက်ခိုင်းပြီး ၎င်းတုတ်ကို ဟင်္သာနှစ်ကောင်က အဖျားမှ တစ်ဖက် တစ်ကောင် ကိုက်ချီ၍ ကောင်းကင်သို့ ပြန်သွားပါတော့သည်။

ထိုသို့ လိပ်ကို တုတ်မှာကိုက်ခိုင်းပြီး ဟင်္သာနှစ်ကောင်က ချီသွားသည်ကို ဗာရာဏသီမင်း နေပြည်တော်ပေါ်အရောက်တွင် နေပြည်တော်သားများက တွေ့မြင်ကြရာ ကလေးသူငယ်များက အဆန်းတကြယ်ဖြစ်ပြီး “ဟေး—လိပ်ကြီးကို ဟင်္သာနှစ်ကောင်က ချီသွားတယ်ဟေ့”ဟု အော်ဟစ် ပြောဆိုကြပါသည်။ လိပ်သည် “သူ့ကို ပြောရကောင်းလား”ဟု စိတ်ဆိုး၍ “ဟေ့—သူငယ်ပျက် လေးတွေ ... ငါ့ကို ငါ့အပေါင်းသင်းတွေက သယ်ဆောင်တာ မင်းတို့နှင့် ဘာဆိုင်လို့လဲ”ဟု ပြန်ပြောလို၍ ပါးစပ်ဟလိုက်ရာ တုတ်မှ လွတ်ပြီး အောက်သို့ ပြုတ်ကျသဖြင့် ရင်နှစ်ခြမ်းကွဲ၍ သေဆုံးရရှာလေသည်။

“လိပ်ကြီးတစ်ကောင် ကောင်းကင်မှကျ၍ ရင်နှစ်ခြမ်းကွဲသတဲ့”ဟု ဟိုးလေးတေ့ချာ် ဖြစ်သည့် အခါတွင် မင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်းအမတ်ကိုပါ ခေါ်၍ အမတ်ပေါင်းခြံရံလျက် အကြည့်

ထွက်လေသည်။ လိပ်သေကို တွေ့ရသည့်အခါတွင် ဘုရားလောင်းအမတ်ကို “ပညာရှိအမတ်.... ဤလိပ် ဘာဖြစ်လို့ ကျတာလဲ”ဟု မေးမြန်းပါသည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းအမတ်က စဉ်းစားမိသည်မှာ “မင်းကြီးကို အကျိုးအကြောင်းပြ ဆုံးမဖို့ရန် အကွက်ရှာလာခဲ့ရာ ယခုမှပင် တွေ့ရတော့သည်။ ဤလိပ်သည် ဟင်္သာများနှင့် အကျွမ်း ဝင်ခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဟင်္သာများက လိပ်ကို ဟိမဝန္တာတောသို့ ဆောင်မည်ဟု ကြံရွယ်၍ တုတ်မှာ ကိုက်ခိုင်းပြီး ဟင်္သာများက တုတ်ဖျားကို ကိုက်ချီ၍ ပြန်သွားတာဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုစဉ် ဤလိပ်သည် တစုံတယောက်၏ စကားကို ကြားရ၍ နှုတ်ကို မစောင့်စည်းနိုင်ဘဲ ပြန်ပြောလိုသဖြင့် တုတ်မှ ပြုတ်ကျပြီး အသက်ဆုံးရှုံးခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်”ဟု စဉ်းစားမိပြီး “အရှင်မင်းမြတ်....အလွန် နှုတ် မစောင့်စည်းသူများမှာ စကားများခြင်းကြောင့် ဤသို့ သေခြင်းဆင်းရဲသို့ ရောက်ရပါသည်”ဟု ပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၂၉။ အဝဇီ ဝတ အတ္တာနံ၊ ကစ္ဆပေါ ဗျာဟရံ ဂိရံ။
သုဂ္ဂဟိတသ္မိံ ကဋ္ဌသ္မိံ၊ ဝါစာယ သကိယာ'ဝဇီ။

၁၃၀။ တေမ္ပိ ဒိသ္မာ နရဝီရိယသေဋ္ဌ၊ ဝါစံ ပမုခဉ္စ ကုသလံ နာတိဝေလံ။
ပဿသိ ဗဟုဘာဏေန၊ ကစ္ဆပံ ဗျသနံ ဂတံ။

မြန်မာပြန်

၁၂၉။ မင်းမြတ်.... လိပ်သည် ကောင်းစွာ ကိုက်၍ချီအပ်သော တုတ်တံ၌ နှုတ်ကို မစောင့်မူ၍ စကားဆိုခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်ကို သတ်သည်ဟု အကျွန်ုပ် ထင်မိပါ၏။ မိမိနှုတ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းဖြစ်ပါ၏။

၁၃၀။ လူအပေါင်းတို့တွင် မြတ်သော လုံ့လရှိသော အရှင်မင်းမြတ်.... ပညာရှိသူသည် ထိုအကြောင်းကို မြင်၍လည်း အပြစ်မရှိသော စကားကိုသာ ပြောဆိုရာ၏။ ကာလကို လွန်စေ၍ အပိုင်းအခြားမရှိ၊ များစွာသော စကားကို မဆိုရာ၊ စကားများခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သော လိပ်ကို မြင်ပါ၏လော။

ဘုရားလောင်းအမတ်က ဤသို့ပြောဆိုလျှင် မင်းကြီးသည် သူ့ကို စောင်း၍ ပြောဆိုသည်ဟု နားလည်၍ “ပညာရှိအမတ်.... ငါတို့ကို စောင်း၍ပြောသလား”ဟု မေးမြန်းရာ အမတ်က “အရှင် မင်းမြတ်.... သင်မင်းမြတ်ဖြစ်စေ၊ အခြားသူပင်ဖြစ်စေ မည်သူမဆို စကားပိုလျှင် ဒီလိုပျက်စီးမှာ ပါပဲ”ဟု ပြောင်ပြောင်ပင် လျှောက်တင်လိုက်သည်။ မင်းကြီးသည် သဘောပေါက်၍ ထိုအခါမှစပြီး စကားနည်းနည်းသာ ပြောဆိုလေတော့သည်။

ဘေတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိအမတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မင်းကြီးသည် အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာသည်။
ဟင်္သာနှစ်ကောင်သည် မဟာထေရ်နှစ်ပါး ဖြစ်လာသည်။
လိပ်သည် ကောကာလိက ရဟန်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။

။(၁) စကားများလွန်းလျှင် အမှားတွေ့တတ်သည်။
 (၂) နှုတ်ကြောင့်သေ၊ လက်ကြောင့်ကြေ။

ပါရမီ။

။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။

။လိပ်ကြီးအား သောဝစသတာ မင်္ဂလာပျက်၍၊
 ဟင်္သာတို့အား အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ မင်္ဂလာဖြစ်သည်။

၂၁၆-မစ္ဆဇာတ်

(မစ္ဆ=ငါးသတ္တဝါ)

ကာမဂုဏ်မီးသည် အပူဆုံးဖြစ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်မစ္ဆ၊

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် လူဖြစ်စဉ်က ချစ်ကြင်ခံသည့် မယားဟောင်းက ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ခံရသည့် ရဟန်းတော် တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်းမှာ မယားဟောင်းက လူ့ဘဝတွင် ပြန်လည်နေရန် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်သဖြင့် “လူထွက်ရ ကောင်းမည်လား၊ သာသနာမှာပဲ ဆက်နေရကောင်းမည်လား”ဟု စိတ်နှလုံးနှစ်ခွဲ ဖြစ်ပြီး သာသနာမှာ မပျော်မွေ့ဘဲ ပျင်းရိနေပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းအကြောင်းကို ကြားသိ၍ “ရဟန်း....သင် သာသနာမှာ မပျော် မွေ့ဘဲ ပျင်းရိနေတယ်ဆိုတာ မှန်သလား”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ရဟန်းက မှန်ကန်ပါကြောင်း လျှောက်ထားလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း....ဘယ်အတွက်ကြောင့် ပျင်းရိတာလဲ”ဟု မေးမြန်းပြန်ရာတွင် မယားဟောင်းဖြားယောင်းခံရသည့်အတွက် ပျင်းရိခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း....ဤမိန်းမသည် သင်၏အကျိုးမဲ့ကို ပြုသူတည်း၊ ရှေးကလည်း သင်သည် သူ့ကိုအကြောင်းပြု၍ တံစို့ထိုးခံရပြီး မီးကင်ခံရသဖြင့် ငါးကင်ဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ပြီးမှ ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တွေ့ဆုံရ၍သာ အသက်မသေဘဲ ချမ်းသာရာ ရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်”ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ ပုရောဟိတ်အမတ်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် တံငါသည် (ရေလုပ်သား) များသည် ပိုက်ကွန်မှာ မိလာသည့် ငါးတစ်ကောင်ကို ဖြုတ်ယူ၍ သဲပူပြင်မှာ တင်ထားပြီး မကြာမီ မီးကင်စားမည်ဆိုပြီး တံစို့ထိုးနေကြပါသည်။ ငါးသည် ငါးမကို သတိရလွှမ်းဆွတ်ပြီး အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်။—

ပဉ္စ

၁၃၁။ န မာယမဂ္ဂိ တပတိ၊ န သူလော သာဓုတစ္ဆိတော။
ယဉ္ဇ မံ မညတေ မစ္ဆိ၊ အညံ သော ရတိယာ ဂတော။

၁၃၂။ သော မံ ဒဟတိ ရာဂဂ္ဂိ၊ စိတ္တံ စူပတပေတိ မံ။
ဇာလိနော မုဉ္ဇထာ'ယိရာ မံ၊ န ကာမေ ဟညတေ ကုစိ။

မြန်မာပြန်

၁၃၁။ ဤမီးသည် ငါ့ကို မပူစေ၊ ကောင်းစွာချွန်ထားသော ဤတံစို့သည်လည်း ငါ့ကို မပူစေ (မနာကျင်စေ)၊ ငါးမက ငါ့ကို “ဤငါးဖိုသည် ပျော်မွေ့လိုသဖြင့် တခြားငါးမ နောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်သွားရှာပြီး” ဟု ထင်မှတ်ခြင်းကသာလျှင် ပူလောင်စေ၏။

၁၃၂။ တံငါသည်တို့....ငါးမကို တပ်စွန်းခြင်း ရာဂမီးသည်သာလျှင် ငါ့ကို လောင်၏။ ရာဂနှင့် ယှဉ်သော ငါ၏စိတ်သည်သာလျှင် ငါ့ကို ပူလောင်စေ၏။ ငါ့ကို လွှတ်ကုန်လော့၊ ကာမဂုဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ငါးမနောက်သို့ လိုက်သူကို ဘယ်အခါမှ မသတ်ထိုက်ပါ။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရားအလောင်း ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် မြစ်ဆိပ်ကမ်းသို့ လမ်းလျှောက် ထွက်လာစဉ် ငါးဖို၏ ငိုယိုသံကို ကြားရသဖြင့် ငါးကောင်းကို နားလည်ပြီး တံငါသည်များထံ ချဉ်းကပ်၍ ငါးကို လွှတ်ပေးလိုက်ဖို့အကြောင်းပြောရာ တံငါသည်များလည်း ပုရောဟိတ်ကြီးကို လေးစားသဖြင့် စကားနားထောင်ကာ ငါးကို လွှတ်ပေးလိုက်ပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပုရောဟိတ်ကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ငါးထီးသည် ပျင်းရိသော ရဟန်းဖြစ်လာသည်။
ငါးမသည် မယားဟောင်း ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ မီးတကဲ့သို့တွင် ကာမဂုဏ်မီးသည် အပူဆုံးဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပုရောဟိတ်အား အနုဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိမင်္ဂလာ၊ တံငါသည်တို့အား ဝိရတိပါပါ မင်္ဂလာဖြစ်၍ ငါးဖိုက အတ္တသမ္မာပဏိဓိင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂၁၇-သေဂ္ဂုဇာတ်

(သေဂ္ဂု=သေဂ္ဂုမည်သော အမျိုးသမီး)

ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းသည့် အမျိုးသမီးအကြောင်း

ပဇ္ဇိပုန်ဝဇ္ဇာ

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ဟင်းရွက်စိမ်းသည် ဥပါသကာတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ (အကျယ်ကို ကေကနိပါတ် ပရောသတဝဂ် “ပဏ္ဏိကဇာတ်” ၌ ကြည့်ပါ။)

တစ်နေ့တွင် ဟင်းရွက်စိမ်းသည် ဥပါသကာသည် ဘုရားကျောင်းသို့ ရောက်လာရာ မြတ်စွာ ဘုရားက “ဘယ်လိုလဲ ဥပါသကာ....တော်တော်ကြာမှပဲ ပေါ်လာပါလား” ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ဥပါသကာက “အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်၏ သမီးလေးတစ်ယောက်သည် အမြဲတမ်း ရွှင်ပြုံးသော မျက်နှာရှိပါသည်။ သမီးလေး၏ အကျင့်စာရိတ္တကို စုံစမ်း၍ အမျိုးသားတစ်ယောက်နှင့် ထိမ်းမြားပေးလိုက်ပါသည်။ မင်္ဂလာကိစ္စမှာ ပြုလုပ်စရာများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နေရပါ၍ အရှင် ဘုရားထံ မရောက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားက “ဥပါသကာသင့်သမီးသည် ယခုမှသာ သီလရှိတာ မဟုတ်သေး၊ ရှေးကလည်း ကိုယ်ကျင့်သီလရှိခဲ့သည်သာဖြစ်၏။ သင်ကလည်း ယခုမှသာ စုံစမ်းသည်မဟုတ်သေး၊ ရှေးကဘည်းက စုံစမ်းဖူးသည်သာဘည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်ခင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ရုက္ခစိုးနတ်ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုအခါ ဤဥပါသကာသည် သမီးကို ကိုယ်ကျင့်တရား စုံစမ်းရန် တောထဲသို့ ခေါ်သွားပြီး ကိလေသာစိတ် ယိုဖိတ်လာဟန်ဆောင်၍ သမီး၏ လက်ကို ဆွဲကိုင်သည့် အခါ သမီးဖြစ်သူက ငိုယိုပါစော့သည်။ ထိုအခါ ဖခင်ဖြစ်သူ ဥပါသကာက အောက်ပါဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၃၃။ သဗ္ဗော လောကော အတ္တမနော အဟောသိ၊
အကောဝိဒါ ဂါမဓမ္မဿ သေဂ္ဂု။
ကောမာရိ ကော နာမ တဝ’ဇ္ဇ ဓမ္မော၊
ယံ တွံ ဂဟိတာ ပဝနေ ပရောဒသိ။

မြန်မာပြန်

(ချစ်သမီး....) သတ္တဝါအားလုံးသည် ကာမဂုဏ်မှီဝဲခြင်း၌ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိကြ၏။ ချစ်သမီး သေဂ္ဂု....သင်သည်ကား ရွာသူတို့၏ အကျင့်လေ့၌ အဘယ်ကြောင့် မလိမ္မာ မကျွမ်းကျင်သနည်း၊ တောအရပ်၌ ငါ လက်ကို ကိုင်သည်ရှိသော် သင် ငို၏။ ယခု သင့်သဘောသည် အသို့နည်း၊ ကုမာရိက စင်စစ်သဘော (အပျိုစစ်စစ်) ဖြစ်လေသလော။

ဖခင်က ဤသို့ သမီးကို အပျိုစစ်၊ မစစ် မေးမြန်းသည့်အခါ သမီးဖြစ်သူက “ဖခင်.... မှန်ပါသည်။ ကျမ အပျိုအစစ်ပါပဲ။ ယောက်ျားနှင့် ဆက်ဆံသည့် မေထုန်ဆိုသည့်သဘောကို မသိဖူးသေးပါဘူး” ဟု ပြောလျက် ငိုယိုကာ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၃၄။ ယော ဒုက္ခဗုဋ္ဌာယ ဘပေယျ တာဏံ၊
 သော မေ ပိတာ ဒုဗ္ဘိ ဝနေ ကရောတိ။
 သာ ကဿ ကန္ဓာမိ ဝနဿ မဇ္ဈေ၊
 ယော တာယိတာ သော သဟသံ ကရောတိ။

မြန်မာပြန်

(ဖခင်....) ဆင်းရဲဘွေသော် ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သည့် ကျွန်ုပ်ဖခင်သည် တောထဲ၌ ပြစ်မှားမှုကို ပြု၏။ အကျွန်ုပ်သည် တောအလယ်တွင် ဘယ်သူ့ထံ၌ ငိုရပါအံ့နည်း၊ စောင့်ရှောက်ရမည့်သူက နိုင်ထက်စီးနင်းပြုကျင့်၏။

ဟင်းရွက်စိမ်းသည် ဥပါသကာသည် သမီးကို စုံစမ်း၍ အပျိုအစစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရ ပြီးသည့်အခါ အိမ်သို့ပြန်ခေါ်သွားပြီး အမျိုးသားတစ်ယောက်နှင့် ထိမ်းမြားပေးလိုက်လေသည်။ ထိုသို့ စုံစမ်းသည်ကို ရုက္ခစိုးနတ်က အကုန်လုံး မြင်သိနေပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရုက္ခစိုးနတ်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
 ထိုစဉ်က သမီးသည် ယခု သမီးပင် ဖြစ်လာသည်။
 ထိုစဉ်က ဖခင်သည် ယခု ဖခင်ပင် ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ မျက်နှာရှင်တိုင်းလည်း အကျင့်ပေါ့တန်သည် မဟုတ်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သမီးအား ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၁၈-ကုဋ္ဌဝါဏီဇဇာတ်

(ကုဋ္ဌဝါဏီဇ = လိမ်လည်ကောက်ကျစ်သော ကုန်သည်)

အပြိုင် ကောက်ကျစ်သူ နှစ်ဦးအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဇာတ်

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် လိမ်ညာကောက်ကျစ်သော ကုန်သည်တစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော် မူပါသည်။

သာဝတ္ထိမြို့သားများ ဖြစ်ကြသည့် ပညာရှိ ကုန်သည်နှင့် လိမ်ညာသည့် ကုန်သည် နှစ်ယောက်သည် မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းဖြစ်၍ ကုန်များ စပ်တူစပ်ဖက်ပြုပြီး လှည်းအစီး ငါးရာဖြင့် တင်ဆောင်ကာ အရှေ့စွန်းမှ အနောက်စွန်းသို့ လှည့်လည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခဲ့ရာ စီးပွားဥစ္စာ များစွာဖြစ်ထွန်းပြီးနောက် သာဝတ္ထိမြို့သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။

မြို့သို့ ပြန်ရောက်ပြီးလည့်အခါတွင် ပညာရှိကုန်သည်က ပစ္စည်းဥစ္စာများ ခွဲဝေကြရန် ပြောဆိုသည့်အခါ လူလိမ်ကုန်သည်က “ဤသူသည် ရက်ရှည်လများ ခရီးသွားရ၍ အအိပ်အနေ ဆင်းရဲ၊ အစားဆင်းရဲဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာပင်ပန်းခြင်းကြောင့် ယခုအခါ ကိုယ်အိမ်မှာ စိတ်တိုင်းကျ စားပြီး အစာမကြေဘဲ သေသွားခဲ့လျှင် ပစ္စည်းများ ငါအကုန်ရလိမ့်မည်” ဟူသော စိတ်ကူးဖြင့် “မိတ်ဆွေ.... ဒီနဲ့ နက္ခတ်မကောင်းသေးပါဘူး၊ မခွဲပါနှင့်ဦး၊ ဒီနေ့ နေ့မကောင်းသေးပါဘူး၊ မခွဲပါနှင့်ဦး၊ မနက်ဖြန်ခါမှ ခွဲကြတာပေါ့၊ သန်ဘက်ခါမှ ခွဲကြတာပေါ့” စသည်ဖြင့် ရက်ရွှေကာ ရှောင်လွှဲနေခဲ့ပါသည်။

မကြာမီ တစ်နေ့တွင်ကား ပညာရှိ ကုန်သည်သည် ရက်ရွှေ မခံတော့ဘဲ အတင်းအကျပ် ကိုင်၍ ခွဲခိုင်းသဖြင့် ပစ္စည်းများ ခွဲဝေပြီးနောက် နံ့သာပန်းများ ဆောင်ယူပြီး ဘုရားရှင်ထံ အကန်တော့ဝင်ရောက်လျှင် ဘုရားရှင်က “ဘယ်တုန်းက ပြန်ရောက်လာသလဲ” ဟု နှုတ်ဆက် မေးမြန်းပါသည်။ ထိုအခါ ပညာရှိကုန်သည်က “တပည့်တော်ပြန်ရောက်သည်မှာ ၁၅ ရက်လောက် ကြာနေပါပြီဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “ဘာဖြစ်လို့ ဒီလောက် ကြာအောင် နေဦးမှ ငါဘုရားထံ ရောက်ရသလဲ” ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ “လူလိမ်ကုန်သည် လှည့်ပတ်နေ၍ ပစ္စည်းများ မခွဲဝေရသေးသဖြင့် ကြန့်ကြာနေရပါကြောင်း” လျှောက်ထား လေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “ဥပါသကာ.... ဒီလူဟာ ယခုမှသာ လိမ်လည်လှည့်ပတ်သည်မဟုတ်၊ ရှေးတုန်းကလည်း လူလိမ်ကုန်သည်ပင် ဖြစ်၏” ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါအတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် အမတ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ တရားရေးဆိုင်ရာ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရသည့် အမတ်ကြီး ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျေးရွာတစ်ခုမှ ကုန်သည်တစ်ယောက်နှင့် မြို့မှ ကုန်သည် တစ်ယောက်သည် မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းဖြစ်ပြီး နေကြရာ တစ်နေ့တွင် ရွာကုန်သည်သည် ကျေးလက်တောရွာသုံး ပစ္စည်းဖြစ်သည့် သံထွန်သွားအချောင်းငါးရာကို မြို့ကုန်သည်၏ အိမ်တွင် ခေတ္တထားရှိပါသည်။ မြို့ကုန်သည်သည် ထိုသံထွန်သွားများကို ပြန်မပေး (အပျောက်ရိုက်) လိုသဖြင့် ထွန်သွားများကို ချောင်းချ၍ ငွေကို ယူထားပြီး ထွန်သွားများထားသည့် နေရာတွင် ကြွက်ချေးတုံးများကို ကြဲဖြန့်ထားလိုက်ပါသည်။

တစ်ချိန်တွင် ရွာကုန်သည်က လာ၍ “ကျွန်ုပ် အပ်ထားခဲ့သည့် ထွန်သွားများ ပေးပါ” ဟု တောင်းသည့်အခါ မြို့ကုန်သည်က “ထွန်သွားများ ကြွက်စားကုန်ပြီ၊ ကြွက်ချေးများကိုသာ ကြည့်ပါတော့” ဟု ပြောဆိုပါတော့သည်။ ရွာကုန်သည်သည် “ကြွက်စားကုန်လဲ ရှိပါစေတော့၊ ကြွက်စားသွားတာ ဘယ်တတ်နိုင်မှလဲ” ဟု ပြောဆိုပြီးနောက် ရေချိုးသွားရာသို့ မြို့ကုန်သည်၏ သားကို ခေါ်သွားကာ လမ်းတွင် ရင်းနှီးသည့် သူငယ်ချင်းအိမ် တစ်အိမ်တွင် ကလေးကို “ဘယ်သူ့ကိုမှ မပေးပါနှင့်” ဟု အပ်ထားခဲ့ပါသည်။

ရေချိုးပြီးနောက် မြို့ကုန်သည်အိမ် ပြန်ရောက်သည့် အခါ မြို့ကုန်သည်က “ငါ့သား ဘယ်မှာလဲ” ဟု မေးပါလေတော့သည်။ ထိုအခါ ရွာကုန်သည်က “မိတ်ဆွေ.... သင့်သားကို ကမ်းပါးမှာထားပြီး ကျွန်ုပ်ရေငုပ်စဉ် စွန့်ငှက်တစ်ကောင် လာချီဆောင်သွားပါသည်။ ကျွန်ုပ်

မြင်လိုက်သည့်အခါ ခြောက်လှန့်ပါသော်လဲ မရလိုက်တော့ပါ”ဟု ပြောဆိုလေလျှင် မြို့ကုန်သည်က “သင် ညာတယ်၊ စွန့်ငှက်တို့မည်သည် သားငယ်ကို ချီနိုင်ရိုး မရှိ”ဟု ပြောဆိုပါသည်။ သို့နှင့် တရားဖြစ်ရာ ရုံးတော် ရောက်သည့်အခါတွင် ဘုရားလောင်းအမတ်က ဤသို့စစ်မေးပါသည်။

(အမတ်) “အမောင်...ရေချိုးစဉ် သားငယ်ကို စွန့်ငှက် ချီသွားငယ်ဆိုတာ မှန်ပါသလား”

(ရွာကုန်သည်) “မှန်ပါတယ် အမတ်မင်း...ကျွန်ုပ် ရေချိုးနေတုန်း သားငယ်ကို စွန့်ချီသွား ပါတယ်”

(အမတ်) “လောကမှာ စွန့်တွေဟာ ကလေးငယ်များကို ချီသွားနိုင်သလား”

(ရွာကုန်သည်) “အမတ်မင်းကိုပဲ ပြန်မေးပါမည်၊ ကလေးငယ်ကို စွန့်မချီနိုင်လျှင် သံထွန်သွား များကိုရော ကြွက်စားနိုင်ပါ့မလား”

(အမတ်) “သင်မေးတာ ဘယ်လိုသဘောလဲ”

(ရွာကုန်သည်) “အမတ်မင်း...ကျွန်ုပ်သည် ဤမြို့ကုန်သည်၏ အိမ်တွင် သံထွန်သွား ငါးရာ ထားပါသည်။ ထိုသံထွန်သွားများကို ကြွက်စားသွားပြီဆိုကာ ကြွက်ချေးများကို ပြပါသည်။ အမတ်မင်း...သံထွန်သွားကို ကြွက်စားနိုင်လျှင် ကလေးကိုလဲ စွန့်ချီနိုင် ပါလိမ့်မယ်၊ ထွန်သွားကို ကြွက်မစားနိုင်လျှင် ကလေးကိုလဲ စွန့်မချီနိုင်ပါဘူး။ သို့ဖြစ်၍ ထွန်သွားများကို ကြွက်တကယ်စား၊ မစား ဤကုန်သည်ကို စစ်ဆေးပေးပါ” ဟု လျှောက်တင်လေသည်။

အမတ်သည် “ဤအမှုကား ကောက်ကျစ်သူကို တန်ပြန် ကောက်ကျစ်ခြင်း ဖြစ်သည်”ဟု နားလည်၍ “သင် အကြံကောင်းတယ်”ဟု ပြောဆိုကာ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၃၅။ သဌဿ သာဌေယျမိဒံ သုစိန္တိတံ၊
ပစ္စောဋ္ဌိတံ ပဋိကုဋ္ဌဿ ကုဋ္ဌံ။
ဖာလံ စေ ခါဒေယျု မူသိကာ၊
ကသ္မာ ကုမာရံ ကုလလာ န ဟရေယျု။

၁၃၆။ ကုဋ္ဌဿ ဟိ သန္တိ ကုဋ္ဌကုဋ္ဌာ၊
ဘာတိ စာပိ နိကတိနော နိကတျာ။
ဒေဟိ ပုတ္တနဋ္ဌ ဖာလနဋ္ဌဿ ဖာလံ၊
မာ တေ ပုတ္တမဟာသိ ဖာလနဋ္ဌော။

မြန်မာပြန်

၁၃၅။ အို ရွာကုန်သည်...သင်သည် စဉ်းလဲသူကို အတူပြု၍ စဉ်းလဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြုလျက် တဖန် တုံ့ပြန်၍ ကျော့အပ်၏။ ကြွက်တို့သည် သံထွန်သွားကို တကယ် စားနိုင်ငယ်ဆိုလျှင် စွန့်တို့သည် သူငယ်ကို အဘယ်ကြောင့် မချီနိုင်ကုန်အံ့နည်း (ချီနိုင်ရမည်သာတည်း)။

၁၃၆။ ဤလူ့ပြည်၌ ကောက်ကျန်သူအား တဖန်တုံ့ပြန်၍ ကောက်ကျန်ကုန်သော သူတို့သည် ရှိကုန်သည်သာတည်း။ စဉ်းလဲတတ်သူကို အတူပြု၍ စဉ်းလဲမှုကို ပြုတတ်သူတို့သည် ရှိကုန်သည်သာတည်း။ သားပျောက်ယောက်ျား.... ထွန်သွားပျောက်သူအား ထွန်သွားများကို ပေးလိုက်ပါလော့၊ ထွန်သွားပျောက်သော သူသည် သင့်သားကို ဆောင်ယူ၍ မသွားပါစေနှင့်။

ဘုရားလောင်းအမတ်က ဤသို့ ပြောကြားသည့်အခါ “သားပျောက်သူကလည်း သားပေးလျှင် ထွန်သွားပေးမည်”ဟု ဝန်ခံပါတော့သည်။ “ထွန်သွား ပျောက်သူကလည်း ထွန်သွားပေးလျှင် သားပေးမည်”ဟု ဝန်ခံသဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဝ ပျောက်သော ပစ္စည်းများ ပြန်ရသွားကြပါသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။တရားစီရင်သည့် အမတ်သည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
 မြို့ကုန်သည်သည် ကောက်ကျန်သည့် ကုန်သည် ဖြစ်လာသည်။
 ရွာကုန်သည်သည် ပညာရှိကုန်သည် ဖြစ်လာသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။ကောက်ကျန်သူကို တဖန်ပြန်၍ ကောက် ကျန်သောအားဖြင့် နိုင်-နိုင်သည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ သစ္စာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ၊
 သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ မင်္ဂလာပျက်သည်။

၂ ၁၉ - ဂရဟိတဇာတ်

(ဂရဟိတ=ကဲ့ရဲ့အပ်သော ကိလေသာ)

ကိလေသာမည်သည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် ဖြစ်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာသနာတော်မှာ မဇ္ဈလျော် မပျော်ပိုက်ဘဲ ပျင်းရိငြီးငွေ့သည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်းသည် စွဲမြဲစွာ သီးခြားယူအပ်သော အာရုံဘူ၍ မရှိဘဲ ပျင်းရိစွာ နေစဉ် ရဟန်း ဘော်များသည့် ထိုရဟန်းကို ဘုရားရှင်သံ ပို့ဆောင်ကြရာ ဘုရားရှင်က “ရဟန်း....သင် ပျင်းရိ ငြီးငွေ့နေတယ်ဆိုတာ အမှန်ပဲလား”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ “မှန်ပါကြောင်း”လျှောက်သားလေ သည်။ “ဘာကြောင့် ပျင်းရိတာလဲ”ဟု အကြောင်းကို မေးမြန်းပြန်ရာ “ကိလေသာအာရုံ ကြောင့်ပါ”ဟု ဖြေကြားလျှောက်သားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်း....ကိလေသာမည်သည် ရှေးက တိရစ္ဆာန်များကပင် ကဲ့ရဲ့အပ်သောတရား ဖြစ်သည်။ သင်သည် လူသားဖြစ်၍ သာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြုနေသူ ဖြစ်ပါလျက် တိရစ္ဆာန်များ ကဲ့ရဲ့အပ်တဲ့ ကိလေသာတရား အတွက် အဘယ်ကြောင့် ပျင်းရိရသလဲ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။

အတိတ်ဝဋ္ဋု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ဟိမဝန္တာ တောမြိုင်သာတွင် မျောက်ဖြစ်၍ နေပါသည်။ တစ်နေ့တွင် ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းကို မုဆိုးတစ်ယောက် ဖမ်းမိသွားပြီး မင်းကြီးကို ဆက်သပါသည်။ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းသည် မင်းနန်းတော်မှာ အနေကြာလာသည့်အခါ လူတို့ကျင့်အပ်သည့် ကျင့်ဝတ်ဘုရားများကို နားလည်လာပြီး လူများကျင့်သလို အခိုအသေပေးခြင်း၊ အလေးပြုခြင်း၊ နှုတ်ဆက်ခြင်း စသည်ဖြင့်လိုက်၍ ကျင့်ပါသည်။ မင်းကြီးသည် မျောက်၏ ကျင့်ဝတ်ပြည့်စုံမှုကို သဘောကျ၍ ချီးမြှောက်သည့်အနေဖြင့် မုလဆက်သထားသော မုဆိုးကို ခေါ်ပြီး “ဖမ်းခဲ့တဲ့ နေရာကို ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်ပါ”ဟု အမိန့်ပေးကာ မျောက်ကို ပြန်လွှတ်စေပါသည်။

ဟိမဝန္တာတောတွင်းရှိ မျောက်အပေါင်းလည်း ဘုရားလောင်းမျောက်မင်း ပြန်လည်ရောက်လာကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် စုရုံး၍ လာရောက်ကြပြီး ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းနှင့်အတူ နှုတ်ဆက်စကားများ ပြောကြားကြပြီးနောက် “အဆွေ...ဒီလောက်ကြာကြာ ဘယ်မှာ နေခဲ့ရပါသလဲ”ဟု မေးမြန်းကြပါသည်။ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းက “ဗာရာဏသီမြို့ မင်းနန်းတော်မှာ နေခဲ့ရပါကြောင်း” ပြန်ပြောလေလျှင် ‘ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ လွတ်မြောက်လာပါသလဲ’ဟု ဝိုင်း၍ မေးမြန်းကြပါသည်။ “အဆွေတို့...ကျွန်ုပ်ကို မင်းကြီးက ‘ဆော့ကစားစရာမျောက်’ ပြုလုပ်ထားရာမှ ကျွန်ုပ်ရဲ့ ကျင့်ဝတ်(ပြုမူပုံ)ကို သဘောကျပြီး ချီးမြှောက်သည့်အနေဖြင့် လွတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်”ဟု ပြောကြားလေလျှင် “အဆွေ...သင်သည် လူတွေရဲ့ ပြုကျင့်ပုံ ပြုမူပုံ အလေ့အကျင့်တို့ကို သိရှိခဲ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုပဲ ပြန်ပြောပြပါဦး၊ နားထောင်ချင်ပါတယ်”ဟု ဝိုင်းပြောကြရာ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းက “ဒါဖြင့် နားထောင်ပါ”ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာများကို ရွတ်ဆိုပါသည်။ —

ပါဠိ

၁၃၇။ ဟိရညံ မေ သုဝဏ္ဏံ မေ၊ သော ရတ္တိံ ဒိဝါ ကထာ။
ဒုမ္မေဓာနံ မနုဿာနံ၊ အရိယဓမ္မံ အာယတံ။

၁၃၈။ ဒွေ ဒွေ ဂဟပတယော ဂေဟေ၊ ဧကော တတ္ထ အမဿုကော။
လမ္ပညနော ဝေဏိကတော၊ အထော အင်္ဂိတကဏ္ဍကော။
ကိတော ဓနေန ဗဟုနာ၊ သော တံ ဝိတုဒတေ ဇနံ။

မြန်မာပြန်

၁၃၇။ (မျောက်အပေါင်းတို့...) နေ၌ ဖြစ်စေ၊ ည၌၌ ဖြစ်စေ ပညာမဲ့ကုန်သော အရိယာတို့၏ တရားကို မမြင်ကုန်သော လူတို့၏ မပြတ်ပြောသည့် စကားသည်ကား “ဒါ ငါ့ဇွဲ၊ ဒါ ငါ့ရွှေ”ဟူသော စကားပင်တည်း။

၁၃၈။ အိမ်တစ်အိမ်၌ အိမ်ရှင်နှစ်ယောက် ရှိ၏။ ထိုနှစ်ယောက်ဘွင် တစ်ယောက်သည် မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ် မရှိ၊ သားမြက်သည်း ရှည်၏။ ဆံထုံးကိုလည်း ထုံးအပ်၏။ နားကိုလည်း ဖောက်ထား၏။ (ထိုသူကို) ဥစ္စာများစွာဖြင့် လဲဝယ် ထားရ၏။ ထိုအိမ်ရှင်မသည် ကျန်အမှုလုပ် အိမ်သူအိမ်သားများကို မြည်တွန်ပြောဆိုတတ်၏။

ဤသို့ ဘုရားလောင်းမျောက်က လူ့လောကရဲ့ အလေ့အကျင့်ပေါ်တွင် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချသည့် အနေဖြင့် ပြောဆိုလေလျှင် မျောက်အပေါင်းသည် “မပြောပါနှင့်တော့ မပြောပါနှင့်တော့၊ မကြားသင့်တဲ့ စကားများကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြားရလေခြင်း”ဟု ပြောဆိုတားမြစ်၍ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် နားများကို ပိတ်လိုက်ကြပြီး တခြားသို့ ထွက်သွားလိုက်ကြပါသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။မျောက်မင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မျောက်အပေါင်းသည် ဘုရားပရိသတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။လူကြီးအကြိုက် လိုက်၍လုပ်လျှင် အခွင့်အရေးရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဗာဟုသစ္စမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၂၀-ဓမ္မဇေဇာတ်

(ဓမ္မဇေ=ဓမ္မဇေမည်သော အမတ်(ဝါ)တရားတံခွန်ထူသူ=တရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံသူ)

မကောင်းကြံသည့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအကြောင်း

ပဗ္ဗုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်၏ ဘုရားရှင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြိုးစားမှုကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး ဝေဠုဝန်ခေါ် ဝါးတောကျောင်းတိုက် ကြီးတွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားရှင်ကို သတ်ဖြတ်ရန် စီမံအားထုတ် ခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က “ရဟန်းတို့... ဒေဝဒတ်သည် ယခုမှသာ ငါဘုရားကို သတ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့တာမဟုတ်၊ ရှေးတုန်းကတည်းကပင် သတ်ဖို့ရန် ကြိုးစားခဲ့ဖူးပြီ၊ သို့ပေမဲ့ ငါဘုရားကို သတ်နိုင်ဖို့ရာ မပြောနှင့်၊ ငါဘုရား စိတ်ပူပန် စိုးရိမ်မှုကိုပင် မပြုနိုင်ခဲ့ပါဘူး” မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ယသပါဏ်-မင်းကြီး မင်းပြုနေပါသည်။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမှာ ကာဠက-ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ဓမ္မဇေ-မည်သော ပုရောဟိတ်အမတ် ဖြစ်ပါသည်။ မင်းကြီး၏ ဆံ၊ မုတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်သူ ဆတ္တာသည် (ဆံသ သမား)မှာ ဆတ္တပါဏ် ဖြစ်ပါသည်။ မင်းကြီးမှာ တရားသဖြင့် မင်းပြုနေပါသည်။ သို့သော် တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်မှုကို ကိုင်ရသည့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကာဠက-ကတော့ လာဘ်စား၍ မတရားသဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိပါသည်။ မပိုင်ထိုက်သူကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးပြီး တကယ့်ပိုင်ရှင် အစစ်များကိုမူ အရှုံး ဆုံးဖြတ်ပေးနေပါသည်။

တစ်နေ့တွင် မတရားဆုံးဖြတ်ခံရသဖြင့် တရားရှုံးသူ တစ်ယောက်သည် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး ဘုရားလောင်း ပုရောဟိတ်အမတ် ရုံးတက်လာစဉ် ခြေသလုံးဖက်၍ “အမတ်မင်းခင်ဗျား.... အမတ်မင်းတို့က ဘုရင်ကြီးကို အကျိုးအကြောင်း ဆုံးမတရားပြ၍ နေသော်လဲ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကတော့ မတရားသဖြင့် တရားဆုံးဖြတ်နေပါတယ်၊ မပိုင်ဆိုင်သူများကို ပိုင်ရှင်အဖြစ် ဆုံးဖြတ်နေပါတယ်” ဟု ငိုယိုပြီး တောင်းပန်ပြောပြလေရာ ပုရောဟိတ်ကြီးသည် သနားသဖြင့် “သင့်အမှု ငါတရား ဆုံးဖြတ်ပေးမည်၊ လိုက်ခွဲ” ဟု ခေါ်သွားသည်။ တရားရုံးတော်ပေါ်သို့ ရောက်သည့်အခါ အစမှ ပြန်စစ်ဆေးမေးမြန်းပြီး အမှန်တိုင်း အနိုင်ပေး ဆုံးဖြတ်လိုက်ရာ ကြားနာရသူ လူအပေါင်းက သဘောကျ၍ သြဘာပေးသံများ ဆူညံသွားလေသည်။

ထိုအသံများကို မင်းကြီးကြားရသည့်အခါ “ဘာသံတွေလဲ” ဟု မေးမြန်းသဖြင့် အကျိုးအကြောင်းသိရှိသွားရာ မင်းကြီးက သဘောကျသဖြင့် တရားစီရင်မှုကို ပုရောဟိတ်အမတ်လက်သို့ လွှဲအပ်လိုက်ပါသည်။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကဋ္ဌက မှာ ထိုအခါမှ စ၍ တရားမစီရင်ရတော့သဖြင့် လာဘ်မစားရ၍ ဝင်ငွေလျော့ပါးသည့်အတွက် ဘုရားလောင်း ပုရောဟိတ်အမတ်အပေါ် ရန်ငြိုးဖွဲ့တော့သည်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးကို မဟုတ် မမှန် လုပ်ကြံ၍ “မင်းမြတ်....ဓမ္မဇေ ပုရောဟိတ် အမတ်သည် နန်းလုလိမ့်မည်” ဟု ကုန်းဘိုက် လျှောက်ထားပါလေတော့သည်။ မင်းကြီးကား ယုံကြည်တော်မမူပေ။

စစ်ဗိုလ်ချုပ်က ထပ်လျှောက်ပြန်သည်- “အရှင်မင်းမြတ်....မယုံလျှင် သူလာသည့်အခါ လေသာပြတင်းက ရှုစားတော်မူကြည့်ပါ။ တစ်မြို့လုံးကို သူစည်းရုံး ဆုပ်ကိုင်ထားတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်” ဟု လျှောက်ထားလေရာ မင်းကြီး ရှုစားတော်မူလေလျှင် တရားစီရင်ရမည့် လူထု လူအုပ်နှင့် တွေ့မြင်သွားရာ မင်းကြီးမှာ အထင်မှားသွားလေသည်။

မင်းကြီးက “သူ့ကို ဘယ်လိုစီမံသင့်သလဲ” ဟု စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကို မေးရာ စစ်ဗိုလ်ချုပ်က “မစွမ်းနိုင်သောက်တဲ့အရာကို ပြုလုပ်ခိုင်းပါ၊ မဖြစ်တော့ သုတ်သင်ပစ်သင့်ပါတယ်” ဟုလျှောက်ထားသည်။ ထိုလျှောက်ထားချက်ကို မင်းကြီးသဘောကျပြီး တစ်နေ့တွင် ပုရောဟိတ်အမတ်ကြီးကို ခေါ်၍ “ပုရောဟိတ်ကြီး....ငါဘုရင်မင်းမြတ် မနက်ဖြန် ဥယျာဉ်တော်အသစ်မှာ ပျော်ပွဲကစားလိုတယ်၊ ဥယျာဉ်သစ်ကို တစ်ရက်တည်းဖြင့် အပြီးတည်ဆောက်ပေးရမည်၊ မပြုလုပ်ပေးနိုင်က သတ်မည်” ဟု စေခိုင်းပါတော့သည်။ ပုရောဟိတ်ကြီးလည်း “ဒါစစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲ့ အကြံအစည်ပင် ဖြစ်ရမည်” ဟု သိရှိပြီး “မင်းမြတ်....တတ်နိုင်လျှင်တော့ လုပ်ပေးရတာပေါ့” ဟု လျှောက်ထားကာ အိမ်ပြန်၍ အစားကောင်းစားပြီး အကြံဉာဏ်ကောင်းများ ထုတ်ရတော့သည်။ ထိုအချိန်တွင် သိကြားမင်းထိုင်ရာ ပဏ္ဍုကမ္မလာ မြကျောက်ဖျာတင်း၍ ပူးပြင်းလာသဖြင့် လူ့ပြည်သို့ လှမ်းကြည့်ရာ ဘုရားလောင်းပုရောဟိတ်အမတ်ကြီး အခက်အခဲကြုံနေသည်ကို သိရှိသဖြင့် လူ့ပြည်သို့ ဆင်းလာပြီး “ပညာရှိအမတ်....ဘာများ ကြံစည်နေပါသလဲ” ဟု မေးမြန်းသည်။

မင်းကြီးက တစ်ရက်တည်းဖြင့် နေ့ချင်းပြီး ဥယျာဉ်အသစ်တစ်ခု တည်ဆောက်ခိုင်းသဖြင့် အခက်တွေ့နေကြောင်း ပြောပြရာ သိကြားမင်းက “ပညာရှိအမတ်....မပူပါနှင့်၊ ကျွန်ုပ် ဖန်ဆင်းပေးပါမည်၊ ဘယ်နေရာမှာ ဖန်ဆင်းပေးရမည်ကိုသာ ညွှန်ပြပါ” ဟု ပြောဆိုကာ နတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားသည်။ ညဉ့်အခါတွင် ပုရောဟိတ်အမတ်ကြီး ပြောသည့်နေရာ၌ သီးပွင့်မျိုး စုံ ပင်စွာဖြင့် သာယာလှပသည့် ဥယျာဉ်တစ်ခုကို ဖန်ဆင်းပေးလိုက်ပါသည်။

နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်သည့်အခါ ပုရောဟိတ်အမတ်သည် မိမိညွှန်ပြရာ နေရာ၌ ဥယျာဉ်သစ်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဝမ်းသာအားရဖြစ်ပြီး ဘုရင်ကြီးထံ သွား၍ “မင်းမြတ်....ဥယျာဉ် သစ်ကြီး တည်ဆောက်၍ ပြီးပါပြီ။ ကစားပျော်ပါးတော်မူပါ”ဟု လျှောက်ထားသည့်အခါ မင်းကြီးမှာ အကြံမအောင်ဘဲဖြစ်၍ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှင့် တိုင်ပင်ပြန်ရာ “စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက “မင်းမြတ်....ဒါကိုပင် ကြည့်ပါ။ ဥယျာဉ်ကြီးတစ်ခုကို နေ့ချင်းညချင်း တည်ဆောက်နိုင်သူဟာ ထီးနန်းလုနိုင်ဖို့ ဘယ်မှာ ခဲယဉ်းတော့မှာလဲ”ဟု မီးလောင်ရာ လေပင့်ပေးပြီးမှ “အရှင်မင်းမြတ်.... ပုရောဟိတ်ကြီးကို ဥယျာဉ်နှင့်လိုက်ဖက်တဲ့ ရတနာခုနစ်ပါး မွမ်းမံထားတဲ့ ရေကန်ကြီးတစ်ခု ဖန်တီးခိုင်းပါဦး”ဟု အကြံပေးပြန်သည်။ မင်းကြီးလည်း ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း စေခိုင်းပြန်သည်။

ပုရောဟိတ်အမတ်လည်း ရှေးနည်းအတိုင်း သိကြားမင်း အကူအညီဖြင့် ရေကန်ကြီး တူးပေး လိုက်ပါသည်။ မင်းကြီးသည် အကြံမအောင်ပြန်၍ စစ်ဗိုလ်ချုပ်နှင့် တိုင်ပင်ပြန်ရာ “ဥယျာဉ်တွင် နေထိုင်စရာ ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြီးသော စံနန်းတော် တစ်ခု တည်ဆောက် ခိုင်းသင့်ကြောင်း” အကြံပေးပြန်သဖြင့် မင်းကြီးလည်း ပုရောဟိတ်ကြီးကို ဥယျာဉ်တွင်း၌ ယာယီစံနန်းတစ်ခုကို ဆင်စွယ်များဖြင့် နေ့ချင်းပြီး တည်ဆောက်ခိုင်း ပြန်ပါသည်။ အမတ်ကြီးလည်း သိကြားမင်း အကူ အညီဖြင့် ဆင်စွယ်စံနန်းတည်ဆောက်ပေးပြီး မင်းကြီးကို အပ်နှံပြန်ရာ မင်းကြီးမှာ အကြံမအောင် နိုင်ဘဲ ရှိနေလေသည်။

မင်းကြီးသည် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကို တိုင်ပင်ပြန်ရာ “ မင်းမြတ် ဆင်စွယ်စံနန်းတော်တွင်း မီးမထွန်းရဘဲ အရောင်လင်းနိုင်သည့် ပတ္တမြားတစ်လုံး လိုအပ်ပါသည်။ ရှာကြံ ထားခိုင်းသင့် ပါကြောင်း” အကြံပေးပြန်ရာ မင်းကြီးလည်း အကြံပေးသည့်အတိုင်းပင် ပုရောဟိတ်ကြီးကို စေခိုင်းပြန်သည်။ ပုရောဟိတ်လည်း သိကြားမင်း အကူအညီဖြင့် ညဉ့်အခါတွင် မီးရောင်တမျှ အလင်းရောင်ရသည့် ပတ္တမြားတစ်လုံး ဆက်သပြန်ပါသည်။

ထိုအခါ မင်းကြီးနှင့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတို့ တိုင်ပင်ကြသည်မှာ “ပုရောဟိတ်အမတ်တွင် အလို ရှိရာကို ပေးစွမ်းနိုင်တဲ့ သိကြားမင်းရှိဟန်တူသည်။ ယခုအခါ သိကြားမင်း မဖန်ဆင်းနိုင်သည့် အရာကို စေခိုင်းရမည်”ဟု တိုင်ပင်ပြီး “ပုရောဟိတ်အမတ်....အရည်အချင်းလေးမျိုးနှင့်ပြည့်စုံသည့် ဥယျာဉ်စောင့်တစ်ယောက် ရှာပေးရမည်”ဟု အမိန့်တော်မြတ် သတ်မှတ်ပြန်လေသည်။

- အရည်အချင်းလေးပါးမှာ —
- (၁) သူတပါးအပေါ်လုံးဝငြူစူမှု မရှိရခြင်း၊
 - (၂) အရက်လုံးဝ မသောက်ရခြင်း၊
 - (၃) ချစ်ခြင်း မရှိရခြင်း၊
 - (၄) မုန်းခြင်း မရှိရခြင်း—

တို့ဖြစ်၏။

ဤတွင် ပုရောဟိတ်ကြီးမှာ စဉ်းစား၏။ “ဤအရာကိုဘော့ သိကြားမင်း ဖန်ဆင်းနိုင်မယ် မဟုတ်၊ အဲဒီတော့ ကိုယ့်ဒုက္ခ သူများကို မပေးတော့ပါဘူး၊ ကိုယ့်ဒုက္ခ ကိုယ်ပဲ ခံတော့မယ်၊ သူများလက်ထဲမှာ အသတ်ခံရတာထက် တောထဲသွားပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ် သတ်သေလိုက်တာက မြတ်သေးတယ်”ဟု စဉ်းစားပြီး တောထဲသို့ သွား၍ သစ်ပင်ခြေရင်းမှာထိုင်ပြီး သူတော်ကောင်း တရားများ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး ထိုင်နေပါသည်။ သိကြားမင်းလည်း ထိုအကြောင်းသိ၍ မုဆိုး ဟန်ဆောင်ပြီး ပုရောဟိတ်ထံ သွား၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၃၉။ သုခံ ဇီဝိတရူပေါသိ၊ ရဋ္ဌာ ဝိဝနမာဂတော။
သော ဧကကော ရုက္ခမူလေ၊ ကပဏော ဝိယ ဈာယသိ။

မြန်မာပြန်

(ပုဏ္ဏား....)သင်သည် ချမ်းသာသဖြင့် အသက်ရှည်သော သဘောရှိ၏။ မြို့မှ တောသို့ လာ၍ သစ်ပင်ရင်း၌ တစ်ယောက်ထီးတည်း အထီးကျန်သူကဲ့သို့ (အဘယ်ကို)ကြံနေဘိသနည်း။

ထိုစကားကို ကြားရ၍ ဘုရားသောင်း ပုရောဟိတ်အမတ်သည် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၄၀။ သုခံ ဇီဝိတရူပေါသိ၊ ရဋ္ဌာ ဝိဝနမာဂတော။
သော ဧကကော ရုက္ခမူလေ၊ ကပဏော ဝိယ ဈာယာမိ။
သတံ ဓမ္မံ အနုဿရံ။

မြန်မာပြန်

အကျွန်ုပ်သည် ချမ်းသာသဖြင့် အသက်ရှည်သော သဘောရှိပါ၏။ မြို့မှ တောသို့ လာ၍ သစ်ပင်ရင်း၌ တစ်ယောက်ထီးတည်း အထီးကျန်သူကဲ့သို့ သူတော်ငောင်းတရားကို အောက်မေ့လျက် ကြံနေပါ၏။

ဤသို့ ပုရောဟိတ်က ပြောပြသည့်အခါ သိကြားမင်းက “ပုရောဟိတ် အမတ်....သင်သည် ဤကဲ့သို့ ချမ်းသာနုနယ်တဲ့ သဘောရှိပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ဒီနေရာမှာ ထိုင်နေပါသလဲ”ဟု မေးမြန်းလေလျှင် ပုရောဟိတ်က အကျိုးအကြောင်း ပြောပြလေရာ သိကြားမင်းက “အရှင် ပုရောဟိတ်....မစိုးရိမ်ပါနှင့်၊ ကွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်တော့ အရည်အချင်းလေးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသူကို မဖန်ဆင်းပေးနိုင်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ အရည်အချင်းလေးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသူကိုတော့ ညွှန်ပြပေးနိုင်ပါတယ်၊ သင်တို့ ဘုရင်ရဲ့ ဆတ္တာသည်(ဆံသသမား)ဟာ အရည်အချင်း လေးမျိုးလုံးရှိသူ ဖြစ်ပါတယ်၊ အလိုရှိလျှင် သူကို ခန့်ထားနိုင်ကြောင်းဟု လျှောက်တင်ပါလေ”ဟု ပြောဆိုပြီး နတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားပါသည်။

ပုရောဟိတ်လည်း ဆတ္တပါဏ်မည်သော ဘုရင့်ဆတ္တာသည်ကို ခေါ်၍ “သင်သည် အရည်အချင်း လေးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မှန်သလား”ဟု မေးမြန်းရာ “အမတ်ကြီး....သင့်ကို ဘယ်သူ ပြောပါသလဲ”ဟု ပြန်မေးပါသည်။ ထိုအခါ အမတ်ကြီးက “သိကြားမင်းက ပြောကြောင်း”ပြောပြရာ “ဘယ်အတွက်ကြောင့် ပြောရတာလဲ”ဟု မေးပြန်ပါသည်။ ထိုအခါ အမတ်ကြီးက အကျိုးအကြောင်း ပြောပြရာ ဆတ္တာသည်က “ဟုတ်မှန်ပါကြောင်း၊ သူတင် အရည်အချင်း လေးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံကြောင်း” ဝန်ခံပြောဆိုသဖြင့် ဆတ္တာသည်ကို ခေါ်သွားပြီး မင်းကြီးကို လျှောက်ထားပြောဆိုသည့်အခါ မင်းကြီးက ဆတ္တာသည်ကို မေးမြန်း စိစစ်ပါသည်—

(မင်းကြီး) ဆတ္တာသည်....သင်သည် ဘယ်အတွက်ကြောင့် မငြူစူပါသနည်း။

(ဆတ္တာသည်)မင်းမြတ်....ကျွန်ုပ်သည် တစ်ချိန်က တစ်ဘဝတွင် ရှင်ဘုရင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ မိဖုရားကြီးသည် အလုပ်အကျွေး မင်းစားယောက်ျား ၆၄-ယောက်နှင့် လွန်ကျူးဖောက် ပြားပြီးနောက် ပုရောဟိတ်အမတ်ကြီးနှင့် ဖောက်ပြားဖို့ ကြိုးစားသည်တွင် ပုရောဟိတ်က လက်မခံ၍ အရှက်ရပြီး ပုရောဟိတ်က သူ့ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ဘုရင်ကြီးကို လျှောက် တင်ခဲ့ပါသည်။ ဘုရင်ကြီးလည်း အဟုတ်ထင်၍ ပုရောဟိတ်ကို ငြူစူပြီး ဖမ်းဆီးချုပ် နှောင်သည့်အခါ ပုရောဟိတ်က ရှင်းပြမှ အဖြစ်မှန် သိရှိရသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဘယ်သူ့ အပေါ်မှာမှ မငြူစူတော့ပါဘူး။

(မင်းကြီး) ဆတ္တာသည်....သင်သည် အဘယ်ကြောင့် အရက်မသောက်ပါသနည်း။

(ဆတ္တာသည်)မင်းမြတ်....ကျွန်ုပ်သည် တစ်ချိန်က တစ်ဘဝတွင် ဤဗာရာဏသီပြည်၌ပင် မင်းဖြစ်၍ အရက်ကို အလွန်အကြူးသောက်ခဲ့ပါသည်။ အရက်မသောက်ဘဲ မနေနိုင်၊ အသားမစား ရဘဲ မနေနိုင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ တစ်နေ့တွင် အရက်မူးနေတုန်း ပွဲတော်အုပ် ဆက်သ ရာတွင် အသားမမြင်ရသဖြင့် စားတော်ဆက်ကို မေးမြန်းရာ ဥပုသ်နေ့ ဖြစ်၍ အသား မသတ်ကြသဖြင့် မရကြောင်း ပြန်လျှောက်သည့်အခါ ပေါင်ပေါ်မှာ ရှိနေသည့် သားတော်လေးကို လည်လိမ်သတ်လိုက်ပြီး ဟင်းချက်ဖို့ရန် စားတော်ဆက်လက်သို့ ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ နောက်နေ့နံနက် အိပ်ရာထသည့်အခါ အမူးပြေ၍ သားတော်လေးကို တွေ့ချင်သဖြင့် ရှေ့တော်သွင်းခိုင်းရာ မနေ့က ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် သတ်လိုက်ကြောင်း လျှောက်တင်သည့်အခါမှစ၍ အရက်ကို အမုန်းကြီးမုန်း၍ နိဗ္ဗာန်မရမချင်း တသံသရာလုံး ဖြတ်လိုက်ပါသည်။

(မင်းကြီး) ဆတ္တာသည်....သင်သည် အဘယ်ကြောင့် မချစ်ပါသနည်း။

(ဆတ္တာသည်) မင်းမြတ်....ကျွန်ုပ်သည် တစ်ချိန်က တစ်ဘဝတွင် ဤဗာရာဏသီပြည်၌ပင် ကိတဝါသမင်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တွင် သားတော်တစ်ပါး ထွန်းကားခဲ့ရာ ထိုသားတော်မှာ ရေငတ်၍ သေမည်ဟု ပုဏ္ဏားများက ဟောကြသဖြင့် သားကို ချစ်သည့် အချစ်ဇောဖြင့် တစ်မြို့လုံးတွင် ရေတွင်းရေကန်များ တူးထားခဲ့ပါသည်။ ရေအိုးစင်များလည်း တည်ထား ခဲ့ပါသည်။ ထိုသားတော် အိမ်ရှေ့မင်းသား ဖြစ်လာသည့်အချိန် တစ်နေ့တွင် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်ကြရာ လမ်းတွင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါးနှင့်တွေ့ဆုံရာ လူအများက မင်းသားကို အလေးမပြုဘဲ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို အလေးပြု ရှိခိုးကြသဖြင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို စိတ်ဆိုးပြီး သပိတ်ကို ပေါက်ခွဲ၍ ဖန်တောင့်ဖြင့် နင်းချေလိုက်ပါသည်။ ထိုအကုသိုလ်ကံကြောင့် မင်းသား ကိုယ်တွင် ချက်ချင်း ပူလောင်လာပြီး ရေငတ်လာပါသည်။ ရေတွင်းရေကန် ရေအိုး များလည်း ခန်းကုန်ပါသည်။ မင်းသားရေငတ်၍ သေသွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ သားကို ချစ်သဖြင့် သောကများစွာ ရောက်ခဲ့ရပါသည်။ ထိုအခါမှ စ၍ ဘယ်သူ့အပေါ်မှ မချစ် တော့ပါ။

(မင်းကြီး) ဆတ္တာသည်....သင်သည် အဘယ်ကြောင့် မမုန်းပါသနည်း။

(ဆတ္တာသည်) မင်းမြတ်....ကျွန်ုပ်သည် ဘရကမည်သော ရသေ့ဖြစ်၍ ခုနစ်နှစ်တိုင်တိုင် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းပွားများခဲ့သဖြင့် မေတ္တာစိတ်အလေ့ရပြီး ဘယ်သူ့ကိုမျှ မမုန်းတော့ပါ။

ဆတ္တာသည် ပြောဆိုပြီးသည့်အခါ မင်းကြီးက ပရိသတ်ကို စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကို သတ်ရန် မျက်ရိပ်မျက်ခြည် ပြလိုက်ရာ အမတ်များနှင့်မင်းချင်းပရိသတ်များက “ဟယ်-လာဘ်စားတဲသူခိုးစုတ်.... သင် လာဘ်မစားရ၍ ပုရောဟိတ်အမတ်ကြီးကို စွပ်စွဲပြီး ကြံဖန်သတ်ခိုင်းခြင်း ဖြစ်သည်”ဟု ပြောဆိုပြီး စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကို လက်ခြေများမှ ဆွဲကိုင်ကြပြီး ကောက်မိကောက်ရာ ကျောက်ခဲ၊ တုတ်၊ တင်းပုတ်များဖြင့် ထုရိုက်သတ်လိုက်ကြပါတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဓမ္မဇေပုရောဟိတ်သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
 သိကြားမင်းသည် ရှင်အနုရုဒ္ဓါဖြစ်လာသည်။
 ဆတ္တပါဏိ ဆံသသမားသည် ရှင်သာရိပုတ္တရာဖြစ်လာသည်။
 ကာဠက စစ်ဗိုလ်ချုပ်သည် ရှင်ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။သူများ မကောင်းကြံလျှင် ကိုယ်ခံရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ပုရောဟိတ်အား ခန္တီမင်္ဂလာဖြစ်၍ စစ်ဗိုလ်ချုပ်၌ ဝိရတီပါပါမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

က-ကသဝဓဝဂ်

၂၁၁-ကသဝဓဝဇာတ်

(ကသဝဓ=ရဟန္တာတို့ တံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော သင်္ကန်း)

မိမိနှင့်ထိုက်တန်ရုံသာ ဝတ်ဆင်သင့်ကြောင်း

ပဗ္ဗုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဗုဒ္ဓရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူရာ၌ ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောဖို့ရန် အကြောင်းစတင်ခဲ့သည်မှာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှ ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့သောအခါတွင် တရားစစ်သူကြီး အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည် တပည့်ရဟန်း ငါးရာနှင့် အတူ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်တွင် နေထိုင်တော်မူလေသည်။ ဒေဝဒတ်သည်လည်း သူ၏အပေါင်း အပေါ် ဒုဿိလပရိသတ်များ ခြံရံလျက် ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီးရှိ ဂယာသီသအရပ်တွင် နေထိုင်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ရာဇဂြိုဟ် မြို့သူမြို့သားများသည် အများသဘောတူ ဆန္ဒအရ စုပေါင်းအလှူ ပွဲကြီး ပြုလုပ်ရန် စီမံစိုင်းပြင်းနေကြသည်။ ထိုသို့စီမံနေစဉ် ကုန်သည်တစ်ယောက် ရောက်ရှိလာပြီး “ကျွန်ုပ်ကိုလည်း ကုသိုလ်ပါဝင်ခွင့်ပြုပါ” ဟု ပြောဆို၍ သူတို့တွင် ပါလာသော အဖိုးထိုက် အဖိုးတန် သင်္ကန်းလျာ နံ့သာပုဆိုးကို ထည့်ဝင်လှူဒါန်းလေသည်။

ရာဇဂြိုဟ် မြို့သူမြို့သားများသည် မိမိဘို့ဆန္ဒအလျောက် သဒ္ဓါတတ်အားသမျှ ထည့်ဝင်လှူဒါန်း ထားကြသော ငွေများဖြင့် အလှူပွဲကြီးကို တခမ်းတနား ကျင်းပကြလေသည်။ အလှူဝတ္ထု မြောက်မြားစွာတွင် ကုန်သည်လှူဒါန်းထားသော နံ့သာပုဆိုးမှာ အရောင်အဆင်းမှ စ၍ အစစ ပေါ်လွင် ထင်ရှားနေပေသည်။

လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများလည်း စုံလင်နေပြီ၊ အလှူဒါယကာများလည်း ရောက်ရှိလာကြပြီ၊ ထိုအချိန်တွင် အလှူဒါယကာများ စည်းဝေးပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်ကြရသည်။ “ဒီနံ့သာသင်္ကန်းကို ဘယ်ကိုယ်တော်ကို လှူမှာလဲ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာကိုလား၊ ဒါမှမဟုတ် အရှင်ဒေဝဒတ်ကိုလား” ဟု အများဆန္ဒကို မေးမြန်းတိုင်ပင်ကြသည်။ အချို့က အရှင်သာရိပုတ္တရာကို လှူဖို့ ပြောကြသည်။

အချို့က “အရှင်သာရိပုတ္တရာက နှစ်ရက်၊ သုံးရက်နေပြီး သူ့အလိုအလျောက် ပြန်ကြွသွားမှာ၊ အရှင်ဒေဝဒတ်ကတော့ ငါတို့မြို့ကို အမြဲမီခိုအားကိုးနေတယ်၊ သာရေးနာရေးရှိရင်လဲ အရှင်ဒေဝဒတ် ကိုပဲ ငါတို့ အားကိုးကြရတယ်၊ ဒါကြောင့် အရှင်ဒေဝဒတ်ကို လှူကြရအောင်” ဟု ပြောကြသည်။ အကြိမ်ကြိမ် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်သော်လည်း အရှင်ဒေဝဒတ်ကို လှူဒါန်းလိုသူများက မဲသာနေသဖြင့် အဖိုးထိုက် အဖိုးတန် နံ့သာပုဆိုးကို အရှင်ဒေဝဒတ်အား လှူဒါန်းလိုက်ကြလေသည်။

ဒေဝဒတ်သည် နံ့သာသင်္ကန်း၏ အဆာအမြိတ်တို့ကို ဖြတ်၍ စနစ်တကျ ချုပ်ဆိုလျက် ရွှေပြားနှင့်တူသော အရောင်အဆင်းကို ပြုလုပ်ကာ ဝတ်ရုံနေလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ရာဇဂြိုဟ် မြို့မှ ရဟန်းသုံးကျိပ်(သုံးဆယ်)တို့သည် မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာ သာဝတ္ထိမြို့သို့ ဘုရားဖူးရောက်ရှိလာကြပြီး ပြုသင့် ပြုထိုက်သည်တို့ကို ပြုလုပ်ပြီးနောက် “မြတ်စွာဘုရား....အရှင် ဒေဝဒတ်ဟာ သူနှင့် မထိုက်တန်တဲ့ ရဟန္တာတို့၏ တံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော သင်္ကန်း(အရဟန္တ)ကို ဝတ်ရုံနေပါတယ် ဘုရား”ဟု လျှောက်ထားသောအခါ ဗုဒ္ဓက “အရှင်ဒေဝဒတ်ဟာ သူနှင့်မထိုက် တန်တဲ့ အရဟန္တကို အခုမှ ဝတ်ရုံတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ရှေးကလဲ ဝတ်ရုံခဲ့ဖူးတယ်”ဟု အတိတ်ကို ဆောင်၍ ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့စဉ် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဆင်မျိုး၌ဖြစ်၍ အရွယ်ရောက်သောအခါ ဆင်ပြောင် မှစ်သောင်းတို့၏ ခေါင်းဆောင် အကြီးအကဲ ဆင်မင်းအဖြစ်ဖြင့် ဟိမဝန္တာ၌ တောနက်တစ်နေရာတွင် နေလေသည်။

လူဆင်းရဲတစ်ယောက်သည် ဗာရာဏသီမြို့ ဆင်စွယ်လုပ်သားလမ်း၌ ဆင်စွယ်များကို ဆင်စွယ် လက်ကောက် လက်ဝတ်တန်ဆာ စသည် ပြုလုပ်နေကြသည်ကို မြင်သဖြင့် “ဆင်စွယ်ရသလောက် ယူကြမလား”ဟု မေးမြန်း၍ ရသလောက် ယူကြမည်ကို သိရသဖြင့် လက်နက်ကို သိုဝှက်ကိုင် ဆောင်ပြီး ပစ္စေကဗုဒ္ဓါယောင် ဆောင်ရန် သင်္ကန်းများကို ကိုယ့်ဖာသာ ဝတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ဆင်များသွားလာရာ လမ်းခရီးတွင် သင်္ကန်းခေါင်းမြီးခြုံဖြင့် ရပ်လျက် အသင့်ကိုင်ဆောင်လာသော လက်နက်ဖြင့် ဆင်ပေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ်၍ အစွယ်များကို ဖြတ်ယူကာ ဗာရာဏသီမြို့နေ ဆင်စွယ်လက်ကောက် ပြုလုပ်သူများထံ ရောင်းချလျက် အသက်မွေးနေလေသည်။

ထိုဆင်းရဲသားသည် တစ်နေ့တွင် အလောင်းတော် ဆင်မင်း၏ အခြံအရံ ဆင်သင်းထဲ နောက်ဆုံးက လိုက်လာသော ဆင်ကို သတ်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်နေသည်။ ဆင်တို့သည် နေ့တိုင်း လိုလို ဆင်များ လျော့နည်း ပျောက်ဆုံးနေကြောင်းကို ဆင်မင်းအား တင်ပြကြလေသည်။

အလောင်းတော် ဆင်မင်းသည် မိမိ၏ အခြံအရံ ဆင်အချို့ ပျောက်ဆုံးနေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို အတိအကျ သိရှိရန် လေ့လာစုံစမ်းသည်ရှိသော် ဆင်တို့သွားရာ လမ်းခရီးတွင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအသွင်ဖြင့် ယောက်ျားတစ်ယောက် ရပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ “ဆင်တွေကို လိုက်သတ်နေတာ ထိုသူပင် ဖြစ်နေရော့သလား”ဟု ဆင်ခြင်ကာ ထိုသူကိုပင် လေ့လာစုံစမ်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့၏။

နောက်တစ်နေ့တွင် အလောင်းတော်ဆင်မင်းသည် အခြံအရံ ဆင်များကို ရွှေမှ သွားစေ၍ မိမိမှာမှူ ၎င်းတို့နောက်မှ သတိကြီးစွာဖြင့် လိုက်ပါလာလေသည်။ သင်္ကန်းအရေခွံထားသော ယောက်ျားသည် နောက်ဆုံးမှ လိုက်ပါလာသော အလောင်းတော်ဆင်မင်းကို မြင်လျှင် လက်နက် စွဲကိုင်လျက် ပြေးလိုက်လာသည်။ ဆင်မင်းသည် နောက်ပြန်လှည့်၍ ရင်လိုက်ပြီး “ဒီလူကိုတော့ မြေပြင်မှာ ပေါက်သတ်ပစ်လိုက်မည်”ဟု နှာမောင်းကို ဆန့်၍ ဖမ်းယူမည်အပြုတွင် ထိုသူဝတ်ရုံ

ထားသော အရဟဒ္ဓဇသင်္ကန်းတော်ကို မြင်လိုက်သဖြင့် “ဤအရဟဒ္ဓဇ သင်္ကန်းတော်ကို ငါတို့ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သင့်ပါလား” ဟု သတိရကာ နှာမောင်းကို ပြန်လည် နှပ်သိမ်းပြီး “အသင်လူသား....ရဟန္တာတို့ရဲ့ တံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော ဒီသင်္ကန်းတော်ဟာ သင်နှင့် မထိုက်တန်ပါ၊ ဘာကြောင့် ဒီသင်္ကန်းတော်ကို သင်ဝတ်ပါသလဲ” ဟု အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ပြောကြားလိုက်သည်-

ပါဠိ

၁၄၁။ အနိက္ကသာဝေါ ကာသာဝံ၊ ယော ဝတ္ထံ ပရိဒဟိဿတိ။
အပေတော ဒမသစ္စေန၊ န သော ကာသာဝမရဟတိ။

၁၄၂။ ယော စ ဝန္တကသာဝံဿ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
ဥပေတော ဒမသစ္စေန၊ သ ဝေ ကာသာဝမရဟတိ။

မြန်မာပြန်

၁၄၁။ အိုလူသား....မနှင့်ထုတ်ရသေးသော တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာရှိသော၊ ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဒမ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသစ္စာမှ ကင်းဝေးသော သူသည် ဖန်ရည်စွန်းသော သင်္ကန်းတော်ကို မဝတ်ရုံထိုက်ပါ။

၁၄၂။ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့ကို အန်ထုတ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၏ မဂ်ဖိုလ်သီလတို့၌ ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်ထားဘိသကဲ့သို့ တည်သူ၊ ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဒမ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသစ္စာနှင့် ယင်း ပြည့်စုံသူ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်များသာ စင်စစ်အားဖြင့် ဖန်ရည်စွန်းသော သင်္ကန်းတော်ကို ဝတ်ရုံထိုက်ပါ၏။

အလောင်းတော် ဆင်မင်းသည် ယုတ်မာသော ဆင်သတ် ယောက်ျားအား အထက်ပါ စကားများဖြင့် ပြောကြားဆုံးမပြီးနောက် “ဒီနေ့က စ၍ ဒီအရပ်ကို သင် မလာနဲ့တော့၊ နောက် တစ်ခါလာရင် သင် အသေပဲ” ဟု ခြိမ်းခြောက်လိုက်သဖြင့် ထိုသူသည် ပြန်ပြေးသွားလေတော့၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ဆင်မင်းဖြစ်ခဲ့သည်။
ဒေဝဒတ်သည် ရှေးက ဆင်သတ်ယောက်ျားဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) မိမိတို့နှင့် တန်ရာတန်ရာကိုသာ ဝတ်ရုံ သုံးဆောင်ပါ။
(၂) ကိုယ်နှင့်မတန် ဝတ်ရုံပြန်က အမှန်သူကောင်း ကဲ့ရဲ့ကြောင်းတည်း။

ပါရမီ။ ။ ခန္တီပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ခန္တီမင်္ဂလာ။

၂၂၂-စူဠနန္ဒိယဇာတ်

(စူဠနန္ဒိယ=ညီငယ်မျောက်၏ အမည်)

မကောင်းမှုပြုလျှင် မကောင်းကျိုးခံစားရသည့်အကြောင်း

ပဇ္ဇာပုဒ်ဝတ္ထု

ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးသခင် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အရှင်ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

တစ်နေ့သ၌ ရဟန်းများစွာတို့သည် တဆူးပွဲ ကျင်းပရာဖြစ်သော နေရာတွင် ဒေဝဒတ်၏ ကြမ်းတမ်းရုန့်ရင်းကြောင်း၊ နိုင်ထက်ကလူ ပြုမူတတ်ကြောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို သတ်ဖို့ရန် လေးသမားများအား စေခိုင်းကြောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူရာ လမ်းခရီးတွင် တောင်စောင်းပေါ်မှ ကျောက်တုံးကြီး လှိမ့်ချသည့်အကြောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို နင်းသတ်ဖို့ရန် နာဠာဂိခိဆင်ကြီးကို အရက်မူးအောင် တိုက်ပြီး လွှတ်လိုက်သည့်အကြောင်း၊ ဒေဝဒတ် အနေနှင့် ဖြတ်ဗုဒ္ဓအပေါ်မှာ သည်းခံခြင်း၊ မေတ္တာစိတ် ထားခြင်း၊ သနားကြင်နာခြင်း အလျှင်း မရှိသည့် အကြောင်းများကို ပြောဆိုနေကြပါသည်။

ထိုခဏတွင် ဗုဒ္ဓ ကြွရောက်တော်မူလာပြီး “သင်တို့ ဘာအကြောင်းတွေ ပြောဆိုနေကြပါသလဲ”ဟု မေးတော်မူသောအခါ အထက်ပါ အကြောင်းများကို လျှောက်သားကြလေသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက “ဒေဝဒတ်ဟာ ယခုမှ ကြမ်းတမ်းရုန့်ရင်းပြီး မေတ္တာစိတ်ကင်းမဲ့တာ မဟုတ်သည့် အကြောင်း၊ ရှေးအတိတ်ဘဝတုန်းကလည်း ယခုကဲ့သို့ပင် ကြမ်းတမ်းရုန့်ရင်းပြီး မေတ္တာစိတ် ကင်းခဲ့သည့်အကြောင်း”မိန့်တော်မူကာ အဘိတ်ကို ဆောင်ယူ၍ ဟောကြားတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးမိုးအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း ဟိမဝန္တာ တစ်နေရာတွင် “မဟာနန္ဒိယ” အမည်ရှိ မျောက်တစ်ကောင် ဖြစ်နေလေသည်။ မဟာနန္ဒိယမျောက်မှာ စူဠနန္ဒိယ အမည်ရှိ ညီငယ် မျောက်တစ်ကောင် ရှိလေသည်။ မျောက်ညီနောင် နှစ်ကောင်သည် မျက်မမြင် မိခင် မျောက်မကြီးအား လုပ်ကျွေး မွေးမြူလျက် အခြံအရံ မျောက်ပေါင်း ရှစ်သောင်းနှင့် အတူ ဟိမဝန္တာတောထဲတွင် နေထိုင်ကြသည်။

မျောက်ညီနောင်သည် မိခင်ကြီးကို ဘေးကင်းလုံခြုံသည့် နေရာတွင် ထားခဲ့ပြီး တောနက်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ကာ ချိုမြိန်ကောင်းမွန်သော သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို ရွာဖွေ၍ မိခင်ကြီးထံသို့ အပို့ခိုင်းကြလေသည်။ သစ်သီးလာပို့သော မျောက်များသည် ထိုသစ်သီးများကို မိခင်မျောက်မကြီးအား မပေးကြကုန်။ မျက်မမြင် မျောက်မကြီးသည် ဆာလောင်မှတ်သိပ်မှုဒဏ်ကို ခံနေရသဖြင့် အရိုးပေါ်အရေဖုံးလျက် ပိန်ချိုးနေလေသည်။ သားညီနောင် ပြန်ရောက်လာသောအခါ သားကြီးဖြစ်သော အလောင်းတော်မျောက်မင်းက မိခင်ကြီးအဖြစ်ကို မြင်ရသဖြင့် မရွံ့ပြသော မျက်နှာဖြင့် ဤသို့ မေးရှာသည်—

“အမေ.... အမေအတွက် အရသာရှိလှတဲ့ သစ်သီးတွေကို ကျနော်တို့ ပို့လိုက်ပါလျက်ကနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ ဒါလောက် ပိန်ချိုးနေပါသလဲ၊ မစားရဘူးလား အမေ”

“သားရယ်....မင်းတို့ပို့လိုက်တဲ့ သစ်သီးတွေကို အမေ တစ်လုံးမှ မစားရပါဘူးကွယ်”

ဘုရားလောင်း မဟာနန္ဒိယမျောက်မင်းသည် အကြောင်းစုံ သိရသဖြင့် “ဒီမျောက်တွေကို ငဲ့ညှာနေလို့ရှိရင် တို့မိခင်ကြီး ကိုယ်ကျိုးနည်းတော့မယ်၊ မိခင်ကြီးကိုသာ ဂရုတစိုက် လုပ်ကျွေးပြုစုမှ ဖြစ်တော့မယ်”ဟု ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ပြီး ညီငယ်ဖြစ်သော စူဠနန္ဒိယမျောက်ကို ခေါ်၍ သူ၏တာဝန်ကို လွှဲအပ်လိုက်သည်။

“ညီငယ်.... ငါ့ရှဲတာပန်တွေကို မင်းဆက်ယူပြီး မျောက်အပေါင်းကို ဦးဆောင်ပေတော့၊ ငါကတော့ မိခင်ကြီးကိုပဲ ဂရုတစိုက် လုပ်ကျွေးတော့မယ်”

“အကိုကြီး....ကျွန်တော်ဟာ ဒီမျောက်အပေါင်းကို ခေါင်းဆောင်နိုင်ဖို့ အကြောင်း မရှိပါဘူး၊ ကျွန်တော်လဲပဲ အမေ့ကိုသာ လုပ်ကျွေးပြုစုပါရစေ”

ဤသို့လျှင် မျောက်ညီနောင် နှစ်ကောင်လုံးသည် မိခင်ကြီးအား လုပ်ကျွေးလို့မူ ဆန္ဒတူညီနေကြသဖြင့် သူတို့၏ အခြံအရံ မျောက်အပေါင်းကို စွန့်ခွာကာ မိခင်ကြီးကို ခေါ်ဆောင်လျက် ဟိမဝန္တာမှ ထွက်လာခဲ့ကြပြီး တောစပ်အနီး ပညောင်ပင်ကြီးကို အမှီပြု၍ မိခင်ကြီးအား လုပ်ကျွေးပြုစုနေကြတော့သည်။

တစ်နေ့တွင် ဗာရာဏသီမြို့သား ပုဏ္ဏားလူငယ်တစ်ယောက်သည် တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခချုပ် ဆရာကြီးထံတွင် ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံပညာရပ် အားလုံးကို သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးနောက် ပြန်ခွင့်ပြုပါရန် ပန်ကြားလျှောက်ထားလေသည်။ ဆရာကြီးသည် အင်္ဂုဇ္ဇာ အဘတ်ပညာဖြင့် လူငယ်၏ ကြမ်းတမ်းရုန့်ရင်းမှ၊ နိုင်လိုမင်းထက်ပြုလုပ်တတ်မှု သဘောကို သိရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် လိုအပ်သည်များကို ပြောဆိုဆုံးမ၍ ပြန်ခွင့်ပြုလိုက်သည်။

“ငါ့တပည့်...မင်းဟာ စိတ်နေစိတ်ထား ကြမ်းတမ်းရုန့်ရင်းတယ်၊ သူတပါးအပေါ် နိုင်လိုမင်းထက် ပြုလုပ်တတ်တဲ့ သဘောလဲ ရှိတယ်၊ ဒီအတိုင်း ဆက်လက် ကျင့်သုံးနေရင် အရာအားလုံး မိမိစိတ်တိုင်းကျ မပြည့်စုံနိုင်ဘူး၊ အကြီးအကျယ် ပျက်စီးခြင်း၊ ဆင်းရဲဒုက္ခဆောက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် မင်းဟာ ဘယ်အရာကိုမဆို ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း မပြုလုပ်လေနဲ့၊ နောင်တ တဖန် ပူပန်သောက ရောက်ရမယ့် အလုပ်မျိုးကို မပြုလုပ်ပါလေနဲ့ ငါ့တပည့်”

ထိုသူငယ်သည် ဆရာကြီး၏ ဆုံးမစကားကို နာကြည်းပြီးနောက် ဆရာကြီးအား ရှိသေစွာ ရှိခိုးကာ မိမိမြို့ရွာဖြစ်သော ဗာရာဏသီသို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ သူသည် မကြာမီ အိမ်ထောင်ရက်သား ကျပြီးနောက် ကျောင်းတော်မှာ သင်ကြားခဲ့သမျှသော ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံပညာရပ်တို့ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေလေသည်။ သို့အတွက် သူသင်ကြားလာခဲ့သော ပညာများထဲမှ လေးအတတ်ပညာကို အမှီပြု၍ အသက်မွေးရတော့မည် ဖြစ်သဖြင့် “လေးအတတ်ပညာနှင့် တစ်သက်လုံး မုဆိုး လုပ်စားတော့မည်” ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်တော့သည်။

ထို့နောက် သူသည် ဗာရာဏသီမြို့မှ ထွက်လာခဲ့ပြီး နယ်စွန့်နယ်ဖျား ရွာငယ်တစ်ရွာတွင် နေထိုင်လျက် လေးကိုထမ်းပြီး မြားကျည်တောက်ကို လွယ်ကာ တစ်တောဝင် တစ်တောထွက် တစ်တောင်ကျော် တစ်တောင်တက်၍ တောလိုက်မုဆိုးကြီးဘဝဖြင့် သားကောင်အမျိုးမျိုးကို ရွာဖွေသတ်ဖြတ်ရင်း တစ်နေ့တွင် သူသည် သားကောင်တစ်ကောင်တစ်မြီးမှ မရရှိဘဲ ပြန်လာ သောအခါ တောစွန့်တစ်ခုတွင် ထီးထီးမားမား ပေါက်ရောက်နေသော ပညောင်ပင်ကြီးကို တွေ့ရသဖြင့် “ဒီပညောင်ပင်ကြီးမှာ သားကောင် တစ်ကောင်တလေလောက်တော့ ရှိမှာ အမှန်ပဲ” ဟု ယူဆကာ ပညောင်ပင်ကြီးဆီသို့ ရှေးရှုလာခဲ့လေသည်။

အလောင်းတော် မဟာနန္ဒိယမောက်နှင့် ညီငယ် စူဠနန္ဒိယမောက် ညီနောင်တို့သည် မိခင်ကို ရွှေမှထားပြီး သစ်သီးများကျွေးလျက် သစ်ပင်ခွကြားတွင် ထိုင်နေကြစဉ် မုဆိုးလာနေသည်ကို မြင်သဖြင့် “ငါ့မိခင်ကြီးကို ဘယ်လိုကာကွယ်ရင် ကောင်းမလဲ” ဟု စဉ်းစားရင်း သစ်ခက်များ ကြားတွင် ပုန်းအောင်းနေကြသည်။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော မုဆိုးသည် ပညောင်ပင်ရင်းသို့ လာ၍ အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်နေသော မျက်မမြင် မောက်မကြီးကို မြင်သဖြင့် “ငါ လက်ချည်း သက်သက် ပြန်သွားလို့ ဘာအကျိုးရှိမလဲ၊ ဒီမောက်မကြီးကို ပစ်ချပြီး ယူသွားမှပဲ” ဟု ကြံစည်ကာ မောက်မကြီးကို ပစ်ချရန် လေးကို ဆွဲယူလိုက်သည်။

သူတို့၏မိခင် မျက်မမြင်မောက်မကြီးအား ပစ်တော့မည်ကို သိသောအခါ အလောင်းတော် မဟာနန္ဒိယမောက်က “ညီလေးစူဠနန္ဒိယ... ဒီမုဆိုးဟာ ငါတို့မိခင်ကို ပစ်သတ်တော့မှာ အမှန်ပဲ၊ အမေ့အတွက် ငါ့အသက်ကို ပေးလှူလိုက်တော့မယ်၊ ငါမရှိတဲ့နောက် အမေ့ကို ရိုရိုသေသေ မင်း လုပ်ကျွေးပြုစုရစ်ပါ” ဟု မှာကြားပြီး သစ်ခက်ကြားမှ ထွက်ကာ—

“အိုလူသား... ငါ့မိခင်ကို မပစ်သတ်ပါနဲ့၊ ငါ့မိခင်ကြီးဟာ မျက်စိကန်းပြီး အိုမင်း မစွမ်း ဖြစ်နေရှာပါတယ်၊ အမေ့အတွက် ငါ့အသက်ကို ပေးလှူပါမယ်၊ ငါ့မိခင်အိုကို မသတ်ဘဲ ငါ့ကို သတ်ပါ” ဟု—

ပြောဆို တောင်းပန်ပြီး မုဆိုးထံမှ ဝန်ခံကတိကို ရသဖြင့် မြားအနီးတွင် ရပ်နေလိုက်သည်။ မုဆိုးသည် သနားမငဲ့ အကြင်နာတရားမဲ့လျက် အလောင်းတော် မဟာနန္ဒိယမောက်ကို လေးနှင့် ပစ်ချလိုက်ပြီး မိခင်မောက်မကြီးကို ပစ်ချရန် လေးကို တဖန် တင်လိုက်ပြန်သည်။ ထိုအပြုအမူကို ညီငယ် စူဠနန္ဒိယ မြင်သဖြင့် “ဒီမုဆိုးဟာ ငါ့အမေ့ကို ပစ်သတ်တော့မှာပဲ၊ တစ်နေ့တစ်ရက်မျှ ငါ့အမေ့ အသက်ရှင်နေရလျှင် ကောင်းမြတ်တယ်၊ ငါ့အသက်ကို ငါ့အမေ့အတွက် ပေးလှူမယ်” ဟု သစ်ခက်ကြားမှ ထွက်ကာ—

“အို လူသား... ငါ့အစ်ကိုကြီးကို သင် သတ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အမေ့ကို မသတ်ပါနဲ့တော့၊ ငါ့အမေ့ကိုယ်စား ငါ့ကို သတ်ပါ၊ ငါ့အမေ့အတွက် ငါ့အသက်ကို ပေးလှူပါတယ်၊ ငါ့ကို သတ်ပြီးနောက် ငါတို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ကောင်ကိုသာ ယူသွားပါတော့၊ ငါတို့ရဲ့ မိခင်ကြီးကို အသက်ချမ်းသာပေးပါ” ဟု—

တောင်းပန်သဖြင့် မုဆိုးကလည်း “သင်တို့ မိခင်ကြီးကို မသတ်တော့ပါဘူး” ဟု ကတိပေး လိုက်သည်။ မုဆိုးထံမှ ကတိကို ရသဖြင့် စူဠနန္ဒိယမောက်သည် သူ့ကိုသတ်မည့် မြားအနီးတွင် မကြောက်မရွံ့ ရပ်နေလေသည်။ မုဆိုးသည် စူဠနန္ဒိယမောက်ကို ပစ်သတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် “ဒီမောက်မကြီးကိုလဲ ကလေးတွေအတွက် ယူသွားရမှာပဲ” ဟု ကြင်နာမဲ့ကင်း ရက်စက်ခြင်း

စိတ်ထားနှင့် မိခင်ဖြစ်သော မျက်မမြင် မျောက်မအိုကြီးကိုပါ လေးနှင့် ရက်စက်စွာ ပစ်ချလိုက်လေသည်။ မုဆိုးကြီးသည် မျောက်သေ သုံးကောင်ကို ထမ်းပိုးဖြင့် ထမ်းကာ အိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။

မုဆိုးကြီး အိမ်မရောက်မီ သူ၏အိမ်ကို မိုးကြိုးခရဲ မယား၊ သားငယ်နှစ်ယောက်နှင့်တကွ တစ်အိမ်လုံး မီးလောင်ကျွမ်းခံရပြီး ခေါင်အုပ် ဝါး ဖွဲ့ချည်ရာ တိုင်များသာ ကျန်ရစ်လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ရွာတံခါးပေါက်တွင် တွေ့သော လူတစ်ယောက်က မုဆိုးအား ပြောကြားလိုက်သည်။ မုဆိုးသည် အကြောင်းစုံကို ကြားသိရသဖြင့် ဇနီး သားသမီးများအတွက် စိုးရိမ်သောက နှိပ်စက်ခြင်း ခံရသဖြင့် ရွာတံခါးဝ အရောက်တွင် ဖမ်းလာသော မျောက်များနှင့် လေးကို ပစ်ချကာ အဝတ်မပါ ဗလာကိုယ်ချည်းသက်သက် လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်လျက် ဟစ်အော်ငိုကြွေးကာ အိမ်ဘက်သို့ ပြေးသွားလေသည်။

အိမ်သို့ရောက်လျှင် မီးလောင်ထားပြီး တိုင်များသာ ကျန်နေသည်ကို မြင်ရသဖြင့် သူ၏ဇနီး သားသမီးများ တွေ့လိုတွေ့ငြား ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ မီးလောင်ထားသော ခေါင်တိုင် ခေါင်းပေါ် ကျိုးကျ၍ ခေါင်းကွဲလေသည်။ ထိုခဏ၌ မြေကြီးကွဲအက်လာပြီး အဝီစိမ့် မီးလျှံများ တက်ကာ မြေမျိုခြင်း ခံရလေသည်။ မြေမျိုခံနေရစဉ် တက္ကသိုလ်ဆရာကြီး၏ ဆုံးမသံများ ကြားယောင်လာပြီး “ဒီအကြောင်းတွေကို မြင်လို့ ငါ့ဆရာ ငါ့ကို ဆုံးမခဲ့ပါလား”ဟု ငိုကြွေးလေတော့သည်။

ပါဠိ

၁၄၃။ ဣဒံ တဒါစရိယဝစော၊ ပါရာသရိယော ယဒဗြဝိ။
မာသု တံ အကရိ ပါပံ၊ ယံ တံ ပစ္ဆာ ကတံ တပေ။

၁၄၄။ ယာနိ ကရောတိ ပုရိသော၊ တာနိ အတ္တနိ ပဿတိ။
ကလျာဏကာရိ ကလျာဏံ၊ ပါပကာရိ စ ပါပကံ။
ယာဒိသံ ဝပတေ ဗီဇံ၊ တာဒိသံ ဟရတေ ဖလံ။

မြန်မာပြန်

၁၄၃။ ငါ့တပည့်....သင် မကောင်းမှုတွေကို မပြုပါလေနှင့်၊ ပြုအပ်သော မကောင်းမှုဟူသည် နောင်အခါတွင် သင့်ကို ပူလောင်ပေရာ၏ဟု ငါ၏ဆရာ ပြောခဲ့ဖူးပေသည်။

၁၄၄။ ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် မိမိပြုသော ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု၏ အကျိုးတရားများကို မိမိကိုယ်၌ပင် မြင်တွေ့ရသည်။ လောက၌ သရက်ပင်စိုက်လျှင် သရက်သီး စားရသကဲ့သို့ပင် ကောင်းမှုကို ပြုသောသူ ကောင်းကျိုးကို ခံစားရသည်။ မကောင်းမှုကို ပြုသောသူ မကောင်းကျိုးကို ခံစားရသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက မဟာနန္ဒိယမျောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။
အရှင်အာနန္ဒာသည် ရှေးက စူဠာနန္ဒိယမျောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။
အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရှေးက တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခဆရာကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။
ဒေဝဒတ်သည် ရှေးက မုဆိုးဖြစ်ခဲ့သည်။
မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ရှေးက မျောက်ညီနောင်၏ မိခင်ဖြစ်ခဲ့သည်။

- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) မကောင်းမှု ပြုလုပ်သူသည် မကောင်းကျိုးကို မချခံစားရမည်သာ။
 (၂) ဆရာ့စကား နားမထောင်လျှင် ဒုက္ခတွေ့ရတတ်သည်။
- ပါရမီ။ ။သီလပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ။
- မှန်လာ။ ။မျောက်ညီနောင်နှိုအား မာတာပိတုဥပဋ္ဌာန မင်္ဂလာဖြစ်၍ မုဆိုးအား သောဝစဿတာ မင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂၂၃ - ပုဋ္ဌဘတ္တဇာတ်

(ပုဋ္ဌဘတ္တ=ထမင်းထုပ်)

ထမင်းထုပ်ကို ဇနီးအား မဝေငှဘဲ တစ်ယောက်တည်း စားပစ်သည့် ခင်ပွန်းသည်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

လူနတ်တို့၏ ဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်သော ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ကိန်းအောင်း မွေ့လျော် နေတော်မူစဉ် ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာ ကြွယ်ဝသူ တစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူသည်။

သာဝတ္ထိမြို့နေ သူကြွယ်တစ်ယောက်သည် ကျေးလက်တောရွာ တစ်ရွာနေ သူကြွယ်တစ်ယောက်နှင့် ကုန်စည်ဖလှယ် အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ကြသည်။ သာဝတ္ထိမြို့နေ သူကြွယ်သည် သူ၏ဇနီးကို ခေါ်၍ ကုန်ပစ္စည်း အကြွေးပေးထားသော တောရွာနေ သူကြွယ်ထံသို့ သွားသည်။ ကုန်အကြွေး ယူထားသူက “မပေးနိုင်သေးပါ”ဟု ပြောပြီး ဘာတစ်ခုကိုမှ မပေးလိုက်သဖြင့် ကြွေးရှင်သူကြွယ် လင်မယားမှာ စိတ်ဆိုးပြီး ထမင်းကိုပင် မစားတော့ဘဲ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ လမ်းတစ်ဝက် ရောက်သောအခါ သူကြွယ်ယောက်ျား ထမင်းဆာလှသဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေသည်ကို တခြား ခရီးသည်များ မြင်၍ “သင့်မယားကိုလည်း ကျွေး၊ သင်လည်း စားပါ”ဟု ပါလာသော ထမင်း ထုပ်ကို ပေးလိုက်ကြသည်။

သူကြွယ်ယောက်ျားသည် ထမင်းထုပ်ကို ယူလိုက်ပြီး သူ၏ဇနီးသည်အား မကျွေးလိုသဖြင့် “ရှင်မ...ဒီနေရာဟာ သူခိုး၊ ဓားပြ တူသတဲ့၊ မင်းရှေ့က သွားပါ”ဟု လွှတ်လိုက်ပြီး ထမင်းတစ်ထုပ် လုံးကို ကုန်အောင်စားပြီးမှ “ရှင်မရေ...ဒီလူတွေဟာ ထမင်းမပါဘဲ အထုပ်ချည်းသက်သက် ပေးခဲ့တာပါလား”ဟု ဖက်ထုပ်ကို ကိုင်၍ ပြောပြလိုက်သည်။ ဇနီးဖြစ်သူက မိမိလင်ယောက်ျား တစ်ယောက်တည်း စားပစ်လိုက်သည်ကို သိသဖြင့် များစွာ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်သွားသည်။ ထိုဇနီးမောင်နှံတို့သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော် အနီးသို့ ရောက်လေလျှင် ရေဆာလှသဖြင့် ရေသောက်ရန် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ထဲသို့ ဝင်ကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ထိုဇနီးမောင်နှံတို့ လာနေသည်ကို ကြည့်ကာ သမင်ကို ဖမ်းလို၍ စောင့်နေသော မုဆိုးကဲ့သို့ ထိုဇနီးမောင်နှံကို စောင့်လျက် ဂန္ဓကုဋိအရိပ်တွင် ထိုင်နေတော်မူသည်။ သူတို့သည် ဗုဒ္ဓကို မြင်တွေ့သဖြင့် အနားသို့ ချဉ်းကပ်ကာ တရိုတသေ ရှိခိုးကန်တော့ကြလေသည်။ ဗုဒ္ဓသည် သူတို့နှင့် နှုတ်ဆက်စကား ပြောကြားပြီးနောက် ဤသို့ မေးမြန်းတော်မူသည်—

“ဒါယိကာမ....သင်၏ ခင်ပွန်းသည် သင်၏ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းမှုကို လိုလားပါသလား၊ သင့်ကိုကော ချစ်ပါသလား” ဟု မေးတော်မူသောအခါ—

“အရှင်ဘုရား....တပည့်တော်မဟာ တပည့်တော်မရဲ့ ခင်ပွန်းကို သိပ်ချစ်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမဲ့ သူကတော့ တပည့်တော်မကို ချစ်မယ် မထင်ပါ၊ တခြား အချိန်အခါတွေကို မဆိုလိုပါဘုရား၊ ဒီကနေ့ လမ်းခရီးမှာ ထမင်းထုပ် ရကြပါတယ်၊ အဲဒါ တပည့်တော်မကို မပေးဘဲ သူတစ်ယောက်တည်း စားပစ်လိုက်ပါတယ်ဘုရား။

“ဒါယိကာမ....သင်ဟာ သင့်ခင်ပွန်းရဲ့အကျိုးစီးပွားကို အမြဲအလိုရှိတာ၊ သင့်ခင်ပွန်းကို ချစ်တာ မှန်တယ်၊ သင်ရဲ့ ခင်ပွန်းကတော့ သင့်အပေါ်မှာ တကယ်မချစ်ဘူး ဒါယိကာမ၊ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ပညာရှိများကို မှီဝဲဆည်းကပ်လာတဲ့ တစ်နေ့မှာ သင်ရဲ့ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကို သိလာလိမ့်မယ်၊ အဲဒီအခါမှာ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အားလုံး သင့်ကို ပုံအပ်လိမ့်မယ်၊ ရှေးတုန်းကလည်း ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်”

“မြတ်စွာဘုရား ရှေးအတိတ်အကြောင်းကို ပြန်လည် ဟောကြားတော်မူပါဘုရား” —

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရားအလောင်းတော်သည် မူးမတ်မျိုးရိုးတွင် ဖြစ်လာပြီး အရွယ်ရောက်သောအခါ ထိုမင်း၏ လောက၊ဓမ္မ ကျိုးနှစ်ဝကို ပြောပြဆုံးမတတ်သော မင်းဆရာအမတ်တစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် သူ၏သားတော်က သူ့အား ပြစ်မှားလုပ်ကြံမည်ဟု ထင်မြင်ယူဆသဖြင့် သားတော်အပေါ် မုန်းတီးစက်ဆုပ်ကာ မယုံ သင်္ကာ ဖြစ်လာပြီး တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်လိုက်သည်။ မင်းသားလည်း ဖခင်က နှင်ထုတ်သဖြင့် သူ၏မယားကို ခေါ်ယူကာ မြို့တော်မှ ထွက်၍ တောင်သူလယ်သမားများနေရာ ရွာတစ်ရွာတွင် ပုန်းအောင်းမှီခို နေရှာလေသည်။

ကာလအတန်ကြာသော် သူ၏ဖခင် ကွယ်လွန်ကြောင်း ကြားသိရသဖြင့် “ငါသည် မင်းမျိုးမင်းနွယ်ဖြစ်၍ ဖခင်၏ အချိန်အရာ မင်းအဖြစ်ကို ရယူအံ့” ဟု ဗာရာဏသီသို့ ပြန်လာရာ လမ်းခရီးတွင် “သင့်မယားကိုလည်း ပေး၊ သင်လည်း စားပါ” ဟု ခရီးဖော်များ ပေးသော ထမင်းထုပ်ကို မယားအား မပေးဘဲ မိမိ တစ်ယောက်တည်းသာ စားလိုက်လေသည်။ မယားဖြစ်သူက “ဒီယောက်ျား စိတ်ထား ရုန်းရင်းကြမ်းတမ်းလေစွ” ဟု စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေရှာသည်။

မင်းသားသည် ဗာရာဏသီသို့ ရောက်လျှင် မင်းအဖြစ်ကို ရယူကာ သူ၏ မယားအား အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရားကြီးအရာတွင် ထား၍ “ဒီ မိဖုရား ဒီမျှသာ တန်သည်” ဟု ယူဆကာ တခြားပူဇော်သက္ကာရနှင့် အခွင့်အရေးများကို လုံးဝ မပေးချေ။ “ဘယ်လိုလဲ ပြည့်စုံမျှတပါရဲ့လား” ဟုလည်း လုံးဝ မမေးချေ။

ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ အပြုအမူများကို သိမြင်နေသော ဘုရားအလောင်းအမတ်ကြီးအား အကြံတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာသည်— “ဒီ မိဖုရားကြီးဟာ ရှင်ဘုရင်အတွက် ကျေးဇူးလဲ များတယ်၊ ဘုရင်ကြီးကိုလဲ တော်တော်လေး ချစ်ရှာတယ်၊ ဘုရင်ကြီးကတော့ သူ့မိဖုရားကို ရှိတယ်လို့တောင် မအောက်

မေ့ဘူး၊ မိဖုရားကြီးအတွက် ပူဇော်သက္ကာရနှင့် မြတ်နိုးတနာရှိအောင် ကြံဆောင်ဦးမူပဲ”ဟူ၍ မိဖုရားကြီးအပါး စစားလေသည်—

“အမောင်....ဘာကိစ္စပါလဲ”

“အရှင်မိဖုရားကြီးနှင့် စကားပြောစရာရှိလို့ ကျွန်တော်မျိုး အစစား ဝင်ရောက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်နေပြီး ဖခင်သဖွယ် ဖြစ်သူတွေကို အဝတ်ပိုင်းလေး တစ်ထည်တလေ၊ ထမင်း တစ်နပ်တလေလောက် ပေးဖို့ ကျွေးဖို့ မသင့်ဘူးလား”

“အမောင်... ငါ့မှာ ဘုရင်ကြီးထံက ချီးမြှင့်မှု ဘာတစ်ခုမှ မရရှိသေးတဲ့အတွက် သင်တို့ကို ငါ ဘာပေးရမလဲ၊ ရတုန်းက ပေးခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ ယခုအခါမှာဆိုရင် ဘုရင်ကြီးဟာ ငါ့ကို တစုံတရာ ပေးဖို့မဆိုထားဘိ၊ မင်းအဖြစ်ကို ရယူဖို့ လာတုန်းက လမ်း ခရီးကြားမှာ ထမင်းထုပ်ရတာတောင် ငါ့ကို မပေးဘဲ သူတစ်ယောက်တည်း စားခဲ့ပါတယ်”

“အရှင်မ... ဘယ်လိုလုပ်ကြရင် ကောင်းမလဲ၊ ဒီအကြောင်းတွေကို ဘုရင်ကြီးရှေ့မှာ ပြောရဲလား”

“ပြောရဲတာပေါ့ အမောင်ရယ်”

“ဒါဆိုရင် ယနေ့ပဲ ဘုရင်ကြီး ရှေ့မှောက်ရောက်လို့ ကျွန်တော်မျိုး မေးတဲ့အခါ ဒီအတိုင်း ဖြေပါ၊ ကနောက်-စလို့ အရှင်မကြီးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကို ဘုရင်ကြီး သိအောင် ပြောပြမယ်”

ဘုရားအလောင်းတော် ပညာရှိအမတ်နှင့် ဘုရင့်မိဖုရားတို့သည် ဤကဲ့သို့ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြ ပြီးနောက် အလောင်းတော် အမတ်က ဘုရင့်ထံသို့ ရှေးဦးစွာ သွားနှင့်၍ မကြာမြင့်မီတွင် မိဖုရားလည်း ရောက်ရှိလာသည်။ သူတို့နှစ်ဦးသည် ဘုရင့်အနီးတွင် ထိုင်လျက် ဘုရားအလောင်းက ဘုရင့်မိဖုရားကြီးအား ဤသို့ မေးလေသည်—

“အရှင်မ... အရှင်မတို့ဟာ အလွန်စိတ်ထား ကြမ်းတမ်းကြပါပေတယ်၊ မိဘသဖွယ် ဖြစ်သူတွေကို အဝတ်စလေး တစ်စတလေ၊ ထမင်းလေး တစ်နပ်တလေလောက် ပေးသင့်၊ ကျွေးသင့်တယ် မဟုတ်ပါလား”

“အမောင် ...ငါ့မှာ ဘုရင်ကြီးထံက ဘာတစ်ခုမှ ချီးမြှင့်မှု မရပါ၊ သင်တို့တတွေကို ငါ ဘာတွေ ပေးနိုင်ပါ့မလဲ”

“အရှင်မဟာ အဂ္ဂမဟေသီဒေဝီအရာ ရ-ထားတယ် မဟုတ်လား”

“အမောင်ရယ်.... ဘုရင်ကြီးထံက မြတ်နိုးတယ်တာမှ၊ ချီးမြှင့်မှုစတဲ့ အခွင့်အရေး ကလေး တစ်ခုတလေလောက်မှ မရတဲ့နောက်တော့ ဒီအဂ္ဂမဟေသီဒေဝီအရာကြီးက ဘာလုပ်စရာလဲ၊ ဘာတန်ဖိုး ရှိဦးမှာတဲ့လဲ၊ ယခုအခါမှာဆိုရင် သင်တို့ ဘုရင်ကြီးဟာ ငါ့ကို ဘာတစ်ခုတလေ ပေးဖူးသေးလို့လဲ၊ ဒါကို အပထားဦး၊ ဟိုတစ်ချိန်က လမ်းခရီးမှာ ထမင်းထုပ် ရတာတောင် ငါ့ကို လုံးဝမပေးဘဲ သူတစ်ယောက်တည်း စားခဲ့တယ်လေ”

အလောင်းတော်အမတ်ကြီးသည် မိဖုရားကြီးအား မေးလိုရာ မေးပြီးနောက် ဘုရင်ကြီးဘက်သို့ လှည့်၍ “ဘယ်လိုလဲ အရှင်မင်းကြီး... ကြားရတဲ့ အတိုင်းပဲလား”ဟု မေးလိုက်ရာ ဘုရင်ကြီးမှာ

မိဖုရားပြောတိုင်း ဟုတ်မှန်နေသဖြင့် ပြုံးလျက် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူသည်။ ဘုရားအလောင်း အမတ်သည် ဘုရင်ကြီးဟာ သူ့အမှား သူဝန်ခံပြီး မိဖုရားပြောသမျှ သည်းခံနေသည်ကို တွေ့ရ သဖြင့် မိဖုရားဘက်သို့ လှည့်၍—

“အရှင်မ...ဒီလိုဆိုရင် ဘုရင်ကြီးက အရှင်မကို မချစ်မမြတ်နိုးမှတော့ ဒီနန်းတော်မှာ နေလို့ အရှင်မ ဘာအကျိုး ရှိတော့မှာလဲ၊ လောကကြီးမှာ ကိုယ့်ကို မချစ်တဲ့သူနှင့် အတူတူနေရတာဟာလဲ ဆင်းရဲခြင်း တစ်ခုပဲ၊ အရှင်မ ဒီမှာရှိနေတဲ့အတွက် ဘုရင်ကြီးကလဲ သူမချစ် မနှစ်သက်တဲ့သူနှင့် အတူတူနေနေရလို့ စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ ဖြစ်နေမှာပဲ၊ ဒီတော့ သတ္တဝါဆိုတာ ကိုယ့်ကိုချစ်မှ ကိုယ်က ပြန်ချစ်သင့်တယ်၊ ကိုယ့်ကို မချစ်ဘူးဆိုတာ သိတာနှင့် တပြိုင်နက် တခြားကို ထွက်သွားသင့်တယ်၊ လူတို့နေရာ ဤကမ္ဘာလောက ကြီးဟာ အကျယ်ကြီးပါအရှင်မရယ်” —

ဟူသောအထက်ပါ စကားရပ်များကို အောက်ပါ နှစ်ဂါထာဖြင့် ပြောပြလိုက်သည်—

ပါဠိ

- ၁၄၅။ နမေ နမန္တဿ ဘဇေ ဘဇန္တံ၊ ကိစ္စာနုကုဗ္ဗဿ ကရေယျ ကိစ္စံ။
နာနတ္ထကာမဿ ကရေယျ အတ္ထံ၊ အသမ္ဘလန္တမ္ပိ န သမ္ဘလေယျ။
- ၁၄၆။ စဇေ စဇန္တံ ဝနထံ န ကယိရာ၊ အပေတစိတ္တေန န သမ္ဘလေယျ။
ဒိဇော ဒုမံ ခိဏဖလန္တိ ဥတု၊ အညံ သမေက္ခေယျ မဟာ ဟိ လောကော။

မြန်မာပြန်

၁၄၅။ အရှင်မ...မိမိအပေါ် စိတ်ညွတ်သူအားသာ တုံ့ပြန် စိတ်ညွတ်ရာ၏။ မိမိကို ဆည်းကပ် သူကိုသာ ပြန်လည်ဆည်းကပ်ရာ၏။ မိမိအမှုကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ပေးသူ၏ ကိစ္စကြီးငယ်ကိုသာ ဆောင်ရွက်ပေးရာ၏။ မိမိ၏ အကျိုးစီးပွား မလိုလားသူ၏ အကျိုးစီးပွားကို မဆောင်ရွက်ရာ။ အတူတကွ မဆည်းကပ်သင့်သောသူကိုလည်း အတူတကွ မဆည်းကပ်ရာ။

၁၄၆။ မိမိကို စွန့်ခွာသူကို မိမိကလည်း ပြန်လည် စွန့်ခွာ၏။ မိမိကို စွန့်ပစ်သွားသူအပေါ် တပ်စွန်းစွဲလမ်းမှု မသားရာ။ မိမိအပေါ် ချစ်ခင်ကြင်နာစိတ်ကင်းသူနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း မပြုရာ။ ဥပမာအားဖြင့် ငှက်သည် ဤသစ်ပင်တွင် အသီးကုန်ပြီဟု သိသည်နှင့်တပြိုင်နက် အခြား အသီးရှိသော သစ်ပင်ကို ရှာဖွေသကဲ့သို့ပင် မိမိအပေါ် မချစ်သူနှင့် ဝေးရာ အခြားတစ်နေရာကို ရှာသင့်၏။ မှန်ပေသည်။ လူတို့နေရာ ဤကမ္ဘာသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းပါပေသည်။

အလောင်းတော်သည် ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုပြီးနောက် “အရှင်မ...အသွန်ချစ်သော ယောက်ျား တစ်ယောက်ကို ခေါင်းခေါက် ယူနိုင်ပါသေးသည်”ဟု ပြောလိုက်ရာ ဘုရင်ကြီးမှာ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်ပြီး သူပိုင်စည်းစိမ်ချမ်းသာ ပစ္စည်းအားလုံးကို မိဖုရားကြီးအား ပေးအပ်လိုက်တော့သည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ဘုရင်နှင့် မိဖုရားတို့သည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာစွာ နေထိုင် ကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဤကဲ့သို့ အတိတ်ဖြစ်ရပ် အတ္ထုပ္ပတ်ကို ဆောင်ယူ ဟောကြားတော်မူကာ သစ္စာ လေးပါးပြု၍ ဇာတ်ပေါင်းတော်မူသည်။ သစ္စာလေးပါး ပြုပြီးသောအဆုံးတွင် လင်မယား နှစ်ယောက်စလုံး သောတာပန်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်သွားကြလေသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ပညာရှိအမတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခုလင်မယားသည် ရှေးကလည်း လင်မယားဖြစ်ခဲ့သည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) သူက မချစ်သော်လည်း ကိုယ်က မမုန်းသင့်ပေ။
(၂) မေတ္တာဟူသည် ရောင်ပြန်ဟပ်တတ်သော ဓာတ်သဘော ဖြစ်သည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနုဉ္စ သေဝနာမင်္ဂလာနှင့် ပူဇနီယပူဇာ မင်္ဂလာတို့ဖြစ်သည်။

၂၂၄-ကုမ္ဘိလဇာတ်

(ကုမ္ဘိလ=မိကျောင်း)

ရန်အောင်ကြောင်း တရားလေးပါးအကြောင်း

ဤဇာတ်တော်ကို ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်က
ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ပါဠိ

၁၄၇။ ယဿေ'တေ စတုရော ဓမ္မာ၊ ဝါနရိန္ဒ ယထာ တဝ။
သစ္စံ ဓမ္မော မိတိ စာဂေါ၊ ဒိဋ္ဌိ သော အတိဝတ္တတိ။

၁၄၈။ ယဿ စေ'တေ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဂုဏာ ပရမဘဒ္ဒကာ။
သစ္စံ ဓမ္မော မိတိ စာဂေါ၊ ဒိဋ္ဌိ သော နာတိဝတ္တတိ။

မြန်မာပြန်

၁၄၇။ အို မျောက်မင်း....သင့်အား အမှန်အကန်ကိုဆိုခြင်း သစ္စာစကား၊ ရွှေနေ့ကံ
ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်မြော်မြင်ခြင်း ပညာတရား၊ အားထုတ်ကြိုးကုတ်ခြင်း ဇွဲလုံ့လ၊ စွန့်ကြဲ
ပေးကမ်းခြင်း စာဂဟူသော ဤတရားမြတ် လေးပါးရှိသကဲ့သို့ အကြင်သူအားလည်း ထိုတရား
လေးပါးရှိခဲ့လျှင် သင်သည် ငါ့ကို ကျော်လွန်နိုင်သကဲ့သို့ ထိုသူသည်လည်း ရန်သူကို ကျော်လွန်
နိုင်ပေသည်။

၁၄၈။ မိတ်ကောင်းပီသသော အို-မိကျောင်းမင်း....အမှန်အကန်ကိုဆိုခြင်း သစ္စာစကား၊
ကျိုးကြောင်းမြော်မြင်ခြင်း ပညာတရား၊ အားထုတ်ကြိုးကုတ်ခြင်း ဇွဲလုံ့လ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်း
စာဂဟူသော ဤတရားမြတ်လေးပါး မရှိသူသည် ရန်သူကို မကျော်လွန်နိုင်ပေ။

(ဤဇာတ်၌ ဇာတ်ပေါင်းခန်းနှင့်တကွ စကားရပ်အားလုံးတို့သည် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ကုမ္ဘိလ
(ဝါနရိန္ဒ)ဇာတ်နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်၏။)

၂၂၅-ခန္တိဝဏ္ဏဇာတ်

(ခန္တိဝဏ္ဏ=ကျေးဇူးရှိသူအား သည်းခံခြင်း)

သည်းခံခြင်းသည် အလိုရှိသည့် အကျိုးကို ပြီးစေနိုင်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓသည် ဤဇာတ်တော်ကို ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်က ကောသလ မင်းကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ကောသလမင်းကြီးအား အလွန်တရာ ကျေးဇူးများသော အမတ် တစ်ယောက်သည် နန်းတွင်းသူ မောင်းမတစ်ယောက်နှင့် မှောက်မှားကျူးလွန်မိလေသည်။ ကောသလမင်းလည်း “ဤအမတ်ကား ငါ့အား ကျေးဇူးများလှပေသည်”ဟု သည်းခံ ခွင့်လွှတ်လိုက်လေသည်။ မင်းကြီးသည် တစ်နေ့ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်သောအခါ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား အား လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “မင်းကြီး...သင်သာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ရှေးမင်းကောင်း မင်းမြတ်တို့လဲပဲ ဒီအမှုမျိုးကို သည်းခံခဲ့ဖူးပါတယ်”ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။ ရှေးမင်းကောင်း မင်းမြတ်တို့၏ သည်းခံခြင်း အကြောင်းကို အတိတ်ဆောင်၍ ဟောတော်မူ ပါရန် ကောသလမင်း တောင်းပန်သဖြင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားက ဤကဲ့သို့ ဟောကြားတော်မူ ပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ နန်းတော်တွင်း၌ အမတ်တစ်ယောက်သည် နန်းတွင်းသူတစ်ယောက်နှင့် ကာယကံမြောက် ပြစ်မှား ကျူးလွန်ခဲ့သည်။ ထိုအမတ်၏ အစေအပါး အလုပ်သမားတစ်ယောက်သည်လည်း အမတ်ကတော် နှင့် မှောက်မှားကျူးလွန်မိသည်။ အမတ်ကြီးသည် ထိုအလုပ်သမား၏ အပြစ်ကို သည်းမခံနိုင်၊ ခွင့်မလွှတ်နိုင်သဖြင့် ထိုသူကို ဘုရင့်ရှေ့တော်သို့ ခေါ်ဆောင်လာကာ “အရှင်မင်းမြတ်...ကျွန်ုပ်၏ ကိစ္စကြီးငယ်ကို ဆောင်ရွက်ပေးတဲ့ ကျွန်ုပ်ရဲ့ အလုပ်သမားတစ်ယောက်ဟာ ကျွန်ုပ်ရဲ့ မယားနှင့် ပြစ်မှားကျူးလွန်ခဲ့ပါတယ်၊ ဒီလူကို ဘယ်လို အပြစ်ဒဏ်များ ပေးသင့်ပါသလဲ”ဟု အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် မေးမြန်းလိုက်သည်။—

ပါဠိ

၁၄၉။ အတ္ထိ မေ ပုရိသော ဒေဝ၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု ဗျာဝဇ္ဇော။
တဿ စေကော’ပရာဓ’တ္ထိ၊ တတ္ထ တံ ကိန္တိ မညသိ။

မြန်မာပြန်

အရှင်မင်းမြတ်.... ကျွန်ုပ်မှာ အမှုကိစ္စကြီးငယ်ကို ဆောင်ရွက်ပေးသော အလုပ်သမား ယောက်ျားတစ်ယောက် ရှိပါသည်။ ထိုယောက်ျားအား ကျွန်ုပ်၏ အိမ်ရာကို ပြစ်မှားသော အပြစ်တစ်ခု ရှိပါသည်။ ထိုအပြစ်ကို ဘယ်လိုပြုလုပ်လျှင် ကောင်းမည်ဟု အရှင်မင်းမြတ် ထင်မှတ် ယူဆပါသနည်း။

ထိုအခါ ဘုရင်မင်းမြတ်က အောက်ပါဂါထာဖြင့် ပြန်ပြောလိုက်လေသည်။—

ပါဠိ

၁၅၀။ အမှာကမ္ပ'တ္ထိ ပုရိသော၊ ဒေသော ဣမ ဝိဇ္ဇတိ။
ဒုလ္လဘော အင်္ဂသမ္ပန္နော၊ ခန္တိ' ရသ္မာက ရုစ္စတိ။

မြန်မာပြန်

အို-အမတ်ကြီး....ငါ့မှာလည်း ထိုယောက်ျားလို ငါ၏ အိမ်ရာကို ပြစ်မှားသော ယောက်ျား တစ်ယောက် ရှိပေသည်။ ဤယောက်ျားကား ငါ၏ အနီးအပါး ဤနေရာမှာပင်ရှိပေသည်။ ကျေးဇူးဂုဏ်အင်နှင့် ပြည့်စုံသူကို ရခဲဘိ၏။ ထို့ကြောင့် သည်းခံခြင်းကိုသာ ငါနှစ်သက် မြတ်နိုးတော်မူပေသည်။

အမတ်သည် မိမိအား ရည်ညွှန်းပြောဆိုသည်ကို သိသဖြင့် ထိုအခါမှ စ၍ နန်းတွင်းသူ ပျိုဖြူများနှင့် မပြစ်မှား မကျူးလွန်ဝံ့တော့ပေ။ အမတ်၏ အလုပ်သမား ယောက်ျားသည်လည်း မင်းကြီးပြောစကားများကို ကြားရသည့်နေ့မှ စ၍ ထိုအမှုမျိုးကို မပြုလုပ်ဝံ့တော့ပေ။

ကောသလမင်း၏ အမတ်သည်လည်း ကောသလမင်းက မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား သည်ကို သိရသည့်နေ့မှ စ၍ ထိုအမှုမျိုးကို မပြုဝံ့တော့ပေ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ကျေးဇူးရှိသူအား ကျေးဇူးတရား ထောက်ထား၍ ခွင့်လွှတ်သင့်သည်။

ပါရမီ။ ။ ခန္တိပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ကတညုတမင်္ဂလာ၊ ခန္တိမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၂၆-ကောသိယဇာတ်

(ကောသိယ=ခင်ပုတ်ငှက်)

အချိန်ကာလကိုကြည့်၍ အမှုကိစ္စတို့ကို ရွက်ဆောင်သင့်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကောသလမင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ကောသလမင်းသည် ပစ္စန္နရစ်အရပ်ဖြစ်သော တိုင်းစွန်ပြည်ဖျား ရွာငယ်များတွင် သောင်းကျန်းသူဘေးရန်ကို ငြိမ်းအေး စေရန်အလို့ငှာ အခါအခွင့် မသင့်သေးမီ စစ်ထွက်တော်မူသည်။ (ဇာတ်လမ်း အကြောင်းအရာ အပြည့်အစုံကို ဆိုခဲ့ပြီးသော ကဋ္ဌာယမုဋ္ဌိဇာတ်တွင် ရှုပါ။)

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီမင်းသည် အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ ဥယျာဉ်တော်သို့ ထွက်၍ သစ်ခက် တဲနန်းတွင် နေထိုင်လေသည်။ ထိုအချိန် ခင်ပုတ်ငှက် တစ်ကောင်သည် ဝါးရုံချုံထဲတွင်

ပုန်းအောင်းနေ၏။ ကျီးကန်းများသည် ခင်ပုတ်ငှက် ထွက်လာလျှင် ဖမ်းကြရန် ဝါးရုံချုံကို ဝန်းရံနေကြသည်။ ခင်ပုတ်ငှက်သည် နေဝင်ချိန်ကို ဂရုမပြု မကြည့်ရှုဘဲ အချိန်မတန် ထွက်ရန် မသင့်သေးသော အခါတွင် ထွက်ပြေးရန် ကြိုးစားအားထုတ်၏။ ကျီးကန်းများသည် ခင်ပုတ်ငှက် ထွက်လာသောအခါ ဝိုင်း၍ နှုတ်သီးဖြင့် ထိုးဆိတ်ကြကုန်၏။

ဗာရာဏသီမင်းသည် ဘုရားအလောင်းကို ခေါ်၍ “ပညာရှိ...ကျီးကန်းတွေဟာ ဘာကြောင့် ခင်ပုတ်ငှက်ကို ထိုးဆိတ်ကြပါသလဲ”ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းပညာရှိက “မင်းမြတ်...အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ မိမိနေရာမှ ထွက်သောသူတွေဟာ အခုလို ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံရမြဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်”ဟု အောက်ပါဂါထာတို့ဖြင့် လျှောက်ထားပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

- ၁၅၁။ ကာလေ နိက္ခမနာ သာဓု၊ နာကာလေ သာဓု နိက္ခမော။
 အကာလေန ဟိ နိက္ခမ္မ၊ ကေကမ္ပိ ဗဟုဇ္ဇနော။
 န ကိဉ္စိ အတ္ထံ ဇောတေတိ၊ ဓင်္ဂသေနာဝ ကောသိယံ။
- ၁၅၂။ ဓီရော စ ဝိဓိဝိဓာနည၊ ပရေသံ ဝိဝရာနုဂ္ဂ။
 သဗ္ဗာမိတ္ထေ ဝသိကတူ၊ ကောသိယောဝ သုခိ သိယာ။

မြန်မာပြန်

၁၅၁။ မင်းမြတ်...သင့်လျော်ရာ အခါ၌သာ မိမိနေရာ အိမ်ဂေဟာမှ ထွက်ခြင်းသည် ကောင်းမြတ်ပေ၏။ အချိန်အခါ မဟုတ်ဘဲ ထွက်ခြင်းသည် မကောင်းပါ။ တစုံတယောက်သော ယောက်ျားသည် အချိန်အခါမဟုတ် ထွက်သောကြောင့် တစုံတခုသော အကျိုးစီးပွားကို မဖြစ် ထွန်းစေနိုင်ပါ။ အမှန်အားဖြင့် တစ်ယောက်တည်းကိုသော်လည်း ရန်သူအများက ဝိုင်း၍ အကျိုး ပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်တတ်ကုန်၏။ ဥပမာအားဖြင့် ကျီးကန်းတို့သည် ခင်ပုတ်ငှက်ကို နှုတ်သီးဖြင့် ထိုးဆိတ်ကြသကဲ့သို့ပင်တည်း။

၁၅၂။ မင်းမြတ်...အခါအခွင့်သင့်လျော်သောအခါမှသာ ထွက်သော ခင်ပုတ်ငှက်လိမ္မာသည် ဘေးရန်ကင်းကွာ ချမ်းသာသကဲ့သို့ ရှေးပညာရှိတို့၏ ရှေးထုံးအစီအရင်ကို သိသောသူတပါး တို့၏ ဟာကွက်၊ ပျော့ကွက်၊ လစ်ဟင်းချက်ကို သိသော ပညာရှိသည် ရန်သူခပ်သိမ်းကို မိမိအလိုဆန္ဒအတိုင်း ပြုလုပ်၍ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံနိုင်ပေသည်။

မင်းကြီးသည် ဘုရားအလောင်း၏ ဆုံးမစကားကို ကြားရ၍ မိမိနန်းတော်သို့ ပြန်လေ တော့၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ပညာရှိအမတ်ဖြစ်ခဲ့၏။
 အရှင်အာနန္ဒာသည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်းဖြစ်ခဲ့၏။
- သင်ခန်းစာ။ ။အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ သွားလာပါက ရန်သူတွေ၍ အကျိုးပျက်စီးနိုင်သည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ပဏ္ဍိတာနုည သေဝနာမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၂၇-ဂူထပါဏဇာတ်

(ဂူထပါဏ=နှားချေးထိုးပိုး)

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးသဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

သက်တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မထင်မရှားသော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုအခါက ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှ သုံးဂါဝုတ်နှင့် ယူဇနာဝက်ဝေးသော အရင်တွင် ရွာကြီးတစ်ရွာ ရှိသည်။ ထိုရွာတွင် စာရေးတံဆွမ်း၊ လပြည့်ဆွမ်း၊ လကွယ်ဆွမ်းဟူသော အလှူအတန်းများလည်း ရှိသည်။ ထိုရွာတွင် ပေါက်ပေါက်မျှာရှာ ပြဿနာကို မေးတတ်သော ငတုံးအမည်ရှိ လူတစ်ယောက်ရှိသည်။ ငတုံးသည် စာရေးတံဆွမ်း၊ လပြည့်ဆွမ်း၊ လကွယ်ဆွမ်းတို့ကို အလှူခံရန် ကြွလာကြသော ကိုရင်ငယ်၊ ဦးပဉ္စင်းငယ်များ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးစဉ်နှင့် အဖျော်ယမကာ သောက်စဉ် အချိန်တွင် ပြဿနာတစ်ခုခုကို မေးလေ့ရှိသည်။ သူ့စိတ်တိုင်းကျ မဖြေနိုင်လျှင် ရှက်လောက်အောင် ပြုလုပ်ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ကိုရင်ငယ်၊ ဦးပဉ္စင်းငယ်များသည် ငတုံး၏ ဘေးရန်ကို ကြောက်သဖြင့် စာရေးတံဆွမ်း၊ လပြည့်ဆွမ်း၊ လကွယ်ဆွမ်း အလှူခံရန် ထိုရွာသို့ မလာဝံ့ကြတော့ပေ။

တစ်နေ့တွင် ရဟန်းတစ်ပါးသည် စာရေးတံ မဲချသော နေရာသို့ သွား၍ “အရှင်ဘုရား.... အဲဒီရွာမှာ သလကဘတ် (စာရေးတံဆွမ်း)၊ ပက္ခိကဘတ် (လပြည့်၊ လကွယ်ဆွမ်း) ရှိပါသလား” ဟု မေးသောအခါ ရဟန်းတစ်ပါးက ထိုရွာတွင် သလကဘတ်၊ ပက္ခိကဘတ်များ ရှိကြောင်း၊ သို့သော်လည်း ထိုရွာက ငတုံးသည် မဟုတ်မဟတ် ပြဿနာများကို မေးလေ့ရှိကြောင်း၊ သူ့စိတ်ကြိုက် မဖြေနိုင်ပါက ဆဲရေးတိုင်းထွာကြောင်း၊ ငတုံးဘေးရန်ကို ကြောက်သဖြင့် ဘယ်ကိုယ်တော်မှ မသွားကြကြောင်း ပြောပြလိုက်သည်။ ထိုကိုယ်တော်က “အရှင်ဘုရား.... ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီရွာကို တပည့်တော် ဆွမ်းခံသွားပါရစေ၊ ဒီငတုံးကို တပည့်တော်ဆုံးမပြီး သူ့ရဲ့ မာန်မာနတွေကို ချိုးပစ်လိုက်မယ်၊ အဲဒီအခါကျရင် အရှင်ဘုရားတို့ကို မြင်တာနှင့် သူပြေးမှာ သေချာတယ်” ဟု ပြောကြားသဖြင့် ထိုကိုယ်တော်အား ထိုရွာသို့ ဆွမ်းခံ စေလွှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုကိုယ်တော်သည် နံနက် စောစောထ၍ ထိုရွာသို့ သွားကာ ရွာတံခါးဝတွင် သင်္ကန်းကို သေသေသပ်သပ် ဝတ်ရုံနေသည်။ ငတုံးသည် ထိုရဟန်းကို မြင်သဖြင့် ဆိတ်ကြမ်းကြီး တစ်ကောင် ပမာ လျင်မြန်စွာ ချဉ်းကပ်လာပြီး “ရဟန်း.... ငါမေးတာကို ဖြေပါ” ဟု ခက်ထန်စွာ နှုတ်ခွန်းဆက်လိုက်သည်။

ထိုအခါ ရဟန်းက “ဒါယကာ ရွာထဲကို ယာဂုဆွမ်းခံဖို့ သွားပါရစေဦး” ဟု ခွင့်တောင်းကာ ဆွမ်းခံကြွသွားလေသည်။ ထိုရဟန်း ယာဂုဆွမ်းခံ၍ ဆွမ်းစားဇရပ်သို့ ပြန်ကြွလာသောအခါတွင်လည်း ငတုံးသည် သူပြဿနာကို ဖြေဆိုရန် ပြောနေပြန်သည်။ ထိုအခါ ရဟန်းက “ဒါယကာ.... ယာဂုလေးတော့ သောက်လိုက်ပါရစေဦး၊ ဆွမ်းစားဇရပ်ကို တံမြက်

စည်းလေး ခေတ္တလှည်းပါရစေဦး၊ စာရေးတံဆွမ်းလေး သွားခံလိုက်ပါရစေဦး” ဟု ပြောဆိုကာ စာရေးတံ ဆွမ်းခံ ကြွလေသည်။ ဆွမ်းခံအပြန်တွင် ငတုံးကိုပင် သပိတ်အကိုင်ခိုင်းပြီး “ကဲ-လာ၊ မင်း မေးချင်တဲ့ ပြဿနာကို မေးစမ်း၊ ငါ အကုန် ဖြေမယ်” ဟု ပြောဆို၍ ရွာအပြင်သို့ ခေါ်ဆောင်ကာ သင်္ကန်းခေါက်ကို ပခုံးပေါ်တွင် တင်လျက် ငတုံးလက်မှ သပိတ်ကို လှမ်းယူ လိုက်ပြီး ငြိမ်သက်စွာ ရပ်လိုက်သည်။

ထိုနေရာတွင် ငတုံးက “ရဟန်း...ငါ မေးတာကို ဖြေပါ” ဟု ဆိုပြန်ရာ ရဟန်းက “သင် မေးတာကို ငါ ဖြေမယ်” ဟု ပြောပြောဆိုဆိုဖြင့် ငတုံးအား တစ်ချက်တည်း ထိုးလဲ့လိုက်သည်။ ထိုနောက် အရိုးကွဲမတတ် ရှိက်ပုတ်ထူထောင်းကာ ပါးစပ်ထဲသို့ မစင်(ချေး)များသိပ်၍ “ဒီကနေ့က စလို့ ဒီရွာကို ဆွမ်းခံလာတဲ့ ကိုယ်တော်တွေကို ဘာပြဿနာတစ်ခုမှ မမေးရဘူး၊ မေးရင် သိရ လိမ့်မယ်” ဟု ခြိမ်းခြောက်မောင်းမဲကာ ပြန်သွားလေ၏။ ငတုံးလည်း ထိုနေ့မှ စ၍ ရဟန်းတွေကို မြင်လျှင် ဖနောင့်နှင့်တင်ပါး တသားတည်းကျအောင် ပြေးလေတော့သည်။

များမကြာမီတွင် ထိုရဟန်း၏ အပြုအမူများ ရဟန်းလောကတွင် တစ်ယောက်စကား တစ်ယောက်နားဖြင့် ထင်ရှား ကျော်ကြားလာလေတော့သည်။ တစ်နေ့သောအခါ တရား သဘင်တွင် ရဟန်းများစွာတို့သည် ကိုယ်တော်တစ်ပါးက ငတုံးပါးစပ်ထဲသို့ မစင်တွေ သိပ်ခဲ့သည့် အကြောင်း ပြောနေကြရာ မြတ်စွာဘုရား ရောက်ရှိလာပြီး မေးတော်မူသဖြင့် အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားလိုက်ကြသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “ရဟန်းတို့... ဒီရဟန်းဟာ ယခုအခါ မှာသာ ငတုံးကို မစင် စားစေတာ မဟုတ်ဘူး၊ ရှေးကလည်း စားစေခဲ့ဖူးသည်” ဟု အတိတ် ဖြစ်ကြောင်းကို ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက အင်္ဂတိုင်းသား မဂတိုင်းသားတို့သည် တစ်တိုင်းနှင့် တစ်တိုင်း ကူးလူးဆက်ဆံမှု ပြုခဲ့ကြသည်။ တစ်နေ့တွင် အင်္ဂတိုင်းသား အချို့နှင့် မဂတိုင်းသား အချို့တို့သည် တိုင်းနှစ်တိုင်း နယ်စပ်ဒေသတစ်ခုရှိ ရေအိုင်ကြီးတစ်အိုင် အနီးအပါး၌ အရက်သေစာနှင့် အမဲ သား ငါးတို့ကို စားသောက်ကြပြီး နံနက်စောစောထ၍ လှည်းက-ကာ ခရီးဆက်ကြလေသည်။ ထိုသူတို့ ခရီးသွား နေစဉ် ချေးထိုးပိုးကောင်(မစင်စားပိုး)တစ်ကောင်သည် မစင်နံ့ရသဖြင့် လူများသောက်ပြီး၍ စွန့်ပစ်ခဲ့သော အရက်ကျန်များရှိရာသို့ လာ၍ သောက်သဖြင့် အရက်မူးကာ မစင်ပုံပေါ်သို့ တက်လေသည်။ မစင်ပုံသည် စိုနေသဖြင့် ချေးထိုးပိုးကောင် တက်လိုက်သည်နှင့် အနည်းငယ် ချိုင့်ဝင်သွားလေရာ ချေးထိုးပိုးက “ဒီမြေကြီးကလဲ ငါ့ခန္ဓာကိုတောင် ထမ်းမထားနိုင်ပါလား” ဟု ကြုံးဝါးလေသည်။

ခဏအကြာတွင် မုန့်ယိုနေသော ဆင်ပြောင်တစ်စီးသည် ထိုနေရာသို့ ရောက်လာရာ မစင်နံ့ နံသဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာ၍ ထွက်ခွာသွားလေသည်။ ဆင်ပြောင်ကြီး ထွက်ခွာသွားသည်ကို မြင်သော မဂင်စားပိုးသည် “ဒီဆင်ပြောင်ကြီးဟာ ငါ့ကို ကြောက်လို့ ပြေးသွားတာပဲ” ဟု မှတ်ထင်ကာ “ဒီဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် နပမ်းလုံးရရင် ကောင်းမှာပဲ” ဟု စဉ်းစားမိသဖြင့် အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ဆင်ပြောင်ကြီးအား ခေါ်လိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၅၃။ သူရော သူရေန သင်္ဂမ္မ၊ ဝိက္ကန္တေန ပဟာရိနာ။
ဧဟိ နာဂ နိဝတ္တဿ၊ ကိံ နု ဘိတော ပလာယသိ။
ပဿန္တု အင်္ဂမဂဓာ၊ မေ တုယုဉ္ဇ ဝိက္ကမံ။

မြန်မာပြန်

အို-ဆင်ပြောင်ကြီး.... သင် သတ္တိရှိပါက ဇွဲလုံ့လသည်း ရှိ၊ တိုက်ရည်ခိုက်ရည်လည်း ရှိ၊
သတ္တိလည်းရှိသည့်ငါနှင့် ရင်ဆိုင်မိကာမှ ဘာကြောင့် နပမ်းမလုံးဘဲ သွားဘိသနည်း၊ သင့်ကို ငါ
တစ်ကြိမ် ထိုးသတ်လိုက်ပြီ မဟုတ်လော။ အို-ဆင်ပြောင်.... နောက်တစ်ခါ ပြန်လာခဲ့ဦး၊ ကြောက်၍
ပြေးသလော၊ ငါနှင့် သင်၏ ဇွဲလုံ့လသတ္တိကို အင်္ဂတိုင်းသား မဂဓတိုင်းသားတွေ မြင်သွားအောင်
ပြလိုက်ကြစို့။

ဆင်ပြောင်သည် ချေးထိုးပိုး၏ စကားကို ကြား၍ ချေးထိုးပိုးထံ သွားကာ ဤသို့ ခြိမ်းခြောက်
လိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၅၄။ န တံ ပါဒါ ဝဓိဿာမိ၊ န ဒန္တဟိ န သောဏ္ဍိယာ။
မိဇ္ဇေန တံဓိဝဿာမိ၊ ပူတိ ဟညတု ပူတိနာ။

မြန်မာပြန်

ဟဲ့-ချေးစားပိုး.... သင့်ကို ငါ့ခြေ၊ ငါ့အစွယ်၊ ငါ့နှာမောင်းတွေနှင့် သတ်ဖို့ရန် မတန်မရာပေ၊
သင့်ကို မစင်နှင့်သာ ဖို့သတ်လိုက်မည်၊ ချေးစားပိုး ချေးပုံထဲမှာ သေပေတော့။

ဤသို့ ပြောဆိုခြိမ်းခြောက်ကာ ချေးစားပိုးပေါ်သို့ ချေးပါချလိုက်ပြီး ကျင်ငယ်ကိုပါ စွန့်ချ
လိုက်သဖြင့် ချေးထိုးပိုးသည် ချေးပုံ ထဲတွင် သေရှာလေတော့၏။ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကြိုးကြာ
သံနှင့်တူအောင် အော်မြည်ဟည်းကာ တောထဲသို့ ငင်သွားလေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ထိုသူတို့ အကြောင်းကို သိမြင်ခဲ့သော ထိုတော၌
နတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ငတုံးသည် ရှေးက ချေးထိုးပိုး ဖြစ်ခဲ့သည်။

ထိုရဟန်းသည် ရှေးက ဆင်ပြောင်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ ကိုယ်နှင့်မတန်၊ စိတ်မာန်ရွှေ့ထား၊ ပြုမိမှားက၊ ပျက်ငြားကိုယ်သာ ခံဖို့ရာ။

ပါရမီ။ ။ ဥပေက္ခာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဂါရဝမင်္ဂလာ၊ နိဝါတမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂၂၈-ကာမနီတဇာတ်

(ကာမနီတ=ကာမဂုဏ် နှိပ်စက်ခံရသူပုဏ္ဏား)

ဥပါဒါန်ကြောင့် ဥပဒ်ရောက်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

သက်တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကာမနီတ-အမည်ရှိ ပုဏ္ဏားကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ (ဤဇာတ်၏ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း၊ အတိတ်အကြောင်းများမှာ ဒွါဒသကနိပါတ်၊ ကာမဇာတ် အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။)

ထူးခြားသော အကြောင်းအရာများမှာ— မင်းသားနှစ်ယောက် ရှိသည့်အနက် မင်းသားကြီးသည် ဗာရာဏသီပြည်သို့ လာ၍ မင်းပြုသောအခါ မင်းသားငယ်မှာ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ မင်းနှင့် အိမ်ရှေ့မင်းတို့တွင် မင်းသည် ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသာကာမတို့၌ မရောင့်ရဲ မတင်းတိမ်နိုင်ဘဲ ပစ္စည်းဥစ္စာများ အပေါ်မှာလည်း ဝပ်မက်မှုလောဘ အားကြီးသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရားအလောင်းတော် သိကြားမင်းသည် ဇမ္ဗူဒိပ်တစ်ကျွန်းလုံးကို ဒေဝစက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှုသောအခါ ထိုမင်း၏ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့အပေါ် မရောင့်ရဲ မတင်းတိမ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို သိသဖြင့် “ဒီမင်းကိုတော့ ရှက်လောက်အောင် နှိပ်ကွပ်ဆုံးမဦးမှပဲ”ဟု ကြံစည်ကာ ပုဏ္ဏားလူငယ်တစ်ယောက်အသွင်ဖြင့် လာ၍ မင်းအား ဖူးမြော်လေသည်။ ထိုအခါ—

“သူငယ်...ဘာကိစ္စလာပါသလဲ”

“အရှင်မင်းမြတ်...သဃာဝပြောပြီး များစွာသော ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား၊ ခြေသည်၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ရတနာ အဆင်တန်ဆာတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် တိုင်းပြည် သုံးခုကို ကျွန်ုပ် တွေထားပါတယ်။ အဲဒီ သုံးပြည်ထောင်ကို စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အနည်းငယ်ဖြင့် သိမ်းယူလျှင် ရနိုင်ပါတယ်။ ဒီသုံးပြည်ထောင်ကို သိမ်းယူပြီး အရှင်မင်းကြီးအား ဆက်သဖို့ ကျွန်ုပ် လာခဲ့ပါတယ်”

“သူငယ်...ဒါဖြင့် ဘယ်တော့လောက် သွားရောက် သိမ်းယူကြမလဲ”

“အရှင်မင်းမြတ်...မနက်ဖြန် သွားကြမယ်”

“သူငယ်...ဒါဖြင့် ပြန်ပေးဦးတော့၊ မနက်ကျမှ စောစော ပြန်လာခဲ့ပါ”

“ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းမြတ်၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါတို့ကိုသာ ပြည့်စုံအောင် မြန်မြန် စီစဉ်ထားတော်မူပါ”

သိကြားမင်းသည် ဤသို့ ပြောဆို၍ မိမိနေရာ တာဝတိံသာသို့ ပြန်သွားလေသည်။

မင်းကြီးသည် နောက်တစ်နေ့တွင် မြို့ လေးပြင်လေးရပ်သို့ ကြေညာစည်ကြီးကို ရိုက်တီး လှည့်လည်စေသည်။ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ မြောက်မြားစွာကိုလည်း ဖွဲ့စည်းစီရင်စေသည်။ မင်း၊ မှူးမတ် တို့ကို စည်းဝေးခေါ်၍ ယမန်နေက ပုဏ္ဏားလူငယ်တစ်ယောက်က ဥတ္တရပဉ္စာလမြို့၊ ဣန္ဒပတ္တမြို့၊

ကေကကမြို့ ဒီသုံးမြို့၌ မင်းအဖြစ်ကို ယူပေးမည့်အကြောင်း၊ ထိုလုလင်ကိုခေါ်ဆောင်၍ သုံးပြည် ထောင်ကို သိမ်းယူ မင်းလုပ်မည့်အကြောင်း၊ ထိုလုလင်ကို မြန်မြန်ခေါ်ပေးဖို့အကြောင်း ပြောပြ လေသည်။

“အရှင်မင်းကြီး.... လုလင်ငယ်အား နေရာထိုင်ခင်းများကော ပေးလိုက်ပါသလား?”

“မပေးလိုက်မိဘူး”

“စားနပ်ရိက္ခာများကော ပေးလိုက်ပါသေးလား?”

“ဒါလဲ မပေးလိုက်မိဘူး”

“ဒီလိုဆိုရင် ဒီလုလင်ကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး တွေ့နိုင်တော့မှာလဲ”

“မြို့ထဲ လမ်းတွေလျှောက်ပြီး လိုက်ရှာကြည့်ကြပါဦး”

မူးမတ်များလည်း ဘုရင်ကြီးစိတ်ကျေနပ်စေရန် မြို့ထဲလမ်းမများကို တာဝန်ခံဝေ၍ လိုက်ရှာ ကြရတော့သည်။ ထိုသို့လိုက်ရှာမေးမြန်းသော်လည်း ထိုအကြောင်းကို သိသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မတွေ့ရသဖြင့် နန်းတော်သို့ ပြန်၍ ထိုလုလင်ကို မတွေ့ မမြင်ကြောင်း လျှောက်ထားကြလေသည်။

မင်းကြီးသည် လုလင်ငယ်ကို မတွေ့ကြောင်း သိရသည့်အချိန်မှ စ၍ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ခံစား မှုလည်း ဆုတ်ယုတ်လာသည်။ ကိုယ် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ကာ အကြီးအကျယ် စိုးရိမ်ပူပန်နေ တော့သည်။ စိတ်နှလုံးပူပန်မှု အားကြီးသဖြင့် နှလုံးသွေးပျက်ပြီး နှလုံးရောဂါ စွဲကပ်လာသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် သွေးဝမ်းများ လိုက်လာကာ ဆေးဆရာကြီးများလည်း မကုသနိုင်သော အခြေအနေသို့ပင် ရောက်ရှိနေလေပြီ။

သုံးလေးရက်မြောက်သော နေ့တွင် သိကြားမင်းသည် မိမိ၏ အမှုကိစ္စကို ပြန်လည်သုံးသပ် ဆင်ခြင်သောအခါ မင်းကြီး၏ ရောဂါအခြေအနေကို သိသဖြင့် “ဒီမင်းကို ငါဆင်းပြီး ဆေးကုမှ ဖြစ်တော့မယ်” ဟု ကြံစည်၍ ဆေးသမားပုဏ္ဏားအသွင်ဖြင့် တံခါးဝတွင် ရပ်လျက် ဆေးသမား ပုဏ္ဏားတစ်ယောက် အရှင်မင်းကြီးအား ဆေးကုသဖို့လာကြောင်း လျှောက်ထားစေ၏။

မင်းကြီးသည်ထိုစကားကို ကြားရသဖြင့် “အလွန်အလွန် တတ်ကျွမ်းတဲ့ မင်းသုံးဆေးဆရာကြီး တွေ့တောင် မကုနိုင်မှတော့ အဲဒီဆရာကို လမ်းစရိတ်ပေးပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်ကြပါ” ဟု အမိန့်ရှိ လိုက်သည့်စကားကို သိကြားမင်းကြီးသဖြင့် “ကျွန်ုပ်ဟာ အဝတ်အစား လမ်းစရိတ်တွေလိုချင်လို့ လာတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဆေးဖိုးဝါးခကိုလည်း မယူပါဘူး၊ မင်းကြီးကို ကျွန်ုပ် ဆေးကုချင်တယ်၊ မင်းကြီးနှင့် ကျွန်ုပ်တို့တွေပေးပါ” ဟု ပြန်ပြောရာ မင်းကြီးက ခွင့်ပြုသဖြင့် သိကြားမင်းသည် မင်းကြီးအပါးသို့ သွားကာ “အောင်ပါစေသတည်း” ဟု ဆို၍ တစ်နေရာတွင် ရပ်လိုက်သည်။

“သင် ငါ့ကို ဆေးကုမလို့လား”

“မှန်ပါ အရှင်မင်းကြီး”

“ဒါဖြင့်ရင် မြန်မြန်ပျောက်အောင် ကုစမ်းပါ”

“ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းကြီး၊ ယခု အရှင်မင်းကြီး ခံစားနေရတဲ့ ရောဂါလက္ခဏာ အခြေအနေကိုသာ ပြောပြပါ၊ ဘယ်လိုက စဖြစ်ပါသလဲ၊ အစားအသောက်ကြောင့်လား၊ မျက်စိအာရုံ၊ နားအာရုံကြောင့်လား”

“ဆရာပုဏ္ဏား.... ငါ့ရဲ့ဝေဒနာဟာ နားအာရုံကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်လာပါတယ်”

“ဘာသံတွေကြားရလို့ နားအာရုံကြောင့်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောနိုင်ပါသလဲအရှင်မင်းကြီး”

“ဆရာပုဏ္ဏားရယ်.... ဒီလိုဝေဒနာ မဖြစ်ခင်က ပုဏ္ဏားလူငယ်တစ်ယောက် ငါ့ဆီကို ရောက်လာပါတယ်။ သူက သုံးပြည်ထောင်ကို သိမ်းယူပြီး မင်းအဖြစ်ကို ယူပေးမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါက သူ့ကို နေရာ စားသောက်စရာ ဘာတစ်ခုမှ မပေးလိုက် မိဘူး။ သူဟာ ငါ့ကို စိတ်ဆိုးပြီး တခြားမင်းတစ်ပါးထံ သွားလိုက်ရင် ဒီလောက်ကြီးကျယ် ခမ်းနားတဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာတွေကို မပိုင်ဆိုင်ရဘဲ ဆုတ်ယုတ် နှစ်နာတော့မှာပဲလို့ တွေးတောပူပန်ကာ နှလုံးမသာမယာဖြစ်ပြီး ဒီရောဂါ စွဲကပ်လာတာပါပဲ။ သင့်အနေနဲ့ ငါ့ရဲ့ အလိုရမ္မက်ကြီးမှုစိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဒီရောဂါကို ကုနိုင်ရင် ကုပေးပါ”

ပါဠိ

၁၅၅။ တယော ဂိရိံ အန္တရံ ကာမယာမိ၊

ပဉ္ဇာလာ ကုရုယော ကေကကေ စ။

တတုတ္ထရိံ ပြာဟ္မဏ ကာမယာမိ၊

တိကိစ္ဆ မံ ပြာဟ္မဏ ကာမနိတံ။

မြန်မာပြန်

ပုဏ္ဏား.... တောင်သုံးလုံး သဖွယ်ဖြစ်သော ဥတ္တရပဉ္ဇာလ, ကုရု, ကေကကဟူသော ဤတိုင်းကြီး သုံးတိုင်းကိုလည်း လိုချင်လှပါ၏။ ပုဏ္ဏား....ဗာရာဏသီမင်းအဖြစ်ထက် ပိုမိုတင့်တယ် ကောင်းမြတ်သော တိုင်းသုံးတိုင်း၌ မင်းအဖြစ်ကိုလည်း လိုချင်လှပါ၏။ ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသာ- ကာမတို့ဖြင့် အနှိပ်စက်ခံနေရသော ငါ့ကို အကယ်၍မျှား ကုစားနိုင်ပါလျှင် ကုစားပေးပါလော့။

ထိုအခါ သိကြားမင်းက သင်မင်းကြီး၏ ဝေဒနာသည် သစ်မြစ်ဆေးဝါးနှင့် ကုစား၍ ရမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော ဆေးဝါးဖြင့် ကုစားမှသာ ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ပြောကြားလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၅၆။ ကဏှာဟိဒဋ္ဌဿ ကရောန္တိ ဟေကေ၊

အမနုဿပဝိဋ္ဌဿ ကရောန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

န ကာမနီတဿ ကရောတိ ကောစိ၊

ဩက္ကန္တသုက္ကဿ ဟိ ကာ တိကိစ္ဆာ။

မြန်မာပြန်

အရှင်မင်းကြီး.... အချို့ ပညာရှိများသည် အဆိပ်ပြင်းသည့် မြွေမင်းအကိုက်ခံရသူကို ဆေးကုကြပါသည်။ အချို့ပညာရှိများသည် ဘီလူးဖမ်းစားခံရသူကို ဆေးကုကြပါသည်။ အချို့ ပညာရှိများသည် ကာမဂုဏ်ဖြင့် နှိပ်စက်ခံရသူကို ဆေးမကုပေးကြပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကုသိုလ်တရားသို့ သက်ဝင်နေသူအား ဆေးဝါး မန္တရားစသည်ဖြင့် အဘယ်မှာ ကုစား၍

ရမည်နည်း။ ထို့ကြောင့် အချို့ပညာရှိများသည် ကာမဂုဏ်ဖြင့် နှိပ်စက်ခံရသူအား ဆေးဝါး ကုသမှု မပြုကြပါ။

အလောင်းတော် သိကြားမင်းသည် အကျိုးအကြောင်း ပြောပြပြီးနောက် ဤသို့ ထပ်မံ ပြောကြားလိုက်သည်—

“မင်းကြီး....သင်မင်းကြီးဟာ သုံးပြည်ထောင်ကို ရလိုက်ပြီ ဆိုပါစို့။ ဒီမြို့လေးမြို့ကို အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်သည့်အခါ တစ်ချိန်တည်းမှာ ဝတ်စုံ လေးစုံ ဝတ်နိုင်ပါမည်လား၊ ရွှေခွက်လေးလုံးမှာ တပြိုင်နက် စားနိုင်ပါမည်လား၊ အိပ်ရာလေးခုမှာ တပြိုင်နက် အိပ်နိုင်ပါမည်လား၊ မင်းကြီး.... စိတ်အာသာ တဏှာအလိုသို့ လိုက်ဖို့ရန် မသင့်လျော်ပါ။ တပ်မက်မှု တဏှာဆိုတာ ပျက်စီးခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ တဏှာတိုးပွားလျှင် စိုးရိမ်ပူပန်မှုလည်း တိုးပွားပါတယ်။ တပ်မက်မှု တဏှာလောဘကို ဦးစားပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငရဲကြီး ရှစ်ထပ်၊ ဥဿဒငရဲငယ် ဆယ့်ခြောက်ထပ်နှင့် တခြားအပါယ်ဘုံများသို့ ကျရောက်တတ်ပါတယ်”

ဤသို့လျှင် အလောင်းတော်သိကြားမင်းသည် ဗာရာဏသီမင်းအား ငရဲစသော အပါယ်ဘေး တို့ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်၍ တရားကို ဟောကြားပြသလေသည်။ မင်းသည်လည်း တရားဓမ္မ နာကြား ရသဖြင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှု ကင်းပျောက်ပြီးလျှင် ရောဂါဝေဒနာများလည်း ချက်ချင်းဆိုသလို ပျောက်ကင်းသွားလေတော့၏။ သိကြားမင်းလည်း ထိုမင်းအား ဆုံးမဩဝါဒပေး၍ ငါးပါးသီလ စောင့်ထိန်းစေကာ နတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားလေ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုနေ့မှစ၍ ဒါနစသော ကုသိုလ် ကောင်းမှုများကို စဉ်ဆက်မပြတ် ပြုလုပ်ကာ နေလေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက သိကြားမင်းဖြစ်ခဲ့သည်။
ကာမနီတပုဏ္ဏားသည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်းဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ဥပါဒါန်ကြောင့် ဥပဒ်ရောက်တတ်သည်။
(၂) ပစ္စည်းဥစ္စာကို အလွန်အကျွံတပ်မက်ခြင်းသည် ရောဂါဝေဒနာ တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ထိုဝေဒနာကို သစ်မြစ်ဆေးဝါးဖြင့် ကုစား၍ မရ၊ တရားတည်းဟူသော ဆေးဝါးဖြင့် ကုစားမှသာ ရနိုင်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ကာလေနံ ဓမ္မဿဝနာ မင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၂၉-ပလာယိတဇာတ်

(ပလာယိတ = ထွက်ပြေးသောပရိဗိုဇ်)

မပြိုင်သင့်သူနှင့် ပြိုင်ချင်သည့် ပရိဗိုဇ်၏အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူသောအခါ ပရိဗိုဇ်တစ်ယောက် ထွက်ပြေးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုပရိဗိုဇ်သည် စကားရည်လှပဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ရန် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအနှံ့ လှည့်လည်ကာ သူနှင့် ပြိုင်လိုသူ တစ်ဦးတလေကိုမျှ မတွေ့ရသဖြင့် သာဝတ္ထိမြို့သို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ မြို့သို့ ရောက်လျှင် “ငါနှင့် စကားရည်လှနိုင်သူ ဒီဇမ္ဗူမှာ ရှိပါရဲ့လား” ဟု လူတွေတိုင်း မေးလေသည်။ ထိုအခါ လူအများက-

“မဟာဂေါတမလို့ နာမည်ကျော်ကြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ရှိတယ်၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တရားအလုံးစုံကိုလဲ သိတော်မူတယ်၊ ခြေထောက်နှစ်ချောင်းရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေထက်လဲ မြတ်တော်မူတယ်၊ တရားသဖြင့် အစိုးရတော်မူတယ်၊ သူတပါးတို့ရဲ့ အယူဝါဒကိုလဲ ဖျက်ဆီးနိုင်တယ်၊ ဒီဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းမှာ အယူဝါဒနှင့်ပတ်သက်လို့ ဂေါတမဗုဒ္ဓကို ကျော်လွန် နိုင်သူမရှိဘူး၊ ဥပမာအားဖြင့် သမုဒ္ဒရာလှိုင်းတံပိုးတွေဟာ ကမ်းစပ်ကိုရောက်ရင် ပျောက် ပျက်သွားသလို ဂေါတမဗုဒ္ဓရဲ့ ခြေတော်ရင်းကို ရောက်ရှိလာတဲ့ အယူဝါဒအားလုံးဟာလဲ ပျောက်ပျက်သွားကြတယ်” ဟု-

ဗုဒ္ဓ၏ ဂုဏ်တော်များကို အားရပါးရ ထုတ်ဖော် ပြောပြလိုက်ကြသည်။

“အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် အခု ဘယ်မှာ နေပါသလဲ”

“ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ နေပါတယ်”

“ဒီပုဂ္ဂိုလ်ထံ အယူဝါဒရေးရာနှင့် ပတ်သက်လို့ အခု သွားမေးမယ်၊ ခင်ဗျားတို့ လိုက်ခဲ့ကြ”

ပရိဗိုဇ်သည် လူအုပ်ကြီးကို ခေါ်ဆောင်၍ ဗုဒ္ဓရှိရာ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားလေသည်။ မလှမ်းမကမ်းအရောက်တွင် ကိုးကုဋေတန် ဆောက်လုပ်ထားသော ဇေတဝန်ကျောင်းတော် မုခ်ဦးကို မြင်လေလျှင် တအံ့တဩ ငေးမောကာ မေးမြန်းလေသည်။

“ဒီပြာသာဒ်ကြီးဟာ ရဟန်းဂေါတမရဲ့ နေရာလား”

“ဘယ်ဟုတ်ဦးမလဲ၊ ဒါ တံခါးမုခ်ပဲ ရှိသေးတယ်”

“ဟာ-တံခါးမုခ်တောင် ဒီလောက် ခမ်းနားနေမှတော့ ရဟန်းဂေါတမနေတဲ့ နေရာ ဆိုရင် ဘယ်လောက် ကြီးကျယ်လိုက်မလဲ မသိဘူးနော်”

“ဗုဒ္ဓသီတင်းသုံးတော်မူတဲ့ ဂန္ဓကုဋိ တိုက်တော်ကြီးကတော့ နှိုင်းယှဉ်စရာတောင် မရှိပါဘူးဗျာ”

ပရိဗိုဇ်ကြီးသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မုခ်ဦးကို မြင်ရုံမျှနှင့် ဗုဒ္ဓ၏နေရာ ကြီးကျယ် ခမ်းနားပုံများ၊ သူမေးစဉ်က ပြောခဲ့ကြသော ဗုဒ္ဓ၏ ဂုဏ်တော်များကို စဉ်းစားရင်း ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်လာသဖြင့် “ဒီလောက် မြင့်မြတ်တဲ့ ရှင်ဂေါတမနှင့် ဘယ်သူ ဝါဒပြိုင်ရဲပါ့မလဲ” ဟု တွေးတောကာ ထိုနေရာမှပင် ထွက်ပြေးလေတော့သည်။ ထိုနောက်မှ လိုက်ပါလာသော လူများလည်း ပရိဗိုဇ်ကြီး ထွက်ပြေးသွားသည်ကို မြင်သဖြင့် ညာသံပေး၍ ဝိုင်းလိုက်ကြသည်။ အချို့အဝက်သောလူများမှာ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ဝင်သွားကြသည်။ ဗုဒ္ဓနှင့် အဆင်သင့် တွေ့သဖြင့် ဗုဒ္ဓက “အချိန်အခါမဟုတ် ဘာကိစ္စလာကြသလဲ” ဟု မေးတော်မူသောအခါ ဇေတဝန် မုခ်ဦးကို မြင်ရုံမျှနှင့် ထွက်ပြေးသွားသော ပရိဗိုဇ်ကြီးအကြောင်းကို လျှောက်ထားကြလေသည်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက “ဒါယကာတို့...ဒီပရိဗိုဇ်ဟာ ငါ၏ နေရာအရပ်၏ တံခါးမုခ်ကို မြင်ရုံနှင့် ထွက်ပြေးခဲ့တာ ဒီတစ်ကြိမ်သာ မဟုတ်ပေ။ ရွေးကလည်း ထွက်ပြေးခဲ့ဖူးပေသည်”ဟု မိန့်တော်မူလျှင် ထိုလူများက ရွေးအတိတ်ကို ဆောင်ယူဟောကြားတော်မူပါရန် တောင်းပန်ကြသဖြင့် ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရွေးအခါက ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်နေပြည်တော်တွင် ဘုရားအလောင်းတော် မင်းပြုခဲ့လေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဗာရာဏသီပြည်၌လည်း ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်နေလေသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် တက္ကသိုလ်နေပြည်တော်ကို သိမ်းယူရန် စစ်သည်ဗိုလ်ပါ မြောက်မြားစွာဖြင့် မြို့နှင့်မနီးမဝေးအရပ်သို့ သွား၍ “ဒီလို အမိန့်ပေးလျှင် ဆင်တပ်ကို လွှတ်လိုက်၊ ဒီလို အချက်ပြုလျှင် ရဲထားတပ်ကို လွှတ်လိုက်၊ ဒီလို အချက်ပေးလျှင် ခြေလျင်တပ်ကို လွှတ်လိုက်၊ ဒီလို အမိန့်ပေးလျှင် အပြေးတက်၍ လက်နက်နှင့်ထိုးကြ၊ မိုးကြီးသည်းသလို မြားမိုး ရွာကြ”ဟု စစ်တပ်ကို စီစဉ်ညွှန်ကြားထားလေသည်။ ယင်းစကားရပ်များကို အောက်ပါဂါထာတို့ဖြင့် ဖော်ပြသည်—

ပါဠိ

၁၅၇။ ဂဇဂ္ဂမေဃေဟိ ဟယဂ္ဂမာလိဘိ၊
ရထူမိဇာတေဟိ သရာဘိဝဿေဘိ။
ထရုဂ္ဂဟာဝဋ္ဋဒဠ္ဗပဟာရိဘိ၊
ပရိဝါရိတာ တက္ကသိလာ သမန္တတော။

၁၅၈။ အဘိဓာဝထ စူပဓာဝထ စ၊
ငိဝိဓာ ဝိနာဒိတာ ဝဒန္တိဘိ။
ဝတ္တတဇ္ဇ တုမုလော ဘောသော ယထာ၊
ဝိဇ္ဇုလတာ ဇလဓရဿ ဂဇ္ဇတော။

မြန်မာပြန်

၁၅၇။ စစ်သည်အပေါင်းတို့ ကြိုးကြာသံနှင့် တူအောင် ဟိတတ်ကုန်သော အမုန်ယစ် ဆင်ကောင်းတည်းဟူသော မိုးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သိန္ဓောမြင်းကောင်းကို စီးကုန်သော ရဲဘော်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အထိုး၊ အခုတ်၊ အသတ်၊ အပုတ် ကျွမ်းကျင်၍ ရတနာစီအပ် အရိုးတပ်သည့် သန်လျက်ကိုင် ခြေလျင်တပ်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ တခဲနက်မိုး ရွာသွန်းဖို့သို့ မြားမိုးကို ရွာစေနိုင်သော အဟုန်ပြင်းသော သမုဒ္ဒရာရေလှိုင်းကဲ့သို့ ရဲထားစီး ကျွမ်းကျင်သူ ရဲဘော်အပေါင်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း တက္ကသိုလ်ပြည်ကြီးကို အရပ်လေးမျက်နှာမှ ဝိုင်းကြ၊ အမြန်ဆုံး ဝိုင်းကြ။

၁၅၈။ ရဲဘော်အပေါင်းတို့.... သင်တို့သည် ရွှေမူလည်း အပြေးတက်၍ တိုက်ခိုက်ကြ၊ အနီးကပ်၍လည်း ချေမှုန်းကြ၊ ဆင်ကောင်းများနှင့်အတူ အသံအမျိုးမျိုး အော်ဟစ် ကြွေးကြော်ကြ၊ ပြင်းထန်သော မိုးကြိုးသံကဲ့သို့ ယနေ့ ပြုလုပ်ကြ၊ ထစ်ချုန်းလျက် မိုးတိမ်ဝမှ ဖြာထွက်ကျသော လျှပ်ပန်း လျှင်ခိုင် အပြေးပြိုင်ဘိသို့ တက္ကသိုလ်ပြည်ကြီးကို အပြေးတက်လျက် ဝိုင်းရံကြ၊ မင်းကိုလည်း ဖမ်းဆီးကြ။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ဤကဲ့သို့ ကြုံးဝါးလျက် စစ်တပ်ကို ဖွဲ့စည်းကာ တက္ကသိုလ်မြို့တော်သို့ သွားကြသည်။ မြို့တံခါးအနီးသို့ ရောက်၍ မြို့တံခါးမုခ်ကို မြင်လျှင် “ဒါ တက္ကသိုလ်မင်းရဲ့ နန်းတော်လား” ဟု မေးမြန်းလေသည်။ သူ၏ ရဲဘော်များက မင်း၏နန်းတော် မဟုတ်ကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်နေပြည်တော်၏ တံခါးမုခ်မျှသာဖြစ်ကြောင်း ပြောပြကြသောအခါ “မြို့တံခါးမုခ်တောင် ဒီလောက်ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှတော့ နန်းတော်ဆိုလျှင် ပြောဖွယ် မရှိတော့ပြီ၊ သိကြားမင်းစံရာ ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်တမျှ ဖြစ်မှာ သေချာသည်။ ဒီလောက် စည်းစိမ် ချမ်းသာဘုန်း ကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတဲ့မင်းကို စစ်တိုက်၍ နိုင်တော့မည်မဟုတ်” ဟု ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်ကာ မြို့တံခါးမုခ်ကို မြင်ရုံမျှနှင့်မိမိတိုင်းပြည်သို့ ပြန်ပြေးလေတော့သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက တက္ကသိုလ်မင်းဖြစ်ခဲ့သည်။
 ယခု ထွက်ပြေးသော ပရိပိုင်သည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်းဖြစ်ခဲ့သည်။
 သင်ခန်းစာ။ ။ မတူလျှင် မတူရ၊ မရှုမလှ ပြေးရတတ်သည်။
 ပါရမီ။ ။ ခန္တီပါရမီ။
 မင်္ဂလာ။ ။ ဗာရာဏသီမင်းအား ဂါရဝ၊ နိဝါတ၊ သန္တုဋ္ဌိ မင်္ဂလာများ ပျက်ပြားသည်။

၂၃၀-ဒုတိယပလာယိတဇာတ်

(ဒုတိယပလာယိတ=ဒုတိယပြေးသောပရိပိုင်)

မပြိုင်သင့်သူနှင့် ပြိုင်သည့် ပရိပိုင်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသခင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ပရိပိုင်တစ်ယောက် ထွက်ပြေးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့သည်။

ကို တစ်နေ့သ၌ ပရိပိုင်တစ်ယောက်သည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် လူပေါင်းများစွာ ခြံရံလျက် ခမ်းနားထွဋ်တယ်စွာ ပြင်ဆင်ထားသော တရားပလ္လင်ပေါ်တွင် ထိုင်နေတော်မူလျက် ဆေးဒန်း၊ မြင်းသီလာပြင်ဝယ် ကြွေးကြော် ဟိန်းဟောက်နေသော ခြင်္သေ့ပျိုသဖွယ် တရားဟောကြားနေတော်မူသည်။

ထို ပရိပိုင်သည် အားဆယ်ပါးရှင် ဘုရားသခင်၏ ဗြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်အဆင်းနှင့် တူသော ကိုယ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့ တင့်ရှန်းသပ္ပာယ်လှသော မျက်နှာတော်ကို လည်းကောင်း၊ ရွှေပြားအသွင် ဝင်းဝင်းထင်သော နဖူးတော်ကိုလည်းကောင်း တွေ့မြင် ရသဖြင့် “ဒီလောက် တင့်တယ်လှတဲ့ ယောက်ျားမြတ်အာဇာနည်ကို အောင်နိုင်ဖို့ရန် ဘယ်သူ တတ်နိုင်အံ့နည်း” ဟု စဉ်းစားမိကာ ပရိသတ်တိုင်းသို့ မဝင်တော့ဘဲ လှည့်ပြန်ပြေးလေ၏။ တချို့လူများသည် ပရိပိုင်နောက်သို့ လိုက်သွားကြပြီး တဖန် ပြန်လာကာ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကြလေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက “ဒါယကာတို့...ဒီပရိပိုင်ဟာ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော ငါ၏ မျက်နှာတော်ကို မြင်ရုံမျှနှင့် ထွက်ပြေးတာ ဒီတစ်ကြိမ်သာ မဟုတ်ပေ၊ ရှေးကလည်း ထွက်ပြေးခဲ့ဖူးပါတယ်” ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်ယူ ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဘုရားအလောင်းတော် မင်းပြုနေစဉ် တက္ကသိုလ်ပြည်တွင် လည်း ဂန္ဓာရ-မည်သောမင်း မင်းပြုနေသည်။ ဂန္ဓာရ-မင်းသည် “ဗာရာဏသီပြည်ကို သိမ်းယူအံ့” ဟု စစ်မက် အင်္ဂါလေးပါးဖြင့် ချီတက်လာကာ ဗာရာဏသီမြို့ကို ဝိုင်းရံလေသည်။ မြို့တံခါးအနီးသို့ ရောက်လျှင် မိမိ၏ စစ်မက်ဗိုလ်ပါကို ကြည့်၍ “ဒီလောက် များပြားတဲ့ စစ်တပ်ကို နိုင်အောင် တိုက်ဖို့ရန် ဘယ်သူ တတ်နိုင်တော့မည်နည်း” ဟု တွေးတောကာ မိမိ၏ စစ်တပ်ကို ဤကဲ့သို့ ချီးမွမ်းလေသည်။

ပါဠိ

၁၅၉။ ဇေမပရိမိတံ အနန္တပါရံ၊
ဒုပ္ပသဟံ ဧကေဟိ သာဂရံ။
ဂိရိမိဝ အနိလေန ဒုပ္ပသယော၊
ဒုပ္ပသဟော အဟမဇ္ဇ တာဒိသေန။

မြန်မာပြန်

ရထားတို့၌ စိုက်ထောင်ထားသော ဒေါင်းအလံသည်ပင်လျှင် မယှဉ်သာအောင် များလှ ပေသည်။ ဆင်တပ် ဤမျှ၊ မြင်းတပ် ဤမျှ၊ ရထားတပ် ဤမျှ၊ ခြေလျင်တပ် ဤမျှဟု တိုင်းတာ ရေတွက်၍ မရနိုင်သောက်အောင် ရှိပါပေ၏။ ကျီးကန်းတို့သည် သမုဒ္ဒရာကို ကျော်လွန်အောင် မပျံနိုင်ဘိသကဲ့သို့ ငါ၏ စစ်တပ်ကို ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူတို့ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုးခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ရာ။ လေသည် တောင်ကို လှုပ်အောင် မတိုက်ခတ်နိုင်သကဲ့သို့ ယနေ့ ငါ့ကို ရန်သူစစ်သည်အပေါင်း လွှမ်းမိုးခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ရာ။

ဗာရာဏသီပြည်ကို သိမ်းယူရန် ဂန္ဓာရမင်း ချီတက်လာနေသည်ကို ဘုရားအလောင်းတော် ဗာရာဏသီမင်း သိသောအခါ လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့ တင့်ရှန်းသော အသရေရှိသော မိမိ၏ မျက်နှာကို ဂန္ဓာရမင်း မြင်စောင့်ပြု၍ “ဟယ် ငမိုက်...သင် ယောင်ယောင်ယမ်းယမ်း မမြည်တမ်းလင့်၊ အမှန်ယစ်သော ဆင်ပြောင်သည် ကျူတောကို နင်းချေဘိသကဲ့သို့ယခု သင့်စစ်တပ်ကို ဖျက်ဆီး ပစ်မည်” ဟု အောက်ပါအတိုင်း ခြိမ်းခြောက်လိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၆၀။ မာ ဗာလိယံ ဝိလပိ န ဟိဿ တာဒိသံ၊
ဝိဋုယုသေ န ဟိ လဘသေ နိသေဓကံ။
အာသဇ္ဇသိ ဂဇမိဝ ကေစာရိနံ၊
ယော တံ ပဒါ နဠမိဝ ဝေါထယိသတိ။

မြန်မာပြန်

ဟယ်-ငမိုက်... သင်သည် မိမိ၏ မိုက်မဲမှုကို မကြွေးကြော်လင့်၊ သင်၏ စစ်တပ်သည် သင်ကြံစည်တိုင်း သင့်သဘောအတိုင်း မဖြစ်နိုင်။ အမှန်ဆိုရလျှင် သင့်ကို ရာဂ၊ ဒေါသ စသော

အပူမီး လောင်မြိုက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ သင်သည် ငါကဲ့သို့ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး တားမြစ် တတ်သော သူကို အောင်ပွဲ မရနိုင်၊ ချဉ်းရဲလျှင် ချဉ်းကပ်ခဲ့လော့။ တစ်ကောင်တည်း သွားလေ့ ရှိသော ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ခြေထောက်တို့ဖြင့် ကျူးတောက် နင်းချေပစ်သကဲ့သို့ ငါ သင့်ကို နင်းချေပစ်လိုက်မည်။

ဤကဲ့သို့ ခြိမ်းခြောက်လိုက်သော ဘုရားလောင်း၏ အသံကို ကြားသဖြင့် ဂန္ဓာရမင်းသည် အသံကြားရာဆီသို့ မော့ကြည့်လိုက်လေရာ ရွှေပြားနှင့်တူသော ဘုရားအလောင်း၏ မဟာနဖူး တော်ကို မြင်လိုက်ရုံမျှဖြင့် မိမိကို ဖမ်းဆီးမည်ကို ကြောက်ရွံ့သိတ်လန့်၍ မိမိမြို့သို့ ပြန်ပြေး လေတော့၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။
ယခု ထွက်ပြေးသော ပရိဗိုဇ်သည် ရှေးက တက္ကသိုလ်ပြည် ဂန္ဓာရမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ မပြိုင်သင့်ဘဲ မပြိုင်ရာ။

ပါရမီ။ ။ ဒါနပါရမီ၊ သီလပါရမီ၊ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ဂန္ဓာရမင်းအား ဂါရဝမင်္ဂလာ၊ နိဝါတမင်္ဂလာ၊ သန္တုဠိမင်္ဂလာများ ပျက်ပြားသည်။

၉-ဥပါဟနဝဂ်

၂၃၁-ဥပါဟနဇာတ်

(ဥပါဟန = ဖိနပ်နှင့် တူသော မသူတော်)

ကိုယ့်အတတ်က ကိုယ့်ကို ပြန်သတ်သည့် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ရဟန်းတော်များ တရား သဘင်ဝယ် ဒေဝဒတ်က ဘုရားရှင်ကို စွန့်ပယ်ကာ ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူ လုပ်မိသောကြောင့် ပျက်စီးခြင်းကြီးစွာ ရောက်ရကြောင်း ရဟန်းတော်များက ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွရောက်တော်မူပြီး ယခုဘဝ၌သာမဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း အလားတူဖြစ်ခဲ့ကြောင်း မိန့်တော် မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူလေသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် မင်းဗြဟ္မဒတ်လက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ဆင်အတတ်ကို သင်ကြား ပြသသည့် ဆရာမျိုးရိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ် ရောက်သည့်အခါ ဆင်နှင့် ပတ်သက်သည့် အတတ်ပညာဟူသမျှ တတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်လေသည်။ တခါသော် ကာသိရွာသား လုလင်ငယ်တစ်ဦးသည် ဘုရားလောင်းထံ လာရောက်၍ တပည့်ခံကာ အတတ်ပညာ သင်ယူ လေသည်။ ဘုရားလောင်းတို့မည်သည် အတတ်ပညာ သင်ပေးရာ၌ ဆရာစားမချန်ဘဲ တစ်ခု မကျန် သင်ကြား ပြသလေသည်။ လုလင်က ဤအတတ်ပညာဖြင့် မင်းအမှုတော်ထမ်း လုပ်လို ကြောင်း ပြောလာ၍ ဆရာက ဘုရင်ထံ သွား၍ အလုပ်ပေးရန် လျှောက်ထားလေသည်။

ဘုရင်က စားခွင့် ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် သင့်ဆရာနှင့် တန်းတူ အခကြေးငွေ မပေးနိုင်၊ ထက်ဝက်ကိုသာ ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြော၏။ လုလင်ကလည်း “မိမိမှာ ဆရာ တတ်သမျှကို တတ်မြောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဆရာ့အခကြေးငွေနှင့် တန်းတူရမှ စားမည်ဖြစ်ကြောင်း” ပြန်ပြော၏။ ထိုအခါ မင်းက “ဆရာ့အခကြေးငွေအတိုင်း ယူလိုသော် ဆရာတန်းတူရည်တူ ပညာ ပြသနိုင်လျှင် ပေးမည့်အကြောင်း” မိန့်၏။ လုလင်ကလည်း “ပြသရန် သဘောတူလက်ခံလျှင် နောက်နေ့တွင် ပြသမည့်အကြောင်း” စည်မောင်းတီး၍ ကြေညာ၏။

ဆရာက “မိမိတပည့် မိမိဥပါယ်တံမျှ၌ လိမ္မာပါးနပ်သည်ကို မသိလေ”ဟု နှလုံးသွင်းကာ ဆင်တစ်စီးကို ညတွင်းချင်း ပြောင်းပြန်အတတ်ကို တတ်အောင် သင်ထား၏။ ဥပမာ— သွားဆိုလျှင် နောက်ဆုတ်၏၊ နောက်ဆုတ်ဆိုလျှင် သွား၏၊ ရပ်ဆိုလျှင် ဝပ်၏၊ ဝပ်ဆိုလျှင် ရပ်လေ၏။ ဤကဲ့သို့ ပြောင်းပြန်ပြုသည်ကို သင်ထားလေသည်။ ပညာပြသည့်နေ့၌ ပထမပိုင်းတွင် အညီအမျှ ပြနိုင်လေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဆရာက ပြောင်းပြန်အတတ်ကို ပြသလေသော် တပည့်လုလင်သည် မပြသနိုင်တော့ပေ။

ထိုအခါ ပရိသတ်က “ဟယ်-ဆရာသမား ပြစ်မှားသူ လူယုတ်....သင်သည် မိမိ ပမာဏကို မသိဘဲ ဆရာနှင့် အတတ်ပညာ ပြိုင်ရသလား ဟု အော်ဟစ်၍ ခဲ,လှံ စသည်တို့ဖြင့် ပစ်ကြ,ရိုက်ကြ လေသော် ထိုနေရာ၌ပင် သေလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက ဆင်ပေါ်မှ ဆင်းပြီး မင်းအား ခစား၍ “မင်းမြတ်....အတတ်ပညာကို မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာရန် သင်သော်လည်း အသုံးချရာ၌ မကျွမ်းကျင်ခဲ့သော် မကောင်းသည့် ဖိနပ်အလား ပြန်၍ ဒုက္ခပေးတတ်ကြောင်း ပြောဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာများကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၆၁။ ယထာပိ ကိတာ ပုရိသဿုပါဟနာ၊
သုဿ အတ္တာယ ဒုခံ ဥဒဗ္ဗဟေ။
သမ္မာဘိတတ္တာ ထလသာ ပပိဠိတာ၊
တဿေဝ ပါဒေ ပုရိသဿ ခါဒရေ။

၁၆၂။ ဝေမေဝ ယော ဒုက္ခုလီနော အနုရိယော၊
တမ္မာက ဝိဇ္ဇဉ သုတဉ္စ အာဒိယ။
တမေဝ သော တတ္ထ သုတေန ခါဒတိ၊
အနုရိယော ဝုစ္စတိ ဒုပါဟန္တပမော။

မြန်မာပြန်

၁၆၁။ မင်းမြတ်....ချမ်းသာသုခအတွက် ဝယ်၍ စီးအပ်သည့် ဖိနပ်သည် စီးသူကို ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်စေ၏။ နေ့အခါ အပူရှိန်ဒဏ်ကြောင့် ခြေဖဝါး မနာမပူရန် ဝယ်၍ စီးသော ဖိနပ်များသည် စီးသူယောက်ျားကို ဖိနပ်ပေါက်ခြင်း စသည့် အနာရောဂါတို့ ဖြစ်စေသည့်နည်းတူ—

၁၆၂။ အမျိုးယုတ်မှ ဆင်းသက်လာသည့် လူမသူတော်သည် မိမိအား အတတ်ပညာသင်ပေး သည့် ဆရာထံမှ အတတ်ပညာများကို သင်ယူခဲ့ပေ၏။ ၎င်းအတတ်ဖြင့်ပင် မိမိကိုယ်ကို ပြန်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုအမျိုးယုတ် လူမသူတော်ကို ဖိနပ်ရှင်အလား “လူယုတ်မာ”ဟု ဆိုသင့်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဆရာက ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
တပည့်က ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) တက်ကြွမာန၊ ရှိလွန်းက၊ လျှောက်နောက်ဆုံးပင်။
(၂) ကျေးဇူးရှင်ဆရာနှင့် ပြန်၍ မပြိုင်ဆိုင်သင့်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။နိဝါတမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၂၃၂ - ဝိဇ္ဇာထူဏဇာတ်

(ဝိဇ္ဇာထူဏ=စောင်းလက်ရုံးဗမာ ခန္ဓာကိုယ် ကွေးကောက်နေသူ)

အလိုရမ္မက်ကြီးက ဒုက္ခရောက်တတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သူငယ်မ တစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဤဘေတတော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာဝတ္ထိပြည်သူ သေဋ္ဌေးသမီးတစ်ဦးသည် အိမ်၌ နွားလားဥသဘာအား ပူဇော်ပသမှု ပြုလေသည်ကို မြင်ရသောအခါ အမိအား နွားအကြောင်းကို မေးလေလျှင် နွားမင်းဥသဘာဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။ သူမအထင်မှာ ပခုံးထက်တွင် ရှိသော နွားသပို့ကြောင့် နွားမင်းဥသဘာဖြစ်၍ အခြားနွားများထက် မြင့်မြတ်သည်ဟု ယူဆဟန် တူလေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ပြာသာဒ်ထက်မှရှုကြည့်စဉ် ခါးကုန်းသူတစ်ဦးကို မြင်တွေ့ရလျှင် “ဤလူသည် ယောက်ျားတကာထက် မြတ်သည့် ယောက်ျားဥသဘာ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ငါသည် ဤသူ၏ ကြင်သူ သက်ထား ဇနီးမယား လုပ်ရသော် ကောင်းလိမ့်မည်” ဟု အတွေးပေါက်ကာ ကျွန်မတစ်ယောက်ကို စေ၍ တစ်နေရာမှ အစောင့်ခိုင်းပြီး မထင်မရှား အသွင်ဖြင့် တိတ်တဆိတ် ငကုန်းနောက်သို့ လိုက်ပြေးလေ၏။

ဤအကြောင်းသည် သာဝတ္ထိတစ်ပြည်လုံး ပျံ့နှံ့သွားပြီး နောက်ဆုံးတွင် ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်သို့ပင် ရောက်ရှိလာလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က ၎င်းသေဋ္ဌေးသမီးသည် ယခု ဘဝ၌သာ ငကုန်းကို ချစ်နှစ်သက်သည် မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း ချစ်နှစ်သက်ခဲ့ဖူးကြောင်း မိန့်၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည်ရှင် မင်းဗြဟ္မဒတ်လက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် နိဂုံးရွာ တစ်ရွာရှိ သေဋ္ဌေးမျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အချိန်တန် အရွယ်ရောက်သည့်ကာလ အိမ်ထောင်မပြု၍ သားသမီးများ ထွန်းကားလေသည်။ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေး၏ သမီးကို မိမိသားအတွက် တောင်းရမ်း ပြီး ချွေးမလောင်းကို ခေါ်ယူမည့်နေ့ကို သတ်မှတ်၍ ပြန်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းသေဋ္ဌေးသမီးမှာ ပစ္စုပ္ပန် ဇာတ်ကြောင်းပါအတိုင်း ငကုန်းတစ်ယောက်ကို ယောက်ျားဥသဘာ လူ့အမွန်အမြတ်ဟု အထင်ရှိ၍ အဖိုးတန် ဥစ္စာပစ္စည်းများ ယူကာ ငကုန်းနောက် ခိုးရာ လိုက်ပြေးလေသည်။ ဘုရား လောင်းကလည်း ချွေးမကို ခေါ်ဆောင်ရန်အတွက် အခြံအရံများနှင့် အတူ ဗာရာဏသီသို့ သွားလေသော် ယောက္ခမနှင့် ချွေးမလောင်းတို့သည် တစ်လမ်းတည်း မျက်နှာချင်းဆိုင် သွားမိရက်သား ဖြစ်နေကြသည်။

ငကုန်းနှင့် သေဋ္ဌေးသမီးတို့ ပြေးလာလိုက်ကြသည်မှာ တစ်ညဉ့်ပတ်လုံး တစ်ရေးမှ မအိပ်ရ သည့်အတွက် အရက်တက်ချိန်တွင် ငကုန်းမှာ လေနာထသည့် ဒဏ်ကို အလူးအလဲ ခံစားရလေ တော့သည်။ ညို့ပြတ်သည့် စောင်းကောက်အလား ကွေးကာ အိပ်လေသောအခါ သေဋ္ဌေးသမီးက

ငကုန်း၏ ခြေရင်းတွင် အပူမီးပွားကာ ထိုင်လျက် နေသည်။ ဤအခြင်းအရာကို ဘုရားလောင်း မြင်လျှင် မြင်ချင်း ချွေးမလောင်းမှန်း မှတ်မိလေသည်။ အသာ အနားကပ်၍ ချွေးမလောင်းနှင့် စကားပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၆၃။ ကေစိန္တိတော'ယမတ္ထော၊ ဗာလော အပရိဏာယကော။
န ဟိ ခုဇ္ဇေန ဝါမေန၊ ဘောတိ သင်္ကန္တမရဟသိ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သမီး....ဤအမှုကို သင် တစ်ယောက်တည်းသာ ကြံစည်ခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ငမိုက်သား ငကုန်းကတော့ ဦးစီးခေါင်းဆောင် ဖြစ်ဟန်မတူ၊ သမီး....သင်သည် ငကုန်းနှင့် မပေါင်းသင်း အပ်ပေ။

ဘုရားလောင်း၏ စကားကို သေဋ္ဌေးသမီး ကြားလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၆၄။ ပုရိသုသတံ မညမာနာ၊ အဟံ ခုဇ္ဇမကာမယိ*။
သော'ယံ သံကုဋ္ဌိတော သေတိ၊ ဆိန္နတန္တိ ယထာ ထုဏာ။

မြန်မာပြန်

ကျွန်ုပ်သည် ငကုန်းကို ယောက်ျားဥသဘ လူ့အမွန်အမြတ်ထင်၍ ချစ်မှားမိခဲ့၏။ ယခုအခါ ငကုန်းသည် ညှို့ကြိုးပြတ်သော စောင်းကောက်ပမာ ကွေးလျက် အိပ်၏။

သေဋ္ဌေးသမီး မသိမလိမ္မာမှုကြောင့် အိမ်မှ ထွက်လာသည်၏ အဖြစ်ကို ဘုရားလောင်း သိ၍ သေဋ္ဌေးသမီးငယ်ကို ရေမိုးချိုးစေပြီး ရသားဖြင့် ခေါ်ဆောင်ခဲ့လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခုန်း။ ။ ဗာရာဏသီ သေဋ္ဌေးမှာ ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ချွေးမမှာ ယခုဘဝ သေဋ္ဌေးသမီးဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ဆင်ခြင်ဉာဏ်နည်းသူ၊ ယုံလွယ်သူတို့တွင် မိန်းမများ ထိပ်ဆုံးက ဖြစ်သည်။

(၂) အလိုရမ္မက်ကြီးလျှင် ဒုက္ခရောက်ရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ သေဋ္ဌေးသမီးမှာ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာပျက်၍ ဘုရားလောင်းသေဋ္ဌေး၌ အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ မင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၃၃-ဝိကဏ္ဍကဇာတ်

(ဝိကဏ္ဍက=အရွက်မရှိသည့် မြားတံ)

စိတ်အလိုလိုက်က အမှိုက်တွေတတ်သည့်အကြောင်း

ဗစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ကိလေသာကာမနှိပ်စက်မှုကြောင့် ရဟန်းဘဝတွင် မပျော်မေ့၊ ငြီးငွေ့သည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားခဲ့ပါသည်။ ရဟန်းတော်များ စုဝေးရာ တရားသဘင်သို့ ဘုရားရှင် ကြွရောက်တော်မူလာပြီး ကိလေသာကာမမည်သည် အရွက်မဲ့သည့် မြားပမာပင် အရွက်မဲ့သည့် မြားသည် မိကျောင်းကို တစ်ကြိမ်စူးဝင်သော် သေခြင်းသို့ ရောက်စေသကဲ့သို့ စိတ်နှလုံး၌ ဝင်ရောက်မိလေလျှင် သေခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါအတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်ကို တရားနှင့်အညီ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်လေသည်။ ဥယျာဉ်တော်တွင်း လှည့်လည်လေသောတစ်နေ့ ကန်တော်မင်္ဂလာသို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ သဘင်သည်များက တီးမှုတ်၍ ကချေသည်များက ဆို့ကလျက် ဘုရားလောင်းအပါးတွင် ခစား၍ ဖျော်ဖြေကြလေသည်။ ရေကန်တွင်းရှိ ငါးများသည် ဂီတသံကို နှစ်သက်ကြသဖြင့် ဘုရားလောင်း ရှိရာအရပ်သို့ လာကြသည်မှာ လှိုင်းလုံးများ လိမ့်၍ လာသလားဟု ထင်မှတ်စရာပင်။

ငါးများ ယခုကဲ့သို့ လာရခြင်းအကြောင်းကို မှူးတော်၊ မတ်တော်များအား မေးလေသော် မင်းကြီးအား ခစားရန် လာရောက်ကြောင်း လျှောက်ထားချက်ကို နှစ်သက်လွန်းရကား ဆန်တစ်အမွှာကို နေ့စဉ်ချက်၍ ငါးများအား ကျွေးရန် အမိန့်တော် ထားလေသည်။ ငါးများအား အစာကျွေးသော နေ့တွင် ငါးအားလုံး လာရောက်မစား၊ အချို့သာ လာ၍ စားသောကြောင့် ထမင်းများ အလဟဿ ဖြစ်ရလေသည်။ ယင်းအကြောင်းကို မင်းအား ကြားလျှောက်လေသော် အစာမကျွေးမီ စည်ကို တီးစေ၍ ငါးများစုရုံး ရောက်ရှိလာသော အခါမှသာ အစာကျွေးစေလေသည်။

ငါးများ ဤကဲ့သို့ လာရောက်စားလေသောအခါ မိကျောင်း တစ်ကောင်သည် ငါးများကို လာရောက်စားလေသည်။ ဤအကြောင်းကို မင်းကြီး ကြားသိလေသော် မိကျောင်းအား အရွက်မပါသည့်မြား(မှိုင်း)ဖြင့် ပစ်ရန် အစာကျွေးသူအား စေခိုင်းလေသည်။ ၎င်းက ပစ်သောအခါ မြားသည် မိကျောင်း၏ ကျောသို့ ဝင်၍ မိကျောင်း ပြေးသည့်အခါ အစာကျွေးသမားက မိကျောင်းနှင့် စကားပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၆၅။ ကာမံ ယဟိံ ဣစ္ဆသိ တေန ဂစ္ဆ၊ ဝိဒ္ဓေါသိ မမ္မမိ ဝိကဏ္ဍကေန။

ဟတောသိ ဘတ္တေန သုဝါဒိတေန၊ လောလော စ မစ္ဆေ အနုဗန္ဓမာနော။

ဟယ်-မိကျောင်း.... သင်သွားလိုရာ သွားပါလေ၊ ငါ၏ မြား (မိုန်း) သည် သင့်ကျောသို့ စူးဝင်လေပြီ၊ သင်က အစာလာစားသည့် ငါးများကို စားရန် လိုက်သောကြောင့် သာယာလှသည့် စည်သံနှင့်ယှဉ်သည့် ထမင်းသည် သင့်ကို သတ်လေပြီ။

မိကျောင်းမှာ မြားတန်းလန်းစူးလျက်ပြေးလေရာ မိမိနေရာရောက်သည်တွင် သေလေသည်။ ဘုရားရှင်က ၎င်းမိကျောင်း ဥပမာပြု၍ ရဟန်းတော်များအား အဆုံးအမ ပေးတော်မူလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောတော်မူလေသည်—

ပါဠိ

၁၆၆။ ဝေမ္ပိ လောကာမိသံ ဩပတန္တော၊
ဝိဟညတိ စိတ္တဝသာနုဝတ္တိ။
သော ဟညတိ ဉာတိသခါန မုဇ္ဈေ၊
မစ္ဆာနုဂေါ သောရိဝ သံသုမာရော။

မြန်မာပြန်

ရ ဟန်းဘို့.... ငါးနောက်လိုက်သည့် မိကျောင်း ပျက်စီးသည့်အလား ကာမဂုဏ် အာရုံငါးပါး ဖမ်းစားခံရသည့် စိတ်အလိုနောက် အစဉ်လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟအပေါင်း များ၏ အလယ် မတင့်မတယ် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗာရာဏသီမင်းသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မိကျောင်းမှာ ရှင်ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာသည်။
ငါးများမှာ ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်များ ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ စိတ်အလိုလိုက်က အမှားတွေတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်လေသည်။

၂၃၄-အသိတာဘူဇာတ်

(အသိတာဘူ=အသိတာဘူမိဖုရား)

ဗုဒ္ဓမရ ဓားမဆုံးသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် မထင်မရှားသော သာဝတ္ထိပြည်သူ တစ်ဦးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ၎င်း၏ မိဘများမှာ အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါး၏ အလုပ်အကျွေး ဒါယကာ ဒါယိကာမများ ဖြစ်ကြ

“လေသည်။ ၎င်းတို့တွင် ရုပ်ရေအဆင်း အလွန်အမင်း လှပတင့်တယ်သည့် သမီးသည် အရွယ် ရောက်သည့်အခါ အမျိုးဇာတ် မခြားသည့် ယောက်ျားတစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျလေသည်။”

သို့ရာတွင် လင်ယောက်ျားက နှစ်သက်မြတ်နိုးမှု မရှိ၊ အခြား အမျိုးသမီး တစ်ဦးနှင့် ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ပျော်မြူးလျက် ရှိနေသည်။ ၎င်းအဖြစ်အပျက်အတွက် အမျိုးသမီးက စိတ်သော့ကမပွား၊ အလှူရေစက် လက်နှင့်မကွာ ပြုကာသာ နေလေသည်။ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးကို ပင့်၍ အလှူပေးကာ တရားနာ၍ အပြီး သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေ၏။ ထိုအခါမှ စ၍ မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာဖြင့်သာ အချိန်ကို ကုန်လွန်စေသည်။ လင်ကလည်း မမြတ်နိုး၊ မိမိကလည်း အိမ်ထောင်သားမွေးမှုကို မလုပ်လို၊ ရဟန်းပြုရန်သာ စိတ်အာသာ ပြင်းပြရကား မိဘများသံ ခွင့်ပန်၍ ရဟန်းပြုလေသော် မကြာမြင့်မီပင် ရဟန္တာမ ဖြစ်လေတော့သည်။

ထိုအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရဟန်းတော်များ တရားသဘင် အစည်းအဝေးတွင် ပြောဆို နေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူပြီး ဤအမျိုးသမီးသည် ယခုဘာ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးအခါ ကလည်း ဤကဲ့သို့ပင် အကျိုးစီးပွား ရှာခဲ့ဖူးကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဇာတ်ကို သောင့်၍ ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် မင်းဗြဟ္မဒတ် လက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ဟိမဝန္တာ အရပ်တွင် ရသေ့ရဟန်းပြု၍ ဈာန်သမာပတ်ချမ်းသာဖြင့် နေထိုင်လျက်ရှိလေသည်။ သားတော်၏ လက်အောက်ငယ်သား အခြံအရံ အပေါင်းအသင်း အလွန် တောင့်တင်းသည်ကို မင်းဗြဟ္မဒတ် မြင်ရလေလျှင် တော်လှန်မည့်အရေး မြော်ဘွေး ကြောက်ရွံ့၍ နိုင်ငံတော်မှ နှင်ထုတ်လေသည်။

မင်းသားလည်း ဇနီးသည် အသိတာဘူမိဖုရားကို ခေါ်ကာ ဟိမဝန္တာတွင် နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ ကိန္နရီမကို အမှတ်မထင်ဘွေ့မြင်ရသည့်တစ်နေ့ စွဲစွဲလမ်းလမ်းတပ်မက်မိ၍ မိမိယားအား အမှတ်မရ တော့ဘဲ ကိန္နရီမနောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်လေတော့သည်။ ဤအဖြစ်ကို မယား ဖြစ်သူ အသိတာဘူ မြင်ရလေလျှင် သောကမပွား၊ ဒေါသမထား၊ ဥပေက္ခာတရားကိုသာ လက် ကိုင်ထားပြီး ဘုရားလောင်းထံ သွား၍ ကသိုဏ်းပရိကံဘရား တောင်းကာ အားထုတ်လေသော် အဘိညာဉ်သမာပတ်တရားကို ရရှိလေသည်။ မင်းသားလည်း ကိန္နရီမကို လိုက်၍ မမိသည့်အခါမှ မယားထံ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ မင်းသား ပြန်လာသည်ကို အသိတာဘူ မြင်လေလျှင် ဈာန်ဖြင့် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ပြီး မင်းသားနှင့် စကားပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၆၇။ တွမေဝ ဒါနီ’မကရ၊ ယံ ကာမော ဗျဂမာ တယံ။
သောယံ အပ္ပဋ္ဌိသန္ဓိကော၊ ခရဆိုန္ဒဝ ရေနုကံ။

မြန်မာပြန်

အရှင်သား....ယခုအခါ သင် မင်းသားပင် ဤဈာန်ချမ်းသာကို ပြုလုပ်ကာ ပေးပေ၏၊ သင်မင်းသားအပေါ် တပ်မက် စွဲလမ်းမှု ကင်းပါပြီ၊ လွှဲဖြင့် နှစ်ပိုင်းဖြတ်အပ်သည့် ဆင်စွယ်အလား သင် မင်းသားအပေါ် တပ်မက်စွဲလမ်းမှုသည်လည်း ပြတ်ခဲ့ပြီးပါ၍ တဖန် ပြန်၍ မဖြစ်ပေါ်၊မဆက် စပ်တော့ပါ။

ဤစကားကို ပြောဆိုပြီး အခြားအရပ်သို့ ကောင်းကင် ခရီးဖြင့် ထွက်သွားသည်ကို မင်းသား မြင်လျှင် ငိုကြွေး၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၆၈။ အတြိစ္ဆံ အတိလောဘေန၊ အတိလောဘမဒေန စ။
ဧဝံ ဟာယတိ အတ္တမ္ဘာ၊ အဟံဝ အသိတာဘုယာ။

မြန်မာပြန်

ငါသည် အသိတာဘူမင်းသမီးကို ဆုံးရှုံးရသည့် နည်းတူ အလိုရမ္မက်ကြီးသူသည် ကြီးလွန်းလှသည့် အလိုရမ္မက်လောဘကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကြီးလွန်းလှသည့် အလိုရမ္မက် ရပ်ပတ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း အကျိုး ဆုံးရှုံးတတ်၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရသေ့သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
မင်းသားနှင့် အသိတာဘူ မိဖုရားတို့သည် ယခုအခါ ဇနီးမောင်နှံတို့ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) လောဘတဏှာသည် ဒုက္ခဆင်းရဲကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။
(၂) ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ မိန်းမဖြစ်စေ မကောင်းမှု လုပ်လျှင် မကောင်းသူ ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ မေတ္တာပါရမီ၊ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ မင်းသားအား အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာ ပျက်၍ မိဖုရားမှာ ခန္တီမင်္ဂလာ၊ ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာတို့ ဖြစ်သည်။

၂၃၅-ဝစ္ဆနခဇာတ်

(ဝစ္ဆနခ=ဝစ္ဆနခရသေ့)

လူချင်းတူသော်လည်း အသက်ရှူချင်း ကွဲသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးစံပယ်တော်မူစဉ် မလ္လာမင်းမျိုးအနွယ်ဝင် ရောဇမင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် အရှင်အာနန္ဒာ ရဟန်းဘဝ မရောက်ခင်က အလွန်ရင်းနှီးကြသည့် မိတ်ဆွေရင်းချာများ ဖြစ်ကြလေသည်။ တစ်နေ့တွင် အရှင်အာနန္ဒာအား ကြွရောက်ပါရန် ပင့်ဖိတ်စကား ရောက်လာလေလျှင် ဘုရားရှင်ထံ ခွင့်ပန်၍ ကြွရောက်လာလေသည်။

သုဇယျခင်းအား အကောင်းဆုံး အမွန်မြတ်ဆုံး ဘောဇဉ်များကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပြီး လူ့စည်းစိမ် ဥစ္စာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်ဖြင့် လည်းကောင်း ခံစားရန် ပင့်ဖိတ်လေသည်။ မိမိပိုင်ဆိုင်သမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာမှန်သမျှ အညီအမျှ ထက်ဝက် ခွဲပေးပါမည်၊ လူ့ဘဝသို့ ပြန်လာခဲ့ရန် ဖိတ်ကြားလာလေသော် အရှင်အာနန္ဒာ-က ကာမဂုဏ်၏ အပြစ်ကိုပြ၍ ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ခဲ့ပြီး ဘုရားရှင်အား အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က ရောဇမင်းသည် ရဟန်းတော်များအား ယခုဘဝ၌သာ ဤကဲ့သို့ ပင့်ဖိတ်ခဲ့သည် မဟုတ်၊ ရှေးဘဝတုန်းကလည်း ပင့်ဖိတ်ခဲ့ဖူးကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည်ရှင် မင်းဗြဟ္မဒတ်လက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် နိဂုံးရွာ တစ်ရွာရှိ ပုဏ္ဏားမျိုးတွင် ဖြစ်လေသည်။ အရွယ် ရောက်သည့်အခါ ဟိမဝန္တာတွင် ရသေ့ရဟန်းပြု၍ နေလေသည်။ ချဉ်၊ ဆား သုံးဆောင်လို၍ ဗာရာဏသီသို့ ထွက်ခဲ့ရာ တစ်နေ့သောအခါ ဗာရာဏသီ သေဋ္ဌေးက ဆွမ်းခံကြွလာသည့် ဘုရားလောင်း၏ ဣန္ဒြေသမ္ပတ္တိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မြင်ရလေလျှင် ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ပွားလွန်းလှ၍ မိမိအိမ်သို့ ပင့်ဖိတ်၍ ဆွမ်းကျွေးလေသည်။

ဆွမ်းသုံးဆောင်ပြီးသည့် အခါ ဥယျာဉ်တော်အတွင်း ထာဝစဉ် သီတင်းသုံးရန် ပင့်ဖိတ်၍ လုပ်ကျွေးလေသည်။ ကြာလေသော် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အကျွမ်းဝင် ချစ်ခင်ကြလေသည်။ တစ်နေ့ ဆွမ်းစားပြီးသောအခါ သေဋ္ဌေးက ရဟန်းဘဝ၌ ဆင်းရဲ၍ လူ့ဘဝ၌ကား ချမ်းသာလှကြောင်း လူဝတ်လဲ၍ မိမိနှင့်အတူ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားရန် ပင့်ဖိတ်လို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၆၉။ သုခါ သရာ ဝစ္ဆနခ၊ သဟိရညာ သဘောဇနာ။

ယတ္ထ ဘုတ္တာ ပီဝိတွာ စ၊ သယေယျာထ အနုဿုကော။

မြန်မာပြန်

အရှင်ဝစ္ဆနခ....ရွှေစသော ရတနာခုနစ်ပါး၊ စားသောက်ဖွယ်ရာ ဘောဇဉ်များနှင့် ပြည့်စုံသည့် အိမ်၌ နေရခြင်းသည် ချမ်းသာလှပေ၏။ ၎င်းအိမ်၌ အလုပ် မလုပ်ဘဲ လာရောက် စားသောက် နေပါလော့။

သေဋ္ဌေး၏ စကားကို ဘုရားလောင်းကြားလေသော် “သေဋ္ဌေးမင်း....အသင်ကား မသိသော ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်ကို တပ်မက်မှောသောကြောင့်လည်းကောင်း အိမ်၌ နေရခြင်း ကျေးဇူးကို ဆိုပေ၏။ အိမ်၌ နေရခြင်း၏ ကျေးဇူးမဲ့ပုံကို ငါ ပြောဆိုပြပါမည်၊ နားသောတ ဆင်ပါလေ”ဟု ပြော၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၀။ သရာ နာ'နီဟမာနဿ၊ သရာ နာ'ဘဏတော မုသာ။

သရာ နာဒိန္နဒဏ္ဍဿ၊ ပရေသံ အနိကုဗ္ဗတော။

ဝေံ ဆိဒ္ဓံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ၊ ကော သရံ ပဋိပဇ္ဇတိ။

မြန်မာပြန်

သေဋ္ဌေးကြီး...လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်မှု မရှိသူ၏ အိမ်၊ မုသားစကား မပြောကြားသူ၏ အိမ်နှင့် သူတပါးအား အပြစ်မပေး မနှိပ်စက်သူ၏ အိမ်များသည် မတည်မြဲနိုင်ပေ။ ဤကဲ့သို့ ယိုပေါက်များနှင့် ဖြစ်နိုင်ခဲ့သော သဘောရှိသည့်အိမ်ကို မည်သူက စိုးအုပ်၍ နေလိုပါမည်နည်း။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဝစ္ဆနခ-ပရိဒိုဇ်က ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ရောဇမင်းက ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးဖြစ်လာလေသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) လူချင်းတူသော်လည်း ပါရမီဓာတ်ခံချင်း မတူ၍ အမြင်ချင်း မတူနိုင်။
(၂) အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်ဘဝမှာ အားထုတ်မှု၊ လိမ်ပြောမှု၊ နှိပ်စက်မှုမရှိက မရပ်တည်နိုင်။
- ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္မပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။သေဋ္ဌေးအား သုဘာသိတာ စ ယာဝါစာ မင်္ဂလာ ပျက်၍ ရသေ့အား အတ္တသမ္မာပဏိဓိ မင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၃၆-ဗကဇာတ်

(ဗက=ဗျိုင်းငှက်)

ဣန္ဒြေဌိမ်သက်တိုင်း သူတော်ကောင်း မခေါ်နိုင်ကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် လိမ်လည်တတ်သည့် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဤရဟန်းသည်ကား ယခုဘာ၌သာ ဤကဲ့သို့သော အမှုကို ပြုသည်မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း ပြုခဲ့ဖူးကြောင်းကို အောက်ပါ အတိုင်း ဘုရားရှင်က အတိတ်ဆောင်၍ ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် မင်းဗြဟ္မဒတ် လက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ဟိမဝန္တာရှိ အိုင်တစ်အိုင်တွင် ငါးဖြစ်၍ အခြံအရံ လက်အောက်ငယ်သား ငါးအများ ရှိလေသည်။ တခါသော် ဗျိုင်းတစ်ကောင်သည် ငါးများကို စားရန် ဦးခေါင်းကို အောက်သို့၌ အတောင်များကို ဖြန့်ကားလျက် သိမ်မွေ့နူးညံ့သည့်ဟန်ကို ပြကာ ငါးများ အလစ်ကို ချောင်းနေလေသည်။ ဘုရားလောင်းလည်း ငါးအများနှင့် အတူ အစာရှာဖွေ ထွက်ခဲ့လေသော် ထိုဗျိုင်းရှိရာသို့ ရောက်ရှိလေလျှင် ငါးများက ဗျိုင်းကိုမြင်ရသောအခါ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၁။ ဘဒ္ဒကော ဝတ'ယံ ပက္ခိ၊ ဒိဇော ကုမုဒသန္တိဘော။
ဝူပသန္တေဟိ ပက္ခေဟိ၊ မန္တမန္တောဝ စာယတိ။

မြန်မာပြန်

အချင်းတို့...ကုမုဒြာကြာဖြူပမာ ဖြူဖွေးသော အတောင်ရှိသည့် ဤငှက်သည် အတောင့်
များကို မလှုပ်မရှား သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့နေ၏။ သဘောမနော ကောင်းပုံရ၏။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းငါးက ဗျိုင်းကို ကြည့်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၂။ နာဿ သီလုံ ဝိဇာနာထ၊ အနညာယ ပသံသထ။
အမေ ဒိဇော န ပါလေတိ၊ တေန ပက္ခိ န ဖန္ဒတိ။

မြန်မာပြန်

အချင်းတို့... ထိုဗျိုင်း၏ အကျင့်သီလကို မသိပါဘဲလျက် ချီးမွမ်းကုန်၏။ ဤငှက်သည်
ငါတို့ကို မစောင့်ရှောက်၊ ငါတို့ကို စားရန် ချောင်းနေသည့်အတွက် မလှုပ်မရှား နေခြင်းဖြစ်သည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ငါးမင်းက ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။

ဗျိုင်းက လိမ်ညာသည့်ရဟန်း ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။

။(၁) မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိတိုင်း သူတော်ကောင်း မဟုတ်။

(၂) အတုအယောင်ဆောင်မှုသည် တာရှည် မခိုင်မြဲပေ။

ပါရမီ။

။ပညာပါရမီ။

မှန်လှ။

။ဗျိုင်းအား အာရတိမင်္ဂလာပျက်၍ ငါးမင်းအား ဗာဟုသစ္စမင်္ဂလာ
ဖြစ်သည်။

၂၃၇-သာကေတဇာတ်

(သာကေတ=သာကေတပုဏ္ဏား)

အကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ဖြစ်လာပုံအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သာကေတ ပုဏ္ဏားကို
အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ (ဤဇာတ်တော်လာ အတိတ်၊
ပစ္စုပ္ပန် နှစ်ဝတ္ထုစလုံး ကေနိပါတ်တွင် သာကေတဇာတ် နာမည်ဖြင့်ပင် ပါခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ထပ်မံ၍
မရေးတော့ပါ။) ရဟန်းတော်များက ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး
ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၃။ ကော နု ခေါ ဘဂဝါ ဟေတု၊ ကေစ္စေ ဣဓ ပုဂ္ဂလေ။
အတိဝံ ဟဒယံ နိဗ္ဗာတိ၊ စိတ္တဉ္စာပိ ပသိဒတိ။

မြန်မာပြန်

ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည့် မြတ်စွာဘုရား....ဤလောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်
အချို့ကို မြင်ရုံမျှဖြင့် နှလုံး အလွန်အေးမြ၍ စိတ်ကြည်လင်ရ၏၊ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည်မှာ
မည်သို့သော အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်က အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၄။ ပုဗ္ဗေဝံ သန္တဝါသေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟိတေန ဝါ။
ဧဝံ တံ ဇာယတေ ပေမံ၊ ဥပ္ပလံဝ ယထောဒကေ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့...ကြာနှင့် ရေ၌ ဖြစ်ကြသည့် ပန်းများသည် ရေနှင့်ညှန် နှစ်မျိုးကို အမှီပြု၍
ဖြစ်လာကြသည့် နည်းတူ ချစ်ခြင်းမေတ္တာတရားသည်လည်း ဘဝဟောင်း၌ အတူနေခဲ့ဖူးခြင်း၊
ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်ဘဝမှာလည်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အပြန်အလှန် အကျိုးစီးပွားကို
ဆောင်ကြခြင်းဟူသော အကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် ချစ်ခြင်းမေတ္တာတရား ဖြစ်လာရပေသည်။

ဘတ်ပေါင်းခန်း။ ။သားက ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။

ရှေးက ပုဏ္ဏားဇနီးမောင်နှံများမှာ ယခု ပုဏ္ဏားဇနီးမောင်နှံ ဖြစ်လာ
ပါသည်။

(သင်ခန်းစာ၊ ပါရမီနှင့် မင်္ဂလာတို့မှာ ကေနိပါတ်လာ သာကေတဇာတ်
အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။)

၂၃၈-ကျေပဒဇာတ်

(ကေပဒ=ဥစ္စာစီးပွား တိုးတက်ကြောင်းတစ်ခု)

ကြီးပွားတိုးတက်ကြောင်း တရားအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် သူကြွယ်တစ်ဦးကို
အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ သာဝတ္ထိပြည်သား သူကြွယ်တို့
သားငယ်တစ်ဦး ရှိလေသည်။ တစ်နေ့သောအခါ သားငယ်က ဖခင်၏ ရင်ခွင်တွင် ထိုင်ကာ
ဖခင်အား ပြဿနာတစ်ခု မေးလာလေသည်။ ၎င်းပြဿနာမှာ ခက်ခဲနက်နဲနေသဖြင့် ဖခင်က

မဖြေဆိုနိုင်၊ ဖြေဆိုနိုင်မည့်သူကို စဉ်းစားလေသော် ဘုရားရှင်တစ်ဦးကိုသာ မြင်သဖြင့် ဘုရားထံသို့ သွား၍ လျှောက်ထားရလေသည်။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်က ဤသူငယ်သည် ယခုဘဝ၌သာ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ကြောင်းကို ရှာကာ ပညာရှိများအား ဤပြဿနာကို မေးခွဲဖူးသည်မဟုတ်၊ ရှေးဘဝကလည်း မေးခွဲဖူးပြီ၊ သို့ရာတွင် ဘဝပေါင်းများစွာ ခြားခွဲသဖြင့် မမှတ်မိတော့ကြောင်း မိန့်ကြား၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် မင်းဗြဟ္မဒတ်လက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် သေဋ္ဌေး မျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ဖခင်ကွယ်လွန်သဖြင့် သေဋ္ဌေးအရာကို ဆက်လက် ခံယူရလေသည်။ တစ်နေ့သော် သားငယ်က ရင်ခွင်တွင်းသို့၍ အကျိုးအများအပြားကို ပြီးစေ နိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းကို ပြောဆိုဖြေကြားရန် ခေးလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၅။ ဣသံ ကေပဒံ ဟာဘ၊ အနုကတ္ထပဒသိတံ။
ကိဉ္စိ သင်္ဂါဟိကံ ပြုသိ၊ ယေန'တ္ထေ သာဓယေမသေ။

မြန်မာပြန်

ဖခင်....ကျွန်ုပ်သည် တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းဖြင့် အကျိုးများစွာ ပြီးမြောက်လိုပါ၏။
အကျိုးများစွာ ပြီးမြောက်စေနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသော အကြောင်းကို ပြောဆိုပါ။

ထိုအခါ ဖခင်က ဖြေလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၆။ ဒက္ခေယျေ'ကပဒံ တာတ၊ အနုကတ္ထပဒသိတံ။
တဉ္စ သီလေန သညတ္တံ၊ ခန္တိယာ ဥပပါဒိတံ။
အလံ မိတ္တေ သုခါပေတုံ၊ အမိတ္တာနံ ဒုခါယ စ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သား....တစ်ခုသော အကြောင်းသည် လာဘ်သပ်ပကာ အကျိုးများစွာကို ပြီးစေ
ရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသူ၏ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သည့် “ဝီရိယ” ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဝီရိယသည် အကျင့်သီလ
အာစာရနှင့်ယှဉ်တွဲပြီး သည်းခံနိုင်ခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံလေသော် မိတ်အများကို ချမ်းသာစေ
ရန်နှင့် ရန်သူအပေါင်းအား ဆင်းရဲစေရန် စွမ်းအားထက်လှ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌေးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သေဋ္ဌေးသားသည် သာဝတ္ထိသုကြယ်၏ သားငယ်ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ဉာဏ်ဝီရိယရှိသူမှာ အကျင့်သီလ သည်းခံခြင်း ခမာဂုဏ်တို့နှင့်ပါ ပြည့်စုံ
လေလျှင် အကျိုးစီးပွား ကေန့်ဖြစ်ထွန်းပေသည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ၊ မေတ္တာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဗာဟုသစ္စမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၃၉ - ဟရိတမဏ္ဍုကဇာတ်

(ဟရိတမဏ္ဍုက=အစိမ်းရောင်ရှိသည့်ဖား)

နိုင်လျှင်ပြုံး ရှုံးလျှင် မဲ့တတ်ကြသည့် အကြောင်း

ပဇ္ဇာပုဒ်ဝဿ၊

ဘုရားရှင်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် အဇာတသတ်မင်းကို
အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။မဟာကောသလမင်း(ကောသလ
မင်း၏ဖခင်)သည် ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား သမီးကညာ ဆက်သစဉ်က သမီးတော် အလှပြင်ရာ၌ အသုံး
ပြုသည့် ကသယ်မှုန့်ဖိုးအတွက် ကာသိရွာငယ်ကို လက်ဖွဲ့လိုက်၏။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား သားတော်
လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သောအခါ မိဖုရားလည်း ၎င်းစိတ်ဖြင့် များမကြာမီ သေဆုံးလေတော့၏။

အမိ ကွယ်လွန်သောအခါ သားအဇာတသတ်မင်းက ၎င်းရွာကို ဆက်လက် ခံယူထား
လေသည်။ အဇာတသတ်မင်းက ဖခင်အား သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့်အတွက် ကောသလမင်း မကျေနပ်၊
ရွာကို မပေးလို၍ စစ်ပြိုင်လေသော် ရံခါ ဦးရီးတော်က နိုင်၍ ရံခါ တူတော်မောင်က နိုင်၏။
အဇာတသတ်မင်းက အောင်နိုင်သူဖြစ်သည့်အခါ တံခွန်၊ ကုက္ကား၊ မုလေးပါးများကို ရထား၌
စိုက်ထူပြီး အခြံအရံများ ခြံရံလျက် အောင်စည်အောင်မောင်းသံပေး၍ မြို့တွင်းဝင်၏။

ရှုံးသည့်အခါ တစုံတယောက်ကိုမျှ မသိစေဘဲ တိတ်တဆိတ် မြို့တွင်း ဝင်လေသည်။
ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်ဝယ် ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင်
ကြွလာတော်မူပြီး အဇာတသတ်မင်းမှာ ယခုဘဝ၌သာ ဤသဘောမျိုး ရှိသည်မဟုတ်၊ ရှေးဘဝ
၌လည်း အောင်လျှင်ပြုံး ရှုံးလျှင် မဲ့သည့်သဘော ရှိခဲ့ဖူးကြောင်းကို မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ
အတိတ်ဇာတ်လမ်းကို ဟောတော်မူခဲ့လေသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် အစိမ်း
ရောင်ဖားမျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းခေတ်ကာလ၌ မျက်မှောက်ခေတ် ကာလကဲ့သို့ပင် ငါးများကို
မြူးထောင်ကာ ဖမ်းကြလေသည်။ မြူးတစ်လုံးတွင် ငါးများဝင်လေလျှင် ရေမြွေတစ်ကောင်လည်း
ငါးများကိုစားရန် မြူးအတွင်းဝင်ကာ လိုက်လေသည်။ ငါးအများသည် တပေါင်းတည်း စည်းလုံး
ညီညွတ်စွာ ရေမြွေကို ဝိုင်းဝန်းကိုက်လေသော် ရေမြွေတစ်ကိုယ်လုံး သွေးခြင်းခြင်းနီပြီး မြူး
အတွင်းမှ ထွက်ပြေးကာ ရေဆုံးရာအရပ်တွင် ဒုက္ခကြီးစွာ ရောက်လျက် အိပ်၏။ ထိုခဏတွင်

အစိမ်းရောင်ရှိ ဖားတစ်ကောင်သည် မြူးဝထိပ်တွင် ဝပ်ကာ နေသည်ကို ရေမြေမြင်လျှင် ခေါ်၍
ငါးများ၏ အပြုအမူနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်သက်မှု ဖြစ်မဖြစ်မေးလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို
ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၇။ အာသိဝိသမ္ပိ မံ သန္တံ၊ ပဝိဋ္ဌံ ကုမိနာမုခံ။
ရုစ္စတေ တရိတာမာတာ၊ ယံ မံ ခါဒန္တိ မစ္ဆကာ။

မြန်မာပြန်

“မိတ်ဆွေ ဖားစိမ်း... မြူးအတွင်း ဝင်သည့်ငါ့ကို အဆိပ်ရှိ သတ္တဝါပင် ဖြစ်လင့်ကစား ငါးများ
ဝိုင်းကာ ကိုက်(တုပ်)ကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ ငါးများက အဆိပ်ရှိသတ္တဝါဖြစ်သည့် ငါ့ကို ဝိုင်းကာ
ကိုက်(တုပ်)သည်ကို သင် နှစ်သက်သဘောကျပါသလား” ဟု—

ရေမြေက မေးလာသည်ကို ဖားက “အဆွေမြေ...သိပ်သဘောကျပေါ့၊ အသင်ပဲ ဖဉ်းစား
ကြည့်လေ၊ သင့်နေရာကို ငါးတစ်ကောင်ကောင်ရောက်လာရင် သင်က ငါးကို စားမှပဲ မဟုတ်
လား၊ ငါးများကလည်း သူတို့ရှိရာကို ရောက်လာသည့် သင့်ကို ဝိုင်းကာ ကိုက်(တုပ်)ကြတာဟာ
ဓမ္မတာပါပဲ မဆန်းပါဘူး၊ ကိုယ့်နယ်မြေတွင် ကျယ်ကြတာဟာ သတ္တဝါတိုင်း၏ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်
ပါပဲ”ဟု ပြော၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၈။ ဝိလုပ္ပတေဝ ပုရိသော၊ ယာဝံသ ဥပကပ္ပတိ။
ယဒါ စညေ ဝိလုပ္ပန္တိ၊ သော ဝိလုတ္တော ဝိလုပ္ပတိ။

မြန်မာပြန်

အဆွေမြေ...မိမိ အရှိန်အဝါ ထက်မြက်သည့် အခါ သူတပါးကို နှိပ်စက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်
မိမိမှာ အရှိန်အဝါမဲ့၍ အနှိပ်စက်ခံရသူများက အရှိန်အဝါ ထက်မြက်လာသည့်အခါ တဖန်ပြန်၍
အနှိပ်အစက်ခံရမည်မှာ ပြေးမလွတ်ပါ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။အစိမ်းရောင်ဖားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ရေမြေမှာ အဇာတသတ်မင်း ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အင်အားများသူက နိုင်မြဲဖြစ်သည်။
(၂) ငါးပျံတလှည့် ဗိုလုံတလှည့်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ခန္တိမင်္ဂလာ ဖြစ်သည်။

၂၄၀-မဟာပိဂ်လဇာတ်

(ပိဂ်လ=မျက်စိကြောင်သည့် မဟာပိဂ်လမင်း)

မတရားသူကို လူတိုင်း မုန်းတတ်သည့်အကြောင်း

ပဉ္စပုန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားရှင်အပေါ် ရန်ငြိုးဖွဲ့၍ ကိုးလကျော်ရှိသောအခါ ဇေတဝန်ကျောင်းတော် တံခါးမုခ်တွင် မြေမျိုခံရလေသည်။ ထိုအခါ နီးဝေးနေသူတိုင်းက ဘုရားရှင်၏ ရန်သူဆူးငြောင့် ဒေဝဒတ်ကို မြေမျိုသောကြောင့် ဘုရားရှင်အား ရန်သူ လုံးဝအေးငြိမ်းလေပြီဟု ရွှင်လန်းအားရစွာ ပြောဆိုကြလေသော် ဇမ္ဗူဒီပါ တစ်ကျွန်းလုံးရှိ သက်ရှိသတ္တဝါမှန်သမျှ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြလေသည်။

ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး တစ်ဆင့် စကား တစ်ဆင့် ကြားလာလိုက်သည်မှာ နောက်ဆုံးတွင် ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်သို့ပင် ရောက်ရှိလာလေသည်။ ဤအကြောင်းကို ရဟန်းတော်များ ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင်ကြွရောက်တော်မူလာပြီး ယခုအခါ၌သာ ဒေဝဒတ် သေသောကြောင့် လူအများ နှစ်သက်ရွှင်လန်းမှု ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူး ကြောင်းကို မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဆောင်တော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါ မဟာပိဂ်လမင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်ကို တရားမဲ့စွာ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်လေသည်။ အဂတိတရား လေးပါးလိုက်၍ အပြစ်ဒဏ်စီရင်ရုံသာမက ကြီးလေးလွန်းလှသည့် အခွန်အတုတ် များကိုပါ ကြံညစ်စက်ဖြင့် ကြံများကို ညစ်သည့်အလား ထပ်ဆင့် ကောက်ခံလေသော် တိုင်းသူ ပြည်သား လူအများတို့မှာ အမိမဲ့သား ရေနည်းငါးပမာ ခိုကိုးရာမဲ့ကုန်၏။ ၎င်းအား မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ မချစ်မနှစ်သက်ကြပေ။ သူ၏ အိမ်သူသက်ထား ဇနီးမယားနှင့် သားသမီး အမတ် ပုဏ္ဏားများကပါ မချစ်မနှစ်သက်ကြပေ။ ၎င်းအပေါ် မျက်စိဆံပင်မွေးစူး ထမင်းလုတ်တွင်ပါသည့် ကျောက်ခဲသလဲ၊ ဇနောင်တွင် စူးသည့် ဆူးများပမာ ယူဆကြသည်။ ၎င်းမင်းသည် အချိန်ကြာမြင့်စွာပင် အုပ်စိုးခဲ့လေသည်။ ၎င်း နတ်ရွာစံ ကံတော်ကုန်သည့်အခါ သားက အရိုက်အရာကို ဆက်လက်ခံယူလေသည်။ ၎င်းမင်း သေဆုံးသောအခါ တိုင်းသူပြည်သား လူအများ ရွှင်လန်းနှစ်သက်လွန်း၍ အော်ဟစ်ကာပင် ပျော်မြူးကြလေသည်။

ဘုရားလောင်း မင်းသားအား အဘိသိက်သွန်း၍ မင်းအဖြစ် မြှောက်ကြလေသည်။ တရားမင်းကို ရကြသည့်အတွက် တစ်တိုင်းပြည်လုံး ခြံမြံခြံမြံသဲမျှ ပွဲလမ်းသဘင်များ ခင်းကျင်းပြီး ရွှင်ရွှင်မြူးမြူး အပျော်ကြူးကြလေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထီးဖြူမိုးသည့် ရာဇပလ္လင်ဝယ် မှူးမတ်စသည့် ပရိသတ်အများ၏ အလေးအမြတ်ပြုမှုကို ခံယူနေစဉ် ပရိသတ်ထဲမှ တံခါး စောင့်တစ်ဦးသည် ရှိုက်ကြီးတင်ငင် ငိုကြွေးလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက မိမိဖခင် သေဆုံး သောကြောင့် လူအများ နှစ်သက်ရွှင်လန်းစွာ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ဆင်ယင်ကျင်းပနေပါလျက် သင်က ငိုနေရသည်မှာ မိမိဖခင်ကို ချစ်မြတ်နိုး၍ ငိုသလားဟု မေးလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၇၉။ သဗ္ဗော ဇနော ဟိ သိတော ပိဂ်လေန၊
 တသ္မိံ မတေ ပစ္စယာ ဝေဒယန္တိ။
 ပိယော နု တေ အာသိ အကဏှနေတ္တော၊
 ကဿာ နု တံ ရောဒသိ ဒွါရပါလ။

မြန်မာပြန်

အို- တံခါးစောင့်.... ပိဂ်လမင်းသည် ပြည်သူပြည်သားများကို ညှဉ်းဆဲ၏။ ၎င်းသေဆုံးသောကြောင့် ပြည်သူပြည်သား လူအများ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြ၏။ သင်ကား မျက်စိကြောင်သော ပိဂ်လမင်းကို ချစ်ခင်နှစ်သက်သလော၊ အဘယ်ကြောင့် ရှိုက်ကြီးတင် ငိုကြွေးနေပါသနည်း။

ထိုအခါ တံခါးစောင့်က မိမိငိုကြွေးရခြင်း အကြောင်းကို ပြောလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၈၀။ န မေ ပိယော အာသိ အကဏှနေတ္တော၊
 ဘာယာမိ ပစ္စာဂမနာယ တဿ။
 ဣတော ဂတော ဟိ သေယျ မစ္စုရာဇံ၊
 သော ဟိ သိတော အာနေယျ ပုန ဣဓ။

မြန်မာပြန်

မင်းမြတ်.... ကျွန်ုပ်သည် ပိဂ်လမင်းကို မချစ်ခင် မနှစ်သက်ပါ။ ၎င်းသည် ဘဝတပါးသို့ ရောက်ခဲ့သော် သေမင်းကို ညှဉ်းဆဲရာ၏။ ထို့ကြောင့် သေမင်းက ၎င်းကို ကျွန်ုပ်ထံ ပြန်ပို့လိမ့်မည်။ ၎င်းပြန်လာမည်ကို ကျွန်ုပ် ကြောက်လှ၏။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက တံခါးစောင့်အား ခြောက်ရန် နှစ်သိမ့်လို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၈၁။ ဒဇ္ဈော ဝါဟသဟဿဟိ၊ သိတ္တော ဗုဒ္ဓသတေဟိ သော။
 ပရိက္ခတာ စ သာ ဘူမိ၊ မာ ဘာယိ နာဂမိဿတိ။

မြန်မာပြန်

တံခါးစောင့်.... ပိဂ်လမင်းကို လှည်းတစ်ထောင်တိုက် ထင်းများဖြင့် မီးသင်္ဂြိုဟ်၍ ရေအိုးတစ်ရာဖြင့် ခပ်သည့်ရေဖြင့် မီးကို ငြိမ်းသတ်ပြီးပြီ၊ သင်္ချိုင်းမြေနေရာကိုလည်း တူးဆွပြီးပြီ၊ သင်

မကြောက်ပါလေနှင့်၊ ပိဂ်လမင်းသည် လာနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်တော့ပါဟု-
ပြောလေသော် တံခါးစောင့်သည် သက်သာမှု ရလေတော့၏။

ဇင်္ဘတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပိဂ်လမင်း၏သားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ပိဂ်လမင်းက ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။မချစ် မနှစ်သက်သူ သေဆုံးသည့်အခါ ဝမ်းသာသည်မှာ ပုထုဇဉ်တို့
ဓမ္မတာ ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။တိုင်းသူပြည်သားများအား ခန္တီမင်္ဂလာဖြစ်ပါသည်။

၁၀-သိင်္ဂါလင်္ကာ

၂၄၁-သဗ္ဗဒါဌဇာတ်

(သဗ္ဗဒါဌ=သဗ္ဗဒဌခေါ်သည့် မြေခွေး)

မာနကြီးသည့် မြေခွေးအကြောင်း

ပဇာတ်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ အဇာတသတ်မင်းကို တန်ခိုးပြ၍ မိမိအား ယုံယုံကြည်ကြည် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လာအောင် ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ တိုးတက်များပြားလာခဲ့သည့် လာဘ်သပ်ပကာကို တာရှည်ထိန်းသိမ်း မထားနိုင်ပေ။

ဘုရားရှင်အား နာဠာဂိရိဆင်ဖြင့် တိုက်သတ်သည့်ပွဲတွင် ဘုရားရှင်၏ အံ့မခန်းသည့်တန်ခိုးတော်များကို မြင်တွေ့ရသည့်အခါ ၎င်းလာဘ်သပ်ပကာများမှာ ကွယ်ပျောက်ရလေတော့သည်။ ဤအကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်တွင် သုံးသပ်ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွရောက်တော်မူလာပြီး “ဒေဝဒတ်သည် မိမိရရှိပြီးသည့် လာဘ်သပ်ပကာကို ယခုအခါ၌သာ ကွယ်ပျောက်စေသည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ကွယ်ပျောက်စေခဲ့ဖူးကြောင်း”ကို မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင် မင်းဗြဟ္မဒတ်လက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ၎င်းမင်း၏ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား ဖြစ်လေသည်။ ဗေဒင်သုံးပုံနှင့် တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော အတတ်တွင် တစ်ဖက်ကမ်းခပ်မျှ တတ်ကျွမ်းလေသည်။ ၎င်းပြင် ပထဝီဇယမန္တရား အတတ်ကိုလည်း တတ်မြောက်လေသည်။ ၎င်းမန္တန်ကို စိတ်နေစိတ်ထား မတည်ကြည်သူများကြားရန် မသင့်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏားသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာရှိ ကျောက်ဖျာထက်တွင် နေလျက် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်လေသည်။

ထိုအခါ ကျောက်ဖျာအနီးရှိ တွင်းတစ်တွင်း၌ နေသော မြေခွေးက ကြား၍ မှတ်သားလေ့လာလေသည်။ ၎င်းမြေခွေးမှာ လွန်ခဲ့သည့်ဘဝက ပထဝီဇယမန္တန်ကို လေ့လာခဲ့သည့်ပုဏ္ဏား ဖြစ်ခဲ့၏။ ဘုရားလောင်းသည် မန္တန်ကို မှတ်သား လေ့ကျင့်ပြီးလေလော် “အင်း...မန္တန်တော့ နှုတ်တက်ရပေပြီ” ဟု တစ်ယောက်တည်း မိမိဖာသာပြောသည်ကို မြေခွေးကကြားလျှင် တွင်းထဲက ထွက်လာပြီး “ငါက သင့်ထက်ပို၍ နှုတ်တက်ရပေသည်” ဟု ပြောဆိုကာ ထွက်ပြေးလေသည်။

မြေခွေးသည် ၎င်းမန္တန်ကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်၍ မြေခွေးအများကို ခိုင်းစေကာ ဆင်းမြင်း၊ ခြင်္သေ့၊ ကျွဲ၊ နွား စသော ခြေလေးချောင်းရှိ သတ္တဝါများကို မိမိအား ခစားစေလေသည်။ သဗ္ဗဒါဌမင်းအဖြစ်သို့၍ မြေခွေးမတစ်ကောင်ကို မိဖုရားအရာ ထားလေသည်။ စီးတော်ယာဉ်

အဖြစ် ဆင်နွှဲစီးအပေါ် ခြင်္သေ့တင်ကာ အသုံးပြု၏။ ခြင်္သေ့ရဲ့အပေါ်မှာ မြေခွေးမနှင့် အတူ စီးလေသည်။ အခြံအရံ လက်အောက်ငယ်သား များသည့်အတွက် မာနတံခွန် တလူလူတက်၍ ဗာရာဏသီပြည်ကိုပါ သိမ်းယူရန် သားအပေါင်းခြံရံကာ ရောက်ရှိလာပြီး စစ်ပြိုင်လိုက စစ်ပြိုင်၊ မပြိုင်ဝံ့က တိုင်းပြည်ကို အပ်နှင်းရန် ဗာရာဏသီမင်းထံ ရာဇသံပေးလေသည်။

မြို့သူ၊ မြို့သားများ ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် တံခါးများ ပိတ်ကုန်၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် မင်းကြီးထံ သွား၍ မြေခွေးကိုတိုက်ရန် မိမိအား တာဝန်ပေးပါရန်နှင့် စိုးရိမ်မှု မဖြစ်ပါရန် နှစ်သိမ့်ခဲ့ပြီး တံခါးပြစ်သို့ တက်၍ “အချင်းမြေခွေး...ငါတို့ပြည်ကို ဘယ်ပုံဘယ်နည်းနဲ့ တိုက်ခိုက် သိမ်းယူမလဲ” ဟု မေးလေသော် “ပုဏ္ဏား... ဒါက လယ်လွယ်ကလေးပါ။ လူများ ကြောက်အောင် ခြင်္သေ့ကို ဟောက်ခိုင်းပြီး အသားကလေး ယူရုံပေါ့” ဟု ဖြေကြားသံကို ကြားလေသော် ပြစ်မှ ဆင်းပြီး တိုင်းသူပြည်သားများအား မိမိတို့၏ နားများကို မည်သည့်အသံကိုမျှ မကြားရအောင် ပဲကြီး၊ မုန့်ညက်များဖြင့် ပိတ်ပင်ထားရန် မှာကြားသည်။

တဖန် ပြစ်ပေါ်သို့ တက်ပြီး “အသင်မြေခွေး...ကေသရာဇာခြင်္သေ့မင်းတို့က သင်၏ အမိန့် အာဏာကို လိုက်နာလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ သင့်ထက် မြင့်မြတ်သည် မဟုတ်လား” ဟု မြေခွေး မခံသာအောင် စလေလျှင် မာနတရား အခေါင်အဖျား ရောက်နေသည့် မြေခွေးက “တခြား ခြင်္သေ့ကိုထား၊ ငါစီးသည့်ခြင်္သေ့ကို ဟောက်စေမယ်” ။ “ကြည့်ရသေးတာပေါ့၊ ဟောက်ခိုင်းပါဦး” ဟု ဆိုလျှင် မြေခွေးက ခြင်္သေ့အား ဟောက်ရန် အချက်ပြလေသောအခါ ခြင်္သေ့ဟောက်လေသော် ဆင်များ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်သောကြောင့် မြေခွေးကျလေ၏။ ထိုအခါ ၎င်း၏ ခေါင်းကို ဆင်နှင်းမိသောကြောင့် သေဆုံးရလေတော့သည်။ နောက်လိုက်တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကြသည့် ဆင်၊ သမင်၊ ဝက် စသည့် သားကောင် အမြောက်အမြား သေကျေပျက်စီးကြလေသည်။ ဗာရာဏသီ ပြည်သူပြည်သားများ အသားများ စားမကုန်ရကား အသားများကို နေလှန်းနေရလေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အမဲသားခြောက်လှန်းခြင်း စတင်ခဲ့လေသည်။

ဤဇာတ်တော်အဆုံး၌ ဘုရားရှင်သည် အောက်ပါဂါထာများကို ဟောတော်မူလေသည်—

ပါဠိ

၁၈၂။ သိင်္ဂါလော မာနတ္ထဒွေါ စ၊ ပရိဝါရေန အတ္ထိကော။
ပါပုဏိ မဟာတိ ဘူမိံ၊ ရာဇာသိ သဗ္ဗဒါဌိနံ။

၁၈၃။ ဝေမေဝ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ ပရိဝါရဝါ။
သော ဟိ တတ္ထ မဟာ ဟောတိ၊ သိင်္ဂါလော ဝိယ ဒါဌိနံ။

မြန်မာပြန်

၁၈၂။ အစွယ်ရှိသတ္တဝါများ၏ ဘုရင်ကေရာဇ်ဖြစ်သည့် မြေခွေးသည် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သည့် စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ခံစားရလေသဖြင့် လက်အောက်ငယ်သား အခြံအရံအင်အား ကောင်းလှသောကြောင့် မာနတံခွန် တလွင်လွင်ထူမိ၏။ ထိုထက်သာလွန် အတိုင်းထက်အလွန် အခြံအရံများကို မက်မောမိလေသောကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရလေသည်။

၁၈၃။ မြေခွေးသည် အစွယ်ရှိသတ္တဝါများထက် မြင့်မြတ်သည့်အလား သူ့သူငါငါလူအများတွင် အခြံအရံ လက်အောက်ငယ်သား ပရိသတ်အများနှင့် ပြည့်စုံသူသည် အခြားလူအများထက် သာလွန်မြင့်မြတ်ပေ၏။ ထိုသူမှာလည်း မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဖြစ်ခဲ့သော် မြေခွေး ပျက်စီးရသလို အခြံအရံ လက်အောက်ငယ်သား ပရိသတ်များမှုကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်နိုင် ပေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားရှင် ဖြစ်လာပါသည်။
မင်းက အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာပါသည်။
မြေခွေးက ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။စိတ်ထားတက်ကြွ၊ ရှိလွန်းကလည်း၊ လျှောကျနောက်ဆုံး ရှိချေ၏။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၂၄၂-သုနခဇာတ်

(သုနခ=ခွေးလိမ္မာ)

ဉာဏ်ရှိသဖြင့် အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် ကျောင်းတော်တွင်း ဇရပ်ရှိ ခွေးစားခွက်၌ အစာစားသည့် ခွေးလိမ္မာတစ်ကောင်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ကျောင်းတော်တွင်း ရေတာဝန်ဆောင်သမားများက ခွေးငယ်ပေါက်စ တစ်ကောင်ကို ဇရပ်၌ ကျွေးမွေးထားလေသည်။ အစားကောင်း အသောက်ကောင်းကို စားရသဖြင့် တစ်နေ့တခြား လှလှဝဝကလေး ဖြစ်လာရာ မြင်ရသူများ လိုချင်စရာပင် ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ ရွာသားတစ်ယောက် ဇရပ်သို့ အလည်ရောက်လာသည့်အခါတွင် ခွေးကလေးကို မြင်ရသည့်အခါ ချစ်လှသဖြင့် မွေးရန် အသပြာငွေသာမက အပေါ်ဝတ်ကိုပါ ချွတ်ပေး၍ ခွေးကလေးကို တောက်ဖြင့် ချည်၍ ဆွဲသွား လေသည်။ ခွေးကလေး မအော်မမြည်ရန်နှင့် မရုန်းကန်ရန် အစာပြကာပြကာ ခေါ်ဆောင်သွား လေသည်။

ခွေးကလေးကလည်း မအော်၊ မမြည်၊ မရုန်းဘဲ ရွာသားကျွေးသည့် အစာကို စားလျက် လိုက်လေသော် ခွေးကလေး မိမိကိုခင်သွားပြီဟု အထင်ရောက်သဖြင့် တောက်ကိုဖြေပေးလေသည်။ လွှတ်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ခွေးကလေးသည် ဇရပ်သို့ ချက်ချင်း တဟုန်ထိုး ပြေးသွား လေသည်။ ခွေးကလေး၏ အဖြစ်အပျက်အားလုံးကို အစအဆုံး မြင်တွေ့နေရသည့် ရဟန်းတော် များက တရားသဘာဝအနှောင်အဖွဲ့မှလွတ်မြောက်ရန် ခွေးကလေး လိမ္မာပါးနပ်ပုံကို ချီးကျူးနေ

ကြစဉ်ဘုရားရှင် ကြွရောက်တော်မူလာပြီး ဤခွေးကလေးသည် ယခုအခါ၌သာ လိမ္မာသည်မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း လိမ္မာခဲ့ဖူးကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကို ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်ကို ပြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်စိုးစဉ်အခါက ဘုရားလောင်းသည် ဥစ္စာဓနနှင့် ကုံလုံကြွယ်ဝသည့် စည်းစိမ်ရှင်မျိုးရိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ လောကတံထွာ ဓမ္မတာအတိုင်း အိမ်ထောင်ပြုလေသည်။ တခါသော် ရွာသားတစ်ဦးသည် ဗာရာဏသီမြို့သို့ လာခိုက် မြို့သားတစ်ဦးထံတွင် ချစ်စရာကောင်းလှသည့် ခွေးငယ်ကလေးတစ်ကောင်ကို တွေ့ရှိလေသည်။

ထိုအခါ အသပြာငွေနှင့် အပေါ်ဝတ်အထည်ကိုပါ ခွေးအဖိုးအခအဖြစ်ပေး၍ ခွေးကလေးကို သားရေလွန်ကြိုးဖြင့် ချည်ကာ ရွာသို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ တောအဝှံရှိ ဇရပ်တစ်ဆောင် အရောက်တွင် အမောအပန်းဖြေရင်း လျောင်းရာ အိပ်ပျော်သွားလေသည်။ ဘုရားလောင်းလည်း ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် ၎င်းတောဝသို့ ရောက်ရှိလာရာ လွန်ကြိုးဖြင့် ချည်ထားသည့် ခွေးကလေးကို မြင်ရသည့်အခါ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၀၄။ ဗာလော ဝတာယံ သုနခေါ၊ ယော ဝရတ္တံ န ခါဒတိ။
ဗန္ဓနာ စ ပဒုဉ္ဇေယျ၊ အသိတော စ သရံ ဝဇေ။

မြန်မာပြန်

အကြင်ခွေးသည် သားရေလွန်ကြိုးကို မစား၊ ထိုခွေးသည် မိုက်လေ့စွဲတကား၊ အနှောင်အဖွဲ့မှလည်း လွတ်စေ၊ အစားအစာလည်း ဝလျက် မိမိနေရာအရပ်သို့ ပြေးပျံတော့လော။

ဘုရားလောင်းစကားကို ကြားသည့်အခါ ခွေးက အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ပြန်လည်ပြောဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၀၅။ အဋ္ဌိတံ မေ မနသ္မိံ မေ၊ အထော မေ ဟဒယေ ကတံ။
ကာလဉ္စ ပဋိကခါမိ၊ ယာဝ ပဿုပတူ ဇနော။

မြန်မာပြန်

အရှင်.... အရှင်ပြောသည့်စကားအတိုင်း အကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌ အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားပြီ၊ နှလုံးထဲ၌ ဆုံးဖြတ်ထားပါပြီ၊ လူအများ အိပ်ပျော်ကြသည့် အချိန်အထိ နေဦးမည်ဟု ထွက်ပြေးမည့်အချိန်ကို စောင့်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လူသူလေးပါး အိပ်ပျော်ချိန် ရောက်သည့်အခါ ခွေးကလေးသည် သားရေလွန်ကြိုးကို ကိုက်ဖြတ်စားသောက်၍ မိမိအရှင်သခင်ထံ သွားလေသည်။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ပညာရှိယောက်ျားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာပါသည်။
ဘဝဟောင်းမှ ခွေးက ဘဝသစ်၌လည်း ခွေးပင်ဖြစ်လာပါသည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ဥစ္စာကို ကံစောင့်၍ အသက်ကို ဉာဏ်စောင့်၏။
(၂) သတိတမံ ဉာဏ်မြေ့ကတုတ်။
- ပါရမီ။ ။မေတ္တာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု မင်္ဂလာ ထိုက်ပါသည်။

၂ ၄၃-ဂုတ္တိလဇာတ်

(ဂုတ္တိလ=စောင်းသမား၏အမည်)

ဆရာကပြန်သဖြင့် ပျက်စီးရသည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးစံပယ်တော်မူစဉ် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဒေဝဒတ်သည် ပိဋကတ်သုံးပုံနှင့် ဈာန်လေးပါးကို ရရှိသည့်အခါ ဘုရားရှင်အား စွန့်လွှတ်ခဲ့လေသည်။ ဤကဲ့သို့ မိမိဆရာအား ကျေးဇူးမဲ့စွာ မစွန့်လွှတ်သင့်ကြောင်း ရဟန်းတော်များက ဆုံးမသွန်သင်သည့် အခါ မိမိ၏ စွမ်းအားဖြင့်သာ ပိဋကတ်သုံးပုံနှင့် ဈာန်လေးပါးတို့ကို ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ရဟန်းဂေါတမသည် မိမိ၏ ဆရာမဟုတ်ကြောင်း ရိုင်းပြရင့်သီးစွာ ပြောဆိုလေသည်။

ဤအကြောင်းကို ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်ဝယ် ပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြုံရောက်တော်မူလာပြီး ယခုဘဝ၌သာ ဆရာဖြစ်သည့် ငါ့ကို စွန့်ပယ်၍ ရန်ဘက်ပြုသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်သည် မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ရောက်ခဲ့ဖူးကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဆောင်၍ ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ဗာရာဏသီပြည်ကြီးကို ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး အုပ်စိုးစဉ် ဘုရားလောင်းသည် စောင်းပညာရှင်မျိုးရိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ စောင်းအတတ်တွင် ပြိုင်ဘက်ကင်းလေသည်။ ဇမ္ဗူတလွှားတွင် ဂုတ္တိလစောင်းဆရာဟု ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၏။ အိမ်ထောင်မပြုဘဲ မျက်မမြင်မိဘများကို လုပ်ကျွေးနေပါသည်။

ဗာရာဏသီပြည်သား ကုန်သည်များသည် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်ကိစ္စဖြင့်ဥဇ္ဇေနီပြည်သို့ရောက်ရှိစဉ် ပွဲလမ်းသဘင်အခါနှင့် ကြုံကြိုက်၍ အဖွဲ့ဖွဲ့ကာ ပန်းနံ့သာများ၊ စားသောက်ဖွယ်ရာများကို ယူလျက် ပျော်ပွဲနှင့်ပွဲရှိရာသို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ ပျော်ရွှင် ကခုန်ရန် အတီးသမားတစ်ယောက် ငှားလေသော် စောင်းသမား မူသိလကို ရရှိလေသည်။

မူသိလကား ဥဇ္ဇေနီပြည် တလွှားတွင် အကျော်ကြားဆုံး စောင်းသမား ဖြစ်လေသည်။
 ဖျော်ဖြေမှု စလျှင်စချင်း ခပ်ကြမ်းကြမ်း အထက်သံဖြင့် တီးခတ်ဖျော်ဖြေလေသော် ဂုတ္တိလ၏
 စောင်းလက်သံကို ကြားနာဖူးသူများအဖို့ မူသိလ စောင်းလက်သံကို ဝါးခြမ်းစိတ်ကို တီးခတ်
 နေသည့်အလား ထင်မှတ်မိလေ၏။ တစ်ယောက်တလေမျှ နှစ်သက်ရှင်လန်းမှုကို မပြုကြပေ။
 မူသိလ-က ရိပ်စားမိလေသောအခါ ငါးပေါက်၊ ခြောက်ပေါက်သံ အသံမှန်ဖြင့် တဖန် တီးခတ်
 ဖျော်ဖြေလေသည်။ ထိုအခါ၌လည်း တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်သည်ကို တွေ့ရှိလေလျှင် ဤလူများ ဂီတ
 သံကို နားမှလည်ပါလေစဟု သံသယဝင်လျက် ဘာလုပ်၍ ဘာကိုင်ရမှန်း မသိလေတော့ အနိမ့်ဆုံး
 အသံဖြင့် တီးခတ်ပြန်သော်လည်း ဘာမှ ထူးခြားနားသည့်အတွက် “အသင်တို့...ငါ၏လက်သံကို
 ဘာကြောင့် မနှစ်သက်ကြသလဲ”ဟု မေးရလေသည်။

ထိုအခါ ဗာရာဏသီသားများက “အသင်....စောင်းတီးနေပါသလား၊ ငါတို့တော့ စောင်းတီး
 မှန်းတောင် မသိပါ၊ သင့်စောင်းသံကလည်း ဗာရာဏသီသား ဂုတ္တိလစောင်းသံနှင့်တော့ တခြားစီ
 ပါလား၊ သင့်စောင်းသံက ကလေးမိခင်များ ကလေးချော့သည့် အသံနှင့် ဘာမှ မခြားပါလား”ဟု
 ပြောကြရာ မူသိလခမျှ အလွန် အံ့အားသင့်သွား၏။ ဂုတ္တိလစောင်းဆရာကိုလည်း အလွန်
 တွေ့ချင်၍ “အဆွေတို့...ကျွန်ုပ်အား ပေးရန်အခါကို မပေးပါနှင့်တော့၊ ကျွန်ုပ်ကိုသာ ဗာရာဏသီသို့
 လိုက်ခွင့်ပေးပါ”ဟု ပြောဆိုလေသော် သဘောတူ၍ ဗာရာဏသီသို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။

ကုန်သည်များ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ဘုရားလောင်း၏ အိမ်သို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ စောင်းကို
 ယူ၍ တီး၏။ ဘုရားလောင်း၏ မျက်မမြင်မိဘများက စောင်းကို ကြွက်ကိုက်သည်အထင်ဖြင့်
 ရူးရူးဟု ကြွက်ခြောက်လေသည်။ ထိုအခါ မူသိလ-က စောင်းတီးသည်မှာ မိမိဖြစ်ကြောင်းနှင့်
 စောင်းပညာသင်ယူရန် ဆရာထံသို့ ဥဇ္ဇေနီပြည်မှ လာရောက်ခဲ့ကြောင်းကို ပြောပြလေသည်။

ဘုရားအလောင်းနှင့် တွေ့သည့်အခါ စောင်းပညာ သင်ယူလိုကြောင်း တောင်းပန်လေလျှင်
 အင်္ဂုဇ္ဇာအရာ၌ ကျွမ်းကျင်လှသည့် ဘုရားလောင်းက “ရုပ်လက္ခဏာ မြင်ရုံမျှနှင့်ပင် သူယုတ်မာမှန်း
 သိသောကြောင့် သင့်အတွက် သင်ပြပေးရန် အတတ်မရှိ”ဟု ပြောဆို၍ ပယ်လေသည်။
 သို့ပါသော်လည်း မူသိလ-က ဘုရားလောင်း၏ မိဘခြေလက်များကို ဆိုပ်နယ်၍ ပညာပေးရန်
 တောင်းပန်လေသည်။ မိဘစကားကို မပယ်စွမ်းနိုင်၍ ပညာသင်ပေးရလေသည်။

ဘုရင့်ထံတော်သို့ ဆရာခေါ်သွားမှုကြောင့် ဘုရင်နှင့်လည်း တရင်းတနှီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။
 ဆရာစားမထားဘဲ သင်ပြပေးသည့် ဆရာပညာအားလုံးကိုလည်း သင်ယူပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
 မူသိလက “ဗာရာဏသီပြည်သည် အသင်ပေါ် အကျော်ကြားဆုံးမြို့ ဖြစ်ပေတယ်၊ ဆရာလည်း အသက်
 ကြီးပေပြီ၊ ငါ ဒီမြို့မှာ နေသင့်၏”ဟု ကြံကာ မင်းစား လုပ်လိုကြောင်း ပြောဆို ခွင့်တောင်း
 လေသည်။

ဘုရားလောင်းက ဘုရင့်ထံ လျှောက်ထားပေးရာ ဘုရင်မင်းမြတ်က အခလစာအဖြစ် ဆရာ
 အခလစာ ထက်ဝက်ကိုသာ ပေးနိုင်ကြောင်း ပြန်ကြားလေသည်။ မူသိလ-ကလည်း ဆရာနှင့်
 ပညာရည် တန်းတူတတ်ပြီးဖြစ်၍ ဆရာအခလစာအတိုင်း ရမှသာ အမှုတော်ထမ်းနိုင်မည်
 ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားလျှင် ဘုရင်မင်းမြတ်က ဆရာနှင့် ပညာရည်တန်းတူ ရှိမရှိ ပြသနိုင်လျှင်
 တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ပေးနိုင်ကြောင်း ပြန်ကြားသည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် သဘောတူ
 ကြ၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ စောင်းပညာပြိုင်ဆိုင်ရန် ရက်သတ်မှတ်ကာ ကြေညာလေသည်။

ဆရာလည်း အခြားသူနှင့် ပြိုင်ရလျှင် အကြောင်းမဟုတ်၊ ယခုတော့ တပည့်ဖြစ်သူနှင့် ပြိုင်ရမည်မို့ တွေးကာ ရင်လေးမိ၏။ နိုင်လျှင်ကား ကိစ္စမရှိ၊ ရှုံးများရှုံးလေသော် လွန်စွာ ရှက်စရာ ကောင်းသည့်အရေး တွေးမိ၍ လူ့ပြည်၌ မနေတော့ဘဲ သေပွဲဝင်ရန် တောအတွင်း ဝင်လေ၏။ တောထဲရောက်ပြန်သော်လည်း သေရမည်ကို ကြောက်ပြန်သဖြင့် အိမ်သို့ ပြန်ခဲ့ပြန်၏။ ဤကဲ့သို့ တောအတွင်း ဝင်လိုက်၊ အိမ်ပြန်လိုက် လုပ်လာခဲ့သည်မှာ ခြောက်ရက် လွန်မြောက်၍ ခုနစ်ရက် ရောက်သည့်နေ့၌ သိကြားမင်း သိ၍ မနေနိုင်တော့ဘဲ ကူညီရန် ရောက်ရှိလာရာ ဘုရားလောင်းက မိမိ၏ အဖြစ်သနစ်စုံကို သိကြားမင်းအား ပြောပြလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၈၆။ သတ္တတန္တိံ သုံမရရံ၊ ရာမဏေယျံ အဝါစယိံ။
သော မံ ရဂံမှိ အဝေတိ၊ သရဏံ မေ ဟောဟိ ကောသိယံ။

မြန်မာပြန်

ကောသိယန္တယ်ဝင် သိကြားသခင်...ငါသည် တပည့်မူသိလကို သာယာ နာပျော်ဖွယ် စိတ်ကြည်နူးဖွယ်အသံနှင့် ပြည့်စုံသည့် ကြိုးခုနစ်ကြိုးတပ် စောင်းအတတ်ကို မိမိတတ်သိနားလည်သည့် အတိုင်း မခြင်းမချန် သင်ပြပေးမိခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ထိုတပည့်က ကျွန်ုပ်ကို လူပုံအလယ်သို့ ပြိုင်ဆိုင်ရန် ခေါ်လေပြီ။ သင်သည် ကျွန်ုပ်၏ အားကိုးရာ ဖြစ်တော်မူပါ။

ထိုအခါ သိကြားမင်းက အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၈၇။ အဟံ တံ သရဏံ သမ္မ၊ အဟမာစရိယပူဇကော။
န တံ ဇယိဿတိ သိဿော၊ သိဿမာစရိယ ဇေဿသိ။

မြန်မာပြန်

အားကိုးပါဆရာ၊ ကျွန်ုပ် ဆရာ့အား ပူဇော်ပါမည်၊ ဆရာ့တပည့်သည် အောင်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဆရာသာ တပည့်မူသိလကို အောင်ပန်း ဆင်မြန်းနိုင်ပါလိမ့်မည်။

ဤကဲ့သို့ အားပေးစကား ပြောကြား၍ မည်ကဲ့သို့ ပြိုင်ဆိုင်တီးရမည်ကို မှာကြားပြီး စောင်းသုံးလက်ကိုပါ ပေးကာ မည်သို့ ပြုမူဆောင်ရွက်ရန် ပြောဆို မှာကြားသွားလေသည်။ မင်း၊ မှူးမတ်၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး သူကြွယ်များနှင့် အတူ ထောင်သောင်းမက များပြားလှသည့် ပရိသတ်အလယ်တွင် ပြိုင်ဆိုင်ကြသည့်အခါ အစတွင် ဆရာတပည့်နှစ်ယောက်စလုံး မည်သူမှ မသာ၊ ထပ်တူ ထပ်မျှပင်၊ ကြည့်ရှုအားပေးကြသည့် ပရိသတ်များ၏ အားပေးသံကား မစဲတော့ပေ။

သိကြားမင်း ပြောကြားသည့်အတိုင်း ညှို့တစ်ချောင်းကို ဖြတ်၍ တီးလေသော် ပြတ်သည့် ငုတ်မှ ထွက်ပေါ်လာသည့် စောင်းသံသည် နတ်စောင်းသံတမျှ သာယာလှ၏။ မူသိလ-ကလည်း ဆရာနည်းတူ ညှို့တစ်ချောင်းကို ဖြတ်၍ တီးလေသော် ပြတ်သည့်ညှို့မှ အသံမထွက်တော့ပေ။ ဆရာက တစ်ချောင်းပြီး တစ်ချောင်းဖြတ်၍ တီးလာလိုက်တာ ခုနစ်ချောင်းစလုံး ဖြတ်ပြီးသည့်အခါ

စောင်းရိုးကို တီးခတ်လေသည်။ ထိုအသံသည်ပင် ဗာရာဏသီတစ်မြို့လုံး လွှမ်းခြုံကာ သွားလေသည်။ ထိုအခါ ဆရာသည် စောင်းတစ်လက်ကို ကောင်းကင်သို့ ပစ်လွှင့်လေသော် နတ်သမီးသုံးရာသည် ဆရာ့ရွှေမောက် ကျရောက် ကခုန်ကြလေသည်။ ထိုအခါ ဒုတိယစောင်းကို ပစ်လွှတ်ပြန်သော် ဆရာ့စောင်းဦး၌ နတ်သမီးသုံးရာ ကခုန်လာပြန်၏။ တတိယမြောက်စောင်းကို ဆက်လက် ပစ်လွှတ်ပြန်သော် နတ်သမီးသုံးရာ ပွဲသဘင်အလယ် ကျလာကုန်၏။

ထိုအခါ မင်းက ပရိသတ်ကို မျက်စိမှိတ် ခေါင်းညိတ်၍ အမှတ်သညာ ပေးလေသော် ပရိသတ် များက မူသိလကို “မိမိပမာဏကို မသိပါဘဲ ဆရာနှင့် ပညာပြိုင်ရပါမည်လား” ဟု ရရာလက်နက် များဖြင့် ရိုက်ပုတ်လေလျှင် အသက်ကုန်လေ၏။ မင်းနှင့် ပရိသတ်များက ဆရာအား ဥစ္စာ များစွာကို ပေးလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ဂုတ္တိလစောင်းသမားသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာပါသည်။
 မူသိလစောင်းသမားက အရှင်ဒေဝဒတ်ဖြစ်လာသည်။
 သိကြားမင်းက အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ဖြစ်လာသည်။
 ဗာရာဏသီမင်းက အရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) ကျေးဇူးရှင်ကို မပြစ်မှားသင့်။
 (၂) ဆရာကာပြန် အာခေါင်လှုံစူးတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ၊ ခန္တီပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ မူသိလအား ကတညူတာမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂၄၄-ဝိဂတိစ္ဆဇာတ်

(ဝိဂတိစ္ဆ = တဏှာကင်းသည့် ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓနှင့် သာဝကများ)

မပြည့်သည့်အိုး ဘောဋ်ဘင်ခတ်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် ဘုရားရှင်မေးသည့် ပြဿနာကို မဖြေနိုင်၍ ထွက်ပြေးသည့် ပရိဗိုဇ်တစ်ဦးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုပရိဗိုဇ်သည် မိမိနှင့် စကားဖက်ပြိုင် အနိုင်လုနိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို လိုက်လံ ရှာမရနိုင်သည့်အဆုံး သာဝတ္ထိပြည်သို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ သာဝတ္ထိ၌ မေးမြန်းစုံစမ်းလေသော် ဘုရားရှင်အကြောင်း ကြားသိရလေလျှင် ဝမ်းပန်းတသာ လူအများ ခြံရံလျက် ဘုရားရှင်ရှိရာ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားပါသည်။ ဘုရားရှင်ထံမှောက်သို့ ရောက်သည့်အခါ ပရိသတ် အများအား တရားရေအေး တိုက်ကျွေးနေသည့် ဘုရားရှင်ကို ပြဿနာမေး၏။

ဘုရားရှင်က “သူ၏ အမေးကို ဖြေဆိုတော်မူပြီး ‘တစ်ခု’ မည်သည်ကား အဘယ်နည်း”ဟု တဖန် ပြန်၍ အမေးပူစ္ဆာ ထုတ်လေသော် ဖြေဆိုနိုင်စွမ်း မရှိ၍ ထ၍ ပြေးလေတော့သည်။ ထိုအခါ ပရိသတ်က “မေးခွန်း တစ်ခုတည်းဖြင့်သာ ပရိဗိုဇ်ကို နှိမ်နင်းနိုင်တော်မူပေ၏”ဟု ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားလေလျှင် ဘုရားရှင်က ယခုအခါ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးအခါကလည်း ဤကဲ့သို့ နှိမ်နင်းနိုင်ခဲ့ကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူ လေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ကြီးကို ဗြဟ္မဒတ်မင်း စိုးစံစဉ် ဘုရားလောင်းသည် ကာသိတိုင်း ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ လူဝတ်ကြောင်ဘဝ စွန့်ပယ်ကာ ရသေ့ ရဟန်းပြု၍ ဟိမဝန္တာအရပ်တွင် အချိန်ကြာမြင့်စွာ နေလာခဲ့လေသည်။ တဖန် ဟိမဝန္တာ တောင်ခြေရှိ မြစ်ကွေ့တစ်ခုတွင် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကလေး ဆောက်၍ နေလေသည်။ မနီးမဝေးတွင်လည်း ဂေါစရဂါမ်အဖြစ် မှီခိုအားထားရာ နိဂုံးရွာတစ်ရွာ ရှိလေသည်။

တခါသော် ပရိဗိုဇ်တစ်ဦးသည် မိမိနှင့် စကားဖက်ပြိုင် အနိုင်လုနိုင်သည့် သူတစ်ယောက် ယောက်ကို ဗေဗ္ဗတလွှား လိုက်လံရှာဖွေရာ မရရှိခဲ့ပေ။ နောက်ဆုံးတွင် ဘုရားလောင်း၏ ကျက်စားရာရွာသို့ ချောက်ရှိပြီး ဘုရားလောင်း၏ သတင်းစကား ကြား၍ ဘုရားလောင်းထံ ရောက်ရှိလာခဲ့လေသည်။

ဘုရားလောင်းက “အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် ပန်းများဖြင့် ထုံအပ်သော ဂင်္ဂါရေကို သောက်သုံးပါမည်လော”ဟု မေးမြန်းသည်ကို ဝါဒရေးရှုထောင့်အနေနှင့် ကြည့်၍ “ဂင်္ဂါသဲဆိုသည်မှာ ဘာလဲ၊ ဂင်္ဂါ၏ ဒီဘက်ကမ်းနှင့် ဟိုဘက်ကမ်းဆိုသည်မှာလည်း ဘာကို ခေါ်ဆိုပါသလဲ”ဟု ကတ်ကတ်သတ်သတ် မေးလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက “အသင် မေးသည့် ရေ၊ သဲနှင့် ကမ်းများကို ထားစမ်းပါဦး၊ ဂင်္ဂါကိုကော ဘယ်က ရတယ်ဆိုဘာကလေး လောက်ပဲ ဖြေဆိုစမ်းပါ”ဟု ပြန်လှန်မေးခွန်း ထုတ်လေသော် ပရိဗိုဇ်သည် ပညာကင်းမဲ့၍ ဖြေဆို နိုင်စွမ်း မရှိရကား ထ၍ ပြေးလေတော့သည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းက ပရိသတ်ကို တရားဟော လို၍ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၈၈။ ယံ ပဿတိ န တံ ဣစ္ဆတိ၊ ယဉ္ဇ န ပဿတိ တံ ကိရိစ္ဆတိ။
မညာမိ စိရိ စရိဿတိ၊ န ဟိ တံ လစ္ဆတိ ယံ သ ဣစ္ဆတိ။

မြန်မာပြန်

ပရိသတ်တို့...ပရိဗိုဇ်သည် မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်တွေ့နေရသည့် ရေကိုမူ “ဂင်္ဂါ”ဟူ၍ မထင်မှတ်ပေ၊ မျက်စိဖြင့် မြင်တွေ့လို့ မရသည့် အရာကိုကား ‘ဂင်္ဂါ’ဟု ထင်မှတ်နေပေ၏။ ထိုဂင်္ဂါကို သက်ဆုံးတိုင် ရှာဖွေသော်လည်း ရလိမ့်မည် ငါ မထင်ချေ။

ပါဠိ

၁၈၉။ ယံ လဘတိ န တေန တုဿတိ၊ ယံ စ ပတ္ထေတိ လဒ္ဓံ ဟိဋ္ဌေတိ။
ဣစ္ဆာ ဟိ အနန္တဂေါစရာ၊ ဝိဂတိစ္ဆာန နမော ကရောမသေ။

မြန်မာပြန်

လက်တွေ့ကျကျ ရရှိနေသည့် ရေ စသော ရူပါရုံကို မနှစ်သက်၊ မကျေနပ်ဘဲ တောင့်တတိုင်း ရရှိလာသည့်အရာကိုလည်း အကျိုးမရှိဟု မထိလေးစားပြု၏။ ထို့ကြောင့် အလိုရမ္မက်သည် ကုန်ဆုံး နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ။ အလိုရမ္မက် ကင်းရှင်းကြသည့် ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနှင့်သာဝကများအား ကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ရသေ့သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာပါသည်။
ထိုအခါ ပရိမိုဇ်သည် ယခုဘဝတွင်လည်း ပရိမိုဇ်ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ (၁) မပြည့်သည့်အိုးများသည် ဘောင်ဘင်ခတ်ရိုးဖြစ်သည်။
(၂) ပညာမာန်တက်သူသည် နောက်ဆုံးတွင် အရှုံးနှင့် ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ နိဝါတမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၂၄၅-မူလပရိယာယဇာတ်

(မူလပရိယာယ=မူလပရိယာယသုတ္တန်)

ဘုရားရှင်၏ ဉာဏ်တော်ကို မထိမဲ့မြင်ပြုသည့်ရဟန်းများအကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဥက္ကဋ္ဌတိုင်းရှိ စိတ်နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဖွယ်ရာ ကောင်းလှသည့် တော၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူစဉ် မူလပရိယာယဇာတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဗေဒင်သုံးပုံအရာတွင် တုဖက်ကင်းသည့် ပုဏ္ဏားငါးရာတို့ သာသနာ့ဘောင်ဝင်၍ ရဟန်းပြုကြ လေသည်။ ရဟန်းဘဝတွင် ပိဋကတ်သုံးပုံကို သင်ကြား တတ်မြောက်ပြီးသည့်အခါ မထာ.ရှိ သင့်သည့် မာနတရားကို လက်ကိုင်ထားမိကြလေသည်။ “ဘုရားရှင်ဟာ ပိဋကတ်သုံးပုံကို တတ်သိ နားလည်သလို ငါတို့လည်း တတ်သိ နားလည်ကြတယ်၊ ဘုရားရှင်ဟာ ငါတို့ထက် ပိုမထူးခြား”ဟု အထင်ရောက်ကြကာ ဆည်းကပ်သမှု မပြုကြတော့ဘဲ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုကြလေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ရဟန်းတော်များ အဆည်းအကပ်ရောက်လာကြသည်တွင် ဘူမိရှစ်ဖြာဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာ မူလပရိယာယသုတ်ကို ဟောကြားတော်မူလေလျှင် မာနတရား လက်ကိုင်ထားပြီး အမြင်မှား အထင်မှားကြသည့် ရဟန်းတော်များသည် အနည်းငယ်မျှကိုပင် မှတ်သားရန် မစွမ်း နိုင်ကြပေ။

ထိုအခါကျမှသာ “ဘုရားရှင်နှင့် ပညာအရာ တူညီမျှသည့် ပညာရှိ မည်သည် လောကတလွှားတွင် အမှန်တကယ်ပင် မရှိပါကလား” ဟု မာန်စွယ်များ ကျကြလေတော့သည်။ ၎င်းရဟန်းတော်များသည် ဝေသာလီပြည်၌ ဂေါတမကသုတ်ကို နာကြားပြီးသည့်အခါ ရဟန္တာများ ဖြစ်သွားကြလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ရဟန္တာများ မဖြစ်မီ ဥက္ကဋ္ဌအရပ်၌ရှိစဉ် ရဟန်းတော်များ တရားသဘင်ဝယ် ၎င်းတို့အား မာန်ကင်းအောင် ပြုစွမ်းနိုင်သည့် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပြောဆိုနေကြစဉ် ဘုရားရှင် ကြွရောက်တော်မူလာပြီး ယခုဘဝ၌သာ မဟုတ်၊ ရှေးဘဝတုန်းကလည်း ဤကဲ့သို့ ပြုခဲ့ဖူးကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း အတိတ်ဆောင်၍ ဟောတော်မူလေသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်ရှင် မင်းဗြဟ္မဒတ်လက်ထက် ဘုရားလောင်းသည် ပုဏ္ဏားအမျိုးအနွယ်၌ ဖြစ်လေသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ဗေဒင်အရာတွင် တစ်ဖက်ကမ်းပင် တတ်မြောက်၍ တုဖက်ကင်းသည့် ဒိသာပါမောက် ဆရာတစ်ဦးအဖြစ် တပည့်ငါးရာတို့ကို ပညာသင်ပေးလေသည်။ ၎င်းတပည့်များသည် အပြီးအဆုံးတိုင် တတ်မြောက်လေသော် “ငါတို့လည်း ဆရာနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ တတ်ကြပြီ၊ ဘာမှ မခြားနား” ဟု မာန်တက်ကာ ဆရာထံ မသွား၊ ဆရာ့ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်များကို မပြုကြတော့ပေ။

ဆရာ ဆီးပင်ရင်း၌ ထိုင်ကာ နေသည့် တစ်နေ့တွင် ကဲ့ရဲ့လို၍ ၎င်းဆီးပင်ကို လက်ဖြင့် ပုတ်၍ ဤဆီးပင်သည် အနှစ်မရှိဟု ဆိုလေသည်။ ဘုရားလောင်းကလည်း မိမိအား ကဲ့ရဲ့မှန်းသိ၍ တပည့်တို့အား ပြဿနာတစ်ခု မေးလိုကြောင်း ဆန္ဒတောင်းလျှင် တပည့်များကလည်း ဖြေဆိုကြမည်ဖြစ်ကြောင်း အားရရွှင်လန်းစွာ သဘောတူ ဆန္ဒပေးကြလေသော် အောက်ပါအတိုင်း မေးလေသည်—

ပါဠိ

၁၉၀။ ကာလော သသတိ ဘူတာနိ၊ သဗ္ဗာနေဝ သဟတ္တနာ။
 ယော စ ကာလသသော ဘူတော၊ သ ဘူတပစနိ ပစိ။

မြန်မာပြန်

တပည့်တို့ .. အချိန်ကာလသည် မိမိနှင့် အတူ သတ္တဝါဟူသမျှတို့ကို စားတတ်ပေ၏။ သို့ရာတွင် တစ်ဦးသော သတ္တဝါကား ထိုအချိန်ကာလကို ပြန်၍ စားတတ်ပေ၏။ သတ္တဝါဟူသမျှကို ချက်တတ်သည့် မီးကို ပြန်၍ ချက်နိုင်၏၊ ၎င်းသတ္တဝါကား အဘယ်သူနည်း။

ဤပြဿနာကို လုလင်များအနက် ဖြေစွမ်းနိုင်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိပေ။ ထိုအခါ ဆရာက “ဤပြဿနာသည် သင်တို့ သင်ယူထားသည့် ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ပါသည်ဟု မမှတ်ထင်ကြနှင့်၊ သင်တို့က ဆရာသိရှိနားလည်တိုင်း ငါတို့ သိရှိနားလည်သည်ဟု ထင်မှတ်၍ ငါ့ကို ဆီးပင်နှင့် နှိုင်းကုန်၏၊ အရေအတွက်အားဖြင့် ငါ့ထက်သာသည့် သင်တို့ထက် အရည်အသွေးသာကြောင်းကို သင်တို့ သိရမည်၊ သွားကြ၊ အချိန် ခုနစ်ရက်ပေးမည်၊ ရအောင်ကြံကြံ” ဟု ပြောဆို လွှတ်လိုက်လေသည်။

ခုနစ်ရက်မြောက်သည့်နေ့၌ မဖြေဆိုနိုင်၍ လုလင်များအား ကဲ့ရဲ့လို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုလေသည်—

ပါဠိ

၁၉၁။ ဗဟူနိ နရသီသာနိ၊ လောမသာနိ ဗြဟာနိ စ။
ဂီဝါသု ပဋိမုက္ကာနိ၊ ကောစိဒေဝေ'တ္ထ ကဏ္ဍဝါ။

မြန်မာပြန်

ဆံပင် အမွှေးလည်း ရှိ ကြီးလည်း ကြီး၍ လည်တို့၌ တပ်ထားကုန်သည့် လူ့ဦးခေါင်းတို့ကား ထောင်သောင်းမက များလှပေ၏။ ဤကဲ့သို့ များပြားလှသည့် ဦးခေါင်းများအနက် အချို့သာ သိတတ်သော နား ရှိ၏။

ထိုအခါကျမှ လုလင်များသည် မာန်ကျ၍ ဆရာအား ကန်တော့ကာ လုပ်ကျွေးကြလေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဆရာက ဘုရားရှင် ဖြစ်လာသည်။
လုလင်ငါးရာကား ရဟန်းငါးရာ ဖြစ်လာပါသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) တက်ကြွမာန၊ ရှိချေကလည်း၊ လျှောကျနောက်ဆုံးရှိချေ၏။
(၂) သတ္တဝါတို့သည် ခြေရာချင်းတူလျှင် ပြိုင်တတ်ကြသည်။

ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။နိဝါတမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၂၄၆-ဗာလောဝါဒဇာတ်

(ဗာလောဝါဒ=လူမိုက်၏ အဆုံးအမစကား)

သက်သတ်လွှတ်ဆွမ်းကို စားသော်လည်း အပြစ်မရှိကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ (အမိုး၌ အထွတ်တတ်သော ဇရပ် ကျောင်း)၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် သီဟစစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော် ကို ဟောတော်မူပါသည်။

သီဟစစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် ယခင်က မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူအဆရှိ၍ တိတ္ထိဆရာကြီးများ၏ အသိုင်း အဝိုင်း တပည့်ဒကာ ဖြစ်ခဲ့၏။ တစ်နေ့တွင် ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို နာကြားရသဖြင့် ရတနာ သုံးပါး၌ ကြည်ညို၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားပါသည်။ ဤသို့ ဖြစ်သွားသည်ကိုပင် တိတ္ထိဆရာကြီး များက မကျေမနပ် ဖြစ်နေ၏။ ထိုအခြေအနေတွင် သီဟစစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ပြီး

နောက်တစ်နေ့မှာ ဘုရားရှင်နှင့်တကွ သံဃာတော်များကို ပင့်ဖိတ်ပြီး အသားဟင်းပါသည့်ဆွမ်း ဆက်ကပ်လှူဒါန်းလေရာ တိတ္ထိဆရာကြီးများသည် စိတ်မကောင်းခြင်း ဖြစ်ကြပါသည်။

ထို့နောက် ဘုရားရှင်ကို စွပ်စွဲမည်ဟု ရည်ရွယ်ကာ “ရဟန်းဂေါတမသည် သိရှိလျက် ကိုယ့် အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး သတ်တဲ့အသားကို စားတယ်”ဟု ဆဲရေးပြောဆိုကြပါတော့သည်။ ရဟန်း တော်များသည် တရားသဘင်တွင် ထိုအကြောင်းကို ပြောဆိုနေကြရာ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာ တော်မူပြီး “ရဟန်းတို့...နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တသည် ယခုမှသာ ငါ့ကို ရည်ရွယ်တဲ့အသား စားသည်ဟု စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ ပြောဆိုသည် မဟုတ်၊ ရှေးတုန်းကလည်း ဒီအတိုင်း စွပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့ဖူးသည်”ဟု မိန့်တော် မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါတွင် အိမ်ထောင်သားမွေး လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ မလုပ်ဘဲ ဟိမဝန္တာတောထဲသွား၍ ရသေ့ရဟန်း ပြုပါသည်။ ရသေ့ဝတ်ပြီးနောက် တစ်ချိန်တွင် ခန္ဓာကိုယ်တွင် အချဉ်ဓာတ်၊ အငန့်ဓာတ်များ ချိုယွင်းလာသဖြင့် ဖြည့်စွက်ရန် ဟိမဝန္တာမှ ထွက်ခွာ၍ ဗာရာဏသီမြို့သို့ လာခဲ့ပါသည်။

ဗာရာဏသီရောက်ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံ ထွက်ပါသည်။ ကုန်သည် တစ်ယောက်သည် “ရသေ့ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမည်” ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အိမ်သို့ ပင့်၍ အသားဟင်း များဖြင့် ဆွမ်းကျွေးပြီး ဆွမ်းစားပြီးသည့်အခါ ဤသို့ လျှောက်ထားပါသည်— “အရှင်ဘုရား.... ဒီအသားများဟာ အရှင်ဘုရားကို ရည်ရွယ်ပြီး သတ်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီသတ်ဖြတ်မှုအကုသိုလ်ဟာ တပည့်တော်အတွက်သာမက အရှင်ဘုရားအတွက်လည်း ဖြစ်ပါစေ”ဟု လျှောက်ထားပြီးနောက် အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၉၂။ ဟန္တာ ဆေတွာ ဝဓိတွာ စ၊ ဒေတိ ဒါနံ အသညတော။
ဧဒိသံ ဘတ္တံ ဘုဇ္ဇမာနော၊ သ ပါပေန ဥပလိပ္ပတိ။

မြန်မာပြန်

ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကို မစောင့်စည်းသော ဒုဿီလသည် သတ်၍ ဖြတ်၍ ညှဉ်းဆဲရိုက်နှက်၍ အလှူပေး၏။ ဤသို့သောဆွမ်းကို စားသောသူသည် မကောင်းမှုဖြင့် လိမ်းကျံ၏။

ထိုစကားကို ကြားရ၍ ဘုရားလောင်းရသောက အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၉၃။ ပုတ္တဒါရဗ္ဗိ စေ ဟန္တာ၊ ဒေတိ ဒါနံ အသညတော။
ဘုဇ္ဇမာနောပိ သပ္ပညော၊ န ပါပေန ဥပလိပ္ပတိ။

မြန်မာပြန်

ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကို မစောင့်စည်းသော ဒုဿီလသည် သားမယားကိုသော်လည်း သတ်၍ အလှူပေးစေကာမူ ခန္တီ၊ မေတ္တာ စသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုဆွမ်းကို စားသော်လည်း မကောင်းမှုဖြင့် မလိမ်းကျံပေ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ရသေ့သည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
သူကြွယ်သည် နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ ဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။သူတပါး၏ အသက်သတ် ဆွမ်းကို စားသုံးသော်လည်း စားသူအား အပြစ်မရှိ။

ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္မပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ကုန်သည်အား အတ္တသမ္မာပဏိဓိမင်္ဂလာ ပျက်ပါသည်။

၂၄၇-ပါဒဉ္စလီဇာတ်

(ပါဒဉ္စလီ=ပါဒဉ္စလီမည်သော မင်းသား)

အကြိမ်ကြိမ် စုံစမ်းသင့်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် လာဠုဒေါယီထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

တစ်နေ့တွင် အဂ္ဂသာဝကမထေရ်ကြီးနှစ်ပါးသည် အမေးပုစ္ဆာပြဿနာများကို အပြန်အလှန် မေးမြန်းဖြေဆိုနေကြပါသည်။ ရဟန်းတော်များသည် မထေရ်ကြီးနှစ်ပါး အဖြေစကားများကို နာကြားကြပြီး မဟာထေရ်နှစ်ပါးကို ချီးမွမ်းပြောဆိုကြပါသည်။ ထိုအခါတွင် လာဠုဒေါယီထေရ် သည် ပရိသတ်အစွန့်အဖျားမှ နေ၍ “ဒီအဂ္ဂသာဝကမထေရ်ကြီး နှစ်ပါးဟာလဲ တို့နဲ့အတူတူပါပဲ၊ ဘာကိုများ ပိုသိလို့လဲ”ဟု ပြောဆိုကာ နှုတ်ခမ်းကို ကိုက်ပါသည်။

လာဠုဒေါယီထေရ်ကို မြင်သည့်အခါ အဂ္ဂသာဝကမထေရ်ကြီး နှစ်ပါးသည် တရားစကားကို ရုပ်သိမ်းပြီး ထသွားကြပါသည်။ တရားနာပရိသတ်လည်း ပွဲပျက်သွားလေသည်။ ရဟန်းတော် များသည် တရားသဘင်တွင် “ငါ့ရှင်တို့....လာဠုဒေါယီသည် အဂ္ဂသာဝကကြီးနှစ်ပါးကို ကဲ့ရဲ့၍ နှုတ်ခမ်းကိုက်သည်”ဟု ပြောဆိုနေကြပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုစကားကို ကြားရသည့်အခါ “ရဟန်းတို့....လာဠုဒေါယီသည် ယခုမှသာ မဟုတ်သေး၊ ရှေးတုန်းကလည်း နှုတ်ခမ်းကိုက်ရုံမှလွဲပြီး တခြား ဘာမျှ မတတ်ပေ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အောက်ပါ အတိတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပါသည်။—

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး မင်းပြုနေစဉ် ဘုရားအလောင်းသည် ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ အမတ်ချုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းက “ပါဒဉ္စလီ”မည်သော

သားတော်တစ်ယောက် ထွန်းကားပါသည်။ ပါဒ္ဓလီမင်းသားလေးသည် လျှပ်ပေါ်လောင်လည်၍ လုံ့လဝီရိယ နည်းပါး၏။ သို့ဖြစ်၍ မည်သည့်အတတ်ပညာကိုမျှ မသင်ယူထားပါ။

ကာလကြာညောင်းသောအခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး နတ်ရွာစံ ကံတော်ကုန်သွား၍ အမတ် များသည် မင်းကြီး၏ဈာပနကိစ္စများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် “သားတော် ပါဒ္ဓလီမင်းသားကို ထီးနန်း တင်မည်”ဟု တိုင်ပင်ကြပြီး မင်းသားကို ထိုအကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။ ဘုရားလောင်း အမတ်ချုပ်ကြီးက “အမတ်မင်းတို့... စဉ်းစဉ်းစားစားလဲ လုပ်ကြပါနော်၊ ဒီမင်းသားဟာ လျှပ်ပေါ်လောင်လည်ပြီး လုံ့လဝီရိယလည်း နည်းတယ်၊ တော်၊ မတော်၊ ထိုက်၊ မထိုက် မင်းသားကို စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးမှ နန်းတင်ကြလျှင် ကောင်းမယ်”ဟု အဆိုပြုပါသည်။

အမတ်များလည်း ထိုတင်ပြချက်ကို သဘောကျ၍ တစ်နေ့တွင် တရားစီရင်ရာ အနီးတွင် မင်းသားကို နေစေပြီး တရားကို မတော်မတရား (မမှန်မကန်) စီရင်လိုက်ပါသည်။ ပိုင်ရှင်မဟုတ် သူကို ပိုင်ရှင်အဖြစ် အနိုင်ပေးလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် မင်းသားကို “ဘယ်လိုလဲ မင်းသား... ကျွန်ုပ်တို့ တရားကို ကောင်းမွန် မှန်ကန်အောင် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်”ဟု ပြောကြားသည့်အခါ မင်းသားက နှုတ်ခမ်းကို ကိုက်လိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်း အမတ်ချုပ်ကြီးသည် “မင်းသားဟာ ပညာရှိပုံ ရတယ်၊ ငါတို့ မတရားဆုံးဖြတ်လိုက်တာကို မင်းသား သိပုံရတယ်”ဟု ထင်မှတ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပါသည်—

ပါဠိ

၁၉၄။ အဗ္ဗါ ပါဒ္ဓလီ သဗ္ဗေ၊ ပညာယ အတိရောစတိ။
တထာ ဟိ သြဋ္ဌံ ဘဇ္ဇတိ၊ ဥတ္တရိ နှန ပဿတိ။

မြန်မာပြန်

(အချင်းတို့...) ပါဒ္ဓလီမင်းသားသည် စင်စစ် လူအားလုံးဘုံကို ပညာဖြင့် လွန်၍ တင့်တယ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် နှုတ်ခမ်းကိုက်၏။ အမှန်အကြောင်းကိုမူ မြင်(သိ)၍ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အမတ်များသည် နောက်တစ်နေ့တွင် တရားအဆုံးအဖြတ်ကို စီရင်၍ အမှုတစ်ခုကို မှန်မှန် ကန်ကန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။ မင်းသားကိုလည်း အနီးအနားမှာ ခေါ်ထားပါသည်။

ထို့နောက် မင်းသားကို “ဘယ်လိုလဲ မင်းသား...ကောင်းကောင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ရဲ့လား”ဟု မေးမြန်းပါသည်။ မင်းသားသည် နှုတ်ခမ်းကိုပင် ကိုက်လိုက်ပြန်ပါသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်း အမတ်ကြီးသည် မင်းသား ဘာမှ မတတ်ကြောင်းကို နားလည်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို မြွက်ဆို ပါသည်—

ပါဠိ

၁၉၅။ နာယံ ဓမ္မံ အဓမ္မံ ဝါ၊ အတ္ထာနတ္ထဉ္စ ဗုဇ္ဈတိ။
အညတြ သြဋ္ဌနိဗ္ဗောဂါ၊ နာယံ ဇာနာတိ ကိဉ္ဇနံ။

မြန်မာပြန်

(အချင်းတို့...) ဤပါဒဉ္စလီမင်းသားသည် သင့်သောအကြောင်း၊ မသင့်သောအကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ အကျိုးရှိသည်၊ မရှိသည်ကိုလည်းကောင်း မသိ၊ နှုတ်ခမ်းကိုက်ခြင်းမှတစ်ပါး တစုံတခုကိုမျှ မသိနားမလည်။

အမတ်များသည် ပါဒဉ္စလီမင်းသား၏ လူမိုက်လူပျက်အဖြစ်ကို သိရှိပြီး မင်းသားကို နန်းမတင် တော့ဘဲ ဘုရားလောင်း အမတ်ချုပ်ကြီးကို နန်းတင်လိုက်လေသည်။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ ပညာရှိအမတ်ကြီးသည် ဘုရားရှင်ဖြစ်လာသည်။
ပါဒဉ္စလီမင်းသားသည် လာဠုဒါယီဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။ တစ်ကြိမ် စုံစမ်းရုံမျှဖြင့် အမှန်တရားကို မသိနိုင်။

ပါရမီ။ ။ ပညာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ ပါဒဉ္စလီမင်းသား ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာ၊ သိပ္ပမင်္ဂလာများ ပျက်ပါသည်။

၂၄၈-ကိ°သုကောပမဇာတ်

(ကိ°သုကောပမ=ပေါက်ပင်ဥပမာ)

အမြင်ချင်းမတူသည့် မင်းသားလေးယောက် အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

လူနတ်တို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဇောဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူစဉ် ကိ°သုကောပမသုတ္တန်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုစဉ်က ရဟန်းလေးပါး မြတ်ဗုဒ္ဓထံ ချဉ်းကပ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းတောင်းကြသည်။ ရဟန်းလေးပါး တို့သည် မြတ်ဗုဒ္ဓပေးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နာယူ၍ မိမိတို့ နေရာအသီးသီးသို့ ပြန်သွားကြသည်။ ရဟန်းလေးပါးအနက်မှ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဖဿာယတနခြောက်ပါးကို သိမ်းဆည်း၍ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားသည်။ နောက်တစ်ပါးသည် ခန္ဓာငါးပါးကို လည်းကောင်း၊ နောက်တစ်ပါးသည် မဟာဘုတ်လေးပါးကိုလည်းကောင်း၊ နောက်တစ်ပါးသည် ဓာတ်တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကိုလည်းကောင်း သိမ်းဆည်း၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားကြသည်။ ရဟန်းလေးပါးတို့သည် မိမိတို့ ရရှိသော တရားထူး တရားမြတ်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓအား သွားရောက် လျှောက်ထားကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ရဟန်းတစ်ပါးသည် “ဤရဟန်းလေးပါးတို့သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်မှု မတူကြ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုတာချင်း တူကြသည်၊” ဘယ်လိုကြောင့် သူတို့အားလုံး အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရကြသနည်း”ဟု အကြံဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓအား လျှောက်ထား မေးမြန်းရာ မြတ်ဗုဒ္ဓက “ရဟန်း....ပေါက်ပင်ကို မြင်ဖူးကုန်သော မင်းသားညီနောင် လေးယောက် တို့နှင့် သင့်အား မည်သို့ ထူးခြားပါသနည်း”ဟု မိန့်တော်မူသောအခါ “ဤအကြောင်းကို

တပည့်တော်တို့အား ဟောကြားတော်မူပါ”ဟု တောင်းပန် လျှောက်ထားကြသဖြင့် အတိတ်ကို ဆောင်ယူ၍ ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဘုရားလောင်း ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုဗြဟ္မဒတ် မင်းတွင် သားတော်လေးယောက် ရှိသည်။

တစ်နေ့သောအခါ မင်းသားလေးယောက်တို့သည် ရထားထိန်းကို ခေါ်၍ “ရထားထိန်း.... ငါတို့ ပေါက်ပင်ကို ကြည့်ချင်တယ်၊ ငါတို့ကို ပေါက်ပင် လိုက်ပြပါ”ဟု ပြောသဖြင့် မင်းသား လေးယောက်ကို တပေါင်းတည်း မပြဘဲ ရှေးဦးစွာ မင်းသားကြီးကို ရထားဖြင့် တောထဲ ခေါ်သွားပြီး “ဒါ ပေါက်ပင်ပဲ”ဟု မီးလောင်ငုတ် ဖြစ်နေသော ပေါက်ပင်ကို ပြသည်။ နောက် တစ်ယောက်အား အခက်အခဲအရှက်ထူပြော စိမ်းစိုချိန်တွင် ပြသည်။ နောက်တစ်ယောက်အား ပွင့်ချိန်တွင် ပြသည်။ နောက်တစ်ယောက်အား သီးချိန်တွင် ပြသည်။

မကြာမီအချိန်တွင် မင်းသားညီနောင်လေးပါး အတူတကွ ဆုံမိကြသောအခါ တစ်ယောက် ယောက်က “ပေါက်ပင်ဟာ ဘယ်လိုအပင်မျိုးလဲ”ဟု စကား စလိုက်သဖြင့် အကြီးဆုံးမင်းသားက “မီးလောင်ငုတ်လိုပါပဲ”ဟု ပြောလိုက်ရာ ဒုတိယမင်းသားက “ပညောင်ပင်လိုပါ”ဟုလည်းကောင်း၊ တတိယမင်းသားက “အသားတစ်လိုပါ”ဟုလည်းကောင်း၊ စတုတ္ထမင်းသားက “ကုက္ကိုပင်လိုပါ” ဟုလည်းကောင်း မိမိမြင်ဖူးသည့်အတိုင်း ပြောကြသဖြင့် အချင်းချင်း မကျေမလည် မနှစ်သက် ကြ၍ ဖခင်ဘုရင်ကြီးထံ သွားရောက် မေးမြန်းကြသည်။

“ခမည်းတော်....ပေါက်ပင်ဟာ ဘယ်လို နေပါသလဲဘုရား”

“သားတော်များ....မင်းတို့ကကော ဘယ်လို ပြောနိုင်ပါသလဲ”

မင်းသားများသည် ဖခင်ဘုရင်ကြီးက မိမိတို့ အထင်ကို ပြန်လည် မေးမြန်းသဖြင့် မိမိတို့ မြင်ဖူးသည့်အတိုင်း တစ်ယောက်တစ်မျိုး လျှောက်ထားကြလေသည်။

‘သားတော်များ....မင်းတို့ တတွေဟာ ပေါက်ပင်ကိုတော့ မြင်ဖူးကြသားပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ရထားထိန်း လိုက်ပြစဉ်က ပေါက်ပင်ဟာ ဘယ်အချိန်မှာ ဘယ်လို ရှိတတ်သလဲဆိုတာ မမေးခဲ့ကြလို့ အခုလို ယုံမှားသံသယတွေ ဖြစ်ကြပေတယ်’ဟု—

အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် သားတော်များအား ပြောပြလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၉၆။ သဗ္ဗေဟိ ကိသုကော ဒိဋ္ဌော၊ ကိန္နောတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆထ။

န ဟိ သဗ္ဗေသု ဌာနေသု၊ သာရထိ ပရိပုစ္ဆိတော။

မြန်မာပြန်

သားတော်တို့....သင်တို့အားလုံးသည် ပေါက်ပင်ကို မြင်ဖူးကြပေသည်။ ပေါက်ပင်၌ သင်တို့ အဘယ့်ကြောင့် အထင်အမြင် မှားကြသနည်းဟူမူ သင်တို့သည် ရထားထိန်းကို အစစအရာရာ မမေးသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဤဇာတ်ကြောင်းကို ဟောပြောတော်မူ၍ “မင်းသားညီနောင် လေးယောက်
တို့သည် ကွဲပြားအောင် မမေးသောကြောင့် ပေါက်ပင်၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ကြသကဲ့သို့
သင်သည်လည်း အရဟတ္တဖိုလ် ရခြင်းတရား၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်နေသည်”ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ပါဠိ

၁၉၇။ ဧဝံ သဗ္ဗေဟိ ဉာဏေဟိ၊ ယေသံ ဓမ္မာ အဇာနိတာ။
တေ ဝေ ဓမ္မေသု ကခန္တိ၊ ကိံသုကသ္မိံ ဝ ဘာတဇော။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့...မင်းသားညီနောင်လေးယောက် ပေါက်ပင်၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ကြသကဲ့သို့
ထို့အတူ ခပ်သိမ်းကုန်သော ဝိပဿနာဉာဏ်တို့ဖြင့် ဖဿ၊ အာယတန စသော တရားတို့ကို မသိ
ကုန်သော သူတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဖဿ၊ အာယတန စသော တရားတို့၌ ယုံမှားသံသယ
ရှိကြကုန်၏။

- ဇာတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက ဗာရာဏသီမင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။
- သင်ခန်းစာ။ ။(၁) အရာရာတွင် စေ့စေ့စပ်စပ် စုံစမ်းမေးမြန်းမှ အမှန်ရသည်။
(၂) ပေါက်ပင်တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်သော်လည်း မြင်တွေ့ရသည့် အချိန်
ကာလ ကွဲပြားသဖြင့် အမြင်ချင်းလည်း ကွဲပြားသွားရသည်။
- ပါရမီ။ ။ပညာပါရမီ။
- မင်္ဂလာ။ ။ဗာဟုဿစွမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂ ၄၉ - သာလကဇာတ်

(သာလက=သာလကမည်သောဓမ္မာက)

ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းဆက်ဆံခြင်းကို လူတိုင်း မကြိုက်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် မထင်မရှား မထေရ်ကြီး
တစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

မထေရ်ကြီးသည် သူငယ်တစ်ယောက်ကို ရှင်ပြုပေးပြီး နှိပ်စက်လျက် ဇေတဝန်ကျောင်း
တော်တွင် နေသည်။ ကိုရင်လေးသည် နှိပ်စက်ဒဏ်ကို မခံနိုင်တော့သဖြင့် လူထွက်လေ၏။ မထေရ်
ကြီးသည် ကိုရင်အိမ်သို့ သွား၍ “သူငယ်...မင်းသပိတ်၊ သင်ကန်းတွေဟာ မင်းအတွက်ပဲ၊ ငါ့သပိတ်၊
သင်ကန်းတွေလဲ မင်းအတွက်ပဲ၊ ကိုရင်ပြန်ဝတ်ပါ”ဟု ချော့မော့ပြီး ကိုရင်ဝတ်ပေးလိုက်ပြန်သည်။

မထေရ်ကြီးသည် သူငယ် ကိုရင်ပြန်ဝတ်သော နေ့မှစ၍ ယခင်အတိုင်း နှိပ်စက်မြဲ နှိပ်စက်ပြန်
သည်။ ကိုရင်ကလေးသည် ညှဉ်းဆဲဒဏ်ကို မခံနိုင်သဖြင့် တဖန် လူထွက်သွားပြန်၏။ မထေရ်ကြီးက

အကြိမ်ကြိမ် ချော့မော့ပြောဆိုသော်လည်း မရတော့ပေ။ “အရှင်ဘုရားဟာ တပည့်တော်ကို သည်းညည်းလဲ မခံနိုင်၊ တပည့်တော်နှင့် ခွဲလို့လဲ မနေနိုင်၊ အရှင်ဘုရား ပြန်ကြွပါတော့၊ တပည့်တော် ဘယ်ဘေ့မှ သင်္ကန်း ပြန်မဆီးတော့ပါ”ဟု ယတိပြတ် ပြောလိုက်တော့သည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ တရားပွဲ မစမီ တရားမဏ္ဍပ်တွင် ရဟန်းများ စုဝေးမိသောအခါ “လိမ္မာပါးနပ်တဲ့ ဟိုသူငယ်လေးဟာ ကိုယ်တော်ကြီးရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုသိလို့ သင်္ကန်း ပြန်မဆီးတော့တာပဲ” စသည်ဖြင့် ပြောဆိုနေကြစဉ် မြတ်ဗုဒ္ဓ ကြွရောက်တော်မူလာ၍ “ရဟန်းတို့...ဘာစကားတွေ ပြောနေကြတာလဲ”ဟု မေးတော်မူသဖြင့် သူငယ်လေးနှင့် မထေရ်ကြီးအကြောင်းကို ပြောနေကြောင်း လျှောက်ထားလိုက်ကြသည်။ ထိုအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓက “ရဟန်းတို့...ဒီသူငယ်လေးသည် အခုဘဝမှ လိမ္မာပါးနပ်သည် မဟုတ်ပေ၊ ရှေးကလည်း လိမ္မာပါးနပ်ပေသည်၊ တစ်ကြိမ်လောက် သူတပါး အပြစ်ကို မြင်လျှင် နောက်ဘယ်ဘေ့မှ မပေါင်းသင်းတော့ပေ”ဟု မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ဆောင်တော်မူလေသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်နေစဉ် ဘုရားအလောင်းတော်သည် သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်လာသည်။ အရွယ်ရောက်သောအခါ စပါးရောင်းခြင်း အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုသည်။ အလမ္မာယ်ဆရာတစ်ယောက်သည် မျောက်တစ်ကောင်ကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး မြွေဆေး ထိုးပေးထားသည်။ မျောက်က မြွေကို ကရံ ကစားစေသည်။ မျောက်နှင့် မြွေကို ပြုပြင်လုပ်ကာ အသက်မွေးနေပေသည်။

ဗာရာဏသီတွင် ပွဲလမ်းသဘင် ပြုလုပ်ရန် နီးလာပြီ ဖြစ်သဖြင့် ကြော်ငြာများ၊ ပိုစတာများ ကပ်ထားကြပေသည်။ အလမ္မာယ်ဆရာသည် ဤပွဲတွင် ဝင်နွဲ့လိုသဖြင့် “ဒီမျောက်ကို ကောင်းကောင်း ထိန်းထားပေးပါ”ဟု ပြောဆို၍ စပါးကုန်သည်တစ်ယောက်ထံ အပ်နှံထားခဲ့ပြီး ဗာရာဏသီပွဲသဘင်သို့ ထွက်သွားလေသည်။

ဗာရာဏသီ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲကြီးသည်လည်း ခုနစ်ရက်ပြည့်ပြီ ဖြစ်သဖြင့် ပြီးဆုံးသွားပေပြီ။ အလမ္မာယ်ဆရာသည် ပွဲပြီးတော့မှ စပါးကုန်သည်ထံ ပြန်သွားပြီး “ငါ့မျောက် ဘယ်မှာလဲ”ဟု သူ၏မျောက်ကို တွေ့လိုစေနှင့် မေးမြန်းနေသည်။ မျောက်သည် သခင်အသံကြားသဖြင့် စပါးစည့်ထဲမှ ပြေးထွက်လာ၏။ အလမ္မာယ်ဆရာသည် မျောက်ကို ဝါးခြမ်းပြားဖြင့် ရိုက်နှက်၍ ဥယျာဉ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး တစ်နေရာတွင် ချည်နှောင်လျက် အိပ်ပျော်လေသည်။

မျောက်သည် သခင် အိပ်ပျော်နေသည်ကို သိသဖြင့် ချည်ထားသော ကြိုးကို ဖြေ၍ သရက်ပင်ပေါ်သို့ တက်ပြေးသွားသည်။ သရက်ပင်ပေါ်တွင် သရက်သီးမှည့်များကို စားပြီး အစေ့များကို အလမ္မာယ်ဆရာ၏ ကိုယ်ပေါ်သို့ ပစ်ချသည်။ အလမ္မာယ်ဆရာနိုး၍ မျက်စိဖွင့်ကြည့်လိုက်သောအခါ မျောက် သရက်ပင်ပေါ် ရောက်နေသည်ကို မြင်လျှင် ချော့မော့ဖြားယောင်း၍ မျောက်ကို ပြန်ဖမ်းလိုသဖြင့် သာယာနာပျော်ဖွယ် ပြောဆိုလိုက်သည်။

ပါဠိ

၁၉၈။ ကေပုတ္တကော ဘဝိဿသိ၊
 တုဉ္ဇ နော ဟေဿသိ ဣဿရော ကုလေ။
 ဩရောဟ ဒုမသ္မာ သာလက၊
 ဧဟိ ဒါနိ ဃရကံ ဝဇေမသေ။

မြန်မာပြန်

သာလက....သင်သည် ငါတို့အိမ်တွင် တစ်ယောက်တည်းသောသား ဖြစ်ပါစေမည်၊ ငါ၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုလည်း အပိုင်စား ဖြစ်ပါစေမည်၊ သရက်ပင်မှ ဆင်းခဲ့ပါ၊ ယခု ငါတို့အိမ်သို့ သွားကြရအောင် လာလော့။

မျောက်သည် အလမွှာယ်၏ စကားကို ကြားသဖြင့် ဤသို့ ပြန်ပြောလိုက်သည်—

ပါဠိ

၁၉၉။ နနု မံ သုဟဒယောတိ မညသိ၊
 ယဉ္ဇ မံ ဟနသိဝေဠုယဋ္ဌိယာ။
 ပက္ကမ္မဝနေ ရမာမသေ၊
 ဂစ္ဆ တံ ဃရကံ ယထာသုခံ။

မြန်မာပြန်

အို-အလမွှာယ်ဆရာကြီး.... သင်သည် ကျွန်ုပ်ကို လိမ္မာပါးနပ်သော စိတ်ရှိသူဟူ၍ အောက်မေ့သည် မဟုတ်လော။ သင်သည် ကျွန်ုပ်ကို ဝါးခြမ်းပြားဖြင့် ရှိုက်နှက်သောကြောင့် အသီးမှည့်သောသရက်တော၌ ပျော်ပျော်နေတော့မည်။ သင့်အိမ်သို့သာ စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာနှင့် ပြန်ပါလေလော့။

ဘေတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဗုဒ္ဓသည် ရှေးက စပါးကုန်သည် ဖြစ်ခဲ့သည်။
 သာမဏေသည် ရှေးက မျောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။
 မထေရ်ကြီးသည် ရှေးက အလမွှာယ်ဆရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရာတွင် လိမ္မာပါးနပ်မှု အရေးကြီးသည်။
 (၂) ညည်းပန်းနှိပ်စက်မှုနှင့် ရက်စက်မှုကို တိရစ္ဆာန်သော်မှ မနှစ်သက်၊
 လူတို့မှာမူ ဆိုးဖွယ်မရှိ ဖြစ်သည်။

ပါရမီ။ ။ဥပေက္ခာပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။အလမွှာယ်ဆရာအား ကတညုတမင်္ဂလာ ပျက်သည်။

၂၅၀-ကပိဇာတ်

(ကပိ=မျောက်)

ဟန်ဆောင်မှုကို ပညာရှိများ သိမြင်သည့်အကြောင်း

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

သဗ္ဗညုတ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ဟန်ဆောင်ကြားဝါ တတ်သော ရဟန်းတစ်ပါးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဇာတ်တော်ကို ဟောတော်မူပါသည်။

ထိုရဟန်း၏ ဟန်ဆောင်ကြားဝါမှုသည် ရဟန်းလောကတွင် နာမည်ကြီးနေသည်။ ဓမ္မာရုံတွင် ရဟန်းများ စုဝေးမိသောအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ ထိုရဟန်း၏ ဟန်ဆောင်ကြားဝါမှုကို ပြောဆိုနေကြစဉ် မြတ်ဗုဒ္ဓ ကြွရောက်တော်မူလာပြီး အကြောင်းကို မေးတော်မူသဖြင့် ရဟန်း များက ထိုရဟန်းအကြောင်းကို လျှောက်ထားကြရာ ဤရဟန်းသည် ယခုမှ ဟန်ဆောင်ကြားဝါ တတ်သည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ရှေးကလည်း မျောက်ဖြစ်လျက်ပင် မီးလုံလိုသဖြင့် ဟန်ဆောင် ကြားဝါခဲ့ဖူးကြောင်း မိန့်တော်မူကာ အတိတ်ကို ပြန်လည်ဟောကြားတော်မူသည်။

အတိတ်ဝတ္ထု

ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်း အုပ်ချုပ်နေစဉ် မြတ်ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်သည် ကာသီတိုင်းတွင် ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်လာသည်။ အလောင်းတော် အရွယ်ရောက်၍ အိမ်ထောင် ရက်သားကျပြီး ကလေးသွားတတ်စ အရွယ်တွင် ဇနီးသည် ပုဏ္ဏားမ ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် သားငယ်ကို ရင်ဝယ်ပိုက်၍ ဟိမဝန္တာတောဆီသို့ သွားလေသည်။ ဟိမဝန္တာတောသို့ ရောက်လျှင် သားငယ်နှင့်အတူ ရသေ့ပြုလုပ်ပြီး သစ်ရွက်မိုးကျောင်းကလေးတွင် နေထိုင်ကြသည်။

မိုးလရောက်သောအခါ မိုးအဆက်မပြတ် ရွာသွန်းနေသဖြင့် တောငှက် တိရစ္ဆာန်တို့ မိုးဒဏ်၊ လေဒဏ်ကြောင့် ဒုက္ခရောက်ကြရှာသည်။ ထိုတွင် မျောက်တစ်ကောင်သည် ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းအေးလှသဖြင့် အကြိတ်လျက် နှေးကွေးစွာ လျှောက်နေရှာသည်။

အလောင်းတော် ရသေ့ကြီးသည် ထင်းတုံးကြီးများဖြင့် မီးဖိုပြီး ညောင်စောင်းတွင် လဲလျောင်းနေသည်။ သားငယ်ရသေ့ကလေးသည် ဖခင်ကို ခြေဆုပ်လက်နယ်ပြုရင်း မီးလုံနေသည်။ မျောက်တစ်ကောင်သည် ကွယ်လွန်သွားသော ရသေ့များ၏ လျှော်တေသင်္ကန်းများကို ဝတ်ရုံ၍ သစ်နက်ရေကို ပခုံးတင်လျက် ထမ်းပိုးနှင့် ကရားအိုးငယ် ထမ်းကာ ရသေ့အသွင်ဖြင့် လာနေသည်။ အလောင်းတော်၏ ကျောင်းသခံမီး တံခါးအနီး ရောက်လျှင် မီးလုံလိုသဖြင့် သနားစရာ ရသေ့ဟန်ဆောင်လျက် ရပ်နေသည်ကို သားငယ်ရသေ့ မြင်၍ “အိုဖခင်...အချမ်းဒဏ် ခံနေရတဲ့ ရသေ့တစ်ယောက် တုန်တုန်ခိုက်ခိုက် ရပ်နေရှာတယ်၊ မီးလုံဖို့ ဒီကို ခေါ်လိုက်ပါ”ဟု တောင်းပန် နေရှာသည်။

ပါဠိ

၂၀၀။ အယံ ဣသိ ဥပသမသံယမေ ရတော၊ သ တိဋ္ဌတိ သိသိရာဘယေန အနိတော။
ဟန္တ အယံ ပဝိသတု'မံ အဂါရကံ၊ ဝိနေတု သိတံ ဒရထဉ္စ ကေဝလံ။

မြန်မာပြန်

ဖခင်....ရာဂစသည်တို့ကို ငြိမ်းစေခြင်း၊ သီလကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၌ မွေ့လျော်သော ရသေ့သည် မိုးသက်လေပြင်းကြောင့် အချမ်းဘေးဒဏ် နှိပ်စက်ခံရသည် ဖြစ်၍ ရပ်နေရှာ၏။ ဤရသေ့ကို ကျောင်းထဲသို့ ဝင်ခွင့် ပြုလိုက်ပါ။ ချမ်းအေးခြင်း ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်ပါစေ။

အလောင်းတော်သည် သား၏ စကားကို ကြား၍ ထကြည့်လိုက်ရာ ရသေ့ဟန်ဆောင် ထားသော မျောက်ကို မြင်သဖြင့် သားကို ဤသို့ ပြောပြလိုက်သည်—

ပါဠိ

၂၀၁။ နာယံ ဣသီ ဥပသမသံယမေ ရတော၊
ကပိ အယံ ဒုမဝရသာခဂေါစရော။
သော ဒုသကော ရောသကော စာပိ ဇမ္ဗော၊
သစေ ဝဇေ' မမ္ပိ ဒူသေယျ'ဂါရံ။

မြန်မာပြန်

ချစ်သား....ဤသတ္တဝါသည် ရာဂ စသည်တို့ကို ငြိမ်းစေခြင်း၊ သီလကို စောင့်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သော ရသေ့ မဟုတ်၊ သစ်ပင်တို့၏ အကိုင်း အခက်၌ ကျက်စားတတ်သော မျောက်တည်း။ မျောက်သည် ဖျက်လည်း ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ချုပ်လည်း ချုပ်ချယ်တတ်၏၊ ယုတ်လည်း ယုတ်မာ၏၊ ဤကျောင်းထဲသို့ ဝင်လာလျှင် ကျောင်းကို ဖျက်ဆီးရာ၏။

အလောင်းတော်သည် သားငယ် နားလည်အောင်ပြောပြပြီး မီးစကို ကိုင်၍ ခြောက်လိုက်ရာ မျောက်ခမျာ ပြေးရှာလေတော့၏။ နောက်ထပ် မလာရဲတော့ပေ။ ဘုရားအလောင်းတော် သားအဘသည် အဘိညာဉ် သမာပတ်တို့ကို ပွားများ အားထုတ်ကာ သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရောက်ကြကုန်၏။

ဘေတ်ပေါင်းခန်း။ ။ဖခင်ရသေ့ကြီးသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဖြစ်လာသည်။
သားငယ်ရသေ့ကလေးသည် ရာဟုလာဖြစ်လာသည်။
မျောက်သည် အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်အောင် ဟန်ဆောင်သောရဟန်းဖြစ်လာသည်။

သင်ခန်းစာ။ ။(၁) ဟန်ဆောင်မှုသည် တဏှာမျှသာ ကောင်း၏။
(၂) ပညာရှိများသည် ဟန်ဆောင်မှုကို သိမြင်ကြသည်။

ပါရမီ။ ။နေက္ခမ္ပပါရမီ။

မင်္ဂလာ။ ။ဓမ္မစရိယာမင်္ဂလာ။

ဇာတကပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ဇာတကသ္မိ

ဇာတ်	စာမျက်နှာ	ဇာတ်	စာမျက်နှာ
[အ]		[ဇ]	
အကတညူဇာတ်	၁၆၆	ဣန္ဒသမာနဂေါတ္တဇာတ်	၃၂၁
အကာလရာဇိဇာတ်	၂၂၁	ဣလ္လိသဇာတ်	၁၄၁
အဂ္ဂိကဘာရဒွါဇဇာတ်	၂၄၂		
အဏ္ဏဘူတဇာတ်	၁၀၈	[ဇ]	
အတ္တသဒ္ဓါရဇာတ်	၁၅၄	ဥပါသာဠကဇာတ်	၃၃၇
အနဘိရတိဇာတ်	၁၁၅၊ ၃၈၁	ဥပါဟနဇာတ်	၅၀၃
အနုသာသိကဇာတ်	၂၁၃	ဥဘတောဘဠဇာတ်	၂၅၈
အပဏ္ဏကဇာတ်	၁	ဥစ္ဆင်္ဂဇာတ်	၁၁၉
အဘိဏ္ဍဇာတ်	၄၉	ဥစ္ဆိဋ္ဌဘတ္တဇာတ်	၄၅၀
အမရာဒေဝီပဉ္စဇာတ်	၂၀၉	ဥဒဉ္စနီဇာတ်	၂၀၀
အဗ္ဗဇာတ်	၂၃၂	ဥရဂဇာတ်	၂၉၂
အရကဇာတ်	၃၄၄		
အလိနစိတ္တဇာတ်	၂၉၈	[ဇ]	
အသဒိသဇာတ်	၃၇၃	ကေပဗဇာတ်	၅၁၄
အသိတာဘူဇာတ်	၅၀၈	တေပဏ္ဏဇာတ်	၂၇၇
အသိလက္ခဏဇာတ်	၂၃၆		
အဿကဇာတ်	၄၃၇	[က]	
အသင်္ကိယဇာတ်	၁၃၆	ကကဏ္ဍကဇာတ်	၃၄၆
အသမ္ပဒါနဇာတ်	၂၄၆	ကဋ္ဌာဟကဇာတ်	၂၃၄
အသာတမန္တဇာတ်	၁၀၆	ကပိဇာတ်	၅၄၁
အသာတရူပဇာတ်	၁၈၈	ကပေါတဇာတ်	၇၆
		ကလဏ္ဍကဇာတ်	၂၃၈
[အဘ]		ကဉ္စနက္ခန္ဓဇာတ်	၉၉
အာဇညဇာတ်	၄၄	ကစ္ဆပဇာတ်	၃၆၅၊ ၄၅၇
အာဒိစ္စုပ္ပန်ဇာတ်	၃၅၇	ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်	၁၄
အာယာစိတဘတ္တဇာတ်	၃၆	ကဏ္ဍိဇာတ်	၂၅
အာရာမဗုဒ္ဓကဇာတ်	၈၂	ကဏ္ဍဇာတ်	၁၂
		ကန္ဓဂလကဇာတ်	၄၄၅
		ကလျာဏဓမ္မဇာတ်	၃၄၈

ဇာတ်	စာမျက်နှာ	ဇာတ်	စာမျက်နှာ
ကဋ္ဌာယမုဋ္ဌိဇာတ်	၃၅၉	ဂိရိဒတ္တဇာတ်	၃၇၉
ကာကဇာတ်	၂၅၉	ဂုဏဇာတ်	၃၀၄
ကာမနီတဇာတ်	၄၉၃	ဂုတ္တိလဇာတ်	၅၂၅
ကာသာဝဇာတ်	၄၇၅	ဂုဏပါဏိဇာတ်	၄၉၀
ကာဠကဏ္ဍိဇာတ်	၁၅၂	ဂေါဇာတ်	၂၅၇၊ ၂၆၂
ကုရုဂ်မိဂဇာတ်	၄၀၊ ၄၃၄		
ကုလဝကဇာတ်	၅၆	[သ]	
ကုသနာဠိဇာတ်	၂၂၆	သတာသနဇာတ်	၂၄၉
ကုဟကဇာတ်	၁၆၃		
ကုက္ကုဋ္ဌဇာတ်	၄၄၃	[စ]	
ကုက္ကုရဇာတ်	၄၁	စတုမဋ္ဌဇာတ်	၃၈၈
ကုဏ္ဍပူဝဇာတ်	၂၀၅	စန္ဒာဘဇာတ်	၂၅၂
ကုဒ္ဒါလဇာတ်	၁၂၄	စူဠဇနကဇာတ်	၉၃
ကုမ္ဘိလဇာတ်	၄၈၆	စူဠနန္ဒိယဇာတ်	၄၇၈
ကုဋ္ဌဝါဏိဇာတ်	၁၈၃၊ ၄၆၃	စူဠပဒုမဇာတ်	၃၉၈
ကေဠိသီလဇာတ်	၄၂၂	စူဠသေဠိဇာတ်	၈
ကောသိယဇာတ်	၂၄၃၊ ၄၈၈		
ကိပ်ကဏ္ဍဇာတ်	၁၅၆	[ဈ]	
ကိပ်ဖလဇာတ်	၉၅	ဈာနသောဓနဇာတ်	၂၅၁
ကိပ်သုကောပမဇာတ်	၅၃၆	[တ]	
[ခ]		တယောဓမ္မဇာတ်	၁၀၂
နရဿရဇာတ်	၁၄၅	တဏှုလနာဠိဇာတ်	၁၀
ဓရာဒိယဇာတ်	၂၉	တက္ကပဏ္ဍိတဇာတ်	၁၁၁
ခဒိရဂ်ါရဇာတ်	၇၁	တိတ္ထိရဇာတ်	၆၆၊ ၂၁၇
ခန္တိဝဏ္ဏဇာတ်	၄၈၇	တိတ္ထဇာတ်	၄၅
ခန္ဓဇာတ်	၄၂၅	တိန္ဒြကဇာတ်	၃၆၂
[ဂ]		တိပလ္လတ္ထမိဂဇာတ်	၃၀
ဂင်္ဂေယျဇာတ်	၄၃၂	တေလပတ္တဇာတ်	၁၇၇
ဂဗြာဟ္မဇာတ်	၂၀၉	[ဃ]	
ဂရဟိတဇာတ်	၄၆၆	ဒဒ္ဒရဇာတ်	၃၅၁
ဂဟပတိဇာတ်	၄၁၅	ဒဓိဝါဟနဇာတ်	၃၈၃
ဂါမဏိဇာတ်	၁၆	ဒုကုလဇာတ်	၃၃၅
ဂိဠဇာတ်	၃၃၂	ဒုရာဇာနဇာတ်	၁၁၃

ဇာတ်	စာမျက်နှာ	ဇာတ်	စာမျက်နှာ
[၄]		[၁၀]	
ဒုတိယပလာယိတဇာတ်	၄၉၉	ဗကဇာတ်	၆၀၅၁၂
ဒုဒ္ဒဇာတ်	၃၇၁	ဗန္ဓနမောက္ခဇာတ်	၂၂၃
ဒုဗ္ဗဇာတ်	၂၁၅	ဗန္ဓနာဂါရဇာတ်	၄၁၉
ဒုဗ္ဗလကဇာတ်	၁၉၈	ဗဗ္ဗဇာတ်	၂၅၄
ဒုဗ္ဗိယမက္ခဋ္ဌဇာတ်	၃၅၅	ဗာဟိယဇာတ်	၂၀၃
ဒုမ္မေဇာတ်	၈၉၊ ၂၂၈	ဗာလောဝါဒဇာတ်	၅၃၂
		ဗိဠာရဝဟဇာတ်	၂၄၀
[၅]		[၁၁]	
ဓမ္မဇေဇာတ်	၄၆၈	ဘရုဇာတ်	၄၅၂
[၆]		ဘဂ္ဂဇာတ်	၂၉၄
နဠပါနဇာတ်	၃၇	ဘိမသေနဇာတ်	၁၄၆
နက္ခဋ္ဌဇာတ်	၂၆၈	ဘိရုတဇာတ်	၂၄၈
နက္ခလိသဇာတ်	၂၃၀	ဘေရိဝါဒကဇာတ်	၁၀၃
နက္ခတ္တဇာတ်	၈၇	ဘောဇာဇာနီယဇာတ်	၄၃
နစ္စဇာတ်	၅၈		
နန္ဒဇာတ်	၇၀	[၁၂]	
နန္ဒိဝိသလဇာတ်	၅၀	မကသဇာတ်	၇၉
နာမသိဒ္ဓိဇာတ်	၁၇၉	မသဒေဝဇာတ်	၁၇
နိဂြောဓမိဂဇာတ်	၂၃	မတကဘတ္တဇာတ်	၃၄
[၇]		မဏိစောရဇာတ်	၄၀၃
ပရောသဟဿဇာတ်	၁၈၅	မဟာပိင်္ဂလဇာတ်	၅၁၈
ပရောသတဇာတ်	၁၉၃	မဟာသာရဇာတ်	၁၇၀
ပလာယိတဇာတ်	၁၉၆	မဟာသီလဝဇာတ်	၉၁
ပဉ္စာဝုဓဇာတ်	၉၇	မဟာသုဒဿနဇာတ်	၁၇၆
ပဏ္ဍိကဇာတ်	၁၉၅	မဟာသုပိနဇာတ်	၁၃၇
ပဗ္ဗတုပတ္တရဇာတ်	၄၀၆	မဟိဋ္ဌာမုဇဇာတ်	၄၇
ပါဒဉ္စလိဇာတ်	၅၃၄	မက္ခဋ္ဌဇာတ်	၃၅၃
ပုဋ္ဌဘတ္တဇာတ်	၄၈၂	မင်္ဂလဇာတ်	၁၆၀
ပုဏ္ဏနဒီဇာတ်	၄၅၆	မစ္ဆဇာတ်	၆၁၊ ၁၃၄၊ ၄၆၀
ပုဏ္ဏပါတိဇာတ်	၉၄	မာလုတဇာတ်	၃၃
ပုပ္ဖတ္တဇာတ်	၂၇၃	မိတဝိန္ဒီဇာတ်	၂၁၁
		မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်	၁၅၁၊ ၁၉၇

ဇာတ်	စာမျက်နှာ	ဇာတ်	စာမျက်နှာ
[မ]		[ဝ]	
မိတ္တာမိတ္တဇာတ်	၄၁၁	ဝိသဝန္တဇာတ်	၁၂၂
မုဒုလက္ခဏဇာတ်	၁၁၆	ဝိဿာသဘောဇနဇာတ်	၁၇၃
မုနိကဇာတ်	၅၄	ဝိဏာထူဏဇာတ်	၅၀၅
မူလပရိယာယဇာတ်	၅၃၀	ဝိရကဇာတ်	၄၂၉
မောရဇာတ်	၃၁၄	ဝေဒဓမ္မဇာတ်	၁၂
		ဝေဒဗ္ဗဇာတ်	၈၅
[၇]		ဝေရီဇာတ်	၁၉၆
ရာဇောဝါဒဇာတ်	၂၈၅	ဝေဠုကဇာတ်	၇၈
ရာဇဇာတ်	၂၇၀၊ ၄၁၃		
ရဟကဇာတ်	၃၉၆	[သ]	
ရုက္ခဓမ္မဇာတ်	၁၃၃	သကုဏဇာတ်	၆၄
ရောဟိဏီဇာတ်	၈၁	သကုဏဂ္ဂိဇာတ်	၃၄၂
		သတဓမ္မဇာတ်	၃၆၈
[၈]		သင်ဒ္ဓိဇာတ်	၃၄၀
လောမဟံသဇာတ်	၁၇၅	သမုဒ္ဒကာကဇာတ်	၂၇၁
လောမသကဇာတ်	၇၄	သင်္ခဓမ္မဇာတ်	၁၀၄
လက္ခဏမိဂဇာတ်	၂၁	သင်္ဂါမာဝစရဇာတ်	၃၇၅
လိတ္တဇာတ်	၁၆၉	သစ္စံကိရဇာတ်	၁၃၁
[၉]		သဉ္ဇိဝဇာတ်	၂၈၁
ဝရုဏဇာတ်	၁၂၇	သန္တဝဇာတ်	၃၂၃
ဝလာဟကဿဇာတ်	၄၀၈	သဗ္ဗဒါဌဇာတ်	၅၂၁
ဝတ္ထုနဇာတ်	၅၁၀	သဗ္ဗသံဟာရကပဉ္စဇာတ်	၂၀၇
ဝဋ္ဋကဇာတ်	၆၃၊ ၂၁၈	သမ္မောဒမာနဇာတ်	၆၀
ဝဏ္ဏုပထဇာတ်	၃	သာကေတဇာတ်	၁၂၀၊ ၅၁၃
ဝါဟမိဂဇာတ်	၂၇	သာဓုသီလဇာတ်	၄၁၇
ဝါနရိန္ဒဇာတ်	၁၀၀	သာရမ္ပဇာတ်	၁၆၂
ဝါရုဏိဒ္ဓသကဇာတ်	၈၄	သာလကဇာတ်	၅၃၈
ဝါလောဒကဇာတ်	၃၇၁	သာလိတ္တဇာတ်	၂၀၁
ဝိကဏ္ဍကဇာတ်	၅၀၇	သိရိကာဠကဏ္ဍိဇာတ်	၃၉၈
ဝိဂတိစ္စဇာတ်	၅၂၈	သိင်္ဂါလဇာတ်	၂၁၀၊ ၂၆၄၊ ၂၇၅၊ ၂၈၈
ဝိနိလကဇာတ်	၃၁၈	သီလဝဟတ္ထိဇာတ်	၁၂၉
ဝိရောဓနဇာတ်	၂၆၅	သီလဝီမံသကဇာတ်	၁၅၇
		သီလာနိသံသဇာတ်	၃၉၃
		သီဟဓမ္မဇာတ်	၃၉၁

ငါတကသုစိ

၅၄၇

ဇာတ်	စာမျက်နှာ	ဇာတ်	စာမျက်နှာ
[သ]		[သ]	
သီဟကောတ္ထုဇာတ်	၃၉၈	သုကရဇာတ်	၂၉၀
သုခဝိဟာရီဇာတ်	၁၉	သေရဝါဏီဇာတ်	၆
သုနခဇာတ်	၅၂၃	သေဂ္ဂုဇာတ်	၄၆၁
သုရာပါနဇာတ်	၁၄၉	သောမဒတ္ထဇာတ်	၄၄၇
သုဝဏ္ဏဟသဇာတ်	၂၅၃		
သုသီမဇာတ်	၃၂၆	[ဟ]	
သုသုမာရဇာတ်	၄၄၀		
သုဟနဇာတ်	၃၁၁	ဟရိတမဏ္ဍုကဇာတ်	၅၁၆

ဇာတကပါဠိစောင် ဖြန့်မာပြန်

မှတ်သားပွယ်ရာ အက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]		[အ]	
အကုသိုလ်ကံ စီမံပိစီးက		အယောင်ဆောင်မှုကြောင့်	
အမှား အမှန် မခွဲခြားတတ်	၁၅၂	အမှုပေါ်သည့်အခါ ဒုက္ခရောက်	၂၄၁
အကြံကောင်းလျှင် အသက်ကိုပင်		အယောင်ဆောင်မှုသည် တစ်နေ့ပေါ်မြဲ	၃၉၃
ကယ်တင်နိုင်	၂၂၀	အရာရာကို ဆင်ခြင်ပြီး လုပ်သင့်	၃၉၇
အကြောင်းမဲ့ မကြောက်သင့်	၁၉၉	အရာရာကို ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍	
အချိန်နှောင်းမှ ကြိုးစားက		ပြုလုပ်သင့်	၂၆၉
အကျိုးမခိုင်	၁၂၈	အရာရာ၌ စူးစမ်းဆင်ခြင်က	
အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ သွားပါက		အမှားတွေခဲ	၉၆
ရန်သူနှင့်တွေ့ပြီး ဒုက္ခရောက်နိုင်	၄၈၉	အရာရာကို ပညာဖြင့်	
အဂတိတရား မလိုက်စား		စူးစမ်းဆင်ခြင်သင့်	၄၁၁
မင်းကောင်းမင်းမြတ် သဘောထား	၄၂	အရေအဆင်းထက် အရည်အချင်းက	
အဆိပ်ရှိသော သတ္တဝါနှင့်		အရေးကြီး	၅၉
အကျွမ်းမဝင်သင့်	၇၉	အရေးကြုံက သက်လုံကောင်းဖို့	
အဆုံးအမ မခံက ဒုက္ခတွေ့ရမည်	၂၉	နည်းပရိယာယ်သုံးနိုင်	၃၆၅
အကတ်ပညာ သင်ယူရာ၌		အရှင်အတွက် အသက်စွန့်ဝံ့သူ	၄၄
ဉာဏ်သည် ပဓာန	၂၃၂	အရှက်ကင်း၍ ရတနာဆုံးရှုံးရခြင်း	၅၈၉
အတတ်ပညာ သင်အပ်စွာ	၂၉	အရည်အချင်းမရှိဘဲ လူတွင်ကျယ်	
အပူကြီးသည့် ကာမမီး	၆၂	မလုပ်သင့်	၃၅၃
အပြောကောင်းသူ သတိမူ	၁၆၅	အရည်အချင်းလေးပါး	၄၇၀
အပြောနှင့်အလုပ် မညီက		အလှူဒါနပြုရာ၌ စေတနာသာ ပဓာန	၂၀၇
ပရိသတ်အလယ် အရှက်ရတတ်	၁၄၈	အလိုကြီးက ပျက်စီးရ	၆
အများအကျိုးဆောင်		အလိုရမ္မက်ကြီးသူကို ဥစ္စာပစ္စည်းဖြင့်	
ကိုယ့်အကျိုးအောင်	၅၇	ဖြားယောင်းလျှင် အောင်မြင်နိုင်	၂၁၀
အမျိုးသမီးတို့မည်သည်		အတ္တပရ ထိုနှစ်ဝ မျှတပါမှ	
လှည့်ပတ်တတ်သည်သာ	၄၁၇	ကောင်းကျိုးရ	၁၃၇
အမျိုးသမီးနှင့် မကင်းနိုင် မပြတ်နိုင်လျှင်		အန္တရာယ်ဟူသည် မိတ်ဆွေရန်သူ	
အပြစ်ကို ခွင့်လွှတ်	၄၀၈	မည်သူထံမှမဆို ဖြစ်နိုင်	၃၃၇
အမျိုးသမီးများ ဖောက်ပြန်လွယ်သဖြင့်		အတုအယောင်ဆောင်မှုသည်	
နေရာတကာ၌ မယုံသင့်	၄၀၂	တာရှည်မခိုင်မြဲ	၅၁၃
အမျိုးအတွက် ကိုယ့်အသက်ကို စွန့်ဝံ့သူ	၄၁	အနာနှင့်ဆေး ကိုက်အောင်ပေး	၅၀

အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အကွဲရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]		[က]	
အသံပေးလွန်းသူ အသံကြောင့်		ကျေးဇူးမသိသူအား ကယ်မိက	
အန္တရာယ်ရောက်	၂၁၇	ဘေးတွေတတ်	၁၃၀
အသက်ဂုဏ်ဝါကြီးသူ လေးစား	၆၇	ကျေးဇူးရှင်ကို ကျေးစွပ်က အသက်	
အသွင်မတူ အိမ်သူမဖြစ်	၃၁၄	ဆုံးရှုံးတတ်	၁၁၃
အံ့ဖွယ်အမှု မပြုသင့်ပေ	၃၅၅	ကျီးကုန်းသည် သမုဒ္ဒရာကို	
အင်အားများသူက နိုင်မြဲ	၅၁၇	ကျော်လွန်အောင် မပျံ့သန်းနိုင်	၅၀၀
အာဇာနည်သတ္တိ	၄၅	ကျိုးကြောင်းမြင်သိ ပညာရှိ	၉၃
အာရုံငါးဖြာ ထိန်းချုပ်ရာ		ကြီးပွားရေး၌ ကလျာဏမိတ္တလိုအပ်	၁၇
မှန်ပါသတိသာ	၁၇၉	ကြိုတင်စဉ်းစား သင်္ကေတ	
ကောင်လျင်မြိုး ရှုံးလျင်မဲ့	၅၁၆	အမှားမတွေ့နိုင်	၁၀၁
[ဥ]		ကြိုးစားက ဘုရားဖြစ်နိုင်	၉၈
ဥပါဒါန်ကြောင့် ဥပဓိရောက်	၁၂၆	ကြမ်းတမ်းစကား တိရစ္ဆာန်များပင်	
[က]		မနှစ်သက်	၅၀
ကာမဂုဏ်တရားသည် အဆိပ်တစ်ခွက်		ကြွက်သေတစ်ခု အရင်းပြု	၉
ပျားရည်တစ်စက်ပမာ	၂၀၁	[ခ]	
ကာမသုခ	၂၀	ခက်ခဲကျော်လွှား ဝီရိယစွမ်းအား	၅၄
ကိလေသာအနှောင်အဖွဲ့သည်		ခေါင်းဆောင်ကောင်းက အပေါင်း	
အကျဉ်းထောင်နှင့်တူ	၄၂၁	ချမ်းသာ	၂၄
ကောက်ကျစ်မှု၏ရလဒ်ကား ဆင်းရဲဒုက္ခ	၁၈၅	ခေါင်းဆောင်ကောင်းအရည်အသွေး	၂၂၁
ကောက်ကျစ်သူကို ကောက်ကျစ်		ခေါင်းဆောင်ညံ့က မဆည်းကပ်ရ	၂၅
နည်းဖြင့်နိုင်	၄၆၆	ချေးအိုးကို ဆေးဆိုးသလို	၂၃
ကောင်းကင်မှ နက္ခတ်သည် ဘာကိုမျှ		ချမ်းသာချင်လျှင် သူတော်ကောင်းနှင့်	
မလုပ်ပေးနိုင်	၈၈	ပေါင်းပါ	၃၉၅
ကုန်သွယ်ရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှုအဓိက	၁၀	ချိုသာစကား အများခုံမင်	၅၁
ကိုယ်ကျင့်တရားသည် လူ၏တန်ဖိုး	၁၉၆	ခွေးသူခိုး ဖမ်းနည်း	၄၂
ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံရန်အရေးကြီး	၄၁၈	ခြေနှစ်ချောင်း မကယ်ကောင်း	၁၃၃
ကိုယ်နှင့်မတန်သည့်အလုပ်ကို		[င]	
ရှောင်ရှားသင့်	၃၇၀	ငရဲကြီးရှစ်ထပ်နှင့် ဥဿဒငရဲငယ်	
ကိုယ်နှင့်မတန်ဝတ်ဆင်က အများကဲ့ရဲ့	၄၇၇	တစ်ဆယ့်ခြောက်ထပ်	၂၆၅
ကိုယ်ဘက်သာ မနာလို	၄၃၄	ငါးနောက်လိုက်သည့်မိကျောင်း	
ကျေးဇူးဆပ်သည့်နွားမြတ်အာဇာနည်	၅၁၂၃	ပျက်စီးသည့်အလား	၅၀၈
ကျေးဇူးရှိသူအား ကျေးဇူးတရား			
ကောက်ထား၍ ခွင့်လွှတ်သင့်	၄၈၈		

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[၀]

စကားများလွန်းလျှင် အမှားတွေတတ် ၄၆၀
 ဇင်စစ်ချမ်းသာသူ ၂၀
 စဉ်းစားဆင်ခြင် အမှန်မြင် ၃၉
 စိတ်ကို မဆုံးမနိုင်လျှင် ဒုက္ခတွေတတ် ၁၁၈
 စိတ်လိုက်မာန်ပါ မလုပ်သင့် ၄၉၂
 စိန်ကဲရွှေကဲထက် လူကဲခတ်ရန်ခဲယဉ်း ၂၅၈
 စည်းကမ်းမရှိလျှင် ဗတ်ဝန်းကျင်ကို
 အနှောင့်အယှက်ဖြစ် ၂၂၂
 စည်းလုံးညီညွတ်အောင်ကြောင်းဖြာ ၆၀-၁
 စည်းလုံးမှုပျက်လျှင် ရန်သူလက်ရောက်နိုင် ၆၁

[ဆ]

ဆရာစကား နားမထောင်က ဒုက္ခတွေရ ၄၈၂
 ဆံပင်ဖြူသည်အထိ ကိလေသာတွေ
 မပယ်နိုင်သေး ၁၈
 ဆင်ခြင်စဉ်းစားသတိထားအမှားမတွေ့နိုင် ၄၀
 ဆင်ခြင်ဉာဏ်နည်းသူတို့တွင်
 မိန်းမများ ထိပ်ဆုံးက ၅၀၆
 ဆင်းရဲမှုလွတ်ကြောင်းအကျင့်ကောင်း ၃
 ဆောင်ရွက်ပုံ နည်းမကျက မီးတမျှပူ ၈၁
 ဆည်းကပ်မှု မမှားရန် သတိပြုသင့် ၁၄၁
 ဆုံးမစကား နားထောင်ငြား
 ကြီးပွားချမ်းသာအံ့ ၃၁

[ဇ၊ဈ]

ဇွဲလုံ့လဆောင်က အရာရာကိုအောင်နိုင် ၃၀၄
 ဈာနသုခ ၂၀

[ဉ၊ည]

ဉာဏ်ပညာကို အသုံးပြုတတ်ပါက
 အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက် ၃၄၄
 ညီညွတ်ခြင်းသည် အင်အား ၁၃၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[တ]

တပါးသူများပြောစကားစဉ်းစားပြီးမှယုံ ၃၇၅
 တရားစောင့်သူကို တရားက တဖန်
 ပြန်စောင့် ၂၈၇
 တရားရှာချိန် ၁၈
 တံငါနားနီးတံငါ မုဆိုးနားနီးမုဆိုး ၃၈၁
 တက်ကြွမာန ရှိလွန်းက လျောကျ
 နောက်ဆုံးပင် ၅၀၄
 တစ်ကြိမ်စုံစမ်းရုံမျှဖြင့် အမှန်တရား
 မသိနိုင် ၅၃၆
 တစ်ယောက်မကောင်းက
 အများသေကျေပျက်စီး ၂၆၃
 တစ်လုတ်စားဖူး သူကျေးဇူး
 အထူးသိတတ်စေ ၃၃၅
 တပ်မက်မှုသည် သတိပညာကို
 ချွတ်ယွင်းစေနိုင် ၁၇၄

[ဓ]

ဓဝေဓမ္မ ၁၄

[န]

နက်နဲခက်ခဲပြဿနာ ပညာနှင့်သာ
 ဖြေရှင်းရာ ၁၇၃
 နည်းပေးတတ်က အကျိုးရ ၁၀၀
 နည်းများမဟူ လက်ဆောင်ပေးခြင်းသည်
 တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင် ၄၅၇
 နည်းလမ်းမကျဘဲ စီးပွားမရှာသင့် ၈၆
 နာမည်ကြောင့်ကောင်းစားသည်မဟုတ်
 ကံကြောင့်ကောင်းစား ၁၈၂
 နိဗ္ဗာန်ဟူသည် ငြိမ်းအေးကြောင်းတရား ၁၇၇
 နေရာဌာနအပေါ် အကြောင်းမဲ့
 မစွဲလမ်းသင့် ၃၆၇
 နွားကဲ့၍ ကျားကိုက် ၆၁
 နှုတ်ကြောင့်သေ လက်ကြောင့်ကြေ ၁၆၃

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[ပ]

ပညာဉာဏ်မရှိက အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်	၈၃
ပညာမဲ့သည် အကျိုးစီးပွားမဖြစ်ထွန်းနိုင်	၈၅
ပညာမာန်တက်က အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်ရ	၅၃၀
ပညာတန်ခိုး တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်	၂၀၃
ပညာရှိခေါင်းဆောင်	၃၈
ပညာရှိစကား နားမထောင်က ဒုက္ခတွေ့ရ	၁၀၅
ပညာရှိစကား လိုက်နာငြား လေးလ	
တိုင်းဝယ် နှစ်သိန်းကြွယ်	၉
ပညာရှိတို့သည် မိန်းမတို့ကို	
အမျက်မထွက်ကုန်	၁၁၆
ပညာရှိထံ နည်းနာခံ	၃၃
ပညာရှိများ ဟန်ဆောင်မှုကို သိမြင်ကြ	၅၄၂
ပညာမဲ့တစ်ထောင်ကျော်ထက် ပညာရှိ	
တစ်ယောက်က တန်ဖိုးရှိ	၁၈၇
ပညာရှိမည်သည် အကျိုးမဲ့စကားကို	
မပြော	၄၁၄
ပညာရှိသည် ပညာမဲ့ကို နှိုင်းမြဲ	၄၄၃
ပညာရှိသည် ရန်သူရှိရာအရပ်၌ မနေ	၁၉၇
ပညာရှိအတွေး ပြေးကြည့်သည်ထက်မှန်	၁၉၄
ပရိတ်တော်များ၏ တန်ခိုးကို	
ယုံကြည်ထိုက်	၃၁၈
ပစ္စည်းဥစ္စာကို အလွန်အကျွံ	
မတပ်မက်သင့်	၄၉၆
ပိရီအောင် လိမ်နိုင်လျှင် အလုပ်ကိစ္စ	
အောင်မြင်	၂၃၆
ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရာတွင် လိမ္မာ	
ပါးနပ်မှု နာရေးကြီး	၅၄၀
ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိထား	၃၈၇
ပတ်ဝန်းကျင်ဆွဲငင်အား	၄၇
ပန်းများသည် ရေနှင့်ညွှန်ကို အမှီပြုရ	၅၁၄

[ဖ]

ဖခင်အမျိုးဇာတ်သည် ပဓာန	၁၅
ဖားတုလို့ ခရုခုန် ဖင်ကြုံရုံသာ	၄၃၀

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[ဖ]

ဖြစ်နိုင်သည်ကိုသာ ပြုလုပ်သင့်	၂၇၃
ဖြူစင်ရိုးသား ချမ်းသာပွား	၆-၇

[ဘ]

ဘုရားရှင်ကိစ္စ ဘုရားရှင်တို့သာ	
ဆောင်ရွက်နိုင်	၅၂
ဘေးရောက်ချိန်၌ ကူညီသူသာ	
မိတ်ဆွေစစ်	၂၄၇
ဘက်မလိုက်သင့်	၄၅၅
ဘယ်သူမပြုမိမိမှု	၁၉၂

[မ]

မကောင်းမှုပြုက မကောင်းကျိုးခံစားရ	၆၉
မကောင်းမှု၌ စိတ်ကို ပိုင်နိုင်စွာ	
တားမြစ်သင့်	၁၂၃
မကောင်းမှုဟူသည် ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိ	၄၅၂
မချစ်မနှစ်သက်သူ သေဆုံးသောအခါ	
ဝမ်းသာသည်မှာ မေ့တာ	၅၂၀
မတကဘတ်	၃၄
မတူလျှင် တုက အရှက်ရ	၃၈၉
မတူလျှင် မတူသင့်	၂၆၈
မနှေးသင့်ရာ၌ နှောင့်နှေးလျှင်	
အခွင့်အရေးဆုံးရှုံး	၂၁၃
မ-နောက်လိုက်က မိုက်ဘက်ပါ	၆၁
မပြိုင်သင့်ဘဲ မပြိုင်ရာ	၅၀၁
မပြည့်သည့်အိုး ဘောင်ဘင်ခတ်	၂၃၉
မမှီသည့်ပန်း တုံးခု၍ မလှမ်းသင့်	၂၉၀
မရဖူးသော အိမ်အဝါကြောင့်	
မထိမဲ့မြင် မပြုလုပ်သင့်	၃၄၇
မရေရာသည့်အလုပ်ကို မလုပ်သင့်	၃၆၂
မလေ့လာလျှင် တတ်ပြီးပညာ	
မေ့ပျောက်ရာ	၃၈၃
မသိလျှင်မေး မစင်လျှင်ဆေး	၁၅၇

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဗ]	
မင်းတို့မည်သည် အဂတိတရား	
မလိုက်စားသင့်	၂၆၁
မင်း၏ဘဝ ကြောင့်ကြရ	၁၉
မည်သူမဆို အခွင့်အရေးပေးသင့်က	
ပေးစမြဲ	၃၁၀
မာနတံခွန် ထူလွန်းက ပျက်စီးနိုင်	၅၂၃
မာန်မာနထားလျှင် အန္တရာယ်	
ကျရောက်နိုင်	၄၄၆
မိမိဂုဏ်နှင့်ကိုက်ညီအောင်ကြိုးစားသင့်	၃၅၀
မိမိဒုက္ခရောက်နေချိန်၌ ကူညီသူသာ	
မိတ်ဆွေစစ်	၄၃၆
မိမိပမာဏကို မသိဘဲ ဆရာနှင့်	
ပညာမပြိုင်သင့်	၅၂၈
မိမိ၌ မရှိသော ဂုဏ်ပညာတို့ဖြင့်	
ကြွားဝါမပြောသင့်	၂၁၆
မိမိရှဲ့အသံဖြင့် မိမိဘာကောင်ဆိုတာ	
ထင်ရှား	၃၉၀
မိဘစကား နားထောင်ငြား	
အမှား မတွေ့နိုင်	၁၀၄
မီးတကာမီးတောင် ကာမီးသည်	
အပူဆုံး	၄၆၁
မီးသည် သုံးတတ်လျှင် မိတ်ဆွေ	
မသုံးတတ်လျှင် ရန်သူ	၃၂၅
မုဆိုးနားနီးမုဆိုး	၄၈
မူလက ပင်ကိုသဘောကို စွန့်နိုင်ခဲ့	၃၇၈
မူးယစ်ဆေးဝါး သောက်သုံးက	
ဒုစရိုက်မှုကို လွန်ကျူး	၉၅
မိစ္ဆာအကျင့်ရှိသူအပါယ်ဘုံသို့ရောက်နိုင်	၁၇၆
မိတ်ကောင်းရှိက ကြီးပွားရ	၁၅၄
မိတ်ဆွေကောင်းရှိက ဆင်းရဲမှလွတ်နိုင်	၂၂၈
မိန်းမပျက်သည် မမှန်သည်သာ	
ပြောဆိုရာ	၂၀၈
မိန်းမအတွင်းသဘောသိရန် မလွယ်ကူ	၁၁၅
မိန်းမအလိုလိုက် သတ္တဝါမိုက်	၂၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဗ]	
မိန်းမအုပ်ချုပ် ဇနပုဒ် အဟုတ်ကဲ့ရဲဖွယ်	၂၆
မိန်းမများကို နေရာတကာ၌	
မယုံစားထိုက်	၁၁၀
မိန်းမများဆင်းရဲအမျိုးမျိုးကိုပေးနိုင်	၁၀၈
မိန်းမများစောင့်ရှောက်ရန်ခက်ခဲ	၂၇၁
မိန်းမများ ယောက်ျားများကို လွှမ်းမိုး	
နိုင်သော အင်အားရှိ	၂၇၅
မေတ္တာစွမ်းအားသည် ရန်ဟူသမျှ	
ဖယ်ရှားနိုင်	၄၂၉
မေတ္တာတန်ခိုး ဆင်မတိုး	၅၇
မျက်နှာရွှင်တိုင်း အကျင့်ပေါ့တန်သည်	
မဟုတ်	၄၆၃
မျောက်သည် လူယုတ်မာတို့ကဲ့သို့	
အယောင်ဆောင်တတ်	၃၅၉
[ဃ]	
ယောက်ျားတို့အားမာန်သေခါမှလျော့	၄၃
[ခ]	
ရသတဏှာ လွန်ယုတ်မာ	၂၈-၂၉
ရသမျှနှင့် မရောင့်ရဲနိုင်က ဆင်းရဲ	
တွေ့တတ်	၁၉၈
ရသမျှနှင့် ရောင့်ရဲသင့်	၂၅၄
ရသာအမြိုက် အလိုလိုက်	
အမိုက်တွေ့ရမည်	၂၇
ရဟန်းဘဝ ချမ်းသာစွာ	၁၉
ရဟန်းဖြစ်သော်လည်း လူ့ အကြိုက်ကို	
အပြစ်မရှိက လိုက်လျောနိုင်	၂၉၈
ရန်ပွားခြင်းသည် ချမ်းသာမှုကို မရ	၆၁
ရန်သူနှင့်အကျွမ်းတဝင် မနေသင့်	၄၁၂
ရန်အပေါင်းကို အောင်နိုင်သည့်	
လက်နက်မှာ မေတ္တာတရား	၂၉၄
ရေသာခိုအချောင်လိုက်ကာ မနေသင့်	၂၄၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[၄]		[လ]	
ရှေးဘဝက ဆွေမျိုးတော်လျှင်		လူမိုက်ကို ကျေးဇူးပြုကာ	
တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချစ်ကျွမ်းဝင်တတ်	၁၂၂	အကျိုး မရှိနိုင်	၃၅၇
ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ဟောကြားသော		လူမိုက်ကို အားမပေးသင့်	၂၈၄
ကိလေသာ ၁၀-ပါး	၃၇၇	လူမိုက်၏ လွတ်စေမှုကား	
		နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသာ	၃၇
[လ]		လူမိုက်နှင့်ပေါင်း လူမိုက်ဖြစ်	၄၈
လှပခြင်းသည် သူတစ်ပါးကို		လူမှန်မဖြစ်က ပျက်စီးရ	၁၁
ဖျက်စီးစေနိုင်	၃၄၂	လူမှန်နေရာမှန် ဖြစ်သင့်	၁၁
လက်ငင်းစီးပွား ဤခြောက်ပါး	၁၅၅	လူ့စိတ်သဘောထား အခြေအနေအရ	
လင်သား အစားရနိုင်သော်လည်း		ပြောင်းလဲတတ်	၇၁
မိဘမောင်နှမ အစားမရနိုင်	၁၂၀	လူ့ဘဝမှာ အားထုတ်မှု မရှိက	
လာဘ်စားခြင်းသည် လတ်တလော		မရပ်တည်နိုင်	၅၁၂
မကောင်းကျိုးပေး	၂၃၈	လောကမှာ မသင်သင့် မတတ်	
လည်ဖြတ်သံသရာ	၃၅	သင့်သော ပညာဟူ၍မရှိ	၂၀၅
လိမ်ညာကောက်ကျစ်သူသည်		လောက၌ သရက်ပင်စိုက်လျှင်	
တစ်နေ့ဒုက္ခရောက်နိုင်	၂၄၃	သရက်သီးစားရ	၄၈၁
လုံ့လရှိက ချမ်းသာရ	၄	လောဘတဏှာသည် ဆင်းရဲ	
လိုချင်စိတ်နှင့် ကြိုးစားလျှင်		ဒုက္ခပေးနိုင်	၅၁၀
အရာရာ အောင်မြင်	၃၃၁	လောဘရမ္မက်ကြောင့် အသက်	
လူကိုစောင့်ထိန်းသော ဂုဏ်အပေါင်း		ဆုံးရှုံးတတ်	၇၈
သည်သာ မသေရာအရပ်	၃၃၉	လောဘအလိုလိုက်က အမိုက်မဆုံး	
လူကိုဖျက်သည့်အရက်သေစာ		ဖြစ်တတ်	၂၇၇
ရှောင်ကြဉ်ရာ	၁၅၁	လျော်ရာမှာ နေသင့်	၆၄
လူကြီးအကျင့်ပျက်က လူငယ်များ			
ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်	၁၄၆	[ဝ]	
လူကြီးအကြိုက် လိုက်၍လုပ်က		ဝက်အစာ နွားမမက်မောသင့်	၅၄
အခွင့်အရေးရတတ်	၄၆၈	ဝိပုယောဂဒုက္ခ	၄၉
လူတိုင်းလူတိုင်း ကျန်းမာရေးကို		ဝီရိယ စွမ်းအား	၅
လိုက်စားသင့်	၄၄၃		
လူတိုင်း ကြမ်းတမ်းရိုင်းပြသည်ကို		[သ]	
မနှစ်သက်	၂၈၀	သတိ, ပညာဆွဲကိုင်ထားသူများမှာ	
လူပင်ငယ်သော်လည်း ပညာရှိပါက		ဒုက္ခအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်	၂၄၉
လူကြီး	၄၂၄	သတိတမံ ဉာဏ်မြေကတုတ်	၅၂၅
		သတိမမူ ဂူမမြင်	၂၅၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]		[သ]	
သဝီမဲ့ကင်း လူအဖျင်း ဆင်းရဲတန်တန်		သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းက	
တွေ့ရမှန်	၁၇၀	အမှန်တကယ်ချမ်းသာ	၃၂၃
သမင်မာယာ	၃၁	သူတော်ကောင်းယောင် ဆောင်၍	
သမုဒ္ဒရာလှိုင်းတံပိုးများ ကမ်းပင်		မကောင်းမှု မပြုသင့်	၂၁၅
ရောက်လျှင် ပျောက်ပျက်သွား	၄၉၇	သူက မချစ်သော်လည်း ကိုယ်က	
သစ္စာစွမ်းအင် အာနိသင်	၆၃	မမုန်းသင့်	၄၈၆
သစ္စာလက်နက် လွန်ထက်မြက်	၁၅	သူတပါးကဲ့ရဲ့က ဝတ်လည်ရ	၈
သစ္စာတရား၏တန်ခိုးထက်မြက်		သူတပါးမနာလိုကကိုယ်အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်၇၈၆	
ပုံကို လေးစားသင့်	၁၃၅	သူတပါးမကောင်းကြံက မိမိဒုက္ခ	
သစ်တစ်ပင်ကောင်းက ငှက်တစ်သောင်း		ရောက်နိုင်	၂၅၉
နားနိုင်	၂၃၃	သူတပါး၏ အသက်သတ်ဆုံးကို	
သင့်လျော်ရာအရပ်၌ နေထိုင်မှ		စားသော်လည်း အပြစ်မရှိ	၅၃၄
အကျိုး ရှိနိုင်	၂၅၀	သူတော်ကောင်းနှင့် မသူတော်တို့	
သည်းခံခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံပါက		လားရာဂတိကွာခြင်း	၃၇၂
အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်း	၅၁၅	သူတော်ကောင်းစကား လိုက်နာငြား	
သတ္တဝါဆိုတာ ကိုယ့်ကိုချစ်မှ		အမှားမတွေ့နိုင်	၂၅၂
ကိုယ်က ပြန်ချစ်သင့်	၄၈၅	သူတော်ကောင်းတရား တိရစ္ဆာန်သော်	
သတ္တဝါတို့သည် ခြေရာချင်းတူလျှင်		ပင် ယဉ်ပါး	၄၈
ပြိုင်တတ်ကြ	၅၃၂	သူအကျိုးဆောင် ကိုယ့်အကျိုးအောင်	၁၆၈
သတ္တဝါအားလုံးအပေါ် မေတ္တာတရား		သူ့ စရိုက်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ	
ထားပါ	၃၄၆	ကျင့်တတ်စေ	၄၆
သဒ္ဓါကောင်းက နတ်ဆိုးများပင်		သူ့ အလိုလိုက်က ကိုယ့်အကြိုက်ဖြစ်နိုင်	၄၆
ကူညီမစ	၇၃	သူ့ အသက်သတ်၍ နတ်မပူဇော်သင့်	၉၀
သားရေပေါ်အိပ်သူမှ သားရေနား		သေခါမှ ဝီရိယလျော့သင့်	၄၅
စားနိုင်	၄၂	သေမင်းတမန်	၁၈
သားသမီးများမိဘတို့၏ ကောင်းသော		သောကပွားက မိမိကိုယ်ကို	
ဓလေ့ထုံးစံများကို ထိန်းသိမ်းသင့်	၁၄၄	ပျက်စီးရာရောက်	၄၄၀
သိန္ဓောမြင်းငြိတ်သတ္တိ	၄၃	[ဟ]	
သီလဖက်က အသက်ရှည်	၁၅၉	ဟန်ဆောင်ကောင်းသူက ပို၍	
သီလရှိလျှင် အန္တရာယ်မှကင်း	၄၀၆	ပြစ်မှုကျူးလွန်	၂၂၅
သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတရားသာ			
မင်္ဂလာအစစ်	၁၆၂		
သူတပါးကိုဖျက် ငါလျှင်ပျက်	၁၀၃		

ဘာသာကဗျာပြန်ဆိုခြင်း စာစာရင်း

ဂါထာသုတ်

ဂါထာ	စာမျက်နှာ	ဂါထာ	စာမျက်နှာ
[အ]		[အ]	
အကတညဿ	၁၃၀	အပိ ဝီရက	၄၃၀
အကာလေ	၄၀၅	အပေတယံ	၃၁၆
အကာသိ	၄၄၉	အပ္ပကေနပိ	၁၀
အက္ခောဓေန	၂၀၇	အပ္ပမာဏံ	၃၄၆
အက္ခိဘိန္ဒာ	၂၅၉	အပ္ပမာဏော	၄၂၇
အစာရိ	၄၄၆	အပ္ပေ	၃၆၄
အစူဂ္ဂတာ	၂၁၇	အပ္ပံ ပိဝိတနာ	၁၃၅
အညမညေဟိ	၄၆	အဗဒ္ဓါ	၂၂၅
အညော	၄၅၁	အဘိဓာဝထ	၄၉၀
အဋ္ဌကုရိ	၃၀	အဘိတ္တနယ	၁၃၅
အဋ္ဌိတံ မေ	၅၂၄	အဓမ္မော ကော	၄၄၆
အတိကရ	၂၁၆	အမာတာပိတရ	၂၂၂
အတိက္ကမ္မ	၁၅၁	အမှာကမ္မတ္ထိ	၄၈၈
အတ္ထိ ဓေ ပုရိသော	၄၈၇	အယမဿ ကရာဇေန	၄၃၉
အတ္ထော အတ္ထိ	၄၁၈	အယမေ	၄၀၂
အတြိစ္ဆံ	၅၁၀	အယံ ဣသိ	၅၄၁
အဒမ္မ တေ	၃၅၆	အလံ မေ တေဟိ	၄၄၂
အဒ္ဓါ ပါဒဉ္စလိ	၅၃၅	အလိနဝိတ္တံ	၃၀၃
အဓမော	၃၅၃	အဝဓိ ဝတ	၄၅၉
အနိက္ကသာဝေါ	၄၇၇	အသင်္ကယောမ္ပိ	၁၃၇
အနိစ္စာ ဝတ	၁၇၆	အသမ္ပဒါနေနိ	၂၄၇
အနုပါယေန	၈၆	အသမေက္ခိတကမ္မန္တံ	၂၀၉
အပဏ္ဍကံ	၃	အသာတံ	၁၉၁
အပါဒကေဟိ	၄၂၆	အသာလောကိတ္ထိယော	၁၀၇
အပိ အတရမာနာနံ	၁၇	အသုစိ	၂၉၂
အပိ စေပိ	၃၁၀	အသန္တယော	၂၈၃
အပိ န ဟနကာ	၂၇၂	အသဗ္ဗတ္တဂါမိ	၂၃၁
အပိ ပသေန	၄၃	အဟံ တံ သရဏံ	၅၂၇
အပိ ရဟက	၃၉၇	အဟံ နဋောသမိ	၄၅၁

ဂါထာ

စာမျက်နှာ

ဂါထာ

စာမျက်နှာ

[အာ]

[ဇ]

အာယတိံ
အာရေဂျမိစ္ဆေ
အာသီဝိသမ္ပိ
အာသီသေထေဝ

၁၅၇

၁၅၅

၅၁၇

၉၂

တေံ ဟိ တေ

တေမ္ပိ ဒိသ္မာ

တေတ ဘဝန္တိ

တေံ စေ သတ္ထာ

တေံ ဓမ္မံ

တေံ နိဿယသမ္ပန္နော

တေံ သဗ္ဗေဟိ

တေမေဝ နန

တေမေဝ မနုဿေသု

တေမေဝ မယံ

တေမေဝ ယော

တေမ္ပိ လောကာမိသံ

၂၆၅

၄၅၉

၄၁၂

၃၅

၃၇၀

၃၀၃

၅၃၈

၃၁၉

၄၂၄-၅၂၂

၃၆၁

၅၀၄

၅၀၈

[ဣ]

ဣသံဝဇ္ဇမယံ
ဣသံ ကေပဒံ
ဣတ္ထိ သိယာ
ဣဒံ တဒါစရိယဝတေ
ဣဓ စေ နံ
ဣရုရဂါနံ
ဣမဉ္ဇ ဇေမ္ပံ
ဣသိနံ မန္တရံ

၄၃၅

၅၁၅

၃၉၈

၄၈၁

၇

၂၉၃

၄၀၂

၄၅၅

[ဩ]

ဩမဒ္ဒဗိပုံ

၃၇၇

[ဥ]

ဥက္ကဋ္ဌေ
ဥစ္စေ
ဥစ္ဆင်္ဂေ
ဥတ္တမင်္ဂရဟာ
ဥဒကထလစရဿ
ဥဒေတယံ
ဥပသာဠကနာမာနိ
ဥဘယံ မေ
ဥဘောဓဉာ
ဥသဘာရက္ခာ

၁၇၃

၃၈၉

၁၂၀

၁၈

၄၃၀

၃၁၅

၃၃၉

၄၁၆

၁၄၄

၁၃၈

[ဏ]

ကတာ မေ ရက္ခာ

ကရေ သရိက္ခော

ကလျာဏ ဓမ္မောတိ

ကလျာဏိ မေဝ

ကာမံ ပတာမိ

ကာမံ ယဟိံ

ကာလေ နိက္ခမနာ

ကာလော ဃသတိ

ကာလံ ဝေါဟံ

ကာဠာ မိဂါ

ကာဠေ ဝါ

ကိမဂ္ဂတိ

ကုလဝကာ

ကုသလူပဒေသေ

ကုဋ္ဌဿ ဟိ

ကော တေ သုတော

၄၂၈

၂၂၇

၃၅၀

၁၆၃

၇၃

၅၀၇

၄၈၉

၅၃၁

၃၄၁

၃၃၀

၃၃

၁၂

၅၇

၂၄၉

၄၆၅

၃၅၇

[ဓ]

ကေစိန္တိတော
ကေပဏ္ဏော
ကေပုတ္တကော
ကော ဣစ္ဆာ
တေံဒဋ္ဌံ

၅၀၆

၂၈၀

၅၄၀

၁၁၈

၄၂၁

ဂါထာသုစိ

၅၅၇

ဂါထာ	စာမျက်နှာ	ဂါထာ	စာမျက်နှာ
[က]		[တ]	
ကောဓနာ	၁၁၂	တဒေဝေကဿ	၂၃၈
ကောနုသဒ္ဓေန	၃၅၂	တယောဂိရိ	၄၉၅
ကောနုခေါ	၅၁၄	တသ္မာ သတဉ္စ	၃၇၂
ကိတေ	၂၅၇	တသ္မာ ဟိ	၄၅၅
ကစ္ဆပေါ	၄၃၆	တံ တံ ဂါမပတိ	၄၁၆
ကဏ္ဍာဟိဒဋ္ဌဿ	၄၉၅	တုမေဝ ဒါနိ	၅၀၉
		တတ မာဏိကော	၃၅၄
		ဟေ ဒေသာ	၂၃၉
[ခ]		[ဒ]	
ခေမံ ယဟိ	၂၅၀	ဒက္ခေယျေ'ကပဓံ	၅၁၅
		ဒဗ္ဘော ဝါ ဟသဟဿေဟိ	၅၁၉
[ဂ]		ဒဋ္ဌံ ဒဋ္ဌဿ	၂၈၆
ဂဇဂ္ဂမေသေဟိ	၄၉၈	ဒိဋ္ဌာ မယာ	၄၄၄
ဂါမေ ဝါယဒိ	၃၆၂	ဒိဿာ ပဒမနုတ္တိဏ္ဍံ	၃၉
သရာ နာ'နိဟမာနဿ	၅၁၁	ဒုဒ္ဓဒံ	၃၇၂
[စ]		ဒုမ္ပေဓာနံ သဟဿေန	၉၀
		ဒုသိတော	၃၈၀
စဇေ စဇန္တံ	၄၈၅	ဒုယံ ယာစနကော	၄၄၉
စတုပ္ပဒေါ	၂၉၁	ဒွေ ဒွေ ဂဟပတယော	၄၆၇
စတုမ္ပိ	၁၉၈		
စန္ဒာဘ	၂၅၂	[ဓ]	
စိရမ္ပိခေါ	၃၉၂	ဓဇမပရိမိတံ	၅၀၁
		ဓမေ ဓမေ	၁၀၄-၁၀၅
[င]		ဓနုဂ္ဂဟော	၃၇၄
ငနိတ္တံ	၃၆၆	ဓနုဟတ္ထ ကလာပေဟိ	၃၆၃
ဇိဝဝဿသတံ	၂၉၆	ဓိရတ္ထု ကဏ္ဍိနံ	၂၆
		ဓိရတ္ထု တံ ဝိသံ	၁၂၃
[ည]		ဓိရော စ	၄၈၉
ညတမေတံ	၄၁	[န]	
[တ]		န ကိရတ္ထိ	၂၈
တဉ္စ အပ္ပဉ္စ	၃၆၉	န ခေါပနေတံ	၄၁၄
တထေဝပုဏ္ဏာ	၉၅	န တံ ဇိတံ	၁၂၅

ဂါထာ

စာမျက်နှာ

[န]

န တံ ဒဋ္ဌံ	၄၂၀
န တံ ပါဒါ	၄၉၂
န တံ ရာဇ	၂၇၀
န နံ ဥမှယတေ	၄၁၂
န န မံ သုဟဒယောတိ	၅၄၀
န ပါပဇနသံသေဝိ	၂၆၃
န မေ နမန္တဿ	၄၈၅
န မေ ပိယော	၅၁၉
န မံ သိတံ	၆၂
န မာ'ယမဂ္ဂံ	၄၆၁
နယိဒံ	၃၁၃
န ယိဒံ ဒုက္ခံ	၂၇၄
န ဝိဿသေ	၁၇၄
န ဝေ အနတ္တကုသလေန	၈၃ ၈၄
နဝေန	၄၄၀
န သန္တိ	၄၄၄
န သန္တဝံ	၃၂၂
န သန္တဝသ္မာ	၃၂၄-၃၂၅
နက္ခတ္တံ ပဋိမာနေန္တံ	၈၈
နာစန္တံ နိကတိ	၆၉
နာစိန္တယန္တော	၂၂၀
နာယံ ဣသံ	၅၄၂
နာယံ ဓမ္မံ	၅၃၅
နာယံ ပုရေ	၃၄၆
နာယံ ရုက္ခော	၉၆
နာယံ သိခါ	၂၄၃
နာဿ သိလံ	၃၅၉-၅၁၃
နာလံ ကဗဠံ	၄၉
နာဟံ ပုနံ	၂၇၇
နိဂြောဓမေဝ	၂၄
နိစ္စံ ဥဗ္ဗိဂ္ဂံ	၂၆၁
နေတံ သိဟဿ	၃၉၂

ဂါထာ

[ပ]

ပမာဏဝန္တာနိ	၄၂၈
ပရောသတဉ္ဇေပိ	၁၉၄
ပရောသဟဿမ္ပိ	၁၈၇
ပဝါသာ	၄၁၄
ပက္ခန္ဓိနာ	၃၁၃
ပဗ္ဗတူပတ္တရေ	၄၀၇
ပိဝန္တိ စေ	၄၀၇
ပုစိမန္တ	၃၈၇
ပုဏ္ဏံနဒိ	၄၅၆
ပုတ္တဒါမ္ပိ	၅၃၃
ပုတ္တော တျာဟံ	၁၆
ပုဗ္ဗေဝ သန္တဝါသေန	၅၁၄
ပုရာဏ စောရာန	၄၈
ပုရိသုသဘံ	၅၀၆
ပေါရာဏကုက္ကုဋေ	၄၄၄

[ဗ]

ဗဟုစိန္တိ	၂၁၂
ဗဟုမ္ပိ သော	၂၃၅
ဗဟုမ္ပေ'တံ အသမ္ဘိ	၂၆၉
ဗဟုမ္ပေတံ ဝနေ ကဋ္ဌံ	၁၉၉
ဗဟုနိ နရသိသာနိ	၅၃၂
ဗာလော ဝတာ ယံ ဒုမ	၃၆၁
ဗာလော ဝတာ ယံ သုနခေါ	၅၂၄
ဘဒ္ဒကော ငတာယံ	၅၁၃

[မ]

မညေ သောာဏ္ဏော	၇၁
မနုညမေဝ	၅၁
မဟတိ	၄၄၂
မာခေါတံ	၃၅၅
မာ တံ နဒိ	၃၉၁
မာ မံ အပါဒကော	၄၂၇
မာ မာလိယံ	၅၀၀
မာ မုနိကဿ	၅၄

ဂါထာသုစိ

၅၅၉

ဂါထာ :

စာမျက်နှာ

ဂါထာ

စာမျက်နှာ

[မ]

[ယ]

မာ သုနန္ဒိ
မိဂံ တိပလ္လတ္ထ
မိတ္တော ဟဝေ

၁၁၄

၃၂

၁၅၄

ယေ သညိနော

၂၅၁

ယော အတ္ထကမဿ

၇၆-၇၇-၇၉

ယော အလိနေန

၉၈

ယော စ ဝန္တကသာဝဿ

၄၇၇

ယော ဒုက္ခဗျဿ

၁၉၆

ယော ဒုက္ခပဋ္ဌာယ

၄၆၃

ယော ပဟဋ္ဌေန

၉၉

ယော ပုဗ္ဗေ

၁၂၈

ယော ပုဗ္ဗေ

၁၆၇

ယော ငေဓမ္မံ

၂၄၁

ယော ဝေမိတ္တေန

၃၄၆

ယံ တေ

၁၄၈

ယံ နိဿိတာ

၆၅

ယံ ပဿတိ

၅၂၉

ယံ ပုစ္ဆိတော

၄၃၃

ယံ ပြာဟ္မဏော

၁၁၀

ယံ လဒ္ဓံ

၂၅၄

ယံ လဘတိ

၅၃၀

ယံ တေဝ

၃၂၂

ယံ န ဂိဇ္ဈော

၃၃၄

ယံ သုဝဏ္ဏော

၃၈၉

ယာနိ ကရေတိ

၄၈၁

ယာ' ယည

၂၁၅

[၇]

ရဒံ မနုညံ

၅၉

[၈]

လသိ စ တေ

၂၆၇

လိတ္တံပရမေန

၁၇၀

[ယ]

ယဉ္ဇ အညေ
ယတော မံ
ယတော ယတော ဂရု
ယတော ဝိလုတ္တာ
ယတ္ထ ဝေရီ
ယတ္ထေ' ကော
ယထာ နဒီ

၂၀

၄၅၇

၅၃

၁၄၅

၁၉၇

၂၅၆

၁၁၆

ယထာပိ ကိတာ

၅၀၄

ယထာ ဝါစာ

၂၄၅

ယထောဒကေ

၃၈၂၊ ၃၈၃

ယထန္ဓော

၂၀၇

ယဒါ ပရာဘဝေါ

၃၃၄

ယဒါ ယဒါ ယတ္ထ

၄၅

ယမ္ပိ သစ္စဉ္စ

၃၃၉

ယသံ လဒ္ဓါန

၂၂၉

ယဿ တေ

၁၀၃

ယဿ စေ' တေ

၄၈၆

ယဿ မင်္ဂလာ

၁၆၂

ယဿ သဒ္ဓါယ

၃၉၅

ယဿေတေ

၁၀၁

ယသော တေ

၄၈၆

ယသ္မိ' မနော

၁၂၁

ယေ ကုက္ကုရာ

၄၂

ယေ ပြာဟ္မဏာ

၃၁၅

ယေ ပြာဟ္မဏာ

၃၁၆

ယေန သတ္တု

၂၀၉

ယေ ဝုဗ္ဗ မပဇာယန္တိ

၆၇

ဂါထာ

စာမျက်နှာ

[၀]

ဝဏ္ဏဂန္ဓ
ဝါစာဝ ကိရ
ဝါယမေထေဝ
ဝါယမေထေဝ
ဝါလောဒကံ
ဝိဇ္ဇမာနေသု
ဝိနိလ
ဝိဇ္ဇပက္ခေဟိ
ဝိလုပ္ပတေဝ

၃၈၇
၁၆၅
၂၃၃
၉၃
၃၇၉
၃၉၇
၃၁၉
၄၂၆
၅၁၇

[သ]

သစေစ
သစေ မုစ္ဆေ
သဌဿ သာဌေယျမိဒံ
သစ္စံ ကိရေဝံ
သမတိတ္ထိကံ
သမ္မောဒမာနာ
သရီရဒဗျံ
သတ္တတန္တိ
သင်္ကေထေဝ
သင်္ဂါမာဝစရော
သဒ္ဓဟာမိ
သဒ္ဓဟာသိ
သန္တိ ပက္ခာ
သန္တိ ကတော
သဗ္ဗသံဟာရကော
သဗ္ဗာမိတ္တေ
သဗ္ဗရေဝ
သဗ္ဗေဟိ ကိသုကော
သဗ္ဗော လောကော
သဗ္ဗေသု ကိရ

၃၈၀
၃၇
၄၆၅
၁၃၂
၁၇၉
၆၀
၄၁၈
၅၂၇
၃၃၆
၃၇၇
၃၉၈
၂၁၁
၆၃
၃၃၆
၂၀၈
၃၇၄
၃၉၅
၅၃၇
၄၆၂
၃၅၈

ဂါထာ

စာမျက်နှာ

[သ]

သုဗ္ဗေ သတ္တာ
သဗ္ဗော ဇနော
သာဓု ခေါ ပဏ္ဍိတော
သာဓု ခေါ သိပ္ပကံ
သာဓု သမ္မဟုလာ
သာယံ သမညာ
သိက္ခေယျ
သိင်္ဂါလော
သိလံ ကိရေဝ
သီဟော စ
သီဟင်္ဂုလိ
သုခံ ဇီဝိတဇ္ဈပေါသိ
သုခံ ဇီဝိတဇ္ဈပေါသိ
သုခံ ဝတ မံ
သုခါ သရာ
သုရော သုရေန
သေနော ဗလသာ
သေယျော အမိတ္တော မတိယာ
သေယျော အမိတ္တော မေဓာဝီ
သော တတ္တော
သော ဗြဟ္မဂုတ္တော
သော မံ ဒဟတံ
သောဟံ နယေန

၄၂၇
၅၁၉
၁၈၅
၂၀၃
၁၃၄
၃၅၀
၂၀၄
၅၂၂
၁၅၉
၂၈၉
၃၉၀
၄၇၁
၄၇၁
၂၀၁
၅၁၁
၄၉၂
၃၄၃
၈၁
၈၂
၁၇၅
၂၉၄
၄၆၁
၃၄၃

[ဟ]

ဟန္တာ ဆေတွာ
ဟံသာ ကောဉ္ဇာ
ဟိရညံ မေ
ဟိရိဩတ္တပ္ပသမ္ပန္နာ
ဟောတိ သီလဝတံ

၅၃၃
၄၂၄
၄၆၇
၁၄
၂၂

